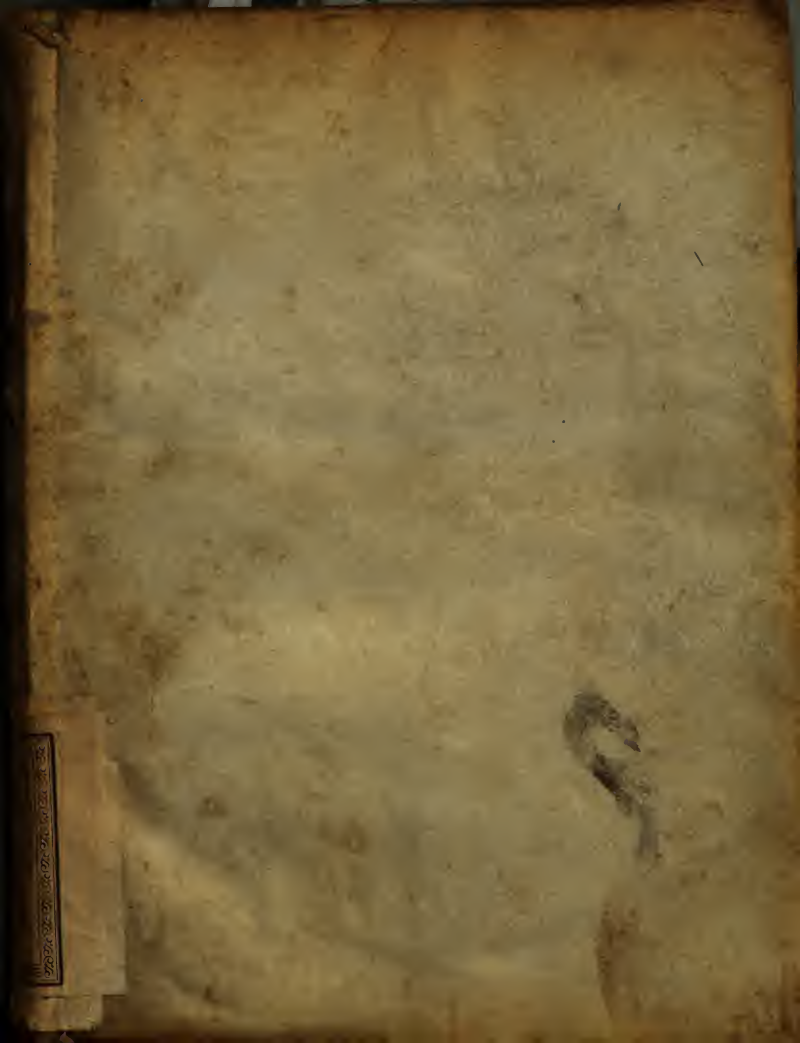

L. VII, 13.

L. VII 13

TRACTATVS
DE DISTRIBVTIONIBVS QVOTIDIANIS,

TRES IN PARTES DISTRIBVTVS

IN HAC TERTIA EDITIONE RECOGNITVS, ATQVE integris etiam quæstionibus, & decisionibus locupletatus.

AVCTORE

IOANNE PETRO MONETA MEDIOLANENSI

Presbytero Congr. Cler. Regul. S. PAVLI.

Cum Summarijs, ac duplici Indice, altero Quæstionum cuiusque Partis, altero rerum singularium copiosissimo.

CVM PRIVILEGIO.

BIBLIOTECA NAZIONALE ONORATO

ROMAE, Sumptibus Io. Angeli Ruffinelli, & Angeli Manni. MDCXXI.

Ex Typographia Andreæ Phæi. *Superiorum permissu.*

ILLVSTRISS. AC REVERENDISS. D.

LAVDIVIO ZACCHIA

Episcopo Montis Faliscorum D. suo Colendissimo.

GEstit iterum in una patrocinij tui luce (Illustris. Præsul) in sapientum conspectu prodire Doctissimi P. Io. Petri Monetæ præclarissimum opus industriam exigit meam, ut qui non semel placuit rapiat auctius in sui admirationem eruditorum animos; occasionem nactus pulcherrimam, mirum quam auide arripuerim, ut sic ad sapientiam tuam pateret mihi tandem aliquando aditus aliquis, & in uno te opus omnibus numeris absolutissimum conquiescens, quam sperauit alias immortalem gloriam, frueretur illa, & plenius, & tutius tenuit me olim Illustrissimi Cardinalis S. Marcelli uirtus admirabilis, cuius egregia animi ornamenta frater non tam æmularis, quam exprimis atq; ita tenuit, ut, sicut dum uiueret, debere me illi summa omnia in maximis posui, ita nunc nihil me non debere tanti Principis memoriæ agnoscam uiuere in uno te, atque ita uiuere, ut non tam sublatus, quam ad maius ornamentum reseruatum quid non gaudeam? Certe quæ in tanta dignitate geris, fraternam uirtutem, quæ ad unum te hæreditario quodam iure concessit, satis indicant, non tam accepisse te, quam honestasse, & hinc ego alacer obseruantiæ argumentum aliquod à tenuitate mea exhibeo, ut dum exolui onere cupio, gratiam non tam reddam, quam accipiam inusitato quidem lucro, sed quod suppeditat egregia tua uirtus, aliis prodiga, sibi tenax; nec deerit ab innumeris animi tui ornamentis operi celeberrimo suum ornamentum, dum in una tui nominis luce adumbrauit illud, tu exprimis; sic enim fiet ut quadam immortalis nominis communione, posterorum utriq; gratissima concilietur memoria; quæ tamen ex amplissima tua luce maiori quodammodo ad illud fœnore deriuetur, dum in tanta dignitate ad aliorum commodum natus, ea, qua par est animi celsitudine satis indices non te tua, sed quæ Christi quærere, quod cum sapientum omnium animos ita alliciat, ut detineat, satis apparet quale hic ad solidæ gloriæ fundamentum, quod ut optare magnum, sic consequi, non modo cum absoluta nominis immortalitate contendere, sed illam pene dixerim superare.

Illustris. ac Reuerendis. D. V.

addictissimus seruus

Io. Angelus Ruffinellus.

PAVLVS PAPA V.

AD FVTVRAM REI MEMORIAM.

VM sicut dilecti filij Ioannes Angelus Ruffinellus, & Angelus Manni Almæ Vrbis nostræ Bibliopolæ nobis nuper exponi fecerunt, ipsi vnum de Distributionibus, & alterum de Decimis, Redecima, & Optione Canonica cum additionibus respectiuè inscriptos Tractatus à dilecto Filio Ioanne Petro Moneta Clerico Regulari Congregationis Sancti Pauli Decollati, compositis, typis mandari curauerint, ac vereantur, ne postquam opera huiusmodi in lucem prodierint, alij qui ex alieno labore lucrum quærunt, illa imprimi curent, in ipsorum Ioannis Angeli, necnon Angeli præiudicium, Nos eorum indemnitati, ne ex impressione huiusmodi aliquod dispendium patiantur, prouidere, illosq; specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & à quibusuis excommunicationis suspensi, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione vel causa latis si quibus quomodolibet innodati existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequen. harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes; Supplicationibus ipsorum Ioannis Angeli, ac Angeli nobis super hoc humiliter porrectis inclinati eisdem Ioanni Angelo, necnon Angelo vt decennio proximo durante à primaua_, operum huiusmodi, dummodo tamen antea à dilecto filio Magistro Sacri Palatij Apostolici approbati fuerint impressione computan. nemo tàm in Vrbe, quàm in Vniuerso Statu Ecclesiastico mediatè, vel immediatè nobis subiecto, opera huiusmodi sine speciali dictorum Ioannis Angeli & Angeli, aut eorum hæredum, & Successorum, vel ab eis causam habentium_, licentia imprimere, seu ab alio, vel alijs impressa vendere, seu venalia habere, vel proponere possit, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus & indulgemus. Inhibentes propterea vniuersis, & singulis vtriusque sexus Christifidelibus, præsertim librorum_, impressoribus sub quingentorum scutorum aurei de Camera, & amissionis librorum, & typorum omnium, pro vna Cameræ Apostolicæ nostræ, ac pro alia ipsis Ioanni Angelo, ac Angelo prædictis & pro reliqua tertijs partibus Accusatori, ac Iudici exequenti irremissibiliter applican. eoipso absque vlla declaratione incurren. pœnis, ne dicto decennio durante opera huiusmodi aut aliquam eorum partem, etiam prætextu additionum, aut explanationum tam in magno, quam in paruo folio, ac tàm in Vrbe, quàm in vniuerso Statu Ecclesiastico prædictis, sine huiusmodi licentia imprimere, aut ab alio, vel alijs impressa vendere, aut venalia habere vel proponere quoquomodò audeant, seù præsumant. Mandantes propterea dilectis filijs nostris, & Apostolicæ Sedis de latere Legatis, seu eorum Vicelegatis, ac Præsidentibus, Gubernatoribus, Prætoribus, & alijs Iustitiæ Ministris Prouinciarum, Ciuitatum, Terrarum, & locorum Status nostri Ecclesiastici prædicti, quatenus eisdem Ioanni Angelo, & Angelo, eorumque hæredibus, & successoribus, seù ab eis causam habentibus huiusmodi in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes quandocunque ab eisdem Ioanni Angelo, necnon Angelo, seu alijs prædictis fuerint requisiti, pœnas prædictas contra quoscunq; inobedientes irremissibiliter exequantur, non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis statutis, & consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis confirmatis & approbatis, cæteris q. contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Eccl. fiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die xxiiij. Februarij. M. DC. XX.

Pontificatus Nostri Anno Decimoquinto.

S. Card. S. Susannæ.

INDEX QVAESTIONVM QVAE HVIVS TRACTATVS singulis Partibus continentur.

PARS I.

De Distributionibus Quotidianis in genere; & continet decem Quęstiones.

I. INDE dicantur Distributiones Quotidianę; seu de earum Etymologia.

II. De varijs Distributionum Quotidianarum nominibus.

III. Quot sint Quotidianarum Distributionum species.

IV. Quid sint Distributiones Quotidianę; seu de earum definitione.

V. Quo iure, quando, & quam ob caulam introductæ sint Distributiones Quotidianæ.

VI. An Distributiones Quotidianæ veniant appellatione fructuum, beneficij.

VII. An Distributiones Quotidianæ veniant nomine redituum, prouentuum, obuentionum, vel emolumentorum beneficii.

VIII. An Quotidianæ Distributiones computari debeant in valore beneficij.

IX. An Distributiones Quotidianæ cadere possint in sequestrum.

X. An Distributiones Quotidianas fauor abiles sunt, vel odiosæ.

PARS

PARS II.

De Distributionibus Quotidianis acquirendis & continet uiginti Quæstiones.

I. QVIBVS clericis competas percipere posse Distributiones Quotidianas.

II. An sola præsentia in Choro sufficiat ad lucri facienda Distributiones Quotidianas.

III. Qualiter Distributiones Quotidianæ assignatæ sint horis, ac diuinis officijs.

IV. An, & quomodo possit quis duplices Quotidianas Distributiones percipere diuinis interessendo.

V. An, & quando absens ob corporis necessitatem iure percipere possit Quotidianas Distributiones.

VI. An absentes propter infirmitatem percipere debeant Distributiones Quotidianas.

VII. An, & quando senes, seu absentes propter senectutem percipere possint Quotidianas Distributiones.

VIII. An absentes in seruitio Episcopi percipere debeant Distributiones Quotidianas.

IX. An absens in seruitio Cardinalis, vel Papę possit Distributiones Quotidianas percipere.

X. An, & quando absens causa studiorum percipere queat Distributiones Quotidianas.

XI. An, & quando absens propter Ecclesię vtilitatem debeat Distributiones Quotidianas percipere.

XII. An, & quomodo consuetudine induci possit, vt absentes Distributiones Quotidianas percipiant.

XIII. An, & quomodo speciali constitutione decerni possit, vt absentibus dentur Quotidianæ Distributiones.

XIV. An, & quomodo priuilegio concedi possit, vt absentes Distributiones Quotidianas percipiant.

XV. An, & quando excommunicatus suspensus, vel interdictus ab ingressu Ecclesię percipere possit Distributiones Quotidianas.

XVI. An, & quando tempore interdicti, vel cessationis a diuinis possint clerici Distributiones Quotidianas percipere.

An

XVII. An,& quando depositus,degradatus,priuatus beneficio , irregularis,vel notorius peccator amittat Distributiones Quotidianas.

XVIII. An,& quando simonia committatur circa Quotidianas Distributiones.

XIX. De ordine,ętate,cantus peritia , & alijs qualitatibus requisitis, vt quis ad Distributiones Quotidianas admittatur.

XX. An eo ipso , quod quis habet vocem in Capitulo,habeat etiam Distributiones Quotidianas;vel contra.

PARS III.

De Distributionibus Quotidianis distrahendis; & continet decem Quæstiones.

I. AN, & quomodo clerici Ecclesiarum Collegiatarum habeant dominium Quotidianarum Distributionum.

II. An clerici libere de Quotidianis Distributionibus disponere possint per vltimam voluntatem.

III. An consanguinei succedant clericis ab intestato in Distributionibus Quotidianis.

IV. An, & quomodo possint clerici de Quotidianis Distributionibus disponere per actum inter viuos.

V. An, & quomodo possint per clericos cõdonari,vel remitti Distributiones ab alijs male perceptæ; aut etiam super iisdem transigi.

VI. An,& quando Distributiones Quotidianę non interessentium interessentibus accrescant,

VII. An,& quando Pęna amissionis Distributionum Quotidianarum subeunda sit ante sententiam.

VIII. De impositione pensionis super Quotidianis Distributionibus; eiusq;impositionis effectibus.

IX. An Decima, annata; aliudue simile onus solui debeat de Quotidianis Distributionibus.

X. Quibus ex causis clericus aut eo ipso priuetur, aut priuari possit Distributionibus Quotidianis.

Don Hieronymus Boerius Congreg. Cleric. Reg. S. Pauli Præpositus Generalis.

CVM hos tres Tractatus, de Distributionibus Quotidianis, de Decimis, ac de Optione Canonica à R. P. Don Io. Petro Moneta Theologo, ac IV. D. nostræ Congregationis compositos, & olim impressos, nunc verò ab ipso Auctore nonnullis additamentis auctos, duo eiusdem Congregationis eruditi viri, quibus id commisimus, recognouerint, atque in lucem edi posse probauerint: facultatem concedimus, vt typis mandentur, si ita Reuerendiss. D. Viceſgerenti, & Reuerendiss. P. M. Sacri Palatij placuerit. In quorum fidem has manu nostra subscriptas, sigilloq. nostro munitas dedimus. Datum Mediolani in Collegio nostro SS. Apostolorum Pauli, & Barnabæ quarto Nonas Octobris 1617.

Don Hieronymus Boerius Præpositus Generalis.

Imprimatur, si videbitur Reuerendissimo P. Mag. Sac. Palatij Apostolici.

Cæsar Fidelis Viceſgerens.

IVssu Reuerendissimi P. Magistri Sacri Palatij Apostolici, Tractatum de Distributionibus Quotidianis in tres partes distinctum, cum suis additionibus & Indice, Mediolani impressum, a R. P. Don Io. Petro Moneta Sacræ Theologiæ, & V. I Doctore compositum perlegi; nec aliquid in eo inueni fidei, aut bonis moribus minus consonum; immo multas materias, valde practicas, satis distincte, breuiter, & clarè in ipso tractari cognoui; Ideo valde dignum existimo, vt quamprimum diuulgo prælo mandetur. In quorum fidem, præsentem approbationem manu propria scripsi, & subscripsi. In nostro Collegio S. Caroli Romæ die 28 May 1617.

Don Constantinus Palamolla Clericus Regularis S. Pauli.

HVnc de Distributionibus Quotidianis tractatum R. P. Io. Petri Monetæ ita mandante Reuerendiss. P. M. Sacri Pal. Apost. F. Hiacynto Petronio vidi, & diligenter consideraui, & in eo nihil reperi quod vel religioni, vel bonis moribus aduersetur, in quorum fidem hanc meâ manu subscriptâ dedi. Romæ die 20. Nouembris 1620.

Ita est Angelus Lucianus publicus Iuris Pontificij professor in Gymnasio Almæ Vrbis.

Imprmatur. Fr. Gregorius Donatus Magister, Reuerendiss. P. F. Hyacinthi Petronij Mag. Sac. Pal. Apost. Socius, Ord. Præd.

IO. PETRI MONETAE MEDIOLANENSIS CLERICI REGVL. S. PAVLI.

TRACTATVS DE DISTRIBVTIONIBVS QVOTIDIANIS.

Ertium Deo duce, & auctore in re legali aggredimur Tractatum. Cum enim de Decimis tam spiritualibus, quas vocât, quàm Papalibus, seu beneficiorum egerimus; & simul etiã cum eo nonum tractatum ediderimus de Optione Canonica, quæ in Collegiatis vt plurimum Ecclesiis locum obtinet: nunc agere statuimus de Distributionibus Quotidianis, qua de re nullus hucusque similiter, quem nos viderimus, proprius Tractatus prodiit in lucem; quemque pariter Collegiatis Ecclesiis, & Canonicis, quorum nos de numero aliquando fuimus, maxima quadam, & peculiari ratione congruere nemo est, qui ignoret. Vt autem aliqua cum methodo in hac Quotidianarum Distributionum materia procedamus, & ea quidem haud prorsus dissimili ab illa, quam in iis duobus, quos antea commemorauimus, Tractatibus adhibere libuit, hanc quotidianam materiam in tres præcipuas partes, & quasi capita distribuemus. Quarum prima erit de ipsis quotidianis distributionibus generatim, & in vniuersum. Altera verò de iisdem distributionibus iure acquirendis; seu, quod idem est, qua ratione tutò tam in foro poli, & conscientiæ, quàm in foro fori, & exteriori à clerico acquiri, & , vt aiunt, lucrifieri possint. Tertia demum pars erit de ipsarummet quotidianarum distributionum distrahendarum ratione; seu quomodo eæ donari, relinqui, remitti, aut alia ratione distrahi, & ammitti possint. Has verò singulas partes in suas pariter quæstiones distribuemus, eas quidem non ad partes tractando, quod plus ostentationis, quàm vtilitatis habet, sed more nostro inutilibus resecatis decidendo, frequentioresque Doctorum opiniones, vbi Canones, iuraq. deficiunt, in medium proferendo. Et quoniam hæc in Prouincia, Vrbeque Mediolanensi scripsimus, cuius etiam tamquam patriæ vtilitati consulere debemus, operæpretium duximus præcipua quædam propriis huius Tractatus locis inserere, quæ de Quotidianis Di-

stributionibus in Mediolanensibus Synodis tam Prouincialibus; quam etiam Diœcesanis à Mediolanensis Ecclesiæ pro tempore Antistitibus sancita fuerunt; reliqua vero, quatenus ad distributionum amissionē pertinent, seorsim quæst. vlt. recensere: ita enim fiet, vt ab huius Prouinciæ Canonicorum Collegiis nihil ferè, quod ad eorum vtilitatem spectet, in hoc Tractatu desideri queat. Qui licet tertio inter Tractatus loco a nobis conscriptus, atque editus sub seculari Alexandri nomine fuerit: in hac tamen postrema editione, in qua regulari nomine inscripto simul omnes iunguntur, quoniam reliquis longe prolixior est, magisq. expetitus ante alios typis nunc mandatur, primum quoque inter eos locum obtinebit.

PARS PRIMA.

De Distributionibus Quotidianis in genere.

Antequam ad speciales quæstiones de quotidianis distributionibus veniamus, præmittenda quædam sunt de ipsis quotidianis distributionibus generatim in hac prima parte huius nostri tractatus, ex quibus etiam aliqua ratione explicata manebunt, faciliusq. comprobabuntur, quæ postea 2. & 3. par. de iisdem distributionibus vel acquirendis, vel rectè distrahendis pertractabimus. Eritq. hæc, & tertia pars breuior, media vero, seu secunda prolixior, quoniam omnes fere quæstiones, quæ de quotidianis distributionibus proponi, ac disputari possunt, ad earundem acquisitionem, de qua in posteriori parte agimus, pertinere videntur.

SVMMAE RERVM.

1 *Definitio est initium omnis disputationis.*
2 *Etymologiæ ratio habenda est, eaq. præponenda definitioni.*
3 *Etymologiæ vsus maximus semper fuit apud antiquos & Iureconsultos. In ipso etiam disputationis exordio. nu. 4.*
5 *Etymologiæ maxima est vis, & potestas.*
6 *Etymologia dat verbis proprium significatum.*
7 *Argumentum optimum ducitur ab Etymologia; modo tamen negatiue concipiatur, nu. 8.*
9 *Distributiones dicuntur, quia iuxta cuiusq. laborem, & merita tribuuntur.*
10 *Distribuere est suum cuiq. tribuere.*
11 *Iustitia distributiua vnde dicatur.*
12 *Distributiones quare quotidianæ dicantur.*
13 *Distributiones dantur ratione laboris, & operis impensi in vinea Domini, & redduntur tamquam merces quædam.*
14 *Cap. vnicum de cleric. non resident. lib. 6. est sedes materiæ Distributionum quotidianarū.*
15 *Distributiones quotidianæ, siue aliqua earum pars quomodo ijs aliquando tribuatur, qui non quotidie statis horis interfunt.*
16 *Quotidie, & quotidianum in iure nō sumitur precisè, & Mathematicè, sed moraliter pro assiduitate.*
17 *Distributiones quotidianæ assignantur, & distribuuntur habita ratione non modo singulorum dierum, sed etiam horarum.*

Distributiones Quotidianæ vnde dicantur, seu de earum Etymologia. Quæstio I.

Circa quotidianarum distributionum materiam prima, quæ se obiicit disputatio, est de earum nominis derivatione, seu etymologia. quamuis enim omnis, quæ a ratione suscipitur de aliqua re institutio, † debeat a definitione proficisci, vt scriptum reliquit M. Tullius in priori offic. libr. in initio, quem sequuntur Docto. in l. omnis definitio, ff. de reg. iur. idque etiam præstiterit Paulus I.C. in l. 2. §. appellata, ff. si cert. pet. & Iustinianus Imperator in principio Institut. quorum prior volens de mutuo tractare mutuum definiuit; alter vero

vero priusquam de iustitia ageret, iustitiæ definitionem attulit. Attamen ipsius quoque nominis deriuationis, quæ Græce etymologiæ dicitur, † ratio habenda est, immo ea præponēda est rei ipsius definitioni; tum, quod prius videndum est quid nominis, quam quid rei, vt ab imperfectioribus ad perfectiora ordine naturæ, vt nos monet Philosophus, idemq. Iustinianus. §. his igitur, Instit. & iur. & ibi glo. & Doct. gradiamur; tum quod Paulus ipse I. C. in l. 1. ff. de acquir. vel amitt. possess. antequam de possessione ipsa tractaret, eamue definiret, in primis verbis nominis ipsius originem tradit dicens, possessio appellata est a pedibus, & vt Labeo ait, pedum quasi positio; & idemmet volens de instrumentis disserere vocabulum prius fuit interpretatus in l. 1. ff. de fid. instrum. In d. vero §. appellata, si recte perpendatur, nominis potius, quam rei definitionem affert; inquit enim ibi, appellata est autem mutui datio ab eo, quod de meo tuum fiat. & ideo si de meo tuum non fiat, non nascitur obligatio; neque vllam prius attulerat I. C. veram ipsius rei, mutui nimirum definitionem. M. quoque Tullius definitionis nomine non rei duntaxat, sed nominis etiam definitionem, seu descriptionem complexus est. Imperator autem Iustinianus ideo nullam nominis iustitiæ derivationem præposuit Institutionum initio, siue, quod nullam fortasse habeat, sed ab ea ius ipsum deriuetur. l. 1. ff. de iust. & iur. siue, quod breuitati admodū studeret Imperator volens omnem fere Iuris ciuilis scientiam in vnum angustum Codicem conferre, vt patet ex proœmio Instit. §. cumq. hoc, & §. igitur; at vero non modicum auctus fuisset codex ille Institutionum Imperialium, si iuris ciuilis vniuersi verborum omnium significationem, & originem prosequi voluisset Imperator. cum maxime id passim præstitisset tum ipse, & cæteri Imperatores in Cod. & Authent. tum I. C. in Digestorum libris, maximus enim semper fuit apud antiquos, & Iurecon sultos, ipsosq. legum, & canonum latores † etymologiæ vsus, vt constat ex Isidoro in libro etymologiarum, ex can. cleros dist. 21. & cap. forus, de verbor. sign. idq. in † ipso etiam institutæ disputationis exordio, vt videre est apud Vlpianum. d. l. 1. ff. de iustit. & iur. vbi iuris tractatum aggrediens antequam illud definiat docet scire oportere, vnde nomen iuris descendat, quod a iustitia dicit appellatum; & idemmet Imperator Iustinianus dum exorditur institutam de testamentis disputationem, priusquam testamentum definiat, illud describens ab ethymologia initium sumit, docetq. testamentum ideo dici, quod testatio mentis sit. Alia pleraq. ad id exempla ex iuribus desumpta profert Io. Bellon. in suis argumentis legum c. 1. fere per totum. Verum hæc pro omnibus sufficiant ad ostendendum, non modo maximum esse vsum etymologiæ, sed etiam eam præponendam esse definitioni. At maxima quoque † est eiusdem Etymologiæ vis, & potestas; ea enim dat † verbis proprium significatum l. notione. §. instrumentorum. l. quibus præcipua cum ibi not. per glo. & Doct. ff. de verb. significat. & adnotauit etiam Bart. in l. omnes populi. q. 6. ff. de iust. & iur. & Abb. in proœm. Decretal. num. 8. fuseq. tradit Euerard. in Top. iur. in loco ab Etymologia, num. 2. præterea optimum argumentum † ducitur ab Etymologia, vt patet ex d. l. 2. §. appellata, ff. si cert. pet. cum late traditis per Bellon. d. cap. 1. num. 4. & Euerard. loco citato, num. 1. quod tamen ita accipiendum est, modo † argumentum negatiue concipiatur, non autem affirmatiue; valet enim, & recte arguit, mutuū dictum est ex eo, quia de meo tuum fiat, igitur, si de meo tuum non fiat, mutuum dici non potest, neque mutui nascitur obligatio, vt argumentatur Iurisconsultus, d. §. appellata, non autem recte arguetur affirmatiue, de meo tuum fit, igitur mutuum est, seu mutui nascitur obligatio; nam in venditione de meo tuum fit, quia dominium rei transfertur, non tamen mutui nascitur obligatio, sed empti; sicut etiam non rite deducitur hoc argumentum testamentum dicitur, quod testatio mentis sit ergo omnis testatio mentis est testamentum; nam legata, & codicilli sunt vltimæ mentis testationes, & tamen certis iuris est, dici non posse testamentum, vt optime deducitur Io. Bellonus, d. num. 4. & aperte colligitur ex Euerard. d. nu. 1. 9.

His ita generatim de Etymologia explicatis, ad ipsam propriam distributionum, quotidianarum Etymologiam, nominisq.

originem veniamus. Dicuntur ergo Distri-
9 butiones, † quia iuxta cuiusque merita, ac laborem, & qualitatem tribuantur; est e-
10 nim distribuere † suum cuique tribuere, l. 1. ff. famil. erciscun. vnde iustitia distribu-
11 tiua † dicitur, quia iuxta vniuscuiusque qualitates, & merita distribuit, vt notant Iurisconsulti in rubr. de iust. & iur. & late tradit S. Thom. 2. 2. quæst. 61. fere per totam post Philosoph. in 5. Ethic. lib. c. 2. Dicun-
12 tur autem † quotidianæ, siue quia quotidie distribuantur siue potius, quia distribuantur ijs, qui quotidie horis canonicis, diuinisque officijs intersunt, quasi quotidianum, & diurnum stipendium, seu denarij diurni, vt satis colligitur ex Couar. lib. 3. var. resolut. cap. 13. in princip. dum distinguens de fructibus beneficiorum, quidam, inquit, in genere constituti sunt, vt ex titulo canonico, ac legitimo habenti beneficium competant, & reddantur; alij vero distributione quadam veluti diurnum, & horarium stipendium his, qui quotidiano ministerio in celebrandis officijs diuinis subseruiunt Ecclesiæ, distribuuntur; idque iuncta maxime Glo. in cap. licet verbo, distributiones, de præben. ibi, de huiusmodi distributionibus, seu denariis, qui dantur illis, qui intersunt horis statutis, non intelexit Papa, & quæ sequuntur; idque sumptum est, ni fallor, ex illo denario diurno, de quo Matth. cap. 20. ibi conuentione autem facta cum operariis ex denario diurno misit eos in vineam suam; & paulo post. cum sero autem factum esset, dicit dominus vineæ procuratori suo, voca operarios & redde illis mercedem. dantur enim hu-
13 iusmodi quotidianæ distributiones † ratione laboris, & operis impensi in Domini vineæ, nimirum Ecclesia, & tanquam merces redditur, vt monet Paris. cons. 33. nu. 3. vol. 4. alios Doctores allegans, Gig. cons. 144. nu. 6. & 13. & Hier. Gonzal. in commentar. quem post primam huius operis impressionem edidit ad Reg. 8. Canc. §. 7. proem. nu. 162. & 165. nos late inf. par. 3. q. 1. tradunt; Doctores omnes tum alibi sæpe, tum maxime in cap. vnico de cleric. non resid. in 6.
14 qui quidem tex. præcipua † sedes est huius materiæ quotidianarum Distributionū. Neque refert, aut huic Etymologiæ refragatur, quod hæ quotidianæ distributiones,
15 siue aliqua earum pars † iis aliquando tribuatur, qui non quotidie diuinis officiis, statisue horis interfuerint: nam vel tunc ij pro præsentibus, atque interesse ntibus a iure habebuntur, vel si non habebuntur, ac si interfint, pro eo tempore carebunt distributionibus, quibus gaudere possent, si interesse nt: quotidie. n. distributuntur ijs qui quotidie interfunt, & hoc satis est; præterquam quod dictio hæc, quotidie, & quoti-
16 dianum non precise sumitur, & Mathematice pro singulis diebus, sed moraliter pro assiduitate, vt constat ex text. & ibi Doct. in cap. significatum, de præbend. Cum quo tamen stat, quod distributiones quotidianæ
17 † assignētur, & distribuantur habita ratione non modo singulorum dierum, sed etiā horarum, vt infr. 2. par. huius tract. q. 3. latius ostendemus. Interim vero ad secundam huius primæ partis quæstionem transeamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Distributiones quotidianæ in quibus iuribus hoc nomine appellentur, & vbi portiones quotidianæ. nu. 2. aliquando etiam simpliciter distributiones dicuntur nu. 3.*

5 *Distributiones quotidianæ dicuntur victualia, & quam ob causam, num. 5. quamuis hoc nomen aliqui referant ad specialem consuetudinem. num. 6.*

7 *Distributiones quotidianæ appellantur alicubi sportulæ, & diaria; & quam ob causam. num. 8.*

9 *Distributiones quotidianæ dicuntur beneficia manualia, quæ appellatio impropria est. nu. 10.*

11 *Distributiones quotidianæ proprie beneficia dici non possunt, sed neque proprie dicuntur manualia beneficia. nu. 12. impropriè tamen vtrumq; nomen ijs conuenit. nu. 13.*

14 *Beneficij nomen latissime sumptum comprehendit omne bonum, vel priuilegium alicui datum ex quo iuuari possit.*

15 *Distributiones quotidianæ cur dicantur manualia beneficia.*

16 *Distributionum quotidianarum dumtaxat nomen cæteris omissis in hoc tractatu vsurpabitur tanquam communius.*

De varijs Distributionum Quotidianarum nominibus. Quæstio II.

PRIVSQVAM de nominis huius materia disputationem deseramus, explicanda sunt quæcumq; ad nomen ipsum distributionum quotidianarum pertinent; atque adeo antequam ad earum definitionem descendamus, videndum est, an aliquo alio nomine nuncupentur; seu de variis earum nominibus. Primo ergo appel-
1 lantur † hoc nomine quotidianarum distributionum in cap. licet, de præbend. cap. fin. de reseri. in 6. cap. vnico de cler. non residen. cap. cum non deceat, de elect. cap. fin. §. adiicimus, de sent. excom. eod. lib. necnõ in extrauag. 10. quæ incipit postulasti, & seq. de præbend. inter commun. Concil. Trid. sess. 21. c. 3. & sess. 24. cap. 13. & 15. de reform. & per Doct. passim. Huic simile est
2 nomen † illud portionum quotidianarum, quo eas appellat Alex. Tertius summus Pontifex in cap. dilectus il 1. de præbend. in fine. idq; ob eam fortasse rationem, quia de iis, quædam portiones fiunt, quæ quotidie tribuuntur pro rata seruitij portione iis, qui quotidie diuinis officiis, atque horis in-
3 teriunt. Dicuntur etiam † aliquando simpliciter, & absolute distributiones, vt patet ex text. in cap. fin. §. fi autem de conces. præbend. in 6. & in Clem. vt ij, qui, quæ est a. de ætat. & qual. & ord. præficien. Dicun-
4 tur quoq; † victualia. d. c. vnico de cler. non resid. in 6. & cap. de cætero extr. eod. tit. ratio autem, cur quotidianæ distribu-
5 tiones † victualium nomine appellentur, ea esse potest, quod ad quotidianum victum iis, qui horis, ac diuinis officiis interfunt, tribuantur, prout satis colligitur ex Docto. in allegatis iuribus, & præterea ex Innoc. Abb. & Fel. in cap. cum omnes, de constit. & in cap. cum olim, de sent. & re iud. ac Doct. d. c. de cætero, de cler. non resid. hoc
6 tamen nomen is non competere † de iure, sed referri ad consuetudines speciales, voluit Prob. ad Monach. in d. cap. vnico ver. vi
7 ctualia. vocantur quoque † sportulæ, &
8 diaria, vt satis † probat Steph. Duran. de rit. eccl. cath. lib. 3. c. 15. nu. 3. de secundo autem tex. ex Nouell. iustin. 123. §. 30. primum vero ex eo desumens, quod sportulæ dicebãtur, quæ letitiæ causa, vel alio nomine singulis decurionib. dabãtur apud Dionem, Suetonium, & Plinium, ad Traianum, & in l. si mulier, ff. de donat. inter vir. & vxo. & l. spurij. ff. de decurion. Franc. Duaren. in trac. de benef. & ad ea pertin. lib. 7. c. 4. circa med. quoad secundum vero ex statu to Sergij Patriarchæ Constantinopolitani Heraclij Imp. sanctione firmato id probat Cardin. Baron. Annal. Eccles. tom. 8. sub anno Christi 618. ante medium. Denique ap-
9 pellantur etiam † beneficia manualia, vt patet ex tex. in d. c. vnico, vbi Doct. id adnotarunt, atq; etiam iuxta quorundam ibi scribentium sententiam probari videtur ex c. olim, de verb. signif. Probabilior vero & receptior interpretũ sententia est in d. c. olim per manualia beneficia nõ intelligi quotidianas distributiones, sed vel mortuaria, & anniuersaria defunctorum, aliosque huius generis extraordinarios reditus, vel grossos fructus, vel ipsã præbendã indistinctã, vt patet tum ex Doctor. in d. c. olim, tum ex ijs, quæ addncemus infr. 2. par. huius tract., quæst. 9. prope finẽ. Impropria tamen omni
10 no † est huiusmodi appellatio; & ab imperito vulgo potius, quã a docto aliquo inducta; quamuis ea Summi Pontifices in dictis iuribus vtantur vulgari tunc vocabulo se ac
11 commodantes. Certum est enim † quotidianas distributiones beneficia proprie, hoc est pro ecclesiastico titulo sumpta dici non posse, vt in specie post Gemin. consil. 85. tradit Paris. cons. 33. num. 6. vol. 4. illud enim manifestum absurdum sequeretur, eum, qui iam Canonicus est, ac nõdũ ad quotidianas distributiones admissus, tunc, cum ad eas admittitur, nouum beneficium à Capitulo, ad quod vt plurimum beneficiorum collatio non pertinet, acquirere; immo & quoties distributiones quotidianas percipit toties nouũ aliud beneficiũ adipisci; quod, quam absonum sit, nemo non videt. Idipsum etiam vel ex eo comprobatur, quod beneficium ecclesiasticum non potest licitè sine canonica institutione obtineri, vt docet Bonif. octauus, in c. 1. ibi tradunt Docto. omnes, de reg. iur. in 6. at vero distributiones quotidianæ præcisè sumptæ sine vlla institutione percipiuntur, & obtinentur, cum à Collegij, seu Capituli Syndico, & Thesaurario recipiantur. Deniq; hoc idem confir-

confirmatur, quoniam distributiones quotidianæ neq; veniunt appellatione fructuum beneficij, neque in eius valore computantur, vt infra hac ipsa 1.par.quæst. 6.& 8. latius comprobabimus; sed neq; etiam pos-
12 sunt† quotidianæ distributiones sub eorum nomine comprehendi, quæ proprie manualia beneficia dicuntur, de quibus per Felyn. Imol.& alios in c. constitutus, de rescript. & Doct.communiter in c.ad nostram,& c. porrecta,de confir.vtil.vel inutil.&tot.fere tit.de Capel. Monach.& c.vnico,eod.tit.in 6. Clem. ne in agro §. sanè, de stat.monac. late Flamin.Paril.in tract.de resignat.benef. lib.2.quæst.11.& nouissime Gonzal.d.com ment.Reg.8.Cancell.Glos.5.§.6.per tot.vbi latissime de ijs tractat.quamuis enim ea im proprie beneficia dicantur, quia perpetua non sunt,Gonzal.sup. num.21. post Nauar. cons. 5.& 7.de præben.& Greg.Tholos.in trac.de benef.c. 11.n.12. cum ex sui natura perpetua esse debeant Ecclesiastica beneficia, nimirum ad vitam ea obtinentis,vt patet ex tex. in cap. præcepta, 55.dist.& late cõprobat Gregor.Tholos.lib. 17. Syntagm. iur.cap.2.& in Instit.rei beneficiariæ,seu d. tract. de benef.cap. 6.nu.5.cap.9.nu.1.& c. 11.nu. 12. & Gonzal.d.Glos.5.in princ.à n. 11.ad 13.Nihilominus, cum & quælibet beneficia, Ecclesiasticiq; tituli erigi non possint,& creari sine authoritate Episcopi, c. sicut vnire,de excess.prælat.cap.cum olim, de priuil. cum alijs iuribus, ex quibus id astruit idem Gregor.d. tract. de benef.cap. 13. n. 6. Redoan. de spol. Eccles. quæst.3.§. & in hac materia,nu.6.& 35.& Nauar.consil. 5. 7. & 27. de præbend. libro tertio volum.primo,late Gonzal. d. Glos.5. in princip. num.7. vbi cum nu.præced.vsq; ad 18. ponit sex requisita ad beneficium Ecclesiasticum, ac præterea hæc ipsa manualia beneficia collationem, atque institutionem canonicam requirant, vt satis patet ex Gregor.d.cap. 11.nu.12.& Doc. d. cap. constitutus.cap.ad nostram, & c. porrecta paulo ante citat. reliquum est, vt quotidianæ distributiones, quibus per se sumptis duo isthæc nequaquam conueniunt, manualia beneficia proprie dici non possint. Quod si figuratam, latam, & impropriam eorum verborum significationem admittere velimus,proculdubio manualium beneficiorum
13 appellatio † distributionibus quotidianis aliqua ratione poterit conuenire; nam etiã Cappellaniæ,quæ potius officia sunt, capit. Apostolica, 8. quæst. 1. beneficia dici possunt, vt fusè probat Gregor.d.cap. 11.n.10. & Capellanos vocare solemus eos quoque, qui ex sola testatorum voluntate ab hæredibus, aut pio aliquo collegio eliguntur, ac sine vlla episcopi, aut alterius institutione deputantur ad celebrandum in aliqua Ecclesia,seu Capella, quæ etiam ab Episcopo in titulum erecta non fuerit,ijq; ad nutum eligentium amouentur, atque adeo Capellani amouibiles, seu mercenarij nuncupantur,vt constat ex Redoa. d.num. 6.& 35.Nauar.d.consil.5.7. & 27. de præben. & Gonzal.qui fusè de hisce Cappellanis agit d.Glos.5.in princ.à num. 20. vsq;ad 61. hac eadem ratione distributiones quotidianæ beneficia dici possunt, quia diuino cultui, ecclesiarumq. seruitio, & ministerio destinantur.Præterea late sumptum beneficij no-
14 men † comprehendit bonum omne, vel priuilegium alicui datum, ex quo iuuari possit,vt est tex.in l.in commodato.§. sicut, ff.commod.& d.cap.olim,de verbo. signifi. & in summa omnem largitionem, vtilitatisue alicuius concessionem complectitur, vt in c.cum liberum,de sepult. idque admonet Greg.d.cap.6.num. 1. atque ita sumptũ beneficij nomen certum est illud congruere quotidianis distributionibus, cum in vtilitatem cedant eas percipientium. Denique scimus per figuram, quam RhetoresMetonymiam vocant, poni causam pro effectu; quomodo, vt cætera exempla omittamus, concupiscentia,seu fomes ab Apostolo peccatum appellatur ad Rom.7.non ideo, quia vere,& proprie in renatis peccatum sit,sed quia ex peccato est, & ad peccatum inclinat,vt docet Concil.Trident.sess.5.in decreto de peccat.origin.sic distributiones quotidianæ beneficia dici possunt, quia à beneficio pendent:neq; enim quotidianas distributiones quis obtinere potest, nisi beneficium obtineat,vt constat ex tex. in cap. dilectus,il 1.de præben.cum alijs, quæ adduximus in nostro tractatu de Optione cap.7. q.1.quibus nunc addo tex.iuncta Glo. in c. pro illorum in fine, de præben. Dicentur autem distributiones sic late,improprie,vel figurate sumpto beneficij vocabulo, manuales,

15 nuales, seu manualia beneficia, † siue quia ad manum dantur ijs, qui diuinis horis in choro interſunt, vt voluit Prob. in Additio. ad Ioan. Monachum dicto capitulo vnico, nu. 3. de cleric. non reſiden. in ſexto, & Franc. Duaren. d. tract. de benef. lib. 7. c. 4. paulo ante medium. ſiue quia pendent, & tribuuntur à manu eas diſtribuentis illis duntaxat, qui Eccleſiæ inſeruiunt, & pro ratione ſeruitij, prout cenſuit Stephan. Durant. in dicto tracta. de rit. eccleſ. Cathol. li. 3. num. 3. ſicut manuarias molas appellat I. C. in l. dolia. ff. de fund. inſtru. quod manu ductæ molant, & æs manuarium apud A. Gelium dicitur, quia manu ſit collectum; ſiue demum, quia tamquam denarij diurni, ac merces in fine diei redduntur ijs, qui ſuis manibus quodammodo laborauerint, & operati fuerint in Eccleſia, ſicut in vinea Domini, iuxta ea, quæ in ſuperiori quæſt. cum de quotidianarum diſtributionum Etymologia ageremus, de denario diurno attulimus, iũcto eo, quod habetur in pſalm. 127. Labores manuum tuarum mãducabis, cum alijs ſexcentis, ex quibus apparet, labores, & operas manibus adſcribi, quamuis vel aliarũ partium, vel totius corporis ſint. Ex his autem tribus nominibus, quibus quotidianæ diſtributiones nuncupantur illo di-
16 ſtributionum † quotidianarum tamquam communiori, & à Doctoribus crebrus vſurpato nos quoque in hoc tractatu cæteris omiſſis ſemper vtemur.

SVMMAE RERVM.

1 *Diſtributionum, quæ dantur Clericis Eccleſiarum Collegiatarum, quatuor ſunt ſpecies.*

2 *Diſtributionum prima ſpecies eſt eorum redituum, qui ex communi menſa vbi non ſunt diſtinctæ præbendæ, tribuuntur certis temporibus clericis præſentibus in loco Eccleſiarum, licet non interſint diuinis, immo & abſentibus cauſa ſtudiorum, & ſimilibus. Hi tamen reditus non ſunt fructus groſſi, ſeu menſa groſſa. num. 3.*

4 *Diſtributionum ſecunda ſpecies eſt redituum, qui reperiuntur in Eccleſia vbi ſunt diſtinctæ præbendæ; tribuunturq; abſentibus ex iuſta cauſa, aut præſentibus, non tamen intereſſentibus ſaltem aſſidue qualis eſt illa tertia, de qua Concil. Trid. ſeſſ. 22. cap. 3. de reform. & n. 7. & hi reditus vocantur portio priuilegiata nu. 5. item Groſſa, ſeu menſa groſſa, vel groſſi fructus, n. 6. quæ tamen non ſunt proprie diſtributi ones quotidianæ num. 7.*

8 *Diſtributionum tertia ſpecies eſt earum, quæ dantur ijs, qui diuinis interſunt, competentesq; ſibi ſeruitium exhibent Eccleſiæ. & hæ ſunt veræ, ac propriæ diſtributiones quotidianæ. nu. 9.*

10 *Diſtributionum generatim ſumptarum quarta, & poſtrema ſpecies eſt omnium emolumentorum, quæ diuiduntur ijs tantum, qui interſunt ſacris quibuſdam, & pijs actionibus, vt ſunt anniuerſaria, & ſimilia; de his autem in quibus iuribus habeatur. num. 11.*

12 *Clem. vt ij, qui. de ætat. & qual. loquitur non de extraordinarijs, ſed de veris, & proprijs diſtributionibus, vbi etiam an nomine diſtributionum quotidianarum veniant anniuerſaria.*

13 *Diſtributionum tertia duntaxat ſpecies, hoc eſt earum, quæ dantur ijs, qui diuinis officijs interſunt, materia propria eſt huius tractatus.*

Quot ſint Quotidianarum diſtributionum ſpecies. Quæſtio. III.

NON prius veniendum eſt ad quotidianarum diſtributionum definitionem, quam de illarum varijs ſpecie bus agamus; quod etiã ipſum ad quid nominis pertinet; cum hac vero diſputatione illa quoque neceſsario coniuncta eſt, quid veniat nomine, & appellatione diſtributionum quotidianarum; quæ duæ ſimul hoc loco quam breuiſſime fieri poterit, ſunt tractandæ, ex quo confeſtim appareat, de qua diſtributionum ſpecie agendum ſit, quæque definienda.

Omiſſis autem alijs diuiſionibus diſtributionum, quæ dantur clericis Eccleſiarum
1 Collegiatarum, communior illa eſt † quæ aperte colligitur ex Glo. pen. & ibi magis communiter Docto. in d. c. vnico de cleric. non reſid. in 6. & in cap. cum M. Ferrarienſis, de conſtit. & quam facit Abb. in c. de cætero, n. 2. de cle. non reſid. & poſt Henric. Boich. in c. cũ omnes eod. tit. antiquũ Gloſſa-

tit.in Pragmat.Sanction.ad titul.quo tempore quisque debeat esse in choro in verbo, distributiones, ponit, & sequitur Gregor.d. tract.de benefi.c.15.nu.9.& Io.Azor.Instit. Moral.par.1.lib.7.cap.7.quæst.3.& 4. quæ pars sicut edita ita visa a nobis fuit solum post primam huius operis impressionem; vt quatuor sint species huiusmodi distributionum. Prima † est earum, quæ dantur in quibuldam Ecclesiis, in quibus non sunt distinctæ prębendæ, quamuis numerus clericorum sit certus, vel distinctus; inter quos quidem omnia communia sunt, sed tamen ex communibus datur singulis diebus, vel hebdomadis, vel mensibus singulis clericis, seu beneficiatis præsentibus in loco suarum ecclesiarum, quamuis non interfint horis, vel officiis diuinis; vel etiam absentibus causa studiorum, aut alias pro eorum negotiis de licentia Capitulorum Ecclesiarum ipsarum ab ecclesiis eisdem; datur inquam certa quantitas panis, & potus, & etiam interdum certa quantitas bladi, & quandoq; certa pecuniæ summa, & aliquando alterum pro altero. Hæc species habetur iuxta vnum sensum sub eadem quo que fere formula verborum in Extrauag. cum nonnullæ la 1. quæ est 11. in ordine sub.tit.de præben. & dignit. inter communes, cuius verba non refero, ne longum faciam; omnem enim eorum substantiam attuli, quod non præstitit Gregor.d.num. 9. qui etiam dum has distributiones prębendas esse adstruit ex d.Extrauag. fallitur; dū enim Io.22.ibi in §. præterea, in quo ea verba sunt, ait, panem & potum, & alia superius relata de prębendarum ipsarum corporibus deputari nonnunquam pro quotidianis distributionibus, potius appellat illa quotidianas distributiones, quam prębendas; illud autem solum contendit Pontifex illos reditus succedere, & haberi loco prębendarum vbi prębendæ non sunt distinctæ; nisi forte tam summus Pontifex, quam Gregor.velint, in specie d.Extrauag. prębendas omnes inter se æquales, indistinctas tamen, neque singulis assignatas, per vnum Capituli Sindicum administrari, easque deinde singulis modo præmisso distribui, iuxta ea quæ post Rot.Roman.decis.6.num.1. de consuet. in nou.scripsimus in d.tract.de Option.cap.2.quæst.2.conclus.1.& iuxta casum tex.in cap.fin.§.si autem, de conces. præben. in 6. Certe manifeste lapsus est idē Gregor. dum in hac 1.specie † ponit maiores fructus, quos grossos dicunt, qui annuatim, inquit, distribuuntur, allegans ad id c.relatum, de prębend. nam neque aliquid de his fructibus, aut de mensa grossa habetur in illo text. quāuis occasione nominis prębendæ, de qua ibi, aliquid tractent eo loci Doctores de illis fructibus, & mensa; neque verum est, huiusmodi mensam, seu fructus collocari debere in hac prima specie distributionum, sed potius in sequenti, vt aperte constat ex Glo.pen. & ibi cæteris Docto.d.c.vnico, nec nō ex Fel.in c.Iacobus n.1.de Simon.qui huiusmodi fructus, seu mēsā grossā ponūr in ecclesiis, vbi etiā sūt prębendæ distinctæ. Quāuis ab errore quoq; defendi possit in his omnib. Gregor. intelligēdo illa verba d.§.præterea (de prębendarum ipsarum corporibus) & quæ sequuntur vt in iis ecclesiis, ex prębendis, seu earum corporib.tres partes fierent, prima remanēret pro prębenda, altera deputaretur pro quotidianis distributionib.tertia exhiberetur ēt præsentib.tātū in loco (iuxta id.quod habetur quoq; in extrau. postulasti statim præced.) vel absentib.causa studiorum, aut de licentia Capituli; sicq; prębendæ dici possunt, quia non requirunt interessentiam assiduam diuinis; & dispositio d. §. in hac parte spectabit ad sequentem speciem distributionis; quod sane vti nobis valde probabile est; ita etiam libenter sequemur.

Secunda ergo species distributionum † est in ecclesiis, in quibus prębendæ sunt distinctæ; & præterea est mensa communis, ex qua dantur distributiones etiam illis, qui non interfunt diuinis officiis, saltem assidue, dummodo sint præsentes, vel, vt ego addo, absentes causa, studiorum, vel alia iusta de causa, vt in dd.Extrauag. postulasti, §. licet autem, & extrau. cum nonnullæ la 1.§. præterea. & hæ distributiones † vocantur portio priuilegiata secundum Rebuff. in concord.Gall.rubr.de Collat.§.1. verb. distributionum, grossa, seu mensa grossa, seu grossi fructus † vt patet ex Glo.pen.& Doct.d.c.vnico.Fel. d. c. Iacobus, num. 1. Glo.fin.d.cap.licet, de prębend. & ibi Abb. num.8.eodem Abb.& aliis in c. de cætero, de cleric.non resid.Calder.consil. 21. num. 1.de

1.de præbend.& conſ.1.de cler. non reſid. num.1. Pariſ.conſ.32. num. 8. & ſeqq. vol. 4.& Garz.quē poſt hæc ſcripta vidi, tract. de benef.par. 3. c. 2. num. 440.cum duob. ſeqq. qui etiam alios quamplurimos ad id allegant:quorum opinionem partim ſequitur Gregor.d.num.9. dum autem exemplū de huiuſmodi diſtributionibus affert in Eccleſia Pariſienſi, in qua dicit eas in illa fieri quotidianas de pane, ita tamen, vt ad lucrandum panem illius diei neceſſe ſit præbendatis,ſeu Canonicis intereſſe vel Matutinis,vel Miſſæ,velVeſperis,ꝙ idem ſtatuto, & conſuetudine fieri poſſe generatim tradit Io.Azor.d.quæſt.3.vterq;illorum errore labitur: clarum.n. eſt ex omnibus præcitatis Doctoribus,& iuribus,diſtributiones illas, quæ ſtatis horis intereſſentibus dan-
7 tur, † non quidem in hac ſecunda, ſed in ſequenti propria quotidianarum diſtributionum ſpecie, quæ ſolis actu inſeruientibus Eccleſiæ, & Choro aſſiſtentibus tribuuntur,collocandas eſſe.niſi forte in eo vim faciat Gregor. quod illa conſuetudo has diſtributiones iis tribuat, qui aliquibus dumtaxat diuinis officiis,non omnibus interſue rint, & generatim ſeruitium aliquod, non autem tale,& tamquam tale, hoc eſt,intereſſentiam diuinorum officiorum Eccleſiæ exhibuerint; cum tamen diſtributiones proprie ſumptæ iis ſolum dentur, qui omnibus diuinis officiis interfuerint, vt infr. 2.par.quæſt.3.concl.1.oſtendemus;& quatenus tale obſequium intereſſentiæ ipſi Eccleſiæ præſtiterint, vt infra hac ead.1.par. quæſt. 4. latius demonſtrabimus. In hac vero ſecunda ſpecie diſtributionum omnino locanda erit tertia illa pars, quam ex decreto Concil.Trid.ſeſs.22. c. 3. de reform. Epiſcopi etiam tamquam delegati Apoſtolici ex fructibus, & prouentibus quibuſcumq; omnium dignitatum, perſonatuum, & officiorum in Eccleſiis Cathedralibus, vel Collegiatis exiſtentium in diſtributiones eorum arbitrio aſſignandas diuidere poſſunt; vt ſcilicet qui eas obtinent,ſi perſonaliter competens ſibi ſeruitium iuxta formam ab eiſdem Epiſcopis perſcribendā qualibet die ſtatuto non impleuerint, illius diei diſtributionem amittant,nec eius quoquomodo dominium acquirant, ſed fabricæ Eccleſiæ quatenus indigeat, aut alteri pio loco arbitrio Ordinarij applicetur, prout ibidem in hac ipſa verba cauetur.Verum quia ibi requiritur ad acquirendam hanc tertiam partem, vt clericus perſonaliter competens ſibi ſeruitium obeat, ideo eam non habebit ſecluſa conſuetudine abſens cauſa ſtudiorum, aut alia etiam iuſta de cauſa, illa excepta,quæ ſtatim eod. c.3. ab ipſo Concil. excipitur de dignitatib. in prædictis eccleſiis,quas qui obtinēt ſi curæ animarum ſibi extra ciuitatem in dioeceſi imminenti incumbere voluerit pro tempore, quo in curata reſederit,ac miniſtrauerit, tamquam præſens ſit, ac diuiniis interſit in Eccleſiis Cathedralibus, ac collegiatis habeatur. Sed de hoc aliquid etiam infra dicemus par.2.quæſt.10.11.& 12.huius tra ctat.ſicut de hac ſecunda ſpecie diſtributio num infra hac ead.1.par.quæſt. 9. concl. 2. ad fi.Interim vero ad tertiam veniamus.

Tertia igitur ſpecies diſtributionum
8 † eſt earum,quæ fiunt iis,qui interſunt horis diurnis,& nocturnis,Eccleſiæ, & choro actuale ſeruitium, & miniſterium ſibi competens exhibentes, vt patet ex d. cap. licet,de præben.cap.vnico,de cler. non reſid.in 6.Clem.vt ii, qui, de æta.& qual. & ord. præficiend. vbi Doct. & alibi communiter,Extrau.10.& 11.ſub tit.de præben. in commun.Concil.Tridentin. ſeſs.21.cap. 3. & ſeſs. 24. cap. 13. & 15. de reformat. At
9 que hæ ſunt † veræ, & propriæ diſtributiones quotidianæ, vt conſtat ex iiſdem iuribus, & Doct. adnotauitq; etiam inter cæteros Greg.d.nu.9.Pariſ.d.conſ.32.num.6. & ſeqq.& conſ.33.num.7.

Quarta,& poſtrema ſpecies diſtributio-
10 num generaliter ſumptarum † erit omniū emolumentorum, quæ diuiduntur, ſeu diſtribuuntur præſentibus tantum,& iis, qui interſunt certis ſacris,piisq; actionib. qualia ſunt anniuerſaria, mortuaria,& alia hu-
11 iuſmodi, de quibus in † d. cap. vnico, de cler. non reſid.in 6.in fine, ibi, de diſtributionibus etiam pro defunctorum anniuerſariis largiendis idem decernimus obſeruandum: de iis etiam habetur in toto fere tit.de ſepult.cap. fin. de teſtam. & cap. ex parte il 3. de verb. ſignif. & ibidem Doct. & alibi ſæpe,Lap.alleg.35.ad fin. & melius alleg.42.num.1.& 3.vbi aperte dicit, quod dicuntur diſtributiones illæ, quæ dantur

pro funeribus . idem etiam diſerte tradit Gregor. Tholoſ. d. cap. 15. num. 9. ſæpius alleg. in fine ; ſed fallitur iam tertio , dum de his anniverſariis , & aliis emolumentis præter ea, quæ vere , ac propriæ diſtributiones quotidianæ dicuntur, inquit, haberi in d. Clem. vt ii, qui, de ætat. & qual. & ord.
12 præfic. nam ibi duntaxat † loquitur Summus Pontifex de illis diſtributionibus, quæ dantur his , qui certis horis interſunt, vt eiuſdem verbis vtar; has autem vere, & proprie diſtributiones quotidianas eſſe , ſatis patet ex ſupra dictis, & inferius quoque dicendis ; neque Gloſ. aut aliquis interpres , quem viderim illam Clem. de dictis extraordinariis emolumentis intelligit , ſed de iis duntaxat diſtributionibus, quæ in 3. ſpecie ſitæ ſunt, vt patet ex Card. Inol. & Bonif. Vital. ad d. Clement. & Hieron. Verrut. in Lexic. Iuris, Verb. diſtributio quotidiana. niſi velit forte ſe Gregor. intelligere, quod interpretes illius Clement. aliquid ibi tangunt de anniverſariis, & aliis huiuſmodi emolumentis ; & hoc verum eſt , vt apud eoſdem Doctor. videre eſt ; ſicut & veriſſimum eſt , hæc anniverſaria non venire nomine diſtributionum quotidianarū , vt poſt alios tradit Io. Azor. d. cap. 7. quæſt. 4. ſimul docens , & optime , nihilominus eodem privilegio gaudere , & iure vti, quo diſtributiones quotidianæ, prout etiam ſaris conſtat ex d. cap. vnico in fin. vbi Doct. & alibi id frequenter adnotarunt ; omnino autem venire nomine diſtributionum ſimpliciter , vt patet ex fine d. cap. vn. ibi ; de diſtributionib. etiam pro defunctorum anniverſariis largiendis idem decernimus obſeruandum; licet contrarium in hoc ſentire videatur Card. d. Clem. 2. §. 1. num. 15.

Ex his autem quatuor diſtributionum
13 ſpeciebus, ſeu generibus † in 3. tantum ſpecie præcipue, atque ex profeſſo verſabitur hic noſter tractatus , in iis nimirum diſtributionibus, quæ iis dantur , qui diuinis officiis , atque horis canonicis interſunt ; eamq; ſpeciem mox definiemus: de cæteris vero tribus ſpeciebus incidenter duntaxat & prout ſe ſe occaſio obtulerit, hoc eodem in tractatu ſuis locis aliquid agemus; neque enim de iis diſſerere , & tractare inſtituimus , ſicut de his , quæ in tertia illa ſpecie continentur ; quarum iam definitionem, ac cætera quæ ad earum naturam proprius ſpectant, aggrediamur .

SVMMAE RERVM.

1 *Definitionem rei optimam aſſerre maximi momenti eſt .*

2 *Definitio ſubſtantiam , & naturam rei explicat .*

3 *Definitio conuertitur cum ſuo definito ; ab eaq; optimum, ac neceſſarium argumentum ſumitur. nu. 4*

5 *Definitio quælibet in iure ciuili periculoſa eſt : ideoq; cauti admodum eſſe debent , qui rem aliquam definire volunt. num. 6.*

7 *Definitio perfecta debet habere genus , & propriam , ac completam differentiam .*

8 *Definitio diſtributionum quotidianarum a Hieron. Verrutio allata reijcitur .*

9 *Definitio diſtributionum quotidianarum a Didaco Couarr. & Petr. Rebuff. allata deficit .*

10 *Definitio vera , ac perfecta diſtributionum quotidianarum .*

11 *Diſtributiones quotidianæ quomodo dicantur & ſint diurnum ſtipendium; & cur in definitione non addatur cum Couar. horarium . num. 12. aut nocturnum. num. 13.*

14 *Diſtributiones quotidianæ proprie ſumptæ dantur duntaxat Clericis Eccleſiarum Collegiatarum .*

15 *Diſtributiones quotidianæ dantur propter intereſſentiam tantum propter cauſam , & rationem formalem .*

16 *Miſſarum ſolemnia non comprehenduntur nomine horarum canonicarum. diuinorum tamen officiorum nomine continentur. nu. 17.*

18 *Reſidentia , & intereſſentia , ſeu perſonalis præſentia in Choro plurimum inter ſe differunt etiam quo ad præceptionem diſtributionum quotidianarum .*

19 *Copula , & regulariter inter diuerſa ponitur .*

20 *Diſtributiones debentur iis quoq; qui iuris fictione habentur pro intereſſentibus .*

21 *Clerici omnes Collegiatarum Eccleſiarum , etiam Canonici tenentur Eccleſiæ inſeruire , & pſallere , vt lucrentur diſtributiones .*

Quid

Quid sint distributiones Quotidianæ; seu de earum definitione. Quæstio IV.

EXPLICATIS iis, quæ ad quid nominis ipsarum quotidianarum distributionum pertinere videbantur; (de cæteris enim rebus, quarum nomine, seu appellatione eædem distributiones veniant, inferiùs hac ipsa prima parte, 6. nimirum ac duabus seqq. quæst. agemus;) reliquum est, vt iam tandem ad earum quid rei, seu definitionem veniamus.

1 Maximi autem momenti † est rectam, & optimam rei definitionem afferre; ea enim
2 † substantiam, & naturam cuiusq; rei explicat, vt post Accursium, Bloctium, & alios tradunt Doctor. in Lomnis definitio, ff. de reg. iur. Ioan. Bellon. in argument. a definitione, numero 1. & Euerard. in eod. loc. a definit. numero 4. conuertiturq;
3 definitio † cum suo definito, vt late comprobat ibid. Euerar. num. 1. & duobus seqq. Optimum denique, ac necessarium ar-
4 gumentum ‡ sumitur à definitione, quo vsi plerumque sunt tum Iure consulti, præsertim Vlpianus, tum scribentes, vt pluribus ostendunt Bellon. & Euerard. loc. citat.

Et quoniam omnis definitio in iure ciuili
5 † periculosa est, rarum est enim; vt subuerti non possit, vt verbis vtar Vlpiani Iureconsulti in d. l. omnis definitio, cauti admodum
6 † esse debent qui definire aliquid volunt, ne aut nouam definitionem, aliqua prius à legumlatoribus tradita inuehant, illiue addant, quod fieri non debet, vt satis comprobat Bellon. d. argumentum. à definitione nu. 4. & 5. aut eam definitionem afferant, quæ vel nimiæ prolixitatis, vel quod manca sit, & diminuta, argui possit. id quod ipse quoq; præstare conabor, dum distributiones quotidianas definire aggredior, quarum definitionem nullus aut Pontifex canonum conditor aut eorum interpres, aliusue Iureconsultus, quem viderim tradidit, atque adeo eam mihi afferre licebit iuxta tradita per Bellon. loc. cit. n. 6.

Quamuis. n. tam Summi Pontifices plerunq; quam Doctores passim, dum de quotidianis distributionibus verba faciunt, statum subdant, quæ dantur iis, qui intersunt horis, & diuinis officiis, vel similia verba idem significantia, tamen neq; ideo eas definire intendit, neq; ea perfecta quotidianarū distributionum definitio esse potest, cum & ge-
7 nere careat † contra doctrinam Bartol. communiter receptam in l. 1. ff. de testam. neq; illa vera, & completa differentia sit; nam etiam præbenda, & alii fructus, qui præter quotidianas distributiones assignantur, & tribuuntur Collegiatarum Ecclesiarum Clericis, ac de quibus in superiori quæst. egimus dici possunt, quod dentur iis, qui intersunt horis, & diuinis officiis, quamuis non ratione interessentiæ, seu propter interessentiam: præterea distributiones quotidianæ aliquando dantur iis, qui vere, & realiter non intersunt diuinis, sed absunt vel propter corporis necessitatem, vel infirmitatem, vel Ecclesiæ vtilitatē, vt habetur in d. c. vnico, de Cler. non resid. in 6. atq; adeo omnes personas non comprehendit. Quamuis etiam Hierony. Verrutius in suo Lexico Iu-
8 ris Verbo, distributio † eas definire voluisse videatur, dum ait, distributio quotidiana Pontificis est id, quod præstatur his, qui horis certis interfuit diuinis; tamen potius verbi significationem, quam rei definitionem afferre voluit, vt patet ex inscriptione superposita toti illi Lexico Iuris, quæ est, de verb. significe. deinde illa qualis definitio, seu descriptio eadem patitur obiectiones, quas superior mox allata.

Propius autem ad veram definitionem
9 † accessisse videtur Didac. Couar. vir doctissimus, in l. b. 3. Var. resolut. cap. 12. in principio; dum de distributionibus loquēs, cum fructus beneficiorum bifariam dixerit considerandos, alii vero, inquit, d. distributione quadam veluti diurnum, & horarium; stipendium his, qui quotidiano ministerio in celebrandis officiis diuinis subseruiūt Ecclesiæ distribuuntur. Sed præterquam quod satis aperte colligitur, non voluisse tunc Couaru. distributionum quotidianarum definitionem afferre, cum neq; vllam de definitione mentionem faciat, neq; vera definitionis formula vtatur, qualis esset, distributiones quotidianæ sunt illud stipendium &c. vel alia huiusmodi, aliquo etiam ex supra commemoratis, defectu laborat illa descriptio; licet enim in ea & genus proximum, & ali-

qualis differentia á cæteris distributionum speciebus superius explicatis afferatur per illa verba, diurnum, & horarium stipendium, iunctis iis, quæ sequuntur; attamen & improprie loquitur, dum eas fructus beneficiorum appellat, neq; in ea definitione eos complectitur, qui, quamuis diuinis officiis non interfint ob aliquam iustam causam á iure expressam, licite tamen quotidianas distributiones percipiunt, ac retinent, in suosq; vsus conuertunt. Quod idē fere dicendū est de illa definitione, seu potius descriptione, q̄ affert Io. Azo. p. 2. Instit. Mor. lib. 7. c. 7. q. 1. dū ait, distrib. quotid. á iurib. intelligi eas portiones, quæ debētur quotidie Clericis beneficiariis eo, quod statis horis illi interfint diuinis officiis; quæ etiam vltra prædicta in eo deficit, quod non exprimit qualitatem Clericorum, quibus hæ distributionibus debetur; sed eas omnibus beneficiariis clericis tribuit, cum tamen huiusmodi beneficium obtinere omnino debeant in Ecclesia Collegiata, vt infra par. 2. quæst. 1. larius ostendemus.

Nobis ergo videtur, distributiones quo-
10 tidianas congrue sic † definiri posse, vt sint diurnum stipendium, quod Ecclesiarum Collegiatarum Clericis distribuitur, quatenus vere, vel per iuris fictionem diuinis officiis pro sui muneris qualitate inseruientes interfunt. Hæc definitioni fallor perfecta est, continens genus proximum, & propriam differentiam iuxta allegatam theoricam Bartol. communiter recepti in l. 1. ff. de testa. quam etiam sequitur Io. Bello. d. argum. á de finit. n. 2. idq; ex eiusdem explicatione liquido apparebit. Diximus primo lo-
11 co in † definitione, (diurnum stipendium) loco generis proximi, non autem, ius percipiendi stipendium, quoniam non definimus illud ius spirituale percipiendi quotidianas distributiones, quod ex canonicatu, & beneficio prouenire supra diximus, sed illud temporale stipendium, quod exhibetur Clericis Collegiatarum Ecclesiarum, qui diuinis officiis interfunt: neq; etiam diximus, fructus, reditus, prouentus, aut obuentiones beneficiorum, vel canonicatuum, cum de fructibus beneficii certum sit eorum nomine non venire propriè loquendo quotidianas distributiones, vt infra hac ipsa par. quæst. 6. ostendemus; de reditibus vero, prouentibus aut obuentionibus dubium valde sit, vt ex quæst. 7. colligi poterit. Diximus autem cum Dida. Couar. loc. cit. diurnum stipendium, quoniam tamquam militantibus in hac Ecclesia militanti, ac Dei templo vti stipendium, & tamquam laborantibus in vinea Domini vti salarium diurnum, seu denarius diurnus pro ratione laboris, & seruitii debetur, & redditur, vt supra quæst. 1. ad finem post Paris. & alios admonuimus: diximus vero diurnum, non tam quia dietim distribuatur, quam quia iis tribuatur, qui quotidie singulis Ecclesiæ, & choro assistunt, vt etiam in 1. quæst. admonuimus; nam distributiones quotidianæ sunt, licet aliquid dietim non soluatur, sed post longum tempus, modo in solutione habeatur respectus ad singulas horas, vt in specie decidit Rota Romana teste Achille de Cras. decis. 12. de præb. alias dec. 275. & docet Mandos. in Prax. signat. Grat. tit. de pension. vers. distributiones quotidianæ, traditq; Paris. cons. 33. nu. 24. vol. 4. & post Caputaq. decis. 29. par. 2. nouissime resoluit eadem Rot. Rom. coram Card. Seraph. in vna Baren. emolumentorum decis. Seraph. 1140. num. 2. idq; docet experientia, nam in omnibus fere Ecclesiis non nisi post hebdomadam, mensem, aut etiam annum tribuuntur, & tamen vere distributiones censentur. est autem experientia optima rerum magistra, cap. quam sit, de elect. in 6. cum simil.

12 Non addimus † autem, horarium, quod addidit Couar. loc. cit. ne ambiguitatem pareret, quasi singulis horis distribui intelligeretur, atq; omnino deberet illud stipendium; & quia, vbi etiam explicari possit verbum illud, horarium, quasi stipendium hoc horis duntaxat Canonicis assignetur; id non est vndequaq; verum, cum etiam assignetur certa distributionum portio Missæ, quæ tamen inter horas Canonicas non computatur, vt patet ex tex. in c. 1. de celebr. miss. vbi Abb. & cæteri id adnotarunt; vel certe superuacaneum esset idem verbum cum id ipsum postea repetatur in iis verbis, diuinis officiis, quorum nomine ipsas quoq; horas Canonicas contineri nemo dubitat. Minus etiā
13 † addidimus in definitione, & nocturnum, licet distributiones dentur etiam pro nocturnis horis, vt dicitur in d. Extrauag. xi. quæ incipit. cum nonnullæ la 1. §. præterea

de

de præben. & dignit. inter cōmun. siue quia à maiori parte fieri debet denominatio iur. vulg. certum est autem plures esse horas Canonicas diurnas, quam nocturnas, siue quia denominari potest à die non artificiali, sed naturali, qui, vt omnibus notum est, noctèm, quoq; comprehendit, cui consonat illud Psal. 118. septies in die laudem dixi tibi, vnde septem horæ canonicæ promanarunt, vt patet ex tex. vbi id adnotarunt Doct. omnes in d. cap. 1. de celebr. miss.

Diximus secundo loco † in eadem defi-
14 nitione (quod distribuitur Ecclesiarum Collegiatarum Clericis) ad demonstrandum genus personarum quibus tribuuntur, & ad differentiam earum distributionum, quæ dantur clericis Ecclesiarum non collegiatarum, puta Rectoribus Parochialium, Capellanis, & similibus ratione sepulturæ, celebratiois Missarum, vel alia simili de causa; cum tamen hæ distributiones solum dentur clericis Ecclsiarum Collegiatarum, vt infra 2. part. quæst. 1. latius ostendemus.

15 Subditur etiam † in definitione (quatenus nō autem, qui diuinis officiis intersunt) ad ostendendam rationem, & causam formalem, ob quam dantur hæ distributiones Clericis Ecclesiarum Collegiatarum; & ad differentiam cæterarum distributionum, quæ dantur iisdem clericis interessentib. diuinis officiis; non tamen propter interessentiam, seu, quia intersunt, quales sunt distributiones primæ, secundæ, & quartæ speciei, de quibus in præced. quæst. latius diss
16 eruimus; diximus verò, diuinis officiis, non autem, horis canonicis, quoniam † horarum canonicarum nomine Missarum solemnia non comprehenduntur, vt ex tex. in c. 1. de celebrat. Miss. ibi adnotauit Abb. & post Glos. receptam in Clem. 1. in verbo canonicas, de celebr. Miss. & alios tradit Nauar. in tract. seu Manual. de orat. & hor. canon. c. 3. num. 29. quibus tamen certa distributionum portio assignatur, vt infra 2. part. q. 3. ostendemus; at vero appellatione diuino-
17 rum officiorum † satis continentur tam ipsa Missarum solemnia, quam etiam horæ Canonicæ, vt aperte constat ex text. in c. dolentes de celebr. Missarum, vbi Innoc. 3. cum duplicem excessum clericorum posuisset, nimirum circa horas, & Missam, districte præcipit, vt diuinum officium studiosè celebrēt, ac deuotè. quare ipse quoq. Coua. in sua illa quali quali definitione, seu descriptione distributionum quotidianarum hoc solo nomine vtitur diuinorum officiorum, nullam de horis canonicis mentionem faciens, quod & Verut. præstitit in suo Lexic. iur. loc. cit. idque in specie tradit Albe. de Ferar. tractat. de hor. Can. num. 26. & alii pleriq; quos consulto breuiati consulens prætermitto. Præterea vsi sumus verbo, intersunt, quo & Pōtifices ipsi, & Doctores fere omnes, qui de distributionibus tradiderunt, sunt vsi, non autem verbo, residēt, aut simili; plurimum enim inter se differunt
18 † residentia, & interessentia seu personalis præsentia in Choro, etiam quo ad distributionum quotidianarum perceptionem, vt tradunt Glos. & Doct. in d. cap. vnic. Abb. in capit. cum dilectus, num. 5. de cler. non resid. & in c. olim, n. 6. de verb sign. Doctor. cap. licet, de præb. Rot. Rom. decis. 330. nu. 1. par. 1. diuersor. & pluribus ostendunt Couar. d. cap. 13. num. 3. Cassad. decis. vnic. de cler. non resid. Cæsar de Gras. decis. 116. alias 5. tit. de præbend. num. 3. & ex ipsomet tex. in eod. cap. vnico aliqui colligunt, quod tamen potius aduersari videtur in iis verbis, quæ tantum residentibus tribuuntur, nisi id referre velimus ad consuetudiné illam, quæ in eo textu improbatur: vel exponere, vt faciemus par. 2. q. 5. præmis. 4. vbi alios quoq; Doct. ad id allegabimus. sed id melius habetur in cap. cum non deceat, de elect. in. 6. ibi fructus quos reciperent, vel posset recipere, in ipsis Ecclesiis residēdo integre, distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis, recipiant. & melius adhuc in cap. licet, de præben. ibi, quæ tantum residentibus in ecclesiis, & his, qui intersunt horis canonicis, exhibentur; ex hoc enim, quod copula, & ponitur inter residentes, & interessentes, constat hæc esse diuersa co-
19 pula: copula.n. † inter diuersa regulariter ponitur. c. querelā, de Simon. Glos. in rubr. ff. de iur. & fact. ignor. Abb. in proem. decret. num. 4. & alii Doct. passim. Idem quoq; satis colligitur ex Trid. Conc. sess. 14. c. 12. de reform. vbi postquam decreuerat, vt obtinentibus dignitates, Canonicatus, præbendas, aut portiones in Cathedralibus, aut Collegiatis Ecclesiis, ab iisdem non liceat

anno,

anno, alioquin priuetur primo anno quisq; dimidia parte fructuum, quos ratione etiam præbendæ, ac residentiæ fecit suos; fere statim subiicit; distributiones vero qui statis horis interfuerint, recipiant: dum enim dictionem aduersatiuam (vero) ponit inter residentiam, & interessentiam, indicat eas esse diuersas.

Additur autem in eadem definitione (vere, vel per iuris fictionem) nam non solum dantur distributiones iis, qui vere, realiter, & personaliter intersunt diuinis officiis,
20 sed etiam † qui a iure habentur, ac si vere interessent, siue quia absint propter corporis necessitatem, & infirmitatem, vt in d.c. vnico, & nos latius infra secunda parte, quæst. quinta, & sexta ostendemus, siue propter Ecclesiæ vtilitatem, vt in eod. capitulo vnico, & nos fusius d.2. part. quæst.
11. siue quia pro interessentibus habeantur vel ex consuetudine legitima, vt in quæst.
12. vel ex priuilegio, vt in quæst. 14. ead. 2. par comprobabimus.

Diximus denique in allata per nos distributionum quotidianarum definitione (pro sui muneris qualitate inseruientes,) quia
21 non sufficit † Canonicis, aliisue Collegiatarum Ecclesiarum clericis diuinis officiis interesse, seu Choro personalem corporis præsentiam exhibere, sed debent etiam in celebrandis officiis diuinis Ecclesiæ seruire ac ministerium eorum celebrationi, & altari exhibere, vt aperte monet Couar. d. cap. 13. in principio, & num. 3. in primis fere verbis; idq; pro sui ordinis, & muneris qualitate, aliter fructus distributionum suos non faciunt, sed ad eorum restitutionem tenentur etiam in foro conscientiæ, vt ex communiori, & veriori opinione resoluemus infra eadem secunda par. quæst. 2. per totam.

Atque ex his satis, ni fallor, explicata, & comprobata manet a nobis primum tradita Distributionum quotidianarum definitio. Nunc ad alias Quæstiones descendamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Missæ sacrificium institutum fuit a Christo Domino in vltima cœna.*

2 *Orationes, & reliquæ Missæ partes minus substantiales a Petro, eiusq; successoribus institutæ fuerunt.*

3 *Missas solemniter, & conuentualiter cantari quis præceperit.*

4 *Horæ canonicæ quoad substantiam, seu quatenus orationes, & assiduæ preces sunt, diuino iure institutæ, ac præceptæ fuerunt. quoadmodum autem iure humano inductæ sunt, num. 5.*

6 *Horarum Canonicarum numerus est a iure humano; neq; idem semper fuit in Ecclesia. num. 7.*

8 *Horæ Canonicæ quomodo officium diuinum dicantur.*

9 *Horæ Canonicæ quibus in locis humani iuris habeantur.*

10 *Horæ Canonicæ publice in Ecclesia decantari quando nam primum statutum fuerit.*

11 *Antiphona, & alternata canendi ratio idem fuit apud antiquos.*

12 *Antiphona quæ nam nunc dicatur.*

13 *Alternatim canendi forma quando nam ortum habuerit.*

14 *Psalmos aliquos alternatim cani ante introitū Missæ quis prior instituerit.*

15 *Horæ Canonicæ certis horis maxime in choro persoluendæ sunt, iusta tamen de causa possunt in Ecclesia quoq; publice cani hora anticipata, vel postposita. num. 16.*

17 *Canonici olim communem vitam degebant, vnoq; in loco habitabant.*

18 *Canonicorum duo genera extiterunt, alterum regularium; alterum vero eorum, quos vocant seculares.*

19 *Distributiones quotidianæ quoad substantiam inductæ sunt iure naturali, & diuino.*

20 *Labori merces debetur naturali, ac diuino iure.*

21 *Distributiones quotidianæ quoad modum iure tantum humano, hoc est Pontificio, inductæ fuerunt.*

22 *Distributionum quotidianarum vsus antiquus fuit in Ecclesiis iuq; saltem tacite olim approbat fuit per summos Pontifices. num. 23.*

24 *Distributionum quotidianarum diuisio in singulis Ecclesiis Collegiatis iure nouo præcepta fuit, & quod illud sit, nu. seqq.*

25 *Tertia pars redituum quorumcumq; detrahenda est ex dignitatibus, Canonicatibus, portionibus, & officijs Ecclesiarum Collegiatarum, & conuertenda in quotidianas distributiones*

butiones ex decreto Trident. Concil. sess. 21. cap. 3. de reformat.

26 *Decretum Trident. Concil. sess. 21. cap. 3. de reformat. in quo differat ab eiusdem decreto. sess. 22 c. 3.*

17 *Distributiones quotidianæ augeri possunt per vnionem beneficiorum simplicium, vel suppressionem præbendarum aliquot ex decreto Trident. Concil. sess. 24. c. 15.*

28 *Decretum Trident. Concil. sess. 24 cap. 15. de refor. habet locum dumtaxat in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis insignibus.*

29 *Capitulum etiam sede vacante non potest supprimere portiones vigore decreti Tridentini Concilij sess. 24. cap. 15. de refor. neq; Prælatus Ecclesiæ Collegiatæ, licet ipse sit exemptus, & Ecclesia insignis. num. 30.*

31 *Decreta Tridentini Concilij quo tempore cœperunt obligare.*

32 *Reditus omnes, & prouentus Ecclesiarum Collegiatarum vrbis Romæ ad Capitulum & mensam earundem pertinentes applicata sunt distributionibus quotidianis per Constitutionem Pij 4. quæ cõstitutio localis est, n. 33. & diuersa statuit a Trid. Conc. sess. 25. c. 3 num. seq.*

35 *Distributiones quotidianæ introductæ sunt fauore cultus diuini, vt is in Ecclesiis augeatur, & vt Clerici ijsdem distributionibus quasi illecebris allicerentur ad debitum Ecclesiæ seruitium exhibendum. num. 36.*

37 *Mala sunt quæ mali præbent occasionem.*

38 *Lex, & dispositio qualibet tunc demum est iniusta ex solo, quod præbeat occasionem delinquendi, cum principaliter condita est in fauorem eius, qui eam occasionem præbet.*

Quo iure, quando, & quam ob causam introductæ sunt distributiones Quotidianæ.
Quæstio V.

QVONIAM, vt superius dictum est, quotidianæ distributiones iis dantur, qui diuinis officiis interfunt, antequam ad distributionum originem, atq. institutionem veniamus, aliqua de diuinorum officiorum origine, & institutione lubet, ac necesse est præmittere.

1 Missæ ergo sacrificium † a Christo Domino in vltima cœna institutum fuisse, cum Apostolis suis inquit, hoc facite in meam commemorationem, constat ex Luc. 22. & Apostolo 1. Corinth. 11. idque aperte definiuit Oecumenicum Concilium Trident. sess. 22. cap. 1. & can. 2. pluribusq; comprobant Stephan. Duran. de ritibus Eccles. Catholi. lib. 2. cap. 3. Rober. Bellarm. lumen amplissimæ, religiosissimæ, & doctissimæ Societatis Iesu dum hæc scribebam merito a sapientissimo ac Sanctiss. tunc Rom. Pont. Clemente VIII. in purpuratorum Patrum Collegium cooptatus, is inquam tom. 2. Controu. 3. general. lib. 5. de Euchar. qui est 1. de missa cap. 12. Henriquez eiusdem Societ. in Sum. Theol. Mor. Tom. 1. lib. 9. qui est de vero Missæ sacrif. cap. 6. & 24. Id vero intelligẽdũ est quoad substãtialia ipsius sacrificii; nam orationes, & cætera, quæ sub
2 stantialibus accesserũt, † partim a Petro Apost. partim a Gelasio, Greg. I. aliisq; summis Pontificibus instituta, & tradita sunt, vt videre est apud Dur. d. lib. 2. cap. 11. ad 58. Bellarm. d. Controuers. 3. lib. 2. cap. 16. & seqq. vsque ad finem, Henriquez d. cap. 24. 27. 32. cum multis seq. & Biel in Canon. Miss. lect. 15. & alibi sæpe; necnon Gregor. Tholos. partit. Iur. Canon. lib. 1. tit. 21. cap. 3. Quod autem aliquando solemniter, & conuen-
3 tualiter canantur Missæ, † extat tex. in cap. quidam laicorum, de celebrat. Miss. sumpto ex Conc. Triburien. quod celebratum fuit tempore Bonif. 6. Anno Domini 895. extat & Epist. 1. Anacleti Papæ, qui sedit anno Domini 84. cuius verba habentur in cap. Episcopus, de consecrat. dist. 1. extat etiam decretum Innoc. 3. in Concil. Later. celebrato anno Domini 1215. cuius verba habentur in c. dolentes, de celebr. Miss. §. sunt & alii. sed idem aperte præcepit Honorius 3. in cap. cum creatura, de celebr. Miss. quem etiam tex. ad id ponderauit Gregor. Tholos. d. lib. 21. c. 2. Plura vero de publicis, & solemnibus Missis tradiderunt Steph. Duran. d. lib. 2. cap. 4. & Robert. Bellar. d. lib. 2. cap. 15. statim post medium.

Quoad horas vero Canonicas constat, quatenus orationes, & preces assiduæ sunt,
4 seu quoad substantiam, eas † naturali, & diuino jure institutas, ac præceptas esse. Nam Luc. 18. habetur, oportet semper orare, &

re, & numquam deficere & 1. ad Theſſalonic. 5. ſine intermiſſione orate, naturaq; ipſa nos docet orando a Deo petere quod ipſi per nos obtinere non valemus, Deumq; laudare, tum quod ea nobis donauerit, quæ petimus; tum propter alia in nos innumera ab eodem bonorum omnium largitore collata beneficia. quoad † modum autem, quod nimirum illæ preces ita fuerint diſtinctæ in ſeptem canonicas horas, & non plures, aut pauciores, atque hac ratione diſpoſitæ, vt contineant hymnos, pſalmos, antiphonas, & cætera huiuſmodi, id humano, Eccleſiaſticoq; iure inductum eſt, vt optime indicant Gregor. Tholoſ. d. lib. 1. tit. 20. cap. 2. & Stephan. Duran. d. tract. de ritib. Eccle. Cathol. lib. 3. cap. 2. num. 34. aperte vero tradit Bellarm. Tom. 3. controuer. 3. gener. & controu. vlt. gener. lib. 1. cap. 19. ad fin. vbi etiam † iure optimo reprehendit Abb. Panormit. inſignem alioqui iuris interpretem, qui in cap. 1. de celebr. Miſſ. ſcriptum reliquit, iure diuino determinatum eſſe numerum ſeptem horarum, cum habeatur in Pſalm. 118. ſepties in die laudem dixi tibi, & ideo non poſſe in horarum numero per Eccleſiam diſpenſari; ſed male; illud enim ſcripturæ teſtimonium, inquit, non præceptum, ſed exemplum continet, & exemplum regis, non ſacerdotis; atque adeo ſi quid efficeret, ad horas canonicas reges obligaret, non ſacerdotes. Præterea, quia præceptum illud potius cæremoniale eſſet quam mortale, poſt legem Euangelicam amplius non obligaret, vt ex communi Theologorum doctrina reſoluimus cum de præcepto decimarum ageremus in noſtro Tractat. de decim. cap. 1. quæſt. 2. Accedit etiam, quod † non idem ſemper fuit in Eccleſia horarum Canonicarum numerus, vt idem Bellarm. ibid. adnotauit, & conſtat ex traditis per eum d. lib. 1. cap. 13. & 14. meliusq; per Duran. lib. 3. cap. 3. & Marcell. Francolin. in tract. de temp. horarum Canonic. cap. 17. & 19. quin etiam non defuere magnæ authoritatis viri, qui non modo antiquis Eccleſiæ temporibus, ſed nunc quoque octo eſſe velint horas canonicas, eosq; ſequitur Nauar. in tractat. de orat. & hor. canon. cap. 3. num. 27. & 28. quos tamen late reprehendit, & confutat Francol. d. tract. de tempor. hor. canon. cap. 6. num. 7. cum ſeqq. & cap. 12. num. 3. 4. & 18. Neq; obſtat quod horæ canonicæ † officium diuinum dicantur in Concil. Aquiſgranenſi c. 131. & cap. dolentes, de celebr. Miſſ. ita enim appellantur, ſiue quia in iis continetur quod facere debemus erga Deum, vt probat Bellarm. d. lib. 1. cap. 10. verſ. dicuntur autem; ſiue quia per eas penſum ſeruitutis, & tributum quoddam Deo ſoluimus, vt patet ex cap. 1. de celebr. Miſſ. & Bellarm. d. lib. 1. cap. 18. Stet ergo tanquam certum, & indubitatum, quod licet aliqua horarum canonicarum veſtigia, ſeu fundamenta in ſacra ſcriptura præſertim in pſalmis reperiantur, quorum plurima loca referunt Duran. Francol. & Bellarm. locis citat. tamen ſub ea ratione, & forma, nunc recitantur, iure humano ſunt introductæ; habemus autem † hac in re præter alia multa canonem Apoſtolorum apud Clement. lib. 8. conſtitut. Apoſtol. cap. 40. in hæc verba; preces veſtras facite diluculo, tertia hora, ſexta, nona, veſpere, & galli cantu, ex quibus habemus Matutinum, Primam, Tertiam, Sextam Nonam, & Veſperas; Completorium vero poſtea additum fuit ante tempora ſancti Benedicti; nam in eius regula c. 16. adſunt hæc verba; his horis refesamus laudes Creatori noſtro, Matutinis, Prima, Tertia, Sexta, Nona, Veſpere, Completorio, vt conſtat ex Bellarm. d. lib. 1. cap. 13. Francol. d. tract. cap. 15. num. 12. & cap. 19. num. 4. de eadem autem Completorii hora meminit Iſidor. lib. 1. de off. eccleſi. cap. 21. & Concil. Aquiſgranenſe cap. 128. & alii, quos refert Duran. d. lib. 3. cap. 12. & Francol. loc. cit & quamuis Francol. ibid. dicat tũc quoque additam fuiſſe horam Primæ; non ideo tamen ſequitur, quin tempore Clementis, & Apoſtolorum fuerit inſtituta, ſed eius celebratio fuerat fortaſſe clericorum ſocordia intermiſſa, vt in ſimili monet Duran. d. lib. 2. c. 2. in fine.

Quando autem primo ſtatutum fuerit, vt per clericos publice, & in Eccleſia decãtarentur horæ Canonicæ, non ſatis conſtat. probabilius autem puto † id contigiſſe tempore Martini primi Papæ, qui ſedit anno Domini 647. in Concilio quodam, quod eſt Lateranenſe primum, vt patet ex cap. fin. 92. diſt. iunctis iis, quæ de hoc Pontifice, & Concil. o tradiderunt Dominic. Nicolin.

colin.in summa Concil.omn. & Petr.Matt. in summ. Conſtit. ſumm. Pontif. in princ. quamuis Gregor.Tholoſ.d.tit.20.cap.5.vel it,Concilium illud Martini eſſe Bracharen ſe; quod tamen non probat ; nullumq; ipſe reperio Concilium Bracharenſe ſub Martino a iquo Pontifice.Sed quicquid ſit; in illo can.fin.92.diſt. ſtatuitur , quod ſi quis preſbyter,aut Diaconus,vel quilibet clericus.ſi ad quotidianum pſallendi officium matutinis, vel veſpertinis horis ad Eccleſiam non conuenerit , deponatur a clero ; ſi tamen caſtigatus veniam ab Epiſcopo per ſatisfactionem noluerit promereri . Matutina autem dicuntur ibi officia , quæ celebrantur a mane vſque ad noctem, vt per tex.in c. ſi quis Epiſcopus 11.quæſt.3. monet Gloſ. d. cap. ſi. His accedunt quæ ex Patribus , & Conciliis de Cantu , qui in diuinis officiis adhiberi ſolet, ſcripſerunt Henriq.d.tom.1. Theol.moral.lib.9.cap.31.§. 8. Bellarm. d. lib.1.cap.16.Steph.Duran.d.lib. 3. cap. 13. 14.& 21. Francol. d. tractat. de temp. hor. canon.cap.3.& Alphon.de Torres in Inſtit. Sacerd. tit. de hor. canonic. & cant.Eccleſiaſt. quæque nos de alternata canendi , & pſallendi ratione in Eccleſia nunc dicturi ſumus .

Circa quam illud in primis adnotandum
11 eſt , apud antiquos Eccleſiæ Patres † idem fuiſſe antiphonam , & alternatam canendi rationem ; antiphona enim Græce idem eſt,quod vox reciproca, vt ex Iſidor. lib. 6. Etymologiarum,cap.19.Amalar.lib.4.de off.eccleſ. c. 7. & aliis tradiderunt Henriq. d.lib.9.cap.31.§.8.Bellarm.d.lib.1. cap. 14. ad fin.& Steph.Duran.d.lib.3.cap. 17. in
12 princip. quamuis nunc † Antiphona dicatur in officio Eccleſiaſtico ſententia illa , quæ pſalmo concinendo præmittitur, quoniam ſecundum eius modulationem pſalmus totus canitur per duos choros,eaq; ſimul duo chori coniunguntur, vt ex eodem Amalario iidem Doctor. ibidem adnotarunt .

Porro vſum antiphonarum , ideſt alter-
13 natim canendi formam † ex Angelica admonitione , atque exemplo ſanctum Ignatium Apoſtolorum diſcipulum didiciſſe:& Antiochenæ Eccleſiæ tradidiſſe , quæ tandem in omnes orientales eccleſias propagata eſt , ex Socrat.lib.6.hiſtor.Eccleſ.cap. 8.& aliis ſcripſerunt Bellar. & Duran. loc. cit Francol.diſt.tractat.de temp.horar.Canon c.3.nu.2.&ſeqq.quaſdam diſcordantes hac de re opiniones conciliat.In Eccleſia vero Occidentali ſanctus Ambroſius primus hanc alternatim canendi formam Mediolani inſtituit Græcos imitatus, vt ex auctoritate Iſidor.lib.1.de off.Eccleſ.cap.7.& aliorum adſtruunt Bellarm.ſup.ra. Duran.d. cap.17.nu.4.Francol.d cap.3.num.8.quamuis pleriq; eius formulæ inſtitutionem ad Damaſum Pontificem referant , quos recenſet Francol.d.cap.3.num. 9. & ſequividetur Nauar. d. tract. de Orat. & hor.Canon.cap.10.num.22.& ſeqq. & vero habetur id in eius vita apud Platinam , & q uod caput eſt in Breuiario Romano reformato in hæc verba , inſtituit Damaſus , vt in Eccleſia Pſalmi alternis canerentur , quæ refert Nauar. loc. citato. Hæc autem diuerſitas ita conciliatur per Duran. d. cap. 17. num.5.& Francol.d.cap. 3. num. 10. & tribus ſeqq.vt huiuſmodi canetus auctor fuerit S.Ambroſius ſub Damaſo Pontifice,idq; circiter annum Domini 383. vt Francol. vel 338.vt Duran:vel 366. vt Nicolin. qui ſummam Conciliorum compilauit) ſed Damaſus primus huic canendi formulæ auctoritatem Apoſtolicam impartierit , & præceptionem adhibuerit , vt ea in vniuerſa
14 Eccleſia ſeruaretur . Quod autem † Pſalmi aliqui ante ſacrificium Miſſæ , ſeu in eius introitu alternatim canerentur , Cæleſtinus primus inſtituit , vt monet Bellarm.loc.cit.Francol.d.cap.3.n. 16. Duran. d.cap. 17. num.5.& lib.2.cap.11.num.3. ſedere autem cœpit Cæleſtinus anno Domini 423.ex quibus omnibus patet, antiquiſſimum eſſe vſum , formam, & inſtitutionem alternatim canendi in Choro, & Eccleſia Pſalmos,& horas Canonicas.

Cætera vero de horis Canonicis , puta de Etymologia,loco,tempore,ac ratione recitandi horas Canonicas , & alijs huiuſmodi , videri poſſunt apud Nauar. Bellam. Francol.& Duran.loc. cit. nec non Io.de Lignan.Nicol.Plouium,& Albert.Ferrar.cæterosq; quot quot de horis Canonicis tractarũt,Canoniſtas in c. 1. & tot fere tit. de celeb. Miſſ.Summiſtas in verb.horæ Canonicæ,Theol.in 4.diſt.16.& ſeqq.Illud vero

vnum de tempore recitandi horas Canonicas generatim attigisse sufficiat; quod ad capitula, Collegiatasq; Ecclesias pertinet; nimirum, quod licet horæ Canonicæ † statis horis maxime in Choro persoluendæ sint, vt late probat Nauar. d tract. de orat. & hor. Canon. cap. 3. num. 22. & seqq. Silueſt. in verbo horæ, n. 10. & Doct. in c. 1. de celebr. Miſſ. tamen iusta aliqua de causa † in Ecclesia quoque publice cani, & dici possunt à Clericis hora anticipata, vel postposita, vt docet Sylueſt. loc. cit. nu. 9. & satis probat tex. in cap. presbyter, 91. dist. & d. cap. 1. de celebr. Miſſ. per quæ iura idem adnotauit Nauar. d. cap. 3. nu. 55. vbi exemplum affert de processione aliqua solemni, insigni concione, aut iucundo Bullæ Curciatæ, vel Regis aduentu, aitque, propter has, aut similes causas consonum rationi esse, vt præponatur, vel post ponatur horæ debitæ Primæ, Tertia, Missa, aut aliud aliquod diuinum officium, ita tamen, vt fiat auctoritate superioris ad id potestatem habentis, qualis, inquit, videtur Episcopus in Ecclesia Cathedrali, vel eius Vicarius, aut Capitulum, vel Decanus, per dicta in simili casu de ieiuniis à S. Thom. 2. 2. q. 147. art. 4. ad 3. & Panorm. in rubr. de obseruat. ieiun. in alijs autem Ecclesijs, subdit Nauar. erit Abbas, Præpositus, Prior, vel alius Prælatus arg. Gl. singularis in cap. potuit, de locato. Hæc Nauar. ex quo, & alijs præcit. Doct. sumi possit quæcunque de horarum Canonicarum recitatione, minus tamen ad rem nostram facientia dici possent, quam ea, quæ à nobis hucusq; explicata sunt.

Verum aliquid quoque de Canonicis ipsis, qui diuina officia recitare debent, eorúque institutione præmittere hoc loco non abs re erit. Sciendum ergo, † eos, qui olim in cœtus congregati seorsum à cæteris habitabant, non omnes Monachos fuisse; fuerunt enim, qui Monachorum instar eundem locum simul plures incolebant, vuoque omnes Refectorio, & Dormitorio vtebantur, qui à communi, & regulari quadam vita quam ducebant, Canonici dicti sunt, atque ij pariter, sicut Monaci, res immobiles in communi possidebant, vnde singulis alimenta subministrabantur, quæ postea præbendæ dictæ sunt; extatque hac de re Greg. 1. constitutio anno Domini 592. in cap. quia tua fraternitas, 12. q. 1. & Eugenij 1. Anno 654. cap. necessaria, 12. q. 1. eiusq; approbatio à Greg. 7. facta anno 1073. in cap. quoniam, de vit. & hon. cler. quod ibi post Gloſ. sic accipiunt Hug. Archid. & cæteri fere interpretes. Horum vero Canonicorum duo genera † exiterunt: alterum eorum, qui cõmuni vitæ paupertatis quoque votum adiunxerunt, & Canonicorum regularium nomen acceperunt: alterum eorum, qui præter communia bona ipsi etiam singuli proprium aliquid obtinebant, qui quoniam non certe regulæ erant addicti, ideo non Regulares Canonici, sed Canonici, simpliciter sunt appellati. constat id, quod diximus ex M. Anton. Marsil. in tract. de redit. Eccleſ. part. 1 cap. 7. num. 21. & duob. seqq. Quod si quis hac de re plura scire cupit, videat eundem d. par. 1. fere per totam, Duran. de rit. Eccl. Cath. li. 3. c. 1. nu. 5. &c. 24. & Doct. in iur. paulo ante citat. nec non Io. Molan. in tract. de Canonic. & eorum vit. lib. 1. fere per totum, quem post hæc scripta legimus; sed nihil fere de Canonicis scripsit nisi quod ad eruditionem, & antiquitatem attinet.

His igitur de Canonicis, ac diuino officio præmissis ad tres illas initio huius quæstionis propositas dubitationes, quo nimirum iure, quando, & quam ob causam introductæ sint Quotidianæ Distributiones, tribus hisce distinctis conclusionibus respondeamus.

Prima Conclusio. Quamuis quo ad substantiam (vt Theologico modo loquendi vtar) distributiones quotidianæ inductæ sint de iure naturali, & diuino, seu in eo saltem fundatæ sint; tamen quoad modum, seu quoad sui formam iure dumtaxat humano saltem approbante introductæ sunt. Prima pars † huius conclusionis probatur, tum ex eo, quod naturale est, vt labori merces debeatur, & tritum iam est communi sermone prouerbium, omnis labor optat præmium, remuneratio enim naturalis est. sicut & laborum merces, l. sed & si lege, ff. de petit. hæred. & l. Attilius, ff. de donat. §. ne autẽ, Auth. de iudic. coll. 6. c. fi. 7. q. 1. & c. charitatẽ, 12. q. 2. tum ex Luc. 10. dignus est operarius mercede sua, & 1. Coriath. 9. quis militat suis stipendijs vnquam? & paulo post, non alligabis os boui triturãti; & post pauca

pauca, quoniam debet in spe, qui arat arare, & qui triturat in spe fructus percipiendi: & subdit Apostolus, si nos vobis spiritualia seminamus, magnum est, si nos carnalia vestra metamus? & paucis interpositis; nescitis quoniam qui in sacrario operantur, quæ de sacrario sunt, edunt, & qui altari deseruiunt, cum altari participant? Ex quibus, & alijs fere sexcentis sacræ Scripturæ locis, quæ ad id afferri possent, iunctis alijs supradictis, illud plane conficitur, quotidianas distributiones quoad substantiam in diuino, & naturali iure fundatas esse; hoc est, de iure naturali, ac diuino esse, vt ij, qui Ecclesiæ, & altari seruiunt, cõgruam mercedem, & stipẽdium recipiant, quæ erat prior pars huius conclusionis. Posterior vero pars, ni-
21 mirum, iure tantum humano † inductum esse, quod hæc merces reddatur, & hoc stipendium ijsdem ministris, & inseruientibus tribuatur per viã quotidianarũ distributionũ, probatur tum ex eo, quod in nullo Scripturæ loco habemus de quotidianis distributionibus, neq; de ijs vlla extat Apostolica traditio; tum quia id ab Ecclesia indictũ esse aperte voluit Hier. Verrut. in Lexic. Iur. Ver. Distributio, vbi distributiones hasce quotidianas, de quibus loquimur, appellat distribntionem quotidianam Põtificis, quasi à summo Pontifice introductam. idem satis colligitur ex Nauar. d. tract. de orat. & hor. Canon. c. 18. num. 10. vbi ex superius per eum deductis infert, vtile fuisse nouum illud inuentum diuidendi omnes, vel aliquos reditus Canonicorum, & Capitulorum in distributiones quotidianas lucrifaciendas dumtaxat ab ijs, qui horis interfuerint, & non alijs, vt probant, inquit, multa iura noua; dum enim appellat Nauar. nouum inuentũ illa diuisionẽ, quæ fit quotidianarũ distributionum, expresse vult, eã ab humano iure non autem diuino aut naturali, quod antiquum est, fuisse introductam. eiusdem quoque sententiæ fuit Steph. Duran. d. tract. de rit. Eccles. Cathol. lib. 3. c. 25. nu. 4. cum enim, inquiens, in Collegijs passim horis sacris assistendi, & psallendi munus negligeretur, visum fuit Patribus è re Christiana fore Canonicos, cæterosq; Ecclesiæ ministros hisce diariis, seu distributionibus quasi quibusdam illecebris ad interessendum diuinis officiis allicere, & inuitare. Idem quoq; adnotauit Franc. Duaren. in tract. de benef. lib. 7. cap. 4. circa medium, & aperte constat ex Iuon. Carnoten. Epist. 75. cuius verba recitat ibidem Duran. & nos quoque in sequenti conclusione referemus, quoniam ad eam magis, quam ad hanc pertinent.

Secunda Conclusio. quamuis satis antiquus fuerit † vsus in aliquibus Ecclesiis
22 diuidendi quotidianas distributiones inter Clericos, qui in Ecclesia diuinis officiis interessent, & non alios isq; vsus per summos Pontifices approbatus fuerit saltem tacitè, tamen id non fuit statutum per Ecclesiã in omnibus Collegiatis Ecclesiis nisi iure nouo Prima pars conclusionis probatur ex Iuon. Carnot. antiquissimo, & eruditissimo viro Epi. 75. vbi, cũ in cuãpluribus inquit, Canonicorũ Carnotensium defueuisset disciplinæ regularis obseruantia, vt de negligentibus facerem diligentes, de somnolentis vigiles, de tardis assuetos ad frequentandas horas Canonicas, deliberaui apud me, vt darem eis dimidiam Præposituram, vt inde fieret quotidianus panis, quem acciperent assidui, amitterent tardi, vt ad quas eos panis interni dulcedo non mouebat, panis corporei refectio prouocaret; quamuis eorum annua præbenda eis ad hoc sufficiens esse deberet Idem etiam probatur ex tex. in c. de cætero, de cler. non resid. c. licet, de præb. d. c. vnico, de cler. non resid. in 6. c. fin. §. si autem, de concess. præb. & capit. fin. §. adiicimus de sent. excom. eod. lib. Clem. vt ii, qui de ætat & qual. & ord. præfic. Extrau. 10. & 11. de præb. inter commun. ex quibus iuribus aperte habetur antiquitas huiusmodi vsus, & consuetudinis diuidendi quotidianas distributiones, seu quotidam reditus inter eos Clericos dumtaxat, qui diuinis officiis interessent. Secunda pars eiusdem con-
23 clusionis. quod nimirum † is vsus approbatus tacite fuerit per Summos Pontifices, diserte probatur in omnibus iuribus mox allegatis, vt ea percurrent constabit, & colligitur, ex Nauar. in d. c. 18. nu. 10. dum ait, id esse nouum inuentum, & pro eo allegat tex. in d. cap. vnico, & clem. vt ii, qui: dum vero adducit etiam tex. in Clem. 1. de reliqu. & vener. Sanctor. & in cap. valet, 81. dist. fallitur, nihil enim habetur in d. Clem. de quotidianis distributionibus, sed de Indulgentijs concessis iis, qui in festo Sanctis-

simi Corporis Christi Domini interfuerint diuinis officiis: in d. autem c. valet, solum dicitur, quod mutatio loci aliquando valet conuersis ad pœnitentiam. Qui imquam etiam dum velle videtur Nauar. per illa iura noua inuentas fuisse, seu introductas distributiones quotidianas; ita, vt per ea statutum fuerit, vt in omnibus Ecclesiis, vbi etiam de hoc specialis consuetudo non esset, aliqui reditus per modum quotidianarum distributionum inter eos solum Clericis diuiderentur, qui diuinis interessent, fallitur,
24 † (& hæc est 3. pars huius nostræ conclusionis,) nam in illis duobus iuribus, per eum & aliis superius per nos allegatis, vel solum statuitur, vt id fiat suppositâ iam consuetudine in illismet Ecclesiis, vt in d. cap. vnico, & c. fi. de sent. excom. in 6. vel solum tacitè talis cõsuetudo approbatur, vt in cæteris iuribus; quod quidem liquido apparebit ea omnia iura diligenter perpendéti. Ius ergo illud nouum, de quo Nauar. loc. cit. & nos
25 supra mentionem facimus, † aliunde, quam ex illis iuribus, petendum est, nimirum ex Concil. Trident. Sess. 21. cap. 3. vbi ita uit Sãcta Synodus, tam in Ecclesiis Cathedralibus, quam Collegiatis, in quibus nullæ sunt distributiones, vel ita tenues, vt verisimiliter negligantur, tertiam partem fructuum, & quorumcunque prouentuum, & obuentionum, tam Dignitatum, quam Canonicatum, personatuum, portionum, & officiorũ separari debere, & in distributiones quotidianas conuerti, quæ inter dignitates obtinentes, & cæteros diuinis interessentes proportionabiliter iuxta diuisionem ab Episcopo etiam tamquam Apostolicæ sedis delegato in ipsa prima fructuum deductione faciendam diuidantur, saluis tamen consuetudinibus earum Ecclesiarum, in quibus non residentes, seu non seruientes nihil, vel minus tertia parte percipiunt, non obstantibus exemptionibus, ac aliis consuetudinibus etiam immemorabilibus, & appellationibus quibuscunque. Idem fere habetur in eodem Concil. Trident. Sess. 22. cap. 3. de refor. in hæc verba; Episcopi etiam tamquam delegati Apostolici ex fuctibus, & prouentibus quibuscunq; omnium Dignitatum, personatuum, & officiorum in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis existentium tertiam partem in distributiones eorum arbitrio assignandas diuidere possint, vt scilicet qui eas obtinent, si personaliter competens sibi seruitium iuxta formam ab eisdem Episcopis præscribendam quolibet die statuto non impleuerint, illius diei distributionem amittant, nec eius quoquomodo dominium acquirant, sed fabricæ Ecclesiæ quatenus indigeat, aut alteri pio loco arbitrio Ordinarii applicetur. Ex qui-
26 bus verbis satis apparet † tria addi in hac sess. 22. ijs, quæ sess. 21. decreta erant. primũ huius tertiæ partis detractionẽ fieri posse tunc demum, cum in Ecclesiis Collegiatis adsint sufficientes distributiones, quæ verisimiliter negligi non possint, prout declaratum fuit à sacra Congregatione declarationis Concil. Tridentini teste Rot. Rom. decis. 325. 2. p. in nouiss. diuers. & satis patet ex d. sess. 22. capit. 3. ibi, hæc in iis tantum & c. alterum, hanc tertiam partem diuidendam esse iis, qui non solum diuinis interfuerint, sed etiam competens sibi seruitium impleuerint; de quo nos aliquid infra 2. par. quæst. 2. tertium est, portionem non implentium applicandam esse non cæteris interessentibus, sed fabricæ, vel alteri pio loco, de quo fusius agemus infr. in 3. par. quæst. 6. verum differunt quoq; hæc duo Trid. Concilij decreta, quod in primo statuitur, & præcipitur, vt illa tertia pars fructuum, seu prouentuum detrahatur à præbendis, in hoc vero datur facultas Episcopis, vt hanc tertiam partem detrahere possint. Verum probabilius mihi & verius videtur, non tam decretum hoc sess. 22. addere priori sess. 21. quam ab eo longe diuersum esse, neque loqui de iis, quæ veræ distributiones quotidianæ sunt, vt iam admonuimus sup. q. 3. in secunda specie distributionum, & inf. q. 9. concl. 2. ad fin. & rursus 2. par. q. 11. concl. 2. illat. 8. & iterum infr. 3. par. huius tract. cum de iure accrescendi, quod in quotidianis distributionibus locum habet, agemus, latius q. 6. concl. 1. demonstrabitur. Alia vero similis, ac de propriis distributionibus loquens hac de re facultas datur ab eadem synodo sess. 24. c. 15. in hæc verba. 'In Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis insignibus, vbi frequentes, adeoq; tenues sunt præbendæ simul cũ distributionibus quotidianis, vt sustinendo decenti Canonicorum gradui pro loci,

&

& personarum qualitate non sufficiant, liceat Episcopis cum consensu Capituli, vel aliquot simplicia beneficia, non tamen
27 regularia, † iis vnire vel si hac rõne prouideri nõ possit, aliquib. ex ijs suppressis cum patronorũ cõsensu, si de iure patronatus laicorũ sint, quarũ fructus, & prouẽtus reliquarũ præbendarũ distributionib. quotidianis applicentur, eas ad pauciorem numerũ reducere, ita tamen, vt tot supersint, quæ diuino cultui celebrando, ac dignitati Ecclesiæ commodè valeant respondere. Ex cuius decreti verbis sacra Congregatio Illustrissimorum Cardinalium præfecta interpretationi Tridentin. Concil. non nulla ad rem nostram fertur respondisse. Primo in vna Vercellensi, & altera Comensi, quod si Ecclesiæ non sunt Cathedrales, aut Collegiatæ insignes,
28 † non habeat locum decretum, nec possit Episcopus, aut Vicarius Apostolicus extinguere præbendas, vt augeat distributiones, etiam ad augmentum cultus diuini. Secundo in vna Hieracensi censuisse; non
29 licere Capitulo, etiam sede vacante † supprimere portiones vigore huius decreti. Deniq; in vna Alexandrina respondisse, Col
30 legiatæ Ecclesiæ Prælatum † hanc suppressionem præbendarum tenuium facere non posse, licet sit exemptus, & Ecclesia sit insignis, cum hoc solum Episcopis Concilium concesserit cum suorum consensu Capitulorum. Cœperunt autem huiusmodi decreta, sicut & reliqua Concilii Triden-
31 tini, omnes obligare † a Kal. Maii 1564. vt per suam Constitutionem editam 15. Kal. Augusti eiusdem anni, quæ incipit, sicut ad sacrorum, Apostolica auctoritate declarauit, ac definiuit Pius IIII. Summus Pontifex sui Pontificatus anno quinto. De
32 ijsdem quoq; distributionibus quotidianis extat † Constitutio eiusdem summi Pontificis edita longe ante Concilii Tridentini confirmationem, & publicationem Pontificatus sui anno secundo, & est 55. inter eius constitutiones, qua quidem fructus omnes, reditus, prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta quæcunque in quibuscunque rebus consistant quarumcunque Ecclesiarum vrbis Romanæ ad capitulum, & mẽsam earundem communiter spectancia, & pertinentia assignauit, & applicauit distributionibus quotidianis diuidendis, ac distribuendis inter Canonicos, & cæteros beneficiatos diuinis officiis dictarum Ecclesiarum interessentes. Circa quam Constitutionem illa duo adnotanda sunt; primum,
33 constitutionem † localem esse propter verbum illud proemii d. constitutionis in alma vrbe nostra, quod etiam indicauit Steph. Duran. d. cap. 25. num. 4. in fine, atque adeo non obligat Ecclesias aliarum ciuitatum, quam Romanæ, per ea, quæ de localibus constitutionibus tradunt Doct. in cap. 1. de constit. alterum est, longe diuersum quid
34 statuere † Pium Quartum Pontificem in illa constitutione ab eo, quod decernit Concilium Trident. d. sess. 21. cap. 3. hoc enim loquitur de fructibus præbendarum singularum Canonicatuum, & dignitatum, Pontifex autem de fructibus, & emolumentis communibus toti Capitulo de quibus nos latius egimus supra q. 3. in 1. & 2. specie distributionum.

Tertia Conclusio. Distributiones quoti-
35 dianæ introductæ sunt † fauore cultus diuini, vt is in Ecclesiis augeatur. Id aperte constat, tum ex verbis Iuon. Carnotens. d. Epist. 75. superiori concluf. relatis, tum ex toto contextu in d. cap. vnico, de cler. non resid. in 6. per quem id adnotauit ibi Glos. in princ. Prob. in Addit. ad Io. Monach. nu. 5. & cæteri Doct. magis communiter, Abb. in c. licet, not. 2. de præben. Hier. Gig. cons. 144. num. 12. Dec. cons. 280. num. 4. vol. 1. Paris. cons. 33. nu. 1. vol. 4. Tiber. Decian. cõs. 69. nu. 2. vol. 2. post alios Steph. Duran. c. 25. nu. 4. Nauar. d. c. 18. nu. 10. & 11. Rebuff. in Concord. Gall. Rubr. de collat. § 1. verb. distributionum, circa medium, & Bart. Vgol. qui neminem horum refert, in tract. de Simon. tab. 1. c. 9. § 4. nu. 2. tum ex d. cons. 55. Pii IV. in prin. ibi volentes igitur, quantum in nobis est, diuino cultui consulere, & quæ sequuntur; tum denique ex Con. Trid. d. sess. 21. c. 3. vbi priusquam illud statueret de tertia parte prouentuum in distributiones quotidianas conuertenda, quod paulo ante retulimus, posuit illa verba, cum beneficia ad diuinum cultum, atque Ecclesiastica munia obeunda sint constituta, ne qua in parte minuatur diuinus cultus, sed ei debitum omnibus in rebus obsequium præstetur, statuit Sancta Synodus, &c. ex quibus

bus omnibus colligitur etiam, fauorem hunc diuini cultus in eo consistere, quod
36 Clerici† Ecclesiarum Collegiatarum quotidianis distributionibus quasi illecebris quibusdam alliciantur, vel calcaribus, & stimulis impellantur ad debitum, sibiq; competens Ecclesiæ obsequium præstandum; atque adeo vtile fuisse Ecclesiæ hoc inuentum quotidianarum distributionum, vt in specie dixit Nauar. d num. 4. Neq; huic obstat, quod
37 † mala illa sint, quæ mali præbent occasionem, c. ex parte, de consuet. cum simil. prædictum autem distributionis inuentum plures præbere videatur mali occasiones, quod nimirum ansam plerique accipiant, vel adeundi chorum, & Ecclesiam non propter illius obsequium, sed propter quæstum temporalem; vel prætexendi falsas excusationes, aut etiam mentiendi, vt eas distributiones lucrifaciant, vel præsentibus gaudendi de aliorum absentia, aut aliæ similes, quarum plures congerit Nauar. eod. num. 10. respondetur enim cum eod. Nau. ibid. & nu. 11. ac 12. quod, cum principaliter introductæ sint distributiones propter cultum diuinum, vt ostendimus, non ideo desinat id esse iustum, quia male affectis præbeat occasionem delinquendi; nam quicquid dicat Felin. in cap. fin. col. 14. de constit. cum aliis
38 per eum adductis, tunc demum † lex & dispositio est iniusta eo solo, quod præbeat occasionem peccandi, cum fit principaliter in fauorem eius, cui eam præbet, vt post Nicol. de Vbal. in t. act. de succes. ab intest. col. 13. Calder. consil. 14. de constit. Phil. Dec. consil. 291. col. pen. tradit Nauar. d. nu. 11. & latius probauit in repet. d. cap. fin. de constit. & cap. ex parte, de consuet. prout se ipsum ibid. allegat. vbi etiam cum num. seq. solicite, inquit, conari debemus, vt assuefiamus non consentire alicui supra memoratorum malorum, ad quæ prædictum inuentum, alioqui de se bonum, & conferuans cultum diuinum; inuitat. Atque hæc de hac quæstione iam dicta sint satis.

SVMMAE RERVM.

1 *Distributiones quotidianæ non veniunt nomine fructuũ beneficij neq; appellatione residentiæ. nu. 2. Neq; sunt de corpore beneficij. num. 3.*
4 *Distributiones quotidianæ cur non veniant nomine fructuum beneficij, & an id aliquo iure probetur, & num. seqq.*
5 *Exceptio est de regula, sicut species detrahitur de genere.*
6 *Fructus alicuius rei est qui ex illa re prouenit, & ex fundo, siue corpore nascitur, & renascitur. num. 7.*
8 *Distributiones non dantur immediate ratione beneficij, sed ratione laboris, & seruitij Ecclesiæ præstiti.*
9 *Fructus beneficij eo ipso clericis competunt, & redduntur, quod beneficium ex titulo legitimo obtinent.*
10 *Priuilegium alicui concessum de percipiendis fructibus beneficiorum suorum in absentia non continet distributiones*
11 *Canonicus condemnatus in lite super Canonicatu, & præbenda ad restituendos fructus, adhuc non tenetur relaxare distributiones.*
12 *Priuilegium alicui Canonico concessum percipiendi fructus beneficij sui cum ea integritate, ac si in Ecclesia resideret, adhuc non continet distributiones quotidianas vbi etiã quod priuatus fructibus beneficij non ideo priuatus censetur distributionibus quotidianis.*
13 *Distributiones quotidianæ large, & improprie dici possunt fructus beneficij, et Canonicatus*
14 *Distributiones quotidianæ veniunt nomine fructuum respectu illius canonicatus, qui nullos habet reditus præbendales. Idem in reseruatione fructuum. num 15.*
16 *Distributiones quotidianæ veniũt in condemnatione fructuum vbi in ea Ecclesia nulli alij sint fructus, præter distributiones; aut vbi de ijs facta fit specialis protestatio in actis.*
17 *Condemnatio in fructibus perceptis, & qui percipi potuerunt quando fiat.*

An distributiones Quotidianæ veniãt appellatione fructuum beneficij Quæstio VI.

1 COMMVNIS est Doctorum conclusio quotidianas distributiones † non venire, neq; contineri appellatione fructuum beneficii; hanc enim tenuit Rot. Ro. teste Cæsar. de Graff. dec. 116. alias 5. sub tit. de præb. num. 1. vbi etiam ait,
2 † non venire appellatione residentiæ; cui simile est, quod tradit idem Cæs. de Graf. dec. 120. alias 9. de præb. post Oldrad. cons. 118. & Sta-

& Staph.de litt.grat.& iust.nu.45.& 46.di-
3 stribut. quotidianas † nõ dici de corpore beneficii. eiusdem quoq; principalis sententiæ fuit Cass.dec.vnic.de cler.non resid.nu. 1. & fin.& dec.6.de præb.nu.6.eadem.Rot. Rom.1.par.dec. 330.nu.22.& p.3.lib.3.dec. 1170.nu.2.in nouiss.diuers.& apud Put. lib. 2.dec.464.nu.2.& dec.489.nu.3. idem quoque adnotauit Paris.cons.33.nu.4. & 5. vol. 4. Alph. Hoied.tract.de incompat.benef 1. par.c.12.nu.2.Redo.tract. de spol.Eccl.q.3. nu.3.Franc.Viu.in suis comm.opin.ver.Distributiones quotidianæ,Couar.lib.3.var.resol.c.13.nu.1.circa prin.Flamin.Paris.in tractat.de resign.benef.lib.6.q.2.num.30. post Lap.alleg.42.Dec.cõs.280.& Gambar.tract. de potest.legat.lib. 6.tit de pension. nu. 18. Doct.fere omnes, d.c.vnico,de cler.non resid.in 6.c.licet,de præb.& alibi sæpe.Deniq; hanc eandem sententiam tenet, constantem omnium Iuris Põtificii interpretum opinionem asserens,Io.Azo.Instit.Moral.par.2.lib. 7.c.7.q. 2.quæ pars sicut edita fuit post primam huius operis impressionem , sic tunc dumtaxat fuit a nobis lecta , atq; ante eum post alios Eman.Roder.quæst.regul. tom.2. quæst. 74. art. 4. in initio,Hier. Gonz. post hæc scripta visus ad reg.3.Canc.§.7.proem. nu. 153. & seq. vbi quibusdam a nobis cit. addit in specie Prob.ad Io. Mon.d. c. vnico nu.53.Rot.dec.8.nu.1.de præb.in no.& decis.33.de re iud.in antiq.Cass.dec.6.nu.6.de præb.Io.Guttier.cons.8.nu. 2.sicut idẽ Gõz. nu.162. ad id , quod distributiones non sint de corpore beneficii,præter a nobis allegatos citat Cæs.Gras. d.dec.5.Rot.d.dec.8. & dec.402.nu.4. par.1.diu.Laborant tamen,
4 Doctores † in assignanda huius conclusionis ratione.Couar.sane loco cit. affert ad id tex.d.c.vnico,& c.fin.§.in illis , de concess. præben. in 6. sed neutrobique id probatur ; nulla enim in iis iuribus mentio fit de cæteris fructibus beneficii . Viui loc.cit. allegat tex.in c.fin.de rescrip.in 6.Sed Potius ibi cõtrarium indicatur in iis verbis , de fructibus beneficiorum , distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis , quod idem etiam habetur in c.cum non deceat , de elect. in 6. ex-
5 ceptio enim † est de regula,sicut species detrahitur de genere.Glos.in rub.de reg.iur.in 6.late Euerar.in loc. ab excep. ad reg.nu.9. melior tex.est in Extr.x.quæ incipit, postulasti.de præb.inter communes,ibi,licet autẽ quotidianæ distributiones per nos fuerint a perceptione fructuũ.prædictorũ exclusæ; locutus autẽ erat superius summus Pont.de fructibus præbendarum , & beneficiorum . Optimus locus desumitur ex.Conc.Tri.sess. 24.c. 12. de refor.§.præterea,vbi cũ statuisset Sancta Synodus,eos,qui obtinent Canonicatus, Dignitates,præbendas,aut portiones in Collegiatis,si vltra tres menses ab iisdem Ecclesiis abfuerint primo anno priuari dimidia parte fructuum, quos ratione præbendæ , ac residentiæ fecerunt suos ; & si iterum eadem vsi fuerint negligentia,priuari omnibus fructibus, quos eodẽ anno lucrati fuerint , subdit ; distributiones vero qui statis horis interfuerint recipiant. dictio enim illa aduersatiua,vero,posita inter fructus,& distributiones aperte ostẽdit ea inter se potius aduersari , quam quod alterum alterius appellatione contineri possit. Præter iura, vero allata,ratio etiam huius cõclusionis illa esse potest , quia fructus rei alicuius est
6 † qui ex re ipsa prouenit,vt ex l.item,§. 1.ff. de vsufruct.adnotauit Rebuf.in l.vsura,ff.de
7 verb.signif.& ex fundo,siue corpore† nascitur,& renascitur, l. diuortio, §. si vir. ff.sol. matr.at vero quamuis ex beneficio,seu Canonicatu cõpetat ius clerico , vt percipere possit quotidianas distributiones, vt ex tex. in c.dilectus,il 1.de præb. & aliis iuribus supra q.2.sub finẽ admonuimus;tamen id non
8 est † immediate,& per se ratione beneficii, sed ratione laboris, & seruitii Ecclesiæ præstiti,cuius dũtaxat cõtẽplatione dãtur distributiones,vt superius quoque non semel di-
9 ximus.fructus autem beneficii † eo ipso clericis cõpetũt,& reddũtur,ꝙ beneficiũ ex titulo canonico , ac legitimo obtineant,vt in specie tradit Cou.d.c.13. in prin.& constat ex Card.& Abb.in c. 1. de celebr.Miss.& aliis trad. per Gregor. Tholos. in Partit. Iur. Can.lib. 1.tit.20.c.5.in Glos.lit.d,& in tract. de benef.c.6.nu. 12. modo tamen horas canonicas priuatim recitet,saltem post Conc. Lat.sub Leon.X.sess.9.c.de ref.Curiæ , & aliorum;atque hoc idem voluit Gonz. d. §.7. nu. 163. dum post Gomel.in reg. de valore, q.8.nu.3.& tract.de expectat. num.104.Mo hed. decis.16.num. 1. Put. decis. 494. num. 2. 3. & 6. lib. 2. Achil. decis. 5. num. 2. super reg. de val. tradit , fructus beneficii

pro-

proprie esse illos, qui deductis cūctis oneribus recipi possunt in absentia, & portatis non residendo. facit etiam tex. in capit. vlt. vbi Doct. de rescript. in 6. Ex hac vero concluſ. infertur primo, priuilegium alicui concessum de percipiendis fructibus beneficio
10 rum suorum in absentia † non continere quotidianas distributiones; ita Glos. & Doctor. omnes, d. c. vnico, & c. 2. de priuil. in 6. Hier. Gig. consil. 144. nu. 23. Gonzal. d. §. 7. nu. 175. & ost Phil. Prob. d. c. vnico num. 50. Cassad. dec. de cler. non resid. & Couar. d. capit. 1. num. 2. & alij passim. immo, num. 176. post Archid. in c. sacerdos. num. 3. 1. q. 2. & d. c. vni. n. 1. & Greg. Lop. l. 19. tit. 16 partita 1. docet, sic priuilegiatum non percipere distributiones quotidianas in pane, & vino, sed tantum in pecunia consistentes; nisi aliæ non essent, quam in pane, & vino, vt post Lop. ibid. temperat Gonzal. sup. nu. 177. At licet hoc temperamentum in se verum sit: falsum tamen est, sic priuilegiatum percipere talem pecuniam, vt constat præter mox cit. ex citan. statim ampl. 1. Secundo infertur, quod Canonicus condemnatus in lite super Canonicatu, & præben-
11 da ad relaxandos fructus † adhuc non tenetur relaxare distributiones; ita post Boer. dec. 340. num. 4. respondit Gig. d. consil. 144. num. 18. & 25. late Gonzal. dict. §. 7. num. 155.

Hæc autem conclusio, tertiæ illationis loco primo ampliatur, vt per priuilegium concessum alicui Canonico percipiendi in absentia fructus sui beneficii cum ea integritate, qua perciperet, si in Ecclesia resideret,
12 † non censeatur adhuc concessum, vt percipere possit quotidianas distributiones, quod decisum fuit per Rot. Rom. teste Cassad. dec. vnica sub tit. de cler. non resid. fere per totam respondit q: Gig. consil. 144. n. 23. cum seq. & tradunt Doct. fere omnes d. c. vnico, de Cler. non resid. in. 6. Abb. Gig. Horat. Mand. & Petr. Greg. quos refert, & probat Roderic. d. art. 4. verific. secunda ratio, ac præterea inter cæteros Glos. in. c. fin. de Magistr. & cap. 2. verbo integre. de priuil. in 6. quam refert, ac sequitur Azor. d. quæst. 2. nosque latius forsasse explicabimus inf. 2. par. quæst. 14. Ampliatur secundo, vt priuatus fructibus beneficii, non censeatur priuatus distributionibus quotidianis. ita sentiunt omnes allegandi mox limit. 3. & in specie tenet Azor. d. quæst. 2. ampliatur 3. vt absens ex statuto confirmato, vel consuetudine per tres, aut quatuor menses in anno recreationis causa non habeat distributiones, sed solum fructus, & grossam, vt satis ostendit Garz. tractat. de benefic. par. 3. c. 2. nu. 249. & tribus seqq. Limitatur autem
13 primo, vt improprie, & large possint † quotidianæ distributiones dici fructus beneficii, & Canonicatus, vt patet ex Glos. vnica in c. licet, de præbend. & Couar. loc. cit. vbi vbi fructus beneficiorum diuidit in eos, qui dantur ex eo solum, quod quis canonice beneficium obtineat, & eos, qui quotidiano ministerio Ecclesiæ inseruientibus distribuuntur; & melius ex Put. lib. 1. decis. 239. n. 3. & 4. vbi aperte dicit, quotidianas distributiones large dici posse fructus: idem etiam patet ex text. d. cap. fin. de rescript. in 6. & cap. cum non deceat, de elect. eod. lib. ibi, de fructibus beneficiorum distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis; cum exceptio sit de regula, vt etiam paulo ante diximus. Secundo limitatur, vt dicantur fructus,
14 † vbi Canonicatus aliquis non habet præbendam, aliosue fructus, præter quotidianas distributiones; nam tunc quoad illum Canonicatum fructuum nomine venient quotidianæ distributiones, vt post Gemin. in cap. præsenti, de offic. ordin. in 6. & alios tradit Tiber. Decian. consil. 43. num. 14. & seq. volu. 1. Philip. Prob. in Addit. ad Io. Monach. d. c. vnico, num. 60. & 64. vbi infert de priuilegiato, vt possit percipere fructus ac si resideret in Ecclesia, in qua præter distributiones nulli alii sunt fructus; ita etiam post Glos. d. capit. vnico, de cler. non resid. in 6. tradit Io. Azor. d. quæst. 2. quamuis dum quæst. 7. ex hoc per eandem Glos. infert, tunc has distributiones acquiri etiam à non interessentibus, sed solum præsentibus in loco beneficii, & quotquot fructus beneficii possunt in absentia præcipere; verum id non sit, vt infra suo loco ostendemus. Verum iuxta 2. hanc limitationem præter ea, quæ dicemus limit. seq. & par. 2. quæst. 10. ad
15 fin. idem decisum fuit in Rot. Rom. apud Cæs. Graf. decis. 54. seu 8. de probat. de retentione fructuum in illis Canonicatibus, qui solum consistunt in distributionibus. Li-
16 mitatur 3. † hac ipsa conclusio, vt distributiones

tiones percepte veniant in condemnatione fructuum, vbi in ea Ecclesia nullæ sint præbendæ separatæ à distributionibus quotidianis, propter eam præcipue rationem, ne verba sententiæ reddantur eluſoria. ita Decian. conſ. 43. num. 16. vol. 1. & poſt Mohed. deciſ. 6. de præb. Caputaq. deciſ. 29. nu. 4. & 5. par. 1. tenet Gonzal. d. §. 7. num. 157. ſaltem quoad diſtributiones groſſas, de quibus nos ſup. quæſt. 9. concluſ. 2. ad fin. & ſup. q. 3. circa med. aut etiam, vbi de illis facta ſit ſpecialis proteſtatio in actis. ita ſingulariter decidit Rot. Rom. 1. par. deciſ. 618. in nouiſſ. diuerſ. & apud Put. d. deciſ. 239. num. 2. 34. & fin. ſtantibus maxime verbis ſententiæ de fructibus, quos ille, qui obtinuit, propter impedimenta percipere nō potuit, ſed percepit ille, qui ſuccubuit; quare ex mente eiuſdem Rot. ſecus eſſe videtur, ſi cæteri Canonici, quibus ob eius non intereſſentiam accreuerunt, eas percepe rint. quod tamen ego in præſentia aſſeruare non auderem. Sed idem ſimpliciter de proteſtatione poſt alios tradit Gonzal. d. §. 7. nu. 156. Num. autē 160. poſt Pontan. tract. de ſpolio lib. 4. n. 21. idē tradit quando quis eſſet condēnatus in fructibus perceptis, & qui percipi potuerit, quod Rota faciendū
17 tradit † primo contra ſpoliatorē, etiā ſine ar mis, & poſſeſſorē, Caſſad. deciſ. 6. nu. 3. de præb. ſecundo quando agit pupillus, minor, vel Eccleſia, Creſcent. deciſ. 8. de cau. poſſ. & propr. Tertio contra attentantem. Rot. deciſ. 5. de reſt. ſpol. in no. late Gonzal. num. 161. vbi limitat quarto concl. principalem, poſt Rot. d. deciſ. 618. niſi ab intruſo eſſent percepte diſtributiones, quia interfuit diuinis; atque etiam limitat quinto quando intruſus dedit impedimentum exe cutioni litterarum de capienda poſſeſſione ad fauorem prouiſi Apoſtolici poſt Rot. in vna Placentina fructuum 5. Mart 1584. coram Orano, & alias. Quod ſi nullum horum adſit, puto cum eodem Decian. d. conſil. 43. nu. 15. & ſeq. diſtributiones non comprehendi in ſententia condemnatoria reſtitutionis Canonicatus cum fructibus; quomodo eſt intelligendus Boer. ſuperius allegatus d. deciſ. 340. num. 4. dum in eam partem inclinat, vt huiuſmodi ſententia non comprehendat diſtributiones, maxime vbi qui ſuccumbit, prius obtinuit in poſſeſſorio; quo in caſu res proculdubio nullam habet difficultatem per rationes, de quibus per eum d. num. 4. & ſeq.

SVMMAE RERVM.

1 *Diſtributiones quotidianæ proprie non continentur nomine reditu um beneficij.*

2 *Reditus nomen ſecundum aliquos latius patet, quam fructus.*

3 *Reditus dicitur eo, quod ſingulis annis redeat, ideoq; cum ſimplici, diſcribendum eſt hoc nomen.*

4 *Diſtributiones quotidianæ, non redeunt ſingulis annis.*

5 *Diſtributiones quotidianæ large dici poſſunt reditus beneficiorum.*

6 *Diſtributiones proprie dici poſſunt reditus Eccleſiæ, ſeu Eccleſiaſtici.*

7 *Diſtributiones quotidianæ propriè non veniunt nomine prouentuum beneficij.*

8 *Prouentus, & reditus idem importat ſecundum aliquos; licet alij contra. num. 9.*

10 *Prouentuum Eccleſiaſticorum ſimpliciter appellatione continentur diſtributiones quotidianæ.*

11 *Obuentionum beneficij, ſeu præbendæ appellatione non continentur quotidianæ diſtributiones.*

12 *Statutum priuans beneficiatos fructibus, & obuentionibus beneficij non comprehendit diſtributiones.*

13 *Obuentiones ſunt fructus ex re venientes cuiuſcunque ſint emolumenti.*

14 *Emolumenti nomen comprehendit etiam quotidianas diſtributiones.*

15 *Emolumenti nomen generaliſſimum eſt ſignificans vtilitatem quamlibet ex re prouenientem.*

16 *Diſtributiones quotidianæ ſunt, & dici poſſunt vtilitas quædam aliquo modo ex beneficijs, ſeu Canonicatibus, & portionibus prouenientes.*

An Diſtributiones Quotidianæ veniant nomine reditu um, prouentum, obuentionum, vel emolumentorum beneficij. Quæſtio. VII.

QVONIAM de nomine fructuum vidimus, regulariter eo non contineri distributiones, videamus de alijs nonnullis, in quibus maior est difficultas.

Prima Cõclusio. Quicquid voluerit Old. cons. 118. in princ. probabilius mihi est, 1 † distributiones quotidianas proprie non venire appellatione reditumm beneficii; tũ quod id tradit Bellenz. tract. de charit. subsid. q. 76. nu. 1. & expresse voluit Couar. d. c. 13. nu. 9. vbi cum de quotidianis distributionibus iam egisset in priori illius cap. parte, quærit in posteriori, an consuetudo efficere valeat, quod Canonici, & alii Ecclesiastica beneficia obtinentes possint iuste fructus principales, & vere reditus beneficiorũ absentes ab eis recipere; idemq; diserte docet Petr. Molig. tract. de appel. verb. sign. nu 957. Petr. Paul. Paris. cons. 33. nu. 4. & 5. vol. 4. & Philip. Prob. in addit. ad Io. Monach. d. c. vnico, nu. 57. necnon Boer. decis. 349. Gambar. tract. de auctor. leg. à lat. lib. 6. 2. par. num. 17. & Ros. Rom. decis. 1170. 3. par. in nouiss. diuers. quos refert, ac sequitur Eman. Roder. tom. 3. quæst. regular. quæst. 74. art. 4. vers. tertia ratio est. tum quod, licet fortasse reditus nomen 2 latius pateat, q̃ fructus, vt voluit Glo. pen. in c. generali, de elect. in 6. c. grandi, verbo, reditus, de suppl. negl. præl. eo. lib. & Cle. 1. de reb. eccl. non alie. Alberic. in l. frugem. ff. de verb. sign. late Surd. consil. 162. num. 1. vol. 2. tamen, cum reditus † dicatur eo, 3 quod redeat singulis annis, ideoq; cum simplici, d. scribendum esse hoc nomen iure contendant, & satis comprobent, Tiraq. de retract. lign. 6. 1. Glo. 6. num. 1. & Nauar. tract. de reditib. Eccles. q. 1. monit. 1. certũ autem sit, † quotidianas distributiones nõ 4 redire singulis annis, siue quia dietim, aut per singulos menses, aut sæpe saltem in anno distribuantur; siue quia incerte admodum sint, atq; adeo in valore beneficiorum computandæ non sint, vt Oldr. ipse fatetur d consil. 118. n. 2. & seqq. & tradit Fel. in c. ad aures. nu. 14. de rescri. & quod ad valorem pertinet nos latius comprobauimus in seq. quæst. dicendum quoq; erit, nomen reddituum beneficii proprie sumptum non conuenire distributionibus; quod tandem concludit ipse Oldr. d. cons. 118. num. 4. 6. & vlt. Fateor tamen distributiones quoti- 5 dianas non modo saltem large † dici posse reditus beneficiorum, vt constat ex Couar. loc. cit. & aliis adductis in quæst. præcedenti, sed etiam proprie dici posse † reditus Ecclesiæ, seu ecclesiasticos, vt latis probatur in cap. dilectus, il 2. de præben. in fin. ibi, in Canonicum recipi facias, & sibi de reditibus Ecclesiæ assignari prouentus, donec ei sit in beneficio præbendali prouisum; idq; iuncta Glo. fi. ibid. dum allegat tex. in c. dilectus, il 1. eod. tit. in fin. qui aperte loquitur de distributionibus quotidianis. 6

Secũda Conc. Probabilius quoque mihi est, neque etiam nomine prouentuum beneficii † contineri quotidianas distributiones. quod quidem probatur; tum quia licet 7 nomen prouentus generale sit ad omnem reditum vndecunque obuenientem, l. annonam, ff. de extraord. crim. cum aliis adductis per nos tract. de Decim. cap. 9. num. 78. etiam ex facto hominis, vt funeralia, oblationes, vel quæ ex sigillo, aut similibus obueniunt, Boer. decis. 224. num. 5. & Io. Gutier. cons. 8. num. 3. tamen quia immediate ad beneficio non proueniunt, sed ratione laboris, & operæ in Ecclesiæ seruitio impensæ, vt sup. quæst. 1. & alibi sæpe docuimus, non debent distributiones quotidianæ saltem proprie loquendo prouentuum beneficij nomine contineri. Sed neque funeralia nomine prouentuum, obuentionum, reddituum, vel emolumentorum beneficii veniunt, vt inf. 2. par. quæst. 14. concl. 3. sed forsan venient nomine prouentuum beneficiati, cum ex persona ipsius dumtaxat, non autem ex beneficio hæc mortuaria prouenire videantur, vt ibid. latius dicemus. tum quia id aperte sentit inter alios Oldrad. loco paulo ante cit. expresse vero ita tenet Molign. d. tract. de appellat. verb. sig. nu. 943. post Rip. in c. cum M. Ferrariensis nu. 16. de constit. & Gemin. consil. 85. nu. 21. qui id diserte tradunt. tum ex tex. aperto in c. licet, de præben. ibi, prouentus suos Ecclesiasticos faceretis integre ministrari; noluimus tamen, vt quotidianas distributiones, &c. & cap. secundo de priuil. lib. 6. in fin. vbi de absente causa studii

studii dicitur, recipiat integre prouentus suos Ecclesiasticos, sicut illi; cum tamen absentes causa studii non percipiant distributiones, vt late ostendemus 3. par. quæst. 10. circa medium, quibus non aduertantur cap. dilectus, il 2 in superiori conclus. allegatus, vbi iuncta Glos. quotidianæ distributiones appellantur prouentus; nam forte ibi sumitur improprie nomen prouentus, & certe ibi non est, vt in his iuribus pronomen, suos, quod aperte ostendit in hoc cap. licet sumi prouentus pro fructibus proprii beneficii, seu præbendæ, nō autem communibus totius Ecclesiæ, vel Capituli, prout in d. cap. dilectus: tum quia licet nomen prouentus beneficii in generalius, quam fructuum eiusdem, cum comprehendat præter naturales, & industriales, etiam artificiales, vt sunt pensiones, Gonzal. d. §. 7. proe. n. 197. ex Bal. c. cū M. n. 6. de consti. & Mandos. sup. facult. Aud. Cam. §. & taxam, verbo, prouentus; tamen hi omnes pertinent solū ad fructus principales beneficii; tū demū quia nomen reditus, & prouentus † idem important, vt post Rip. d. capit. cum M. num. 14. monet Molign. d. num. 943. licet in hoc aliud visum fuerit Surd. vbi sup. Oldr. loc. proxime cit. & Rebuf. d. l. frugem, verf. prouentus, de verb. sig. nomine tamen prouentuum Ecclesiasticorum non aliquius, sed absolute, & simpliciter † veniunt distributiones quotidianæ, vt aperte decidit Bonif. 8. in Extrau. vnic. de decim. inter commu. ibi, & quia non occurrit nobis, quin distributiones quotidianæ prouentus Ecclesiastici sint, & quæ sequuntur.

Tertia Conclusio. Idem quoq; existimo de nomine obuentionum beneficii, seu prædendæ, vt nimirum † earum appellatione nequaquam veniant quotidianæ distributiones. Id enim expresse tradit Gig. conf. 144. num. 18. Prob. in addit. ad Io. Monach. d. c. vnico nu. 52. Molignat. d. tract. de appellat. verb. signif. num. 810. Post Rip. respons. 2. nu. 2. de constit. ex quo vterque infert, † statutum primans beneficiatos habentes litem super beneficiis, quibuscumque fructibus, & obuentibus, non debere hanc interpretationem recipere, vt etiam priuet quotidianis distributionibus quem, sicut & Prob. in rd refert, ac sequitur Rodericus d. verse. tertia ratio est. Præterea si obuentiones, & prouentus idem sunt, vt ex Boer. decis. 224. num. 5. & Guttier. consi. 8. num. 3. tradit Gonzal. d. §. 7. proem. nu. 197. iam concl. præced. vidimus, nomine prouentuum beneficii, aut suorum non venire distributiones quotidianas. Accedit, quod obuentiones dicuntur fructus † ex re venientes, cuiuscunque sint emolumenti, vt per ex. in l. 1. iuncta Glos. in §. exercitorem, ff. de exercitor. action. docet Rebuf. d. l. frugem, vers. obuentiones etiam: supra autem ostendimus distributiones quotidianas, neq. proprie dici fructus beneficiorū, aut præbendarum, neque ex ipsis beneficiis immediate, sed ex labore potius, ac seruitio Ecclesiæ præstito prouenire. Limitanda vero est hæc cum duab. præced. conclus. in iis casib. quib. limitauimus conclus. quæst. præced. de fructibus beneficii: & qui dem à fortiori, cum ex prædictis in hac conclus. liqueat, nomina reditus, & prouentuū generatiora esse, latiusq; patere, quam nomen fructuum beneficii. Similiter limitanda est quoad eas distributiones, quæ grosse seu grossi, fructus vocantur, de quibus sup. quæst. 3. in 2. specie distributionum, & q. 9. concl. 2. ad fi. vbi hæc limitatio confirmatur.

Quarta Conclusio. Distributiones quotidianæ proprie continentur † nomine emolumenti beneficiorum, seu prædendarum. Id aperte colligitur ex Pur. decis. 375. num. 2. iunctis seqq. lib. 2. vbi loquens de distributionibus vtitur nomine emolumen torum loco generis. Idem etiam ex eo probatur, quod nomen emolumenti † generalissimum est significans quamcunque vtilitatem quoquomodo ex aliqua re venientem, vt patet ex Malach. capit. 3. & quod emolumentum, quia custodiumus præcepta eius? cap. nemo, de Simon. cap. 1. de restitus. in 6. Clem. statutum, de elect. & ibi per Glos. & Doct. Surd. d. cit. consil. 162. num. 3. post Cuman. consil. pariter 162. statim post principiū; late Bertazol. in repet. l. si quis maior num. 636. & quatuor seqq. C. de transact. Boer. dec. Burdegal. 224. nu. 6. & Ioan. Guttier. consi. 8. num. 4. certum autem est ex supradictis, quotidianas distributiones † esse vtilitatem quandam

ex præbendis, & Canonicatibus, seu portionibus aliquo modo prouenientem. Plura de his, & similibus nominibus præter citatos Doct. & in d. iuribus videri possunt apud Picum in l. Titia, 6. Titiæ cum nuberet, nu. 110. ff. de leg. 2. Bero. cons. 51. nu. 5. vol. 2. Bertrand. cons. 119. num. 4. vol. 3. & cons. 275. lib. 2. & alios aliis in locis.

SVMMAE RERVM.

1 *Distributiones quotidianæ non computantur in valore beneficij ex communi.*

2 *Valor beneficij, quod quis impetrat, exprimendus est in ipsius impetratione; idq; tantum propter regulas Cancellariæ. num. 4.*

3 *Valor distributionum non debet necessario exprimi in impetratione beneficij, & quæ sit ratio. nu 5.*

6 *Distributiones quotidianæ incertæ sunt, nec ad certã summã redigi possunt: cũ esse possit vt qui etiam sine culpa eas non percipiat.*

7 *Aptitudo acquisitionis non auget pretium rei, neque aliquem reddit locupletiorem.*

8 *Anniuersaria, & mortuaria non computantur in valore beneficij, neque in eius impetratione necessario exprimenda sunt.*

9 *Distributiones quotidianæ non computantur in valore beneficij, neque sunt necessario exprimenda in impetratione, quamuis beneficium nullos alios reditus habeat præter distributiones.*

10 *Priuilegium, & qualibet verba debent aliquid operari.*

11 *Distributiones, & reliqua incerta computantur secundũ aliquos in valore beneficij, & exprimẽda sunt in eius impetratione, quãdo ad certam summam reduci possunt; qui tamen falluntur.*

An quotidianæ distributiones computari debeant in valore beneficij.

Quæstio. VIII.

FREQVENTISSIMA est hac in re, communiq; omniũ scribentiũ calculo recepta sententia, quotidianas distributiones † non computari in valore beneficij ex quibus nonnullos dumtaxat rutulisse sit satis. Fuit igitur hoc decisum per Rotam Rom. dec. 8. de præb. in nou. dec. 39. eo. tit. in ant. & dec. 33. de sen. & re iud. in antiq. dec. 5. nu. 7. par. 2. in nouiss. diu. Cass. dec. 6. nu. 6. sub tit. de præb. Boer. dec. Burdeg. 19. nu. 4. dec. 240. nu. 4. eius sententiæ fuerunt etiam Paris. cons. 39. nu. 4. vol. 4. Tiber. Decian. cons. 43. num. 13. & seqq. vol. 1. Franc. cons. 185. nu. 10. vol. 2. Oldr. cons. 118. fere per totum. Prob. in Addit. ad Io. Monach. d. c. vnico, num. 37. & ibi Doct. fere omnes. Anch. in clem. 1. de conces. præben. quæst. 5. Fel. in c. ad aures, num. 14. de rescript. Io. Selu. in tract. de benef. 3. part. quæst. 12. nu. 33. Couar. lib. 3. var. resolut. cap. 1. 3. nu. 1. & alii relati à nobis tract. de decim. cap. 9. n. 83. & canonistæ fæpe eidẽ cõclusioni subscripserũt. Ex qua ẽt plerique inferunt, & licet † alias, quicquid sit de iure cõi, propter regula Cancellariæ teneatur quis exprimere valorem beneficij, quod impetrat, alias gratia est nulla, vt tradit Abb. Fel. & cæteri d. c. ad aures, de rescript. Gomes. & cæteri Glossat. ad d. regulas; tamen † non habet necessario exprimere distributiones quotidianas, sed solum valorem præbendæ, prout voluerunt Oldr. d. cons. 118. Hier. Gig. cons. 144. nu. 11. Decian. d. consil. 43. nu. 14. vol. 1. Cassad. d. num. 6. Anchar. d. Clem. 1. Felin. d. c. ad aures, nu. 14. Barbar. in cap. vlt. col. antepen. de pecul. cler. Io. An. ad Specul. rubr. de conces. præben. Prob. in Addit. ad Io. Monach. d. cap. vnico, nu. 53. & 57. Selu. d. cap. 12. num. 33. Mil. in Reper. Verb. gratia, Gom. in tract. de expectat. nu. 104. & post alios Couar. d. num. 1. inquiens, hanc esse communem opinionem, & probari ex tex. in d. c. vnico, de cler. non resid. in 6. sed nihil minus habetur in illo tex. in quo nulla mentio fit de valore exprimendo, sed neque haberi potuit, cum † de iure communi scripto, & in corpore iuris clausa nulla facienda sit mentio valoris beneficij in impetratione, sed solum ex dispositione regularum Cancell. quæ semper a summis Pontificibus inuouantur, vt tradit Doct. magis communiter in d. c. ad aures. de rescript. Ad rationes ergo † recurrendũ est. Et quidem Couar. d. nu. 1. Old. d. consil. 118. & Prob. d. nu. 53. post Bertrand. cons. 275. col. 1. par. 2. eam rationem tam conclusionis, quam illationis præfatarum asserũt, quod distributiones quotidianæ non augeant corpus prebẽdę, & beneficij. sed hęc videtur petitio principij. hoc ipsum enim quæritur, cur non augeant corpus præbendæ,

bendæ, & beneficii; quare Oldr. & Prob. aiunt ideo non augere corpus, & valorem quia præbendæ, & distributiones sunt diuersa, & separata ininter se, atque adeo non possunt conglutinari; aliasq; rationes afferunt, prout apud eos videre est. communior autem, & firmior est illa, quam & iidem Doct. Fel. d.c.ad aures, & Gregor. Tholos. in tract. de benef. cap. 15. num. 5. post Rebuf. in tract. de congr. port. cap. 10. & 11. & alii fere omnes, qui hac rem per-
6 tractabunt, afferunt, nimirum quod † incertæ sint, nec ad certam summam reduci possint; incertum enim esse potest, num quis interesse possit, vt in specie monet Gregor. d. num. 5, Oldr. d. consil. 118. Prob. vbi supr. num. 37. 54. & 55. cum fieri possit, vt Clericus absque culpa, immo ex iusta causa, puta studii, aut domesticorum negotiorum absit ab Ecclesia, distributionesq; quotidianas non percipiat, iuxta ea, quæ infr. 2. par. latius explicabimus; at vero certum
7 est, aptitudinem † acquisitionis non augere præsium rei, neque reddere aliquem locupletiorem, vt per tex. in l. præsia rerum, ff. ad l. falc. l. naturalem §. 1. ff. de acquir. rer. dom. & alia tradunt Alex. consil. 132. col. 1. & cons. 152. in fin. vol. 6. Cassan. consil. 45. col. 1. Prob. d. num. 37. & 54. & cap. si postquam, de præben. in 6. fere per totum multa enim cadunt (vt iam veteri prouerbio fertur) inter calicem, supremaq; labra. Stet ergo firma conclusio, distributiones quotidianas non computari in valore beneficii, ideoq; in eius impetratione earundem mentionem non esse necessario faciendam; idq. propter illarum incertitudinem. Quæ quidem conclusio ampliatur primo, vt procedat etiam
8 † in mortuariis, & anniuersariis defuncto-rũ, vt voluit Rot. d. dec. 8. de præb. in nou. Fel. d. c. ad aures nu. 14. Anch. d. q. 5. Oldr. d. consil. 118. Prob. d. nu. 53. Cou. d. nu. 1. aliiq; Doct. pene omnes in cõcl. cit. secũdo ampliatur, etiam si in illa Ecclesia † nulli alii reditus sint, quam distributiones quotidianæ; tum quia nullus Doct. vno excepto hunc casum ab illa regula, & conclusione excipit; tum quia ideo nomine fructuum veniunt distributiones in sententia, vel privilegio vbi Canonicatus in illis dumtaxat. constituunt, iuxta superius deducta in q. 6 quia alias priuilegium, & sententia nihil operarentur, prout colligitur ex Prob. d. addit. ad Monach. num. 64. priuilegium auto tem, & quælibet verba † debent aliquid operari, c. licet, & ibi Doct de priuil. late Alex. consil. 187. vol. 5. quod quidem non vrget in casu nostro; vnde succedit communis theorica, quæ aperte colligitur ex c. 2. de coniug. leprosi. cum ibi notat. quod donec exceptio probetur, standum est regulæ. Ex quibus satis patet, longius a veritate aberrasse Tiber. Decian. d. consil. 43. num. 15. vol. 1. virum alioqui eruditissimũ, & Iureconsultum clarissimum, dum conclusionem superius propositam, quod distributiones non computentur in valore beneficii, neque de iis necessario faciendæ sit mentio in impetratione beneficii, ita contendit temperandam, vt non procedat vbi nullæ sunt præbendæ in Ecclesia distinctæ a distributionibus; neque enim verum est, quod ipse assumit, sed non probat, distributiones tunc subrogari loco prabendarum, & earum naturam assumere; cum sint plane diuersa. Minus verum est, quod
alias reddereur eluforia regula Cancellariæ disponens, vt exprimatur valor beneficii in impetrationibus quorumcunque beneficiorum; nam satis ea locum habet in beneficii, quæ habent reditus distinctos a distributionibus. Verum hanc conclusio-
11 nem restringit † Fel. d. cap. ad aures num. 15. & Anchar. d. Clem. 1. quæst. 5. in fin. de præben. vt non procedat, quando hæc incerta reduci possunt ad aliquam certam summam; nam tunc recipiunt æstimationem; sic venditur iactus retis, & reditus ex iurisdictione prouenientes, l. si iactum, ff. de act. empt. & cap. 1. & 2. cum ibi not. ne præl. vic. suas. Fallunt tamen ambo (pace tantorum virorum dictum sit); nam incertitudo illa, quæ facit, vt distributiones, & anniuersaria non computentur in valore beneficiorũ, & de iis nõ sit facienda necessaria mentio in impetratione beneficii, nõ est attẽdẽda ex parte emolumẽtorũ, seu, pauẽtuũ, prout ipsi supponere videtur, sed ex parte ipsius acquisitionis, seu plõræ acquirẽtis, quia fieri potest, vt ea nõ acquirat, ꝓmox ex Prob. Old. & Greg. demõstrauimus Atq; hæc de hac q. dicta sint satis; iã; ad reliquas primæ huius p. q. si lubet veniamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Sequestrum vnde dicatur, & quid sit. & quomodo differat a deposito. nu. 2.*

3 *Sequestrum aliud conuentionale, aliud iudiciale.*

4 *Sequestrum conuentionale regulariter est permissum; iudiciale regulariter prohibitum.*

5 *Sequestrum iudiciale multis casibus est licitum, & quatuor num. seqq.*

6 *Sequestrum quando fieri possit ob timorem dilapidationis, & nu. 8 acet in causa manutentionis, vel attentatorum. num 7.*

7 *Sequestrum fieri potest si timetur, ne commode fiat postea executio, & cum possessor beneficij recurrit ad iudices seculares pro manutentione possessionis.*

8 *Sequestrum fit, si debitor bona non possidens suspectus sit de fuga.*

9 *Sequestrum apponere potest iudex ex officio ob iustam causam sibi visam.*

10 *Sequestrum beneficij cum fructibus fit late vna sententia in Curia contra possessionem quod si & hic vnam pro se habet, expectatur secunda. num 11.*

12 *Sequestrum, vt concedatur, requirit de iure partis citationem, nisi debitor suspectus sit de fuga. item probari debitum per instrumentum, vel debitoris scripturam. nu 13. & expressionem legitimæ causæ, eiusq; expensionem. num. 14.*

15 *Iuramentum calumniæ non semper exigitur ante sequestri concessionem.*

16 *Clem vn de sequestr. poss & fruct. comprehendit Canonicatum, & præbendarum, eiusq; fructus; non autem distributiones quotidianas. nu. 18.*

17 *Iura Episcopalia quæ sint.*

19 *Litigans, qui obtinet, distributiones consequitur, si iam fuerat ad earum participationē admissus, & solebat diuinis interesse. eas vero a Capitulo recuperat. num 20.*

21 *Clem vn. de sequest. poss. & fruct. quando comprehendat distributiones.*

22 *Constitutio 142. Pij IV. summatim refertur. in multis conuenit cum Clem vn. de sequestr. poss. & fruct. num. 23. & in multis discrepat. nu 24. & seq.*

25 *Lis super possessorio non facit beneficium litigiosum.*

26 *Sequestrum iuxta Clem. vn. de sequest. an possit fieri in causa attentatorum.*

27 *Clausula, (quantum sibi videbitur) an importet meram voluntatē, vel arbitriū boni viri.*

28 *Reseruatio, & affectio beneficij quomodo differant.*

29 *Sequestrum iuxta Constit. 142. Pij IV. requirit probationem reseruationis, non nullitatis collationis.*

30 *Citatio, vt officiat, debet reproduci in actis etiam in terminis Constit. 142. Pij IV. quibusdam casibus exceptis.*

31 *Distributiones quotidianæ sequestrari nequeunt vi Constit. 142. Pij IV. nisi cum ea nomine fructuum beneficij continentur. num. 32.*

33 *Distributiones aliæ grossæ, & impropriæ, aliæ minutæ, & distributiones quotidianæ propriæ, dictæ.*

34 *Distributiones grossæ, ex quibus iuribus habeantur.*

35 *Distributiones grossæ, & quotidianæ cur sic dicantur. & ibi cum num. seq. intellectus Extrau. cum nonnullæ in 1. §. præterea, de præb. in commun.*

37 *Intellectus Glos. Extrau. vn. in princ. verbo, in totum, verfic. distributiones enim, ne Sede vac.*

38 *Intellectus cap. vn. §. statuimus, de cler. non resid. in 6 & ibid habes, quod qualiuis adiecta verbo debet regulari secundum tempus verbi & quod Clausula in fine posita refertur saltem ad proxima.*

39 *Distributiones grossæ cur sic appellentur, & quibus tribuantur.*

40 *Distributiones grossæ, & impropriæ sequestrātur vi Constit. 142 Pij IV. Suntq; magis fructus, quam distributiones quotidianæ. num. 41.*

42 *Tertia prouentuum, de qua Trid. sess. 22 c. 3. de refor. sequestratur vi Const 142. Pij IV.*

43 *Remedium Const 142. Pij IV. vtilius est immissione vigore Breuis, vel litterarum subrogationis gratiosa in iure, & possessione præcessoris.*

44 *Constitutio 57. Pij V. summatim refertur. & comprehendit quodā mandatum sequestri fructus beneficiorum, distributiones grossas, & quotidianas nu. 45*

46 *Distributiones quotidianæ pendente litæ non semper ad Capitulares, sed aliquando ad prouisos, vel alias personas pertineat.*

47 *Sequestrum depositi nomine continetur.*

Compi-

48 *Compilatio septimi Decretalium a Pet. Matt. facta nec rute, nec recte fuit; & duobus nu. seqq.*

49 *Compilatio canonum sine summi Pontificis, & legum ciuilium sine Imperatoris speciali auctoritate fieri, eliue non potest. & ibi, quid obseruandum sit in compilatione iurium facienda.*

50 *Compilatio septimi Decretalium qualiter facienda fuerit, & ibi, quod constitutio 57. Pij V. licet depositi nomine vtatur, de sequestro tamen est accipienda.*

51 *Constitutio 57. Pij V. non habet locum, nisi Capitulum fuerit in culpa non tradendi possessionem, vel impedimentum præstiterit.*

52 *Censura trahit secum executionem, nec per appellationem sequentem suspenditur.*

53 *Sequestrum pari potest, dum cognoscitur de iniustitia, vel nullitate censuræ contra Clericum ob delictum latæ, vt de hac constito distributiones recuperet. Idem in banno & carceratione, si is solebat diuinis interesse. num. 54.*

55 *Sequestrum distributionum sit vbi de ijs, vel beneficio sit principalis controuersia, & ad eas adijudicatus sit dilapidator, vel suspectus de fuga.*

56 *Regulæ standum est, donec exceptio probetur.*

57 *Sequestrantur distributiones quotidianæ, vt satisfiat creditoribus clerici, si aliter non possit eis satisfieri.*

58 *Sequestratio, licet aliquantum sit odiosa, extenditur ad casus similes, vel grauiores expressis in iure.*

59 *Fideiussor Clerici est ab eo seruandus indemnis etiam per assignationem distributionum. non tamen nisi in subsidium primo fructuum patrimonialium, deinde beneficiorum a distributionibus distinctorum. num. 60.*

61 *Distributiones quotidianæ. aliqui; reditus Ecclesiastici obligari non possunt pro debito.*

62 *Distributionum sequestratio, & adiudicatio creditori ita fieri debet, ne clericus egeat; & nu. seqq.*

63 *Clericus non debet cogi mendicare, vel sordidum quæstum exercere cum dedecore status Clericalis.*

64 *Clericus conueniri nequit vltra id, quod facere potest, hoc est, non nisi deducto, ne egeat.*

An Distributiones Quotidianæ cadere possint in sequestrum. Quæstio IX.

POSTQVAM egimus in præcedenti q. an quotidianæ distributiones communi beneficiati debeant in valore beneficii; in duabus vero eã proxime antecedentibus disputauimus, an illæ veniant appellatione fructuum, reditumq, prouentuum, obuentionum, vel emolumentorũ beneficii; cũ aliquando contingat, Clericorũ reditus & prouentus beneficiales, quos introitus Clerici appellant, æstimari, & plerumq; sequestrari ad effectum, vt de iis satisfiat creditoribus, vel cum his est inter duos Clericos, qui idẽ beneficiũ obtinuerint, aliamue similẽ ob causam; idq; ab eo abstrahat, (vt cum Philosophis loquar) quod introitus huiusmodi acquisiti vel adhuc non acquisiti, per Clericum fuerint, immo vt plurimũ hoc ipsum ante illorum acquisitionẽ contingat: iure optimo sequitur, vt hoc loco videamus, an, sicut ceteri prouentus, ita distributiones quoq; sequestrari expresse possint, cadatue in sequestrũ reliquorũ beneficialium, seu Ecclesiasticorũ prouentuũ Clerici, in eoq; tacite cõprehẽdatur. Pro cuius quæstionis resolutione.

Præmitto primo, sequestrationem ex
1 eo dictam, † quod vterque concertantium sequestris fidem sequatur, l. sequester, vbi omnes, ff. de verb. signif. definiri posse, depositum rei controuersæ penes tertium a pluribus factum. Sic Andr. Clud. tract. de iur. sequestrat. cap. 1. num. 23. ex d. l. sequester, l. licet, ff. depos. & l. si fideiussor 9. fin. ff. qui satisd. cog. vel cum Io. And. & Io. Monac. in cap. locupletari, de reg. iur. in 6. & Coras. lib. 3. Miscell. iur. cap. 2. in princ. quod sit rei possessæ, de qua controuersia est, aut fructuum eius a possessore partium consensu, aut iudicis officio ex causa facta separatio. Vnde duo colliguntur; alterum, † quod sequestrum a depo-
2 sito differt tamquam genus a specie, vel etiam vt species distincta; depositum enim esse potest etiam de re non litigiosa, seu controuersa, non sic sequestrum; præterea depositum ab vno tantũ fieri potest, sequestrum non nisi a pluribus; denique per se-

que strum transfertur possessio saltem quãdo fit de voluntate partium per depositũ vero semper sola detentatio, vt post alios tradunt Franc.Curt. in tract. de sequest. q. 2.num.29. Vinc.Caroc.in fim. tract.par. 1. quæst.4.num.2.& And.Clud.d.cap.1.num. 17. vsque ad 21. qui duo Doct. alia discrimina inter depositum,& † questrum con-
3 stituunt. Alterum,quod colligitur,est,† duplicem esse sequestrationem illam, quæ superius definita est, alteram voluntariam, seu conuentionalem, quæ fit de consensu partium ante inchoatum iudicium; alteram necessariam,seu iudicialem,ab ipso iudice ad instantiam vnius dumtaxat partis, vel etiam ex officio factam, prout post alios adnotarunt Curt.d.tract.quæst.1.num. 19. Caroc.d.par.1.quæst.3. Iacob. de Aren. in tract.de sequestrat.nu.1. & Clud. d. tract. de iur sequestrat.cap.3.nu.2. & 3.
4 Præmitto secundo, † sequestrationem conuentionalem regulariter esse licitam, & permissam.l.interesse puto,ff.de acquir. possess.l.1.in princip.ff. depos. & l. si soluturus, ff. de solut.idq.adnotauit Aren.sup. Curt.d.tract.quæst.1.num.19.Caroc.d. q. 3.& fuse ostendit Clud.d.tract.cap. 4. nu. 50.51.& 53. Iudicialem vero præsertim ante sententiam regulariter esse prohibitã vt satis cõstat ex l.vn.C.de prohib.sequest. pec.c.2 de sequest. poss. & fruct.c.1.vt lit. pend.cap.cum teneamur, de appell. Host. in sum. tit.de sequest.possess.num.4.& pro regula constituunt plerique alii, quos referunt,& sequuntur Aren.sup.num.2.Cur. d.quæst 1.num.6. Caroc.d.par. 1.in princ. latissime Clud.d cap.4. nu. 2. vsque ad 49. vbi hanc conclusionem pluribus relatis communi calculo receptam asserit,& contra quorundam Recentiorum sententiam, qui opposĩum tueri curantur: optime de-
5 fendit. Multis tamen in casibus fallit † hæc regula quorum plerosq; recenset Glos. d.l. vn. Host. loc.cit.& cap.fin.de sequest.poss. & fruct.Abb.& cap. 2. eod. tit. Archid. in cap.quia res,seu fin. 11.quæst. 1.num. 9. & 10.Aren.d.tract.num. 3. Curt. d. quæst. 1. num.7.vsque ad 14.Caroc. d. tract. par. 2. per tot.Clud.sup.c.5.num.5.vsque ad 100. vbi 21 casus enumerat.quib. iure permissa est sequestratio, vndecim Ang. de Perus. tract.de sequest.ex num.4. alios plures Lacellott.tract.de attent.2.par.cap.12.limit. 12.& vigintiocto cumulauit Iacob. Sahagun.in repet.d.cap.2.vt eum refert,ac laudat Hier. Gonzal. quem post iam paratam hanc nonam, simulq; nouam quæst. in secunda præsentis tract.editione vidi,in cõmentar.Reg.3. Cancell. §. 7. proem. num. 20.qui etiam num.21.& 23.addit 29.& 30. casum;a num. autem 23. ad 27. & a 33. ad 37.alios nonnullos recenset. Ex his porro omnibus casibus illos tantum ipse hoc loco attingam,qui ad propositam initio quæstionem aliquo modo faciunt. Primus igitur est,quando plures super vna, eademq; re, vel eius possessione litigant, eamq; ad se pertinere contendunt, & partium iura sunt obscura, possessioq; vacans est; tunc enim potest iudex sequestrationem decernere saluo iure vtriusque partis; ita post alios Clud.d.cap.5.num.5.vsque ad 8.Menoch.de retin.possess.remed.6. num.45.Secundus Casus est, si de momentanea possessione lis fecerit, quia veraque pars contendat se possidere, & iuste timetur, ne partes in colligendis fructibus ad arma deueniant;late Clud.d.cap. 5.num.9.vsque ad 14.Curt.d.tract.de sequestr.quæst.1.nu.
6 11.& 12. Tertius est,† si iuste timeatur, & plene probetur dilapidatio, vel conuersio in proprios vsus rei petitæ, seu litigiosæ: quod procedit etiam in pecunia, vel alia re mobili,quæ petatur, vt late comprobat Caroc.d.tract.de sequest.2.par.q. 2. Clud. d.c.5.nu.15.vsque ad 21.& nu.85.tradit;q; alii relati per Curt.vbi sup.nu.8.& 9.quod tamen ip se non admittit,nisi adhibita ea distinctione,de qua etiam Abb.d. c. fin. de sequest.poss.& fruct.& Ang.Aret.in l.Imperatores.§.fin.ff. de appell.& alii cit. per Curt.sup.vt si quidem possessor non est alias soluendo, detur sequestrum in quauis instantia;si vero sit soluendo, & vtatur eo modo,quo prius rebus suis, non concedatur sequestrum etiam in causa appellationis:quod si non vtatur eo modo, sed dilapidet,tunc quamuis sit soluẽdo,fiat sequestrum propter præsumptionem ortam ex sententia contra appellantem,& propter sinistram suspicionem ortam ex dilapidatione vltra solitum morem.

Quartus casus est, cum beneficium vacat,iuxta c.cũ vos,de offic.ord.Rot.in vna

Cre-

Cremonen. Cappellæ 24. Iunij 1590. coram Comitulo, & tradit Gonzal. d. §. 7. proem. num. 24.

7 Quintus est, † cum agitur de manutentione, vel attentatis, & discussio pendet à negotio principali, quod est valde dubiũ, Lancellot. de attent. 3. par. c. 24. quæst. 19. nu. 5. & 6. & cap. 29. Gonzal. vbi sup. n. 26. Huic similis est, cum possessio est attentata, quia capta lite pendente; nam tunc datur sequestrum ante sententiam, Caputaq. decis. 151. & 157. par. 3. Mohedan. decis. 1. num. 3. de sequest. possess. & fruct. Crescen. decis. 3. eod. tit. Cassad. decis. 3. num. 7. vt lit. pend. Cæs. de Graff. decis. 2. n. 1. de appellat. & post hos Gonzal. sup. num. 37.

Sextus, quando timetur, ne commode fieri possit executio, & recuperatio fructuum, Gonzal. sup. num. 34. ex Put. decis. 150. num. 3. lib. 2 & decis. 249. num. 3. lib. 3. late Rot. decis. 1. num. 3. & per tot. 2. par. in nouiss. diuers.

Septimus, quando possessor in prima instantia obtinuit remissoriam in causa beneficiali, ex eo, quod tunc habeatur sententia pro data, vt tradit Gonzal. sup. num. 35. post Caputaq. decis. 152. par. 3

Octauus, vt etiam ante sententiam apponatur sequestrum in causa beneficiali, quando possessor beneficij, de quo agitur, recurrit ad iudices seculares pro defendenda sua possessione, quã ordinarius Ecclesiasticus iniuste abstulit, & de mandato eorũdem iudicium secularium fuit integratus. ita Gonzal. sup. num. 36. post Rot. in vna Calaguritana beneficij de Auseio coram Coccino 10. Decembris 1601. & in alia Calagurit. beneficii SS. Andreæ, & Iacobi 17. Iunii 1602. coram bo. mem. Litta, & alias sæpe.

8 Nonus casus est, † quando debitor, qui nulla immobilia possidet simul cum re mobili cõtrouersa, de fuga est suspectus, vt satis constat ex tex. in l. de pollicitationibus ff. de pollicit. l. si fideiussor §. fin. ff. qui satisd. cog. & l. item si suspectus, ff. de procur. late Coral. lib. 3. Miscellan. iur. cap. 2. num. 6. & alii, quos referunt. & sequuntur Clud. d. cap. 5. num. 28. & Caroc. d. 2. par. quæst. 3. Quomodo autem probanda sit hæc suspicio fugæ, fusè tradit Clud. ibid. num 29. cum aliquot seq. & Curt. d. tract. de sequest. num. 41. & duobus sequen.

Decimus Casus est pendente appellatione ab executione sententiæ, quæ transiti in iudicatum, in casibus, quibus de iure appellatur ab executione sententiæ, congestis per Doct. in l. ab executore, ff. de appellat. & l. ab executione C. quor. appell. non recip. cap. super quæstionum, §. nos autem, de offic. de leg. capit. quod ad consultationem, de sent. & re iud. & c. nouit, de appell. interim enim fructus rei litigiosæ sequestrantur, licet nulla subsit fugæ, vel dilapidationis suspicio. ita Caroc. d. 2. par. per tex. d. l. ab executione, & post Bal. ac Rom. d. l. si fideiussor §. fin. & alios docent Curt. d. tract. num. 7. & Clud. d. c. 5. num. 59. & aliquot seqq.

Vndecimus est iuxta dispositionem Clem. vn. de sequestr. possess. & fruc. de qua latius in seq. præmil. & concl. 1.

Duodecimus in casu cap. 2. de sequestr. possess. & fruc. vbi habetur, quod si missus in possessionem causa custodiæ fructus dissipat, dissipati reuocantur, & cum aliis sequestrantur. Casus vero cap. fin. eod. tit. vt ab eo, qui à sententia prouocauit, fructus possessionis, si dissipentur ab ipso, possunt lite pendente rationabiliter sequestrari, satis reducitur ad tertium superius à nobis positum.

Decimustertius sumitur ex constitutione Pii IV. de qua nos fusius infra concluſ. 2. huius quæst. agemus.

Decimus quartus ex Constitutione Pii V. de qua seorsim concl. 3. eiusdem quæst.

Decimusquintus, & postremus casus est
9 † quod iudex ob iustam causam sibi benevisam potest ex officio apponere sequestrũ in omnibus casibus, in quibus sequestratio ad instantiam partis fieri non posset. ita Gonz. d. §. 7. proem. num. 27. post Bart. d. l. Imperatores §. fin. nu. 3. ff. de appell. Bero. cõs. 116. n. 6. lib. 3. Canale. decis. Fluiz. 23. n. 34. & Lancell. de attẽt. 2. par. c. 12. limit. 12. n. 26. & 3. par. c. 29. n. 148. & seq. vbi dicit, quod Rota generaliter ex causa sibi benevisa deuenire solet ad appositionem sequestri.

10 Præmitto nunc tertio, quod, † vt habetur d. Clem. vn. de sequest. poss. & fruct. lata in Curia vna sententia definitiua siue in petitorio, siue in possessorio, etiamsi nulla

forte

forte dicatur, contra possessorem beneficii, dum tamen illud per triēniū pacifice antea non possederit, debet per loci ordinarium sequestrari beneficium ipsum vnà cum fructibus penes personam idoneam, quæ de iisdem, supportatis prius debitis oneribus, respondeat, qui obtinuerit finalem victoriam; atq; id ipsum præter Doct. ibi, atque alibi sæpe, adnotarunt Caroc. d. tract. de sequestr. 2. par. quæst. 1. Curt. eod. tract. nu. 14. & Clud. d. c. 5. nu. 65. & seq. Quæ tamen dispositio quatenus de vna sententia loqui-
11 tur, notabiliter limitanda est, † nisi reus primo sententiam obtinuisset; quia licet postea succubuisset per alteram sententiam in causa appellationis, non fieret sequestratio, de qua in d. Clem. sed oporteret expectare aliam sententiam. ita Io. An. in addit. ad Specul. tit. de sequest. poss. & fruct. col. 2. quem sequitur Curt. d. num. 14. & ante eum latè tradidit Card. d. Clem. vn. quæst. 4. Alias porro similitationes, & ampliationes ad dispositionem eiusdē Clem. videre licet apud scribentes ibi, quæ plene cumulatæ sunt à Caroc. d. quæst 1. Aliquæ vero declarationes sumi poterunt ex iis, quæ concluſ. 1. & 2. huius q. adducemus.

Præmitto quarto, & postremo, in casibus, quibus permittitur sequestratio, quicquid sit de consuetudine, quædam regulariter de iure requiri. Primo quidem requiri-
12 tur † partis citatio, ita late Caroc. d. tract. de sequest. par. 3. quæst. 3. Curt. eod. tract. num. 40. & Clud. d. tract. cap. 6. nu. 1. vique ad 4. Card. d. Clem. vn. nu. 28. Vitalin. num. 10. & Ant. Gabr. commun. concluſ. lib. 2. tit. de citat. concl. 1. num. 256. 281. & nu. 444. vbi hoc limitat, nisi debitor suspectus esset de fuga, quod etiam facit Clud. ibid. num. 5. & 6. Curt. & Caroc. loc. cit. Secundo,
13 † quod creditor ius suum probet per publicum instrumentum, aut propriam debitoris scripturam. ita late Clud. d. cap. 6. nu. 7. & 8. licet Caroc. d. par. 3. q. 1. & Curt. d. tract. num. 50. & duob. seqq. concludere videantur, quod sufficiat summaria, & semiplena probatio. hanc tamen probationem necessariam non puto in casu d. Clem. vn. de quo in præced. præmiſ. vbi de sequestrando beneficio cum fructibus agitur; tunc enim actor eo ipso probasse sufficienter videtur ad hanc effectum ius suum, quod sententiam contra reum obtinuerit; & hanc probationem tamquam sufficientem approbat Summus Pontifex d. Clem.
14 vn. Tertio requiritur, † quòd causa, ob quam sequestratio conceditur, (aliqua nimirum ex contentis in casibus supra enumeratis, aliusue in iure expressis, aut par omnino, & similis) ab actore exprimatur, & probetur, vt satis inter ceteros docet Clud. d. cap. 6. mm. 10. cum duob. seqq. immo hæc ipsa debet à iudice expendi vna cum iure actoris, & defensionibus rei, an sint relevantes, ita, vt omnino causæ cognitionem ante sequestri decretum adhibuisse dicatur, vt optime & fuse tradit Clud. ibid. num. 13. & aliquot sequent. vbi etiam contra Caroc. quem perperam semper Corat. appellat, d. par. 3. quæst. 4. optime concluſ-
15 dit, † non semper ante sequestrum exigi ab impetrante calumniæ iuramētū; de quo quid sit, præter scribētes in tit. vtriusq; iuris de iuram. calum. & Pract. videri potest Ant. del Rè in proprio tract. His præmissis sit.

Prima concluſio. Sicut certum mihi est, Canonicarum, & præbendam comprehendi in dispositione d. Clem. vn. atque adeo in terminis illius fieri posse, ac debere sequestrationem beneficii, & fructuum ipsius præbendæ; ita probabilius puto, non comprehendi quotidianas distributiones; ita, vt in casu illius Clem. sequestrari regulariter
16 non possint. Prior † pars concluſionis patet, quoniam nomine beneficii satis comprehenditur Canonicatus, & præbenda, cap. conquerente, & cap. fin. de cler. non resid. c. cum super quæst. de concess. præb. & passim in co tit. ac tit. de præb. ext. & in 6. atque alibi sæpe. & in specie d. Clem. adnotauit ibi inter ceteros Card. n. 6. Neque obstabit, quod Canonicatui, & præbendæ adeptari non posse videantur illa verba eiusdem Clem. (apud aliquam personam idoneam sequestretur, quæ plenā de ipso, & debitam curam gerens, id, quod de fructibus ipsius, debitis eiusdē supportatis oneribus superesse contigerit, illi restituat, qui finalē in causa victoria obtinebit;) nam cum tunc beneficii ipsum, eiusq; possessio sequestretur, vt ex d. clem. habetur; atque adeo, qui possessor erat, non posit missas, vel alia diuina officia celebrare, vt in specie docet Caroc. d. tract. de sequest. 2. par.

q. 1.

q. 1.nu.4.post Ballam.concl.429.sed neq;regulariter admittendus sit Vicarius Canonici, seu qui nomine Canonici diuinis interfit, & Ecclesiæ inseruiat, vt sentiunt inter alios Abb.in c.tuæ,nu.6.de cler. non resid. & Couar.lib.3.var.resol.cap. 13.nu.2. post Cald.cons.vn.num.2.de cler.non resid.non apparet, quomodo sequester debita huiusmodi beneficij onera queat supportare. Non obstabit inquam hoc, quod obijci posse videtur contra priorē partē huius concluſ.Respōdetur enim primo,sat esse,quod vt plurimum id accedat, & fieri possit;lex náq;illud prospicit,quod vt plurimū,& frequenter,nō autē quod raro cotingit,l.iura, & duab.seqq.ff.de leg.Deinde dicimus, ꝙ
17 †præter procurationē ratione visitationis, & aliorū iuriū Episcopalium solutionē, de quibus in c.conquerente,de offic.ord.necnō receptionē Legatorū,collectas Decimarū Papaliū,&similia,iuxta Glos.in c.2.§.vbi autē,de decim.in 6.ac tex.&Glos.in c.1.de præb.& c.presenti §.porro,de off.ord.eod. li.illud quoq; onus remanet supportādi,vt cū opus fuerit, quilibet Canonicus cōferat ad restaurationē fabricæ suæ Ecclesiæ saltē vbi hac de re adsit statutū c. fin.de his quæ fi.à mai.par.capit.maxime cū & quicūq;beneficiū Ecclesiasticum obtinēt omnino adiuuare debeāt ad tecta Ecclesiæ restaurādā, vel ipsas Ecclesias emēdadas,vt cauetur in c.quicunq;ꝙ est 1.deEccles.ædif.vel repar.
18 Posterior vero † pars conclusionis probatur;Tum quia d.Clem.solum disponit de fructibus beneficiorum; certum autem est distributiones quotidianas regulariter appellatione fructuum beneficij, seu Canonicatus non contineri, vt late ostendimus sup.quæst.6.fere per totam: Tum etiam, quia, licet ius distributiones quotidianas percipiendi competet ratione Canonicatus, & beneficij in Ecclesia Collegiata obtenti, vt inf.2. par. quæst. 1. demonstrabimus;nihilominus,ad hoc,vt quis huiusmodi beneficiū obtinens,eiusq; etiā possessor, vt loquitur d.Clem.vnic.actu ealdā distributiones percipiat,in certa ætate, & ordine constitutus esse debet, & cantus peritiā,aliasq; qualitates habere, de quibus nos latius inf.d.2.par.quæst.19.quorum aliquid si cui desit,non erit is ad illas percipiendas à Capitulo admittendus,vt ibid. demonstrabimus;vnde non statim, ac litigans beneficium in Collegiata obtinet, ad eum pertinent distributiones, quæ sequestrari apud aliquem possint.Sed & si vel vterq;actor nimirū, & reus,vel certe reus iam tempore motæ litis ad distributiones admissus fuerit, quia omnes tunc qualitates requisitas haberet,locū quidem non obtineret eo casu dispositio d.Clem. propter priorē ratio-
19 nē:† distributiones tamen habebit qui obtinuerit in causa, vbi antea soleret diuinis interesse, & munia sua obire, per ea, quæ inf.d.2.par.q.5. n. 80.seqq.de iniuste banni to, & carcerato,aut alias impedito, & q. 15.de iniuste excōmunicato,suspēso,& interdicto fuse trademus. quamuis enim regulariter distributiones non interessentiū interessētibus accrescere debeant,vt inf.p. 3. q.6.late cōprobabimus; tūc autē possessor iste interesse diuinis, suaq;munia, propter quæ dantur distributiones,vt fuse trademus 2. par. quæst. 2. obire nullo modo possit, cum beneficium ipsum sequestratū sit,immo & eius possessio;neq;per aliū valeat deseruire, vt sup. circa initium huius concluſ.ostendimus; vnde ex hoc etiam, frustratoria esset hæc distributionum sequestratio,cū sequester eas deinde restituere non posset illi,qui in causa finalem victoriam obtinebit, prout d. Clem. aperte disponit.Tamē cū per hūc prouisū,qui ante litē soleret diuinis interesse,nō stet,quin pēdēte lite interfit,debet huiusmodi conditio interessētiæ haberi pro impleta, iuxta vulgatā regulā,cū nō stat,de reg.iur.in 6.& alia per nos adducēda d. q.5. & 15. ex quibus etiā concludēdū est, † has distributiones non ab aduersario collitigante,sed potius ab ipso Capitulo, & Canonicis recuperādas esse;hi enim eas vel nō acquisierūt vel reuocabiliter; id quod melius quoque cōstabit ex ijs,quę in seqq.cōclus.dicemus, præsertim vero 3. & 4. & ex eo suadetur, quod facile potest euenire, collitigantē, a quo recuperandæ forēt distributiones, non fuisse admissū ad illarum participationem siue ob defectum alicuius qualitatis requisitæ,siue aliam ob causam.

Dixi autē in hac posteriori parte cōclus.
21 regulariter,quia,† sicut in aliquibus casibus nomine fructuū beneficij,& Canonicatus veniūt distributiones quotidianæ,quas

sup.

sup.d.q.6.limit.2.& 3. prosecuti sumus, ita in iisdem (dummodo litigantes iam ad distributionũ sint participationem admissi,) locum habere poterit dispotio d. Clem. de qua etiam in seq.conclus.post initium fere vsque ad medium nõ pauca sumus dicturi.

Secunda conclusio. Non possunt regulariter sequestrari distributiones quotidianæ proprie dictæ, sed tantum impropriæ, quæ grossi fructus dicuntur, aliiq; fructus beneficiorũ, iuxta terminos constitutionis 142. Pii IV. quæ incipit, Sanctissimus, editæ, ac publicatæ die 26. Octobris 1560. vbi perpe
22 tuo valitura sanctione cauetur, † vt quoties aliquem super quouis beneficio Ecclesiastico reseruato, seu affecto, & ordinaria, vel alia auctoritate nulliter collato tam in Curia Romana, quã extra eam litigare cõtigerit, & iudici ordinario, seu cui causa desuper commissa fuerit, etiam summarie, & extraiudicialiter, quantum sibi pro rei qualitate sufficere, parte legitime citata videbitur, constiterit, beneficium illud esse reseruatum, seu affectum, & nihilominus, seu alia auctoritate nulliter collatum, & indebitæ detentum existere idem iudex, reproducta citatione, fructus, reditus, & prouentus beneficiorum sic nulliter collatorũ, & indebite detẽtorum sequestrari mandet, & faciat, ac alia exequatur in præmissis necessaria, & opportuna: super quo eidem iudici omnem potestatem, & auctoritatem impartitus est. Idemq; in causis tũc in quauis instantia coram iisdem iudicibus pendentibus similiter obseruari mandauit; prout in ea constitutione plenius continetur; cuius etiam tenorem, quatenus ad sequestrum pertinet, refert eam fusius explicans, & pluribus exornas Hier. Gonzal. d. §.7.proem. fere per tot. Nos vero necessaria dũtaxat, quæq; ad præsentẽ concl. pertinent, prosequemur: si tamen illud, quod ad præced. conclus. & 3. præmis. exactiorem cognitionem pertinet, nõ omittamus, quibus nimirum in rebus conueniant, aut discrepent mox memorata Piana constitutio, de qua hic, & illa Clement. de qua ibi, nec prætereamus præcipuos, qui inde sequuntur effectus.

23 Conueniunt enim † primo in ratione proœmiali, à qua regulatur dispositio, l. fin. ff. de hæred. instit. cum simil. nã vtriusque ratio est ad compescendas litigantium malitias, vt bene ponderat Gonzal. d. §.7.n. 65. cum tribus seqq. Secundo conueniunt, quod vtraque procedit in quouis beneficio, licet sit curatum Personatus, aut Dignitas, vt recte idemmet deducit n.69.& duobus seqq. Tertio quia sicut Clem. cessat cõtra triennalem possessorem ante litem motam, vt ibi habetur, sic Piana, vbi id incontinenti doceatur, vt idem probat à n.72.ad 76. præcipue per Reg. 35. Cancell. Quarto iuxta vtrãq; const. opponẽs nullitatẽ sentẽtiæ non excusat seu excludit sequestrum, late ipse Gonzal. num.77.cum tribus seqq. Quinto nulla appellatio vtriusque Constitutionis sequestrum valet impedire, licet alias appellari posset, Maran. de ord.iud.6. par.act.2.l mit.15. Lancellot. de attentat.2. par.cap.12.limit.12. sicut etiam in vtraque non euitatur sequestrum per cautionem de restituendis fructibus oblatam, prout de Clem. tradit ibid. Card.num.29. Put. decis. 311.nu.1. lib.1. de Piana ostendit Gonzal. sup.num.97.cum duobus seqq. licet regula in hoc sit in contrarium, l. Senatus, ff. de off. præs. cũ aliis adductis à Gõz.n.96. Sexto sicut in casu Clem. tertius se opponens pro suo interesse non impedit sequestrum. Rot.dec.4.de sequest. poss. & fruct. in no. & dec.11.n.1.de sent.& re iud.in antiq. & dec.160.p.3.diu. Caputaq.dec.101.per tot. & extẽditur solũ ad fructus extãtes tẽpore sequestri, non autẽ ad iam perceptos, Gonzal. sup.num.103.post Vitalin.d. Clem. vn. num.77.& seq.ita in casu d. Constitutionis Pianæ, vt satis ostendit ibi Gonzal. num. 104.& seq. Septimo iuxta vtramq; apponi potest sequestrum in secunda instantia, licet in prima non decernatur; late Gonzal. sup.num.90.& 91. Denique locum vtraque habet etiam quoad causas pendentes tempore earundem constitutionum, vt in eis legitur; cum tamen regulare sit, vt constitutio non extendatur ad causas per appellationem pendentes, nisi id exprimatur, §. 1. Auth. vt cum de appell. cognosc. collat. 8. Vital.d. Clem. vn. §. præmis. Fel. & alii capit. 2. & fin. de constit. vbi id ipsum decernitur de præteritis.

24 Discrepant autem inter se † eædem Constitutiones primo, quod in casu Pianæ constit. forte requiritur lis in petitorio be-

beneficij, nec sufficit in possessorio; nam
25 lis super eo † non facit beneficium litigiosum, Glo. 1. in cap. 1. de confir. vt. vel inut. vbi Abb. & ceteri, Cassad. decis. 6. num. 2. de rescript. cum aliis per Gonzal. sup. nu. 29. qui nu. 39. secus esse docet in casu d. Clem. vt ibi quoq; notat Vitalin. num. 8. Secundo discrepant, quia ex Clem. apponi non potest sequestrum ante sententiam promulgatam; ex Piana vero potest, dūmodo præcedat citatio, & reproducatur, vt ex ipsis apparet. Tertio, quia in casu Clem. lis debet pendere in Curia; in casu vero Pianę sufficit, quod pendeat coram Ordinario, aut alio iudice delegato, vt ex iisdem liquet. Quarto in casu Clem. non solum sequestratur fructus, sed etiam possessio beneficii, & ipsum beneficium; per Pianam vero soli fructus, reditus, & prouentus beneficii, vt in iis videre est. Quinto Clem. loquitur de quocunque beneficio: vnde comprehendit etiam non reseruatum, seu affectum; Piana vero disponit de reseruato, seu affecto duntaxat, prout in ipsius legitur. Sexto pœna excommunicationis, & amissionis iuris in, seu ad beneficium, de qua d. Clem. vn. non extenditur ad casum Pianæ constitutionis, Gonzal. sup. nu. 45. & seq. ex Bellam. decis. seu concl. 54. in princ. Put. decis. 45. n. 2. & 3. lib. 2. & Mohed. dec. 1. num. 4. & 5. sequestr. possess. & fruct. tenentibus, d. Clemen. non extendi de casu ad casum. Septimo Clem. dat facultatem apponendi sequestrum per loci Ordinarium, licet coram illo causa non pendeat, sed in Rota; Piana vero vult, illud apponi per iudicem causæ; late Gonzal. sup. nu. 47. cum duobus seqq. qui etiam nu. 50. & quatuor sequent. docet, in vtroque casu pro causis coram se pendentibus mandari ab Auditore Rotæ loci ordinario, vt sequestrū apponat, Octauo, & vlt. in casu Clemen. probationes fieri debent iudicialiter, vt ex illis possit proferri sententia, & relaxari sequestrum; at vero in casu Pianæ constitutionis sufficit, si constet de d. reseruatione, & intrusione extraiudicialiter, vt patet ex verbis ipsius, ibi, etiam summarie, & extraiudicialiter, &c. late idem Gonzal. qui vtrumque satis probat à nu. 55. ad 64. vbi etiam huiusce rei rationem affert ex num. 57.

26 Vtrum autem † sit locus sequestro iuxta d. Clement. vigore primæ sententiæ latæ in causa attentatorum, videndus est Lancel lott. tract. de attēt. 3. par. cap. 29. ex nu. 139. vsque ad 151. vbi concludit regulariter negatiuè; Lancell. refert, ac sequitur Gonzal. d. nu. 64. post Put. decis. 33. lib. 2.

Iam vero antequam ad propositæ conclus. probationem descendamus, aliquot necessaria, vt iam pollicitri sumus, circa memoratā Pianam constitutionē quoad huius conclus. materiam quam breuissime tamen, prænotanda hoc loco sunt.

27 Not. igitur primo, † illa verba d. constitutionis (quantum sibi videbitur,) importare non meram, & liberam voluntatem, sed arbitrium boni viri, vt per text. in l. fideicōmissaria; ibi, si tibi videbitur, peto, manumittas; ita enim hoc accipiēdum est, si tibi quasi viro bono videbitur, ff. de fideicom. libert. & alia probat Gonzal. sup. nu. 112. idq; maxime ob verba illa adiūcta, (pro rei qualitate sufficere parte legitime citata) vt idem concludit num. seq. ex Paris. cons. 95. num. 22. lib. 1. & Dec. cons. 493. num. 18. cum autem verba important arbitrium boni viri, iudex tenetur se regulare prout de iure, secus autem si important meram voluntatem, l. 1. ff. de leg. 2. & l. fidei commissa §. quamquam, ff. de leg. 3.

Not. 2. quod licet d. constitutio comprehendat non solum reseruationem mensis Apostolici, sed etiam quamuis aliam reseruationem, seu affectionem, vt ex ipsa con-
28 stitutione patet; (differt autem † reseruatio, & affectio, quod illa verbis fit, hæc factis per manus appositionem Papæ, Simon. de reseruat. quæst. 64. Mandos. in proem. Rep. Cancell. quæst. 5. art. 1. late idem Gonzal. d. commentar. Reg. 8. Glos. 51. & 52. vbi fusius de reseruationibus, & affectionibus beneficiorum agit, & nos aliquid in tract. de Option. Canon. cap. 3. q. 3.) tamen non comprehendit reseruationem illam, quæ ex lite consurgit, vt fusè probat idem Gonzal. d. §. 7. à num. 116. ad 120.

20 Not. 3. † in terminis d. Constitut. sufficere probare reseruationem, seu affectionē, beneficii, ac intrusionem, seu indebitam detentationem; nec requiritur, vt constet de prouisione nulla, ordinaria, vel alia auctoritate facta, prius, quàm deueniatur ad

seque-

sequestrum, vt ipse Gonzal.satis ostendit cod.6.7.a num.132.ad 144.vbi etiam soluit contraria,quæ adduxerat à nu. 121. vsque ad 131.

30 Not.4.& vlt.quod,† cum id, quod in Constitutione dicitur, (reproducta citatione,) hoc est, facta eius relatione in actis, procedat etiam de iure communi, l. hæc autem 9.nō defendi,vers. constare debet,liquereq; Prætori,vbi notat Bart.nu.2. ffiex quibus caus. in possess. eat. cum aliis adductis per Vant.de nullit.tit.de nullit.ex defec.citat.num 145. cum seq. & Gonzal. sup.num.145.bene ipse infert num. 146. id non requiri iuxta terminos d. constit. vbi iure non requiritur, vt cum pars citata, comparet in actis, Glos. l. 1. ff. de fer. Cassad.decis. 2. de iud. late Lancell. de attent.2.par.c.4.in præfat.num.129. Vant. de nullit.cap. fin. num. 41. 100. & 116. & post alios Gonzal.sup.nu.147. vel quando citatus fecit mandatum speciale ad illam causam;nam ex eo colligitur intimatio citationis,Rot.decis.11.in princ.& decis.17. num.5.de dol.& contum.in nou.Caputaq. decis.110.par.1.Achill.decis.7. num. 1. de dol. & contum. ac Lancell.sup.ex nu.132. vbi multis modis id limitat, & cumulat alios casus in quibus citationis defectus supplerur, atque adeo necessaria non est eius reproductio,seu relatio in actis.

His nunc in præsenti concl. præmissis, ac prænotatis, ad eiusdem confirmationem accedamus.

Prior ergo pars propositæ concl. quod
31 nimirum † vigore d.constitutionis Pij IV. regulariter sequestrari nequeant distributiones quotidianæ proprie dictæ, quas sup.q. 3. in tertia distributionum specie collocantes, q. 4. definiuimus, & de quibus potissimum agimus in hoc tract. Probatur, quia in prædicta constitutione solū mandat Summus Pontifex, vt sequestrentur fructus,reditus,& prouētus beneficiorum nulliter ob reseruationem, seu affectionem collatorum; certum autem est, has distributiones regulariter nō contineri nomine fructuum,reditu um,aut prouentuum beneficij, vt satis ostendimus quoad nomen quidē fructuū. q. 6. quoad nomina vero reditum,& prouentuum, q.7.fere per tot.Dixi autem,(regulariter) quoniā sicut aliquando nomine fructuum,reditu ū, & prouentuum beneficij continentur quoq; huiusmodi propriæ distributiones quotidianæ, vt inibi demonstrauimus; ita
32 † in ijsdem casibus eas à præced. constit. coprehendi omnino dicēdum est. Ceterū, vt dicebamus,ab ea constit.regulariter nō comprehendantur, vt præter paulo ante adducta suadetur; tū quod si voluisset Pius IV.Summus Pontifex comprehendere in d.sequestro quotidianas distributiones, id expræssisset? ideoque cum non expresserit,eas exclusisse videtur,l.item apud,§.ait Prætor,vers.ea enim, ff.de iniur,& cap. ad audientiam,de decim. cum simil. sic videmus,quod Pius V.in sua constit.57. de qua latius concl.seq.edita super apponendo sequestro,post hæc verba,fructus,reditus,& prouentus,addidit distributiones,ceteraq; emolumenta, quod est nomen generalissimum significans omnem vtilitatem quoquo modo ex re prouenientem, vt d. q. 7. concl.vlt.post alios docuimus. Tum quod passim in litteris Apostolicis ad narrandum valorem fructuum exclusis distributionibus quotidianis apponuntur hæc verba,fructus,reditus,& prouētus; & omnia simul denotant solos fructus beneficij,non distributiones quotidianas. Tum quod in proemio d. constitutionis, ex quo regulatur dispositio, eiusq; causa finalis desumitur,l.fin.ff.de hæred.instit.cum plerisq; adductis à Port.conf.125. n.10.lib.2. Rot.dec. 298.nu.2.par.2.diuers. & latius a Menoch. de præsumpt. lib. 6. præsumpt. 2. per tot. nulla fit mentio de reditibus, aut prouentibus,ne dum de distributionibus sed de solis fructibus. Tum denique quod sumus in materia correctoria iuris communis, exorbitanti,& odiosa:ideoq;prædicta verba reditus,& prouentus,sunt restringenda, vt minus recedamus à iure communi, l. præcipimus,C.de appellat.cap.cum expediat,de elect.in 6. cap. odia, & cap. quæ à iure,de reg.iur.cod.lib. cum aliis adductis per Doct.ibi,& Gōzal.d.Reg.8.§.6.proem. a num. 2. ad 5. Atque hanc priorem conclus. partem ijsdem fere rationibus adductis in terminis tenet idem Gonzal.d. §.7. proem. num. 205. & seq. dum distinguens
33 † inter distributiones illas grossas, quæ dantur residentibus,& alicui horæ interessentibus

sentibus, atq; alias distributiones minutas ijs, qui singulis horis diurnis, ac nocturnis interſunt assignatas, quæ ſunt propriæ diſtributiones, vt docet Gloſſa in Extrau. vn. in princ. Verbo, in totum, verſ. diſtributiones enim, ne Sed. vac. Subdit, in ſecundo caſu ſe putare, diſtributiones in d. conſtitutione Pij IV. non comprehendi, nec ſequeſtro locum eſſe: ac præterea monet, quod prædictam diſtinctionem diſtributionum ad alios effectus faciunt Archid. c. vn. ſæpius cit. n. 1. & Prob. ad Io. Monac. n. 12. de cler. non reſid. in 6. Caputaq. deciſ. 29. par. 1. Put. deciſ. 375. num. 5. lib. 2. Rot. deciſ. 330. nu. 5. & 6. par. 1. in nouiſſ. diuerſ. Pariſ. conſ. 32. n. 6. 7. & 8. lib. 4. Nauar. conſ. 13. de cler. non reſid. quibus ego addo eundem Nauar. in Man. de Orat. Miſcell. 59. num. 9. Paul. Fuſc. de viſit. lib. 1. cap. 15. num. 21. & Io. Azor. Inſtit. moral. par. 2. lib. 7. capit. 7. quæſt. 8. eiq; diſtinctioni adhærere videtur eadem Rot. deciſ. 402. par. 1. & dec. 270. par. 2. diuerſ. & apud Cæſ. Graſſ. deciſ. 102. alias 9. ſubtit. de præbēd. quam etiam nos ſecuti ſumus non ſemel, nimirum ſup. q. 3. in ſecunda, & tertia ſpecie diſtributionum, necnon quæſt. 5. cōcl. 2. & inf. par. 3. q. 6. concl. 1. & probare videntur quotquot groſſorum fructuum, aut portionum priuilegiatarum mentionem fecerunt, hæc à præbendis, & diſtributionibus quotidianis diſtinguentes, quos partim retulimus d. q. 3. partim d. tract. de Option. Canon. c. 3. quæſt. 3. concl. 1. circa initium; nec-
34 non colligere licet † ex Conc. Trid. ſeſſ. 21. cap. 3. iuncta ſeſſ. 22. cap. 3. de reform. quæ duo decreta, & capit. vix alia ratione conciliari poſſe videntur, quam ſi dicamus, illud de proprijs, & minutis, hoc de groſſis, & improprijs diſtributionibus fore accipendum, vt ſatis oſtendimus. d. q. 3. & 6. huius trac. apertius vero eandem diſtinctionē inſinuat Rom. Pontifex. Ioan. 22. in Extrauag. poſtulaſti, quæ eſt 10. §. licet autem, de præb. in commun. ibi, licet autem quotidianæ diſtributiones per nos fuerint a perceptione fructuum prædictorum excluſæ; hoc tamen volumus de diſtributionibus ipſis intelligi, quæ dātur ijs, qui horis interſunt; ſic, quod illæ, quæ ſoluūtur ijs, qui ſunt in ciuitate, vel loco præſentes, quamuis horis nō interſint eiſdem, nō ſunt ab onere dictæ recollectionis immunes. & adhuc apertius idem Summus Pontifex Ioan. 22. in Extrauag. cum nonnullæ la 1. §. præterea, de præben. in commun. ibi, declaramus auctoritate prædicta, illā bladi quantitatem, & pecuniæ ſummā, quę pro quolibet menſe, vel hebdomada dictis Canonicis, vt prædicitur, miniſtrantur, nō debere pro quotidianis diſtributionibus computari, ſed illa tantū, quæ præfatis Canonicis quotidiæ pro diurnis, & nocturnis horis diſtribuūntur ſine fraude. Quæ verba huius Extrau. licet eius mentionem non faciat, anſam fortaſſe dederunt Gonzal. d.
35 num. 205. dicendi, † diſtributiones illas groſſas ſic appellari, eſſeq; improprias, quia tunc non dantur actu, & diſtribuuntur, cum quis reſidet, aut illi horæ, ob quam dantur, non intereſt, ſed ad finem menſis, ſemeſtris, vel anni diuiduntur; minutas vero, & proprias ita nuncupari, & eſſe, quia ſingulis horis nocturnis, & diurnis intereſſentibus dantur, & tunc actualiter diſtribuuntur. Verum, quod hę veræ, & proprię diſtributiones quotidianæ ſint, licet actu tunc, cum acquiruntur, non diſtribuātur, fuſius cōtra Dec. conſ. 280. tū pluribus rationibus, tū auctoritate Pariſ. conſ. 33. vol. 4. Mandoſ. in Prax. ſign. grat. tit. de Penſion. verſic. diſtributiones quotidianæ, ac Rot. Rom. Apud Achil. de Graſ. deciſ. 12. de præb. alias 275. ipſi probabimus par. 3. huius tract. quæſt. 3. concl. vlt. illud oſtendentes, diſtributiones quotidianes propriè ſumptas ſic dici, & eſſe, non quia quotidie actu diſtribuantur, ſed quia ſint aſſignatæ horis diuinis, & nocturnis, & illis clericis tribuantur, qui quotidie interſunt ijſdem horis, & diuinis officijs, quæ quotidie recitantur, vt etiam docuimus ſup. quæſt. 1. ad fin. & 4. circa med.

Neq; verba cit. aut præcedētia d. Extrau.
36 aliud cōcludunt; immo † hoc ipſum, q̄ nos dicimus, ſatis indicāt, ibi, pro diurnis, & nocturnis horis, & ibi, panis, & potus pro quotidianis diſtributionibus ipſarum Eccleſiarum Canonicis, & perſonis pro die quolibet deputetur; neq; enim dicit Pontifex, die quolibet, ſed pro die quolibet; ac præterea dicit, deputetur, non autem actu diſtribuatur. quare quod in fine præcit. verborum dicitur, quotidie illas diſtributi,

declara-

declaratur per verba illa ſtatim adiecta, pro diurnis,& nocturnis horis; vel intelligendũ eſt demonſtrative non taxative,vel vt plurimum , ad quod leges reſpiciunt, l. 37 † exponi poteſt Gloſ.d.verſic. diſtributiones enim,dũ ait,diſtributiones proprie dici,quæ actu diſtribuuntur,& non aliæ,arg. c.licet,de preb.maxime cũ in d.licet,nullũ verbum habeatur de actuali diſtributione ſaltem tunc , & eo die, quo clerici diuinis interſunt ; quare poteſt dici ſecundum d. Gloſ.requiri quidem ad proprias diſtributiones quotidianas actualem diſtributionem,ſed non quotidianam hoc eſt ſingulis diebus , quibus clericus diuinis intereſt , ſed certo tẽpore,puta quolibet menſe,trimeſtri,ſemeſtri,vel anno. Idẽ quoque ſuaderi poteſt ex d. c.vnico §.ſtatuimus , vbi 38 † de proprijs diſtributionibus decernitur, vt tribuantur iuxta Eccleſiæ cuiuslibet ordinationem rationabilem factam , vel faciendam nam cum qualitas hæc ordinationis adiecta ſit verbo , tribuantur , ſatis vult Pontifex , vt diſtributiones non neceſſario ſtatim diuidãtur cum ſint quæſitæ,ſed in hoc ſtetur ordinationi Eccleſiæ; qualitas enim adiecta verbo regulari debet iuxta tempus verbi,l.in delictis , §. extrancus,ff.de noxal.act.c.ſi eo tempore,de reſcript.in 6.& clauſula in fine poſita,ſi nõ ad omnia præcedentia , certe ad proxima referri debet,l.3.§.filius,ff.de li.& poſth.c. ſecundo requiris,de appell.cum vtrobique not.& alijs traditis per Fel.cap.cauſam , quę num.4.de reſcript.& Ant. Gabr.commun.concluſ.lib.6. tit.de clauſ.concluſ. 9. fere per tot.Quodſi naturale, eſſentialeue eſſet diſtributionibus quotidianis, vt quæſitæ ſtatim diuiderentur , non poſſet id ab Eccleſia maxime inferiori tolli ; naturalia enim & eſſentialia cuiuſque rei tolli non poſſe certum eſt ſine rei deſtructione. Denique ipſa experientia verum magiſtra, c. quam ſit,de elect.in 6.& conſuetudo legũ optima interpres,l.ſi de interpretatione ff. de leg.& c.cum dilectus de cõſuetud. nos docet, diſtributiones proprie dictas non ſtatim diuidi , ac ſunt dietim quæſitæ, ſed non niſi poſt menſem,trimeſtre,ſemeſtre , & quandoq;annũ integrũ elapſũ diſtribui.

Pari ratione ille groſſæ , & impropriæ

39 diſtributiones † ſic dicuntur,quia non ſingulis horis & officijs diuinis,ſed aliquibus dumtaxat ſint aſſignatæ , & aliquando , vt puta ſemel in hebdomada, vel menſe intereſſentibus,aut reſidentibus , vel etiam iuſta de cauſa,vt ſtudiorum, aliaue ſimili abſentibus ſuo deinde ſtatuto tempore diſtribuantur. quod hoc etiam in caſu indicat cit.Extrauag.d.§.preterea , illis verbis ; & etiam interdum certa quantitas bladi , & quandoq;certa pecunię ſumma,& aliquando alterum pro altero pro ſingulis menſibus, vel hebdomadis etiam Canonicis ſtudiorum cauſa , aut alias pro eorum negotijs de licentia Capitulorum Eccleſiarum ipſarum ab Eccleſijs eiſdem abſentibus exhibeantur;neque enim dicitur,ſingulis,ſed pro ſingulis menſibus , vel hebdomadis. Quare in hoc quoque male locutus eſt Gõzal.d.num.205.dum in hiſce groſſis,& improprijs diſtributionibus requirit actualẽ earum diſtributionem quolibet menſe, vel hebdomada , quibus Clericus illi horæ intereſt, vel Eccleſię ſeruitium illud exhibet, quibus hę diſtributiones aſſignantur.

Verum tamen eſt quod eod.num.205.& ſeq.docet,(ſicq;iam ingredimur Poſteriorisparti a nobis propoſitę concluſ.probationem,)haſce groſſas,& improprias diſtri 40 butiones † comprehendi in prędi. Conſtitutione Pij IV. mandante ſequeſtrari fructus,reditus,& prouentus beneficiorum , nulliter ob eorundẽ reſeruationem,ſeu affectionem quauis auctoritate collatorum. Idq;ſuadetur;Tum quod hę diſtributiones groſſę, licet non ſint vere fructus,tamen 41 † magis ſunt fructus beneficiales,quam , verę diſtributiones quotidianę , Caputaq. d.deciſ.29.nu.5.par.1.& Put. d. deciſ. 375. num.6.& ſeqq. lib.2.vnde etiam ceſſant rationes ſuperius adductę pro veris diſtribu tionibus, earumq;fauores,de quibus latius queſt. ſeq. Tum ex eo,quod nomen reditus , & prouentus aliquid amplius ſignificat,quam nomen fructus, maxime ſi idem importet nomen prouentus , & obuentionis,vt conſtat ex adductis queſt.7.fere per tot. iuncta etiam Gloſ. in capit.ad audientiam il 1.de Eccleſ.ædific.vbi in verbo, obuentiones,dicit obuentionis nomine cõtineri oblationes,decimas perſonales,& ſimilia;Tum denique quod alias d. Conſtitutio

tutio eluſoria eſſet, ac fruſtratoria in pleriſque Collegiatis Eccleſijs in quibus nullæ ſunt prębendæ, ſed tantum diſtributiones vnde ſolum exprimuntur pro valore beneficij 24. ducati, iuxta ea, quæ idem Gonzal. poſt alias tradit d. §. 7. num. 166. cum ſeq. eæ vero partim erunt propriæ, partim improprię, de quibus nunc loquitur, diſtributiones.

Ex hac porro præſentis concluſ. Poſte-
42 riori parte impletur, † in præd. conſtitutio ne comprehendi quoque tertiam illam partem fructuum, & prouentum omnium Dignitatum, Perſonatuum, & officiorum in Eccleſijs Cathedralibus, vel Collegiatis exiſtentium, quam Epiſcopi etiam tamquã delegati Apoſtolici diuidere poſſunt in diſtributiones eorum arbitrio aſſignandas illis, qui perſonaliter competens ſibi ſeruitium iuxta formam ab eiſdem Epiſcopis præſcribendam quolibet die ſtatuto impleuerint, alias illius diei diſtributionem amittant, iuxta decretum Trid. Conc. ſeſſ. 22. cap. 3. de reform. quod de huiuſcemodi groſſis, & improprijs diſtributionib. accipiendũ eſſe ſatis oſtendimus ſup. q. 3. circa med. & adhuc melius infr. p. 2. q. 11. cõcl. 2. illat. 8. & 3. q. 6. cõcl. 1. demonſtrabimus.

Denique pro complemento huius cõcl.
43 ſi quis ſcire cupit, † qua de cauſa remedium d. conſtitutionis vtilius ſit immiſſione in poſſeſſionem ſiue vigore Breuius de capienda poſſeſſione, ſiue virtute litterarum ſubrogationis gratioſæ quoad ius, & poſſeſſionẽ præceſſoris, conſulat eundẽ Gonzal. d. §. 7. proem. qui cum à nu. 207. ad 214. arguiſſet, immiſſionem vtiliorem eſſe, à num. 215. ad num. 246. ſex fundamentis in mediũ adductis oſtendit, vtilius eſſe remedium d. conſtitutionis; in omnẽ vero caſum expediens fore hoc etiam habere, vt quod pro rei contingentia cuiq; aptius vitam fuerit, eligere poſſit. Atque hæc de præſenti concl. ſint ſatis.

Tertia Cõcluſio. Occurrentibus litibus,
44 & controuerſijs † inter prouiſos de Dignitatibus, Canonicatibus, & Portionibus tam ſuper illorum prouiſione, ſeu inſtitutione, aut poſſeſsione, quam idoneitate, aut alias ex quauis cauſa, & eorundem ad ea beneficia admiſsione, ad receptione, & Capitulum, Canonicos, ceteraſq; Capitulares perſonas, ad quos admiſsio, & receptio ſpectat, aut etiam alias perſonas Eccleſiaſticas aſſerentes, beneficia prædicta ad ſe de iure ſpectare; eorum fructus, reditus, & prouentus, ac diſtributiones, ceteraque emolumenta pencs perſonam fide, & facultatibus idoneam per iudicem cauſæ eligendam deponi, ſeu ſequeſtrari debent, reſtituenda ei, cui de iure poſtea fuerint reſtituenda; non obſtantibus quibuſcunq; ſtatutis, aut conſuetudinibus etiam à Sede Apoſtolica cõfirmatis diſponẽtibus, vt ipſi ſic prouiſi interim beneficiorũ huiuſmodi fructus, ac diſtributiones nõ percipiant, ſed Capitulum, & Canonici illas vel in ſuos vſus, & vtilitatem conuertendas, vel reſtituendas ei, cui de iure reſtituendæ erunt, recipiãt. Ita ſane pluribus cauetur in cõſtit. 57. Pij V. incipiente, Cordi nobis, edita 3. Kal. Aprilis, 1568. Ex cuius verbis conſtat Summum Pontificem pleraq; addidiſſe ad diſpoſitionem tam d. Clem. vn. de ſequeſtr. poſſeſſ. & fruc. quam d. Conſtit. Pij IV. de
45 qua in præced. concl. & in ſpecie † præter fructus beneficiorum proprie dictos, & diſtributiones improprias, & groſſas, de quibus in ead. præced. concl. diſtributiones etiã quotidianas proprie ſic dictas ſequeſtro ſubijci voluiſſe. quatenus vero mandat eas reſtitui cui de iure, aperte ſupponit,
46 † eas pendente lite non ſemper ſpectare ad Capitulum, ſeu Canonicos, ſed poſſe etiam ad prouiſos, vel alias Eccleſiaſticas perſonas pertinere; puta ſi Capitulum, & Canonici receptionem prouiſi detractãtes ſuccumbant, vel alia Eccleſiaſtica perſona cum prouiſo de proprietate, vel poſſeſsione contendens, modo tamen ille prouiſus, admiſſus fuerit ad diſtributionum participationem, vel per ipſum non ſteterit, quin admitteretur, quia omnes qualitates requiſitas haberet, & ad eas petierit ſe admitti. Ex quo etiam confirmatur quod in fine 1. concl. docuimus, diſtributiones quotidianas recuperandas eſſe per obtinentem in cauſa potius à Capitulo, & Canonicis, qui eas extra caſum huius conſtitutionis perceperant, quam ab ipſo collitigante. de quo videnda quoq; ſunt, quæ dicemus 2. par. quæſt. 15. concluſ. 2. & 4. Valde igitur notabilis eſt caſus huius conſtitutionis in materia ſequeſtri

fructuum,& distributionum. Neque enim nullum mihi facessit negotium,quod in ea Summus Pontifex non sequestri,sed de-
47 positi nomine vtatur : nam † & sequestrum sub depositi nomine continetur, vt satis constat ex ijs,quæ sup.in 1. & 2.præmiss.attulimus,præsertim vero ex l. Imperatores,§.fin.ff.de appell. & l.ab executione,C.quor.appell. non recip. cum ibi not. & suis simil. quod & monuit Pet. Matth. eruditissimus vir in Apostil. ad d. constitutionem,eam de sequestro intelligens in compilatione,quam ipse edidit, Libri Septimi Decretalium,lib.2.tit.7.qui est de sequestris c.2.quod incipit,Cordi nobis.

Quæ sane compilatio, vt id obiter hoc
48 loco attingamus,† multis de causis,(pace tanti viri dictum sit, reprehendenda nobis videtur. Primum quidem, quod ipse propria,eaq;priuata auctoritate canonum,iuriumq;compilationem aggredi prius, tum etiam edere non dubitarit : quod tamen
49 † absque Romani Pontificis speciali auctoritate, ac mandato non licet, vt satis liquet ex Proemio Decretalium Gregorij, maxime ex illis finalibus verbis ; Volentes igitur, vt hac tantum compilatione vniuersi vtantur in iudicijs, & in scholis, districtius prohibemus, ne quis præsumat aliam facere absque auctoritate Sedis Apostolicæ speciali : idem etiam colligitur ex proemio Sexti. & quod ad leges ciuiles pertinet satis id constat ex tit. 1. & & duobus seqq.lib.1.Cod. Iustinianæi. Atque id ipsum ex eo confirmatur, quod in hisce compilationibus edendis multæ superfluæ, & contrariæ sanctiones resecandæ,vel tollendæ,nonnullæ addendæ, quædam etiam moderandæ,declarandæ, ac stabilendæ sunt, vt videre est in allegatis proemijs,ac titulis,in quibus etiã habetur, semper id esse obseruatum,vt vni, vel pluribus doctissimis viris a Summis Pontificibus munus hoc compilationis demanda tum sit : qui etiam Principes eas inscripto non priuatorum virorum,sed proprio nomine edere cõsueuerunt.Cũ autẽ specialis ad id Sũmi Pontificis auctoritas accedere debuisset,tueri se hac in re nõ potest Mat. quod in Epistola nuncupatoria ad fel. rec. Sixtũ V.ab eo ante Sũmã Cõstitutionũ Sũmorũ Pontificũ, quã idẽ Auctor nõnullos ante annos edidit, eidem Romano Pontifici hanc Septimi Decretalium Compilationem a se parari,foreque,vt cum prodierit,ipsius, Pontificis immortali nomine fulgidior appareat:neq;enim ideo specialem auctoritatem a S. Sede Apostolica ad eam compilationem faciendam, edendamue obtinuisse dici iure potest. Præterea in eo quoque huiusmodi compilatio reprehen-
50 denda est, † quod dum Septimum Decretalium ad instar Sexti, quiq; Sextum continuaret, ac statim sequeretur, conficere voluit,nihil minus effecit:nam,vt ex proemio Sexti liquido apparet,liber ille Sextus Bonifacij VIII.continuatio est constitutionum a Gregorio IX. vsque ad sui temporis cõstitutiones.hic Septimus non continuat a constitutionibus Sexti vsque ad præsens tempus,sed omissis Clementinis,& Extrauagantibus tum Io. 22. tum communibus initium sumit a Sixto IV. ille nullam necessariam Sanctionem prætermittit, nullam superuacaneam inserit, præcipue quæ localis sit; hic pœnæ innumeras tum ex Concilijs generalibus,tum ex Pontificis Constitutionibus omittit,quæ omnino sunt necessariæ,& aliquas locales continet, qualis,vt præteream ceteras,est sub tit. de Interdicto illa, quæ sumpta est ex Concordatis Galliæ;ea enim procul dubio localis est atque adeo recensenda nõ erat inter canonum statuta, quæ ab omnibus custodienda sunt,c. 1. de constit. cum simil. Ille titulos Decretalium secutus est nullumq; nouum titulum inuehit, quod & factum fuit in Clementinis,& Extrauagantibus digerendis : Hic paucos ex illis habet, plurimos nouos induit ; qualis est titulus de Insulis Nouis Orbis, cuius tamen constitutio, quæ vnica est,cum ad fidei Catholicæ propagationem condita sit,sub tit.de Sum. Trinit.& fid.Cath.apte poterat collocari, vel cum per eam Insulæ noui Orbis inter Regem Catholicum, & Portugallie diuidantur,sub tit.de priuileg. vel de Donation re ponenda videbatur ; qualis etiam est tit. de beneficior.collat.& impetrat. cui us loco ponendus erat tit.de præben.& dignit. eiq;annectendę erant sanctiones, quas sub tit.de reseruat. de pensionib. de vnion. benefic.de fruct.benef.restit. de annat. repo- suit qualis etiam est tit.de Cambijs, & de form.

form. contrah. censum, qui vterque apte ea debat sub tit. de vsur. quales deniq; ceteri omnes, quos de nouo inuexit; ij. n. vti omnino debebat, sic ab eo facile poterant sub canonū tit. collocari. Verum licet male fecerit Pet. Matth. dum huiusce modi compilationem & proprio marte attentauit, & sic confecit; bene tamen, vt antea commemorauimus, fecit, dum præd. constitut. 57. Pij V. quę incipit, Cordi nobis, de sequestro intellexit, quod etiam præstitit Gonz. d. §. 7. proem. nu. 21. & 22. vbi illud quoq;
51 singulariter admonet, † quod, vt hæc constitutio locū habeat, oportet, vt Capitulū fuerit in aliqua culpa non tradendi possessionem, vel impedimentum aliquod præstiterit; vt fuit resolutum in vna Placentina, Decanatus 5. Iulij 1599. coram Pegna, vbi fuit iudicatū sufficiens impedimentum, si litteras Apostolicas ad Consilium Regium vel alios Iudices seculares detulerit; & paulo prius fuerat idem late deductum, & tentum in vna Carthaginen. Canonicatus coram R. P. D. Lance Ilotto nunc meritissimo Cardinali. Iam vero his breuiter hac de re, obiterq; adductis ad reliquas præfentis quæst. conclusiones accedamus.

Quarta conclusio. Si contingat clericū aliquem Ecclesiæ Collegiatę, qui am ad quotidianas distributiones admissus sit, de licitum aliquod admittere, vel ei ab alio im poni, ob quod siue iuste siue iniuste cen-
52 sura feriatur, (cum † ea executionem secū trahat, ita, vt nec per appellationem suspendatur, cap. pastoralis, §. verum & c. adhęc quoniam, de appell. c. is, cui, de sent. excom. in 6. cum simil. atq; adeo saltem de facto distributiones percipere nō possit,) interim, donec de iustitia, vel iniustitia cē
53 sure cognoscatur, poterit † iudex distributiones penes personam idoneā sequestrare eidem clerico restituendas, si censuram iniustam, nullamue fecerit declarari. Ita docuit Fel. in cap. Apostolicę num. 12. de except. Ratio vero illa est, quoniam, licet interessentia diuinorum, & quorundam munerum functio sit quędam conditio necessaria ad acquirendas quotidianas distributiones, cum tamen per huiusmodi Clericum non stet, quin diuinis interfit, suaq; munera obeat conditio hęc pro impleta habebitur, isq; ius habebit ad illas distributiones consequendas, cum ex vulgat. iuribus & iuris reg. conditio pro impleta sit habenda, cum non stat per eum, qui illam implere debet, iureq; suo priuandus aliquis non sit sine culpa sua, vel certè non sine magna causa; & quoniam difficile admodum esset eas distributiones recuperare ab vniuersitate, seu Collegio, eiusue personis iam consumptas propter executionem; ideo tutius est, & cautius, vt eæ sequestrentur, vel saltem per Capitulum, cautio ne deiusoria præstetur. Ad quod etiam optime facit sextus casus sequestrationis relatus sup. in 2. præmis. ad fin. Ampliatur vero hæc conclusio, vt procedat
54 † etiam in eo clerico Ecclesiæ Collegiatæ qui postquam distributionum particeps effectus fuit, cum antea soleret diuinis interesse, muneraq; sua in Ecclesia obire, iniuste postmodum carceratus, vel bannitus fuit; cum enim hic non possit tunc diuinis interesse, neque per eum stet, quin intersit, atque adeo distributiones percipiat, poterunt illæ, ac debebunt hoc etiam in casu sequestrari, in quo eædem planè rationes, quæ in superiori locum habent.

Quinta conclusio. Vbi de beneficio ipso seu distributionibus quotidianis sit princi-
55 palis controuersia, † si clericus Collegiatæ Ecclesiæ admissus ad distributionum participationem suspectus est de fuga, vel dilapidator fructuum beneficij, ac distributionum, maxime si non sit soluendo, iuxta tertium, & nonum casum sup. præmis. 2. relatum, aut etiam pendente appellatione ob executione sententiæ, quando appellare ab ea licet, iuxta decimum casum ibid. positum; tunc sequestratio distributionum fieri potest. Constat id ex ijs quæ d. præmit. 2. latius adduximus. cum enim regula sit, quod in illis casibus fieri possit sequestratio, locum quoque habebit in
56 distributionibus; nam regulę † standum est, nisi exceptio probetur, cap. 2. de coniug. leprof. & l. ab ea parte, ff. de prob. Glo. l. omnis definitio, ff. de reg. iur. & rub. eod. tit. in 6. cum alijs, de quibus Tiraq. de retr. lign. c. 1. Glo. 9. nu. 2 11. Euerar. in loc. ab. excep. ad regul. nu. 12. & Couar. lib. 2. var. resol. cap. 12. nu. 4. Idem autem statuendum puto, vbi non de ipso beneficio, aut distributionibus lis principalis sit, sed creditor

aliquis v. g. actione personali experiatur contra clericum; si enim aliunde non haberet clericus, quo satisfaciat creditori,
57 quam ex distributionibus, tunc † proculdubio in ijs concedenda erit sequestratio, ex illa scripta æquitate, ne creditor iure suo priuetur, & clericus debitor cũ aliena iactura locupletetur; & hoc voluit Rot. Rom. decis. 1. nu. 2. de solut. in antiq. Neque me mouet, quod casus hic non videatur in iure expressus; etenim verior illa opinio
58 est, vt † sequestratio licet aliquatenus odiosa, ad casus similes, vel grauiores possit extendi, quam late, & optime tuetur And. Clud. d. tract. de sequestrat. c. 5. nu. 107. & duob. seqq. Ad quod etiam facit postremus casus sequestrationis relatus à nobis sup. hac ipsa quæst. præmiss. 2. Quin etiam in
59 hac proposita specie puto † habere locum dispositionem cap. peruenit, de fideiuss. vt nimirum per iudicem cogatur clericus seruare indemnem fideiussorem suum, qui pro ipso condemnatus fuerit ad soluendam præscriptam summam creditoribus, vel per restitutionem illius summæ, si habet, vel distractionem redituum ipsius, ac distributionum quotidianarũ, vel assignationẽ eorundem fideiussori per eum detinendorum donec damna resarcita fuerint, & debita sine diminutione soluta; cum enim Pontifex dicat, de reditibus eorum, non autem beneficij, satis continentur distributiones quotidianę, vt constat ex adductis sup. q. 7. ac voluisse videtur Glos. recepta d. cap. peruenit, verbo, reditibus dũ ex hoc notat, Clericis ob causam iudicari quotidiana stipendia interdici, arg. tex in l. commodis præmiorum, ff. de re iud. & l. stipendia, C. de execut. rei iud. atque ita quoad reditus beneficiales pluribus resoluit Couar. lib. 2. var. resol. cap. 1. num. 9. & post eũ Thom. Zerol. in Prax. Episc. Verbo Canonia, vers. vlt. ante eum vero Boer. decis. 226. num. 3. vbi etiam id satis voluit de distributionibus quotdianis; ita tamen
60 † vt prius ad iudicentur reditus patrimoniales, tum alij fructus beneficiales à distributionibus distincti, atque adeo solum in subsidium adiudicandæ erunt creditori distributiones quotidianę arg. d. l. stipendia, cum sua Glos. C. de execut. rei iud. Denique adnotandum hoc loco est,
61 † distributiones, sicut & reliquos reditus Ecclesiasticos, non posse obligari pro debito, vt in specie tradit Zerol. loc. cit. post Boer. sup. num. 1. sentitq; Glos. ab alijs approbata d. verbo, reditibus, arg. l. spem eorum præmiorum, C. quæ res pign. oblig. poss. vel non.

Sexta, & postrema Conclusio. in casibus prædictis, quibus licita est sequestratio, & adiudicatio distributionum quotidiana-
62 rum, † si clericus non habet, quomodo aliunde viuat, aliquid ei ex illis tribuendum est, ne famę pereat. Probatur primo, quia id regulariter conceditur ei, ad cuius præiudicium fit sequestratio, vt voluit Iacob. de Aren. d. tract. de sequestrat. num. 19. per tex. in l. fin. C. de agric. & censit. lib. 11. quę tamen hoc mihi non probat; latiusq; Curt. d. tract. de sequestr. num. 10. per tex. in l. is, cui, §. legatorum, ibiq; Bart. & alios, ff. vt in possess. legat. de quo etiam vidẽdus est Caroc. sim. tract. 3. par. quęst. 19. Secundo, quia Clerico etiam iuste excommunicato, vel suspenso debentur saltem ex æquitate alimenta ex fructibus beneficij, & distributionibus, ne fame pereat, vt infr. 2. par. q. 15. concl. 1. & 3. de degradato q. 17. concl. 1. 2. ostendimus. & facit quod de nõ promoto intra debitum tempus trademus d. 2. par. quęst. 19. concl. 1. Tandem quo-
63 niam † ad dedecus status, & ordinis clericalis pertinet, si cogatur Clericus mendicare, aut sordidum quęstum exercere, capit. Diaconi sunt, 93. dist. & Concil. Trid. sess. 21. capit. 2. de reform. cum alijs adductis ab Ignat. Lop. in Addit. ad Prax. Crim. Can. Diaz capit. 18. quod est 2. nuper à Lop. editum, num. 3. fere per tot. & in specie Dec. cap. irreprehensibilis num. 28. de appel. Zerol. & Boer. sup. Couar. d. num. 9. qui licet id tantum admittat in Clericis, qui vel sacris ordinibus sunt insigniti, vel altari, aut Ecclesiæ proprio ministerio seruiunt, non in his, qui tantum minoribus ordinibus decorantur; tamen quicquid sit de hac distinctione, is nobis fauet quoad rationem proxime allatam; agimus enim de obtinẽtibus Dignitatem, Canonicatum, vel Portionem in Collegiata, qui vel in ordine sacro constituti esse debent, vel certe altari, & Ecclesiæ proprio ministerio deseruiunt; quo etiam modo fauet quoad statim

sequen-

sequentem confirmationem, quod nimirum
4 clericus † conueniri nequeat vltra id, quod facere poteſt, hoc eſt, deducto, ne egeat, vt colligitur ex cap. Odoardus, de ſolut. & ibi traditis per Gloſ. &. Doct. necnon Gloſ. Bart. & alios in l. miles, ff. de re iud. Dec. d. n. 28. Couar. d. nu. 9. Gem. & Franc. capit. ſi propter, de reſcript. in 6. Capel. Tholoſ. deciſ. 246. & Marcheſan. de commiſſ. & reſcript. tit. de commiſſ. ſup. dilator. &c. capit. 3. Nos vero ad poſtremam huius 1. part. quæſtionem tranſeamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Odia reſtringenda, & fauores ampliandi.*
2 *Fauorabilia admittunt latam interpretationem; & ex tenſionem ex rationis identitate, & a ſimili ac pro iis in dubio eſt pronuntiandum. num. 3.*
4 *Partes rei ſunt fauorabiles, & pro eo eſt in dubio pronuntiandum.*
5 *Fauor publicus facit, vt diſpoſitio alias odioſa ſit fauorabilis, & vt concurrente identitate rationis, & æquitate lata fiat interpretatio etiam in re non extendibili. numero 6.*
7 *Fauorabile quid eſſe poteſt, vel odioſum aut in ſui ortu, vel poſt. Item aut ratione ſui, aut alterius; & aut principaliter, aut ſecundario; & in conſequentiam. num. 8.*
9 *Fauorabile, vel odioſum ex eo attenditur, ad quod principaliter ſit inductum, ſi odium à fauore ſeiungi nequit.*
10 *Fauor, & odium diſpoſiti ex ratione quoque proximali diſpoſitionis cognoſcitur.*
11 *Diſtributiones quotidianæ quoad ortum ſuum & introductionem ſimpliciter ſunt fauorabiles; & tribus num. ſeqq.*
12 *Cultus diuinus augeri debet, idque fauorabile eſt.*
13 *Diſpoſitio tendens ad vtilitatem Eccleſiarum fauorabilis eſt, & ibi quod detractio tertiæ prouentuum ex Trid. ſeſſ. 21. c. 3. de refor. eſt fauorabilis.*
14 *Diſtributionum quotidianarum augmentum ex Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 15. de refor. fauorabile eſt, licet alias contineat odium.*
15 *Diſtributionum quotidianarum ademptio poſt earum introductionem fauorabilis eſt, ſi ob id cultus diuinus augeatur, vel conſeruetur; & num. ſeq.*
16 *Diſpoſitio puniens delicta an ſit fauorabilis propter publicum fauorem.*
17 *Diſtributiones quotidianæ a diui alicui non debent, ſi ob id cultus diuinus imminuitur.*
18 *Multæ pleræque à Conc. Trou. imponi poſſunt Clericis circa diuinum cultum delinquentibus, etiam ijs adimendo diſtributiones.*
19 *Diſtributiones quotidianæ nec fauorabiles ſunt, nec odioſæ vbi nec de augendo, vel conſeruando, nec de minuendo diuino cultu agitur.*
10 *Diſtributiones quando ita ſint fauorabiles, vt pro eis pronuntiandum in dubio ſit.*

An Diſtributiones Quotidianæ ſint fauorabiles, vel odioſæ. Quæſtio X.

1 QVAESTIO hæc non parum vtilis eſt; conſtat enim in iure, † odia eſſe reſtringenda, & fauores ampliandos, c. ne aliqui, de priuilàin 6. c. odia, de reg. iur. cod. lib. l. cum quidam, ff. de lib. & poſth. cũ alijs adductis ibi per Gloſ. ac Doct. & Euerard in loc. à rat. leg. lar. à num. 6. ad 40. certumq; eſt, in fauorabilibus hoc eſt, introductis non fauore ceteræ perſonæ, ſed certæ cauſæ honeſtæ, & fa-
2 uorabilis, † latam fieri interpretationem, l. 1. §. pecuniam, ff. de calumniat. l. ſed & Iulianus in princ. & §. mutui datio, ff. ad Maced capit. quanto, de priuil. capit. ſi ciuitas, de ſent. excom. in 6. cum alijs adductis per Burſat. conſ. 227. num. 52. vol. 2. admittiq; extenſionem per rationis identitatem, vel argumentum à ſimili, vt inter ceteros docet Matth. Matheſil. tract. de interpret. extenſ. num. 35. & duobus ſeqq. vbi ex hoc infert ad duo exẽpla, quorum primum eſt, quòd leges tribuẽtes fauorem libertatibus in victima voluntate relictis extenduntur ad omnia relicta pro anima, ex Bar. in l. proxime, ff. de ijs, quę in teſtam. del. & l. ſi vnus, C. de teſtam. alterũ, diſpoſitionẽ l. 1. C. de fideicom. quod ex præſtatione triennalli inducatur forma, & obligatio ad ſoluenda alimenta relicta in minus ſolemni voluntate, extendi ad relictum in cauſam dotis, iuxta doctrinam

eiusdē Bar.in Lcū de in rē verso,ff.de vsur.

3 Deniq. certū est ✝in dubio pro causa fauorabili pronuntiandū esse; id ℘ ex prox.dictis consequitur, & in specie fideicommissi tradit sic arguens Mich. Cras. tract. de succes.vol.1.§. fideicommissum quæst. 2.in princ.Peregr.tract.de fideicom. art.1. num.38.& in qualibet via causa est tex. in l.sunt personæ in fin.ff.de relig. & sumpt. fun.quæ res duobus subiectis exemplis,vt cetera omittam, fiet illustrior. Primum est in dote,quæ fauorabilis est,l.cum post', §.gener,ff.de iur.dot.l.si cui,ff.de ann. leg. & l.1.ff.sol.matr. cum simil. ob eamq. rationem in dubio pro dote pronuntiandum erit,vt latis liquet ex l. in ambiguis, ff. de reg.iur.quæ habet, quod in ambiguis pro dotibus respondere melius est. Alterum

4 exemplum est in reo, ✝ cuius partes fauorabiles esse, & in dubio pro eo pronuntiandum,constat ex cap.cum sunt partium de reg. iur. in 6.vbi definit Bonif. 8. Summus Pontifex, cum partium iura sunt obscura, reo potius fauendum esse, quam actori:℘ipsum tradit I.C.in l.fauorabiliores ff.eod. tit.similisq; decisio habetur cap. in pari, de reg. iur. in 6. in pari delicto, vel causa potiorem esse conditionem possidentis, hoc est,rei, & conuenti; quod etiam dixit I.C.l.in pari.ff.eod.tit.& l.si seruum, §.sequitur,ff.de verb.oblig.Vnde infertur, quod siue obscura sint iura vtriusquæ partis, quia neutra probauerit, siue quia vtraque æquales fecerit probationes, semper pro reo sit pronuntiandum, prout de secundo est tex. apertus d.l. fauorabiliores,& l.2.ff. de manumis. de primo in l. qui accusare,C.de eden.l.actor.C.de probat.& l. fin. C. de rei vendic. quod præter Glos. & Doct. ibi tradit etiam inter alios Dyn.d.cap. cum sunt partium. num. 1. & seqq. His vero circa præsentis quæst. vtilitatem præmissis,aliqua pro eiusdem intellectu, ac decisione notāda sunt ante quam ad concluſ. descendamus.

5 Not. igitur primo, ✝ fauorem publicum operari, vt dispositio, quæ alias odiosa reputari deberet,fauorabilis censeatur, & amplianda; id quod tradiderunt Bart.& alij l.2. C. quan. lic. vnicuique fin. iud.de vind.Dec.c. Ecclesia S. Mariæ col.3. vers.& materia fauorabilis,de constit.Caputaq.decis.15.nu.8 p.2.& pluribus docet Mandos.ad reg.22.Cancell. q. 1.nu.4.eun-

6 dem];fauorem publicum efficere,✝vt concurrente identitate rationis, & æquitate lata fiat interpretatio etiam in materia de se non extendibili, vt pluribus adstruit idem Mandos.d.reg.22. q.3.nu.3. & 4. post Glos. in l. si constante, ver. mariti, ff. sol. matr.Bart.l.quemadmodum,num. 4. C. de agric.& cens. lib. 11. & alios. Huic affine est, quod dispositio, in qua agitur de puniendis delictis, sit fauorabilis, Bart. d. l. quemadmodum, Fel. c.translato, col. vlt. de constit.Dec.in l.factum suum,§.in pœnalibus,fal l.4.ff. de reg.iur.

Not. 2. propositam Quæst. eiusq; titu-

7 lum ✝ accipi posse dupliciter, vel quoad ortum ipsum,& introductionem distributionum quotidianarum,seu dum in esse deducuntur, an nimirum fauorabile sit, vel odiosum, quod ex introducantur; vel secundo post ipsam introductionem distributionum, seu postquam in esse deductæ sunt, prout in simili de pensionibus Ecclesiasticis distinguit Hier. Gig. in suo tract. de pension.Ecclesiast.quæst.96.in princ. in materia fidei fideicommissi Pereg. d.tract. fideicom art.1.num.26.& seqq. & iurisdictionis distinguit Abb.cap.1.col.7. de iud. quem refert Gig.d.q.96. in fin.atque in materia attentatorum Lancellot. tract. de attent.1.par. in præfat.nu. 16. & 18. in noua impress.

8 Not. 3. duobus alijs modis ✝ intelligi posse, distributiones fauorabiles fore, vel odiosas; aut ratione sui, seu ex sua natura, prout est cultus diuinus,c. fin. de rescript. in 6.aut ratione alterius,vt dos,d.l. cū post §.gener,ff.de iur.dot.cū alijs sup.cit.itē vel principaliter,vel secundario,& in cōsequētiā,prout in simili distinguere videtur Sim. tract.de reseru.benef.q.5.nu.31. & 32. vbi

9 illud quoque notabiliter docet,✝ad hoc,vt materia aliqua dicatur fauorabilis, vel odiosa,attendendū esse, quare principaliter inuēta sit. ex quo fit,vt si quæ in fauorē inducta sit licet odiū secūdario trahat, tamē dicenda sit fauorabilis. per tex.in l.qui exceptionē,ff.de cōdict.indeb. & Doc.in l.2. C.de in ius voc.℘ & adnotauit Paul.Gran. in add.Sim.d.q.5 lit.L.Pereg.d.art.1.nu.24. & 25.Flam.Parisi.tract. de consid. benef.q.

13.

13.nu. 15. post Tiraq. de vtroque retr. in præfat. n. 56 & Lancell. sup. n. 107. pluresq; referunt Hier. Gonzal. in Comment. reg. 8. Cancel. §. 6. proe. n. 3 1. Couar. lib. 1. var. res. c. 11. nu. 5. & Thom. Sanch. tractat. de Matrim. lib. 1. disp. 1. nu. 4. quos tres auctores non nisi post hæc scripta vidi; ex ijs vero Sanch. & Couar. id solum admittunt, cum fauor ab odio commode distingui non potest; alias fauorem vt fauorem, & odium vt odiū adsumendū esse. Gonzal. vero sup. nu. 30. ex Bal. l. si quis in conscribendo n. 5. C. de pact. Corn. cons. 236. lib. 4. & Caputaq. decis. 215. num. 8. lib. 3. & Mandos. in
10 reg. de ann. possess. q. 4. nu. 7. ait † inspiciendam quoq; rationem proemialē dispositionis ad cognoscendum, an ea sit fauorabilis, vel odiosa.

Iam vero hilce omnibus circa præsentem quæst. præmissis, ad prænotatis, facillimum erit eam totam paucis, breuioribusque concluſ. absoluere.

Prima concluſio: Distributiones quoti-
11 dianæ † quoad ortum suum, & introductionem simpliciter fauorabiles sunt. Probatur illa vnica, & optima ratione; quia distributiones inuētæ, & inductæ sunt fauore cultus diuini, vt uimirum is in Ecclesia augeatur, vt latius ostendimus sup. quæst. 5.
12 concl. 3. cultum vero diuinum † augendum esse quoad fieri possit, idque fauorabile esse, satis constat ex c. fin. de rescript. in 6. & cap. ex parte, quod est pen. de constit. Abb. cap. cum dilectus, num. 7. de cler. non resid. Caput. d. decis. 215. num. 6. lib. 3. Rot. decis. 222. nu. 3. par. 2. diuers. & in specie tradit Madof. d. Reg. 22. quæst. 1. num. 3. & §. sententiq; Gonzal. d. §. 6. proem. num. 44. Mandos. vero sup. ex eo præcipue infert d. reg. 22. pleraque requirentem à petente vnionem, licet aliqua ex parte odiosa esse videatur, simpliciter tamen esse fauorabilem, quia fauet cultui diuino, qui fauorabilis per se est. Cui consonat, quod summa est ratio, quæ pro religione facit, d. l. sunt personæ, ff. de relig. & sumpt. fun. quodq; omnis dispositio tendens ad veilita-
13 tem Ecclesiarum † dicitur fauorabilis, Abb. cap. nihil, num. 1. de elect. Caputaq. d. num. 6. & decis. 202. num. 4. lib. 3. Gonzal. d. §. 6. num. 34. & 43. etiamsi alias esset pœnalis Gemin. cons. 37. num. 6, & cons. 106. num. 2. Gomes. tract. de expectat. num. 100. Ex quo fit, vt licet in inductione distributionum quotidianarum, earumq; institutione detra henda sit tertia pars omnium prouentuum Dignitatum, Canonicatuū, personatuum, & officiorum in Ecclesijs Cathedralibus & collegiatis ex decreto Trid. Conc. sess. 21. c. 3. de reform. atque adeo ius obtinentium lædatur, vnde odium aliquod existat; cum tamen id in consequentiam tantum eueniat, dicatur illa institutio simpliciter fauorabilis per ea, quæ non multo ante adduximus. Propter hunc eundem fauorem diuini cultus; & consequenter distributionum quotidianarum, ne nimirum ijs cultus deseratur, statutum arbitror ab eod.
14 Trid. Conc. sess. 24. cap. 15. de refor. vt † in Ecclesijs Cartheralibus, & collegiatis insignibus, vbi frequentes, adeoq; tenues sunt præbendæ simul cum distributionibus quotidianis, vt sustinendo decenti Canonicorum gradui pro loci, & personarum qualitate non sufficiant, liceat Episcopis cum consensu Capituli vel aliquot simplicia beneficia non tamen regularia, ijs vnire; vel si hac ratione prouideri non possit, aliquibus ex ijs suppressis, quarum fructus, & prouentus reliquarum præbendarum distributionibus quotidianis applicentur, eas ad pauciorem numerum reducere; neque prædictæ vniones, aut suppressiones tolli, seu impediri possint ex quibuscunque prouisionibus etiam vigore resignationis; ex quo Conc. ostendit in materia fauorabili distributionum inducendarum attendendum non esse præiudicium secundarium, quod inde sit obtentoribus d. præbendas, & beneficia, ne illa resignare possint.

Secunda concluſio. post introductio-
15 nem distributionum, † si propter cultum diuinum augendum, aut conseruandum eas adimere alicui Ecclesiæ collegiatę adscripto necesse sit, vt quia is contra diuinum cultum per irreuerentiam, similiue ratione delinquat, tunc facile id admittendum erit; contra vero, si ex eo, quod adimantur, inde diuinus cultus detrimentum patitur, erit ab ea re abstinendum, & fauendum distributionibus. Prior pars liquet tum ex adductis concl. præced. distributiones e-

nim fauorem suum totum ex cultus diuini augmento, vel consecratione desumunt, vt ibid. ostendimus, docentes etiã odium, & præiudicium, quod in consequentiã tantũ, & secundario venit, nõ esse attendendũ: & regulare est, vt quod principaliter agitur, nõ quod incidit, attẽdatur, l. 1. ff. de auctor. tut. l. si quis nec cãm. vbi Iaſ. à n. 3. ad 33. ff. si cert. pet. late Gozal. d. Reg. 8. Glos. 45. nu. 35. & Ferret. cõs. 64. tũ ex eo, quod sup. not.

16 1. post alios docuimus, † dispositionẽ punientem delicta esse fauorabilẽ propter publicũ fauorẽ; quibus addo quos refert Couar. d. n. 5. & sequitur quoad eũ effectũ, ne delicta remaneant impunita, & vbi non satis ea punirentur, ni pœnales cõstitutiones late interpretaremur. quare si ex eo quod Clericus Ecclesiæ Collegiatæ, licet diuinis interfit, contra cultũ diuinũ delinquens nõ puniatur etiã per amissionẽ distributionũ, debita eidẽ cultui, & Ecclesiæ reuerẽtia negligitur, ac delictum illud vel omnino, vel satis non puniretur; nil mirum, si plectẽdus is sit amissione quoque distributionũ, quas ab Ecclesia ipsa habet, vt etiam in quo quis delinquit, in eo puniatur, cap. pastoralis, de iurepat. c. fin. de immun. Eccles. item iuxta mẽsuram delicti, l. ex facto §. Iulianus, ff. de vulg. & pupill. cap. quæsiuit, de his, quæ fi. à mai. par. Cap. tex. etiam ad id insignis in c. felicis, §. verũ de pœn. in 6. cũ simil. Poste-

17 rior autẽ pars † huius cõclus. & ipsa facile probatur, tum ex supradictis; tũ etiã ex ijs, quæ Philip. Dec. cons. 230. nu. 4. ad illud probandum adducit, non esse ita facile alicui adimendas quotidianas distributiones, vbi ex hoc diuinus cultus deseratur, aut minuatur; quod sane libenter admittimus. quatenus vero ex hac ratione contendit, distributiones quotidianas ab Ecclesiæ collegiatæ clericis defunctis labore suo, dum viuerent, acquisitas, non tamen exactas, eorum hæredibus non deberi, sed ceteris eiusdem Ecclesiæ clericis iunioribus, toto cælo errat, vt latius inf. 3. p. q. 3. col. 3. ostendemus Interim vero priusquã ad 3. & postremam huius vlt. concl. 1. part. veniamus nonnulla ex hac 2. conclus. inferenda nobis sunt.

Infertur. n. primo, quod in dubio pensio non censetur imposita super distributionibus quotidianis; de quo latius d. 3. par. q. 8. concluſ. 1. Secundo quod ead. 3. par. q. 6. cõcluſ. 3. docebimus, vbi nullus clericus diuinis interfit, distributiones Ecclesiæ applicari. Tertio, probabilius esse quod d. 3. par. q. 5. fere per tot. demonstrabimus, non posse distributiones quotidianas à clerio Ecclesiæ Collegiatæ male perceptas eidem per collegas suos gratis remitti. Denique in-

18 fertur † optima ratione, (id quod omnibus Prouincialibus Concilijs aperte conceditur à Trid. Synodo sess. 24. cap. 12. de reform. in fi.) in Mediolanensi multas amissionis distributionum quotidianarum mulctas impositas esse ijs, qui in Ecclesia, & Choro circa diuinum cultum, eiusq; reuerentiam, quamuis diuinis interfint, ac debitis fungantur muneribus, deliquerint. quarum mulctarum, ac pœnarum pleraſq; d. 3. p. q. 10. recensebimus. Nunc autem ad postremam præsentis quæst. concluſ. transeamus.

Tertia, & postrema concluſio. Post deductas pariter in esse quotidianas distributiones, seu post earum introductionem, ortum, & institutionem; vbi neque periculum sit, ne alias cultus diuinus deseratur, vel etiam minuatur, neque de eo augendo agatur, sed de illarum successione, largitioneue, aut alia dispositione per clericos, quibus eæ iam acquisitæ sint, facienda, aut etiam de ijsdem distributionibus clericis illis per superiorem, Iudicemue adimendis, siue vt eorum creditoribus inde in subsidium aliorum redituum satisfiat, siue etiam propter delictum, quod tamen ad Chorum, & Ecclesiam, diuinumq cultum non pertineat, ab hisce clericis admissum; hoc inquam casu pro-

19 babilius puto † quotidianas distributiones fauorabiles non esse; at neque odiosas. Quod odiosæ non sint, patet; neque enim hoc in casu assignare est, cui nam odiũ per se cõtineãt, nã odium pœnæ, aut simile extra ipsas est, considerabile tamen. Quod vero fauorabiles non sint, facillime probatur; tum quia, cum distributiones quotidianæ totum fauorem suum ex cultus diuini vel augmento, vel consecratione desumant, vt duab. præced. concl. est ostensum, cessante, vt supponimus, in hac specie cultus diuini fauore, cessare quoque debet fauor

distri-

distributionum; cessante enim causa cessare debet effectus, l. quod dictum, ff. de pact. c. cũ cessante, de appell. cũ alijs adductis per Euerar. in loc. a rat. leg. cess. Tiraq. in tract. cauſ. ceſſ. fere per tot. Tum quia si quis alius fauor in distributionibus excogitari potest, vel is est, quod ex loco alimentorum dentur, vt colligi videtur ex c. de cetero, de cler. non resident. & cap. vnico, eod. tit. in 6. dum victualia vtrobique appellantur; vel quod dentur tamquam merces laboris, vt ostendimus sup. quæst. 1. nu. 13. sicut autem alimenta fauorabilia sunt ex traditis a Petr. Surd. tract. de alim. passim & Euer. in loc. ab alim. ad pi. cau. & ab alim. ad dot. sic merces laboris ex cap. fin. 7. quæst. 1. & cap. super specula, de magist. cum alijs, de quibus Gonzal. d. Reg. 8. Glos. 4. num. 17. & 154. Etenim neq; certũ est; distributiones dari loco alimentorum, vt 2. par. quæst. 4. concl. 2. videbimus; & huic fauori alimentorum satisfit, dum ex ijsdem clerico debitori succurritur, ne egeat, vt quæst. præced. concluſ. vlt. ostendimus. Vt autem merces laboris sunt, sat est, vt clericis tribuantur, dum laborem exhibent, licet postea alia ex causa, puta ob delictum, debitumue iuste adimantur ne, quod publice quoque interest, aut delicta maneant impunita, aut cum aliorum quis iactura locupletetur, qui ideo contra iuris regulas sine culpa, cautaue re sua priuarentur.

Denique pro complemento huius q. illud quoad hasce tres concl. est adnotandum, quod ex ijsdem sequitur, † nimirũ, quod si in casu duarum priorum concluſ. versemur, cum tunc fauorabiles sint distributiones ratione cultus diuini, lata fiet inter pretio, & pro ijs in dubio erit pronuntiandum, iuxta ea, quæ ante ipsas concl. notauimus; secus vero erit in casu postremæ concluſ. cum in eius specie fauor ille diuini cultus, atque adeo eius effectus cessent ex prædictis. Et hæc de præsenti q. & 1. par. tract. dicta sint satis.

PARS SECVNDA.

De Quotidianis Distributionibus acquirendis.

EXPLICATIS ijs, quæ generatim de quotidianis distributionib⁹ dicenda videbantur, quod erat primum caput eorũ, quę initio huius tractatus disputanda proposuimus, sequitur nunc, vt ad secundum caput, quod est de ijsdem quotidianis distributionibus recte tam in foro conscientiæ, quam contentioso acquirendis, descendamus; quod quidem illa brevitate, quam rei magnitudo patietur, quæq; necessaria est, diluciditate, decisiue more nostro persoluemus.

SVMMAE RERVM.

1 *Clericis duntaxat Ecclesiarum Collegiatarũ competit percipere posse quotidianas distributiones.*

2 *Canonicis, & qui Dignitates obtinent in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis, competit distributiones posse percipere.*

3 *Ius percipiendi distributiones quotidianas competit ratione Canonicatus, vel dignitatis, quæ quis obtinet in Ecclesia Collegiata.*

4 *Canonici supernumerarij, & creati cum expectatione præbendæ percipere possunt quotidianas distributiones, & nu. 7.*

5 *Canonici supernumerarij habent statim omnia iura Canonicæ, & stallum in Choro, & vocem in Capitulo, ideoq; possunt eligere.*

6 *Canonici supernumerarij possunt esse delegati Papæ*

ti Papæ.

8 Receptus in Canonicum debet cum primum occasio tulerit habere præbendam, & interim habebit distributiones.

9 Canonicus receptus vltra numerum non modo voluntarie, sed etiam mandante Pontifice postquam reliqui Canonici semel fregerunt numerum etiam ab ipso Papa confirmatum, habebit distributiones.

10 Canonici supernumerarij non habent distributiones vbi consuetudo sit, quod non habeant iura Canoniæ.

11 Canonicus non habet distribueiones nisi fuerit installatus quoad chorum, vbi adsit consuetudo, quod non administret iura Canoniæ, nisi fuerit installatus.

12 Canonicus receptus vltra numerum non simpliciter, sed cum hoc, quod sit supernumerarius, non habebit distributiones.

13 Canonicus receptus vultra numerum non habet distributiones cum Papa mandat recipi aliquem in Ecclesia, in qua est certus numerus, neque ei derogat, neque mandat recipi cum plenitudine iuris Canonicalis.

14 Canonicus receptus vltra numerum de mandato Papæ habere debet distributiones donec assecutus fuerit præbendam, vel reditus augeantur.

15 Mansionarij quoque percipere possunt quotidianas distributines.

16 Mansionarij multis nominibus appellantur; & de ijs plura remissiue.

17 Distributionum quotidianarum capaces sunt clerici distincti à Dignitatibus, Canonicis, & Mansionarijs.

18 Cappellani quoque nonnulli capaces sunt distributionum. quorum mensa distincta erit à mensis caterorum clericorum illius Ecclesiæ; portioq; deficiens accresceret cæteris Capellanis. num. 9.

20 Canonici Ecclesiæ non numeratæ capaces sunt distributionum.

21 Coadiutor alius simplex, alius cum futura successione.

21 Coadiutus capax est distributionũ, ac si Coadiutorem simplice. non haberet; præter eam tamen partem, quæ huic assignata sit pro stipendio. nu 23.

24 Episcopus iure ordinario dat simplicem Coadiutorem inferioribus curam habentibus Idem in Legatis. num. 25.

25 Coadiutor simplex an dare possit Canonico, Portionarie aut dignitatem obtinenti & n. 28. Quid in Canonico Theologo, vel Pœnitentiario nu. 17.

28 Archidiacono, & Archipresbytero an hodie dari possit simplex Coadiutor.

29 Prælati Ecclesiarum Collegiatarum an hodie habeant iurisdictionem etiam quoad censuras in suos subditos.

30 Coadiutor simplex capax est illius partis distributionum, in qua ei stipendium assignaturi & num seq.

31 Coaditori simplici ministrandæ sunt expensæ necessariæ ex prouentibus beneficij Coadiuti

32 Coadiutus capax est distributionum quotidianarum perinde, ac si Coadiutorem cum futura successione non haberet.

33 Papa solus dare potest Coadiutorem cum futura successione beneficium obtinenti.

34 Coadiutor cum futura successione distributiones lucratur pro Coadiuto, non pro se. Aliquando tamen certa pars distributiones in litteris ei assignatur percipienda de consensu Coadiuti. num 35.

36 Coadiutor cum futura successione tenetur ad residentiam non præcisam, sed causatiuam.

37 Canonico absenti, qui ex dispensatione seruit per Vicarium non ideo debentur distributiones, neque eius Vicario.

Quibus Clericis competat percipere posse Distributiones Quotidianas. Quæstio I.

NON agimus hic, quando, & quibus in casibus possint licite clerici percipere quotidianas distributiones; hoc enim latius explicabimus, & prosequemur in omnib. fere sequẽtibus qq. sed quibus clericorum generibus conueniat posse illas percipere. cui quæstioni per quinque sequentes conclusiones maioris perspicuitatis gratia lubet respondere.

Prima Cõclusio. Certũ est, nõ rectoribus Ecclesiarũ parochialiũ, nõ Cappellanis, aut
1 similibus beneficiatis, sed tãtũ † Cathedraliũ, & Collegiatarũ Ecclesiarũ clericis cõpetere, vt huiusmodi quotidianas distributiones possint percipere, id aperte constat ex tex. in d. c. vnico, de cler. non resid. in 6. ibi,

ibi, cõsuetudinẽ, qua Canonici, & alij beneficiati, seu Clerici Cathedraliũ, & aliarum Collegiatarum Ecclesiarũ distributiones quotidianas qualitercũq; in ciuitatibus, seu alijs locis, in quibus ipsæ consistunt Ecclesiæ, sint præsentes, ex integro percipiunt, iunctis ijs, statuimus, vt distributiones ipsæ quotidianæ Canonicis, ac alijs beneficiatis, & Clericis ipsarum Ecclesiarum, qui eisdem officijs in ipsis Ecclesijs adfuerint, tribuantur, &c Idem etiam patet, ex Clem. vt ij, qui, de ætat. & qualitat. & ord. præfic. in ijs verbis (qui diuinis in Cathedralibus, vel Collegiatis Ecclesijs sunt mancipati officijs,) iunctis ijs (illi vero, qui dignitates, personatus, officia, vel præbendas, quibus certi ordines sunt annexi, pacifice nunc obtinent in ijsdem Ecclesijs, vel obtinuerint in futurum:) & illis quoque verbis (ipsisq; distributionum, quæ dantur his, qui certis horis intersunt, pars dimidia subtrahatur; quibus in locis, & alibi sæpe id aperte supponunt Doctores omnes. Sed id. m quoque liquido constat ex verbis Concil. Trid. sess. 21. cap. 3. & sess. 24. cap. 15. superius per nos relatis in 1. par. quæst. 5. concl. 2. & ex eod. Concil. d. sess. 24. cap. 12. §. præterea, ibi, obtinentibus in eidem Cathedralibus, aut Collegiatis, Dignitates, Canonicatus, præbendas, aut portiones, non licet vigore cuiuslibet statuti, aut consuetudinis vltra tres menses ab eisdem Ecclesijs quolibet anno abesse; & statim, alioquin primo anno priuetur vnusquisque dimidia parte fructuũ pauciſq; interpositis, distributiones vero, qui statis horis interfuerint, recipiant; dum enim tam Conc. Trident. quam iura, & Doct. locis cit. cum loquuntur de personis, quæ ius habẽt percipiendi quotidianas distributiones. de solis Clericis Collegiatarum, vel Cathedralium Ecclesiarum mentionem faciunt, nullam vero de alijs Clericis cæterarum Ecclesiarum, aperte ostendunt, ijs solis conuenire eisdem distributiones posse percipere.

Secunda Conclusio. Certum est etiam, obtinentibus Dignitates, vel Canonicatus tam Cathedralium, quam Collegiatarũ Ec-
2 clesiarum † competere, vt quotidianas distributiones possint percipere. Id probatur tum ex superiori conclusione, maxime vero ex verbis tex. in d. c. vnico; ibi, statuimus, vt distributiones quotidianæ Canonicis & c. necnon, in d. Clem. vt ij, qui Dignitates, personatus officia vel præbendas obtinent in eisdem Ecclesijs, simul cum ijs verbis, quæ paulo post sequuntur, ipsisque distributionum, quæ dantur his, qui certis horis interfunt. pars dimidia subtrahatur; & c. item ex Extrau. 11. quæ incipit, cum nonnullæ la 1. §. præterea de præben. inter commun. ibi, debere computari pro quotidianis distributionibus illa tantum, quæ præfatis Canonicis quotidie pro diurnis, & nocturnis horis distribuuntur sine fraude. Idem quoq; constat quoad Dignitates ex cap. licet, de præben. nec non ex Conc. Trident. sess. 21. cap. 3. ibi, in distributiones quotidianas conuerti, quæ in Dignitates obtinentes, & cæteros diuinis interessentes proportionabiliter iuxta diuisionem ab Episcodo faciendã diuidantur; rursusq; tam quoad obtinentes Dignitatem in Ecclesijs Cathedralibus, & Collegiatis, quam etiam quoad Canonicos eadem Ecclesiarum, patet ex eodem Conc. Trid. d. Sess. 24. cap. 12. §. præterea, ibi, obtinentibus in eisdem Cathedralibus, aut Collegiatis Dignitates, Canonicatus, præbendas, aut portiones, iunctis ijs, distributiones vero, qui statis horis interfuerint, recipiant; tum quia ius percipiendi distributiones
3 quotidianas † competit Clericis quatenus in Ecclesia Cathedrali obtinent Dignitatem, aut Canonicatum, vt patet ex tex. in c. dilectus il 1. c. pro illorũ, & c. dilectus il 2. cum ibi not. per Glo. & Doct. de præb. q; etiam alibi non semel admonuimus, & voluit Franc. Marc. dec. Delphin. 1045. nu. 1.

Tertia conclusio. Non modo illi Canonici, qui sunt de cætero numero Canonicorum, sed etiam supernumerarij, & creati cum expectatione præbendæ, de quibus per tex. & Doct. in c. cum M. Ferrariensis, de constit. d. cap. pro illorum, de præb. & in cap. fin. de concess. præbend. in 6.
4 possunt † percipere quotidianas distributiones; quicquid in contrarium voluerit Franc. Marc. decision. Delphin. 384. num. sexto, & decisio. 1045. num. tertio, & seqq. nam quod nos dicimus, plurimi tenuerunt infra citandi, & comprobatur, tum ex eo, quod mox ostendimus,

dimus, ius percipiendi quotidianas distributiones prouenire ex Canonicatu, seu Canonia; Canonici autem recepti vltra numerum habent statim † omnia iura Canoniæ, vti stallum in Choro, & vocem in Capitulo, atq; adeo possunt eligere; similiter possunt † esse, delegati Papæ, & habere prærogatiuas omnes, quibus cæteri Canonici gaudẽt, vt post Innoc. Host. Compost. Butr. Calder. Barbat. Fel. Dec. & Rip. d. c. cum M. Ferrariensis de constit. Gem. in capit. statutum, de rescrip. in 6. c. si is cui, de præben. & d. can. fin. §. in illis, de conces. præben. eo. lib. Fed. de Sen. con. 290. Lap. alleg. 14. in in 7. conclu. tradit Gomes. de Grat. expect. nu. 35. & 38. Alphons. Hoied. in d. tractat. de benefic. incompatib. part. 1. capit. 12. nu. 6. & Io. Staphil. de form. expectatiuar. form. 1. n. 2. vsque ad 12. tum quia in specie, quod huiusmodi Canonici vltra numerum recepti † habere debeant quotidianas distributiones, voluit idem Gomes. d. trac. de Grat. expect. tat. num. 28. Staphil. d. form. 1. num. 8. & 12. & Hoied. d. capit. 12. num. 7. Post. Bal. in l. fin. C. de alluuion. & in Margarita ad Innoc. in verb. Canonicus, il 2. Innoc. ipsum in d. c. dilectus, il 1. de præb. Abb. d. capit. cum M. Ferrariensis, num. 29 cum seqq. & ibi Rip. num. 186. Bernard. Diaz. in tract. regul. & fallent. reg. 68. idque ipsum decidisse videtur Sacra Congregatio, quę præest interpretationi Trid. Concil. dum ad sess. 21. c. 3. de refor. in vna Segobiensi, & Salernitana declarasse dicitur, distributiones quotidianas esse diuiden das tam non habentibus præbendas, quam habentibus; tum demum quia id probari videtur in d. cap. cum M. Ferrariensis, ibi, mandamus. quatenus, cum ijdem Canonici in derogationem suæ constitutionis ad vacaturas Præbendas quatuor receperint vltra numerum constitutum antiquis Canonicis præbendas cum integritate percipientibus consuetas super excrescentes reditus prædictis Canonicis facias assignari. Sed quoniam, licet loquatur ibi Suminus Pontifex de reditibus non proprijs præbendarum, sed communibus totius mensæ Capitularis, vt satis patet ex verbis citatis d. capit. cum M. & i. specie adnotauit ibi Glo. in verbo industriam, & ibi Io. Andr. in addit. post Host. tamen adhuc id potest intelligi de illis reditibus communibus, seu distributionibus, quas in prima, vel secũda specie distributionum ab ea quotidianarum, de qua agimus, distinctarum collocauimus supra in prima part. huius tract. q. 3. ideo ad alia iura veniamus. Et quidem Hoied. d. num. 7. inquit, id probari per tex. in d. capit. dilectus, il 1. de præben. at certe nihil ibi dicitur de Canonico recepto vltra numerum, sed solum in eo, cauetur quod recepto in Canonicum † quam cito facultas se obtulerit, debetur præbenda, & interim habebit quotidianas distributiones, prout eum textum summant, & intelligunt Doct. magis communiter, quia forte certus erat in illa Ecclesia Canonicorum numerus, sed vnus, plureue ex ijs Canonicatibus erant sine præbenda, & mãdat Pontifex prouideri nouiter recepto de præbenda cum primum vacauerit, quia nõ est congruum, vt præbenda careat, qui in Canonicũ nosc itur, esse receptus, vt ibi dicitur, & in c. relatum, & in c. dilectus il 2. eodem tit. vbi est similis fere facti species, & constitutio. Melior ergo tex. est in cap. pro illorum, eod. tit. de præb. ibi, mãdamus quatenus si vobis constiterit, prædictos Canonicos aliquem vltra constitutum numerum in Canonicum auctoritate propria recepisse, cum nobis legem imponere non debeant, quam ipsi negligunt obseruare, latam in ipsos excommunicationis sententiam à prędicto Archiepiscopo tamdiu denuntictis sublato appellationis obstaculo seruandam, donec sæpe dictum magistrum recipiant in Canonicum, & ea, quæ ad Canonicatum pertinent cum stallo Chori, & loco Capituli ei studeant assignare probat enim aperte hic tex. iuncta Glos. fin. ibid. in verbo, Canonicatum † non modo Canonicum voluntarie ab ipsis receptum vltra numerum ab ijsdem constitutum, & à Sede Apostolica confirmatum, sed etiam alium quem Papa mandat recipi postquam semel fregerunt d. numerum, debere habere quotidianas distributiones; sic enim explicat Glos. & alij illa verba tex. ea, quæ ad Canonicatum pertinent; idq; maxime iúcto d. capi. dilectus il 1. ex quo tex. & d. capit. pro illorum, & c. dilectus il 2. de præben. liquido constat, ad Canonicatum pertinere quotidianas distributiones

per

percipere. Optimus vèro tex. est in c. fin. §. si autem, de concess. præben. in 6. ibi, si autem huiusmodi recepti vltra numerũ distributiones, & alia, vt Canonici de numero existẽtes sic tẽpore dictæ reuocationis habebant &c. & clarius in §. seq. ibi, in illis vero, qui vltra numerum auctoritate præfata in aliquarum Ecclesiarum Canonicos iam recepti quantum ad Capitulum, & ad Chorum, ac distributionum perceptionem quotidianarum plenitudinem iuris Canonici tunc habebant; quamuis in eo tex. Bonif. 8. afferens interpretationẽ ad quandam constitutionem à se emanatã reuocatoriam gratiarum, sub expectatione distinguat, ac decernat, vt d. reuocatoria includat receptos in Canonicos vltra numerum præbendam, portionemue distinctam expectantes, etiam si perciperẽt distributiones quotidianas, secus autem, si præbendam aut portionem distinctam non expectabant, sed solum augmentum portionis, vt patet ex tex. & Doct. ibid.

Præter hanc vero distinctionem, quæ esse potest quædã limitatio, & restrictio ad 3. hanc conclusionẽ Limitatur adhuc primo, vt non procedat † vbi sit consuetudo, quod Canonici sic vltra numerum recepti non habeant iura Canoniç, vt post Dom. de Rot. Butr. Imol. Anch. & Card. tradit Fel. d. cum M. nu. 23. in fin. & Staphil. loc. cit. nu. 11 11. & 12. aut † nisi esset consuetudo, quod Canonicus non possit administrare iura Canoniæ, nisi prius fuerit installatus; tunc enim ad limites installationis consequetur iura Canoniæ; quare si solum fuerit installatus in Choro, consequitur ea, quę sunt Chori, si fuerit installatus in Capitulo, ea, quæ Capituli, vt ex Innoc. Composit. Abb. & Doct. communiter in d. c. cum M. tradit ibid. Rip. nu. 187. Secundo 12 limitatur. si † sit receptus quis in Canonicum non simpliciter, sed cum hoc, quod sit supernumerarius: nam tunc constat; quod Canonici noluerunt frangere numerum, & ius integrum de nouo creare (iuxta tex. in c. dilecto, de præben. cum ibi traditis per Glos. & Doct.) sed solum illi dare, quoddam ius extraordinarium, & præparatorium ad futurum ius integrum obtinendum; ita Abb. d. capit. cum M. num. 31. in fine. Fel. num. 23. vers. hanc conclusionem. Rip. num. 188. secus vero si simpliciter recipiatur; nã tunc frãgitur numerus, vt ibid. Abb. & Fel. adnotarunt.

13 Tertio limitatur, cum † Papa mandat simpliciter aliquẽ recipi in Ecclesia, in qua est certus numerus Canonicorũ, neq; derogat certo numero, aut non mandat recipi cum plenitudine iuris Canonicalis; nam sic receptus vltra numerum non habebit plenum ius Canoniæ, neque quotidianis distributiones, cum autem Papa vel derogat certo Canonicorum numero, vel certe mandat aliquem recipi cum iuris Canonicalis plenitudo, is tunc, si cętera requisita habeat, de quibus infr. præsertim 2. par. q. 19. distributiones quoque habebit. ita post Butr. tenet Abb. d. c. cum M. num. 32. & Fel. d. num. 23. idem etiam quoad primum casum admittit Rip. num. 189. modo in illa Ecclesia non solum adsit certus numerus Canonicorum, sed etiam prębendarum, quę sint Canonicatibus annexę, alias secus; quia, inquit, primo horũ duorũ casuũ receptus non habet Canonicatum seu titulum permansurum, cum vacante præbenda, & illa adepta Canonicatus vacet, & prouisus consequatur nouum Canonicatum per assecutionem præbendæ illi annexę, & ideo interim dicitur Canonicus in aere secundũ Innoc. in c. dilectus il primo, de pręben. secundo vero casu receptus statim consequitur integrum ius Canoniç, quod per assecutionem alicuius prębendę postea non extinguitur, cap. fin. de cõcess. pręben. in 6. & ista, inquit, fuit intẽtio Rot. decis. 445. si Legatus in nouis. vtraque opinio est probabilis, ideo cogita. Quarto limitari posse videtur vltra prædictos Doct. ex Glos. d. c. pro illorum in ver. ad Cano-14 nicatum, de pręben. vt † Canonicus receptus vltra numerum de mandato Papę, habeat quotidianas distributiones donec asse cutus fuerit prębendam, vel fructus fuerint augmentati. ita Glos. loc. cit. sed nihil allegat, sed potest supplęri quoad primum ex tex. in cap. dilectus il 1. de pręben. in fin. ex mente omnium, & ex capit. dilectus il 2. eod. tit. etiam in fine ex mente eiusdem Glos. ibi in verb. prouentus. quoad secundum vero, nimirum de augmento fructuum potuit allegare tex. in d. capit.

cum

cum M. Ferrarienſis. ſed ſi rectè ponderentur illi text. parum ad rem faciunt; quod etiam patet ex ijs, quæ diximus, cum eos ſupra hac eadem concluſ. perpenderemus; quare ſolam ipſius Gloſ. auctoritatem habemus, cui ſtandum exiſtimo: nam, licèt nullus Doct. quem viderim, eam Gloſ. approbet, & ſequatur, nemo tamen etiam illam improbat; maximaque eſt Gloſæ auctoritas.

Quarta Concluſio. Non ſolum Canonici ius habent percipiendi quotidianas diſtri-
15 butiones, ſed etiam Clerici † illi Collegia-
16 tarum Eccleſiarum, qui aliquando † beneficiati vocantur, vt in d. cap. vnic. de Cler. non reſid. in 6. aliquando aſſiſij, vt in cap. pen. extra eod. tit. aliquando portionarij, vt colligitur ex Conc. Trid. ſeſſ. 21. cap. 3. ſeſſ. 22. cap. 4. & ſeſſ. 24. cap. 12. aliquando Capellani vt patet ex Philip. Dec. conſ. 280. ferè per totum, & Petr. Nauar. tract. de reſtit. tom. 1. lib. 2. cap. 2. dub. 3. alicubi officiales nuncupantur, vt in noſtra Eccleſia maiori Mediolanenſi, quod etiam nomen fundamentum habet in Clem. vt ij, qui de æt. & qualit. & ord. præficiend. Extrau. 11. de præben. inter commun. quæ incipit cum nonnullæ la 1. & Conc. Trid. d. ſeſſ. 21. cap. 3. & ſeſſ. 22. cap. 3. & 4. communi verò nomine ferè vbiq; appellantur Manſionarij, vt etiã conſtat ex Martyrologio Romano ſub die 14. Aprilis in fin. necnon ſub 26. Decembris, quibus locis mentio habetur primum 5. Abundij, tum 5. Theodori Manſionariorum Eccleſiæ Sancti Petri Romæ, & vtriuſque meminit quoq; S. Gregor. lib. 3. Dialog. cap. 24. & 25. alterius verò Manſionarij, nimirum Sancti Conſtantij, idemmet d. Gregor. lib. 1. Dialog. cap. 5. Denique quòd Manſionariorum nomine appellentur communiter huiuſmodi beneficiati in Eccleſijs Collegiatis a Canonicis, & Dignitatibus diſtincti, inter cæteros Doct. adnotauit Gloſ. pen. in cap. pen. extra de Cleric. non reſid. probatur autem hæc concluſio ex his omnibus locis, quos nunc adduximus. Eaſdem verò limitationes, ac reſtrictiones patietur quæ concluſio ſuperior; nil enim obſtat, quin etiam in illorum Collegio poſſint aliqui recipi vltra numerum, ſicut etiam in illis locum habere ius optandi alibi ſæpe documuimus, cum de optione Canonica tractaremus; atque adeo ſicut regula, & concluſio, ita etiam eius reſtrictiones locum obtinebunt. De his beneficiatis, ſeu Manſionarijs, eorumq; officio quod ad ius commune ſpectat conſulendi ſunt Doct. in dict. cap. penul. & vnico; quoad ſpeciale verò ius Mediolanen. Eccleſiæ, ac Prouinciæ ad effectum quoque percipiendarum diſtributionum, quoniam ſi ſingula proſequeremur, nimis prolixum eſſet, remittimus lectorem ad Conc. Prouinc. Mediol. 1. ſub generali tit. de Miniſt. Eccleſ. & diuin. off. ſpeciali verò de offic. Manſionarij, & aliquid ibid. ſub tit. de Miſſ. ſolemn. in princip. & Conc. Prouinc. 4. ſub tit. de diſtribut. verſic. cum de Manſionarij, & verſic. Punctator præterea.

Quinta Concluſio. Diſtributionum quo-
17 tidianarum, ſeu iuris eas percipiendi † capaces etiam quodammodo ſunt ſi qui ſunt alij Clerici in Eccleſijs Cathedralibus, vel Collegiatus, qui conſtituere Collegium ali quod aliqua ratione poſſint, prout in Metropolitana Mediolanenſi Eccleſia olim erant ſexdecim cuſtodes, nunc verò duodecim, qui oſtiariorum nomen acceperunt, & inter eos quidam prouentus, ſeu emolumenta diſtribuuntur pro rata ſeruitij quotidiani, quod Eccleſiæ, vel etiam Canonicis in ipſa Eccleſia exhibent; atque ita diuidun tur, vt partes non intereſſentium, quod etiã in cæteris diſtributionibus quotidianis Canonicorum, & Officialium accidit, intereſſentibus accreſcant. Hæc autem concluſio ſati videtur in d. cap. vnic. ibi, ſtatuimus, vt diſtributiones ipſæ quotidianæ in quibuſcunque rebus conſiſtant, Canonicis, ac alijs beneficiatis, & Clericis Eccleſiarum ipſarum (nimirum Cathedralium, vel Collegiatarum, prout ſupplet ibi Gloſ. & patet ex eod. tex. in princip.) qui eiſdem officijs in ipſis Eccleſijs adfuerint, tribuantur: idem etiam colligitur ex Extrauag. 11. quæ incipit cum nonnullæ la 1. §. præterea, de præben. inter commun. ibi, cum in aliquibus Eccleſijs, tam Cathedralibus, quam aliis panis, & potus pro quotidianis diſtribntionibus ipſarum Eccleſiarum Canonicis, & perſonis &c. dum enim abſolutè, & ſimpliciter dicit Pontifex, perſonis comprehendere videtur quoſcunque Clericos, qui diuinis officijs interſunt in Eccleſijs Cathedralibus,

libus,& Collegiatis. Atque adeo vna cum alijs iuribus mox allegatis fortaſſis com-
18 plectitur etiam illos Capellanos, † qui ex fundatorum inſtitutione, præterquam quòd celebrare debent in Eccleſia Cathedrali ad altare ab ipſis dotatum pro dantium animabus, tenentur etiam in Eccleſia eadem horis intereſſe diuinis, de quibus Capellanis in præced. Extrau. conſtitut. quæ eſt, 10. & incipit, poſtulaſti, ſub eod. tit. de præb. locutus fuerat idem Pontifex, loquiturque Gloſ. in Clem. 2. Verb. diſtributionum, vbi cæteri Doct. de ætat. & qual. & ord. præfic. & cuiuſmodi Capellanos quam plurimos videmus in Eccleſijs Collegiatis, duosq; nos habemus in eadem Metropolitana Eccleſia Mediolani ex fundatione Andreæ Vicomercati olim eiuſdem Eccleſiæ Canonici Ordinarij. huius autem generis presbyteri; ſeu Capellani aliqua ratione dici poſſunt capaces quotidianarum diſtributionum, non quidem illarum communium, quæ Canonicis, aut Manſionarijs tribuuntur, ſed earum, quæ ex proprijs Capellanijs, ſeu altaribus percipiunt, quæ ideo dici poſſunt quotidianæ diſtributiones, quia illos reditus acquirunt ratione intereſſentiæ diuinis officijs, inter ipſosq; Capellanos accreſcunt, quando ipſi non interſunt, non autem alijs Clericis illius Eccleſiæ, qui cum ijs Collegium non conſtituunt: ex his igitur reditibus, ac diſtributionibus maſſa quædam, ſeu menſa communis conficitur diſtincta à menſis cæterorum Clericorum eiuſdem Eccleſiæ, quæ quidem men-
19 ſa † inter ipſos Cappellanos dumtaxat diuiditur, ita, vt portio deficiens eius, qui non interfuerit, acreſcat cæteris intereſſentibus; quod ſi nemo interſit, applicandi erunt reditus in vtilitatem communem illius menſæ, quæ habet quodammodo rationem Eccleſiæ, iuxta ea, quæ latiùs diſſeremus infr. 3. par. huius tract. quæſt. 6. Interim verò quæ ad hanc 1. quæſt. 2. par. ſpectant, abſoluamus.

Et primò ſanè occurrit, vt videamus, an ſicut ſup. concl. 3. diximus, Canonicos ſuper numerarios regulariter capaces fore diſtri-
20 butionum quotidianarum, idem ſit † de Canonicis Eccleſiarum non numeratarum, de quibus tex. in cap. dilecto, de præb. & cap. ex parte, de conc. præben. ac præter Doct. ibi, & cap. fin. eodem tit. in 6. latè Gonzal. ad Reg. 8. Gloſſ. 9. §. 3. Qua in re breuiter reſpondemus affirmatiuè. licèt enim in Eccleſia, in qua non eſt certus numerus præbendarum, nulla etiam vacante, in Canonicum quis poſſit aſſumi, cum intelligatur ad quoddam ius eligi, quod ex electorum aſſenſu de nouo creatur, & cum electo in Canonicum naſcitur, & deſinit cum defuncto, vt dicitur dicto cap. cum dilecto, §. præterea; tamen dicto cap. ex parte, in fin. cauetur, vt hi pro Canonicis habeantur, & verè Canonici ſunt; ad Canonicatum autem pertinet habere ius percipiendi quotidianas diſtributiones, cap. dilectus il primo, cap. pro illorum, iuncta Gloſſ. ibi recepta, verbo Canonicatum, & cap. dilectus, il ſecondo, de præbend. cum ſim.

Pro complemento autem huius primæ Quæſtionis dubitari non inutiliter poteſt, An vbi Dignitatem, Canonicatum, vel Portionem in aliqua Cathedrali, vel Collegiata Eccleſia obtinenti detur coadiutor
21 † aut ſimplex, ſeu ad tempus, aut cum futura ſucceſſione, ſeu perpetuus, de quo vtroque genere plura nouiſſimè poſt alios tradit Hieronym. Gonzal. in Gloſſem, ſeu Commentar. ad Regul. 8. Cancell. de Reſeruat. Menſ. & Alternat. Epiſcop. Gloſ. 5. §. 9. per totum, poſſit ſiue coadiutus, ſiue coadiutor eſſe capax diſtributionum quotidianarum. hanc porrò dubitationem nõnullis concluſionibus, excepto tamen earum ordine retento diſſoluemus.

Sexta igitur Concluſio ſit. Obtinens in Eccleſia Dignitatem, Canonicatum, vel Portionem, cui ab habente ad id poteſta-
22 tem datus ſit coadiutor ſimplex, † perinde capax eſt quotidianarum diſtributionum, ac ſi huiuſmodi coadiutorem non haberet, Probatur ex eo, quod in fortioribus terminis oſtendemus infra concluſione octaua. cùm agemus de eo, cui datus eſt coadiutor cum futura ſucceſſione; hic enim coadiutor maius quoddam ius habere videtur ad diſtributiones quotidianas, quàm ſimplex; cum ius habeat ad Canonicatum, Portionem, vel Dignitatem ſui coadiuti; immo iam deſignatus ſit Canonicatus. Portiona-

tionarius, vel Dignitas, licet effectus differatur in illud tempus, cum iam factus erit locus succeſſioni per ceſſum, vel deceſſum, aut aliâ dimiſſionem ipſius coadiuti.

23 Id tamen eſt intelligendum † detracta ea parte, quæ fortaſſe in diſtributionibus tribuetur huic ſimplici coadiutori, iuxta ea quæ in ſeq. concluſ. trademus.

Dixi autem initio huius concluſ. (ab ha-
24 bente ad id poteſtatem,) quoniam † Epiſcopus iure ordinario poteſt dare talem ſimplicem coadiutorem Archidiacono ratione ſui officij, vt habetur in cap. fin. de cler. ægr. vel debilit. cum nimirum morbo paralyſis laborat, vt eſt caſus illius text. quod idem eſt dicendum in lepra, arg cap. de rectoribus, eod. tit. aut quouis alio morbo incurabili, cap. 17. quæſt. 1. cap. ex parte, de cler. ægrot. vel debil. & cap. vnico in princ. eod. tit. in 6. necnon dementia, eod. cap. vn. §. ſi vero; aut ſenio, d. cap. vnic. in princ. cap. nihil, §. ecce, & cap. petiſti, 7. quæſt. 1. aut imperitia, & illitteratura, c. quoniam, verſic. Sed ſi propter, vbi Hoſt. num. 1. & Abb. nu. 2. de offic. ordin. cum alijs relatis à Gonzal. d. §. 9. num. 29. vbi etiam ad id refert Concil. Trid. ſeſſ. 21. c. 6. de reform. quod tamen loquitur dumtaxat de rectoribus Parochialium Eccleſiarum ſicut & cætera iura relata, de Epiſcopis, vel certe Prælatis, ac rectoribus Eccleſiarum; hiſce autem, & ſimilibus cáſibus beneficiato, ac titulari datur coadiutor contemplatione Eccleſiæ, & ipſius Prælati, ac beneficiati, vt coadiutor exerceat officium illius, qui per ſe illud nequit exercere, ne pro defectu Paſtoris gregem Dominicum inuadat lupus rapax, aut in facultatibus ſuis Eccleſia quaſi viduata graue patiatur detrimentum, vt ex prædictis iuribus colligitur, & adnotauit Gonzal. vbi ſup. num. 31. per tex. in cap. ne pro defectu, de elect. nec tamen æquum eſt ex prædictis cauſis titularem priuari beneficio, ne addatur afflictio afflicto, cap. cũ percuſſio, 7. q. 1. d. c. ex parte de cler. ægrot. & debil. & cap. vnico eod. tit. in 6. ac poſt alios Gonzal. ſup. num. 32. ſic intelligendus eſt idem Gonzal. ibid. num. 36. dum poſt Io. An. d. cap. fin. nu. 7. Butr. num. 10. Abb. num. 5. Imol. num. 11. de cler. ægrot. & Gambar. de offi. legat. lib.

25 5. tit. de coadiutoribus docet † hoſce coadiutores ſimplices inferioribus Epiſcopo dari poſſe à Legatis, Nuntijs, & Epiſcopis; accipiendum enim ideſt de inferioribus, qui aliquam habeat curam animarũ, vt eſt Archidiaconus iure communi attento, tot. fere tit. de offic. Archid. & Rector Eccleſiæ Parochialis, capit. cum ab Eccleſia rum, de off. ord. & d. cap. de rectoribus, de cler. ægrot. vel debil. cum ſim. Non poteſt
26 autem Epiſcopus regulariter † dare ſimplicem coadiutorem Canonico, aut Portionario, aliamue Dignitatẽ præter Archidiaconatũ obtinenti, cũ nullibi hoc de illis in iure cautum reperiatur, ſicut de Epiſcopis, & alijs Rectoribus Eccleſiarũ cauetur in cit. inribus, ac tot. fere tit. de cler. ægrot. vel debil. extr. & in 6. & paſſim. d. cau. 7. q. 1. vbi de hiſce coadiutoribus agitur. Cõfirmatur autem id ipſum primo, quoniam vbicunque agitur de Canonico, vel Portionario, aut alio ſimplici miniſtro Eccleſiæ, qui ei vel nequit, vel non vult miniſtrare, aliter prouideri mandatus, quam dando ei coadiutorem, vt patet ex toto fere tit. de cleric. nõ reſid. Clem. 2. de æt. & qual. & ord. prefic. & Conc. Trid. ſeſſ. 21. c. 3. ſeſſ. 22. c. 3. & 4. ac ſeſ. 24. c. 12. de reform. ac præcipue ex capit. 1. de cler. ægrot. vel debil. vbi iuxta communem expoſitionem miniſtro Eccleſiæ infirmo decernitur beneficij reditus integre fore tribuendos. Confirmatur ſecundo, quia licet Rector Parochialis abſens cauſa ſtudij ad ſeptennium teneatur conſtituere ſibi vicariũ pro eo tempore cum portione congrua fructuũ, ca. cũ ex eo, de elect. in 6. ad id tamen non tenetur obtinens Canonicatum, aut aliud beneficium ſimplex etiam reſidentiam perſonalem requirens, vt poſt Abb. in capit. tua, de cler. non reſid. oſtendemus quæſt. 10. huius 2. par. concluſ. 1.

Ratio autẽ diſparitatis inter obtinentem Archidiaconatum, & alias Dignitates, vel Canonicatum, aut Portionem, ea eſt, quoniam ex horum officio, ſeu beneficio non pendet aliorum cura, ſalus, & vtilius, ſicut in Archidiacono, qui de iure eſt Vicarius Epiſcopi etiam in iuriſdictionalibus, quibuſdam exceptis, vt capit. 1. & tot. fere tit. de offic. Archid. Qua ratione

idem

probabiliter putarem de Archipresbytero; nam & ipse aliquam habet curam animarum, vt constat ex capit. 1. & aliquot seqq. de offic. Archipresb. Immò idem di-
27 cendum existimarem † de quibusdam Canonicatibus, quibus immineret vel cura animarum, vel onus, legendi Sacram Scripturam, aut concionandi, vel audiendi cõfessiones, cuiusmodi est præbenda Theologalis; & Pœnitentialis iuxta decretum Trident. Concil sess. 5. c. 1. sess. 23. capit. 18. prope finem, & sess. 24. c. 8. de reform. idq; propter identitatem rationis, arg. l. illud, ff. ad leg. Aquil. & à Titio, ff. de verb. oblig. cum simil. Ceterum quod de Archipresbytero, immo & de Archidiacono dictum
28 † hodie cessare videtur, cum eorum iurisdictio, & aliorum cura, quam de iure habebant, per contrarium consuetudinem
29 sublata videatur. quod ipsum † dicendum est de Prælatis Ecclesiarum Collegiatarum; quos tamen habere ordinariam iurisdictionem etiam cum facultate censuras exercendi in sibi subditos voluit Glo. 1. ab Innoc. & alijs recepta d. cap. cum ab Ecclesiarum, de offic. ord. tenet q; Nauar. in Man. Confess. cap. 27. nu. 5. ac sentit Vgol. tract. de Censur. tab. 1. cap. 2. §. 20. num. 13. & §. 21. num. 1. qui tamen num. seq. ad id requirere videtur præscriptionem, vel aliud ius speciale, & idem Innoc. vbi sup. num. 3. quod is eligatur tamquàm Prælatus, quod & ibid. sentit. Glos. Abb. & alij. Quare Archipresbytero, & Archidiacono, vel dignitatem aliam, aut Canonicatum sine animarum cura, Portionemue obtinenti hodie ab ipso etiam Romano Pontifice, nedum ab Episcopo, huiusmodi simplicem coadiutorem haud quaquam dari videmus.

Septima Conclusio. Coadiutor hic simplex datus obtinenti Dignitatē Canonicatum, aut Portionem in Ecclesia Cathedrali,
30 vel Collegiata † capax erit partis illius distributionum, in qua ei congrua portio loco stipendij assignetur. Probatur, vel po-
31 tius explicatur hæc conclusio. Nam † tali coadiutori tunc ministrandæ expensæ necessariæ pro eius sufficienti victu ex fructibus, & reditibus, seu prouentibus beneficij ipsius coadiuti, vt optime docēt Nauar. cons. 1. alias 2. nu. 1. & 7. tub tit. de elect. Argrot. & Gonzal. d. §. 9. num. 33. per tex. d. cap. de rectoribus, eod. tit. ibi, seis dandus est coadiutor, qui curam habeat animarum, & de facultatibus Ecclesiæ ad sustentationem suam congruam recipiat portionem, & d. cap. vnico prope finem, ibi, coadiutores huiusmodi de prouentibus Prelatorum, in quorum assumentur auxilium, sumptus recipiant moderatos. necnon Trid. Conc. d. sess. 21. cap. 6. de reform. ibi, coadiutores, aut Vicarios pro tempore deputare, partemq; fructuum eisdē pro sufficienti victu assignare, vel aliter prouidere possint. Quod si expensæ huiusmodi assignētur tali coadiutori in distributionibus quotidianis, aut aliqua earum parte siue de consensu ipsius coadiuti, cum illa Dignitas, Portio, aut Canonicatus alios prouentus habet præter quotidianas distributiones; siue etiam sine illius consensu, vbi solas distributiones beneficiū illud habeat, quo casu eas nomine fructuum beneficij contineri docuimus 1. par. huius tract. quæstione sexta, conclusion. vn. limitat. 2. tunc proculdubio illarum distributionum capax esset hic simplex coadiutor.

Octaua cõclusio. Obtinēs dignitatē, Canonicatum, aut Portionē in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata, cui à Sūmo Pontifex datus est coadiutor cum futura successio-
32 ne, capax est quotidianarum distributionum perinde, ac si nullum talem habet coadiutorem. Probatur, quoniam ita in specie tenet Nauar. d. consil. 1. num. 2. & 6. necnon Gonzal. d. §. 9. num. 15. & 119. cum duobus seqq. vbi etiam idem statuunt cum coadiutor huiusmodi abesset a Choro ob aliquam ex causis, ob quas titularis, & proprietarius absens a Choro nihilominus perciperet distributiones, vt puta infirmitatis, carcerationis, & aliorum eiusmodi legitimorum impedimentorū, de quibus nos latius inf. hac 1. p. q. 5. & multis seqq. nam tunc adhuc perciperet illas coadiutus; coadiutor enim distributiones pro coadiuto, non autem pro se regulariter acquirit, ac lucratur, vt in seq. concl. ostendemus. nec debet coadiutus esse deterioris conditionis, quia coadiutorem habeat; neq; suum priuilegium illi esse nocuum, aut retorqueri in eius odium quod ad eiusdē fauorem est illi con-

ceſſum,cap. ad Apoſtolicam, de Regular. cap.quod ob gratiam,de reg.iur. in 6. & l. non eo minus,C.de procur.cum ſimul. ex à contrario ſenſu, ſeu contraria ratione conſtat, quod in caſibus, in quibus alias coadiutus non perciperet diſtributiones, vt puta ratione excommunicationis iuxta cap. paſtoralis §. verum, de appel. cum alijs,quæ ad id allegabimus quæſt.15. nec per ſuum coadiutorem eas poterit acquirere,licet coadiutor non eſſet tali impedimento detentus,& diuinis de facto interceſſet, vt in terminis docet, ſatisq;probat idem Gonzal. d. §.9. à num. 123. vſque ad 128.

Dixi autem in concluſione (cui à Summo Pontifice datus eſt coadiutor,) quia
33 † non modo poteſt Papa concedere huiuſmodi coadiutorias cũ futura ſucceſſione, late Mãdoſ.de ſignat.grat.tit. coadiutoriæ, verſ.ſi tamen Papa,& Gonzal.d.§. 9. à nu. 43.ad 52.ſed & ſolus,& non alius, licet ſit Legatus,ſeu Nuntius eas poteſt concedere, vt num. 91. tradit idem Gonzal. poſt Lambert.tract.de iurepatron.lib. 2. par. 1. q.6.art.20.nu.3.4.& 5.Redoan. tract. de Simon.2.par.cap.19.num. 5. Flam.Pariſ.de reſig.benef. lib.6.quæſt.5.num.15.& lib.7. quęſt.20.num.14.Gambar.d.tit.de coadiutor.num.13. vbi allegat cap. petiſti cum ſeq.7.quæſt.1.proquo etiam facit,quod de communi nequit concedi præbenda, vel Eccleſia non vocans, tot. tit. de conceſſ. præben. & Eccleſ. non vac. extra,& in.6. cum alijs adductis per Mandoſ. reg. 11. Cancell.quæ.5.num.4.& 5. inferior autem Pontifice regulariter nequit diſpenſare contra ius commune,cap.inferior,21.diſt. c.cum inferior,de maior.& obed.Clem.ne Romani,de elect. & in ſpecie quoad Legatos c.niſi ſpeciali, & cap. quod tranſlationem,vbi plerique Doct. de offic. Leg. late Sanchez de matrim.lib.8. diſp. 6. num.14. cum duobus ſeqq.

Nona,& poſtrema concluſio ſit.Coadiutor cum futura ſucceſſione obtinenti Dignitatem,Canonicatum, aut Portionem in Eccleſia Cathedrali, vel Collegiata datus
34 † regulariter nequit pro ſe lucrari diſtributiones quotidianas, ſed eas lucratur pro coadiuto. ita Nauar.d.conſ.1.num.5. cum ſeq.& poſt eum Gonzal.d.§.9.num. 15. & 122.facitq; deciſio Rot. Rom. in vna Salamantina coadiutoriæ coram Pegna 25. Iunij 1593. & ita habent fere omnes litteræ coadiutoriarum huiuſmodi, vt coadiutor aut nullos reditus, vel diſtributiones beneficij percipere poſſit, vel non niſi de voluntate coadiuti.Dixi autem(regulariter,) quoniam ſicut in ceteris ad facultatem,& poteſtatem talis coadiutoris pertinentibus ſic in hac percipiendi diſtribu-
35 tiones; aut alia emolumẽta beneficij † inſpiciendus maxime eſt tenor litterarum coadiutoriæ,vt poſt Io.An.in cap.fin.de cler.non reſid. & alios bene docet Gõzal. ſup.num.94. cum duobus ſeqq.nam ſæpe, inquit,in litteris coadiutorię quando coadiutor habet aliunde,vnde valeat ſe decenter ſuſtentare,diſponitur, quod nihil prorſus percipere debeat de fructibus, vel diſtributionibus, niſi de voluntate, & conſenſu coadiuti, vt in caſu Nauar.d.conſ.1. num.3.qualem ego vidi,& plures ſuo tempore ſe vidiſſe affirmat idem Gonzal. ibid. ſubdens,quod interdum mandatur dari cẽtum ducatos, aliquando plus, vel minus, prout partes inter ſe conuenerunt ante porrectam ſupplicationem habita ſemper conſideratione,ne coadiutor egeat;nam qui altari ſeruit, de altari viuere debet, 1. Cor.9. & capit. cum ſecundum, de præb. Præterea licet in caſu Nauar. d. conſ. 1.n.
36 3. 4. & 5. coaditur hic † non teneatur, ſi nolit, inſeruire beneficio, cum in illis litteris diceretur, (poſſit,)iuxta Gloſ. receptam in capit.fin.verbo,poſſint,de conſuet. in 6. & l. non quicquid, ff.de iud.tamen in modernis gratijs coadiutoriæ,non ſolum ponitur verbum,poſſit, ſed etiam additur verbum, teneatur, vel debeat, vt ipſe, vidi,& teſtatur Gonzal.d. §. 9. num. 122.optime inde infetens,quod coadiutor inſeruire,& intereſſe tenetur diuinis, aliàs enim coadiutus diſtributiones non perciperet;& ideo cũ hoc procederet ex culpa coadiutoris,teneretur hic ad ei reſarciendum omne damnum, & intereſſe. quæ tamen obligatio inſeruiendi, & intereſſendi non eſt præciſa, ſed cauſatiua quoad obligationem ſoluendi fructus,& emolumenta à coadiuto ob omiſſam reſidẽtiam amiſſa; quod etiam poſt alios docuerat num. 65.& confirmatur ex ijs, quæ idem affert

in

.in d.Commentar.glos.15.in princip. in 3. mod.vacat.a num. 30.

Deniq; illud ad hãc coadiutoris,seu Vicarij materiam pertinens prætereundem
37 hoc loco nõ est, † quod post Cald.cons. 1.de cler.non resid.scriptum reliquit Couar.lib.3.var.resolut.cap.13.num.2. quod licet Canonicus dispensationis, & priuilegij-auctoritate speciali seruiat Ecclesię per Vicarium ; distributiones tamen quotidianę nec ei absenti,quia personale ministerium Ecclesiæ non exhibet,nec Vicario , quia is Canonicus non est, debenturs in quo,subdit, verba Principis priuilegium concedentis omnino sunt expendenda, ne quid aduersus eius concessionem fiat. Sed & quod mox diximus, aperte intelligit, cum absenti solum dantur fructus beneficii. Atque hac de præsenti Quæst. 1.

SVMMAE RERVM.

1 *Beneficiatus non recitans horas Canonicas an teneatur ad restitutionem fructuum.*

2 *Beneficiarius non recitans horas Canonicas iusto cessante impedimento tenetur post sex menses pro rata ad fructuum restitutionem ; qui debentur fabricæ Ecclesiæ. num.3.*

4 *Beneficiatus in collegiata non facit suas distributiones,nisi in Choro recites officium.*

5 *Canonici non tenentur cantare cum officium sit cantu figurato: & num.7.*

6 *Consuetudo generalis approbata, & tolerata per Papam,& Ecclesiæ Prælatos excusat.*

8 *Canonici quędam canere non tenentur etiã cantu firmo , cum adsunt Mansionarij.*

9 *Canonici cogi possunt etiam sub pœna amissionis partis distributionum ad certa munia obeunda; & num seqq.*

10 *Canonici , & alij beneficiati debent inseruire Ecclesijs Collegiatis continuę in diuinis officijs, quauis consuetudine non obstante.*

11 *Concil.Trid.sess.22. cap.3. de reform. quid disponat de distributionibus quotidianis.*

12 *Canonici cogi possunt etiam sub pœna amissionis distributionum ad assistendum , & inseruiendum Episcopo Pontificalia exercenti.*

13 *Canonici , & obtinentes dignitatem in Collegiatis cogi possunt sub pœna amissionis distributionum, & alijs arbitrarijs pœnis in Choro.*

14 *Basilienss.Conc.decreta quam vim habeant.*

15 *Attentio aliqualis requiritur in recitando diuino officio ad hoc, vt clericus Ecclesiæ Collegiatæ percipiat quotidianas distributiones.*

16 *Attentio interior quæ requiratur in recitatione diuini officij ad mortale peccatum euitandum.*

17 *Attentio exterior requisita ad lucrandas distributiones est quædam externa recollectio, & compositio , qua non diuertamur ad extranea.*

18 *Attente , atque ex proposito aliquid non faciens non satis facit obligationi,quam quis habet illud faciendi.*

19 *Paria sunt aliquid non facere, & minus recte,aut legitime facere.*

20 *Attentionem interiorem ad verba requiri,vt quis lucretur fructus , probabilius est.*

21 *Canonicus tenetur ad restitutionem distributionis illius horæ , cuius partem notabilem consumit in confabulationibus , aut voluntarie dormit num.22.*

23 *Canonici ratione præbendarum tenentur saltem aliquando in Chorum conuenire.*

24 *Auctoritatem quis præbere alicui rei non dicitur, si ad aliam attendat.*

25 *Canonici tenentur saltem in defectum Mansionariorum psallere in Choro.*

26 *Officia diuina publice, & conuentualiter recitari debent in Ecclesia ex præcepto Ecclesiastico.*

27 *Stipendium distributionum quotidianarum assignatum est vt diuina officia in Ecclesia per clericos recitentur.*

28 *Statutum , vel consuetudo , vt Canonici teneantur in Choro psallere,licet adsint Capellani,valent, & seruanda sunt.*

29 *Synodus Prouincialis quidnam statuere possit circa diuina officia.*

30 *Consuetudo adstringens Canonicos ad psallendũ in choro sufficit quod sit decennalis.*

31 *Canonici,& qui dignitates obtinent in Ecclesiis Cathedralibus,vel Collegiatis etiam sẽclusa consuetudine , vel statuto tenentur psallere in choro,licet adsint Mansionarij.*

32 *Cap.vnicum de cler. non resid.in 6. quomodo probet, Canonicos teneri psallere in Choro,vbi etiam ad sint Mansionarij.*

33 *Præfatio constitutionis declarat ipsam constitutionem.*

34 *Canonicos quoque teneri pſellere choro, colligitur ex Trid. Concil. Item ex conſtitutione quadam Pij V. quæ incipit, ex proximo, num. 33.*

36 *Clerici Collegiatarũ Eccleſiarum indiſtinctè iubẽtur in choro diuina officia decantare.*

37 *Diſtinguendã non eſt vbi lex nõ diſtinguit.*

38 *Canonici habent diſtributiones propter chorum, & eas lucrantur officio, & ratione quæ conſiſtit in communicatione.*

39 *Diſtributiones dantur eo, quod dicuntur horæ in Eccleſia.*

40 *Beneficia dantur propter officia.*

41 *Fauendum in dubio cultui diuino.*

42 *Canonici debent meditari quæ canuntur.*

43 *Conſuetudo induci poteſt, vt non teneantur Canonici pſallere, modo id a pijs viris fiat. debet autem induci cum aliqua ratione ſpatio quadraginta annorum, num. 44.*

45 *Canonicus, qui non canit ob aliquam iuſtã cauſam, lucratur diſtributiones. Idem ſi partem minorem notabili non canat. nu. 46. Aut ſi propter legitimum impedimentum canere non poteſt. num. 47.*

48 *Chorus, qui errauit cantando aliud vel aliter quam debuit, nõ tenetur iterum id ſupplere conuentualiter, ſed ſufficit, vt quiſq; priuatim ſuppleat.*

An ſola præſentia in Choro ſufficiat ad lucrifaciendas Diſtributiones Quotidianas. Quæſtio II.

IN hac quæſtione, quę ſanæ difficilis eſt & ſatis perplexa, vt dilucide procedamus, & methodice, quædam prius ſupponenda ſunt tanquã in iure indubitata dein de diſtinctiones quędã circa queſtionis titulum afferendę, deniq; nonnullis propoſitis concluſionibus certa ab incertis ſeparando, tota quæſtio abſoluenda eſt.

Suppono ergo primo tamquam indubitatum, quoq; quicquid alias in vtrãque partem diſputauerint Thologi in 4. d. 15. & ſeqq. Canoniſtę in c. 1. de celeb. Miſſ. & in tract. de horis Canon. ac Summiſtæ in verb. hora, vel horæ Canonicæ, Ant† beneficiarius non recitans horas Canonicas iuſto ceſſante impedimento teneatur ad reſtitutionem fructuum beneficij, de qua etiam diſputatione latius tractant Mart. Nauar. in Man. cap. 25. num. 120. & ſeqq. Petr. a Nauar. in tract. de reſtit. tom. 1. lib. 2. c. 2. dub. 2. & Gregor. Tholoſ. in tract. de benef. cap. 16. num. 12. & lib. 1. Partit. iur. canon. tit. 20. cap. 5. in gloſ. ſub lit. d. nulla nunc temporis ea de re dubitatio relinquitur: id enim nunc † deciſum fuit per Concil. Lateranen. ſub Leon. X. ſeſſ. 9. cap. de reform. Curię, & aliorum 9. ſtatuimus, vbi ſtatuitur, quod ſi obtinens beneficium nõ recitat horas canonicas teneatur poſt ſex menſes ad reſtitutionem fructuum pro rata in hæc verba: ſtatuimus quoq; & ordinamus, vt quilibet habens beneficium cum cura, vel ſine cura, ſi poſt tex menſes ab obtẽto beneficio diuinum officium nõ dixerit legitimo impedimento ceſſante, beneficiorum ſuorum fructus non faciat pro rata omiſſionis recitationis officij, & temporis ſed eos tamquam iniuſte percepros † in fabricas huiuſmodi beneficiorũ, vel pauperum eleemoſynas erogare teneatur; & quidẽ ſtatutum innouauit, declarauit, & auxit Pius V. per ſuam extra. quæ incipit ex proximo Lateranenſi Concilio cuius tenorem refert Nauar. d. c. 25. num. 122. & in tract. de Orat. & hor. Canon. c. 7. nu. 32. & nos aliqua illius verba infra hac eadem quæſt. concl. vlt. recitabimus.

Suppono ſecũdo, illũ, qui obtinet canonicatũ, vel aliud beneficium in Eccleſia cathedrali, vel collegiata, regulariter † nõ facere ſuas diſtributiones, neq; eas lucriface re ſi priuatim diſtraxat reciter horas canonicas, nõ autẽ in Eccleſia, & choro præſẽs ſit, ac interſit horis Canonicis, conſtat id aperte ex d. c. vnico de cler. nõ reſid. in 6. Extrau. 11. incipit cum nonnullæ la 1. de præben. inter commun. Conc. Tri. ſeſſ. 21. cap. 3. & ſeſſ. 24. c. 12. 6. præterea; & late tradunt Doct. communiter in d. c. vnico Couar. d. lib. 3. var. reſol. c. 13. num. 2. & 3. Petr. Nauar. d. lib. 2. dub. 3. in prin. & nos in prima par. huius tract. quæſt. 4. admonuimus.

Suppono nunc tertio circa quæſtionis propoſitæ titulum, eum poſſe intelligi, vel in hunc ſenſum, vt non teneatur Canonicus, & alius beneficiatus in Collegiata Eccleſia ad effectum lucrifaciendi diſtributiones quotidianas

dianas canere cantu figurato, aut communi, quem firmum vocant, aut etiam demissa voce, intelligibili tamen, recitare siue communiter, siue alternatim Psalmos, Hymnos, aut Antiphonas; vel in hunc sensum, vt non teneatur ad eundem effectum suo tempore cum hebdomadarij partes sustinet pro sui muneris, & ordinis qualitate canere, seu pronuntiare antiphonas, responsoria, orationes, & huiusmodi; item cantare in Missa conuentuali epistolam, vel Euangelium, aut etiam ipsam Missam conuentualem vel priuatim, vel solemniter celebrare. Rursus accipi potest quæstio, an requiratur attentio ad verba, vel sensum, vel vel Deū dum aliquid in Choro recitatur; aut etiam nulla attentio requiratur. Denique aliud est quærere, an aliquid prædictorum requiratur ad effectum, vt quis acquirere tuto possit quotidianas distributiones. an vt euitet peccatum mortale; item an ea iam statuta sint iure communi vel an iure speciali sub ijs pœnis præcipi, ac statui possit, vel etiam debeat.

His tam in iure, quam in propositæ quæstionis specie præsuppositis iam certa ab incertis ie cernentes conclusiones proferamus, totamq; hanc quæstionem absoluamus.

Prima conclusio. Certum mihi est, non
5 teneri Canonicos cantare, † cum officium sit cantu figurato, sed satis est, quod habeāt Cappellanos, Mansionarios, seu etiam Cantores, qui id numeris exequantur, vnde quamuis tunc taceant, nec peccant, nec restituere tenentur. ita in specie tenet Paul. Comitol. quem post hæc scripta vidi lib. 1. Respons. Moral. quæst. 62. nu. 2. in fine. & ante eum docet Petr. à Nauar. d. lib. 2. c. 2. dubit. 3. n. 205. neque enim, inquit, decet eorum grauitatem illo genere cantus vti; Sed & alia ratio huius rei afferri potest ex communi consuetudine totius orbis recepta, tolerata, & approbata, Papa, cæteris q; Prælatis videntibus, & tacentibus, prout
6 in quamuis consuetudine arguunt † Doct. in cap. fin. de consuet. maxime vero Roc. Curt. sect. 4. nu. 25. atq; ex eadem ratione probare contendit idē Pet. Nauar. d. dubit. 3. num. 217. Canonicos habentes Cappellanos, & attendentes ad verba non teneri psallere sub pœna restitutionis distributionis de quo tamē nos infr. cōcl. vlt. Accedit, quod nullus canon, nulla constitutio, nulla ratio cogit Canonicos eo genere cantus canere, cum nullum de eo præceptum re-
7 periamus; & licet † in Ecclesia congruus, & decens sit; vt etiam docet Ferr. Nauar. d. dubit. 3. num. 221. non tamen est necessarius, sicut de alio genere cantus constat per ea, quæ nos tradimus sup. in 1. par. quæst. 5. in princip. & Doct. ibi relati. Idem vero propter eadem fere rationes puto
8 dicendum de † cantu illo quamuis communi, seu firmo Antiphonarum completarum, quas plurium responsoriorum, versiculorum, psallendarum, & aliorum, huiusmodi, quæ præter Hymnos, & Psalmos in horis Canonicis; similiter introitūs, tractus, seu gradualis, Offertorij, Communionis, quæ in Missa per Mansionarios dumtaxat, ad lectorilia decantantur; nam neque ea de re præceptum vllū quoad Canonicos extat; neq; id grauiati Canonicorum congruit, & ex huiusmodi inueterata consuetudine id non præstant Canonici in Ecclesijs vbi adsunt huiusmodi Mansionarij, seu Capellani; vbi vero non adessent, tunc puto ad Canonicos id oneris pertinere etiam sub pœna āmissionis quotidianarū distributionum propter generale statutum, & præceptum de canendis in Ecclesia diuinis officijs, de quo nos supra 1. par. q. 6. in princi.

Secunda Conclusio. Certum quoque
9 mihi est, posse, & debere Canonicos † cōpelli ab Episcopis, etiam sub pœna amissionis alicuius partis distributionum quotidianarum obire propria officia ad vnumquēque ratione proprij muneris, aut ordinis, subdiaconatus nimirum diaconatus, aut præsbyteratus spectantia, cum per orbem sua cuiq; fredit hebdomada, non modo in Missa eam solemniter celebrando, aut Euangelium, Epistolamue decantando, sed etiam recitando, aut canendo orationes, responsoria, capitula, pronuntiando antiphonas, vel hymnos, & cætera huiusmodi præstando, quæ ex propria cuiusque Ecclesiæ consuetudine, aut constitutione à Canonicis hebdomadarijs præstātur. Colligitur id satis aperte ex tex. in d. c. vnic. de cler. non resid. in 6. vbi Sum-
10 mus Pontifex † penitus improbat, &

corrigit prauam consuetudinem, per quã Canonici, & alij beneficiati Cathedralium, & Collegiatarum Ecclesiarum præsentes in locis Ecclesiarum distributiones quotidianas ex integro percipiebant, ac si continue ipsis Ecclesijs in ijsdem officijs deseruirent; quo loco manifeste indicat, debere Canonicos, & alios beneficiatos in Ecclesijs Collegiatis ipsis Ecclesijs deseruire iuxta proprium, & cuique competens seruitium, & officium; per quem fortasse tex. (qui tamen potius loquitur, & intelligendus est de obligatione, quam Canonici, & alij beneficiati habent psallendi, seu canendi psalmos, & hymnos, & cætera huiusmodi, vt infra conclus. vlt. ostendemus) per quẽ inquam, forsan tex. & ibi Genin. & Fran. nec non Butr. & Dec. in cap. cum omnes, de constitut. idem expresse voluit Conar. d. cap. 13. num. 3. in princip. vbi a residentia distinguens interessentiam, eamque describens ait esse, cum obtinens beneficium ipsis diuinis officijs celebrandis præsens est, & ministerium eorum celebrationi, ac altari exhibet. Sed apertius colligi videtur
11 veritas nostræ conclusionis † ex Concil. Trid. sess. 22. cap. 3. de reform. ibi, Episcopi ex fructibus; & prouentibus quibuscunque omnium dignitatum, personatuum, & officiorum in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis existentium tertiam partem, in distributiones eorum arbitrio assignandas diuidere possint, vt scilicet, qui eas obtinent, si personaliter competens sibi seruitium iuxta formam ab eisdem, Episcopis præscribendam quolibet die, statuto non impleuerint, illius diei distributionem amittant; qui tamen locus intelligendus est non de omnibus distributionibus, sed de illis dumtaxat, quæ conflantur ex tertia parte d. prouentũ ex facultate Episcopis concessa, vbi aliæ quoque in Ecclesia sunt quotidianæ distributiones nõ tenues, vt me alias etiam admonuisse mẽmini in 1. par. q. 5. concl. 2. vbi etiam admonuimus, hoc decretum potius esse intelligẽdum de distributionibus improprie sumptis, deest grossis, de quo latius inf. 3. par. quæst. 6. concl. 1. non longe post medium. Apertissime vero id constat ex eod. Con. Trid. sess. 22. c. 4. de refor. in hæc verba; si vero qui dignitates personatus, officia, præbendas, portiones, ac quælibet alia beneficia in dictis Ecclesijs (nimirum Cathedralibus, vel Collegiatis, quarum paulo ante mentio facta erat) obtinent, aut in posterum obtinebunt, quibus onera varia sunt annexa, vt alij Missas, alij Euangelium, & alij Epistolas dicant, seu cantent; quocunque ij privilegio, exemptione, prærogatiua, generis nobilitate sint insigniti, teneantur, iusto impedimento cessante, infra annum ordines susciperc requisitos alioquin pœnas incurrant iuxta constitutionem Concilij Viennensis, quæ incipit, vt ij, qui quam præsenti decreto innouat, cogantq; Episcopi eos diebus statutis dictos ordines per se ipsos exercere, ac cætera omnia officia, quæ debent in cultu diuino præstare, sub eisdem, & alijs etiam grauioribus pœnis arbitrio eorum imponendis; pœna vero, de qua in d. constitutione, Concilij Viennensis, incipiente, vt ij, qui est ea, quæ habetur in Clem. vt ij, qui seu. 2. de æt. & qual. & ord. præfic. vt nimirum distributionum, quæ dantur his, qui certis horis intersunt, pars dimidia subtrahatur. Idem etiam vnico verbo statuitur ab eadem Synodo sess. 24. capit. 12. de refor. §. præterea, vbi cum sancta Synodus de obtinẽtibus in Cathedralibus aut Collegiatis Ecclesijs dignitates, Canonicatus, præbendas, aut portiones mentionem fecisset, decreuisset; distributiones ab ijs dumtaxat recipi, qui statis horis interfuerint, subijcit, omnes vero diuina per se, & non per substitutos compellantur obire officia, & Episcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti adsistere, & ser-
12 uire. Ex quibus verbis apparet † inter cætera quoque munera, ad quæ obeunda cogi possunt Canonici etiam sub pœna amissionis alicuius partis distributionum, illud esse, vt Episcopo Pontificalia exercẽti adsistant, & inseruiant. Id vero, pœna amissionis distributionum proposita, diserte statuit Conc. 1. Prouin. Mediol. sub tit. de his, qui Dignitates, Personatus, aut Canonicatus habent, in hæc verba. Quibus Canonicatibus, præbẽdis, Dignitatibus, aut Personatibus, & Officijs adiunctum est munus aliquod presbyterij, diaconatus, aut subdiaconatus, qui ea obtinent si quemadmodum a

dum à Tridentino Concilio præscriptum est, suo officio per se non fingantur, priuentur eius officij distributionibus, in quo muneri suo defuerint, nisi legitime impediti, impetrata licentia ab eo, qui Choro præsederit, vel superiore ordinario per alios satisfecerint. De hebdomadario verò Canonico verbis paulo præcedentibus statuerat idem Mediol. Conc. quod si suo officio defuerit, statutis diebus Missam, aut vesperas non canendo, dierum trium distributionibus careat, quas Episcopus arbitrio suo, vel cæteris Choro operam dantibus diuidat, vel in locorum, piorum vsum conferat tributa tamen aliqua parte Canonico qui Collegæ munus expleuerit.

Tertia conclusio. Certum quoque mihi est eadem ratione, ac sub ijsdem pœnis amissionis quotidianarum distributionum,
13 & alijs arbitrarijs † non modo Mansionarios, sed etiam Canonicos ipsos, quique in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis Dignitates obtinent, compelli posse, ac debere per Episcopos psallere in Choro, seu canere psalmos, & hymnos, & cætera huiusmodi, quæ vel alternatim canuntur, vel ad recitationem sacerdotis hebdomadarij respondendo dicuntur. Constat id manifeste ex tex. in Clem. 1. de celeb. Missar. ibi; pleriq; Ecclesiarum ministri horas Canonicas dicere, seu psallere transcurrendo, & syncopando, diuina etiam celebrare, aut eis interesse nimis indeuote præsumunt, iunctis ijs sanctimus, vt illi, ad quos pertinet, vt in Cathedralibus, & Collegiatis ecclesijs horis debitis deuote psallatur, solli cità curent diligentiâ adhibere, cò tradicto res per censuram Ecclesiasticam, alijsq; re medijs, &c. præterea ex Concil. Trid. d. cap. 12. §. præterea mox allegato, vbi post illa verba mox relata, omnes vero diuina per se, & non per substitutos compellantur obire officia, & Episcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti adsistere, & inseruire, subdit, atque in Choro ad psallēdum instituto Hymnis, & canticis Dei nomen reuerenter, distincte, deuoteq; laudare; idem expresse voluit Armilla in Verbo hora quæst. 21. Alber. de Feurar. in tract. de hor. Canon. num. 27. & 28. & concedit Pet. Nauar. d. cap. 22. dubit. 3. nu. 210. & seq. ita quoque explicans eum locum Trid. Conc. Huc etiam spectat decretum Conc. Basil. sess. 21. §. 3. cuius quidem Concilij de
14 creta † eatenus vim obtinent, quatenus à Nicolao V. Summo Pontifice eiusue successoribus approbata fuerunt, vt ex eiusdem actis constat, necnon ex litteris Leo. 10. in sess. 11. Concilij proximi Lateranensis, & Nicol. Sander. lib. 7. visibil. Monarch. Eccles. Illud autem decretum sic se habet; Canonici, cum psallendi gratia conueniāt, iuncta, aut clausa labia tenere non debent, sed omnes, præsertim, qui maiore striguntur onere, in Psalmis, Hymnis, & Canticis Deo alacriter modulentur; Et in Concil. Aquisgran. c. 131. habetur; Canonicis religiosissime in Choro stando, & psallendum est. Denique conclusio hæc optime probatur, & quidem in sortioribus terminis ex ijs, quibus infra concl. vlt. ostendemus, teneri Canonicos ad effectum lucrifaciendi distributiones psallere in Choro, & cætera præstare, ad quæ mox hac ipsa in concl. illos compelli debere sub pœna amissionis earundem demonstrauimus. Huc etiam pertinet, quod in Concil. Prou. Med. 1. sub tit. de ijs, qui dignit. Person. aut Canonic. habent, hæc de re statuitur in hac verba; Qui Dignitates, aut Personatus in Ecclesijs obtinent, & Canonici nominis, ac institutionis suæ memores ea pietate, & assiduitate diuina officia colere debent; vt alij eorum exemplo ad studium, & amorem diuini cultus accédantur. Itaq; auctoritate etiam Tridentini Concilij præcipimus, vt cum in Choro psallendum est, ipsi quoque quantum honoris gradu ceteris præstat, tanto studiosius Psalmis, Hymnis, & Canticis vna cum alijs modulantes Dei laudes concelebrent; cui officio si defuerint, pro absentibus habeantur, & earum horarum quas ea ratione non obierint, distributionibus mulctentur.

Quarta conclusio. Certum etiam, est, non satis esse canonicis ad lucrandum quotidianas distributiones corpore
15 solum adesse, sed † requiri aliqualem attentionem saltem ad verba siue in Choro cantando, siue domi recitando. ita docet Petr. Nauar. d. cap. 22. dubit. 3. num. 202. & cuob. se iq. & Mart. Nauar. in tract. de orat. & hor. Canon. cap. 13. num. 16. 17. & 19. nam quicquid sit, an † ad euid

tandum mortalè peccatum requiratur attētio interior vel ad Deum, vel ad sensum, vel ad verba iuxta distinctionem Nauar. d. cap. 13. num. 4. & seqq. Petr. Nauar. d. c. 2. num. 230. & 233. Io. Med. C. de orat. q. 14. dub. v't. cū satis probabilis, & tuta opinio sit, sufficere interiorē ad verba, vt latè tradūt Pet. Nau. d. dub. 3. nu. 203. & Mart. Nau. c. 13. nu. 20. dicēs hāc esse cōmunē, certè ad lucrā dos fructus, & satisfaciendū Ecclesiæ precepto requiritur saltē exterior attētio
17 ex omnium sententia. † nimirum quædam compositio, & recollectio externa, quæ scilicet non diuertamur ad extranea, quæq. cum ijs, quæ aguntur, se compati non possunt. quod enim Ecclesia præcipiat hanc attentionem patet ex Conc. generali in cap. dolentes, de celebr. Miss. ibi, districtè præcipientes in virtute sanctæ obedientiæ, vt diuinum officium nocturnum pariter, & diurnum, quantum eis dederit Deus, studiosè celebrent pariter, & deuotè. hoc ipsum ferè habetur in clem. 1. eod. tit. in ijs verbis, dum offerre Deo sacrificium laudis fructum labiorum suorum in puritate conscientiæ, & animi deuotione deberent, horas Canonicas dicere, seu psallere transcurrendo, syncopando, extranea quidem & plerunque vana, prophana, & inhonesta intermiscendo præsumunt; iuncto §. negligitur transgressiones. idem etiam statuitur in cap. cantantes, 92 dist. quod sumptum est ex D. Paulo ad Ephes. 5. cantantes, & psallentes in cordibus vestris Domino, super quibus verbis dicit D. Hieronymus in d. c. cantantes, audiant hi, quibus in Ecclesia est psallendi officium, non voce, sed corde cantandum, quibus locis Glos. & Doct. idem adnotarunt. Si ergo Ecclesia hanc attentionem præcipit, & ob id stipendia assignat, vt ex ijs constat, quæ supra adduximus 1. par. quæst. 5. in princip. & concl. 2. ob attentionem, inquam, si non veram, & meritoriam coram Deo; certè apparentē exteriùs, sequitur, enim, qui illa caret, stipendia huiusmodi consequi non posse; nam
18 qui † attente, & ex proposito aliquid non facit maxime orando non dicitur recte facere, neque præcepto satisfacit, vt optime docet Mart. Nauar. d. cap. 13. num. 15. 27. & 28. quarē idem erit, ac si non recitauerit horas, seu Choro non adfuerit; paria enim
19 sunt † aliquid non facere, aut non facere recte, seu legitime quoad substantialia, cap. inter corporalia, de translat. Episc. cap. veniens, de presbyt. non baptiz. l. si autem nullum, C. de legit. hæred. l. quoties, ff. qui satisd. cog. cum suis concord. Denique abesse dicitur qui licet corpore præsens sit, abest tamen animo, & intellectu, l. 2. §. furiosus, ff. de procūr. lateq; ostendit Sfort. Odd. in tract. de restit. in int. quæst. 5. art. 6. num. 39. certum est autem absentibus non dari distributiones d. cap. vnico, de cler. non resid. in 6. cum suis simil. Quare non est in hoc audiendus Cordub. qui lib. 4. quæst. 13. dub. vlt. in fine vult, Canonicum, seu beneficiarium, licet nullam attentionē habeat ēt exteriorem, esse à restitutione fructuum, ac distributionum immunem, cum non faciat id, ob quod stipendium datur, non solum vere, sed nec ficte seu apparenter. neq; Silvest. aut Medina, quos Cordub. pro sua opinione adducit, excludunt attentionem exteriorem; nam Silvest. in Aur. Ros. cas. 9. & in Sum. Verb. hora quæst. 2. requirit, vt sciat, quod recitat, vel facit, vt etiam optime adnotauit Mart. Nauar. d. cap. 13. num. 20. Med. vero C. de Orat. quæst. 14. dub. vlt. concl. 2. & quæst. 15. versic. itaque secundum hunc modum, aperte requirit in eo, qui ex præcepto Ecclesiæ tenetur horas Canonicas recitare, attentionem ad verba & vt exteriora, quæ attentionē impediūt, euitet. Immo ad lucrandos fructus, & di-
20 stributiones † necessariam esse attentionem quoq; interiorem ad verba, probabilius puto, tum ex supra deductis, tum ex late traditis per Pet. Nauar. d. cap. 2. n. 233. & seqq. Innoc. Host. & alios in cap. dolentes, de celebr. Missar. Theologos, & præcipue S. Thom. in 4. Sentent. dist. 15. quæstio. 4. art. 1. quæstiuncula 4. & ibid. Paludan. quæst. 5. & Gabr. Biel. in Can. Miss. lect. 62. quicquid voluerit Glos. in Clem. 1. Verb. fructuum, de celebrat. missar. vbi etiam est contra eam optimus tex. ibi; diuina etiam celebrare, aut eis interesse nimis in deuote præsumunt, iuncto d. cap. dolentes in ijs verbis, diuinum officium nocturnum, & diuinum studiose celebrent pariter, & deuote. Ex hac au-
21 tem † conclusione infertur, Canoni-

cum

cum non modo peccare mortaliter, sed etiam teneri ad restitutionem distributionis illius horæ, cuius partem notabilem consumit in confabulationibus, & alijs exterioribus actibus, qui externam attentionem impedire possunt; secus autem si pars illa non sit notabilis; ita Petr. Nauar. d.dubit.3.num. 202. & duobus seqq. Lud. Lopez.in Instructor.Conscient.2.par. cap. 96.Bapt.Conrad. respons.240. Cas. Consc. & M.Nauar.d. c.13. n.17. & 19.cum seqq. vbi ad alia quoque infert, idem Nauar. in tract. de silent.in Chor. fere per totum. quem edidit ad c. in loco benedictionis, 5. quæst. 4. sumptum ex Conc. Tolet. 11. cap. 1. quem tex. de huiusmodi silentio in in Choro habendo intellexit ibid. Nauar. verum aperte loquitur ille tex. de conuentu Conciliari, vt patet ex ijs verbis, quicunque ergo in conuentu Concilij, ea, quæ præmissa sunt; & de eo etiam intellexit & ad sessionem Conciliarem traduxit Concil.Trid.sess. 2. ad finem. Eiusdem sententiæ sunt Sandoual de off. diu. cap. 16.par.6. citans Archid. Io. An. & Gemin. cap.alma mater. §. adijcimus, de sent.excom.in 6.Paul. & Imol. Clem. 1. de vit. & hon.Cler.Sot.de iust. & iur.lib. 10. quæst. 5 art.4. Beia cas.55.Aragon.2.2. quæst. 83. art.12.Graf.decis.aur. lib. 2. cap. 51. num. 12.& cap.52.nu. 22. Summ. Coron.1. par. cap.1. nu.93. Azor.Inst. mor. lib. 10. cap. 11. quæst.5.P.Ledes.2.par.sum.trac.9.cap. 4.concl.vlt.Veg. 1.par.cap.128. cas. 10. & par. 2. cap. 102. quos omnes refert Garz. tract.de benef.par.3.cap.2.num.515.Idem etiem dicendum ob eandem rationem de
22 eo,qui † aliqua parte notabili alicuius horæ sua culpa, seu voluntarie, & aduertenter obdormit in Choro; neque enim magis lucratur distributiones quotidianas illius horæ, quam si ei non interfuisset, vt optime monet Nauar. d. tract. de orat. & hor.Can.cap.9.num. 5. Explodenda igitur est etiam tanquam peccati nutritiua opinio Alphons.Madrig. In Instruct. ordinan. religios.sacerd. & Episc.sub tit. de maior. ordin. volentis Canonicum, qui assistit in Choro sua præsentia, quando diuina officia celebrantur, sed tamen ipse non recitat, quia semper est loquendo cum alijs, modo ea domi recitet,ad nullam distributionum restitutionem teneri; quia inquit, officium principale, propter quod recipit distributiones, est, vt sua præsentia assistat in Choro, dum diuina officia celebrantur, auctorizando chorum, id ex eo quoque comprobans,quod, licet sacerdotes loquantur inter se in processionibus mortuorum accipiunt distributiones à secularibus, quamuis dentur illis non solum pro sua præsentia, sed vt orent pro mortuo; propter quas rationes etiam Barthol. Med.in instruct.confess.1. part. cap. 14. §. 11. sub fin. docet huiusmodi Canonicum, non teneri ad restitutione totius illius horæ, in qua confabulatur. At nec admittenda est distinctio Garz. d. cap. 2. num. 514.vt peccent quidem etiam mortaliter sic notabiliter confabulantes propter cap. doleutes, de celebrat. miss. & d.Clem. 1. non tamen teneantur ad distributionum restitutionem, propter capit.licet de præben.& cap vnic.de cler.non resid.in 6.vbi sola interessentia requiritur ad lucrandas distributiones. quod enim vtraque hæc opinio falsa sit, patet ex supradictis. Sed neq; vrget prior ratio, tum quia falsum est, sicut præbendas, ita quotidianas distributiones solum dari Canonicis, vt auctoritatem præbeant Choro, sed saltem, vt attendãt diuinis officijs,vt supra ostendimus, cum etiam ra-
23 tione præbendarum teneantur † Canonici saltem aliquando in Chorum conuenire, vt colligitur ex tex.in c.fin.92.dist.& constat ex cap. si quis in clero 7.qnæst.1.quod sumptum est ex Conc. Agath. cap. 64. & docent Host. in sum. tit.de cler. non resid. §.2.q.27.Asten.lib.6.tit.34.Siluest.in Verb. residentia in princ.& And.ab Ex ea in cap. cum omnes num. 58. de constit. cum quibus sentire videtur Couar.d l.3.var.resol. cap. 13. num.3. & 9. tum quia non potest
24 quis dici † auctoritatem præbere, aut præsens esse alicui rei tũc, cũ ad aliud attẽdit; l.coram Titio, ff. de verb.sign.ex quo & alijs Sãchez de Matrim.lib.3.disp.39. n. 1.tradit,Parochũ, & testes præsentes non dici Matrimonio, si, dum celebratur, ipsi non aduertunt,sed ad aliud attendunt.Neque exemplum, quod pro posteriori ratione afferunt,officiatum quia forte no recte accipiunt illi sacerdotes dictas distribu-

tiones;

tiones; tum quia non semper colloquuntur, sed solum cum statas preces, & orationes persoluerint, quas nullo præcepto cautum est, continuas esse debere, ac sine vlla intermissione; tum quia tribuuntur Canonicis potius ad pompam honorabiliorem, & à scientibus qualiter res vt plurimum se habeat, neque vt singuli orent, sed vt vniuersi, quod præstatur: sic ad hanc postremam obiectionem fere respondet Lopez. d. capit. 96. circa medium. Ad d. vero capit. licet, & capit. vnicum respondebimus inf. conclus. 7.

Quinta Conclusio. Certum etiam est, quod si Canonici non habent Capellanos, seu Mansionarios, vel si eos habent, aliquo
25 tamen casu non adsunt, † tenetur ipsi saltem in communi horas psallere sub onere restitutionis; ita in specie Petr. Nauar. d. dubit. 3. num. 204. & tenent ij omnes, quos pro sequenti, & postrema conclusione allegabimus. Mouetur autem Nauar. illa ratione, & quidem optima, quia tunc nec per alios officium suum implent, & Ecclesiam fraudant seruitio horarum Canonicorum, ob quod, sicut ob causam totalem, vel saltem principalem datur illis stipendium.
26 extat enim Ecclesiæ præceptum † de Missæ sacrificio, horisq; Canonicis publice in Ecclesia, & conuentualiter ab ijs, qui illi addicti sunt, celebrandis, ac decantandis, vt constat ex cap. fin. 92. dist. cap. dolentes, & capit. cum creatura, de celebr. Miss. &
27 Clem. 1. eod. tit. quod vero † stipendium quotidianarum distributionum ob id assignatum sit, vt in Ecclesia per Clericos diuina officia celebrétur, constat ex ijs, quæ sup. 1. par. quæst. 5. concl. 2. latius deduximus, & infra in vlt. conclus. adducemus: certum est autem, quod si nulli alij sunt Mansionarij, seu Clerici in Ecclesia, diuina officia celebrari nequibunt; id ergo per Canonicos ipsos præstari omnino debebit.

Sexta Conclusio. Certum denique mihi
28 est, † quod, vbi adsit hac de re statutum, vel consuetudo alicuius Ecclesiæ, vt Canonici ipsi canere teneãtur sub pœna amissionis distributionum, ea omnino seruãda est; idq; facile probatur, tum ex ijs, quibus supr. concl. 3. ostendimus, ad id cogi posse, & debere Canonicos sub ea pœna; tum ex Concil. Trid. quod quidem in sess. 24. cap. 12. in fine præcepit, vt quæ ad debitum in diuinis officijs regimen spectant, deq; congrua in his cauendi, seu modulandi ratione, de certa lege in Choro conueniendi, & permanendi, simulq; de omnibus Ecclesiæ ministris, quæ necessaria erunt, &
29 si qua huiusmodi, † Synodus Prouincialis pro cuiusque prouinciæ vtilitate, & moribus certam cuique formulam præscribat. interea vero Episcopus cum duobus Canonicis, quorum vnus ab Episcopo, alter à Capitulo eligatur, in ijs, quæ expedire videbuntur, possit prouidere; tum ex eadem Tridẽtina Synodo, quæ semper salua esse voluit statuta, consuetudinesq; laudabiles requirentes longius seruitium Ecclesiæ, vt patet ex sess. 21. cap. 3. de reform. ibi, saluis tamen consuetudinibus earum Ecclesiarum, in quibus non residentes, seu non seruientes nihil, vel minus tertia parte percipiunt; & sess. 22. c. 3. ibi, hæc in ijs tantum Ecclesijs constituta intelligantur, in quibus nulla est consuetudo, vel statutum, vt dictę Dignitates nõ seruientes aliquid ammittãt, quod ad tertiam partem dictorum fructuum, & prouentuũ ascendat; deniq; ex d. sess. 24. cap. 12. §. præterea, ibi, saluis nihilominus earum Ecclesiarum constitutionibus, quæ longius seruitij tempus requirũt. Huiusmodi autem consuetudo, cum sit secundum ius, vel ad summum præter ius,
30 † inducetur, spatio decem annorum, iuxta late tradita per Glos. & Doct. in cap. fin. de consuet. & ibi fusè Curt. sect. 3. num. 28. communem dicens cum alijs plerisq; quos retulimus, & secuti sumus in nostro tract. de Option. canon. cap. 2. quæst. 2. in princip.

Septima, & postrema Conclusio. Probabilius mihi est, secluſa etiam consuetudi-
31 ne, vel statuto Ecclesiæ Canonicos, † quique in Cathedralibus, vel Collegiatis Ecclesijs dignitates obtinent, vbi etiam in ijs Ecclesijs adsint Mansionarij, seu Cappellani, teneri iusto cessante impedimento psallere in Choro, seu canere Psalmos, & Hymnos, & cætera huiusmodi, quæ vel alternatim in Choro decantantur, vel ad sacerdotis hebdomadarij pronuntiationem, seu recitationem respondendo dicuntur, alias ad distributionum quotidianarum

restitu-

restitutionē teneri, quicquid in contrariū voluerit, & probare conetur Petr. Nauar. d. capit. 2. dubit. 3. num. 217. & pluribus seqq. Gar7. d. capit. 2. num. 514. necnon Petr. Aragon. 2. 2. quæst. 83. art. 13. & Leonar. Lessius de Virtut. Cardin. lib. 2. capit. 34. dub. 33. quoad totum, seu absolute, quoad partem vero Lup. Lopez, & Bart. Med. locis paulo post citandis. Læl. Zecch. de rep. Eccles. cap. 24. sub num. 6. sentit; Abb. cap. cum olim num. 6. de re iudic. dum ait, distributiones dari respectu interesse diuino tum, non præcise respectu cantus, aut alterius obsequij. Nam eiusdem nobiscū sentētiæ fuit Mart. Nauar. in tract. de orat. & hor. Can. cap. 10. num. 47. cap. 11. num. 41. capit. 13. num. 17. & in Miscell. de orat. Miscell. 79. cuius quidem Doctoris auctoritas quanta sit, constat ex Couar. in repet. cap. alma mater 1. par. §. 6. num. 7. & lib. 3. var. resol. capit. 13. num. 8. Pinel. in l. 1. C. de bon. mater. 3. par. nu. 16. Alphon. à Veracr. in 3. par. spec. Coniug. art. 19. Marsil. Colum. in tract. de red. Eccles. 3. par. capit. 34. num. 19. & aliis, quos referunt, & sequūtur Viual. in Candel. Eccl. in princ. tit. de auct. Doct. in gen. num. 24. & Segur. Dabal. in direct. Iud. Eccles. fori 1. par. cap. 6. num. 6. Sed eandem quoque sententiam cum Mart. Nauar. tuentur Caiet. in tom. 1. Opusc. tract. 31. respons. 8. Ludou. Beia. in respons. cas. conscien. Bonon. fol. mihi 174. alias cas. 55. Io. Langhecrūc. in spec. Canonic. lib. 4. capit. 9. 10. & 11. Sot. lib. 10. de iust. & iur. quæst. 5. art. 4. circa medium, Bapt. Conrad. in respons. cas. conscient. cas. 240. Archid. c. fin. num. 4. de sent. excom. in 6. Marc. Ant. Cucch. Instit. maior. Canon. lib. 5. tit. 7. num. 43. vers. qui Choro addicti sunt, & ante eum Siluest. in Verb. horæ Canonicæ quæst. 2. & 10. Armil. §. 22. Sandoual de offic. diu. par. 6. capit. 16. post An. & Gem. d. capit. fin. Paul. & Imol. Clem. 1. de vit. & hon. cler. Graf. decis. lib. 2. capit. 51. num. 12. & c. 52. num. 12. Sum. Cor. 1. par. capit. 1. num. 93. & quoad restitutionem alicuius partis distributionum tenet etiam Lud. Lop. d. 2. par. instruct. Conscient. cap. 96. circa medium, Rodriq. 1. par. capit. 145. num. 5. & Bart. Med. lib. 1. Sum. seu instruct. Confess. capit. 14. §. 11. ac potissime Franc. Suar. de Relig. tom. 2. seu tract. 4. lib. 4. capit. 12. num. 8. 9. & 10. idem quoque quoad totum aperte sensit Alber. de Ferrar. in tract. de hor. Canon. nu. 55. per tex. in cap. 1. de celebrat. miss. eiusdem etiā opinionis esse videtur Couar. d. l. 3. var. resol. c. 13. in princ. dum ait, quotidianas distributiones tanquam horarium stipendium his, qui quotidiano ministerio in celebrandis officijs diuinis subseruiunt Ecclesiæ, distribui; nam quotidianum illud ministerium supponit necessitatem canendi, cum cætera ministeria non sint quotidiana; neque sibi adūersatur idem Couar. num. 3. ita, vt merucrit allegari pro se à Petr. Nauar. loc. cit. nam ibi quoque requirit, quod eas percipientes ministerium celebrationis diuinorum officiorum & altari exhibeant. sed idem aperte tenet Abb. in c. cum olim num. 6. de sent. & re iud. vbi loquens de Canonicis dicit di stributiones dari non præcise respectu cantus, aut alterius obsequij, sed respectu etiā interessendi diuinis; & apertius Ant. de Butr. ibid. dicens, dari distributiones propter interessentiam, in qua cultus diuinus honorabilior tanto est, quanto inest maior numerus Ecclesiasticarum personarum in canticis inhabitationis. Apertissime vero idem tenet & satis tuetur Io. Azor. Instit. Moral. par. 1. lib. 10. capit. 13 quæst. 5. & tribus seqq. quem Auctorem in hac materia post primam huius operis editionem dumtaxat vidisticus & Paul. Comitol. idem tenentem, ac latius tuentem respon. Moral. lib. 1. quæst. 61. num. 2. vbi etiam testatur, Sacram Congregationem declarasse, Canonicos muneri suo non satisfacere, nisi in Choro psallant, atque item Summ. Coron. par. 1. capit. 2. tit. de recitat. offic. circa initium, Eman. Rodriq. 1. par. sum. cap. 147. concl. 5. Læl. Zecch. 2. par Summ. Moral. capit. 83. num. 12. Denique hæc opinio approbata fuit a Conc. Prou. Med. 1. tit. de ijs, qui Dignit. Person. aut Canon. hab. cuius decretum referemus par. 3. quæst. 10. concl. 2. Probatur autem adhuc conclusio. hæc primo iuribus, quorum

32 primum est † in d. capit. vnic. de Clericis non resid. in 6. vbi licet statuatur, vt distributiones tribuantur ijs, qui diuinis officijs in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis adfuerint; tamen illud, adesse, intelli-

telligendum est deseruiendo continuè ipsis Ecclesijs in ijsdem officijs, prout paulo ante in præfatione cõstitutionis dictum erat; secundum præfationẽ enim in-
33 telligendam † esse ipsam constitutionem, constat ex l.fin.ff.de hered.instit. late Rot. Rom.decis.298.nu.1.& 2.in nouiss. diuers. illud autem seruitium continuũ aliud esse non potest,quam cantus, & psalmodia;nã cætera munia Canonicorum, puta pronuntiandi antiphonas, decantandi Epistolam, Euangelium, aut Missam,non continuè, sed perraro,& interpolatis vicibus obeunda sunt.quod vero etiam Canonici in ea constitutione comprehendantur, patet ex ipsis verbis illius dispositiuis,statuimus, vt distributiones ipsæ quotidianæ in quibuscunque rebus consistant, Canonicis, & alijs beneficiatis, & Clericis ipsarum Ecclesiarum,qui eisdem officijs in ipsis Ecclesijs adfuerint, tribuantur, & ita fere illum tex. inducit Langhecruc. d. cap. 10. sicq; patet, in d. vnico non potuisse se fundare
34 Petr.Nauar. alterum est † in Concil. Trid. sess.24.cap. 12.§.præterea,vbi agens de obtinentibus Dignitates, & Canonicatus in Cathedralibus,ac distributionibus quotidianis ab ijs duntaxat recipiendis, qui statis horis interfuerint,iuxta Bonif.8. dispositionem in d.c. vnico, quasi explicans, quid sit illud interesse statis horis,subijcit; omnes vero diuina per se, & non per substitutos compellantur obire officia, & Episcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti adsistere, & inseruire, atque in Choro ad psallendum instituto Hymnis,& canticis Dei nomen reuerenter, distincte, deuoteq; laudare, in quibus verbis illud etiam perpendendum est, quod docet, Chorum esse ad psallendum institutum, neque distinguit de Mansionarijs, aut Canonicis.Neque valet responsio Petr. Nauar. d. dubit. 3. num. 220. præceptum de quo in d. §. præterea dirigi ad prælatos, vt compellant,& faciant; nam ideo præcipitur prælatis,vt compellant, quia Canonici sua natura iam tenentur, & sic est quædam executio obligationis, vt patet ex d.verbis, in Choro ad psallendum instituto,quæ est quædam ratio,quare compellendi sint Canonici ad psallendum. atque hanc responsionem P. Nauarr. necnon Aragon. d. art. 13.sic postea reperi confutariã Garz.d.capit.2. num. 520. vbi cum num. 518. & 521. cum seq. fatetur, per Concil.loc.cit. tolli contrariam consuetudinem, neque eam excusare, nisi quatenus post Conc.adhuc perdurauit ob negligentiam Episcoporum in ea tollenda.vel de nouo postquam semel sublata fuit,experiri
35 induci.Tertius locus sumitur † ex constitutione Pij V. incipit, ex proximo Lateranensi Concilio, superius allegata, cuius verba,quę ad rem nostrã faciunt,hęc sunt; statuimus, vt qui horas omnes Canonicas vno,vel pluribus diebus intermiserit, omnes beneficij, seu beneficiorum suorum fructus, qui illi, vel illis diebus responderent, si quotidie diuiderentur; qui vero Matutinum tantum,dimidiam;qui cæteras, omnes horas,aliam dimidiam: horarum singulas,sextam partem fructuum eiusdem diei amittat; tametsi aliquis Choro addictus nõ recitans omnibus horis Canonicis cum alijs præsens adsit, fructusque, & distributiones forte aliter assignatas sola præsentia,iuxta statuta,cõsuetudinẽ,fundationẽ, vel alias sibi lucrifeciſse prætendat; is etiam præter fructuum, & distributionũ amissionem; item ille,qui primis sex mensibus officium non dixerit, nisi legitimum impedimentum ipsum excusauerit, graue peccatum intelligat se admisisse.Hęc Pontifex.quę quidem verba constitutionis in hũc sensum accepisse videtur Mart.Nauar. d.cap.10. num. 47. sed plane intellexerunt Conrad. Langhecr. Cucch. & Lud. Bela loc.cit.ita explicantes, vt per ea Summus Pontifex damnet,neq; vllo modo admittat statuta, consuetudinem, fundationem, aliudq;quodcũq;ius,quo illi, qui sunt Choro addicti,possint ex sola præsentia, & nõ recitando,fructus, aut distributiones prætendere;velitq;vt omnes sub pœna peccati mortalis, & amissionis fructuum, ac distributionũ teneantur ad diuinum officiũ dicendum;& quidem is sensus planus est, & litteræ congruit, quicquid voluerint Lopez d.capit.96.& Petr. Nauar. d. capit. 2. dub.3. num.224.& 225.dicentes, hunc potius esse sensum;ille,qui non recitauerit horas,neq; in Choro, neq; extra, quamuis in Choro cum alijs adsit; prætendans sola præsentia lucrari, non lucrifaciet fructus,

ctus, & distributiones: atque ideo Petr. Nauar. ibi voluit, particulam illam, cum alijs, non esse iungendam illi, non recitãs, vt sit sensus, non recitans cum alijs, sed cũ illa particula, præsens adsit, vt sensus sit, non recitans præsens sit cum aliis omnibus horis Canonicis, eamq; ob causam ponendam esse incisionem inter illa verba, non recitans, & illa, omnibus horis Canonicis cum alijs præsens adsit; nam præter quam quod hæc lectura, seu interpunctio non congruit editioni, quam habet Nauarr. in tract. de orat. & horis Canon. c. 9. num. 32. quæque est in Bullario Magno, vel etiã paruo, per Petr. Matthæum eruditissimum virum confecto, adhuc remanet planus ille sensus, quem supra diximus; nam adhuc dicitur, Choro addictum, qui non recitat, sed putat, se posse lucrifacere sola præsentia distributiones, eas tamen per illam solam, hoc est non recitando, nimirũ in choro, vbi cum alijs horis canonicis præsens est, de quo paulo ante mentio facta erat, non lucrifacere etiam prætextu consuetudinis, statui, fundationis, alteriusue tituli. Quartus deniq; locus sumitur ex omnibus illis iuribus antiquis, quibus
36 indistinctè cauetur, † vt Clerici collegiatarum Ecclesiarum in Ecclesia diuina officia celebrãdo decãtẽt, prout in c. cãtates, & c. fi. 92. dist. c. nõ mediocriter de cõsecr. dist. 5. c. dolentes, de celebr. Miss. & clem. 1. eod. tit. neq; in iura illa distinguũt de Ca-
37 nonicis, vel alijs clericis, quare † nec nos distinguere debemus c. si Romanorum, 19. dist. cum suis concord. adductis per glos. pen. in c. 2. de coniug. leprof. & per Doct. passim. Probatur nunc secundo hæc ipsa conclusio rationibus: quarum prima est illa, quam ex Caiet. d. responsi. 8. tract.
31. sumpsit Lud. Beia loc. cit. quia, cum Ca-
38 nonici † habeant distributiones propter chorum, cui adsunt, quod etiam fatentur sequaces oppositæ sententiæ, tenentur illas lucrari officio, & ratione chori; ratio autem chori cõsistit in communicatione vnius cum alio, ita, vt quicquid diuini officij ibi dicitur, fit commune alteri, & hoc est per se in tali modo alternato dicendi, seu canendi, ad quem chorus est institutus; non potest autem esse commune alteri, quod quis dicit sibi soli, vt sic enim est sibi proprium; quare recitans per se, & nõ cum alijs, non satisfacit obligationi anne xæ choro, atque adeo nec distributiones huic coniunctas lucrabitur. Secunda ratio est, quæ innuitur a Caiet. loc. cit. & Siluestr. d. q. 2. & 10. sed apertè affertur a Nauar. d. num. 47. Sot. d. art. 4. & Beia loc.
39 alleg. quia † distributiones non dantur solum eo, quod canuntur; aut dicuntur horæ sed quia dicuntur, & canuntur cum alijs in Ecclesia, quod etiam admittit Alb. de Ferrar. tractat. de hor. canon. num. 28. Lopez d. c. 96. & Petr. Nauar. d. dubit. 3. num. 205. ex eo probans, vbi non adsunt Capellani, teneri Canonicos psallere; quæ certè ratio locũ obtinet etiam vbi adsunt Capellani, seu Mansionarij. cum ergo benefi-
40 cia † dentur propter officium, cap. fin. de rescript. in 6. & ad diuinum cultum, atq; Ecclesiastica munia obeunda sint constituta, vt habetur in Conc. Trident. session. 21. cap. 3. & huiusmodi stipendia quotidianarum distributionum ad id tribuantur, vt in Ecclesia diuina officia decantentur, vt mox diximus, & ea ijs patet, quæ 1. part. quæst. 1. concl. 2. adduximus, quid mirum, si cessante causa, ob quam datæ sunt, & ipsæ subtrahi debeant, iuxta l. 1. & tot. fere tit. de condict. ob caus. Tertia ratio est, quia, vbi etiam ex hucusq; per nos deductis conuicta non remaneret nostra opinio, sed solum probabilis reddita,
41 adhuc in † dubio huic eidem sententiæ adhærendum est fauore cultus diuinissima enim est ratio, quæ pro religione facit vulg. l. sunt personæ, ff. de relig. & sumpt. fun. cum suis simil. quod autem hæc opinio faueat cultui diuino, præterquam quod ex se patet, constat etiam ex Trid. Synodo d. cap. 3. monetque Lopez. d. cap. 96. & admittit Bart. Med. in d. instruc. Confessi. 1. parte 14. §. 11. neque inficiatur eorum aliquis, qui oppositam sententiam tueri conantur; cui licet adhærere videatur Caiet. in summa Verb. horæ canonicæ in fine, dum ait, maiores in choro non debent cantare, sed meditari, quæ ab inferioribus cantantur, tamen solum ibi vult
42 Caiet. † non debere tantum canere, sed etiam meditari potiùs quę canuntur, iuxta illud, Psalm. 46. quoniam rex omnis terræ Deus, psallite sapienter, & Apo-

stoli

stoli ad Ephes. 5. in hymnis, & canticis spiritualibus cantantes, & psallentes in cordibus vestris Domino; & 1. ad Corint. 14. si orem lingua mens mea sine fructu est; cum alijs adductis per glos. in c. cantantes, 92. dist. & Clem. 1. de reliq. & vener. sanct. alias esset sibi contrarius Caiet. cum aliud doceat in d. respons. 8. ad quem etiã locum refert se in d. Verb horæ, vbi ait, rationem dictare, eum, qui non canit, sed submissa voce recitat suum versiculum, non satisfacere suæ obligationi.

Hæc tamen conclusio aliquod admittit limitationes. Quarum prima est eum, 45 qui non canit ob aliquam iustam causam maxime ordinatam ad recitationem, & cantum chori, puta quærendi Psalmos, Antiphonas, præuidendi lectionem, aut responsorium a se canendum, deferendi candelabrum aut thus, vel prunas ad thurificandum, & huiusmodi, lucrifacere distributiones quotidianas: quamuis postea teneatur priuatim supplere, quod omisit; ita Nauar. dict. tract. de orat. & hor. canon. cap. decimo, num. 69. in fin. & 70. cap. 11. num. 36. & seq. & cap. 16. num. 66. cum seqq. id temperans dict. cap. 11. modo commodè id ante, vel post tempus horarum fieri non potuerit; ampliat vero d. cap. 10. etiam in transmittente nuntios necessarios. Nauar. quoque refert ac sequitur Azor. d. lib. 10. cap. 15. quæst. 20. quoad hoc, vt hæc sit iusta excusatio a recitatione officij nimirum in choro; ad quod allegat etiam S. Anton. 2. part. suæ sum. tit. 9. cap. 12. §. 3. Secundo limitatur, si 46 † partem minorem notabili non canat, nam tritum iam est omnium ore prouerbium, parum pro nihilo reputatur; idque in hac specie admonet Nauar. d. tract. de orat. cap. 9. in fine, & cap. 10. num. 42. & seqq. quæ autem sit hæc pars notabilis, dicemus infr. quæst. seq. Tertio limitatur, 47 † eum, qui ob defectum vocis, illudque simile impedimentum canere non potest, excusari, & tamen percipere distributiones, modò alias canere solereti nam tunc tale impedimentum est in causa; certum autem est, conditionem haberi pro impleta, quando non stat per eum, qui implere debet, vulg. reg. cum non stat, de reg. iur. in 6. cum simil. idque in specie tenere videtur Nauar. d. cap. 11. num. 41. sed tanquam certum supponit Pet. a Nauar. dict. dubit. 3. num 207. in fine. Quarto, & po- 48 stremo limitatur, † chorum, qui errauit cantando horam aliquam, aut partem eius notabilem aliter, quam debuit (quãuis alias aliquid non facere, & minus rectè facere æquiparentur, cap. fin. de rest. spol. & l. scire oportet 4. sufficit, ff. de excus. tut. cum suis concord) non teneri ad supplendum, eam cantando, vel conuentualiter pronuntiando, sed sufficere, vt singuli singulariter suppleant illum defectum; licet satiùs esset, si sine scandalo fieri posset, id conuentualiter præstare, vt ex Turrecr. in cap. clerici victum, 91. dist. num. 9. & ibi Card. Alex. num. 5. resoluit Nauar. d. cap. 10. num. 58. Atque hæc de hac conclusione, & quæstione dicta sunt satis; cætera enim minùs necessaria, quæ huc afferri possent, peti queunt, tum ex alijs, tum maxime ex Nauar. d. cap. 10. 11. & 13.

SVM-

SVMMAE RERVM.

1 *Assignari debent distributiones quotidianæ singulis horis Canonicis, & missæ conuentuali. Vbi autem aliquibus sunt assignatæ, aliquibus non, debent omnibus assignari, detracta aliqua portione a præbendis. num. 1.*

3 *Diuinorum officiorum nomine tam horæ Canonicæ, quam Missę Conuentualis continetur.*

4 *Verbum, statis, seu statutis horis, in Trident. Concil. sess. 24. cap. 12. de reform. intelligendum est de omnibus horis.*

5 *Officium B. Mariæ semper Virginis nulla Ecclesia Collegiata iure communi tenetur conuentualiter recitare.*

6 *Officium B. Virginis recitare in Choro tenetur, vbi recitari solet, ad hoc, vt lucrifaciat Clericus distributiones maioris Officij.*

7 *Officium, seu Vigilias mortuorum non tenetur Clerici conuentualiter recitare, nisi in anniuersario defunctorum; Aut nisi ea de re adsit statum, vel consuetudo, num. 8.*

9 *Vigiliæ Mortuorum, & officium B. Virginis, aut quid simile quando debeat recitari ab absentibus etiam ex iusta causa & quid ad effectum lucrandi distributiones. numero 10.*

11 *Præceptum Matrimonij, & Ordinis non obligat singulos sed omnes.*

12 *Officium B. Virginis, vel quid simile præceptū ex speciali iure alicuius Ecclesiæ, recitare non tenentur extra Chorū priuilegiati, vt absentes ad certum tempus percipiant distributiones.*

13 *Dependens ex voluntate Principis habetur, ac si fieri non possit.*

14 *Supplicationibus, & alijs huiusmodi, quæ communiter à Clericis Collegiatarum Ecclesiarum fiunt, potest, & debet assignari aliqua portio distributionum quotidianarum.*

15 *Episcopus, & vnaquæque Ecclesia statuere debet, quænam portio distributionum cuique parti diuini officij, Ecclesiasticæ vel functioni assignanda sit, & num. seq.*

16 *Episcopus simul cum Capitulo statuit quæ spectant ad spirituale regimen. Ecclesiarum Collegiatarum.*

17 *Assignatio reddituum cuilibet horæ, seu parti diuini officij, de qua Pius V. in sua constitutione, non est necessario seruanda quoad distributiones. Sed neque ad eas adaptari potest; num. 18.*

19 *Assignatio rationabilis distributionum singulis horis, sacrisque functionibus quænam esse possit.*

20 *Distributiones quotidianæ assignatæ sunt horis Canonicis, ac diuinis officijs integris, & completis.*

21 *Syncopans & deglutiens verba, & syllabas, quæ constituant notabilem quantitatem, non satisfacit precepto recitandi horas Id tamen intelligendum est de singulis horis seorsim, non simul. nu. 22.*

23 *Egrediens Chorum sine causa ante finem horæ amittit distributionem illius horæ, & peccat venialiter, immo aliquando mortaliter.*

24 *Confabulantes, subscribentesue epistolis, aut aliud officium recitantes dum horæ canuntur, peccant, nec lucrantur distributiones.*

25 *Alternatim canens habetur pro integre reciante diuinum officium. Idem in eo, qui in Choro solum audit ea, quæ ex rationabili statuto, vel consuetudine ab vno pro omnibus recitantur nu. 26.*

27 *Chorum sero ingrediens an, & quando peccet, vel lucretur distributiones quotidianas.*

28 *Omittens, vel non recitans partem non notabilem vnius horę non peccat mortaliter, & lucratur distributiones quotidianas.*

29 *Notabilis pars cuiusque horæ non eadem est ratione mortalis peccati, & respectu amissionis distributionum.*

30 *Tempus conueniendi in Chorum inchoatis horis absq; amissione distributionum diuersum est iuxta diuersa statuta.*

31 *Lesio in sexta parte enormis est, & dat causam restitutioni in integrum.*

32 *Notabilius pars non est in eadem quantitate constituenda respectu singularum horarum, atque adeo non est quanta, sed quota.*

33 *Notabilis pars cuiusq; horæ est decima.*

34 *Decima pars fructuum habita fuit notabilis, & in vltimo gradu considerabilitatis.*

35 *Lesio enormis, ob quam datur restitutio in integrum, est in decima parte; quamuis alij in sexta, alij in maiori parte eam constituant, & plerique id totum iudicis arbitrio relinquant. nu. 36.*

37 *Decimam partem si quis omittat in singulis horis*

horis non interessendo, confabulando, & similia faciendo non lucraturillius horæ distributionem.

38 *Canonicus tenetur recitare in Choro officium iuxta formam Breuiarij, quod ibi adhibetur; & si partem notabilem omittat, iuxta illud supplere debet. num. 39. secus tamen si iusta de causa omittat: nnmero 40.*

41 *Omittens partem notabilem constatam ex pluribus versiculis satisfacit recitando psalmū continentem tot versiculos, quot omisit.*

42 *Notabilis pars, quæ fuit omissa inducens ammissionem distributionem, sumenda est præter eam, quam indulget statutum initio cuiusq; horæ.*

43 *Consuetudo, vt distributiones quotidianæ tribuantur horis non integris, neque omnibus valet, & num. seqq.*

44 *Consuetudo parum præiudicialis Ecclesiæ valet.*

45 *Consuetudine assignari quidem possunt omnes distributiones aliquibus horis, non tamen potest quis interessendo vni horæ lucrari distributiones assignatas omnibus horis.*

46 *Assignari singulis horis distributiones rationabilius est, & iuri quoque conformius.*

47 *Consuetudo tribuens vniuersas distributiones certis dumtaxat horis ratione aliqua inducidebet spatio 40 annorum ad inducendam, verò rursus priorem consuetudinem, sufficeret decennium. num. 48.*

49 *Reditus ad ius commune facilè conceditur.*

50 *Consuetudo, quod distributiones vnius diei vnica hora acquirantur, non valet.*

Qualiter Distributiones Quotidianæ assignatæ sint horis, ac diuinis officijs. Quæstio III.

QVONIAM nunc agimus de acquirendis quotidianis distributionibus ab ijs dumtaxat, qui intersunt diuinis officijs, muneraq; sibi incumbentia obeunt in Ecclesia Collegiata; videndum est in hac quæstione, quibus horis, functionibusq; Ecclesiasticis præstò esse debent, vt eas distributiones lucrificiant.

1 Prima Conclusio. Certum est † debere assignari distributiones singulis horis canonicis, & Missæ Conuentuali. Id aperte voluit Glos. in d. cap. vnico in Verb. ordinationem, de cleric. non resid. in 6. quam nullus Doct. ibi reprobauit: alia Glos. in Clem. 1. Verbo, canonicas, de celebrat. missar. & constat etiam ex statuto Ecclesiæ Gallic. sub tit. quo temp. quisque debet esse in Choro; atque, vt audio, ita decidit Sacra Congr. præfecta interpretationi Trid. Concil. ad sess. 21. cap. 3. de reformat. in vna Mediolanensi declarans, †quod

2 in Ecclesijs, in quibus distributiones non sunt tenues, sed immo pingues, licet sint aliquæ horæ, quæ nullas distributiones habent, aut tenues, debent ei rationabiles assignari, detrahendo aliquam partem fructuum à præbendis, non autem ab alijs distributionibus, quæ singulis cæteris horis iam sunt assignatæ. Alia verò declaratio eiusdem Cong. fertur habere, distributiones quotidianas, quæ acceptæ fuerunt ex tertia parte fructuum dignitatum alicuius Ecclesiæ, assignari debere non duabus horis tantum Canonicis, sed etiam reliquis omnibus alijs, quibus qui non interfuerit, distributionem amittat; & post plures Doct. quos refert, hanc nostrā conclus. post hæc scripta tuetur Garz. tract. de benefic. par. 3. cap. 2. num. 847. cum tribus sequent. iunctis duobus præced. Ratio autem conclusionis est, quia, cum ab Ecclesia præceptum sit, vt hæc diuina officia in Ecclesijs Cathedralibus, & Collegiatis celebrētur, vt sup. 1. par. q. 5. in principio satis ostendimus, quoniam Clericorum pietas defecerat, ne qua in parte minueretur diuinus cultus, debuerunt ad id allici quotidianis distributionibus, vt ead. q. 5. concl. 2. demonstrauimus. & optime colligitur tum ex Concil. Trid. sess. 21. cap. 3. ibi, separari debere, & in distributiones quotidianas conuerti quæ inter Dignitates obtinentes & cæteros diuinis interessentes proportionabiliter iuxta diuisionem ab Episcopo etiam tanquam apostolicæ sedis delegato in ipsa prima fructuum deductione faciendam diuidantur; tum etiam ex d. capit. vnico versic. Itacuimus de cler. non resid. in 6. vbi statutū, vt distributiones dentur Clericis Ecclesiarum Collegiatarum, qui diuinis officijs ad-

3 fuerint, constat autem † diuinorum officiorum

ciorum nomine tam horas Canonicas, quam Missam, quæ conuentualiter celebratur, contineri, vt patet ex cap. dolentes, de celebr. Miss. & sup. 1. part. q. 4. circa finem latius admonuimus. Neque vero ob esse vlla ratione potest huic conclusioni, quod in Concil. Trid. sess. 24. cap. 12. de reform. habetur distributiones dari ijs, qui statis, vel, vt alij legunt, statutis horis interfuerint. illud enim verbum † adhuc exponendum est de omnibus horis; & sic stabit nō taxatiue, sed demonstratiue, atq; ita declarauit, vt audio, eadem Sacra Congregat. ad dict. cap. 12. in vna Taruisina. Facta igitur hac diuisione, seu assignatione distributionum singulis horis Canonicis, & Missæ Conuentuali, iuxta cuiusque, qui eas percipere potest, interessentiam easdem lucrabitur; ita, vt vno, eodemq; die possit quis prout interfuerit, vel non, easdem lucrari, vel non lucrari, vt ex traditis, & not. per Doct. d. cap. vnico, & Extrauag. cum nonnulli §. præterea, de præb. inter cōm. in specie docet Gonz. quem non nisi post primam huius operis editionē vidi; in Comment. reg. 8. Cancel. Glo. 43. nu. 146. & seq.

Secunda Conclusio. Quamuis regulariter nulla Ecclesia Collegiata, vel Cathedralis teneatur de iure communi recitare communiter Officium B. Mariæ semper Virginis; tamen vbi ex consuetudine, vel particulari statuto tenetur, Canonici, & Clerici illarum Ecclesiarum debent illi quoque interesse, si maioris Officij distributiones lucrifacere volunt.

Prior pars huius conclusionis probatur ex Alberto de Ferrarijs d. tractat. de hor. Can. num. 52. cuius opinionem communem dicit Nauar. d. tract. de hor. Canon. cap. 10. num. 2. quam tenet etiam Guliel. Paul. Io. de Lign. Card. & Imol. in Clem. 1. de celeb. Miss. idem Io. de Lign. in tract. de hor. Canon. q. 12. & Nicol. Plou. in simili tract. 2. par. quæst. 5. post Paul. Aluar. in suo tract. de hæres. ac Siluest. in Verb. hora quæst. 5. ieu num. 6. Armill. §. 8. post Palud. in 4. dist. 15. quæst. 5. ar. 6. à qua tamen communi recedit Nauar. d. num. 2. dicens. Vrbanum secundum in Concilio Claromontensi, cum decretum fuit bellum sacrum, quo recuperata fuit Terra sancta, præcepisse eas dici singulis diebus; motus sola auctoritate Glossæ ad statut. Gallican. sub tit. quomodo diuin. offic. verb. dicturi, propter quam tamen non putaret recedendum à cōmuni, cū de huiusmodi præcepto aliter non cōstet; sed vbi etiā de eo constaret; adhuc dici potest, fuisse temporale, donec nimirum illud bellum perduraret. Posteriorem partē concl. † tenet etiam Nauar. loc. cit. Ferrar. d. tract. nu. 53. & alij Doct. mox allegati, & pro ea extat decretū Conc. Prouinc. Mediolan. 4. sub tit. quæ pertin. ad sanctiss. Miss. sacrific. & diuin. offic. post medium verbic. quibus in Ecclesijs in hæc verb. quibus in Ecclesijs diuinum Canonicarum horarum officium de B. Maria Virgine recitari aut solet aut debet, earum clerus vniuersus illud in Choro præsens pariter recitet, atque officium, quod de Domino dicitur; id vero ita, vt singulas horas canonicas vnius officij cū singulis alterius ex Breuiarij Romani præscripto ordine cōiungat. quicunque ab vnius horæ officio de Beata Maria abfuerit, distributione illius horæ perinde mulctetur, ac si ab horæ eiusdem officio, quod de Domino recitatur, abfuerit.

Tertia Conclusio. Vigilias quoque, seu officium mortuorum non tenentur † recitare, seu canere Clerici Collegiatarum Ecclesiarum de iure communi, nisi in anniuersario die omnium fidelium defunctorum; si tamen de hoc adsit consuetudo, vel statutum, † tenentur, sicut & reliquum officium diuinum recitare. ita Nauar. d. c. 10. num. 5. ex communi post Palud. in 4. sent. dist. 15. col. 3. Io. An. in cap. 1. de celebr. Miss. Card. à Turrecr. in §. 1. 91. dist. art. 15. & 16. Io. de Lign. in Clem. 1. de celebrat. Miss. sed idem etiam voluerunt Plou. d. 2. par. quæst. 7. Ferrar. d. num. 5. Siluest. & alij locis cit. apud quorum etiam Doct. aliquos videri potest, quid de litanijs, responsorijs, alijsq; huiusmodi dicendum sit. Illud vero apud eos omnes ibid. est in confesso, quod † si Officium B. Virginis, aut vigiliæ mortuorum, cæteraq; eius generis recitari debent ex communi consuetudine, aut statuto omnium Ecclesiarum alicuius vrbis, vel prouinciæ, prout est officium mortuorum cum fit de feria, in Ecclesia Mediolanensi, omnes clerici illius Ecclesiæ

seu prouinciæ tenentur ea recitare, alias peccatum lethale incurrunt; & quidem cum ordinarie id fit statis diebus ex generali statuto, seu consuetudine, ritute alicuius Ecclesiæ, puta Ambrosianæ, vel Patriarchinæ, vt mox diximus, etiã absentes causa studiorum, aut alia iusta de causa tenentur illa recitare, alias peccant mortaliter; secus vero, si illud officium recitari debeat solum ex consuetudine, aut statuto speciali particularis alicuius Ecclesiæ, prout est Officiũ B. Virginis in nostra Metropolitana certis diebus; nam tunc cæteri aliarũ Ecclesiarum eiusdem ciuitatis clerici non tenebuntur. idemq; erit, si aliqua alia ratione extraordinaria id contingat in illa particulari Ecclesia, nimirum ex deuotione, & voluntate alicuius; tunc enim absentes ad illud nõ adstringuntur ex præsentaris omnibus Doct. Maxime vero mihi placet quod addit, & satis probat Nauar.
10 d. cap. 10. nu. 5. & 6. † non modo absentes ob eam causam, propter quam habentur pro præsentibus solum quoad fructus prebendæ, non autem quoad distributiones quotidianas, vt est causa studiorum, seruitij Papæ, vel sui Episcopi, sed etiam absentes ea de causa, quæ sufficiat ad lucrificiẽdas distributiones, qualis est infirmitas, & aliæ huius generis, nõ teneri recitare illa, ad quæ Ecclesiæ aliquæ particulares tenentur ex speciali statuto, seu consuetudine, & tamen percipient distributiones: quia hæc, inquit, præcipiũtur Capitulo, aut Collegio animo ad id obligandi Chorum, aut capitulum, non autem singulos, quem-
11 admodum † præceptum illud conseruandi genus humanũ; Crescite, & multiplicamini, Genes. 1. & 9. nõ fuit datum singulis, sed toti Vniuerso, ea mente, vt nõ deessent in tota hominum multitudine, qui illud adimplerent. qua etiam ratione nunc in Christiana Reipublica est in præcepto Sacramentum Matrimonij, vt monet inter alios S. Thom. 2. 2. quæst. 152. artic. 10. ad primum: simileq; etiam exemplum habemus in Sacramento ordinis, quod non singulis, sed omni, & vniuersæ Ecclesiæ præceptum est, vt in ea ministri non deficiant vsque ad consumationem sæculi. Neque huic rei, quam paulo ante cum Nauar. adnotauimus, aduersatur idem S. Thom dum quodlibet. 6. art. 5. sentire videtur, beneficiarium studentem teneri recitare in scholis omissa officia, quorum distributiones, cum ijs interest, lucratur; solum enim vult, eũ nõ teneri recitare officia extraordinaria defunctorum, vti præsentes, quia neque lucratur distributiones; quas illi. sic optime respondet Nauar. d. num. 5. Illud autem indubita-
12 tum esse puto, † eos, qui a Summo Pontifice priuilegiati sunt, vt absentes ad certũ tempus, puta duos menses in anno, prout sunt priuilegiati Canonici Ordinarij nostræ Ecclesiæ maioris Mediolani, percipiãt quotidianas distributiones, ac si diuinis interessent, dum absunt etiã sine causa ijs diebus, quibus recitatur Officium B. Mariæ Virginis, vel quid simile ex speciali statuto, vel consuetudine propriæ Ecclesiæ; non teneri illud recitare; tum quia eo tempore pro absentibus notantur, licet in fine anni fiat ex ea censura subductio dictorũ duorum mensium ad ratam; tum quia …, cum huiusmodi priuilegium obtinuerint ex dispensatione, & liberalitate, ac voluntate Pontificis, perinde est quoad hoc etiã ex post facto, ac si omnino pro absentibus habeantur; nã quod ex voluntate, & dispensatione Principis dependet, habetur, ac si fieri non possit, l. apud Iulianũ, §. constat, vbi Doct. omnes, ff. de leg. 1. Glo. pen. in c. gratia, de rescrip. in 6. cum simil.

Quarta Conclusio. Potest etiam, & for-
14 tasse debet † non modo diuinis ipsis officijs, verum & supplicationibus, conuentibus Capitularibus, quos vulgari vocabulo capitula vocant, & alijs similibus, quæ communiter à Clericis Ecclesiarum Collegiatarum obeuntur, portio aliqua distributionum quotidianarum assignari. Quod possit id fieri, probatur ex conclusione sequenti; quod vero debeat, probari ex eo potest, quod supposita rationabilitate institutionis illarum supplicationum, similiumq; rerum, naturaliter sequitur, vt præstari debeant qua maiori dignitate, Clericorumq; numero fieri possit: ad id autem faciendum optimum inuentum erit quotidianarum distributionum assignatio, iuxta … ea, quæ de diuinis officijs docet Nauar. in Manual. de orat. & hor. canon. cap. 18.

num.

num. 10. & nos latius tradidimus supr. 1. par. huius tract. q. 5. concl. 1. & 3. Qua ratione in Concil. Prouinc. Mediolanen. 4. sub tit. de processionibus circa medium, sancitum legimus, vt in supplicationibus, processionibusue, quæ Summi Pontificis, Episcopiue iussu in exteriori, aut interiori Ecclesiæ circuitu aguntur, Canonicis, & alijs Chori ministris, qui distributionum quouis modo participes sunt, tantum ex communi residentiæ censu distribuatur, quantum ipsis dari solet, cum in Choro præsentes horæ Tertiæ officio adsunt; si vero pro feriæ, festiq; ratione, quo processio agitur, non in circuitu Ecclesiæ, sed per vrbem, oppidumue illa fiat, triplum detur, eaq; omnis distributionum portio detur ijs tantum, qui illas præsentes obeunt. Quoad capitula vero quid decreuerint Conc. Prou. Med. dicemus 3. p. quæst. 10. concluſ. 2. post medium. Iureq; communi valore statutum auferens distributiones ijs, qui capitulis non interfuerit, respondit, vt audio, Sacra Cong. & Garz. tract. de benef. par. 3. capit. 2. latius probat a num. 529. vsque ad 567. vbi id declarat.

Quinta Conclusio. Ad Episcopum, & 15 vnamquamque Ecclesiam spectat statuere quænam portio distributionum cuiq; horæ canonicæ, diuino officio, Ecclesiasticæue functioni assignanda sit. Probatur tum quia 16 ad Episcopum simul cum Capitulo pertinet statuere, quæ ad spirituale regimen Ecclesiarum Collegiatarum spectant, vt tradunt Doct. in cap. cum omnes de constit. & nos latius ostendimus inf. q. 13. tum ex Concil. Trid. sess. 21. cap. 3. ibi, separari debere, & in distributiones quotidianas conuerti, quæ inter Dignitates obtinentes, & ceteros diuinis interessentes proportionabiliter, iuxta diuisionem ab Episcopo etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegato in ipsa prima fructuum deductione faciendam, diuidantur. Verum decretum hoc Concilij potest, & debet fortasse intelligi de diuisione, & assignatione iuxta qualitatem potius personarum, quam partium diuini officij; præterquam, quod loquitur dumtaxat de distributionibus quotidianis constatis ex tertia parte fructuum, & prouentuum Dignitatum, præbendarum, & portionum, non autem de cæteris, quæ suapte natura, & antiquitus distributiones sunt. Aliud simile decretum eiusdem Concilij est in sess. 22. capit. 3. sed illud solum locum habet, vbi adessent in Ecclesijs distributiones sufficientes, prout supr. 1. par. quæst. 5. concl. 2. ex Rot. Rom. docuimus, exq; improprie distributiones sunt, vereq; differt hęc tertia fructuum à distributionibus quotidianis, vt de simili tertia ex statuto detrahenda de fructibus præbendarum, & solis præsentibus tribuenda, docet ead. Rot. decis. 270. num. 5. par. 2. in nouiss. diuers. & infr. quæst. 17. latius ostendemus. Quare melior locus est in ead. Synodo sess. 24. capit. 12. in fi. cuius verba in præced. q. concl. 6. circa principium retulimus. Idem etiam aperte colligitur ex const. Pij V. allegata in eadem præced. quæst. concl. 7. ibi, fructusque, & distributiones forte aliter assignatas, & c. iuncto eo, quod paulo ante admonuimus, ad ipsas Ecclesias simul cum Episcopo spectare de huiusmodi rebus statuta condere: quod enim in eadem constitutione ibidem subditur, iuxta statuta, consuetudinem, fundationem, vel alias sibi lucrifecisse prætendat, quæ etiam ibi improbari videntur à Summo Pontifice, non ad assignationem distributionum singulis hori referuntur, sed ad id, quo aliqui Choro addicti tueri se volunt, vt sola præsentia distributiones lucrifaciant, vt ex eius lectura satis apparet. Optimus vero locus est in dicto capit. vnico, de cleric. non resid. in 6. versicul. statuimus, in ijs verbis, distributiones ipsæ quotidianæ in quibuscunque rebus consistant, Canonicis, ac alijs beneficiatis, & Clericis ipsarum Ecclesiarum, qui eisdem officijs in ipsis Ecclesijs adfuerint, tribuantur iuxta Ecclesiæ cuiuslibet ordinationem rationabilem iam factam, seu etiam faciendam; adq; iuncta Glos. ibidem in verbo, ordinationem, ita explicante, dum ait, vt pura, quod tantum detur ei, qui intererit in Missa, & tantum ei, qui intererit in Maturino, & sic de singulis horis; quam Glo. tamquam singularem sequuntur ibi communiter Doctor. Probabile tamen puto, hanc distributionum, seu portionum assignationem singulis horis à solo Capitulo fine

Episcopo fieri posse per ea, quę inf. par. 2. quęst. 13. concluſ. 1. afferemus.

17 Sexta Concluſio. Exiſtimo † non neceſſario seruandam esse in Collegiatis Eccleſijs quo ad diſtributiones quotidianas illam affignationem, quam fecit Pius V. in d. Conſtitut. in beneficijs, vt nimirum, qui Matutinum intermiſerit, dimidiam, qui cęteras omnes horas, aliam dimidiam; qui horarum ſingulas, ſextam partem fructuum illius diei amittat; tũ quia aperte diſponit ibi Summus Pontifex dumtaxat de beneficijs, eorumq; fructibus; at vero quotidianę diſtributiones proprie loquendo neque dici poſſunt beneficia, vt 1. par. q. 2. latius oſtendimus, neque etiam fructus beneficij, vt eadem 1. par. quæſtio 6. demonſtrauimus: tum quia idem Pontifex eod. loco manifeſte ſupponit, & concedit, poſſe diſtributiones aliter aſſignari, quam ipſe in beneficijs aſſignauerit, vt patet ex ijs verbis, diſtributiones forte aliter aſſignatas. Quin

18 etiam eam aſſignationem † adaptari non poſſe puto ad quotidianas diſtributiones, neque debere in ijs practicari; tum quia nihil de Miſſa ibi habetur, cui tamen ſuam diſtributionum portionem aſſignari debere in 1. concluſ. docuimus: tum quia ratione conſentaneum non eſt, vt in eadem Eccleſia eadem die vnus Canonicus, qui omnibus horis intereſt, excepta Tertia, amittat ſextam partem diſtributionum omnium illius diei; alter vero qui nulli, excepto Matutino, ſolam dimidiam amittat: rurſus ſequeretur, eum, qui tribus alijs horis à Matutino non intereſt, ter ſextam partem, hoc eſt dimidiam diſtributionum totius diei amittere; quam eandem dumtaxat amitteret, qui omnes ſex horas, præter Matutinum, omitteret: quæ non ita ſunt abſurda in beneficijs, eorumq; fructibus, ſicut in diſtributionibus quotidianis; in quibus tamen illa ſequerentur, vt conſtat ex plano ſenſu verborum d. conſtitutionis: niſi illam ſextam partem, quam vult Pontifex ab eo amitti, qui horarum ſingulas præter Matutinum omittit, non de ſexta parte fructuum totius diei, prout verba indicare videntur, intelligamus, ſeu illius dimidiæ, quam totam amittit alias horas omnes à Matutino omittens. Sed tunc adhuc aliter faciendum erit aſſignatio diſtributionum propter Miſſam, & alia munera, quæ à Canonicis, Eccleſiarumque Collegiatarum, Clericis obeunda, oneraque, quæ in illis, aut extra eas ab ijſdem ſubeunda ſunt.

19 Rationabilis ergo erit † illa Eccleſiæ ordinatio, quæ eo maiorem diſtributionum portionem aſſignabit horæ, aut alteri diuino officio, vel muneri, quo diutius durat, maioriue ſolemnitate celebrandum, aut exerceandum eſt. hinc recte conſtitutum videmus in omnibus ferè Mediolanenſis Ciuitatis Eccleſijs, vt Matutino tertia pene totius diſtributionis vnius diei portio, paulo minor Miſſæ, ac Veſperis, minima vero cæteris horis adſcribatur: & in Metropolitana ſtatutum eſt, vt ferialibus diebus omnibus diſtributio ſimplex ſit, feſtis autem diebus, qui à populo coluntur, & in Octauis Natiuitatis, Reſurrectionis, & corporis Domini duplex, Pontificalibus vero, & cũ in Metropolitana ſacræ ordinationes habẽtur, alijsq; ſimilibus celebrioribus diebus triplex ſit vnico die diſtributionis portio.

Septima Concluſio. Diſtributiones quo-

20 tidianæ affignatæ intelliguntur † horis, ac diuinis officijs non quouis modo, ſed integris, & completis. ita Nauar. d. tract. de orat. & hor. canonic. capitulo decimo num. 1. 38. & 42. in fine, idque ex eo probatur, quod regulariter non liberatur debitor ſolutione vnius partis debiti, l. planè, ff. famil. erciſc. l. tutor §. Lucius, ff. de vſur. cum ſimil. idque aperte colligitur ex Concil. Tolet. 11. cap. 14. quod refertur in cap. illud, 7. q. 1. & ex decreto Soter. Papæ c. vt illud, de conſecr. diſt. 1. ſed clarius id habetur ex Concil. Rom. in cap. dolentes, de celeb. Miſſ. & Concil. Vienn. in Clem. 1. de celebr. Miſſ. Ex quibus etiam, & alijs optime

21 infert Nauar. d. cap. 10. num. 9. † non ſatisfacere præcepto recitandi horas, eos qui, dum cantant, aut recitant omittunt tantam partem verſuum, vel pſalmorum etiam deglutiendo, corrumpendo, vel ſyncopando verba, vel ſyllabas, vt ex ita omiſſis, vel corruptis fiat notabilis pars; quod tamen intelligendum eſt

22 † non de omnibus horis ſimul, ſed de ſingulis horis; nam quod in vna hora omittetur à

tur, non est cum eo, quod in altera omittitur. computandum ad constituendam notabilem partem, cum quælibet hora vnum totũ integrum, & perfectũ per se cõ
23 stituat. Infertur 2. † eum, qui egreditur Chorum antequam finiatur hora absque iusto impedimento, vel alia iusta causa, non solum amittere quotidianas distributiones sed etiam saltem venialiter peccare: immo & lethaliter, si ob id omitteret partem notabilem horæ, posteaq; non suppleret eam priuatim pronuntiando. ita infert Nauar. d. cap. 10. num. 11. idq; quoad priorem partem docet etiam Couar. d. lib. 3. var. resol. cap. 13. num. 6. ratioq; esse potest; quoniam in ciuile est Principem alloqui libenter audientem, & colloquio non peracto ad alios sermonem conuertere, cum ijsq; negotiari, vt optime admonet
24 Nauar. d. cap. 10. num. 1. Infertur 3. † eos, qui, dum horæ cantantur, subscribunt Epistolis, scripta legunt, confabulantur, aut etiam aliud officium recitant, aut quid simile faciunt, quod ad id, quod recitatur, non pertineat, non satisfacere obligationi, neque lucrifacere distributiones, late Nauar. d. cap. 10. num. 12. & seqq. & cap. 13. fere per totum, & nos q. præced. concl. 4. idem docuimus.

Limitatur autem hæc Conclusio primo,
25 vt † non habeatur pro omittente, vel integre non recitante, qui alternatim canendo dimidiam partem horarum in
26 Choro, vel etiam extra recitat; aut † ea, in Choro solum audit quæ ex rationabili consuetudine, vel statuto ab vno pro omnibus recitantur: id quod ex ijs constat, quæ de alternata canendi ratione 1. par. quæst. 5. in princip. attulimus, & pluribus in specie comprobat Nauar. d. cap. 10. num. 16. vsque ad 32. & ex communi re-
27 soluit num. 45. Limitatur 2. † eum, qui sero conuenit in Chorum sine iusta causa, cæpta iam hora, peccare quidem venialiter; tamen non modo posse continuare cum Choro horam iam cœptam; quam postea perficere debebit, si fuit notabilis pars, quæ peracta erat, sed etiam lucrari distributiones, si venerit tempore à statuto permisso, de quo mox dicemus. ita Nauar. d. capit. 10. num. 11. transacto vero eo tempore satius est, vt nullus ingrediatur Chorum etiam amittendo distributiones, aut incurrendo alias pœnas, vt admonet Nauar. eod. cap. 10. num. 44. quia, inquit, huiusmodi ingressus est magna occasio distrahendi mentes eorum, qui cœperunt cantare, vel recitare horam, ab attentione illis debita...; tales vero occasiones sunt euitandæ; propter quam causam nonnullæ Religiones, vt ait Nauar. id obseruant, & seruare consueuerunt Monachi Aegiptij teste Io. Cassiano de instit. Cœnob. lib. 3. cap. 7.
28 Limitatur tertio, vt non procedat † in eo, qui omittit, vel non recitat modicam aliquam quantitatem, seu non notabilem alicuius horæ; nam is neque peccat saltem mortaliter, neque tenetur ad quotidianarũ distributionum illius horę restitutionem, vt satis inter cæteros comprobat Nauar. d. tract. de orat. & hor. canon. tum alibi sæpe, tum d. capit. 10. fere per totum.

Quæ autem sit pars notabilis cuiusque horæ, diuinique officij, non constat inter Doctores. Duo sane in hac re mihi
29 certissima sunt. Alterum † non eandem esse notabilem partem quoad amittendam distributionem, & quoad peccatum; potest enim esse aliqua pars notabilis, quæ omitti nequit sine reatu peccati mortalis, potest tamen sine amissione distributionum, vt optime docet Nauar. d. num. 44. idq; liquido constat ex statuto Gallican. sub tit. quo tempore quisque debet esse in Choro, per totam Galliam rece-
30 pto, statuente † non esse adimendas quotidianas distributiones beneficiarijs ad Matutinum euntibus priusquam finiatur Psalmus, Venite exultemus, & ad alias horas antequam finiatur primus psalmus, & ad Missam ante vltimum Kyrie eleison; quam etiam partem communiter quoad hoc non reputari notabilem ab aliarum Ecclesiarum statutis, asserit ibid. Nauar. & sane in prouinciæ Mediolanensis Ecclesijs omnibus idem seruari omnino debet ex Conc. Prouinc. 1. decreto sub tit. quand. & quom. ad diu. off. conueniend. vbi etiam illud notabiliter, ac rationabiliter constituitur, quod si quis cum possit initio officij, vel supplicationum conuenire, aduentum suum in extremum præfiniti temporis punctum de indu-

ſtria diſtulerit, loco abſentis habeatur. In ciuitate tamen, ac diœceſi Mediolanenſi, quoniam diuerſus eſt ritus, ex ſtatuto ſpeciali, ſeu conſuetudine cuiuſque Eccleſiæ partim laxiori, partim etiam ſtrictiori inductum eſt, vt ſufficiat in Matutino adeſſe ante finem reſponſorij, quod Hymnum ſequitur, vel etiam Cantici Laudabilis, ſeu, Benedictus es, pro ratione temporum, quod quidem Canticum eſt loco pſalmi, Venite exuitemus; in cæteris horis poſt finem hymni (Veſperis exceptis, in quibus indulgetur etiam Reſponſorium poſt Hymnum,) in Missa verò poſt finem Hymni Angelorum, vbi dicatur, alias poſt finem Epiſtolæ. Non poteſt autem negari, quin omiſſio dictorum principiorum ſaltem in hora Tertiæ, Sextæ, ac Nonæ, ſit omiſſio partium notabilium cum ſint quarta pars, vel ſaltem quinta prædictarum horarum, ſi computentur, prout computari debent, Pater noſter, Aue Maria, Deus in adiutorium, & Hymnus, ſexta enim pars, ne dum quinta procul dubio conſiderabilis, ac no-
31 tabilis eſt; vnde † ſi in ea quis læſus ſit, quòd ea læſio enormis ſit, reſtituitur minor in integrum, vt voluit Bart. in l. ſocietate §. arbitrorum num. 25. ff. pro ſoc. Paris. conſ. 89. num. 53. lib. 3. late poſt alios Siluan. conſil. 38. col. pen. lib. 1. & de communi teſtantes Dec. conſ. 39. nu. 7. & Chircou. comm. opin. cent. 3. concl. 7. Alterum hac in re mihi certum, & indubitatum illud eſt, ſeclusa etiam ratione lucrandi fru-
32 ctus, ac diſtributiones, † non eandem, neque in eadem quantitate conſtituendam eſſe partem notabilem in ſingulis horis canonicis, diuinisq; officijs, ac functionibus Eccleſiaſticis; quis enim vnquam iure dixerit, illam eſſe partem notabilem in Matutino, quæ in Tertia, aut Sexta, quarum decem, & eo amplius in Matutino poſſunt contineri? ſicut etiam non eadem pars notabilis eſt totius diei, & vnius horæ, ſed ponenda eſt ad ratam, & pro cuiuſque portione, quod etiam ex ijs ſatis confirmatur; quæ generatim in paruitate materiæ reſpectu cuiusq; præcepti, vt reſpectiuè ſumenda ſit nos quoque allegans tradit Thom. Sanchez in Summa lib. 1. c. 4. num. 18. quę multò poſt huius tract. editionem prodijt in lucemsicèt ipſe ibidauncto nu, præced. probabiliter contendat, dandam fore in quauis materia partem certam, & abſolutam, quæ in quolibet toto ſit ita lexis, vt non inducat lethale peccatum, vel ita grauis, & notabilis, vt illud pariter in quouis toto illud inducat; neq; eandem proportionabilem quantitatem, puta tertiam, conſtituendam eſſe notabilem in toto paruo, quę notabilis eſſet in magno, ex Azor. tom. 1. Inſtit. moral. lib. 10. c. 7. queſt. 3. Malè igitur plerique voluerunt, pſalmū eſſe partem notabilem in vnaquaq. horarum canonicarum, quę opinio vel ex eo improbabilis redditur, quòd adeſt pſalmus duorum verſiculorum, alter verò 70. & eo amplius continebit. Cōſtituenda ergo eſt hęc notabilis pars cuiuſque horę diuerſimodè, & quidem non quanta, ſed quota, ratione longitudinis, & breuitatis ſingularum horarum. Quę verò ſit iſthęc quota, pars, puta, an ea ſit tertia, ſexta, decima, quintadecima, vel vigeſima, cum non ſit a iure definitum, neque deciſum communiter a Doctoribus, relinquendum eſt iudicis, & boni viri arbitrio iuxta tex. in cap. vnaqueque 9. fin. 13. queſt. 2. cap. de cauſis, de offic. deleg. l. 1. ff. de iur. delib. & latè tradita per Menoch. de arbitr. iud. lib. 1. q. 14. num. 2. 5. & 6. ac Diaz in Prax. Crim. ca non. Verb. arbitrarijs puniri, c. mihi 149 vbi Salſed. in Addit. verb. imponere.

Ego ſanè, vt meum hac in re interponā
33 iudicium, arbitrarer † partem hanc notabilem vniuſcuiuſque horę eſſe decimam, ſumpto argumento a ſimili, quod quidē in iure vali di eſt, vt fusè oſtendūt Nic. Euer. & Io. Bellon. in loc. & arg. legal. in loc. ſeu arg. a ſimili. & eo maximè vti debemus, vbi caſus aliquis ſpeciali lege cōprehēſus nō eſt, vt pluribus oſtēdūt Turz. opin. 176. Viu. lib. 2. commun. Verb. ſtatutum ciuitatis §. quando duo, & Nicol. Vigel. vir exquiſitę, atque indefeſſæ doctrinę in ſua Method. iur. controu. lib. 1. cap. 1. in princ. Hoc autem argumentum a ſimili deſumo tum ex inſtitutione, ac præcepto decima-
34 rum, quarum quantitas, ſeu quota † reſpectu cęterorum fructuum habita fuit in vltimo gradu, vt ita dicam, conſiderabilitatis, ac notabilitatis a Deo O. M. tempore veteris legis, atq; ab Eccleſia, Summisq; Pontificibus tempore nouæ; hanc enim

par-

partem tamquam Leuitis, ac Sacerdotibus sufficientem,& populo non molestam Deus voluit retinere,vt inquit Albulens. super Matth.23.quæst. 56.quem cum Rebuf. in suo tract.de decim.q.2.num.8. nos quoque secuti sumus in simil. tract. de decim. cap.2.quæst.2.tum ex eo,quod aliqui non improbabiliter,& quidem maximæ auctoritatis viri tradiderunt,læsionem magnam, & enormem, ob quam datur in integrum
35 restitutio † esse in decima parte ; id enim post Rossr.docuit Io. An. in addit. ad Specul.tit.de restitut.in integr. §.1. col.fin. & Soc.iun. consil.84.num.43. lib.2. & quàm-
36 uis † nonnulli eam læsionem in sexta, alij in maiori parte constituant; alij etiam, & quidem frequentiùs,iudicis arbitrio id relinquant, vt constat ex latiùs adductis inter cæteros per Clarissimum Iureconsultum,cui sanè me plurimum debere, maximèq;addictum dum viueret, fuisse fateor, Sfor. Odd.in suo eruditissimo tract. de restitut.in integr. quæst.4. art.10. & 11.maximè verò num. 106. & 122. tamen cum opinio illa,quam nos sup.attulimus de decima parte,sit strictior cæteris ; ideo puto ad eam posse iudicis arbitrium conformari,& cuiusque conscientiam accommodari;cum maximè non sinius in casibus, in quibus quæuis quantitas etiam minima considerabilis sit,tribuatque causam restitutionis, hoc est in rebus indiuisibilibus, de quibus per Odd. d. art.11. num.123. & duobus seqq.sed in casu, in quo medicitas rei excusat tum a peccato, tum etiam a quotidianarum distributionum restitutione,vt patet ex supra dictis hac ipsa concl.
7.limitat. 3. omnesq; Doct. passim admit-
37 tunt.Hanc igitur partem † si quis omittat in singulis horis, vel non intercisendo, vel obdormiendo voluntariè,vel ad alia extranea se conuertendo,non modò culpam lethalem incurrit, nisi habeat animum supplendi, sed etiam quotidianas distributiones iure non acquirit, & vbi eas recipiat, ad illarum restitutionem tenetur, vt colligitur ex supra per nos latiùs deductis, & ex Nauar. d. capitulo decimo, numero vndecimo 44. & 48. vbi cum multis seqq. latiùs prosequitur materiam obligationis supplendi, aut iterum recitandi eodem,aut alio die officium,quam ideo consultò omittimus, quia ad effugiendum pœnas reatum culpæ, quam pœnæ, seu amissionis distributionum, de quo præcipuè in hoc tractatu agere instituimus, pertinere videtur; cum maximè de illa quoque latiùs tractent Summistæ omnes in verbo,horæ canonicæ. Illud tamen vnum non omittam,quod ad ea,quæ proximè, atq; in præcedenti quæst. dicta sunt, & ad Chorum, ac quotidianas etiam distributiones aliquo
38 modo spectat;nimirum,quòd † sicut Canonicus recitans horas extra Chorum iuxta formam Breuiarij a Cardinale S. Crucis compositi,vel alterius,obtēta ad id dispensatione, tenetur interesse Choro, & pronuntiare,seu cantare horas vna cum eo ad lucrifaciendam distributiones quotidia-
39 nassita etiam † si culpa sua seriùs accedens, aut citiùs egrediens,immiscensue se rebus contrarijs ijs,quæ dicuntur, vel cantantur in Choro,omiserit partem aliquam horæ illam,tenetur eam supplere ad formam Breuiarij,quod in Choro adhibetur, alias non satisfacit. ita Nauar. d. capit. 10. numero quinquagesimo nono quia, inquit, qui sentit emolumentum, etiam sentire debet onus ei annexum, cap. qui sentit,de reg.iur.in 6.& l.secundum naturam, ff. de reg.iur.iunctis Glos.vtrobiq; & quæ ibi tradunt Doct.constat autem,distributionibus quæ in Choro lucrifiunt, annexum esse onus recitandi horas iuxta formulam Breuiarij ab eo recepti,vt tradunt plerique ex Summistis in verb. horæ canonica, & quot quot de horis canonicis scripserunt. Tum quia in huiusmodi dispensationibus semper apponitur clausula,qua sic dispensatus iubetur in Choro recitare horas secundum formam ab eo seruari solitam.
Hoc autem dupliciter limitat ibid. Nauar.
40 num.60.Primo,vt non procedat † in omittente prædicta iusta de causa, & sine peccato,vt quia ijs negotijs detinetur, quæ a statutis Ecclesiæ pro iusta causa habentur etiam ad lucrandas distributiones;quomiā, inquit cum subsistente iusta causa non teneatur recitare, aut cantare in Choro id, quod a Choro recitatur,aut canitur,non videtur obligatus deinde ad pronuntiandum præcise id, quod in Choro pronuntiatur ; sed poterit suo peculiari officio satisfacere;quia cessat ratio, & causa præ-

ctæ decisionis, qua cessante debet & illa cessare, capit. cum cessante, de appell.
41 cum simil. Secundo limitatur, † vt is, qui sic omisit partem aliquam notabilem conflatam ex pluribus versiculis plurimorum psalmorum, non tenentur supplere recitando illos versiculos; id enim esset quidam labyrinthus, & magna confusio, sed possit supplere per æquipollens recitando vnum, duos, vel plures psalmos, qui contineant tot versiculos, quot ipse omisit. Tertio limitatur prædicta decisio ex eod. Nauar. loc. cit. vt non procedat, cum Breuiarium extraordinarium parum differt ab eo, quod in Choro recitari solet.

Denique in hac conclusione illud omit-
42 tendum non est, † partem illam notabilem, quam paulo ante in vnaquaq; hora cõstituimus ad effectum amittendi quotidianas distributiones, esse accipiendam præter eam, quam indulget rationabilis consuetudo, statutum, aut Prouincialis synodus; ita, vt si quis Canonicus in Chorum cõueniat mox ante finem vltimi Kyrie eleison hymni, vel psalmi, aut responsorij iuxta diuersitatem diuinorum officiorum, necnon consuetudinum, aut statutorum, de quibus hac eadem in concluſ. diximus; & præterea omittat vel voluntarie obdormiendo in Choro, vel non recitando, vel extraneis se immiscendo, vel etiam Chorũ sine iusta causa egrediendo partem aliquã, quę ad decimam non accedat, is distributionem illius horæ neque in foro conscientiæ, neq; contentioso dicatur amittere; alias enim cum durum nimis, & irrationabile esset dicere eum qui in præfinito dumtaxat d. temporis puncto in Chorum conuenerit, nullam postea habere partem illius horæ minorem notabili, quam sine lethali culpa, vel pœna amissionis distributionum omittat; hic melioris conditionis esset, quam ille, qui, ab initio eiusdem horæ adueniret; quod quam absurdum sit, nemo non videt. dempta igitur parte illa, quam initio cuiusque horæ indulget statutum Ecclesiæ, vel rationabilis consuetudo aut etiam Prouincialis Synodus, vt mox diximus, par erit, & æqualis pars notabilis vniuscuiusque horæ siue quoad culpam, siue quoad pœnam amissionis, seu restitutionis distributionum forte perceptarum; idque in vtroque foro tam conscientiæ, quam contentioso; eam tamen æqualitatem partis notabilis in singulis horis accipiendo secundum proportionem, non quantitatem, hoc est, partis quotæ, non quantæ, quæ quidem pars incipiens esse notabilis est decima, vt diximus. Sicq; intelligenda sunt quęcunque decreta hisce omissionibus, atque defectibus pœnam amissionis distributionum illius horæ, in qua eos defectus committi contingat, imposuerunt.

Octaua, & postrema Conclusio. Valet consuetudo, vt distributiones quotidianæ
43 tribuantur † non modo ijs, qui integris horis non interfuerint, sed etiam non omnibus, sed aliquibus, & certis dumtaxat. Id aperte colligi videtur ex tex. in Clem. vt ij, qui, seu 2. de ętat. & qual. & ord. præfic. ibi, ipsisq; distributionum, quæ dantur his, qui certis horis intersunt, pars dimidia subtrahatur: quem tex. ita explicauit Glos. ibi in Verb. certis horis, & ibid. plerique alij. sed forte ille tex. posset euitari, intelligendo illud, certis, non quasi excludantur cæteræ horę, sed quia illę certæ sunt, & determinatæ, vel etiam intelligendo illud, horis, non de canonicis horis, diuinisue officijs, sed de horis, seu temporibus, quibus in Ecclesiam conueniendum est, diuinisq; interessendum: eadem plane ratione, qua Concil. Trid. sess. 24. cap. 12. §. præterea decernit, distributiones ab ijs recipiendas esse, qui statis horis interfuerint: quibus verbis vtrumq; illum intellectum, quem mox ad d. Clement. 2. afferebamus, mira breuitate complectitur. Verum quicquid sit de intellectu illius Clement. hæc nostra conclusio nititur communiori Doct. opinione; nam præter Glos. loc. cit. eam tuentur ibi Card. in quęst. 17. Anchar. num. 8. Imol. num. 33. circa medium, Roch. de Curte in repet. cap. fin. num. 485. alias sect. 5. num. 43. de consuetud. Petr. Duen. in tract. reg. & fallene. reg. 206. limit. 2. & Alphons. Hoied. in tract. de benef. incompatib. par. 1. capit. 17. nu. 11. quamuis contrarium teneant Guliel. de mont. laud. Zenzel. & Butr. d. Clem. 2. Henr. Boich. in capit. quia nonnulli, de cler. non resid. & post eum Graf.

decis.

decis.aur.par.2.lib.3.c. 15.n. 12. Ratio vero, qua niti poteſt communior opinio, ea
44 eſt,quia † valet conſuetudo, quæ parum ſit præiudicialis Eccleſiæ,vt per tex.in cap. cum omnes, de conſtit. docet Abb. in cap.1.in princ.& in fin.de conſuet. & poſt Feder.de Sen.conſ.155. & alios tradit late Curt.d.cap.fin.num. 490. ſeu ſect. 5. num.
45 48. Id autem ita accipiendum eſt, † vt ex huiuſmodi conſuetudine poſſint quidem aſſignari omnes diſtributiones totius diei aliquibus horis,quibus ſi quis interfuerit omnes illius diei acquirat;non autem poſſit quis intereſſendo vni horæ acquirere diſtributiones aſſignatas omnibus horis,vt optime diſtinguit Nauar. conſil. 9. in fin. de cler. non reſid. vol. 1. quomodo etiam intelligendum eſt, quod ſubdit ibid. Apoſtillator,referri Sacram Congregationem Illuſtriſſimorum Cardinalium præſectorum interpretationi Trid. Conc. cenſuiſſe,diſtributiones eſſe omnibus horis aſſignandas,quę ſane declaratio ſi ea eſt,quâ alij referunt, ab eadem Sacra Congregatione emanaſſe ad ſeſſ.24.cap.12 de reformat.in vna Taruiſina, ſolum vult,ac declarat,quod Canonici tenentur intereſſe omnibus horis, non obſtante contraria conſuetudine,quod aliquibus tantum intereſſe ſoleant; cum autem ea nullam mentionem faciat de effectu percipiendarum diſtributionum, nihil omnino facit contra propoſitam à nobis concluſionem. quod ſi etiam declaratio, cuius mentionem facit Apoſtillator loc. cit. eſt illa, quam ſupr. concl. 1. huius eiuſdem quæſtion. priori loco,nimirum ad ſeſſ.21.cap.3.com memorauimus, nihil etiam contra nos facit,cum nihil de conſuetudine loquatur. Illud vero apud omnes expeditum eſt
46 † rationabiliorem, & honeſtiorem eſſe illam conſuetudinem, ſeu ordinationem quæ omnibus horis, ac ſingulis ſuam propriam diſtributionum portionem aſſignat, vt in ſpecie monet Gloſ. Card. & Imol. loc.cit.cui ego addo,eſſe quoq; iuri magis conformem, vt patet ex ijs,quæ ſupr. hac eadem quæſt. concl. 1. deduximus. quam
47 ob cauſam etiam exiſtimo, † ad inducendam contrariam conſuetudinem, quod nimirum qui aliquibus intereſt, omnes diſtributiones etiam cæteris horis alias aſſignatas acquirat, requiri aliquam rationem, & præterea ſpatium 40. annorum iuxta tex. in. d. capit. fin. cum ibi traditis per Gloſ. & Doct. de conſuet.
48 ad inducendam † vero rurſus priorem conſuetudinem, quoniam rediretur ad ius commune, ſufficeret ſpatium decem annorum, Abb.d.capit.fin.& late Fel.in cap.cum acceſſiſſent verſic.7.limita, de
49 conſtit.facile autem conceditur † talis reditus ad ius cõmune,c.ab exordio 35. diſt. cum aliis adductis per Fel.loc.cit. necnon num.5 .& ſeq. & cap. cum omnes num. 7. cum duobus ſeqq.eod.tit. Idque verum eſt propter fauorem cultus diuini, cum alias tantum temporis requiratur ad tollendam conſuetudinem, quantum neceſſarium fuit ad eam inducendam, vt ſatis docuimus in tract. de Opt. canon. cap. 8. num. 26.cum duobus ſeqq. Fateor tamen, non
50 valere conſuetudinem, † quod diſtributiones vnius diei vnica hora acquirantur, tamquam nimis Eccleſiæ damnoſam, vt pluribus comprobat Card. in d. Clemen. 2. q. 17. de ætat. & qualit. & ord. Præſic. Prob.d.cap.vnico, num. 31. cum pluribus ſeqq.& Graf.deciſ.aur.par.2.lib.3.cap. 15. nu. 12. poſt Henric. Boich. in c. quia nonnulli,de cleric.non reſid.eſtq;tex.in cap. 1. conſuet. Atque hæc de hac quæſtione dicta ſint ſatis.

SVMMAE RERVM.

1 *Diſtributiones maiores habere debet qui maiorem in Eccleſia dignitatem obtinet.*

2 *Stipendia meliora tribuenda ſunt iuxta cuiuſq;dignitatem.*

3 *Dignitatem obtinentes percipiunt diſtributiones.*

4 *Conſuetudo attenditur in tribuenda maiori portione vni Clerico Eccleſiæ Collegiatæ, quam alteri ſufficiet q;decennalis,nu.5.*

5 *Duplices diſtributiones habere non debet, ſed ſimplices qui in Eccleſia Collegiata Dignitatem, & Canonicatus ex diſpenſatione obtinet.*

6 *Opinio etiam communis deſeri poteſt propter eius falſitatem,melioremq;contrariæ opinionis rationem.*

7 *Opinio etiam communis deſeri poteſt propter eius falſitatem,melioremq;contrariæ opinionis rationem.*

8 *Viſitator vnam procurationem exigit ſi duas viſitationes vnico die expediat.*

9 *Alimenta*

9 *Alimenta iterari non possunt.*
10 *Distributiones quotidianæ an dentur loco alimentorum.*
11 *Legatum alimentorum, & centum debentur quando ob diuersam causam vtrumque relictum est.*
12 *Labori duplicato duplex merces, & stipendium debetur, sicut minuitur imminuto labore.*
13 *Officio duplici an, & quomodo possit quis fungi, duplexue merces ei debeatur.*
14 *Archidiaconus simul, & Canonicus an habeat duas voces in Capitulo secluſa consuetudine.*
15 *Vocem habere in Capitulo statim sequitur ad ius Canonicæ.*
16 *Consuetudine induci potest, vt, qui habet Dignitatem, & Canonicatum, vel duos Canonicatus, habeat duplices distributiones.*
17 *Consuetudo, quæ non sit contra ius naturale vel diuinum aut à iure improbata, vel nimis Ecclesiæ damnosa, est admittenda.*
18 *Consuetudo tribuens duplicem distributionem ei, qui Canonicatum simul, & Dignitatem, vel duos Canonicatus in eadem Ecclesia obtinet, cum sit præter ius, contenta erit spatio decem dumtaxat annorum.*
19 *Canonicus in duabus Ecclesiis an duplicem habeat distributionem: & nu. seq.*

An, & quando possit quis duplices quotidianas percipere distributiones diuinis intereſſendo. Quæstio IV.

ANTEQVAM egrediamur materiam de ratione acquirendi quotidianas distributiones ab his, qui diuinis interſunt, & agere aggrediamur de ijſdem per abſentes acquirendis. non abs re erit videre quiſnam, & quando poſſit in eadē Eccleſia duplices habere distribution.s. deinde quid in diuerſis Eccleſiis.

Prima Concluſio. Rationi, & iuri conſonum eſt, † vt, qui maiorē in Eccleſia aliqua Collegiata, vel Cathedrali habet dignitatem, maiores quoque habeat distributiones. optimus tex. in cap. ſtatuimus, de maior. & obed. ibi & qui maior eſt ordine, 1

etiam ſi poſtea ſit receptus, in portione percipienda eſſe volumus potiorem; maxime iuncto tex. & Gloſ. in cap. dilectus il 1. de præben. ibi, portiones quotidianas, & c. hoc eſt, quotidianas diſtributiones, vt explicant ibi Gloſ. & Doct. præterea me-
2 liora ſtipendia † conferenda ſunt ſecundum cuiuſque dignitatem, cap. nobis, cap. Vulteranæ, & cap. conceſſo, 12. q. 2. cap. fin. 1. q. 2. c. ius militare, diſt. 1. c. miramur, 61. diſt. & cap. conſuluit, 74. diſt. & is gradus ceteros antecedere debet, quem labor prolixior, & meliora ſtipendia fecerint anteire, l. nemo, C. de offic. magiſt. offic. per quæ, & alia iura Gloſ. d. capit. ſtatuimus in verb. portiorem a nemine, quem viderim, reprobata docet, honeſtum eſſe, vt qui maiores ſunt, & digniores, plus percipiant. Idem quoq; aperte ſentit Franc. Viu. deciſ. Neap. 311. num. 1. & 2. dum ex communi opinione Doctorum ait, conſuetudinem legitime præſcriptam, hoc eſt, quadragenariam, attendendam eſſe quoad tribuendam maiorem portionem diſtributionum vni, quam alteri; vbi vero nulla eſt conſuetudo, puta quia Eccleſia ſit nuper fundata, tunc attendi merita, & qualitates clericorum quoad hoc, vt maior portio diſtributionum vni, quam alteri tribuatur. Immo idem expreſſe tradit Abb. in capit. cum olim num. 6. de ſent. & re iud. poſt Innoc. in cap. cum omnes, de conſtit. dicens, quod quanto quis eſt in Eccleſia clarior, maior, & dignior, & tanto in his, quæ dantur pro alimentis, præhonorari debet quare parum
3 ſibi conſtat, falliturq; † idem Abb. d. capit. cum olim num. 2. dum poſt Io. An. velle videtur, habentem Dignitatem, ſecluſa conſuetudine, vel ſpeciali diſpoſitione, non debere percipere portionem vllam diſtributionum; nam oppoſitum oſtendimus ſupr. quæſt. 1. concl. 2. aperteq; conſtat ex Trid. Concil. ſeſſ. 21. capit. 3. & ex capit. licet, de præben. vbi dum Archidiacono abſenti cauſa ſtudij mandatur, vt non dentur diſtributiones, ſupponitur eum fuiſſe capacem diſtributionum; nam non entis nullæ ſunt qualitates, cap. ad diſſoluendum de deſponſ. impub. cum ſimil. ſubdit autem ibid. Gloſ. † circa hoc magis con
4 ſiderandam eſſe cuiuſque Eccleſiæ conſuetudinem, d. cap. cum omnes, & c. cum M.

Fer-

Ferrarienſis,de conſtitut. & ſane in noſtra Mediolanenſi Eccleſia ſiue ex conſuetudine,ſiue ex ſtatuto. ſiue aliter inductum eſt,vt omnes Dignitates portionem vnam cum dimidia quotidianarum diſtributionum percipiant; huiuſmodi vero conſue-
5 tudo, † cum ſit vel ſecundum ius, vel certe ſolum præter ius,requiret dumtaxat ſpatium decem annorum,iuxta not. per Abb. & cæteros d. cap. fin. de conſuetud. maxime vero per Curt. ibid. ſect. 3. num. 28. Præterea in tribuenda maiori portione diſtributionum quotidianarum vni, quam alteri, etiam data paritate ſeruitij Eccleſiæ, quoad diſtributiones conſtitutas ex tertijs iuxta decretum Conc. Trid.d. ſeſſ.21. cap. 3. de refor. attendendum eſſe quid quiſq; ex Canonicis, Portionarijs, Officialibus, ac Dignitatibus in ſua tertia contulerit; ita vt qui plus attulerunt,plus etiam ad ratam deſeruiendo percipiant, id ex quibuſdã Sacræ Cong. declarationibus colligit Garz.trac.de benef par.3.cap. 2. num. 460. ſic intelligens, verbum illud (proportionabiliter) poſitum d. cap. 3. Concil. licet vero hoc probabile ſit,immo etiam neceſſario dicendum vbi id ſacra Congregatio aperte dicat; tamen illud (proportionabiliter)poteſt etiam ita accipi,vt attẽdatur qualitas perſonarum, inter quas debent diuidi diſtributiones, vnde ibi dicitur,quæ inter Dignitates, & ceteros diuinis officijs intereſſentes diuidantur,vel proportio intereſſentię,aut aſſignationis ſingulis diuinis officijs, valoriſue illorum beneficiorum, vnde ipſa deductio tertiæ facienda eſt, cum primum ea fieri debet, diuiſionisque diſtributionum tunc primo faciendæ.

Secunda Concluſio. Regulariter, & ſe-
6 cluſa conſuetudine† obtinens Dignitatem & Canonicatum,vel duos Canonicatus in eadem Eccleſia nõ debet habere duplices ſed ſimplices diſtributiones; ita Ant. Butr. in cap. cum olim, de ſenten. & re iudic. Nicol.Mil. in Repertor. Verb. diſtributiones.vl 1. Gig. conſil. 144. num. 28. Franc. d. cap. vnico §. fin. & Roch. Curt. d. cap. fin.ſect.5. num.43.Gomeſ.tract. de expect. num. 54. quem refert non diſſentiens Io. Azor. Inſtit. Moral. par.2. cap. 7. quæſtio. 13. prope finem; & vt plerosq.alios prætermittam, huius etiam ſententiæ eſſe videntur Aret. in cap. 3. de probat. dum ſententiam Io. An. quæ contraria eſt, dubiam eſſe dicit; nec nõ Duen. reg.206.limit.4.Dec.in d.cap. cum omnes in 1.lect.col.1.& ibi Andr.ab Ex ea nu. 52. & alij quot quot præcisè voluerunt, conſuetudine induci poſſe, vt is,qui ex diſpenſatione habet Canonicatum,& Dignitatẽ, ſeu duos Canonicatus, habere debeat duplices diſtributiones; nam ſatis aperte volunt, contrarium de iure ſcripto procedere; idem quoque poſt quam hæc ſcripſi reperi tenuiſſe Lælium Zecchum in tract.quem nuper edidit de Repub.Eccl.c. 24. verſ. ſexto ſi habent Dignitatem poſt Rebuf. in prax. benef. tit. de diſpenſat. rat. ætat. verſ. in Cathedrali; deciſumq; videtur a Sacra Congregat. Trid. Concil. dum,vt audio, ad ſeſſ.22.cap.3.de reform. in vna Legionenſi reſpondit, obtinentem legitime duas Dignitates in vna Eccleſia in digniori reſidere debere, & percipere quidem fructus præbendæ alterius dignitatis, non tamen quotidianas diſtributiones,quæ illi reſponderent.ex qua,& alia eiuſdem Cong. declaratione idem tuetur Nic.Garz.d.tract. de benef. par.3. cap. 2. num.185. cum ſeq.Et quamuis ingenue fatear, oppoſitam eſſe communiorem opinionem, quam tenent inter alios Io. And. Abb.Imol.& Fel. d. c. cum olim, Bal. in conſ.53.iuter conſ.Card.ei ſubſcribentis, Viu.com.opin.lib.1.Verb.Archidiaconus; in quam etiam magis inclinat Couar. d. lib.3. var. reſol.cap.13. num. 6. Ant. Corſet.in tract.de verb.gemin.num. 27. & Alphonſ.Hoied. d. tract. incompatib. benef. cap.12.num. 15. & quam eſſe magis communem teſtatur Viu. loc. cit. communem vero Fel. d. c. cum olim. num. 2. tamen audacter etiam ab hac affirmatiua recedo propter manifeſtam eius falſitatem, & euidentem rationem pro contraria, quam
7 nos tuemur; quam ob cauſam † etiam a communi opinione recedere licet, vt eſt opt. tex. in capit. Capellanus, de ſer. & l.1. §. ſed neque ex multitudine, C. de vet. iur. enuclean. late Rol. a Val. conſil. 100. num. 49. & ſeqq. vol. 2. Fel. in cap. 1. limit. 1. de conſtitut. Aſin. in Prax. Iudic. §. fin. cap. vlt. 1. part. Azoguid. in tract.

tract. de com.opin.lib.3.cap.8. nu. 1. latissime Ant.Mar. Corat. in simil. tract. lib. 2. tit. 9. cas. 17. ratio autem euidens nostræ opinionis , vnde etiam conuincitur falsitas contrariæ, est hæc . nam cum distributiones dentur propter interessentiam in Choro diuinis officijs , & vt Clerici Ecclesiæ inseruiant , vt patet ex tex. d. cap. vnico, & nos latius explicauimus in definitione distributionum quotidianarum 1. par.quæst.4.& fatentur sequaces oppositæ sententiæ ; certum est Archidiaconum simul,& Canonicum , aut duos Canonicatus obtinentē non magis diuinis interesse, Ecclesiaq; inseruire , quam eum , qui Archidiaconatum solum , aut Canonicatum obtinent . Neq; valet responsio Abb. d. cap.cum olim num.6.nimirum,hunc interesse,& vt Canonicum , &vt Prepositum seu Archidiaconum ; nam adhuc non potest nisi semel interesse, & vnico tempore vnicum Ecclesiæ seruitium exhibere . Minus valet responsio eiusdem Abb. Imol. & Fel. loc. cit. quod vtramq; repræsentat personam ; vnde cum non possit assignari ratio, cur magis detur distributio ratione Archidiaconatus , quam Canonicatus , vel vnius,quam alterius Canonicatus , debetur ex vtraque ratione arg. l. generaliter,C de fideiuss.nam dici potest, deberi vel vnicam distributionem ex vtraque ratione,vel eam , quæ respondet Archidiaconatui,tamquam digniori, vel Canonicatui nobiliori,si sunt duo Canonicatus,quorum alter sit Sacerdotalis,alter Diaconalis iuxta mētē declarationis Sacræ Congreg. de qua supra; vel,si vterq; Canonicatus sit æqualis,alteri indeterminate,vel quem maluerit is eligere . qui vtrumq; obtinet , arg. Extraiag. Execrabilis , de præben. d. vero l. generaliter nihil ad rem habet. Et quoniam similibus probare conantur sequaces Io. Andr. suam sententiam , & nos similibus nostram confirmemus. Tex. est in cap. fœlicis §. adijcientes, de
8 cens. in 6. vbi, † si Prælatus expedit vna die duas visitationes , pro quarum qualibet,si separatim factæ fuissent , soluta fuisset duplex procuratio , seu duorum dierum , non potest nisi vnicam exigere. Præterea in l.alimenta §. basilicæ ff. de aliment. & cib. leg. & in l. dominus §.
9 final.ff. de vsufr. habetur , † alimenta iterari non posse ; vnde Petr. de Bellapert.in l. Titia §. qui Marco ff.de ann. leg. Bar. & Cyn.in l.cum quæstione , C. de legat. optime ad rem nostram tradunt, quod si relicta sunt alimenta Presbyteris, & Diaconibus,vel Priori , & Fratribus alicuius Monasterij,ille, qui est Prior simul,& Frater , vel Presbyter, & Diaconus, non debet ratione duplicis officij habere duplicata alimenta; quod autem distributiones quotidianæ dentur loco alimentorum , satis patet , quia victualia nuncupantur in cap. de cætero,de cler.non resid.& d.cap. vnico , eod.tit.in 6. Neque obstat responsio Abb.d. cap. cum olim num. 6. distributio-
10 nes † dari in partem alimentorum, non autem pro omnibus,& integris alimentis; nam sicut gratis id dicitur , ita gratis negari potest; deinde supplementum non est petendum ex alijs distributionibus,sed ex corpore præbendæ , alijsue fructibus præter quotidianas distributiones , quos quidem duplicandos esse in nostro casu indubitatum puto cum eod.Abb.ibid.Neque etiam valet responsio Fel.Bald.& Card.loco citato , distributiones impropriè dici alimenta , eo quod victualia dicantur in iur. alleg. habito potius respectu ad speciales consuetudines Ecclesiarum:vnde in d. cap. vnico dicitur , quod ita nuncupantur: nam præterquam quod in d.cap. de cætero absolute dicuntur victualia , sicut alibi distributiones , adhuc dico , id à nobis adductum esse tanquam simile,non tanquam decisionem in specie; & quidem magis simile est , quam quod ab ijsdem , & Abb.Cou.& Hoied.sequacibus Io.Andreę pro sua opinione adducitur ex d. §. qui Marco , vbi iuxta expositionem Hoied. & Couar.Iurisconsultus scribit,quod si legentur libertis annua alimenta,& Marco centum , debebuntur Marco alimenta annua , & simul centum , si is libertus sit ; quid enim habent commune legatum , quod ex libera voluntate testatoris abique vlla conditione , & causa datur , cum quotidianis distributionibus , quæ ex necessitate , ac sub certa causa , & conditione dantur, nimirum ijs , qui in Ecclesijs Collegiatis diuinis interiunt , atque inseruiunt, & ratione talis interessentiæ ,

& ser-

& seruitutis, & non aliter, vt supra ostendimus? Deinde in id incidunt, quod in aliis reprehendunt, dum enim non rectè arguivolunt ab alimentis ad distributiones, ipsi tamen ab ipsdem alimentis ex d.§. qui Marco argumentum sumunt ad easdemmet distributiones. Sed adhuc directè respondeo ad d.§. qui Marco, ideo ei deberi vtrum-
11 que legatum, † quia non ob eandem causam facta sunt, vt exponit ibi Bart & alij, ipseque, Abb.c.cum olim num. 4. at verò certum est, quod si duplices distributiones Archidiacono simul, & Canonico deberentur, id fieret ob vnam, eandemq; causam, nimirum propter intereßentiam, quæ vnica est, & semel dumtaxat in die ab vno exequi, & obiri potest. Ex quo etiam tollitur obiectum Fel.d.cap. cum olim num.1.ex tex.in §. illud, Auth. vt iud. sine quoquo sustrag. fi. vbi si duo officia, vniuntur, debentur duo salaria vtrumque habenti etiam tanquam vnum, & alijs similibus, quæ ibi adducit; nam id euenit,
12 quia † duplicato labori, & operi duplex merces, ac stipendium debetur; sicut etiá quando labor minuitur, debet minui salarium, l. Scio amico in princ. ff. de ann. leg. At vero in casu nostro vnicus est labor, & vnicum opus. Minus etiam obstat quod obijciunt Couar. & Hoied. loc. cit. ex l. si consul, iuncta Glos. ff. de adopt. l. 3. ff. de rit. nupt. l. fistulas §.1. ff. de contrah. empt.
13 & alijs similibus iuribus † posse quem du plici officio fungi, modò exercitium vnius alteri non contradicat, eiusue vsum non impediat; atque adeo emolumentum vtrique officio affignatum percipere, nam respondetur primo, non modò duas intereßentias se impedire in vnica persona, sed implicare, vt simul sint eodem tempore. Secundò non ideo ex d. iuribus sequi, debere habentem illa duo officia habere etiam duo salaria, vel si habebit, erit ratione duplicis laboris, vt mox diximus, quod non accidit in casu nostro, in quo vnus est labor, & vna intereßentia, propter quam dantur quotidianæ distributiones, vt supra ostendimus. Denique non offi cit, quod idem Couar. & Hoied. ibid. obijciunt ex tex. & ibid. Glo. & Doc. in d.c.cũ
14 olim † Archidiaconum simul, & Canonicum habere duas voces in Capitulo; nam in eo tex. id non decidit ur, sed solum refertur, quod tamen potius improbatur. Glos. verò dubitatiue loquitur, stante, etiam consuetudine, quo casu id libenter admitto, sicut etiam in distributionibus; alias non video, quomodo id iure sustineri possit. deinde dato etiam, duplicem vocem ei competere, non rectè sequitur, deberi etiam duplices distributiones, vt oprimè ait Butr. & cap. cum olim; illud enim datur in consequentiam dignitatis,
15 & quia † ad hoc, vt clericus habeat vocem, solum sufficit, quod habeat ius Canoniæ cap. dilectus il. 1. & ibi omnes, de præben. at verò, vt habeat distributiones, requiritur etiam realis intereßentia, quæ duplicari non potest, vt iam dictum est; deinde, percipere distributiones non statim sequi ad vocem in Capitulo, nos latius ostendemus infr. quæst. 20. concl. 1.

Tertia Concluſio. Indubitatum omnino est, quod, vbi adsit hac de re con-
16 suetudo, † is, qui obtinet dignitatem, & Canonicatum ex dispensatione in vna, & eadem Ecclesia, duplices habebit distributiones, ita post Bal. Card. Deci. & Exc. locis cit. tradit Viu. d. ver. Archidiaconus, Duen. d. reg. 206. limit. 4. Couar. d. cap. 13. num. 6. licet contrarium velit Curt. dict. sect. 5. num. 43. sed ma-
17 le; nam † consuetudo admittenda est, modò non sit contra ius naturale, vel diuinum, aut consuetudo ipsa a iure improbetur, aut sit nimis damnosa Ecclesiæ, vt patet ex text. dict. cap. final. iuncto cap. 1. & quod ibi tradunt Doctor. Neque obstat tex. quem ipse Curt. al legat in cap. litteras, de concess. præben. nam nihil ibi habetur, de distributionibus, sed solum de præbendis, quæ longè distant à distributionibus. Minus aduersatur Clem. fin. de præben. nam loquitur dũtaxat de præbendis; neque vllum verbum ibi sit de consuetudine. Card. etiam Flor. in d. conſ. 53. arguendo id indicat, sed cum, Bald. firmat contrarium. Abb. denique in consil. 96. volum. 2. nihil ad rem habet. Ex quibus fit, quod cum hæc consuetudo non sit contra ius, sed solum præter,
18 † requiret dumtaxat spatium decem annorum, iuxta alias tum in hoc tractat. tum tractat. de Option. cap. 2. quæstion.

2. per

2. per nos tradita: ut aduntq; Doct. communiter in cap. fin. de consuetud. vbi inter cæteros Roch. Curt. sect. 3. num. 28. communemq; dicit Turzan. opin. 66. & Soar. in Thes. recept. sent. litt. C. num. 279.

Quarta, & postrema conclusio. Obtinês
19 duos Canonicatus in diuersis Ecclesijs † citra dispensationem nequit duplicem habere distributionem, & quidem si eodem tempore diuina officia recitentur, patet, quia vtriusque interesse non potest, quod requiritur ad lucrandas distributiones, ca. vnic. de cler. non resid. in 6. sic Io. Azor. Instit. moral. part. 2. lib. 6. cap. 13. quæst. 5. vbi etiam innuit, idem absolutè dicendum dum contendit, eum, qui secundi Canonicatus possessionem nactus est, ipso iure primum amittere, post Trid. Conc. sess. 7. c. 4. de refor. vbi tamen nihil in hoc additur iuri antiquo, magis facit cap. 7. de reform. sess. 24. dum aufert Episcopis facultatem conferendi secundum beneficium personalem requirens residentiam. Quod si ex dispensatione Apostolica Ca-
20 nonicus quis sit in pluribus Ecclesijs, † tũc pro tempore, quo in eisdem diuinis interest, lucrari poterit vbiq; distributiones, cum id faciat, ad quod illæ tribuuntur; & alioqui iustè retineat vtrumque Canonicatum, cuius ratione capax quis est distributionum, cap. dilectus il 1. & cap. pro illorum innecta Glos. fin. de præben. pro eo verò tempore quo in aliqua ex ijs Ecclesijs diuinis non interest, illis distributionibus carere debebit, nisi id quoque expresè contineat dispensatio, quæ cum sit stricti iuris, ita erit accipienda, vt quo minus fieri possit, ius cõmune lædat, c. 1. §. ille verò, de fil. presb. in 6. cum simil. at verò iure communi ad lucrandas distributiones omnino requiritur interessentia, seclusa iuris, aut Papæ dispensatione, & indulgentia speciali, d. cap. vn. cum ibi adnot. & suis concord. Quid autem stante consuetudine statuendum sit, dicemus quæst. 12. concl. 1. Interim finis sit huic quæst.

SVMMAE RERVM.

1 *Absens aliquis dicitur pluribus modis.*

2 *Absens dicitur qui non est in hoc mundo, sed mortuus est.*

3 *Absens dicitur qui longè abest à loco, de quo agitur.*

4 *Abesse dicitur qui extra prouinciam est, quæ prouincia accipienda est iuxta dominium illius ciuitatis, num 5.*

6 *Absens dicitur qui non est in ciuitate, seu in continentia murorum illius.*

7 *Absens dicitur qui non est domi, aut si est domi parat discessum, aut reuersus nondum composuit sarcinulas, num. 8.*

9 *Absens dicitur qui non est in loco particulari, puta cubiculo, ecclesia, &c.*

10 *Absens dicitur qui corpore præsens est, non animo.*

11 *Absentia duplex, alia ordinaria, alia extraordinaria.*

12 *Absentia extraordinaria duplex, alia necessaria, alia voluntaria.*

13 *Absentia necessaria triplex, alia laudabilis, alia vituperabilis, alia neutra. Similiter voluntaria, num 14.*

15 *Absens potest quis dici iusta de causa quoad vnum effectum, & non quoad aliud.*

16 *Absens iusta de causa in casibus à iure non expressis quando quis dicatur, iudicis arbitrio relinquitur.*

17 *Præsentia, residentia, & interessentia an, & quomodo inter se differant.*

18 *Distributiones quotidianæ non dantur ijs, qui tantum præsentes sunt in ciuitate, & loco Ecclesiæ. Item non dantur residentibus tantum, sed interessentibus, nu. 19.*

20 *Distributiones non dantur absentibus licet per aliud inseruiant; nec sint alij reditus.*

21 *Absens ob iustam causam, ob quam iure percipit distributiones, non percipiet, si ea non sit verè causa absentiæ. Idem autem dicendum est quoad partem, num. 22. Idem vbi alia de causa tunc magis principaliter abesset ab Ecclesia, num. 23.*

24 *Impedimentum affectatum non tribuit iustam causam absentiæ, propter quam possit quis percipere distributiones.*

25 *Impedimentum affectatum regulariter non excusat. Modò affectatio contineat malitiam, num. 26.*

27 *Affectatio discessus, seu diuturnæ absentiæ ex quibus colligatur.*

28 *Affectasse discessum præsumitur, qui sine lucro absentandi se occasionem procurauit.*

29 *Affectasse discessum præsumitur vir gregius absens causa publici officij, aut negotij exi-*

gui,

gui, quod a quouis expediri potuisset.

30 *Affectasse discessum præsumitur, qui maturius, quam necesse sit, discessit. aut eo tempore, quo abesse cœpit, tenebatur aliquid facere, quod non fecit, num. 31.*

32 *Absentium affectare quo ad non reditum præsumetur is, qui non redit statim, ac absentia causa cessat.*

33 *Absentia suscepta causa metus tandiu durat, quamdiu durat metus.*

34 *Ambasciatores finita legatione non fruuntur amplius priuilegio, neque habent salariũ.*

35 *Absenti iusta de causa debet concedi tantum temporis, quo redire possit in patriam; hoc est viginti miliaria pro singulis diebus; num. 36.*

37 *Dieta vna legalis continet viginti miliaria.*

38 *Absens iusta de causa dicitur eadem de causa abesse, si dum rediturus pararet, vel rediret, aliud iustum impedimentum ei superueniat.*

39 *Absenti iusta de causa datur, postquam reuersus est, modicum temporis ad res suas componendas. Illud autem quantum esse debeat, num. 40.*

41 *Impedimentum iustum non facit, vt absens percipiat distributiones, quando is se arctauit, aut præcepit illud impedimentum ex culpa impediti præordinata ad casum, nu. 42.*

43 *Impedimentum, quod facile potuit remoueri, & non fuit remotum non excusat. Quid autem quando impedimentum remoueri non potuit, sed impeditus otiosè agebat; nu. 44.*

45 *Protestatio an, & quando necessaria sit impedito, vt impedimentum eum excuset.*

46 *Argumentum à restitutione in integrum ad acquisitionem distributionum an rectè sumi possit.*

47 *Necessitas corporalis iusta, & rationabilis excusat ab amissione distributionum quotidianarum. Idque procedit de iure communi scripto seclusa consuetudine, num. 48.*

49 *Absens leuandi corporis causa priuandus non est distributionibus.*

50 *Egrediens Chorum aliquantisper ad respirandum amittere non debet distributionẽ.*

51 *Peregrinationis causa qui abest non ideo percipit distributiones. Idem de eo, qui peregrinatur ex voto, num. 52.*

53 *Absens, vt confiteatur peccata sua non ideo habebit distributiones.*

54 *Vi priuata detentus non amittit distributiones. Idem si ab hostibus quis capiatur, num. 55.*

56 *Obses datus ab Ecclesia non amittit distributiones.*

57 *Repræsaliarum causa captus non amittit distributiones.*

58 *Metus iusti causa absens non est priuandus distributionibus.*

59 *Metus quando fuerit iustus, & iusta causa se absentandi, regulariter iudicis arbitrio remittitur. quid autem consideret iudex, nu. 60.*

61 *Metus iustus circa quæ mala versetur, & num. seqq.*

62 *Mors, vel cruciatus corporis iuste timetur.*

63 *Vincula, & carcer iuste timentur.*

64 *Bonorum omnium amissio iuste timetur. immo & maioris partis, num. 65.*

66 *Honoris, & pudicitiæ amissio est iusta timoris causa.*

67 *Libertatis, & status amissio iuste timetur.*

68 *Expulsio à ciuitate est iusta causa timoris.*

69 *Præceptum Principis, vel iudicis iniustum aliquid præcipientis est iusta causa timoris, & absentiæ.*

70 *Tyranni mali mores, quos compati quis nequeat, sunt iusta timoris causa.*

71 *Inimicitiæ potentiorum, seu partialitates sunt iusta causa timoris, & absentiæ, vt queat percipere possit distributiones. Modo tamen is non fuerit in culpa, num. 72.*

73 *Bellum vel ciuile vel externum est iusta causa timoris, & absentiæ, modo futurum non sit in patria commorari.*

74 *Pestis est iusta causa timoris, & absentiæ à loco contagioso.*

75 *Pestis causa an, & quomodo Clericus possit abesse maxime à residentia.*

76 *Pestis causa absens clericus Ecclesiæ Collegiatæ percipit fructus præbendæ, non autem distributiones quotidianas.*

77 *Beneficiatus discedens causa pestis an teneatur habere licentiam Prælati.*

78 *Metum quando iustum arbitrabitur iudex attenta personarum qualitate.*

79 *Metus iustus, & absentia eius causa suscepta excusant, modo metus perduret.*

80 *Clericus iniuste bannitus, relegatus, & carceratus non amittit distributiones quotidianas. Idem si fuit iuste carceratus, & tortus propter*

propter indicia, sed fuit absolutus. nu. 81. Secus vero si iuste quis omnino carceratur, relegatus vel bannitus fuerit num 82.

83 *Impedimentum quolibet iustum, & necessarium excusat ab amissione distributionum.*

An, & quando absens ob corporis necessitatem iure possit percipere Quotidianas Distributiones. Quæstio V.

EXPLICATIS ijs, quæ de percipiendis quotidianis distributionibus ab ijs, qui præsentes actualiter, & vere sunt diuinis officijs, dicenda videbantur; operę pretium est, vt ad ea veniamus, quæ ad rationem earundem ab ijs percipiendarum, qui adsunt, sed ficte pro præsentibus, & interessentibus habendi sunt pertinere videntur. Sed antequam ad propositam quæstionem de absentibus ob corporis neceffitatem descendamus, quædam prius generatim de absentia, quæ magis ad rem nostram faciunt, adnotanda sunt.

1 Præmitto igitur primo, † quam plurimis modis dici aliquem absentem, de quibus per Bal. in l. præsens, ff. de pact. Alciat. & Rebuf. in l. absentem, ff. de verb. sign. Fel. in cap. quoniam frequenter num. 9. & seqq. vt lit. non contest. Dec. in cap. cum omnes, num. 43. de constit. Alex. in l. 2. §. voluntatem, ff. sol. matr. Cagn. in l. qui potest, ff. de reg. iur. Balb. in tract. de præscript. 4. part. 2. quæst. princ. num. 3. & D. Sfort. Odd. in suo pulcherrimo tract. de restitut. in integrum quæst. 5. art. 6. nos eos duntaxat modos seligemus, qui ad rem, de qua agimus, magis videntur accedere. Primo
2 ergo dicitur absens, † qui non est in hoc mundo, sed, cũ prius viueret, nũc mortuus est, c. si delegatus, de off. deleg. in 6. opt. tex. vbi Alciat. & cæteri in l. mulieris §. abest. ff. de verb. signifi. Secundo dicitur
3 absens, † qui licet in mundo sit, tamen longe distat a loco, de quo agitur; opt. tex. in l. fin. §. vbi autem, C. de bon. quę liber. vbi id adnotauit inter cæteros Bald. & Fulg.
4 Tertio dicitur abesse † qui extra prouinciam est; tex. in l. fin. C. de præscript. 10. vel 20. annor. Glos. in §. 1. verb. præsentes, Instit. de vsucap. & in l. præsens, ff. de procur. quæ tamen prouincia † accipienda est
5 non secundum gentes, seu nationes, aut secundum Geometrarum diuisionem, sed iuxta dominium Ciuitatis illius, à qua dicitur abesse, vt post Bald. d. §. 1. monet Odd. d. art. 6. nu. 31. Quarto dicitur absens
6 † qui non est in Ciuitate, siue in continentia murorum illius, d. l. absentem, ff. de verb. signif. cum concord. de quib. Alber. d. l. præsens ff. de procur. opt. etiam tex. in d. capit. vnico, de cleric. non resid. in 6. & hic proprie dicitur absens, vt tradunt Gom. in § rursus num. 7. Instit. de act. Dec. in capit. cum omnes in 1. lect. num. 42. de constit. & Io. An. in capit. vbi periculum §. 1. de elect. in 6. Quinto dicitur absens
7 † qui non est domi; tex. d. l. præsens, ff. de procurator. & in l. 4. §. abesse, ff. de damn. infect. & l. aut qui aliter §. 1. ff. quod vi, aut
8 clam. Sexto dicitur absens † qui est domi, tamen est in procinctu, & parat discessum componendo sarcinulas, vel reuersus illas adhuc non deposuit, nec quiescere cœpit; tex. & ibi late Bart. in l. ab hostibus §. sed quod simpliciter, ff. ex quibus caus. mai. Septimo qui † non est in loco particulari, seu, vt alij loquuntur, loco loci, puta
9 in cubiculo, Ecclesia, alioue loco, de quo agitur; vt est bonus tex. in d. l. absentem, & melior in d. capit. vnico, ibi, qualitercunque in ciuitatibus, seu alijs locis; in quibus ipsæ consistunt Ecclesiæ, sint præsentes, licet diuinis officijs non interfint &c. Octauo, & postremo, quod ad rem
10 nostram attinet, absens dici potest † qui corpore omnino præsens est tamen animo, & intellectu abest, qualis est furiosus, & quilibet mente alienatus l. 2. §. furiosus, ff. de procur. Alber. d. l. præsens, ff. eod. Odd. d. art. 6. n. 391. qua ratione dici etiam potest absens, qui, licet mente captus non sit, ad id tamen non attendit, quod agitur, sed abstractus est, ac mente, seu imaginatione vagatur.

Præmitto secundo, quod, omissis alijs diuisionibus absentiarum illa melior est, quam affert, & optime comprobat Odd.,
11 d. quæst. 5. art. 7. vt † alia sit ordinaria, quę est domicilij perpetui; alia extraordinaria ratione discessus, & absentatio

nis

nis accidentalis,& extraordinariæ à domi-
12 cilio proprio ; hæc autem † duplex sit,alia necessaria , cogente Principe , Magistratu , vel iudice suæ Ciuitatis , vel ex præcepto legis communis , aut statutorum;alia voluntaria , quæ omnino sponte , & ad nullius iussum , sed ad propriam , vel amicorum , vel suorum vtilitatem , & gratiam
13 suscipitur. Rursus necessaria † triplex , alia laudabilis,quæ pro suæ Reip.Principis, vel Ecclesiæ vtilitate suscipitur iussu illius , qualis est legatio ; alia vituperabilis , vt relegatio,vel bannum, quod etiam quandoq;timore pœnæ sucipitur; alia demum neutra , hoc est , neque laude , neque vituperatione digna , vt si quis captus sit , & detentus à latronibus, vel ab aliquo priu-
14 uato. similiter absentia voluntaria † triplex , alia laudabilis , vt causa studiorum ; alia vituperabilis , vt causa latitationis , vel otij, aut non honestæ, ac pene necessariæ recreationis , & voluptatis ; alia denique neutra , quæ lucri causa suscipitur,qualis esset in clerico aduocatio coram Iudice Ecclesiastico , vel consultatio cum lucro litigium pro se , vel amicis, aut consanguineis ; & alia huius generis.

15 Præmitto tertio , aliquem † posse dici absentem iusta de causa ad aliquem effectũ,&non ad alium; seu quoad aliquod priuilegium,& non quoad aliud , puta , quoad percipiendos fructus præbendarum, non autem distributiones quotidianas , vt infr.suis locis dicemus de absentibus causa studiorum, vel in seruitio Papę,aut Episcopi , aut alia simili de causa. In casibus autem particularibus à iure non expressis
16 † quando iusta , vel laudabilis dicatur absentia quoad vnum , vel alium effectum iudicis arbitrio relinquendum erit,iuxta ea , quæ supra quæst. 3. concluſ. 6. ex Menoch.& alijs tradidimus,& in materia absentiæ docent Fel.in cap.quoniam frequenter num. 9. vt lit. non contest. Alciat. in l. mulieris §.abest ff. de verb. sig. & Odd.d. tract.de restit.in integr.quæst.5.art.6.num. 41.

Præmitto quarto quoad obtinentes Canonicatum, vel Dignitatẽ in Ecclesijs Cathedralib. aut Collegiatis hæc tria inter se
17 differre,præsentiam, † residentiã, & interessentiam; nam præsentia nomen generale est,& opponitur cuicunque ex supradictis modis absentiæ, præcipue vero illi per quem quis dicitur abesse à Ciuitate , vel loco , in quo est Ecclesia , cui quis adductus est ; residentia autem est , per quam quis in Ecclesiam suã corporalem præsentiam , licet non continuam exhibet ; interessentia vero est cum Choro addictus continue adest diuinis officijs , in ijsq; Ecclesiæ inseruit , vt est optimus tex. in d. cap. vnico ; ibi , distributiones quotidianas ; quæ tantum residentibus tribuuntur , qualitercunque in ciuitatibus , seu alijs iocis , in quibus ipsę consistunt Ecclesiæ,sint prę sentes,licet diuinis officijs non interſint , ex integro percipiunt , ac si continue ipsis Ecclesijs in eisdem officijs deseruirent. Et quamuis in his vebis pro eodem poni videantur residentes , & interessentes,dum dicitur,quotidianas distributiones dari tantum residentibus , quas tamen dari tantum interessentibus & supra sępius admonuimus, & infra concl. 1. ostendemus ; tamen nomen residentis hic sumitur,prout excludit eum,qui dumtaxat præsens est in Ciuitate , vel loco Ecclesiarum,vt aperte constat ex verbis,quę subijciuntur , qualitercunque in Ciuitatibus , &c. vt ea intellexerunt Gemin. Franc. & cęteri fere omnes Doct. per illum etiam tex.docentes,residentiam differre ab interessentia , quorum sententiam veram , & communem esse , non tamen ex eo tex. colligi omnino , ac liquido posse , constat ex ijs,quę sup. 1.par.quæst.4.in explicatione definitionis distributionum adduximus. quam etiam sententiam tenet inter alios Io.Azor.Instit.Moral.par.2.lib. 7. c. quæst. 5. licet ipse non distinguat residentiam à præsentia , sed malè , vt patet ex dictis.

His premissis constituatur regula negatiua,& sit Prima concluſio. Distributiones quotidianę regulariter non dantur absentibus, etiam si prę sentes sint in Ciuitate , vel loco, vbi sita est Ecclesia ; aut etiam residentibus,sed tantum ijs,qui statis horis diuinis officijs in Ecclesia interſunt.

18 Quod non dentur ijs,† qui tantum prę sentes sunt in Ciuitate , & loco vbi est Ecclesia, & non interſunt diuinis in ipsa Ecclesia,vt Doctor. prętermittam , differtis ,

verbis, definitum est in d. c. vnico, vt constat ex verbis mox supra relatis, iunctis ijs, statuimus, vt distributiones ipsæ quotidianæ Clericis Ecclesiarum ipsarum, qui eisdem officijs in ipsis Ecclesijs adfuerint, tribuantur; & ijs: qui vero aliter de distribu-
19 tionibus ipsis quicquam receperit, rerum sic receptarum dominium non acquirat, & capit. Quod autem † non detur absentibus, aut etiam residentibus, sed tantum ijs, qui diuinis officijs in Collegiatis Ecclesijs interfuerint, constat ex tex. in capit. licet, de præbend. necnon ex d. capit. vnico, verst. statuimus iuncto §. qui vero, & ibi Glos. & Doct. communiter, & Couar. d. lib. 3. var. resol. capit. 13. num. 3. item ex capit. fin. de rescript. in 6. & c. cum non, de ceat, de elect. eod. lib. Clem. 2. de ætat. & qualit. Extrau. 11. de præben. inter commun. Concil. Trid. sess. 12. cap. 3. & melius sess. 24. cap. 12. §. præterea, de reform. ibi; distributiones vero, qui statis horis interfuerint, recipiant; iunctis etiam decision. Cassad. in decis. vnic. sub tit. de cler. non resid per totum, & Cæs. Graf. decis. 116. alias 5. de præb. num. 3. & de hoc nemo est qui dubitet.

Ampliatur autem hæc conclusio primo
20 vt procedat, † etiamsi Clericus Ecclesiæ Collegiatæ in ea per alium deseruiat etiam ex priuilegio; nam distributiones neque debentur absenti, quia personale ministerium Ecclesiæ non exhibet, neque Vicario, quia is Canonicus non est, vt post Cald. cons. 1. de cler. non resid. singulariter tradit Couar. d. cap. 12. num. 2.

Ampliatur hæc conclusio secundo, vt habeat locum licet illud beneficium nullos alios reditus habeat præter distributiones; quicquid voluerit Azor. d. cap. 7. quæst. 7. ex Glos. d. capit. vnic. licet enim nomine fructuum beneficij veniant distributiones vbi alij reditus non sint illius beneficij, vt sup. 1. p. quæst. 9. docuimus: tamen id procedit vbi alias ex historia redderetur talis dispositio, vt ibidem adnotauimus; negarique non potest, quin adhuc hæ sint veræ distributiones, quæ omnino requirunt interessentiam, d. capit. vnico cum alijs mox allegatis, quæ non distinguunt, an beneficium habeat alios reditus, necne, vnde nec nos debemus distinguere, capit. Romanorum, 19. dist. cum simil.

Secunda Conclusio. Absens à Choro, seu Ecclesia, cui addictus est, ex iusta aliqua causa, ob quam iure percipere potest quo-
21 tidianas distributiones, † tunc demum eas percipiet, cum ea vere fuerit causa absentiæ, vt quia solet, cum non est impeditus, diuinis officijs interesse; alia non percipiet. ita Decian. cons. 69. num. 8. & 9. vol. 2. statutumq; fuit in Conc. Prouinc. Mediol. 5. sub tit. quæ ad distribut. pert. Probaturq; tum ex eo, quod infr. in seq. quæst. de infirmis, & quæst. 11. de absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem dicemus; tum ex opt. tex. in l. 1 §. Stichus, ff. de statut. & l. 2. ff. si quis caution. l. is, qui Reip. causa. quæ est antepen. cum sua Glos. ff. ex quib. caus. mai. tum etiam ex eo, quod ex communi Doct. opinione tradit Odd. d. tract. de restit. in integr. quæst. 27. artic. 4. & seqq. impedimentum debere esse immediatam, seu causam immediatam, ita, vt eo cessante, cessaret lesio, alias non concedi restitutionem in integrum; à qua quidem ad perceptionem quotidianarum distributionum videtur tamquam à simili congruę posse sumi argumentum saltem negatiuum. Tum quia notissimi iuris est causam non dici eam alicuius rei, sine qua illa res esse potest; quia etiam multa sunt, sine quibus aliud esse nequit, & tamen illius causa non sunt, sed à Philosophis vocatur conditiones, sine quibus non, sicut sublatio eius, quod retinebat lapidem, ne in terram caderet, non est causa, cur hic lapis ad terram tendat, sed conditio, sine qua nunc non caderet, seu ad terram descenderet, cum igitur impedimentum illud non dicatur causa absentiæ, sine quo illa absentia esse potest, & esset; neque etiam potest eam absentiam iustificare, seu iustam reddere; quod qualitas hæc iustitiæ simul cum absentia oriatur, & quodammodo eius accessoria sit; cum maxime ideo lex in his impedimentorum casibus indulgeat, vt possit quis absens quotidianas distributiones percipere, quia illud impedimentum causa sit talis absentiæ: cessante autem ratione legis, quæ vnica sit, cessare debet etiam eius dispositio, l. si maritus §. scripsi, ff. de adult. & l. fin. C. de præscript.

script. decem, vel vigint. ann. cum simil. Tum denique ex eo, quod casus superuenies recipit interpretationem secundum statum precedentem, vt habetur in c. maiores, de baptis. in fin. cum tuis concord. Audiendus igitur non est Petr. Nauar. de restit. tom. 1. lib. 2. cap. 2. dub. 3. suppos. 6. seu num. 209. dum contrarium tueri conatur ex eo præcipue, quod nihilominus ille est legitime impeditus: nam vere adhuc illud impedimentum non est causa talis absentiæ, neque illa causa impediens vere impedit præsentiam, tollitue interessentiam. Similiter non obest quod idem Petr. Nauar. ibid. & dub. 4. num. 240. obijcit, quod voluntas non interessendi non debet auferre distributiones; nam interior bonus, vel malus animus in restitutionibus nihil efficiat, nec Ecclesia talem actum internum putat; quod ipsum latius confirmare nititur n. 241. & seq. Nam hæc nostra sententia non contendit, solum animum id efficere, sed declaratum aliquo exteriori actu, qui ostendat, impedimentum hoc non esse causam absentiæ, vt quia Clericus ille non soleret antea interesse, aut principaliter ob aliam causam abesse cœperit, idque ex ius cõfessione, aut alias appareat; hæc namque impedimenta non tribuunt distributiones, sed ab earum amissione solum excusant eos, qui alias illa lucrarentur, vt patet ex d. capit. vnico §. qui verò, ibi, excusaret. quod autem diximus de vniuersis distributionibus vnius anni, exempli
22 gratia, † idem dicendum est de parte, vt si quis solebat in anno lucrari solum dimidiam distributionem, sola dimidia detrahendæ sit ab eo, quod lucrari potuisset absens ex iusta causa; & sic de cæteris; eadem enim est ratio, & idem iudicium de toto quoad totum, & de parte quoad partem, l. quæ de tota ff. de rei vindic. & l. à Titio, ff. de verbor. obligat. Huic conclusioni similis est illa, quam firmat, & late comprobat inter cæteros Tiber. Decian. d. cons. 68. num. 4. & tribus seqq.
23 vol. 2. nimirum, † eum, qui abest ob Ecclesiæ vtilitatem, aliamue causam expressam in iure, ob quam percipere deberet distributiones, earundem distributionum participem esse non debere, vbi alia etiam de causa magis principaliter abesset ab Ecclesia. regulare etenim est vt attendatur quod principaliter agitur, non incidenter, l. 1. §. quod dicimus, ff. de auctor. tut. l. is qui, ff. de liber. cau. l. verum ff. de furt. l. si quis nec causam, vbi late Ias. à num. 3. ad 23. ff. si cert. petat. Put. decis. 519. num. 3. lib. 2. Mohed. decis. 2. num. 2. de præb. cum alijs adductis à Gonzal. ad Reg. 8. Cancell. Glos. 45. §. 1. num. 34.

Tertia Conclusio. Impedimentum affe-
34 ctatum † non tribuit iustam causam absentiæ, ita, vt propter eam possit quis percipere quotidianas distributiones, ac si esset præsens, & interesset diuinis officijs. Probatur; nam regulariter impedimentum
25 affectatum † non excusat, vt late probat Tiraq. de retract. Lignag. §. 35. Glos. 4. nu. 29. Iosep. Ludou. lib. 2. decis. Perus. decis. 36. num. 3. Fel. in cap. fin. num. 5. de testib. Ias. in l. si verò, num. 8. in fin. ff. qui satisd. cog. & alij passim; in casu autem absentiæ tex. est in l. & qui data opera, in princip. ff. ex quib. ca. mai. & opt. tex. in l. pen. C. quom. & quand. iud. latè Tiraq. d. num. 29. Cassan. in Consuet. Burgun. rubr. 4. §. 20. num. 3. Odd. d. tract. de restit. in integr. quæst. 27. art. 1. num. 2. qui etiam num. 4. & seqq. post Rol. à Vall. consil. 47. nu. 38.
26 lib. 2. id limitat, † dummodo huiusmodi affectatio contineat malitiam, seu dolum malum; & sic tollitur obiectio ex l. voluntarié, C. de excus. tut. quæ multum torsit Alber. in l. 4. ff. ex quib. caus. maior. & Doct. antiquos, vt testatur Odd. d. num. 4. qui
27 etiam d. quæst. 27. art. 2. & seq. † affert quamplures coniecturas, ex quibus iure colligitur, aliquem affectare discessum, vel etiam non reditum, seu diuturnam absentiam; sed eas ego dumtaxat seligam, quæ ad rem nostram adaptari, atque in vsum circa absentiam ab Ecclesiam, venire possunt. Quoad affectationem ergo discessus prima coniectura esse potest,
28 † cum quis data opera, & simul etiam sine lucro se absentãdi occasionem procurauit ita ex tex. in d. l. & qui data opera optimè deducit Odd. art. 2. n. 11. & tribus seqq. Secunda, cum vir aliquis egerimus, & in maximis rebus gerendis exercitatur † abesset causa alicuius officij publici, exigui tamen momenti, & honoris, & quod

à quolibet etiam minimo tractari,& expediri potuisset,vt per tex. in l. spadonem, §. fin. ff. de excus. tut. & post Rom. sing. 597.& alios tradit Odd. d. art. 2. num. 15.

30 Tertia coniectura erit, † cum quis maturius profectus est, quam ei necessarium esset.ita Odd.d.art.2.num.17.per tex.in d. l. & qui data opera, circa princ. Quarta, quando eo tempore, quo abesse cœpit,

31 †tenebatur aliquid facere,quod non fecit, vt post Abb. in c. ex tuæ num. 11. de cler. non resid.& alios docet Odd.d.art.2.num. 18.Quoad reditum autem ille dicetur affe-

32 ctare absentiam,† qui statim,ac cessat causa absentiæ,non redit, vt est tex.in l. si cui in prouincia §. tamdiu, & l. hi qui, ff. ex quib.cau.mai.& tradunt Abb.in cap.expo-suit num. 14. de dilat. Odd. d. quæst. 27. art. 3. num. 25. qui mox num. 26. infert

33 † primo,vt absentia suscepta ex causa metus tamdiu durare dicatur, quamdiu durat causa metuendi post Abb. in cap. 1. num. 2. & 12. quod met. caus. Dec. cons. 119. per tot. & alios. Secundo infert, quod

34 Ambasciatores † finita legatione non dicuntur amplius frui priuilegio,nec debent habere salarium. post Bart. & Bal. in d. §.

35 tamdiu.Hoc autem ipsum limitatur † primo, vt debeat etiam absenti ex iusta causa concedi, ac computari tantum temporis, quo possit redire in patriam, & tunc dicetur similiter abesse eadem iusta de causa,vt constat ex tex.in d.§. tamdiu, & l.qui mittuntur §. fin. ff. ex quib. caus. mai. debet autem assignari tantum, quantum lex redeuntibus præstare solet, d. §. tamdiu;

36 est autem † hoc tempus vnius diei pro singulis viginti miliaribus, vt adnotauit ibi Glos. per tex. in l. 1. ff. si quis caut. & l. 3. ff. de verb. sign.& de hoc est alia Glos. in cap.nonnulli.de rescrip. per eadem iura

37 docens,† vnam dietam legalem continere viginti miliaria, licet dicat, ibi sumendas esse dietas pro vulgaribus, quæ habentur secundum consuetudinem loci, non autem legalibus; sed id forte locum habet in materia rescriptorum super datione iudicum, de qua ibi agitur; at verò in materia absentiæ, de qua nos agimus, habemus tex. in d. §. tandiu expresse requirentem dietas legales; ideo ab hoc non

38 receedendum. Secundo limitatur † nisi aliud iustum impedimentum superueniens, vel antequam reditum arriperet, ac pararet,vel in ipsomet reditu ipsum absentem in sua absentia retardaret:nam dicetur adhuc pristina absentia durare,ac si eadem causa absentiæ perseueraret; vt est opt. tex.in d.§.tandiu vers.planè, & notat Roman. in l. si verò §.de viro num.230. ff.sol. matr.Menoch.de arbitr.iud.lib.2.centur.2. cas.153.Odd.d.art.3.nu.31. Limitatur ter-

39 tiò,vt non procedat † pro quodam modico tempore, quod datur ipsis iam reuersis ad res suas componendas, & quodāmodo ad quiescendum,per tex.& ibi latè Bart. in Lab hostibus §. sed quod simpliciter, ff. quod met.caus. hoc autem modicum tem-

40 pus,† licet arbitrarium sit, vt in terminis tradunt Menoch. d. lib. 2. cent. 1. cas. 33. numer. 1. & 2. & Odd. d. art. 3. num 36. tamen in casu nostro absentiæ iustæ, propter quam quis lucratur,quotidianas distributiones, secluſa consuetudine, vix reliquum eius diei,quo absens redit,concederem, eò, quia distributiones dentur propter quotidianam interessentiam, ac continuum seruitium Ecclesiæ, vt docet tex. d. cap.vnico, & adnotauit Couar. d. cap. 13. in princip. nosque sup. non semel admonuimus. stante vero de hoc speciali consuetudine legitime inducta, duo, vel tres dies post, vel etiam ante reditum indulgeri possunt, ut infr.quæstion. 12. concl. 2. vbi agemus de consuetudine tribuente distributiones absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem, satis ostendemus.

Quarta Conclusio; ex qua etiam magis explicatæ manebunt tum præcedens, tum sequentes conclusiones. Impedimen-

41 tum etiam iustum † non debet excusare absentem ab Ecclesia, ita, vt possit percipere distributiones, quando impeditus ita se arctauit, & adstrinxit in illo modico tempore, quo impedimentum superuenit, vt vix potuisset etiam cessante illo impedimento ad Ecclesiam accedere, vt diuinis interesset,& quodlibet etiam breuissimum impedimentum potuisset illum à reditu retardare, prout sunt tex. singulares in l. hoc iure, ff. de verb. oblig. & l. si quis hæres, ff. de acquir.hær; & in specie in materia absentiæ, in l. qui,

com-

commeatus.ff.de re milit.& in l.2.§.si quis iudicio, verſ. ſi quis tamen cum poſſet &c.ff. ſi quis caution.per quę id in terminis reſtitutionis in integrum tradit Odd.q. 27. art. 6. poſt Dec. in capit. ex ratione num.68. de appell. Idem etiam dici poteſt

42 † vbi proceſſit impedimentum ex culpa impediti pręordinata ad caſum, ſecus vero, ſi non fuerit prærordinata, vt poſt Abb. in capit.cum inter, de except.& in c.intelleximus num. 5. de iud. Bal. in alleg. l. 2. §. ſi quis iudicio num. 3. ff. ſi quis caut. & alios tradit Odd.d.tract.de reſt.in integ. quæſt.6.art.3.& 5.& quæſt.28.art. 8. num. 52.& 53. & nos fortaſſe aliquid dicemus in ſequent. quæſt. vbi de infirmis ex ſua culpa latius agemus. Idem quoque dicen-

43 dum † de eo, qui facile potuit impedimentum remouere,& non remouit:nam tunc tale impedimentum non excuſat; optimus textus in capit. fin. de election. necnon in l. qui poteſt, ff. de regul. iur.l. quibus diebus,ff.de condit.& demonſt.l. ſi Titius, ff. eod.l. ſi ſeruus hæredis §.Imperator,ff.de ſtat.lib.& l.fin.§. illud, C. de temp.appell. & ex communi in materia reſtitutionis reſoluit Odd. d.quæſt.27. art. 7.& Fern.Vaſq.controu.illuſtr. lib. 2. cap. 60. num. 10. ſicut & cum quis excuſat ſe ob negotium, quod per alium tractare potuit,vt ſatis probat Rot.Rom.dec.113. Card.Seraph.nu.4. Quid autem dicendum

44 ſit, † quando impedimentum remoueri quidem non potuit, tamen is, cui impedimentum ſuperuenit,otioſe agebat, & negligebat, an tunc noceat impedito, ſiue impedimentum eſſet notorium omnibus tam domi otioſe agentibus, quam diligentiam adhibentibus, ſiue etiam non eſſet notorium,neque præuideri potuerit, ſed caſu contigerit, conſtat ex ijs, quę in hac quæſtione de reſtitutione in integrum tradit Odd. d. quæſt. 27. art. 8. ad quem te remitto, ne videar eius dicta transferre. apud quem etiam in quæſt. 28.per totum videre poteris, an, & quado

45 † huiuſmodi impedimento neceſſaria ſit proteſtatio ad hoc, vt impedimentum excuſet; quæ enim ibi dixit de impedimento quoad reſtitutionem in integrum obtinendam, eadem in ijs, quæ adaptari poſſunt, dicenda etiam proportionabiliter puto quoad effectum lucrificiendi quotidianas diſtributiones: eo tamen excepto, quod nunquam requiretur trina proteſtatio, ſed neque ira exacta, vt requiritur ad effectum, vt quis obtinere poſſit reſtitutionem, ſed ſufficiet vnica, & ſimplex denuntiatio extraiudicialis facta Chori præfecto,vel Collegio Clericorum,inter quos diuidendæ veniunt diſtributiones. Vt autem aliquid certi hac in re ſtatuamus,ſummatim dicta huius Doct. perſtringentes adnotabimus, denuntiationem huiuſmodi, licet ſemper vtilis ſit, ad tradita per eum d. quæſt. 28, art. 1. non autem neceſſaria tunc, cum impedimentum procedit non à facto,& voluntate alterius, ſed ex neceſſitate naturæ, iuxta not. per eundem art. 2. aut, cum impedimentum eſt notorium, per ea, quæ idem docet art. 4. aut denique cum impedimentum procedit immediatè à perſona ipſius impediti, prout eſt infirmitas, iuxta tradita per eundem art. 6. num.54. neceſſariam tamen eſſe, quando impedimentum procedit à voluntate,& arbitrio alterius, non tamen ſuperioris:aut à vim,iuſtumue metum inferente,per ea,quæ de impedito ad effectum reſtitutionis obtinendæ fuſè proſequitur idem Odd.ead.quæſt.28.art.3.quæ quidem

46 dem maxime notanda ſunt. Itemim † vel argumentum optime deduci poteſt à reſtitutione in integrum tanquã à ſimili,ſaltem negatiuum, vel etiam affirmatiuum tanquam in terminis deciſum, adhoc nimirum, vt per viam reſtitutionis in integrum Clericus, qui læſus fuit in amiſſione diſtributionum quotidianarum, reſtituatur ad eas recuperandas; niſi tamen aliud expreſſim deciſum reperiatur à Sacris Canonibus eorumue, interpretibus in ſpecie quotidianarum diſtributionum,aut ex ijſdem aperte id colligitur.

Quinta Concluſio. Certum eſt, abſentem à Choro, & Eccleſia ob iuſtam,& ra-

47 tionabilem corporis neceſſitatem † percipere debere quotidianas diſtributiones, ac ſi diuinis intereſſet. Tex. eſt apertiſſimus in d.capit. vnico §. qui vero, de cler. non reſid. in 6. in hæc verba; Qui vero aliter de diſtributionibus ipſis quicquam receperit, (exceptis illis, quos infirmitas, ſeu iuſta, & rationabilis cor-

porabilis ne ceſſitas, aut euidens Eccleſiæ vtilitas excuſaret) rerum ſic receptarum dominium non acquirat, nec faciat eas ſuas &c. dum enim ibi Pontifex à regula, eorum, qui propter abſentiam, ſeu non intereſſentiam percipere non poſſunt quotidianas diſtributiones, excipit eos, qui corporali neceſſitate detinentur, liquidò conſtat eum velle, hos priuari non debere huiuſmodi diſtributionibus: nam exceptio vltiat regulam, l. 1. ff. de reg. iur. l. his, l. quod verò, & l. ius ſingulare, ff. de leg. l. nam, quod liquidè §. fin. ff. de pen. leg. & l. quæſtum §. denique, ff. de fund. inſtr. cum alijs concord. de quibus per Euerar. in loc. ab except. ad reg. num. 1. quam etiam
48 ob cauſam verius puto † concluſionem hanc de abſentibus ob corporis neceſſitatem, ſicut etiam propter infirmitatem, vel Eccleſiæ vtilitatem non ſolum locum habere ſtante conſuetudine, quod huiuſmodi abſentes percipiant in abſentia quotidianas diſtributiones, ſed etiam attento ſolo iure communi ſcripto, de quo in d. c. vnico in verbis mox relatis, quicquid Fran. in dict. §. qui verò, & nonnulli alij voluerint; id enim, quod nos dicimus, ſentit Rot. coram Card. Seraph. deciſ. 1132. num. 2. at verò apertè tenet Prob. in addit. ad Io. Monach. dict. cap. vnico num. 21. & 35. ibiq; Doct. magis communiter, Gig. conſ. 144. num. 22. Calderin. conſil. 17. tit. de præben. vbi etiam de infirmis, & de abſentibus propter Eccleſiæ vtilitatem apertè voluit Sacra Congregatio Triden. Concil. dum vt audio, ad ſeſſ. 24. cap. 12. de reform. abſolutè cenſuit (nulla conſuetudinis habita mentione) eos, qui abſunt propter Eccleſiæ vtilitatem, diſtributiones quotidianas non amittere; ac ſentiunt plerique relati, & probati a Garz. trac. de benef. par. 3. c. 2. num. 360. de infirmis vero adeſſe dicitur alia eiuſdem Cong. declaratio diſtributiones quotidianas propter infirmitatem diuinis officijs non inſeruientibus ſtante decreto huius cap. 12. deberi, ac expreſsè tenet Io. Selu. tractat. de benef. 4. p. quæſt. 6. num. 28. necnon Didac. Couar. d. cap. 13. num. 8. & quidem propter eandem potiſſimum rationem, quam mox adduximus, quia nimirum in dict. cap. vnico à regula, quam præmiſerat Romanus Pontifex de quotidianis diſtributionibus nequaquam dandis abſentibus à diuinis officijs, excepit ipſos infirmos, qui nimirum morbo impediente nequeunt diuinis perſonaliter intereſſe; quæ quidem regula cum abſolutè loquatur, & indiſtinctè procedat etiam ſecluſa conſuetudine, prout fateri neceſſe eſt eos ipſos, qui contrariam opinionem ſequuntur, ne in illud abſurdum incidant, conſuetudinem requiri adhoc, vt is, qui intereſt diuinis officijs, percipere iure poſſit quotidianas diſtributiones: manifeſtè ſequitur, etiam infirmos, & alios expreſſim exceptos in dict. cap. vnico à regula ibi tradita eaſdem diſtributiones, quauis etiam conſuetudine ſemota, iure poſſe percipere, vt exceptio ſit de regula, iuxta text. ſupra allegatos, & gloſſ. ſing. & ibi Dyn. & alios in rubr. de reg. iur. in 6. Bar. in l. ſi eum §. qui iniuriarum, ff. ſi quis caut. & latè tradita per Euerar. d. loc. ab except. ad reg. nu. 9. Neq; facienda eſt illa diſtinctio, quam poſt alios facit Couar. dict. cap. 13. num. 8. verſ. octauò, non tantùm; nimirum an Canonicus abſens ob neceſſitatem ſit in Oppido, ſeu loco beneficij, & tunc ipſo iure pro intereſſente habeatur; an extra talem locum, & tunc non habeatur, niſi adſit conſuetudo. nam obſtant ea, quæ infr. quæſt. 6. & 11. contra quartam ſolutionem adducentur. Niſi forte quoad hoc, vt tunc neceſſitas non videatur cauſa abſentiæ, cum beneficiatus abeſt a loco, atque adeo non excuſet ab amiſſione diſtributionem, iuxta ea, quæ adduximus ſupr. concluſa. & dicemus d. quæſt. 6. limit. 1. Sed hic caſus per petnus non eſt; fieri enim poteſt, vt hic impeditus non longè abſit à loco beneficij quo poſſit facilè conuenire, vt diuinis interſit, vel, vt id præſtet, ſtatim ad eum locum redire paratus ſit, vt de infirmo dicemus d. quæſt. 6.

Ex hac verò concluſione primò infertur
49 † eum, qui leuandi corporis cauſa abeſt, priuandam non eſſe quotidianis diſtributionibus. id apertè ſonat ipſe tex. dict. cap. vnico, neque aliquis vnquam negauit, quod tamen, ſicut, & ſequentia, ita eſt intelligendum, modò ſtatim redeatur; neque plus temporis, quam neceſſe ſit, impendatur iuxta tradita per Nauar. in tract.

tract. de orat. & hor. canon. cap. 69. in fin.
50 & 70. Secundo idem dicendum † de eo, qui egreditur aliquantisper foras ad respirandum, seu recreandum spiritum fatigatum. Id satis colligitur ex Nauar. loc. mox cit. licet enim ibi concludat dumtaxat, hûc non peccare, modò suppleat, si pars sit notabilis, tamen consequenter ad suam sententiam, quam nos supra quæst. 2. & 3. secuti sumus, quòd nimirum teneatur Canonicus in Choro psallere, & quidem integras horas canonicas, vt lucrificiat
53 quotidianas distributiones, necessariò etiam vult, hunc hac de causa absentem easdem distributiones lucrari, ad idem facit tex. d. c. vnico, dum vult, quamlibet iustam, & rationabilem corporis necessitatem excusare ab amissione quotidianarum distributionum; quis autem iure negabit, hunc ob diuturnum Chori, & Ecclesiæ obsequium valde defessum spiritibus ob corporis etiam imbecillitatem deficientibus, si aliquantisper egrediatur, corpori necessarium leuamen iustè, ac rationabiliter tribuere? Sed id expressè voluerunt Io. An. & Innoc. in cap. dolentes, de celeb. Miss. Glos. communiter recepta in Clement. 1. Verb. rationabili causa, eod. tit. ponentes hanc pro rationabili causa excundi de Choro, & Ecclesia ante finem officij, eamque æquiparantes infirmitati. Infertur tertiò, quid dicendum sit de absente causa
51 peregrinationis: neque enim † haberi debet pro præsente in Choro, vt percipiat distributiones; ità respondisse fertur Sacra Congregatio Trid. Concil. ad sess. 24. cap. 12. de reform. in vna Tudertinar. & in Mediolanensi Prouincia extat hac de re constitutio Prouinc. Concil. 5. tit. quæ ad distribut. pertin. & ratio est, quia hæc absentia necessaria non est, neq; ad aliam ex causis expressis d. cap. vnico reducitur, quam ob
52 causam † idem puto dicendum non modò de eo, qui peregrinatur ex deuotione, sed etiam de illo, qui ex voto; tum quia Congregatio, & Concilium absolutè loquuntur, tum quia in c. consultationibus, de offic. deleg. absolutè æquiparantur absentia causa peregrinationis, & causa studiorum; absentes autem causa studiorum non percipiunt distributiones, cap. licèt de præben. cum simil. infr. quæstion. 10. ad-

dicendis; aliàs daretur occasio fraudandi per votum Ecclesiam debito obsequio, & cultu, & ibi in specie de absente ex voto sentit Garz. d. cap. 2. num. 394. iuncto num. præced. & seq. vbi idem tenet quoad fructus præbendæ, exceptis tribus mensibus absentiæ permissis a Trid. Concil. sess. 24. cap. 12. simulq; refert aliam similem declarationem de absente causa peregrinationis ex deuotione ac præd. Tudertinam excludentem statutum quoad hos absen-
53 tes causa peregrinationis. Idem † verò multò magis dicendum de illo, qui abest vt confiteatur peccata sua; tum quia non est eo tempore necessitas, cum vel ante, vel post confiteri possit, neque est corporalis, qualis requiritur à Pontifice dict. cap. vnico; & licèt anima præstantior sit corpore, l. sancimus C. de sacrof. Eccles. tamen in exorbitantibus a regulis iuris, qua le est, quòd absentibus, seu non interessentibus diuinis officijs dentur distributiones neque ipsa admittitur maioritas rationis, per not. in cap. quæ à iure, de reg. iur. in 6. & Euerar. in loc. à ratione leg. largversic. secundo casu principali circa medium.

Quartò infertur, eum quoque, qui ab ali-
54 quo priuatim vi detineatur, † quotidianis distributionibus priuari non debere. Quod quidem in specie tenuit Iacob. Graf. Decis. aurear. par. 2. cap. 15. num. 10. Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæst. 10. & ante eum voluit Franc. d. cap. vnico, §. qui verò num. 4. & ibid. Io. And. Anchar. & alij, & Nauar. consil. 11. num. 4. sub tit. de clericis non resid. volum. 1. & probatur; tum quia cum conditio tunc habeatur pro impleta, quando non stat per eum, qui illam implere debet, vt habemus text. ad litteram in cap. cum non stat, de reg. iur. in 6. iste, dicitur impleuisse conditionem interessentiæ, quæ requiritur ad acquirendas distributiones, cum per eum non stet, quin diuinis officijs interfuisset, quia etiam illis, qui siue in vinculis, siue intra priuatos parietes vi detinentur, datur in integrum restitutio saltem ex clausula generali aduersus quodcunque damnum inde passum, per text. expressum in l. 1. & l. succurritur. ff. ex quib. ca. mai. quamuis in prophanis non restituatur, vbi habeat re-

greſſum contra detentorem, vt quia fit ſoluendo, eiuſq; copia haberi poſſit, nec ſit homo potens, ac terribilis, vt videtur eſſe text. apertus in l. 2. in fin. iuncta l. ſequenti, ff. ſi quis caut. & pluribus proſequitur Odd. dict. tract. de reſtit. in integr. queſtion. 7. artic. octauo, num. 65. quod tamen non requiretur in caſu noſtro, cum Sum nus Pontifex in d. c. vnico velit, quamlibet iuſtam, & rationabilem corporis neceſſitatem excuſare abſentem, ne quotidianas diſtributiones amittat atque adeo licet habeat regreſſum contra eum vi detinētē nihilominus vel ipſo iure non amittet diſtributiones, vel indiſtinctè ad eas recuperandas reſtituendus erit. Idē
55 dicendum eſt, † ſi is non ab inimico aliquo priuato, ſed ab hoſtibus capiatur, & detineatur, ſiue vt fiat ſeruus illorum, per text. in l. 1. §. 1. & l. item ei ſuccurritur §. poterat, ff. ex quib. cau. mai. ſiue etiam dumtaxat, vt ſoluat aliquid; ſi liberari vult, vel vt retineatur, donec fiat pax, vel cum aliis captiuis permutetur, vt eſt text. d. l. 1. in princ. & d. l. item ei ſuccurritur, & l. ait prætor §. is autem; ff. eod. ſed hi alia quoque de cauſa videntur eſſe ipſo iure illæſi ſeruandi ab omni damno, quod ob eā cauſam in Ciuitate paſſi ſunt, vel ſaltem
56 aduerſus illud erunt in integrum reſtituendi; quia nimirum reip. cauſa, ſeu propter Eccleſiæ vtilitatem abſunt; qua etiam de
57 cauſa pari ratione † priuandus non erit quotidianis diſtributionibus ille, qui obſeruatus eſt ab Eccleſia, & ſic detentus, aut etiam † repræſaliarum cauſa captus fuit, ac detinetur; vtroque enim caſu abſens dicitur propter publicum-bonum, atque Eccleſiam; & ideo non debet ei vllum inde damnum ſequi, prout de damno in rebus prophanis latè, & optimè comprobat Odd. d. art. 8. num. 46. 47. 48. 52. & 53. quod quidem ideo hic adnotauimus, quia de captura, & detentione agebamus; nec repetemus cùm de abſentibus ob Eccleſiæ vtilitatem infr. quæſtion. 11. latiùs tractabimus.

Infertur quintò, ex eadem principali cōcluſione, vt ſaltem per viam reſtitutionis
58 in integrum † amittere non debeat quotidianas diſtributiones ille, qui ab Eccleſia ob iuſtum metum abeſt, per text. expreſſum in l. 2. §. hoc autem capite; ff. ex quib. cauſ. mai. & in hac ſpecie latè tradit Prob. d. cap. vnico num. 24. An verò, & quando
59 † metus fuerit iuſtus, & iuſta cauſa ſe abſentandi, regulariter iudicis arbitrio remitti debet, vt docet ipſemet I. C. in l. 3. in fine, ff. ex quib. ca. mai. vbi loquens de metu, ex quo quis abfuit, an fuerit iuſta cauſa abſentiæ, vel ne, ait ſed huius rei diſpoſitio iudicis eſt, & ex communi reſoluunt Menoch. de arbitr. iud. lib. 2. cauſ. 36. num. 3. & Odd. d. quæſt. 7. art. 9. nu. 72.

Pro regulando autem huiuſmodi arbi-
60 trio † etia conſiderare debet iudex, malū nimirum ipſum, quòd timetur, deinde cauſam, propter quam malum timetur; deniq; perſonam tam eius, qui metum infert, quam eius, qui metuit, vt monet Odd. d. ar. 9. num. 73.

Circa primum poterit iudex arbitrari,
61 † mala, quæ inſtè, & rationabiliter timeri
62 poſſunt, eſſe hæc, mortem, † vel cruciatū corporis, per tex. in l. ſi per vim, C. quod met. ca. & in c. cum dilectus, vbi Doct. ext.
63 eo. tit. Vincula † quoq; l. nec timorem, ff. eod. Carcerem, Abb. in c. accedens nu. 2. de procurat. Mauric. Dolan. in tract. de reſtit. in integr. cap. 401. Odd. dict. art. 9. nu. 77.
64 Bonorum quoque, † & fortunarum omnium amiſſionem, cap. 2. quod met. cau. latè Menoch. d. lib. 2. caſ. 135. num. 9. immo
65 † & maioris partis bonorum, §. propter litem, Inſtit. de excuſ. tut. & in hac ſpecie Bart. in l. ſi ob turpem num. 6. ff. de cond.
66 ob turp. cauſ. Honoris † etiam, & pudicitiæ amiſſionem, per tex. in l. metum la 2. ff. quod met. cau. & ibi Bart. & Odd. d. art. 9. num. 81. ad quod etiam reuocari poteſt inductio proxima, & coactio ad quodlibet lethale peccatum. Status quo-
67 que, † & libertatis amiſſio, per Gloſ. in cap. pen. in Verb. metum mortis, quod met. ca. Odd. d. artic. 9. num. 82. Plura verò de his videre tu poterit apud Thom. Sanchez, quem poſt primam huius operis editionem legi, tract. de Matrim. lib. 4. diſpenſ. 5. Et hæc quidem omnia iuſtè timentur non modò in perſona noſtra, ſed etiam nobis coniunctorum in primo gradu, vt monet Odd. d. articul. 9. num. 83. & latiùs Menoch. dict. caſ. 135. num. 6. & ſeq. necnon Sanchez dict. lib. 4. diſput.

disput.4.fere per tot.

Quoad secundum vero caput,nimirum quo ad causam,ob quam malum timetur, causæ huius timoris, quæ debent à Iudice pro legitimis admitti,hæ,vel similes esse poterunt. Expulsio à Ciuitate, à qua
68 † qui pulsus est, iuste timet ad illam redire, vt voluit Dolan. d. trac. de restit. in integr.capit.342.Odd.d.art. 9. num. 82. quod tamen intelligendum est in casu nostro percipiendarum in absentia distributionum, modo iniuste pulsus fuerit, per ea, quæ paulo post de expulso propter partialitates;ac de bannito latius dicemus.

69 Altera causa iusti timoris esse potest † præceptum Regis, vel Principis de aliquare faciendi,quæ iuste fieri nequeat; nam qui abest, vt illud non faciat,& propter inobedientiam periculum vitę non incurrat, dicetur iustam causam timoris habere,vt tradit Odd. d. art. 9. num.85.& latissime prosequitur Dec. in cons. 219. col. 1. & 2. & in l. in omnibus num. 4. ff.de reg. iur. qui tamen id declarant procedere, si præceptum Principis comminatorium sit, & soleat Princeps minas exequi contra inobedientes, alias secus.Idem quoq; dicendum in præcepto iudicis iniusto, vt post Doct.in cap.fin.de appell. Bart. in l.de pupillo §.quis,nu.15.& seqq.ff.de nou. oper. nunciatio. & alios probat. D. Odd.

70 d. art. 9.num. 86. Tiranni quoque † mali mores,quos compati quis nequeat,& in se ipso timeat, esse iusta causam huius timoris,voluit post alios Odd. art. 9. num. 91. quod tamen vix casui nostra odaptari posse video, nisi Tyrannus aliquem ex clericis Collegiatæ Ecclesiæ,eiusue familiam peculiari odio prosequeretur; eiusq; odij maximum aliquod signum dederit, ac minæ aliquorum ex supra relatis malis ac-

71 cesserunt.Inimicitia † quoq; potentiorum in ea Ciuitate,siue partialitates, & factiones iustam causam timoris, & absentiæ præbent, vt probat tex. in capit. ad supplicationem, & capit.nisi cum pridem, de renunt. late Odd. d. art. 9. num. 90. & quoad excusationem à residentia Glo. fin. in capit.vlt.de cler.non resid.Immo in terminis percipiendarum distributionum ab absente, non modo hanc esse iustam causam timoris,sed & ipsam iustam causam absentiæ,ita, vt absentes propter eam iure percipere possint distributiones, ac si interessent diuinis, voluit Franc.d.cap. vnico §.qui vero num.4.& Ibi Io. An.Anchar. Gemin.Prob. & alij, Boer. decis. 340. num.4.Fel.in cap.cum omni num.22. de constit. Calderin. cons. 17.tit. de præbendis quos etiam sequitur Io. Azor. d. capit. 7. q.2. Couar.d.cap.13.num. 8. vers. decimo eadem ratione; licet is velit, ad id requiri, quod consuetudine inductum sit; sed male,per ea, quæ adduximus sup.con-

72 clus. 5. Id sane intelligendum est, † modo tales nō fuerint in culpa immiscendo se huiusmodi partialitati, sed quia omnes de tali familia partiales habentur, vt post Io. An. notat ibid. Franc. & Anchar. num. 2. & alij,ac Io. Azor. vbi supra.faciunt iura, & Doct.quibus Sanchez d.lib.4.disp.8.nu. 8.probat,non succurri quoad rescissionem contractus celebratos metu cadente in constantem virum ei, qui culpa sua in metum inciderit; & aperte colligitur ex tex. d.cap.vnico,dum requirit,quod sit iusta, & rationabilis corporis necessitas; non esset autem rationabilis,aut iusta corporis necessitas in eo, qui vel causam dederit, vel in culpa fuerit.Id autem temperandum est ex quadam declaratione Sac. Congr. si adsit, ex qua Garz. tract. de benef. par. 3. capit. 2. num. 351. tradit, quod si sunt veræ inimicitiæ, & sine culpa,ac post obtentum Canonicatum ortæ,possunt Canonici cum facultate in alio vicinlori, ac tutiori loco manere durantibus dumtaxat inimicitijs,dummodo non vltra annum;& si omnes fructus Canonicatus in distributionibus quotidianis consistant, eas Canonicus lucrabitur, deducta tamen tertia parte pro deseruientibus. Præterea temperandum id est,dummodo metus ei, qui tu culpa est,iuste,seu iuridicè,& sine iniuria incutiatur;alias ei subueniretur,vt ex l. nec timorem, ff.de eo,quod met. caus.& alijs probat Sanch. d. lib. 4.disput. 8. num.

73 9. Huic similis causa iusti timoris, & absentiæ † est bellum vel ciuile,vel externum; dummodo tutum non sit in patria, cōmorari,vel eo redire,p ea,quæ post Paul. de Castr. cons.135.col. fin. lib. 2. Fel. in capit. accedens il 2. num. 4. vt lit. non conteſt.& alios tradit Odd.eo.art.9.nu 92. &

92.& Menoch.d.lib.2. caſ. 153. num. 12. I-
74 dem dicendum quoque eſt † de bello diuino,nimirum de peſte ; nam & ipſa iuſtiſſima cauſa eſt timoris , & abſentię à loco contagioſo;Io.An.Hoſt.& Imol.d.cap. fin. de cler. non reſid. late Roman. conſ. 263. num. 2. Rip. in tract.de peſt.in tit.de priui leg.iud.cauſ.peſt.num. 36. Menoch. d. caſ. 153.num.10.Odd.d.art.9.num.94.& nouiſſimè Rutil. Benzon. Epiſc. Lauret. qui nullum horum Doct. præter Rip. refert , in Speculo Epiſcop.& Curat.non multos ante annos edito lib. 1. diſput. 1. quæſt. 1. concl. 3. vbi in ſpecie loquitur de Canonicis.opt.tex.cum ſua Gloſ. in d.cap. ad ſupplicationem, de renunt. facit etiam tex. in cap. communis filius , 23. diſt. eſt enim peſtis acerrima contagio, & periculoſa omnium labes , late Rol. à Val. conſil. 81. num. 34. & ſeqq. lib. 1. Id vero in caſu
75 noſtro † non ita indiſtinctè admitterem , ſaltem quoad hoc , vt poſſit ſe abſentare Clericus Eccleſiæ Collegiatæ à Ciuitate ſua propter peſtem; ſed vel , vt non teneatur,cum abſens eſt,redire,ſeu à reditu propter huiuſmodi contagionem excuſetur ; vel vt tunc ſolum à Ciuitate poſſit re cedere , cum probabile illi imminet vitæ periculum , ſi in Eccleſia cum alijs communicet,& conſuetudinem habeat; neque enim tenetur ille huiuſmodi periculo ſe expone re , cum non ſit paſtor animarum, qui quidem debet tanquam bonus paſtor animam ſuam ponere pro ouibus ſuis , Ioan. 10. Et quamuis Rip.d. tract. de peſt. tit. de priuileg. contr. cauſ. peſt.num. 136. indiſtinctè velit , peſtem excuſare à reſidentia, ita vt propter eam liceat recedere à beneficio , poſt Hoſt. in Sum. tit. de cler. non reſid. 5. fin. tamen idem Rip. num. 145. quem etiam ſequitur Couar. d. capit. 13. num. 8.verſ.nono hinc deducitur,& Prob.
76 d. capit vnico num. 26. volunt , † hunc abſentem à loco beneficij tempore peſtis percipere quidem poſſe fructus principales beneficij , non tamen quotidianas diſtributiones, niſi id conſuetudine obtentum , & inductum ſit ; quod etiam vt audio , decidit Sacra Congregatio Trid. Concil.dum in vna Syracuſana , & P atauina ad ſeſſ. 24. cap. 12.de reformat.cenſuiſſe dicitur , quod diſtributiones non lucratur abſens etiam tempore peſtis exiſtentis in loco reſidentiæ , niſi probaretur ex antiqua conſuetudine diſtributiones dari ſolitas abſentibus ex iuſta cauſa ; atque adeo id ego quoq. admitto contra Benzon.d.concl.3.in fine: idq; non quidem propter illam rationem Ripæ , quia regulariter abſens ex iuxta cauſa non percipiat diſtributiones,niſi ſtante conſuetudine,cuius contrarium ſupra hac ipſa concl. circa princ.ſatis oſtendimus;ſed quia abſentia hæc non eſt omnino neceſſaria , cum non teneatur Canonicus diſcedere, & poſſit redire;tex.autem in d.c.vnico requirit neceſſitatem corporalem. Illud autem hic adno-
77 tandum eſt , † antequam diſcedat beneficiarius propter peſtem,facultatem à ſuperiore petere debere , ſi facile peti poſſit ; non eſſe autem neceſſe eam obtinere , vt ſatis probat idem Rip.loc.cit.n.140.& ſeq.

Circa tertium vero , nimirum quoad qualitatem perſonarum metum inferentis , & patientis , iudex ita arbitrium
78 regulare debebit , † vt primo conſideret cauſas timoris allegatas ; deinde perſonas eius , qui timet , & à quo illæ timentur , an ſcilicet illę regulariter timendæ ſint , maxime per hunc hominem ab illo homine ; qua de re late inter alios Sanchez d. lib. 4. diſput 3. per totam. Et quidem quoad cauſas ipſas , puta bellum , vel peſtem,ſi ab ijs proceſſit timor , & iuſtus metus,tunc iudicabit illa præbere iuſtam cauſam abſentiæ , cum propter ea communiter non redditur ius in Ciuitate , & eo caſu ipſo iure tutus erit; vel,ſi redditur,iam quis rep eritur abſens,& timet redire , competetq; ei tunc in integrum reſtitutio , vt fusè , & optimè oſtendit Odd. d. artic. 9. num. 96. & tribus ſeqq. ſi vero timor proceſſit à perſona timorem incutientis in caſu conminationis regiæ, vel Tyrannicæ , vel iudicis , aut inimicitiæ potentiorum , tunc perpendet iudex, an ille , qui comminatus eſt , ſoleat exequi minas ſuas. Quoad perſonam vero metuentis , an ſit meticuloſus , an impotentior eo , qui timorem incutit , vt late comprobat Odd. d. art. 9. nu. 100. vſque ad 107. Denique de hoc iuſto metu , & abſentia eius cauſa ſuſcepta illud adno-
79 tandum eſt , † eam procedere,dnmmodo

metus

metus perdurauerit, alias secus; durare autem dicitur donec duret ipsa causa timoris, vt post Bald. l. 2. nu. 10. C. quod met. caus. & alios tradit idem Odd. d. art. 9. nu. 108. Plura verò de hoc iusto metu, seu cadente in constantem virum videas si lubet apud Sanchez d. lib. 4. à disput. 1. vsque ad 11.

Infertur 6. ex principali cõclusione, Clericum iniuste bannitum, relegatum, & car
80 ceratum † non debere amittere quotidianas distributiones; & quidẽ tum propter eandem rationem, quam supr. illat. 4. attulimus, quia per eum non stat, quin diuinis officijs interfit; nec debet quis sine culpa sua iure suo priuari, iur. vulg. tum ex ijs quæ infr. quæst. 15. dicemus de iniuste excommunicato, suspenso, & interdicto; & ita in specie de iniuste bannito, seu relegato docent Nauar. consil. 11. num. 7. de cler. non resid. volum. 1. & ante eum Fel. in cap. cum omnes num. 22. in fin. de constit. latius Calder. cons. 17. post medium, de præben. de carcerato verò iniuste Conar. d. capit. 13. num. 8. versic. vndecimo ex his colligitur, Franc. Monald. con sil. 27. num. 6. Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. q. 2. & post alios Hieron. Gonzal. quem non nisi post primam huius operis editionem vidimus, in Comment. Regul. 8. Cancell. Glos. 5. §. 9. num. 15. & 118. Garz. d cap. 2. num. 363. ad id allegans quasdam declar. Sacræ Cong. Concil. in eum sensum, vt distributiones debeantur etiam detento in carcerib. non tamen ob propriam culpam, iuxta doctrinam Io. An. cap. 1. de cler. non resid. in 6 vsque ad primam sententiam; quod si condemnatus appellet, interim eas non percipiat; sed si in secunda instantia obtinuerit, omnia recuperet idem docet Nauar. consil. 10. de cler. non resid. per totum, & d. consil. 11.
81 nu. 3. cum seqq. vbi optime probat, † idem esse dicendum, licet is iuste fuisset captus, carceratus, & tortus ex parte iudicis, quia nimirum ad id habuerit sufficientia indicia; nam si per sententiam fuerit absolutus, restituitur ad omne, quod amisit, & sic ad distributiones quotidianas, quas lucratus fuisset, si diuinis interesse potuisset, neque fuisset carceratus. Dixi autem, iniuste; nam licet aliquando bannito, relegeto, & carcerato ex culpa sua competat in integrum restitutio in rebus prophanis, vt constat ex ijs, quæ post alios adducit Odd. d. tract. de restit. in integ. quæst. 7. artic. 3. 4. & quinto ferè per totum, & artic. 6. circa princip. ta-
82 men † alia in hoc est ratio quoad quotidianas distributiones, vt tradunt præcit. Doct. præcipuè verò Monal. d. consil. 27. num. 6. & 8. idque maxime propter tex. in d. capit. vnico §. qui verò, vbi Romanus Pontifex vult tunc demum corporalem necessitatem, qualis est banni, relegationis, & carcerationis, excusare absentem, seu non interessentem diuinis officijs ab amissione distributionum, si ea necessitas fuerit iusta, & rationabilis, qualis esse non potest vbi adsit culpa. Infertur deni-
83 que, idem dicendum † de quolibet iusto, & necessario impedimento; id enim significat illa iusta, & rationabilis corporalis necessitas, de qua in tex. d. §. qui verò, vt adnotarunt, & satis probant Nauar. d. consil. 11. num. 5. de cleric. non residen. Rip. d. tit. de priuil. contract. caut. pestis num. 143. & Archid. Gemin. & Philip. Prob. d. cap. vnico num. 20. & 25. Anchar. num. 2. dicens, comprehendi omne impedimentum, de quo in l. 2. & sequen. ff. si quis caut. Atque hæc de præsenti quæstione sint satis.

SVMMAE RERVM.

1 *Infirmitate durante debet Clericus Ecclesiæ Collegiatæ percipere quotidianas distributiones, & num. seqq.*

2 *Intellectus cap. Clericus victum, 91. dist. & c. 1. de cler. ægrot.*

3 *Infirmus intelligitur Ecclesiæ deseruire.*

4 *Infirmo famulo salarium debetur.*

5 *Intellectus l. si vno, §. item cum quidam, ff. locat. & l. si pecuniam in princip. ff. de condict. caus. dati.*

6 *Famulo ægrotanti cibaria debentur.*

7 *Clericus infirmus percipit distributiones iure communi scripto secluso quauis consuetudine.*

8 *Medicinam sumens, qui ve sanguine minuitur valetudinis causa, percipere debet distributiones.*

9 *Domi se continens cum Medici consilio percipit*

pit distributiones.

10 *Discedens à ciuitate tuendæ valetudinis causa habet distributiones. Idem in eo, qui propter morbum contagiosum abesse iubetur. num. 11.*

12 *Infirmo debentur distributiones, licet propria culpa infirmitatem contraxerit.*

13 *Culpa quando nam officiat priuilegio à iure alicui concesso puta pauperi.*

14 *Debilis in cruribus, vel tibijs an percipiat distributiones.*

15 *Debilitas, & infirmitas quando nam æquiparentur.*

16 *Cæcus an, dum abest, percipiat distributiones.*

17 *Articulari morbo, seu arthetica laborans an percipiat, dum abest, quotidianas distributiones. & quid in eo, qui a podagra torquetur. num. 18.*

19 *Infirmus etiam dum abest à ciuitate percipere debet distributiones quotidianas.*

20 *Statutum disponens indistinctè, vt infirmus, si absit à loco Ecclesiæ, non percipiat distributiones, admittendum non est.*

21 *Infirmus amittit distributiones, quando aliàs diuinis non interesset.*

22 *Infirmitas ad hoc, vt excuset ab amissione distributionum, talis esse debet, vt impediat Clericum, ne in Chorum conueniat. Et an debeat esse manifesta, & quomodo. num. 23.*

24 *Infirmus quisnam ita dicatur, vt non possit diuinis interesse, iudicis arbitrio relinquitur. & quomodo iudex regulabit arbitrium, num. 25.*

An absentes propter infirmitatem percipere debeant Distributiones Quotidianas. Quæstio VI.

1 CERTISSIMA in hoc est iuris conclusio, † Clericum Ecclesiæ Collegiatæ durante infirmitate percipere debere quotidianas distributiones, ac si vere, & personaliter diuinis interesset. tex. est in d. cap. vnico §. qui vero, de cler. non resid. in 6. in ijs verbis supra quoque relatis (exceptis illis, quos infirmitas, seu iusta, & rationabilis corporalis necessitas, aut euidens Ecclesiæ vtilitas excusaret) dum enim Romanus Pontifex ab illis absentibus, seu diuinis officijs non interessentibus, quos non vult de quotidianis distributionibus participare, excipit infirmos, aperte decidit, infirmos ipsos ad earum participationem esse admittendos. Optimus etiam ad id tex. est in cap. clericus victum, ad finem, 91. dist. quod est sumptum ex Concil. Carthag. 4. cap. 45. in hæc verba; clericus, qui absque corpusculi sui inæqualitate vigilijs deest, stipen-
2 dio priuatus excommunicetur; † vbi per vigilias intelliguntur diuina officia, vt constat ex Glos. ibi & in cap. 1. ead. dist. per inæqualitatem vero corpusculi intelligitur infirmitas corporis, quia tunc dicitur inæquale corpus exuberantia, vel defectu humorum, vt adnotauit Glos. ead. dist. 91. in princip. quam sequitur Nauar. d. tract. de orat. & hor. Canon. capit. 11. num. 1. Dum autem statuit Concilium, vt clericus qui cessante infirmitate non interest diuinis officijs, stipendijs priuetur, satis ostendit à contrario sensu, immo & argumento ab exceptione ad regulam, eum non debere priuari stipendijs, cum est infirmus; huiusmodi autem stipendia ea necessario sunt, quæ dantur interessentibus diuinis officijs, nimirum quotidianæ distributiones. Alius tex. optimus in cap. 1. de cler. ægrot. vel debilit. quod sanè potest etiam intelligi quoad quotidianas distributiones dicitur enim ibi, fraternitatem tuam hortamur, quatenus latorem præsentium ad percipiendum, quæ contueta sunt ab Ecclesia tua ægritudo sua non debeat impedire; quia si alij eius essent exemplo deterriti, fortè non posset, qui militaret Ecclesiæ, inueniri; sed secundum eius ordinem, quæcũque ei, si sanus esset, poterat ministrari, de ipsa exiguitate, quæ Ecclesiæ potest accedere, fraternitas tua præbeat ægrotanti. Idem quoque satis probatur in cap. significatum, de præben. vbi ille, qui tenetur celebrare quotidie assignata sibi ad id præbenda, suo muneri satisfacit, si assiduè celebrauerit, nisi infirmitate corporis fuerit impeditus. facit etiam, quia non est addenda afflictio, cap. indicas 3. q. 9. cap. cum percussio, 7. q. 1. & cap. at si clerici, de iudic. & regulare est, vt quod quis inuitus patitur, non debeat ei

afferre

afferre præiudicium, vt tradit Glos. singul. in cap. fin. distin. quinta Verb. inuita, per illum text. & in cap. presbyteros, 50. dist. l. 1. C. de instit. & substit. l. cum à matribus, C. qui pet. tutor. & l. Præses, C. de appellat. neque debet quis sine culpa suo priuari stipendio, vt notat Prob. d. cap. vnico num. 17. per cap. satis peruersum, 50. dist. Accedit, quod infir-
3 mus † intelligitur, & fingitur Ecclesiæ de seruire, vt post Gemin. cons. 1. col. 3. Bonif. in clem. cupientes nu. 46. de pœn. & alios fusè tradit Prob. d. cap. vnico num. 16. & cap. fin. de verb. signif. vbi etiam Io. Mon. optimus quoq; tex. in l. arboribus §. de illo, ff. de vsufr. l. 4. §. Stichus si hæredi, ff. de statulib. & l. 1. §. diuus ff. de var. & extraor. cognit. ex quibus iuribus apertè colligi-
4 tur † famulo ægrotanti salarium deberi; quod etiam adnotauit Glos. d. §. de illor Innoc. Io. An. & Barbat. in cap. 3. de locat. num. 25. vbi etiam Imol. num. 10. dicit hanc esse communem opinionem, quam sequitur quoq; Gemin. d. cap. vnico §. qui verò, Specul. in tit. de locat. §. postquam, vers. quid si mercenarius, Hostien. in sum. eod. tit. §. quæ actiones, vers. quid autem, Azo. in sum. C. eod. tit. Salic. in l. licet, C. locat. Angel. in sua disput. quæ incipit, exorta guerra, Bar. in l. si cum dotem §. sin autem, ff. sol. matr. quàmuis optimè sciam, contrarium in hoc tenere eundem Bart. in d. §. diuus, Dyn. Oldr. Iac. de Aren. & Alber. in l. opera, ff. de vsufr. Card. Abb. & Imol. d. cap. 1. de cler. ægrot. eundem Imol. d. cap. 3. de locat. post Butr. & Anch. ibi Aufrer. decis. Tholos. 269. num. 3. in addit. Bapt. de S. Seueriuo in l. diem functo, ff. de offic. Assess. quæst. 48. & Siluest. in Verb. familia §. 2. Franc. d. §. qui verò, Glo. in l. penul. C. de condict. ob caus. quos etiam sequitur Couar. d. lib. 3. var. resolut. cap. 13. num. 8. ad id adducens tex. in l. si vno §. item cum quidam, ff. locat.
5 vbi inquit Couar. † qui locauit operas suas, non recipit mercedem eius temporis, quo morbo impeditus eas præstare non potuit; sed certè nihil ibi de impedito propter infirmitatem, sed propter casum fortuitum, & de eo qui vnicam operam locauerat circa rem, & res ipsa perierat; nam ibi quidam receperat vecturam pro inuehenda naue, quæ casu deinde amissa est, respondetq; I. C. enim, qui dedit, eam vecturam, seu mercedem repetere posse, cum ille vehendi munere functus non sit; quod quidem parum ad nostrã quæstionẽ attinet. similiter malè inducit ad id Couar. tex. in l. si pecuniam in princ. ff. de condict. caus. dat. nã, licet ille tex. loquatur in casu ægritudinis; tamen ibi repetitur quod datum est ob causam, non quidẽ per cõdictionem ob causam ex capite causæ non secutæ, sed ex capite pœnitentiæ re omnino integra, cum ille esset contractus innominatus, vt explicat ibi inter cæteros Bart. quare cum in casu conductionis famuli adsit contractus nominatus, locum nõ habebit hic tex. immo potius vrgebit pro priori opinione saltẽ à contrario sensu; immo & in sensu directo, si rectè perpendatur; ait enim eo loci Vlpianus, cum per te non steterit, potest dici repetitionem cessare; sed cum liceat pœnitere ei, qui dedit, & c. similiter etiam id non oberit principali conclusioni quoniã in assignatione quotidianarũ distributionũ nullus intercedit contractus, nedum innominatus: neq; omnino res est integra, cum iam vt plurimum, qui in ægritudinem incidit cœperit aliquãdo diuinis officiis interesse. Sed neque obstare potest eidem conclusioni si contrariam sententiam de famulo ægrotante tueamur, q̃ nimirum ei non debeatur salarium durante ægritudine; non quidem propter eam rationem, quam indicat Couar. loco cit. quia nimirum distributiones quotidianæ non dentur tantum ob laborem personalem, sed & propter officium, & dignitatem; nam contrarium, quod ob solum seruitium personale debeantur, & interessentiam veram, vel fictam diuinis, constat ex ijs, quæ supra adduximus 1. part. quæst. 1. in fin. & quæst. 4. circa medium: verum ob eam maximè rationem hæc opinio principali conclusioni non officit, quia distributiones quotidianæ dantur tanquam alimenta, vel saltem in partem alimentorum, vt patet ex ijs, quæ supra hac ead. 2. par. q. 4. concluf. 2. attulimus;
6 certum autem omnino est † famulo ægrotanti cibaria deberi, quod apertè voluit Bart. d. l. si cum dotem §. sin autem, ff. solut.

lut. matrim. & fieretur Abb. d. c. 1. de Cler. ægrot. Auſtr. & Silueſt. loc. cit. & Couar. d. num. 8.

Stet ergo firma Concluſio, diſtributiones quotidianas deberi clericis etiam dū morbo impediente diuinis intereſſe non poſſunt; quam firmant Doctor. communiter d. cap. vnico, §. qui vero de cler. non reſid. in 6. Couar. d. num. 8. Duen. reg. 206. limit. 7. Alphonſ. Hoied. de incompatib. benef. 1. par. cap. 17. num. 15. Io. Selu. tractat. de benef. 4. par. quæſt. 6. num. 9. Paul. Fuſc. tractat. de viſit. lib. 1. cap. 20. num. 26. Didac. Spin. in Specul. teſtam. Glo. 9. princip. num. 30. Abb. in cap. ad audientiam, num. 5. de Cler. non reſid. & alij paſſim. Eaq; probatur ex declaratione Sacræ Congreg. Conc. relata quæſt. præced. concl. 5. necnon ex alia, de qua Garzi. tract. de benef. par. 3. cap. 1. num. 363. in eum ſenſum, vt ſenio confectis, ſi alias reſidere ſoliti ſunt, diſtributiones debeantur, ac etiam infirmis ex propria culpa, & peccato, cum præcedenti occaſione; nimius enim eſſet rigor, nec ſuperior huiuſmodi inquiſitionem facere debet addendo afflictionem afflictis.

Quæ quidem ampliatur primo, vt id
7 † iure communi ſcripto procedat, licet de hoc nulla extet conſuetudo, vtpote in Eccleſia Collegiata de nouo erecta, contra Franc. d. §. qui vero, & nonnullos alios volentes omnino requiri conſuetudinem ad hoc, vt abſens cauſa infirmitatis, & qualis alia iuſta de cauſa percipiat diſtributiones; cuius oppoſitum ſatis conſtat ex iuribus paulo ante adductis, & ijs quæ in ſpecie fuſius tradidimus in quæſt. præced. concl. 5. circa princip. & hoc in terminis eius, qui ab eſt cauſa infirmitatis optimè docet Couar. d. nu. 8. in princip. poſt eum Fuſc. de viſit. lib. 1. cap. 20. num. 26. & ante eum voluit Ioan. Selu. tract. de benef. par. 4. quæſt. 6. num. 28. Abb. in cap. ad audientiam, num. 5. de cler. non reſiden. Sed neq; conſuetudo requiritur in abſente a loco Eccleſiæ, vt male ait Couar. ſup. verſ. Octauo, per ea, quæ hac ipſa quæſt. & q. 11. circa medium afferemus. Secundo ampliatur, † vt non modo procedat in eo qui
8 uere morbo detinetur, & affectus eſt, ſed etiam qui tuendæ valetudinis cauſa cum Phyſici conſilio medicinam ſumit, vel ſanguine minuitur, vt in ſpecie tradit Anch. d. cap. vnico, Io. An. Gemin. Franc. Archid. Prob. poſt alios, num. 20. Io. Azor. Inſtit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæſt. 10. & Iacob. Graf. d. par. 2. deciſ. aur. lib. 3. cap. 15. num. 10. idemq; dicendum eſſet ob eandem rationem † de illo, qui cum eodem
9 conſilio domi ſe continet, cum foras egredi, & in Eccleſiam conuenire, ac diuinis intereſſe ſine ſaluris diſpendio non poſſit, per ea, quæ poſt Gemin. conſ. 152. tradit Prob. d. cap. vnico, num. 14. Tertio amplia
10 † vt habeat locum etiam ſi oporteat huiuſmodi Clericum aliò ſe conferre acquirendæ ſanitatis cauſa, puta ad balnea, vel ad celeberrimum aliquem Medicum, vel etiam, vt cœli ſibi officientis inclemen tiam effugiat, & ad ſalubrius ſe transferat; tum quia hic omnino dicitur cauſa infirmitatis abeſſe; tum per ea, quæ in hac ſpecie quoad reſtitutionem in integrum in rebus prophanis tradit Odd. tract. de reſtit. in integ. quæſt. 7. art. 11. num. 110. &
11 ſeq. Quarto amp liatur † in eo, qui tamqua morboſus, ſeu infectus morbo aliquo contagioſo, puta lepra, peſte, & huiuſmodi à Ciuitate abeſſe iubetur; is enim interim nullum damnum ſentire debet, cum inuitus ſine culpa abſit, iuxta ea, quæ in ijſdem terminis reſtitutionis in integrum docet Odd. d. quæſt. 7. art. 12. num. 112. Ampliatur quinto, vt in omnibus præcedentibus caſibus diſtributiones quotidianæ non modo debeantur ſimpliciter ægrotantibus, ſed etiam ijs, qui ex propria culpa in morbum inciderunt, quicquid in hoc voluerit Philip. Prob. d. cap. vnico, num. 17. nam verius eſt, quod nos dicimus iuxta Sacræ Cong. Concil. Trid. declarationem, cuius ſenſum paulo antè retulimus, necnō cum Couar. d. cap. 13. num. 8. verſic. ſeptimò quotidianæ diſtributiones, Pet. à Nauar. de Reſtitut. tom. 1. lib. 2. cap. 2. dub. ſeu diffic. 4. nu. 238. & Io. Azor. d. cap. 7. quæſt. 11. vbi idem dicit de eo, qui ex culpa vulnus accepit; quod ſaltem ex eo poteſt admitti, quoniam ad vulnus ſequi ſolet infirmitas. Nam licèt hi propria culpa ſint impediti; hoc tamen impedimentum nec a iure, nec ab homine, ſed ab ipſo Deo illatum fuit; neque in id ægrotantium culpa præceſſit,

præcessit, vt morbo impediti non possent personaliter interesse, & ministrare, vt ait ibi Couar. seu, vt alij loquuntur, culpa non fuit præordinata ad casum, quo casu
13 † culpam non obesse, quin possit quis vti priuilegio a iure concesso, constat à contrario sensu ex ijs, quæ ad paupertate respondit Iureconsultus in l. pen. ff. de iure dot. & post Castr. in l. etiam §. vlt. & in l. rei iudicatæ, §. fin. ff. sol. matr. Iaf. in l. sicut autem col. 2. ff. de re iud. & alios tradit idem Couar. lib. 2. var. resol. cap. 16. num. 9 versic. secundo illud adnotandum, & in sensu directo quoad restitutionem in integrum idem de paupere latè ostendit Odd. d. tract. de rest. it. in integ. quæst. 11. art. 10. & quamuis idem Couar. d. num. 9. vers. tertiò est in eadem quæstione non omittendum, post Glos. Abb. & Fel. in cap. quæ in Ecclesiarum, de constit. & alios velit, priuilegia à iure concessa ijs, qui inopia oppriuntur, non esse seruanda, si pauperes in inopiam ob scelera deuenerunt, quoties alteri sit præiudicium; tamen vel id est intelligendū vbi de magno præiudicio agitur, non autem modico; quod quidem non attenditur, iuxta vulgatas iuris regulas, & versatur in nostra facti specie, cum agatur de detrahenda infirmo distributionum portione, quæ respectu cæterarum portionum, quas ipse sanus & alij singuli percipiunt, modica est, & valde exigua; alias idem Couar. Sibi ipsi aduersaretur in d. num. 8. versiculo septimò quotidianæ distributiones, vbi etiam se refert ad id, quod dixerat d. num. 9. Vel certè hoc adhuc non obest huic nostræ ampliationi; sicut neque ei, quod paulò ante non semel admonuimus, iustè, sed ex culpa pulsum à Ciuitate, bannitum, relegatum, & carceratum non percipere quotidianas distributiones; sicut & infra dicemus de iustè excommunicato, suspenso, & interdicto: nam hæc omnia impedimēta referuntur ad corporalem necessitatem quæ debet esse iusta, & rationabilis, vt expressim habet tex. in d. cap. vnico, §. qui verò; quod quidem esse non potest, cum culpa præcessit; at verò cum idem tex. ait, infirmitatem excusare, non requirit, quod ea iusta, seu sine culpa sit. Ampliatur 6.
14 idem dicendum † de debili in cruribus, seu tibijs, ita vt non possit in Ecclesiam conuenire; percipiet enim distributiones: nam licèt ab infirmitate differat debilitas, vt ex rub. de cler. ægrot. vel debil. colligunt ibi Toct. & inter alios Dec. in cap. si pro debilitate, num. 1. de offic. delegat. quoniam alternatiua, vel, ponitur inter diuersa, vt in simili arguit Bar. l. vbi pactū C. de transact. tamen, cum ea prouenit à corporis dispositione, neq; qui ea affectus
15 est, potest muneri, de quo agitur, incumbere, † tunc debiles, & infirmi omnino æquiparandi sunt in priuilegijs, vt latè, & optimè comprobat Menoch. tract. de arbitr. iud. lib. 2. cas. 60. num. 14. & seqq. Am-
16 pliatur 7. in eo, qui † vtroq; lumine orbatus est, per tex. optimum in l. 1. C. qui morb. se excus. lib. 10. vbi qui vtriusq; oculi aciem amisit, leuamen sentit munerum personalium, eorum nimirum, quæ corpore implenda sunt, vbi ibid. Glos. 1. explicat. qua etiam ratione idem probabiliter
17 dici potest † de eo, qui articulari morbo, hoc est arthetica, ita torquetur, vt debilitatus maneat, per tex. in l. 2. C. eod. vbi iste à muneribus personalibus vacationem
18 habet; idemq; de illo, † qui podagra, vel pedum valetudine ita est afflictus, vt rebus proprijs superesse, seu, vt cum Imperatorib. loquar in l. 3. C. eo. interesse sum, vel, vt alij legunt, interessionem commodare non possit; quo loco Diocletianus, & Maxim. AA. huiusmodi virum mandant ad personalia munera ne vocetur. Ampliā-
19 tur 8. & postremò, vt procedat † etiam si Canonicus infirmus absit à Ciuitate; quo casu Couar. requirit, vt id consuetudine inductum, & obtentum sit, per tex. in c. cum non deceat, de elect. in 6. iuncta Doct. interpretatione in d. cap. vnico. §. 1. seu potius §. qui verò Glos. Io. And. & Gemin. ibi; cuius, inquit, resolutionem sequitur Fran. Rip. d. tract. de pest. tit. de priuileg. contr. caus. pest. num. 145. sed certè tex. d. cap. cum non deceat, nihil habet de absentibus propter infirmitatem sed potius propter Ecclesiæ vtilitatem, vt infra quæst. 11. suo loco dicemus; d. verò cap. vnic. procedit etiam nulla stante consuetudine saltem quoad infirmos, vt ipse Couar. probat. d. num. 8. in princip. sed neque distinguit ibi tex. in dispositione, de absen-

absentibus à Ciuitate, vel non; sed solum in præfatione illius constitutionis refert prauam consuetudinem quorundam locorum, vt qui præsentes essent in Ciuitate, & loco Ecclesiarum, eo solo percipe-rent quotidianas distributiones; quam cõ suetudiné penitus improbat ibi summus Põtifex; qua re lege non distinguente, nec nos distinguere debemus,, iur.vulg.neque id ex Glos. ibi colligere vllo modo possũ. Io. verò Andr. in specie quidem loquitur de absentia à diuinis, non a Ciuitate; tamen inquit solum, opinionem Archid. posse congruere litteræ. Gemin. autem nihil habet de infirmitate, sed loquitur dumtaxat de absentia propter Ecclesiæ vtilitatẽ; maior verò est ratio in absentia propter infirmitatem, quàm ob Ecclesię vtilitatem cum illa absentia necessaria omnino sit, hæc voluntaria; quamuis, & in hac puto non esse necessariam consuetudinem, vt infra q. 11. suo loco dicemus, Rip. denique, d.num. 145. loquitur & ipse de absentia causa pestis, quæ non omnino necessaria est, vt supra etiam admonuimus præterquam quod videtur esse in opinione Archid. Fran. & aliorum in d.cap.vnico consuetudinem necessariam esse ad hoc, vt absens ex tribus illis causis in d.c.vnico expressis percipere possit quotidianas distributiones, cuius nos absolutè contrariũ q.præced.concl.4.circa princ. docuimus, & in causa infirmitatis contendit etiam ipse Couar. vt supra vidimus. Ex quo fit, vt
20 † non sit admittendum statutum, quod alicubi, est indistinctè disponens, innumos, si absint extra ciuitatem, percipere non debere quotidianas distributiones; licet enim id admitti possit, vbi iste infirmus absens a Ciuitate, licèt infirmus non esset, non interesset diuinis, ex eo, quia tunc infirmitas non esset causa absentiæ, per ea, quæ statim dicam in 1.limit. quo etiam casu admittenda est opinio Couar. & aliorũ paulo ante relata. & reiectas tamen sustineri non potest vbi iste absens alias diuinis interesset, vt quia vel prope abesset à loco beneficij, vel paratus foret statim redire, vt diuinis interesset; idq; assero tum per prædicta; tum quia textus d. c. vnico mandans tribui distributiones absentibus causa infirmitatis, indistinctè loquitur lex autem indistinctè loquens indistinctè intelligenda est c. 1. 19. dist. cum simil.

Limitatur autem primò hæc ipsa con-
21 clusio† vt non procedat, quãdo infirmitas non esset vera causa absentiæ, seu non interessentiæ, vt pote, quia is, qui modò ægrotat, non consueuerit vsus integra valetudine diuinis officijs interesse; tunc enim durante ægritudine distributiones quotidianas nequaquam percipiet. ita in specie post Io. And. Card. & Abb. in cap. ad audientiam de cler. non resid. eundem Ioan. And. Gemin. & Franc. d. cap. vnic. Glossi. in pragmat. sanct. tit. quo temp. quisque debeat esse in Choro, ver. percipiunt Corset. in suis singul. Verb. infirmus, Felyn. de communi attestantem in cap. Apostolicæ num. 12. de excep. & alios tradunt Prob. d. cap. vnico, num. 18. Franc. Monal. d. consˢ. 27. nu. 6. Decian. cons. 69. nu.... versic. sexto hoc ipsum idem deniq; 8. vol. 2. & Couar. d. cap. 13. num. 8. ex communi Doct. sentẽtia d. cap. vnico tradit Io. Azor. d. cap. 7. quæst. 11. in princ. optimus ad id tex. in l. 2. §. si quis iudicio, & seq. ff. si quis caut. l. 3. §. si quis acceperit, & l. 4. §. Stichus si hæredi, ff. de statu hh. & probari potest ex ijs, quæ generatim de iusto impedimento tradidimus quæst. præceden. concl. 2. & hæc opinio est omnino tenenda; quicquid in contrarium voluerit Pet. Nauar. tract. de restit. tom. 1. lib. 2. cap. 2. dub. 3. suppos. 6. seu num. 239. & 240. qui pro sua sententia nihil affert, quod vrgeat: facile enim soluitur dicendo, tunc infirmitatem non esse causam absentiæ, seu impedimentum præsentiæ, vt latius q. 5. concl. 2. contra eum disseruimus.

22 Limitatur 2. † modò infirmitas talis sit, quæ vere impediat, vt non possit Clericus in Ecclesiam conuenire; tum per ea, quæ in hac specie de obligatione recitandi horas canonicas latè tradit Nauar. d. tract. de orat. & hor. canon. cap. 11. num. 2. & trib. seqq. tum quia infirmitas ideo Clericum excusat ab amissione quotidianarum distributionum, quia diuinis nõ potest interesse quare, si potest ob leuitatem infirmitatis interesse, cessat causa huius priuilegij, & sic cessare debet effectus, hoc est priuilegium ipsum, cap. cum cessante de appel. cum suis concord. idem etiam voluerunt

Io. And.

Io. And.d. cap. vnico num. 3. Archid. num. 2. Gemin. d. §. qui verò nu. 5. dum infirmitatem grauem requirunt, per tex. in cap. si quis Episcoporum, 18. dist. & not. in cap. placuit, & c. si Episcopus, 100. dist.

Limitant 3. Gemin. ibid. & Io. An. num. 23 3. & Archid. num. 2. modò † infirmitas hæc sit manifesta, & allegant cap. præsentium, 7. quæst. 1. in quo canone sumpto ex Greg. 1. lib. 3. Epist. 13. mandat Pontifex Maximiano Episcopo Syracusano, vt restituant in locum suum Adeodatum Clericum, quem suus Episcopus propter duorum mensium ægritudinem beneficio priuauerat, si repererit eum manifestæ egritudinis causa Ecclesiæ suæ defuisse. Sed certe canon ille, parum facit pro hac limitationes Gemin. & aliorum, cum loquatur in casu plane diuerso, nimirum de restitutione, seu recuperatione non distributionum, aut fructuum, sed beneficij. Verum, neque limitationem ipsam veram puto, si per infirmitatem manifestam intelligant notoriam; tum quod hæc opinio nullo iure fulciatur; tum quod tex. ipse d. §. qui vero absolu e dicit, infirmitatē excusare ab amissione distributionum; quare si quis eas prætextu infirmitatis perceperit in foro quidem conscientiæ poterit retinere si is sciat, & asserat verè se fuisse ita infirmum, vt Ecclesiam adire non potuerit, iuxta supra dicta; in foro autem contentioso si legitime huiusmodi infirmitatem probarit, per quam vere sine dispendio suæ salutis in Ecclesiam conuenire, & diuinis officijs interesse non poterat. Potius vero limitanda est hæc conclusio, si adsit consuetudo, vt etiam infirmi distributiones non percipiant, prout declarasse dicitur sacra Cong. Conc. in eum sensum, vt consuetudo in aliqua Ecclesia introducta, quod Canonici infirmi fructus tantum suæ præbendæ, non distributiones quotidianas percipiant, si legitimè præscripta sit, tollat constitutionem dict. cap. vnici, de cler. non resid. in 6. eas infirmo concedentis; idemq; post Veg. 1. par. Iur. c. 128. cas. 19. in specie tenet Garz. tract. de benef. par. 3. cap. 2. nu. 361. vbi iuncto num. præced. idem sentit in absente ob euidentem Ecclesiæ vtilitatem; quod & nos ac simul de absente ob iustam corporis necessitatem breuiter ostendemus inf. hac ipsa 2. p. quæst. 12. concl. 1. 24 ampl. 5. in fi. Quis autem † dicatur ita infirmus, vt no possit diuinis adesse, atque adeo quotidianis distributionibus priuandus non sit, iudicis arbitrio reliquitur secundum Abb. in cap. quoniam frequenter nu. 19. & ibi Marian. Soc. col. 4. vers. tertio declaratur, vt lit. non contest. & post Paul. in Auth. sed & si quis ab aliquo num. 13. C. de test. Marsil. in l. quæstionis modum. nu. 29. ff. de quæst. Soc. ien. consil. 244. col. 4. lib. 2. & alios tradit Hoicd. d. trac. de incompatib. benef. 1. par. cap. 17. nu. 16. & constat ex traditis per D. Menoch. de arbitr. iud. lib. 2. cent. 1. cas. 60. nu. 5. & seqq. vbi pluribus relatis opinionibus tandem concludit, iudicis arbitrio relinquendum esse, quando quis dicatur infirmus, vel 25 valetudinarius, licet † plura quoque afferat, quibus iudex se informare, & arbitrium suum dirigere, ac regulare possit.

SVMMAE RERVM.

1 *Senes, vt senes sunt, non possunt in absentia percipere quotidianas distributiones, & nu. seqq.*

2 *Senectus ipsa morbus dicitur.*

3 *Senes inter infirmos verè non connumerantur.*

4 *Infirmitas quid sit.*

5 *Senes pro infirmis quando haberi possint.*

6 *Senex percipere potest distributiones quando ita senio confectus est vt non possit diuinis interesse.*

7 *Senectus, per quam quis rebus suis superesse non potest, quænam sit iudicis arbitrio relinquitur præterquam in casibus a iure expressis, num. 8.*

9 *Aetas requisita ad excusationem à tutela, & cura quænam sit.*

10 *Aetas excusans à muneribus personalibus, & num. seqq.*

11 *Intellectus l. 3. C. qui et. vel profess. se excus. lib. 10. & l. 2. 9. vlt in fin. ff. de decurion.*

12 *Intellectus l. 2 § fin in princip. ff. de decur. & l. 3. C. eod.*

13 *Aetas excusans ab interessentia diuinorum, vel Ecclesiæ obsequio.*

14 *Munera personalia quæ sint.*

15 *Senio confectus, qui alias interesse consueuit, percipere debet quotidianas distributiones.*

16 *Octogenarius excusatur ab interessentia, & tamen distributiones percipere debet Immo & aliquando infra eam ætatem constitutus, nu. 17. in quo Physici iudicio standum erit. num. 18.*

19 *Periti in quaque arte iudicio standum est.*

20 *Consuetudine, vel statuto an induci possit, vt, qui per multos annos Ecclesiæ seruierunt, in absentia percipiant distributiones quotidianas.*

21 *Milites veterani a muneribus personalibus excusantur.*

An, & quando senes, seu absentes ob senectutem percipere possint Quotidianas Distributiones. Quæstio VII.

1 CERTISSIMA in hoc statuenda est Conclusio, †senes, vt senes sunt, nisi alio se iure tueri valeant, non posse in absentia percipere quotidianas distributiones; quod apertè voluerũt Alphons. Hoied. d. tract. de incompatib. benef. 1. par. cap. 17. num. 17. & Petr. à Cened. in Collect. ad ius Canon. 3. par. collect. 15. num. 8. & constat ex regula tex. d. cap. vnico §. statuimus iuncto §. seq. de cler. non resid. in 6. vbi generaliter statuit Summus Pontifex, Clericum Ecclesiæ Collegiatæ, qui non adfuerit diuinis officijs, nõ posse percipere, neque retinere aliquid de quotidianis distributionibus; à qua regula eos dumtaxat excipit, quos infirmitas, vel corporalis necessitas iusta, & rationabilis, vel euidens Ecclesiæ vtilitas excusaret; Senes autem neque comprehendunturin hoc postremo capite, vtilitatis Ecclesiæ, vt de se patet; neque enim vt sic circa rem Ecclesiæ vtilem distinentur, & occupati sunt; sed nec in secundo; nam etiam ex se per vires eis in Ecclesiam, vt supponimus, conuenire licet, & diuinis officijs interesse; neque vi, bello, iusto timore, aut alia ex causis relatis in superiori quæstione detinentur. Denique contineri non possunt in primo capite, nimirum infirmitatis; quamuis enim senes videantur inter infirmos

2 connumerandi; ideoq; † senectutem ipsam perse morbum esse dixerit Canonicus, & apud M. Tullium in Oratore de Q. Mutio loquentem legamus, & ille senectutis morbus non quidem incidens est, & transiens & Abb. in cap magnæ col. 1. de vot. docuerit, statutum loquens de infirmis in senibus locum habere, idq; etiam probari videatur in cap. 1. §. sin autem Episcopus, de Cler. ægrot. vel debil. in 6. vbi dispositum in Episcopo ægrotante, vt possit coadiutorem impetrare, statutum quoque est in Episcopo, qui senio confectus sit.

3 Verior tamen, & recepta sententia est † inter infirmos, & valetudinarios non esse connumerandos senes, quam probat Fel. & Soc. d. cap. quoniam frequenter, vt lite non contest. per illum textum, qui ponit copulam, & inter senes, & valetudinarios, quæ quidem copula ponitur inter diuersa, vt probatur in cap. querelam, simon. & latè inter alios idem Fel. in cap. ex parte il 1. num. 21. de rescript. Menoch. d. cas. 60. num. 8. & Hoied. in d. cap. 17. num. 17. eandem sententiam probat Gomes. in reg. Cancell. de infirm. resign. quæstio. 7. dum pluribus affirmat regulam illam non habere locum in seuibus resignantibus, qui verè infirmi non dicuntur; quod etiam placuit Rebuf. in Praxi benefic. ad eandem reg. Cancell. Glos. 2. num. 13. idem quoque sentit Alciat. dum in tract. de præsumpt. reg. 1. præsumpt. vlt. scriptum reliquit, definitionem infirmitatis non conuenire senibus; est enim infirmitas, seu mor-

4 bus † habitus cuiusq; corporis contra naturam, vt definit Vlpianus I. C. in l. 1. §. sed sciendum, ff. de ædil. edict. quod sanè senectuti nequaquam congruit, cum illa non contra naturam, sed ex natura fit: probatur etiã eadẽ opinio in l. cui dens, ff. eo. in illis verbis finalibus, alioquin nullus senex sanus esset, & in d. §. sin autẽ Episcopus in contrariũ allegato, dũ intersenem, & infirmum ponit disiunctiuam. Possunt tamen

5 hæ opiniones inter se diffidẽtes, & cõtrariæ conciliari fœdere distinctionis, quam post alios afferunt Hoied. d. num. 17. & Menoch. d. cas. 60. num. 10. vt prior locum habeat quando senex ita senio confectus est, vt illi negotio, de quo agitur, supereſſe non possit; posterior verò, vbi commode supereſſe potest. Sic sanè in casu nostro tunc Clericus senex pro infirmo

firmo habebitur, ita, vt propter senectutem possit percipere distributiones in ab-
6 sentia, † quandoita senio affectus, & grauatus est, vt in Ecclesiam conuenire, & diuinis interesse non possit, vt sensit inter alios Prob.ad Io.Monach. d.cap.vnico nu. 14. & apertè tradit Io. Azor. Instit. Moral. lib.7.cap.7.qu.est.12.monens & optimè, id procedere, dummodo is senex reliquo ætatis suæ tempore in Ecclesiam conuenire consueuerit; de quo etiam aliquid paulò post dicemus.sic intelligendus est text. d. cap. quoniam frequenter in princip. vt lit. non contest. vbi tunc demum senes, sicut valetudinarij examinandi sunt ante litem contestatam contra communes iuris regulas, cum de eorum morte rationabili de causa timetur. sic etiam in d. §. sin autem Episcopus tunc potest Episcopus senex ad exemplum ægrotantis coadiutorem impetrare, cùm senio grauatus est, vt ibi loquitur Summus Pontifex: sic loquitur quoque tex.qui maximè ad rem nostram facit, in l. 2. §. quem ita senio, ff. de vac. muner. vbi habetur, senio confectum excusari à munere personali; certum est autem, interessentiam diuinorum, ac residentiam esse munus quoddam personale; sic denique intelligendi sunt Comicus, M. Tullius, & quotquot senectutem ipsam morbum appellarunt, vt id accipiant, cùm senectus vel morti proxima est, vel ita quemque afficiat vt rebus superesse non possit. quamquam etiam respondere possumus cum Nauar. consil.3.sub tit.de cler. egrot. num. 1. senectutem morbum dici non propriè, sed methaphoricè; atque adeo non esse extendendam constitutionem disponentem de infirmis ad senes saltem in odiosis, in quibus versatur casus noster, cum regula iuris in contrarium sit, & agatur de diminutio-
7 ne diuini cultus. Quo autem pacto † cognoscatur huiusmodi senectus, per quam non potest quis rebus superesse, iudicis arbitrio relinquitur, vt post Barb.in cap. sedes num.73. de rescript. eundem consil.21. colum.pen.lib.2.& consil.22. colum.3.lib. 3. Ioan.Andr. dict. cap. quoniam frequenter, & ibi Marian. Soc. colum. 3. vers. secundò declaratur, Fel. colum. sexta vers. ad tertiam quæstionem, vt lit. non contest. Bal. in Margarita ad Innocent. Verb. senex. Florian. l. in lege Aquilia la 1. ff. ad leg. Aquil. tradunt Menoch. dict. cent. 1. cal. 59. num. tertio, & Hoied. dict. cap. decimoseptimo num. 18. Id tamen ita est accipiendum, vt † iudicis arbitrio relinquatur in casibus dumtaxat, in quibus nulla clara extat iuris constitutio, vt ibidem optimè, Hoied. & Menoch. adnotarunt, exemplum afferentes in excusatione à tutela, &
9 cura, quę † requirit in sene annum septuagesimum, l. 3. ff. de iur. immunit. & §. item maior. instit. de excus. tut. & in excusatione à muneribus personalibus, ad quam
10 † secundum eos sufficit annos quintos supra quinquagesimum, per text. in l. 3. seu fi. C. qui ætat. vel profess. se excus. lib. 10. Sed certè quamuis communis lectio illius tex. sic habeat; manifesti iuris est, maiores 55. annis inuitos ad munera personalia vocari non posse: tamen Contius legit, maiores 70. annis, quæ quidem lectura magis congruit verbis hisce sequentibus eiusdem textus; cum itaque septuagenario maiorem te esse profitearis, si à nominatione facta appellationis auxilium interposuisti, tueri te notione Præsidis prouinciæ potes iure concesso, & concordat cum tex. in l. 2. §. vlt. in fine, ff. de decurion. ibi, si maiores annis septuaginta sint munera quidem ciuilia subire non coguntur; personale autem munus sub ciuilibus est tanquam species sub genere, vt constat ex l. 1. §. 1. & l. munerum ciuilium in princip. ff. de muner. & hon. nullumque aliud manifestum, seu concessum ius, ad quod referre se potuerit Imperator dict. l. fin. datur, in quo generatim in quolibet munere ciuili, seu personali excuset ætas 55. annorum, præterquam dict. §. vlt. in fine, vbi tamen requiruntur 70. anni: quod enim habetur dict. §. vlt. in princip. ff. de decurion. & colligitur
11 ex l. 3. C. eod. speciatim † loquitur in munere decurionatus; præterea tutela, & cura inter munera personalia, & ciuilia connumeratur à Iureconsulto in dict. l. munerum ciuilium ff. de muner. & honor. & tamen ab ea non excusantur ex ætate, nisi qui maiores sint 70. annis, dict. l. tertia, ff. de iur. immunit. & §. item maior. instit. de excus. tut. rectè tuendus igitur est ille text. in dict. l. tertia, seu final. C. qui ætat. vel profess. se excus. iuxta lectionem

Contij,& textum d.l.2.§.vlt.in fine, ad quē se retuliſſe Imperatorem dicendum eſt, dū ait manifeſti id iuris eſſe; vt nimirum legatur, non maiores 55.annis, ſed maiores 70. annis inuitos ad munera perſonalia vocari non poſſe. Stet ergo, à muneribus perſonalibus ob ætatem aliquem non excuſari, niſi maior ſit 70. annis per dict. l. 2. §.vlt.in fin.ff.de decur.& dict.l.3.ſeu fin.C. qui ætat.vel profeſſ.ſe excuſſ.lib.10.Ex quo
13 text. † poſſet fortaſſe aliquis,& quidem non improbabiliter, vbi ſtatuendus eſſet annorum terminus,vltra quem excuſaretur clericus ob obligatione intereſſendi Choro, ac diuinis officijs, tanquam à perſonali munere, ob tenectutem, quæ infirmitati æquiparetur, eum conſtituere in ſeptuageſimo anno. Sed quia nemo percipere poteſt quotidianas diſtributiones in abſentia niſi excuſetur aliqua ex illis tribus cauſis expreſſis in dict.cap.vnico, §. qui verò, de cler. non reſid. in 6. nimirum iuſta, & rationabili corporis neceſſitate, infirmitate, vel euidenti Eccleſiæ vtilitate, quarum nulla cadit regulariter in ſeptuagenarium, qui vt plurimum conuenire poſſet in Eccleſiam, & diuinis intereſſe; ideo non abſolutè admitterem, vt is, qui ſeptuageſimum ætatis ſuæ annum excedit, non teneatur omnino diuinis officijs adeſſe, ſed vel tunc, cum propter complexionis imbecillitatem in ea ætate ita ſenio confectus eſt, vt ſine ſalutis incommodo Eccleſiam adire non poſſit; vel, vt non tencatur ea munera in Eccleſijs obire, quæ à Canonicis corporale obſequium, ſeu corporis laborem requirunt, puta canendi Miſſam conuentualem, Euangelium, aut Epiſtolam,vel thurificandi, & cætera huiuſmodi faciendi; nam; & perſonalia munera
14 † ea ſunt, quæ cum corporis labore, & ſollicitudine animi,ac vigilantia principaliter exiſtunt,vt ait Hermogenianus I. C. d. l. 1. §.illud tenendum, ff. de muner. & honor. ſeu quæ animi prouiſione, & corporali intentione ſine aliquo gerentis detrimento pertractantur, vt definit Arcadius Chareſius Iureconſultus d.l.munerum ciuilium in princ. ff. eod. Illud verò indubitatum
15 † exiſtimo, ſenio ita confectum, vt reſidere, & intereſſe diuinis non poſſit,nuodò aliàs intereſſe conſueuerit, percipere debere quotidianas diſtributiones: ita cenſuiſſe dicitur Congregatio præfecta interpretationi Trident. Concilij ad ſeſſ. 24. cap. 12. de reformat. in vna Rauenna-
16 tenſi. qua ratione puto, † eum, qui octuageſimum annum expleuit, omnino etiam ab intereſſentia ipſa diuinorum officiorum excuſari, & tamen percipere debere quotidianas diſtributiones; hic enim præſumptione iuris, & de iure iudicatur non poſſe in Eccleſiam conuenire, diuiniſq; intereſſe; nam, vt inquit Regius Propheta Pſal 89. Dies annorum noſtrorum in ipſis ſeptuaginta anni, ſi autem in potentatibus, (hoc eſt, robuſtioribus, vt explicant Titelmanus, Genebrard. & alij, conſtatque ex Caldæa verſione,) octoginta anni, & amplius eorum labor,& dolor,hoc eſt, quicquid vitæ vltra hos annos relinquitur, laborioſum eſt, & doloris plenum, vt conſtat ex eadem Paraphraſi Caldea, verſioneque D. Hieronymi, ac ſeptuaginta interpretum, & inter alios Genebrard.ac Titelman.expoſuerunt;tunc enim ob continens deſluuium, caloriſque natui, & ſpirituum imbecillitatem, efficta ægra, languidaq; eſt ſenectus, vt illius vita ſit quaſi non vita, ſed mors, mortiſque expectatio certa, non vitę productio, vt optimè ibid. ait Genebrard. cùm autem ſenectus morti proxima eſt, tunc omnino ęgritudini æquiparatur, quod conſtat ex d. cap. quoniam frequenter in princip. vt lit. non conteſt. & ſupra latiùs adnotauimus. Non negarem tamen,(id quod ſupra etiam attigi,) citra octogeſimum quoque an-
17 num † poſſe aliquem ita ſenio confectum eſſe propter naturæ ſuæ imbecillitatem, ſicut robuſtiorem poſt octogeſimum; quod ſatis conſtat ex loco Pſal. cit. ſi in potentatibus, octoginta, & ſicut eum,in Eccleſiam conuenire non poſſe, atque adeo tanquam infirmum reputari; ita,vt in abſentia percipiat quotidianas diſtributiones: in
18 quo ſanè † Phyſici iudicio ſtandum eſt; tum ex eo, quod de infirmis quoad obligationem recitandi horas Canonicas tradit in hac ſpecie Nauar. dict. tractat. de orat. & hor. canon. cap. 11. num. ſecundo, & ſeqq.& in noſtris terminis Prob. dict. cap.
19 vnico num. decimoquarto, tum quia † in quaque re, cuius cogitionem iudex non habet,

habet, periti in arte iudicio ſtandum eſt, l. hac edictali §. his illud, C. de ſec. nupt. cap. fraternitatis, & ibi Doc. de frigid. & malefic. Bart. & cæteri in rubr. & l. 1. ac toto fere tit. ff. de ventr. inſpic. Abb. & Canoniſtæ in cap. propoſuiſti, de probat. vel etiam aſſertioni, & iuramento ſic infirmi attenta perſonæ qualitate, vt in ſpecie monet Prob. d. nu. 14.

Denique quod velle videtur Petr. à Ce-
20 ned. d. 3. part. Collect. 15. num. 8. † conſuetudine, & ſpeciali ſtatuto alicuius Eccleſiç, maxime ſynodali, induci, ac decerni poſſe, vt clerici in ſacris ordinibus cõſtituti, qui diutius, ac toto fere vitæ ſuo ſpatio Eccleſiæ inſeruierunt, in abſentia quotidianas diſtributiones percipiant, dum tamen Eccleſia miniſtrorum defectum non patiatur; id inquam quoad conſuetudinem indubitatum puto iuxta tex. & ibi not. in cap. fin. de conſuet. cum nec omnino à iure abhorreat, ſed rationabilis ſit huiuſmodi conſuetudo, vt conſtat ex ſupra deductis, & ijs, quæ mox adducemus. Quoad ſtatutum vero Eccleſiæ, ſeu conſtitutionem ſynodalem id etiam valde probabile exiſtimo; tum per ea, quæ infr. quæſt. 13. afferemus, dum latius diſſeremus, quid circa perceptionem diſtributionum quotidianarum in abſentia poſſit ſtatutum Eccleſiæ; tum per diſpoſitionem Concil. Trident. ſeſſ. 24. cap. 12. de reform. in fine, Prouinciali ſynodo facultatem dantis ſtatuendi in his, quę ad debitum in diuinis officijs regimen ſpectant, de certa lege in Choro conueniendi, & permanendi, ſimulq; de omnibus Eccleſiæ miniſtris; iuncto maxime, quod ait Iure conſultus in l. à muneribus, ff. de muner. & honor. ex decreto, ac lit-
21 teris Seueri Auguſti † veteranos milites à muneribus perſonalibus excuſari. Lubet autem hoc loco verba ſynodalis conſtitutionis in Cæſarauguſtano Archiepiſcopatu editæ anno 1515. a Cened. vbi ſupra relata pro coronide ſubijcere tanquam formulam quandam pulchertimam, quæ in alijs Dioceſibus, ac Prouincijs, cum hac de re ſtatuendum erit, poterit obſeruari; eius vero verba hæc ſunt. Cum tenes communiter reputentur infirmi, & qui labore prolixiori in caſtris Dominicis laudabiliter militando ſuam fere conſumpſerunt ætatem, aliqua iuxta canonicas ſanctiones debeant prærogatiua gaudere; ſancta Synodo approbante ſtatuimus, quod Clericus in ſacris ordinibus conſtitutus in quacunque Eccleſia noſtræ Dioceſis beneficiatus, qui in eadẽ per quadraginta annos perſonaliter reſidentiam fecerit, eidem deſeruiendo, abinde, etiam ſi Chorum non continuauerit, dum tamen Eccleſia miniſtrorum non patiatur defectum, diſtributiones quotidianas cum cæteris fructibus, & emolumentis dicti ſui beneficij contraria quacunque conſuetudine, ſeu conſtitutione non obſtante, ſatisfactis tamen alijs oneribus dicti beneficij, integre percipiant, & eidem ſine aliqua diminutione perſoluantur. Hactenus illa conſtitutio, & hic quoq; finis ſit huius quæſtionis.

SVMMAE RERVM.

1 *Abſens in ſeruitio Epiſcopi percipit fructus præbendarum; etiam non diſtinctarum num.* 2. *Immo etiam groſſos fructus. num.* 3
Idq; licet in ea Eccleſia eſſet conſtitutio etiam iuramento, vel ſedis Apoſtolicæ confirmatione roborata, quod non reſidentes non percipiant fructus præbendarum nu 4.
5 *Clericus exiſtens in ſeruitio Epiſcopi dicitur inſeruire Eccleſiæ.*
6 *Canonici exiſtentes in ſeruitio ſui Epiſcopi an percipiant fructus prębendarum. & quot eſſe debeant. nu* 7.
8 *Manſionarij exiſtentes in ſeruitio Epiſcopi non percipiunt in abſentia fructus præbendarum.*
9 *Abſens in ſeruitio Archiepiſcopi percipit fructus præbendarum*
10 *Intellectus cap. paſtoralis, & cap. duo ſimul, de offic. ord.*
11 *Clericus exiſtens in ſeruitio Archiepiſcopi, qui propriùs non ſit, non percipit fructus prębendæ; nec in ſeruitio prælati Collegiatæ.*
12 *Abſens in ſeruitio Epiſcopi non ob id percipit diſtributiones quotidianas.*
13 *Intellectus tex. in c. ad audientiam, de cler. non reſid.*
14 *Intellectus cap ſcire debes, 7. quæſt. 1. cap. hæc huius placiti, 12. quæſt. 2. & cap ſimiliter, 16. quæſt. 1.*
15 *Abſens in ſeruitio Epiſcopi ex conſuetudine*

eumq; abest principaliter propter Ecclesiam, percipit distributiones.

16 *Canonici, qui adhibentur ab Episcopo pro publicandis Indulgentijs videntur percipere debere distributiones.*

17 *Canonici, qui adhibentur ab Episcopo in ijs statuendis, quæ ad Seminarium recte instituendum pertinent, an percipiant distributiones.*

18 *Canonici; quibuscum Episcopus statuit de ijs, quæ pertinent ad diuina officia, & Ecclesiæ ministros, percipiunt distributiones*

19 *Canonici, de quorum consilio, & assensu Episcopus procedit in causis criminalibus contra Canonicos, percipiunt distributiones.*

20 *Canonici, quibuscum Episcopus nonnullorum Hospitalium fructus in alium vsum conuertit, pro eo tempore an percipiant distributiones.*

21 *Canonici à Capitulo ad id deputati in casibus, quibus Episcopus Capituli consilium, vel assensum adhibere debet, percipiunt distributiones, dum ea de causa sine fraude absunt, vt assensum præbeant.*

22 *Canonici, qui cum Episcopo absunt causa visitationis, an pro eo tempore percipere debeant distributiones. Et quid si ad visitanda limina Apostolorum à sua Ecclesia abfuerint; num. 23.*

An absentes in seruitio Episcopi etiam non sui percipere debeant Quotidianas Distributiones. Quæstio VIII.

APERTISSIMA, & notissima in hoc est iuris Conclusio, absentibus in seruitio Episcopi, licet debeantur fructus præbendarum, non tamen deberi quotidianas distributiones.

1 Prior pars † huius conclusionis patet ex tex. in capit. de cætero, de cler. non resid. vbi Alex. 3. ad Eboracensem Episcopum scribens decernit in hæc verba; statuimus, ne Canonicis, donec in seruitio tuo fuerint, quicquam subtrahi debeat, vel auferri, quod de communitatis sibi beneficio debetur; dum autem dicit, quod de communitatis beneficio de-
2 betur, comprehenduntur etiam † præbendæ illę, quę non sunt distincte: seu etiam † grossi illi fructus, qui loco præbendarum, vel etiam vltra præbendas, distincti tamen à quotidianis distributionibus tribuuntur præsentibus, seu residentibus; non autem diuinis officijs interessentibus; ac quotidianum ministerium exhibentibus; vt inter cæteros adnotauit ibi Abb. nu. 3. de quibus fructibus, ac præbendis indistinctis latius egimus superius 1. par. huius tract. q. 3. Idem etiam apertius disponitur in cap. ad audientiam, eod. tit. ext. de cler. non resid. vbi Innoc. 3. Meldensi Episcopo rescribens decernit, vt duo ex Canonicis Ecclesię suę in seruitio suo existentes suarum fructus integre percipiant præbendarum; cum absentes, inquit, dici non debeant, sed presentes, qui tecum pro tuo, & ipsius Ecclesię seruitio commorantur. Idq. pro-
4 cedit † quamuis in ea Ecclesia esset constitutio etiam iuramento vallata, & auctoritate Sedis Apostolicę confirmata, vt Canonici, qui in ea non resident, suarum præbendarum fructibus priuentur, vt aperte constat ex eiusdem tex. præceden tibus verbis, quo loco, & d. cap. de cetero Glos. & Doct. communier adnotarunt
5 † existentem in seruitio Episcopi dici etiam inseruire Ecclesiæ; de quo tamen nos infr. hac ipsa quæst. latius disseremus. Pariter id procedit etiam in Canonicis habentib. prębendam Doctoralem, & Magistralem, vt post Rot. apud Put. decis. 194. lib. 3. trădunt, quos post hęc scripta vidi, Gonzal. ad reg. 8. Canc. Glos. 6. num. 257. & Garz. tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 365. qui num. seq. id limitat, nisi sequentur magnum damnum Ecclesiæ ex Rebuf. in Prax. benef. tit. de dispens. de non resid. num. 41. & Hoied. tract. de benef. incompatib. cap. 17. num. 29. cas. 8. sed ex vtroque
6 tex. ego colligo, † quod, licèt probabile sit, solos Canonicos Ecclesiæ Cathedralis gaudere hoc priuilegio, vt dum ab Ecclesia absentes Episcopo inseruiunt, fructus præbendarum, & mensam grossam percipere possint cum vtrobique rescribat Summus Pontifex Episcopis, & in d. capit. ad audientiam expressim loquatur de Canonicis Ecclesiæ Cathedralis; tamen probabilius est, omnes Canonicos non modo Ecclesiarum Collegiatarum

rum Ciuitatis, sed etiã diœcesis huiusmodi priuilegio priuandos non esse; cum in d. cap. de cætero, absolutè id dicatur de Canonicis, quorum appellatione non modo Ciuitatis, sed etiam forenses Canonicos comprehendi nemo dubitare potest. quod verò in d. cap. ad audientiam, sermo dumtaxat habeatur de Canonicis Ecclesiæ Cathedralis, id euenit, vt casui de Canonicis Ecclesiæ Cathedralis proposito responsum Pontificium cõueniret; non autem ibi expressim excluduntur cæterarum
7 Ecclesiarum Canonici. Pari ratione † ad Ecclesiam dumtaxat Cathedralem referendum est, quod ex eodem capit. ad audientiam aperte colligitur, duos tantum Canonicos eodem priuilegio potiri posse; idq; propter prærogatiuam Ecclesiæ, quæ ob sui dignitatem maiorem etiam habere debet copiam ministrorum; vnde in alijs Ecclesijs Collegiatis plures duobus Canonicis assumere poterit Episcopus pro seruitio suo, qui tamen integrè percipient in absentia fructus præbendarum; per text. in d. capit. de cætero absolute, atque indistincte de Canonicis loquentem neque ad certum se Canonicorum numerum adstringentem, quicquid in contrarium voluerit Abb. & cæteri Doct. magis communiter d. cap. ad audientiam. Illud
8 sanè certum † mihi est, (quicquid voluisse videantur Abb. & nonnulli alij d. cap. de cætero, & c. ad audientiam; necnon Io. Selu. in tract. de benef. par. 4. quæst. 6. num. 33. & seq. & alij relati à Garz. d. c. 2. num. 369. Gonz. supra num. 261.) solos Canonicos, non autem alios Clericos Collegiatarum Ecclesiarum, puta Mansionarios, quos assistos vocant, huiusmodi prærogatiua gaudere posse, vt Episcopo seruientes, licet absint ab Ecclesia, præbendarum, seu portionum suarum fructus percipiant; nam vterque tex. supra citatus præcisè loquitur de Canonicis, quorum appellatione certum est non posse comprehendi alios clericos; non est autem facienda extensio de persona ad personam in odiosis, & à iure exorbitantibus, etiam ex identitate, aut maioritate rationis, iuxta latè tradita per Euerar. in loc. à ratione legis lar. & c. num. 41. 47. & duobus seqq. quod autem nos simus in odiosis, constat; nam agitur de diminutione cultus diuini, qui tamen potius debet augeri, capit. fin. de rescript. in 6. cum suis simil. res etiam à iure exorbitans est absentia ab Ecclesia, in eaque non residere, seu quod non residentes in suis beneficijs illorum fructibus non priuentur, sed eos integros percipiant, tot. ferè tit. de cler. non resid. & Conc. Trid. sess. 24. cap. 12. atque adeo nobiscum post alios sentiunt Gonzal. sup num. 261. & 263. Garz. d. cap. 2. num. 370. & nullis seqq. docentes, ad id requiri Episcopi dispensationem, & necessitatem; vel specialè, & euidentè Ecclesiæ vtilitatẽ.

9 Denique adnotandum est, † hanc priorem conclusionis partem locum habere tam in Archiepiscopo, quam in Episcopo, cum eadem plane, quia vere, ac proprie Episcopus est, immo maior sit ratio in Archiepiscopo, quia & magis inseruit Ecclesiæ, & pluribus ministris indiget; licet contrarium voluerit Host. in cap. cum dilectus, quem etiam ibi sequi videtur Io. An. de cler. non resi. per tex. in cap. duo simul, & cap. pastoralis, de off.
10 iud. ord. quæ tamen iura † non obstant; nam in d. cap. duo simul, solum dicitur, clericos Archiepiscopo, quamdiu voluerint coram ipso stare iuri, compelli non debere iudicium Patriarchæ subire, nisi causa per appellationem ad eius audientiam perferatur, aut ei aliquid super hoc a Sede Apostolica sit indultum; nihil vero ibi de fructibus præbendarum; immo etiam per clericos Archiepiscopi intelligunt ibi Doct. magis communiter clericos illi subditos, non autem qui cum eo commorantur. in d. vero cap. pastoralis; nihil plane ad rem habetur, vt facile patebit textum illum perpendenti; nisi forte velint Doct. citati, id intelligendum esse de clericis Suffraganeorum inseruientibus Archiepiscopo
11 quod verum † est, colligiq. videtur ex dictis iuribus, & aperte admittit Abb. d. cap. cum dilectus num. 9. docens nobiscum, clericos proprios, hoc est, ipsius Diœcesis Archiepiscopi non autem ulius Suffraganeorum hoc priuilegio gaudere, vt in eius seruitio existentes, dum absunt a sua Ecclesia, percipiant fructus suarum præbendarum; per eadem fere rationes, quas nos sup. attulimus; quod

etiam ex cõmuni post alios resoluit Garz. d.cap.2.num.382.præsertim post Hoied.d. c.17.n.29.Rebuf.vbi sup.num.36.Salsed.ad prax.crim.Diaz c.52.cas.2. immo Garz.d. cap.2.num.381.post Selu.tract.de benef.4. part.quæst.6.cap.17. Nauar. cons.2.num.1. de cleric.non resid.& Abb.in d.cap.de cætero num.3.voluit,prælatum Ecclesiæ Collegiatæ, posse vnum ex suis Canonicis habere in seruitio suo,ita,vt, in absentia percipiat fructus suæ præbendæ. quod licèt probabile sit propter tantorum virorum auctoritatem; fortasse tamen in iure sustineri non potest, cum dispositio illius cap. de cætero,& cap. ad audientiam sit odiosa,atq. adeo non extendenda præter proprium casum,iuxta ea, quæ paulo ante hac ipsa conclusa,adduximus.

12 Posterior autem pars † huius conclusionis probatur ex eod.tex.in d.cap.de cætero: nam verbis huius tex. relatis in principio quæst.statim subijcit Pontifex, nisi fortè sint victualia,quę non consueuerunt absentibus exhiberi:quo loco per victualia intelligendæ sunt quotidianæ distributiones,vt ibi explicarunt Glos. & Doct. communiter, & constat ex d.cap.vnico in principio.vbi Bon.8.apertè affert, distributiones quotidianas victualia nuncupari, & ibi Gl. & Doct.omnes, dum text.afferre volunt, ad quem se referre potuit Summus Pontifex, allegant, dict. cap. de cætero, de cler.non residen. in nullo enim alio text. excepto d.cap.vnico, quotidianę distributiones victualium nomine appellantur,præterquam in dict.cap.de cętero. Id verò ipsum,nimirum absentes in seruitio Episcopi non percipere quotidianas distributiones,expressim tradiderunt Doct. omnes in d.cap.de cętero, plerique in d.cap. ad audientiam, de cler.non residen.& in d.cap. vnico eod. titul.in 6. & adnotauit etiam Couar. dict.lib.3. var. resol. cap. 13. num. 2.alijque passim, & apertè colligitur quo-13 que ex tex.† in d.cap.ad audientiam, dum Summus Pontifex ibi decernit dumtaxat, vt huiusmodi absentes in Episcopi seruitio fructus prębendarum percipiant, constat autem ex latiùs deductis supr. 1. part. quæst. 6. per totam, appellatione fructuum prębendæ,aut beneficij non contineri quotidianas distributiones. Neque obstat verbum illud, integrè, ibid. appositum, nam adhuc refertur solum ad ipsos fructus prębendarum, vt nimirum eos sine vlla diminutione percipiant, vt ibi Glo. & cæteri tradiderunt, vel integrè, intelligendum ita erit, vt includantur etiam prębendę indistincte, vel fructus illi grossi loco prębendarum succedentes in aliquibus Ecclesijs, de quibus paulò ante dicebamus, & latiùs alibi differuimus. Minùs etiam obstat, quod ex eod. cap. ad finem colligitur, & Glos. alijque Doct. tum ibi, tum in dict.cap. de cętero adnotarunt,illum, qui est in seruitio Episcopi, censeri Ecclesiæ quoque inseruire;ad quod etiam Glos. 1. dict. cap. de cętero allegat tex.in cap.scire debes,7. quæst.1. cap. hæc huius placiti,12. quæst.2. & cap.similiter, 16.quæst.1.ex alia verò parte certum mihi est, eum, qui abest in seruitio, & propter vtilitatem Ecclesiæ, seclusa quoque quauis consuetudine quotidianas distributiones percipere debere, vt infra quæst. 11. latiùs demonstrabitur. Respondetur enim primò in d.c.ad audientiam solùm haberi, quòd absentes dici non debent, sed præsentes, qui cum Episcopo pro illius, & Ecclesiæ seruitio commorantur, ex quibus verbis potiùs colligitur oppositum, quod nimirum seruitium Episcopi, & Ecclesiæ, hoc in casu diuersa sint, cum inter verumque ponatur copula; & quæ regulariter habet copulare diuersa,cap.quærelam, de simon. cum simil.vel certè colligitur, quòd iuxta casum ibi propositum vtrumque copulatiuè requiritur, nimirum, quòd duo Canonici Ecclesię Cathedralis simul sint in seruitio Episcopi, & eius Ecclesiæ absentes, vt haberi debeant pro præsentibus,vbi in ea Ecclesia extet constitutio etiam iuramento vallata,& auctoritate Sedis Apostolicæ confirmata, vt Canonici, qui in Ecclesia non residunt, priuentur fructibus suarum prębendarum; præterquam quòd esse præsentes, & interessentes diuersa sunt,vt sup.quæstion.quinta, præmiss. vlt. satis docuimus. In dict. autem cap. scire debes, quod sumptum est ex Cypriani E-14 pist.9. lib.4. solùm dicitur † Episcopum in Ecclesia esse,& Ecclesiam in Episcopo, & ideo in Ecclesia non esse eum, qui cum Episcopo non sit, hoc est, non sit in communio-

munione Episcopi, cum eoque pacem non habeat, vt apertè constat ex verbis sequentibus, & explicat ibi Glos. & cæteri. d. verò cap. hæc huius placiti, sumpto ex Concil. Illerdens. cap. 16. habetur dumtaxat secundum Glos. ibi, Clericis, qui in domo Episcopi defuncti inueniuntur, subministranda esse alimenta, bona verò successori reseruanda, qui eis vti debet cum his, quos cognouerit discipline, & charitati prædecessoris sui fideliter paruisse; quæ verba sunt illius canonis; quod verò in eodem canone subditur, quodq; fortasse respicere voluit Glos. d. cap. de cætero, nimirum durum esse, vt hi, quos constat in seruitio Domini cum primæ sedis Antistite, hoc est, cum Episcopo prædecessore, vt ibi Doct. exponunt, desudasse, despecti aliquatenus crucientur, quasi qui Episcopo inseruierint dicantur Domino inseruisse, id sanè libenter admitto, vbi disciplinæ, & charitatis cum Episcopo amatores ei fideliter paruerint, vt constat ex verbis præcedentibus mox relatis: non tamen inde sequitur, eos inseruire Ecclesiæ, neque. n. quicunq; Domino seruiunt, Ecclesiæ deseruiunt, nisi valde remotè; licèt contra, qui Ecclesiæ seruiunt, obsequiũ Deo præstare dicuntur. Denique in d. c. similiter, 16. quæst. 1. quod est decretum, Symmach. Papæ in 6. Synodo Romana, solum dicitur, res Episcopi esse bona Ecclesiæ, ideoq; inuasores bonorum Episcopi eadem pœna plectendos esse, qua ij, qui bona Ecclesiæ inuadunt; nihil vero habetur de ijs, qui Episcopo inseruiunt. Respondetur secundo quod vbi etiam ex his iuribus a Glo. allegatis colligeretur eos, qui in Episcopi seruitio sunt ceseri Ecclesiæ inseruire; adhuc intelligendum id est indirectè, minus principaliter, admodumq; remotè, non autem directè, proximè, & principaliter, prout requiritur adhoc, vt Canonicus absens propter Ecclesiæ seruitium, & vtilitatem possit in absentia percipere quotidianas distributiones; & hoc sonat illa dictio, propter, quę causam finalem, & precipuam significat, vt Philosophis quoq; notum est: & vox, euidens, quę habetur d. cap. vnic. Ex quo infertur, canonicos associantes suum Episcopum extra Ecclesiam non lucrari distributiones, vt in specie adnotauit Gonzal. ad reg. 8. §. 7. proem. nu. 183. ex tex. d. cap. de cętero, & cap. ad audientiam Boer. decis. Burdegal. 17. num. 12. necnon declaratione Sacrę Congregationis Conc. Trid. in eum sensum, vt non possint Canonici duo, aut plures associantes eorum Prælatum quandoq; volentem audire Missam non in Cathedrali, sed in alia Ecclesia ciuitatis participes fieri distributionum quotidianarum, quæ non nisi presentibus, & inseruientibus dantur. idq; etiam constat ex ijs, quæ hucusq; in hac quæst. adduximus, præsertim, quod Ecclesiæ non inseruiunt saltem directè, & principaliter. Et ex hac declaratione, atq. alijs Garz. tract. de benef. par. 3. cap. 2. nu. 345. cum duob. seqq. probat, per Triden. sess. 24. cap. 12. non fuisse derogatum d. cap. de cetero, & cap. ad audientiam. Quod si aliqui ex Canonicis cum Episcopo essent, non vt ei inseruiciat, sed principaliter, vt Ecclesię vtilitati prospiciant, vt in nonnullis casibus, quos mox subijciam, tunc secundum aliquos isti absentes non tanquam in seruitio Episcopi existentes, sed tanquam Ecclesiæ vtilitatem prosequentes, quotidianas distributiones percipient.

Limitatur ergo hęc conclusio, primo quando Canonicatus consisteret in solis distributionib. quotidianis: tunc enim clerici eas lucrarentur, ne priuilegium iuris esset inutile, ex Garz. d. c. 2. n. 113. & 115. ex cepta tamen tertia parte, quę de seruiętib. accrescit, vt idem probat dict. cap. 2, num. 351. & 353. Limitatur secundo, vt non procedat † quotiescunque consuetudo legitima (hoc est quadragenaria, cum sit contra ius, iuxta tex. cũ ibi not. in cap. fin. de consuet.) sit inducta, vt huiusmodi absentibus in seruitio Episcopi dentur distributiones; per ea, quæ in fortioribus casib. trademus inf. quæst. 12. ita post alios Garz. d. cap. 2. numero 348. licet in hac specie contrarium voluerit Nauar. in cons. 2. nu. 2. iuxta Lugdunensem impressionem, de cler. non resid. neq; enim cap. vnicum, de cler. non resid. in 6. quod ille pro se allegat, improbat hanc consuetudinem, sed illam, quod indistincte dentur distributiones presentibus in ciuitate, seu loco Ecclesię, non tamẽ actu inseruientibus ipsi Ecclesię, & interessentibus diuinis officijs, vt ex eius lectura

ctura videre est. Limitari etiam posse videtur tertio loco hæc ipsa cõclusio, vt nõ habeat locum quoties Canonici, qui cum Episcopo existentes absunt ab Ecclesia, principaliter absunt propter Ecclesiæ suæ vtilitatem; tunc enim cum respiciamus id, quod principaliter; non autem accessoriè ac minus principaliter fit cap. cum R. Canonicus, de arbit. l. si quis nec causam, ff. si cert. petat. cum suis concord. adductis q. 5. num. 23. Canonici illi tanquam absentes propter Ecclesiæ vtilitatem distributiones quotidianas percipient, vt supra diximus. Hinc inferri posse videtur primò
16 duos † illos Canonicos, qui ex præcepto Con. Triden. sess. 21. cap. 9. de reform. adhiberi debent ab Episcopis, seu locorum Ordinarijs in publicandis Indulgentijs, alijsue spiritualibus gratijs, si quado ea de causa sine fraude tempore diuinorum officiorum eos abesse simul cum Episcopo contingat, priuandos non esse quotidianis distributionibus tãquam absentes propter Ecclesiæ vtilitatem ex officio sibi attributo, quod sibi damnosum esse non debet l. cum quidam C. de administ. tut. cum simil. de quibus infr. quæst. 11. Infertur 2. ob eandem causam idem dicendum videri
17 † de duobus illis Canonicis senioribus, & grauioribus ab ipso Episcopo eligendis, quorum consilio vtatur in conficiendis regulis, ac statutis Seminarij Clericorum, quæ ad eos rectè instituendos pertineant; similiter de illis duobus, quorum alter ab Episcopo, alter a Capitulo eligendus est, & de quorum consilio Episcopus constituere debet ea, quæ ad Seminarium instituendum, & construendum, assignandosq; ei reditus pertinent iuxta decretum eiusdem Triden. Conc. sess. 23. cap. 18. de refor. vers. & quia ad Collegij fabricam instituẽdam, & vers. fin. necnon de illis duob. Canonicis a Capitulo Cathedralis Ecclesiæ deputatis, quibus præsentibus rationes redituum eiusdem Seminarij singulis annis Episcopus accipere debet, vt in eodem cap. 18. vers. quod si Cathedralium ab eadem Synodo decernitur. Tertiò infertur
18 pari ratione † idem statuendum de illis duobus Canonicis, altero ab Episcopo altero per Capitulum eligendo, qui donec synodus aliqua Prouincialis celebretur, in qua ea de re statuatur, ab eodem Episcopo adhiberi debent in ijs prouidendis, quæ necessaria videbuntur circa diuina officia, omnesq. Ecclesiæ ministros iuxta ea, quæ eadem Tridentina Synodus decernit sess. 24. cap. 12. de reform. in fine. Infertur quartò, idem etiam
19 dicendum † de illis duob. Canonicis a Capitulo initio anni eligendis ex præscripto eiusdem Concil. Trident. sess. 25. cap. 6. de roform. in princ. quorum consilium, & assensum Episcopus, seu Vicarius, cum extra uisitationem contra aliquam personam Cathedralium, vel Collegiatarum Ecclesiarum procedere voluerit, tenetur adhibere tam in formando processum, quam in cæteris omnibus actibus vsq; ad finem causæ inclusiuè. Quinto infertur,
20 idem similiter videri asserendum † de illis duobus de Capitulo rerum vsu peritioribus per loci Ordinarium iuxta statutum eiusdem Tridentinæ Synodi d. sess. 25. c. 8. vers. quod si hospitalia, deligendis, cũ quibus idẽ Ordinarius fructus illorũ hospitalium, quæ ad certum peregrinorum, aut infirmorum, aliarumue personarum genus susci piendum fuerint instituta, cum tamen in loco, vbi sunt dicta hospitalia, similes personæ, aut perpaucæ reperiuntur, debet in aliũ vsum pium; qui eorum institutioni proximior sit, ac pro loco, & tempore vtilior, conuertere, prout eis magis expedire vsum fuerit.

21 Infertur 6. eadem de causa † idem omnino seruandum esse in ijs Canonicis, quos Capitulum delegerit, ac deputauerit in casibus, quibus Episcopus requirere debet consilium Capituli, eiusue assensum vel de consuetudine legitimè præscripta, vel de iure communi antiquo; quos colligere licet ex toto ferè tit. de his, quæ fi. a præl. fin. conf. Cap. & ibi Doct. vel etiã ex dispositione Concil. Trid. quos habes in sess. 5. cap. 1. de reform. vbi ve lectore, & magistro deligendo agitur; sess. 24. c. 12. vers. in omnibus verò in Canonicatibus, seu præbendis designandis, quibus singuli sacri ordines annexi esse debeant, sess. eadem cap. 15. in augendis distributionibus quotidianis per vnionem beneficiorum simplicium, vel præbendas eius Ecclesiæ ad pauciorem numerum reducendo. deni

que

que in sess. 25. cap. 10. in substituendo, seu subrogando iudice in locum vnius ex synodalibus, quem vsque ad proximam synodum mori contingat. Infertur demum,
22 idem fortasse dicendum † de Canonicis, quos, sicut & cæteros, assumere potest Episcopus, dum aut Cathedralem, Collegiatasue, aut alias etiam Ecclesias suæ Ciuitatis, & Diœcesis visitare vult, & debet iuxta decretum eiusdem Concil. Trid. sess. 6. cap. 4. de reform. & sess. 24. cap. 3. in princ. de quo tamen latius infra quæst. 11. cũ de absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem disseremus. Illud verò hic omnino adnotãdum est, hanc limitationem, quam supra attulimus, cum sequentibus illationibus procedere, si illam opinionem sequamur, sufficere vtilitatem Ecclesiæ specialis suæ Ciuitatis ad hoc, vt propter eam absens percipere iure debeat quotidianas distributiones; alias, si teneamus requiri vtilitatem particularis illius Ecclesiæ. cui est adscriptus, vt ex communiori, & fortè veriori sententia trademus infra q. 11. concluf. 1. post medium; illa limitatio cum sequentibus illationibus (tertia, quarta, & sexta exceptis, cum in ijs solis de particularis; & specialissimæ Ecclesiæ suæ vtilitate, eius nimirũ, cui adscriptus est, & à qua distributiones percipere solet, illiusq; iuribus tuendis agatur,) locum nequaquam habebit quoad percipiendas in absentia cum Episcopo quotidianas distributiones; verum quoad fructus dumtaxat præbendarum, ac cæterorum beneficiorum, vt latius d q. 11. ostendemus.

Quod si quæras, an Canonici missi à suis Episcopis ad visitanda limina Apostolorum eorum nomine vel ipsos comitantes ad eadem limina, iuxta constit. 25. Sixti V. lucrentur non solum fructus beneficiorum, sed etiam distributiones. Respon-
23 deo † eas lucrari, si adsit decretum eiusdem Sixti, & duæ Sacræ Cong. declarationes; de quibus Garz. d. tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 349. quod Canonici missi ab ipsorum Episcopis ad limina Apostolorum eorum nomine, vel comitantes ipsos Episcopos ad eadem limina distributiones lucrentur. Ratioq. huius sententiæ illa esse potest, quod hic missus relaturus est statum cuiusque Ecclesiæ Collegiatæ, ac præcipuè Cathedralis, vt eius vtilitati consulatur; vnde probabile quoque redditur quod subdit Garz. num. 350. idem fore, si vnum præbendatum eadem de causa mittat, duosue Canonicos, vel præbendatos secum ad id ducat; secus vero si duos mitteret, aut plures eum comitarentur; sed pro præbendato voluit, vel certe debuit dicere portionarium. Et hæc de præsenti quæst. dicta sint.

SVMMAE RERVM.

1 *Cardinalatus est maior dignitas post Papatum.*
2 *Papatus est maxima omnium dignitas.*
3 *Cardinali Legato inseruiens percipit in absentia fructus præbendæ; & num. seqq.*
4 *Episcopus facit vnum corpus cum Canonicis Ecclesiæ Cathedralis.*
5 *Legato inseruiens dicitur Ecclesiæ inseruire.*
6 *Legati potestas ordinaria potius est, quam extraordinaria.*
7 *Cardinali non Legato inseruiens non percipit in absentia fructus præbendæ.*
8 *Legato, vel Cardinali inseruiens non percipit in absentia quotidianas distributiones.*
9 *Papæ inseruiens percipit fructus præbendæ, ac beneficiorum. Et quæ sit ratio; num. 10. Idq; non obstante quauis constitutione Ecclesiarum contra Canonicos absentes edita. num. 11.*
12 *Papæ inseruire, seu in eius seruitio abesse quinam dicantur.*
13 *Papæ inseruientes vt sic non percipiunt in absentia distributiones quotidianas sine speciali priuilegio.*
14 *Intellectus cap olim tibi, de verbor. signific. Glos. & aliorum varius fuit.*
15 *Principi seculari seruientes vt sic in absentia non percipiunt distributiones quotidianas; sed nec fructus præbendæ, alteriusue beneficij.*

An absens in seruitio Cardinalis, vel Papæ possit Distributiones Quotidianas percipere.
Quæstio IX.

DIXI-

DIXIMVS in statim præceden. quæst. de absentibus in seruitio Episcopi, nunc gradatim procedendo dicamus de ijs, qui absunt in seruitio Cardinalis, tum vero Summi Pontificis; est enim
1 dignitas Cardinalatus † maior in Ecclesia post Summum Pontificatum, vt constat ex Martin. Laudens. in tract. de præstant. Cardin. quæst. 61. & Lancell. Conr. in tēpl. omn. iud. lib. 2. cap. 2. §. 1. & 3. num. 1. Papatus verò † maxima omnium dignitas est,
2 vt not. Doct. in cap. solitæ, de maior. & obed. & latè tradit Conrad. ibid. lib. 1. §. 1. in princip. & lib. 2. cap. 1. §. 1. in initio.

Prima ergo Conclusio sit. Absentes ab Ecclesia in seruitio Cardinalis Legati saltem intra prouinciam, & legationem illius, percipiunt quidem fructus præbendarum suarum non tamen quotidianas distri-
3 butiones. Prior pars † conclusionis probatur; tum quia qui seruiunt Legato inseruiunt Papę; qui autem inseruit Papæ; percipit in absentia fructus sui beneficij, vt paulò post concl. seq. ostendam; tum quia idem dicendum de Legato quoad prouinciam, & legationem suam, quod de Episcopo quoad diœcesim, vt est optimus tex. in cap. 2. de off. leg. in 6. neque obstat cap. sanè, de priuil. vbi priuilegium non extenditur ex identitate rationis; nam hoc non est proprie priuilegium, sed ius commune & præterea maior est ratio, quia, vt diximus, inseruire dicuntur Papę, immo quodammodo etiam Ecclesiæ; licet, quia salarium habent, percipere non debeant quotidianas distributiones, vt infra dicemus; & præterea, quia non inseruiunt nec prosequuntur vtilitatem Ecclesiæ illius particularis, cui adscripti sunt, sed tantum vniuersalis, prout constabit ex ijs, quæ trademus infr. quæst. 11. concl. 1. ferè per totam. Tum quia ita in specie tradit Io. And. in cap. cum. dilectus num. 7. de cler. non resid. & ibi Doct. communiter, vt ait Gamb. tract. de auct. Legat. lib. 1. num. 56. & pluribus relatis Garz. tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 382. qui & ipse loquitur in Legato, communemq; fatetur Abb. d. cap. cum dilectus; qui tamen dicit se dubitare de hoc communi dicto Doctorum. Primo quia neq; eadem sit ratio in Legato quæ in Papa; & maximè quia aliqui possunt esse in seruitio Papæ aliqui inseruitio Legati, & sic Ecclesia pateretur defectū ministrorū; neq; eadē, inquit, est ratio, quæ in
4 Episcopo, quia † Episcopus facit vnū corpus cū Canonicis, & est maxima inter eos ocmunio, c. requisisti il 2. de testam. & c. quanto, de his, quæ fiat prælat. sin. consen. Cap. quod non accidit inter Canonicos, & Legatum. Deinde quia, inquit, potest argui in Legato, sicut arguimus in clericis inferioribus Episcopo; tanto magis, quia potestas Legatorum est superindicta, seu extraordinaria, ideo restringenda per
1 Glos. not. in Clem. 2. de offic. ord. Denique quia hæc materia est damnosa ipsis Ecclesijs, & per eam diminuitur cultus diuinus; ergo potius est restringenda, quam relaxanda. Quibus tamen rationibus non obstantibus adhuc persisto in communi opinione propter rationes pro ea allatas. Neq. obstat prior ratio Abb. quoad primū eius membrum; nam immo eadem est ratio in abiente cum Papa, & absente cum eius Legato; quia eidem Summo Pontifici seruire censetur. Ad confirmationem verò illius respondeo, quidem absurdum posset etiam allegari respectu absentium cum Episcopo, vel causa studiorum; quia possent aliqui esse cum Episcopo, aliqui cum Papa, aliqui in vniuersitate studiorum, & sic Ecclesia pateretur defectum; cui in cōmodo prouidit Gregorius Pontifex Canonum lator in c. pœn. de cler. non resid. decernens priuilegiatos super absentia per prouentuum subtractionem cogi redire, vbi Ecclesia patiatur defectum ministrorum. Immo neque etiam obstat alterum membrum eiusdem prioris rationis; nam non ideo Canonicus abiens in seruitio Episcopi percipit fructus præbendæ, quia faciat cum eo vnum corpus; sed vel quia ita statutum est a Summo Pontifice; vel, vt alij voluerunt, & innuere videtur tex. d. c. ad audientiam in fin. & tradit ibid. Abb. ipse num. 8. quia dicitur quodammodo Ecclesiæ inseruire, quomodo etiam qui in
5 seruitio Legati est, † dicetur Ecclesiæ saltem vniuersali inseruire, quod sufficit ad lucrandum fructus prædendæ, ac beneficij. vt constat ex ipsomet Abb. d. cap. cum dilectus nu. 2. & 3. de cler. non resid. Quoad

secun-

Quod secundam vero eius rationem supra allatam non video, quomodo ipse Abb. arguere possit ab ijs Canonicis, qui inseruint prælatis inferioribus Episcopo ad inseruientes Legatis; tum quod illi Prælati non inseruiant Ecclesiæ sicut Legati; tum, quia ipsemet Abb. in cap. de cætero num. 3. de cler. non resid. cum cæteris Doct. vult, etiam Canonicos absentes in seruitio aliorum Prælatorú inferiorú Episcopo posse percipere fructus præbendarum suarum, eò, quod non appareat, cui loquatur illa littera, quæ generaliter loquitur; sed certe textus ille intelligendus est de absente in seruitio Episcopi, vt intelligit Glos. & Doct. magis cõmuniter, & prout loquitur cap. ad audientiã; atque adeo priuilegium hoc non est extendendum ad alios Prælatos inferiores, cum quibus non habet Canonicus eam communionem, quam habet cum Episcopis; vel potius non dicitur Ecclesiæ inseruire. Præterea falsum est, quod assumit Abb. potestatem Legatorum esse extraordinariam; nam imo ordinariam

6 † illam esse constat ex tex. in alleg. cap. 2. de off. Leg. in 6. in ijs verbis, Legatos prouinciarum sibi commissarum ordinarios reputantes & c. Non obstat denique tertia ratio; cum quia cum incipit priuilegiũ hoc esse damnosum Ecclesijs reuocabitur iuxta tex. d. cap. pen. vbi Abb. num. 2. & cæteri, de cler. non resid. cum quia non dicitur fieri in casu nostro vlla extensio, sed Canonicus existens in seruitio Legati tanquam inseruiens Papæ habebit fructus beneficij; & præbendæ ex dispositione d. cap. cum dilectus, de cler. non resid. tum demum, quia Doct. in d. cap. cum dilectus, non extendunt dispositionem illius a seruientibus Papæ ad seruientes Legato, sed a seruientibus Episcopo, quæ sanè extensio fieri potest a maioritate rationis, quę aliquando admittitur etiam in exorbitantibus a iure, iuxta not. per Doct. in cap. cui licet de reg. iur. in 6. Euerar. in loc. à rat. leg. larg. num. 11. & 43. & Matthesil. de interpr. nu. 29. & 39. Firma igitur stet prior pars huius conclusionis. Quę sanè limitatur in simplici Cardinali non Legato: nam

7 † illi inseruiens non percipit fructus prębendę, nisi ex dispensatione speciali; cessat enim, nec militat ratio, quę locum habet in eo, qui existit in seruitio Episcopi, Legati, vel Papæ; & ita voluerunt Io. An. Abb. & cæteri d. cap. cum dilectus, & alij relati ac prolati à Garz. d. c. 2. num. 388. licet nu. præced. alios referat contrarium sentientes, quod & facere videtur Host. d. cap. cum dilectus, & Archid. d. c. vnico num. 1. de cler. non resid. in 6. facilè tamen solet concedi huiusmodi facultas ipsis Cardinalibus propter eorum prærogatiuam dignitatis; pro quo facit tex. in c. 1. de off. Leg. lib. 6. & cap. fœlicis, de præb. eod. lib.

Posterior autem pars eiusdem conclu-
sionis, quod nimirum ꝑ absentes in seruitio Legati, & Cardinalis non percipiant quotidianas distributiones, patet tum quia cum non reperiamus huiusmodi absentes exceptos à regula tex. in cap. licet de præben. & c. vnic. de cler. non resid. in 6. cum simil. quod nimirum distributiones non dentur, nisi ijs, qui interfunt personaliter diuinis officijs, regulæ standum erit; tum quia neque etiam existentes in seruitio Papæ illas percipiunt, multò ergo minus qui sunt in seruitio Cardinalis, aut Legati; neque enim maiorem prærogatiuam cæteris parib. habere debet qui membro inseruit, quam qui capiti, Cardinales autem membra sunt, Summus verò Pontifex est caput, d. cap. fœlicis cum ibi not. per Doct. de præn. in 6. tum demum quia, id apertè voluit Io. An. d. cap. vnico num. 3. ad fin. de cler. non resid. in 6. dum se remittit ad not. per eum d. c. cum dilectus, vbi dumtaxat concedit huiusmodi absentibus, vt percipere possint fructus præbendarum; & est de mente cæterorum Doctorum ibi, dum eos quoque fructus, qui ad præbendam attinet vix illis absentibus concedunt. Idque multò magis certum, & indubitatum erit in absentibus in seruitio Cardinalis, qui Legatus non sit; cum iuxta probabiliorem, & communiorem opinionem illi neque etiam fructus præbendarum, & cæterorum beneficiorum suorum sine dispensatione, seu priuilegio percipiant, vt paulo ante ostendimus.

Secunda Conclusio, Absens in seruitio Papæ, licet percipiat fructus beneficij, ac præbendæ suæ, non tamen quotidianas distribu-

ſtributiones. Prior pars huius concluſio-
9 nis † apertè probatur ex text. dict. cap. cum dilectus, de cler.non reſid.ibi, fructus præbendæ ſuæ aſſignetis eidem in noſtro
10 ſeruitio commoranti, ratio † vero ſubditur ab eodem Pontifice, quia nimirum huiuſmodi familiares Papæ ſæpè promouent apud eum negotia ipſorum capitulorum cum familiares, inquit, noſtri, qui circa nos ſe obſequiales exhibent vniuerſis, minori non debeant prærogatiua gaudere, quàm veſtrum ſinguli, quorum negotia per iſtos ſæpiùs promouentur; id verò pro-
11 cedit † non obſtante quacunque conſtitutione ipſarum Eccleſiarum hac de re contra Canonicos abſentes edita; vt patet ex verbis illis præcedentibus; non obſtante conſtitutione, quæ contra abſentes Canonicos inter vos dicitur emanaſſe. Dicentur
12 autem † eſſe in ſeruitio Papæ ad effectum lucrandi fructus beneficij, ac prabendæ, Capellani Papæ, & ſimiles, quique in curia morantur de illius præcepto, licèt ſcriptores ſint. ſecus verò ſi voluntate propria quia tunc propriam potiùs, quam reip., vel vniuerſalis Eccleſiæ vtilitatem proſequuntur, vt in ſpecie tradunt Abb.dict.cap.cum dilectus num.tertio, & ibi Io. An.num. ſecundo, Archid.dict.cap.vnico, num. 1. & vtrobiq; cæteri ferè omnes Doct. Io. Selu. in tract.de benef.4.par.quæſt.6.nu.36. poſt Ang. in Sum. Verbo Clericus ſeptimò §. 2. idemq; Scriptoribus exceptis tenet poſt alios Garz.dict. cap.2. num. 383. cum ſeq. eſtque de ijs, qui voluntate propria curiæ inſeruiunt, optimus text. in l. ſed ſi per prætorem, §.fin.in fin. & l. inter eòs §. 1. ff.ex quib.cau.mai.ibi,eos, qui notis ſcribunt acta preſidum reip.cauſa non abeſſe certum eſt, licèt alia lectio illius tex. in quibuſdam codicibus non habeat negatiuam; quo caſu faciet pro ijs, qui abſunt in Curia morantes ex præcepto Papæ, pro quibus etiam eſt tex. in l. reip.ff.eod.

Poſterior autem pars eiuſdem concluſionis, nimirum, quod † abſentes in ſer-
13 uitio Papæ non percipiat ſine ſpeciali priuilegio quotidianas diſtributiones, probatur ex communi ferè Doct.opinione, qui rem hanc pertractarunt. huius enim ſententiæ fuit Io. And.in Gloſ. adfuerint, dict. cap. vnico, & in lect. num. tertio circa fin. & ibi Archid. num. primo, Gloſ. 2. dict. cap. cum dilectus, & ibi Abb. num. quinto, alia etiam Gloſ. in cap.fin.Verbo exceptis, de reſcript. in 6. idem docet Io. Selu. dict. tract. de benef. 4 part.quæſtion.6.num.36. Garz. dict.cap.2.num.385.& ſeq. vbi ad id allegat quandam Rot. Rom. deciſ.neque in hoc aliquem reperio contradictorem: immo ad ipſum ſatis colligi poteſt ex eod. c. cum dilectus; dum enim dumtaxat præcepit ibi Pontifex, vt deitur huiuſmodi abſenti in ſeruitio Papæ fructus prabendæ, ſi ei de iure debitæ fuiſſent diſtributiones, aut Papa de illis intellexiſſet, mandaſſet vtique, vt ei darentur, inxta regulam, quę ſumitur ex cap. inter corporalia, de translat. Epiſc. cap. ad audientiam, de decim. l. vnica, §. ſi verò, C. de caduc. toll. & prout mandauit in cap. olim. tibi,
14 de verbor. ſignific. Qui quidem † text.maximum hac in re faceſſit negotium; nam ibi mandat Papa, vt cuidam Canonico, qui iuxta intellectum Glo. 1. in Verbo, Canonico, quem etiam non improbat ibi Abb. num.quarto erat abſens in ſeruitio Epiſcopi, vel Papę, cęteri Canonici darent prębendam, quę tantum reſidentibus datur de communibus prouentibus; & prętera manualia beneficia, hoc eſt, quotidianas diſtributiones, vt exponit ibi Glo. 2.licèt per verbum, fortè, in Verb. manualia, dicens, fortè, quę dantur ſingulis diebus illis tantùm, qui interſunt diuinis, quę certè ſunt quotidianę diſtributiones; idq; ſatis patet ex tex. dict. cap. vnico, & ibi Gloſ. in Verb. manualia beneficia, quę refert ad hunc tex.cap.olim,de verb.ſignif. & ſanè iuxta hunc intellectum Gloſ. dict. verb.Canonico, ipſa ſibi contradicit; nam ibid.dicit huiuſmodi abſentem in ſeruitio Epiſcopi percipere integrè beneficium ſuum prętęr victualia, quæ tamen certum eſt; eſſe ipſas quotidianas diſtributiones, vt ead. Gloſ. dicit dict. cap. de cętero: de abſente verò in ſeruitio Papę dicit, quòd plus, quàm prętentes ſeruire intelliguntur ideoq; voluit Papa, quòd omnia haberet, ſicut prętentes, & allegat text. dict. cap. cum dilectus; ubi tamen ſolum decernitur, quòd percipiat fructus prębendę, & Gloſ. ipſa ibi dicit expreſsè, eum non habere quotidianas diſtributiones,

nes, quas ibid. victualium nomine appellat. Vnde aliter respondet eadem Glos. d. Verb. Canonico, quem etiam intellectum affert Abb. d. nu. 4. eum non improbando, non referre vbi esset ille Canonicus, nimirum, num esset absens, vel præsens, quia Papa sic voluit, vnde seruandum est, licet durum videatur, per tex. in cap. in memoriam, 19. dist. & hunc etiam intellectum approbare, videtur Glo. 2. d. c. cum dilectus, dum ait, quod, si in eo tex. Papa intellexisset de victualibus, seu quotidianis distributionibus, vtique mādasset de eis prouideri, sicut in cap. olim, de verb. signifi. Porro secundum hanc lecturam, & solutionem dicendum erit hunc Canonicum etiamsi fortè abesset in seruitio Papæ, similiue de causa, ab eo impetrasse speciale priuilegium, vt posset in absentia distributiones percipere; quod quidem potuit ab eodem concedi, vt pluribus ostendemus infr. quæst. 14. sicq; plane cessaret difficultas ex hoc tex. contra hanc nostræ conclusionis posteriorem partem, in qua solum contendimus citra speciale priuilegium non posse iure communi postulari ab eo distributiones, qui absit in seruitio Papæ.

Verùm huic lecturæ illud inter cetera refragatur, quod hæc indulgentia, istudq; mandatum, de quo in tex. d. c. olim, ibidem vocatur beneficium, & vt tale dicitur esse legitime interpretandum; quod si absenti præter illas tres causas expressas in d. cap. vnico de cler. non resid. in 6. tribuisset distributiones quotidianas, iam non beneficij, quod largissimè, sed priuilegij, quod strictissime interpretari debemus, quia contra ius est, ac tertio præiudicat, iuxta tex. in cap. sanè, de priuil. cum ibi not. & alijs adductis per Fel. in c. causam, quæ, num. 9. & seq. de rescript. & nos infr. dict. quæst. 14. circa initium, potius nomen mereretur. Ad aliam igitur solutionem confugiendum. Tertia solutio est, quam afferet Io. An. d. cap. olim num. 8. & Abb. num. 4. hunc verè fuisse præsentem, quod indicat illud relatiuum, alijs; sed propter aliquod statutum particulare, vel consuetudinem illius Ecclesiæ denegabat Capitulum illi Canonico præbendam illam, & manualia beneficia vnde Canonicus impetrauit super hoc priuilegium; & sic tollitur obiectum Glo. quod hic text. non potest intelligi de præsente: quia alias non esset opus interpretatione, nec Canonici haaberent causam subtrahendi beneficium, vel malè interpretandi mandatum Papæ. nisi dicamus cum Innoc. d. cap. olim, quod etiam ibi sentire videtur Abb. antiq. hanc malam interpretationem mandati in eo fuisse, quod volebant Canonici nomine præbendæ, quæ tantum præsentibus datur, ea solum intelligere, quæ in victu consistunt; cum tamen comprehendat etiam ea, quæ vestitus sunt, dummodo tantum residentibus dentur. Sed licet hæc lectura, quæ sanè diuinatoria, videntur, in se vera esset; nihilominus adhuc non tollit difficultatem: nisi ponamus etiam, hunc Canonicum ita præsentem fuisse, vt non Episcopo, aut Papæ, sed Ecclesiæ ipsi quotidiano ministerio inseruiret; iuxta quem sensum dicendum erit, hos Canonicos de facto dumtaxat denegasse distributiones Magistro G. Canonico, cui aliàs omnino de iure deberentur; eamq; ob causam fuisse ab eo super huiusmodi re impetratum Apostolicum mandatum, cuius mentio sit in hoc text. quia solet plus timeri quod specialiter, quam quod generaliter indulgetur, vt habetur in cap. quamquam, 23. dist. c. etsi Christus, de iureiur. c. quia in causis. de procur. cap. si aduersus, de heret. ex quibus iuribus, & alijs colligitur, ob prædictam causam pleraq; à Principe indulgeri, quæ de iure communi debentur: nisi tamen vellemus potius cum Io. An. d. cap. olim num. 2. & Abb. num. 6. Butr. Innoc. & alijs, in eo tex. per manualia beneficia non intelligi quotidianas distributiones proprie sumptas, sed vel ea, quæ quotidie ad manus dantur, vt pro exequijs mortuorum, & huiusmodi, puta anniuersaria, laudimia, & similes extraordinarios reditus, vt sentit Innoc. d. cap. olim; vel grossos illos fructus à prebendis distinctos, de quibus nos sup. 1. par. quæst. 3. circa initium, vel, vt volunt Io. An. & Abb. loc. cit. prebendam, quæ singulis diebus de communibus prouentibus pro victu in vino, pane, vel pecunia; & quod certis temporibus pro vestitu tribuatur Canonicis præsentibus, ac residen-

sidentibus, licet non interessent diuinis. Pro qua postrema lectura, ac solutione optime faciunt extrema verba illius tex. vbi aperiens, & explicans Ponti sex, quid contineri voluerit in illo suo priuilegio, seu mandato, inquit, præbendam, quæ tantū residentibus in victu, & vestitu de communi contertur, ipsi Magistro G. plene, sicut vni ex alijs residentibus, iniuximus conferendam. & sic proprie sumetur in hoc tex. nomen residentis, prout distingui tur ab interessente, iuxta larè per nos tradita supr. 1. par. quæst. 4. circa fin. & not. Abb. hic num. 6. & d. cap. cum dilectus nu. 5. alias iuxta proxime huic precedentem solutionem dicendum erit hic impropriè sumi, hoc est, non precise pro eo, qui presens est in loco beneficij, & sæpe, licet nō semper, Ecclesię interuit, ac diuinis interest; sed pro eo, qui, cum presens sit, etiam diuinis semper interest, & Ecclesiæ personale ministerium, sibiq; competens exhibet; quomodo etiā residentis nomen sumi videtur d. cap. vnico in princip. Quamcunque igitur lecturam, seu solutionem ex his sequamur, satis puto factum esse dubitationi, quam ex d. c. olim contra posteriorem huius conclusionis partem excitauimus.

Quę quidem ampliatur, vt multò magis procedat ¶ in eo, qui abest in seruitio Principis; nam is proculdubio percipere non debet in absentia distributiones quotidianas, vt in specie tradit Nic. Boer. dec. 17. nu. 16. cum is non dicatur saltem principaliter ab esse propter vtilitatem Ecclesię arg. ex. d. c. ad audientiam in fin. vbi dicitur, quod absente in seruitio Papę promotente negotia Capitulorum; & tamen ij non habent distributiones, vt mox docuimus. quòd si principaliter etiam ad Principes destinarentur aliqui Canonici ab ipso Capitulo propter Ecclesiæ vtilitatem, tunc perciperent distributiones, non ex capite absentię in seruitio Principis, sed absentię propter Ecclesię vtilitatem iuxta ea, quę infra q. 2. illat. pen. latius adducemus. sed neque isti absentes in seruitio Principis, etiam vt sint consiliarij, percipiunt in absentia fructus prębendarum, aut illos etiam, quos grossos vocant, vt voluit Boer. d. nu. 16. & ex eo probatur, quod regulariter isti fructus non debentur nisi residentibus, de cler. non residen. fere per tot. cap. fin. de rescript. in 6. cum autē casus hic non reperiatur exceptus, stamus regulæ, cap. 2. de coniug. leprof. cum ibi notat. & alijs adductis per Everard. in loc. ab excep. ad. regul. num. 2. & seq. & sic tenendum est etiam quoad ipsos fructus prębendarum, quicquid in contrarium velle videatur Bal. in l. iurisperitos, in princip. ff. de excus. tut. & Io. Selu. in tract. de benef. 4. par. quæst. 6. num. 30. post Dec. in cap. decernimus, de iudic contra hos enim prę ter Boer. sup. post alios tenet Garz. d. cap. 2. num. 389. cum duobus seqq. Nunc ad aliam quęstionem transeamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Studiorum causa est iusta absentiæ causa.*
2 *Studij Theologiæ causa absens percipit fructus beneficij, & præbendæ suæ; & num. seqq.*
3 *Licentia non requiritur etiam Sedis Apostolicæ, vt quis absit causa studij Theologiæ; vbi etiam intellectus cap. fin. de magistr.*
4 *Studens iuri Canonico percipit in absentiæ fructus prębendæ.*
5 *Vicarius necessario constituendus non est beneficijs simplicibus ab absente causa studiorum.*
6 *Studens in iure ciuili percipit in absentia fructus præbendæ.*
7 *Studij non Theologici causa non potest quis abeye, & fructus prębendæ percipere iure communi absque alia facultate, vel iure speciali; & num. seqq*
8 *Petrus Gregor. Tholos. in tract. de benef. cap. 7. dum absolutè vult, licentiam non requiri in absente causa studiorum, reprehenditur*
9 *Licentia Prælati an requiratur, cum quis à Sede Apostolica impetrauit indultum, vt abesse possit causa studiorum.*
10 *Licentia non residendi, vel studendi habet aliquid spiritualitatis, ideoq; pro ea nihil exigi potest.*
11 *Intellectus cap. relatum, de cler. non resid. Vbi Glos. in Verbo prælatorum, reprehenditur; num 12.*
13 *Intellectus cap. fin. de rescript. lib. 6. affertur.*
14 *Quinquennium dumtaxat statutum est studen-*

-sdentibus in Theologia vt percipiant fructus præbendarum, non autem studentibus in alia facultate.

15 Intellectus cap. cum ex eo, de elect in 6.

16 Docentes quamdiu docuerint percipiunt fructus præbendarum.

17 Studiorum locus, ad quem clericus accedit, qualis esse debeat, vt percipere possit fructus præbendæ.

18 Statutum, vel consuetudo tollens studentibus priuilegium percipiendi fructus præbendarum non valet.

19 Studens percipit fructus præbendę, licèt non studeat assiduè.

20 Canonici absentes causa studij quot esse possint.

21 Clerici nonnulli studere non possunt in vniuersitate iuri ciuili sine Papæ licentia.

22 Absens causa studij percipit fructus grossos, & præbendarum indistinctarum.

23 Absens causa studij non percipit distributiones quotidianas. Et quid cum in illa Ecclesia nulli alij reditus sunt. num. 24. & seq. vbi etiam quid de alimentis.

25 Regulę iuris standum est, nisi exceptio ex eodem iure oriatur.

26 Leges prospiciunt ijs, quę vt plurimum accidunt.

27 Statutis, & consuetudinibus particularibus Papa non censetur derogare, nisi de ijs faciat specialem mentionem.

28 Consuetudine inducì potest, vt absens causa studij percipiat distributiones.

An, & quando absens causa studiorum perciperet queat Distributiones Quotidianas. Quæstio X.

1 INDVBITATVM est hac in re, causam studiorum esse † iustam causam absentiæ, vt constat ex c. relatum, & c. tuæ fraternitatis, de cler. non resid. cap. licèt, de præben. cap. final. de magistr. cap. cum ex eo, de elect. in 6. & cap. 2. de priuil. eod. lib. cum suis similibus. Difficultas est, quando iusta sit ad effectum, vt ob eam absens percipere possit fructus beneficij, vel prębendæ, aut etiam quotidianas distributiones.

Prima Conclusio. Absens causa studij in sacra pagina, seu Theologiæ, † iustè percipit in absentia fructus beneficij, & præbendæ suæ. Tex. est ad litteram d. c. licèt, de præben. ibi, vt Eboracen. Archidiacono in sacra pagina cupienti studere prouentus suos Ecclesiasticos faceretis integrè ministrare; idem habetur d. cap. fin. in fin. de magistr. in hæc verba; docentes verò in Theologica facultate, dum in scholis docuerint, & studentes in ipsa integrè per annos quinque percipiant de licentia Sedis Apostolicæ prouentus præbendarum, & beneficiorum suorum; non obstante aliqua alia consuetudine, vel statuto: ex quibus verbis illud dumtaxat pro nunc colligo, † per licentiam, de qua hic, non intelligi facultatem super hoc impetrandam à Sede Apostolica, sed generalem licentiam concessam auctoritate huius constitutionis, vt adnotauit ibi Glos. cæterìq; Doct. & Abb. d. cap. licèt, num. 4. vbi dicit, ideo in eo tex. impetratum fuisse ab illo Archidiacono priuilegium, vt absens causa studiorum percipere posset fructus suæ prębendæ, vel quia nondum emanauerat d. c. fin. de magistr. id ex iure communi concedens, vel quia de facto nolebant Canonici ei respondere de sua prębenda, vel etiam ad cautelam, quia plus solet timeri, quod specialiter iniùgitur, c. aduersùs, de hæret. cum suis concord. Idè etiam, quod in d. c. fin. habetur in Trident. Conc. sess. 5. c. 1. de reform. in fin. cuius decreti verba hæc sunt. Docentes verò ipsam sacram scripturam, dum publicè in scholis docuerint, & scholares, qui in ipsis scholis student, priuilegijs omnibus de perceptione fructuum prębendarum, & beneficiorum suorum in absentia à iure communi concessis plenè gaudeant, & fruantur. Hoc autem locum etiam habet † in studente in iure Canonico, vt absens percipiat fructus prębendæ. ita in specie tradit latè Felin. cons. 13. nu. 7. & Abb. d. c. tuę fraternitatis nu. 5. & 6. de cler. non resid. probaturq; satis apertè ex iuribus, in quibus hoc priuilegium absolutè cõceditur absentibus causæ studij, vt ex d. c. tuæ, ibi, Canonici, quibus studiorum gratia est indultum, vt in absentia sua fructus percipiant prębendarum suarum; item ex d. c. cum ex eo, de elect. in 6. vbi Episcopus dispensat, vt promotus ad parochialem non

teneatur se facere promoueri intra annum ad sacerdotium, sed causa studij possit id differre vsque ad septennium: & ponitur ibi Vicarius, cui datur tantùm certa portio atque adeo reliquos fructus percipiet absens causa studij: in beneficijs verò simplicibus † non erit necessariò constituendus Vicarius, quia in his, sicut in curatis, nulla mensionem faciunt iura de constituendo Vicario, vt constat ex tex. d. cap. tuæ, & cap. fin. ac sentit Conar. lib. 3. var. resolut. cap. 13. num. 2. post Calderin. consil. 1. tit. de cler. non resid. dum ad hoc, vt Canonicus Ecclesiæ per Vicarium seruiat, requirunt specialem Summi Pontificis dispensationem optimeque deducit Abb. eod. cap. tuæ num. 6. ideoq; Canonicus absens causa studij etiam in iure Canonico percipiet integros fructus præbendæ in absentia sua.

6 Immo & idem est † in iure ciuili, vt expresse voluit, & fusè comprobat Horat. Luc. in tract. de priuileg. Schol. 1. par. priuil. 100. ampl. 1. & optimè Tiber. Decian. consil. 43. num. primo, vsque ad decimo, volum. 1. vbi id fusè comprobat quoad vtrumque ius tam Canonicum, quam ciuile: quoad ciuile verò, de quo maior est difficultas, satis id colligitur ex text. in d. cap. 2. de priuileg. in 6. vbi incumbens Romæ studijs humani, & diuini iuris gaudet priuilegijs, quibus gaudet incumbens alibi, ac recipit integrè prouentus suos Ecclesiasticos, hoc est fructus præbendæ suæ, sicut ille, ibique in specie id adnotauit Glos. in Verb. integrè, vbi etiam, & quidem optimè admonet, eum,

7 qui abest causa studij alterius, † quam Theologiæ non iure communi, vt absens causa studij Theologici ex d. cap. licèt, de præben. & cap. fin. de magistr. sed vel ex dispensatione Episcopi, aut Papæ, vt dict. cap. tuæ fraternitatis, de cler. non resid. & cap. cum ex eo, de elect. in 6. vel etiam ex consuetudine, aut statuto Ecclesiæ, vt ibid. docet Glos. & Abb. d. cap. tuæ num. 5. percipere fructus suæ præbendæ, ac beneficij. Ex

8 his igitur liquet, † Petr. Gregor. Tholos. virum alioqui eruditissimum in tractat. de benef. cap. septimo, num. 10. nimis laxè locutum esse, dum indistinctè vult; absentem quem esse posse causa studiorum sine licentia sui Prælatis nam contrarium expressè habetur in d. cap. cum ex eo, de elect. in 6. & patet ex d. cap. tuæ fraternitatis, de cleric. non residen. in ijs verbis: Canonici, quibus studiorum gratia est indultum, vt in absentia sua fructus percipiant præbendarum: iuxta primum intellectum, quem affert ibi Glos. 1. in Ver. indultum, hoc est indulti ab Episcopo, vel etiã in ijs verbis sequentib. accepta licentia se ad villas transferunt, &c. iuxta secundum intellectum eiusdem Glos. ibi, iunctа expositione Abb. ibidem, & aliorum ad verb.

9 accepta licentia, quasi † licentia sit accipienda etiam à Prælato, cùm quis ea de re indultum obtinuit à Sancta Sede Apostolica, cui consonat declaratio illa fœlic. record. Pij Papæ IIII. Anno Domini 1564. editæ, qua decreuit, dispensationes, & indulta de percipiendis fructibus præbendarum, & beneficiorum in absentia causa studij, quæ à Sacra Pœnitentiaria, vel Sede Apostolica concedi, & emanare contigerit, nequaquam huiusmodi absentibus suffragari, nisi singulorum Ordinariorum locorum, in quibus singula beneficia huiusmodi consistunt, consensus gratis præstandus ad id accedat; ex quo verbo, gratis, hìc posito tollitur ratio illa, qua tueri se putat Gregor. loc. citat. dum ex Archidiacon. Præpos. & Geminian. in cap. de quibusdam, 37. dist. ait pro litteris de non residendo, vel pro licentia studendi nihil posse exigi, eò, quod, inquit, hoc sit beneficium iuris, & debitum; nam vel hæc

10 non est ratio illorum Doct. sed illa, quòd hæc † contineant aliquid spiritualitatis, quia nimirum huiusmodi licentia, & facultas docendi pendeat ab Ecclesiastica iurisdictione, cuiusque actus sit, quæ tamquam quid spirituale, vel spirituali annexum, est materia, circa quam simonia versatur, vt pluribus docet inter cæteros Vgol. in mod. tractat. de Simon. Tab. 1. cap. 47. num. 2. & tertio, & cap. 48. cum seq. & in specie licentiæ de non residendo causa studiorum idemmet d. Tab. 1. cap. decimo, §. 3. num. 5. satisfq; etiam voluit Abb. in rubr. de magist. & sic ad vitandam simoniam pro ea nihil exigi potest; aut quia sic placuit canonum latoribus, vel certè illi Doct. se retulerunt ad tit. seu rubr. de magist. & ne aliquid exigat. pro licentia doc. iuncto cap. fecundo, & tertio eod. titul. in quo tamen nihil habetur

betur de absentibus in studijs iuris ciuilis, vel canonici, sed solùm Theologicæ facultatis, vt constat ex cap. quarto, & fin. eiusd. titul. neque etiam tueri se potest idē Gregor. ex communi consuetudine, quam adstruxit ex Panor. d. cap. tuæ, de cler. non resid. & Imol. cap. ex tuæ eod. titul. vt beneficiati se ad studia litterarum conferant sine licentia sui Prælati; nam id non asserunt ibi præcit. Doct. sed solùm, sicut priuilegio concedi, ita consuetudine, & statuto Ecclesiæ induci posse, vt clericus absens causa studiorum sine licentia percipiat fructus præbendę, ac beneficij, quod quidem admittendum foret; immo specialia hæc iura esse necessaria in reliquis studijs, excepto Theologico, supra ostendi-
11 mus. Neque etiam obstat † cap. relatum, de cler. non resid. quod pro sua opinione adducit Gregor. illud ita legendo, quod absentes possunt remoueri, nisi de licentia suorum prælatorum, vel studio litterarum, vel pro alijs honestis causis contigeret eos abesse; quasi ibi distinguatur studium litterarum à licentia Prelatorum, sintque hi diuersi casus absentiæ, nimirum de licentiá Prelati, & causa studiorum; non obest inquam ille tex. tum quia hęc lectura, quæ, vt verum fatear, communis est, non habeat sensum somniatum à Greg. nam primum, vel, non disiungit, seu distinguit absentiam causa studij à licentia Prelati, sed tantùm distinguit ab absentibus pro alijs honestis causis, apposita per leporem, nimirum per figuram illam verborum, quę vocatur coniunctio, prima dictione, vel, quę omitti poterat, & ita intellexit illum tex. Glos. ibi in Verb. Prelatorum, Abb. & cæteri, tum quia in omnem casum tex. ille loquitur non ad effectum, vt quis percipere possit in absentia causa studij fructus præbendarum, sed vt presentati admittantur, vel admissi non amoueantur à beneficio; quo casu certum est sufficere, quòd vel de licentia Prelati sui, vel causa studij, vel alia honesta de causa is absit, cum quelibet causa etiam colorata excuset à culpa, & pœna; l. vlt. C. de in integr. restit. l. igitur §. potest, vbi Glos. ff. de liberal. caus. cum alijs sexcentis. Nimis igitur laxè, vt dicebamus, locutus est Petr. Gregor. hac in re; quam
12 tamen † nimis quoque angustauit Glos. d. cap. ralatum, Verb. prælatorum, dum ibi indistinctè notat, licentiam Prælati necessariam esse in absentia causa studiorum, cum tamen ea necessaria non sit cum quis abest causa studij Theologię, vt constat ex tex. d. cap. fin. de magistr. vbi id habet ex iure communi, quod & nos paulò ante adnotauimus.

Ex supradictis igitur omnibus duo colligo; alterum est licentiam Prelati tunc demum esse perendam, cùm quis non in Theologia, sed in iure, vel vltra quinquennium studere vult, idque etiam si ad id priuilegium à Sancta Sede obtinuerit; secus verò forte vbi se consuetudine. aut statuto Ecclesiæ suæ tueatur. Alterum est, non esse amplius curandum de can. Vulteranæ, & can. concesso, 12. quæst. 2. can. generaliter, & can. charitatem, 16. quæst. 1. & ibi glo. alijsque iuribus, & Glos. antiquis, si quę sunt, in quibus videntur denegari reditus Ecclesiastici clericis existentibus in scholis eò, quod ij reditus darentur illis pro sedulitate adhibita officijs concessis, si quidem dubium hoc hodie sublatum est, contrariumq; nouis iuribus decisum.

13 Sed neq; † obest cap. fin. de rescript. in 6. vbi Bonif. 8. reuocat omnes indulgentias à se, vel suis prædecessoribus concessas clericis de percipiendis fructibus beneficiorum suorum in absentia, etiam si in scholis sint: profiteturque Pontifex se illas in posterum non daturum; nam ibi solùm reuocantur indulgentiæ perpetuæ, vt patet ex tex. in ijs verbis, indulgentias perpetuas concessimus; quare temporales, puta ad quinquennium, vel aliud certum tempus nō sunt sublatæ, vt not. ibi Glos. in Verb. perpetuas, ceteriq; communiter.

Verùm præter hęc alia quoque nonnulla nunc pro complemento huius conclusionis adnotanda sunt.

14 Primum, † quod de quinquennio dictum est, ac statutum in d. cap. fin. de magistr. id esse referendum duntaxat ad studentes in Theologia, non autem in alia facultate, vt constat ex d. cap. cum ex eo, de elect. in 6. vbi conceditur septennium. qui tamen
15 † text. cum indistinctè loquatur de studio litterarum, vel ita est accipiendus illud quasi in eo tēpus, constituatur omnibus

ſtudiis ſimul. præcipue verò Theologiæ, iurisq; Canonici, quibus quis vacare voluerit; quod indicat verbum illud generale, ſtudio litterarum inſiſtentes; vel etiam ita intelligendus eſt, vt innuit Gloſ. ibi in Verb. ſeptennium, quod vltra quinquennium vſque ad illud tempus non quidem ab ipſo iure concedatur abſentia in ſtudio etiam Theologiæ, ſed requiratur diſpenſatio Epiſcopi. Sed neque id referendum
16 eſt ad docentes; nam † ipſi quoad priuilegium percipiendi fructus non habent vllam temporis determinationem, ſed eo gaudent quamdiu docuerint, vt patet ex Concil. Trid. loc. cit. & d. cap. fin. de magiſtr. vbi Abb. num. 4. & 5. quicquid in contrarium ibi voluiſſe videatur Glo. Alterum
17 eſt, † non ſufficere, vt illud Studium, ad quod aliquis accedit, qualecunq; ſit, ſed debet eſſe generale, vt patet ex d. cap. tuę fraternitatis, de cler. non reſid. & d. cap. 2. de priuil. in 6. ex quibus etiam iurib. cum ſuis Gloſſ. & ibi traditis per Doctor. colligere licet, non requiri, quod ſit vniuerſitas aliqua ſtudiorum ſecum habens Rectorem, & cætera priuilegia, quæ vniuerſitatibus ſtudiorum iure competunt, quale erit ſtudium Ticini, Patauij, Piſarum, & ſimilia; ſed ſufficere generale, vt erat olim Romanum, d. cap. 2. ac nunc eſt Mediolanenſe in gymnaſio Societatis Ieſu ſaltem quoad ſtudium Theologiæ, quæ ibi optima cum methodo, legitur cuicunq; audire volenti
18 Tertio notandum † non valere ſtatutum, vel conſuetudinem tollentem hoc priuilegium ſtudentibus; vt ſi diſponeret, omnes fructus conuertendos in quotidianas diſtributiones, latè Horat. Luc. d. tract. de priuil. ſchol. priuil. 100. ampl. 3. & 6. & Rebuf. ſimil. tract. priu. 31. nu. 10. & 13. Quarto, ſtu-
19 dentes † gaudere hoc eodē priuilegio, licet aliquando diuertāt ad Curiam Romanam, neq; ſemper ſtudeant, modo id faciant pro maiori parte anni; Abb. d. c. fin. ſub n. 6. de magiſtr. & Horat. Luc. d. priuil. ampl. 4.
20 Quinto numerum † Canonicorum, qui abſentes cauſa ſtudij percipere poſſunt fructus præbendę, non eſſe indiſtinctè reſtringendum ad duos Canonicos, vt periq: voluerunt in cap. ad audientiam, de cler. non reſid. ſed poſſe ad plures extendi, modo id ſtatus Eccleſię patiatur, vt optimè probant Abb. ibid. num. 6. & Horat. Luc. d. priuil. 100. limit. 2. Selu. de benef. 4. par. quæſt. 6. num. 31. Sextò
21 eſt adnotandum, † illud, quod ſupra dicebamus, clericum quoq; qui abeſt cauſa ſtudij in iure ciuili, percipere fructus in abſentia, intelligendum eſſe de clerico, qui non ſit Sacerdos, Archidiaconus, Decanus; Prępoſitus, Cantor, vel Perſonatum habens: nam his prohibitum eſt ſub pœna excommunicationis ipſo facto leges, & Phyſicam audire, vt habetur in cap. fin. ne cle. vel Monac. quare ſuper hoc erit ab huiuſmodi clerico impetrandum ſpeciale priui-
22 legium. Deniq; notandum eſt † Canonicum, vel alium clericum in omnibus caſibus in quibus poteſt percipere fructus prębendæ ſuę, vbi præbēdæ ſunt diſtinctæ, poſſe etiam, vbi non ſunt diſtinctæ, immo etiā, groſſos fructus, & quicquid in communi diſtribuitur pręſentibus, & reſidentibus, eo excepto, quod datur intereſſentibus diuinis officijs. tradidit id Glo. Abb. & cæteri Doct. communiter d. cap. licet, vbi eſt optimus tex. de prębēn. & pluribus adſtruunt Fel. d. cōſ. 18. fere per totum, & Horat. Luc d. priuil. 100. de priuil. Schol. limit. 1. & Rebuf. ſimil. tract. priuil. 31. nu. 2. Quid autem dicendum ſit, de tertia illa parte fructuum, de qua Concil. Trid. ſeſſ. 22. c. 3. d. reform. & habetur ſupr. 1. par. quæſt. 3. nu. 7. vbi admonuimus, verius eſſe tertiam illam partem non eſſe percipiendam ab ijs, qui abſunt cauſa ſtudij, aut alia iuſta de cauſa, ea excepta, de qua ibi, cum huiuſmodi abſens implere non poſſet ſeruitium Eccleſiæ ſibi competens, vt ibidem requiritur; multo vero minus implere poſſit perſonaliter, quod ibi quoq; exigitur. quin etiam cum ſolum caſus ille ſpecialis de habente cura animarum in diœceſi eo loco excipiatur, ſatis vult Concilium, reliquos caſus fictæ preſentiæ, & reſidentię a iure priuilegiatos fore excluſos; nam caſus exceptus firmat regulam in non exceptis, Inam quod liquide S. fin. in 1. reſpon. ff. de pen. leg. & cap. 2. de coniug. leproſ. cum aliis adductis per Doct. ibi, & Euerar. in loc. legal. ab except. ad regul. num. 1. & ſeq. ex conſuetudine tamen poterit abſens cauſa ſtudij aut alia iuſta etiam priuata hos groſſos fructus percipere,

percipere, vt colligitur ex extrau. cum nonnullæ la 1. §. præterea, de præb. in com mun. Atque hæc de hac conclus. sint satis.

Secunda conclusio. Absens causa studij
23 etiam Theologiæ non percipit † regulariter quotidianas distributiones. text. est ad litteram in dict. cap. licèt, de præben. nam, cum ibi mandasset Pontifex, vt Eboracensi Archidiacono in sacra pagina studere volenti prouentus sui Ecclesiastici, hoc est fructus præbendæ, &, si qui sunt, præter distributiones quotidianas, ministrarentur, statim subijcit; nolumus tamen, vt quotidianas distributiones, quæ tantum residentibus in Ecclesijs, & his, qui interfunt horis canonicis exhibentur, ei tribui faciatis; vbi id adnotauit Glo. Abb. & alij Doctores; alia Glos. dict. cap. fin. Verb. integrè, de magistr. & dict. cap. secundo de priuileg. in 6. Horat. Luc. dict. limitat. 1. Petr. Gregor. dict. tractat. de benef. cap. 7. num. duodecimo, Couar. lib. tertio, variar. resolut. c. 13. nu. 2. Gig. consil 144. numm. 23. & Doc. plerique d. c. vnico, de cler. non resid. in
24 6. idque procedit etiam post Trid. Concil. quod nihil circa hoc innouauit; hoc enim ipsum vt audio, decidit Sacra Congregatio quæ præest interpretationi illius Conc. dū ad sess. 24. cap. 12. de reformat. absolutè fertur respondisse, absentem causa studiorū pro eo tempore non lucrari distributiones quotidianas. Immo etiam idem procedit de illa tertia parte præbendarum, quæ conuertenda est in distributiones ex decreto Concil. Trid. sess. 21. cap. tertio de reformat. quod ex eo constat, quoniā illę quoque proprię, ac veræ distributiones sunt vt ipsius in hoc Tractatu admonuimus. qua ratione in Concil. Prouinc. Mediolan. 3. part. tertia, sub tit. quæ ad distribution. pertin. id statuitur in hęc verba. Qui studiorum causa quacunque facultate absunt, ne distributiones quotidianas eo ipso absentiæ tempore, nec verò illam præbendæ suæ partem tertiam in eius generis distributiones Tridentini decreti auctoritate iam conuersam capiant. atque ita decisum audio per Sacram Congreg. quæ præest interpretationi Trident. Concil. ad dict. sess. vigesimaprima, cap. tertio, quod nimirum absentia causa studiorum etiam obsenta licentia à Sede Apostolica non excusat ab amissione istius tertiæ partis detractæ; sicut neque excusat ab amissione cæterarum distributionum quotidianarum. ex quo etiam constat, licentiam Papæ non excusare ab amissione distributionum; quod & adnotauit Hier. Gonzal. in commentar. reg. 8. Cancell. §. 7. proem. num. 179, nisi eas sufficienter exprimeret, ex dicendis infr. quæst. 14. & de hoc nemo dubitat tunc, cùm præter quotidianas distributiones sunt etiam alij fructus distribuendi inter eos qui præsentes sunt, ac residents. sicut etiam certa est eadem proposita conclusio, vt procedat siue in Scholaribus, siue in legentibus, vt scribentes tradunt d. c. licèt, ac in cit. iuribus plerique Doct. ac nouissimè Gonzal. d. reg. 8. Cancell. §. 7. proem num. 178. post glos. d. cap. licèt, & Couar. d. cap. decimotertio, num. 2. item vbi non habeat quis licentiam Papæ, vt absit causa studendi, vel legendi in Sacra pagina, quia inferior nequit canoni derogare, Clem. ne Romani, de elect. cum sim. dif-
25 ficultas verò est, † cùm in Ecclesia illa Collegiata nulli sunt huiusmodi fructus, sed solùm distributiones quotidianæ inter eos distribuendæ, qui diuinis officijs intersunt, an eas tunc percipere debeant absentes causa studiorum. Et quidem deberi tunc quotidianas distributiones huiusmodi absentibus, voluerunt Petr. Gregor. d. num. 12. & post alios Horat. Luc. d. limitat. 1. in fine. idque ob eam rationem, ne priuilegium studiorum de consequendis fructibus beneficij in absentia sit inutile, sed aliquid operetur, iuxta tex. in cap. si Papa, de priuileg. in 6. qua planè ratione idem sensisse videtur saltem vsque ad summam alimentorum seu congruam sustentationem Glos. in d. cap. licèt, in fine de præben. & Host. cap. de cætero, eod. tit. cui & illud accedit, quòd tunc distributiones quotidianæ veniunt appellatione fructuum beneficij, & continentur in priuilegio de percipiendis fructibus, quando in Ecclesia nulli alij fructus sunt, qui distribuantur, danturue beneficiatis præter quotidianas distributiones, vt latè ostendimus supr. 1. part. quæstion sexta, limitat. secunda, quamuis etiam non improbabiliter posset dici, in hoc quoque casu standum esse illi regulæ mox positæ, quòd absens causa studiorum

non percipiat quotidianas distributiones; tum quia id voluisse videntur Glos. & cæteri Doct. sup. relati concl. præceden. in fine, excepto Horat. Luc. dum dicunt, vbi non sunt præbendæ distinctæ, dari huiusmodi absentibus causa studij fructus illos, qui de communi dantur presentibus, non autem ijs, qui intersunt horis canonicis; tum quia, cum regulam habeamus ex d. cap. licet, de præben. hisce absentibus non dari quotidianas distributiones, ei regulæ
25 iuris † stan dum est, nisi exceptio ex eodem iure oriatur, ad trad. per Doct. in rubr. de reg. iur. & tex. in cap. 2. in fin. de coniug. leprof. iuncto cap. 1. ext. eod. tit. de reg. iur. Et ad primum motivum in contrarium responderi posset, non fore inutile illud priuilegium, cum prodesse possit cæteris clericis aliarum Collegiatarum, in quibus præter distributiones quotidianas alij quoque fructus sunt, quarum etiam maior est pars: immo & earum Ecclesiarum, in quibus nunc non sunt, cum tales fructus re-
26 perienturscimus autem leges † id respicere, eiq. prouidere, quod vt plurimum accidit, non autem casus aliquos particulares, raro contingunt, l. iura, ff. de legib. cum suis concord. Ad alterum vero respondetur, tunc demum priuilegium de percipendis fructibus continere etiam distributiones quotidianas in ijs Ecclesijs, in quibus præter has distributiones nulli alij fructus sint, quando illud priuilegium ex certa scientia Pontificis concessum sit, cui expres-
27 sum fuerit in supplicatione de huiusmodi consuetudine, aut statuto illius Ecclesiæ, vel alias eius rei notitiam habere, potuerit; nam & hisce † particularibus statutis, & consuetudinibus Papa nunquam intendit derogare, nisi de ijs specialis mentio habeatur, cap. 1. de constit. in 6. & c. cum in Ecclesia, de præben. eod. lib. cum simil.

Quid autem dicendum sit de Canonico Theologo, seu lectore Sacræ Scripturæ, iuxta formam Conc. Trid. sess. 5. cap. 1. de reform. colligitur ex ijs, quæ tradit Hier. Gonzal. §. 7. num. 180. dum ait, idem fore de eo dicendum, nisi Sacra Congregatio Concilij ex mandato, seu gratia S. D. declarasset de docentibus in Ecclesijs, quod licet à seruitio Chori absentes essent possunt percipere fructus suorum Canonicatuum exceptis quotidianis distributionibus; sed ex gratia diebus, quibus legunt, habendi sunt sicut presentes in Choro, & inseruientes non modo pro illis horis; vt si mane legunt, pro horis matutinis, & Missa solemni, sed etiam pro tota die, vt declarauit S. D. N. Gregorius xiij. Verum vbi adsit hec declaratio, sapientissimus ille Pontifex meo quidem iudicio indicare potius voluisse, quid fieri posset, æquumq; foret, quàm canonem condidisse videtur. qua etiam de re videnda sunt ea, quæ mox seq. quæst. concl. 3. illat. 9. latius disseremus.

Illud sane hac in re certum mihi est,
28 † consuetudine induci posse, vt absentes causa studij, sicut & ob alias iustas causas, percipiant quotidianas distributiones, vt ex ijs patebit, quę latè infr. q. 12. asseremus, cum de eo fusius disputabimus, quod efficere potest consuetudo circa percipiendas ab absentibus easdē distributiones. Iam ad sequentem quæstionem de absentibus propter Ecclesię vtilitatem veniamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Ecclesiæ nomen varias habet significationes.*
2 *Ecclesia sumi potest tripliciter, pro Ecclesia vniuersali, speciali, & particulari.*
3 *Clericus absens propter euidentem Ecclesię suæ vtilitatem debet percipere quotidianas distributiones, ac si diuinis interesset, & nts. seqq.*
4 *Exceptio vitiat regulam in casibus exceptis, & in eis quasi regulam constituit.*
4 *Iurans in Ecclesiæ residere licite se absentat pro seruitij eiusdem Ecclesiæ.*
5 *Absens pro seruitio suæ Ecclesiæ censeri debet residens.*
7 *Vtilitas euidens, vel necessitas Ecclesiæ dispensationem inducit.*
8 *Officium non debet alicui esse damnosum.*
9 *Intellectus cap. cum non deceat, de elect. in 6. & num seqq.*
10 *Distributiones quotidianas non percipiunt, sed tantùm fructus præbendarum qui Romanam Sedem petunt eam iustructuri circa imminentium electionum suarum Ecclesiarum negotia.*

Glo.

11 Glo. intellectus duplex ad c. cum non deceat, de elect. in 6. qui vterque reprehenditur, & num seqq.

12 Absentes propter Ecclesiæ vtilitatem percipiũt distributiones, licet id sibi ab alijs Canonicis non concedatur.

13 Archid. & aliorum conciliatio ad cap. vnic. de cler. non resid. in 6. & c. cum non deceat, de elect. eod. lib. quæ reprehenditur: nu. seqq.

15 Intellectus nõnullorum ad cap. cum non deceat, de elect. in 6. Qui tamen reprehenditur; nu. seq.

16 Absentes à ciuitate propter Ecclesiæ suæ vtilitatem percipiunt distributiones.

17 Couar. conciliatio ad cap. vnic. de cler. non resid. in 6. & cap. cum non deceat, eod. lib. quæ tamen reprehenditur; num. 18.

18 Gemin. opinio circa tribuendas absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem distributiones. quæ reprehenditur; num. 20.

21 Ioan. Monach intellectus ad cap. cum non deceat, de electi. in 6. reprobatur.

22 Conciliatio vera ad c. cum non deceat, de elect. in 6. & c. vni. de cler. non resid. eod. lib.

23 Intellectus verus ad cap cum non deceat, de elect. in 6.

24 Cap. vnicum, de cler. non resid. in 6. loquitur de absentibus propter vtilitatem illius Eccle sie, cui ad scripti sunt.

25 Absens propter Ecclesiæ vtilitatem percipit distributiones, si ea Ecclesia sit, à qua habet distributiones.

26 Stipendium est recipiendum ab ea Ecclesiæ, ad cuius vtilitatẽ quis principaliter insudauit.

27 Absens propter vtilitatem suæ Ecclesiæ minu, principaliter non percipit ab ea distributiones.

28 Conciliationes quædam probabiles, & nouæ ad cap. cum non deceat, de elect. lib. 6. & cap. vnic. de cler. non resid. eod. lib.

29 Correctio legum, & canonum odiosa est. admittenda tamen est vbi duæ leges concordari non possint; nu. 30. immo ex se aliquando iusta, atque vtilis est; num. 31.

32 Vtilitas Ecclesiæ, ob quam absens percipit distributiones, debet esse euidens. quando autem dicatur euidens; num. 33.

34 Absens propter Ecclesiæ vtilitatem percipit distributiones, modo is alias diuinis interesset.

35 Absens propter Ecclesiæ suæ vtilitatem, si ad id habeat congruum salarium, non percipiet distributiones.

36 Absens propter euidentem Ecclesiæ necessitatem percipere debet distributiones.

37 Necessitas, & euidens vtilitas Ecclesiæ æquiparantur.

38 Necessitas legi non subiacet, faciq; licitum quod alias non esset licitum.

39 Canonicus, cui Episcopus precepit vt propter euidentem Ecclesiæ vtilitatem ad Romanam Curiam accedat, percipiet distributiones.

40 Iura Ecclesiæ suæ defendens, sit sine fraude absit, percipere debet distributiones.

41 Canonici, qui ab Episcopo adhibentur in statuendis illis, quæ ad diuina officia, & Ecclesiæ ministros pertinent, percipere debent distributiones.

42 Canonici à Capitulo deputati in casibus, quibus Episcopus tenetur Capitulo consilium ad hibere, percipere debent pro eo tempore, quo consilij præfiandi causa absunt, distributiones.

43 Syndicus Capituli dum eius negotia promouet, & iura tuetur, percipere debet quotidianas distributiones. Nisi tamen ad id habeat congruum salarium; nu. 44. quod limita, nisi ei concedantur à Capitulo; nu. 45.

46 Syndicus Capituli, nisi habeat congruum salarium etiam pro exigendis reditibus communibus, dum ob eam causam abest, priuari non debet distributionibus.

47 Ministri Ecclesiæ sustentari debent maximè ex Ecclesiasticis reditibus ad id deputatis.

48 Consuetudine, vel statuto induci potest, vt Syndicus Capituli, dum exigit reditus Capitulares, absens percipiat distributiones.

49 Celebrans in Ecclesia Collegiata, dum diuina recitantur, si habeat Cappellaniam ex titulo, non percipit distributiones; nu. seqq.

50 Intellectus cap. cum secundum Apostolum, de præben.

51 Cappellania titularis distinctum beneficium & quodammodo distinctam Ecclesiam constituit à Canonicatu, & portione.

52 Capellanus mercenarius celebrant in Ecclesia Collegiata, dum diuina recitantur, an & quando percipiat distributiones.

53 Celebrans ex deuotione in Ecclesia Collegiata, dum diuina recitantur, percipit distributiones. Modò id indistincte non fiat, neque celebrantium, sed superioris arbitrio committatur; nu. 54.

55 Concil. Prouinc. Mediolan. 4. decretum sub tit.

tit.de distribution.versi.quicunque, quomodo intelligendum.

56 *Statutū,vel consuetudo an possit inducere, vt celebrans in Ecclesia tempore diuinorum percipiat distributiones,remissiue.*

57 *Præfecti, & administratores fabricæ Ecclesiarum, piorumq; locorum, si absint tempore diuinorum,an percipere debeant distributiones quotidianas.*

58 *Præfecti fabricæ,ac Sacristiæ illius Ecclesiæ, cui adscripti sunt,dum tempore diuinorum absunt, percipiunt distributiones. secus in Præfecto generali fabricæ Ecclesiarum;nu. seq.*

59 *Administrato res Seminarij, Hospitalium, aliorumq;piorum locorum,dum eorum causa absunt,non percipiunt distributiones.contrarium vero statuto, vel consuetudine inducipotest;nu.60.*

61 *Examinator absens causa examinis non percipit distributiones, nisi id ex priuilegio,consuetudine,vel statuto concedatur.*

62 *Visitationis causa absens non percipit distributiones,nisi id sibi competat ex consuetudine, statuto, vel priuilegio. Aut nisi Ecclesiā propriam de mandato Episcopi visitaret, num. 63.*

64 *Pœnitentiarius dum audit confessiones tempore diuinorum ex speciali dispositione Trident Conc.percipit distributiones. secus vero de distributionibus,quas extra Chorum lucrantur Canonici nu. 65. aut vbi celebret, aliudve officium recitet, num.66.*

67 *Confessiones audiens, si non sit Pœnitentiarius,tempore diuinorum non debet percipere distributiones. Nisi aliud consuetudine, vel statuto cauetur.num.68.*

69 *Curam animarum exercens in alia Ecclesiæ an percipere debeat distributiones illius in qua Dignitatem,vel Canonicatum obtinet, & num.71.*

70 *Distributiones, de quibus loquitur Concilium Trid.sess.22 cap.3.de reform.impropriæ distributiones sunt.*

71 *Dignitatem obtinens dum incumbit in ciuitate curæ animarum sibi annexa haberi debet præsens in Choro.*

72 *Theologi, seu Theologalem præbendam obtinentes,dum docent percipiunt fructus præbendæ, non autem distributiones quotidianas Et quid ea de re decernat Mediol.Concil.num.73.*

74 *Theologus ex priuilegio Apostolico,statuto, vel consuetudine percipere potest distributiones quotidianas.*

75 *Theologus legens,vel solis,vel principaliter Clericis suæ Ecclesiæ an percipere debeat distributiones. maximè si specialem aliquam lectionem iussu superioris illis haberet;nu.76.*

77 *Theologus percipit distributiones, vbi nullam habeat præbendam.*

78 *Vicarius Episcopi, qui sit Canonicus, dum Vicarij officium exercet absens à Choro non percipit distributiones quotidianas.*

79 *Vicario Episcopi debet ab eodem constitui congruum salarium.*

80 *Vicarius Episcopi percipit dum inseruit Episcopo fructus præbendæ, ac beneficiorum suorum.*

81 *Capitulum Ecclesiæ Cathedralis quibus casibus succedat Episcopo in iurisdictione, & administratione.*

82 *Vicarius Capituli sede vacante potest esse de gremio,& Corpore ipsius Capituli.*

83 *Vicarius Capituli sede vacante, si Canonicus sit, dum à Choro absens exercet officium suum tempore diuinorum, non debet percipere quotidianas distributiones.*

84 *Vicario Capituli sede vacante salarium subministrat mensa Episcopalis,non Capitularis.*

85 *Iurisdictio, & potestas Episcopi non omnis transfunditur in Capitulum sede vacante.*

86 *Vicarius Capituli sede vacante debet habere congruū salarium. ex quo deduci debent seculum aliquos expensæ, quas domi esset facturus;num. 87. quod tamen non est vndequaq; verum, num.88.*

89 *Vicarius Capituli sede vacante, dum incumbit officio,percipit fructus beneficiorum suorum.*

90 *Canonicus, qui tamquam Episcopus Concilio maxime generali præsens est, non debet regulariter percipere distributiones quotidianas.secus vbi vt Theologus, vel Canonista interesset nomine Capituli sui, aut interesse pœnis cogeretur nu.91.*

92 *Canonicus absens causa legationis,vel muneris publici à Capitulo suo missus percipere debet distributiones.*

93 *Absentes pro republica in publico munere, vel legatione dicuntur causa reip. abesse, & restituuntur in integrum ad illa, quę ob eam causam amiserunt.*

94 *Absens,*

94 *Absens, vt tueatur iura suæ præbendæ non percipiat distributiones. & num. seqq.*

95 *Intellectus cap ex parte il 2. de cleric. non residen. & quid ibi definiat Romanus Pontifex.*

96 *Distributiones quotidianæ facilius amittuntur a beneficiario, quam fructus beneficiales, seu præbendales.*

97 *Absentes non percipiunt iure communi distributiones; nisi in tribus casibus.*

98 *Præbendæ suæ iura defendens potius negotium suum, quam Ecclesiæ agit.*

99 *Ecclesiæ nomen saltem propriè non conuenit præbendæ. & quæ sit eius potior significatio; nu. 105.*

100 *Verba in dubio accipienda sunt in propria significatione, & simpliciter.*

101 *Distributiones sumuntur ex communi massa, non ex præbendis, & Canonicatibus.*

102 *Optandi ius, aut eius exercitium an sit Capitulare, vel singulare.*

103 *Vtilitas Ecclesiæ indirecta, & minus principalis non sufficit, vt quis in absentia percipiat distributiones quotidianas.*

104 *Canonicus an possit alienare bona præbendæ sine consensu Capituli; & num. 105. vbi intellectus ad audientiam, de rebus Eccles. non alien.*

106 *Præbendę proprietas, & administratio quando sit penes Capitulum, vel prębendatum.*

107 *Consensu Capituli requiri potest in aliqua alienatione, licet de eius interesse non agatur, & nu. seq.*

108 *Consensus patris in donatione bonorum, quę sunt filij familias pleno iure; & curatoris in alienatione bonorum minoris cur requiratur.*

109 *Portionarij quoque, ac Dignitates absentes, vt tueantur iura suæ prębendæ, non percipiunt distributiones quotidianas.*

110 *Collectores, Nuntij, ac Rectores prouinciarum, & similes, dum absunt, non debent vt sic distributiones percipere.*

111 *Inquisitores, & alij ministri S. Officij non nisi ex iure speciali percipiunt distributione, dum ei deseruiunt.*

An, & quando absens ob Ecclesiæ vtilitatem Quotidianas Distributiones percipere possit. Quæstio XI.

ANTEQVAM ad huius quæstionis resolutionē descendamus; Prēmittē dum est, Ecclesiæ nomen † varias habere significationes, de quibus per Iuristas in rubr. de sacros. Eccl. Glo. & Canonistas in c. querelā, ne præl. vic. suas, & in rub. de Eccles. ædif. de concess. præb. alibique sæpe Turrecr. in sum. Eccles. Cathol. lib. 1. cap. 2. Summist. in Verb. Ecclesia, & alios passim. Sed quod ad quæstionem nostram attinet, 1 tripliciter. † sum potest proprie accepto Ecclesiæ nomine; vel pro Ecclesia vniuersali, vt in cap. Ecclesia, de consecr. dist. 1. cap. in Ecclesia, 1. quęst. 1. cap. sed & illud, 26. q. 2. & c. licēt, de elec. vel pro Ecclesia speciali, puta Mediolanensi, Bononiensi, d. cap. licet, c. cum Vinton. Ecclesia, cap. Ecclesia vestra il 1. & il 2. de elect. vel pro Ecclesia particulari, puta Cathedrali S. Mariæ, Collegiata S. Saluator is alicuius Ciuitatis, & huiusmodi, vt in c. querelam, c. cum dilectus, c. cum in iure peritus, eo. tit. d. c. vnico, de cler. nō resid. in 6. in prin. cum mille simil. impropriè verò, & laxiori quadā ratione accepto Ecclesiæ vocabulo sumi potest strictissimè pro præbenda, & Canonicatu, seu portione, alioue simili beneficio & quis in Ecclesia Collegiata obti- 2 net vt satis colligitur ex rex. in c. ex parte il 2. iuncta Glos. quodq; ibi tradunt Abb. & alij de cler. nō resid. & Nauar. cons. 14. eo. tit. id vero in specie tradit idem Abb. in c. ad audientiam num. 2. de reb. Eccles. non alij. Potest ergo quæri, an accipere debeat quotidianas distributiones ille, qui abest propter vtilitatem Ecclesiæ vniuersalis puta in legatione nomine Summi Pontificis; an qui propter vtilitatem Ecclesiæ specialis, puta Canonicus, vel alius clericus Ecclesię Metropolitanæ, vel etiam Collegiatę S. Ambrosij Mediolani, causa visitationis, examinis, vel simili, quod continet vtilitatem Ecclesiæ suę Ciuitatis; an denique, qui abest ad Ecclesiæ suę proprię, cui adscriptus, & cuius est Ca-

no-

nonicus, seu Mansionarius, vtilitatem, puta vt tueatur iura illius, vel etiam, vt exigat reditus ad sustentationem ministrorum eiusdem Eccl. siæ. Hoc igitur præmisso rem totam distinctis conclusionibus ea, quæ fieri poterit, facilitate, ac breuitate absoluemus.

Prima Conclusio. Certum est, absolutè, 3 ac generaliter loquendo † Clericum Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, qui abest propter euidentem Ecclesiæ vtilitatem, percipere debere quotidianas distributiones, ac si diuinis officijs interesset tex. est d. c. vnico §. qui verò, de cler. non resid. in 6. vbi id apertè decernit Summus Pontifex in hæc verba; qui verò aliter de distributionibus ipsis quicquam receperit (exceptis illis, quos infirmitas, seu iusta, & rationabilis corporalis necessitas, aut euidens Ecclesiæ vtilitas excusaret) rerum si receptarum do minium non acquirat, nec faciat eas suas, & c. nam cum ibi à regula, quam præmisit Romanus Pontifex de quotidianis distributionibus minimè dandis ijs, qui diuinis officijs non adfuerint, excipiat eos, quos euidens Ecclesiæ vtilitas excusaret; satis manifestè vult, absentes ob huiusmodi Ecclesiæ vtilitatem iure percipere quotidia- 4 nas distributiones; exceptio enim † vitiat regulam in casibus exceptis, & in eis quasi regulam facit; l. 1. ff. de reg. iur. & l. his l. quod verò, & l. ius singulare, ff. de leg. cum ibi not. per Glos. & Doct. Huic simile est, quod habetur in cap. ex parte il 2. de cler. 5 non resid. vbi qui iurauit † in Ecclesia residere, licitè se absentat pro seruitijs eiusdè Ecclesiæ, neque periurium incurrit; cum tamen iuramentum seruandum sit quando potest sine dispendio salutis æternæ, cap. quamuis pactum, de pac. in 6. cum simil. & ratio affertur in dict. cap. ex parte, quia 6 huiusmodi absens pro seruitio suæ Ecclesiæ censeri debet residens, ideoque non facit contra iuramentum de residendo. Ratio verò principalis conclusionis duplex à 7 Doct. affertur; altera est, quia † euidens Ecclesiæ vtilitas, vel necessitas frequenter dispensationem inducit, vt notat Glos. 3. in cap. exposuisti, de præben. per cap. tali, 1. quæstion. septima, cap. vnio, decima, quæstion. tertia, cap. eam te, de ætat. & & qual. quibus ego addo text. in cap. primo, dé reb. Eccles. non alien. in 6. altera, 8 quia officium † non debes alicui esse damnosum, l. si seruus communis, ff. de fur. l. cum quidam, C. de administr. tutel. cap. peruenit, de fideiussor. & capit. cum non deceat, de elect. in 6. cum concord. 9 de quibus ibi per Glos. 1. Quiquidem † tex. cap. cum non deceat, quoad præcipuam dispositionem manifestè aduersari videtur dict. cap. vnico, §. qui verò. nam in hoc text. vt vidimus, ijs, qui absunt propter Ecclesiæ vtilitatem concedunrur quotidianæ distributiones; in illo verò apertè denegari videntur, dum ibi dicitur, ac decernitur, quod cum Ecclesiarum suarum prosequentes vtilitatem censeri debeant residentes, ij, qui ad Apostolicam Sedem venerint eam circa imminentium 10 electionum negotia instructuri † fructus beneficiorum suorum, quæ obtinent in illis Ecclesijs, quarum negotia prosequuntur, & etiam aliorum, quos reciperent, vel possent recipere in ipsis Ecclesijs redendo, integrè, quotidianis distributionibus dumtaxat exceptis, recipiant ad Sedem propterea venientes eandem, ibidem hac de causa morando, & ad ipsas Ecclesias redeundo, ac si personaliter in eisdem Ecclesijs residerent.

Pro qua quidem antinomia conciliandа summopere laborarunt Doct. varijs varias efferentibus solutiones. Quarum pri- 11 ma † est Glos. d. cap. vnico Verb. vtilitas, quòd Canonici non teneantur distributiones huiusmodi absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem concedere, vt dict. cap. cum non deceat; si tamen concesserint, illi non teneantur ad restitutionem, vt in d. 12 cap. vnico; quæ tamen solutio † non subsistit, tum quia cum huiusmodi absentes iure communi, & canone concedente percipiant distributiones, vt patet ex dict. cap. vnico, & latiùs ostendimus supr. quæst. 5. concl. 5. frustra requiritur, quòd id concedatur à Canonicis, & ijs, de quorum interesse agi videtur; tum quia id apertè decidisse fertur Sacra Congregatio, quæ præest interpretationi Trid. Concil. ad sess. 24. cap. 12. de refor. dum ibi in vna Veronen. respondisse dicitur, posse Episcopum ex causa legitima comprehensa in cap. primo de cler. non resid. in 6. excusare à residentia

Chori

Chori aliquem Canonicum, vel Capellanum etiam sine consensu Capituli, de cuius interesse agitur; inter alias autem causas comprehensas, d.cap. 1. est causa absentiæ propter Ecclesiæ vtilitatem; tum quia Concil. Tridentin. sess. 24. cap. duodecimo de reform. vers. distributiones verò, exponens, & ad vsum renocans constitutionem Bonif. iii d.cap.vnico, tollit huiusmodi concessionem, & remissionem; in casibus nimirum, in quibus ipso iure quis distributiones in absentia percipere non potest, in hæc verba; distributiones verò qui statis horis interfuerint, recipiant, reliqui quauis collusione, aut remissione exclusa his careant iuxta Bonifacij 8. decretum, quod incipit, consuetudinem, quod sancta synodus in vsum reuocat; non obstantibus quibuscunque statutis, & consuetudinibus. ex quibus verbis Concilij duo colliguntur alterum; quòd per d. cap. vnicum tollitur gratuita concessio, seu remissio distributionum illis, qui eos iure percipere non possunt; alterum saltem huiusmodi concessionem nunc post Concilium non esse admittendam, atque adeo solutionem illam Glos. vbi aliàs etiam procedere possit, nunc certè locum nullo modo habere pos-
13 se. Alteram ergo † solutionem affert Archid. dict. cap. vnico, num. 2. Anchar. nu. 4. Franch. ibid. §. qui verò num. 3. Hoied. tract. de benef. incompatib. 1. part. cap. 17. num. 19 & Io. Azor. instit. moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæst. 14. post Io. And. d. cap. vnico, & alios, ac nouissimè, quem post hæc scripta vidi; Nic. Garz. plures referens in tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 360. iuncto num. 362. vt nimirum d.c. vnicum procedat stante consuetudine, quòd absens propter Ecclesiæ vtilitatem percipiat quotidianas distributiones, cap. verò cum nō deceat, vbi nulla sit huiusmodi consuetu-
14 do. verùm hæc solutio † satis destruitur ex ijs, quæ sup. d. quæst. 5. concl. quinta latius attulimus, dum ostendimus, absentem propter tres illas causas, infirmitatis, corporalis necessitatis, & vtilitatis Ecclesiæ in dict. cap. unico, §. qui uerò, expressas, iure communi scripto, etiam secluſa quauis consuetudine, debere quotidianas distributiones percipere. Quare tertiam
15 solutionem † adducunt alij, quos refert Glos. d.cap. vnico, Verb. vtilitas, vt ij, qui cum præsentes sint in Ciuitate, seu loco, vbi sita est Ecclesia, pro eius vtilitate, non interfunt tamen diuinis, percipiant distributiones iuxta dispositionem dict. cap. vnici; qui verò huiusmodi vtilitatem prosequuntur à loco Ecclesiæ absentes, illas percipere non debeant, iuxta d.cap. cum
16 non deceat. Sed hanc solutionem † tacitè reijcit ibi Glos. dum primæ solutioni a se allatę adhæret dicens, primum credo; eam verò expressè confutat Franc. d.num. quarto illa optima ratione, quia, inquit, non curatur præsentia loci ad effectum lucrandi, & acquirendi quotidianas, sed requiritur interessentia, vt apertè constat ex d. cap. vnico, & nos fusius demonstrauimus supr. quæst. quinta, concluſ. prima, & alibi sæpe. Cui, & illud accedit, quòd nulla videtur congrua ratio posse assignari cur magis præsentes in Ciuitate, vel loco Ecclesię, quàm absentes, dum eius vtilitatem prosequuntur, percipere debeant quotidianas distributiones; immo maior appareat ratio in absente, cum is maius incommodum sentiat, quare maius quoque commodum sentire debet, iur. vulg. quibus adde quę latè de infirmis tradidimus supr. quæst. sexta, concluſ. vn. ampl. 8. Quar-
17 ta solutio est † Couar. d. lib. 3. var. resolut. cap. 13. num. 8. vers. octauò non tantum egrotis, vbi complectens duas postremas solutiones mox relatas, ait, distinguendum, an Canonicus, vel habens beneficium absens sit a loco, vel oppido ipso, in quo Ecclesia est, & tunc illi non debeantur distributiones quotidianę pro vtilitate Ecclesię impedito, nisi hoc fuerit consuetudine obtentum; an verò præsens sit, & tunc ipso iure absque vlla consuetudine debeantur, & ad id allegat. Glos. Io. And. & Gomin. d. cap. vnico, §. 1. sed voluit dicere §. qui verò, qui est 2. & Rip. tract. de pest. tit. de priuil. contr. cauſ. pest. num. 145. Sed
18 certè † hęc quoque solutio admittenda non est; ijsdem enim planè rationibus refellitur, quibus duę illę solutiones, quas complectitur; neque ex Glos. id vllo modo elici potest; nam, vt vidimus prima solutio, quam illa affert, & sequitur, nihil de hoc; altera verò, quam solùm refert, distinguit quidem de absente

a Ciui-

9 Ciuitate, vel in ea præsente, sed nihil de consuetudine; in additione quidem ad illam Glos. sumpta ex Io. An. qui est auctor Glos. in eius lectura, videtur idem Io. And. esse huius sententiæ, dum ait, opinionem Archidiaconi requirentis consuetudinem, si intelligatur de absentibus a diuinis (hoc est, de ijs, qui non absunt quidem a Ciuitate, sed tamen non intersunt diuinis) posse conuenire litteræ, alias non. verum non ideo hanc sententiã præfiteturi aliud enim est aliquid posse conuenire litteræ alicuius tex. aliud id esse verum: nam esse potest, vt refragetur vel alteri iuri, vel rationi naturali; & consequeuter aliud est, quod ego asseram, aliquã opinionem conuenire, seu nõ repugnare alicui textui, cuius tradam interpretationem, aliud quod eam ipse opinionem sequar: quare non debuit Io. And. a Didaco pro sua opinione allegari. Rip. verò præterquam quod loquitur in absentia causa pestis, non propter Ecclesiæ vtilitatem, videtur potius esse in expressa opinione Archidiaconi ab soluté requirentis consuetudinem; nihil enim ibi de absentibus a Ciuitate, seu loco Ecclesiæ, vel præsentibus; quam tamen sententiam supra refutauimus. Gemin. denique aliter, & latius distinguit, vt mox
19 vid bimus. Quinta ergo solutio† omnes præcedentes comprehendens est Gemin. d. cap. vnico §. qui vero nu. 10. ita distinguentis. Aut consuetudo disponit, quod absens pro vtilitate Ecclesiæ percipiat distributiones, & potest eas percipere; & iste inquit, est casus hic secundum Archid. Aut consuetudo nihil disponit: & tunc si sponte Canonici sibi cõcedant, potest eas retinere, ex quo abest pro vtilitate Ecclesiæ; & ita, subdit, intelligitur hic alio modo secundum primam solutionem Glo. Si vero Canonici nolunt eas sibi sponte concedere: & tunc: aut ipse non se abtentat a Ciuitate, vel Diœcesi, vbi est ista Ecclesia, sed absentat se tantum ab officio propter vtilitatem Ecclesiæ, & iste percipiet adhuc quotidianas distributiones; & iste etiam (ait Gemin.) est casus hic secundum aliam intellectum declaratum supr. per Io. And. aut ipse se abtentat a Ciuitate, & Diœcesi propter vtilitatem Ecclesiæ, & sic non tantum est absens ab officio, sed ab omnibus alijs; & tunc non percipiet quotidianas distributiones; &
20 ita procedit d. cap. cum non deceat. Verũ præterquam, quod hæc solutio, cum nihil amplius contineat, quam cæteras omnes simul, quod etiam profitetur Gemin. loc. cit. dum relatis prædictis varijs solutionibus a varijs Doctoribus allatis, ait, concludo simul istos, ijsdem plane rationibus, quibus illæ, refelli potest: illud etiã habet manifestæ absurditatis, quod tres simul intellectus, Glos. nimirum, Archid. & Io. And. inter se discrepantes ad d. c. vnicum admittit Gemin. & approbat; quod certè, meo quidem iudicio, absurdum maximum est; quis n. vnquam sanæ mentis dixerit, quod sicut sacræ, & diuinæ scripturę cuius immediatus dictatur Spiritus sanctus infinitæ sapientiæ fuit, iuxta illud 2. Petr. 1. Spiritu sancto inspirante locuti sunt sancti Dei homines; & illud symboli Niceni, qui locutus est per prophetas; ita etiam sacris canonibus, ac Pontificijs constitutionibus, quę eodẽ Spiritu sancto non dictante, sed vniuersali Ecclesiæ regimini assistente prodierunt, plures litterales sensus, qui simul veri sint, tribui; & assignari possint? vnus enim dumtaxat verus legis, canonisq; intellectus esse potest, vt pluribus inter cæteros adstruit Quinct. Mádos. ad Reg. 22. Cancellar. quæst. 9. num. 10. vbi Bart. alios q; Doct. idem secũ sentientes adducit. Quod si aut diuersi interpretes, aut vnus etiam, & idẽ plures eiusdem canonis intellectus, sensus, aut interpretationes afferunt, id fit, quoniam, cũ non omnia sciãt tanquam homines, plures intellectus inuestigant, ac perpendunt, non vt omnes simul approbent, sed vt ex omnibus meliorem, & aptiorem vel ipsi, vel qui possunt ipsos scripturi sint, seligere, ac, si opus fuerit alium quoque inuenire possint. Sexta so-
21 lutio† est Io. Mon. d. cap. cum non deceat, quem etiam sequi videtur Boer. Decis. 17. num. 15. vt ibi loquatur Summus Pontifex, de eo: qui tunc residere non posset, quia iam esset absens ex alia causa, eiq; postea commissum fuerit negotium Ecclesiæ vtilesiat vero in cap. vnico loquatur de eo, qui residere posset, actuq; perciperet quotidianas distributiones. Verum hæc quoque solutio procedere non potest; neq;

enim

re non potest; neq; enim conuenit litteræ; tum quia in d. capit. cum non deceat, dantur fructus beneficij, exceptis distributionibus illis absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem, qui possent percipere distributiones, licet de facto non percipiant, quia non residunt, vt satis patet ex verbis illius tex. paulo ante circa princip. huius conclus. relatis, & ibi adnotauit Io. And. in Verb. possent, & alij Doct. ibid. communiter, ipseq; tex. d. cap. cum non deceat aperte hoc ipsum videtur supponere, hunc, qui se absentat propter Ecclesiæ vtilitatem, iam residere, atq; ideo percipere posse, interessendo, quotidianas distributiones; dum ibi dicitur, ad Sedem propterea veniendo eandem; tum quia licet præcitati Doct. illum tex. in c. cum non deceat, impropriè loquētes intellexissent de eo, qui resideret, non interesset tamen diuinis, atq; adeo cum effectu non posset percipere distributiones; id quidem verum in se esset, tamen adhuc litteræ non congrueret, ex qua colligi non potest, quod ille, quem ibi vult Pontifex, cum abfuerit, percipere fructus præbendæ, & beneficij, exceptis distibutionibus, non interesset diuinis, sicq; actu non perciperet distributiones. quod enim in eo textu habetur de residentia, quæ minus includit, quam interessentia, vt tradunt Doct. communiter d. cap. vnico, & nos alibi sæpe admonuimus, id ad hanc rem non facit; tum quia solum dicitur, absentes propter Ecclesiæ vtilitatem fructus beneficiorum illius Ecclesiæ percipere, ac si in ea residerent; quoniam ad lucrandum fructus beneficiorum non requiritur interessentia, sed sola residentia, vt constat ex cap. 1. & toto ferè tit. de cler. non resid. tum quia non ideo sequitur, quin illi absentes; antequam se absentarent, in Ecclesijs non solum residerent, sed etiam diuinis interessent: neq; enim valet argumentum affirmatiuum a minori ad maius, sed solum negatiuum, vt constat inter cæteros ex Bald. in l. si quis non dicam in princip. C. de Episc. & cler. afferente exemplum, si non licet vulnerare, neque licet occidere; non autem valet, licet vulnerare aliquem, ergo occidere; idq; late prosequitur Bellon. de argum. leg. cap. 10. qua in re perobscure, & inuolute loquitur Euerar. in loc. a minori.

Ad septimā igitur solutionem venianus quę licet à nemine, quē videre potuerim, expresse fuerit allata; colligitur tamen ex communibus Doctorum dictis, & ratione ipsa naturali, immo & ipsis duobus illis iuribus; quę sibi aduersari videntur. ea verò est, vt capit. cum non deceat † loquatur in eo, qui prosequitur non illius Ecclesiæ vtilitatem, cui speciāliter adscriptus est, puta Collegiatę Ecclesię, vel Cathedralis, cuius Canonicus est, vel Mansionarius; sed vel specialis illius Ciuitatis, puta Mediolanensis, Bononiensis, & huiusmodi; vel vniuersalis; d. vero cap. vnicum procedat in prosequente vtilitatem illius particularis Ecclesiæ, cui adscriptus est. Conueniteq; hæc solutio dd. iuribus; nam d. cap. cum non deceat † loquitur de ijs, qui absunt, ad Sedem Apostolicam se conferunt eam circa imminentium electionū negotia instructuri, iuxta constitutionem Nicol. 3. super hoc editam, quæ habetur in cap. cupientes, de elect. in 6. vbi mandatur, vt in electionibus ad Cathedrales, vel regulares Ecclesias duæ saltem personę ex electoribus super negotio ipso plene instructæ cum iuribus, & monumentis ad Sedem Apostolicam trāsmittantur, ex quibus valeat eadem Sedes informari. d. verò cap. vnicum † apertè loquitur de Ecclesia particulari, cui quis adscriptus est; nam paulo ante tam in præfatione, quam in dispositione, ac regula illius constitutionis solum de Ecclesijs Collegiatis, & Cathedralibus, quatenus particulares quædam Ecclesiæ sunt, mentio facta fuerat; quare exceptio illa, quæ subijcitur de absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem, de eiusdem particularis Ecclesiæ vtilitate necessario intelligenda est, vt & exceptio, sit de regula, & præfationi dispositio, dispositionisq; ipsius præcedentibus sequentia congrue respondeant, iur. vulg. Congruit etiam hæc solutio communibus Doctorum dictis: conueniunt enim in eo Doct. tunc demum † clericum Ecclesię Collegiatæ percipere debere quotidianas distributiones, dum abest propter Ecclesiæ vtilitatem, si ea Ecclesia in specie sit de cuius distributionibus agitur, vt in terminis adnotauit Io. And. d. cap. vnico

num.

num. 3. versic. item intelligendum est, & ibi Philip. Prob. num. 29. Anchar. num. 4. in princip. Gemin. ibid. §. qui vero num. 8. Graf. decis. aur. par. 2. lib. 2. cap. 15. num. 11. neque aliquis Doct. id negauit; immo Glo. & Doct. ferè omnes tum d. cap. vnico, & cap. cum non deceat, tum alibi sæpè idem supponunt tãquam certissimum; pro quo allegant prædicti Doct. tex. in cap. licet, de præben. c. de cætero, & cap. cum dilectus, de cler. non resid. ex quibus tamen iuribus id haberè colligere non possũ nisi quatenus absentes in seruitio Episcopi, vel Papæ, de quibus in illis iuribus agitur, Ecclesiæ, vel communi suæ Ciuitatis, vel vniuersali inseruire videntur; & tamẽ, vt ex ijsdem iuribus cõstat, fructus quidẽ præbendarum, & beneficiorum percipiũt in huiusmodi absentia, non autem quotidianas distributiones. melior vero tex. ex quo etiam hæc nostra solutio optimè comprobatur, est in d. cap. ad audientiam, eod. tit. in fin. iuncto d. c. de cætero, vbi Canonici absentes, qui cum Episcopo pro eiusdem, & ipsius Ecclesiæ seruitio commorantur, percipiunt quidem fructus præbendarum, ac beneficiorum, non autem quotidianas distributiones, vt ibi Glos. & Doct. adnotarunt; ex quibus etiam, & alijs iuribus ijdem tradiderunt, absentem in seruitio Episcopi censeri Ecclesiæ ipsi inseruire, & tamen distributiones recipere non debent: non nisi quia Ecclesiæ suæ Ciuitatis, non autem illi, cui adscripti sunt, vtilitatem prosequuntur. Quare velint, nolint, prædicti omnes Doct. hanc nostram solutionem, seu conciliationem admittant necesse est; hoc enim dicunt, & intendunt, quod ideo in dd. iurib. quæ ipsi allegant, absentes propter vtilitatem Ecclesiæ non percipiunt quotidianas distributiones, quia non inseruiunt illi Ecclesiæ, de cuius distributionibus agitur: quę non alia profecto est, quam ea, cui adscripti sunt. Denique hæc eadem solutio rationi naturali conuenit; suadet enim, ac docet ratio naturalis † ab ea Ecclesia stipendium esse recipiendum, ad cuius vtilitatem principaliter quis inuidauit; neq; enim potest aliquis mercedem ab aliquo exigere, cui rem aliquam vtilem indirectè, quasiq; nolens fecit, cum principaliter ad sui, vel alterius commodum inuigilaret; quod etiam in specie distributionum ostendimus supr. quæstio. quarta, conclus. secunda, in fin. quamuis

26

† ergo clericus Ecclesiæ alicuius Cathedralis, vel Collegiatæ vtilitatẽ prosequens Ecclesiæ suæ Ciuitatis dicatur quodammodo rem vtilem suæ quoq; Ecclesiæ facere: tamen id indirectè facit; quare ab ea habere non debet stipendium, quod ex natura sua ei datur, qui diuinis in sua Ecclesia interest, eique inseruit, vt constat ex sæpius per nos deductis, maximè verò ex d. cap. vnico in princip. in ijs verbis, ac si continuè ipsis Ecclesijs in eisdem officijs deseruirent. Hinc etiam videmus, absentes in seruitio Papæ, ac Legati, licet Ecclesiæ vniuersali deseruiant, distributionibus quotidianis priuari, cum suæ Ecclesiæ non inseruiant, vt patet ex c. cum dilectus, de cler. non resid. & nos sup. quæst. 9. latius ostendimus; immo & absentes in seruitio Episcopi non percipiunt distributiones; & tamen Ecclesiæ suæ Ciuitatis inseruiunt, c. de cætero, & c. ad audientiam, de cler. non resid. non nisi quia stipendium distributionum non debetur nisi ijs, qui Ecclesiæ illi inseruiunt, cuius sunt illæmet distributiones. Recipiant ergo isti, qui alterius Ecclesiæ, quam propriæ, cui adscripti sunt vtilitatem prosequuntur, recipiant inquã ab ijs Ecclesijs, quibus inseruiunt, salariũ, & stipendium congruum pro ratione laboris, ac meriti tanquam publicæ vtilitati seruientes; satisq; sibi factum putent, si tanquam iusta de causa absentes fructus beneficiorum non amittunt, eosq; acquirant in illis Ecclesijs, quarum vtilitati licet indirectè, & minus principaliter prospiciunt. Atque ex his satis ni fallor comprobata manet hæc nostra ad illam antinomiam, seu iurium cõtrarietatem conciliatio, ac solutio. Si tamen ea fortè conciliatio delicato alicui non placeret tanquam noua, & à nemine hucusquæ allata, quodq; nimis durum illi videatur eum clericum, qui Ecclesię suæ Ciuitatis vtilitatem prosequitur, quotidianas distributiones

28

non percipere; dicere posset † (sitq; hęc loco octauę solutionis) d. cap. vnicum procedere, vbi vtilitas Ecclesię euidens sit, vt patet ex ijs verbis, aut euidens Ecclesię

clesiæ vtilitas excusaret d. vero cap. cum non deceat, vbi ea euidens non est; cum quod nulla ibi mentio fiat de huiusmodi euidentia vtilitatis, tum quod casus ibi expressus non habeat euidentem vtilitatem; potest enim esse, vt electio Prælati, pro cuius institutione duo ex eligentibus ad Romanam Curiam tendunt, non sit Ecclesiæ vtilis propter electi indignitatem, minoremq; idoneitatem, aliisq; de causis. Posset etiam dicere (quæ erit noua solutio) speciale id esse in casu expresso in d. cap. cum non deceat, eò, quia illi, qui ad sanctam Sedem transmittendi sunt pro institutionis d. electionis expensis, ele cti transmitti debent, vt habetur in d. cap. cupientes, de electione in 6. ad quem tex. se refert Pontifex in d. cap. cum non deceat; atque ideo, cum iam expensas habeant ab electo, fructus vero præbendarū, quas in Ecclesia sua obtinent, & aliorum quoque beneficiorum suorum loco salarij, satis consultum videtur eorum indemnitati; neque huiusmodi officium illis est damnosum, quod vnum maximè intendisse videtur Bonif. in illo cap. cum non deceat. Denique vbi nulla ex allatis solutionibus, maximè verò extribus postremis iure defendi, ac sustineri possit, aliam meliorem alij excogitent, ac perquirant.

Quod si nullam inueniunt, dicant, corre
29 ctum esse illud cap. cum non deceat per cap. vnicum; quamuis enim canonum, & legum correctio † odiosa sit, & quantum fieri potest euitanda, cap. cum expediat, de elect. in 6. & l. si quando in prin. C. de inoff. testam. vbi Glos. & Doct. tamen ea
30 † admittenda est, vbi alias iura concordari non possunt, vt patet ex eod. c. cum expediat, ibi, si sustineri valeant, vbi Glos. & cæteri id adnotarunt; præterquam quod vtilissima, iustissimaq; est aliquando
31 † veterum legum correctio, cap. sciendum, 29. dist. cap. non debet, de consang. & affin. & cap. alma mater, de sentent. excommun. in 6. vbi Glos. & Doct. maximè vero Couar. in illius repetit. 2. par. in principio. num. 2. & 3. hanc rem latius prosequitur.

Quamquam, vt verum fatear, hæc solutio sustineri vix potest, cū in eadem compilatione contrarietas Canonum admitteda non sit, vt patet ex proem. Decretalium; & in specie in proem. Sexti dicitur, Decretales sibi ipsis, vel aliis iuribus contrarias esse resecatas. Iam igitur de huius illorum duorum canonum, cap. vnic. & c. cum non deceat contrarietatis, seu antinomiæ dissolutione dictum sit satis: de quorum intellectu præter Doct. vtrobiq; & alios cit. videri potest Boer. decis. 17. & Ioan. Gutier. 1. q. Canon. circa num. 140. par. 1. & ad principalis conclusionis declarationem procedamus.

Ampliatur autem ex supradictis hæc conclusio primò, vt procedat, licèt huiusmodi absentibus propter Ecclesiæ suę vtilitatem distributiones non concedantur à Canonicis, aliisue sibi Collegis; nam iure proprio sint a canone, communiq; iure attributo eas possunt percipere, vt constat ex ijs, quę supra contra primam solutionem adduximus. Secundo ampliatur conclusio vt locum habeat, licèt ea de re nulla sit consuetudo, per ea, quę contra secundam solutionem ibid. latius attulimus. Ampliatur tertio, vt tam absentes à ciuitate, quam in ea præsentes, qui diuinis non interfunt, dum Ecclesię, cui adscripti sunt, suæ vtilitatem prosequuntur, gaudere debeant quotidianis distributionibus, ac si diuinis interessent, vt ex ijs patet, quæ paulo ante contra tertiam solutionem fusius disputauimus.

Limitatur autem eadem conclusio primò, vt procedat in ijs dumtaxat, qui ob propriæ Ecclesię, cui adscripti sunt, non autem alterius, aut etiam suę ciuitatis, vel vniuersalis vtilitatem absunt iuxta latius per nos ex probabiliori sententia tradita mox supra in septima solutione. Limi-
32 tatur secundò, vt † hęc vtilitas Ecclesiæ euidens esse debeat, vt patet ex tex. d. cap. vnico §. qui verò, quod etiam ibidem Doctores communiter adnotarunt; dicitur au-
33 tem † euidens, si sit manifesta, iuxta tex. in cap. 2. in princip. de verb. signif. in 6. & cap. cum olim §. quia verò, ext. eod. tit. idq; in specie tradit Io. An. d. cap. vnico num. 3. & Gemin. ibid. §. qui verò nu. 8. Hoc autem intelligendum est non de ea euidentia, & vt ita dicam manifestatione, quæ probationem excludit, per ea, quę

in casu

in casu d. cap. 2. de euidenti nimirum defectu personę eligendę, tradunt ibi Glos. & Doct. sed accipiendum erit de eo, quod notum est secundum se, licet non secundum nos, vt loquuntur Philosophi. Immo fortasse probabilius dici posset, hanc euidentem Ecclesię vtilitatem ita esse intelligendam, vt non sit exigua, sed considerabilis, & alicuius notabilis quantitatis; quomodo etiam accipitur euidens vtilitas, quæ requiritur in rebus nouis constituendis, l. 2. ff. de constit. Princip. & illa, propter quam rerum Ecclesiasticarum alienatio permittitur, cap. 1. de reb. Eccles. non alien. in 6. vt nimirum, vt id eligatur, quod non sit dubium Ecclesię profuturum, cap. fine exceptione, 12. quæst. 2. vbi Doct. Redoan. tract. de reb. Eccles. nõ alien. rubr. 19. num. 129. hoc vero arbitrio boni viri iudicandum erit, iuxta tradita per eundem Redo. d. rubr. 19. num. 124. Limitatur tertio hęc eadem conclusio, vt procedat
34 † modo ille qui abest propter Ecclesię vtilitatem, alias diuinis interesset, seu soleret diuinis interesse. ita in specie post Io. Monach. d. cap. cum non deceat docet Graf. decis. aur. par. 2. lib. 2. cap. 15. num. 13. & constat ex ijs, quæ de infirmis tradidimus supr. quęst. 6. concl. vnica limit. 1. & generaliter de alijs similibus, quæst. 5. concl. 2. per totam. Limitatur quar-
35 tò, & postremò † nisi ille, qui prosequitur Ecclesiæ vtilitatem, ad id habeat congruum salarium ab ipsa Ecclesia. ita in terminis voluit Graf. d. cap. 15. num. 11. & ratio est, quia tunc officium non est amplius illi damnosum; & sic cessat præcipua ratio, ob quam huiusmodi absentes propter Ecclesiæ vtilitatem percipiunt quotidianas distributiones ideoq; cessare etiam debet dispositio, c. cũ cessante, de appellat. cum suis concord.

Secunda Conclusio. Absens quoq; propter euidentem necessitatem Ecclesiæ
36 † percipere debet quotidianas distributiones, ita in terminis docet Archidiac. d. cap. vnico num. 1. & Graf. d. cap. 15. num. 10. ex eoq; probatur; tum, quod
37 euidens † vtilitas, ac necessitas Ecclesiæ æquiparantur, vt in cap. tali, 1. quæst. 7. cap. mutationes, & cap. scias, 7. q. 1. cap. exposuisti de præb. & d. cap. 1. de reb. Eccles. non alien. in 6. vbi Doct. latèq; Redo. d. tract. de reb. Eccles. non alien. rubr. 18. num. 27. & 49. tum etiam
38 quia necessitas † legi non subiacet, & facit licitum quod alias non esset licitum, d. cap. mutationes. 7. quæst. 1. cap. sicut de consec. dist. 1. c. quod non est, ext. de reg. iur. cum alijs concor. de quibus ibi per Glos.

Ex his autem duabus conclusionibus
39 infertur primò; quod, si † Episcopus præcipiat alicui Canonico, vt pro euidenti necessitate Ecclesiæ vadat ad Curiam Romanam, vel alium locum, quod quidem præcipere potest, iuxta not. in cap. quid ergo, 11. quęst. 3. & cap. fin. 23. quæst. 1. cum simil. isq; eo tempore sumat legationem, quotidianis distributionibus fraudari non debet. id in hęc fere verba infert Archid. d. cap. vnico num. 2. quem sequitur Graf. d. cap. 15. num. 10. cuius illationis duplicem rationem affert Archid. altera est, quia tunc Ecclesię deseruire intelligitur, & esse residens in eadem, vt in c. ex parte il 2. extra de cler. non resid. verum hæc ratio dupliciter deficit, primo, quia procedit solum in eo, qui abest propter Ecclesię vtilitatem; non verò propter eiusdem necessitatem, quomodo etiam loquitur d. cap. ex parte: deinde quia non sufficit, quod quis habeatur pro residente, vt possit percipere distributiones, cum eę solum dentur interessentibus, vt notant Doct. omnes d. cap. vnico, & nos alibi sæpe docuimus. Altera igitur ratio est vniuersalior quidem, sed melior, quia non debet alicui officium suum esse damnosum, d. cap. cum non deceat, de elect. in 6. cum alijs concord. Cui addi potest & illa ratio, quod euidens necessitas Ecclesię illius euidenti vtilitati æquiparatur, vt paulo ante ostendimus.

40 Infertur 2. † eum, qui sine fraude prosequitur, seu tuetur iura Ecclesiæ suæ, cui adscriptus est, percipere debere quotidianas distributiones. Ratio illa vnica, & optima est, quoniam iste dicitur prosequi Ecclesię vtilitatem, & propter eam abesse, d. c. ex parte il 2. de cler. non resid. iuncta Glos. & quod ibi tradũt Doct. communiter. Ex qua illatione subinfertur primo idem
41 † dicendum de illis duobus Canonicis

quos

quos tam ex Trident. Concilij decreto, quam alia ratione adhibet Episcopus in ijs statuendis, quæ ad diuinum cultum, diuinaq; officia, & Ecclesiæ ministros pertinent; iuxta superius dicta quæst. 8. illat. 3. modò de Ecclesia etiam propria directè, ac principaliter agatur; certum est enim eos tunc Ecclesiæ proprio vtilem rem fa-
42 cere; Idemq; etiam † de ijs omnibus casibus, in quibus Episcopus vel de iure communi antiquo, aut nouo Concilij Trid. de quibus d.q. 8. illat. 6. aut de consuetudine legitime præscripta tenetur adhibere consilium, aut consensum Capituli: illi enim Canonici à Capitulo deputati ad huiusmodi consensum, consiliumue præbendum, si absque fraude tempore diuinorum ea de causa absuerint à Choro, percipient quotidianas distributiones, vt d. illat. 6. admonuimus: & ratio est, quia, cum absint, vt Capituli sui ius tueantur, satis ob Ecclesiæ suæ vtilitatem abesse intelliguntur; nam inter cætera iura Capituli, & Ecclesiæ hoc est, vt ijs in casibus d. Capituli consilium, & consensus haberi debeat.
43 Subiungitur secundo, † Syndicum Capituli, quem alij Thesaurarium, alij Cænparium vocant, saltem dum iura, & negotia Capituli in iudicio, vel extra prosequitur, ac tuetur, huiusmodi distributionibus priuandum non esse; idq; licet habeat salarium, atq; adeo videatur officium illi non esse damnosum, & sic cessare præcipua ratio superius allata, ob quam absentes propter Ecclesiæ vtilitatem percipere debent quotidianas distributiones, iuxta supradicta in concl. 1. limit. 4. nam illud salarium, quod hisce Syndicis datur, vt plurimum respondet dumtaxat labori, quem suspiciunt in exigendis fructibus, & reditibus Ecclesiæ; non autem pro iurium illius
44 tuitione, ac defensione; quod si † vtrique labori respondeat, congruumq; sit, libere fatcor, non posse huiusmodi Syndicum quotidianas distributiones percipere; si
45 tamen † ei concedantur à Capitulo: licite fortasse illas poterit retinere, cum probabilem illi causam habeant concedendi; & sic bene loquetur Glos. d. cap. vnico, Verb. vtilitas in prima solutione in præcedenti concluſ. relata: neq; illi obstabunt supr. concl. 1. in 1. solutione per nos contra eam adducta; nam ea militat ubi absolutè, atque indistincte huiusmodi concessio, ac remissio permittatur, quomodo loqui videbatur ibi Glos. Quod si iste Syndicus Capitularis nullum omnino habeat salarium, vel non congruum labori, quem subit pro exigendis Ecclesiæ suæ re-
46 ditibus, tunc puto † propter hanc quoq; causam absenti quotidianas distributiones denegari non posse; cum satis censeatur Ecclesiæ suę vtilitatem prosequi, dum illius ministros sustentare, atque alere nititur, eius communes reditus, atque prouentus Ecclesiasticos exigendo. immo, & in hoc agitur de euidenti Ecclesiæ neces-
47 tate; necesse est enim † vt Ecclesiæ ministri sustententur, maxime vero Ecclesiasticis reditibus ad id deputatis, vt constat ex c. eum secundum Apostolum, de præb. in princip. & ex ijs, quę latius adduximus supr. 1. par. q. 1. ad finem q. 2. circa princip. q. 4. circa medium, & q. 5. concl. 1. & 2. Qua ratione idem dicendum est de ijs, qui iussu Capituli occupantur in ijsdem reditibus Capitularibus cuilibet de Capitulo, seu Collegio assignandis, rationes subducendo, aut distribuendis, ai iudue simile
48 circa eos agendo. Illud vero † indubitatissimum mihi est, eum id rationabile admodum, neque omnino contra, sed potius præter ius fit, consuetudine induci, vel statuto caueri posse, vt Syndicus Capituli absens (sine fraude tamen iuxta c. ex parte 1. 2. de cler. non resid.) vt redicus mensę Capitularis, quæ in quotidianas distributiones diuiduntur, exigat, clericisq; Collegiatarum Ecclesiarum assignet, ac diuidat quotidianas distributiones eo tempore acquirere, si salarium ad id congruum non habeat; probabile vero est, si salarium habeat, per ea, quæ de consuetudine circa huiusmodi res sequent. quæst. ac de statuto q. 13. latius infr. disseremus.

Infertur tertio, quid dicendum de Canonico, vel Mansionario, qui celebrat in Ecclesia Collegiata, vel Cathedrali, cui est adscriptus, dum diuina officia celebrantur; an nimirum pro eo tempore percipere possit quotidianas distributiones. Vt autem hac in re, quę quotidiana est, communisq; multis Ecclesijs, & de qua aliquando interrogatus fui, maio-

ri cum diuersitate procedatur, tres distinguendi sunt casus. Primus est, quando Canonicus, vel Mansionarius habet Capellaniam ex titulo, quia sibi ex dispensatione collata sit Capellania habenti Canonicatum, vel Portionem in Ecclesia Cathedrali seu Collegiata; vel contra habenti titulum Capellaniæ ex huiusmodi dispensatione collata sit Portio, vel Dignitas, aut Canonicatus in eadem Ecclesia. Et hoc † in casu
49 Feder. de Sen. consil. 120. in fin. voluit, talem Canonicum celebrantem dum diuina officia recitantur, illa hora, qua celebrat vt Capellanus, priuari debere quotidianis distributionibus, quas haberet, vt Canonicus. Feder. sequuntur, licèt malè eum allegent, Abb. in cap. cum olim nu. 6. Fel. ibid. num. 2. & Franc. d. cap. vnico §. fin. ad finem, de cler. non resid. in 6. & Gig. consil. 144. nu. 26. Ratio verò huius decisionis secundùm Feder. illa est, quia dum non seruit in Choro, vt Canonicus, non debet habere stipendium deputatum seruitoribus Chori, iuxta c. cum secundum Apo-
50 stolum, de præben. vbi tamen † nihil quod omnino ad rem faciat, sed solum quod, cum qui altari seruit, de altari viuere debeat, dignum est, Clericos Ecclesiæ stipendijs sustentari; atq; ideo ordinator, vel eius successor cõpellitur in necessarijs prouidere ei, qui sine titulo fuerit ordinatus, donec titulum consequatur. Præterea huic rationi obstat, quod, cum ille Canonicus, seu Mansionarius celebrando videatur rem vtilem facere illi Ecclesiæ, cui adscriptus est, videtur etiam percipere debere distributiones. Abb. verò d. nu. 6. illam rationem affert, quia quando constat, quòd is, in cuius persona duo iura concurrunt, deseruit Ecclesiæ respectu vnius ex dictis iuribus, non debet habere distributiones respectu alterius iuris; secus verò quando non constat, respectu cuius iuris deseruiat; nam tunc cum non appareat maior ratio, cur habere debeat reditus, ac distributiones respectu vnius iuris, quàm alterius, habebit respectu vtriusque hanc etiam rationem affert. Fel. licèt luboscurè loc. cit. quia, inquit, cognoscitur hic, quòd persona repræsentans duos seruit ratione vnius qualitatis repræsentatæ, hoc est, quòd iste Canonicus celebrans in Ecclesia Collegiata celebrat dumtaxat, vt Capellanus, & respectu Capellaniæ, quam obtinet, non autem vt Canonicus, seu respectu Canonicatus; atque adeo pro eo tempore percipere solùm debet reditus, qui respondent Capellaniæ, non autem Canonicatui. Verùm hæc quoque ratio quoad posteriorem eius partem quatenus per eam probare intendebant Abb. & Fel. Archidiacobum simul, & Canonicum posse percipere duplices distributiones, reiecta fuit supr. quæst. 4. concl. 2. circa mediũ, vbi oppositam sententiam veriorem esse ostendimus. Priori verò eiusdem rationis parti obstat, quòd celebrans in Ecclesia, cui est adscriptus, videtur illi rem vtilem facere, ideoque percipere debere illius distributiones; Ratio igitur huius decisionis, cui nos quoque subscribimus, illa esse potest, quòd, cum hæc Capellania
51 titularis † distinctum beneficium faciat à Canonicatu, vt de se patet, immo. & Capellania distinctam quodammodo Ecclesiam faciat ab illa Ecclesia, in qua sita est, vt satis constat ex cap. 2. & fin. nec non cap. vnico iunctis rub. de Capell. monach. in quibus iurib. Capellæ vocantur Ecclesiæ, quod etiam præstitit idem Fel. in cap. ex parte il 2. nu. 1. de rescript. & cap. cum deputati num. 5. de iudic. Abb. & alij in cap. exposuisti, de præben. Paul. Fusc. in tract. de visit. & regim. Eccles. lib. 2. cap. 11. num. 4. & cap. 16. nu. 2. hinc fit, vt dum quis Capellaniæ suæ inseruit, non dicatur Ecclesiæ, in qua Capellania sita est, inseruire; ideoque iste Capellanus titularis, dum celebrat in capella sua, non censeatur deseruire, remq. vtilem facere Ecclesiæ Collegiatæ, cui alioqui adscriptus est: sicq. tollitur, quod cæteris aliorum rationibus mox allatis obstare videbatur; cui etiam obiecto ex hac ipsa ratione aliter respondetur; quòd, cum iste celebrans ad id congruũ habeat stipendium, quod indirectè, ac minùs principaliter in Ecclesiæ suæ Collegiatæ vtilitatem vergit, Ecclesia maximè ipsa locum tribuente, ac sacras fortasse vestes, cæteraq. ad sacrificium necessaria subministrante, huiusmodi stipendio contentus esse debet, neque eas distributiones quærere, quæ vel Choro assiduè, ac personaliter inseruientibus,

vel

vel rem euidenter Ecclesiæ vtilem, idque directè, ac principialiter, gratisq; aut sine congruo, ac sufficienti stipendio facientibus tribuuntur. Secundus casus est de ijs Capellanis, quos plerique mercenarios, seu amouibiles vocant, non ab Episcopis instituros, sed ab hæredibus dumtaxat, vel pio aliquo Collegio ex voluntate defunctorum electos, ac deputatos, de quibus fortasse intellexit Pontifex in Extrau. postulasti vers. porrò declarationem, de præben. & dignit. inter commun. sed aliquid tradit Petr. Gregor. Thol. in tract. de benef. cap. 11. num. 10. in fin. Guid. Pap. dec. 187. per totam, & Fusc. d. tractat. de vi-
52 sit. lib. 2. cap. 11. num. 12. an † nimirum Canonici, seu Mansionarij, qui huiusmodi Capellanias obtinent in Ecclesijs Collegiatis, dum tempore diuinorum officiorum in ijsdem Ecclesijs celebrant, illius horæ distributionem percipere debeant. Et hoc casu probabile puto aliquando hunc celebrantem illius horæ distributionem non amittere; puta, cum causa per superiorem cognita illa hora celebrat, qua magis expedit, vtileque est Ecclesiæ illi, vt Missæ sacrificium celebretur, cum enim, vt plurimum in Ecclesijs Collegiatis quamplures priuatæ Missæ ex diuersis legatis, pijsque defunctorum voluntatibus celebrentur; ex pediatque eas non simul, & cæteruatim celebrari, sed ita dispositè, vt pro earum numero aliquæ semper singulis horis matutini temporis respondeant, id verò longè melius fieri possit, si non exteri sacerdotes adsciscantur, sed proprijs illarum Collegiatarum Ecclesiarum Sacerdotibus munus hoc demandetur; reliquum est, vt non modò vtile, sed etiam necessarium sit, aliquos ex his sacerdotibus, qui vel Canonici erunt, vel Masionarij, tempore diuinorum officiorum abesse a Choro, vt in eadem Ecclesia Missas celebrent, quare cum non modò vtilitas, sed etiam necessitas Ecclesiæ in hoc versetur, dicendum erit, posse hos eo tempore, dum celebrant, quotidianas distributiones percipere, sed quoniam non est maior ratio, cur vnus absit, quam alius; potestq; vna parte matutini temporis maior necessitas imminere maioris numeri Missarum, quàm alia propter maiorem, vel minorem populi conuenientis multitudinem, aliamue rationabilem causam; idem hisce in rebus discernendis ipsi iudices esse non debent, sed iudicio superioris id committendum erit, qui hisce, aliisque huiusmodi circumstantijs diligenter perpensis, vel vnicuique siue Canonico siue Mansionario suam horam, vel hebdomadam assignabit, qui tali hora singulis diebus celebrare debebit, pro vt in Metropolitana Ecclesia Mediolanensi factum audio ab æter. mem. Sancto Carolo Cardinali Borromæo eiusdem Ciuitatis, dum viueret, Antistite vigilantissimo eiusue successore, vel aliter statuet prout magis Ecclesiæ expedire in Domino iudicabit. Neque huic decisioni obstabit quod contra priorem casum adduximus; nam hoc in casu Capellania non se habet vt distinctum beneficium, distinctaq; quodammodo Ecclesia, cui particulariter, & magis principaliter inseruire censeatur celebrans, quàm Collegiatæ ipsi, cui adscriptus est, & a qua distributiones percipere solet; quare cum magnam Ecclesiæ vtilitatem afferant isti Capellani hoc modo, ac tempore celebrando, & ab ipsa nullum ob id commodum aliter sentiant; æquum est, vt illud saltem percipiant, quòd, cum Canonici sint, distributionibus pro eo tempore, quo eidem satis seruire, remq; vtilem facere comprobantur nullo modo carere debeant. Tertius, ac postremus casus est, quando Canonicus, seu Portionarius in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata, non quia Capellaniam titularem aut etiam mercenariam in ea Ecclesia obtineat, sed ex mera deuotione ac pietate ibidem celebrat, verum id præstat tempore, quo diuina officia in Choro recitantur, cum tamen fortasse posset extra illud tempus celebra-
53 re. & hoc casu † magis est indubitatum quod iste celebrans debet eo tempore percipere distributiones; idq; probatur a fortiori eisdem fere rationibus, quas in superiori casu adduximus; maior enim hic Ecclesiæ vtilitas apparet, cum numerus sacrificiorum augeatur in illa Ecclesia sine eius dispendio. Sed quoniam si frœnatus numerus potius confusionem aliquando, & incommodum parere, quàm vtilitatem afferre videtur, ideoq; refrœnandus, & coercendus est, l. 1. ff. de test. cap. si

gnificauerunt, & cap. cum causam, extr.
54 cod.tit. eam ob causam † non id passim, & indistinctè admittendum est, aut iudicio illorum, qui celebrarè cupiunt, committẽdum, sed superiori, seu eius, qui Choro præfectus est, arbitrio, & iudicio; qui considerata Ecclesiæ qualitate, prospicienſq.ne in Ecclesia ministrorum, & Choro inseruientium defectum patiatur, arg. cap.cum ad hoc, de cler.non resid.tot permittet diuinorum tempore celebrare, vt Chori priùs necessitati subueniat, tum reli quæ Ecclesiæ consultat vtilitati, aut etiam necessitati. Ex quo patet responsio ad id, quod contra huius, & præcedentis casus decisionem obijci poterat ex Concil.Pro-
55 uinc.4.Mediolanen.† sub tit.de distribut. vers.quicunq; vbi hac de re statuitur in hæc verba; Quicunque dum alicuius statæ horæ officium in Choro peragitur, missam celebrando tunc à Choro abfuerit, illius horæ distributionis tamquam absens particeps ne sit, vt à Sancta Sede Apostolica declaratum est; quæ declaratio illa forte est.quam reperiri audio inter manuscriptas declarationes Sacræ Congregationis interpretum Trid. Conc.ad sess. 24. cap. 12. de reform. in vna Mediolanensi in eum sensum, vt Canonici, qui extra Chorum licèt etiam celebrent ex causa deuotionis in eadem Ecclesia, non censeatur præsentes; si autem celebrent ex iussu superioris habeantur pro præsentibus. huiusmodi quoque declarationem illo addito, vt superior tamen debeat cauere à tali fuissione, refert Gonzal.ad Reg. 8. Cancell. §.7.proem.num.181.ex ea docens absolutè contra eiusdem mentem, celebrantes priuatim tempore horarum percipere nõ debere quotidianas distributiones: quod & contendit Garz. leuiores quasdam rationes id afferens tract. de benef. par.3. c. 2.num.398.licèt dum num. præcedent. ad idem adducit Fed. Abb. & Gig. dicendum est, eos loqui de Capellano titulari, vt supra admonuimus. Iam verò tam huiusmodi decretum Prouinciale, quam Sedis Apostolicæ declaratio, cuius in eo fit mentio, ita intelligenda sunt, vt non passim, & indistinctè debeat qui celebrat tempore diuinorum percipere illius horæ distributionem, sed cum ea moderatione, quam nos superius adhibuimus: quod patet ex his quæ sup. adduximus, & illis verbis eiusdem Prouincialis Concilij, quæ statim subijciuntur; Id verò nisi præ absentia sacerdotum, qui in Ecclesia tunc Missæ sacrificium faciant, necessitas aliquando inciderit, vt præfectus Canonicum aliquem sacerdotem è Choro exire, à statæque horæ officio abesse Missæ celebran-
56 dæ causa iubeat. Quid autem possit † hac in re consuetudo, vel statutum Ecclesiæ, colligi poterit ex his, quæ in duabus seqq. quæstion. latiùs disseremus. & quidem consuetudinem eam in specie admittendam satis docet Garz.d.cap.2.num. 400.& seq.atque hæc de hac tertia dilatione dicta sint satis.

Infertur quarto, quid dicendum de Canonicis, aut Mansionarijs præfectis, vel administratoribus piorum locorum, aut Collegiorum, vel Fabricæ Ecclesiarum suę Ciuitatis, qui sine fraude tempore diuinorum absunt, vt pijs illis locis, aut Collegijs, aut Fabricæ rem aliquam vtile fa-
57 ciant; an † pro eo tempore quotidianas distributiones percipere debeant. Et quidem de præfectis, seu administratoribus fabricæ, vel Sacristiæ illius Ecclesiæ, cui tanquam Canonici, vel etiam Mansionarij
58 adscripti sunt, indubitatum † puto, quòd debeant percipere; agitur enim de euidenti illius Ecclesiæ vtilitate, vel necessitate, à qua distributione solent recipere; quo casu deberi huiusmodi absentibus quotidianas distributiones, constat ex d. cap. vnico §.qui verò, & alijs supr. adductis hac ipsa quæst. concluſ.1. & 2. in princip. Quod verò pertinet ad Seminarij, Hospitalium, & aliorumq; piorum locorum, & Collegiorum Ecclesiasticorum administratores, aut fabricæ Ecclesiarum generalem præfectum, certissimum existimo
59 † Canonicos, vel Mansionarios, dum huiusmodi administrationi, aut operi tempore diuinorum officiorum operam dant, distributiones illarum horarum, quibus absunt, percipere non debere: licèt enim rem vtilem Ecclesiæ suæ Ciuitatis illi omnes facere videantur; tamen id non sufficit ad acquirendas in absentia quotidianas distributiones ex capite absentiæ propter Ecclesiæ vtilitatem; sed requiri-

quiritur, quòd quis prosequatur vtilitatem illius Ecclesiæ in specie, cui adscriptus est, iuxta probabiliorem, & veriorem opinionem, quam supr. hac ead. quæstion. concl. 1. in 7. solutione secuti sumus, & satis ni fallor, comprobauimus, & quidem quoad Seminarij Præfectos idem nobiscum sentit Garz. tract. de benef. part. 3. cap 2. num. 354. dum refert tanquam specialem gratiam quandam concessionem S. Carolo à Papa factam, vt tam hi Præfecti, quam Visitatores, & Examinatores possunt in absentia ab examẽ, & visitationem distributiones percipere; nã postquã de his gratiam fecerat, de illis subdit; idẽ pro Deputatis Seminarij, si quando pro seruitio Seminarij essent in aliquo negotio ea hora occupati, in qua diuina officia celebrantur in Ecclesia, & quæ sequuntur, quare illud, quod supr. q. 8. illat. 2. dicebamus de Canonicis vna cum Episcopo ex decreto Trid. Concil. rem Seminarij gerentibus & illat. 3. de illis Canonicis, quos ex præscripto eiusdem Tridentini Concilij Episcopus adhibere debet in conuertendis certis in casibus Hospitalium reditibus in alium pium vsum, quòd ij nimirum pro eo tempore quotidianas distributiones perciperent; id intulimus ex ea opinione, quæ admittebat vtilitatem Ecclesiæ propriæ ciuitatis sufficere ad hoc, vt absenti propter vtilitatem Ecclesiæ deberẽtur distributiones; quam difficultate nondum terminaueramus, vt etiam d. quæst. 8. in fin. admonuimus, quod deinde præstitimus in hac quæstion. d. conclusion. 1: Illud verò proba

60 bilissimum puto, † posse consuetudine legitima, vel statuto Ecclesiæ, maximè si auctoritate Apostolica fiat, induci, ac decerni, vt indistinctè administratores Piorum locorum, & Collegiorum Ecclesiasticorum quotidianas distributiones percipiant, dum ijs rem vtilem faciunt tempore diuinorum per ea, quæ de viribus consuetudinis, ac statuti circa distributiones absentibus concedendas duabus sq. quæstion. fusiùs disputabimus. Qua ratione in statutis Metropolitanæ Ecclesiæ Mediolani semper recol. mem. Sancto Carolo Cardinal. Borromæo Archiepiscopo Apostolica auctoritate sibi attributa confectis sub titul. qui absentes in præsentium numerum censeantur, cautum est, vt præsentes in Choro censeantur, qui Seminarij, sicut Fabricæ Metropolitanæ Ecclesiæ curationi, procurationiue præfecti sunt.

61 Infertur quinto, † Canonicum, qui causa examinis, vel tanquam examinator à Synodo diœcesana electus ex decreto Trident. Concil. sess. 24. cap. 18. de reform. vel alia ratione ad examen deputatus fuit, dum ea de causa à Choro abest, cum non Ecclesiæ suæ, cui adscriptus est, sed dumtaxat Ecclesiæ suæ Ciuitatis, ac Diœcesis, seu Episcopi sui deseruiat, non debere quotidianas distributiones percipere; nisi huiusmodi examinatoribus examinis causa absentibus illę concedantur vel ex speciali priuilegio. vel ex consuetudine legitimè præscripta; vel denique ex statuto Capituli; & Ecclesiæ pro rię, quale est statutum Mediolanen. Ecclesiæ sub tit. mox allegato; tunc autem sine fraude abesse ab Ecclesia debet. quod idem tenet Garz. tract. de benef. part. 3. cap. 2. num. 354. dum ait, ex speciali gratia & concessione Papę posse absentes causa examinis ad Parochiales Ecclesias percipere distributiones ex simili concessione S. Carolo facta in hęc verba: eandem gratiam fecit pro illis, qui occupati sunt in examine illorum, quibus conferendæ sunt Parochiales, si quã do propter dictam occupationem non possint interesse horis Vesperarum, seu Completorij; dummodo fraus absit; & sic num. 355. exponit. Zecch. de Rep. Eccles. tit. de benefic. in fin.

62 Infertur sexto, idem dicendum † de Canonico, seu Mansionario absente causa visitationis, vt nimirum secluso huiusmodi priuilegio, consuetudine, aut statuto, quale est in d. Metropolitana loc. cit. percipere non debeat quotidianas distributiones, dum causa visitationis à Choro abest; neque enim proprię Ecclesię; cui est adscriptus deseruit. Idemque sentit Garz. d. tract. de benef. 3. par. cap. 2. num. 354. dum tanquam specialem gratiam, refert, quod Papa id concessit S. Carolo pro Diœc. Mediol. in hęc verba: Sanctiss. D. N. Card. Borromeo concessit, vt Vicarij eius foranei, dum ratione officij sui per loca sui Vicariatus ratione

visitationis, aut alicuius alterius negotij spiritualis absunt ab eorum Ecclesijs eadem debita ratio habeatur quoad distributiones quotidianas, ac si in Choro personaliter inseruirent: & post pauca inquit; eandem gratiam fecit, vt de illis, quos ipse de Ciuitate assumet, vt munus generalis visitationis per Diœcesim subeant, ratio habeatur quoad distributiones, ac si essent in Choro. si enim gratia est, aliud erit de iure communi, secus verò dicendum esset

63 † vbi cum Episcopo, seu eius Vicario Generali, aut de illorum alterius mandato Ecclesiam propriam visitaret; tunc enim eiusdem vtilitatem procuraret, ideoq; distributionibus priuandus non esset. quod igitur Io. Monach. d. c. vnico num. 2. & ibi Philip. Prob. in addit. num. 11. Io. An. num. 1. Gemin. eod. cap. in princ. num. 4. Franc. num. 2. dicunt, Archidiaconum visitantem suam Ecclesiam percipere quotidianas distributiones, vel accipiendum est stante consuetudine, prout ipsi loquuntur, ideo inferentes talem consuetudinem non tolli, aut improbari à Summo Pontifice in d. cap. vnico: vel ideo etiam verum est quia sic visitando seruit Ecclesiæ propriæ, vt ijdem Doct. ibid. adnotarunt; admonentes quoque hunc Archidiaconum, vt caueat, ne vitet causa alterius commodi, quia tunc, inquiunt, non excusaretur, arg. l. item hi, & seq. ff. ex quibus cau. maior. cum simil. secus verò omnino dicendum est, vbi iste Archidiaconus non propriam Ecclesiam, sed solùm Ecclesiam suæ Diœcesis visitaret etiam iure visitandi sibi competente; nam tunc non esset habendus pro præsente in Choro, ita decidisse fertur Sacra Congregatio Trident. Concil. ad sess. 22. cap. tertio de reformat. in vna Oxomensi; & ad sess. 24. cap. 12. de reformat. in vna Tudertina, quod idem etiam satis comprobat Nicol. Garz. in sæpiùs allegato tractatu de benef. par. 3. cap. 2. nu. 332. cum duob. sequentib. & 336. vbi etiam tradit, quòd iste Archidiaconus visitans Ecclesias suæ dignitati subiectas, distributiones, si ea in re adsit consuetudo, poterit percipere, vt etiam in specie adnotauit Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæst. 10. quod patebit ex dicendis quæst. 13.

64 Infertur septimò, quid dicendum † de Pœnitentiario, qui ex decreto Tridentinæ Synodi sess. 24. cap. 8. de reform. in omnibus Cathedralibus Ecclesijs, vbi id commodè fieri potest, cum vnione præbendæ proximè vacaturæ, instituendus est, vbi nstitutus non fuerit; an nimirum dum confessiones in Ecclesia audit, præsens in Choro interim censendus sit. nam de iure communi antiquo ex supradictis concl. 1. in septima solutione audacter dicerem, eum non fore interim censendum in Choro præsentem; licèt enim in Ecclesia propria Confessiones audiat, tamen id non in eius Ecclesiæ vtilitatem cedit, sed vel vniuersalis Ecclesiæ, vel communis toti Ciuitati, ac Diœcesi; id autem ei concessum est speciali, ac nouo iure à Triden. Conc. d. c. 8. immo dum expressè hoc sancta synodus statuit aperte innuit, secus fore, si non statueret; neque enim ibi antiquum ius declaratur, sed nouum conditur. dum autem vult dumtaxat, quòd præsens in

65 Choro censeatur, non complectitur † alias distributiones, quas extra Chorum, litaniarum, processionumue, quæ per vrbem aguntur, nomine, causaue Canonici percipere solent; quod ea in specie ad tollendam omnem dubitationem in allegato Metropolitanæ Ecclesiæ statuto cautum legimus. Illud sanè admittendum est, quod dum Pœnitentiarius audit confessiones etiã peccatorum non reseruatorum, aut venialium, præsens in Choro censendus est, pro vt declarasse dicitur Sacra Congregatio, quæ præest interpretationi Trid. Concil. in vna Mediolanen. ad d. sess. 24. cap. 8. eiusdem Concilij; atq; adeo percipere poterit eo tempore quotidianas distributiones, quæ propter præsentiam in Choro, hoc est interessentiam diuinorum tribuuntur, vt in specie statuit Concil. Mediolan. Prouinc. 5. tit. quæ ad distribut. pertin. Non

66 censebitur tamen † præsens dum Missam celebrat, aut priuatim officium dicit, etiã vt opportunius confessiones audiat, vt eadem Congregatio ad d. cap. octauo in alia Mediolanensi declarasse fertur; statuitq; Mediolan. Concil. 5. loc. statim allegato. Denique dum idem Trident. Concilium ibidem specialiter hoc in Pœnitentiario statuit, secus de iure communi dicendum

erit

67 erit † de alijs Canonicis, qui non tanquam Pœnitentiarij confessiones tempore diuinorum officiorum audiunt, etiam in pro-
68 pria Ecclesia; licèt † speciali iure eiusdem statuti nostræ Metropolitanæ Ecclesiæ idem illis, quod Pœnitentiario concessum sit. id quod etiam tamquam satis rationabile consuetudine legitima induci posse puto, per ea, quæ dicemus infra quæst. seq. concl. 1. limit. 1. Idem autem dicendum putarem de ijs Canonicis, qui vel in parte ministerij maioris Pœnitẽtiarij tanquã minores Pœnitentiarij vocati à superiore nullo cõgruo stipẽdio ijs assignato mittũtur: vel saltẽ de eo, qui vacãte Pœnitẽtiali prębẽda ad tẽpus in id munus substituitur; tũc.n. tanquã subrogatus præ se ferre debet naturã eius, in cuius locũ subrogatur iur. vulgar. atque adeò, sicut Pœnitentiarius ipse confessiones audiens, tempore diuinorum officiorum percipere deberet quotidianas distributiones; cum ijs tamen moderationibus, quas mox attulimus.

Infertur octauò, quid dicendum, de Canonico, seu obtinente dignitatem in Cathedrali, vel Collegiata, qui simul habeat curam animarum in alia Ecclesia;
69 an † is, dum in Ecclesia curata residet, ac ministrat, præsens haberi debeat in Ecclesijs Cathedralibus, aut Collegiatis quoad percipiendas quotidianas distributiones. Clarum enim est ex supradictis, quod, cum non Ecclesiæ, cui adscriptus est, deseruiat, sed Ecclesiæ tantum suæ ciuitatis, aut diœcesis, habere non debeat distributiones tempore, quo à Choro abest, vt curæ animarum inseruiat: sed id postea reperi decisum a fœl. recor. Pio V. const. 64. quæ incipit, cupientes, vbi decernit, vt rectores Parochialium, qui obtinent Canonicatus, vel Dignitates in Cathedralibus, aut Collegiatis Ecclesijs, si resideant in Ecclesijs Parochialibus lucrentur omnes, & singulos fructus, reditus & prouentus sui Canonicatus, vel Dignitatis, exceptis quotidianis distributionibus, quæ quidem constitutio, cum in ea profiteatur Pontifex se inhærere etiam Concilij Tridentini decretis, non debet aduersari decreto eiusdem Concilij sess. 22. capitulo tertio, de reformat. quo statuitur, vt si alicui ex Dignitatibus in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis cura animarum extra Ciuitatem in Diœcesi immineat, cui is, qui Dignitatem obtinet, incumbere voluerit; tunc pro eo tempore, quo in curata Ecclesia resederit, ac ministrauerit, tãquam præsens sit, ac diuinis interfit, in Ecclesijs Cathedralibus, ac Collegiatis habeatur; loquitur enim ibi Concilium non de distributionibus propriè sumptis, quæ quotidianæ distributiones verè, ac strictè dicuntur, ac sunt, vt in hac specie adnotauit Thom. Zerol. in Prax. Epis. Verb. distributiones quotidianæ versic. ad tertium, ibi, secundo debentur alicui in Dignitate posito, qui ratione illius Dignitatis habet curam animarum, &c. iunctis ijs verbis, quę paulò post subijciuntur: ratio est, quia istę dicuntur distributiones impropriæ; sed loquitur Concilium de illis distributionibus in quas Episcopi tanquam Sedis Apostolicæ delegati diuidere possunt tertiam partem detractam ex fructibus, & prouentibus quibuscunq; omnium Dignitatum, Personatuum, & Officiorum in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis existentium, in quibus iam adsunt sufficientes distributiones quotidianæ proprie sumptæ, prout Sacra Congregatio eiusdem Concilij interpretationi præfecta declarauit teste Rot. Ro. dec. 325. 2. par. in nouis. diuers. quas quidem distributiones improprias esse, ex eo etiam patet, quod mandat Concilium, vt ijdem Episcopi ita eorum arbitrio illas assignent, vt qui eas obtinent, si personaliter competens sibi seruitium, iuxta formam ab ijsdem Episcopis præscribendam, quolibet die statuto non impleuerint, illius diei distributionem amittant; cum tamen distributiones proprie sumptę neque dicantur obtineri antequam fuerint labore, ac personali seruitio acquisitæ; neque statutorum, ac certorum, sed singulorum dierum, & continuum, perpetuumque seruitium requirant, vt constat ex d. cap. vnico in princip. & §. qui vero, de cler. non resid. in 6. & nos alibi sæpe admonuimus. Quoad alias vero distributiones proprie dictas dicendum
71 est, quod † obtinens Dignitatẽ, si exerceat curam animarum illi imminentem in Diœcesi, & extra ciuitatem eas non percipiat

per supradicta; secus autem dicendum fortasse erit, si habeat huiusmodi curam sibi annexam in Ciuitate, & Ecclesia propria; per id, quod decisum audio a sacra Congregatione Trid. Conc. ad sess. 21. c. 3. de refor. in vna Papiensi, & Assisiensi, dum de claratione absolutè dicitur, Archipresbyterum habentem curam animarum, dum illi incumbit, haberi debere pro præsente in Choro.

Infertur nonò, idem ferè dicendum de Theologo, seu obtinente præbendã Theologalẽ in Ecclesia Cathedrali, aut Collegia ta; iuxta decretum Concil. Trident. sess. 5.
72 cap. 1. de reform. nam regulariter † huiusmodi Theologi etiam dum docent, quãuis percipiant fructus præbendarum, non tamen quotidianas distributiones; vt in specie docet Gambar. de auctor. legat. lib. 6. num. 22. & probatur; tum quia propriæ Ecclesiæ, cui adscripti sunt, non inseruiunt, sed tantum Ecclesiæ suæ ciuitatis, ac Diœcesis, publiceq; vtilitati; tum ex eodem Trid. Conc. d. c. 1. in fine, & c. fi. de magist. vbi æquiparantur quoad perceptionẽ fructuũ, & prouentuum suorum beneficiorũ docentes, ac studentes in sacra pagina, seu Theologia at vero certum est, studẽtes in Theologia non percipere quotidianas distributiones, dum causa huiusmodi studij absunt ab Ecclesia. diuinisq; non interfunt, vt constat ex c. licet, de præbe. & nos latius ostendimus q. præced. concl. 2. Atque in hunc sensum accipienda est declaratio Sacræ Congregationis Trid. Conc. dum ad d. sess. 5. cap. 1. de reform. absolutè dicitur declarasse, lectorem percipere non debere quotidianas distributiones. id enim est ita intelligendum, vt non indistinctè quatenus lector, & quibuscumque legendo ac cipiat, ne aduerfetur alteri declarationi eiusdem Congregationis, vbi adsit, cuius mox mentionem faciemus. Sic etiam intelligendum, quòd in synod. Diœc. Mediol. 11. in Monit. execut. decr. Prouinc. & Diœcesi. de concion. haben. in fi. decernitur, ne Præpositi, Canonici, & alij quicunque Chori officio deuincti, qui item pro muneris sui ratione concionari, aut legere publicè debent, concionis, lectionisue parandæ prætextu, aut defatigationis, quæ inde aliquando existit; causa, si a Choro absunt, distributionum illius officij participes sint in quo præsentes non adfuerint; nam in eadem synod. 11. in rubr. de Monitis executionis decretor. quæ ad sacramental. & sacram. pert. in versic. præbendam porrò
73 Theologalem, statuitur † quòd si quando Theologus in residentię suę Ecclesia sacram confessionem audiet; aut etiam si abèrit reuera occupatus in congregatione menstrua; aut necessario itinere impeditus, quod ob eam causam susceperit in definitoris munere, distributionum perinde participes sit, ac si in Choro presens adesset. nisi dicere velimus, id, quod in priori decreto synodali continetur, regulare esse, ac tanquam regulam constitui, a qua deinde iu posteriori decreto Theologus excipiatur. Neque aduersatur, quòd contrarium principali conclusioni in specie tenere videatur Rebuf. in Concord. Gall. rubr. de Collat. §. 1. in verb. nihil perdat, vbi diserte ait, obtinentem præbendã Theologalem, dum sibi statuto tempore legit, non amittere distributiones, anniuersaria, neq; aliud aduentitium; is namq; loquitur dumtaxat attenta dispositione satis aperta illius tex. Concord. Gall. id enim deducit ex verbo nihil, ibi posito; quod etiam patet ex verbis illis precedentibus eorumdẽ Concor. & quoties ipsum (mẽtio autem de Theologo paulò ante habita fuerat) in huiusmodi lectura deficere contigerit; ad arbitrium Capituli per subtractionem distributionum totius hebdomadę puniri possit: & paulò post; etiam si absens fuerit a diuinis, habeatur pro presente; quę quidem postrema verba dum commentatur idem Rebuff. eandem nobiscum sententiam apertè tuetur: ait enim; hic tamen fauore studij, & lecturæ, vt liberius studio vacare possit Theologus, pro presente habetur etiam in diuinis; & ni fuisset hic expressum, hoc non diceremus. Illud sanè
74 adnotandum est; † non modo priuilegio Apostolico concedi posse huiusmodi Theologo; vt absens ratione lecturę percipiat quotidianas distributiones, etiam dum non legit, sed solum ratione studij abest, vt constat ex d. §. 1. ad finem iuncta interpretatione Rebuf. ibid. in Verb. absens, Verbo habeatur, & Verb. nihil, verum etiam consuetudine; ac fortasse

taſſe ſtatuto Eccleſiæ, vt colligitur ex ijs, quæ in duab. ſeqq. quæſtionib. latiùs diſputabimus. qua ratione in noſtra Metropolitana Mediolanenſi Eccleſia ſtatutum eſt, vt Canonico Ordinario, qui præbendam Theologalem obtinet, liberum ſit in ſingulis Matutinis, & Primis horis, præterquam in Matutinis Natalis Domini, Epiphaniorum, Paraſceues, & Sabbati Sancti abeſſe a Choro, & nihilominus diſtributiones percipiat, modò in Ciuitate adſit, nec per vrbem tunc vagetur, ſed muneris ſui cauſa propria in domo ijs horis ſe contineat; quod idem ſtatuitur de Veſperis, & Completorijs eorum dierum, quibus publicum lectoris munus ei obeundum erit, exceptis tamen Veſperis ferialibus Quadrageſimæ, ob eam nimirum rationem, quòd mane tunc Veſperæ huiuſmodi recitentur. Denique illud hac in re probabile puto, quòd † ſi Theologus iſte, ſeu Theologalem præbendam in Cathedralibus, aut Collegiatis Eccleſijs obtinens, vel ſolis, vel principaliter, ac pro maiori parte Canonicis, alijſque Clericis Eccleſiæ ſuæ ſacram paginam, ſeu Theologiam legeret, ipſo iure abſque ſpeciali priuilegio, ſtatuto, vel conſuetudine percipere deberet quotidianas diſtributiones; tunc enim Eccleſiæ propriæ, cui adſcriptus eſt, ſeruire, remque vtilem facere cenſeretur; atque ob hanc fortaſſe rationem Sacra Congregatio, quæ præeſt interpretationi Trident. Concil. declaraſſe fertur ad ſeſſ. 5. cap. 1. in vna Abulenſi, quòd Docentes, & lectores ſacræ Scripturæ quando legunt, & illis diebus, quibus habetur huiuſmodi lectio, licèt ſint abſentes, habentur tamen pro præſentibus etiam quoad diſtributiones quotidianas. Secluſa autem hac declaratione Sacræ Congregationis, cum de ea mihi non conſtet, quæ etiam recipit eam expoſitionem, quam illa quoque de qua recipit quæſtion. præced. in fine, ſi quis hac in re oppoſitum tueri voluiſſet, dicere potuiſſet, Ideo Theologum docentem etiam Clericos ſuæ Eccleſiæ percipere eo ipſo non debere quotidianas diſtributiones, cum ad id tributa ſibi fuerit, & aſſignata illa præbenda fortè pinguior cæteris, vt doceat partem cleri ſuæ ciuitatis magis proximam Eccleſiæ ſuæ, in qua commune rantur etiam clerici illius Eccleſiæ, in qua is Theologalem præbendam obtinet; ſicq; officium illud illi damnoſum non eſt; cum maximè eandem omnino lectionem haberet etiam pro reliqua parte cleri, quã ſuis dumtaxat clericis habet; quòd ſi † pro his ſpecialem aliquem laborem legendi, ac docendi ijſdem poſtulantibus ſuſciperet, accedente maximè iuſſu ſuperioris ob iuſtam aliquam cauſam, nil mirum ſi tunc ab eadem Eccleſia diſtributiones iure depoſceret. Atque hæc eſſe poteſt prior limitatio ad hanc concluſionem, quam ſupra in hac illatione propoſuimus. Limitatur autem 2. vt, † Præbenda hæc Theologalis nihil aliud ſit, quàm ipſæ diſtributiones, ex eo, quia in ea Eccleſia nullæ adeſſent præbendæ, quarum aliqua erigi potuerit in Theologalem: tunc indiſtinctè huiuſmodi Theologus abſens muneris ſui cauſa percipere debeat quotidianas diſtributiones. ratio clara eſt, quia tunc diſtributiones ſuccedunt, & ſubrogantur loco præbendæ, atque adeo eius naturam ſortiri debent, iur. vulg. quare eius priuilegium de percipiendis fructibus præbendæ eſſet eluſorium. eſtq; id de mente eiuſdem Sacræ Congregationis dum ad idem cap. 1. eiuſdem Concilij, in quo de erectione præbendæ Theologalis agitur in vna Eugubina & Mediolanenſi, dicitur reſpondiſſe, quod ſi nullæ ſint præbendæ, eò quia Canonicatus tantùm diſtributiones quotidianas habeant, idem ſtatuendum, quòd de præbendis, cum earum loco ſuccedant.

Infertur decimò, quid dicendum de Vicario Epiſcopi, qui Canonicus ſit, vel habens dignitatem in aliqua Cathedrali, vel Collegiata Eccleſia; num diſtributiones quotidianas habere debeat dum tempore diuinorum officiorum Vicarij munus exerçet. conſtat enim ex ſupradictis, † ſecluſa conſuetudine, ſtatuto, aut priuilegio eas huiuſmodi Vicario denegari poſſe, cum non Eccleſiæ, cui adſcriptus, & cuius Canonicus eſt, ſed illi, cuius eſt Vicarius, per ſe, ac principaliter deſeruire, remque vtilem facere comprobetur; idque reperio in ſpecie tenere, licèt nullam rationem afferat, Iacob.

cob. Sbroz. in tract. de Vicar. Epis. lib. 1. quæst. 43. nu. 3. post Alphon. Carnot. quem inuenio esse Hoied. in tract. de benefic. incompatib. par. 2. cap. 10. num. 16. vbi hoc expresse asserit. Idemq; etiam tenet Nicol. Garz. quem post hæc scripta vidi in tract. de benef. par. 3. cap. 1. num. 357. post Rebuf. in for. Vicariar. num. 5. Alia etiam ratio huius rei esse potest, quia cum Episcopus constituit sibi Vicarium, debet
79 † illi congruum salarium subministrare, cap. si Episcopus, & ibi Gl. & Doct. de offic. Vicar. in 6. late Segur. Daual. in Directo. iudic. Eccles. for. par. 1. cap. 14. num. 1. & seqq. Sbroz. d. lib. 1. quæst. 55. num. 1. 2. 5. & 6. ideoq; officium hoc illi damnosum
80 non est. Fateor tamen † huiusmodi Vicarium, qui simul Canonicus est, dum Episcopo suo in Vicariatus munere inseruit, residere, & percipere fructus sui beneficij, & Canonicatus: quod satis patet ex cap. de cetero, & cap. ad audientiam, de cler. non resid. vbi Canonicus in Episcopi sui seruitio existens habetur pro residente, & percipit in absentia fructus prebendæ, ac beneficiorum suorum: idque in specie docet Sbroz. d. tract. de off. Vicar. lib. 1. quæst. 43. num. 4. post Rebuf. in d. for. Vicar. num. 5. & Alphon. Carnot. seu Hoied. d. tract. de incompatib. benef. par. 1. cap. 10. num. 15. & 16. De Vicario verò constituto à Capitulo Cathedralis Ecclesiæ Sede Episcopali vacante per mortem Episcopi, vel eodem Episcopo à Paganis, aut Schismaticis
81 capto. (duo enim hi † casus æquiparantur quo ad effectum, vt iurisdictio, & administratio Episcopatus transeat ad Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, vt habetur in cap. si Episcopus, de supplen. neglig.
82 prælat. in 6. qui quidem Vicarius † potest esse de ipso Capitulo, vt late ostendunt Sbroz. d. lib. 1. quæst. 49. num. 1. & 2. & quæst. 60. num. 3. & Franc. Pauin. in tract. de potest. Cap. sed. vacan. 2. par. quæst. 10. num. 4.) maior difficultas est, an is debeat habere quotidianas distributiones, eo, quia potestas, & iurisdictio Episcopi transeat in ipsum Capitulum, cap. 1. de maior. & obed. in 6. d. cap. si Episcopus, & seq. de suppl. neglig. prælat. eod. lib. & vtrobique Glos. & Doct. omnes; atque adeo de ipsa vtilitate Capituli, seu Ecclesiæ, cuius Canonicus est, agi videatur.
83 qua tamen in re idem † de hoc Vicario Capitulari puto dicendum, quod de Vicario Episcopi, vt nimirum distributiones non percipiat, dum ratione sui officij abest à Choro, vt etiam in specie post primam huius operis editionem nobis quoq; allegatis tenuit Prosp. Augu. in Add. ad Steph. Quarant. in Summar. Bullar. Verbo, Capitulum Sede vacante num. 8. in fine, idq; probari ex eo potest; tum quia principaliter procurat vtilitatem Prælaturæ, seu Episcopatus vacantis, vt post Paul. in Clem. statutum, de elect. tradit Pauin. d.
84 num. 4. ex hoc inferentes, † Prælaturam ipsam, non autem mensam Capitularem subministrare debere salarium huic Vicario; cum qui sentit emolumentum, sentire debeat & onus, cap. qui sentit, de reg. iur. in 6. c. presenti §. porrò de off. ordin. eod. lib. cum simil. quod etiam docet Glos. à Card. & alijs recepta d. Clem. statutum, verbo expensæ, & Prof. August. in d. addit. ad Quarant. vbi sup. num. 7. huic etiam
85 est, † non omnem iurisdictionem, & potestatem Episcopi transfundi in Capitulum Sede vacante, vt patet in casibus, de quibus per Glos. in cap. cum olim, Verb. Capitulo, de maior. & obed. Sbroz. d. tract. de Vicar. Episcop. lib. 1. quæst. 30. num. 3. & seq. lib. 2. quæst. 70. num. 4. quæst. 110. num. 3. & 4. quæst. 135. nu. 6. q. 160. num. 6. Pauin. d. tract. de potest. Capit. Sed. vacan. ferè per totum. Doct. d. cap. 1. & c. si Episcopus cum seq. de suppl. negl. prælat. vt non immeritò Pauin. d. tract. 1. p. quæst. 1. dubitauerit, an constituenda esset regula affirmatiua, vel negatiua super huiusmodi transmissione Episcopalis potestatis, & iurisdictionis in Capitulum Sede vacante, Tum quia, cum hic Vicarius Capituli, qui Canonicus sit, debeat
86 † habere congruum salarium, sicut extraneus, vt tradunt Pauin. d. quæst. 10. num. 5. Foller. super Constit. Reg. tit. de Sacros. Eccles. num. 75. & Sbroz. d. tract. de Vicar. Epis. lib. 1. quæst. 55. num. 7. & quæst. 60. num. 4. contentus esse debet huiusmodi salario. Neq; obstat ratio, qua contrarium tueri nititur. Garz. d. cap. 2. nu. 359. quia nimirum censetur esse in seruitio Ecclesiæ, cui magis commodum est, vt

depu-

deputetur vnus, & non exerceatur iurisdictio per totum Capitulum; nam, vt paulo ante docuimus, hic Vicarius potius seruit Episcopo, seu Episcopatui, cuius iurisdictionem exercet; quod non sufficit ad lucrandas in absentia distributiones, ex laté traditis sup. quæst. 8. post initium, & hac
87. ipsa quæst. concl. 1. circa med. ex quo † deduci debent expensæ, quæ is domi esset facturus, secundum Pauin. d. nu. 5. & Sbroz. d. num. 7. allegat Pauin. ea, quæ not. in cap. in primis, 2. quæst. 1. vbi tamen nihil habetur, neque traditur per Doct. de expensis, aut salario iudicis seu Officialis, sed de expensis litigantis. allegat etiam not. in cap. statutum §. insuper, de rescript. in 6. sed neque ibi aut à Summo Pontifice, aut ab interpretibus traditur de expensis ex salario deducendis, sed de expensis itineris occasione litis; ex quibus Glos. ibi & Doct. deducendas esse tradunt in iudice ordinario, non autem delegato illas, quas domi fecisset. quare hoc ipsum quidem
88. † de expensis itineris admitterem in casu nostro, cum hic Vicarius ordinarius sit; vt in specie post alios tradit Thom. Sanch. de Matri. lib. 3. disp. 29. nu. 4. qui nu. præced. idem latissime ostenderat de Vicario Episcopi; non autem admitto, quod asserere diximus Pauin. & Sbroz. loc. mox
89. cit. Illud sanè verum puto, quod ijdem Doct. ibid. tradunt, † hunc Vicarium Capituli Sede vacante percipere debere fructus beneficiorum, & præbendæ, per d. cap. de cetero, & cap. ad audientiam, de cler. non resid. cum censeatur inseruire Episcopo, seu Episcopatui in spiritualibus; quod etiam voluit Garz. d. c. 2. nu. 558. post post Rebuf. d. num. 5. & Rot. decis. 221. nu. 6. par. 2. diuers. quam etiam refert, ac sequitur Gonzal. reg. 8. Canc. Glos. 6. nu. 264.

Infertur vndecimò, quid dicendum sit, de Canonico, qui tamquam Episcopus Concilio, maximè generali, præsens est; (potest enim Episcopus ex speciali iure simul esse Canonicus, c. postulastis, de concess. præb. extra & cap. à collatione, de appell. in 6. cum sim.): an nimirum, dum eam ob causam ab Ecclesia sua abest, percipere debeat quotidianas distributiones. Nam regulariter dicen-
90. dum est, † quod non; tum per rationes quibus in specie id firmat Tiber. Decian. cons. 69. vol. 2. fere per tot. & Campeg. tract. de Concil. cap. 13. tum quia vt sic non abest causa vtilitatis suæ Ecclesiæ, cui adscriptus est, & à qua percipit distributiones, sed tantum Ecclesiæ vniuersalis.
91. Secus verò dicendum esset, † vbi Canonicus tamquam Theologus, vel Canonista Concilio generali nomine sui Capituli ab eo missus interesset iuxta not. in c. 1. & c. Sancta, 15. dist. cap. habeo librum, 16. dist. cap. 1. & 2. dist. 17. aut etiam tamquam procurator in Conc. Prouinciali, iuxta tex. in cap. fin. de his, quæ fi. à Præl. sin. cons. capit. cum ibi adnot. & in cap. Concilia, 17. dist. & c. Episcopus cum seq. 18. dist. ac per Henr. Boer. in tract. de Synod. Iacobat. & alios in suis tract. de Concil. Ratio est, quia tunc ille Canonicus Ecclesiæ, cui adscriptus est, rem vtilem ageret. Pariter secus esset, vbi is Concilio omnino interesse cogeretur, vt puta per censuras, & pœnas: licet tunc distributiones haberet potius ratione corporalis necessitatis, prout de ijs, qui abesse coguntur à ciuitate ob inimicitias, aliumue iustum metum diximus sup. quæst. 5. concl. 5. ab illat. 5. fere ad fin. si c exponendus est Iacobat. tract. de Concil. lib. 4. art. 6. num. 6. dum absolutè ait, Canonicos assistentes Concilio percipere debere quotidianas distributiones. quod tamen adhuc tunc demum dicum habebit, si alias ij tolerent diuinis interessendo eas percipere; & modo alioqui absuturi non essent, vt singulariter monet idem Iacobat. ibid. in finalibus verbis, & post eum Decian. d. cons. 69. nu. 9. probaturq; ex adductis à nobis sup. præsertim d. quæst. 5. concl. 2.

92. Infertur duodecimo, † eum, qui causa, & nomine Ecclesiæ propriæ, cui adscriptus est, à Capitulo suo missus in aliquo publico munere, puta Magistratus, si Ecclesia illa haberet alicubi iurisdictionem, vel imperium; aut legationis ad Summum Pontificem, Principem, Ciuitatem, gratulationis etiam ergo abesset distributiones percipere debere: ij enim dicuntur abesse suæ Ecclesiæ causa, & rem illi vti-
93. lem facere. sicut etiam † qui hæc pro sua Rep. agunt dicuntur in prophanis abesse Reip. causa, & ex eo capite inde læsi in

integrum

integrum restituuntur , vt late probat Sfort.Odd.tract. de restit. in integr. quæst. 6. art. 16. & de legatione est tex. in l. sed si §. fin.l. legati, l. non vere , & l. qui mittuntur in princ. ff. ex quib. cau. mai. & l. 1. C. eod. de Magistratus munere tex. est in d. l. qui mittuntur , §. similes ; de Assessoribus in l.fi cui in princ. ff.eod. tit. de Prætoribus , & Vicarijs tradit Valasc.in l. imperium, num.186.ff.de iurisd.omn. iud. & Odd.d. art.10. nu. 35.

Infertur denique , quid dicendum sit
94 † de Canonico , Mansionario , aliisue Clericis , qui distributionum quotidianarum participes sunt ; an , dum absunt ab Ecclesia , vt iura suæ præbendæ , portionisue,seu beneficij,quod in Ecclesia Collegiata obtinent, in Ciuitate ipsa, aut etiã in alma Vrbe , vel alibi coram Iudicibus, aliterue tueantur , distributiones quotidianas tamquam absentes propter Ecclesiæ vtilitatem percipere debeant . Quamuis enim nullibi in iure,aut per Doctores, expresse, quod ego viderim, à quotidianarũ distributionũ perceptione huiusmodi absentes excludantur ; prout de absentibus in seruitio sui Episcopi habetur in cap. de cetero,de cler. non resid. & de absentibus causa studij etiam Theologici , in cap. 1 icet , de præb. Nihilominus id ipsum etiam de hisce absentibus,nimirum, vt iura præbendæ suæ tueantur,statuendum fore, colligi satis aperte potest tum ex iure ipso , tum etiam ex ijs , quæ sup. hac ipsa quæst. circa initium adduximus ; circumscripta quoque hac in re generali consuetudine fere vbiq; vigente, quæ vti optima legum interpres attendenda est,l. si de interpretatione,ff.de leg.cap.cum dilectus , de consuet.iuncto cap. cum consuetudinis, eod. tit. cum simil. Etenim habemus tex. in
cap. ex parte il 2. de cler.non resid. quem
95 † de Præposito in Ecclesia Collegiata manifeste intellexit ibi Abb. num. 2.post alios Doct. dum ait , dicere ibi Doct. quod forte in illa Ecclesia erat statutum , vel consuetudo præstandi tempore promotionis iuramentum de residendo ; neque enim posset in ea Ecclesia esse locus statuto , vel consuetudini , nisi esset Collegiata , iuxta tradita per Doct. in cap. fin. extra de consuet. & cap. 1. de constit. in 6. atque alibi sæpè . immo illum , tex.d.cap. ex parte Nauar.cons. 14. sub tit. de cler.non resid. adaptauit obtinenti Cantoriam, & Canonicatum in Ecclesia Cathedrali , vt apud eum videre est . Porrò cùm in eo tex.decidatur , eum , qui abest, vt prosequatur iura sui beneficij , censeri debere residentem , satis inde colligitur, non ideo distributionum quotidianarum participem illum esse debere , ad quarum participationem sola residentia non sufficit, sed requiritur interessentia,vt patet ex cap.vnic.multoties allegato , de cler. non resid. in 6. cum aliis per nos adductis sup. hac ipsa 2.par.quæst.5. concl. 1. & par. 1. quæst.4.num.18.Præterea dum Abb.d.cap. ex parte ex mente aliorum , & apertius Nau.d.cons. 14.huic Præposito, seu Canonico absenti , vt iura suæ præbendæ tueatur, vix concedunt fructus ipsius præben-
96 dæ, & Canonicatus, † eidem omnino negant distributiones quotidianas , quæ neque nomine fructuum, aut reditum præbendæ,ac beneficij continentur, vt d.1. p. quæst.6.& 7. fusè demonstrauimus , & facilius a beneficiario amittuntur , quàm ijdem fructus beneficij , vt in specie monet Nauar.cons.10.de cler. non resid. per tex. qui ad id optimi sunt , in cap. de cætero , & cap.ad audientiam,eod.tit.& cap.licet, de præb.cum ibid. adnot.His accedit illud
97 fundamentum , quod † cum nullus Clericus Ecclesiæ Collegiatæ , qui diuinis non interfuerit , percipere iure communi possit distributiones quotidianas , nisi in illis tribus casibus,nimirum infirmitatis , iustæ ac rationabilis corporalis necessitatis, aut euidentis Ecclesiæ vtilitatis , vt liquido constat ex constitutione Bonifacij viij. in d.cap. vnic.quam constitutionem innouat & in vsum reuocat Trident. Concilium sess.24.cap.12. de reform. casus hic absentiæ pro tuendis iuribus sui beneficij , ac præbendæ , sub nullo ex illis tribus continetur . Non quidem sub casu infirmitatis , aut corporalis necessitatis , vt de se patet . Sed neque in casu euidentis Ecclesiæ vtilitatis : tum quod qui tuentur
98 iura suæ præbendæ† dicuntur potius negotium suum agere , vt aperte sensit Glos. d. cap. ex parte , verbo,periurium , quã ibi Abb.inter alios approbauit ; & ex

co

eo conuincitur, quod si quid euicta lite acquirunt, id cum alijs Canonicis non communicant, aut cum Ecclesia, sed fructus quidem decursos sibi appropriant, augumentum verò reditus ad præbendæ ipsorum, non autem totius Ecclesiæ, aut Capitularis mensæ vtilitatem cedit, prout
99 quotidie fieri videmus: tum quod præbendæ saltem propriè loquendo non conuenit nomen Ecclesiæ, vt liquet ex verbis tã rubr. de cler. non resid. in Eccles. vel præben. ac tex. cap. inter quatuor, eod. titul. ibi, de clericis, qui Ecclesias, vel præbendas sibi concessas, & cet. dum inter nomen Ecclesiæ, ac præbendę collocatur dictio, vel, quæ regulariter ponitur inter diuersa, & disiungit; l. 1. ff. de reb. dub. l. cum pater §. pen. ff. de leg. 2. l. is, qui hęres ff. de acquir. vel omitt. hæred. quo argumẽto vtitur inter alios Rebuf. in l. lege, ff. de verb. signif. & Cephal. cons. 256. num. 43. lib. 2. quam etiam rubricæ de concess. præben. & eccles. non vacan. copula enim, & ponitur & ipsa inter diuersa, cap. quæresam, de simon. Fel. cap. ex parte il 1. nu. 21. Abb. num. 6. de rescript. alijq; Doct. relati pariter, & laudari à Tiraq. tract. de nobil.
100 certum autem est, † verba in dubio, & regulariter in propria significatione esse accipienda, l. non aliter, ff. de legat. 3. & l. qui liberis, §. hęc verba, ff. de vulg. & cup. item intelligenda sunt simpliciter, & non secundum quid, vt auctor est Menoch. de præsumpt. lib. 3. præsumpt. 40. num. 2. post Bart. in rubr. ff. sol. matrim. num. 12. & ibi Alex. num. 22. ac Dec. in l. velle non creditur num. 3. ff. de iur. Denique hoc ipsum satis conuincitur ex ijs, quib. sup. hac ipsa quęst. concl. 1. fusè ostendimus, absentem propter Ecclesię vtilitatem tunc demum percipere in absentia distributiones quotidianas, si ea Ecclesia sit, de cuius distributionibus agitur; certissimum verò est,
101 † distributiones ex communi massa, non autem ex præbendis. & Canonicaribus desumi, sed immo ab eis specie distingui, vt patet ex cap. cum non deceat, de elect. in 6. & cap. de cetero, vbi Abb. & alij, de cler. non residen. iunctis ijs, quę non adduximus supr. 1. part. quæstion. 3. & 4. quod idem statuendum est de tertia illa parte præbendarum; & beneficiorum, quę ex decreto Trid. Concil. sess. 21. cap. 3. de reformat. detrahenda est: dum enim ibid. mandatur, eam conuerti in distributiones quotidianas, constat eam partem post conuersionem huiusmodi iam non amplius habere naturam præbendæ, sed distributiones fieri; id enim conuersionis nomen importat, & natura, visque operatur.

Neq; obstat, si dicatur, eum, qui ob id abest, vt iura suæ præbendę tueatur, rem vtilem facere illi Ecclesiæ, cui adscriptus est, & de cuius distributionibus agitur, si in ea vigeat ius optandi, quod Capitulare est, vt satis elicitur ex cap. fin. de consuet. in 6. nosque in specie docuimus in Tract. de Option. canon. c. 1. quæst. 2. ex eo, quod si quidem agatur de tuendis reditibus præbendæ, quos iam habet, ea optabitur, cum alias optari non posset, quia titulus ipse non optatur, vt eod. tract. cap. 7. ostendimus; si verò de ijsdem reditibus augendis agatur, faciliùs, ac libentiùs illa præbenda optabitur. Respondetur enim primo,
102 quòd † licèt ius optandi sit capitulare, tamen ist ius iuris exercitium capitulare non est, sed competit singularibus personis Capituli, vt d. quæst. 2. admonuimus; in casu autem nostro non agitur de tuendo, seu conseruando iure optandi, ne amittatur; nam licèt ille Canonicus suam præbendam amitteret, adhuc maneret in Ecclesia ius optandi; ceteræ enim præbendæ optari possent; si verò eam defendat, & obtineat, non a toto Capitulo, aut etiã ab omnibus, sed ab vna dumtaxat persona Capituli optari poterit: quare dici non potest, in hac præbendæ tuitione agi de commodo, & vtilitate ipsius Capituli, sed eius solum, qui litem mouit, aut alterius dumtaxat, qui deinde optabit: quamuis etiam optare quis possit minorem præbendam, vt latè docuimus d. tract. de opt. c. 2. q. 7. & licèt is non habeat, quod dimittat, vt cap. 5. quæst. 1. concluf. 1. eiusdem tract. demonstrauimus. Respondetur secundò, quòd vbi etiam secundariò, & indirectè rem vtilem suæ Ecclesiæ, & Capitulo
103 ageret, hoc † non sufficit, sed debet principaliter eius vtilitatem prosequi, vt in specie tradit Decian. cons. 69. num. 7. volum. 2. & præter adducta supr. quæst. 5.

num.

num.23.colligitur ex cap.cum dilectus, de cler.non resid. vbi Summus Pontifex dicit, per Canonicos familiares Papæ promoueri negotia ipsorum Capitulorum; & tamen, ibi mandatur dumtaxat, vt si in eius seruitio absint, fructus præbendarum assignentur; & in specie quod ij distributiones quotidianas percipere non debeant, voluit ibid.Glos.verbo,fructus,Abb. num. 6.& alij, quos retulimus, & secuti sumus id ipsum latius comprobantes hac ead.2.p. quæst.9.num.13.

Minus dici post,eum, qui abest, vt iura suæ præbendæ prosequatur,ex eo conuinci rem vtilem facere illi Ecclesiæ, a qua percipit distributiones, & Capitulo suo,atq; adeo debere in absentia distributiones
104 percipere; quia † Canonicus non potest locare ad longum tempus,aut alienare bona istę præbendę sine consensu capituli, prout decidit Ro. Rom. teste Crescent. decis. 284. alias 2.de reb.Eccles.non alienquem etiam refert, ac sequitur Redoan. tract.de reb.eccles.non alien.rubr.25.num. 32.ad id quoq; allegantes Paul. Castr. cons. 116.vol.1. quod tamen apud eum reperire non potui aut ibi, aut in alijs eius consil. siue nouæ, siue antiquæ impressionis.Adducunt præterea Redo. & Crescen. text. ibiq; Abb. & Doctores in cap. ad audientiam nostram, de reb. Eccl.non alien. Verum neq. text. inibi loquitur de bonis præbendæ,sed potius totius Ecclesiæ,seu mensæ Capitularis: dicitur enim ibi,quidam de Canonicis Exonen. Ecclesię quædam prædia eiusdem inconsultis alijs fratribus in damnum eius in perpetuum locauerunt; at nomen Ecclesiæ vel adaptari saltem proprie non potest præbendę, vt paulo
105 ante ostendimus, vel certe potior † significatio est,qua illud Ecclesiæ Cathedrali tribuitur, maximè cum nomini Ciuitatis, vel Canonicorum adiungitur vt cum dicitur Ecclesia Mediolanen. vel Canonici Mediolanen cap.cum inter il 2.cap. cum Ecclesia, cap. cum dilectus,& cap.dudum ii 2.de elect.atq.alias sępe tum in iure,tum in Pontificijs litteris, ac rescriptis. quare hic quoq; in potiori significatione sumendum erit, iuxta l. 1. §. qui in perpetuũ,ff.si ager vectig.vel emphyt. pet.Doct. quoq.magis communiter illum tex. de huiusmodi mensæ, non autem de præbendæ bonis, ac prædijs intelligunt; solusq; Io. And.dicit,ibi forte prædia,de quibus in eo tex.fuisse assignata pro præbenda: & Abb. posse illum tex. intelligi de bonis præbendæ. At verò neq. Glos.neq. vllus alius interpres eum de prębende,sed potius mensę capitularis, ac totius Ecclesiæ intellexit,vt patet,ex iuribus,quę allegant.quamquam etiam tam Crescen.& Redoan.quam ipse Io. And.& Abb.exponi congrue possunt de prædijs prębendæ, quæ non sit distincta, seu assignata pro beneficio, quo
106 casu † non solum proprietas, sed & libera administratio est penes Ecclesiam, & Capitulum; in præbenda verò distincta Canonicus præbendatus habet liberam administrationem sicut quilibet rector,& clericus sui beneficij, vt in specie distinguit aperte Ro.Rom.decis.6. nu. 1. de consuet. in nou.& apertius Abb.cap.ex litteris, vbi est optime tex. num. 4. & 5. de probat. post Glos.in cap.relatum il 2. de testam.sic distinens communem Doct.traditionem in cap. si. ne prælvic.su.vbi Flor.& Anan. tenent indistincte, quod Canonicus habet liberam administrationem suæ præbendæ, sicut alius rector. Sed quoniam illa opinio Crescen. & Redo. seruatur in praxi, licet forsan ad cautelam dumtaxat; adhuc di-
107 cimus,† ex eo,quod requiratur consensus Capituli in alienatione bonorum prębendæ,non sequi,agi de eius interesse; hęc enim consequentia ex eo manifeste destruitur, quod Episcopus de iure nequit alienare bona suæ mensę sine consensu Capituli, c.1. & tot.fere tit.de his,quæ fi.a prał.si cons. cap. cum sim. & tamen nemo dixerit,agi de interesse Capituli,cum mensa Episcopalis distincta sit à Capitulari, cpossessiones,de reb.Eccles.non alie.Requireturergo iuxta hanc opinionem consensus Capituli in alienatione bonorum præ-
108 bendæ † non propter interesse Capituli, sed ad integrandam personam Canonici, qui in hoc liberam non habet administrationem, vt patet in consensu Curatoris quoad bona minorum; & consensu Patris in donatione causa mortis bonorum aduentitiorum,quę ad filiumfamilias spectant pleno iure; hic enim patris consensus,(vt de consensu Curatoris in bonis minorum,

aut

aut eius, cui bonorum administratio interdicta est, tanquam in iure expeditum taceam) in bonorum ad filiumfamilias etiam quoad vsumfructum ex speciali dispositione spectantiũ, licet aduentitia sint, alienatione, non ratione præiudicij, quod nullum est, sed ad integrandam personam filij, ac pro solemnitate requiritur, vt satis probat inter ceteros Iul. Clar. lib. 4. sentent. §. donatio quæst. 6. nu. 3. & 5. qui etiam nu. 6. id ipsum ex eo confirmat, quod hic consensus patris debet esse expressus; cum tamen, vbi ratione præiudicij consensus aliquis adhibetur, sufficiat tacitus, vt idem dicere se ait lib. 7. §. consensus, quem tamen non habemus.

Quod autem huiusq. docuimus de Cano
109 nico, idem † proportionabiliter dicendũ est propter easdem rationes de obtinente Dignitatem, vel Mansionario, alijsq. Clericis, qui distributionum participes sunt, quoad id, quod ijdem loco præbendæ habent. vbi enim eadem ratio militat, idem ius statuendum est, l. illud, ff. ad leg. Aquil. cum suis concord.

Tandem pleraq; alia, quæ ex duab. propositis in hac quæst. conclus. pro eiusdem complemento inferri possent: vt puta, quid
110 sit dicendum, de Clericis Collegiatæ Ecclesię deputatis Collectoribus, vel Subcollectorib. spoliorum, vel Decimarum, à Papa pro vniuersalis Ecclesię bono impositarum; necnon Nuntijs siue ordinarijs siue extraordinarijs, Rectoribusue Prouincię, vel Ciuitatis alicuius, ac similibus; necnon de Canonicis deputatis Inquisitoribus, alijsue Sancti Officij ministris quos non mero iure communi, sed speciali
111 priuilegij, aut simili dumtaxat † possę, dum huiusmodi ministerio deseruiunt, percipere distributiones, §. Congreg. censuisse fertur, ac tenet Garz. trac. de benef. par. 3. cap. 8. num. 356. hęc inquam, & alia huiusmodi ad præsentem quæst. pertinentia consulto prętermittimus, ne peue in immensum ea excrescat; cum maximè illa omnia ex eo facile definiri possint, quod sup. concl. 1. in 7. solut. pro regula tradidimus, satisq; confirmauimus, tunc demum absentem propter Ecclesię vtilitatem percipere in absentia distributiones, si ei Ecclesię in speciem rem vtilem faciat, de cuius distributionibus agitur; quod in prędictis casib. non contingit. Iam igitur ex his finis sit huic Quæst. 11.

SVMMAE RERVM.

1 *Consuetudo alia contra, alia præter, alia secundum ius.*

2 *Consuetudo contra ius requirit 40. annos; & num. seq. si tamen ea vsus sit Papa, sufficiunt decem anni; num. 4. Idem in consuetudine legem non recipiente. num. 5.*

3 *Consuetudo contra, non præter ius omnino debet esse rationabilis. & quæ rationabilis sit, iudicis arbitrio relinquitur; nu. 7. & vnde hoc informetur, nu. 8.*

9 *Consuetudo propter ius induitur decennio, nisi præiudicet Ecclesiæ iuribus; num. 10.*

11 *Consuetudo interpretatiua iuris non requirit cursum temporis, sed solum actus ipsos.*

12 *Actus vnicus non sufficit ad consuetudinem inducendam, licet sit notorius toti populo; nu. 13. nisi sit successiuus; nu. 14. vel iudicialis; nu. 15.*

16 *Actus ad inducendam consuetudinem quot requirantur, iudicis arbitrio relinquitur, ex communi.*

17 *Consensus populi, seu Collegij necessarius est ad inducendam consuetudinem.*

18 *Actus consuetudinem inducentes debent esse interpolati, & vniformes.*

19 *Consuetudo non debet necessariò esse obtenta in contradictorio iudicio.*

20 *Consuetudo inducta post legem tollentem consuetudinem, an, & quando sustineatur. Et quid si tantum tollat aliquid tanquam irrationabile; nu. 21.*

22 *Consuetudo immemorabilis non tollitur per clausulam, non obstante quacunque consuetudine, nisi damnetur tanquam iniqua.*

23 *Consuetudo contra ius non extenditur de casu ad casum, neque de loco ad locum, neque de persona ad personam. Nisi casui, ad quem fit extensio, comprehendatur sub lata significatione vocabuli casus expressi nu. 24.*

25 *Consuetudo contra ius extenditur vbi vnus casui habet se vt correlatiuum ad aliud, & militat eadem ratio. Aut quando duo aequi-*

equiparantur à lege antiqua; nu. 26. Aut vbi vnum habet se consecutiuè ad aliud; nu. 27.

28 *Consuetudo vnius ciuitatis, & loci extenditur ad loca illi subiecta non habentia specialem consuetudinem.*

29 *Consuetudo extenditur vni militat eadem omnino ratio.*

30 *Consuetudo etiam pœnalis, si contineat animæ, aliuinue fauorem, extenditur ad similia.*

31 *Consuetudo, quod absens percipiat fructus beneficiorum suorum in absentia valet. Idq; etiam post Concil. Trident. nu. 32. modo inde Ecclesiæ insignes non patiantur defectum ministrorum; num. 33. aut nisi consuetudo inducta esset sine causa; num. 34.*

35 *Consuetudo; vt omnes clerici absentes percipiant fructus præbendæ, & beneficiorum, non est admittenda in Collegiatis insignibus. nisi reditus admodum tenues sint; nu. 36.*

37 *Consuetudo, quod clericus Ecclesiæ Collegiatæ percipiat in absentia sine causa quotidianas distributiones non valet. Idque procedit etiam in consuetudine immemorabili; num. 38. etiamsi consuetudo fingeret huiusmodi absentes residere in Ecclesia; aut in ea non essent alij reditus; nu. 39.*

40 *Consuetudo, quod habens plures Canonicatus in diuersis Ecclesiis percipiat distributiones in vtraque, si solum in vna resideat, non valet. Idem, vt seruiens in vna hebdomada lucretur etiam in alia; vel vt nouus Canonicus lucretur per aliquot dies non interessendo: secus vt non lucretur interessendo hebdomada non sua.*

41 *Consuetudo, quod Canonici, qui nolunt promoueri intra annum ad ordinem requisitum, percipiant integras distributiones, non valet.*

42 *Consuetudo, vt absens iusta de causa, puta studij, visitationis, vel simili percipiat distributiones, valet.*

43 *Consuetudo, quod distributiones inæqualiter assignentur horis Canonicis, diuinisq; officijs, valet.*

44 *Consuetudo interpretatiua dubij iuris, an aliquibus absentibus tribuendæ sint distributiones admittenda est.*

45 *Consuetudo tribuens distributiones absentibus si inducta sit sciente, & patiente Papa, valet.*

46 *Tolerantia, scientiaq; Pontificis inducit dispensationem non quando solum conniuet, sed quando dicit, se tolerare. nulla tamen ratio expressa à Pontifice requiritur; nu. 47.*

48 *Consuetudo immemorabilis tribuens distributiones ei, qui per alium Ecclesiæ inseruit, interestq; diuinis, est admittenda.*

49 *Consuetudo, quod is, qui abfuit propter Ecclesiæ suæ vtilitatem, manens domi per duos, vel tres dies percipiat distributiones, valet. Idem in eo, qui abfuit ob aliam iustam causam; nu. 50. & seq. Debet autem esse legitime præscripta, hoc est quadragenaria; nu. 51*

52 *Consuetudo, vt ijs, qui abfuturi sunt ob Ecclesiæ vtilitatem, tres dies tribuantur ad colligendas sarcinulas, valet.*

53 *Tempus inodicum colligendi, & componendi sarcinulas, quod abfuturo, redeunti, eiq; qui aduenit, tribuitur, arbitrarium est.*

54 *Consuetudo quadragenaria, quod clerici absentes per duos menses in anno percipiant distributiones admitti potest.*

55 *Labor assiduus, & nunquam interruptus tædium parit, durabilisq; non est.*

57 *Quies necessaria est humanæ vitæ.*

57 *Consuetudo quadragenaria, qua senibus post septuagesimum annum licet diuinis non interfint, dentur distributiones, admitti potest.*

58 *Septuagenarius ad munera personalia vocari non potest.*

59 *Senectus morbus quidam est, & malorum portus.*

60 *Senes omnes ex consuetudine secundum aliquot percipere possunt distributiones, licet diuinis non interfint.*

61 *Clerici, qui diutius Ecclesiæ inseruierunt, ex consuetudine possunt absentes tanquam emeriti milites percipere distributiones.*

62 *Milites cœlestis militiæ non debent gaudere minori prærogatiua, quam milites armatæ militiæ.*

63 *Mortuo, seu eius hæredibus possunt ex consuetudine legitimè inducta tribui fructus primi anni.*

64 *Fructus primi anni, quomodo diuidendi fine inter beneficiatum, & eum, cui ex consuetudine debentur.*

65 *Mortuo tribui non possunt distributiones primi*

primi animi etiam ex consuetudine; neque etiam eius heredibus. Et quæ sit vtriusque ratio, num. 66.

57 *Mortuo, seu eius hæredibus debentur distributiones ad ratam illius anni, in quo decedit.*

58 *Consuetudo, vt absens etiam ob sua negotia de licentia Capituli, percipiat distributiones grossas, valet.*

An, & quomodo consuetudine induci possit, vt absentes Distributiones Quotidianas percipiant. Quæstio XII.

VIDIMVS hucusq; an, & quando absentes à diuinis, & ab Ecclesia iure communi attento percipere, vel amittere debeant quotidianas distributiones; videndum nunc est in tribus sequentibus quæstionibus, quid de iure speciali, nimirum consuetudine, statuto, vel priuilegio, quid inquam hæc tria possint in concedendis huiusmodi absentibus quotidianis distributionibus. Et primò in hac quæst. videbimus de consuetudine; & quidem fusius, quoniam est hæc materia quotidiana. In qua vt dilucidius procedatur; Præmitto primò, quandam esse † consuetudinem contra ius, aliam præter ius, aliam secundum ius, vt tradit Abb. in c. fin. nu. 11. & ibi cæteri Doct. communiter, maxime vero Roch. Curt. sect. 3. nu. 28. & 35. de consuet. Glos. Archid. Io. An. Gemin. & Fran. in cap. fin. eod. tit. in 6. & de hoc nemo dubitat; nam de se patet.

Præmitto secundo, consuetudinem quę est contra ius, saltem de iure Canonico † requirere spatium 40. annorum. & hoc voluit tex. d. cap. fi. ext. de consuetud. dum requirit, quod hæc consuetudo sit legitime præscripta atq; hoc ibi adnotauit Glos. & omnes Doctor. mox citati; consuetudo enim legitime præscripta † est, quæ inducitur spatio 40. annorum; vt probat Curt. d. sect. 3. num. 4. & constat ex cap. cum Ecclesia, de caus. possess. & proprietat. capit. auditis, de præscription. & cap. cum de beneficio, de præben. in 6. cum simil. Verum id dupliciter restringi debet quatenus ad rem nostram facere potest. Primo † nisi Papa vsus fuisset tali consuetudine: nam tunc sufficerent decem anni; ita post, Butr. d. cap. fin. in 4. requisito, & alios tradit ibid. Curt. d. sect. 3. num. 39. Restringe 2. in consuetudine † contra Canonem, qui nunquam est receptus in obseruantia; nam tunc, si Princeps ignoret, sufficiunt, & requiruntur decem anni; Cald. Butr. Card. Flor. Imol. & Fel. cap. 1. de treg. & pac. late Couar. lib. 2. var. resol. cap. 16. num. 6. vers. quintò sunt qui huius; Papa vero sciente non requiritur decennium, sed per aliquot actus contrarios excluditur constitutio, vt voluit Abb. & Fel. d. cap. 1, quorum etiam sententiam sequitur Cou. loc. cit. eamq; communem affert Curt. d. sect. 3. num. 40. licet ipse de ea dubitare non nihil videatur. Requirit etiam hæc consuetudo contra ius, † quod sit rationabilis, vt aperte decidit in d. cap. fin. quod quidem non requirit consuetudo, quæ est præter ius, vt voluit ibid. Card. Bal. & Barbat. quos refert, & sequi videtur Curt. d. cap. fin. sect. 2. nu. 24.

Præmitto tertiò, iudicis arbitrio relinqui † quę nam consuetudo sit rationabilis. Abb. d. cap. fin. num. 5. & ibi Adden. Host. Io. An. & Imol. Glos. in cap. 1. in Verb. rationabilia, de Constit. in 6. Archid. in cap. leges, 10. dist. & alij, quos referunt, & sequuntur de communi attestantes Roch. Curt. d. cap. fin. sect. 2. nu. 20. & Menoch. alios allegans in tract. de arbitr. iud lib. 2. cas. 82. num. 2. qui quidem iudex † informando animum suum ponderabit, vtrum finis consuetudinis sit bonus: & an ea sit aliqua iusta ratione inducta; & vtrum ius approbet similem consuetudinem, vel reprobet, vt optime adnotauit Abb. d. num. 5. illa enim est, diciturq; rationabilis consuetudo, quæ non est a iure reprobata, vt voluit Glos. d. cap. fin. Verb. rationabilis, de consuet. ad id allegans cap. cum dilectus, eod. tit. cap. cum Ecclesia, de caus. possess. & propriet. & cap. Abbate, de verb. signif. cuius opinionem sequitur Innoc. d. cap. fin. & Bal. cons. 401. vol. 5. sed neque requiritur expressa & inconuincibilis ratio, sed aliquod bonum motiuum; vt voluit Bal. d. cap. fin. in Verb. rationabilis; qua etiam ratione poterit iudex arbitrari, illam

esse rationabilem consuetudinem, quæ continet bonum honestum, vel honorabile, vt tradunt Barbat. d. c. fin. col. 14. & ibi Curt. d. sect. 2. num. 20. similiter eam, quæ habet illas tres comites, vt religioni conueniat, congruat disciplinæ, & saluti prospiciat, seu peccatum excludat, vt loquitur tex. in cap. consuetudo, dist. 1. quæ verba ibi explicant, exempla proferentes, Glos. Archid. & cæteri Doctor.

Præmitto quarto, consuetudinem, quæ
9 est præter ius, † regulariter induci spatio decem annorum; ita Abb. d. cap. fin. nu. 11. & ibi Io. An. Butr. & alij, quos referunt, & sequuntur communem opinionem asserentes Cur. d. cap. fin. sect. 3. num. 28. Soarez. in Thes. recept. sent. littera C, nu. 275. Villal. in commun. opin. Ver. Consuetu-
10 do, num. 183. Id autem non † procedit, vbi talis consuetudo præter ius tendit ad derogandum iuri alicuius Ecclesiæ tunc enim debet esse quadragenaria; vt satis constat ex cap. cum dilectus, de consuet. cap. de quarta, de præscript. & cap. Abbate, de verb. sign. lateq; probat Rot. Rom. decis. 6. de consuet. in nou. Curt. d. sect. 3. num. 72. Fel. in cap. statuimus limit. 1. de maior. & obed. Duen. reg. 139. & nos fusius ostendemus in tract. de Optio. can. cap. 2. quæst. 2. in princip.

Præmitto quinto, in consuetudine interpretatiua iuris, seu obseruantia, vel sty-
11 lo non requiri † cursum temporis; sed sufficere actus ipsos; ita post Butr. in repet. d. cap. fin. verific. visa materia col. 22. & Nicol. de Matrarell. in l. de quibus, ff. de leg. tradit Roch. Curt. d. sect. 3 num. 5. ad id etiam allegans tex. in l. vel vniuersorum, ff. de pignor. act. & in l. Titianus, ff quod cum eo; hoc ipsum etiam adnotauit idem Curt. ead. sect. 3. num. vigesimo primo

12 Præmitto sextò, vnicum actum † non sufficere ad consuetudinem inducendam, sed plures requiri. id satis probatur in l. 1. & 2. C. quę sit long. consuet. adnotauitq; Bart. d. l. de quibus quæst. 2. ff. de leg. & ex communi tradit Io. Azor. Instit. Moral. par. 1. c. 18 q. 15. proceditque etiamsi
13 † vnicus ille actus sit notorius toti populo, seu Collegio, vt monet ibid. Bart. & Petr. Raucn. ad tit. de consuet. sect. 3. nu. 6.
14 nisi tamen ille vnicus actus † esset successiuus, & haberet continuationem per tempus, intra quod inducitur talis consuetudo; tex. sing. in cap. cum de beneficio, de præben. in 6. & docet Abb. d. cap. fin. num. 17. latè inter cæteros Curt. ibid. sect. 4. nu.
15 43. vel nisi † actus ille sit iudiciarius, secundum Abb. d. cap. fin. nu. 16. dicentem, hoc fateri Doct. vtriusque iuris; modo tamen per illum actum tanquam notorium detegeretur consensus populi, vt ibid. not. Abb. & Curt. d. sect. 4. num. 35. & 43. vbi vero plures actus requiruntur, communis
16 opinio est, † iudici arbitrarium esse, quot actus necessarij sint; qui quidem iudicare debebit, tot requiri, vt ex ijs verisimiliter colligatur consensus populi, seu Collegij, vt constat ex ijs, quos refert, & sequitur Curt. d. sect. 4. num. 37. & Menoch. de arbitr. iud. cas. 81. nu. 4. est enim omnino ne-
17 cessarius † consensus saltem tacitus populi, seu Collegij ad inducendam consuetudinẽ, vt tradunt Doct. d. cap. fin. de consuet. maximè verò Curt. d. sect. 4. nu. 48. & seq. Duen. reg. 141. paulo post princip. & alij, quos retulimus d. tract. de Option. quæst. 2. concluf. 2. Debent quoque illi
18 actus † esse interpolati, vt voluit Bart. d. l. de quibus quæst. 2. ff. de legi. latèq; ostendit Curt. d. sect. 4. num. 38. necnon etiam vniformes; ex diformi enim obseruantia nequaquam induci potest consuetudo, vt plurib. comprobat Rot. Rom. decis. 19. num. 6. & decis. 72. nu. 28. cum seq. 2. p. in nouis. diuers. & Menoc. tract. de præsump. lib. 4 præsump. 31. nu. 8. post Bart. in l. 2. ff. sol. matr. & Crauett. cons. 96. nu. 5. & cons. 313. nu. 4.

19 Præmitto septimo, † non esse necesse, quod consuetudo obtenta sit in contradictorio iudicio: id optimè probat Abb. d. cap. fin. num. 16. de consuet. cuius opinionem secuti etiam sunt de communi attestantes Castr. d. l. de quibus col. 2. ff. de leg. Barbat. d. c. fin. col. 28. & ibi Curt. sect. 4. num. 34. Eman. Suar. in Thesaur. recept. sent. litt. C. nu. 281. cum seq. & Turzan. in suis opin. commun. opin. 153. cum alijs, quos nos retulimus d. tract. de option. quæst. 2. concl. 4. sicut nec requirit scientiam, approbationemue Principis, licèt ea sit contra ius, vt post Abb. d. cap. fin. nu. 13.

Curt.

Curt. sect. quarta, num. vigesimoquarto, & alios docuimus tractat. de decim. cap. quinto, num. 88. & ex communi resoluunt Azor. dict. lib. quinto, cap. decimo octauo, quæstion. septima cum sequenti, & Sanch. de matrim. lib. septimo, disputat. 82. num. 20.

Præmitto octauo, quod si lex de futura consuetudine mentionem non faciat, sed simpliciter tollat preteritam consuetudinem, seu iam introductam, tunc
20 consuetudo † inducta post hanc legem eidem legi derogaret, vt singulariter docet glos. penult. in clement. statutum, de elect. & Ancharan. in cap. primo, num. trigesimo de constit. in 6. quod idem etiam sentire videtur Butr. dict. cap. fin. num. 53. & alij plerique quos refert Tiraquell. de vtroque retract. in præfat. num. decimoseptimo, sed expresse tuetur: Ioan. Azor. institut. moral. parte prima, lib. quinto, cap. decimoseptimo quæstion. decima, licet contrarium tenere videantur plerique, quos sequitur Sanchez de matrim. lib. septimo, disputat. quarta, num. decimotertio cum sequenti, & Couar. lib. tertio variar. resolut. cap. decimo tertio, num quarto, conclusione secunda, pluresque alij quos refert Azor. ibidem, idem Tiraquell. d. præfat. num. decimooctauo, & Viu. in commun. opin. verb. consuetudo etiam futura; qui tamen potius loquuntur, vbi lex consuetudinem reprobauit, vt iniquam, quod aperte constat ex Couarr. vbi supr. concl. quarta. Si vero expressim per legem aliquam tolleretur consuetudo futura, tunc certum est ex eadem causa nec posse iterum eam induci, vt tradit Abb. dict. cap. fin. num. vigesimosecundo, Butr. num. quinquagesimotertio, Bart. dict. l. de quibus num. quarto in fin. & Alexand. post alios in l. si non speciali num. quarto, C. de testam. & alij, quos refert, & sequitur Duen. reg. 144. ex noua vero causa poterit; ita Abb. in cap. secundo, num. octauo, Dec. num. secundo de probat. vbi cæteri, quam opinionem communem asserit alios referens Viu. vbi supr. Verb. consuetudo ex noua causa, Duen. dict. reg. 144. limitat. prima, & Couar. dict. num. quarto, concluf. tertia paulo ante sentiunt Doct. ac citati, & quamplurimis relatis communem, ac verissimam sententiam asserit Sanchez dict. disputat. quarta, num. decimo quarto, vbi etiam docet ad id non requiri Principis scientiam. Similiter quando lex reprobat consuetudinem, tunc consuetudo contraria postea inducta etiam immemorabilis non valet, nisi Principe sciente, ita post Butr. dict. cap. fin. num. quinqua gesimoprimo, de consuetud. Abb. & Felin. in cap. accedentes, de præscr. & alios tradit Curt. dict. sectio. quarta, num. vigesimonono, Duen. reg 141. limitat. secunda, & dict. reg. 144. ampliat. tertio, Couar. dict. num. quarto, concluf. prima, & secunda, & num. quinto: Inimo etiam si lex
21 † non faciat mentionem de consuetudine, sed solum improbet aliquid tanquam irrationabile consuetudo postea inducta, vti irrationabilis; non valeret; opt. text. in clement. prima de elect. vbi Paul. & Duen. dict. regul. 144. ampl. 2. post Gemin. dict. cap. primo, num. tertio de constit. in 6. & cons. 132. num. septimo Si quis vero circa hæc, aliaue, quæ præmitti posse videbantur, plura desideras, consulat Cur. Abb. & cæteros d. cap. fin. Duen. Viu. Couarr. & alios supra citat. & Eman. Roderic. tom. 1. quæst. Regul. quæst. 9. artic. 5.

Præmitto nono, quod, licet canon, aut Summus Pontifex, vbi tollit consuetudinem, vtatur his verbis, non obstante, vel sublata quacunque consuetudine,
22 † adhuc non censetur sublata, & reuocata consuetudo immemorabili, nisi consuetudo illa damnetur, ac reprobetur à lege, vt iniqua, & irrationabilis; ita post Bal. & Ang. in l. omnes, C. de præscript. 30. ann. Felin. in rubr. de præscr. column. penult. & alios late tradunt Tiraquell. de retract. conjang. §. 1. glos. 2. num. vigesimotertio, Couar. dict. capit. decimotertio, num. quinto, & Hoied. de benef. incompatib. part. prima, cap. decimoseptimo, num. nono. De hac vero quæst. præter cit. Doct. videri potest Anton. Gabr. commun. concl. lib. quinto, tit. de præscript. concl. prima, num. vigesimoseptimo, vsque ad trigesimo, Capr.

reg. 12. vbi etiam multa habet circa præcedentia, & alia ad consuetudinem spectantia, iuncta præsertim regul. vndecima, & decimatertia.

Præmitto decimo, & postremo, quod,
23 licet consuetudo contra ius † regulariter non extendatur de casu ad casum, neque de loco ad locum, neque de persona ad personam, vt tradunt Doctor. communiter in l. quod non ratione, & dict. leg. de quibus, ff. de legi, & l. 3. §. hæc autem verba, ff. de negot. gest. Archid. Gemin. Franc. & cæteri in cap. fin. de consuet. in 6. satisque probatur in l. 1. C. de emancip. lib. d. l. quod non ratione, & cap. fin. de offic. Archidiac. cum simil. id tamen non est perpetuum.
24 Nam primo non procedit † quando casus ad quem sit extensio comprehenditur sublata significatione vocabuli casu expressi. ita singulariter limitat Butr. d. cap. fin. colum. trigesimatertia, quem, sequitur Curt. ibid. fin. sect. quarta, num. duodecimo extr. de consuet. vbi pluribus id comprobat; optimus text. in clement. 1. de elect. Præterea id non
25 procedit † quando casus, ad quem facienda est extensio, habet se vt correlatiuum cum casu consuetudinis, & eadem ratio militat vt optime, ac late comprobat Curt.d. sect. quarta, num. decimotertio. Tertio similiter id non habet lo-
26 cum † quando duo æquiparantur a lege antiqua, quia tunc consuetudo superueniens in vno extenditur ad aliud; ita late Butr. d. cap. fin. colum. trigesimaquarta, & Curt.d. sect. quarta num. decimoquarto
27 Quartò vbi vnum † venit consecutiuè ad aliud, tunc consuetudo etiam contra ius introducta in vno extenditur ad consecutiuum illius, vt fusè tradunt Butr. d. concl. 34 & Curt.d sect. quarta, num. decimosexto. Quinto consuetudo vnius
28 ciuitatis, vel loci † extenditur ad oppida, & loca particularia illi subiecta, quæ non habeant consuetudinem propriam, ita Bart. in l. 2. quæst. 36. C. quæ sit. long. consuet. late Curt. d. num. decimosexto, & 17. post Butr. d. cap. fin. colum. 38. secùs vero esset, si consuetudo illa esset contra ius alicuius Ecclesiæ particularis; nam tunc non extenderetur ad alias Ecclesias, vt adnotauit idem Curt. d. sect. 4. num. 7. & 17. post Abb. & Vincent. in cap. cum olim de consuet. Sexto consuetudo quoque
29 extenditur † vbi militat eadem omnino ratio. glos. in cap. 1. in verb. Italiæ, de tempor. ord. Abb. & alij in cap. at si clerici in princip. de iudic. late Curt. d. sect. 4. nu. 12. & 13. Denique consuetudo etiam pœnalis, si sit fauorabilis animæ, aliumue
30 fauorem contineat, extenditur † ad similia, vt latè, & optimè comprobat Curt. d. sect. quarta, num. vigesimoprimo & sequenti. His prætermissis iam ad conclusiones veniamus.

Prima Conclusio. Licet valeat consuetudo, quod quis in absentia, seu non residens percipiat fructus beneficiorum suorum; non valet tamen quod habeat distributiones quotidianas. Prior pars huius
31 † conclusionis probatur ex tex. in c. cum omnes, de constit. vbi gl. fi. Abb. not. 1. alia glo. in c. conquerente, verb. deseruiat, de cler. non resid. idq; pro regula ponit alios adducens Duen reg. 134. & Io. Selu. tract. de benef. 4. part. quæstu. num. 5. Verum priorem conclusionis partem ita temperandam esse putarem, vt procederet,
33 † modo Ecclesiæ Cathedrales, & Collegiatæ præsertim insignes non paterentur defectum ministrorum, ita post Felin. d. cap. cum omnes num. trigesimotertio, & alios tradunt Selu. d. quæst. secunda, num. octauo. Duen. d. reg. 134. limitat. 2. Couar. d. num. nono, aut talis consuetudo non præbeat occasionem vagandi; si enim illam præbeat, vt quia permittat aliquem sine causa se absentare a beneficio, tunc non valet consuetudo; ita Innoc. in cap. ex tuæ num tertio, & ibi Ancharan. & cæteri, de cler. non resid. Selu. d. num. 8. late Duen. d. reg. 134. limit. 3. idemque di-
34 cendum esset, vbi † consuetudo ipsa indu cta esset sine aliqua, eaq; rationabili causa Dec. d. cap. cum omnes num. 5. Siluest. in Sum. verb. residentia q. 2. Duen. d. reg. 134. limit. 4. & ratio est, quia cum hæc consuetudo sit contra ius, cap. quia nonnulli, ei relatum, & tot. fere tit. de cler. non resid. debet esse rationabilis, vt patet ex d. capitulo fin. de consuetud. vbi glos. & Doct. omnes id adnotarunt. Atque id quidem procedit, & locum habet quoad ab-

sen-

sentiam aliquorum singularium; nam quoad absentiam omnium clericorum Ecclesię
35 Collegiatæ ea consuetudo † non est vllatenus admittenda, nisi in Ecclesijs Collegiatis non insignibus; eaque consuetudo debet esse immemorabilis. ita decisum audio per Sacram Congregationem Tridentini Concilij ad sess. 24. capitulo duodecimo de reformation. in vna Burgen. in duab. Comen. & in vna Mediolanen. aut vbi reditus
36 † ita tenues sint, vt Canonici neque ex ijs, neque aliunde habeant, vnde viuant, vt censuisse eandem Congregat. asserunt, in altera Comen. & in altera quoq; Mediolanen. De huiusmodi autem consuetudine excusante à residentia plura agit Garz. tractat. de benefic. par. 3. cap. secundo, a num. 189. vsque ad 212. Posterior autem pars hu
37 ius conclusionis, quòd nimirum † non valeat consuetudo, quod Canonicus, aliusue clericus Cathedralis, vel Collegiatæ Ecclesiæ percipiat in absentia sine iusta causa quotidianas distributiones, aperte constat ex capitulo vnico in princip. de cleric. non residen. in sexto, vbi a Bonifac. 8. penitus improbatur consuetudo, quòd clerici Cathedralium, & Collegiatarum Ecclesiarum etiam præsentes in ciuitate, & loco Ecclesiarum, qui eisdem Ecclesijs in diuinis officijs non inseruierint, percipiant quotidianas distributiones; quæ quidem constitutio Bonifacij innouatur, & in vsum reuocatur a Tridentina synodo d. sess. 24. cap. 12. versic. distributiones verò; & id quidem adnotauit Glos. & Doct. communiter dict. capitulo vnico, Selu. d. quæst. secunda, num. 8. in fin. Couar. d. cap. 13. num. 2. latè alios referentes Hoied. dict. cap. 17. num. 5. cum seq. & Duen. dict. reg. 134. limit. vlt. & reg. 206. in princip. alia item Glos. & ibi Franc. & alij in cap. fin. de rescript. in 6. Id verò ita intelligendum est, vt non modò sublata fuerit consuetudo, quæ aderat tempore d. constitutionis Bonifacij, verùm etiam nullo modo valeat huiusmodi consuetudo, quæ postea inducta fuerit, vel etiam in futurum contingat induci, vt satis constat ex Doct. supr. cit. sed id in specie monet Couar. d. cap. 13. num. 2. in princip. & 5. ad fin. post Prob. d. c. vnico n. 41. ob eam nimirum rationem, quòd ea consuetudo ob iniquitatem improbetur, iuxta latiùs etiam per nos tradita sup. d. præmiss. 8. & Rot. coram Cardin. Seraph. decis. 1140. num. 1. ex eo, quòd Conc. Trid. d. cap. 12. abrogat omnes consuetudines, infert, non esse alicui dandum mandatum de manutenendo, vt quis lucretur distributiones in absentia.

Ampliatur verò hæc posterior pars con
38 clus. primò, vt procedat † etiam in consuetudine immemorabili; ita in specie tradit Hoied. d. cap. 17. num. 9. in fin. idque apertè constat ex ijs, quæ adduximus sup. hac eadem quæst. præmiss. 8. & 9. Secundò am-
39 pliatur, vt locum habeat, † etiamsi Canonicatus illi, seu beneficia Ecclesiæ Collegiatæ solùm haberent pro reditu quotidianas distributiones, quicquid voluerit Azor. dict. cap. 7. quæst. 7. post Glos. d. cap. vnico. verb. receperit: tum quòd tex. d. cap. vnico cum similibus non distinguunt, an adsint præbendæ, vel non; sed absolutè statuunt distributiones non deberi nisi interessentibus diuinis: tum quod Glos. citata non loquitur de ijs reditibus, ac prouentibus Ecclesiasticis, qui verè distributiones quotidianæ sint, sed de ijs quæ loco prębendæ sunt, seu grossæ, vt apud eam videre est; & hoc solum concludunt iura, & fundamenta, quæ allegat, si rectè perpendantur. Ampliatur 3. conclusio, licèt consuetudo fingeret. absentes residere in Ecclesia; nam nihilominus non percipient quotidianas distributiones, vt satis probat tex. in cap. de cætero, iuncto capit. ad audientiam, de cler. non resid. & tenet Glos. d. cap. vnico, verb. adfuerint, cod. tit. in 6. Hoied. d. capit. 17. num. 8. Duen. dict. regul. 206. num. tertio. Ampliatur quartò, vt non valet consuetudo, quòd habens plures Canonicatus in
40 diuersis Ecclesijs † percipiat distributiones quotidianas in vtraque Ecclesia, licèt in vna tantùm resideat. ita Card. in Clemen. 2. §. illi verò num. 10. de ætat. & qualitat. & ordin. præficiend. Hoied. dict. cap. 17. num. 7. Curt. dict. cap. fin. sect. 5. num. 45. de consuetud. & Duen. dict. regul. 206. num. 2. De obtinentibus verò duos Canonicatus, vel Canonicatum, & dignitatem in eadem Ecclesia, an saltem ex consuetudine possint duplices distributiones percipere, diximus supr. hac eadem secunda par. quæst. 4. conclus. vlt. Ampliatur 5. vt nec valeat consuetudo sine Pontificis auctoritate, vt aliqui

ex Canonicis inseruientes per vnam hebdomadam Ecclesiæ lucrifaciant distributiones etiam illius hebdomadæ, in qua non inseruiunt, vt post Nauar. consil. 8. de cler. non resid. tradit Azor. instit. moral. p. 2. lib. 7. cap. 7. quæst. 5. in princip. qui etiam eod. quæst. 5. vers. quæres tertiò docet, iure esse improbatam consuetudinem illam, qua Canonicus recens creatus per aliquot paucos dies absens distributiones lucratur; non autem illam, qua Canonici, qui ex statuto alternis hebdomadis, interesse debent diuinis officijs, si interfint hebdomadæ non sua, nequaquam distributiones percipiant: sicut nec illa consuetudo, aut etiam constitutio improbanda est, qua distributiones non tribuantur absentibus ex legitima causa in iure expressa, hoc est, infirmitatis, corporalis necessitatis, aut euidentis Ecclesiæ vtilitatis. sed tantùm ijs, qui re ipsa diuinis intersunt, prout de infirmis ostendimus quæst. 6. ad fin. & generatim eam non iniustam putat Petr. à Nauar. de restit. tom. 1. lib. cap. 2. 2. par. dubit. 3. suppos. 6. num. mihi 208. licet dicat, de iure expresso in d. cap. vn. & æquitate contrarium esse verius, vt Couar. inquit, de ces talemq; consuetudinem vel constitutionem rationabilem non existimet; quia vbi, ait, nullum est peccatum, nulla potest esse iniustitia, & per consequens nulla restitutionis obligatio. At nullibi ipse reperio illud asseri à Couar. aut à iure improbari talem constitutionem, vel consuetudinem, quod etiam solùm permittit, non mandat tribui hisce absentibus distributiones: immo & valet consuetudo contra ius legitimè præscripta si rationem habeat cap. fin. de consuet. hic autem ratio est fauor diuini cultus: quare hanc consuetudinem alicubi vigere cernimus. Denique ampliatur hæc posterior pars conclus. vt
41 etiam non valeat † consuetudo, quòd Canonici residentes, qui infra annum non promouentur ad ordines, quos proprius Canonicatus requirit, iuxta decreta in d. Clem. 2. & Concil. Trident. sess. 22. cap. 4. percipiant integras distributiones, cum dict. Clem. 2. dimidiam hisce Canonicis subtrahat; id enim in specie docet Curt. d. cap. fin. sect. 5. num. 39. Duen. d. reg. 206. num. 1. Hoied. cap. 17. num. 9. eam rationem afferentes, quia lex canonica (nimirum d. Clem. 2. (quæ subtrahit illis dimidiam partem distributionum, derogat consuetudini; quam quidem rationem optimam esse liquet ex adductis per nos dict. præmiss. 8.

Limitatur autem primò hæc ipsa posterior pars huius concl. vt non habeat lo-
42 cum quoties † specialis aliqua consuetudo inducta sit priuilegians aliquem absentem ex iusta causa, puta studij, vel simili, vt possit percipere quotidianas distributiones. ita post Dec. in cap. cum omnes in 2. lect. num. 6. & ibi Aner. ab Exea num. 50. de constit. tradit in specie Couar. d. cap. 13. nu. 5. vers. tertiò eadem ratione, Duen. d. regul. 206. limitat. 1. & Hoied. d. cap. 17. num. 10. & ratio illa est, quam ibid. affert Hoied. quia sublata consuetudine potest de nouo introduci eadem consuetudo ex noua causa, quod nos latè probauimus supr. hac ipsa quæst. præmiss. 8. Ex qua limitatione infertur, eum, qui abest causa examinis, visitationis seruitij Episcopi, aut Papæ, aliasue præter vtilitatem Ecclesiæ suæ ciuitatis, aut vniuersalis, stante hac de re speciali consuetudine legitimè præscripta, cum ea sit rationabilis ijque iusta de causa dicantur abesse, percipere posse, ac debere pro tempore talis absentiæ quotidianas distributiones. Idque quoad absentes propter vtilitatem Ecclesiæ suæ ciuitatis probari potest ex communi illa doctrina in d. cap. vnico, quam retulimus, sed reiecimus sup. quæst. præceden. concl. 1. solut. 2. absolute tradentium, clericos absentes propter vtilitatem Ecclesiæ non percipere quotidianas distributiones, nisi de hoc adsit consuetudo: in hoc etenim sensu quem diximus, admitti potest; & in specie de Archidiacono absente ratione sui officij, vt inuisat Ecclesias, tradit Io. Azor. Instit. Moral. lib. 7. cap. 7. quæst. 9. Secundo limitatur, vt valeat etiam consuetudo, quòd distributiones quotidianę diuidantur inter eos, qui intersunt officio diuino certis horis, licèt non omnibus, vt fusè ostendimus supr. d. secunda part. quæstion. tertia conclusion. vlt. &
43 11. hinc etiam inferens, quòd † valebit consuetudo, quòd ipsę distributiones quotidianæ,

diane inequaliter diuidantur inter horas canonicas, ita, vt plus, qui in vna hora præsentes sunt, quam qui in alia, lucrentur, & acquirant. Tertio limita, quod, quando esset dubium in iure, an tales distributiones aliquibus absentibus deberentur,
44 tunc † hęc consuetudo interpretatiua huius dubij iuris valeret, essetq; admittenda. ita in specie tradit Couar. d. cap. 13. num. 3. in fin. post Bal. cons. 53. inter consil. Card. Flor. Dec. d. cap. cum omnes in 1. lect. col. 1. & ibi Exe. nu. 50. idemq; docet Duen. d. reg. 206. limit. 3. Hoied. d. cap. 17. num. 13. & Curt. d. cap. fin. sect. 1. not. 3. limit. 3. num. 4. qui autem sint casus, in quibus iure Pontificio cõrouersum est, neque adhuc expeditum, absentibus, & his, qui diuinis officijs non fuerint præsentes, deberi quotidianas distributiones, deducitur ex notatis d. cap. vnico, quod etiam admonet idem Couar. loc. cit. quod vero ibidem asserit, hanc consuetudinem interpretatiuam debere esse legitimè præscriptam, hoc est quadragenariam, iuxta id quod premissimus supr. hac ead. quæst. præmiss. 2. id ego non ita accipio, quasi sumat ibi Couar. consuetudinem legitimè præscriptam pro quadragenaria; sed, cum de consuetudine interpretatiua loquatur, quæ vel nullum temporis cursum, vel tantum requirit decennium, vt supr. præmiss. 4. & 5. ostendimus, iuxta subiectam materiam ad summum de decenalli est intelligendus, alias fallitur. Limitatur quarto, eadem posterior pars concl. quod, vbi hæc consuetudo inducta esset sciente, & patiente Papa post illam constitutionem
45 Bonifacij, tunc † distributiones quotidianæ deberentur etiam absentibus à diuinis officijs; nam per huiusmodi scientiam, & tolerantiam Summi Pontificis censeretur inducta dispensatio. ita post Abb. consil. 94. vol. 1. Andr. ab Exe. d. cap. cum omnes num. 52. de constit. tradit Couar. d. cap. 13. num. 5. in fin. nosq; docuimus sup. præmiss. 8. & Post Butr. ac cæteros Doct. in cap. accedentes, de præscrip. docent Duen. d. reg. 206. limit. 5. & Hoied. d. cap. 17. num. 13. vbi tamen subdit esse aduertendum; quod
46 † ex hac scientia, & tolerantia Romani Pontificis tunc demum inducitur dispensatio, quando ipse Romanus Pontifex dicit, se tolerare, aut dissimulare, non autem quando tantum conniuet, dicens, ita tenere Fel. ex communi sententia in cap. 1. col. 6. de treg. & pac. Couar. lib. 4. Decretal. Epitom. de sponsal. 2. par. cap. 6. §. 10. num. 15. & Eman. Soarez. in Thesaur. recep. sentent. Verb. dispensatio num. 84. ipse vero Couar. d. cap. 13. num. 5. non solum idem tenere videtur, quod nimirum sola conniuentia non sufficiat, dum requirit consensum Romani Pontificis; sed etiam ait, oportere hanc consuetudinem aliqua ratione, & causa ab iniquitate defendi, cum alioqui iniqua esse vid. a-
47 tur. Verum puto ego, quod † adsit expressus consensus Pontificis, non requiratur aliqua alia ratio; nam eo ipso censetur habere aliquam rationem iustam, præsumitur enim pro Principe, eiusq; facto, late Menoch. tract. de præsumpt. lib. 2. præsump. 9. num. 4. & præsumpt. 10. nu. 1. & seqq. Limitatur quinto, & postremo, quod, licet regulariter seruienti per alium, seu interessenti diuinis non debeantur distributiones, vt tradit Couar. d. lib. 3. var. resol. cap. 13. num. 2. & Cald. consil. vnico de cler. non resid. num. 2. tamen
48 † vbi adsit consuetudo immemorabilis, quod quis per alium interessendo, & seruiendo Ecclesiæ lucretur etiam distributiones, ea erit admittenda, vt pluribus comprobat August. Bero. q. 114. fere per totam.

49. Secunda Conclusio. Valet † consuetudo, quod aliquis, qui abfuit propter Ecclesiæ suæ vtilitatem, rediens, per duos, vel tres dies domi manere possit antequam Ecclesiam adeat, & tamen illorum dierum distributionem percipiat. ita in specie tradit Gemin. d. cap. vnico in princip. nu. 3. & ibi Franc. num. 2. Philip. Prob. in addit. ad Io. Monach. num. 11. Graf. decis. Aur. par. 2. lib. 3. cap. 15. nu. 11. Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæst. 5. vers. quærens secundo, & Petr. a Cened. in Collect. ad ius Canon. 3. par. collect. 15. num. 7. circa medium, post Cosin. in pragmat. sanct. tit. quo temp. quisque deb. esse in Chor. §. tollens in Glos. per cipiunt; & sentiunt etiam Io. An. & Io. Mon. infr. citandi. probari autem potest

hæc conclusio ex tex. in l. ab hostibus, §. sed quod simpliciter, ff. quod met. caus. vbi ei, qui abfuit ob iustam causam, datur reuerso modicum tempus ad componendas sarcinulas, idque tempus subducitur ab vsu capione: illumque textum præcipuè intelligit Odd. in tractat. de restitution. in integrum, quæst. 27. artic. 3. num. 34. & 38. de eo, qui abfuit ob publicum negotium. Imo mò verò id etiam procedere † puto, si is non abfuit ob Ecclesiæ vtilitatem, sed ob aliam iustam causam, ob quam etiam non perciperet quotidianas distributiones; nam si rediens domi se contineret per duos, aut tres dies ad res suas componendas, antequam ad Ecclesiam accedat, valeret consuetudo, vt pro ijs quoque diebus distributionibus gaudere debeat, ac si diuinis interfuisset; ita Ioan. Monac. dict. cap. vnico, num. primo, & ibid. Io. And. & Lap. allegat. 36. dicentes, huiusmodi consuetudinem non tolli, aut improbari a Bonifacio Octauo in dict. eius constitutione, quæ intelligitur de his, qui continenter, & perpetuò huiusmodi distributiones habere vellent domi remanentes; nam verbum simpliciter dictum, inquiunt ipsi, intelligitur cum continuatione, l. cum quis in princip. ff. de solut. l. Seio, §. medico, & §. fin. ff. de ann. legat. capit. ne quis arbitretur, 22. quæst. 2. in princip. & capitulo quemadmodum in princip. de iureiur. in 6. cum alijs adductis per Philipp. Prob. in cap. primo in verb. assistentes, & in verb. cum perseuerantia, de schismat. in 6. & in cap. statutum il 2. de hæret. eod. lib. adducunt etiam Io. And. & Io. Mon. ad id tex. in d. l. ab hostibus, §. sed quod simpliciter, seu fi. paulò ante allegato, ff. ex quib. caus. maior. qui quidem absolutè loquitur de eo, qui abfuit ob iustam causam, & non solùm in casu, quis abfuit causa reip. seu propter publicam vtilitatem. facit etiam tex. in cap. quamuis, de off. ordin. in 6. in ijs verbis, & continuatis diebus, quam cito commode poterunt se Apostolico conspectui representent; vbi Glos. & Doct. omnes tradunt in eo casu, & similibus dandum esse aliquod tempus ad quiescendum; dicitur enim aliquid continuum, licèt modicum internallum admittat, capitulo sint tibi, de consecrat. distinct. 5. cum similib. & illud dicimur posse, quod commode possumus, capitulo faciat, 22. quæst. secunda, l. nepos Proculo, ff. de verbor. signific. & in cap. cupientes in princip. de elect. in 6. ibi, quam citò poterunt commodè locorum considerata distantia, & cæt. vbi etiam Glos. in verb. commode, & Doct. adnotarunt, ei, qui longum iter facit, dari aliquot dies ad quiescendum. Ex his igitur iuribus, alijsque mox deductis constat, consuetudinem hanc rationabilem reddi etiam in ijs, qui ob quamuis iustam causam abfuerunt, vt per duos, aut tres dies domi se continentes ad res suas componendas, integrè percipiant quotidianas distributiones, modò sit † legitimè præscripta, hoc est, per quadraginta annos obseruata, iuxta latiùs per nos tradita supr. hac ipsa quæstione præmiss. 2. cum saltem quoad hoc contra ius esse comperiatur, quod per huiusmodi consuetudinem dentur distributiones absentibus ab Ecclesia ob nullam ex illis causis in dicto capitulo vnico expressis; quæ solæ tamen excipiuntur. Dixi autem, absentibus ob iustam causam, cuiusmodi esset causa studij, examinis, seruitij Papæ, vel Episcopi, & aliæ similes; ex quibus supra concluf. præceden. docuimus posse induci consuetudinem; vt absens percipiat distributiones, secus in absentibus ob priuata commoda, vt in specie voluit Ioan. Azor. dict. vers. quæres secundo sic intelligens Archid. d. c. vnico, & alios quotquot absolutè negauit valere talem consuetudinem, vt qui rediit ad locum Ecclesiæ, per duos vel tres dies etiam absens distributiones suas faciat. Ratio autem vtriusque dicti est, quoniam tunc qui rediit, illis diebus quibus, quiescit, aut sarcinulas componit, adhuc ob eam ipsam causam nunc dicitur abesse. Licèt autem probabilis sit hæc distinctio; satis tamen etiam probabile est, indistincte admitti posse consuetudinem, vt absens ob quamuis iustam causam ad modicum tempus distributiones quotidianas percipiat, ex ijs, quæ sequen. concl. dicemus de absente per duos menses in anno ad honestam animi relaxationem, & quietem, reliq; familiares componendas. Similiter, licèt non valeat consuetudo, vt Canonicus recens creatus absq; eo, quod interfit diuinis per duos, vel tres dies sine alia iusta causa percipiat distributiones; ita

lebit

lèbit tamen, vt præsens quoque non percipiat; si iusta causa subsit; quod vsumque docet Azor. d. cap. 7. quæst. 5. vers. quæres tertiò. probari potest primum, quoniam non valet consuetudo contra ius, nisi sit rationabilis, vt constat ex cap. fin. de consuet. Alterum ipse probat, quia licèt ius constituat, vt distributiones dentur ijs, qui officia obeunt diuina; non tamen vsum illum damnat, quo ijs, qui statis horis intersunt, aliqua ex causa denegantur; quia tenues, inquit, aliquando sunt distributiones: quod idem dici potest de alia simili aliquo modo rationabili causa. Eadem ferè ratione pu-
52 to † dici posse, quòd valeat quoque tanquam rationabilis, modò sit legitimè præscripta, consuetudo illa, vt ijs, qui abfuturi sunt ob Ecclesiæ vtilitatem, duo, vel tres dies dentur ante discessum ad colligendas sarcinulas, & tamen pro eo tempore percipiant quotidianas distributiones, sicut pro toto eo, quo abfuturi sunt; satis id col ligitur ab oppósito (iuxta regulam l. fin. §. vlt. ff. de legat. 3. & l. penult. ff. de milit. testam. cum simil.) ex d. l. ab hostibus, §. sed quod simpliciter; ff. ex quibus caus. mai. supr. alleg. vbi redeunti non computatur modicum tempus ad complendam contra eum vsucapionem id verò etiam de modico tempore ante discessum tradit ibidem Bar. num. 3. & 4. dicens, in hoc omnes concordare, quem etiam sequitur Odd. d. quæstion. 27. art. 3. num. 22. & constat ex tex. in l. qui mittuntur, §. fin. ff. eod. & l. legato, ff. de legation. Erit autem, tempus hoc modi-
53 cum tum colligendi sarcinulas, præparandique itineris tum etiam post reditum, aut inter ipsum quoque iter, si longum sit, arbitrio iudicis relinquendum, vt ferè in his terminis tradunt Odd. d. art. 3. num. 36. Menoc. de arbitr. iudic. cas. 333. num. 1. & 2. Glo. & Doct. d. cap. cupientes ad verb. commodè, de elect. in 6. & cap. quamuis in verb. continuatis, de off. ordin. in 6.

Tertia Conclusio. Probabile mihi est,
54 † valere consuetudinem legitimè præscriptam, hoc est, quadragenariam, vt Canonici, vel Mansionarij abientes per duos menses in discursu anni percipiant quotidianas distributiones; quamuis contrarium probabilius visum sit post alios Ioan. Azor. dict. cap. septimo, quæst. sexto, ita in specie tradit Petr. a Cened. d. collect. 15. numero septimo, idem etiam aperrè vult Couar. d. cap. 13. num. 5. vers. tertiò eadem ratione, dum post Dec. in capitulo cum omnes in 2. lect. num. secundo, & ibi And. ab Exe. num. 10. de constitut. docet, valere consuetudinem Ecclesiæ, quòd absentibus ad breue tempus quotidianæ distributiones debeantur. idem sensit Ioan. Monach. dict. cap. vnico, & Lapp. alleg. 36. dum volunt absentem ex quauis iusta causa ad breue tempus posse, si adsit consuetudo, percipere distributiones; est autem breue tempus duorum mensium, vt constat ex Rip. in l. si insulam, num. 36. ff. de verbor. oblig. & alijs, quos refert, & sequitur Corb. de caus. priuat. emphyt. ob non solut. canon. limit. vlt. num. 25. & facit text. in l. aufertur §. qui compensationem, ff. de iure fisc. & in cap. præsentium, 7. quæst. 1. facit verò magis Concil. Trid. sess. 23. cap. primo, de reform. vers. quoniam autem, iuncto maximè vers. eadem omnino, vbi statuit, breue tempus, quod ijs, qui curam habent animarum, indulgetur, vt absesse singulis annis possint, esse duorum, vel trium mensium, in hæc verba; quoniam autem qui aliquantisper tantùm absunt, ex veterum canonum sententia non videntur abesse, quia reuersuri sunt, sacrosanctæ Synodus vult, illud absentiæ spatium singulis annis, siue continuum, siue interruptum extra prædictas causas (nimirum Christianæ charitatis, vrgentis necessitatis, debitæ obedientiæ, ac euidentis Ecclesiæ vtilitatis, de quibus paulò ante mentio habetur) nullo pacto debere duos, aut ad summum tres menses excedere, quod idem quoad obtinentes dignitates. Canonicatus, præbendas, aut portiones in Ecclesijs Cathedralibus, aut Collegiatis, statuit eadem sancta Synodus in sess. 24. cap. duodecimo de reform. versic. præterea obtinentibus. Rursus verò hæc eadem conclusio ex eo etiam probatur; tum quòd valet consuetudo legitimè præscripta, vt tribuantur distributiones quotidianæ ijs, qui non omnibus, sed certis dumtaxat horis intersunt, vt fusè ostendimus supra quæst 3. concl. vlt. & paulò ante hac eadem quæst. concl. 1. limit. 2. admonuimus; Tum quòd valet etiam huiusmodi legitima consuetudo, quòd ei, qui abfuit, vel ab-

futurus

futurus est propter Ecclesiæ suæ vtilitatem, aut aliam iustam causam, ante, vel post absentiam, duorum, vel trium dierũ, aliudue modicum tempus indulgeatur ad colligendas, vel componendas sarcinulas, & tamen distributiones quotidianæ pro eo quoq; tempore tribuantur, vt supr. hac ead.quæst.concl.2.quæ præcedens est, latius ostendimus. Tum denique quia valet,admittiturq; consuetudo legitimè præscripta,quod absentes ob quamuis iustam, & rationabilem causam percipiant quotidianas distributiones, vt supr. hac ipsa quæst.concl. 1. limit. 1. demonstrauimus. Verum satis videtur iusta causa absentiæ, & rationabilis consuetudo, qua illi duo menses conceduntur ad res familiares componendas,& honestam animi obiectationem,vt sic ex interuallo ministri regredientes ad cultum diuinum alacriori spi-
55 ritu illi se tradant,cum † assidua, & numquam interrupta intentio in officiorum decantatione plerumq;tædiũ pariat, vt satis constat ex c. non mediocriter, de consecrat. dist. 5. cuius ea sunt verba; nonne rationabilis homo dignitatem amittit, qui vel ieiunium charitati,aut vigilias præfert sensus integritati, vt propter abstinentiam immoderatam,atque indiscretam psalmorum, vel officiorum decantationem aut amentiæ, aut tristitiæ notam incurrat? perdurareq; non potest,quod caret quiete aptissima ad vires reficiendas, iuxta vulgatum illud Ouidij Nasonis distichum in Epist.4.

Quod caret alterna requie durabile est.
Hæc reparat vires, fessaq; mẽbra nouat.

Cui consonat quod scriptum reliquit Senec.de tranquillitate animi danda, inquit, est remissio animi; meliores namq; & acriores resurgunt,quodq; de se ipso scripsit S. Gregor. Nazianz. in oratione postquam reuerteretur ex agro habita; deambulabam, ait, otiosus in littore maris inclinante iam die; consueui enim semper curas talibus dissoluere remissionibus; nam nec arcus sufferre potest, vt assiduè intendatur, sed indiget, vt parumper quandoq;laxetur,si rursus vsui esse debeat & nequaquam inutilis sagittario suo in tempore necessitatis. Quin etiam necessariam † esse quietem in vita, nos docuit
56 Aristoteles Ethic.4. qua ratione Leo Imperator in l.præsenti in prin.vers.ex his ergo locis,C.de his, qui ad Eccl. confug. æquiparauit requiem vesti, ac victualibus, quasi hæc æquè necessaria sint,vt in specie adnotauit Cassan. in Catalog. glor. mun. par. 12. consid. 49. prope fin. Neque huic conclusioni oberit, quòd Sacra Congregatio,quę præest interpretationi Trident. Concil. declarasse dicitur, necnon apertè sentit Gonzal.d.§.7. proem. num. 182. & Flam. Paris. tract. de resign. benef. lib. 1. quæst. 10. num.65.Canonicos non posse percipere quotidianas distributiones pro illis tribus mensibus, quibus abesse permittitur a Trident.Conc.d.sess.24. cap. 12. de reform.idque etiam vigore cuiuslibet consuetudinis; nam, vbi admittamus, extare hanc decisionem Sacræ Congregationis, ea intelligenda est de consuetudine non quidem quadragenaria,legitimèq; præscripta, & rationabili,de qua hucusque locuti sumus, sed de decennali, & interpretatiua,quæ nimirum interpretatur, vt indistinctè liceat pro illis tribus mẽsibus abesse, & tamen percipere distributiones, aut eo ipso permittatur per illud spatium percipere distributiones, quòd à Trid. Conc. per idem spatium permittatur impunè abesse quoad fructus præbendę, ac residentię; quod sanè longè diuersum est ab ea conclusione, quam proposuimus: sic etiam intelligendus, ac exponendus est Curt. in repet.cap.fi.de consuet.dum sect. 5.num.39.& 43. in vlt. impress. dicit, non valere consuetudinem, quòd Canonici non residentes,ac diuinis officijs interessentes percipiant distributiones quotidianas, per c.vnic.in princ.de cler.non resid. in 6.nam tam tex.quàm Curt. loc. cit. & si qui sunt alij sic loquentes, solùm volunt, quòd indistinctè non valet consuetudo, vt absens sine iusta causa percipiat distributiones; quod & nos admittimus, & supr. ostendimus concl.1. hic autem sumus in speciali consuetudine easdem distributiones percipiendi in absentia ob iustam, & rationabilem causam, vt diximus. Sic denique exponendus est Nicol. Garz. qui ex nonnullis Rot. Rom. decisionibus, &

qui-

quibusdam rationib. post alios Doct. contra Io. Ocon. d. cap. vnico ex nu. 16. defendit, non obstante consuetudine, vel ordinatione, tribuente aliquot menses ad animum relaxandum, non percipere distributiones, tract. de benef. par. 3. cap. 2. à num. 249. vsque ad 252. vbi idem contendit, quamuis Canonicatus reditus omnes consistant in distributionibus quotidianis. Hæc tamen opinio, quam probabilem diximus, ita demum iure sustineri poterit, si propter hanc absentiam Ecclesia ministrorum defectum non patiatur; atque ita Petr. à Cened. huius sententiæ auctor d. collectan. 15. num. 7. eam intellexit; idque aperte conuincitur ex tex. in cap. cum adhoc, quod est pen. de cler. non resid. vbi clerici priuilegiati, quod abesse possint ab Ecclesijs suis, reuocari debent, cum ob eorum absentiam Ecclesia defectum patitur ministrorum. Pariter temperanda est, vt procedat, modo consuetudo hæc sit inducta post Tridentinum Concilium; nam d. sess. 24. cap. 12. postquam innouauit constitutionem Bonif. 8. quæ habetur. d. cap. vnico, sustulit contrarias consuetudines; non ideo tamen improbauit futuras, sed solum præteritas, per ea, quæ sup. præmisi. 8. adduximus.

Quarta Conclusio. Probabile quoque
57 mihi est, admittendam † esse consuetudinem legitime præscriptam, qua senibus, Clericis, saltem post septuagesimum annum, licet Ecclesijs, diuinisq; officijs non interfint, quotidianę distributiones dentur; eam enim rationabilem esse constat ex l. 2. 9. vlt. in fin. ff. de decur. & l. 3. seu fin. C. qui ætat. vel pro sess. se excusant,
58 vbi ille, qui maior est 70. annis, vocari † ad munera personalia inuitus non potest, seu à muneribus personalibus excusatur, & alijs, quæ latius adduximus supr. hac ead. par. 2. quæst. 7. à princip. vsque ad medium. Accedit, quod valet consuetudo legitime præscripta, vt absens ex iusta causa percipiat distributiones quotidianas; hanc vero absentiæ causam iustam esse, nemo inficiari potest; est enim senectus
59 ipsa † morbus, vt ait Comicus Poeta, in Phormion. eamque insanabilem morbum appellauit Senec. Epist. 109. & D. August. in lib. de Cathec. rud. cum sibi, inquit, homines optant senectutem, quid aliud optant, nisi longam infirmitatem? & Bion apud Diogen. lib. 4. senectus omnium malorum est portus; si quidem ad ipsam cuncta confugiant; quare labores corporis minuendos illi esse, scripturn reliquit M. Tullius in 1. offic. lib. Hanc vero conclusionem
60 † absolutè quoad senes tenet Petr. à Cened. d. 3. par. Collect. 15. num. 8. cum enim ibi quæstionem proposuisset, an, quemadmodum infirmi lucrantur distributiones quotidianas, sic etiam eas lucretur senex, licet non resideat in Choro, subdit, quod licet ex communi Doctorum opinione regulariter senes non connumerentur inter infirmos, in casibus tamen, in quibus à iure, vel consuetudine statutum est, quod senes habeantur pro infirmis, iudex id seruare tenetur. Ampliatur vero hæc ipsa
61 conclusio, vt locum † habeat non solum in senibus, & antiquis ratione ætatis, sed etiam ratione laboris, ac seruitij diu Ecclesiæ præstiti, vt nimirum valet consuetudo legitimè præscripta, seu quadragenaria, quod clerici, qui per diuturnum tempus personaliter in Ecclesia Collegiata residente eidem assiduum seruitium exhibuerunt, possint in absentia tanquam veterani, & emeriti milites quotidianas distributiones, ac stipendia percipere. satis id voluit Cened. d. num. 8. ad fin. dum refert, & approbat statutum Diœcesanum, cuiusdem Ecclesiæ hac de re editum, cuius verba nos quoque recensuimus d. quæst. 7. in fin. nam quod particulari statuto fieri potest, potest etiam consuetudine legitimè præscripta induci, licet non contra, vt quæst. sequenti in princip. fusius ostendemus. Id ipsum quoque, quod huiusmodi consuetudo quoad eos, qui diu in Ecclesia dominicisque castris militantes suam ferè consumpserunt ætatem, admittenda sit; ex eo probatur, quod tradit Iure consultus in l. à muneribus, ff. de muner. & hon. ex decreto, ac literis Seueri Augusti veteranos milites à muneribus personalibus excusari; neque enim minori prærogatiua, ac priuilegio
62 † gaudere debent milites cœlestis, quam armatę militię, iuxta Glos. sing. in l. miles in princip. in Verb. potest, de re iudic. cuius

di vel pecuniæ summa pro singulis mensibus, vel hebdomadis etiam Canonicis, studiorum causa, aut alias pro eorum negotijs de licentia Capituli absentib. exhibeatur, eam non improbat Pontifex, sed solum declarat, has non computari pro distributionibus quotidianis. Nunc vero ad sequentem quæstionem veniamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Inferiores Prælati, & clerici possunt contra canones consuetudinem inducere; non tamen regulariter statuere, num. 2. & quæ sit ratio diuersitatis; nu. 3. & seqq.*

4 *Canones plerique ad numerum fauorem clericorum conditi sunt.*

5 *Papa concedit clericis ut consuetudinem inducant contra canones prohibet autem, ne contra eos statuant.*

6 *Inferiores Prælati Summo Pontifice possunt statuere contra canones ex causa urgenti verisimiliter non cogitata per canonem. Modo tamen superior alias consuli non possit; num. 7. Et causa ipsa exprimatur; num. 8.*

9 *Inferiores statuere possunt contra canones in quærendis Episcopo, vel Ecclesiæ secundum Fel. cuius opinio reijcitur; num. 10.*

11 *Intellectus cap. cum dilectus cum sua Glos. de consuet. & Glo. in § ex his, 16. quæst. 6.*

12 *Inferiores statuere possunt contra canones quando reducunt rem ad ius commune antiquum secundum aliquos, quorum opinio reijcitur; num. 13.*

14 *Episcopus, & alij inferiores statuere possunt contra canones condito principali ter in fauorem clericorum; modo statutum ab ipsis clericis acceptetur.*

15 *Ius publicum pactis priuatorum tolli non potest.*

16 *Statutum clericorum editum ante canonem sustinetur, nisi ex per canonem expresse derogetur. Item si editum sit contra ius consuetudinarium; num. 17.*

18 *Episcopus potest statuere contra canones in casibus, in quibus potest contra eos dispensare. Qui autem illi sint remissiue; num. 19.*

20 *Inferiores possunt addere iuri communi nouam pœnam.*

21 *Inferiores statuere possunt circa aliquod duplum iuris.*

22 *Statutum inferiorum contra ius admittitur quando est conforme consuetudini, quæ contra eum iuri inducta est.*

23 *Episcopus sine Capitulo aut Capitulum sine Episcopo non potest statuere in his, quæ spectant ad statum Ecclesiæ.*

24 *Capitulum sede vacante poterit statuere quæ pertinent ad statum Ecclesiæ durante eam tempore Episcopi succedentis.*

25 *Statutum clericorum circa modum diuidendi quotidianas distributiones valet sine consensu Episcopi, non autem de eisdem, ut concernunt statum Ecclesiæ, ac diuina officia, nu. 26. item limita. vt infr. nu. 31.*

27 *Capitulum solum statuere non potest quæ ad diuina officia, Ecclesiasticumq; ministerium pertinent.*

28 *Concilia Prouincialia aliquid definire possunt, contra Gratian. Non tamen maiora negotia, num 29.*

30 *Canonici vocandi sunt ad synodum, vbi in ea aliquid sit statuendum, quod ad Capitula, & Ecclesiæ Collegiatas pertineat.*

31 *Episcopus solus potest aliquid statuere de illis distributionibus, quæ fiunt ex tertia parte prouentuum. Dignitatum, præbendarum, ac portionum.*

32 *Statutum, quod absentibus tribuantur distributiones, regulariter non valet.*

33 *Vacationes diuorum, vel trium mensium in anno quoad distributiones percipiendas sublatæ sunt per Trident. Concilium. Idque etiam si omnes reditus Canonicatus consistant in distributionibus; num. 34. secus vero si in fundatione erant concessæ; nu. 35.*

36 *Absens per duos, aut tres menses in anno propter oblectationem animi, & ad res suas competendas non potest vigore statuti percipere distributiones, contra Petr. Cened.*

37 *Intellectus cap. omnis § statuimus, de cler. non resident. in 6. & num. seq.*

38 *Rationabilitas cum lapsu legitimi temporis sufficit ad inducendam consuetudinem contra ius.*

39 *Intellectus Glos. in c. statutum, § cæterum, de verbor. signif. in 6.*

40 *Intellectus Couar. lib. 3. var. resol. c. 13. num. 3. vers. prima sane, & num. 8. vers. decimo tertio illud est.*

41 *Statutum tribuens distributiones fenibus, & bene-*

benemeritis, qui saltem per 40. annos Ecclesiæ inseruierunt, tolerari potest.

42 *Statutum, quod dentur distributiones absentiis iustis aliquas, et urgenti de causa non cogitata per canonem, valet.*

43 *Statutum tribuens distributiones absenti sine iusta causa non excusat etiam in foro exteriori.*

44 *Causæ a statuto probatæ implementum differri non potest sine amissione distributionum, contra Nauarrum.*

45 *Causæ iustæ, ob quas statui queat, vt absentibus dentur distributiones, malè recensentur a Nauarro resecatio barbæ, in vsio amicorum, & similia. Quæ autem esse possint, num. 46.*

47 *Tempus modicum ex diebus, quia statuto iustæ absentiæ tribuuntur, consumens in ludis licitè percipit distributiones.*

48 *Statutum non extenditur de casu vero ad fictum. Extenditur tamen ad eum, cui a iure æquiparatur. num. 49.*

50 *Statutum tribuere potest absentib. distributiones in iis casibus, in quibus, inferiores possunt statuere contra canones.*

An, & quando speciali constitutione decerni possit, vt absentib. dentur Quotidianæ Distributiones. Quæstio XIII.

VIDIMVS in superiori q. quid possit consuetudo in tribuendis ijs, qui absunt ab Ecclesia, quotidianis distributionibus, videamus nunc in hac quæstione quid ea in re possit statutum, seu specialis constitutio.

Pro cuius resolutione Premitto primo,

1 quod, licet possint † clerici, & Prælati inferiores Summo Pontifice inducere consuetudinem contra ius Canonicum, seu contra Canones, vt in cap fin. de consuet. vbi Glos. & Doct. omnes, & latius patet ex ijs quæ tradidimus d. quæst. præced. ferè

2 per totam, non tamen † possunt regulariter contra eosdem Canones statuere, vt constat ex cap. institutionis, 25. quæst. 2. cap. quod super his, de maior. & obed. & Clem. ne Romani, de elect. cum simil. & pro regula ponit Abb. in cap. cum dilectus de consuet. & d. cap. fin. num. 7. & 8. vbi cæteri, maximè Roch. de Curt. sect. 3. num. 7. 9. & 11. Fel. d. cap. quod super his, num. 2. Duen. reg. 150. Henr. Bott. in tract. de synod. Episc. 3. part. art. 1. concl. 8. num. 36. & seqq. Alberic. de Rosat. in tract. de statut. 1. part. quæst. 7. vers. sed quid si statutum,

3 Ratio vero † diuersitatis, cur nimirum possint inferiores inducere consuetudinem contra Canones, nō autem statuere, triplex assignatur; quarum prima est Abb. d. cap. fin. num. 9. & Curt. d. sect. 3. num. 9. quia nimirum consuetudo insurgit ex tacito cōsensu, & non præsumitur tāta ambitio in introducentibus ipsam consuetudinem, sicut in facientibus statutum contra Canones, quod præsumitur temerarii, ambitiosum, & fini æterno contrarium, ad quem finem, & simul ad bonum publicum Ecclesiasticum dirigitur ius Canonicum. verum hęc ratio nulla vera, ac solida ratione nititur, & optime refellitur a Fel. d. cap. quod super his num. 3. nam neque

4 verum est semper ius Canonicum precisè per se, ac principaliter diligere ad Deū sed multi Canones maximè iudiciales ad merum fauorem clericum conditi sunt, vt ibid. inquit Fel. neque video, cur maior præsumenda sit temeritas, & ambitio in statuentibus, quam in inducentibus consuetudinem; immo maior videtur esse in his, cum sint priuatæ, & singulares personæ, quam in illis, qui vt plurimum sunt Prelati, & Episcopi; qui suarum Ecclesiarum sunt sponsi, & iudices, ac legislatores ideoque videntur eam legem ferre posse, quam volunt, modo rationabilis sit. Alterā ratio est, quam affert idem Abb. d. num. 9. & Curt. d. sect. 3. num. 9. quia, inquiunt, esset timor scandali, si consuetudo improbaretur, quæ haberet tacitum consensum diuturno tempore continuatum. Sed præterquam quod hæc ratio potius probat, consuetudinem non debere reprobari, quam, quod non possit ab inferioribus cōtra Canones statui, adhuc videtur maius scandalum, quod clerici Ecclesiæ alicuius Collegiatę, singulariter contra eosdem ve niant quam, quod omnes simul cōueniat accedente, maximè consensu Episcopi, vt statuant contra Canones; nam præsumentur potius moti iusta aliqua, vrgentique ratione; quo casu ipse etiam Abb. d. cap. fin.

fin.num.10.concedit inferioribus, vt contra Canones ſtatuere poſſint,& a diuina inſpiratione impulſi, vt contra illos ſtatuerent,iuxta illud Math.18. vbi ſunt duo,vel tres congregati in nomine meo ibi ſum in medio eorum:cum maximè contra eoſdem Canones ſæpe etiam ipſi Summi Pontifices alia iura condiderint, vt conſtat ex cap.alma mater, de ſenten.excomm.in 6.& alijs ſexcentis. Tertia igitur,& poſtrema, eaque optima ratio eſt,quam indicat idem Abb.d.cap.fin.num.8.in fin. & ſequitur Fel. d.c.quod ſuper his, num. 3. quòd conſuetudo contra Canones non tam aſſumit vires ex tacito conſenſu virorum Eccleſiaſticorum, eorumue poteſtate, quàm ex auctoritate Summi Pontificis permittentis, & concedentis † induci conſuetudinem contra Canones,in d.cap.fin. de conſuetud.cum tamen id non permiſerit in ſtatutis,immo expreſsè prohibuerit, dict. Clem.ne Romani, & alijs iuribus ſupr. allegat.

Præmitto ſecundò, quod, licèt regulariter non poſſint inferiores ſtatuere contra canones, & conſtitutiones Summorum Pontificum, vt mox oſtendimus; poſſunt tamen † in aliquibus caſibus,quorum precipuos lubet his ſubijcere, quoniam plurimum faciunt ad materiam, de qua in hac quæſt.agimus.Primus igitur caſus eſt, quę aſſert Abb.d.cap.fin.num.10.& ibi Curt.d. ſect.3.num.12. Fel. d. cap. quod ſuper his num.4.idem Fel.in cap.1. num.49. de conſtit.& ante eos Bal.in l. omnes populi col. 6.ff.de iuſt. & iur. & in l. 2. verſ. venio ad ſecundum,ff.de iureiur. pro quo etiam eſt optima Gloſ. in cap.latorem, 33. quæſt.2. & in cap.menſuram, verb. doloris de pœnit. diſt.1. quando nimirum ſtatutum contra Canones fieret per inferiores ex cauſa vrgenti veriſimiliter non cogitata per canonem.bonus ad id tex.in l.ſi hominem, ff.mand. quem pro hac deciſione ponderant, & explicant Curt. & Fel. loc. citat. Quæ tamen deciſio limitatur † primò, vt procedat, modò ſuperior aliàs conſuli non poſſit;ita Fel.d.num.4.& Curt. d. ſect.3.num.13.Secundo, vt † in huiuſmodi ſtatuto contra Canones ex vrgenti cauſa condito ipſa cauſa exprimatur, propter quam conditur ſtatutum, ita limitant fusè id comprobantes Curt.d.num.13.& Fel.in cap.1.fallentia 7.de conſtit. Secundus caſus ſecundum Fel. d. cap. quod ſuper his num.4. eſt, quando † Epiſcopus ſtatueret contra Canones reſpectu iuris quærendi ipſi Epiſcopo, vel Eccleſiæ. allegat primò capit.cum dilectus,de conſuet.iuncta Glo. ibi in Verb. conſtitutum; deinde allegat Gloſ.in §.ex his, 16. quæſt. 6. Fed.de Sen. conſ. 9. & alios pleroſq; docentes, poſſe Epiſcopum,& Prælatum inferiorem præiudicare Eccleſiæ ſuæ in quærendis, licèt nõ in quæſitis. Verùm ab hac deciſione huius caſus † iure optimo recedit Curt. d. ſect. 3.num.14.nam ſtatutum hoc generale præiudicans Eccleſijs eſſet irrationabile,ideoque non valeret,cap. 1.cum.ibi not.de conſtitut.in 6.& certè autem lex, diſt.4. cum ſimil.nam & conſuetudo ipſa, quæ tamen magis eſt priuilegiata,maioremq; vim habet,ſi grauamen Eccleſijs inferat,tanquam irrationabilis debet iudicis officio tolli,c. 1. de conſuetudin.neque obſtat d.c.cum dilectus cum ſua Glo.† ideo enim voluit valuiſſe illud ſtatutum, per quod aliquod iudicium generabatur Eccleſiæ in quærendis,diſponens,quòd ius confirmandi ad aliũ prælatum ſpectaret; ea inquam ratione id voluit, quia patronus id petijt tempore fundationis ab Epiſcopo,qui poteſt conſentire fauore fundationis; & conſtructionis nouarum Eccleſiarum,non obſtante etiam deciſiones illæ, quibus probatur, prælatum poſſe præiudicare Eccleſię inquærendis; procedunt enim in caſibus particularibus, in quibus nulla ſit prohibitio a iure,& poſſunt Prælati deſiſtere a tali præiudicio; nos verò loquimur, vbi fieret ſtatutum generale, pro aliqua Eccleſia, Diœceſi, vel Prouincia, per quod fieret præiudicium irreparabile,& illud quidem in omnibus caſibus contingentibus. Tertius caſus eſt, quando † inferiores Prælati, ſeu clerici ſtatuentes contra Canones reducerent rem ad terminos iuris communis antiqui.Hunc caſum referunt. Fel. d.c. quod ſuper his num. 6. & Curt. d. ſect. 3. num. 16. & approbat Marian. Soc. in cap. qualiter quando il 2. quæſt. 6. de accuſat. Verùm huius † quoque caſus deciſionem iure refellunt Fel & Curt.loc.cit.nam attendendum eſt ius corrigens, non correctum,

ctum, & sic verè hoc statutum esset contra ius; ideoq; non valeret decisio d. cap. quod super his cum simil. præterea ex alia opinione sequeretur, posse inferiores Papa iuxta canones antiquos ad septimum gradum reducere impedimentum consanguinitatis quoad matrimonium, quod extenditur solum ad quartum gradum de iure nouo, cum non debet, de consanguin. & affin. quod tamen fieri posse nemo dixerit, vt optimè arguunt præcitati Doct. qui etiam soluunt ea, quæ pro contraria opinione facere videbantur. Quartus igitur casus
14 est, quando † Episcopus, vel alij inferiores statuerent contra Canones, qui conditi sunt principaliter in fauorè clericorũ & illud statutũ a subditis clericis acceptaretur; ita post Archid. in cap. certè, 12. quæstion. 1. & Gemin. in c. placuit, 32. distinct. tradit, & satis probat Curt. d. sect. 3. num. 18. & ratio est, qui a fauori suo quilibet potest renuntiare, cap. ad Apostolicam, de regular. & l. si quis in conscribendo, C. de pact. cum suis concord. secus vero esset, quando principaliter conditi fuissent illi canones in fauorem publicum, vel Ecclesiæ, vt optimè explicat. Curt. loc. citat. idque dumtaxat concludunt quinque rationes, quas contra hunc quartum casum, seu limitationem adducit Fel. d. cap. quod super his, num. 7. probatur ex eo, quòd
15 ius † publicum pactis priuatorum tolli, vel mutari non potest, l. ius publicum ff. de pact. cap. si diligenti, de for. competen. & cap. requisiti, de testa. Quintus casus est,
16 quando statutum clericorum † est editum ante canonem; nam sustinetur statutum nisi in canone illo specialiter tollatur; text. est in cap. 1. de constit. in 6. & adnotarunt Fel. d. cap. quod super his, num. 7. vers. fallit quintò, & Curt. d. sect. 3. num. 19. Sextum casum afferunt idem Curt. d. sect. 3. nu. 20. & Fel. d. cap. quod super his num. 8. quan-
17 do † inferiores statuerent contra ius consuetudinarium, per cap. cum omnes, & c. cum M. Ferrariensis, de constit. sed hic casus non facit ad rem nostram, neque ad regulam, quam supr. cum ijdem Doct. præmiserunt; quamuis enim consuetudo sit quoddam ius, non tamen proprie est ius commune, neque canon dici potest, cum non sit communis regula. Septimus igitur
18 casus est quando † Episcopus statueret contra Canones in casibus, in quibus de iure potest dispensare. ita late Curt. d. sect.
19 3. num. 21. qui autem † sint casus, in quibus potest Episcopus dispensare contra ius commune, ponunt Doct. in cap. ar si clerici, de iudic. Aluar. Pelag. de planct. Ecclesiæ lib. 1. art. 56. Bertach. in tractat. de Episcopo 2. par. lib. 4. num. 107. & Specul. in tit. de dispensat. §. nunc. de Episcoporum a num. 1. vsque ad 22. alijs passim. Octa-
20 uus casus est, quando † statutum addereret iuri communi, imponendo nouam pœnam. ita Glos. quam sequuntur Doct. com muniter Clem. ne Romani, de elect. late Fel. d. cap. quod super nu. 9. Curt. d. sect. 3. num. 22. Duen. reg. 251. & Henr. Bottis. tractat. de Synod. Epis. 3. par. art. 1. conclusion. 13. sed hoc proprie non est contra canonem statuere, sed ei addere. Nonus
21 est casus, quando † clerici, seu alij inferiores statuerent circa aliquod dubium iuris. ita Curt. d. sect. 3. nu. 23. & Fel. d. cap. quod super his num. 9. circa fin. Butr. in c. cum dilectus, de consuet. Philip. Prob. d. cap. vnico num. 48. & seq. de cler. non resi. in 6. & Hoied. tract. de benef. in compatib. 1. par. cap. 17. num. 12. exemplum esse runt Curt. & Fel. in articulo de clerico sine iusta causa non residente, num. ipso iure sit priuatus beneficio, vt videtur innuere text. in cap. conquærente, cap. qualiter, & c. ex tuæ, de cler. non resid. vel debeat priuari per sententiam præmissa etiam monitione, vt in c. ex parte il 1. cap. inter quatuor, & c. fin. eod. tit. nam super hoc dubio valeret statutum dis ponens in alteram partem, vt late comprobat Curt. & Fel. loc. cit.
22 Decimus casus est, quando † statutum inferiorum contra ius esset conforme consuetudini, quæ contra ius in illa Ecclesia inducta est, ita post Butr. d. cap. cum dilectus col. 10. vers. ex quo infertur, de consuet. tradit Curt. d. sect. 3. num. 24. & Fel. d. cap. quod super his num. 10. in fin. dicens, & optimè, tunc valere statutum ex vi consuetudinis. ratio quoque Curt. est optima, quia si consuetudo derogat iuri, statutum, quod post consuetudinem fieret, non posset amplius dici contra ius; attento, quòd illud ius iam sublatum est per consuetudinem. Alias limitationes hu-

ius

ius eiusdē regulę,q̄ ante prēmissimus, videre poteris apud alios Doct.precipuè vero apud Hēr.Bott.d.3.p.2.1.concl.8. Alber.de Rosat.in 1.p.stat.q.7.& Rom.in l.1.ff.de iurisd.omn.iud.

23 Præmitto tertio,q̄ super statu Ecclesiæ ne que Episcopus sine Capitulo,neque Capitulū sine Episcopo statuere aliquid pot.Prior pars probatur in c.nouit,& c.quanto,de his, quæ fiunt a prælat.sin. consc. idq; adnotarūt Io. An.d.c.vn.n.1.Franc.ibid.& Statuimus n.2.Gemin.n.4.necnō Fel.in c.cū omnes n.9.de constit.vbi Dec.n.7.in 2.lect.Abb.in c. ad audientia col.2.de cler.nō resid.hoc ipsū limitantes in casu,quo Epūs tollere vellet cōsuetudinem super no residētia: Canonicorū,nā,si Ecclesia valde indigeret ministris,posset solus Epūs per statutū tollere huiusmodi cōsuetudinem. Posterior pars probatur in c.cū cōsuetudinis,de consuet.quē tex.ita intelligūt hanc opinionē latius tuentes Doct.ibid.Fel.d.c.cū oēs n. 10. Abb.n.4.& ibi cæteri scribentes, Gl.in c.1.§. cæterū,Verb.statutū,q̄ ibi oēs sequuntur, de verb.sign.in 6.idq;locū hēt nō solū quoad clericos Ecclesiarū Cathedraliū,sed ēt inferiorū vt inter cæteros pluribus cōprobant Fel.d.c. cū oēs n.11.Abb.n.4.ibiq;Butr.& Imol.Vtraq; vero pars simul probatur in Conc.Tri.sess.24 c.12.in cuius verba infra in 2.conclus.referemus,& latius explicabimus. Sede aūt Epali

24 vacāte poterit † Capitulū, in quo ēt residet potestas Epalis, ea statuere, q̄ ad statū Ecclesiæ pertineāt, quæq; durare debeāt ēt tpe Epōrum succedētiū, vt post alios latè tradūt pluribus id declarātes, Fel.d.c.cū oēs n.10.& Fran. Pauin.in tract.de pot. Cap.sed vac.1.p.q.6.p tot.q oīno ,p.isto articulo cōsulendi erūt. Reliqua,q̄ generatim dici possent de facultate Clericorū,seu Epi quoadcōdēda statuta,prter citatos Doct.in allegat. iurib. videri possūt apud Scribētes in sum.18.dist.c.1.& tot.feré de his,quæ fi.a prælat.sin.conf.cap. c.cū accessissent,de const.ci.1.& 2.eod.tit.in 6.c.vn. de cler.non resid.eod.lib.Clem. ne Romani, de elect.& alibi sæpe. His præmissis sit.

25 Prima Cōclusio.Valet† statutū Canonicorū, & clericorū sine cōsensu Epi circa modū distribuēdi quotidianas distributiones.ita gl. in d.c.2.§.cæterū,ver.statutū,de verb.sig.in 6. q̄ ibi alij sequūtur,Abb.d.c.cū cōsuetudinis n. 4.de consu.Fran.d.c.vn. §. statuimus nu.2.de cler.nō res.in 6.quē ēt refert, ac sequitur Io. Azor.Instī.Mor.p.2.lib.7.c.7.q. 17.eaq; vlt.& rō est,qa in pernīētibus nō ad statū Ecclesiæ vel ad Epm,sed solū ad ipsū Capitulū,possūt Canonici statuere sine Epo, vt satis ēt patet ex c.ex lit.de const.& cædoceri,de reser.no tatq; Glos.& Doct.d.§. cæterū,Abb,d.n.4.& post alios Fel.d.c.cū oēs n.9.in fi. Hinc infertur,q̄ poterit solū Capitulū statuere; vt statū detur ei,q̄ intererit Missæ,tātū ei,q̄ interfuerit Matutino,& sic de singulis horis:id apertè sequitur ex supradictis iūcta gl.d.c.vn.verordinationē a nemine,quē viderim reprobata ita explicāte illa verba tex. distributiones tribuātur iuxta rōnabilē cuiuslibet Ecclesiæ ordinationē clericis Collegiatarū Ecclesiarū, q̄ diuinis officijs in ijdē Ecclesijs adfuerint; ,put ēt ita explicāda sūt,qeqd voluerit Pet. a Cened.in Collectan.ad ius Canon.3.par. Collectan.15.num.7.dum ea detorquet ad alium sensum,de quo in tertia conclusione.

Secūda Conclusio.Solū Capitulū,seu clerici 26 inferiores † sine Epo nō possūt statuere de quotidianis distribut. quatenus earū distributio attingit,aut cōcernit statū vniuersalē Ecclesiæ,diuinaq; officia eorūue regimen. Id apertè cōstat ex decr.Cōc. Tri.sess.24.c.12.in fi.cuius hæc sūt verba; cætera q̄ ad debitū in diuinis officijs regimē spectāt,deq;cōgrua in his canēdi,seu modulādi rōne, de certa lege in Choro cōueniēdi,& permaniēdi,simulq;de oībus Ecclesiæ ministris,q̄ necessaria sūt,& si qua hmōi,Synodus Prouincialis ,p cuiusq;,prouinciæ vtilitate,& moribus certā cum formulā p̄scribet:interea verò Epūs nō minus q̄ cum duobus Canonicis,quorū vnus ab Epo,alter a Capitulo eligatur,in ijs,q̄ expedire videbuntur,poterit ,puidere.hactenus sacros. Trid.Synod.d.c.12.in fi.Ex quo decreto duo colligū- 27 tur.Primū† est,nō ad solū Capitulū spectare de ijs statuere,q̄ ad diuina officia,Ecclesiasticūq; ministeriū pertinēt, sed ad Synodū Prouinc.ac Metropolitanā,interim verò dū celebretur Synodus,ēt ad Epm;ex eoq; (vt id nūc 28 obiter adnotemus) improbari† sēntiam Gratian.q. dist.18.in sūma volebat.Cōcilia ēt Prouinciali nō valere ad definiēdū,& cōstituēdū, q̄ tñ ēt prius reprobauit ibid.gl. & cæteri in ver.cōstituēdi,p iura antiqua;nimirū c.ius ciuile,dist.1.c.q̄ contra,8. dist.c.Catholica,11. dist.c.illa,dist.12.c.1.de cōsec.dist.3.& c.con 29 questus,ext.de fer.De maioribus† verò negotijs fatēor cū ead.Glos.p illa Cōcilia nō posse statui,vt in c.præceptis, 12.dist.c.1.& seqq. dist.17.Alterū est,neq; ēt solū Epm sine Capitulo in his posse statuere;quia nimirū sunt ex ijs,quæ spectāt ad statum Ecclesiæ,in quibus solus Episcopus nō potest sine Capitulo ali-

quid ſtatuere, vt ſupr. hac. ipſa quæſt. premiſſ. 3. latiùs oſtendimus; idque ex eo patet, quòd interim, dum Synodus Prouincialis celebretur, vult Conc. Triden. quòd ea tractentur, ac perficiantur per Epiſcopum ſimul cum duobus Canonicis. Ad Sy-
30 nodum verò † vocandi etiam ſunt Canonici tam Cathedralium, quàm inferiorum Eccleſiarum, vbi agēdum eſt de correctione morum, aut tractandum de negotijs ad ipſa Capitula, & Eccleſias pertinentibus, aut denique condenda ſunt ſtatuta, vt ſatis comprobat Henric. Bott. d. tract. de Synod. Epiſc 2. par. num. 23. & pluribus ſeqq. Hac ratione multa videmus de diuinis officijs, eorumque regimine tum in alijs pleriſque tum verò maximè in Mediolanenſibus tum Prouincialibus, tum Diœceſanis Concilijs conſtituta, præcipuè ſub tit. quæ ad diuin. offic. pertin. quæ omnia in hoc tractatu, inſerere non decreui, quoniam non immediatè ad quotidianas diſtributiones, de quibus agimus, ſed remotè pertinere videntur; iſtque adeo contentus
31 ero, quæ ad ipſaſmet diſtributiones ſpectant. Poterit tamen ſolus Epiſcopus † circa illas diſtributiones quotidianas, quæ de nouo fiunt per detractionem tertiæ partis reditūm, & prouentuum quarumcunque dignitatum, & portionum, præbendarum, & officiorum, iuxta decretum Trident. Concil. ſeſſ. 21. cap. 3. de refor. eas proportionabiliter in ipſa fructuum deductione diuidere, & aſſignare tam perſonis Eccleſiarum, quam ipſis horis, ac diuinis officijs, vt ſatis patet ex d. cap. 3. de reform. ibi. ſeparare debere, & inter dignitates obtinentes, & cæteros diuinis intereſſentes proportionabiliter iuxta diuiſionem ab Epiſcopo etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegato in ipſa prima fructuū deductione faciendā, diuidantur. quod maximè notandum eſt etiam pro limitatione præcedentis concluſionis.

Tertia, & poſtrema, Concluſio. Regula-
32 riter non valet † ſtatutum, per quod tribuantur abſentibus quotidianæ diſtributiones. id aperte voluit Franc. d. cap. vnico §. ſtatuimus num. 2. de cler. non reſid. in 6. cum enim retuliſſet dictum Gloſ. in cap. ſecundo, de verbor. ſignificat. in 6. de quo ſupr. concl. 1. quod nimirum poſſit Capitulum ſine Epiſcopo inducere ordinationem, & conſuetudinem circa quotidianas diſtributiones certo modo diſtribuendas inter illos de Capitulo; ſubdit, intellige dummodo non ſit contra diſpoſitionem iſtius tex. nimirum d. cap. vnic. vbi expreſsè diſponitur, ne diſtributiones vlla ratione tribuantur ijs, qui diuinis officijs non adfuerint, exceptis tribus illis caſibus, hoc eſt, corporalis neceſſitatis, infirmitatis, & vt litaris Eccleſiæ. ſed id apertè tradit idē Franc. in cap. fin. num. octauo, de reſcrip. in 6. poſt Butr. & Imol. in cap. cum omnes ext. de conſtitut. Probatur etiam hæc concluſio ex cap. quod ſuper his, de maior. & obed. cum alijs iuribus, quibus ſup. hac ipſa quæſt. in princ. oſtendimus, regulariter non poſſe inferiores contra Canones ſtatuere; vbi etiam diuerſitatis rationem attulimus, cur poſſint contra canones conſuetudinem inducere, non autem condere ſtatuta. Idem quoque conſuiſſe fertur Sacra Congregatio Trident. Conc. dum ad ſeſſ. 24. cap. 12. de refor. in vna
33 Mediolanen. reſpondiſſe dicitur, † per Concil. Tridentin. eo loco ſublatas eſſe omnes vacationes, per quas licebat Canonicis duos, aut tres menſes abſentibus diſtributiones percipere; idque verum quo-
34 que eſſe, licèt † omnes fructus Canonicatuum conſiſtant in diſtributionibus; nam etiam hoc caſu omnes vacationes ſunt
35 ſublatæ: ſecus verò † ſi in fundatione huiuſmodi vacationes eſſent conceſſæ. Idem etiam ſtatuit Concil. Prouinc. Mediol. 1. ſub tit. de miniſtr. Eccleſiæ, & diuinis officijs, irritans, & tollens omnes ſtatutum, quo aut abſenti quauis de cauſa eius die, vel ſacræ horæ, in qua muneri ſuo defuerit, aut omnino cuiquam contra quam iure communi, & Tridentini Concilij, & Prouincialibus Mediol. Concilijs definitum ſit, diſtributiones quotidianæ dari ſolerent; ſtatuensq; quòd ſi datæ fuerint, qui acceperit, ſuas non faciat, ſed eas reſtituere teneatur.

36 Quare laxè nimis † locutus eſt Petr. à Cened. d. 3. par. collect. 15. num. 7. dum voluit, Eccleſiæ ſtatuto caueri poſſe, vt abſens ob ſolam animi oblectationem, reſq; ſuas componendas per duos, aut etiam tres menſes in anno integrè percipe-

re

re possit quotidianas distributiones, ac si semper, & assiduè diuinis officijs interesset. Neque, vt ipse putat, pro eius opi-
37 nione† facit tex. d. cap. vnico §. statuimus dum disponit, distributiones esse dandas, & recipiendas iuxta rationabilem cuiusque Ecclesiæ ordinationem; hæc autem ordinatio, qua illi duo menses concedantur ad res familiares componendas, & honestam animi oblectationem, rationabilis videatur, vt sic ex interuallo ministri regredientes ad cultum diuinum alacriori spiritu illi incumbant. nam, vt admittamus, id rationabile esse, iuxta ea, quę in præced. q. concl. 3. latius deduximus;
38 sola rationabilitas † cum lapsu legitimi temporis sufficit in consuetudine contra ius, vt patet ex tex. in cap. fin. de consuet. & ibi voluit Glos. fin. in fin. cuius opinionem satis sequitur Abb. ibid. num. 13. de statuto verò hoc non habemus; sed vel regulariter non valere statutum inferiorum contra ius Canonicum, vel vbi causa aliqua admittatur ad validandum statutum contra canonem, eam debere esse vrgentem neq; cogitatam per canonē per ea, quæ paulò ante præmiss. 2. in primo casu adduximus. Præterea quod dicit tex. d. §. statuimus, de ordinatione rationabili cuiuslibet Ecclesiæ, id intelligendum est quoad hoc, vt Missæ, & singulis horis canonicis certa distributionum portio assignetur, quam acquirat qui illis interfuerit, vt ibi explicat Glo. in Verbo, ordinationem à nemine, quē viderim, reprobata, sed in specie approbata per Anchar. ibid. num. 2. in initio. Minus etiam pro illa
39 Petri opinione facit † Glos. d. cap. 2. §. cæterum, Verb statutum, de verb. sign. in 6. solum enim vult, posse Capitulum sine Episcopo statuere, quòd certis modis quotidianæ obuentiones distribuantur, quatenus tamen id non statum Ecclesiæ, sed singularia Capituli negotia tangit, vt patet ex eiusdem Glos. verbis; at verò, quod hæ distributiones dentur absentibus, seu magis huic, quam illi, quis dubitat ad Ecclesiæ statum pertinere? Couar. vero, qui pro eadem opinione à Cened. adducitur d. lib. 3. var. resolut. cap. 13. num. tertio versic. prima sane,
40 † solum docet, consuetudinem interpretari posse in casu dubio iuris, an absentibus distributiones quotidianę debeantur, nec ne; quod proculdubio ad rem non facit; tum quod non sumus in casu dubio iuris, sed manifesto, quod absentibus regulariter non debeantur distributiones; tum quod diuersa ratio est consuetudinis, & statuti, vt antea diximus. Idem autem Couar. num. 8. versic. decimotertio illud est, similiter loquitur de consuetudine; & præterea de absente à parte vnius horæ. qui etiam ad otium non diuertat. Sot. verò lib. 10. de iust. quæst. 5. art. 6. versic. postremum denique dubium huc pertinens, loquitur similiter de eo, qui abest a parte vnius horæ, quod tamen non probat; & præterea de statuto, cui ad iuncta sit consuetudo, quod facile admittemus, per ea, quæ tradidimus supr. hac ipsa q. præmiss. 2. in 10 casu. Denique quod idem Petr. à Cened. pro sua opinione adducit valere consuetudinem, quod ille, qui abfuit pro vtilitate Ecclesiæ, de foris veniens & per paucos dies faciens moram in domo sua, licet diuinis non interfuit, distributiones percipiat; & generatim valere consuetudinem, vt ex iusta causa absens easdem recipiat. id vtrunque, falsem in consuetudine legitimè præscripta, gratis damus, & in præced. q. suis locis demonstrauimus; verum non rectè infertur a consuetudine ad statutum; tum quod diuersa sint, iuxta vulgatam l. Papianus, ff. de minor. tum quod, regulariter posse quidem inferiores contra canones legitimam consuetudinem inducere, non autem statuere, sup. hac eadem quæst. in princip. discrimenis quoq; rationem afferentes, ostendimus.

De huiusmodi verò statutorum permittentium absentiam aliquot mensium vi, ac validitate plura tradit Garz. d. cap. 2. à num. 213. ad 254. vbi etiam tractat, an si confirmata sint a Sede Apostolica in forma communi, vel in specie, sublata sint per Trid. d. sess. 24. cap. 12. de qua confirmatione, præter Doct. cap. cum omnes, & cap. cum acceßissent, de constit. & tit. de confir. vt vel mut. late quoq; Mandos. reg. 22. quæst. 9. & 10. de ijdem verò statutis aliquid etiam agit idem Garz. d. cap. 2. num. 308. & multis seqq. pleriiq; autem

num.præced.ac seqq. multa affert ad interpretationem d.cap.12.quoad absentiam trium mensium.

Limitari autem potest hæc nostra tertia
41 conclusio primò, vt † tolerari possit statutum, per quod senibus, & benemeritis, qui saltem per quadraginta annos continuos Ecclesiæ inseruierunt diuinis intereſſendo, dentur distributiones licèt ampliùs diuinis non interſint: tum per ea, quæ attulimus supra hac ead.2.par.quæst.5. ferè per totam, maximè verò ad fin. tum quia id satis obligatur ex declaratione Sacr. Congreg. interpretatum Tridentini Concilij, quæ ad seſſ.24.cap.12. de reformat. in vna Oscen. dicitur censuisse, quòd, licèt statuta sint sublata, per quæ absentibus dantur distributiones, nihilominus Gregor. 13. senibus, & benemeritis misertus mandauit, statutum Compostellanum tolerari, per quod debentur distributiones non seruientibus, qui per 40. annos iam seruierunt. hoc ipsum, verò qua de ijs, qui per 40. annos seruierunt, tenet Nic. Garz. tractat. de benef. par.3.cap.2.num.344. Limitatur secundò eadem conclusio, vt valeat
42 † statutum, quod dentur quotidianæ distributiones absenti vrgenti aliqua de causa verisimiliter non cogitata per canonē; quod probatur ex ijs, quæ latiùs adduximus supr. in hac quæst. præmiss.2.cas.1.vbi satis demonstrauimus, posse inferiores clericos ex huiusmodi causa contra canones statuere; idem apertè voluerunt Palud. in 4.dist.15.quæst.5.concl.9. Sot. dict. vers. postremum denique dubium, Cened. d. Collect.15.num.7. Nauar. tract. de orat. & hor. canon. cap. 5. num. 20. & cap.21.
43 num.63. Non admitterem † tamen, quod post Palud. docet Nauar. ibid. nimirum, quòd stante huiusmodi statuto de percipiendis in absentia sine iusta causa distributionibus, licèt non possit hic absens eas percipere in foro conscientiæ; in foro tamen exteriori non esset ei detrahenda sua portio. nam rationes mox adductæ initio huius conclusionis procedunt in vtroque foro, & maximè in foro exteriori. Minùs
44 verò admittendum † est, quod idem Nauar. dict. cap.3. num. vigesimoprimo docet, quòd, vbi se aliquis vigore statuti excusat, quin alicui horæ interſit ob aliquam causam à statuto probatam, modò ea causa subsit, licèt implementum postea differatur, poterit licitè illius horæ distributionem percipere; vt, si quis se excuset à Vesperis causa studij, vel lectionis, & differat studium, vel lectionem longè post Vesperas. obstat enim illa ratio quòd cessante causa cessare debet effectus cap. cum cessante, de appell. cum similib. distributiones verò dantur à statuto huic absenti ob talem causam; ergo &c. Deni-
45 que laxè nimis † loquitur idem Nauar. dum d.num.21. & d.cap.21. num.64. inter causas iustas, ob quas possint a statuto dari absenti distributiones, enumerat resecationem barbæ, aduentum hospitis, visere cognatos, vel amicos, & similia; nemo enim non videt, has esse leuissimas causas; quarum implementum cum in aliud tempus differri possit, & debeat, non est, quòd propter eas Ecclesias, diuinusque cultus deseratur, quod idem sentit Garz. d. c. 2.num. 245. cum seq. ex eoque suadetur, quòd etiam secluſis distributionibus maxima sit obligatio Canonicorum in Ecclesiam diuinorum officiorum celebrandorū gratia conueniendi, vt patet ex cap. fin. 92.dist. & adnotauit idem Nauar. dict. cap. 5.num. 18. Potiùs verò cum eodem Nauar.
46 ibid. recenserem inter has causas † studium, idq; propter eius vtilitatem, de qua per Doctor. in cap. licèt, de præb. & cap. fin. de magistr. aut peregrinationem, maximè necessariam ex voto, iuxta tradita per Doct. in tit. de vot. & Odd. tract. de restit. in integr. quæstion.7.artic.13. Idemque eadem ratione dici posset de eo, qui abest propter vtilitatem communis Ecclesiæ suę ciuitatis, prout pleraque huiusmodi statuta sunt tum in alijs multis, tum præcipuè in Ecclesia Metropolitana Mediolanensi. Sed quia illius Ecclesiæ statuta Apostolica fuerunt auctoritate condita, non sunt semper in exemplum ita trahenda, vt quelibet Ecclesiæ, illis similia statuta saltem omnia condere possint. Certè in Prouincia Mediolanensi nequeunt ordinaria auctoritate fieri statuta, per quæ absentes causa studij, aut in seruitio Episcopi, vel simili de causa a iure non approbata pro distributionibus in absentia percipiendis, eas recipiant,

pro-

propter decretum Concilij Prouin. 1. par. 2 sub. tit. communia de Ministris, huiusmodi statuta expresse prohibens, atq; irritans. Illud sanè admittendum est, quod docet
47 Nauar. d. num. 64. quod † vbi statutum ob aliquam iustam causam dat aliquos dies absentię, licèt Clericus aliquas ex illis diebus horas, quibus etiam diuina officia in choro recitantur, malè consumat in ludis, & similibus. tamen pro eo tempore licitè percipit distributiones, tum quòd principaliter illi dies accipiuntur pro iustis occupationibus; tum quòd neque etiam minùs principaliter sumuntur ad illa mala, vel vana, sed hæc incidunt incumbenti principaliter rebus, ac negotijs iustis ab ipso statuto probatis. Similiter, licèt regula-
48 riter statutum † non extendatur ad casum fictum: tamen vbi duo æquiparantur aliure
49 statutum disponens in vno casu † extenderetur ad alium, vt in hac specie adnotauit Anchar. d. cap. vnico num. 2. & probatur ex latiùs per nos adductis in tract. de Option. can. cap. 4. quæst. 3. concl. 2. circa medium.

Limitari potest tertiò hæc eadem prin-
50 cipalis conclusio † iuxta tertium, & sequentes omnes casus, in quibus supra hac ipsa quæst. in 2. præmiss. ostendimus, posse inferiores statuere cœtera canones, ad quos breuitatis causa studiosum lectorem remitto: sicut pro ea difficultate, an valeat specialis constitutio, vt absens ob iustam causam in iure expressam careat distributionibus, videndum est quod diximus quæstion. præced. nn. 40. sequens enim quæstio iamdiu nos ad se vocat.

SVMMAE RERVM.

1 *Priuilegium, dispensatio, & beneficium quomodo inter se differant; & num seqq.*
2 *Dispensatio quid sit.*
3 *Priuilegium quid sit.*
4 *Beneficium Principis quid sit.*
5 *Dispensatio strictissimam patitur interpretationem.*
6 *Beneficium latissimè est interpretandum.*
7 *Priuilegium strictam habet interpretationem. etiam si agatur de modico præiudicio; num.* 8. *illudq; motu proprio concederetur, personæ aliàs priuilegiatæ; nu.* 9. *Vel si contineret fauorem illius, cui conceditur, aut inciperet esse damnosum alijs. num.* 10
11 *Priuilegium non extenditur etiam ex identitate, aut maioritate rationis.*
12 *Priuilegium extenditur quando aliàs redderetur inutile. Aut præiudicaret speciali statuto, res; reduceretur ad ius commune; nu.* 13. *aut priuilegium contra ius iure suadente conceditur; num.* 14. *aut vbi constat, quod Princeps vult præiudicare tertio; nu.* 15.
16 *Priuilegium restringi non debet vltra id, quod proprietas verborum patitur.*
17 *Concessio distributionum absentibus à Pontifice facta neque dispensatis neque beneficium, sed propriè priuilegium dicitur, strictamq; habet interpretationem; & num.* 18.
19 *Papa potest aliquibus clericis priuilegio concedere vt absentes percipiant distributiones quotidianas.*
20 *Ius humanum potest ab eo, qui illud condidit, tolli: & ibi quod Papa potest aliquem priuilegiare in his, quæ a toto Conc. generali, imino & Apostolis, vt Episcopis sancita sunt.*
21 *Priuilegium alicui concessum à Papa, vt is percipiat in absentia fructus sui beneficij integre, ac si in Ecclesia sua resideret, non comprehendit quotidianas, distributiones. Idem vbi priuilegium solum habeat, quod percipere fructus, ac si præsens esset, vel fructus beneficij.*
22 *Mortuaria, & anniuersaria non comprehenduntur in priuilegio alicui concesso, vt possit in absentia percipere fructus, reditus, prouentus, obuentiones, & emolumenta, atq; etiam distributiones quotidianas.*
23 *Priuilegium concessum aliquibus Ecclesijs, vt earum clerici possint abesse per duos menses in anno, & tamen percipere distributiones, sumit interpretationem ab earundem statuto, & consuetudine rationabili.*
24 *Mens Principis in priuilegijs maxime est attendenda.*
25 *Statuta, & consuetudines rationabiles Ecclesiarum in dubio censetur Papa velle seruare illæsas.*
26 *Priuilegium intelligitur iuxta statutum, ab eoque sumit interpretationem.*
27 *Priuilegium concessum aliquibus, vt possint abesse per duos, aut tres menses in anno, &*

tamen percipere distributiones, intelligendum, & practicandum est sine diminutione cultus diuini; & quomodo id fieri possit; num.28.

29 *Priuilegium absentiæ duorum mensium cum perceptione distributionum an prosit ijs tantum, qui decem mensibus seruierunt, an verò etiam ad ratam; & nu. seq.*

31 *Ratio eadem est de toto quoad totum, quæ de parte quoad partem.*

33 *Absens pro parte à Prouincia quomodo præscribat longo tempore; & num. 37.*

34 *Ad missus ad distributiones, earumque capax priuilegio integro duorum mensium tunc demum gaudet si decem mensibus seruiat, alias solum ad ratam eo fruitur; & nu seq.*

35 *Ratio vnica pro expressa habetur. & ad sui limites restringit dispositionem n. 36.*

38 *Priuilegio integro absentiæ duorum mensium minus gaudere debet qui minus seruit.*

39 *Beneficium latam recipit interpretationem, priuilegium, & dispensatio strictam.*

40 *Absentia beneficiati ab Ecclesia, eiusque seruitio odiosa res est.*

An, & quando priuilegio cõcedi possit, vt absentes Distributiones Quotidianas percipiant. Quæstio XIV.

EX tribus quæstionibus, quas, supr. in initio quæst. 12. continenter tractãdas proposuimus, reliqua est hęc de priuilegio: quid nimirum possit in tribuendis ijs, qui diuinis officijs non intersunt, quotidianis distributionibus.

Præmittendum autem est primò, differre inter se ista tria, † dispensationem, seu indulgentiam, priuilegium; & beneficium: si enim Principis concessio † simpliciter aduersus ius commune, & quod vt plurimum accidit, ad fauorem vnius fiat, in dispensationem, & indulgentiam transit; & definiri potest iuris relaxatio ab habẽte potestatem relaxandi facta, vt definit Thom. Sanch. trac. de Matrim. lib. 8. disp. 1. num. 2. vbi ait, plerosque addere definitioni hęc verba, (cum cognitione causæ:) si vero in † alterius præiudicium conceditur, tunc priuilegium appellatur, deniq; † neque iuris communis detrimentum, neque alterius damnum huiusmodi concessio contineat, beneficium propriè nuncupatur, vt tum alibi sæpè, tum frequentissimè testantur scribentes in l. fin. ff. de constit. Princip. l. si quanto, C. de bon. vac. lib. 10. c. cum dilecti, de donat. c. olim, de verb. sign. & cap. priuilegium, de reg. iur. in 6. idque in specie tradiderunt Camera. in repet. cap. Imperialem fol. 637. de prohib. feud. alien. per Feder. & Carol. Tapia ad rubr. ff. de constit. Princip. cap. 4. num. 120. ad fin. De interpretatione autem, legis irritatione, abrogatione, ac derogatione, præter Doct. in rubr. de legib. & constitutio. videri possunt inter Theologos Azor. par. 1. Instit. Moral. lib. 5. cap. 15. Sot. lib. 1. de iust. & iur. quæst. 7. art. 3. & Tho. Sanch. tract. de Matrim. lib. 8. disp. 1.

Præmittendum secundò, dispensationẽ † strictissimè esse interpretandam † text. est in cap. 1. de fil. presbyt. in 6. idque adnotauit Io. Andr. Abb. Fel. & alij in cap. ac si clerici §. de adulterij, ext. de iudic. latè Carol. Tap. d. rubr. cap. 5. num. 1. cum seqq. & Sanchez d. disput. 1. a num. 3. vbi id optimè declarant. beneficium verò latissimè † est interpretandum, d. cap. cum dilecti, de donat. cap. olim, de verb. sign. & cap. quia circa, de priuil. cùm simil. fusè Tapia d. rub. cap. 7. per totum. Sanch. d. lib. 8. disput. 2. ferè per totam, vbi agit de potestate dispensandi, & Doct. in præcitatis iuribus, atque alibi sæpe. priuilegium denique, quoniam in alterius detrimentum vergit, stricte † est interpretandum, vt colligitur ex cap. sane, vbi Abb. & Dec. de priuileg. latissime Fel. in cap. causam, quæ, num. 9. cum nonnullis seqq. vbi declarat, de rescript. & Tapia d. rub. cap. 6. num. 1. idque procedit † etiam si agatur de modico præiudicio, aut motu proprio † concederetur, personæue alias priuilegiatæ; vel si † contineret fauorem eius, cui conceditur; vel si etiam ex post facto incipiat alteri præiudicare; vel si præiudicet habenti indultum generale, vt optime probat Claud. d. l. fin. col. 5. 6. & 7. ff. de constit. Princip. vbi etiam probat. † non esse extendendum ad causam similẽ ex idẽtitate, vel maioritate rationis. Id ipsum verò non procedit † quãdo alias redderetur inutile priuilegium, nisi extenderetur.

retur,cap.in his,vbi Doct.de priuil.Claud.
13 d. col. 7. aut quando † derogaret speciali statuto,& res reduceretur ad ius commune , Glos. in cap. statutum ver. numerandum, de præben.in 6. late Tapia d. cap. 6.
14 num. 9. aut quando † priuilegium contra ius iure suadente conceditur,Butr.& Abb. in cap.tua nobis,de verb. signif. Claud. d.
15 col. 7. limit. 2. aut quotiescunque † constaret de mente Principis volentis præiudicare tertio , Claud. d. col. 6. limit. 1.
16 Denique restringi non debet † vltra id, quod proprietas verborum patitur . Carol.Tapia d.cap.6.nu.12.post Ang.d. l. fin. ff.de constit.princip.Aret.in l.cum lege ff. de testam & Rube.consil.135.nu. 3. Quoniam vero concessio de percipiendis in absentia quotidianis distributionibus , de qua hic agimus , est contra ius commune; vt patet ex tex.d. cap.vnico cum ibi traditis per Doct. de cler. non resid. in 6. ideo
17 † beneficij nomen non meretur : & quia tendit ad præiudicium quimuis modicum tertij , cum per huiusmodi concessionem fiat , vt portio huius absentis, quæ alioqui regulariter accresceret deberet interessentibus , propter huiusmodi concessionem
18 non accrescat ; hinc fit;vt † non dispensationis, sed priuilegij nomen hæc ipsa concessio nanciscatur , & iuxta supra dicta strictam habeat interpretationem,neq; extensionem aliam,quam mox commemorata,admittat.

Prima Conclusio.Certum est,posse Sum
19 mum Pontificem † alicui , vel aliquibus clericis Ecclesiarum Collegiatarum priuilegio concedere , vt absentes percipiant quotidianas distributiones. ita in specie tradit Gl.Io.An.d c. vnico in Verb. adfuerint;idem o.An.ibid. in nouel'. nu. 3. Anchar.num.1.Prob.num.50.& ibi Gemin.in 9.statuimus num.5.Franc.nu.3. Aug. Bero. quæst. 114. num. 1. & 4. ratio clara est ; nam distributiones quotidianæ iure humano introductæ sunt , eodemq; iure inductum est , vt, ex solum interessentibus vere , vel fictè diuinis officijs tribuantur , vt patet ex d.cap.vnico,& ijs, quæ latius adduximus supr. 1. p. quæst. 5. concl. 1. &
20 2.ius autem humanum † potest ab eo,qui illud condidit , tolli , vt probatur in cap. proposuit, de conces. præben, & tradunt ibi Doct.& in cap.quæ in Ecclesiarum, de constit.& in cap.alma mater,vbi inter cæteros Couar. de senten. excom. in 6. 2. par. relect.in initio num.2.& melius idem Couar.Epit.de Sponsal. & matrim.cap. 6. vbi id probat etiam de ijs,quæ a toto Concilio statuta sunt ; immo & ab ipsis Apostolis tamquam Præsulibus sancita fuerunt; vt in illis possit Papa ex causa dispēsare aliquem priuilegiando.quare, licet Summus pontifex d.cap.vnico , & in alijs iuribus statuerit,vt regulariter non nisi interessentibus dentur distributiones ; contra id tamen poterit aliquem priuilegiare; immo & statuere , idque maximè cum Papa summam habeat in beneficialibus potestatem,cap.1.de præben. in 6. cum alijs , quib. id fusè ostendimus in tract.de Option.cap.8.q.1.nu.2.

Secunda Conclusio . Si Papa alicui clerico Ecclesiæ Collegiatæ concedat,vt percipiat fructus beneficij sui in absentia integrè , ac si in eadē Ecclesia resideret adhuc
21 non censeretur † illi concessum, vt possit in absentia percipere quotidianas distributiones.Ita Io.An.d. c.vnico in nouel.nu. 3. quem sequitur ibi Gemin. in §. statuimus num. 5 & Viu. in commun.opin.Verb.distributiones quotidianæ in fin. Couar. d. lib.3.var.resol.cap.13.num.2.post Cassad. decis. vnic. sub tit.de cler. non residen. & alios . Ratioque esse potest ; tum quod distributiones nomine fructuum beneficij non continentur,vt d. 1. p. quæst. 6.latius ostendimus ; tum quod aliud est residere , aliud diuinis interesse; distributiones vero dantur tantum interessentibus , vt fusius demonstrauimus d. 1.par.quæst.4. post medium.neque obstat verbum integrè , quia tale verbum non includit distributiones quotidianas , vt adnotarunt Io. An. & Gemin. loc. cit. per tex. in cap. licet , de præben. qui apertus est ; cui ego addo alium in cap.fin.de magistr. & in cap.2. de priuil. in 6. ex quo duo colliguntur. alterum , erraſſe Glo.2.c. cū dilectus, de cler. non resid.Vinc.in c.excōicamus 2. Catholici,de hæret.& Host.in c.ad liberandā,de iudæ.qui contrarium senserunt . Secundo colligitur, idem multò magis dicendū vbi priuilegium solum contineret , quod posset quis percipere fructus beneficij,ac si præ-

sens esset; tum per supradicta; tum per ea, quæ adduximus supr. hac eadem 2. par. q. 4. præmiss. 4. vbi ostendimus, differre præsentiam ab intereſſentia: tum quia id in specie tradit Viu. d. Verb. distributiones, ad fin. & Couar. d. nu. 2 post Glos. communiter receptam d. cap. vnico, Verb. adfuerint. Multo autem fortius idem dicendum erit, vbi Papa solum concederet priuilegium, quod quis posset in absentia percipere fructus beneficij sui vt est tex. vbi Glos. communiter approbata, in c. fi. de rescript. in 6. & constat ex supradictis præsertim d. quæst. 6. vbi etiam alios pro hac cõclusione: retulimus. Plura verò de hisce priuilegijs Papæ percipiendi fructus, in absentia maximè, an sint sublata per Trid. agit Nic. Garz. tract. de benef. par. 3. c. 2. ex nu. 265. vsq; ad 307.

22 Tertia Conclusio. Priuilegium † alicui concessum à summo Pontifice, vt possit in absentia percipere fructus, reditus, prouẽtus, obuentiones, & emolumenta sui Canonicatus, atque etiã distributiones quotidianas, adhuc non cõprehendit mortuaria, seu anniuersaria. Moueor autẽ; tum qp in hanc sententiã inclinare videtur. Nau. magnæ auctoritatis vir in cons. 13. de cle. nõ resid. lib. 3. vol. 1. eamque quoad posteriorem partẽ satis apertè tenent Card. & Clem. vt ij, qui, de æt. & qual. Lap. alleg. 34. & 36. dũ asserunt, appellatione distributionum quotidianarũ huiusmodi mortuaria, & anniuersaria non venire, vt eos refert, non dissentiens, Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. c. 7. quæst. 4. licèt veniant nomine distributionũ simpliciter, vt par. 1. quæst. 3. ad fin. satis docuimus. At verò concluſ. priorem partem apertè tuetur Boer. decis. 224. loquens in locutione, quæ proculdubio laxiorem interpretationem admittet, quam priuilegium, quod strictè sumendum est, paulò antè ostendimus. idem quoque voluerunt Oldrad. cons. 216. num. 1. Fel. in cap. ad aures nu. 14. de rescript. & Anchar. in Clem. vnica num. 41. & 42. de concess. præben. post Io. And. in addit. ad Specul. eod. tit. colum. 6. Add. ad Rot. decis. 8. de prębend. in nou. Bellenz. in tract. de charit. subsid. & post alios Couar. d. lib. 3. var. resol. cap. 13. num. 1. ad fin. dum tradunt, appellatione redituum, & valoris beneficij non contineri mortuaria, & anniuersaria. idem denique ex eo probatur, quòd distributiones nomine prouentuum, redituum, obuentionum Canonicatus, seu beneficij non veniunt, vt d. 1. par. quæst. 7. latius ostendimus; æquiparantur autem inter se distributiones quotidianæ, & mortuariæ, seu anniuersaria, vt constat ex d. cap. vnico in fin. vbi Doct. communiter id adnotarunt: immo maior ratio est de his, quam de distributionibus, cum magis incerta sint, vt constat ex Io. And. Boer. & Anch. loc. cit. qua ratione non obstat, quod d. quæst. 7. concluſ. vlt. docuimus, distributiones contineri nomine emolumentorum beneficij, & Canonicatus, adhuc enim dispar est ratio propter maiorẽ incertitudinem mortuariorum; sed & illa disparitas est, quod percipere anniuersaria, & mortuaria non ita præcise, & per se conuenit ratione Canonicatus, & beneficij in Ecclesia Collegiata, sicut de perceptione distributionum constat ex c. dilectus il 1. & cap. pro illorum, de præben. nam etiam Rectores Parochialium, & alij Clerici aliarum Ecclesiarum, quã quæ Collegiatæ sunt percipere possunt, & habere huiusmodi mortuaria, & anniuersaria, vt quotidie videmus, atq; adeo potius ratione personæ ipsius beneficiati, vel ordinis Clericalis, quam ex beneficio ipso prouenire, aut pendere dici possunt. Accedit & illa ratio, quod in ijs, quæ fauorem animæ respiciunt tutior via est eligenda, Clem. exiui §. itẽ quia, de verb. sig. & post alios Sebast. Med. opusc. 4. nu. 9. vbi cum multis num. seqq. pleraq; tradit de animæ fauore; sumendaq; est ea interpretatio, quæ fauet animę, vt idem docet d. num. 9. post Bero. cons. 181. num. 3. vol. 1. & Port. cons. 101. nu. 7. ob cuius etiam fauorẽ recedimus à regulis iuris, vt idem probat num. octauo, ex quo fit, vt de huiusmodi anniuersarijs, septimis, & tricesimus portio canonica non detrahatur, vt in specie fuit decisum in capitulo fin. de testam. & cap. ex parte il 3. de verb. sign. Posterior vero pars huius conclusionis, quod nimirum ista mortuaria, seu anniuersariæ non contineantur in priuilegio de percipiendis in absentia quotidianis distribu-

tio-

tionibus, probatur ex eo, quod hæc diuersa sunt inter se; nam distributiones quotidianæ illæ sunt, quæ quotidie distribuuntur, vel distribui possunt, vt in specie tradunt inter cæteros Prob.d.cap.vnico, nu. 1. & 2. constat; ex ijs, quæ nos latius adduximus sup. 1. part. quæst. 1. ad fin. & quæst. 4. circa medium; hęc autem mortuaria non quotidie, neque etiam certis diebus distribuuntur, aut lucrifiunt, vel lucrifieri possunt. Ex hac vero conclusione statim sequitur, quod in illis Collegiatis Ecclesijs, quæ huiusmodi priuilegio gaudent, vt eius clerici absentes animi relaxandi gratia duorum, vel trium mensium spatio in anno percipere possint distributiones quotidianas, nec non fructus, reditus, prouentus, obuentiones, iura, & emolumenta sui beneficij; quo melius & clericorum conscientiæ, & defunctorum suffragijs consulatur, reditus hi mortuariorum seu aniuersariorum non sunt in massa distributionum quotidianarum collocandi; sed separatim ob illa diuidendi sunt inter eos duntaxat, qui diuinis actu, & vere interfuerint, vel ab interessentia excusentur ob iustam, & rationabilem corporis necessitatem, aut infirmitatem, aut denique ob euidentem Ecclesiæ vtilitatem, atq; adeo pro interessentibus habeantur, iuxta tex. in d. c. vnico, §. qui verò, & §. fin. de cler. non resid. in 6. Ratio est; ne ij, qui nullas plerumq; preces pro animarum suffragio fundunt, sed aliquando prophanis, aliquando etiam minus honestis rebus, operam dant, contra defunctorum voluntatem, ac præter summi Pontificis pij parentis intentionem reditus, ac prouentus pro earundem animarum redemptione, ac defunctorum suffragio institutos, ac destinatos percipiant; vel saltem aliqua ex parte spiritali auxilio ijdem defuncti fraudentur propter exiguum numerum exorantium, & annuerijs illis interessentium, quod à Capitulo vniuerso, cui huiusmodi onus pro ijdem exorādi impositum est, expectabat, constituta cōpetenti eleemosina quæ tamen ab exiguo numero Canonicorū percipitur, qui sane vniuersum Capitulum repræsentare iure non potest.

Quarta Conclusio. Priuilegium
23 † absolute concessum aliquibus clericis, vel etiam vniuersis, ac singulis alicuius Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, vt possint per duos menses in anno abesse, a Choro, seu Ecclesia sua, & tamen percipere quotidianas distributiones, sumere debet interpretationem a statuto, & consuetudine rationabili illius Ecclesię, cui cōceditur, puta, quod diebus festis duplex distributio, pontificalibus triplex assignata sit, de qua rationabilitate diximus sup. hac eadem 1. p. q. 3. concl. 5. ad fin. ideoque in hoc casu duorum mensium ijsti absentes non habebunt dumtaxat sexaginta dies naturales ex ijs, quibus simplex portio assignata sit; sed neq; ex ijs, quibus duplex, aut triplex, verum ex omnibus hisce communiter; ex quibus in fine anni vnica summa constituenda erit ex qua deinde subducenda erit, sexta pars, quam si non excedat tempus absentiæ alicuius in toto anno, in quo integro habebat ius percipiendi distributiones, habendos erit pro præsente, & interessente, atque adeo integras totius anni distributiones percipiet; & ita alicubi practicatur; quæ quidem praxis vna cum hac nostra conclus. eam rationem habet, quod sic nihil violatur mens Papæ concedentis huiusmodi priuilegium; sic enim in casu huius consuetudinis, seu statuti, cui mox mentionem fecimus, habet clericus sextam dumtaxat partem totius anni, sicut in casu verborum priuilegij de duobus mensibus. mens autem Princi-
24 pis † in priuilegijs maxime attendenda est, l. in conditionibus primum locum, ff. de condit. & demonstr. cum alijs, de quibus per Iaſ. in l. 3. num. 1. C. de lib. præter. & Paris. consil. 90. num. 11. & 14. lib. 2. Franc. Marc. decis. Delph. 365. num. 32. 1. par. & ex eo etiam probatur, quod
25 Papa in dubio † mandare videtur, vt Ecclesiæ statuta rationabilia, & consuetudines seruentur, vt constat ex cap. cum olim, de consuetud. c. ex parte, de concess. præb. extr. cap. fin. de consuet. in 6. c. cum in Ecclesia, de præben. & c. 1. de constitut. cod. lib. & adnotauit Abb. in c. possessiones, de reb. Eccl. non alien. & Franc. Marc. decis. Delphin. 1269. nu. 1.
26 immo & priuilegium † intelligitur iuxta statutum, ab eoque sumit interpretationem, vt probat late Burſat. conſ. 85. num. 12. lib.

12.lib.1.& Menoch.conſ.227.num. 35. & conſ.266.num.9.lib.3.

Quinta, & poſtrema Concluſio. Priui-
27 legium huiuſmodi † aliquibus clericis,vel toti Eccleſiæ Collegiatæ conceſſum, vt ij abeſſe poſſint per duos, aut plures menſes in anno, & tamen quotidianas diſtributiones integrè percipere,ita intelligi,& in vſum deduci debet,ne Eccleſia patiatur defectum miniſtrorum, & ſine diminutione cultus diuini.Optimus ad id tex.eſt in cap. cum ad hoc,quod eſt pen.de cleric.non reſid.vbi cauetur, quòd priuilegiati etiam per Summum Pontificem ſuper abſentia, reuocari debent, ſi Eccleſia ob id patiatur miniſtrorum defectum. item tex. in c.ſuggeſtum,de decim.cum ſimil.vbi reuocatur priuilegium cum incipit Eccleſię eſſe damnoſum.facit etiam, quia Papa intendit, vt diuinus cultus potiùs augeatur, quam minuatur,cap.pen.de conſtit.ext. & cap. fin. de reſcrip.in 6.cum alijs, quæ de fauore diuini cultus adduximus ſup.1. par.quæſt. 5.concl.3.& quæſt.10.ferè per tot. ex quo fit,vt huiuſmodi priuilegia ſemper habeãt illam clauſulam, ſine diminutione cultus diuini, & præterea contineant etiam illã, de licentia Ordinarij; quoniam ad eum ſpectat iudicare,& arbitrari, quando propter abſentiam clericorum eccleſia patiatur defectum miniſtrorum, & diuinus cultus minuatur,& prouidere, ne id fiat iuxta text.eum ibi not.d.cap.pen.de cler.non reſid. Poterit autem hoc in caſu arbitrari
28 meo quidem iudicio, † tunc non eſſe diminutum cultum diuinum, ſeu Eccleſiam non pati defectum miniſtrorum, quando maior pars Clericorum illius Eccleſiæ diuinis intereſt,per regulam tex.in cap.1.& ſeqq.de his,quæ fi.à mai.par. Capit. & l.1. cum ſeqq. ff. quod cui. vniu. nom. cum ſimil.in quibus probatur,id,quod fit a maiori parte Collegij, a toto Collegio factum cenſeri. in qua tamen maiori parte illos quoq; computandos puto,qui abſentes habentur pro præſentibus in Choro; niſi inde fiat,vt ſufficiens numerus ad diuina celebranda non remaneat. Quòd ſi hoc fiat non ſit, poterit etiam Epiſcopus mandare vt duæ partes Clericorum ex tribus ſemper diuinis intereſſe; vel vbi hoc remedium non profit, iubere poterit, vt eo maximè tempore, quo plurimi abeſſe ſolent, puta tempore vindemiarum, ſufficiens numerus interſit, ſuas cuique hebdomadas aſſignando abſentiæ,donec tempus illud tranſactum fuerit; idque ex poteſtate ad id à ſacris Canonibus Epiſcopo attributa cum alibi,tum d.cap.pen.de cler.non reſid.& Concil.Trid.ſeſſ.6. cap.2. ſeſſ.21. cap.tertio ſeſſ.22.cap.4. & ſeſſ.24. cap.12. de reform.

Pro complemento verò huius quæſt.du-
29 bitari poteſt, † an noc priuilegium Pontificium tribuens abſentibus etiam cauſa relaxationis animi, aut priuatorum negotiorum ad certum tempus, vt puta duorum menſium in anno,diſtributiones quotidianas, ita ſit accipiendum, vt non niſi qui decem menſium ſpatio diuinis interfuerit duorum integrorum menſium priuilegio frui poſſit, an verò quicumque per quo quis etiam minimum ſpatium interfuerit.

Et quidem quoad eos Clericos,qui ideo per decem menſes diuinis non interfuerunt,qnia capaces, & participes diſtributionum quotidianarum nõ erant,ſiue quòd nec dum beneficij poſſeſſionem ceperint, ſiue quòd ad diſtributionum participatio-
30 nem admiſſi adhuc non fuerint,res † modicam videtur habere difficultatem. clarum enim eſt, priuilegium hoc duorum menſium in anno intelligi nõ poſſe, niſi de ijs,qui toto anno poterant diſtributiones percipere,cum det diſtributiones pro illo tempore,quo, cùm abſunt, ijs priuarentur &, ſi intereſſent,eas haberent:nam & non entis nullæ ſunt qualitates, l. nam & ſi, ff. de iniuſt.rup. & irrit.teſtam. l. ſi ædes meę cum ſeq.vbi Caſtr. ff.de ſeruit.vrb.præd.c. quod verò,32.quæſt.2.& priuatio præſupponit habitum,l.decem,vbi Bart.& alij,ff. de verb.oblig.l.Iulianus, ff.de diuort.& c. ad diſſoluendum,de deſponſ. impub. cum alijs adductis per Nic.Euerar.in loc. à priuat.ad habit.ferè per tot. & ſublato principali tollitur & acceſſorium, l.cum principalis,ff.de reg.iur.l.2.ff.ſi quis caut. l. eos, C.de vſur.& l.intelligere debes,C.de luit. pig.cum ſuis concord. ac denique omnis dispoſitio quantumuis generalis intelligitur,modò perſona ſit habilis,l.vt gradatim ff.de mun.& honor.cum ſimil.Puto tamen

hoc

31 † hoc in casu hosce Clericos, qui intra annum Canonicalis curriculum, post duos, exempli gratia, menses ex eo tempore, quo annum suum Canonici inchoant, ad distributiones aut omnino, aut etiam cum effectu dumtaxat, quia prius à Choro suspensi essent, admittuntur, non fore prorsus priuandos hoc absentiæ diuorum mensium cum perceptione distributionum priuilegio, sed ad ratam temporis, quo distributionum participes sunt, & capaces, eo frui posse, ac debere; sumendo tamen tempus huiusmodi absentiæ priuilegiatæ intra spatium eiusdem capacitatis: vt si Clericus aliquis in locis, vbi annus Canonicalis incipit a Kal. Nouembris, admittatur ad distributiones Kal. Maij, atque adeo post sex menses, poterit is absens per mensem vsque ad sequentes Kal. Nouembris distributiones illius menfis percipere, prout reliqui temporis, quo diuinis officijs interfuerit; non autem plures, quam vnius mensis, licèt in illo semestri longius, quàm vnius menfis, spatium is abfuerit; idemque de cæteris proportionabiliter; sicut etiam ille, qui per annum integrum capax fuit distributionum, si per duos menses absit, habebit distributiones illorum duorum mensium æquè, ac reliquorum, quibus diuinis

32 interfuit: nam † quæ ratio, quodque iuris est de toto quoad totum, est etiam de parte quoad partem, l. an pars, ff. pro derelic. l. quæ de tota, ff. de rei vendic. cum suis concord. adductis ibi per Glos. & latius ab Euerar. in loc. à toto ad part. num. secundo, & seq. vbi inter cetera allegat text. in iure Canonico singularem in cap. pastoralis, ibiq; Glos. Bal. Cardin. Imol. Abb. Fel. & Barb. de offic. deleg. Num. autem 5. vers. octauo facit, exemplum adducit, quod non parum rei nostræ deseruit; de præscribente contra eum qui fuit in prouincia quinq; annis, & alijs

33 quinque absens fuit, & concludit, † eum præscribere proportionabiliter pro tempore absentiæ, hoc est quindecim annorum spatio per text. iuncta Glos. in Auth. quòd si quis quibusdam, C. de præscript. long. temp. & in hoc, vt dixi, modica est difficultas.

Maior difficultas est de ijs Clericis, qui, cum ab initio anni Canonicalis distributionũ essent capaces etiam quoad effectũ, nulla obstante suspensione, aut alio huiusmodi impedimento, tamen vltra duos menses in anno à Choro abfuerunt; an per duos menses integros hoc priuilegio gaudere possint, & debeant, vel potiùs solũ ad ratam interessentiæ, ac seruitij, quod Ecclesiæ præstiterunt, hoc est, pro quinta dumtaxat parte eiusdem seruitij, & interessentiæ, seu sexta eius temporis, quo interesse poterant, prout in Metropolitana Mediolanen. seruatur.

34 Qua in re censeo, † predictos clericos non nisi pro ea rata portione posse duorũ mensium priuilegio frui. Moueor autem duobus præcipuè fundamentis. Alterum est, quod Summus Pontifex memoratum priuilegium ob eam semper rationem concedit, vt Clerici Collegiatarum Ecclesiarum, qui ex diuturno, & assiduo labore, Ecclesiæque seruitio vel defessi aliqua corporis, animiq; relaxatione indigent, vel etiam præpediti rebus suis vacare, ac superesse, vt oporteret, non valent, vtriq; rei congruo tributo spatio consulatur, quæ quidem ratio vel consuenit opponi, & exprimi in hisce priuilegijs, vel cer-

35 tè, cum vnica sit, † pro expressa habetur, iuxta Glos. singularem in l. quamuis, & ibi Bald. & Castr. C. de fideicom. Io. de Imol. & alios in l. fin. ff. de hered. instit. late Fel. c. si quando, nu. 11. de rescript. Certum porrò est, eum, qui minùs diu laborauit, ne cupatsuse fuit in Ecclesiæ seruitio, minori etiam relaxatione indigere, facilliùsque rebus suis vacare potuisse, atq. adeo censeri Pontificem minus temporis huic, quàm illis tribuere voluisse, qui diutiùs laborarunt, Ecclesiæq; suæ longius seruitium præstiterunt. ratio enim cuiusq; dispositionis

36 † eam ad sui limites restringit, l. cum pater, §. dulcissimis, vbi Bart. Imol. & alij, ff. de leg. 3. iis, qui, iuncta Glos. & ibi Castr. ff. de acquir. possess. Abb. in cap. fin. de rescript. cum alijs adductis ab Euerar. in loc. à rat. leg. stric. nu. 1. & 2. nec mirum, cum ratio sit anima legis, l. nõ dubium, vbi Glos. & Doct. C. de leg. cum simil. Alterum fundamentum, quod etiam a primo pendet, illud est, quòd, cum negari non possit, qui priuilegij duorum mensium illum, qui per decem integros menses,

Eccle-

Ecclesiæ seruiuit, non posse vltra duos menses a Choro abesse, & interim distributiones percipere; dicendum quoque omnino est, illum, qui per quinque menses deseruiuit, non posse vltra vnum mensem cum hoc priuilegio abesse, vt idem iuris sit de parte quoad partem, quod de toto quoad totum, l. quæ de tota, ff. de rei vendic. cum alijs per nos in præced. casu allegatis, vbi exemplum quoq; ac simile adduximus de præscriptione; quod quia huic etiam casui adaptatur, fusiùs hic examinabitur. Inducitur† autem sic. Absens a prouincia habet a iure hoc priuilegium, vt non patiatur præscriptionem, nisi vicennalem, si toto tempore viginti annorum sit absens, Institit. de vsucap. in princ. Auth. malæ fidei, & l. fin. C. de præscript. long. temp. cum simil. sic etiam Clericus, qui per decem integros menses in anno diuinis interfuerit, priuilegio duorum integrorum mensium gaudet, atque in hoc sita est illius exempli similitudo. sicut autem ille absens a prouincia, si non per integros viginti annos, verùm minori temporis spatio absit, pro rata dum taxat huius temporis absentiæ suo fruitur priuilegio, vt in d. Auth. quod si quis quibusdam cum ibi not. C. de præscrip. lon. temp. ita Clericus Ecclesiæ Collegiatæ si minori, quam decem mensium spatio Ecclesiæ inseruierit, solùm pro rata seruitij suo illo duorum mensium, non autem integro priuilegio frui debebit. Sed tam vtrumq; hoc fundamentum, quàm hæc nostra opinio quoad posteriorem casum tum ex eo confirmatur†, quòd si alias dicamus, illud sequatur absurdi, fore, vt dicto priuilegio integro duorum mensium æquè gaudeat is Clericus, qui non nisi vna die, vel hora, aut etiam nulla in toto anno Ecclesiæ inseruierit, ac is, qui decem continuis mensibus hoc ipsum præstiterit: tum etiam ex eo quod non versamur in casu beneficij, quod largam†, & benignam, sed priuilegij, & dispensationis, quæ strictam habent interpretationem, vt latè initio huius quæstionis ostendimus; sunt enim eiusmodi priuilegium, & dispensatio absentiæ duorum mensium cum perceptione distributionum contra ius in cap. fin. de rescript. in 6. cap. cum non deceat de elect. & cap. vn. de cleric. non resid. eod. lib. necnon Conc. Trident. sess. 21. cap. 3. & sess. 24. cap. 12. de reform. cum simil. ac præterea hoc ipsum priuilegium versatur in materia odiosa; nam† odiosa res est absentia ab Ecclesia, eiusque seruitio, vt ex citat. iuribus patet, ac tot. ferè tit. de cler. non resid. iunctis ijs, quæ sup. 1. par. quæst. 5. concl. 3. & quæst. 10. ferè per tot. de fauore quotidianarum distributionum fusè adduximus; vbi etiam demonstrauimus, fauorem hunc distributionum in eo præsertim consistere, vt non nisi ijs, qui diuinis officijs intersunt, & seruiunt Ecclesiæ, tribuantur; certissimi potrò iuris est, sicut fauores ampliandos, ita odia esse restringenda, cap. odia, de reg. iur. in 6. cum ibi not. per Doctor. exempla potissimum afferentes in priuilegijs, & dispensationibus. Denique id ipsum ex eo confirmatur, quia hæc priuilegia habent clausulam, sine diminutione cultus diuini. Et de hac quæst. satis.

SVMMAE RERVM.

1 *Censuræ quæ sint, & quomodo inter se differant, & num. seqq.*
2 *Excommunicatio quid sit in genere sumpta.*
3 *Excommunicatio maior intelligitur nomine excommunicationis simpliciter.*
4 *Excommunicatio maior quid sit.*
5 *Suspensio quid sit.*
6 *Suspensio proprie sumpta triplex est, à beneficio, ab officio, & ab vtroque.*
7 *Suspensio quæ à beneficio sit, triplex est, vel potius duplex.*
8 *Suspensio simpliciter lata ab officio tria continet.*
9 *Suspensus ab officio non ideo suspensus est a beneficio, nec contra, item suspensus ab vna parte officij non est suspensus ab alia; num. 10.*
11 *Interdictum Ecclesiasticum quid sit.*
12 *Interdictum duplex, locale, & personale.*
13 *Excommunicationem quibus casibus quis ipso iure incurrat, remissiue.*
14 *Suspensio quibus casibus ipso iure incurratur, vel sit ingenda, remissiuè.*
15 *Interdictus quando aliquis sit eo ipso ab ingressu Ecclesiæ, remissiuè.*
16 *Appellatio sequens non suspendit effectum ex-*

excommunicationis, suspensionis ab officio, & interdicti, seu suspensionis ab ingressu Ecclesiæ. Et quid in suspensione à beneficio; num. 17.

18 *Excommunicatus iustè amittit eo ipso distributiones, neque eas postea recuperat. Idque siue excommunicatio sit maior, siue minor; num. 19 Item licet excommunicatus appellet; num. 20. Immo etiamsi expresse fructibus, & prouentibus priuatus non fuerit; nu. 21.*

22 *Excommunicatus priuatur reditibus beneficij, licèt nec notorius, nec denunciatus sit. Item, quamuis tempore collationis de more fuerit absolutus; num. 23.*

24 *Excommunicatus iuste licet fuerit absolutus, non recuperat fructus beneficij.*

25 *Excommunicatus non recuperat distributiones, licet diuinis interesset.*

26 *Excommunicato de rigore non est subueniendum ex fructibus, ac prouentibus beneficij. Nisi per eum non stet, quin absoluatur; num. 27. Item secus ex æquitate, ne fame pereat; nu. 28.*

29 *Excommunicatus non amittit fructus ante excommuninicationem perceptos.*

30 *Excommunicatus an ammittat reditus beneficij creditori iam assignatos, ita, vt ex eis non possit satisfacere creditori. quid autem sit in distributionibus quotidianis; num. 31.*

32 *Excommunicatus iniuste recuperat quotidianas distributiones, constito de iniustitia. Et à quibus repetat; num. 33. Idem in excommunicato nulliter, declarata nullitate; num. 34. secus si non curet causam cognosci; nu. 35. aut non soleret diuinis interesse; num. 36.*

37 *Suspensus iustè ab officio eo ipso amittit distributiones. Idem in suspenso à beneficio; nu. 38. Item etiamsi suspensus interesset diuinis; nu. 39.*

40 *Suspenso a beneficio non habenti aliunde victum subueniendum est de fructibus beneficij. Secus in suspensione lata pro contumacia, nisi summa necessitas adsit; num. 41.*

42 *Suspensus iniuste receperat distributiones quotidianas.*

43 *Fructus conseruari debent donec de iustitia, vel iniustitia censuræ, quæ contra clericum lata fuerit, cognoscatur.*

44 *Distributiones a quo recuperat excommunicatus & suspensus iniustè; & num. seq.*

45 *Intellectus cap. sacro §. cumque aduersus, de sent. excom. & Glos. in cap. 2. verb. occasionem, de off. ordin. in 6.*

46 *Interdictus iniuste ab ingressu Ecclesiæ recuperat distributiones quotidianas ea de causa amissas. secus est in iustè interdicto; n. 47.*

48 *Interdictus ab ingressu Ecclesiæ an Ecclesiæ aliquando ingredi possit, diuinaque audire, & quomodo.*

49 *Officia diuina, quæ interdicto ab ingressu Ecclesiæ prohibentur, quænam sint.*

50 *Interdictus iustè ab ingressu Ecclesiæ amittit distributiones, siue interdictum sit latum à iure, siue ab homine. Interdictum tamen iuris requirit declarationem facti; num. 51.*

52 *Interdictus iustè ab ingressu Ecclesiæ non potest in alia ciuitate percipere distributiones.*

53 *Interdictus ab ingressu Ecclesiæ arcetur ab Ecclesia etiam non consecrata Item ab interdicta; nu. 54. poterit tamen quibusdam festis diebus quancunque ingredi, & diuina audire; nu. 55.*

An, & quando excommunicatus, suspensus, vel interdictus ab ingressu Ecclesiæ percipere possit Quotidianas Distributiones.

Quæstio XV.

DIXIMVS hucusque in hac 2. par. tractatus primò de præsentibus, deinde de absentibus ab Ecclesia, an, & quando distributiones quotidianas percipere possint, videndum nunc est de ijs, quibus tum absentibus tum præsentibus euenire potest, vt eisdem quotidianas distributiones percipiant; & primò de excommunicatis, suspensis, & interdictis. De quibus.

Præmittendum est primo, admodum
1 inter se differre tres has censuras, † excommunicationem, suspensionē, & Interdictum, vt tradunt Doct. Canonistæ in c. quærenti, de verb. signif. & rubr. de sent. excom. ext. & in 6. & in Clement. Sūmistæ in Verb. censura, excommunicatio, suspēsio, vel Interdictum, Theologi in 4. sent. dist. 18. & seqq. est enim excommunicatio
2 † quatenus tam maiorem, quam minorem includit, censura Ecclesiastica, qua homo baptizatus ab aliqua communione Ecclesiastica

cleſiaſtica ſeparatur, vel ſacramentorum participatione tantum quantum ad fructum, vel ab hac, & ſimul à ſuffragijs generalibus, & à conuictu fidelium: quam definitionem afferunt, & ex Doctoribus colligunt Sot. in 4. diſt. 22. quæſt. 1. art. 1. & Henric. Henriq. in tom. 1. Theolog. mor. lib. 13. cap. 1. §. 2. Maior vero excommu-
3 nicatio (quæ † communiter intelligitur nomine ex communicationis ſimpliciter, vt conſtat ex cap. pen. de ſent. excom. & poſt Sot. d. quæſt. 1. art. 2. in princ. Silueſt. in verb. excom. 1. num. 18. & alios tradunt Henriq. d. lib. 13. cap. 2. §. 2. & Couar. in relect. cap. alma mater 1. par. §. 8. num. 5. de ſent. excommun. in 6.) maior in-
4 quam excommunicatio à pluribus, † ita rectè definitur, vt ſit ſeparatio à communicatione Eccleſiæ quantum ad fructum, & ſuffragia generalia, & à cœtu Chriſtianorum proprio, prout definit Henriq. d. c. 1. §. 2. camq; definitionem inquit approbari a Thologis d. diſtin. 18. Bann. 2. 2. q. 1. art. 10. Pig. lib. 2. Eccleſ. hierarch. c. 2. & alijs, quos ibi refert; illam verò ijſdem fere verbis affert, & pluribus expli cat Couar. d. relect. in initio. num. 3. &
5 ſeqq. Suſpenſio autem † eſt ceuſura Eccleſiæ, qua perſona, vt Eccleſiaſtica, ab executione poteſtatis Eccleſiaſticæ, quam ex officio, vel beneficio habet, per ſe ſeparatur in totum ad tempus, vel in parte eiuſdem poteſtatis etiam in perpetuum. hanc definitionem affert, & latius explicat Henriq. d. lib. 13. cap. 31. §. 2. & 3. eandem fere habet Nauar. in Manual. cap. 27. num. 151. & poſt alios Viual. in Candel. aur. 2. par. tit. de ſuſpen. queſt. 4. eſt autem triplex
6 † ſuſpenſio propriè dicta, quam definiuimus, alia à beneficio, alia ob officio, alia ab vtroque, vt conſtat ex ijs, quos referunt, & ſequuntur Henriq. d. cap. 31. §. 3. & Viual. d. tit. de ſuſpenſ. quæſt. 7. Nauar. d. cap. 27. num. 154. ſuſpenſio à bene-
7 ficio † rurſus triplex ſecundum Henriq. d. cap. 31. §. 4. alia eſt à iuriſdictione, alia a re, quæ pertinet ad beneficium, hoc eſt, fructibus beneficij; tertia à iure eligendi, aut confirmandi electos ſpectante ratione beneficij: ted hæc tertia manifeſtè continetur ſub ſecunda, vel potius ſpectat ad officium, vt latius oſtendit Vgol. in tract. de cenſur. Eccleſ. tab. 4. cap. 4. §. 8. num. 1. & 2. & ſic erit tantum duplex ſuſpenſio vero ab officio ſimpliciter lata,
8 † tria continet, vt nimirum ſuſpenſus impediatur ea exercere, quę ab ordine, iuriſdictione, vel adminiſtratione Eccleſiaſtica pendent, ac proficiſcuntur, vt optime probat Vgol. in tract. de cenſur. Eccleſiaſt. Tab. 4. cap. 6. in princip. & §. 1. ſuſpenſus
9 tamen ab officio † non ideo ſuſpenſus eſt à beneficio, nec contra, vt ſatis probat Vgol. d. cap. 6. §. 3. & cap. 4. §. 8. Sanchez. tractat. de Matrimon. lib. 3. diſp. 51. nu. 12. ſimiliter ſuſpenſus à parte officij
10 † non cenſetur ſuſpenſus ab alia, vt idem Vgol. comprobat eod. cap. 6. §. 4. & ſeqq. ſuſpenſio enim ſtrictè eſt accipienda, neque proprios limites egreditur, late Vgol. d. cap. 6. §. 4. & Henriq. d. lib.
11 13. c. 32. §. 1. & 2. Interdictum demique † eſt cenſura Eccleſiaſtica prohibens adminiſtrationem diuinorum in certo, & expreſſo loco. vt definit Paul. Burgaſ. in tract. de Irregular. & impedimen. ordin. par. 6. tit. de interdict. num. 1. ad fin. vel melius cum Couar. in d. relect. c. alma mater 2. p. §. 1. n. 2. eſt ſuſpenſio à diuinorũ officiorũ, ſacramentorumq; actiua, & paſſiua celebratione reſpectu alicuius loci, vel perſonarum facta, Eccl. ſiaſtica etiam prohibens ſepultura. vel adhuc melius, & verius cum Nauar. d. cap. 27. num. 164. & alijs, quos referunt, & ſequuntur Henriq. d. lib. 13. cap. 41. & Viuald. d. 2. part. tit. ul. de interdicto quæſt. 3. definitur, quod ſit cenſura, Eccleſiaſtica, qua homo ſeparatur ab omnibus diuinis officijs, certis ſacramentis, & Eccleſiaſtica ſepultura. eſt autem
12 duplex † interdictum ex omnium ſententia, aliud locale, aliud perſonale; ad quod poſtremum reducitur illud, quo perſona Eccleſiaſtiſia interdicitur ab ingreſſu Eccleſiæ, de quo in capit. is, cui de ſent. excom. in 6. licet verè ſit quid diſtinctum; vt optimè docet, & comprobat Couar. d. §. 1. num. 3. & ſeqq. de hoc nos trademus in hac quæſtione; nam de interdicto propriè dicto, ſiue locali, ſiue etiam perſonali, & ſimul de ceſſatione è diuinis agemus in ſeq. quæſt.

Præmitto ſecundo plures eſſe ca-
13 ſus, † in quibus quis ipſo iure excommu-

cationem

cationem incurrit, quos videre poteris apud Summistas in Verb. excōmunicatio, Suarez, & Sayr. tract. de censur. vbi de excommun. & Nauar. d. cap. 27. num. 49. & seqq. extantq; libelli hac de re editi. Simi-
14 liter quamplures sunt casus, † in quibus aliquis ipso iure suspensionem vel ab officio, vel a beneficio, vel ab vtroq; incurrit, quos habes collectos apud Glos. in clem. cupientes, de pœnis, Angelum in Verb. suspensio post num. 2. Siluest. ibid. num. 6. Nauar. d. cap. 27. num. 154. ad 158. & Burgas. d. par. 6. tit. de sent. suspens. num. 14. & 15. vbi 110. casus refert, in quibus ipso iure quis incurrit suspensionem simpliciter. num. 18. refert eos, quibus venit sit spendendus, & num. 33. recenset, 67. casus in quibus quis ipso iure est suspensus à beneficio; num. denique 39. alios quatuor casus refert, in quibus ipso iure quis suspensionem ab officio, & beneficio simul incurrit: id. verò par. 6. tit. de sent. interdict. num.
15 31. duos casus ponit, † in quibus persona Ecclesiastica eo ipso est interdicta ab ingressu Ecclesiæ, quorum alter est in cap. sacro, de sent. excom. & in c. de illicita, 14. quæst. 3. alter in c. 1. de sent. excom. in 6. tertium casum ex quorundam sententia ponit Henriq. d. lib. 13. cap. 42. §. 5. in princip. si sacerdos celebret coram nominatim, seu publicè denunciatis de interdicto, aut excommunicatione; vel coram notorio clerici percussore: quod deinde limitat ex Nauar. & alijs, nisi ita interdictus sit exemptus.

Præmitto tertiò, & vltimò, excommunicationē, suspensionē ab officio, & interdictum, seu suspensionem ab ingressu Ec-
16 clesiæ, eorumq; effectum † non suspendi per appellationem sequentem: tex. est in c. is, cui §. fin. de sent. excomm. in 6. quoad
17 suspensionē verò a beneficio † satis probabiliter puto cum Glos. fin. ibi, eam suspendi per sequentem appellationem. His autem præmissis veniamus ad aliquot conclusiones, quibus tota hæc quæstio absoluetur.

Prima Conclusio. Excommunicatus in-
18 stē amittit † eo ipso quotidianas distributiones, neq; eas recuperat. Probatur hæc conclusio per tex. in c. pastoralis, §. verùm, de appell. vbi Rom. Pontifex ait, excommunicato prouentus Ecclesiasticos meritò subtrahi, cui Ecclesiæ communio denegatur; nomine enim prouentuum Ecclesiasticorum continetur quotidianas distributiones decidit Bonif. 8. Extrauag. vnic. versic. & quia non occurrit, de decim. inter commun. ibi; & quia non occurrit nobis, quin distributiones quotidianæ prouentus Ecclesiastici sint, &c. dum autem vtitur verbo subtrahuntur, factum indicat, atque adeo non requiri sententiā tradidit post alios Abb. dict. §. verùm, nu. decimoseptimo, & Vgol. dict. tractat. de censur. Eccles. tab. 2. cap. duodecimo in princip. num. primo, de communique testatur Rip. cap. 1. num. 2. de iudic. Id ipsum verò in specie de distributionibus quotidianis docent Dec. d. §. verum, num. 7. Vgol. d. c. 12. nu. 2. Fel. in cap. Apostolicæ, num. 12. de excepr. Francisc. Mar. decis. Delph. 88 1. num. 2. Rebuf. in cap. postulastis num. 84. de cler. excom. ministr. Nicol. Garz. quem post hæc scripta vidi, tractat. de benef. part. 7. cap. 13. num. 125. vbi etiam alios ad id refert; apertè quoque Gonzal. ad reg. 8. Cancell. Apost. Glos. 5. §. 9. num. 123. & satis sequitur Couar. dict. lib. 3. variar. resolut. cae. 13. num. 8. versic. duodecimò hinc etiam deducit ur, & alij plerique: quos referemus infra concl. 3. sentitq; generatim in censuris Rot. Rom. coram Card. Seraph. decis. 1164. num. 2. ad idem allegans Veral. decis. 66. lib. seu part.
19 1. Id verò locum habebit siue † excommunicatio sit maior, siue minor, per ea, quæ tradit Vgol. d. cap. 12. num. 1. post Innoc. in
20 cap. 1. de iud. Item † licèt excommunicatus se iniuria excommunicatum asserat, ideoq; appellet, vt per tex. in d. §. verùm, iuncto d. cap. is, cui, de sent. excom. in 6.
21 trad. Vgol. dict. num. 1. Tertiò idem, † licet speciatim fructibus, seu prouentibus priuatus non fuerit, sed simpliciter excōmunicatus, vt satis colligitur ex eod. §. verum, & tradit Vgol. d. num. 1. Quartò reditibus beneficij caret excommunicatus † etiamsi nec notorius, nec denuntiatus sit, vt ex communi doctrina Innoc. in
22 cap. cum dilectus num. quinto de consuet. tradit Vgol. dict. num. 1. versi. quintò beneficij fructibus; qui tamen censet, non esse illi auferendos fructus, antequam excommunicatus declaretur, per tex.

tex. qui optimus est, in c. cum secundum leges §. fin. de hæret. in 6. cũ simil. Quinto carebit etiam his reditibus, ac prouenti-
23 bus, † quamuis tempore collationis de-more absolutus fuerit; illa enim absolutio solum ad effectum collationis prodest; ita late Vgol. d. num. 1. vesic. sexto carebit. Sexto absolutus, modò iustè fuerit excom-
24 municatus † fructus beneficij non recuperat, vt optime probat Vgol. d. num. 1. versic. septimo nec absolutus. Septimo
25 amplia † etiamsi iste excommunicatus in Ecclesiam conueniret, & cum alijs recitaret diuina officia, quicquid in contrarium voluerint Petr. à Nauar. lib. 2. de restit. c. 2. num. 237. to. 1. & Henriq. to. 1. Theol. Moral. lib. 13. c. 3. §. 3. in fi. idem statuentes in suspenso: quorum etiam opinionẽ satis probabilem putat Tho. Sanch. trac. de Matrim. lib. 3. disp. 51. n. 12. Garz. d. c. 13. n. 91. & rursus c. 14. nu. 59. Sed ipse falsam puto, quod & sentiunt Rebuf. & alij relati à San ch. sup. n. 10. nam licet faciat quod Ecclesia ordinauit ad lucrãdum distributiones; tamen, cum Ecclesia ipsa huic prohibeat diuina, est etiam incapax distributionum: neque sufficit, quod idfaciat, quod Ecclesia præcipit, nimirum, recitet officia; nam sic etiam clericus alterius Ecclesiæ in hac Ecclesia recitando; distributiones lucrifaceret, quod est absurdum: sed requiritur, vt id faciat modo, quo ea præcipit, hoc est, licitè, & deuotè, capit. dolentes de celebr. Miss. Conc. Aquisgr. cap. 131. & Trid. sess. 24. cap. 12. de reform. quod & fatetur Pet. Nauar. sup. num. 232. paria enim sunt non fieri, & non ritè fieri, cap. veniens, de presb. non baptiz. & inutile, ac nullum, cap. inter corporalia, de transl. Epis. sicq; soluitur ratio Sanchez d. num. 12. ministerium huius excommunicati, & suspensi esse tam vtile Ecclesiæ, ac si exhiberetur à non excommunicato, vel suspenso; vnde ministerij stipendium percipere debet sicut possessor malæ fidei mercedem laboris in vtilitatem rei impensi percipit. ac simul, etiam sic tollitur fundamentum Petri à Nauar. quod d. num. 237. pro sua sententia adduxit. diuersa quoque ratio est de notorio peccatore, per ea, quæ infr. quæst. 17. præmiss. 3. & concl. 4. latius afferemus. Ampliatur, 8. vt ex illis
26 fructibus † de rigore non sit subueniendum excommunicato, vt ex communi docent Couar. d. versic. duodecimò hinc etiã Vgol. d. num. 1. vers. quarto vel clericus, & Clar. in pract. Crimin. quæst. 73. num. 7. ex eo, quia sibi potest prouidere petendo absolutionem; quare si per eum
27 non stet, quin absoluatur, † ex his reditibus alimenta habebit, vt post Card. & Io. de Lig. tradit Dec. d. §. verum num. 7. & Vgol. d. cap. 12. num. 4. immo licet sit in
28 mora petendi absolutionem, † ex æquitate succurrendum illi erit, ne fame pereat, vbi aliunde non habeat, ex quo commodè sustentari possit, ita Vgol. ibid. post Dec. d. §. verum. num. 7. late Franc. Marc. decis. Delphin. 881. num. 1. & 3. Atque hæc esse poterit prior limitatio ad hanc à nobis primo loco propositam conclusionem.
29 Limitatur autem secundo † vt non procedat in fructibus ante excommunicationem perceptis, vt ex not. per Innoc. in cap. si verò, de sent. excom. & d. cap. 1. de iudic. tradit Vgol. d. cap. 12. in princip. num. 4. versic. quintò ea regula. Tertio
30 non habet locum, † vbi ante excommunicationem fructus percipiendi creditori ipsius clerici assignari essent, vt voluit Vgol. d. num. 4. versic. septimo vbi ante; quod e-
31 go sanè † in alijs fructibus præter distributiones admitterem, cum in ijs nullum ius sit alijs quæsitum per ius accrescendi vt in quotidianis distributionibus; ex quibus etiam soluenda non erit pensio, sed de alijs fructibus, si quos habet; de quo fortasse latius infra 3. part. quæst. 8. vbi de pensione agetur. Denique probabile puto, quod tradit Nicol. Garz. d. cap. 13. num. 128. cum multis seqq. valere consuetudinem legitimè præscriptam, vt Canonicus etiam denuntiatus excommunicatus tunc demum distributiones amittat, licet in chorum conueniat si declaratoria sit Punctatoribus intimata, vel aliter sit notorius, seu manifestus excommunicatus, alias secus; idq. quoad forum fori, non poli.

Secunda Conclusio. Iniustè excommu-
32 nicatus † recuperat quotidianas distributiones constito de illius iniustitia. ita in specie docet Henriq. d. lib. 13. cap. 13. §. 4. Couar. d. versic. duodecimò hinc etiam

deducitur, Foller. in prax. crimin. Canon. 3. par. cap. 33. num. 111. Fel. in cap. Apostolicæ num. 12. de except. Mart. Nauar. in cons. 11. num. 6. de cler. non resid. vol. 1. Petr. Nauar. lib. 2. de restit. cap. 2. num. 238, in tom. 1. & sequitur Vgol. d. cap. 12. in princip. num. 4 licet velit, † quod, 33 vbi acquisitæ iam sunt alijs clericis, ab illis eas non reperat, sed ab eo, qui iniuste excommunicauit, arg. c. sacro §. caueant, sed voluit allegare §. cumq; aduersus, de sentent. excommun. & ea, & quæ tradit Glos. in c. 2. verb. occasionem, de off. ord. in 6. de quo nunc disputare non intendo; sed aliquid dicam infr. concl. 4. nunc solum dico, responderi posse distributiones illas acquisitas fuisse interessentibus reuocabiliter. Probatur autem hæc assertio ex Glos. in d. §. verum, quam ibi Innoc. Abb. Bal. Dec. & ceteri sequuntur, dum per tex. in cap. super causa, 2. quæst. 5. & alia tradit, excommunicatum iniustè recuperare post absolutionem omnia, quæ propter excommunicationem amisit: & ratio est, quia priuatio hæc est pœna, qua quis non delinquit, affici non debet, l. penult. ff. de re mil. c. vlt. de transact. c. Ioannes 5. & cap. sicut dignum, de homicid. cum suis si-34 mil. Ampliatur vero hæc conclusio † vt procedat etiam in excommunicato nulliter, qui dixit de nullitate, modo ea nulla declarata fuerit, vt in specie, tradit Foller. d. num. 111. & eadem plane ratio militat, quæ in iniusta excommunicatione. Limi-35 tatur autem primo † in eo, qui, licet iniuste excommunicatus sit, tamen non curat, vt causa cognoscatur, ipseq; absoluatur; nam distributiones eo tempore debitas nó recuperabit, per id, quod de fructibus tradit Vgol. d. num. 4. circa princip. Limi-36 tatur secundo † vt tunc demum hic iniustè excommunicatus recuperet distributiones, si interesse consueuerat ante excommunicationem. ita Fel. d. cap. Apostolicæ nu. 12. Foller. d. nu. 111. Couar. d. vers. duodecimo hinc etiam, & Surd. tract. de alimen. tit. 1. quæst. 82. num. 15. probaturque ex ijs, quæ latius adduximus supr. hac eadem 2. par. quæst. 5. concl. secunda.

Tertia Conclusio. Iuste suspensus ab 37 officio † ipso iure priuatus est quotidianis distributionibus. ita Host. in Sum. tit. de sent. excommun. §. quis sit eius effect. num. 11. Præpos. cap. pastoralis §. verum, vers. sed pro complemento, de appel. Burgal. de irregular. 6. par. tit. de suspens. num. 31. Fel. d. cap. Apostolicæ nu. 12. de except. Nauar. d. cons. 11. nu. 6. & Vgol. d. tract. de censur. Eccles. tab. 4. cap. 6. §. 3. in fin. vers. postremo excipiuntur; ob eam rationem, quia distributiones non dantur ijs, qui diuinis officijs non interfint tamquam Ecclesiæ ministri, vt patet ex cap. vnico de cler. non resid. in 6. cum suis concord. alibi adductis; suspensus autem ab officio non potest diuinis officijs interesse vt minister Ecclesiæ, sed tantum tamquam priuatus, aut laicus, vt satis probat Vgol. d. tab. 4. cap. 6. §. 1. num. 3. & latius cap. 5. §. 1. num. 1. & 2. id ipsum etiam voluerunt alij relati per Tho. Sanch. tract. de Matrim. lib. 3. disposit. 51. num. decimo, vers. alia vero pars; ac præterea quotquot tradiderunt, suspensum non percipere fructus beneficij, vt Glos. & ibi ceteri fere omnes in Clem. 2. de vit. & honest. cler. Idem vero dicen-38 dum est † de suspenso a beneficio; nam is quoque amittit quotidianas distributiones; ita Vgol. d. tab. 4. cap. 8. §. 7. num. 4. post alios, quos refert: quod etiam est de mente omnium, qui de suspensione tradiderunt; fatentur, enim hunc esse proprium effectum suspensionis à beneficio, vt omnibus prouentibus, & emolumentis ipsius beneficij priuet, vt inter cæteros videre est apud Gregor. Sayr. tract. de censur. & irregular. seu tom. 1. Thesaur. cas. consc. lib. 4. cap. 6. num. 9. & 10. licet is nu. 11. velit, adhuc suspendum à beneficio, si interfit diuinis, lucrari distributiones; in qua opinione est singularis. neque eius ratio vrget; licet enim distributiones non veniant nomine fructuum beneficij; tamen, quicquid ipse dicat, percipere quotidianas distributiones competit ratione beneficij, & Canonicatus, cap. dilectus il 1. & cap. pro illorum, de preben. cum simil. alibi per nos allegatis. Id er-39 go amplia † etiamsi ille suspensus in chorum conueniret, & recitaret diuina officia, per ea, quæ paulo ante concluf. prima, ampl. septima contra Petr. à

Nauarr, & alios contrarium in hoc quoque ſentientes adduximus. De depoſito verò, ac degradato; ſimiliter de eo, qui priuatus fuit beneficio dicemus infr. q.
40 17. Limitatur autem hæc Concluſio, † vt ſuſpenſo etiam à beneficio, vbi aliunde non habeat, vnde ſe ſuſtentet, ſubueniendum ſit de fructibus ipſius beneficij. Gloſ. fin. in c. ſtudeat, diſt. 50. & capit. cum Vintonienſis, vbi Bal. num. 2. de elect. Abb. in c. paſtoralis §. verum num. 16. Dec. num. 7. de appell. & poſt alios tradunt Couar. d. num. 8. verſ. duodecimo hinc etiam deducitur, Sayr. d. cap. 6. num. 12. & Vgol. d. §. 7. num. 2. Hoc tamen procedit vbi ſuſ
41 penſio pro pœna lata eſt; ſecus verò, † ſi pro contumacia: nam, cum tunc parendo, ab ea ſe eximere, ac liberare poſſit, non eſt ei ſubueniendum de dictis reditibus, ac fructibus, niſi ſumma neceſſitas adſit, vt ex ijſdem Doct. ibid. concludit Vgol. & conſtat ex ijs, quæ ſupr. concl. 1. de excommunicato dicta ſunt, maximè verò ex Franc. Marc. deciſ. Delphin. 831. num. 2. & 3.

Quarta Concluſio. Iniuſtè ſuſpenſus ſiue ab officio, ſiue à beneficio, ſiue ſimpliciter
42 recuperat diſtributiones quotidianas, ita, quicquid in contrarium voluerit Gemin. in cap. contumaces, 50. diſt. tenendum cum Fel. d. cap. Apoſtolicæ nu. 12. de except. Nauar. d. conſ. 11. nu. 6. de cler. non reſid. vol. 1. Vgol. d. §. 7. num. 4. Idem etiam ſentiunt Gloſ. in cap. ſuper cauſa, 2. q. 5. & ibi Gemin. Specul. tit. de fruct. & intereſſe §. fin. Abb. poſt Innocæd. cap. paſtoralis col. 5. quos refert, & ſequitur Fel. d. num. 12. idem Abb. in cap. cum bonæ num. 6. verſic. eo autem abſoluto, de et. & qual. Exdé vero rationes, ampliationes, ac limitationes 2. concluſ. huic quoque adaptatur. Illud ſolum adnotandum,
43 quod † donec pendet quæſtio ſuper iuſtitia, vel iniuſtitia cenſuræ debent fructus, & reditus conſeruari; quia conſtito de iniuſtitia debent reſtitui abſoluto, quod difficilius fieret fructibus iam conſumptis, ita Fel. d. num. 12. Vgol. tamen
44 d. num. 4. in fin. dicit † verius ſibi videri, diſtributiones factas eſſe eorum, qui diuinis interfuerunt, & ſuſpenſum recuperare illas ab eo debere, qui iniuriæ illum ſuſpendendum curauit; arg. c. ſacro verſic. verum ſi contra, ſed debuit allegare §. cumque aduerſus, de ſent. excom. pro quo etiam faciunt not. per Gloſ. d. c. 2. de off. ord. in 6. in ver. occaſionem, quæ idem Vgol. d. tab. 2. cap. 12. nu. 4. ad id allegauit, cùm de iniuſtè excommunicato ageret, prout etiam eum retulimus ſupr. concl. 2. Verum adhuc puto cum communiori ſententia, recuperare poſſe hunc abſolutum à ſuſpenſione, ſeu excommunicatione iniuſta tam fructus, quam diſtributiones ab ijs, qui illos illaſue perceperunt, & conſumpteruut, quod aperte ſentiunt Fel. d. capit. Apoſtolicæ num. 12. & alij, quos dict. concluſ. 2. in princip. & hac eadem concluſ. retulimus, ad idem faciunt, quæ 1. par. quæſt. 9. concluſ. 2. 3. & 4. præcipuè ex duabus conſtitut. altera Pij IV. altera, verò Pij V. in materia ſequeſtri adduximus; ex quib. etiam colligitur, rutius eſſe, donec pendet lis ſuper iuſtitia, vel validitate cenſuræ, diſtributiones ſequeſtrari penes idoneam perſonam, vel ſaltem à Capitulo præſtari ſufficientem cautionem propter difficultatem executionis, ſeu recuperationis earumdem diſtributionum; quod idem aperte ſentit Rot. inter deciſ. Card. Seraph. deciſ. 1239. num. 4. neque obeſt, quod videatur quodammodo ius acquiſitum ijs, qui huiuſmodi reditus perceperunt, nam, vt d. concluſ. 2. admonuimus, vbi aliquod ius quæſitum dici poſſit, illud quæſitum eſt reuocabiliter, & reſolubiliter in euentum, quo de iniuſtitia, nullitateq; cenſuræ appareat. Mines obeſt d. cap. ſacro §. cumq; aduerſus excom-
45 municatorem; vbi † iniuſtè excommunicato datur actio contra excommunicatorem ad intereſſe. nam vel illud intereſſe intelligitur de expenſis litis, & alij ſimilibus damnis, vt tenere videtur ibi Gloſ. & cæteri Doct. vel dabitur duplex actio huic iniuſte excommunicato, altera contra excommunicantem, & ſuſpendentem iniuſtè; altera vero contra eos, qui reditus huiuſmodi perceperunt: neque enim nouum eſt plures actiones pro eadem re contra plures perſonas alicui competere poſſe, vt conſtat ex l. etiam, & l. fin. C. ſi tut. & curat. l. 3. ff. de

co,

eo, per quem fact. erit cum simil. passimq; Doct. adnotarunt. Denique non obstat id, quod not. Glos. d. capit. 2. Verb. occasionem, eum, qui præbet occasionem interdicti alicuius loci, teneri ad damna, quę passa sunt loca pia propter interdictum, puta in eleemosinis, & oblationibus; id etenim longè diuersum est; nam nullus est, qui eas oblationes, aut eleemosinas percepit; ideo nil mirum, quod detur actio contra eum, qui fuit causa interdicti, cum maximè is, qui causam damni dat, teneatur ad ipsum damnum, cap. vlt. de iniur. cum vulgar. & vbi aliquis eas recepisset, tunc nemo dubitat, quin daretur etiam contra eum actio realis, si extarent; alias personalis, vel mixta.

Quinta Conclusio. Iustè interdictus ab ingressu Ecclesiæ amittit ipso iure quotidianas distributiones neque eas recuperat: iniustè verò interdictus, vel nulliter, eas recuperare debebit constito de iniu-
46 stitia, vel nullitate. Posterior pars † huius conclusionis patet ex ijs, quæ supra hac eadem quæst. concl. 2. & 4. de iniustè excommunicatis, & suspensis diximus; eadem enim planè ratio in his quoque interdictis locum habet: ideoque eodem etiam planè modo ampliari, ac limitari potest hæc pars, sicut prędictę conclusiones.
47 Prior autem pars † conclusionis huius probatur ea manifesta ratione; nam distributiones quotidianæ non dantur nisi ijs, qui in Ecclesijs intersunt diuinis officijs tamquam ecclesiæ ministri, vt constat ex dict. cap. vnico & supr. concl. 3. ostendimus; at verò is, cui est interdictus Eccle-
48 siæ ingressus, † vel absolutè nullo modo Ecclesiam ingredi potest, vt voluit Calder. in tract. de interdict. Eccles. 2. mem. vers. sed quæritur, & Abb. in cap. cum Ecclesia num. 5. de immunit. Ecclesiar. quos secuti sunt Paul. Fusc. in trac. de visit. & regim. Eccles. lib. 2. cap. 32. num. 7. & Vgolin. d. tract. de censur. Eccles. tab. 5. cap. 16. §. 1. vsque ad medium: vel si ingredi potest Ecclesiam, & in ea extra tempus diuinorum officiorum orare, aut etiam tempore diuinorum per eam transire, vt voluit Innocen. in cap. sacro num. secundo, de senten. excomm. cuius sententiam amplexi sunt Gemin. d. capit. is, cui num. 3. & ibi Anchar. de senten. excom. in 6. Couar. in cap. alma mater, 2. par. §. 1. num. 3. vers. poterit tamen, Nauar. d. cap. 27. nu. 170. & alij, quos refert, ac sequitur Vasq. in Candel. aur. d. 2. par. tit. de interdict. num. 152. 153. & 154. non poterit tamen audire in eadem Ecclesia diuina officia, vt ijdem Doct. omnes testantur, & idem Vgol. d. c. 16. §. 3. nu. 1. & Henriq. d. lib. 13. c. 32. §. 2. circa medium; & constat ex d. cap. is cui, ibi, irregularis efficitur si contra interdictū huiusmodi diuinis in ea se ingerat, &c. hæc autem diuina officia, quæ huic interdicto in Ecclesia
49 obire prohibentur, † sunt Missa, & horæ Canonicę, vt colligitur ex. cap. 1. iuncto c. dolentes, de celebr. Miss. & in specie tradiderunt Nauar. d. cap. 27. nu. 172. & Vasq. d. num. 154. Ampliatur autem hæc ipsa prior pars conclusionis primo, vt proce-
50 dat, † siue interdictum latū sit a iure, siue ab homine. per ea, quæ post Glos. 2. d. c. is, cui, & ibi Anchar. tradit Vgol. d. §. 1. post medium, vers. & hoc locum habet: quod tamen ita intelligendum est, vt † in interdicto iuris requiratur sententia super facto, seu declaratoria, quod hic incurrerit interdictum; per ea, quæ post eundem Vgolin. d. tract. de censur. Eccles. tab. 2. cap. 12. in prin. num. 1. docuimus supr. concl. 1. ampl. 4. in fin. Secundo amplia, vt proce-
52 dat † licet ille clericus fuisset in alia ciuitate interdictus ab ingressu Ecclesiæ; nam in eam, cui est adscriptus, non potest ingredi, & per consequens neq; habere quotidianas distributiones, vt optimè probat Vgol. d. tab. 5. cap. 16. §. 1. vers. item locum sibi vendicat; tum quod illud cap. is, cui simpliciter loquitur; tum quod hoc interdictum inhæret personæ, Ecclesiaq; vna est. Tertio amplia, vt pro-
53 cedat † etiam quoad Ecclesiam non consecratam, modò auctoritate Episcopi erecta, & constructa sit; vt post Calder. d. memb. 1. versic. sed quid si is, &c. Anchar. d. cap. is, cui, num. 1. & alios in specie docet Vgol. d. §. 1. versic. certio locum habet. Post remo ampliatur,
54 † vt sic interdictus ab ingressu Ecclesiæ neque etiam possit ingredi, vt diuina audiat, Ecclesiam interdictam. ita Vgo. d. §. 1. vers. postremo hic sic interdictus; nam &

Ecclesia interdicta non amittit immunitatem, Abb. cap. peu. num. 8. & ibi Add. de immunit. Eccles. late idem Vgol. d. tractat. Tab. 1. cap. 13. §. 15.

Limitatur autem hæc ipsa conclusio, †† vt excipiantur festi illi dies, qui habentur in c. fin. §. in festiuitatibus, de sent. excom. in 6. & de quibus late inter cæteros Vgol. d. tab. 5. c. 9. §. 1. num 1. 15. sicut cæteri interdicti, ita etiam interdicti, seu suspensi ab ingressu Ecclesiæ Ecclesiam ipsam ingredi poterunt, ac diuinis interesse, priuatimq; dumtaxat preces fundere, vt ait idem Vgol. d. c. 16. §. 1. ad fin. & §. 3. num 11. quare cum non possint, vt Ecclesiæ ministri, diuinis interesse, publicèq; orare, neq; etiam habebunt illis diebus distributiones iuxta per nos dicta sup. concl. 13.

SVMMAE RERVM.

1 *Cessatio à diuinis, & interdictum valde differunt inter se, & num. seqq.*
2 *Cessatio à diuinis, & interdictum quid sint.*
3 *Interdictum est censura Ecclesiastica, cessatio autem à diuinis non.*
4 *Interdictum est quid iuris, cessatio à diuinis quid facit.*
5 *Cessatio à diuinis post appellationem decreta an sit nulla.*
6 *Cessatio à diuinis an impediat administrationem sacramentorum, sicut interdictum, & num. seq.*
7 *Diuinorum nomine continentur etiam administratio sacramentorum.*
8 *Celebrans tempore interdicti in loco interdicto incurrit irregularitatem, secus tempore cessationis à diuinis.*
9 *Cessationis tempore an celebrari debeant singulis diebus in Ecclesiis diuina officia submissa voce.*
10 *Interdictum Ecclesiasticum duplex, aliud locale, aliud personale. Alii addunt mixtum; cuiusmodi est ambulatorium; nu. 11.*
12 *Interdictum locale duplex, aliud generale, aliud particulare. Item personale eodem modo duplex; num. 13. Idemq; de mixto dici potest; num. 14.*
15 *Officia diuina prohibentur tempore interdicti.*
16 *Cessatio à diuinis duplex est, alia generalis, alia particularis.*
17 *Interdictum fertur vel à iure, vel ab homine.*
18 *Interdictum à iure quibus casibus incurratur, remissiue.*
19 *Ecclesia polluta, seu violata interdicta dicitur quoad hoc, ne in ea diuina celebrari possint.*
20 *Ecclesia quibus casibus pollui, seu violari dicatur.*
21 *Diuina omittenda sunt eo ipso in Ecclesia polluta.*
22 *Cessatio à diuinis in nullo casu eo ipso inducitur.*
23 *Cessationis à diuinis quæ causa sit in iure expressa, & qualis, quomodoq; tractanda; num. 24.*
25 *Cessatio à diuinis à quo decerni debeat.*
26 *Interdicti generalis tempore singulis diebus celebrari debent diuina officia, & qualiter.*
27 *Interdicti generalis tempore diuinis non interessentes amittunt distributiones quotidianas.*
28 *Officia diuina recitari non debent in Ecclesia polluta, vel violata. Clerici tamen percipiunt distributiones, num. 29.*
30 *Capitulum interdictum à iure, vel ab homine nullo modo potest diuina officia recitare, neque percipit distributiones; num. 31. sed ea conuertuntur in Ecclesiæ vtilitatem; num. 32. idem dicendum de singulis Canonicis, vel Mansionariis; num. 33. eorum tamen portio cæteris accrescet: num. 34.*
35 *Officia diuina celebrari non debent vllo modo in Ecclesia specialiter interdicta.*
36 *Cessationis à diuinis siue iustæ, siue iniustæ tempore clerici non percipiunt distributiones quotidianas. sed eas repetunt ab eo, qui causa fuit cessationis. fructus autem prebendæ percipient; num. 37.*
38 *Interdicti tempore officia diuina publicè celebrari possunt in certis festiuitatibus, in quibus tenentur clerici psallere, & cætera munera obire; num. 39. admittentur quælibet clerici interdicti, num. 40. modo causam non dederint interdicto, num. 41.*
42 *Hore Canonicæ quandam recitari possunt tempore interdicti in festiuitatibus exceptis. Et quid de Vigiliis earum festiuitatum, num. 43.*
44 *Festo die Corporis Christi Domini publicè recitari possunt diuina officia tempore interdicti, immo & per totam octauam, nu. 45.*

46 *Cessationis à diuinis tempore solemniter celebrari possunt diuina officia in festiuitatibus exceptis.*

47 *Officia diuina solemniter celebrari non possunt in Ecclesia specialiter interdicta, etiam in solemnitatibus exceptis. Idem de Ecclesia pollutanum.* 48

49 *Mortuos sepelire, eorumue officium celebrare intra Ecclesiam non licet tempore interdicti etiam in festiuitatibus exceptis.*

50 *Interdictum nouum poni potest in festiuitatibus exceptis tempore interdicti.*

An, & quando tempore interdicti, vel cessationis à diuinis possint clerici Quotidianas Distributiones percipere. Quæstio XVI.

1 PRAEMITTO hic primò, differre admodum inter sententiam interdictum, & cessationem à diuinis; nam interdictum
2 definitur censura Ecclesiastica, qua homo separatur ab omnib. diuinis officijs, certis sacramentis, & Ecclesiastica sepultura, vt ex Nauar. & alijs tradidimus quæst. præced. in 1. præmiss. ad fi. Cessatio verò à diuinis definitur desistentia quædam à diuinis officijs, & sacramentorum administratione, vt ex Innoc. & communi in cap. dilectis, de appell. & cap. irrefragabili §. ceterum, de offic. ord. colligit Nauar. in Manual. Confess. d. cap. 27. num. 188. vel suspensio organorum diuinæ laudis in aliquem locum decreta, vt definiunt Couar. in relect. cap. alma mater 2. par. §. 2. num. 1. de sent. excom. in 6. Henriq. tom. 1. Theolog. moral. lib. 13. c. 52. §. 1. & Viual. in Candelabr. aur. 2. par. in fi. tit. de cessat. à diuin. num. 1. Ex quibus patet. hæc duo
3 differre. primò, quod interdictum est censura Ecclesiastica, cessatio autem non, quod etiam in specie adnotauit Nauar. d. cap. 27. num. 164. & 188. Henriq. post alios non nullos d. lib. 13. cap. 2. §. 1. & cap.
4 12. §. 1. differunt etiam, quia interdictum est quid iuris, cessatio autem quid facti; quia pro omnibus imponitur, nec respicit in hoc magis delinquentes, quam ipsos innocentes, sed est immediatè ipsorum diuinorum suspensio, neque reddit locum ipsum interdictum. ita post Abb. in cap. dilectis num. 18. de appell. & alios tradunt Couar. d. num. 1. Henriq. d. cap. 52. §. 1. cuius rei optimum exemplum habemus dominio & possessione, quæ in eo præcipuè differunt, quod possessio habet plurimum facti, dominium vero plurimum iuris, l. 1. §. adipiscimur, & §. si vir, ff. de acquir. poss. l. 1. §. si Scæuola. ff. si is, qui testam. lib. esse iussf. fuer. l. 3. in princ. ff. de bon. poss. l. denique, ff. ex quib. caus. mai. & l. pupillũ, ff. de acquir. possess. iuncta l. 1. & l. bonæ fidei, ff. de acquir. rer. domin. cum traditis per Doct. tum ibi, tum
5 alibi sæpe. præterea cessatio post appellationem decreta non est nulla, Abb. & alij d. c. dilectis, & Gonzal. à Villadr. eg. trac. de irregular. cap. de interd. ad fin. cum tamen secus sit de interdicto, quod licet per appellationem subsequentem, non suspendatur, c. ad hæc il 5 de appell. & c. is, cui in fin. de sent. excom. in 6. nihilominus interdictum post appellationem latum est nullum, d. cap. dilectis, de appellat. & notauit Abb. ibid. num. 20. in fin. quamuis Couar. & Henriq. loc. cit. hoc discrimen nõ admittãt, ob eam rationem, quia, licet cessatio tamquam quid facti non tollatur per præcedentem appellationem, cum supponatur missa executioni, tamen quoad iuris effectus non videtur, quomodo ea quoque inanis non sit, sicut excommunicatio, & interdictum; & ipsa quoad factum, si ea contingat executioni mitti, æquè suspendi non possunt, cum infectæ esse non possint. sed melius dicas cum Dec. d. c. dilectis num. 23. quod pronuntiatio super cessatione est iuris; vel dic, quod, cum cessatio aliquo modo inter dictum sit, vt constat ex d. cap. dilectis iuncti ibi not. per Inn. & alios, eadem erit veritas; ratio quoad hoc, vt nullius sit roboris si post legitimam appellationem decernatur; idque cauetur in eod. cap. dilectis iuxta Innoc. Bellam. Dec. & aliorum interpretationem, qui illum text. de cessatione à diuinis, non autem de interdicto propriè sumpto intellexerunt. Insuper ex definitione, & mente Henriq. & Couar. videntur distingui interdictum, & cessatio, quod illud suspendit administrationem sacramentorum, & cele-

6

brationem diuinorum officiorum; at vero cessatio solum inducit suspensionem diuinorum officiorum; idque etiam colligi videtur ex nomine ipso cessationis à diuinis, & ex cap. irrefragabili §. cæterum, de off. ordin. cap. si Canonici, quod est 2. & c. quamuis eod. tit. in 6. & Clem. 1. de sent. excom. ex quibus iuribus solum colligitur, quod per cessationem inducatur suspensio loci à diuinis. Tamen verè tam interdicto, quam cessationi à diuinis communem esse, vt etiam suspendatur administratio sacramentorum, vt expresse voluit
7 Nauar. d. nu. 188. & ex eo patet, quod † nomine diuinorum continetur etiam administratio sacramentorum vt satis probat Vgol. de censur. tab. 5. c. 5. §. 2. num. 2. Differunt etiam ex communiori opinione,
8 quod † celebrans tempore interdicti in loco interdicto regulariter incurrit irregularitatem, vt constat ex cap. is, qui §. fin. de sent. excom. in 6. celebrans verò tempore cessationis à diuinis siue generalis, siue particularis non incurrit irregularitatem ita Butr. Abb. Imol. Præpos. Bellam. & Franc. d. cap. dilectis, de appell. Bonif. de Vital. d. Clem. 1. col. pen. de sent. excom. Innoc. d. cap irrefragabili col. pen. de off. ordin. Nauar. d. cap. 27. nnm. 188. cum seq. Siluest. Verb. interdictum 11 §. 1. & Verb. cessatio §. vlt. & Henriq. d. cap. 52. §. 1. & c. 54. §. 3. quamuis alij, quos referunt Nauar. loc. cit. & Couar. d. 2. par. §. 2. nu. 3. ad finem distinguant de cessatione generali, & particulari, & velint, irregularitatem incurri à violante cessationem generalem indictam ab eo, qui potest interdicere. Denique differunt interdictum, & cessatio a diuinis, quod
9 † tempore interdicti recitari possunt, & debent diuina officia singulis diebus in Ecclesijs, & Monasterijs, sicut prius submissa tamen voce, ianuis clausis, excommunicatis, ac interdictis exclusis, & campanis etiam non pulsatis, vt habetur d. cap. fin. adijcimus præterea, de sent. excom. in 6. quod tamen non licet tempore cessationis diuinorum, vt satis constat ex d. cap. si Canonici, §. scituri, & tex. iuncta Glos. in cap. non est vobis, de sponsal. & matr. probantq; Couar. d. 2. par. §. 4. num. 7. verfic. contraria sententia, & Henriq. d. lib. 13. cap. 53. §. 1. & 2. vbi tamen, & optimè, id limitat dupliciter; primò, vt liceat singulis hebdomadis vnam Missam celebrare in singulis Ecclesijs Parochialibus, & Monasterijs ad renouandam sanctissimam Eucharistiam: deinde, vt duo, vel tres clerici possint simul priuatim sine cantu recitare horas canonicas; cuius tamen contrarium post alios sentit Viuald. sup. nu. 14.

Præmitto secundò, interdictum duplex
10 esse, † aliud locale, aliud personale, vt quæst. præc. admonuimus, & constat ex cap. si sententia, c. si ciuitas, & c. præsenti, de sent. excom. in 6. adnotaruntq; passim Doct. inter cæteros Henriq. d. lib. 13. cap. 41. §. 3. Burgas. d. tit. de sent. interdict. num. 2. & 3. & Vgol. d. tab. 5. capit. 5. in
11 princip. alij addunt † mixtum continens vtrumque, locum nimirum, & personas, cuiusmodi est ambulatorium, afficiens locum, quem talis, vel tales adierint: ita Nauar. d. cap. 27. num. 166. & seq. Interdi-
12 ctum loci duplex, † generale, afficiens prouinciam, ciuitatem, vel castrum; ac particulare, seu singulare, afficiens vnam Ecclesiam, Nauar. & Henriq. loc. cit. Vgol. d. tab. 5. cap. 6. in initio, & Couar. d. 2. par. §. 1. num. 9. similier inter dictum
13 personale † aliud generale latum contra vnum populum, vel religionem; aliud particulare contra vnam personam. Latè Henriq. & Nauar. loc. cit. Burgas. d. num. 3. & Vgol. d. tab. 5. cap. 12. in initio. Idem
14 quoque † de mixto dici potest, vt aliud generale sit, aliud particulare, Henriq. d. §. 3. in fin. Nauar. d. num. 166. De effectibus autem harum specierum interdicti videndi sunt Doct. mox citati, & in iuribus paulo ante allegatis. Pro nunc quod ad rem nostram attinet, scire sufficiat, inter-
15 † dicti generatim sumpti præcipuum effectum esse diuinorum officiorum prohibitionem, vt ex d. cap. si ciuitas. cap. si sententia, cap. fin. de sent. excom. in 6. & alijs iuribus probat inter alios Vgol. d. tab. 5. §. 2. nu. 1. nomine autem diuinorum præcipuè Missa, diuinaq; officia continentur, vt ex dictis iuribus constat, fusèq; ostendit Vgol. d. §. 2. num. 2. Cessatio quo-
16 que à diuinis † duplex est, alia generalis, alia particularis, vt patet ex ijs, quos referunt, &

ferunt,& sequuntur Nauar.d. cap. 27. nu. 188.Couar.d.§.2.num.3.& Henriq. d. lib. 13. cap.52. §.1.ad quos, vbi opus fuerit, pro hac materia cessationis à diuinis recurrendum est.

17 Præmitto tertio, † interdictum ferri vel ab homine, vel à iure, vt latè ostendit Vgol. d.tab. 5. cap. 2. & 3. Interdi-
18 ctum a iure† incurritur in multis casibus, vt constat ex tex. in cap. vbi periculum, de elect. in 6.cap. quamquam, de censib. cap. clericis, de immunit. Ecclesiar. cap. 1.de vsur.cap.vlt.de pœn. eod.lib. cum alijs iuribus, quæ adducunt dñi plures huiusmodi casus recensent, Vgol. d. cap. 3. Henriq.d.lib.13.cap.43.§.5. Clar. in Prax. crimin. quæst. 76. Burgas. d. tit. de sent. interd. num. 31. & 43. & Viual. in Candelabr. aur. 2. part. tit. de interd. num. sexto, vsque ad 50. Ecclesia quoque
19 polluta, seu violata † interdicta dicitur quoad hoc, ne in ea possint celebrari diuina officia; ita late Viual. d. tit. de interd.num.53. vsque ad 84. & Henriq. d. lib.13.cap. 51. §. 5.& lib. 9. cap. 27. §. 5.
20 Sex autem† sunt casus,in quibus Ecclesia violata dicitur,& sic interdicta, vt in ea non possint celebrari diuina,quos referũt, & comprobant Nauar. d. cap. 27. num. 256. & seqq. Viual.& Henriq.loc.citatis. Primus per effusionem iniuriosam, & publicam sanguinis in Ecclesia,cap.propo fuisti.de consecrat.Eccl. vel alt. Secundus per illicitam seminis humani effusionem, cap. significasti, de adult. Tertius, si quis denuntiatus excommunicatus in Ecclesia sepelitur, cap. consuluisti, de consecrat. Eccl.vel alt. Quartus,si infidelis ibidẽ sepeliatur,cap.Ecclesiam il. 1.& il 2.de consecr. dist. 1. Quintus, quando Ecclesia fuit consecrata per Episcopum publice excommunicatum; facit d. cap. consuluisti, vbi Abb. & Host. Sextus, quando parietes Ecclesiæ, aut eorum maior pars simul deijcitur, Glos. in cap. ligneis, de consecr. Eccles. Tabien. Verb. consecratio 2.§. 1.præcipuos vero ex ijs casibus latius explicant Viual. d. nu.53. vsque ad 72.Henriq. d.c.27.§. 5. in Glos. & Burgas.d.tit.de sent.interd.nu. 43.In omnibus autem casibus, in quibus polluitur Ec-
21 clesia,†cessandum est a diuinis officijs eo ipso non expectata vlla iudicis sententia, vt probat Viual.d. num. 84. Iam vero cessatio a diuinis, cum sit quid facti,vt supra
22 dictum est,† nullum casum in iure habet, quo proposita sit eo ipso, vt optimè monet Henriq. d. lib. 13. cap. 52. §. 1.in tex. & in Glos.litt.m.nec non cap.54 §. 1. iure
23 tamen expressa est † causa, ob quam indici possit. nam in Clem. 1.de senten. excom.§.in cessationibus,habetur,quod cessatio generalis à diuinis est vnicum lumẽ Ecclesijs Collegiatis, seu Conuentibus tam secularium, quam regularium Ecclesiarum ad repellendas iniurias eis factas; quo lumine profitetur ibi Clemens V. in Concilio Viennensi, nolle, nec debere huiusmodi Capitula, Collegia & Conuentus à se priuari. Glos. verò communiter approbata d. cap.si Canonici, quod est 2. in Verb. causa, de offi. ordin.in 6. exempla affert harum iniuriarum, ob quas cessari potest a diuinis; puta, inquiens, cum fiunt statuta contra libertatem Ecclesiæ, cum imponuntur taleæ, vel collectæ clericis, cum detinetur clericus, vel Canonicus per secularem baliuum,vel his similia.Debet autem causa hæc,propter quam
24 cessatur, † primo esse rationabilis, & notoria,seu manifesta; tex. d. cap. irrefragibili §.cæterum,de off.ordin.& c.quamuis §.si autem,ad fin.eod.tit.in 6. Item de hac causa diligenter tractari debet per Collegium vocatis omnibus, sicut vocantur in electionibus faciendis; tex. d. cap. quamuis in princip. Tertio, si Canonici cessare deliberant, requirent prius eum, contra quem cessare intendunt,vt irrogatam offensam emendet. quod si fecerit, non cessabunt à diuinis. d. cap.quamuis, in princip. quod si offensam is emendare noluerit, cessare poterunt; tex. ibid. sed tunc causam suæ cessationis expriment in instrumento publico, vel patentibus litteris suo, vel alio autentico sigillo munitis, & illud, vel illas ei, contra quem cessare intendunt, debent assignare, per tex.d.cap.si Canonici,in princip. Quarto,statim,ac cessatum fuerit seruata prædicta forma, intra mentem vtraque pars, & cessans,& contra quam cessatur, iter arripiat ad Papam vel per se, vel per procuratores sufficienter instructos;

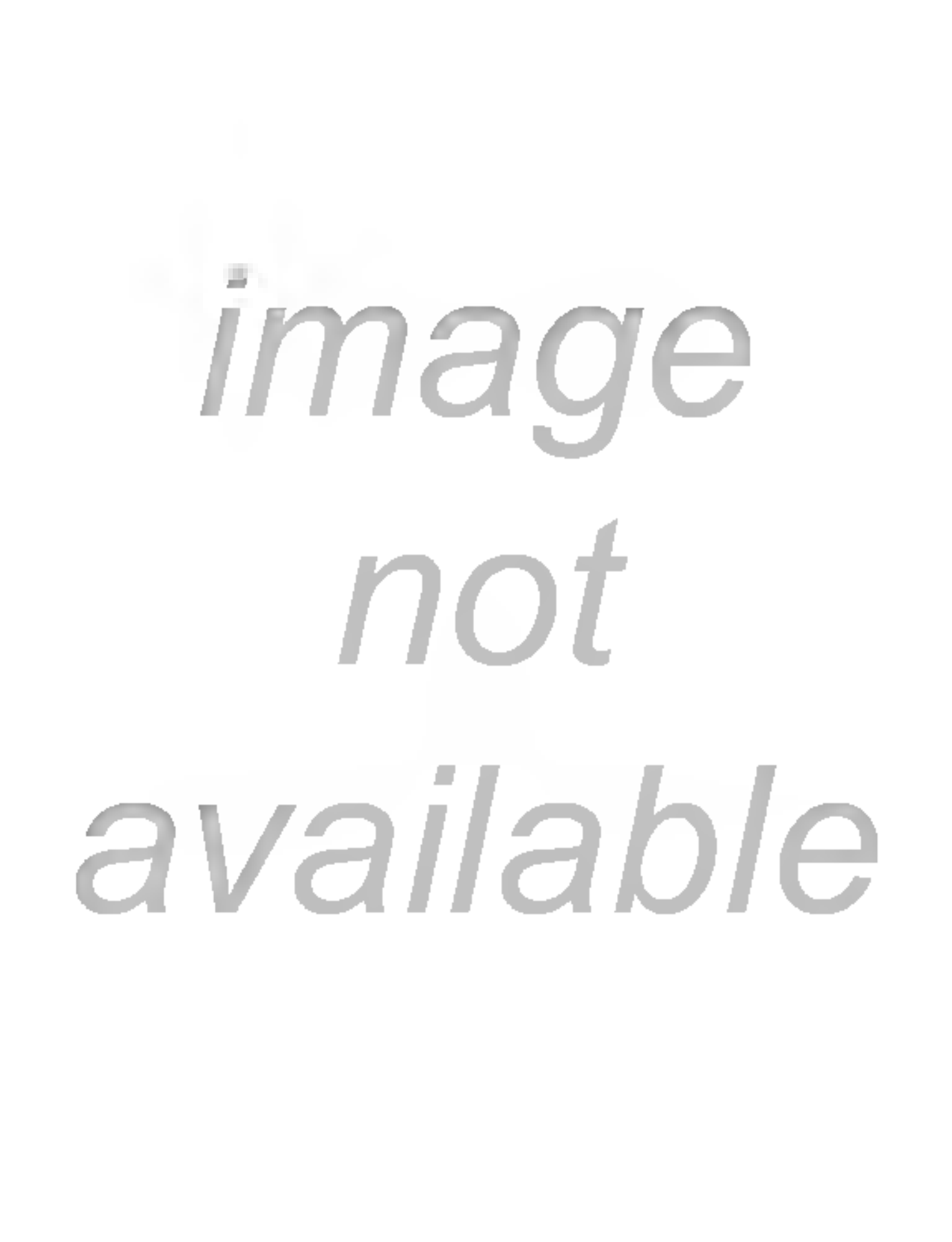
image
not
available

per ipsos stet, quin intersint. Hoc autem casu puto vel officia diuina cum illis moderationibus recitanda esse à beneficiatis, seu Mansionarijs illius Ecclesiæ, ne diuinis cultus quoad fieri possit patiatur; vel certè hos clericos à Canonicis distinctos etiã si diuina non recitentur, suas distributiones percipere debere; distributiones ve-
32 rò Canonicorum † eandem omnino erunt in Ecclesiæ vtilitatem, per ea, quæ dicemus infr. tertia parte, quæstione sexta, cùm illud disputabimus, an semper distributiones non interessentium interessentibus accrescant, maximè verò conclusion. tertia.
33 Id ipsum autem † (nimirum, quòd non sit admittendus ad diuina officia etiam cum illis quatuor moderationibus, de quibus supr. & dict. §. adijcimus, & consequenter, neque etiam ad ipsas distributiones) dicendum est de priuato aliquo Canonico, vel Mansionario, qui à iure, secuta tamen facti declaratione, vel ab homine fuerit interdictus; idque satis constat ex eod. §. adijcimus, vbi mandatur excludi interdictos ab illa diuinorum officiorum celebratione, quòd si diuinis non intereſt sua culpa proculdubio carere debet distributionibus, vt iam sæpe diximus ac se patet, & in specie adnotauit Couar. dict. secunda parte, §. quarto, num. 3. Portio tamen distributionum, quæ huic clerico interdicto contingeret, si intereſ-
34 set, † cæteris clericis Capituli sui, seu Collegij accresceret, per ea, quæ d. 3. par. quæst. 6. concl. 2. adducemus. Tertiò declaratur † vt permissio, de qua in dict. §.
35 adijcimus, non sit in vniuersum accipienda, vt nimirum cum illis moderationibus celebrare liceat, sed ita quidem, vt in Ecclesia particulari affecta inter dicto minimè locum habeat; quasi hæc constitutio in Ecclesijs obtineat, quæ sint intra locum interdictum, non in Ecclesia specialiter inlerdicta. ita post Glos. d. §. adijcimus, Verb. Ecclesijs, quam sequuntur ibi Anchar. Gemin. Franc. & cæteri communiter, aliosque quamplurimos in specie tradit Couar. dict. §. quarto, num. quinto in principio. idque satis ex ipso tex. elicitur in verbis præcedentibus. Cæteras declarationes ad illum §. adijcimus, quas, quia ad rem nostram non faciunt, consultò omittimus, præter Scribentes ibi videre poterit studiosius lector apud Couar. d. §. 4. & Henriq. d. lib. 13. cap. 46.

Secunda Conclusio. Tempore cessationis à diuinis siue iustæ, siue iniustæ,
36 † Canonici non percipiunt quotidianas distributiones. probatur primò, quia ita in specie docent Couar. d. §. 4. num. 7. vers. 3. eandem opinionem probat, & Henriq. d. lib. 13. cap. 52. §. 3. & cap. 13. §. 2. circa medium. Secundò idem etiam satis probatur ex text. d. cap. si Canonici §. sciturì, vbi Gregor. 10. decernit, quòd si Canonici causa non expressa in parentibus litteris, vel instrumento publico, aut assignatione illius, illarumue non facta ei, contra quem cessatur similiter, si causa, quam expresserint, non fuerit inuenta canonica, omnia, quæ de quibuscunque prouentibus illius Ecclesiæ, in qua cessatum fuerit, cessationis tempore perceperint, restituant: illa verò, quæ pro eodem tempore eisdem debentur, nullo modo percipiant, sed Ecclesiæ ipsi cedere, ac nihilominus ei, contra quem cessauerant, de damnis, & iniuris satisfacere teneantur. Si autem causa cessationis canonica fuerit iudicata, (nimirum per Sedem Apostolicam, vt notant ibi Glos. & Doct. per tex. d. c. quamuis de off. ord. in 6. qui addit nõnulla ad d. c. si Canonici) is, qui occasionem cessationi dederat, ad omne intereſſe dictis Canonicis, & Ecclesiæ, cui debitum officium eius esb culpa subtractum, ad certam quantitatẽ taxandam, & in diuini cultus augumentum conuertendam Superioris arbitrio condẽnetur. Ex quibus verbis tex. satis probatur nostra conclusio; nam quòd nomine prouentuum Ecclesiæ, de quibus in priori parte, contineantur etiam distributiones quotidianæ, constat ex versic. & quia nobis nõ occurrit in Extrauag. vnic. de decim inter commun. Illud verò intereſſe Canonicorum, de quo in posteriori parte eiusdem §. sciturì mox allegati, aliud esse non potest, quàm quotidianæ distributiones, quas amiserunt Canonici, quia diuina officia recitata non fuerunt tempore cessationis; neque enim eo tempore recitantur diuina officia etiam submissa voce, & alijs moderationibus adhibitis, de quibus d. cap. alma mater §. adijcimus, vt

constat

constat ex cap. non est vobis iuncta Glos. & Doct. de sponsal. & matr. & nos supr. hac eadem quæst. præmiss. 1. in fine ostendimus; fructus autem beneficij, & præben-
37 dæ † percipere debent si absentes fuerint iusta de causa, cap. relatum, c. de cætero, c. cum dilectus, & cap. ad audientiam cum similibus, de cler. non resid. immo & sine causa per tres menses in anno, vt constat ex Concil. Trid. sess. 24. cap. 12. §. præterea obtinentibus de reformat. quare illud interesse Canonicorum intelligi non potest quoad fructus beneficij, & præbendæ; atque ita hoc interesse de quotidianis distributionibus intellexerunt Henriq. & Couar. loc. cit. & explicasse videtur Anchar. d. cap. si Canonici nu. 7. post Archid. ibid. qui tamen hoc mihi dicere non videtur.

Tertia Conclusio. Tempore interdicti
38 in festiuitatibus † Natalis Domini, Paschæ, ac Pentecostes, & Assumptionis Beatissimæ Virginis campanæ pulsari debent, & ianuis apertis alta voce diuina officia celebranda sunt excommunicatis omnibus exclusis, sed interdictis admissis, quibus ob reuerentiam dictarum solemnitatum, & vt ipsi ad humilitatis gratiam, & recon ciliationis affectum faciliùs inclinentur, præfatis diebus participatio permittitur diuinorum: sic tamen, quòd illi, propter quorum excessum interdictum huiusmodi est prolatum, alteri nullatenus apropinquent. ita in hæc ipsa verba decernitur d. c. alma mater §. in festiuitatibus verò, de sent. excommun. in 6. Ex quibus infertur
39 primo † Canonicos, & clericos, qui in ij festiuitatibus diuinis non interfuerint, suaq; munera pſallentes, & decantantes non obierint, priuari debere quotidianis distributionibus, sicut cæteris diebus, quibus extra tempus interdicti illis pſallendum est, propriaq; munera obeunda per ea, quæ latè tradidimus supr. hac eadem 2. par. quæst. 2. conclus. 2. 3. 6. & 7. Infertur
40 secundò, quod † si quidem fieri potest, vt aliqui ex illis clericis interdicti sint, non tamen dederint causam interdicto, ij admittendi sunt ad diuina celebranda, & per consequens etiam ad quotidianas distributiones, quæ ratione celebrationis diuinorum tribuuntur, vt sæpiùs diximus; si
41 verò † causam dederunt interdicto, tunc cum altari appropinquare non debeant, vt dicitur d. §. in festiuitatibus, hoc est, remotiùs stare, non orando ad altare, neque offerendo, & similia faciendo, vt exponit ibi Io. And. num. 4. & Gemin. num. 7. post Calder. in tract. de interd. Eccles. membr. 6. ver sic. sed cum supra dixerim, quos sequi videtur Franc. d. §. in festiuitatibus num. 3. & Henriq. d. lib. 13. cap. 47. §. 2. ideo etiam distributionibus, quæ propter diuinorum officiorum celebrationem dantur, carere debent.

Ampliatur autem hæc conclusio primò, vt vigore dispositionis, d. §. in festiuitatibus, possint celebrari, seu solemniter recitari non modò Vesperæ primæ vsque ad Vesperas secundas ipsius festiuitatis, vt Glos. & Doct. omnes tradunt in d. §. in festiuitatibus, sed etiam Completorium ipsius festiuitatis, vt post Archid. Gemin. & Franc. d. §. in festiuitatibus, aliosque nonnullos tradunt Couar. d. relect. cap. alma mater 2. par. §. 5. num. 5. & Henriq. d. cap. 47. §. 3. Secundò, vt etiam liceat in his festis celebrare Missas votiuas, latè Couar. d. num. 5. in fin. & Henriq. dict. cap. 47. §. 4.
43 Tertiò ampliatur, vt † etiam liceat cantare Missam in Vigilia Natiuitatis, Resurrectionis, & Pentecostes; ita post alios Henriq. d. cap. 47. §. 3. quod tamen satis dubium mihi videtur propter textum, qui dies ipsos designat; propter quam rationem idem Henriq. d. cap. 47. §. 2. in fin. ex communi iure optimo tradit contra Sot. hoc priuilegium non extendi ad duos dies proximè sequentes post festum Paschatis, & Pentecostes. Quartò ampliatur hæc
44 conclusio, vt † idem quoque permissum sit in die, quo festiuitas Corporis Christi is solet solemniter celebrari; quod in honorem tanti Sacramenti Martinus V. concessit, & Eugenius IIII. ad octauã vsque diẽ
45 extendit, teste Ang. in Verb. Interdictum 6. quæst. 16. & alijs, quos ad hoc referunt, & sequuntur Couar. d. §. 5. num. 1. & Henriq. d. cap. 47. §. 2. in princip. & in Hispania idem concessum est quoad festum Cõceptionis Beatissimæ Virginis Mariæ, vt refert Couar. d. §. 5. num. 2. Ampliatur
46 quintò, & postremò, vt † etiam tempore cessationis a diuinis liceat in his festi-

uitati-

uitatibus officia solemniter celebrare, vt optimè probant Couar. d. §. 5. num. tertio, Henriq. d. lib. 13. cap. 53. & Vsual. d. tit. de cessat. à diuin. num. 9.

Limitatur tamen primò hæc ipsa con-
47 clusio, vt † non procedat in Ecclesia specialiter interdicta: nam etiam in illis festiuitatibus neque publicè, neque secretè potuerunt diuina officia celebrari, vt optimè docent Couar. d. §. 5. num. 2. in fin. & Henriq. d. cap. 47. §. 2. circa medium, in tex. & Glos. litt. y. Secundò limitatur, vt
48 † neque etiam in Ecclesia interdicta ob violationem, seu pollutionem liceat vllo modo in illis quoque festiuitatibus diuina officia celebrare. ita in specie tradit Henriq. d. lib. 13. cap. 51. §. 5. in fin. post Villadieg. tract. de irregular. cap. 5. num. 10. & Glos. in cap. ex tuarum, de priuileg. sed voluit allegare in cap. tuarum illo tit. Ter-
49 tiò limitatur, vt † in his festiuitatibus nõ liceat mortuos tempore interdicti intra, Ecclesiam sepelire, eorumq; officium recitare, vt satis probat tex. in cap. cum plantare §. quod si Templarij, de priuil. & tenet Glos. in Clem. 1. in princip. de sepult. quam alij sequuntur, quos refert Couar. d §. 5. num. 6. contra quos tamen ipse sentit. Quartò limitatur, vt in his festiuitatibus interdicti tempore ea tantum, quæ ad officia pertinent, permitti, non autem, quæ ad sacramenta, nisi quatenus alioqui tempore interdicti conceduntur, vt optimè tradunt multa inde colligentes Couar. d. §. 5. num. septimo & Henriq. d. cap. 47. §. 4.

Quintò, & postremo limitatur hæc con-
50 clusio, vt, † quamuis in his festiuitatibus suspendatur interdictum, quòd priùs fuerat, non tamen veratur, quin virgenti de causa possit interdictum in prædictis festis imponi; ita post alios docet Henriq. dict. cap. 47. §. secundo; Atque hæc de interdicto, & cessatione a diuinis quatenus ad rem nostram pertinebat; atque adeo de tota hac quæstione dicta sint satis.

SVMMAE RERVM.

1 *Depositio, seu verbalis degradatio quid sit.*
2 *Depositio quotuplex sit.*
3 *Degradatio, seu realis depositio, quid sit.*
4 *Depositio, & degradatio in quibus differant.*
5 *Depositio quibus casibus infligi possit.*
6 *Degradatio tribus tantum casibus de iure infligitur.*
7 *Priuatio beneficij quid sit. & quibus casibus ipso iure incurratur, vel infligenda sit; num. 8.*
9 *Priuandus beneficio non censetur eo priuatus per sententiam latam super crimine, secus vbi pœna ipso iure infligitur; nu. 10.*
11 *Priuandus beneficio vbi priuatus est, amittit fructus à die commissi criminis, quod si seruiuit Ecclesiæ amittit à die accusationis dumtaxat; num. 12. nisi crimen ministerium impediret; num. 13, aut ipso iure priuationem induceret; num. 14.*
15 *Irregularitas quid sit. & quotuplex; numer. 16.*
17 *Irregularitas non incurritur nisi in casibus à iure expressis; & qui illi sint.*
18 *Peccatum mortale differt ab excommunicatione; neque vt sic Ecclesiæ ingressu prohibet; num. decimonono, neque debet peccator in diuinis officijs euitari; num. 20. Idque etiamsi crimen sit notorium, num. 21.*
22 *Notorium crimen quod nam sit.*
23 *Depositus ab ordine, officio, vel beneficio amittit distributiones quotidianas. depositio tamen danda sunt alimenta ex redditibus; nu. 24. Iniustè verò depositus eas recuperabit; num. 25. Item restitutus, num. 26.*
27 *Degradatus eo ipso amittit distributiones quotidianas, & priuatus est beneficijs; nu. 28. restitutus verò non amittit, num. 29.*
30 *Restitutio degradati fit conuersa forma à degradatione.*
31 *Degradati restitutio fit à solo Papa, vel eius delegato.*
32 *Degradatus debet habere alimenta ex redditibus Ecclesiasticis.*
33 *Priuatus beneficio, & Canonicatu non percipit distributiones. Nisi intra legitimum tempus appellauerit; num. 34. & seq.*
35 *Appellatio legitima suspendit iudicatum quoad futurum, & quoad præsens, extinguit; non tamen in correctione morum.*
36 *Irregularis non amittit fructus, & distributiones, nisi quatenus tribuuntur ijs, qui aliquem ordinem exercent, & non aliter, aut*

aut vbi irregularitas redderet inhabilem ad obtinendum beneficium; nu. 37. & qui sint bi casus, nu. 38. aut priuaret beneficio; num. 39.

40 *Peccator etiam notorius non amittit ratione peccati fructus, & distributiones quotidianas. Secus in notorio fornicatore; nu. 41. Et quæ sit ratio; nu. 42.*

43 *Crimen arcens à ministerio Ecclesiæ arcet quoque à distributionibus.*

An, & quando depositus, degradatus, priuatus beneficio, irregularis, vel notorius peccator amittat Distributiones. Quæstio XVII.

PROSEQVENDO materiam eorum, quibus siue præsentibus, & interessentibus diuinis officijs, siue etiam absentibus, ab ijsdem conuenire potest, vt vel percipiant, vel amittant quotidianas distributiones; videndum nunc est de eo, qui est depositus, degradatus, priuatus beneficio, irregularis, vel notorius peccator; an nimirum, & quando possint hi distributiones quotidianas percipere. Quæ in re.

1 Præmittendum est primo, † Depositionem, seu verbalem degradationem esse sententiam, per quam clericus ab ordine officio, aut beneficio, vel ab his omnibus simul deijcitur, vt constat ex cap. qualiter, & quando, de accusat. & cap. degradatio, quod est 2. de pœn. in 6. & vtrobique Glos. & Doct. Petr. Gregor. Syntagm. iur. vniuers. lib. 31. c. 30. num. 1. 2. & 8. eodem Gregor. in partit. iur. Can. lib. 4. tit. 15. qui est de pœn. c. 4. num. 8. litt. x. Burgas. tract. de irregular. par. 6. tit. de sen. depos. it. Clar. in Prax. Crimin. quæst. 36. num. 35. & quæst. 74. num. 1. & Henriq. in tom. 1. Theo log. Moral. lib. 13. cap. 55. §. 3. nam depos

2 tio † alia est ab officio, seu beneficio simul, vel separatim, & a dignitate; alia ab ordine, quæ proprie degradatio, vel exauctoratio. seu, vt alij loquuntur, exauctorizatio, & contra clericum maximè in sacris constitutum adhibetur, vt inter cæteros ostendit Gregor. dict. cap. 30. nu. 2. Degradatio autem, seu depositio realis

3 † est quædam executio depositionis, seu verbalis degradationis; & definiri potest, pœna Ecclesiastica, qua vir Ecclesiasticus actualiter, ac solemniter priuatur omnino executione ordinis, & beneficij administratione, & omni priuilegio clericali absque spe restitutionis. quæ definitio asfertur, & comprobatur ab Henriq. d. c. 55. §. 1. & 3. satisque colligitur ex tex. d. c. 2. de pœn. in 6. & ibi Glos. & Doct. Burgas. d. tit de sent. depos. it. num. 1. vsque ad 9. & Grego. d. cap. 4. num. 8. litt. y. & d. cap. 30.

4 num. 1. 6. & 8. Ex quibus patet † duobus præcipuè differre depositionem, & degradationem; quod nimirum illa verbalis est per sententiam; hæc realis, & actualis cũ executione: præterea per illam clericus non amittit priuilegium canonis, & fori, sicut per hanc, quod in specie fusè ostendit Henriq. d. §. 3. & Gregor. d. cap. 4. nu. 8. litt. v. ad fin. Alias differentias inter vtramque, & simul de solẽnitatibus, quæ adhibendæ sunt in solemni, & actuali degradatione, & cætera, si quæ sunt huiusmodi, quæ de depositione, ac degradatione di ci possent, petere poterit studiosus lector ex Doctoribus præcitatis, & iuribus ab ipsis allegatis; necnon ex Trident. Concil. sess. 13. c. 4. de reform. vbi nonnihil innouauit circa solemnitates depositionis, ac degradationis, & ex D. Menoch. quem posit hæ scripta vidi, in tract. de Arbitrar. iud. cas. 415. Illud verò dumtaxat subijcimus, quod, † cum depositio sit grauissima

6 pœna, ea infligi non debet, nisi pro casibus a iure decretis, vt docet Gemin. in §. de his, 50. dist. & Dec. in cap. at si clerici, de iudic. hi autem casus erunt adulterium clerici sacris initiati, stuprum virginis, aut concubinatus, in quo clericus notoriè diu perseuerauit post monitiones; & alij casus, quos afferunt Henriq. d. c. 55. §. 5. & Bertach. in tract. de Episcop. 8. par. lib. 4. tit. de caus. mater. degradat. Hostiens. in sum. tit. de accusat. §. quis sit effectus versic. tradunt, & Burgas. d. tit. de senten. depos. it. num. 14. 15. 24. 25. & 26. sed & potest depositionis pœna infligi pro delicto grauiori, quam sit illud, propter quod de iure quis deponendus est, vt docet Gregor.

gor. d. cap. 30. num. 4. & Henriq. d. §. 5. hoc potro grauius crimen, & delictum illud esse potest, pro quo de iure ciuili imponitur pœna mortis; nam in eius locum succedit de iure canonico depositio: ita post alios tradunt Greg. d.nu.4.Fel.d.cap. qualiter il secondo,num.25.de accusat. & Henriq.d.§.5.in princip. De gradationem
6 autem † tribus tantum in casibus de iure habere locum, docent, Luc.de Pen. in l. 1. C.de priuil.Schol.lib.12.Clar.d.quæst. 36. num.36.& Gregor.d. cap. 30. num. 10. & hæc est communis theorica Doctorũ, vt ait Gulielm.Benedic.in quæst.de homicid. num. tertio, quem refert Foller. in prax. Crim.canon.fol.272.nu. 25. quamuis Lud. Carer.in Pract. Crimin. §. homicidium 7. sub. num. 59. alios referat casus. a communi tamen non recedas, quæ tres tantum constituit; quorum primus est in clerico hæretico, c.ad abolendam, §. 1. & cap. excommunicamus, de hæret. alter est de falsatore litterarum Apostolicarum, cap. ad falsariorum, de crim. falsi. tertius in eo, qui insidiatus est suo Episcopo illumue calumniatus est, capitulo si quis sacerdotum, 11.quæst. 1.

Præmitto secundo, clarum esse, † priua-
7 tionem beneficij esse sententiam iuris, vel hominis, per quã beneficiatus illud amittit.
8 multi autẽ sunt casus, in quib. † cleric. iure priuatus est, vel priuandus beneficio, quos recensẽt Calic.in Margar.fisc. fol. 110. & seqq. Diaz. in prax. Crim. canon. capit. 131. alias 123. num. 5. in fi. Clar. in Pract. Crimin.quæst. 73. num.5.cum duobus seqq. Gregor. Tholos. in tract. de benef.cap.26 & 33.& Rebuf. in Prax. benef. 3. part. tit. 1. qui est de modis amittendi beneficia. Qua tamen in re adnotandum
9 est, quod † vbi quis iure non est priuatus, sed priuandus beneficio, non censetur per sententiam iudicis latam super crimine priuatus beneficio. ita Pet. Gregor. d. lib.4. tit.15. cap.4.num.7.litt. u. Rebuf. loc. cit. num. 4. per d. cap. qualiter il secondo de accus.& Diaz.in Prax. crimin. Canon. d. cap. 131. iuxta nouam impressionem alias 123. num. 3. secus vero erit
10 † vbi pœna priuationis ipso iure infligitur, vt ibid. Rebuf. & Diaz ostendunt: qui etiam num. 4. docet posse iudicem delicti priuare beneficio. quod delinquẽs in alieno territorio habet. Denique communior est opinio Doctorum, prout refert, & sequitur Tiraq. repet.l.si vnquam Verb.reuertatur,num. 272.C.de reuoc.donat.Clar. d.quæst.73.num. 9.Diaz. d. cap. 131. num. 5. & Couar. Epit. de sponsa. &
11 matr. 2.par.cap.6.§.8.nu.7.quod, † si clericus committit delictum, propter quod priuari debent beneficio, licet habeat ius in re quousque sit priuatus; postquam tamen est priuatus, tenetur restituere fructus, quos percepit à die commissi delicti. quod tamen limitant Diaz, & Co-
12 uar.loc.cit. † nisi clericus ille post commissum delictum semper perseuerauerit in Ecclesia ei seruiendo; nam tunc iuxta opinionem Fel.in cap.de quarta col.10.de præscript. & aliorum, putant, quod tunc solum talis damnaretur ad restitutionem fructuum à die propositæ contra eum accusationis, vel formatæ inquisitionis: quod
13 ipsum declarat Couar.d.num.7.nisi † delictum etiam occultum delinquentem ipso iure ministrare impediret, vt si esset crimen, quod irregularitatem induceret; tũc enim seruiendo, & ministrando in officio, quod exercere non poterat, non sunt ei fructus iusta ratione concedendi. idem
24 quoq; dicendum † vbi delictũ commissum induceret priuationem ipso iure; nã tunc clericus condemnandus esset ad restitutionem fructuum à die commissi delicti. ita late tradunt Diaz.d.nu. 5. in fin.& Cou.d. §.8.num.8.

Præmitto tertio, Irregularitatem
15 † ex mente canonum, & Innoc. communiter recepti in cap. si cum pridem, de renunt. definiri impedimentum inductum à iure canonico directe impediẽs receptionem ordinum Ecclesiasticorum, aut aliquẽ vsum eorum, quatenus sunt ordines, etiã post pœnitentiam; quam definitionem his verbis affert, & explicat Nauar. in Man. cap. 27. num. 191. quibus etiam fere verbis eam definiunt post alios Couar. in relect.Clemen. si furiosus 1. par. in princ. num. 1. de homicid.Burgas. in tract. de irregular. quæst. 1. per totam, Maiol. in simil. tractat. quæstio. 1. num. 1. Henriq. d. tom. 1. Theol. Moral. lib. 14. cap. 17. §. 2. & Vigal. in Candel. aur. 2. par. tit.

de

16 de irregularit. num. 5. & quamuis † innumerabiles ferè sint irregularitates, vt præter citatos Doct. tradit Aluar. Pelag. de planct. Eccles. lib. 1. art. 24. & 48. easque ad species reducendo varij variè illas distinguant, vt per Maiol. Henriq. Burgal. & alios supr. alleg. tamen, melior atque aptior diuisio videtur illa, quam facit Nauar. d. cap. 27. num. 19. & Viual. d. tit. de irregular. in princip. num. 43. vt quinque sint irregularitatis species, quæ manant ex quinque defectuum generibus, nimirum sacramenti, quæ est bigamia, defectu corporis, animæ, perfectæ lenitatis, & delicti; de quibus singulis optimè inter cæteros Maior. Viual. Nauar. Henriq. & Burgal. loc. cit. Quoniam verò irregularitas
17 † non incurritur nisi in casibus a iure expressis, cap. is; qui, de sent. excom. in 6. casus hosce cumulatos habes apud Nicol. Plou. tract. de irregular. 1. par. quæst. 1. & duab. seqq. Summistas ferè omnes in Verb. irregularitas, & colliguntur etiam ex alijs Doct. supra cit.

Præmitto quartò, & vltimò peccatum
18 quodlibet etiam mortale non solùm † longè differre ab excommunicatione, vt latè, & optimè comprobat Couar. in repet. c. alma mater 1. par. in initio num. 2. 5. 6. &
19 8. verùm etiam † Ecclesiæ ingressu non interdicere, vt fusè ostendit Burgal. dict. tract. de irregular. & imped. par. 6. tit. de sent. interdict. num. 35. & duob. seqq. quod tamen intellige quatenus peccatum mortale est; secus enim dicendum erit, si habeat annexam censuram excommunicationis, suspensionis, vel interdicti, ob illudue cessetur a diuinis per ea, quæ duabus statim precedentib. quæstion. latiùs tradidimus. Et licèt quemlibet pro mortali peccato quoad se ipsum constet esse suspensum; non debet tamen in officijs euitari, vt ait Gregor. ix. Summus Pontifex in c. quæsitum, quod est fi. de cohab. cler. & mulier. Ex quibus verbis colligit ibi Glos. in Verb. euitari, & cæteri Doctores, regulariter clericum quantumuis
20 criminosum † non debere vt sic in officijs euitari; ad quod etiam facit text. in cap. vestra, eod. tit. & cap. fin. 15. quæst. vlt. id
21 verò procedit, etiam si † crimen illud & peccatum sit notorium, vt tradit Glos. Vincent. d. cap. fin. Verb. proposito; a quo tamen excipitur notoria fornicatio, dict. cap. fin. & cap. vestra. similiter excipiuntur casus, in quibus quis ipso iure suspensionem incurrit, Glos. d. Verbo, proposito, & alij. Notorium autem etiam quod ad
22 hanc rem attinet dicitur † crimen notum per sententiam definitiuam, seu per confessionem factam in iure, aut euidentiam rei, quæ tergiuersatione aliqua celari non potest. text. d. cap. vestra, & cap. fin. de cohabit. cleric. & mulier. cap. cum dilectus, de ord. cognit. & cap. denique, de except. cum suis concord.

Prima Conclusio. Depositus, seu verbaliter degradatus ab ordine, officio, vel
23 beneficio † amittit quotidianas distributiones. Satis id voluerunt Clar. & Couar. infra citandi in limit. 1. dum volunt, depositum debere habere alimenta ex reditibus Ecclesiasticis, si is aliunde non habeat vnde viuat. Sed id etiam quoad depositum a beneficio ex eo patet, quod distributiones dantur ratione beneficij, & Canonicatus, vt ex cap. dilectus, il 1. de præben. & alijs iuribus alibi ostendimus; cum maximè suspensio a beneficio, quæ minor est, quàm depositio, id ipsum efficiat, vt latiùs tradidimus supr. quæstion. decimaquinta, conclusion. tertia; quoad depositum verò ab officio idem dicendum est per ea, quæ docuimus dict. conclusion. tertia, de suspenso ab officio. Idem denique statuendum est de eo, qui depositus fuit ab ordine, saltem quoad eas distributiones, quæ dantur ratione Canonicatus, cui aliquis ordo annexus est, cum non possit ordinem illum exercere per ea, quę post. Fel. in cap. inquisitionis col. 1. de accusat. tradit Couar. d. cap. 6. §. 8. num. 7. in fin. cum sublato antecedenti, ac principali tollatur etiam consequens, & accessorium iur. vulgar.

Limitatur autem primò hæc conclusio,
24 † vt depositio danda sint alimenta ex ipsis reditibus Ecclesiasticis, si aliunde non habeat vnde viuat, ne cum dedecore status Ecclesiastici cogatur mendicare. ita Couar. lib. 3. variar. resolut. cap. decimotertio num. 8. vers. duodecimò hinc etiam deducitur, Clar. in Pract. Crim. quæstion. 73. num. septimo, & Vgol. tract. de censur.

Ec-

Eccleſ.tab.2. cap.12.in princip. nu.1.circa
25 medium. Limitatur ſecundò, vt † iniuſtè depoſitus diſtributiones recuperet, per ea, quæ de ſuſpenſo, & excommunicato ſuſè tradidimus d.quæſt.15.concl.2. & 4. Limitatur tertio, & vltimo, niſi vel reſtitutus fuerit ab eo, qui verbaliter depoſuit; vel a depoſitione intra legitimum tempus appellatum fuerit: vt ſatis voluiſſe videtur Henriq. d. cap. 55. §. 4. & latius cuique patebit per ea, quę infr.hac eadem q.concl.3.afferemus.

Secunda Concluſio. Degradatus, ſeu
27 actualiter depoſitus † eo ipſo amittit quotidianas diſtributiones. ſentit hoc manifeſtè Couar.d. cap.13.num.8.illat.12.ex Fel.in cap.ex parte,de accuſ.& ſequi videtur Pet. à Nauar.tom.1.de reſtit.lib.2.cap. 2.dub.ſeu difficult.4.num.236. Ratio clara eſt; quia, vt ſupra diximus, diſtributiones dantur ratione Canonicatus; degrada-
28 tus autem † eo ipſo priuatus eſt quolibet beneficio, vt patet ex forma degradationis, quæ habetur in d.c.degradatio, quod eſt 2.de pœn. in 6. in ijs finalibus verbis tex. quæ pronuntiare debet degradans erga degradatum, nimirum, Auctoritate Dei omnipotentis Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, ac noſtra tibi auferrimus habitum clericalem, & deponimus, degradamus, ſpoliamus, & exuimus te omni ordine, beneficio, & priuilegio clericali; idq; ibi adnotarunt Gloſ. ac Doct.omnes, & Henriq.d.cap.55.§.1.

Limitatur autem hæc concluſio primò
29 niſi † iſte degradatus fuerit in priſtinum ſtatum reſtitutus, & abſolutus; nam tunc puto, eum recuperaturum omnia, atq; adeo etiam beneficium, & Canonicatum;
30 fit enim hæc reſtitutio † conuerſa plane forma ab ea, qua degradatio facta eſt, vt tradunt Doct.d.cap.degradatio, Henriq.d. c.55.§.4.& Pet.Cregor.d.lib.31.Syntagm. iur. cap. 30. quare, ſicut in degradatione clericus ſpoliatur beneficio, in reſtitutione illud recuperabit; atque adeo etiam diſtributiones, quæ beneficium, vt dictum
31 eſt, conſequuntur. fit autem † reſtitutio actualiter degradati a ſolo Papa, vel eius delegato, vt poſt alios tradit Henriq. d. §. 4. Limitatur ſecundo, vt iuſte degradatus
32 † debeat habere alimenta ex ipſis reditibus Eccleſiaſticis, atq; adeo etiam ex diſtributionibus, vbi neque ex fructibus præbendæ, alterius ue beneficij, nec aliunde habeat vnde viuat; per ea, quæ in præcedent. concluſione de eo, qui depoſitus fuerit, diximus; eadem enim plane militat hic ratio, ne cum dedecore ſtatus & ordinis Eccleſiaſtici cogatur mendicare, turpemue quæſtum exercere; a quo ſe eximere non poteſt, cum reſtitutio hæc fere nunquam a Summo Pontifice concedatur; quod non accidit in excommunicato, qui cum facile obtinere poſſit abſolutionem ſuperiori, qui ſententiam excommunicationis tulit, obtemperando, ex iſdem reditibus ſaltem de rigore alij non debet, niſi fortè ad breue tempus, ne fame pereat, vt latius ſup. quæſt. 15. concluſ. 1. demonſtrauimus.

Tertia Concluſio. Canonicus, & beneficiatus in Eccleſia Cathedrali, vel Collegiata, qui priuatus fuit Canonicatu, vel
33 beneficio, † non percipiet quotidianas diſtributiones. Ratio apertiſſima eſt; nam vt ſæpius iam dictum eſt, quotidianæ diſtributiones dantur clericis Collegiatarum Eccleſiarum ratione Canonicatus, cap. dilectus il 1.& cap pro illorum, iunctis ſuis Gloſ. de præben. cum ſuis ſimilibus, vnde acceſſoriæ ſunt ad ipſos Canonicatus, vt in ſpecie: adnotauit Philipp. Prob. in Addit.ad Io.Mon.d. cap. vnico in princip.de cler.non reſid. in 6. poſt Card. conſ.53.in fin. ſi ergo huiuſmodi Canonicus, vel beneficiatus priuatus eſt principali, hinc eſt, Canonicatu, & beneficio in Eccleſia Collegiata, conſequenter priuatus quoque eſt, & carere debet quotidianis diſtributionibus, quę ſunt acceſſoriæ, & conſequentes, vt dictum eſt. Limitatur
34 autem hæc concluſio; niſi † clericus hic, qui priuatus fuit beneficio, & Canonicatu, intra legitimum tempus appellauerit; quod facere poterit; neq; enim reperietur prohibita in hoc caſu appellatio, atq; adeo cenſetur permiſſa, iuxta tex. in l. & in maioribus, C. de appell. cap. ſuper eo, ext. eodem tit. cum ſimil. & Gloſ. ſingularem ab omnibus receptam in l. qui reſtituere, ff. de rei vendic. cum maximè ſententia priuationis beneficij proculdubio ſit definitiua, a qua certiſſimi iuris eſt,

vbi

vbi contra beneficiatum lata sit, bis appellari posse, per text. in l. 1. ff. de appell. d. l. & in maioribus, & l. quoniam iudices, C. eod. iuncta l. 1. & tot. tit. C. ne tert. prouoc. liceat. Ratio autem huius limitationis est,
35 quia legitima appellatio † suspendit iudicatum quoad futurum, & quoad præsens, extinguit; tex. in l. fin. ff. ad Turpill. cap. venientes, de iure iur. cap. sæpe, de appellat. & cap. si a iudice, eod. tit. in 6. Bal. in l. tale pactum §. qui prouocauit, ff. de pact. Affict. decis. 188. nu. 5. cum alijs, quos adhoc allegat, & de communi testatur Brunor. a Sol. quæst. legal. 24. num. 3. Interim ergo, donec cognoscatur de iustitia appellationis, & contra se tres sententias conformes reportet, eodem causam appellationis suæ prosequente, percipiet clericus iste priuatus quotidianas distributiones pro tempore, quo diuinis intererit, Ecclesiæque inseruiet, per supradicta, & si quidem sententia priuationis bis fuerit confirmata, carebit distributionibus, & fructibus beneficij a die commissi criminis vel a die accusationis, aut formatæ contra eum inquisitionis, iuxta distinctionem supr. hac eadem quæst. in. præmiss. 2. a nobis traditam si autem sententia priuationis reuocata fuerit, & huiusmodi reuocatio bis fuerit per iudices appellationis confirmata, vel alias in iudicatum transierit, tunc distributiones quotidianas, quas pro toto eo tempore amisit, vt litem suam prosequeretur modò alias diuinis assidue interesse soleret, recuperabit; per ea, quæ de iniustè excommunicato, & suspenso supr. hac eadem 2. par. quæst. 15. concluss. 2. & 4. ac de iustè impedito quæst. 5. ferè per totam latiùs tradidimus. Quod verò diximus de appellatione, quod suspendat effectum priuationis beneficij quoad amissionem distributionum, & fructuum, quæ ad eam consequitur, id intelligendum est in suis proprijs terminis, nimirum priuationis beneficij: nam si quis ad correctionem morum priuetur principaliter ipsis fructibus, & distributionibus; puto, appellationem deuoluere quidem, non tamen suspendere; cum in his, quæ ad correctionem morum pertinent, appellatio executionem non suspendat, vt constat ex Trident. Concil. sess. decimatertia, cap. primo, sess. 22. cap. 1. & sess. 24. cap. 10. item ex cap. licèt, de off. iud. ordin. cum concord. allegatis ibi per Glos. in Verb. interclusum.

Quarta Conclusio. Regulariter loquendo irregularis clericus, seu Canonicus
36 † non amittit fructus, & distributiones beneficiorum, nisi quatenus tribuuntur ijs, qui aliquem ordinem exercent, & non aliter. Ratio manifesta est. nam, vt patet ex definitione communi supr. præmiss. 3. allata, irregularitas per se dumtaxat priuat receptione, vel executione ordinum; recitare autem officium diuinum etiam in Ecclesia per se non est actus, aut exercitium, vel etiam receptio alicuius ordinis.
37 Limitatur autem primò hæc conclusio † in casibus, quibus irregularitas redderet aliquem inhabilem ab obtinendum, ac retinendum beneficium, de quibus † per Henriq. d. lib. 14. cap. 2. §. 4. nam tunc, si aliquis clericus Canonicatum, vel beneficium in Cathedrali, vel Collegiata obtineret sine dispensatione, cum titulum legitimum non haberet, neque etiam fructus suos fa-
39 ceret. Limitatur 2. in casibus, † quibus propter irregularitatem aliquis ipso iure priuatus esset beneficio, quod obtinet; per ea, quæ in præced. concluss. diximus; aut etiam vbi priuandus esset beneficio; nam tunc priuandus quoq; erit fructibus, ac distributionibus; cum ea tamen distinctione de qua in d. concl. præced. & sup. in 2. præmiss. idem verò dicendum erit de casibus, in quibus simul cum irregularitate suspensio, excommunicatio, interdictum, vel depositio incurritur, de quibus supr. hac ipsa quæst. & duab. præcedentib. Limitatur tertiò, & postremò, vbi Canonicatus, & beneficium, quod quis in Ecclesia Collegiata vult obtinere, ordinem aliquem habet annexum, de quo infr. quæst. 19. nam illa irregularitas, quæ impedit promotionem ad illum, vel ad omnes ordines, consequenter etiam impedit admissionem ad quotidianas distributiones, in illis saltem Ecclesijs, in quibus est consuetudo, vel statutum, vt clericus non admittatur ad distributiones, antequam ordinem requisitum susceperit; de quo latiùs d. q. 19. immo etiã impediet ipsam beneficij, & Canonicatus retentionẽ, vbi per ipsum stet, quin ordinẽ an-

annexum intra debitum tempus recipiat, vt satis constat ex Concil. Trident. sess. 22. cap. 4. de reform. & Clem. 2. cum ibi not. de ætat. & qual. præfic.

Quinta, & postrema Conclusio. Peccator etiam notorius † non amittit ratione peccati distributiones quotidianas. Id generatim de fructibus beneficiorum in specie tradunt Siluest. post Rosell. in Verb. clericus 4. quæst. 24. Mart. Nauar. in tract. de orat. & hor. Canon. ca p. 21. num. 65. & in Manual. Confess. cap. 25. num. 123. & Petr. Nauar. com. 1. de restit. lib. 2. cap. 2. num. 206. & seq. licèt contrarium senserint Adr. in 4. sent. q. 14. col. 9. & Ang. in Verb. clericus 3. §. 5. ob eam rationem; quoniam qui est in peccato mortali notorio, maximè fornicationis, est suspensus a canone (qui est c. quæsitum, seu fin. de cohabit. cler. & mulier.) atque adeo idem est, ac si non resideret, & diuinis interesset: si quidem inutile, & nullum idem sint, cap. inter corporalia, de translat. Episcop. sicut non fieri recte, & non fieri paria sunt, cap. veniens, de præsbyt. non baptiz. Verum facile respondetur, admittendo † speciale id esse in fornicatore, vt clericus notorius fornicator debeat in officijs cuitari, vt patet ex d. cap. quæsitum, ex quo supr. in 4. præmiss. expresse collegimus regulam, vt quibet etiam notorius peccator non sit ratione peccati solius cuitandus in officijs; quia nimirum, licet suspensus sit quoad se, nō tamen est quoad alios, vt ait Pontifex in eo canone, qui ideo nostram sententiam mirè confirmat, quam etiam vterque Nauar. locis cit. comprobat ex Concil. Lateran. sub Leon. X. sess. 6. §. statuimus, iuncta Constitutione Pij V. quæ incipit, ex proximo Lateranensi Concilio, & est 138. inter eius constitutiones: ex quibus sanctionibus habetur, eum qui non recitat diuinum officium infra lex menses a die adepti beneficij, peccare quidem grauiter, sed non teneri ad restitutionem fructuum sed quoniam hæc ratio, licet in se vera sit, & optima, quoad fructus beneficiorum; tamen † non adaptatur quotidianis distributionibus, quas non acquirit clericus etiam pro primis sex mensibus, si diuinis officijs non interfuerit, eaque in Ecclesia iusto cessante impedimento non recitauerit, vt latius ostendimus supr. hac ead. 2. par. quæst. 2. fere per totam: ideo ad illlam rationem confugiendum est, quam affert Petr. Nauar. d. num. 206. quia (inquiens) licet notorius peccator non rectè obeat diuina officia, prout Deus ordinauit, tamen rectè deseruit Ecclesiæ, quantum ad id, quod Ecclesia ordinauit, ob quod illi assignatur stipendium, hoc est celebrando officium, & orando, vt Ecclesia statuit; hæc tamen ratio non obest ijs, quæ supr. quæst. 15. concl. 1. ampl. 7. & concl. 3. contra eundem Petr. Nauar. & alios diximus excommunicatum, & suspensum, etiam si Ecclesiæ inseruiant, diuinisq; officijs de facto interfint, non acquirere distributiones; diuersa enim ratio est in notorio peccatore, cui, excepto fornicatore, diuina prohibita non sunt, d. cap. quæsitum, cum tamen diuina prohibita sint suspenso, & excommunicato, vt d. quæst. 15. præmiss. 1. fusius demonstrauimus. Limitatur igitur hæc conclusio, vt notorius fornicator distributiones amittat; ratio est, quia is debet in officijs cuitari, vt apertè statuit Pontifex d. cap. quæsitum, & capit. vestra de cohabit. cler. & mulier. Idem latius habetur in cap. præter hoc, 32. dist. vbi etiam additur, quod huiusmodi publicus fornicator seu concubinarius partem ab Ecclesia non suscipiat.

Limitatur præterea † in quouis crimine etiam occulto, ob quod clericus arcetur a ministerio, vt si ob illud fiat excommunicatus, suspensus, aut irregularis ea irregularitate, quæ contrahitur etiam peracta pœnitentia, vt simonia reali; tunc enim cum ob tale ministerium non præmium, sed pœnam mereatur, licèt etiam is Ecclesiæ seruiat, non acquirit prouentus illi ministerio debitos; Rebuf. in Prax. benef. tit. de simon. in resig. num. 15. Couar. Epit. 4. Decretal. 2. par. cap. 8. §. 3. num. 7. in fin. & Viual. in 2. par. Candel. aur. tit. de suspens. num. 171. ad quod etiam faciunt quæ de irregulari concluf. præced. & quæst. 15. conclu. 1. & 3. de excommunicato, & suspenso diximus. Videri autem potest pro tota hac conclus. maxime quoad notorium fornicatorem Nicol. Garz. quem vidi, post hæc scripta tract. de

benefic.par.7.cap.14.a nu.7.ad 37. & a 52.ad 57.Et de hac quæst.satis.

SVMMAE RERVM.

1 *Simoniacus vt plurimum de ponendus est.ali quando priuatur beneficio, nu.2 aliquando est ipso iure suspensus,num.3.aliquando in excommunicationem incidit. nu.4.*

5 *Simonia quid sit.*

6 *Simonia committitur in emptione, & venditione rei etiam solùm annexæ spirituali.*

7 *Spirituale prout est materia simoniæ,quid sit. & quotuplex;num.8.*

9 *Annexa spiritualibus quotuplicia sint, & qua; num. 10.*

11 *Annexa spiritualibus quædam antecedenter, quædam consequenter.*

12 *Simonia triplex est, alia mentalis, alia conuentionalis,alia realis.*

13 *Simonia mentalis quid sit, & quotuplex. quid conuentionalis;num.14.& quid realis; num.15.*

16 *Simonia mentalis nulla obligat ad restitutionem accepti siue spiritualis, siue temporalis.*

17 *Simoniacus conuentionalis nullam pœnam à iure simoniacis inflictam incurrit, sed pœna arbitraria puniri debet. limita, vt num.seq.*

18 *Simoniacus confidentialis excommunicationem eo ipso incurrit, collatio ei facta est nulla, & tenetur ad fructum restitutionem.*

19 *Simoniaca conuentio omnis nulla est, nullamque obligationem inducit.*

20 *Simonia conuentionalis ex vna parte completa an obliget ad restitutionem.*

21 *Simoniacus conuentionalis non incidit in excommunicationem, nisi si vbi conuentio sit ab vtraq;parte completa.*

22 *Simoniacus realis omnes pœnas à iure simoniacis inflictas incurrit. Excommunicationem tamen, & priuationem beneficij eo ipso non incurrit nisi simoniacus in ordine, vel beneficio;num.23.*

24 *Fructus beneficij restitui debent vbi propter simoniam restituendum est beneficium. Idque procedit etiam quoad fructus, qui percipi poterunt;num 25.*

26 *Fructus beneficij per simoniam resignati per accepti à resignatario cui sint restituendi.*

27 *Fructus omnes beneficij extantes restituendi sunt à simoniaco. si verò ignoranter quis per simoniam beneficium accepit, tenetur soluim ad fructus, quos postea percepit, quam sciuit,num.28.*

29 *Clericus cõueniens in Ecclesiam minùs principaliter propter distributiones quotidianas nec peccat nec tenetur ad restitutionem.Ex quo nonnulla inferuntur; num.30.*

31 *Clericus quando dicatur magis, vel minus principaliter in Ecclesiam conuenire propter lucrum.*

32 *Clericus magis principaliter conueniens in Ecclesiam propter distributiones peccat, sed non tenetur ad restitutionem; & ibi quæ dicatur causa finalis, vel impulsiua.*

33 *Clericus si beneficium in Ecclesia collegiata simoniacè obtineat nullo soluto pretio non tenetur ante sententiam ad restitutionem beneficij,neque distributionum. potest tamen eo priuari;num.34.secus quoque in simoniaco confidentiali,nu.35.*

36 *Fructus à simoniaco confidentiali percepti cui restituendi.*

37 *Beneficij receptio per simoniam realem nulla est,& recipiens ad dimissionem tenetur. Idque etiamsi simonia commissa sit ignorante eo,qui recepit beneficium, nu.38.*

39 *Simoniacus realis tenetur ad restitutionem omnium fructuum à die receptionis beneficij, etiam consumptorum. num.40.vel, qui percipi poterunt, num.41.imo etiam industrialium,deducta mercede industrię. num.42.*

43 *Simoniacus realis, cum eo ignorante commissa fuit simonia,tenetur ad restitutionem fructuum tantùm vbi sciuit commissam esse simoniam.*

44 *Paupertas excusat simoniacum a restitutione fructuum, sicut etiam vsurarium.*

45 *Simoniacus realis non tenetur restituere fructus consumptos pro colligendis, & conseruandis ipsis fructibus neque eam partem, quæ conuersa est in vtilitatem Ecclesiæ; num 46.*

47 *Simoniacus realis tenetur etiam restituere distributiones perceptas. restituet autem cæteris colligi suis;num.48.*

49 *Fructus beneficiorum, & præbendarum erogabit; simoniacus in pauperes,vel reseruabit successoris, vel super eis compones cum Camera Apostolica,num.seq.*

50 Re-

50 *Restitutio non est facienda pauperibus, quando datur dominus.*
51 *Admissus ad distributiones intercedente pretio simoniam commisit, & num. seqq.*
52 *Pensionem redimens sine auctoritate Papæ simoniam committit.*
53 *Decimandi ius pretio transferens simoniam committit.*
54 *Concil. Tridentin. sess. 24. cap. 14. de reformat. quas constitutiones, & consuetudines improbet circa admissionem ad distributiones.*
55 *Consuetudines, & statuta exigentia aliquid in ingressu quænam sint licita.*
56 *Distributionum fructus locari, & vendi possunt sine simonia.*

An, & quando simonia committatur circa Quotidianas Distributiones. Quæstio XVIII.

DIXIMVS de excommunicato, suspenso, deposito, priuato, & alijs quibus tum absentibus, tum interessentibus, conuenire pōt, vt acquirant, vel amittant quotidianas distributiones; dicendum nunc aliquid est de simoniaco,
1 qui vt † plurimum deponendus venit, c.
2 sicut de simon. aliquando † priuatur beneficio, c. insinuatum, eod. tit. aliquando † est
3 ipso iure suspensus ab officio, vt ex communi tradit Abb. in c. cum non liceat, nu.
4 4. de præscript. aliquando etiam † in excommunicationem incidit, vt in Extrau. cum detestabile, de simon. inter commu. simulque videbimus, quibus casibus accidere potest, vt clericus, vel alius circa eosdem distributiones simoniam committat; quam totam rem, vt distinctè procedatur, præmissis nonnullis, singulis conclusionibus absoluemus.

5 Præmitto ergo primò, Simoniam † definiri studiosam voluntatem emendi, aut vendendi aliquid spirituale, vel spirituali annexum; quam definitionem tradunt inter Theologos S. Thom. 2. 2. quæst. 100. art. 1. vbi Caiet. & cæteri Thomistæ, Sot. 9. de iust. & iur. quæst. 5. art. 1. S. Anton. 2. par. sum. tit. 1. cap. 5. §. 1. Scholastici ferè omnes in 4. sent. distinct. 52. Siluest. & alij Summistæ in verb. simonia in princ. Mart. Nauar. in Manual. Confess. cap. 23. nu. 100. & Petr. Nauar. tom. 1. de restit. lib. 2. cap. 2. nu. 384. Inter Canonistas Glos. in sum. 1. quæst. 1. Abb. Soc. sen. Io. de Anan. in rubr. de simon. Redo. in tract. de simon. ment. 1. par. cap. 2. nu. 3. & Io. Caraf. de simon. nu. 5. inter Iuristas Clar. lib. 5. sentent. §. simonia in princip. quamuis aliter alij definiāt maximè verò Vgol. in moder. tract. de simon. genere, cap. 60. §. vnico; à communi tamen definitione non est recedēdum, quam satis defendunt Caiet. Sot. & vterq; Nauar. loc. cit. omnes verò Doct. nemine penitus discrepante in eo conueniunt, cō
6 mitti † simoniam non modo in emptione aut venditione rei spiritualis, sed etiam annexæ spirituali; quod & apertè constat ex cap. quæsitum, de rer. permut. cap. de iure patronatus, de iure patr. cap. 2. c. non satis, & tot. ferè tit. de simon.

7 Præmitto secundò, spirituale, † prout esse potest materia, circa quam versatur simonia, esse donum quoddam supernaturale à Deo datum, vel quid aliud ab eodē ad animarum salutem, vel ab Ecclesiæ, potestate supernaturali sibi data institutum ad illud conficiendum, & gratis dandum, prout definit, comprobat, & declarat Nauar. d. cap. 23. num. 99. quam etiam definitionem paucis mutatis tradit Vgol. d. tab. 1. cap. 33. in princip. Ex quo patet, du-
8 plex † esse spirituale materiam simoniæ, aliud à Deo datum, vel institutum, qualia sunt gratia, virtutes, septem dona Spiritus sancti, nec non septem sacramenta, & Ecclesiastica iurisdictio, vt post Nauar. dict. num. 99. vers. ex qua definitione, docet Vgol. d. tab. 1. cap. 3. §. 2. num. 1. & cap. 33. §. 2. Alia instituta ab Ecclesia, quæ etiam
9 † vt plurimum propriè loquendo non sunt merè spiritualia, sed spiritualibus annexa, vt patet ex Nauar. d. nu. 99. & 100. & Vgol. d. tab. 1. c. 3. §. 3. & cap. 34. per totum. Ex his autem quædam sunt instituta ab Ecclesia potestate iurisdictionis; qualia sunt Ecclesiastica beneficia, formæ illa acquirendi, officia Ecclesiastica, Religiones, & huiusmodi, vt latiùs deducit Vgol. d. cap. 3. §. 4. quædam instituta potestate ordinis; & hæc vel institutione ipsa, seu inuentione; cuius generis sunt preces horariæ, exorcismi, cathechismi, & cæte-

ra eiusmodi : vel mutatione qualitatis ipsius rei, reddendo spirituale, quod temporale erat; quæ mutatio dupliciter accidit, consecratione ; qua ratione spiritualia fiunt Ecclesiæ, altaria, calices, patenæ, & Aqua baptismalis ; & benedictione, per spiritualia fiunt sacræ vestes, Campanæ, oliuæ, sacri cineres, aqua, & Candelæ benedictæ, & in primis Chrisma, & oleum, quod feria 5. in Cæna Domini ab Episcopo solemniter benedicitur prout fusè tradit Vgol.d.cap.tertio, §.ter
10 tio. Rursus annexa spiritualibus † sunt ea omnia, quæ ab Ecclesia instituta sunt, quò spiritualia vel conseruentur, vel sanctiùs, fructuosiusque conficiantur, vel administrentur, vt constat ex Sot.dict.lib. 9.de iust. & iur. quæst. 6. articul. primo, versicul.quartò denique loco, Nauar. d. num.99.& Vgol.d.tab.1. cap.34. num. 3. & 4. Horum verò annexorum spirituali-
11 bus † duæ sunt præcipuæ species; alia enim est annexorum antecedenter, siue quia in recipiente non requirant aliud spirituale,quam Christianismum, prout voluit Nauar.d.num.99.ex mente S. Tho. d.quæst. 100.art.4.siue potiùs,quia ad spiritualia ordinantur, & præparantur, vt verè voluit ibi S.Th.quem sequitur Vgol. dict.cap.34.num.5.alios ad id adducens ; & huiusmodi sunt sacræ ædes, vestes, & vasa, necnon iuspatronatus, & similia. Alia species est annexorum dependenter, seu consequenter,eò,quod a spiritualibus dependeant, eaque consequantur; prout sunt beneficia, ius percipiendi decimas, oblationes, distributiones quotidianas, & alia huius generis, quæ necessariò sup ponunt quid spirituale,puta ordinem, vel officium clericale, vt post S. Thom. loc. cit.& alios tradit Vgol. d.tract. de simon. tab.4.cap.7.§.2.& d.tab.1.cap.34. num.5. vbi etiam optimè reijcit tertiam illam speciem, quam aliqui ponunt annexorum concomitanter, prout est labor coniunctus spiritualibus officijs ; ex eo, quia huiusmodi operatio potiùs fit quædam pars ipsius rei spiritualis, quam aliquid ei annexũ,aut extrinsecus accedens, & adhærens. Alij tamen aliter definire, ac distinguere videntur spirituale, vt per Doct.in rubr.de simon. cap. quantò de iud. in summa, 1. quæst. 1. & in rubr. de reb. Eccl. non alien. vbi latè inter alios Bero.à num. 5. vsque ad 17. Redoan. Caraf. & alij quotquot tractatus de simon. ediderunt, in princip.suorum tractatuum & alij passim.

Præmitto tertiò omissis alijs diuisioni-
12 bus simoniæ, † triplicem esse simoniam; alia enim est mentalis, alia conuentionalis, tertia realis.ita Doct.omnes supr. cit. in 1. præmiss. & maximè Mart. Nauar. d. cap.23.num.103. & Petr. Nauar. d.cap.2.
13 num. 188. simonia mentalis † est simonia mente tantùm concepta citra omnem conuentionem expressam,vel tacitam, siue res tradatur,siue non. ita Mart. Nauar. d.num.103.Vgol.d.tract.de simon. tab. 2. cap.1. per totam, & cap. 3. §. 1. text. & Doct.in cap.fin.de simon.Dixi autem,siue res tradatur, siue non, quoniam duplex est simonia mentalis ; altera, quæ neque peruenit ad conuentionem, neque ad dationem ; altera, quæ omissa conuentione peruenit ad dationem,vt docet Nauar. d. num.103.& tradunt Doct.d.cap.fin.Simo
14 nia conuentionalis † est simonia connenta expressè, vel tacitè, nondum tamen ab vtraque parte executa; quando nimirum à praua mente ad pactum, & conuentionem exteriorem verbis ; aut alijs signis explicatam deuenitur, vel etiam implicitè pactum intercedit. ita Mart. Nauar. d. cap.23.num.104. Petr. Nauar. dict. num. 388.Vgol.dict.tract.de simon. tab.3. cap. 1. in princip. num. 3. & hæc quoque duplex est; alia ex neutra parte executa,alia ex vna parte tantùm ; hæc enim non realis, sed conuentionalis est,vt optimè docet Mart.Nauar.d.num.104. & Vgol. d.c. 1.§.1.& cap.5.per totum. Simonia deni-
15 que realis † est simonia conuenta expressè, vel tacitè ex vtraque parte completa saltem quoad aliquam partem promissorum vtriusque partis.ita Nauar. d. cap. vigesimotertio, num. 105. & Vgol. dict. tractat. de simon.tab. 4. cap. 1. id explicantes.

Præmitto quartò, neutram simoniarum
16 mentalium mox commemoratarum † inducere obligationẽ restitutionis,etiam in foro conscientiæ,eius,quod acceptũ est, siue sit temporale,siue spirituale, vt latò,

&

& optimè comprobant de communi atte
ſtantes Mart.Nauar.nu 103. in Comment.
ad cap.fin.de ſimon.not.3.Petr.Nauar.d.c.
2.num.392.vſque ad 410.& Vgol.d.tab.2.
cap.2.per totum ; vbi etiam probat , nul-
lam aliam pœnam , præter peccatum ,
tam in foro conſcientiæ , quàm in foro
exteriori ab huiuſmodi ſimoniaco incurri
quod & ſatis conſtat ex d.cap.fin.vbi Do-
ctor.de ſimon. Simoniacus quoque con-
17 uentionalis † nullam pœnam à iure ſimo
niacis inflictam incurrit , ſed pœna arbi-
traria puniri poteſt, ac debet. ita Mart.Na
uar.d.num.104.& Vgol.d.tab.3. cap. 2. §.
18 3.excipitur tamen † ſimoniacus confiden
tialis : nam hic ex ſola ſimonia conuen-
tionali excommunicationem ipſo facto
incurrit , & collatio ei facta eſt nulla , &
tenetur ad reſtitutionem omnium fructuũ
quos percepit à die acceptationis, vt pa-
tet ex conſtit.Pij IIII. 108.quæ incipit, Ro
manum Pontificem , & ex Conſtit. à Pio
V.ea de re edita, quæ incipit , intolerabi-
lis colligit Nauar.d.cap.23.num.109. ver-
ſic.ſecundò nota : quod etiam aduertẽ-
dum eſt pro ijs,quæ mox dicemus. Adhęc
conuentio omnis , & pactum ſimoniacũ
19 † nullum eſt, nullamque obligationem
inducit; cap.fin.de pact. & cap. præterea
de tranſact.cum ſimil.Vbi verò conuentio
ſimoniaco ex parte ſpiritualis rei ſit com
20 pleta , † tunc eam accipiens non tenetur reſtituere , vt probat idem Mart. Na-
uar.d.num.104.& 106. & poſt alios Vgol.
dict. tab. 3. cap. ſecundo in princip. licèt
contrarium probare contendat Petr. Na-
uar.dict.cap.2.num.420.vſque ad 427. vbi
etiam idem ſatis velle videtur , ſi ſola res
temporalis tradita ſit ; quod in foro con-
ſcientiæ tradit Vgol.dict.cap.2.§.2. in fo-
ro autem exteriori vult, veram eſſe opi-
nionem Mart. Nauar. & aliorum , quòd
porale non ſit reſtituendum ſaltem ei, qui
dedit. Quoad excommunicationem quo-
que,ac priuationem beneficij idem dicen
21 dum , vt † non incurratur , niſi ſimonia
conuentionalis ex vtraque parte ſit com-
pleta , vt docet poſt alios nonnullos Hen
riq.tom.1.Theol.Morat.lib.13. cap.37.§.
3. idem Mart. Nauar. dict. cap. vigeſimo
tertio, num 104.poſt Caſſad. decis.5.de
conſtit. Gomeſ. in reg. Cancell. de trien.
poſſeſſ.quæſt.12.necnon Armill. Verb. ſi-
omnia , §. 4.Sot.9.de iuſt. & iur. quæſt.8.
art.1.verſ.his denique præmissis , & Co-
uar.in relect.reg.peccatum.2.par.§.8.nu.
7.de reg iur. in 6. quos adhoc refert , &
in foro exteriori attenta conſuetudine ſe
quitur Petr.Nauar.d. cap. 2. num. 428. &
ſeq. Realis denique ſimoniacus , cum ni-
mirum ſimonia ex vtraque parte ſaltem
quoad partem eſt impleta , proculdubio
22 † omnes pœnas à iure ſimoniacis inflic-
tas incurrit ; nam hic ſimoniacus omniũ
peſſimus eſt , vt inter cæteros monet
Mart.Nauar.dict.cap.23.nu.106. Illud au-
tem adnotandum hunc realem ſimoniz-
23 cum † excommunicationem , & priua-
tionem beneficij ipſo iure , & facto non
incurrere , niſi ſimonia in ordine, vel be-
neficiò commiſſa fuerit. ita intelligendam
eſſe d. Extrauag. cum deteſtabile,quæ eſt,
2. de ſimon. in commun. docent Silueſtr.
Verb.ſimonia quæſt.19.Nauar. d. cap. 23.
num.111.& conſil.87.de ſimon.Henriq.d.
§.3.Salſed.in Addit. ad Diaz in Prax. Cri-
min.Canon. Verb. ſimoniaci , verſ. tertiò
quod nullus , & verſ.ſeptimò, quod licèt,
latè Vgol.d.tract.de ſimon.tab.1. cap. 49.
§.2.num.8.& tab.4.cap.5.num.5.vbi hanc
eſſe communem opinionem Doct.aſſerit.
24 Præmitto quintò , † vbi propter ſimo-
niacam Prauitatem facienda eſt reſtitutio
beneficij, debet etiam fieri reſtitutio fru-
ctuum ex beneficio perceptorum.ita ſanè
decernitur in d Extrauag.2.de ſimon in
hæc verba; per electiones verò , poſtula-
tiones , prouiſiones , confirmationes,ſeu
qualſuis alias diſpoſitiones,quas ſimoniaca
contigerit labe fieri,& quæ viribus omnio
no careant, in Eccleſijs , Monaſterijs, di-
gnitatibus, perſonatibus, officijs Eccleſia
ſticis, & quibuſuis beneficijs , aut aliquo
eorum cuiquam ius nullatenus acquira-
tur , nec inde faciat aliquis fructus ſuos ,
ſed ad illorum omnium , quæ percepit ,
reſtitutionem ſub animæ periculo ſit ad-
ſtrictius. idque ante eam conſtitutionem
adnotauit S.Thom.2.2.quæſt.100.art.6.ad
3.& 4.quem cæteri receperunt , quos re-
fert , & ſequitur , Couar. d. num.7. &
Petr.Nauar.dict.cap.ſecundo , num. 418.
25 & ſequentib.vbi etiam docet , † non
ſolùm fructus perceptos eſſe reſtituen-

dos, sed etiam eos, qui percipi potuissent à diligenti possessore. quod tamen restringit ibid. Nauar. ad eos fructus, quos eo tempore verus dominus siue diligens, siue negligens de facto percepisset, verum ob id ego à S. Thom. non recedo; neque enim in casu hoc est assignare certum aliquem dominum, qui obtineret illud beneficium, nisi in casu resignationis simoniacæ: verum
26 tunc putarem † fructus non esse restituendos resignanti, sed Ecclesiæ adiudicandos; per ea, quæ tradit Vgol. d. tab. 2. capit. 2. §. 2. ad fin. & tab. 4. cap. 7. §. 2. nu. 5. de qua tamen quæstione latiùs tradit Flamin. Paris. omnino videndus in tract. de confid. benef. quæst. 60. num. 43. & seqq. vbi etiam agit, quid de fructibus acquisitis per simoniam confidentialem: de vtroque verò aliquid dicemus infr. concl. 3. & 4. Illud porrò apud omnes est in confesso,
27 † fructus extantes omnes, seu non consumptos restituendos esse, vt communiter tradunt Doct. quos recensent, & sequuntur Vgol. d. tab. 4. cap. 6. §. 2. & c. 7. §. 2. Petr. Nauar. d. cap. 2. num. 419. & Couar. d. §. 8. num. 7. & 8. & id quidem planum est, vbi beneficij collatio simoniaca facta est sciente, vel ratum habente eo, qui beneficium accepit: vbi verò ignoranter, †
28 tenetur statim, ac id sciuerit, beneficium dimittere; sed, cum valuerit collatio, præteritos fructus etiam extantes restituere non tenetur, sed eos dumtaxat, quos deinceps ex beneficio percipiet, quod, iniustè retinet. ita in specie Couar. d. num. 8. & satis colligitur ex ijs, quos recenset, & sequi videtur Petr. Nauar. d. c. 2. nu. 429. & Vgol. d. d. c. 7. §. 2.

His præmissis facile erit ad initio propositam quæstionem respondere; quod quidem, vt dilucidius procedamus, singulis conclusionibus breuiter absoluemus.

29 Prima Conclusio. Canonicus, † vel alius clericus beneficiatus Ecclesiæ Collegiatæ, qui in Ecclesiam conuenit ad diuina officia recitanda principaliter propter Deum, vel vt muneri suo satisfaciat, minus vero principaliter propter lucrum quotidianarum distributionum, nec peccat, neq. simoniam vllam committit. ita in specie docent, id pluribus adstruentes, Vgol. d. tract. de simon. tab. 1. cap. 9. §. 6. num. 4. & 5. Mart. Nauar. d. cap. 23. num. 101. & tract. de orat. & hor. Canon. cap. 18. num. 12. & seqq. vbi idem
30 probat † de eo, qui, cum non teneatur ad diuina officia conuenire ob iustam occupationem studendi, aut legendi, tamen omittit hoc opus magis cum virtute coniunctum, & magis necessarium, atque vtile aliorum saluti, & ad Ecclesiam accedit, ne priuetur distributionibus. item de eo, quem cupiditas lucrifaciendi magnam aliquam distributionem alicuius horæ, vel supplicationis ita exagitat, vt vix videatur posse eam minoris facere, quam cultum diuinum, suique muneris adimpletionem, vt nimirum non peccet, vtiliter agat quod in se est, displiceatq; rationi hoc, quod sensus suggerit. Quando autem dica
31 tur † clericus magis, vel minus principaliter ad Ecclesiam accedere propter lucrum, tradit Vgol. sup. num. 6. & Nauar. d. num. 101. & de hor. Canon. cap. 6. num 13.

32 Secunda Conclusio. Ille, † qui principalius propter lucrum quotidianarum distributionum in Ecclesiam conuenit peccat quidem, & simoniam mentalem committit; non tamen ad aliquam earumdem distributionum restitutionem tenetur. Prior pars huius conclusionis asseritur à Glos. d. cap. vnico verb. receperit in fin. de cler. non resid. in 6. & latius comprobatur à Nauar. d. cap. 23. Manual. Confess. num. 101. & d. trac. de orat. & hor. Canon. cap. 6. num. 12. & 16. cap. 18. num. 10. 12. & 15. & Vgol. d. num. 5. quod etiam docet Hier. Gig. consil. 144. num. 29. post Bellam. in cap. Sacerdos, num. 3. 1. quæst. 1. Host. in cap. cum, de sent. & re iud. Angel. in Summa, Verb. simonia circa beneficia, versic. vtrũ Canonicus vadens, & alij Summistæ. Couar. lib. 1. var. resol. cap. 20. nu. 5. vbi iuncto nu. 2. satis declarat, quæ dicatur causa finalis, vel impulsiua, quod & facit post alios Thom. Sanchez de matrim. lib. 3. disput. 39. num. 14. & lib. 8. disp. 21. num. 8. & 20. hac vero in re multa tradit d. sp. 30. per totam. Posterior autem pars eiusdem conclusionis probatur tum ex Glos. communiter recepta in d. 2. verbo receperit, quam etiam sequitur Vgol. d. num. 5. tum ex ijs, quibus supra hac ipsa quæst. præmiss.

miſſ.4.in princip.oſtendimus,ſimoniacum mentalem,etiamſi ad traditionem prodierit, modo nulla interceſſerit conuentio expreſſa,vel etiam tacita, nullam pœnam canonicam, aut obligationem reſtitutionis incurrere, ſed ſolum peccatum, quod per ſolam pœnitentiam abolebitur, idque aperte ſtatuit Gregor.9.in cap. mandato, quod eſt,fin.de ſimon. in hæc verba;ad reſignationes ſpiritualium,& temporalium, quæ nullo pacto,ſed affectu animi præcedente vtrinque taliter acquiruntur (in quo caſu delinquẽtibus ſufficit per ſolam pœnitentiam ſuo ſatisfacere Creatori) eos pro ſimonia huiuſmodi dicimus non teneri.quem tex. ita intellexerunt ibidem Gloſ.& Doct. omnes,& item Gloſ. & alij in d.c.vnico,Verb.receperit; atque à Sot. & aliorum nonnullorum reſponſionibus optime vindicat, ac tuetur Petr.Nauar. d. tom. 1. de reſtit. lib. 2. cap. 1. num. 392. vſque ad 399. & Mart. Nauar. in Man. Confeſſ. cap. 23. num. 103. & latius in Commentar. cap. fin. à num. 12. de ſimon.

33 Tertia Concluſio. Canonicus † aliuſue beneficiatus in Eccleſia Collegiata, ſi Canonicatum,& beneficium in ea Eccleſia per ſimoniam acceperit, promiſſo, ſed non ſoluto pretio,vel illius parte, probabilius mihi eſt, quod non teneatur ſaltem ante ſententiam ad reſtitutionem beneficij,& conſequentur neque fructuum, ac
44 diſtributionum illius; quamuis † puniri debeat per ſuum Superiorem pœnis arbitrarijs, quæ etiam extendi poteſt ad priuationem ipſius beneficij.Probatur hæc tota Concluſio ex ijs, quæ de ſimonia conuentionali ex parte rei ſpiritualis completa tradidimus ſup. d. præmiſſ. 4. & de fructuum reſtitutione præmiſſ.5.

Limitatur vero hęc ipſa concluſio, vt
35 non procedat † in ſimoniaco confidentiali: nam ſi quis beneficium, & Canonicatum per ſimoniam confidentialem obtinuerit, excommunicationem ipſo facto incurrit, nulla eſt collatio ei facta, teneturque ad dimiſſionem beneficij, ac reſtitutionem omnium fructuum, vt ſupr. admonuimus ex conſtitutione Pij IIII. quæ incipit, Romanum Pontificem, & eſt 108. inter eius conſtit. & conſtitut. 87. Pij V. quæ incipit; Intolerabilis, adnotauitq. Nauar. d. cap. 23. num. 109. verſic.ſecundo nota, & Flamin.Pariſ. in tract. de confid. beneficior. quæſt. 11. num. 31. & latius quæſt. 57. & tribus ſeqq. Fructus autem ab huiuſmodi ſimoniaco confidentiali percepti, à die rece-
36 ptionis beneficij † eo ipſo applicati ſunt Cameræ Apoſtolicæ, & in vtroque foro reſtituendi ſunt, vt ex d. conſtitutione Pij IIII. §. & eoſdem, liquido conſtat, & pluribus comprobat Pariſ. d. tract. de confid. benef. quæſt. 58. num. 14. quæſt. 60. num. 1. & 35. cum ſeqq. ab alijs vero ſimoniacis percepti, cui reſtituendi ſint, dicemus in concluſ. proximè ſeq.

37 Quarta Concluſio. Receptio † beneficij,& Canonicatus per ſimoniam realem ex vtraque parte completa nulla eſt, & talis recipiens tenetur ad dimiſſionem beneficij, & reſtitutionem omnium fructuũ à die receptionis beneficij, Prior pars huius concluſionis quoad ſimoniam confidentialem conſtat ex allegatis conſtitutionib. Pij IIII. & Pij V. in quibus decernitur, beneficia ſic recepta ipſo facto vacare, immo tiam eſſe Sedi Apoſtolicæ eo ipſo reſeruata quoad ſimoniam vero extra caſum confidentię probatur ex cap. fin. de pact. & capit. præterea il 1. de tranſact. necnon ex conſtit. Paul. II. quæ incipit, cum deteſtabile ſub tit. de ſimon.inter Extrau. commu.& ex conſtit. 5. Pij V. quæ incipit,cum primum, §. & vt ſimoniacæ prauitatis, in his verbis; qui beneficium, aut officium, Eccleſiaſticum ſimoniacè adeptus fuerit illis ſimiliter ſit ipſo iure priuatus, & ad fructuum omnium, quos perceperit, reſtitutionem teneatur;lateq;inter cæteros ex communi reſoluit Flamin. Pariſ. d. tract. de confid. benef.q. 57.num.3.& quæſt.53.nu. 12. 22. & 25.Ampliatur vero hęc prior pars con-
38 cluſionis, vt procedat,† etiamſi ignorante eo. qui recepit beneficium, commiſſa fuerit ſimonia: nam licet tunc valeat collatio beneficij;tamen beneficiarius,cum primum ſciuerit, commiſſam eſſe ſimoniam,tenetur beneficium, & Canonicatũ dimittere, ita Couar. d.relect.reg peccatum, 2. par. §. 8. num. 8. de reg. iur.in 6. late Vgol.d.tract.de ſimon. tab. 4. c.7.§.1.

num. 1. & constat ex cap. pen. de elect. & cap. ex insinuatione, vbi Glo. in Verb. resignasti, & alij, de simon.

39 Posterior pars † huius conclusionis probatur aperte ex d. Extrauag. cum detestabile, de simon. & d. Constit. cum primum §. & vt simoniacę prauitatis; estq; communis opinio, vt patet ex ijs, quos referunt, & sequuntur Couar. d. §. 8. num. 7. & 8. Vgol. d. tab. 4. cap. 6. §. 2. nu. 1. & Paris. d. quæst. 60. num. 1.

Id vero ampliatur primò, vt procedat

40 † etiam in fructibus consumptis; nam eorum æstimatio restituenda est, vt ex S. Thom. 2. 2. quæst. 100. art. 6. & alijs tradunt Vgol. d. c. 6. §. 2. nu. 2. & Paris. d. quæst. 60. num. 12. & trib. seqq. Secundo ampliatur,

41 † fructus etiam, qui percipi potuerunt a diligenti possessore restituendi sint; late Vgol. d. §. 2. nu. 3. & Paris. d. quæst. 60. num. 17. quod tamen declara, vt diximus supr. in præmiss. 5. ad fin. Tertio ampliatur, vt

42 † etiam fructus, qui propria industria percepti sunt, veniant restituendi deducta mercede industriæ, latè Paris. d. quæst. 60. num. 16. Ampliatur quarto, vt id multo magis locum habeat in simoniaco confidentiario, per ea, quæ nos præcedenti concluserimus, & fusè tradit Paris. d. quæst. 60. fere per totam, vbi num. 18. id extendit etiam ad personas in quacunque dignitate constitutas; num. 19. 20. 22. & 23. ad oës, integrosq; fructus a die perceptionis beneficij; num. 21. vt obligatio hæc vim habeat in vtroque foro; num. 29. vt ad id opportunis iuris remedijs hic simoniacus compelli possit; & num. 24. vna cum quatuor seqq. vt etiam hæredes illorum, qui commiserunt confidentiam, teneantur restituere fructus perceptos per confidentiarios. Ampliatur quinto, & vltimò,

43 vt procedat, † etiamsi beneficium collatum sit alicui per simoniam illo ignorante, & ratum non habente; nam tunc restituere debet fructus perceptos a die, quo sciuerit simoniam esse commissam; ita Couar. d. §. 3. num. 8. in fin. & post alios Vgol. d. cap. 7. §. 2. nu. 1. verſic. pro regula igitur. Limitatur autem primo hæc ipsa posterior huius conclusionis pars, vt non

44 procedat † vbi iste, qui percepit fructus, summa inopia laboraret; sita in specie Parisi. d. quæst. 60. nu. 34. nam & hæc summa inopia, ac necessitas a restituendis vsuris excusat, vt per Glos. & Doct. in cap. cum tu, de vsur. & cap. quamquam, eod. tit. in 6. & generaliter a restitutione immunem facit eum, qui restituere tenetur, donec ad pinguiorem fortunam deuenerit, vt latè inter alios tradunt Couar. d. reg. peccatum in princip. num. 2. & Nauar. in Man. conf. cap. 17. num. 75. & seqq. Secun-

45 dò limitatur † in fructibus, qui consumpti sunt pro expensis colligendorum, & seruandorum fructuum; ita in specie, Vgol. d. cap. 6. §. 2. num. 4. d. cap. 7. §. 2. nu. 1. verſic. excipiuntur tamen fructus, post. S. Thom. d. quæst. 100. art. 6. ad tertium; & ratio manifesta est; nam fructus non dicuntur, nisi deductis expensis, l. 1. C. de fruct. & lit. expens. l. si a patre §. fructus, ff. de petit.

46 hæred. cum simil. Limitatur tertio † quoad partem illam fructuum, quæ in Ecclesiæ vtilitatem conuersa est; nam ea restitui non debet; ita Vgol. d. num. 4. & d. verſ. secundo excipiuntur fructus, post S. Thom. d. art. 6. Sot. lib. 9. de iust. iur. quæst. 8. art. 1. in responſ. ad tertium. Cassad. decis. 6. de præben. & Nauar. consil. 90. sub tit. de simon. volum. 2. Limitatur quarto ex Vgol. d. cap. 7. §. 2. num. 3. in distributionibus quotidianis, quas vult etiam malæ fidei possessorem non teneri restituere, quoniam inquit, dantur clericis, qui diuinis officijs interſunt, & sic respectu habito ad personam, non

47 autem ad Ecclesiam. Verum † hæc ratio, & distinctio pace illius viri nedum leuis, sed frigida, & planè insulsa, ac falsa est; nemo enim dubitare aliqua ratione potest, quin quotidianæ distributiones magis dentur clericis habito respectu ad Ecclesiam, quam cæteri fructus beneficiorum, & præbendarum; nam illæ tribuuntur quatenus diuinis officijs in Ecclesia interſunt, eique inseruiunt, vt docet inter cæteros Couar. d. lib. 3. var. resol. cap. 13. in princip. & num. 3. & quatenus Canonicatum, & beneficium obtinent in Ecclesia, cum ad Canonicatum consequatur, capit. dilectus il 1. in fin. & cap. pro illorum, de præben. cum suis Glos. præbendæ vero, & Canonicatus non supponunt beneficium in aliqua Ecclesia,

cleſia, neq; dantur ſemper propter ſeruitium in ea præſtitum; præbendarum porro ipſarum, & Canonicatum fructus ex eo ſolum dantur, quod quis canonicum, & legitimum titulum habeat, vt cuique notum eſt, & monet inter alios Couar. d. cap. 13. in princip. cum igitur diſtributiones dentur ratione Canonicatus, ſi vitioſus eſt ingreſſus Canonicatus, tenetur quoque eas reſtituere Canonicus, neque illas lucrari poteſt ſuperueniente mala fide, vt latè tradit Caſſad. deciſ. 6. num. 1. 2. & 3. ſecus vero ſi bona fide eas percepit, vt idem pluribus oſtendit num. 9. & in ſpecie in caſu ſimonię reſpondit Nauar. d. conſil. 90. In caſu autem,
48 quo reſtituendę eſſent diſtributiones, † cęteris Canonicis, & beneficiatis, quibus accreſcunt, reſtituendæ ſunt, vt docet Nauar. in Man. conſ. cap. 25. num. 123. alias, Eccleſiæ, iuxta latè tradita per eundem Caſſad. deciſ. vn. de cleric. non reſiden. & quæ nos docebimus inf. 3. par. quæſt. 6. in qua quæremus, an, & quando diſtributiones non intereſſentium cęteris intereſſentibus accreſcant. Quoad reliquos vero fructus probabile mihi eſt,
49 † eos diſtribuendos eſſe pauperibus, vt voluit Nauar. conſil. 18. num. 4. de ſimon. & conſil. 47. num. 3. eod. tit. & in Manual. conſ. c. 17. num. 30. cum alijs, quos refert Pariſ. d. queſt. 60. num. 45. probabilius vero eſt, eſſe reſeruandos ſucceſſori in beneficio, & conuertendos in Eccleſiæ vtilitatem, ex qua percepti ſunt, iuxta tex. in cap. præſenti §. porro, de off. ord. in 6. ex quo enim extat, vel futurus eſt do-
50 minus, † non poteſt fieri reſtitutio pauperibus, iuxta doctrinam Silueſt. in Verb. reſtitutio 4. quæſt. 1. eiuſdem Nauar. d. cap. 15. num. 17. & capit. 25. num. 123. aliorumque communiter, & tex. vbi Doct. in cap. cum tu, de vſur. atq; ita in hac ſpecie reſpondit idem Nauar. conſ. 72. de ſimon. lib. 5. docetque Vgol. d. cap. 6. §. 2. num. 5. & d. cap. 7. §. 2. num. 5. & Sot. d. quæſt. 8. art. 1. in reſpon. ad 4. argum. vbi etiam dicunt, poſſe fieri compoſitionem ſuper his fructibus cum Camera Apoſtolica; quod etiam decißum fuit apud Caſſad. deciſ. 7. de præb. faciuntque tradita per Pariſ. dicta quæſtione 60. vſque ad numero quadrageſimo ſexto 50.

Quinta, & poſtrema Concluſio. Si Canonicus, quem propter imperitiam cantus, aliamue ſimilem ob cauſam Capitulum ad quotidianas diſtributiones admittere recuſat, pretio tandem, cum precibus non potuerit, ab eodem Capitulo impetrauit, vt ad diſtributiones admitte-
51 retur, is † mea quidem ſententia ſimoniam commiſit. Probatur id primò, quoniam ſimonia committitur non ſolùm in ſpiritualibus, verum etiam in ijs, quæ ſunt annexa ſpiritualibus ſiue antecedenter, ſiue conſequenter, vt ſupr. præmiſſ. 2. & 3. oſtendimus; & non modò in annexis immediatè, ſed etiam mediatè; ex
52 quo fit, vt † penſionem redimens ſine auctoritate ſummi Pontificis ſimoniam committat, prout tradit Nauar. d. cap. 23. num. 111. & conſil. 2. de pact. conſil. 51. de præben. & conſil. 63. de ſimon. Aragon. in expoſit. S. Tho. d. quæſt. 100. art. 4. verſic. tertia concluſio, Paul. Rom. tract. de penſion. Eccleſ. cap. 6. num. 3. latè Mandoſ. in tract. de ſignat. grat. ſub. tit. extinctiones, verſic. extinctio, Vgol. d. tract. de ſimon. tab. 1. cap. 28. §. 3. num. 7. & Flamin. Pariſ. tract. de reſign. benef. lib. 6. quæſt. 2. num. 123. & 128. ſimiliter
53 qui † transfert ius decimandi intercedente pecunia committit ſimoniam, vt latis patet ex tex. in cap. fin. de rer. permut. & alijs iuribus, quibus id fusè comprobat Vgol. d. tab. 1. cap. 49. num. 2. & ſeqq. vbi idem docet de iure percipiendi oblationes; ius enim huiuſmodi percipiendi decimas, & oblationes ſpirituale eſt, ſeu ſpirituali annexum, quia competit miniſtro ſpiritualium, & habenti beneficium Eccleſiaſticum, vt oſtendit Vgol. d. §. 3. in princip. num. 1. & 3. & nos latius demonſtrauimus tract. de Decim. cap. 5. queſt. 3. in princip. penſio quoque Eccleſiaſtica detrahitur, ac pendet a beneficio, vt de ſe patet, & in ſpecie docet Gig. tract. de penſion. Eccleſ. quæſt. 6. & 7. & conſil. 122. nu. 4. atque adeo tam penſio, quam ius percipiendi decimas, & oblationes eſt annexum ſpirituali mediatè. pari autem ratione diſtributio quotidiana, ſeu ius eam percipiendi eſt quid annexum ſpirituali,

cum

cum immediate competat ratione beneficij, & Canonicatus, d. cap. dilectus il 1. de præben. cum alijs tum paulo, tum alibi sæpe adductis; neque minus annexum est Canonicatui, seu Canoniæ ius percipiendi quotidianas distributiones, quam præbenda ipsa, vt constat ex d.cap. dilectus il 1. in fin. præbenda vero est ius quoddam spirituale, vt constat ex cap. dilecto, de præben. ibi augmentare valeant numerum præbendarum quoddam ius spirituale de nouo creando cum alijs, quæ attulimus in tract. de Option. can. cap. 7. q. 1. præmiss. 2. Probatur 2. hæc conclusio ex Concil. Trident. sess. 24. cap.
54 14. de reform. vbi † improbantur constitutiones; & consuetudines, quibus in admissione ad distributiones quotidianas certæ conditiones, seu deductiones ex fructibus, solutiones, promissiones, compensationesue illicitæ, vt etiam, quæ in aliquibus Ecclesijs dicuntur Turnorum lucra, interponuntur: & paulo post; eos, qui aduersus hoc decretum commiserint, pœnis contra simoniacos editis eadem sancta Synodus teneri decernit; quod idem etiam statutum est in constit. 106. Pij V. quæ incipit, durum nimis, vbi alia quoque nonnulla salutaria hac de re statuuntur. Ex quarum constitutionum, ac decretorum verbis habetur, quod consuetudo rationabilis, & similiter statutum laudabile admittendum erit, per quod aliquid exigitur ab obtinentibus beneficiũ & quotidianas distributiones, quod non in ipsorum recipientium, & exigentium vtilitatem, sed Ecclesiæ aliosq; pios
55 vsus conuertatur; modo † non pro ingressu ipso, & admissione, sed ad alium bonum finem accipiatur, vt pluribus docent Abb. & Felin. in cap. cum M. Ferrariensis num. 20. de constit. Nauar. d.cap. 23. nu. 100. & in Miscell. 6. de orat. num. 2. 3. & 4. & Vgol. d. tab. 1. cap. 9. §. 10. & 11. per totum, & in specie in statuto Capituli aliquid exigente in admissione ad distributiones, Rip. resp. 1. num. 11. tit. de arbit. idem quoque dicendum, si id sponte detur, Innoc. d. cap. cum M. & ibi Felin. num. 21. Nauar. loc. cit. Et hæc erit prior limitatio ad hanc postremam conclu-
56 sionem, Limitatur secundo, si † non ius percipiendi distributiones, sed ipsæ distributiones transferantur, ac locentur ad modicum tempus; nam & ipsæ decima hac ratione locari, & vendi possunt sine labe simoniæ, vt satis patet ex cap. fin. ne prælat. vic. suas, & cap. 2. de locat. vbi Gloss. & Doct. late Vgol. d. tab. 1. cap. 10. §. 2. num. 1. & 2. & cap. 49. §. 3. num. 6. nosq; ostendimus in tract. de Decim. cap. 5. quæst. 3. concl. 1. similiter ipsæ quoque oblationes hac ratione in alios transferri possunt, vt post Redoan. in tract. de simon. 3. par. cap 2. num. 29. & alios late tradit Vgol. d. cap. 10. §. 2. & seqq. vbi ex Abb. & Host. d. cap. fin. docet, tunc oblationes non esse colligendas ab illo, qui eas conduxit, sed a clerico eius nomine. ratio verò huius posterioris limitationis ea esse potest, quia tunc non ipsum ius spirituale, sed fructus venduntur, qui tanquam quid temporale vendi possunt, per d. cap. fin. ne prælat. vic. suas, & c. 2. de locat. vbi Doct. Vgol. d. c. 10. §. 2. in princip. & §. 1. num. 4. & alij passim. Atq; hæc de præsenti quæstione dicta sufficiant.

SVMMEA RERVM.

1 *Ordo, præsertim sacer, an iure antiquo aliquis annexus esset beneficio in Ecclesia Collegiata. Et quid de iure nouo; num. 2. aut quid in hoc possit consuetudo, priuata institutio, vel specialis constitutio; nu. 3.*

4 *Episcopus an possit cogere, vt omnes Canonici Cathedralis Ecclesiæ efficiantur sacerdotes.*

5 *Ordo requisitus intra annum suscipi debet, iusto cessante impedimento, sub pœna amissionis dimidiæ partis distributionũ; nec valet hac in re contraria consuetudo. Non ideo tamen amittit non promotus beneficium; nu. 6. poterit autem forte illo priuari, & quando, num. 7.*

8 *Impedimentum iustum, ob quod clericus potest non promoueri intra annum ad ordinem requisitum, quodnam sit.*

9 *Aetas eorum, qui promouendi sunt ad beneficium in Ecclesia Collegiata. Et, an, si ea desit, prouisio sit nulla, num. 10.*

11 *Aetas requisita ad primam tonsuram, & tres primos minores ordines est septem annorum*

norum; ad Accolytatum duodecim complerorum.

12 *Aetas subdiaconatus, & reliquorum sacrorum ordinum quæ olim fuerit, & quæ nunc sit.*

13 *Aetas promouendorum ad præbendam Sacerdotalem, Diaconalem, vel Subdiaconalem. Et quæ reliquorum beneficiorum Ecclesiæ Collegiatæ; num. 14.*

15 *Aetas 14. annorum requiritur ad quodlibet simplex beneficium, & sufficit, ac nu. seq.*

16 *Personatus à dignitate, & officio distinguitur.*

17 *Canonicus in herbis quis dicatur.*

18 *Canonicus statim post 14. annum iure creatus habere debet distributiones quotidianas.*

19 *Clerici Ecclesiarum Collegiatarum tenẽtur per se ipsos obire munera sibi ratione ordinis incumbentia, vel vbi ea non sint, psallere. quod si ad hęc apti non sint, prouisio irrita est; num. 20.*

21 *Ordinis annexi susceptio non requiritur, vt clericus ad distributiones quotidianas admittatur intra annum. Imo post annum habebit integras distributiones non promotus propter iustum impedimentum. n. 22.*

23 *Dispensatus, ne promoueatur intra annum, habebit post annum integras distributiones.*

24 *Dimidia dumtaxat distributionum subtrahitur non promoti intra annum iusto cessante impedimento. quæ etiam subtrahenda non est, si ne cessaria sit ad victum: nu. 25. contrarium tamen verius est; nu. 26.*

27 *Dimidia distributionum non subtrahitur clericis non promotis ad ordinem sacrum intra annum, quorum beneficijs non est annexus sacer ordo.*

28 *Ordinis annexi susceptio requiri potest ex consuetudine, vel speciali constitutione, ad hoc, vt clericus admittatur ad quotidianas distributiones.*

29 *Canonicum, vel aliud beneficium recipiens cum intentione non suscipiendi ordinem requisitum, vt distributiones lucrifaciat intra annum, an, & quando eas ob id amittat.*

30 *Dimidia distributionum subtrahitur non promoto intra annum, licèt interfint diuinis, & officium recitet.*

31 *Ordinem non annexum cogi quis potest suscipere etiam sub pœna amissionis distributionum, suadente maxima Ecclesiæ vtilitate, vel necessitate.*

32 *Aetatem non habens, vt intra annum promoueatur ad ordinem requisitum, non debet admitti ad distributiones. Idque procedit etiam in ordinibus minoribus annexis; nu. 33. secus in dispensato super ætate; num. 34.*

35 *Cantum scire debet clericus Ecclesiæ Collegiatæ ad hoc, vt ad distributiones quotidianas admittatur.*

36 *Examen cantus admittendorum ad distributiones qualiter faciendum.*

37 *Scientia litterarum quæ requiratur in obtinente beneficium in Ecclesia Collegiata.*

38 *Qualitates requisitę in clerico Ecclesiæ Collegiatæ, remissiuè.*

39 *Professionem fidei omittentes Canonici amittunt fructus præbendæ; non autem distributiones quotidianas.*

40 *Canonicus, qui in loco, vel habitu non Canonicali diuinis interest, an lucretur distributiones.*

De ordine, ætate, cantus peritia, & alijs qualitatibus requisitis, vt quis ad distributiones quotidianas admittatur. Quæstio XIX.

EA, quæ hisce quatuor postremis quæstionibus tradidimus, spectare aliqua ratione videntur ad eas qualitates, quæ non tã ab initio tempore receptionis beneficij, & Canonicatus, quam post receptionẽ, ad ipsas distributiones iure percipiendas requiruntur: nunc hanc qualitatũ requisitarum materiã absoluẽtes, de ijs in hac quæstione videndũ erit, quæ vel ab initio tẽpore, quo quis Canonicatuũ, seu beneficium accepturus est, vel certè tunc requiruntur, cũ ad quotidianas distributiones clericus aliquis petit admitti. Procuius totius quæstionis resolutione.

Præmittendum est primò, quòd, licèt 2 ✝ de iure antiquo nulla præbenda, vel Canonicatus in Ecclesia Cathedrali, vel collegiata ordinem aliquẽ saltem sacrum haberet annexum, vt inter cæteros monet.

Abb.

Abb.in cap.2.num.5.de instit. exceptis Archipresbyteratu, Abbatia, Præpositura, ac Decanatu, quæ Sacerdotium, & Archidiaconatu, qui Diaconatum habent annexum, vt constat ex cap.cum in cunctis,§. inferiora, de elect.& cap.1.de æt.& qua-
2 lit.& ord.præficien. tamen iure nouo † in omnibus Ecclesijs Cathedralibus omnes Canonicatus,ac portiones habere debent annexum ordinem Presbyterij, Diaconatus,vel Subdiaconatus. Episcopus autem cum consilio Capituli designabit, ac distribuet, prout viderit expedire, quibus quisque Ordo ex sacris annexus esse debeat;ita tamen, vt dimidia saltē pars Presbyteri sint, cæteri verò Diaconi,aut Sub-
3 diaconi; vbi verò † consuetudo laudabilior habet,vt plures, vel omnes sint presbyteri; omnino erit obseruanda. ita sanè cauetur in Trident.Syn.sess.24.c.12.de reformat. vers. in omnibus verò Ecclesijs Cathedralibus. Ex quibus verbis Concil. à cōtrario sensu colligitur, in Ecclesijs collegiatis simplicibus,hoc est, nō Cathedralibus, Canonicatibus, & portionibus iure communi scripto non esse annexum alicui ordinem sacrum;quamuis admittenda esset primæua institutio,cōsuetudo decennalis,vel specialis constitutio,qua illis annecteretur aliquis sacer ordo etiam in collegiatis Ecclesijs; prout apertè tenet Tho.Zerol.in Prax.Epific.Verb.Canonia, num.2. vers. secunda conclusio, & colligitur ex Trid.Concil.d.cap.12.vers.neminem etiam deinceps,& dict vers.vbi verò consuetudo;sed melius ex sess. 22. cap. 4. & Clem.1.quę incipit, vt ij, qui, de æt. & qualit.& ord.prefic.vbi mandatur ijs, qui in Cathedralibus, vel Collegiatis Ecclesijs obtinent Dignitates, personatus,officia,vel præbendas,quibus aliqui ordines sunt annexi, vt eum ordinem requisitum intra annum suscipiant; iuncta maximè Glos.ibi in Verb.annexi,supplente, de iure communi,primæue institutione, antiqua consuetudine, vel statuto. An verò
4 possit † Episcopus cogere, vt omnes Canonici Cathedralis Ecclesiæ efficiantur sacerdotes gene. aliter id statuendo, pulchra dubitatio est; cui satisfeciſſe dicitur Sacra Congregatio Illustrissimorum Cardinalium,qui præfecti sunt interpretationi Trident.Conc.respondendo, ad id cogere non posse; sed sufficere,si dimidia pars Canonicorum Presbyteri sint, inter quos præcipuè sit prima dignitas, (excepto tamen Archidiaconatu,qui non requirit sacerdotium,vt supra diximus,) cæteri verò sint Diaconi,vel Subdiaconi, de qua declaratione, & responsione nonnulli testantur, atque adeo fides sit penes auctores; de illa enim mihi aliter non constat. id verò apertè sentit Zerol. d. Verb. Canonia vers.ad quartum.& Verb. Capitulum vers. ad decimum.Cum hoc tamen stat.quod habetur in cap.quæris, de ætat. & qualitat.& ord.prefic.vt in casu aliquo particulari propter Ecclesiæ vtilitatem, vel necessitatem possit Episcopus eiusdē Ecclesiæ clericos compellere etiam per priuationem beneficij, vt ordines suis beneficijs non annexos recipiant; & ea dispositio adhuc meo iudicio in suo robore
5 perseuerat. Debent autem † isti obtinentes in Cathedrali, Collegiata Dignitates, personatus,officia;præbendas,portiones, ac quælibet alia beneficia, quibus certi ordines sint annexi, vel onera,vt alij Missas, alij,Euangelium,alij Epistolas dicant, seu cantent; debent inquam,iusto cessante impedimento, infra annum ordines suscipere requisitos, sub pœna amissionis dimidiæ distributionum,vt disponitur, in dict. Clem.2.§ illi verò,& de æt.& qualit.necnon in Trident.Synod.d. sess.22. cap.4. & d.sess. 24. cap. 12.§. neminem etiam deinceps. Neq; valeret consuetudo, quod Canonici residentes huiusmodi dimidia distributionum non priuentur, vbi intra annum non promoueantur, vt singulariter tradit Roch.Curt.in repet.cap.fin. de consuetud.sect.6.num.39.in vlt. impress. per tex.in d.Clem.vt ij,qui,seu 2. in fin. de ætat.& qualit.Ex quibus etiam, iuncto tex. in cap.statutum, de elect.in 6. apertè con
6 stat,† quòd, si huiusmodi clericus infra annum ad d. ordines requisitos non promoueatur, non ideo beneficium ipso iure amittit,prout de Parochiali Ecclesia statutum fuit in cap.licèt canon,de elect. in 6. sed subtrahenda erit dimidia pars distributionum quotidianarum,vt cauetur in dict. Clement.2.& vbi consuetudo sit, vel constitutio, vt non dentur distributiones, ni-

si

si actu ordinem requisitum habenti; po-
7 terit † is fortasse alijs pœnis, etiam pri-
uationis, puniri, per tex. ibid. in fine_,
dum vult, etiam alias pœnas in iure sta-
tutas in suo robore permanere: allegat
autem ibi Glos. fin. Verb. in iure, tex.
in d. cap. licet canon, de elect. in 6. cum
ibi per ipsam notatis in Glos. antepen. vbi
dicit, quod in alijs beneficijs, quam Pa-
rochialibus priuatio non incurritur ipso
iure, sed facienda est per sententiam_,
d. c. cum in cunctis, §. inferiora, de_
elect. & c. quæris, de æt. & qualit. & ord.
8 præfic. Hoc autem † iustum impedimen-
tum, de quo d. Clem. 2. & d. sess. 22. c. 4.
exemplificari potest in infirmitate totius
illius anni; vel, si absens erat Episcopus, &
commendatitiæ litteræ haberi non potue-
runt; vel, cum Episcopus ordinare noluit.
ita in hoc casu promotionis ad requisitos
ordines exemplificauit Glos. in c. commis-
sa, Verb. iusto impedimento, de el. ct. in 6.
quibus meo iudicio addi potest, si absens
fuit causa studiorum cum licentia Epi-
scopi, saltem quoad effectum vitandi
alias pœnas, præter ammissionem di-
midiæ distributionum. nam etiam obtinen-
ti Parochiales abesse licet cum huiusmodi
licentia per septennium studiorum causa:
neq; currit annus, infra quem promoueri
debet ad sacerdotium, nisi post septen-
nium, prout id omne expresse cauetur in
c. cum ex eo, de elect. in 6.

9 Præmitto secundo, obtinentes † huiusmo
di Dignitates, personatus, officia, præben-
das, portiones, & beneficia in Ecclesia Ca-
thedrali, vel Collegiata, quibus certus ali
quis ordo annexus est, debere in ea ætate
constitutos esse, vt infra annum possint ad
huiusmodi ordinem requisitū promoueri.
ita expresse habetur in d. sess. 22. c. 4. vers.
nec alij in postremum, & d. sess. 24. cap. 12.
vers. neminem etiam deinceps, & adnota-
uit inter cæteros Zerol. d. Prax. Episcopal.
Verb. Canonia, vers. ad secundum. Immo
10 & prouisio † facta ei, qui hanc ætatem non
habeat, nulla est, & irrita, vt aperte caue-
11 tur, d. cap. 4. in fin. Ætas autem † requisita
ad primam quidem tonsuram, & tres prio
res minores ordines est septem annorum
completorum; ad accolytatum duodecim
pariter expletorum, vt habetur ex cap. in
singulis, 77. distin. quem ita intelligunt
ibi Glo. & Doct. & Silvest. Verb. ætas, nu.
7. & in hoc nihil reperio immutatum. In
12 subdiaconatu vero, licet olim sufficeret
ætas, 20. annorum, vt in cap. subdiaconus,
ead. dist. immo & 18. annorum. cœpto-
rum, vt in Clem. fin. de æt. & qual. & ord.
præfic. in diaconatu autem antiquitus re-
quireretur ætas, 25. annorum vt dict. dist.
77. cap. placuit. & cap. Episcopus, &
postea d. Clem. fi. statutum fuerit, suffi-
cere 20. annum: in presbyteratu denique
olim requireretur ætas 30. annorum, vt in
c. 1. dist. 78. Tamen post Concil. Trident.
sess. 23. cap. 12. de reform. ætas sufficiens,
& requisita ad subdiaconatum est 22. ad
diaconatum 23. ad presbyteratum 25. an-
norum: quos tamē sufficit attigisse, vt post
Nauar. in Manual. cap. 25. num. 116. monet
Zerol. in d. Pax. Episc. Verb. Ordo, versic. ad
primum, & communi praxis docet, quæ
ita decretū illud interpretata est. In Ec-
13 clesijs † ergo Cathedralibus, & ijs quoq;
Collegiatis in quibus Canonicatibus, a-
lijsq; beneficijs annexus est aliquis sacer
Ordo vel ex primæua institutione, vel ex
statuto, vel denique ex antiqua consuetu-
dine, debet is: qui præbendam Sacerdota-
lem obtinet, attigisse saltem 24. annum, qui
Diaconalem 22. qui verò Subdiaconalem
14 21. In illis † autem Ecclesijs, in quibus, ne-
que statuto; neque ex institutione, neque
ex consuetudine annexus est aliquis sa-
cer ordo, singulis dumtaxat Dignitatibus
exceptis, quibus iure annexus est, dixi-
mus, sufficiet attigisse 14. annum, vt
est optimus tex. in cap. indecorum, de_
ætat. & qualit. & ord. præfic. ibi; manda-
mus, quatenus nemini infra annum quar-
tumdecimum constituto personatum_,
cuiuslibet Ecclesiæ concedere præsumatis;
& constat etiam ex Trident. Concil. sess.
23. cap. 6. de reformat. dum ibi statuitur,
15 ne † vllus prima tonsura initiatus, aut
etiam in minoribus ordinibus constitutus
ante decimumquartum annum benefi-
cium possit obtinere; nam ex illis iuri-
bus a contrario sensu, quod in iure_
validissimum est, elicitur, regulariter sta-
tim post 14. annum posse cuilibet etiam in
16 Collegiatis Ecclesijs personatū, qui † om-
nino a Dignitate, & officio distinguitur, a
cap.

cap.de multa, de præben. cap. 1. de consuet.in 6.cum simil.& quodlibet aliud beneficium (curatis dumtaxat,Dignitatibus & alijs,de quibus supra, exceptis) libere conferri,quod & adnotauit Zerol.d.Verb. Canonia,vers.ad sextum, & versic.ad no-
17 num. quamuis, dum † vtrobique dicit, hunc Canonicum Ecclesiæ Collegiatæ annorum 14. dumtaxat, cuius Canonicatus sacrum ordinem non requirit, dici Canonicũ in herbis, & non facere fructus suos,præter fructus præbendarum,puto eũ falli; nam, licet possit dici Canonicus in herbis quoad hoc, quia non habet vocem in Capitulo, cum non sit subdiaconus, iuxta d. Clem.2. & Trident. Concil. sess. 22.cap.4.de reform.de quo nos latius in
18 quæst.seq.tamen non video,† cur habere non debeat quotidianas distributiones, quę consequuntur ad Canonicatum,easq; debet quis eo ipso habere, quod Canonicus est, vt constat ex c. dilectus il 1. de præben.& fatentur Staphil.& Gomes. per eundem Zerol.in contrarium allegati: qui etiam non loquuntur de huiusmodi Canonicis statim post 14. annum creatis; sed de ijs, qui creati sunt vltra numerum, & sub expectatione præbendæ, de quibus etiam nos sup.hac ead.2.par.q. 1.concl.3.

Præmitto tertio, & vltimo, Cano-
19 nicos, † aliosq; Collegiatarum Ecclesiarum clericos,non solum teneri,vel saltem cogi posse psallere in Choro Hymnos, & psalmos,(vt sup.hac 2.par.quæst.2. fere per totam ostendimus, & constat ex Tridentin.Concil.sess.22.cap. 4. & sess.24. c. 12.sub finem; vbi quoque statuitur,vt hoc ipsum, & alia sibi spectantia,quæ in diuino cultu præstãda sunt,officia per se ipsos obire debeant;) sed etiam aliquando Missas, aliquando Euangelium, aliquando Epistolas canere,idq;per se ipsos præstare debere; vt d. cap. 4. expresse cauetur. & hoc quidem tam quoad Canonicos,& beneficiatos Ecclesiæ Cathedralis, quorum Dignitatibus, portionibus, & beneficijs sacer aliquis ordo iure annexus esse debet vt supra diximus, quam quoad alios clericos Collegiatarum Ecclesiarum, quorum beneficia sacrum aliquem ordinem annexum habent siue ex primæua institutione, siue antiqua consuetudine, siue ex speciali Ecclesiæ constitutione,vt præmonuimus. Quoad alios verò clericos beneficiatos in Collegiatis, quorum beneficijs nulla ratione sacer ordo annexus est, adhuc locum habere potest obligatio canendi, & medulandi in diuinis officijs iuxta formam,& rationem, quam Prouincialis Synodus pro cuiusq;prouinciæ vtilitate, & moribus præscribere debet ex decreto Trident.Concil.dict.sess. 24. cap. 12.de reformat. in fin. vbi etiam eidem Prouinciali Synodo,& interim, dum ea celebretur, Episcopo cum duobus Canonicis generatim mandatur, vt ea statuant, quæ ad debitum in diuinis officijs regimen spectant, simulq;de omnibus Ecclesiæ ministris quæ necessaria erunt. hęc igitur omnia officia, quę, vt præfertur, a Synodo Prouinciali,vel Episcopis cuilibet Ecclesiæ præscribentur, ab earum clericis
20 obeunda erunt:quod si † ad ea apti nõ fuerint,& præter ętatem qualitates omnes requisitas non habuerint, prouisio de huiusmodi beneficijs facta irrita erit,vt cauetur in Trid.Synodo d.sess.22.c.4. in fine.

21 Prima Conclusio. Obtinens † Dignitatem, Canonicatum, vel portionem, seu aliud beneficium in Ecclesia Cathedrali,vel Collegiata, modo alias idoneus sit, admitti debet ad quotidianas distributiones, antequam susciplat ordinem annexum. Probatur id primo ex tex.in cap.commissa §.cæterum, de elect.in 6.vbi is,cui collata fuit Parochialis Ecclesia,modo intra annum promoueatur ad sacerdotium, interim percipit fructus suę Ecclesię. Probatur secundo ex tex. d.Clem.2.vers.ic.Illi vero, de ætat. & qualit.& ord.præfic.vbi statuitur, vt obtinentibus huiusmodi beneficia, quibus certi ordines annexi sint, si infra annum iusto cessante impedimẽto ad eos ordines se promoueri non fecerint,ex tunc subtrahatur dimidia pars distributionum, quæ dantur ijs, qui certis horis intersunt; ex quibus verbis aperte colligitur,quod ante lapsum anni non debent obtinentes huiusmodi beneficia priuari quotidianis distributionibus, modo alias diuinis officijs intersint; vt in specie tradit ibi Glos.communiter approbata in Verb. ex tunc. Ex qua etiam Gloss. dum ibid. subdit, quod

istos

istos excusat impedimentum, iuncto tex. dum ait, iusto cessante impedimento, & ibi
22 Gloss. & Doct. liquidò colligitur, quòd † si iste obtinens huiusmodi beneficium non promoueatur infra annum propter iustum impedimentum, quod ex culpa, & voluntate sua non prouenerit, pura, quia toto illo anno ægrotauit, quia absens erat Episcopus, neq; cõmendatitias litteras habere potuit, vel cùm Episcopus ordinare noluit, vel his similia, prout exemplificat Glos. d. cap. commissa. verb. iusto impedimento: ad quæ etiam exempla se remittit Glos. d. Clem. 2. Verb. impedimento, adhuc percipiet post annum integras quotidianas distributiones, ratio manifesta est, quia per eum non stat, quin promoueatur propter iustum impedimentum, quod approbauit ibi Clem. 5. ad effectum, vt euitentur pœnæ, de quibus ibi, inter quas est amissio dimidiæ partis distributionum post annum. Et hęc esse potest prior ampliatio ad hanc conclusionem. Cui similis est ea, quæ aperte colligitur ex Glo. d. Clem. 2. Verb. anne-
23 xi, in fin. vbi dicit † non esse locum illi decretali, vbi quis ad non recipiendum ordinem sufficientem dispensationem haberet, differè verò tradit Burgas. tract. de irregular. & dispensat. tit. de interpret. dispensat. num. 25. quòd nimirum dispensatus per Papam, vt non teneatur se promoueri facere, ita debet quotidianas distributiones percipere, ac si promotus fuisset. Altera verò ampliatio, quæ ex eod. versic. Illi ve-
24 rò, deducitur, est, vt etiam post annum huiusmodi beneficia obtinentibus qui ad ordines requisitos iusto cessante impedimento se promoueri non faciunt, quod ad pœnam amissionis distributionum attinet, non nisi dimidia earum pars subtrahenda
25 sit. Ampliatur tertiò, vt neque ista dimidia subtrahatur, si reliqua dimidie non sufficiat ad sustentationem clerici, quam aliunde non habeat: idq; ob eam causam, ne fame pereat. ita Guliel. de Mont. Laud. d. Clem. 2. & ibi Zenzel. facit q; quod de excommunicato tradidimus supr. quæst. 15. conclus. 1. post Vgol. tract. de censur. Eccles. tab. 2. cap. 12. num. 2. & 4. Contrarium tamen,
26 & verius, sentit Glos. dict. Clem. 2. verb. pars dimidia, quam ibi sequitur Paul. Eleaz. Io. de Lign. Card. num. 20. & latiùs defendit ibid. Imol. num. 33. ob eam præcipuè rationem, quam tradit Glos. quod sibi prouidere potest, & hanc pœnam euitare per promotionem: quod idem erit in excommunicato, vbi per eum stet, quin petat absolutionem, vt etiam diximus d. conclus. 3. secus verò est in deposito, qui sibi prouidere non potest, cum in pœnam depositus fuerit, vt diximus sup. q. 17. conclus. 1. sicq; solutur argumentum, quod ex deposito simebat Laudun. & alij contrarium sentientes in hoc, cui subtracta est dimidia distributionum. Quarto ampliatur hæc ipsa
27 conclusio quod † obtinentes beneficia in Collegiatis Ecclesijs, quibus neque iure communi, neque ex consuetudine, institutione, aut statuto annexus est aliquis ordo, præsertim sacer, obtinebunt, & percipient distributiones, licèt nunquam huiusmodi ordinem sacrum suscipiant, sed simplices clerici remaneant. patet hoc ex supradictis; & quoad reliquos fructus admittit Zerol. d. Verb. Canonia versi. ad sextum, 5 licet in versic. ad nonum negare videatur id quoad quotidianas distributiones; sed malè, vt patet ex ijs, quæ diximus supra in 2. præmiss.

Limitatur autem primo hæc eadem
28 conclusio, † nisi in contrarium habeat consuetudo, quæ, vt audio, est in omnibus Ecclesijs collegiatis Mediolanensis Ciuitatis, & ipse testari possum de Metropolitana, & Ambrosiana, vt nullus admittatur ad quotidianas distributiones, percipiendas nisi actu habeat ordinem requisitum, hoc est, suo beneficio, & præbendæ annexum; quæ quidem consuetudo, cum satis sit rationabilis, vt nimirum ad suscipiendos sacros ordines propensius clerici inducatur, quæ ratio induxit Clem. 5. & Concilium Viennense d. Clem. 2. ad subtrahendam dimidiã distributionum ijs, qui infra annum non promouentur 5 itemq; contra ius d. Clem. esse videatur, vt patet ex supra dictis, admittenda erit, modò sit legitimè, spatio nimirum quadraginta annorum, præscripta iuxta tex. cum ibi not. per Glos. & Doct. in cap. final. de consuet. Verùm id ipsum, quòd hæc consuetudo induxit, cautum reperio in Concil. Prouinc. Mediolan. 4. tit. de distribut. versic. aliqua Dignitate præditus, vbi ea optima, & vrgens ratio exprimitur,

mirur, quia huiusmodi clericus non promotus ad requisitum ordinem debiti sui muneris, cuius causa distributiones debentur, partes obire, præstareque non potest.

Limitatur secundò ex mente Sot. libro decimo, de iustit. & iur. quæstione quinta, articul. 6. columna 2. quòd, 29 † si quis non intendens promoueri intra annum ad ordinem requisitum beneficium in Collegiata receperit, vt fructus, & distributiones ex eo per annum perciperet, ipsum elapso anno dimissurus, tenebitur (nisi mutata voluntate promotus fuerit) ad restitutionem eorundem fructuum, cum eos perceperit fraudulenter. Id probari videtur ex text. in cap. commissa, 6. caterum, de elect. in 6. qui licet loquatur de solo recipiente parochialem Ecclesiam quoad illius fructus; tamen videtur extendendus ad recipientem cum hac intentione beneficium in Ecclesia Collegiata requirens aliquem ordinem sacrum; tū propter identitatem rationem; tum fauore cultus diuini, qui fauorabilis est, & debet augeri, c. fin. de rescript. in 6. atque huius sententiæ est Rebuff. & alij, quos nouissimè refert Sanchez lib 7. de Matrim. disp. 45. num. 13. & sequitur Garz. tract. de benef. par. 3. c. 4. num. 37. cum trib. seqq. si tamen intendat ea postea dimittere, cùm ordinari compellentur alias secus, vt idem tradit num. 41. num. autem 42. id quoq; limitat in eo, qui non habet animum suscipiendi ordinem sacrum non requisitum, in id plures referens: quod extendit num. 43. licèt hic habeat animum statū coniugalem suscipiendi. num. verò 48. idem docet post Nauar. & Graff. de eo, qui hæsitanter non vult promoueri ad ordinem sacrum annexum beneficio; quibus adde Sanch. dict. disp. 45. num. 10. post alios. Idem vero Garz. sup. num. 51. docet post motus accipientem beneficium animo non assumendi ordinē requisitum non teneri restituere fructus perceptos durante tali animo, si postea illo mutato, promotus sit in tempore: & num. 53. iuncto 55. tenus esse de eo, qui cum animo se promouendi ad ordines annexos accepit beneficium, quem postea mutauit: sicut num. 58. de eo, qui ob alium finem, quā fructus per annum percipiendi, non vult promoueri. Contrarium vero in casu principali Limitationis 2. paulò ante posite est de mente Glos. d. cap. commissa, de elect. in 6. verbo, Parochialis, vbi illum textum extendi non vult ad Ecclesiam Collegiatā, per tex. in cap. statutum eod. tit. & lib. expresseq; tradit Nauar. in Manual. de orat. & hor. Canon. cap. 21. num. 44. vbi vsque ad num. 57. late, & optimè pertractat materiam dict. §. cæterùm; quod etiam præstat Garz. d. cap. 4. a num. 33. vsque ad finem illius cap. omnino videndus: num. autem 35. plures recensēt huius posterioris opinionis sequaces; quod & facit Sanchez in dict. disp. 45. per totam. qui ibi nu. 13. post alios plerosq; posteriori sententiæ adhæret; quam eadem ferè ratione comprobat, qua loco cit. vtitur Nauar. quia neque simili, aut eadem est ratio; neque lex pœnalis ex identitate rationis extendenda est, l. presens, ff. de pœn. cap. odia cum ib: not. de reg. iur. in 6. & suis concord. Quare hæc 2. limitatio dubia, vel falsa manet. Limira-
30 tur igitur tertiò hæc conclusio, vt † obtinens Dignitatem, vel Canonicatum in Ecclesia Collegiata, si iusto cessante impedimento non promoueatur intra annum ad ordinem requisitum, amittat dimidiam distributionum, ita diffinitur in d. Clem. 2. §. illi verò; quæ pœna innouatur per Tridentin. Concil. sess. 22. cap. 4. de reform. id vero etiam procedit, licet iste non promotus interfit diuinis, & officium recitet, vt apertè sentiunt Doct. magis communiter d. §. illi verò, & in specie respondit Nauar. consil. 8. num. 3. & 5. sub tit. de præben. lib. 3. volum. 1. immo & post monitionem priuari poterit beneficio, vt satis comprobat Nic. Garz. in tæpius a nobis alleg. tract. de benef. par. 3. cap. 4. num. 16. & seqq. vbi id declarat. Limitatur denique eadem
31 conclusio, vt † suadente Ecclesiæ vtilitate, vel necessitate possit Episcopus cogere clericum Ecclesiæ Collegiatæ, qui alias non tenetur ad aliquem ordinem sacrum promoueri, vt ad eum promoueatur; idq; etiam proposita pœna amissionis omnium, vel partis distributionum, vt satis constat ex tex. in cap. quæris in fin. de ætat. & qual. & ord. præfic.

32 Secunda Conclusio. Obtinens † beneficium in Ecclesia Cathedrali, vel Collegia-

ta

ta requirens ordinē ſacrum debet eſſe in ea ætate, vt intra annū poſſit ad ordinē requiſitum promoueri; alias non eſt admittē dus ad quotidianas diſtribut. Prior pars cōcluſionis probatur ex Trid. Con. ſeſ. 22. c. 4. & ſeſſ. 24. c. 12. de ref. verſ. neminem, ꝙ latius explicauimus ſupr. hac cad. q. in 2. præm. in prin. vbi oſtendimus, quæ ſit hæc ætas. Poſterior autē pars ex eo probatur, ꝙ prouiſio ei facta, qui nō eſt in tali ætate cōſtitutus, irrita eſt, vt decernitur d. c. 4. in fi. ſine legitimo autē titulo beneficij certū eſt nō poſſe quē illius fructus percipere; minus vero diſtributiones, quæ ad ipſū titulū cōſequūtur, c. dilectus il. 1. ſæpius allegato, de præb. cū ſuis ſim. idq; aperte tenet Frāc. Rip. reſp. 1. nu. 6. tit. de arb. & arbitra
33 tor. Ampliatur vero hæc cōcluſio † in ijs quoque, qui obtinet beneficiū in Eccleſia Collegiata nullū ordinē ſacrū annexū habēs. nā, licet, ſi 14. annū cōpleuerint, & ſaltē prima tonſura initiati ſint, iuxta ea, quæ tradit late Pariſ. cōſ. 125. nu. 1. vol. 4. & tex. in c. cū adeo, de reſcrip. & c. ex litteris, de trāſact. (laicus enim capax nō eſt beneficij c. 2. de inſt. cū ibi not. & ſuis concor.) poſſint diſtributiones percipere: nihilominus tamē tenebūtur & ipſi intra annū ad ordines minores promoueri, ſi quos ea beneficia requirūt; idque cōſtat ex ijs, quę d. prę miſſ. 2. ad fi. attulimus, iūcto tex. d Clem. 2. & ibi Glo. in Verb. certi, quæ eū tex. intelligit etiā de minoribus ordinibus annexis alicui beneficio Eccleſiæ Collegiatę; & illas ętas 14. an. ſufficit ad oēs minores, vt ſup. dix. Limitatur autē hæc ipſa cōcl. † in
34 eo, qui fuit pleniſs. diſpēſatus ſuper ætate puta ſi fuerit in diſpēſatione dictū, ꝙ p ōia habeatur ꝙ maiori, vt poſt Ab. in c. ex rōe in fi. de æt. & qual. reſpōdit Rip. d. reſp. 1. n. 6. & 7. vbi etiā refert Gl. d. c. ex rōne, abſolute tenētē, ꝙ diſpēſatus ſuper ętate ad obtinendū Canonicatum, & aliud beneficiū in Cathedrali, vel Collegiata cenſetur etiam diſpenſatus ad fructus, & diſtributiones: quod facile admitto, cum reditus cōſequētes neceſſario ſint ad beneficium, & percipiantur ab obtinēte beneficiū, ſi munus, & officiū ei adiūctū impleat, c. pen. de cle. nō reſid. & c. vnico eod. tit. in 6. cū ſuis cōcor.
35 Tertia Concluſio. Canonicus, † & obtinens beneficiū in Eccleſia Collegiata ſcire, debet cātū requiſitū, aliās admittē dus non eſt ad quotidianas diſtributiones. Probatur primo; quia is repellēdus eſt, & remouendus a beneficio, & officio, qui nō tenet, atque ignorat aliquid neceſſariū ad officium ſuū, vt pluribus cōprobant Albert. Ferrar. in tractat. de hor. Canon. q. 26. & 27. Abb. in c. venerabilis, de præben. & Nauar. in tract. de orat. & hor. Canon. ca. 11. n. 41. & 42 in repet. c. ſi quādo excep. 7. & ſeqq. de reſcript. & cōſtat ex c. cū in cūctis §. inferiora, de elect. cap. eā te, & c. fin. de ætat. & qual. & ord. præfic. cū ſimil. Secūdo probatur, quia ita in ſpecie poſt alios tradunt Nau. loc. cit. Gom. tract. de grat. expect. nu. 79. & Henriq. d. tom. 1. Theol. mor. lib. 9. c. 31. §. 8. & Gloſ. cōmuniter recepta i Clem. vnica, verb. reputamus, de cōceſſ. præbē. Id ipſum quoque cauetur in Concil. Prouinc. Mediolan. 4. ſub tit. de diſtribut. verſic. vt diuinis officijs, cū ſeqq. vbi latius explica-
36 tur † ratio, quæ in examine Canonicorum, & Māſionariorū circa cātū, & modulationē adhiberi debet. Quod ſi examine habito is, qui Dignitatē, aut Canonicatū obtinet, probatus fuerit, & idoneus ad id muneris iudicatus, quod illius Dignitatis, Canonicatusue nomine præſtare debet, in Synod. Diœceſ. Mediolan. 3. decret. 40. cautū eſt, vt in Capitulū ſtatim adſcribatur, adſcriptuſq. reſidentiæ fructus, ac cetera emolumenta percipiendi ius aſſequatur, illo abrogato faciendi per hebdomadam de eo periculi vſu. qua etiam in re videndum eſt, quod ex Conc. 3. Prou. referemus 3. par. quæſt. vlt.
37 cōcluſ. 2. Quoad peritiam † verō, & ſcientiam litterarum; licet de iure communi antiquo forte regulariter ſufficeret, vt obtinentes præbendam in Eccleſia Cathedrali, vel Collegiata ſcirent legere, & conſtruere, vt patet ex Gomeſ. dict. nu. 79. & Gloſ. d. verb. reputamus; tamen poſt Tridentin. Concil. ſiquidem beneficiū ordines minores requirat, debet qui illud obtinere vult, latinam ſaltem linguam intelligere, cum id ad minores ordines requiratur, vt per idē Concil. ſeſſ. 23. cap. 11. ſi verò requirat Subdiaconatū, vel Diaconatum, debet qui illud impetrat, eſſe litteris, & ijs, quæ ad ordinem exercendum pertinent, inſtructus, iuxta decretum eiuſdem Concil. in d. ſeſſ. 23. cap. 13. denique; cum ij, qui ad Sacer

dotiũ promouẽtur, debeant esse idonei ad populũ docendũ ea, quę scire omnibus necessariũ est ad salutẽ, & ministranda sacramẽta, vt habetur d. sess. 23. c. 14. debẽt etiã qui beneficiũ in Collegiata obtinere volũt & Sacerdotium annexũ habeat, ad hęc omnia pręstãda saltem intra annum idonei iudicari; & consequenter hęc ipsa vniuersa intra annum callere posse debet, qui ad quotidianas distributiones petit admitti.

33 Porro cæteras † qualitates requisitas tã ad ordines annexos Dignitatibus, Canonicatibus, & portionibus in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis, quã ad ipsas quotidianas distributiones ab initio alicui cõcedẽdas, colligere licebit tũ ex Doct. sup. cit. quibus nũc addo Fran. Duar. in tract. de benef. & ad ea pertin. lib. 4. c. 1. vbi de moribus; c. 2. vbi de scientia; c. 3. vbi de corporis vitio: c. 4. vbi de morbis corporis, c. 5. vbi de natal. c. 6. vbi de ord. c. 7. de cęlibatu c. 8. vbi de bigamia; c. 9. vbi de ætate, & beneficiorũ pluralitate; Coras. in simili tract. p. 3. c. 1. & seqq. vbi de ijsdẽ omnib. qualitatibus, de quibus supra, fusè agit; & etiã facit Selu. in tract. de benef. 3. p. q. 5. per totã; tũ ex Con. Trid. d. sess. 23. passim tũ deniq; ex Concilijs cuiusq; Prouincię, quibus circa regimen in diuinis officijs, & Ecclesiæ ministros quæ necessaria videbũtur, decernere, ac statuere cõcessit, ac mãdauit idem Trid. Con. sess. 24. c. 12. in fi. quæ hic nõ infero, aut refero, quoniã materiam de distributionibus proprius, & immediate non attingunt. Duo tamẽ hoc loco omittẽda nõ sunt. Alterũ, &, dum idẽ Trid. Con. d. c. 12. §.

39 prouisũ autẽ, decernit, † prouisos de Canonicatibus, & Dignit. in Ecclesijs Cathedr. non solũ corã Episcopo, seu eius Officiali, sed etiã in Capitulo teneri intra duos mẽses a die adeptæ possessionis orthodoxæ suæ fidei publicã facere professionẽ; alioquin fructus suos nõ faciãt, nec illis possessio suffragetur: nõ cõprehẽdit quotidianas distributiones; tũ & eædẽ nomine fructuũ beneficij regulariter nõ veniunt, vt latius ostẽdimus 1 p. q. 6. fere per tot. tũ quia ita in specie docet Io. Azo. Inst. Moral. p. 2. lib. 7. c. 2. q. 7. & Hier. Goz. ad reg. 8. Canc. §. 7. progm. nu. 169. & seq. quoniã, distributiones quotidianæ dantur ratione ministerij personalis, & propter operas suas, & illas percipiẽs facit suas. Ex quib. idẽ traditum post hæc scripta reperi a Garz. tract. de benef. p. 3. c. 3. nu. 59. & 60. in toto vero eo c. multa affert notatu digna ad interpretationẽ d. §. prouisi, & materiam professionis

40 fidei. Alterũ, quid dicẽdũ † de Canonico, qui diuinis quidẽ interest, nõ tamẽ in loco vel habitu Canonicali, siue ex arbitrio, & propria volũtate siue ratione dignitatis vel officij; an tunc percipere debeat distributiones quotidianas. Potest autẽ de dignitate exemplũ afferri in Episcopo, qui & vt Canonicus, & vt Episcopus potest interesse Choro, & Capitulo, iuxta tex. in c. postulastis, ext. de concess. præb. c. a collatione, de appel. in 6. c. eũ in Ecclesia, de pb. & c. ne sed. vac. eo. li. cũ ibi not. maxime vero p Glo. dict. c. a collaione, Verbo, vt præl. Vel in Canonico, aut Dignitatem obtinẽte in Collegiata, q simul ratione dignitatis Protonotarij, aut similis, deferre possit in Ecclesia rochettũ, acmãtellettũ, vt vocãt. Exẽplũ de off. afferri põt in Vicario Generali Epi; qui Vicarius etiã Canonicus sit; nã, dũ vti Vicarius diuinis, vel processionibus interest, præcedit saltẽ ex cõmuni cõsuetudine Archidiaconũ, seu aliã primã Dignitatẽ post Pontificalẽ, vt pluribus comprobat inter alios Iacob. Sbroz. tract. de offic. Vic. lib. 2. q. 25. fere per tot. soletq; tũc Prælatorũ habitum induere: dũ autem interest, vt Canonicus, sedere, atq; incedere debet in suo loco receptionis, iuxta c. statuimus, de maior. & obed. iuncto c. dilecto, de pręb. cum traditis vtrobiq. per Doctores; atq; ostendit idem Sbroz. d. q. 25. nu. 17. & tunc habitum Canonicalẽ induere consueuit.

In quo articulo breuiter respondeo, iure communi attẽto Canonicum prædictũ percipere debere distributiones quotidianas licet, nec proprio in loco, neq; in proprio habitu, hoc est, Canonicali sedeat, vel incedat. Moueor, quia ius commune ad lucrãdas distributiones quotidianas solã unã residentiã requirit, nõ proprium locum, aut habitũ Canonicalem, vt constat ex c. licet de pręb. c, vnic. de cler. nõ resid in 6. c. fi. de sen. excõ. eod. lib. ita tamẽ, vt intersit enim cũ effectu, psallẽdo, & propria munia exercendo, vt explicauimus, & latius ostendimus sup. hac ead. 2. par. q. 2. fere per tot. & autem lex non dicit, nec nos dicere debemus

bemus,l.dissentientis,C.de repud.l.si verò, §.de viro,ff.solut.mat.

Neque obstat, ꝙ cōtrariū nō semel declaratū fuisse in huiusmodi casib. dicatur a Sacra Rituū Cōgregatine.Nā,quatenus de hisce declarationibus cōstaret,quæ in prōprijs terminisloquerētur,eędē forē intelligēdæ vbi concurreret aliquod ius speciale cōsuetudinis,vel statuti;ex quo iure liberè fateor,induci posse, vt distributiones non dētur Canonico, Dignitatęue in Ecclesia Collegiata obtinēti nisi proprio illius Dignitatis,vel Canonicatus habitu...ur,& suo in loco sedeat, ac respectiue incedat. multóque magis valebis & attēdenda erit cōsuetudo,vel speciālis cōstitutio, vt non sedēs,aut incedēs in loco,vel habitu Canonicali percipiat distributiones; vt satis colligi pōt ex 135,quæ latius tradidimus,de cōsuedine quidē sup.hac ead.2.p.q. 12.de statuto vero q.13. Qua ratione quoad habitū statutum id fuit in Cōc.Prouinc.4.Mediol. par.2.tit.quæ pertin.ad Sāctiss. Missf.sacrif. & diu. offic. cuius verba referemus inf. 3. par.quæst.vlt.concl.2.Interim vero ex his, finis sit præsenti quæst.

1 Præmittendū tamē est, ꝙ † habere locū & vocē in Capitulo cōsequitur ad Canoniā,seu Canonicatū;ita,vt ei soli,& omni, qui Canonicatum obtinet, regulariter id cōpetat.cōstat hoc ex d.c. pro illorum in fin.ibi;sæpe dictū magistrū reciplāt in Canonicū,& ea,quę ad Canonicatū pertinēt, cū stallo chori,& loco Capituli ei studeāt assignare;& melius ex,d.c.dilecto,circa mediū,in ijs verbis:dictus quoq; Cellerarius lectionem,& Euāgeliū in hebdomada sua legisse dignoscitur, & tā Decani, quā Episcopi electioni,& aliorū negotiorū trāctatibus sicut Canonicus Trecensis interfuit:idq;in specie adnotauit Innoc. in c.2. de institit.in fin.& Abb.in cap.cū olim, n.8. de re iud.vbi ex hoc infert, etiam obtinētē Dignitatē in Ecclesia Collegiata,vel Cathedrali,si simul etiā nō sit Canonicus,nō habere vocē in Capitulo:& in summa,si quis clericus,qui Canonicus non sit, prætendit habere vocē in Capitulo, id habere debet ex consuetudine,priuilegio, alioue iure speciali.Exercitiū tamē,& vsū huius vocis † nō habet etiā quilibet Canonicus, nisi in Subdiaconatus ordine iā cōstitutus sit; ita disponitur in d.Clem. 2.in princip. de æt? & qual.& ord.præfic.& decretum quoque fuit a Trid. Synodo d. sess. 22. c. 4. de reform.in initio vtrobique vero cauetur, vt † id quoque locū habeat, licēt ab aliis fuerit liberè cōcessū, vt huiusmodi nō Subdiaconi vocē in Capitulo habeāt.immo id pro-

SVMMAE RERVM.

1 *Vocem, & locum in Capitulo habere competit ratione Canoniæ.*

2 *Vocem in Capitulo, seu eius exercitium non habet nisi Subdiaconus. etiamsi ab aliis id sibi concedatur;nu.3. & quāmuis Episcopi ad id dispensatio accedat;nu.4.*

5 *Clericus non Subdiaconus non est expectādus, licet velit primis temporibus promoueri, si immineat tempus electionis.*

6 *Ordo Subdiaconatus requiritur in clerico non tempore vacationis,sed tempore electionis.*

7 *Ordo subdiaconatu non requiritur in electionibus Canonicorum, quorum beneficijs non est annexus sacer ordo. Et quomodo id procedat; num. 8.*

6 *Subdiaconus Canonicus, qui non promotus tur intra annum ad ordinem superiorē requisitum amittit vocem in Capitulo.*

10 *Excōmunicatus an habeat vocē in Capitulo.*

11 *Suspensus an habeat vocem in Capitulo.*

12 *Vbi,& in Capitulo habere potest clericus, & tamen non admitti ad distributiones, vbi etiam tria eius rei afferuntur exempla.*

13 *Distributiones, quotidianas habere potest clericus, & tamen non habere vocem in Capitulo,cum rei tria exempla ponuntur.*

An eo ipso,quod quis habet vocem in Capitulo, habeat etiam Distributiones, vel contra.
Quæst. XX.

DVBIVS in precedēti ... huius 2.par. de requisitis ad percipiēdas distributiones; quotidianas. sed quoniā aliquibus videri posset, ꝙ habere vocē in Capitulo vel requisitū esset, vel saltē necessariò cōiūctū cū iure percipiēdi distributiones, ꝙ vtrūque inter iura Canonicalia connumeretur in cap.dilectus il. r. de præbend. iuncto cap. pro illorum, & cap.dilecto,eod.tit.ideo de huius rei veritate nunc videndum erit.

2 Vocem in Capitulo nō habet etiā quilibet Canonicus, nisi in Subdiaconatus ordine iā cōstitutus sit; ita disponitur in d.Clem. 2.in princip. de æt? & qual.& ord.præfic.& decretum quoque fuit a Trid. Synodo d. sess. 22. c. 4. de reform.in initio vtrobique vero cauetur, vt † id quoque locū habeat, licēt ab aliis fuerit liberè cōcessū, vt huiusmodi nō Subdiaconi vocē in Capitulo habeāt.immo id pro-

3

4 cedit, etiãsi† Episcopi ad id dispẽsatio accedat, quæ nullæ erit, vt docet Glo. cõ muniter recepta d. Cle. 2. verb. concedatur, &
6 verb. nullo modo. Ir. si † velit iste promouere intra quatuor tẽpora, pxima, non erit expectãdus, si immineat tẽpus electionis; ita Glo. quã ibi omnes sequitur, d. Clem. 2. Iuncti constitutus, verl. 2 † ortins quaro: habeat ordinẽ Subdiaconatus tẽpore electionis, vt tenet Host. cõ muniter approbata, d. verb. cõstitutis, vel
7 sed pone. Id vero nõ procedit † in Ecclesijs, in quibus nõ est annexus aliquis ordo sacer, sed tãtũ minor: nã eius Ecclesiæ clericus, licet nõ sit Subdiaconus, tamẽ habebit vocẽ in Capitulo, secũdũ Paul. Eleaz. &
8 Imol. d. Clem. 2. nu. 16. secus autẽ, † inquiũt si nullus omnino etiã minor ordo sit annexus: nam volũt, q̃ hic omnino debeat esse Subdiaconus. Card. autẽ d. Clem. 2. vers. illi vero, nu. 6. id dũtaxat admittit, vbi ex priuilegio; secus, inquiẽs, si ex cõsuetudine, vel statuto id cõperat; cũ in d. Clem. 2. cõsuetudines, & statuta cõtraria tollãtur nõ autẽ priuilegia, vt ibi adnotauit Gl. & Doct. cõ-
9 muniter. Similiter Canonicus † etiã Subdiaconus, cuius Canonicatui annexus esset ordo superior, nisi ad eũ infra annũ promoueatur, statim post annũ amittit vocem in Capitulo; ita, vt nullo modo, neq; ex Capituli concessione, neq; ex dispensatione Epi cã possit annũ habere possit, donec ad illum requisitũ ordinẽ fuerit promotus, vt cõstat ex tex. d. Clem. 5. illi vero iũcta interpretatione Glo. ibi. cõmuniter receptæ in verb. ex tunc, & verbo, nullo modo. Alia quoq; multa ad declarationem d. Clem. 2. & c. 4. Cõc. Tri affert Garz. trac. de benef. p. 3. c. 4.
10 a n. 24 ad 32. Similiter excõicatus † maiori excõicatione nõ habet vocẽ in Capitulo. Gl. in c. vnico, verbo, maiores, ne sed. vac. in 6. Doct. in c. illa quotidiana, de elect. & c. si celebrat, q. est fi. de cler. excõ. minist. Inte Vgol. trac. de cẽl. Eccl. tab. 2. c. 11. §. 12. secus vero est in excoicato minori excõicatione, per tex. d. c. illa, & c. si celeb. Quid autẽ dicẽdũ sit de suspenso ab executione ordinis, ab officio, a beneficio, vel a fructi-
11 bus, † videndi sunt Doct. d. Clem. 2. maxime vero Imol. nu. 13. & 14. & Card. nu. 21. cum duobus seqq. His positis sit.

12 Prima Cõclus. Potest † clericus Ecclesiæ Collegiatæ habere vocẽ in Capitulo, & tamẽ nõ admitti ad quotidianas distributiones. Probatur hæc conclusio infrascriptis exẽplis, quorũ primũ est in clerico Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, cuius beneficiũ annexũ habeat ordinẽ sacrũ, præcipue Sacerdotiũ vel iure cõmuni, vel ex primæua institutione, vel ex antiqua cõsuetudine, vel deniq; ex speciali Ecclesiæ illius cõstitutione, iuxta superius dicta in præc. q. prem. & concl. 1. nã is statim, ac suscepe rit ordinẽ Subdiaconatus, habebit vocẽ in Capitulo; nihil enim obstat, cũ habeat ordinẽ requisitũ, Cõc. Vien. d. Clem. 2. in prin. & Trid. d. sess. 22. c. 4. de ref. in primis verbis nimirũ Subdiaconatũ; poterit autẽ non admitti ad distributiones siue quia non habeat peritiã cãtus, & alias qualitates requisitas, iuxta ea, quæ diximus in præc. q. præmiss. & cõcl. 3. siue etiã quia adsit in ea Ecclesia cõsuetudo, vel cõstitutio, vt aliquis clericus non admittatur ad quotidianas distributiones, nisi actu cõstitutus sit in ordine requisito quiq; suo beneficio annexus est, iuxta ea, quæ attulimus d. q. præc. cõcl. ac lim. 1. Alterũ exẽplum est in illis beneficijs Collegiatarũ Ecclesiarũ, quæ annexũ nõ habẽt ordinẽ aliquẽ sacrũ; nã in casibus quibus ante Subdiaconatũ potest quis habere vocem in Capitulo, de quibus supra hac ipsa q. prem. vnic. circa mediũ, in ijs esse potest, vt clericus ille ad quotidianas distributiones nõ admittatur, siue ob aliã ex causis mox allatis in præcedenti exemplo; siue quia Episcopus ob Ecclesiæ vtilitatẽ, ac necessitatẽ per subtractionẽ fructuũ, ac distributionũ cogat eũ suscipere ordinẽ sacrũ, qui suo beneficio annexus nõ est, iuxta tex. in c. quæris, de ætat. & qual. & ord. præfic. Tertiũ exẽplũ est in excõicato minori excõicatione; nã is eligere potest, atque adeo habet vocẽ in Capitulo, vt ostendimus sup. hac ipsa c. prem. vnic. circa fin. & tamẽ nõ potest percipere quotidianas distributiones, vt docuimus sup. hac ead. q. p. 15, cõcl. 1. ampl. 1. Neq; huic cõclusioni obest, q̃ hac ipsa q. in prin. ex c. pro illorũ c. dilectus il 1. & c. dilecto, de preb. obijcie bamus, tã ius ipsũ habẽdi vocẽ in capitulo q̃ percipiẽdi quotidianas distribut. statim colequi ad Canoniã, seu Canonicatũ; nam primo nõ recte inde arguitur, ad positionẽ

vnius

vnius ex consequentibus alterum etiam consequens poni; esse enim, potest, vt adsint omnia requisita ad vnum ex illis, nō autem ad aliud. præterea haud inconcinne dici potest, ad Canonicatum statim consurgere ius habendi vocem in Capitulo in habitu, non autem in actu, seu in exercitio, qui actus, & quod exercitium suspenditur propter defectum ordinis, vel alterius ex requisitis.

Secunda Conclusio. Fieri quoque
13 † potest, vt clericus Cathedralis, vel Collegiatarum Ecclesiarum admissus sit ad quotidianas distributiones, habeatque ius eas percipiendi saltem pro parte, non tamen habeat vocem in Capitulo. Clarum id est ita, vt non nisi exemplis indigeat. Primum ergo exemplum est in Canonico tam Cathedralis, quam Collegiatæ Ecclesiæ, cuius Canonicatus annexum habeat ordinem sacrum; nam is, licet habeat quotidianas distributiones antequam ad sacros ordines promoueatur, modo in legitima ætate sit, eosque intra annum suscipiat, vt supra præced. quæst. concl. 1. docuimus: tamen non habebit vocem in capitulo, nisi Subdiaconus sit, iuxta dispositionem Trident. Conc. d. sess. 22. cap. de reform. in primis verbis, & d. Clem. 2. in princip. de ætat. & qual. & ord. præfic. atque adeo, donec is promoueatur ad Subdiaconatum, quotidianas distributiones participabit; non tamen vocem in Capitulo obtinebit. ita in specie Bonif. de Vital. d. Clem. 2. §. illi vero, num. 26. Alterum exemplum est in Canonicis Collegiatæ, seu Cathedralis, quorum Canonicatus similiter ordinem aliquem annexum habeant; nam si intra annum ad ordinem requisitum non promoueantur, ex tunc, hoc est statim post annum vocem in Capitulo nullo modo habere debent, vt cauetur d. Clem. 2. §. illi vero, & tamen quotidianas distributiones interim quoad dimidiam percipient, vt voluit ibi Gloss. communiter recepta in Verb. ex tunc, & nos latius ostēdimus d. q. præced. concl. 1. Tertium denique exemplum est in Canonicis Collegiatæ alicuius Ecclesiæ, quorum Canonicatus nullum habent ordinem sacrum annexum; nam in casibus, in quibus vocem in Capitulo non habent, antequam promoueantur ad ordinem Subdiaconatus, quos attigimus sup. hac ipsa quæst. in præmiss. vnic. circa medium: in ijs inquam casibus percipient nihilominus quotidianas distributiones, ad quas admitti quisque debet, modo in legitima ætate, & ordine requisito ad beneficium constitutus sit, cæterasq; qualitates necessarias habeat, iuxta ea, quæ d. quæst. præced. fere per totam latius tradidimus. Ad id vero, quod huic conclusioni obstare videbatur ex initio quæstionis propositis, responsum fuit in concluſ. præced. in fin. Atque hæc de presenti quæstione, immo & de tota 2. par. huius Tractatus.

PARS TERTIA.

De Distributionibus Quotidianis distrahendis.

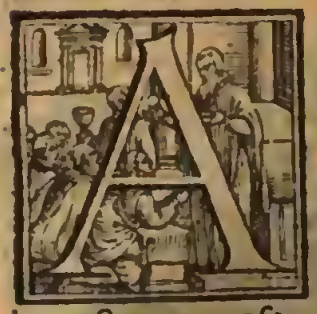

ABSOLVTIS Deo duce ijs, quę tum ad quotidianas distributiones in genere cõsideratas pertinere aliquatione videbantur, & erat primũ caput initio huius tractatus propositum, priorique parte eiusdem tractatus disputauimus: tum ad easdem distributiones rite, ac iustè acquirendas spectabant, quod tanquam posterius; alterumque caput posteriori quoque parte latius executi sumus: reliquum nũc est, vt ad tertiũ, illudq; postremum ex ibidem propositis capitibus quod circa ipsasmet distributiones quotidianas distrahendas versatur, veniamus: id quod eadem plane seruata methodo, eaque, qua fieri poterit, breuitate vbi præstiterimus, vniuersum hunc de quotidianis distributionibus tractatum absoluemus.

SVMMAE RERVM.

1 *Dominium late sumptum quot modis accipiatur.*
2 *Dominium stricte, & proprie acceptum quomodo definiatur.*
3 *Dominium cur ius quoddam esse dicatur.*
4 *Dominium rei differt ab ipsa re.*
Dominium proprie non cadit in res incorporales; & nu.8.
6 *Possessio est ius insistendi, dominium ius disponendi.*
7 *Dominium vtile separatum à directo, & contra, an contineatur in definitione à Bart. allata; & num.seqq.*
8 *Dominus directi an possit alienare directum dominium inconsulto domino vtilis.*
9 *Dominus directi habet ciuilem rei possessionẽ dominus vero vtilis naturalem.*
10 *Dominium proprie sumptum duplex, vtile; & directum.*
11 *Dominium directum, & vtile quomodo definiantur.*
12 *Dominium vtile quotuplex sit.*
13 *Effectus dominij vtilis, & directi, remissiue.*
14 *Dominium reditnum Ecclesiasticorum distinctorum à distributionibus quotidianis proprie sumptum non competit clericis; & num.seqq.*
15 *Bona Ecclesiæ vocantur patrimonium Christi. & bona pauperum; num.16.*
17 *Clerici an sint vsufructuarij, vel vsuarij rerum Ecclesiasticarum.*
18 *Dominium distributionum quotidianarum proprie conuenit clericis; & nu.seqq. licet in ea Ecclesia alij reditus non sint, præter distributiones; nu.26.*
19 *Nauar. dum nullum discrimen constituit inter distributiones quotidianas, & reliquos prouentus Ecclesiasticos quoad dominium clericis acquirendum, fallitur.*
20 *Diuersa ratio est distributionum quotidianarum, & reliquorum reditnum quoad dominium acquirendum; & quæ illæ sit; nu.seqq.*
21 *Dominium habet clericus quæsitorum ratione dignitatis, & ordinis clericalis.*
22 *Dominium reditnum Ecclesiasticorum habent clerici quatenus id sibi a sacris canonibus expresse conceditur.*
23 *Distributiones non subrogantur loco grossæ.*
24 *Finis præcepti non est in præcepto.*
25 *Finis institutionis distributionum quotidianarum quisnam sit.*

An, &

An, quomodo clerici Collegiatarum Ecclesiarum dominium habeant Quotidianarum Distributionum. Quæstio I.

QVONIAM omnes ferè quæstiones, quas de distractu, & dispositione quotidianarum distributionum instituemus, ab ea pendent, an clerici earum dominium habeant, eum facultas de re disponendi regulatiter a dominio ipso rei oriatur, vt mox docebimus; ideo antequam ad alias quæstiones huius 3. par. descendamus, videndum est de dominio, quod in quotidianis distributionibus clerici habẽt.

Præmittendum tamen aliquid de dominio ipso. Dominium igitur late sumptum
1 † aliquando accipitur pro dominio pleno, aliquando pro proprietate, aliquando pro vsufructu; aliquando etiam pro vsu, vt notat, & probat inter cæteros Bart. in l. qui vsumfructuum nu. 2. ff. de verb. obligat. aliquando etiam pro possessione, vt in cap. volumus, vbi Glos. 16. quæst. 4. l. quoties, C. de rei vendic. & l. locorum, C. de omni agr. deser. lib. 11. aliquando denique pro omni iure incorporali, vt adnotauit Bart. in l. si quis vi §. differentia nu. 4. ff. de acquiren. possess. Dominium autem pro-
2 prie sumptum, † licet a Bal. in l. fœminæ, §. illud, C. de fe cund. nupt. definiatur, plena potestas cum alienandi facultate; a Rebuf. verò ad l. alienatum, Verb. in dominio, in princip. ff. de verbor. signif. quod sit ius propium, quod in re habemus; ab alijsque aliter describantur; præcipue vero a Fernan. Vasqu. Controu. Illustr. lib. 1. cap. 17. nu. 4. & in præfat. tract. de succeſſ. progr. 3 nu. 175. vbi etiam illam Bart. quam mox afferemus definitionem, prius oppugnat, deinde satis quoq; defendit. tamen cogruè mihi definiri posse videtur cum Bartol. d. §. differentia, nu. 4. Salic. in l. traditionibus, C. de pact. Imol. in l. clam, ff. de acquiren. possess. Balb. in tract. de præscript. 2. part. princip. quæst. 2. num. 6. & alijs Doct. magis communiter d. §. differentia, teste inter cæteros eodem Vasq. d. c. 17. nu. 6. nimirum, quod sit ius de re corporali perfectè disponendi, nisi lege prohibeatur. Dicitur autem ius, † subdit ibid. Bart. ad differentiam ipsius rei corporalis, quæ est quid facti, & ideo Doct. in rub. ff. de acquir. rer.
4 domin. adnotarunt, † aliud esse dominium rei, aliud ipsam rem. sed hoc ipsum melius probatur in l. & an ea §. actiones, ff. de except. rei iudic. Subditur autem in definitione, de re corporali, ad differen-
5 tiam in corporalium, in quas † propriè non cadit dominium, vt docet Bart. d. §. differentia, num. 4. per tex. in l. 4. ff. de vsufr. vnde communiter earum dominium vocatur quasi dominium. Dicitur etiam perfectè disponendi, iuxta tex. in l. in re mandata, C. mandat. & ad differentiam
6 possessionis, quæ est † ius insistendi, vt tradit idem Bart. d. nu. 4. & in l. r. ff. de acquir. possess. num. 6. & seqq. Deniq; ponitur in definitione, nisi lege prohibeatur, inquit Bar. d. §. differentia num. 4. propter rem pupilli, & propter ea, quæ ponuntur in l. 2 ff. de his, qui sunt sui, vel alien. iur. Nauar. autem in Comment. 1. de regular. ad c. cui portio, 12. quæst. 1. nu. 12. vers. decimum-quartum, quod dominium; addit huic definitioni cum Aret. d. §. differentia, hæc verba, saluo iure alterius, ad includendum dominium directum separatum ab vtili, & vtile separatum a directo, quæ qui habent, possunt quidem de ijs disponere perf. ctè, inquiunt isti Doct. sed saluo iure alterius, per l. 2. C. de iur. emphyt. & cap. potuit, de
7 locat. verùm † non ideo recedo a Bartoli definitionem. nam, vt id nunc obiter dicamus, licèt fatear, non posse regulariter Emhpyteusim, hoc est, habentem vtile dominium rei, rem ipsam, seu eius vtile dominium inconsulto domino alienare, dict. l. 2. & fin. C. de iur. emphyt. & d. cap. potuit, de locat. tamen id † locum non habet in domino directi. nam is inconsulto eo, qui habet dominium vtile, alienare potest, vt post Boer. decis. 107. num. 1. Sal. d. l. fin. num. 17. Bal. & Salic. num. 12. Imol. d. cap. potuit, nu. 9. & alios, late resoluit Corb. in tract. de caus. ex quib. Emphyt. iur. iuo priuat. tit. de caus. priuat. ob alienat. irrequis. dom. fact. limit. 11. per tot. Accedit, quod, vbi etiam id admitteremus in alienatione directi dominij, adhuc

satis id, & quod de vtili dominio diximus, contineri videretur in illis verbis definitionis, nisi lege prohibeatur; cum tunc dici posset, illam perfectam dispositionem prohiberi a lege requirente ad alienationem. alterius consensum: quare, vt etiam directum dominium comprehenderetur, videbatur potius non esse addendam illam diction m, corporali, prout eam detraxit Nauar. loc. cit. sed ob aliam causam, nimirum, vt contineretur etiam dominium rerum incorporalium: quod tamen non debuit facere, cum ibi Bart. solum definiat dominum proprium, hoc est, corporalium: rerum enim incorporalium hoc est, quæ sub sensum nō cadunt, dominiū impropriū est: vnde non absolute, sed quasi dominiū dicitur, vt idem Nauar. adnotauit, & Alciat. in d. §. differentia nu. 11. ff. de acquir. poss. ff. dictio autem, quasi, impropriatiua est. l. item Mela, ff. ad leg. aquil. l. nec vllam §. penul. l. sed etsi §. quod ait, ff. de petit. hæred. cum alijs adductis per Rebuf. in l. interruptum, §. ferunt, legatis, in princip. ff. de verbor. signific. videbatur igitur potius, vt dicebamus, non esse addenda illa dictio, corporalis, in definitione Bartoli, vt dominium quoque directum rei corporalis complecteretur, cum dominus directi de re ipsa corporali disponere non possit; sed tamen adhuc puto, satis in ea definitione directum dominium comprehendi, cum satis dicatur quoad directum dominium de re ipsa corporali disponi, cuius

9 † ciuilem possessionem directus dominus habere dicitur, sicut dominus vtilis, naturalem: Glos. l. Bart. Castr. Alex. & alij in l. 3. §. ex contrario, ff. de acquirend. possess. dicens, hoc esse in iure expeditum; cum alijs quos recenset Tiraquell. in tractat. le mort saisit le vif. 4. part. declar. 6. num. 1. Couar. in relect. reg. possessor, 2. part. in princip. num. 4. & Valasc. tract. de iur. emphyt. quæstio. 18. num. primo; & quin-

10 to. Diuiditur autem † dominium proprie sumptum in duas species, in dominium mirum directum, & vtile; ita Bart. magis communiter receptus in d. l. si quis vi §. differentia, num. 5. ff. de acquirend. possess. Nauar. d. Comment. 1. de regular. num. 12. Rebuff. dict. l. alienatum, Verb. in dominio, versic. duplex est dominium, de verbor. significat. & alij, quos refert Valasc. dict. tract. de iur. emphyt. quæst. 13. num. 3. & constat. ex tex. in Auth. si vero, C. de hæret. Dominium

11 directum, vt aiit Rebuf. loco citat. † est ius, seu dominium superius, quod quis habet in re sua; vtile uero est dominium, seu ius quoddam inferius. vtile porro do-

12 minium † duplex est; aliud recognoscens directum, seu superius, quale est Emphyteoticæ, superficiarij, feudatarij, & conductoris ad longum tempus; aliud contradicens directo, illudque perimens, & quasi occidens, prout est illud, quod præscriptione acquiritur. ita Bartol. dict. §. differentia, num. 6. & alij apud Valasc. d. num. 3. vbi etiam addit tertiam quandam speciem vtilis dominij, quod assimilatur, seu adhæret directo, prout est cessionarij, l. emptor cum sua Glos. C. de hæredit. vel. act. vendit. & fideicommissarij. vt habetur in l. ex asse, ff. ad Trebell. De effectibus autem † vtilis, & directi dominij late tradit Valasc. d. tract. de iur. emphyt. quæst. 14. per totam. His de dominio præmissis sit.

Prima Conclusio Probabilius mihi est

14 † clericos non habere verum, & propriū dominium fructuum, & reditruum Ecclesiasticorum, quia quotidianis distributionibus distinguuntur. quamuis enim id iure diuino non conuincatur, vt ostendit Sot. lib. 10. de iustit. & iure, quæst. 4. artic. 3. tamen satis id iure humano, & Pontificio cautum reperimus; nam in cap. cum ex eo, versic. nos super hoc, de elect. lib.

15 6. bona Ecclesiæ † vocantur patrimonium Christi; & cap. 1. 12. quæstion. 2. reditus beneficiorum dicuntur pecuniæ Christi: idem etiam probatur in cap. futuram, 2. quæstio. 1. cap. Episcopus, 12. quæstion. 2. capit. quicquid; 16. quæst. 1. cap. quod autem, 23. quæst. 7. cap. conuenior, 23. quæstio. octaua, in

16 quibus iuribus illud habetur, quod † quicquid clerici habent, non ipsorum, sed pauperum est. idem etiam probant alia iura, & Patrum dicta relata a Sot. in d. artic. 3. in princip. quare, quod dominium bonorum, & reditruum Ecclesiasticorum non sit penes clericos, voluit Glos. in capit. expedit. 12. quæst. 2. vbi

alij

alij plerique Doct. Archid. in c. statutum, §. assessorem, de restript. in 6. Abb. in c. cum esses, de testam. Iacè Thom. Viual d. tom. 1. lib. 4. cap. 42. & quatuor seqq. Turrecremat. in cap. videntes, 12. quæst. prima, Cardinal. Alexand. in cap. 1. 44. distinct. Nauar. in Manual. Confess. cap. 22. num. 94. & cap. 25. num. 119. & tractat. de reddit. Eccles. ferè per totum, maximè verò quæst. 1. monit. 16. & 40. necnon quæst. 2. monit. 7. Gemin. in cap. præsenti, de offic. ordin. in 6. & alij, quos ad id referunt Nauar. in d. monit. 7. num. primo, Ioan. Azor. Institution. Moral. part. secunda, lib. 7. cap. 8. quæst. 1. vers. prima igitur sententia, & vers. quod attinet ad hanc controuersiam, & seqq. vbi hanc ipsam sententiam, latiùs confirmat; necnon Marsil. Column. tractat. de Ecclesiast. redit. 3. par. cap. 34. & Franc. Sarmient. in simil. tractat. 2. par. cap. 1. qui etiam ibi fatetur, hanc opinionem esse communem, de qua testatur quoque Nauar locis citat. Id ipsum etiam
17 sentiunt quotquot † vel dixerunt, beneficiarium in bona valetudine constitutum esse vsufructuarium, in ægritudine verò, ex qua decedunt, vsuarium esse, vt voluit Glos. dict. cap. præsenti, de offic. ordin. in 6. quam dicit singularem Barbat. in cap. requisiti, num. 34. de testam. & in tract. de præsentat. Cardinal. 1. par. quæst. 3. concl. 5. alia Glos. in cap. 3. de probat. & in cap. possessiones, de reb. Eccles. non alienan. vel etiam voluerunt absolutè, beneficiarium comparari vsufructuario, vt plerique tradiderunt in cap. fin. de pecul. cleric. vel denique docuerunt, similem esse vsuario, vt Abb. in cap. cum esses, num. 21. de testamen. Glos. in cap. quia nos, eod. titul. alia item Glos. dict. cap. fin. in cap. cum consulet, de pignor. & cap. cum olim, de rer. permut. & Petr. Gregor. lib. secundo, Syntagm. iur. vniuer. cap. 7. num. 2. & in tractat. de benefic. cap. nono, num. quinto, certum est enim, tam vsufructuarios, quam vsuarios verè dominos dici non posse, quamuis probabilius putem cum Couar. dict. cap. cum in officijs, num. primo de testament. & Nauar. dict. tractat. de redit. Ecclesiastic. quæstion. prima, monit. 40. numero duodecimo, vbi eam quoque dicit esse veram, & receptam sententiam, beneficiarios neque verè dici posse vsuarios, neque vsufructuarios, cum maiorem facultatem habeant, quam vsuarij, minorem, quam vsufructuarij; possunt enim beneficiarij, & debent in suos, & alios pios vsus de omnibus reditibus beneficiorum suorum disponere, vt cap. 1. & tot. ferè tit. 12. quæst. 3. & cap. relatum il 2. de testam. vsuarij verò ex re, in qua vsum habent, nihil capere possunt, præterquam in victum, quotidianum, Instit. de vsu, & habit. in princip. cum simil. rursus vsufructuarij licitè possunt donare, & relinquere in vita; & in morte suos fructus quibuscunque voluerint sine vllo paupertatis, aut pietatis intuitu, ob solam amicitiam, cognationem, ac liberalitatem, §. 1. Instit. de vsu, & habit. & Instit. de vsufr. in princip. cum vtrobique not. per Glo. & Doct. beneficiarij verò id minimè præstare possunt, vt constat ex d. c. cum in officijs cum seq. de testam. & Trid. Concil. sess. 25. capit. 1. de reformat. Ex quo optimum resultat fundamentum pro hac conclusione. cum enim beneficiarij non possint liberè, & perfectè disponere de fructibus, ac reditibus Ecclesiasticis; sequitur, vt eorum verum dominium nó habeant, quod, vt hac ipsa quæst. in princip. ostendimus, est ius, seu facultas perfectè de re disponendi; cum maximè id lege non prohibeatur ob defectū personæ, vt in minore, furioso, ac similibus contingit. De hac tamen controuersia videri præter citatos Doct. possunt Leonar. Less. de virt. Card. lib. 2. cap. 4. dub. 6. & Lud. Mol. de iust. & iur. tract. 2. disp. 143. cum seq. ex quibus Less. contendit, Clericos non habere dominum nisi portionis necessariæ ad congruam sustentationem; in quam etiam sententiam inclinare videtur Azor. dict. vers. quod attinet, cum seqq. Molin. verò etiam reliquorum, sed cum obligatione illos insumendi in pios vsus; cuius quoque sententiæ verè est Azor. dict. cap. 8. quæst. 2. vers. his, quæ hactenus, & vers. opponitur tertiò, in fin. necnon cap. 9. quæst. 1. versic. obijcies, ad fin.

Secunda Conclusio. Probabilius mihi
18 est, † clericos Collegiatarum Ecclesiarum esse veros dominos quotidianarum distribu-

distributionum, quas iustè acquisierunt. Probatur id apertissimè ex tex.in cap.vnico §.qui verò,de cler.non resid.in 6. in ijs verbis. qui verò aliter de distributionibus ipsis quicquam receperit, (exceptis illis, quos infirmitas, seu iusta, & rationabilis corporalis necessitas, aut leuidens Ecclesiæ vtilitas excusaret,) rerum sic receptarum dominium non acquirat: apertè enim vult Summus Pontifex, quòd si non aliter, hoc est si interessendo, & Ecclesiæ seruiendo, vel si aliqua ex illis tribus causis præpeditus distributiones receperit, dominium earum acquirat; atque ita eum textum intellexerunt, idque adnotarunt Gemin.dict. §. qui verò, num. tertio, Franc. num.octauo, Barbat.in cap.fin.colum.fin. de pecul.cleric.Guliel.in Extrauag.1. quæ incipit, suscepti, verb.consueuit, il 1.ne sed, vac. inter. commun. Card. Clem. fin. quæst.13.de præben.Didac.à Spin. in Specul.testam.part.14.Glos.Rubr.rum.5. Bolog.in addit.ad Anan.cons.87. Dec.consil. 280. column. 1.Hier.Gig.consil.144.num. 4.idem Gemin.cons.85.nu. 18.& 22.quam etiam sententiam sequuntur communem eam asserentes Paris.cons.33.num.8.& 10. vol.4.Redoan.tract.de Spol. Eccles.quæst. 3.§. & in hac materia, num. 4. quæstion. 6.num. 18. & quæst. 8. §. deueniendo nu. 22.per text. dict. cap. vnico, Marsil. Colum.in tractat.de redit. Ecclesiastic. cap. 26. num. 16.& 18. Franc. Burs. cons. 226. num.29.volum.3.& Couar.in repet.d.cap. cum in officijs, num. 4. de testam. Mich. Grass.tract. de success. §. Testamentum, quæst. 34.num.8.latè 10.Azor. d.lib. septimo capitulo nono quæst.10. per totam. & lib.8.c.3.quæst.9. ac post alios Hier. Gonzal. quam post hæc scripta vidi ad reg. 8. Canc.§.7.proem.num.164.& seq.& sentit Congregatio Concil.in declaratione de qua sup.p.2.quæst.19. in fi. & ex eo etiam comprobare licet; quod clericus, qui distributiones legitimè receperit, de ijs liberè,& perfectè disponere potest tam inter viuos,quam in vltima voluntate,in ijsq.ab intestato clericis succeditur, vt in seqq. q.latiùs demonstrabimus; est autem dominium ius perfectè de re disponendi,vt sup. ex Bart. definiuimus, & Nauar. in Commen.1.de regul. nu. 12. quem ideo errasse

19 † puto, dum dict.tract.de redit. Eccles. q. 1.monit.30.num.2. & 3. nullum constituit discrimen inter distributiones quotidianas, aliosq. reditus Ecclesiasticos quoad dominium acquirendum, eorumq; dispositionem. primò,quia, inquit, alia bonorũ quærendorum ratio constituta per eum, qui ipsa recipit, non potest mutare finem, ob quem ei data fuerunt ab alijs, l. 1. & l. legatum la 1.ff.de admin.rer.ad ciuit. pertin. & Clem.quia contingit,de relig.dom. Deinde, quia distributiones subrogantur cumulo grossæ, cuius tamen dominium non habent clerici ex ipso Gulicl.in d.Extrauag. suscepti, verb.consueuit; subrogatum autem sapit naturam eius in cuius locum subrogatur, l. si eum, §. qui iniuriarum, ff. si quis caut. cum ibi notat. & suis simil.Tertiò,quia statutum ad vnum finem contra illud operari non debet, cap. fin. de verb.sign.& l.legata inutiliter, ff. de adim. legat. at finis, in quem statutum est in multis Ecclesijs, vt prouentus per distributiones quærantur, est, vt clerici magis obstringantur,fiantq; religiosiores, quam essent, si eosdem aliter quærerent; & consequenter non debet maiorem licentiam præbere, vt minùs religiosè de illis disponere valeant, quàm antea, quando quærebantur ex cumulo communi. Quibus tamen Nauar.rationibus non obstantibus, priori communi opinioni adhæreo, quam in hac secunda conclusione firmaui, & satis ni fallor confirmaui, illud dumtaxat

20 addens, † diuersam esse rationem distributionum quotidianarum, & cæterorum redituum Ecclesiasticorum, quę quidem ratio duplex est; altera, quoniam,vt ipsemet Nauar. fatetur d.mon.30. n.3.quæsita

21 † à clericis ratione dignitatis, & ordinis sui clericalis extra suorum beneficiorum fructus, puta per Missarum celebrationem, aut per auditiones confessionum, aut dicendo officia diuina, aut per seruitium Capellaniarum, aut per stipendia pulpituum, & Vicariatuum, siue sua beneficia obstringant eos ad id, siue non, sunt in dominio clericorum, quia hæc lucra sunt quasi patrimonialia,vt dictum,inquit Nauar. est supra, nimirum monit.19. & post alios tradit Azor. dict. cap. nono, quæstion. decima, in fin. & quæstion. vn-

deci-

decima per totam. at verò certum est distributiones propriè dici quæsitas extra fructus beneficiorum, cum huiusmodi fructum appellatione nequaquam contineã tur, vt latiùs ostendimus prima parte huius tract. quæstion. 6. in princip. similiter eædem distributiones optimè reduci possunt ad quæsita dicendo diuina officia: ité ad quæsita tum ratione dignitatis, quia ratione Canoniæ competit percipere pos se distributiones, cap. dilectus il 1. & cap. pro illorum, cum suis Glos. de præben. tum ratione ordinis, quoniam ad acquirendas huiusmodi distributiones requiritur vt plurimum ordo, vt supr. 2. part. quæstion. 15. docuimus, vel ordinis exercitium, canendo Missam, vel recitando Euangelium, aut Epistolam, vt dict. 2. par. quæst. 2. satis ostendimus. denique præcipua ratio, ob quam huiusmodi quæsita ratione dignitatis, vel ordinis clericalis extra fructus beneficiorum dicantur quasi patrimonialia, de ijsque possit clericus tanquã dominus liberè disponere: est quoniam sunt tanquam merces laborum, & operum personalium, vt patet ex ipso Nauar. d. monit. 19. num. 2. distributiones autem quotidianæ nihil aliud sunt, quam merces laborum, operisq; personalis, vt d. 1. par. quæst. 1. in fin. & quæst. 4. circa medium demonstrauimus. Altera diuersitatis
22 ratio est, quoniam clerici † non habent dominium, & dispositionem prouentuum Ecclesiasticorum, nisi quatenus expressim sibi a Canonibus conceditur, vt post alios tradit Couar. d. cap. cum in officijs num. 1. de testam. canones verò huiusmodi dominium, & dispositionem admittunt in quotidianis distributionibus, d. cap. vnico, §. qui verò. de cler. non resid. in 6. negant verò quoad alios reditus, & fructus beneficiorum, vt in suribus supr. in 1. & hac 2. conclus. allegatis. hæc ratio colligitur ex Couar. d. cap. cum in officijs num. 4. iuncto d. num. 2. Ex quibus facile est ad rationes Nauar. respondere. Ad primam enim dicimus, hanc ipsam diuersam quærendorum bonorum rationem non ab ijs, qui ea lucrantur, sed ab ijs, qui ea dederunt, institutam, & ab Ecclesia con-
23 stituram esse. Ad secundam negamus† distributiones subrogari loco grossi, cum plane diuersæ sint, vt d. 1. par. quæst. 3. demonstrauimus; quod si in aliqua Ecclesia grossi fructus in distributiones conuertantur, tunc non dicetur facta subrogatio, sed in diuersam speciem conuersio; sicut etiam contingit in casu decreti Trident. Concil. sess. 21. cap. 2. de reform. vbi mandat, tertiam partem fructuum, & prouentuum beneficij in distributiones quotidianas conuerti. Tertia denique Nauar. ratio
24 facile tollitur: tum dicendo, † finem præcepti non esse in præcepto, vt voluit S. Tho. 1. 2. quæst. 160. artic. 9. & 10. & pluribus comprobat ipse Nauar. d. tract. de redit. Eccles. quæst. 1. monit. 58. per tot. tum
25 etiam negando, † finem constitutionis distributionum esse, vt clerici fiant religiosiores quoad earum dispositionem, sed solum quoad diuinum cultum, vt q; in eo magis seduli sint, & assidui, vt constat ex ijs, quæ attulimus d. 1. par. quæst. 5. concl. 3. Atque ex his satis, ni fallor confirmata manet hæc posterior cõclusio, responsumque contrarijs.

Quæ quidem conclusio procedit, non modo, vbi beneficium alios reditus habet
26 præter distributiones, verum etiam† vbi nullos alios habeat, vt post Siluest. Verbo, Clericus, quæst. 44. & Abb. ex Gemin. tradit inter alios Io. Azor. d. cap. 9. quæst. 10. quia, licet in tali casu distributiones veniant appellatione fructuum beneficij cũ alias elusoria redderetur dispositio, vt 1. p. quæst. 6. docuimus: tamen in casu huius conclus. cetlat hoc absurdum, ex alia vero parte sine distributiones distinctæ sint a fructibus beneficij, siue secus, eas Clericus acquirit tamquam mercedem, & stipendium laboris, vt ostendimus d. 1. par. q. 1. & alibi sæpe in hoc tract.

SVMMAE RERVM.

1 *Testari quis potest, potest etiam donare causa mortis, & codicillari.*

2 *Testandi facultas alicui concessa extenditur ad donationem causa mortis, & codicillos.*

3 *Testari non possunt clerici de fructibus, & reditibus distinctis & distributionibus; possunt tamen omnia relinquere in vsus pios, & aliqua bene meruit; nu. 4.*

§ *Testari*

5 *Testari possunt libere clerici, vbi adsit generalis consuetudo, de reditibus Ecclesiasticis quibuscunque.*

6 *Papa concedere potest clericis, vt testari possint de quibuscunque Ecclesiasticis reditibus.*

7 *Testari libere possunt clerici de quotidianis distributionibus iure quæsitis. Et qua sit ratio; num. 8. Et licet in ea ecclesia alij reditus non sint; nu. 10.*

9 *Vsufructus morte finitur.*

10 *Vsufructuarius de fructibus acquisitis testari potest. & dicitur dominus vsusfructus; nu. 11.*

An Clerici liberè de Quotidianis Distributionibus disponere possint per vltimam voluntatem.
Quæstio II.

DIXIMVS in quæst. præced. quatenus expedire visum fuit, de dominio, quod clericis competit circa reditus Ecclesiasticos, præcipue verò circa quotidianas distributiones: veniamus nunc ad quæstiones: veniamus nunc ad quæstiones ex ea consequentes, nimirum, an clerici de ijs disponere possint siue per vltimam voluntatem, siue alia ratione. Et primò quoad vltimam voluntatem. Quamuis autem ferè non nisi de testamento dicturi simus; tamen id ipsum intelligendum erit de quauis alia vltima
1 voluntate; qui enim † testari potest, potest & donare causa mortis, & codicillari, l. Marcellus, ff. de donat. caus. mort. & l. conficiuntur, ff. de iur. codicil. Nauar. tract. de redit. Eccles. quæst. 3. monit. 10. num. 1. & 2. vbi etiam contra Dec. cons.
2 512. ostendit, † facultatem testandi alicui concessam extendi ad donationem causa mortis, & codicillos, cum sint quid minus testamento; maxime verò, quia in casu nostro agitur non de defectu, aut integritate personæ disponentis, sed rei, de qua disponitur.

Prima igitur Conclusio sit. Clericus beneficiarius † de reditibus Ecclesiasticis, qui à distributionibus quotidianis distinguuntur, hoc est, fructibus beneficiorum, liberè testari non possunt; cap. sint manifestæ, 12. quæst. 1. cap. quia Ioannes, cap. fixum, & tot. ferè can. 12. quæst. 5. cap. ad hæc, cap. quia nos, cap. cum in officijs, & cap. relatum il 2. de testam. latè Couar. d. cap. cum in officijs, num. 6. & Nauar. d. tract. de redit. Eccles. quæst. 3. monit. 1. Mich. Crass. in tract. de succes. §. testamentum quæst. 33 num. 7. Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 9. quæst. 1. in principio. & Viu. com. opin. lib. 1. Verb. clericus Permittit tamen Alex. 3. Summus Pontifex
4 d. cap. relatum il 2. vt possint † aliqua relinqui pauperibus, & ijs, qui viuenti seruierunt, licet consanguinei sint, iuxta communem Doct. interpretationem ibi, & Nauar. d. monit. 1. Quin etiam † generalem consuetudinem adesse, vt de ijs liberè testari possint clerici Episcopis inferiores, etiam in vsus non pios; eamq; valere, testantur, ac pluribus comprobant Couar. d. cap. cum in officijs, num. 9. versic. sed quoties animaduerto, Sarmient. in trac. de redit. Eccles. 2. par. cap. 6. & par. 4. cap. 1. nu. 8. cum seqq. & Didac. à Spin. d. Specul. testam. par. 14. in Glos. Rubric. num. 14. Marsil. Colum. in simil. trac. de redit. Ecclesiast. 3. par. cap. 36. & Io. Azor. d. quæst. 1. vers. quod attinet ad primum caput, & vers. in hac quæstione, cum seq. ac Lud Molin. de iust. & iur. tract. 2. disp. 147. concl. 7. hanc temporum concl. 10. & 11. quamuis Nauar. d. tract. de redit. quæst. 1. monit. 53. & 54. quæst. 3. monit. 22. & quæst. 3. monit. 2. num. 2. contendat, non adesse huiusmodi generalem consuetudinem, & vbi adsit, eam non valere; quod postremum etiam tradiderunt pleriq; d. c. cum in officijs, & cap. relatum. Abb. d. c. cum esses, Aluar. Pelag. de planct. Eccles. lib. 2. art. 28. col. 3. & alij plurimi, quos refert eorum opinionem magis communem asserens Couar. d. cap. cum in officijs, num. 9. in princip. & latius confirmans Leonar. Less. de virtut. Card. lib. 2. cap. 19. dubit. 4. ferè per tot. Qua in re, vt meum quoq; interponam iudicium, salua semper Ecclesiæ determinatione, illud asse ro, quòd, quicquid sit, an existat huiusmodi consuetudo vniuersalis, vel non; certè vbi ea vigeat, puto illam iure sustineri posse, saltem si immemorabilis sit, eum iure

dumtaxat

dumtaxat humano prohibita sit clericis huiusmodi dispositio de reditibus Ecclesiasticis per vltimam voluntatem. Vnde
6 videmus, † Papam concedere posse, & multis concedere facultatem, vt testari possint de hisce reditibus, quod pluribus comprobant Crass. d. quæst. 33. num. 9. Couar. d. c. cum in officijs, num. 1. & seqq. & ipse Nauar. d. quæst. 3. monit. 6. vsque ad 10. neque enim potest regulariter Papa contra ius diuinum, aut naturale dispensare, vt ostendimus in tract. de Decim. cap. 5. quæst. 2. concl. 2. quod verò iure dumtaxat humano prohibitum sit clericis testari de reditibus Ecclesiasticis, latè etiam docent Couar. d. cap. cum in officijs, nu. 2. & 9. Didac. a Spin. d. num. 14. Sot. lib. 10. de iust. & iur. quæst. 4. art. 3 & Azor. d. lib. 7. cap. 8. quæst. 2. qui d. cap. 9. quæst. 2. in specie pluribus comprobat, posse Romanum Pontificem concedere facultatē testandi de hisce reditibus, qui a distributionibus quotidianis distinguuntur; & d. quæst. 1. ad fi. id ipsum, quod nos dicimus, ijsdem ferè fundamentis confirmat.

Secunda Conclusio. Verissima est, & cō
7 munis ferè Doct. assertio, † clericos Collegiatarum Ecclesiarum liberè testari, ac per vltimam voluntatem de quotidianis distributionibus iure quæsitis disponere posse. Huius sententiæ fuerunt quotquot supra quæst. præced. concl. 2. ad luximus tenentes, clericos huiusmodi distributionum verum, & proprium dominium habere. sed hanc opinionem expressè secuti sunt Gemin. in d. c. vnico, §. qui verò, num. 3. & ibi Franc. num. 4. de cler. non resid. in 6. Gulie. in Extrauag. suscepti, Verb. conlocuit, ne sed. vacant. inter commun. Barbaran. cap. fin. de pecul. cleric. vbi etiā Hostien. & cap. requisiti, circa fin. de testam. Rip. in l. obligatio, num. 46. ff. de verbor. oblig. Redo. tract. de Spol. Eccl. quæst. 3. §. & in hac materia num. 4. & 35. Crass. in tract. de succession. §. testamentum q. 33. num. 8. Iul. Clar. lib. 3. senten. §. testamentum quæst. 27. num. 7. Hier. Gonzal. d. §. 7. nu. 165. Io. Azor. d. lib. 7. cap. 8. quæst. 10. Gig. dict. consil. 144. num. 5. idem Geminian. dicto consil. 85. num. 18. Decius dicto consil. 280. & de communi testatur Paris. dict. consil. 33. nu. 11. vol. 4. & Franc. Bursat. consil. 226. num. 49. vol. 3. quam etiam sententiam in practica communiter obseruari, licèt contrarium de iure verius putet, tradit Nicol. de Vbald. in tract. de succes. ab intest. cleric. vlt. p. nu.
8 19. Ratio autem † illa communiter ab omnibus, maximè verò a Paris. d. consil. 33. nu. 12. Crass. & Clar. loc. cit. affertur, quoniā, licèt quodammodo dici possit, eas acquisitu intuitu Ecclesiæ tamen principaliter dantur intuitu personæ propter diurnam operam, assiduumque seruitium, atque ob sequium Ecclesiæ præstitum; quod & nos docuimus supra prima par. quæst. 1. in fin. & q. 4. circa medium. Cui illa quoque ratio adijcienda est: quoniam clerici habēt quotidianarum distributionum dominiū; vt sup. quæst. præced. concl. 2. d. monstrauimus; ideoque de ijs testari, ac disponere possunt per vltimam voluntatem: hanc rationem ponit Crass. d. num. 8. in princip. & satis colligitur ex Clar. d. num. 8. Paris. dict. consil. 33. num. 10. Quin etiam admisso, quòd clericus quoad huiusmodi quotidianas distributiones esset tantùm vsufructuarius, adhuc de ijs disponere posset in vltima voluntate, vt in specie voluisse videtur Clar. d. num. 10. & de alijs fructibus tradiderunt Glos. dicto cap. præsenti, §. porrò, de offi. ordin. in 6. Host. d. cap. fin. de pecul. cleric. & Clar. dicta quæst. 27. num. 8. certum enim est, quòd licèt † vsufructus morte finiatur, §. finitur, Instit. de vsufr. & l. defuncta, ff. de vsufru-
10 cum suis concordantibus † de ipsis fructibus iam acquisitis vsque ad mortem, si extent, liberè testari, ac disponere potest, vt constat ex d. l. defuncta, & l. vsufructuarius mortem, ff. quemadmod. vsufr. amittat. vbi id tradunt Doct. com-
11 muniter; vnde etiam vsufructuarius † dicitur dominus vsufructus, l. in venditione, ff. de bon. auctor. iud. possid. Denique
12 hæc conclusio procedit, quamuis † beneficium nullos alios reditus habeat, præter quotidianas distributiones; vt post Siluestr. ex Abb. & Geminian. tradit Azor. sup. Iam verò ad alia transeamus.

SVM-

SVMMAE RERVM.

1 *Intestatus decessisse dicitur, qui vel nullum, vel non iure fecit testamentum.*

2 *Clerico intestato decedenti succedunt iure communi Ecclesia, vel successor in beneficio quoad ipsos reditus beneficij, vel bona ex ijs acquisita. Et quid de consuetudine; num. 3.*

4 *Clerico intestato quoad distributiones quotidianas succedunt consanguinei; & num seqq.*

5 *Argumentatio hac valet; potest quis de aliqua re testari igitur, si de illa non testatur, in ea succedunt consanguinei.*

6 *Consanguinei succedunt clericis in ijs quorum habent dominium. item in quæsitis industria, & labore, licèt habeant dependentiam à dignitate clericali; nu. 7.*

8 *Distributiones quotidianæ verius dicuntur quæsitæ ratione dignitatis clericalis, laboris, & personæ, quàm ratione beneficij, aut Ecclesiæ.*

9 *Acquisita à clerico ratione laboris in Ecclesia præstiti, quàmuis pendeant ab ordine clericali, puta celebrando, &c. dicuntur quasi patrimonialia.*

10 *Spolio non subiacent distributiones quotidianæ, seu bona ex eis quæsita.*

11 *Spolio clericorum non subiacent bona quæsita ratione dignitatis clericalis, aliunde tamen, quam ex reditibus beneficij.*

12 *Distributiones quotidianæ inter bona quasi patrimonialia connumerantur.*

13 *Hæredes succedunt clericis in quotidianis distributionibus acquisitis, licet adhuc exactæ non fuerint.*

14 *Inseruiens Ecclesia interessendo diuinis efficitur verus creditor distributionum quotidianarum.*

15 *Distributiones quotidianæ sunt, etiamsi actus non distribuantur; & nu. 22.*

16 *Difficultas exactionis non impedit obligationem.*

17 *Distributiones quotidianæ debentur, licèt per diuturnum tempus exactæ non fuerint; immo & vsq. ad 30. annos postquam exigi potuerunt; nu. 18.*

19 *Stipendio suo fraudari non debet qui seruitium Ecclesiæ præstitit.*

20 *Decis consil. 280. manifestus error. cuius rationes referuntur; num. 21. & refelluntur. num. 22. & seqq.*

23 *Nomen distributionis quotidianæ an, & quomodo executionem, & actum significet.*

24 *Distributio cuiusque anni restringenda est ad prouentus, qui percepti sunt eo anno.*

25 *Fructus cuiusque anni destinati sunt pro oneribus incumbentibus illo anno vsque ad nouos fructus.*

26 *Cultus diuinus non minuitur, dentur antiquis Canonicis, vel eorum hæredibus distributiones iam acquisitæ.*

27 *Æquales esse debent clerici in percipiendis distributionibus quotidianis.*

An Clericis consanguinei succedant ab intestato in Quotidianis Distributionibus. Quæstio III.

DICTVM a nobis fuit in præcedenti quæst. de successione ex testamento in quotidianis distributionibus. Sed quoniam sæpè homines decedunt ab intestato, & dubitari posset de successione; ideo post eam quæstionem de successione ex testamento sequitur hæc de successione ab intestato. sic sanè cõtinuarũt Abb. & cæteri in rub. de succes. ab intest. eam rub. cũ præced. de testam. vbi ér illud tradiderunt, quod † intestatus dicitur, qui nullũ, vel nõ iure fecit testamentũ, per tex. in l. fin. C. famil. ercisc. Hanc verò totam quæstionem trib. concl. absoluemus. 1

Prima Conclusio. Attento iure cõi scripto certũ mihi est, † in fructibus beneficiorũ, seu alijs reditibus Ecclesiasticis, præter quotidianas distributiones, sicut & in bonis ex ijs fructibus acquisitis, clericis decedẽtibus succedere ab intestato nõ cõsanguineos, sed Ecclesiã, vel successorem. tex. sunt aperti in cap. Epiſcopi cum duob. seqq. 12. q. 1. & queſ. 3. cum duab. ſt qq. ferè per totas, c. cum in officijs, & c. relatum il 2. de testam. iuncto c. præsenti 8. porrò, de off. ord. in 6. vbi id adnotarunt Doct. Iaſ. conſ. 75. col. 2. lib. 3. & Nicol. de Vbal. dict. tract. de succeſſ. ab inteſt. cleric. par. vlt. n. 9. vſq; ad 19. ac nouiſſimè Ioa. Azor. inſtit. moral. p. 2. lib. 7. c. 9. q. 7. vbi ér docet, quid in hac ſpecie nomine Eccleſiæ ſit intelligẽdum.

dum. Dixi autem, attento iure communi
3 scripto: quoniam ex consuetudine † videmus plerisque in locis succedere consanguineos; de qua consuetudine testantur eam probantes, Couar. d. cap. cum in officijs, num 9. Io. Rojas in Epit. Successi. c. 34. nu. 40. & seqq. Nicol. de Vbald. dict. p. vlt. num. 42. ad fin. necnon Marsi. Colum. in tract. de redit. Eccles. 3. par. c. 36. Sarmient. d. tract. de redit. 2. par. cap. 6. & par. 4. cap. 1. num. 8. & Didac. a Spin. d. Spec. testam. p. 14. in Gloss. rubr. nu. 14. & seqq. qui tamen tres postremi Doct. loquuntur potiùs de consuetudine testâdi, de qua etiam ac præcedente fusè Azor. d. cap. 9. quæst. 1. Leonar. Less. de virtut. Card. lib. 2. cap. 19. dub. 4. & Lud. Molin. de iust. & iur. tract. 2. disp. 147. per tot.

Secunda Conclusio. Certum quoque mi
4 hi est, † clericis ab intestato decedentibus succedere in quotidianis distributionibus consanguineos. probatur primò; quoniam clerici de ijs testari possunt, vt præceden. quæst. concl. 2. demonstrauimus; igitur, si non testentur, succedent in eis consangui-
5 nei. valet autem † hæc argumentatio, quicquid voluerint in hac specie Nicol. de Vbald. d. par. vlt. num. 19. nam, & si in bonis clericorum acquisitis intuitu personæ non videatur admittenda huiusmodi argumentatio; cum de ijs bonis testari possint clerici; si tamen non testentur, in ijs succedit Ecclesia, cap. quicumque, 12. q. 2. cap. fin. 12. quæst. 5. & cap. 1. de succes. ab intest. nihilominus id intelligendum est, cũ clericus non habet consanguineos, vt con tex. d. cap. fin. ibi, sine testamento, & sine cognatione decesserit, adnotauitque Glos. d. cap. 1. & cap. quicunque, Roland. Passager. in tract. de succes. ab intest. num. 24. & ipse Vbald. d. par. vlt. num. 8. quare, optima erit argumentatio; poterit quis ali qua de re testari; ergo, si de ijs non testetur, succedent ei consanguinei, si quos habet, iuxta tex. in Auth. de hæred. ab intest. in princ. cum ibi not. & sui simil. Neq; obstat tex. in Auth. si qua mulier, C. de sacrosan. Eccl. quem adducit Vbal. d. nu. 19. ex eo destruere contendens huiusmodi cõsequentiam; nihil enim ibi ad rem habetur, sed solùm traditur, quomodo mulieri liberos habenti, vel non, si Monasterium, ingrediatur, liberi ipsi, vel Monasterium, succedat. Probatur 2. hæc ipsa conclusio;
6 quia certum est, † consanguineos succedere etiam clericis, in ijs quorum habent dominium, vt constat ex d. c. fin. 12. quæst. 5. admittitque Vbal. d. p. vl. ferè per totam; nos autem probauimus sup. quæst. 1. conclus. 2. clericos habere verum dominium distributionum, quas lucrati sunt, & perceperunt. Tertiò probatur, quoniam † in
7 quæsitis propria industria, & labore, etiam si habeant dependentiam a dignitate clericali, clericis succedunt consanguinei, vt tradunt Doct. dict. cap. fin. 12. quæst. 5. cap. quia nos, & cap. requisisti, de testam. cap. 1. 2. & 3. de succes. ab intest. Nauar. d. tract. de redit. quæst. 1. monit. 19. & 30. aliique, quos refert Vbald. dict. par. vlt. num. 22. circa medium, & Paris. qui de communi testatur, cons. 33. num 26. volum. 4. di-
8 stributiones verò quotidianæ † veriùs dicuntur quæsitæ ratione dignitatis clericalis, laboris, & industriæ, quàm ratione beneficij, vt tradidimus quæst. preced. concl. 2. & latiùs 1. par. quæst. 1. in fin. & quæst. 4. circa medium. Quartò, & postremò probatur hæc conclusio: quoniam cam in specie firmauit Hieron. Gig. cons. 144. nu. 21. & Paris. d. cons. 33. nu. 25. & 26. post Corn. cons. 314. colum. 2. vol. 3. & Soc. consil. 91. num. 3. vol. 3. Redo. tract. de spol. Eccles. quæst. 1. num. 25. & quæst. 8. §. deueniendo num. 22. per tex. d. cap. vnico, de cler. non resid. in 6. & ex communi resoluit Rot. Roman. coram Cardin. Seraph. decis. 594. nu. 6. inter eius decis. hancq; opinionem obseruari, & quod in iudicij s tenetur, docet Vbald. d. num. 19. quamuis ipse contrarium teneat ob has rationes. primò, quia non solùm cæteri reditus beneficij, sed etiã distributiones competunt clerico ratione diuini officij, prout colligitur, inquit, ex not. in cap. cum secundum Apostolum, & cap. licèt, de præben. necnon ex d. c. vnico, de cler. non resid. in 6. vbi Papa damnat consuetudinem Ecclesiarum, quæ habebat, quod quotidianæ distributiones darentur præsentibus, etiamsi non interessent diuinis officijs. Secundò mouetur per tex. in cap. 1. cap. quia nos, & cap. relatum il 2. de testam. in quibus iuribus semper ponderatur, quòd quæsitum intuitu Ecclesiæ applica-

plicatur Ecclesiæ; non potest autem dici non quæsitum ratione Ecclesiæ id, quod quærit præbendarus ratione diuini officij quod in ipsa Ecclesia celebratur; si enim, (subdit Vbald.) interesset diuino officio in Ecclesia non tanquam persona ipsius Ecclesiæ, certè non perciperet quotidianas distributiones, vt not. in c. cum M. Ferrariensis, de constitut. Tertio, & postremò mouetur per dictum Innoc. in cap. cum, inter, de verbor. signific. & cap. requisiti, de testam. dicentem, quæsita per Curatum in iniungendis pœnitentijs Parochianis suis, fore seruanda successori tanquam, quæsita intuitu Ecclesiæ. Idem autem, quod dixit de distributionibus quotidianis concludit etiam de anniuersarijs defunctorum, per tex. d. cap. vnico in fin. vbi hæc duo æquiparantur, & per Lap. Alleg. 43. Quibus tamen rationibus Vbald. quæ omnes fere ad vnam tendunt, facile est ex supra per nos adductis respondere. Ad primam enim dicimus; quod, licet concedamus, distributiones dari ratione diuini officij; non tamen inde sequitur, eas acquiri intuitu Ecclesiæ aut beneficij, sed potius ratione dignitatis, & laboris; non enim, statim, ac clericus beneficium in Collegiata Ecclesia accipit, eiue adscriptus est, acquirit distributiones, sed tum demum, si in Ecclesia ipsa laboraucrit, eique in diuinis officijs inseruierit, vt loquitur tex. dict. cap. vnico, & nos supr. suis locis demonstrauimus, neq; obest, quod quodammodo dependeat a beneficio ius percipiendi distributiones; immo & quod beneficium ad id astringatur; adhuc enim dicentur acquisitę ratione personæ, vt in specie docet Paris. d. consil. 33. nu. 26. & in simili monet Nauar. d. tract. de red. it. quæst. 1. monit. 19. & 30. quam ob causam puto, distributiones nequaquam venire appellatione fructuum beneficij, quod latè ostendimus 1. par. quæst. 6. Ex quo etiam patet solutio secundæ rationis; negatur enim illius assumptum, quod distributiones dicantur acquisitæ principaliter intuitu Ecclesiæ, per rationes supradictas. Ad confirmationem verò illius assumpti dicimus; quod, licet ad percipiendum quotidianas distributiones debeat quis esse persona Ecclesiæ, id tamen non est tanquam ratio formalis, vt Philosophi loquuntur, atque adeo dici non potest eas acquiri ratione Ecclesiæ. Tertia quoque ratio statim tollitur ex communiori opinione contra Innocen. quæ vult, 9 † acquisita per Rectorem, aut alium beneficiatum ex celebratione Missarum (quæ tamen non sit onus proprium beneficij, a quo, seu cuius fructibus habeat eiusdem celebrationis stipendium) necnon auditione confessionum, & similibus, censeri quasi patrimonialia, & acquisita intuitu personę, non autem Ecclesię, vt patet ex Nauar. d. monit. 19. & 30. necnon ex Ancharan. Florian. Imol. & alijs in cap. quia nos, de testament. quorum sententiam saltem in foro exteriori admittit ipse Vbald. dict. part. vlt. num 22. circa medium. Quare quod idem Vbald. dict. num. 19. affert ex tex. dict. capit. vnico, & Lap. alleg. 43. retorquendo argumentum optimè pro nostra opinione facit; si enim exequatur distributiones, & anniuersaria; cum anniuersaria dicantur acquisita intuitu personæ, & in ijs succedat consanguinei abintestato, per supradictam; idem quoque erit dicendum de quotidianis distributionibus. Ex hac verò co clusione sic coprobata notabi 10 liter infertur; † quod, vbi etiam nulla adsit consuetudo, prout est Mediolani, nullumq; priuilegium excusans, & præseruans ab exactione spoliorum, quæ fit de nonnullis bonis clericorum post eorum obitum; tamen adhuc quotidianæ distributiones, seu bona ex ijs quæsita non subiacebunt huiusmodi spolijs. ita apertè tenet Redo. tract. de spol. eccles. quæst. 3. §. & in hac materia num. 6. & quæst. 8. num. 23. quem etiam alios ad id referens sequitur Io. Franc Leo in Thesaur. for. eccles. par. 3. cap. 34. num. 27. & Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 8. cap. 3. quæst. 9. optime admonens, id colligi ab ijs Doctoribus, qui tenent, quotidianas distributiones ad hæredes pertinere, sup. relatis. ratio est, quia, 11 † bona etiam quæsita occasione clericalis dignitatis, aliunde tamen, quam ex redditibus beneficiarijs, non dicuntur spolia, seu non subiacent huic spolio, vt in specie docet Nauar. in Commentario de spol. cleric. ad cap. non liceat, 12. quæst. 2 §. 1. num. 2. ad fin. & latè tradit Azor. dict. cap. 3. quæst. 11. hæc enim bona inter patrimonialia,

vel quasi patrimonialia connumerantur, vt ibid. monet Nauar. & latius post alios ostendit in tract. de redit. Eccles. quæst. 1. monit. 19. nosque supr. tradidimus hac eadem conclus. circa princip. Quicquid autem dicere voluerit Nauar. dict. quæst. 1. monit. 30. distributiones quotidianas † inter huiusmodi bona quasi patrimonialia, hoc est, quæsita ratione laboris, & industriæ, quamuis occasione clericatus, & beneficij, connumerandas esse, ostendimus sup. hac ead. conclus. & 1. par. huius tract. quæst. 1. circa finem. Probaturq; hæc illatio ijsdem planè rationibus, quibus principalis conclusio: si enim iure communi attento, & seclusa quauis consuetudine, distributiones quotidianæ iure perceptæ, bonaq; ex ijs acquisita tráseunt ad consanguineos, & successores ab intestato, vbi de ijs non disponatur per actum inter viuos, vel vltimam voluntatem; procul dubio non potest in ijsdem succedere Camera Apostolica, cum dominium, & possessio vnius rei apud duos simul, & insolidum esse non possit iur. vulgar.

Tertia, & postrema Conclusio. Consanguinei clericorum, seu eorum hæredes etiam ab intestato † succedunt clericis in ipsis quotidianis distributionibus, quamquam eæ ad huc exactæ non fuerunt tempore obitus ipsorum clericorum. ita in specie respondit Paris. dict. cons. 33. num. 22. & trib. seqq. & apertè sentit Gig. dict. consil. 144. num. 21. & 24. Probat autem hanc conclusionem Paris. quoniã clericus † qui inseruiens interest diuinis officijs, efficitur verus creditor distributionum, atque adeo illi debentur; cum a pari procedant soluere, & promittere. l. si patronus §. 1. ff. de donat. & l. fin. C. ad leg. Falcid. quæ ratio ex eo, ni fallor, vim habet, quod Capitulum aut aliud simile Collegium recipiens aliquem ad Canonicatum, vel portionem, & distributiones quotidianas, cum ex quasi contrahere videtur, eiq; promittere, quod distributiones ei dabunt, si diuinis officijs interfuerit, Ecclesiæq; pro suo munere inseruierit; curare, cum iste munus suum præstiterit, habet sibi Capitulum obligatum, vt eas tribuat, quas canon huiusmodi clericis tribui mandat. Neque valet responsio Dec. cons. 2 So. num. 5. quod paria sunt dare, & promittere vbi est eadem ratio; in casu autem nostro est magna diuersitatis ratio, & manifesta, quia † in solutione dumtaxat realiter facta de distributionibus quotidianis verificatur distributio quotidiana, quæ ita dicitur ab ipso actu executionis, non sic in promissione: quia promissio in verbis consistit, & non dicitur distributio. respondetur enim, Dec. supponere distributiones quotidianas non esse, neque dici, nisi actu distribuantur, quod falsum esse mox ostendemus, cum ad primam eiusdem Dec. rationem respondebimus. Altera ratio Paris. d. consil. 33. num. 24. qua postremam hanc conclusionem confirmat, ea est, quoniam difficultas exactionis † non impedit ipsam obligationem, l. continuus §. illud, ff. de verbor. obligat. Ex qua ratione colligitur etiam ampliatio huius nostræ conclusionis, vt nimirum distributiones debeantur siue ipsis clericis Collegiatarum Ecclesiarum siue eorum hæredibus, aut successoribus, licèt per diuturnum tempus exactæ non fuerint propter difficultatem exactionis. ratio autem huius est, quia non valenti agere nulla currit præscriptio, l. 1. C. de annal. except. cum suis concord. statim vero, atque agere clericus potuit, † hanc actionem puto ab eo non amitti nisi post 30. annos iuxta reg. tex. in l. sicut in rem, & seq. C. de præscript. 30. vel 40. ann. quod perpetuò nota, quoniam sæpe vsu venire potest. Huic verò rationi, quam tamen sibi obijcit Dec. d. cons. 2 80. in princip. nihil respondet, forsitan, quia propter suam vim euitari non poterat, atq; adeo nullam congruam resp. osionem patiebatur. Postrema ratio Paris. d. num. 24. illa est, quoniam absurdissimum esset, ac rationi incongruum, quod † qui seruitium præstitit, debeat suo seruitio, & stipendio fraudari, quod est, inquit, contra omnia iura communia, sed nihil allegat; nos autem adducere possumus tex. in cap. cum secundum Apostolum, de præb. l. sed & si lege, ff. de pet. hæred. & l. Attilius, ff. de donat. nec non Sacræ Scripturæ locos, quibus sup. 1. par. quæst. 5. concl. 1. ostendimus, in iure diuino saltem quoad substantiam fundatas

esse distributiones quotidianas ; ex quibus ille præcipuus est & maxime ad rem nostram faciens, qui habetur Luc. 10, dignus est operarius mercede sua: clericus enim, qui in Ecclesia Collegiata diuinis officijs assidue interest, Ecclesiæque inseruit operarius quidam est, vnde & distributiones quotidianas iure stipendium : & merces dicuntur, vt constat ex ijs, quę adduximus 1. par. quæst. 1. in fin. & quæst. 4. circa medium. Ex quibus omnibus optime concludi potest cum Paris. d. nu. 24. & seq. distributiones quotidianas, licet actualiter non sint solutæ, & ex actæstamen peti posse, & solui debere, alias posset Capiculum dolose per aliquod tempus denegare, & subtrahere distributiones quotidianas aliquibus Canonicis, vt eas postea perpetuo ijsdem eriperet ; sicque fraus, & dolus doloso patrocinaretur contra
2 communes iuris regulas. Constat etiam ex supradictis, crasso † errore lapsum esse Dec. d. cons. 280. per totum, dum contendit distributiones, si statim, ac fuerunt quæstæ, non fuerint solutæ, & exactæ, nõ
21 posse postea exigi. cuius rationes † ad quinq; rediguntur. Prima, quam ponit nu. 1. est, quod distributiones quotidianæ proprie dicuntur, quæ actu, & re ipsa distribuuntur, vt in specie tradit Gemin. d. cap. vnico, §. qui vero in fin. de cler. non resid. in 6. & Philip. Prob. in addit. ad Io. Monach. in d. cap. vnico nu. 2. id quod etiam indicat nomen ipsum distributionum quod significat actualem executionem: habent autem nomina consequentiam cum rebus, §. est & aliud, versic. sed nos, Instit. de donat. sic videmus depositum, cõmoda tum, mutuum, & alios contractus, qui re ipsa ineuntur, Instit. quib. mod. re contrah. oblig. ab ipso actu executionis denominari, vt not. Bart. in l. iurisgentium in princip. ff. de pact. Altera ratio Dec. num. 2. est, quia distributiones, & oaligatio eas soluendi limitata est, & restricta ad reditus, qui percipiuntur ex communi mensa ; atque adeo nihil debetur vltra id, quod actu percipitur ; pro quo, inquit Dec. facit tex. in l. cum certus. ff. de vin. tiric. & ol. legat. vbi, si testator legauit certum numerum amphorarum vini, quod in fundo Semproniano natum esset, & minus natum sit, amplius non debetur ; quia verba illa, quod natum esset, vicem taxationis obtinent; quibus similes sunt tex. in l. si debitor §. verisimile, ff. de contrah. empt. l. nomen debitoris §. vni ex hæredibus. ff. de leg. 3. l. si quis seruum, §. si ita quis legauerit, & l. Lucius Titius §. ciuibus, ff. de leg. 2. Tertia ratio. Dec. nu. 4. ea est, quoniam distributiones quotidianæ introductæ sunt in fauorem cultus diuini, vt facilius Canonici, & Capellani conuenirent ad diuina, quod not. Abb. in cap. licet not. 2. de præben. & nos quoque latius tradidimus 1. par. huius tract. quæst. 5. concl. 3. ista autem ratio subdit Dec. ce saret, si Canonici, seu Capellani antiqu creditores remanerent, & illis, vel eorum hæredibus deberet satisfieri de cõmuni mensa, quia illa ita grauata esset, & extenuata, quod nouæ, & præsentes Capellani parum, aut nihil perciperent de quotidianis distributionibus ; vnde parum curarent de diuinis officijs; quia lucrũ de præsenti magis mouet, l. cum hi, & ibi Glos. ff. de transact. Accedit loco 4. rationis, quod Ecclesia non debet onerari vltra, quã facultates patiantur, cap. 1. de instit. cap. quoniam, de vit. & honest. cler. l. in Ecclesijs, C. de sacrof. Eccles. cum similib. Denique si antiqui Capellani, ait Dec. essent creditores vltra illud, quod in communi massa reperitur, nouis Capellani essent de terioris conditionis, quam antiqui, quod esse non debet, quia omnes debent esse æquales ; & antiqui in præiudicium nouorum nihil facere possunt, c. cum omnes, de constitut. Hæc in summa sunt rationes Decij, quibus contrarium nostræ conclu-
22 sioni probare nititur ; sed † ita tenues, ac frigidæ, vt & tanto viro vere indignæ videantur, & ijs ipse, qui longe illi, vt ingenue fateor, inferior sum facillime respondere me posse confidam, omissis etiam Paris. responsionibus, quæ & ipsæ, vt verum dicam, infirmæ admodum sunt, neque omnes Decij rationes tollunt. Ad primam igitur Decij rationem, respondeo, negando, distributiones eas dumtaxat dici, quæ realiter, & actu distribuuntur: sita, vt, si statim non distribuantur non habeant amplius nomen, aut rationem distributionum, neque debeantur

tur ijs, qui illas labore suo quæsierunt. nam distributiones quotidianæ sunt, licet aliquid dietim non soluatur, sed post longum tempus, modò in solutione habeatur respectus ad singulos dies, & horas; ita præter Paris. d. consil. 33. num. 24. volum. 4. & Mandos. in prax. sign. grat. tit. de pension. vers. distributiones quotidianæ, in specie decidit Rot. Rom. teste Achill. de Crass. decis. 12. de præben. aliàs decis. 275. dicuntur enim hæ distributiones quotidianę non tam, quod quotidie distribuantur, (cum experientia, quæ est omnium rerum magistra, cap. quam sit, de elect. in 6. comperiamus, in omnibus ferè Ecclesijs huiusmodi reditus, & prouentus ijs, qui interfuerint diuinis officijs, distribui non singulis diebus, sed vel singulis hebdomadis, vel mensibus, vel etiam annis) quam quia ijs, distribuantur, qui quotidie inseruiunt, vt adnotauit Rot. d. decis. 12. num. 1. Rebuf. cons. 134. n. 4. & nos latius docuimus supr. 1. par. quæst. 1. ad fin. nomen
23 vero ipsum distributionis † licet executionem quandam, & actum significare videatur; tamen in eo magna vis faciendi non est; neque enim rebus semper consequentia sunt nomina, neque ab ijs apta perpetuo sumitur argumentatio, vt constat ex l. 2. §. pen. C. de constit. pecun. & l. 3. §. conditio, ff. de adim. leg. l. tabernæ. ff. de verb. sign. Glos. & Doct. ibid. & d. §. est & aliud, instit. de donat. Bar. in rubr. num. 2. ff. sol. matr. & in l. Imperatores, §. item rescripserunt, nu. 2. ff. ad municip. Galin. de verb. signific. lib. 6. cap. 1. num. 34. alijsq; passim. Accedit, quod allegata nominis huius proprietas, & deriuatio satis locum habere potest, cum vt plurimum actu distribuantur suis loco, & tempore iuxta cuiuslibet Ecclesiæ laudabilem consuetudinem, & ordinationem; certum est autẽ, attendendum esse, quod vt plurimum fit, vt constat ex l. legati, ff. de liber. legat. l. certi condictio, §. si nummos, ff. si cert. petat. l. certi iuris, C. de iudic. cum alijs, quę ad id adducunt Bellon. & Euer. in loc. seu argum. a communiter accident. & præterea quælibet dispositio, seu locutio, quantùmuis generalis, & amp'a, intelligenda est iuxta terminos habiles, vt colligitur ex tex. in cap. significatum vbi Glos. & cæteri, de præben. iure igitur concludere possumus cum Mandos. d. vers. distributiones quotidianæ, earumdem distributionum nomen conuenire distributionibus quoq. illis, quæ actu quotidie non distribuuntur, sed solum habito respectu ad quotidianum seruitium; quia, inquit, vtrumque verbum verum redditur; primum quidem, distributiones, quæ non tantum fiunt soluendo, sed etiam promittendo; alterum, quotidianæ, quia non solum quotidie, sed etiam quaque hora aliquid soluitur. Quare ad rem non facit quod de commodato, deposito, & mutuo obijciebat Dec, id enim non ex nomine, sed ex propria natura, & substantia habent, vt re ipsa tantum in ijs obligatio contrahatur. Altera vero ratio Decij tolli-
24 tur concedendo, † quod cuiusque anni distributio restringanda sit ad reditus, qui eo anno percepti sunt, respectu tamen eorum, qui eo tempore Ecclesię seruierit, quomodo procedunt in contrarium allegata; quare non est trahendum ad alios annos, vel ad eos, qui alio tempore seruie-
25 runt: nam fructus cuiusque anni † destinati sunt pro oneribus incumbentibus illo anno vsque ad nouos fructus, vt constat ex tex. in cap. præsenti. §. porrò de off. ord. in 6. vbi id specie adnotauit inter cæteros Gemin. nec non Couar. lib. 1. variar. resol. cap. 15. num. 12. in fin. Hieron. Gig. cons. 124. num. 3. Bursat. cons. 178. num. 42. late Bo gn. decis. 37. num. 48. 50. 53. & 56. 2. par. Ad tertiam rationem dicimus, quod admisso, distributiones introductas esse in fauorem cultus diuini, ne-
26 gamus assumptum, quod † nimirum, si detur antiquis Canonicis, seu eorum hæredibus distributiones iure iam acquisitæ; cultus diuinus per se minuatur; nam cuilibet anno sui fructus, & distributiones assignandæ sunt, vt mox diximus. vel igitur distributiones correspondentes prioribus annis, quæ percipi debebant ab antiquis Canonicis, percepta fuerunt a posterioribus Canonicis, qui tamen etiam perceperunt distributiones posteriorum annorum; & sic procul dubio non minuitur cultus ex defectu distributionum, cum posterioribus annis supponantur propriæ acces-

fisse distributiones; quin immo restituant distributiones priorum annorum, quas non magis ipsi, quam antiqui Canonici habere debent; vel non perceperunt, propter difficultatem exigendi; & sic adhuc non magis ipsi iuniores eas habere debent, quam antiquiores, seu eorum hæredes, cum suis annis correspondeant, vt vt mox dictum est; neque difficultas exigendi tollat obligationem, vt in princ. huius concluſ. dicedamus. neque video, quomodo cultus diuinus in posterioribus annis minuatur, qui suas habent distributiones æquale cæterorum annorum distributionibus. Ex quo etiam statim euertitur quarta ratio: neq. enim Ecclesiæ oneratur vltra facultates, sed singulis annis propria onera assignantur; cum hæ distributiones, quæ nunc exiguntur, & distribuuntur, exigi debuerint; & distribui prioribus annis. Postrema denique ratio se ipsam iugulat; retorquendo enim argumentum dicimus; quod, si distributiones, quæ percipi debebant ab antiquioribus Canonicis, seu, Capellanis superioribus annis nunc percipiuntur a iunioribus Canonicis, vel Cappellanis, antiquiores per suprædicta æquales non erunt. sed deterioris cõditionis, in percipiendis portionibus, seu
27 distributionibus quotidianis, † contra dispositionem tex. in d. cap. cum omnes, de constit. in contrarium allegati, clericos, omnes pares esse debere in huiusmodi redditibus, & prouentibus Ecclesiasticis percipiendis.

Quatenus verò opinioni Dec. contra nostram concluſ. fauere videtur Glos. in Extrauag. suscepti, verbo, in totum, versic. distributiones enim, ne sed. vac. inter commun. & ipse Pontifex in Extrauag. cum nonnullæ la. 1. §. præterea, de præben. etiam in commun. satis responsum fuit sup. 1. par. quæst. 9. concluſ. 2. ad fin. vbi etiam alia quædam accumulimus, quę an cõfirmationem huius concluſ. non mediocriter faciunt. Atque ex his satis, ni fallor, factum puto rationibus Decij, finis q; fit huic quæstioni.

SVMMAE RERVM.

1 *Donare possunt inter viuos in pios vsus clerici in ægritudine constituti aliquam partem redituum Ecclesiasticorum etiam distincto rum à distributionibus quotidianis. Immo. in quauis quantitate, sani; nu. 2. aut etiam infirmi; num. 3.*

4 *Traditio requiritur in donatione inter viuos bonorum acquisitorum ex reditibus Ecclesiasticis a clerico egroto facta.*

5 *Donare non potest inter viuos clericos in vsus prophanos reditus Ecclesiasticos à distributionibus distinctos.*

6 *Reditus Ecclesiasticos iure tantum humano tenentur clerici vltra proprium sustentationem in pios vsus erogare.*

7 *Eleemosina facienda est iure diuino à quocunque de eo, quod superest statui suo. immo & de eo, quod superest necessitati, extremè indigenti: num. 8. vbi etiam, quod ad eam arctius tenentur Ecclesiastici eorumq; status strictior est.*

9 *Ius naturale non cogit clericos ad erogandos reditus Ecclesiasticos in pios vsus, contra Nauar. & num. seq.*

10 *Præcepta Decalogi sunt diuina, & naturalia.*

11 *Consuetudo immemorabilis, vt clerici in vsus non pios disponant de redditus Ecclesiasticis, admittenda est.*

12 *Donare possunt clerici inter viuos distributiones etiam in vsus non pios, & num. seqq. licet ibi alij reditus non sint: & ei, qui illas malè quæsiuit; num. 17.*

13 *Donare facilius possunt clerici secundum canones reditus Ecclesiasticos inter viuos, quam de ijs testari.*

14 *Argumentum ad vltimas voluntatibus ad contractus valet vbi militat eadem ratio.*

15 *Verbum, disponere, ad istum verbo testari. dicit actum inter viuos.*

16 *Verbum, testari, comprehendit etiam codicillos & donationem causa mortis.*

17 *Dominium, quod habent clerici quotidianarum distributionum optimè arguit, posse illorde ijsdem disponere per actum inter viuos, contra Nauar.*

18 *Successor clerici habet distributiones ad ratam temporis, quo clericus Ecclesię inseruiuit; & num. seq.*

19 *Distributiones quotidianas lucratur clericus solum ad ratam temporis, quo Ecclesiæ inseruit.*

20 *Fructus beneficiorum ex quorundam sententia diuidendi sunt inter successorem, & hæredes*

nio dubia redditur; numero 22. communisque opinio est, vt ad hæredem pertineant solum fructus separati; numero vigesimo secundo etiam non reconditi; num. 23.

14 *Fructuum diuisio inter hæredem, & fideicommissarium qualiter fit facienda; vbi etiam de pensionibus prædiorum vrbanorum, qualiter fiat diuidenda inter prædecessorem, eiusue hæredes, & successorem in beneficio. & quid in pensionibus prædiorum rusticorum; num. 25.*

16 *Fructus beneficiorum quomodo diuidendi sint inter successorem beneficiarij, & eius hæredes, remissiue.*

An, & quomodo possit clericus de Quotidianis Distributionibus disponere per actum inter viuos. Quæstio. IV.

QVONIAM duobus modis potest aliquis de re propria disponere, vel per vltimam voluntatem, vel per actum inter viuos; ideo, postquam egimus, an, & quando possint clerici disponere de quotidianis distributionibus per vltimam voluntatem, cui consequenter subiecimus quæstionem de successione ab intestato; reliquum nunc est, vt de dispositione per actum inter viuos videamus; qui quidem, quatenus ad rem nostram facit, vel esse potest emptio, & venditio, seu locatio, & de his satis egimus supr. 1. par. quæst. 18. præcipue concl. vlt. in fin. aut remissio, compositio, seu transactio; de quibus insequenti q. aut denique esse potest donatio inter viuos, & de hoc agemus in hac quæst. quam tribus conclusionibus absoluemus.

Prima Conclusio. Possunt clerici, in
1 ægritudine constituti † donare inter viuos in pios vsus aliquam partem redituum Ecclesiasticorum etiam distinctorum à quotidianis distributionibus, immo etiam bonorum ex his reditibus acquisitorum. tex. est in c. ad hęc de testam. ibi, viuentes, & sui compotes moderare valent aliqua de bonis ipsis non ratione testamenti, sed eleemosinæ intuitu erogare in ægritudine constituti, vbi Glo. & Doct. id adnotarunt.

Ampliatur autem hæc conclusio primo, vt † etiam possint clerici in quauis
2 quantitate donare inter viuos in vsus pios, seu titulo eleemosinæ, si bona vtantur valetudine; quod satis probatur in cap. quia Ioannes iuncta Glos. 12. quæst. quinta adnotaruntque Abb. Ancharan. Imol. & Barbat. d. cap. ad hæc, Couar. in cap. cum in officijs, numero quinto de testamen. & Nauar. d. tract. de redit. Ecclesiast. quæst. 1. monit. 34. numero primo cum seq. & quæst. 3. monit. 1. numero primo, Ampliatur secundo, vt
3 etiam possit clericus † donare inter viuos huiusmodi magnam quantitatem, licet aduersa vtatur valetudine; vt late probauit Nauar. d. monit. 34. numero primo & 2.

Limitatur autem primo hęc conclusio,
4 quod vbi † donatio fiat bonorum acquisitorum ex redditibus Ecclesiasticis ab ægroto, debet fieri traditio ipsorum bonorum viuente donante, ad hunc saltem effectum, vt fraudis præsumptio, & suspicionis indicium euitetur, quo ficta censeri possit donatio ista ab ægroto facta; vt post Barbat. d. cap. ad hæc columna secunda. monet Couar. d. cap. cum in officijs numero quinto. Limitatur secundo, quod
5 secus † erit si huiusmodi reditus in vsus non pios, seu prophanos erogentur; neque enim id facere potest clericus de iure communi, sed debet eos omnino in pios vsus erogare, vt docet Nauar. d. quæst. 1. monit. 34. num. 3. & latius ead. quæst. 1. monit. 24. per totam; quamuis non admittamus, quod ipse vtrobiq; & monit. 20. cum seqq. aliisque nonnulli Doct.
6 tradunt, † clericos ad id iure diuino, ac naturali teneri; neq; enim vllus Scripturæ locus magis de reditibus Ecclesiæ, quam de alijs prophanis loquitur, pro vt illud Luc. 11. quod superest, date eleemosinam, aut illud Paul. 1. ad Timoth. 6. habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti similibus; his enim locis, aliisq;

similib. satis respondet inter alios Sot.lib. 10.de iust.& iur.q.4.art. 3. nam vel verba consilij sunt, vt hæc posteriora, vel communia sunt cæteris quoque prophanis re-
7 ditibus,quos †diuino iure fateor cum cõmuni Doctorum sententia teneri quoslibet fideles in pauperes arrogare quoad eã partem, quæ cuiuslibet statui supereſt,vt constat ex loco Luc. 11. proxime cit. & tex.in c.sicut hi,47.distin. vbi Doct. & S. Tho.2.2.q.32.art.2.Nau. in Manual. Confeſſ.c.24.ferè per totum, Sarmient. in tract.de redit.Eccleſ.4. par.cap. 5. num. 8. & Io.Azor.Inſtit.Moral.par.2.lib. 12.cap.
8 7. quæſt. 2. & 3. immo † & occurrei extremæ alterius neceſſitati ex ijs, quæ propriæ neceſſitati ſupersunt iuxta communem Doctorum traditionem in c.paſce 86. diſt. maxime vero Summiſtarum in Verbo,Eleemoſina, Nauar. ſupr. Sarmien. d.cap.5.num.5.& Ioa Azor.d.lib. 12. cap. 7.. quæſtio. 5. Non negauerim tamen quin arctiori vinculo, attento maxime iure poſitiuo Eccleſiaſtico, teneatur beneficiarij quod ſupereſt ſtatui in vſus pios erogare: vel ex eo iure alia ratione ſtatus eſt Clericis, quam laicis deſignandus vt optimè inter alios explicat Azor.d.lib. 7.cap.8.q. 2. Neque etiam video,quomo-
9 do † iure naturali directe id præcipiatur. quod enim Nau.d.quæſt. 1.mon.t.20.ait, clericum,qui id, quod ſupereſt ex redi-tibus Eccleſiaſticis pro ſua ſuſtentatione, non erogat in pios vſus, committere contra præceptum ſeptimum Decalogi de non furando, & decimum de re aliena non concupiſcenda, quæ tamen præce-
10 pta,ſicut & cætera Decalogi,† non modo diuina ſunt, vt de ſe patet, & docet inter alios S.Thom.2. 2.q.100.art. 1. ſed etiam naturalia,vt idem communiter receptus tradit.2.2.quæſt.122.art.1.& Nauar.d.monit.20. num. 5. id inquam ego non admitto,quaſi clericus ille directe, & per ſe delinquat contra huiuſmoei præcepta Decalogi,ſed indirecte, & per accidens, ſeu per aliud, quatenus nimirum Eccleſia dominium quodammodo abſtulit huiuſmodi redituum clerico vltra congruam eius ſuſtentationem; atque hac ratione admittimus, clericum hos reditus, qui ſuſtentationi ſupersunt, in prophanos vſus erogantem contra ius naturale delinquere, naturale inquam non ſimpliciter, ſed humanum, ſeu potius humanum naturale, quatenus facit contra id, quod naturaliter ad humanum præceptum conſequitur,ſeu quod ius naturale præcipit ſuppoſito humano præcepto.

Secunda Concluſio. Certum mihi eſt poſſe clericos ſecluſa quauis conſuetu-
12 dine etiam in vſus non pios † donare inter viuos quotidianas diſtributiones, quas iuſte quæſierunt, ſicut poſſunt cæteros reditus patrimoniales. ita in hac ſpecie reſpondit Pariſ.conſil.33. num. 12. & ſeqq.Soc.conſil.91.colum.quinta, verſic. circa ſecundum volum.tertio,Corn.conſ. 314. colum. ſecunda, volum. tertio, & ſentit Alexand.conſ. 116. colum. fin.vol. ſeptimo, Gig.conſil.144. num. ſeptimo, & 34. Idem etiam poſt alios voluit Ioan. Azor.inſtitut.d.lib. ſeptimo, cap. nono, quæſt. decima, fere per tot.& Franc.Burſat.conſil.226. num.49. volum. ſecundo, dum reſpondit, ex recepta ſententia clericos habere liberam diſpoſitionem quotidianarum diſtributionum. probat autem primo hanc concluſionem Pariſ. & Soc. loc. citat. quia poteſt clericus de ijs teſtari, quod nos ſupr. quæſtion.ſecunda concluſion. ſecunda oſtendimus; facilius
13 autem † permittunt canones clericis, vt donare poſſint inter viuos reditus Eccleſiaſticos, quam, vt de ijs queant diſponere per vltimam voluntatem, vt conſtat ex d.cap. ad hæc, de teſtam. vbi id adnotarunt Doct. & Nauar.d.tract.de redit.Eccleſ.quæſt.1.monit.34. & quæſt.3. monit.
14 1. præterquam quod valet etiam † argumentum, & illatio de vltimis voluntatibus ad contractus,ſaltem vbi militat eadẽ ratio prout accidit in caſu noſtro, quod probatur in l. quæ de legatis, ff. de legat. 1. cum ſimil. ex quibus id late adſtruunt Euerard. & Bellon in loc. ſeu argument. a contract. ad vltim. voluntat. & contra. probant ſecundo hanc concluſionem Pariſi & Socin. quia Doct. fere omnes in cap.vnico, de cler.non reſid. in 6. nec non Gemin. in conſ. 3. col.3.& Card.in clement.fin.quæſt.13.de præben.docent,poſſe clericos libere teſtari,ac diſponere de quotidianis diſtributionibus.

15 nibus. illud autem verbum, † disponere, referendum est ad actum inter viuos; nam de testamento, & vltima voluntate dictum erat per illud verbum, testari, quod satis
16 † comprehendit etiam codicillos, & donationem causa mortis, iuxta tex. in l. Marcellus, ff. de donat. caus. mort. & l. conficiuntur, cum verobique not. ff. de iur. codicill. alias verbum, disponere, esset fruſtratorium, contra ea, quæ traduntur per Doct. in l. hæc stipulatio, §. Diuus ff. vt legat. seu fideic. nom. caueat. Tertia, &
17 † postrema ratio est, quam indicant Paris. & Soc. loc. cit. quoniam clericus pōt tanq̄ de re sua, cuius habeat dominium, de hisce distributionibus disponere; in re autem sua quilibet est moderator, & arbiter, l. in re mandata, C. mandat. l. sed & si, §. consuluit, ff. de petit. hæredit. l. si quis vi §. differentia, ff. de acquir. poss. cum suis concord. quod vero clericus habeat dominium quotidianarum distributionum, latè ostendimus sup. hac ipsa 2. par. quæst. 1. concl. 2. Neque vis huius rationis eneruatur per id; quod tradit Nauar. d. tract. de redit. Eccles. quæst. 1. monit. 51. num. 3. quatenus respondendo ad tex. d. cap. vnico, ex quo probare contendebat Sarmient. in suo tract. de reditib. eccl. clericos posse testari ac libere disponere de reditibus Ecclesiasticis; ait, non rectè sequi ex eo, quod quis dominus sit alicuius rei, posse de ea disponere; nam hæc consequentia euertitur per tex. in l. non ideo minùs, ff. de rei vendic. vbi habetur, grauatum ad restituendum post mortem dominum esse, licet alienare non possit; nec non ex eo patet, quod feudatarius, emphyteota, & similes habent verum dominium, & tamen rem alienare non possunt, neque de ea libere disponere; similiter pupillus, furiosus, & & similes non habent liberam ad ministrationem, & dispositionem rerum suarum, quarum tamen habent verum, proprium, & plenum dominium. Ad hoc enim breuiter respondeo, ideo hos omnes non posse libere disponere de rebus, quarum habent dominium, quoniam dominium illud non est absolutum, sed dependens vel ab aliqua persona siue propter gratuitam, & liberalem concessionem, prout contingit vt plurimum in feudo, & emphyteusi, quorum etiam dominium plenum nō est; siue propter infirmitatem iudicij in eo, qui dominus est, vt in minore, & furioso; vel a conditione, seu tempore, vt in eo, qui grauatus est restituere post mortem; vel aliqua alia re quod non est in proposito, cum clericus liberum, plenum, & absolutum habeat dominium quotidianarum distributionum, quas neque gratuito accepit, sed labore quæsiuit; neque impeditur distrahere propter imbecillitatem iudicij cum non supponatur iudicio laborare; denique grauatus non sit eas legitimè quę sitas alicui restituere, supponamusq; eum conditionem illam, & modum adimpleuisse. sub quo datæ, & assignatæ fuerunt, nimirum diuinis officijs interfuisse, Ecclesiæq; debitum pro suo munere seruitium præstitisse, iuxta dispositionem tex. in d. c. vnico, & alias sæpius per nos tradita in hoc tractatu.

Ampliatur vero hæc nostra cōcl. prima vt eodem concl. procedat quamuis beneficium nullos alios reditus habeat præter quotidianas distributiones. ita post Silu. ex Abb. & Gemin. tradit Azor. d. q. 10. Ampliatur secundo, eadem concl. vt possint donati huiusmodi quotidianæ distributiones illi etiā, qui iniustè illas acquisiuit, si prius restitutæ fuerint illis, quibus iure accrescere debebāt, nullo tamen præcedēte pacto de donandis ijsdem eas restituenti; idque post Conc. Trid. sess. 24. c. 12. de reform. prohibens quamuis remissionem distributionum ijs faciendam, qui statis horis non interfuerint. ita Nauar. & optime in tractat. de orat. & hor. Canon. cap. 22. Miscel. 59. alias 14. num. 1. vsque ad 8. de quo latius quæst. seq. concluſ. 1. Verum hæc ampliatio nō procedit in Prouincia, Med. propter dispositionem Conc. Prouinc. 4. part. secunda, tit. de distributionib. vbi expressè ipsa quoque donatio huiusmodi distributionum prohibetur in hæc verba. si vero vlla cuiusuis generis cauſa cauſæue specie, aut prætextu cuiquam distributiones aut ab vniuerso Capitulo, aut ab eorum singulis contra Prouincialia decreta, & præscripta dari, donari, remitti, aut quauis collusione concedi contigerit, ne illas quisquam capiat, si perceperit, retinuerituc, ne suas faciat, sed re-

ſtituere cogatur ; Capitulo autem , quod tacite, vel expreſſe ei rei cõſenſerit, pœna ſit, vt diſtributiones aliquot Epiſcopi arbitrio, aut Sacriſtiæ, aut Confratriæ Sanctiſſimi Corporis Chriſti in Eccleſia conſtitutæ, aut alijs locis attribuendas ſoluat, cuius etiam decreti mentionem faciemus q. ſeq. necnon vlt. huius tract. & pro hac ampliatione videnda etiam ea ſunt , quæ latius. d. q. ſeq. dicemus .

Tertia Concluſio , quæ erit pro complemento non huius modo , ſed etiam trium ſtatim præcedentium quæſt: Hæres,
18 † donatarius , vel alius ſucceſſor clerici quoad quotidianas diſtributiones , debet eas habere ad ratam temporis , quo diuinis in quolibet anno interfuit, atque Eccleſiæ inſeruiuit. Probatur hæc concluſio vnica ratione. neq; enim poteſt clericus tranſmittere ad ſucceſſorẽ heredẽue ſuum maiorem diſtributionum partem , quam ipſe lucratus ſit , ac ſibi queſierit ; cum nemo poſſit plus iuris tranſferre in alium, quam ſibi cõpetere dignoſcatur, c. nemo poteſt ; de reg. iur. in 6. l. nemo plus, ff. eo. nemo ; dedet, quod non habeat, cap. quod autem, de iure patr. cum ſimil. Quod autem clericus
19 † in quolibet anno lucretur diſtributiones dumtaxat ad ratam temporis , quo Eccleſiæ inſeruit , diuinisque intereſt , ita , vt ſiue decedat , ſiue cedat , aliterue beneficium in Eccleſia Collegiata habere deſinat , ab eo die in antea carere debeat diſtributionibus , atque adeo eas in alium tranſmittere non poſſit , admonuimus ſupr. 2. par. quæſt. 12. num. 67. & ex eo probatur ; nam diſtributiones dantur pro labore, & ſeruitio ſingulis diebus præſtito ; & eo ipſo diſtributiones quotidianę dicuntur, & ſunt , quod , licet non quotidie diſtribuantur , tamen reſpectu habito ad ſingulos dies , immo & horas, quibus clericus diuinis interfuit, ei tribuantur , vt conſtat ex ijs, quæ tradidimus ſupr. 1. par. quæſt. 1. ad fin. & in ſpecie monet Pariſd. cõſil. 33. num 24. vol. 4. & deciſum fuit in Rot. Rom. teſte Achill. de Craſſ. deciſio. 275 ſeu 12. de præben. Confirmatur autem hæc ipſa concluſio ex opinione , & ratione illorum , qui voluero
20 runt , † fructus beneficiorum diuidendos eſſe inter beneficiarij hæredes , & ſucceſſorem in beneficio ad ratam temporis , quo beneficiarius præceſſor obtinuit beneficium ; ita, vt pro eo dumtaxat tempore vſque ad diem ceſſus , vel deceſſus , ad illum , eiuſue hæredes , & ſucceſſores in prophanis pertineant beneficiorum reditus , pro reliquo vero tempore ſequenti ad ſucceſſorem in beneficio, ſeu ad Eccleſiam , vt voluit Bart. in l. diuortio in princip. num. 12. ff. ſol. matr. & ibid. Alberic. Didac. Couar. lib. 1. var. reſolut. cap. 15. num. 12. ad fin. Ludol. Schrader. in tract. de feud. par. 9. princip. 2. par. ſect. 3. num. 88. Lud. Molin. lib. 5. de primogen. Hiſpan. c. 1. nu. 4. & Sarmient. in tract. de redit. Eccleſ. 4. par. cap. 6. num. 13. ob eam rationem , quod beneficiarius propter onera beneficij in hoc affimilari debet marito , qui ſuſtinet onera matrimonij; atque adeo fieri debet diuiſio fructuum inter beneficiarium , eiuſue hæredes , & inter ſucceſſorem in beneficio ad ratam anni , & temporis , quo beneficium obtinuit , eiuſque onera ſuſtinuit , quomodo fit inter maritum, & vxorem facto diuortio, iuxta diſpoſitionem tex. d. l. diuortio in princip. hæc enim ratio , vbi etiam non militaret in quolibet beneficio, quoad fructus beneficiorum militat ſaltẽ, & omnino locum habet in clerico Eccleſiæ Collegiatæ quoad quotidianas diſtributiones , quas percipit non modo ratione cuiuslibet oneris; ſed ratione aſſidui laboris , & ſeruitij ; quod Eccleſiæ præſtat.
21 quoad reliquos † enim reditus beneficiorum, cum eorum onera tot, tantaque non ſint , ſicut in matrimonio , vt optimè monet Nauar. d. tract. de redit. Eccleſ. quæſt. 3. monit. 13. nu. 3 . tranſeo cum communi opinione Gloſ. & Doct. in cap. ſi propter, de reſcript. in 6. cap. pæſenti , de offic. ord. eod. lib. Hoſt. Henric. Card. Imol. & aliorum in cap. fin. de pecul. cleric. quæ
22 habet , † vt ad beneficiarium , ſeu eius hæredem , ac ſucceſſorem in prophanis ſpectent reditus , & fructus percepti, ſeu à ſolo ſeparati ; idq; licet reconditi
23 † non ſint, pro vt contra Gloſ. d. cap. præſenti , voluit ibi Franc. Gemin. d. cap. ſi propter, Card. Imol. & Barbat. d. cap. fin. Salic. in l. ſi pater , C. de vſufr. Horian. in l. qui ſcit §. ſi alieno , ff. de vſufr

quo-

quorum opinio communis est teste Tiraq. de retract. lib. 2 §. 5. Glos. 4. in princip. relqui verò fructus pertineant ad successo-
24 rem in beneficio; idque iuxta † diuisionē fructuum, quæ fit inter dominum, & here des vsufructuarij ex dispositione tex. in l. si vsufructuarius, ff. quibus mod. vsufruct. amitt.

Admitterem tamen Couar. opinionem de rata temporis quoad fructus, qui percipiuntur ex domib. locatis, propter rationem, quam affert idem Couar. non quidē d. num. 12. sed nu. 4. vbi de emptione agit, quia pensio in prædio vrbano soluitur pro fructibus, qui quotidie percipiuntur, scilicet pro eius vsu, & habitatione. quod etiā sentit Io. de Imol. in d. l. diuortio in princ. dicens; quod pro rata temporis præteriti in prædijs vrbanis potest exigi pēsio propter continuatam vtilitatem, secus verò in prædijs rusticis, in quibus percipitur vtilitas solùm tempore messium, & vindemiarum: facit. l. item quæritur, ff. locat. Idque sequitur ex ipsa cōmuni opinione, de qua nos mentionem mox fecimus, & latè ipse Couar. id cap. 15. num. 2. 3. 4 & 12. volens pensionem succedere, ac solui loco fructuum, ideoque illorum tempus spectandum. Ex qua opinione aliud erit dicendū in canone Emphyteutico; cum enim dominus directi nullos alios fructus ex re ipsa exigere possit, quā ipsum canonē, quoniam vtile dominium in Emphyteotam transtulit, planè sequitur, canonem non solui loco fructuum, sed esse fructum ipsum, qui soluitur in recognitionem directi adeoq; quoad eius adiudicationem spectan dū esse diē, quo cedit solutio: idq; sēsit post alios Surd. cons. 84. num. 4. vol. 1. Paris. con
25 sil. 40. num 1. Quòd si † agri pertinentes ad Ecclesiasticum beneficium, aut aliæ eius prædia rustica ad pensionem annuam locata fuerint; cedente, aut decedente eo, qui beneficium possidet, pensiones illius anni, quo fructus percepti sunt, eo adhuc beneficium obtinente, licēt earum solutionis dies cedat post beneficij dimissionem, ad eum ipsum beneficiarium, eiusue successores etiam singulares, aut hæredes in rebus prophanis pertinebunt, ex mente prædictorum, omnium: cum tunc pensio loco fructuum ipsorum succedat, ac soluatur iuxta distinctionem l. defuncta, ff. de vsufr. quod in specie adnotauit Ang. consil. 245. num. 7. & Card. consil. 100. Alex. consil. 15. vol. 3. & Bellon. cons. 3. num. 12. Burs at. consil. 178. num. 17. vol. 2. Alb. cons. 713. num. 1. & seq. vol. 4. Surd. d. cons. 84. num. 4. vol. 1. & cons. 333. num. 4. vol. 3. Quod si quis plura velit de hac quæstione,
26 † quomodo diuidendi sint fructus beneficiorum distincti a quotidianis distributionibus inter successorem in beneficio, & ipsū beneficiarium, seu eius hæredes; præter citatos Doct. consulat Cæsar. Ottinel. in cons. quem non multos ante annos edidit ad c. si quis iam translatus 21. quæst. 2. de fruct. Eccles. post translat. percipien. Bal. cons. 313. vol. 3. Honded. cons. 85. vol. 2. necnon Nauar. cons. 61. tit. de præbend. & consil. 2. de pecul. cleric. lib. 3. Burs at. cons. 75. num. 30. vol. 1. cons. 178. num. 18. & seqq. vol. 2. cons. 216. num. 48. & consil. 238. num. 12. vol. 3. Alb. consil. 79. num. 15. consil. 378. num. 3. & seqq. cons. 542. fere per totum. & consil. 713. nu. 1. & sequent. Surd. d. cons. 84. num. 4. vol. 1. & cons. 333. fere per tot. vol. 3. Hier. Gabr. cons. 191. vol. 1. Rimin. iun. cons. 716. lib. 6. Monal cons. 107. Flam. Paris. tractat. de resign. benef. lib. 1. quæst. 6. Mar. Burg. in tract. de laudim. par. 1. inspect. 4. num. 54. & 55. Petr. Vbald. in tract. de duobus fratr. 11. par. princip. num. 29. & sequent. Campeg. in tract. de dote 2 par. quæst. 19. cum sequentib. Franc. Viu. decis. 8. num. 11. & sequent. Io. de Castello in moder. tract. de vsufr. cap. 79. Io. Guttier. quæst. canon. cap. 33. Nos vero ad alia transeamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Remissio, donatio, & transactio inter se differunt. & quomodo nu. seqq.*
2 *Donatio quarum rerum sit; & num. 5.*
3 *Remissio quorum nam sit; & nu. seq.*
4 *Remittit quis facilius quod sperat, quam dat quod promittit.*
5 *Transactio est de re dubia, & lite incerta, neque finita.*
6 *Donare potest clericus distributiones sibi applicatas alteri, qui eas male quæsierat; & num.*

num.seq.vbi in dupliciter limitatur.

7 *Remissionis debiti, seu donationis prohibita exorbitat a iure, atque ideo non est facile extendenda.*

8 *Remissio, & conuentio de futuro circa quotidianas distributiones omnino prohibita, est de præterito verò probabile est, quod non sit prohibita, nu.9. licet probabilius sit, quod sit. num.10. cum duob. seqq.*

11 *Dicitio vniuersalis omnes sui species includit, & quicquid in proprie eo nomine venit.*

12 *Dicitio, quoduis, vniuersalis est: & ibi, an absenti iusta de causa fieri possit remissio.*

13 *Remissio de præterito fieri potest, vbi dubium iuris, aut facti sit, an quis malè perceperit distributiones.*

14 *Transigi non potest sine superioris auctoritate super iure in futurum percipiendi distributiones quotidianas. Idq; licet iuramentum accedat; num.15. compoui tamen amicabiliter potest, modo id gratis fiat; numero. 16.*

17 *Transigi potest super iure percipiendi distributiones dato aliquo spirituali. debet tamen pro validitate, & successoris obligatione accedere superioris auctoritas; num.18.*

19 *Transactio fieri non potest super alimentis futuris sine superioris auctoritate.*

20 *Transigi non potest super pensione Ecclesiastica, quæ datur pro alimentis, in futurum soluenda sine superioris auctoritate.*

21 *Transigi potest sine superioris auctoritate super distributionibus præteritis. temporale enim quid sunt: nu.22.*

23 *Transigi potest super præteritis alimentis sine superioris auctoritate. & quæ sit ratio discriminis quoad futura; num.24.*

An, & quomodo possint per clericos condonari, vel remitti Distributiones ab alijs malè percepta, seu super iisdem transigi. Quæstio V.

DIXIMVS in precedentib. quæst. num possint clerici de quotidianis distributionibus disponere per donationem inter viuos. sed quoniam transactio, & remissio est quidam actus inter viuos; ideo de ea iuxta id, quod ibidem proposuimus, & polliciti sumus, agendum est in hoc quæstio.

1 Præmitendum autem est, differre † hæc tria inter se, donationem, remissionem, & transactionem, si proprie, & specificè accipiantur, vt patet ex Bart. in l. actione, C. de trãsact. & l. si duo, ff. de verb. oblig. Glo. in cap. statutum, §. notarium, de rescript. in 6. Nauar. in tract. de orat. Miscel. 14. alias 59. iuncto tex. in l. 1. cum ibi not. & alibi. ff. de transact. atq; alijs infra citandis.

2 donamus † enim id, quod nostrum est, ac possidemus, vel ita certò nobis pollicemur, vt quasi tenere, ac possidere videamur, quoniam vel statim, vel aliquando, omnino tamen in nostram potestatem scimus esse vèturum remittimus † vero quod speramus, neque tamen habemus, aut saltem habituros nos esse certò scimus; vt quia de debito liquidò non appareat, Alciat. in l. dedisse, ff. de verbor. significat. per l. contra, §. 1. ff. de pact. vel certè illud sit penes debitorem, vt satis colligitur ex l. Imperatores, ff. de pact. l. pactum curatoris, C. eod. l. remittit. ff. de iureiur. latè Couar. lib. 2. var. resol. cap. 4. nu. 8. & 12. prope fin. Bald. & alij, d. l. actione, C. de transact. Abb. in cap. veniens, nnm. 6. & ibi Adden. de testib. item ex l. vnum ex familia, §. si rem, ff. de leg. 2. & l. fideicommissum, §. item si quis, ff. de leg. 3. per quæ duo iura adnotauit Galin. in tract. de verbor. signif. lib. 5. cap. 18. num. 63 1. facilius aliquem

4 † remittere quod sperat, quam dare quod promittit; quod etiam adnotauit Bart. in l. si duo, ff. de verbor. oblig. qui autem transigit † quasi de re dubia, & lite incerta, neque finita transigit, vt ait Vlpianus I.C. in l. 1. ff. de transact. donatio verò est de re certa, & indubitata, vt constat ex d. l. 1. in fine, ibi, qui paciscitur donationis causa, rem certam, & indubitatam liberalitate remittit; quod verbum, remittit, sumitur hic, non specificè, & propriè, seù impropriè, ac genericè, vt commune est ad donationem, & ipsam remissionem specificè, ac propriè sumptam, vt quisque facilè potest intelligere: cum hoc tamen stat, vt ea res non habeatur; possumus enim, vt de se patet, rem aliquam certò, & indubitatè sperare, & tamen eam non habere, neque possidere: prout in casu proposito sunt quotidianæ distributiones,

tiones, quas quis lucratus est, & tamen adhuc actu eas non percepit a Thesaurario, qui paratus est illas cuique soluere. Ex quibus omnibus habetur, quod, si distributiones penes Thesaurarium existentes alicui, qui eas male quæsierit, condonentur, dicatur donatio, sicut si pecnes cõ donantes exitterent; si vero concedantur seu potius reliquantur eidem eas penes se habenti, aut etiam penes alium, a quo difficile exigi possint, non tamen vlla lis, aut controuersia mota sit, dicenda sit remissio vt et iam satis constat ex l. si sponsalibus, & l. licet, §. quoties, ff. de iur. dot. cum vtrobique not. quod si dubia res effecta sit propter controuersiam in iudicio motam, vel extra, erit transactio, ff. iuxta d. l. cum sua glos. de transact. & tradita & per Doct. tum ibi, tum in rubr. & l. 1. D. eod. a libiq; passim. Hoc præmisso sit.

Prima Conclusio. Certum est, posse
6 †clericum distributiones, quas alter malè quæsierat, sibi applicatas, & traditas illi ipsi donare, qui eas amisit. ita in specie docet Nauar. in Miscell. de orat. Miscell. 59. num. 4. & 5. glos. d. cap. vnico, Verb. suas, & ibi Gemin. in §. qui vero num. 10. de cler. non resid. in 6. probaturque hæc conclusio omnibus ijs rationibus, quibus quæst. præced. concl. 2. indistinctè demonstrauimus posse clericum alteri donare inter viuos quotidianas distributiones, quas ipse iure quæsiuit, & percepit; neque enim videtur congrua ratio assignari posse, cur possit alijs donare, & non huic. 7 Non illa ratio, quod distributionum amissio principaliter statuta est in fauorem publicum cultus diuini, vt sentit Bonif. 8. in d. c. vnico, de cler. non resid. in 6. atque adeo consensus eorum quibus accrescunt, non potest prodesse illis, qui eas amittunt, cum priuatorum consensus ius publicum tollere non possit, cap. si diligenti, de for. compet. l. ius publicũ. ff. de pact. cum simil. neque illa ratio, quod tollenda est materia delinquendi, l. conuenire, ff. de pact. dotal. cap. ex parte, de consuet. cum suis concord. quod si consensus eorũ, quibus distributiones accrescũt, sufficeret, facilè fieret, vt omnes in absentia illas perciperent; facilè enim consentiret vnus canonicus, ne alius perdat in absentia, vt alias cõsentiat, ne ipse perdat, cum abfuerit; & ita omnes delinquerent. denique non obstat, quod id expressum videatur a Trident. Concil. sess. 24. cap. 12. de reform. ad fin. in hæc verba; distributiones vero qui statis horis interfuerint, recipiant; reliqui quauis collusione, aut remissione exclusa: his careant. Non obstant inquam hęc omnia: quia, si recte perpendantur, ex ijs tantum probatur, omnino excludendam esse quamlibet collusionem, seu conuentionẽ, ac remissionem de futuro, quod inf. seq. cõ cl. in princ. facile admittemus, non autem quod donari nõ possit id, quod iam amissum est, & per alios perceptũ. Sed adhuc ad singulas rationes singillatim respondẽdo; dicimus quoad primam, consensum non facere in hoc casu, quod his non amittat distributiones non interessendo, sed eas, postquam amisit, sine vlla fraude, & conuentione, sed ex mera liberalitate recuperet: quomodo etiã tollitur secũda ratio; nulla enim datur occasio delinquẽdi, cum nec ille, qui amittit, tutus sit de donatione, neque is, qui donat; quod simili in causa sibi quoque facienda sit donatio, cũ iam supponamus, omnem omnino fraudem, collusionem, & conuentionem hinc abesse. ex quo constat non obstare Tridentin. Concil. loc. citat. quoad priorem dispositionis partem, nam solam collusionem excludit; quoad posteriorem aũt partem, cum loquatur dũtaxat de remissione, non est id extendẽdum ad donationem; tum quod prohibitio † remissionis debiti, seu donationis exorbitat a iure, vt ad notauit glos. communiter recepta in cap. statutum, §. si quid autẽ, in Verb. remissione, de rescript. in 6. per tex. in §. per traditionẽ, instit. de rer. diuis. exorbitantia aũt a iure extendenda non sunt, cap. quæ a iure, de reg. iur. in 6 cum simil. tum quia, licet largo modo paria sint remittere, & donare, tamen proprie differunt, vt prater iura supr. in princip. quæst. allegata, patet ex l. Iulianus, ff. de condit. & demonst. vbi hoc adnotauit Bart. necnon Dec. in l. si quis obligationem, num. 7. ff. de reg. iur. tum denique quia glos. singularis communiter approbata in d. §. si quid autem, verb. remissione, versiculo quid, si postquam restituit, expresse

hoc

hoc docet, nimirum, quod, licet canon, aut lex prohibeat remissionem alicuius relictamen post quam ea restituta est, modo absit fraus, donari potest. Et hanc conclusionem post Tridentinum Concilium etiam tuetur Io. Azor. institut. moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæst. 9. versic. quæres.

Ampliatur vero hæc prima cõclusio, vt habeat locum etiam in illis distributionibus quæ nondum applicatæ sunt donantibus, neque pertinerunt ad manus eorum vt quia sint adhuc penes Thesaurarium, aliumue, qui paratus sit eas quandocunq; soluere; tunc enim idem est quoad hoc ac si penes donantes essent, atq; adeo ea proprie donatio, non autem remissio vocãda est, vt satis voluit Nauar. loc. citat. & aperte constat ex ijs, quæ sup. hac ipsa quæst. prænimissimus.

Limitatur autem eadẽ conclusio, vt nõ habeat locum saltem in Prouincia Med. propter dispositionem Conc. Prouinc. 4. p. 2. sub tit. de distributionib. vbi non solũ remissio distributionum male acquisita tũ sed ipsa quoq; donatio expressè prohibetur, vt etiam admonuimus sup. quæst. præceden. concl. 2. in fin. vbi verba ipsius Concilij retulimus. Limitatur etiam, vt donari non possint de iure communi illas restituenti, si restitutio fieret ijs, quibus accreuerunt, cum pacto de ijsdem donãdis post restitutionem. ita Nauar. & optime in d. Miscell. 59. nu. 4. quoniam in effectu idem est, ac si non restitueret, eo quod rẽ videtur habere qui actionẽ habet, l. qui actionem, cum sua glos. & ibi adnotat. ff. de reg. iur. & quia qui sic soluit, vt recipiat, non liberatur, l. qui sic, ff. de solut. cum simil. Immo idem est dicendum, quandocunq; inter canonicos adesset pactio de facienda donatione distributionum postquã fuerint ab absentibus ijs, qui interfuerint, restituta iuxta ea, quę dicemus in seq. concluſ. circa medium.

Secunda Conclusio. Licet conuẽtio, & remissio de futuro circa quotidianas distributiones malè perceptas retinendas omnino prohibita sit, neq; tutũ reddat earum retentorem; tamen probabile puto, non esse prohibitam remissionem de præterito, modo nulla præcesserit conuentio

3 nullaque fraus subsit. Prior pars † huius conclusionis expresè definitur a Triden. Conc. d. sess. 24. c. 12. in fin. in verbis mox allegatis, probaturq; ex alijs duabus rationibus, quæ cum præced. conclus. obstare viderentur, ibi relatæ fuerunt, ijsque satisfecimus, admonentes, ita illi conclusioni eas non officere, vt hanc satis quoad priorem sui parti comprobarent. Poste-
9 rior autem † pars probatur; primo, quia eam ante Trident. Concil tenuit glos. quã ibi omnes, excepto Archid. secuti sunt in d. cap. vnico, verb. suas, de cler. non resid. in 6. post Conc. vero Triden. idem voluisse videtur Nauar. d. Miscell. 59. de orat. nu. 2. dum distinguit de dolo præterito, & futuro. necnon Eman. Rodriq. 1. par. sum c. 33. num. 3. & Veg. in sum. par. 1. c. 36. cas. 41. quamuis contrarium sensisse videatur idem Nauar. d. Miscell. 59. num. 3. dum air, glos. prædictam solemnem sublatam esse per præd. Conc. quod etiam est de mente eiusdem glos. præcipua enim ratio in qua se fundanit ad asserendum, quod locus sit remissioni, fuit, quod ea prohibita nõ erat in d. cap. vnico, sicut in cap. sta tutum §. antepen. de rescrip. in 6. cap. exigit, de censib. eod. lib. & in clem. nolentes, §. quod si secus, de hæret. quæ tamen hodie videtur prohibita, nimirum per Trident. Concil. vnde hanc contrariã opinionem post Trident. Conc. amplexus est Stephan. Duran. de trib. Eccles. Cathol. lib. 3. cap. 25. nu. 5. audaciter inferens, delendam nunc esse illam glos. in verb. suas. Secundo; quia, quicquidlit de auctoritate Doctorum, videtur hæc posterior pars concl. probari duplici ratione; altera generali, quam affert glos. d. verb. suas, ex §. per traditionem, instit. de rer. diuis. vbi dicitur, nihil esse tam cõueniens naturali æquitati, quam voluntatem domini volentis rem suam in alium transferre, ratam haberi; quæ quidem ratio ex mente eiusdem glos. militat quoq; post Tridentinum Concilium, hoc est siue prohibita sit remissio, siue non. altera specialis est, & melior; quoniam, licet do lus futurus remitti non possit, potest tamẽ præteritus, l. si vnus §. illud, ff. de pact. cum simil. atq; adeo sublata remissione doli, in dubio censendum erit id dictum de remissione doli futuri, non autem præteriti,

ti cum illa sola, non autem hæc, tribuat oc casionem delinquendi, vt post alios declarat optime Iaſ. d. illud; qua ratione tradi derunt communiter Doctores, posse teſtatorem remittere adminiſtratori, & tutori dolum præteritum, non autem futurum, vt conſtat ex ijs, quos refert, & ſequitur inter alios Couar. lib. 2. var. reſol. cap. 14. nu. 3. & 4. Dixi autem in concl. (modo nulla præceſſerit conuentio, frauſq; nulla ſubſit) quia, ſi pactio inter Canonicos fuit, vt abſentes reſtituãt præſentibus, quibus accreuerint, & poſtea præſentes illas ſibi reſtitu tas iterum donent abſentibus eas non licebit accipere; nam, vt optime ait Azor. d. q. 6. verſ. quæres, an licite, poſt Nauar. loco cit. pactionem manifeſte in fraudem legis inierunt; eſtq; hæc donatio prorſus ficta, & ſimulata; & conuincitur colluſio a Trid. Prohibita, per tot. fere tit. cum ibi traditis per Doct. ibi, & in rubr. de colluſ. de teg. de quo etiã alquid. cõcl. præced. in fi.

Quamuis autem hæc opinio, quam mox in poſteriori concluſionis parte firmauimus, ſatis probabiliter in iure ſuſtineri poſſit ex ſupradictis; probabilio-
10 rem † tamen puto oppoſitam, vt non poſſit vbi etiam, de præteritis agitur, clerico, qui male quæſiuit diſtributiones quotidianas, id per alios clericos remitti, ac permitti, vt eas actu percipiat, ſeu perceptas retineat; tum quia hæc opinio cõmunior eſt, vt patet ex paulo ante relatis; qui bus nunc addimus eundem Nauar. conſ. 7. de cler. non reſid. Menoch. de arbitrar. iud. lib. 2. caſ. 429. in Addit. num. 6. Phillarc. de offic. Sac. par. 1. lib. 1. cap. 13. Henriq. 1. par. Theol. mor. lib. 7. cap. 13. & Nic. Garz. tract. de benefic. par. 3. cap. 2. num. 43 1. qui abſolute probare contendit, non poſſe a Capitulo, aut ſingulis de Capitulo donari, aut remitti quotidianas diſtributiones illis, qui eas male acquiſierunt, aut etiam omnino non acquiſierunt: tum quia tutior ea eſt in foro conſcientiæ; tum quia cultui diuino fauorabilior; tum denique quia congruentior verbis Tridentin. Concilij, quamuis remiſſionem excludentis, ac prohibentis per verbum
11 vniuerſale, ac generale, quod † omnes ſui ſpecies includit; atque adeo tam remiſſionem doli præteriti, quam futuri complectitur: nam dictio vniuerſalis comprehendit omnia, etiã quæ improprie veniunt, quæque alias illa diſpoſitio non comprehenderet, vt late inter cæteros probat Alb. conſ. 17. num. 6. vol. 1. & conſil. 585. num. 27. vol. 3. Gomeſ. ad reg. de exprim. val. quæſt. 1. Alex. conſil. 155. col. 1. vol. 2. Tiraq. de Retract. lignag. §. 1. Gloſ. 7. num. 20. cum ſeqq. & Rebuf. in l. creditorum circa medium, ff. de verbor.
12 ſign. dictionem † autem, quoduis, & quiuis, vniuerſalem eſſe tradit inter alios Rebuf. ibid. nemoq; iure dubitare poteſt. Et ad priorem rationem in poſterior i fundamento contrariæ opinionis allatam ex §. per traditione, Inſtit. de rer. diuiſ. reſpondetur, illud intelligendum eſſe, modo voluntas illa ſit legitima, vt Glo. ibid. in verb. voluntatem, communiter approbata adno tauit. in caſu autem noſtro a lege ipſa, hoc eſt, canone Trident. Concil. prohibita eſt huiuſmodi voluntas transferendi. Ad poſteriorem rationem reſponderi poteſt, eam procedere, vbi remiſſio ipſa, & maxime per dictionem vniuerſalem, prohibita non eſt, prout, factum fuit per Trid. Concilium, & quidem iure optimo nam negari non poteſt, quin priori opinione admiſſa præbeatur occaſio delinquendi in intereſſendo diuinis, hoc eſt, faciendo opere Dei negligenter, & fraudulenter ſub ea ſpe, quod ſibi facienda ſit remiſſio ab humaniſſimis viris; qua remiſſione ſemel facta, eandem ſibi multo magis polliceri poterunt, qui eam fecerunt, ab ijs, quibus facta eſt, vt ingrati animi notam effugiant; ſicq; diuinus cultus detrimentum maximum patietur, & in ſcopulum remiſſionis futuri doli, quem euadere cupimus, incidemus, Atq; iuxta hanc poſtremam opinionem declaraſſe aliquando Sacram Congregationem Concil. quidam referunt, in eum ſenſum, vt non liceat Capitulo aliquo prætextu diſtributiones donare, relinquere, aut quauis colluſione remittere alicui, qui vel a ſeruitio Eccleſiæ abfuerit, vel alio quouis modo diſtributiones legitime debeat amittere; nec fas ſit cuipiam eas accipere; ſi acceperit, ſuas non faciat, ſed reſtituere cogatur illico. quæ quidem declaratio, vbi adſit, quatenus donationem

videtur

videtur excludere, non contradicit, obstat-ue præced. nostræ concl. hæc enim proce dit vbi iam sunt traditæ distributiones donanti, declaratio verò Cong. accipienda, est, vbi adhuc non sunt traditæ, vel præcessit pactio de donando post traditionē. Præterea, hanc posteriorem sententiam comprobatam reperio auctoritate Conc. Prouinc. Mediolan. 1. par. 2. sub tit. Commu nia de Ministt. circa finem & Conc. 4. part. 2. tit. de distribution. ad fin. vers. si verò vla cuiusuis generis. verba Concil. 4. retulimus sup. quæst. præced. concl. 2. in fin. verba verò d Concil. 1. hæc sunt. Nixi etiam constitutione Bonifacij viij. & Tridentini Concilij auctoritate decernimus, vt nulla Canonicorum, aut aliorum pactio, remissio, vel collusio fiat, factaue vim habeat; nullumue statutum, aut consuetudo, quæcumq; illa sit, valeat, quib. aut absenti quauis de causa eius diei, vel sacræ horæ, in qua nuneri suo defuerit, aut omnino cuiquam, contra quàm iure communi, & eiusdem Tridentini Concilij, & his nostris cōstitutionibus definitum sit, distributiones quotidianæ dari possint: si datæ fuerint, qui acceperit, suas non faciat, sed eas restituat; quæ iure ipso accrescant alijs inseruientibus, qui huiusmodi pactioni, remissioni, collusioni, vel præbitioni assensi non fuerint; nisi ex constitutionibus Ecclesiæ probatis alteri debeantur; si verò omnes consenserint, vsibus Ecclesiæ iam nunc ad dictæ intelligantur. Cum autem Concil. Mediol. 1. loquatur de absente quauis de causa; quartumq; item Concilium prohibeat, ne tribuantur distributiones absentibus vlla cuiusuis generis causa, causæue specie, aut prætextu contra Prouincialia decreta, & præscripta, satis inde conuincitur, saltem in Mediolanensi Prouincia, donari, aut remitti non posse distributiones etiam ijs, qui abtuerint iusta de causa excusante ab amissione fructuum præbendæ, non autem distributionum quotidianarum, vt puta causa studij, seruitij Papæ, vel Episcopi, aut etiam pro tuendis iuribus præbendæ præsertim distinctæ, iuxta ea, quæ fusius prosecuti fumus hoc ipso tract. par. 2. quæst. 4. vsq; ad 11. Sed quid dicendum sit quoad alias Prouincias, vbi nō vigeant huiusmodi decreta, atque adeo de iure communi, aliqua videtur esse difficultas. Probabilius tamen, & tutius mihi videtur, non posse, ob eam præcipuè rationem, quod huiusmodi quoq; casus satis contineantur in dispositione Conc. Trid. d. sess. 24. cap. 12. de reformat. versic. distributiones verò, vbi Concil. habet hæc verba; distributiones verò qui statis interfue rint, recipiant; reliqui, quauis collusione, aut remissione excluſa, his careant, iuxta Bonifacij viij. decretum, quod incipit, consuetudinem; quod Sancta Synodus in vsū reuocat, non obstantibus quibuscunq; statutis, & consuetudinibus. In quibus verbis pondero illa, reliqui his careant; & illa remissione excluſa; quæ, cum sint indistinctè, ac generaliter prolata indistinctè, quoque, & generaliter sunt intelligenda de illis omnibus, qui verè intersunt diuinis, aut saltem a iure finguntur interesse, quia absint vna ex illis tribus causis expressis in d. cap. constitutionem; item de omni remissione, quæ quauis de causa fiat: lex enim generaliter loquens generaliter est intelligenda; & vbi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus, c. si Romanorū, 19. dist. l. de pretio, ff. de public. in rem act. l. præses, ff. de iud. l. 2. & conuenire, ff. de offic. præsid. cum simil. præsertim cum Trid. Concil. vtatur verbo illo non solum generali, sed etiam vniuersali, quauis remissione, per quod censetur prohibitum etiam quod alias non esset sub tali prohibitione comprehensum, iuxta ea, quæ non multò ante adduximus, qui enim omne dicit, nihil excludit, l. quod si Mæuius, ff. de hæred. instit. & l. 2. C. eod. & notat Glos. in l. a pro curatore, C. mand. cum maximè simus in materia fauorabili cultus diuini, qui quan tum fieri potest augeri debet, cap. fin. de rescript. in 6. cum suis concord. cuius fauore prohibetur remissio a Concil. Trident. d. c. 12. vt inter cæteros adnotauit Nauar. d. Miscell. 59. de orat. qui etiam hanc fortasse ob causam in cons. 2. sub tit. de cler. non resid. iuxta impressionem Lugdunensem anni 1595. num. 2. docet, remissionem collegarum, saltem quæ præcedat amissionem distributionem, non posse illi, qui absuit cum Episcopo in eius seruitio, vt possit eas accipere, propter dispositionem Concil. Tridentin. in d. sess. 24. cap. 12

de

de reformat Immo cum pari ratione, eodemq; iure ibidem a Concilio prohibeatur collusio,& remissio, vt apertè liquet ex eius verbis, ac signanter monet Nauar. d.Miscell.59. num.3. inde consurgit optimum fundamento pro hac nostra opinione, quam probabiliorem diximus. sicut enim nemo sanæ mentis, negabit, collusionem in illis omnibus casibus supradictis prohibitam censeri ab eadem Tridentina Synodo, presertim cum regulariter prohibita sit collusio, cap.1.& tot. tit. de collus. detegen. cum ibi notat. & suis simil. ita nullus quoque negare debet, quin ijsdem planè casibus etiam remissio prohibeatur: aliàs vna, eademq; res, ac dispositio diuerso iure censeretur, contra tex. in cap. cum tua, de decim. cap. quia circa, de priuil. & l. eum, qui ædes, ff. de vsucap. Non nega-
13 uerim tamen, † quòd vbi dubium sit iuris, aut facti, an quis malè distributiones quæsierit, remissio hæc quoad præteritum fieri poterit, cum cessent omnia illa incommoda; transigi certè poterit, vt in proximè seq. concl. breuiter ostendemus.

Tertia, & postrema Conclusio. Vbi dubium aliquod, vel controuersia oriatur super distributionibus præteritis, hoc est, quarum percipiendarum dies iam cessit, siue percerte fuerint, siue non, transigi potest etiam sine superiori auctoritate: super futuris autem, seu super iure illas in-
14 futurum percipiendi sine hac auctoritate non potest. Posterior † pars huius conclusionis probatur: Si enim dicamus, ius hoc percipiendi distributiones spirituale esse, vel saltem spirituali annexum, vt satis ostè dimus supr. 2. par. huius tract. quæst. 28. præmiss. 2.& concl. 5. vbi hanc ob causam in eo comitti posse simoniam demonstrauimus: certum est, super eo transigi non posse sine Superioris auctoritate, iuxta ea, quæ late tradit Redo. tract. de Simon. mer. 3. par. cap. 22. num. 11. Caccial. in tract. de transact. quæst. 9. num. 11.& Vgolin. tract. de Simon. tab. 1. cap. 29. §. 1. & 2. probatq; id tex. in c. præterea il 1. & cap. super eo,
15 de transact. Idemq; procedit † quamuis iuramentum intercedat; tex. vbi Glos. & omnes in cap. constitutus, eod. tit.

16 Limitatur autem id primò † in amicabili compositione, quę gratis fiat; tex. est in d.c. super eo in fin. tradit q; Vgol. d.c. 29. §. 3. nu. 1. sed hæc non dicitur proprie transactio, quæ semper fit aliquo retento, vel dato aut promisso, l. trãsactio, C. de tran-
17 sact. Limitat. secundo, † nisi detur pro spirituali aliud spirituale; nam tunc licita erit transactio, vt probari videtur in cap. ad quæstiones, de rer. permut. & cap. statuimus, de transact. notatq; Glo. 1. ad cap. super eo; Caccialup. d tract. de transact. quæst. 9. num. 11. Redo. d. tract. de Simonment. par. 2. cap. 31. nu. 40.& Vgol. d. §. 3.
18 num. 2. quod quidem ego intelligo † quoad euitandam simoniam; nam quoad validitatem requiritur auctoritas Superioris, vt habetur in d. cap. statuimus, de transact. nam etiam ad permutationes beneficiorum requiritur Superioris auctoritas cap. quæsitum, de permut. item necessaria erit huiusmodi auctoritas in transactione ad effectum, vt obliget successorem, cap. de cæteros, & cap. veniens, de transact. Quod si etiam dicamus, distributiones quotidianas esse quodammodo loco alimentorum, vnde & victualia dicuntur in cap. de ceteros extra de cler. non resid. & cap. vnico, eod. tit. in 6. quasi ad victum quotidianum dentur, vt ostendimus 1. par. huius tract. quæst. 2. circa princip. & aliqua ratione pro alimentis, vt constat ex ijs, quę adduximus 2. par. q. 4. concl. 2. ad huc tranlactio non potest fieri super distributionibus futuris, seu iure eas percipiendi sine Superioris au-
19 ctoritate; etenim sine illa † nò potest fieri, trãsactio super alimẽtis futuris, vt probat tex. vbi Doc. omnes, in l. cũ ij, ff. de trãsac. & l. de alimentis, C. eod. late Io. Petr. Surd. integerrimus quondã, & eruditissimus vir in tract. de alim. tit. 8. priuileg. 56. nu. 1. & seqq. vbi hanc conclusionem multis modis ampliat, & limitat, ad quem semper recur-
20 re. qua ratione † etiã super pensione Ecclesiastica in futurum soluenda, vel non, quæ datur pro alimentis, sine Superioris auctoritate transigi non posse, docuerunt Gig. in tract. de pension. quæst. 51. num. 21. & 27. Surd. d. priuileg. 56. nu. 9. quando autem censeatur pensio assignata pro alimentis, vel non, late post alios tradit Caccial. in tract. de pens. Eccles. quæst. 9. & Gig. d. quæst. 51. num. 8. vsque ad 14. Prior autem

pars

21 † pars huius conclusionis, quòd nimirum super distributionibus iam perceptis, seu quarum percipiendarum dies iam cessit, possit transigi sine Superioris auctoritate,
22 patet; tum quia illæ distributiones † sunt merè temporales, sicut fructus decimarũ, qui ideo vendi possunt, & alienari, vt ostẽdimus, supr. 2. p. huius tract. quæst. 18. con-
23 clus. 5. ad fin. tum quia † etiam super præteritis alimentis transigi potest, d. l. de alimentis, C. de transact. vbi Glos. & Doct. Surd. d. priuileg. 56. num. 94. communiter
24 verò illam † discriminis rationem inter præterita, & futura alimenta afferũt, quòd ex futuris alimentis pendet hominis vita, non sic ex præteritis. Atque hæc de præsenti quæstione dicta sint satis.

SVMMAE RERVM.

1 *Ius accrescendi nascitur ex coniunctione.*
2 *Coniunctionum genus duplex; alia enim est legis, alia hominis.*
3 *Coniunctio præcipuè hominis triplex, verbalis tantum, realis tantum, & mixta.*
4 *Coniunctio verbalis quomodo inducatur.*
5 *Coniunctio realis tantum quid sit, & quando inducatur.*
6 *Coniunctio mixta quid sit, & quomodo inducatur.*
7 *Disiuncti omnimodè quinam sint.*
4 *Ius accrescendi locum habet inter coniunctos verbis tantum, vbi aliquo modo re quoque coniuncti sunt.*
9 *Ius non decrescendi habet locum inter coniunctos re tantum, & aliquando inter mixtim coniunctos; num. 10.*
11 *Ius accrescendi, seu non decrescendi locum præcipue habet inter coniunctos coniunctione hominis ex dispositione legis, secundariò ex hominis voluntate.*
12 *Ius accrescendi habet quoque locum inter coniunctos coniunctione legali.*
13 *Ius accrescendi, vel non decrescendi an, & quando locum habeat in contractibus.*
14 *Ius accrescendi locum non habeat, vt portio rei iam est acquisita.*
15 *Ius accrescendi, & non decrescendi quomodo definiri possint.*
16 *Distributiones quotidianæ non interessentibus accrescunt; & num. seqq.*
17 *Remissio distributionum iis tantum conuenit, quibus illæ accrescunt.*
18 *Coniunctio hominis, vel legis reperitur in distributionibus quotidianis; & num. seqq.*
19 *Massa distributionum est vna res actualiter separata per intellectum.*
20 *Anchar. opinio in Clem. 2. nu. 10. de ætat. & qualit. reprehenditur, & num seqq.*
21 *Portio deficiens non semper accrescit cum onere.*
22 *Onus an accrescat Collegis simul cum distributionibus.*
23 *Ius accrescendi an locum habeat in alimentis, vel vsufructu; & num. seq.*
24 *Intellectus tex. in l. Dominus. ff. de vsufr. & l. 1. cum seqq. ff. de vsufr. accresc.*
25 *Ius non decrescendi locum habet in distributionibus vbi certa quantitas ex statuto, vel consuetudine Ecclesiæ debetur interessentibus; & num. 33 & quando neque ius accrescendi, neque non decrescendi, num. 26.*
37 *Ius accrescendi locum non habet inter Canonicos, & alios beneficiatos Ecclesiæ Collegiatæ.*
28 *Distributiones non interessentium an aliquãdo applicentur fabricæ Ecclesiæ, aut alteri pio loco; & nu. seqq. & ibi intellectus Trid. Concil. sess. 21. cap. 3. de reformat. & sess. 22. cap. 3.*
29 *Decretum Trident. Concil. sess. 21. cap. 3. & sess. 22. cap. 3. quomodo ad concordiam reducantur.*
30 *Tertia pars fructuum, de qua Rota Rom. in nouiss. quænam sit.*
31 *Distributiones quotidianæ conflatæ ex tertia parte reddituum beneficiorum in Ecclesia Collegiata accrescunt interessentibus. item impinguatæ ex suppressione præbendarum vel vnione beneficiorum simplicium, n. 32.*
33 *Distributiones non interessentium tunc interessentibus non accrescunt, sed non decrescunt cum certa quantitas interessentibus assignatur.*
34 *Distributiones non interessentium neque accrescunt, neque non decrescunt interessentibus, sed applicantur Ecclesiæ vbi certa quantitas vnicuique interessenti assignatur. item ea tertia, quæ detrahitur ex decreto Concil. Trident. sess. 22. cap. 3. de reform. num. 35.*
36 *Distributiones non interessentium applicantur Ecclesia vbi ea de re sit consuetudo. aut etiam statutum Ecclesiæ, num. 37. & 52.*

38 Distri-

Distributiones excommunicati accrescunt cæteris Collegis.

Idem in distributionibus hæretici; num. 39.

Aut suspensi, num. 40.

Aut etiam interdicti, numero quadragesimoprimo.

Item quæ tempore interdicti amittuntur, num. 42.

43 *Distributiones depositi, degradati, priuati beneficio, irregularis, & notorij fornicatoris accrescunt cæteris Collegis.*

44 *Distributiones iniustè aliquibus concessæ accrescunt illis, qui diuinis interfuerunt, nec tali concessioni consenserunt.*

45 *Distributiones, quas aliquando simoniacus amittit, accrescunt cæteris Collegis.*

Simoniaci verò confidentialis fortasse applicantur Camerę Apostolicæ, num. quadragesimosexto.

47 *Ius accrescendi locum non habet in distributionibus vbi nullus diuinis interfit, sed eæ applicantur Ecclesiæ.*

48 *Ius accrescendi locum non habet in distributionibus, sed Ecclesiæ applicantur vbi Capitulum interdictum sit.*

Secus vbi Ecclesia interdicta est propter pollutionem; maximè ad modicum tempus, num. 49.

50 *Ius accrescendi locum non habet in distributionibus cum portio deficit, postquam ea semel est legitimè quæsita, per iudicis sententiam, secùs fortè si iure iubente ijs aliquis priuetur, num. quinquagesimoprimo.*

51 *Ius accrescendi locum non habet in distributionibus vbi ius commune, vel speciale portionem deficientem in alium transferat, quam in cæteros Collegas, qui diuinis officijs intersunt.*

53 *Ius accrescendi distributionum quando incipiat locum habere in casu censuræ incursæ, vel resignationis beneficij purę, ac simplicis, num. quinquagesimoquarto.*

Aut conditionalis, num. 55.

An, & quando Distributiones Quotidianæ non interessentium interessentibus accrescant.

Quæstio VI.

QVONIAM remissio, aut condonatio quotidianarum distributionum malè aliqua de causa perceptarum, aut transactio, vel etiam compositio, quam nonnunquam super ijs fieri contingit, facienda vt plurimum est ab ijs clericis, ad quos huiusmodi distributiones malè perceptæ iure peruenire debent per quoddam ius accrescendi; ideo, postquam de huiusmodi donatione, remissione, transactione, & compositione egimus in præcedenti quæstione agendum erit in præsenti de hoc iure accrescendi, an nimirum verum semper sit, quod vulgo iam dicitur, distributiones quotidianas non interessentium interessentibus accrescere. ita enim cognoscet vnusquisque, an ex parte personæ agentis rectè facta sit condonatio, transactio, vel compositio super quotidianis distributionibus. Hanc verò quęstionem in hac potiùs, quam in præcedenti parte huius tractatus disputamus; quoniam, licèt ad illam quoque spectaret, cum ad acquirendas quotidianas distributiones pertineat; tamen & ea secunda tractatus pars sua dote, quę amplissima est, contenta esse debet, & hæc quæstio huic quoque tertiæ parti conuenire optima ratione videtur, quæ est de ijsdem distributionibus rectè distrahendis, cum de, distributionibus ab ijs, qui non intersunt, rollendis, & abstrahendis, ijsq; qui interfuerint, quibusq; accrescunt, tribuendis agatur; & prętereà, dum quæritur, quibus & quando non accrescunt, agatur quoq; de ipsismet distributionibus auferendis à clericis illis, qui eas forte per errorem sub prętextu

iuris accrescendi perceperunt. Vt autem in hac quæstione dilucidius procedatur, præmittendum aliquid puto de ipsomet iure accrescendi generatim; & quia ius
1 accrescendi † nascitur ex coniunctione, vt passim; tradunt Doct. maximè vero Barbat. l. re coniuncti num. 9. ff. de leg. 3. notauitque inter ceteros Mich. Craff. lib. tenent. seu tractat. de succeff. §. ius accrescendi, q. 4. in princ. breuiter aliquid etiam de coniunctione, eiusque speciebus dicendum erit.

2 Præmitto igitur primò, duplex † esse genus coniunctionum; altera enim est coniunctio legalis, seu legis, hoc est, à sola lege introducta; alia hominis. constat id ex l. triplici, ff. de verbor. signification. iuncta leg. prima, C. quand. non potent. par. vbi id adnotarunt Doctor. omnes, maximè verò Bolognet. num. 223. Romul. dict. leg. reconiuncti, quæstion. quarta, ff. de legat. 3. Craff. dict. §. ius accrescendi quæstion. quarta num. primo, & quæstion. septima per totam, Anton. Gomez. tom. primo, variar. resolution. cap. decimo, num. 28. & alij passim. Coniunctio verò
3 præcipuè hominis † tres habet species: alia est enim coniunctio, verbalis tantùm, alia realis tantum, alia mixta, hoc est, verbalis. simul, & realis. ita Iureconsultus, dict. leg. re coniuncti, ff. de legat. 3. & dict. leg. triplici, ff. de verbor. signif. Coniunctio verbalis †
4 inducitur, quando vna oratione, seu vna, eademq; clausula testator pluribus eadem rem, factis portionibus, relinquit; siue solute, siue copulatiue plures vocati sint, dummodo adsit vnitas verbi. tex. d. l. triplici, & l. re coniuncti, estque commmunis opinio, vt ibi testatur Bologn. num. 1. Po'it. num. 17. & Fernand. Vasq. de succeff. progreff. §. 21. num. 36. substantia enim coniunctionis verbalis consistit in identitate orationis coniungentis, non autem in copula; nam copulæ coniunctionem confirmant, non inducunt. ita volunt Doct. communiter, vt asserit Bologn. ibid. num. 187. versic. tertium, & Craff. d. quæst. 8. nu. 2. & 3. vbi etiam ex communi opinione infert, quod, si plures sint orationes, quia pluries verbum repetatur, licet copula inueniat, non tamen inducit verbalem coniunctionem. Quin etiam coniunctio verbalis non modo inducitur per dictionem collectiuam, sed etiam per distributiuam, vt si dicatur; quisquis mihi hæres erit, hæres sit, & Titius; nam ille habebit dimidiam, Titius aliam; ita ex Bart. & communi tradit Craff. d. quæst. 4. num. 4. subdens, in hoc tamen esse discrimen, quod distributiuum separet partes, ac non constituat vnum corpus, collectiuum vero vniat personas constituendo vnum corpus, vt omnes vocentur ad vnam medietatem. Immo per dictionem quoque aduersatiuam, & alternatiuam eadem verbalis coniunctio induci potest, vt pluribus ostendit idem Craff. d. quæst. 4. num. 5. & 6. Realis tantum
5 coniunctio † est, qua eadem res pluribus separatim, hoc est, diuersis orationibus datur, vt Titio lego fundum eundem fundum lego Sempronio; ita Gomez. d. cap. 10. num. 24. versic. coniuncti re tantum, per tex. in l. re coniuncti, ff de leg. 3. l. coniunctim, ff. eod. l. 1. §. interdum, ff. de vsufr. accresc. d. l. triplici, ff. de verb. signific. §. si eadem res. Instit. delegat. l. vnica, §. Iis ita definitis, & §. vbi autem legatarij, C. de caduc. tollen. estq; communis opinio Doct. tum alibi, tum maximè d. l. re coniuncti, de qua etiam testatur Craff. d. §. ius accrescendi quæst. num. 1. vbi vsque ad finem quæstionis id multis modis ampliat, & limitat. Mixta denique coniunctio, seu quæ tam realem, quam verba-
6 lem simul complectitur, ea est, † quando in eadem oratione res vnicuique in solidum, hoc est sine assignatione partium relinquitur; ita tamen, vt concursu partes faciant. optimus tex. d. l. triplici, estq; communis Doct. omniũ opinio teste Rip. d. l. re coniuncti, num. 54. Bologn. num. 207. & Craff. d. §. ius accrescendi quæst. 6. num. 1. vbi iuncto num. seq. ostendit, id procedere non modo quando bis idem in eadem oratione datur, vt si testator dixerit Sempronio fundum eundem fundum Titio lego, sed etiam quando semel tantum pluribus idè relinquitur, vt si testator dicat, Titio, & Sempronio lego fundum; hoc enim quoq; casu induci mixtam coniunctionem

asserit

afferit: quod etiam nu.3.concludit, si per verbum collectiuum testator legauerit dicendo, Lego domum filijs meis, vel fundum seruis Titij, post Bart.d.l. re coniuncti, quem communiter Doct.sequuntur teste Bologn. ibi num. 219. verbis enim, inquit Craff.coniuncti sunt, quia vocantur per verbum collectiuum; re coniuncti, quia vocantur ad eadem rem: vnde succedit regula mixtę coniunctionis, de qua in d.l.triplici, quod complexus rei, & nominis eos coniungit. Ex quibus omnibus col-
7 ligitur, † omnimode disiunctos fore illos qui neque re, neque verbis coniuncti sunt, eos nimirum, quibus hæreditas relinquitur in diuersis clausulis, & orationibus; & pro diuersis, & separatis portionibus, vt si dicat testator, instituo Titium hæredem in dimidia parte meæ hæreditatis, Seium in alia dimidia; ita per tex.in l.& Proculo, ff. de legat. secundo, Gloss. & Doctores omnes antiquos in l. prima, §. final. ff. de vsufruct. accrescen. Bartol. dicta l. re coniuncti, & alios tradit Anton. Gomez. dicto capitulo decimo, numero 25.

Præmitto secundo, Ius accrescendi, quod infr. in postremo præmiss. definiemus,
8 locum habere † inter coniunctos verbis tantũ, vbi aliquomodo etiam re coniuncti sunt, hoc est, quando vnica res actualiter pluribus relinquitur in vnica oratione, sed separata per intellectum, vt dicendo, æquis portionibus; ita tradit Bart. d. l. re coniuncti, & est communis opinio, vt ibi testatur Bologn. num. 238. versic. sed licet, Ferman. Vasq. de success. progress. §. 25. num. 1.& Craff.d.§.ius accrescendi
9 quæst. 8.num.4. Inter † coniunctos autem re tantum habet locum non quidem ius accrescendi, sed non descrescendi: nam portio deficiens ex persona vnius ex coniunctis re tantum, debetur alij iure non descrescendi, idest, tanquam sua sibi ab initio relicta in solidum. hæc opinio fuit Bar. d. l. re coniuncti, cum quo conueniunt iura, & Doct. communiter, vt testatur ibi Bologn.num.229.& sequitur Vasq. de success. progress. §. 21. nu.51. Franc.Duaren.tract.de iur. accrescen. lib. primo, capitulo vndecimo, & Craff. dicto §. ius accrescendi, quæstione nona, numero primo. Similiter inter mixtim con-
10 iunctos † locum habet ius non decrescendi. hanc esse irrefragabilem omnium sententiam testatur Rip. d. l.re coniuncti; num.74. Bologn. num.241. Romul.nu.95. Coras. l. testamento, num.16.C.de impuber.& al.substit. & Craff. d. §. ius accrescendi quæst. 10. licet contrarium sentiat Vasq.d. §. 21. num. 58. Hoc autem ius ac-
11 crescendi, seu non decrescendi † inter coniunctos coniunctione hominis locum præcipuè habet ex legis dispositione, secundario verò ex hominis dispositione, & voluntate; ita Glos. in l. apud Iulianum, §. idem Iulianus, ff. ad S. C. Trebell. Bart. l. in testamento, num.5.ff.de vulg. & pupill.& alij, quos referunt, & sequuntur Soarez. in addit. ad Gomez. d. cap. 10. litt. A. & Craff.d. §. ius accrescendi quæst. 2. vbi etiam refert Romul.d.re coniuncti, nu.10. & alios de communi attestantes. Inter con-
12 iunctos vero coniunctione legali † habet quoq; locum ius accrescendi; optimus tex. vbi Glos. Bart. & cæteri in l. seruus communis, ff.de acquiren.hæredit. pluribusque id comprobat Antonius Gomez.dict. cap. decimo, num.28. Craff. dict. §. ius accrescendi, q.33.num.1.& Duaren.d.lib.1.c.14.
13 An vero, & quando † ius accrescendi vel non decrescendi locum habeat in contractibus, remitto te ad Duaren. dict. lib. 1. cap. 15. Gomez. d. cap.16.nu.5. vsque ad 14.& Graff.d.§.ius accrescendi, quæst.24. nobisq; sufficiat, aliquando in ijs locum habere. Illud tantum hic adnotandum
14 est, ius accrescendi † locum non habere, vbi portio iam est acquisita, vt est tex. in l. 1.§.interdum, iuncta Glos. ff.de vsufru.accrescen.& l.aquam, §.fin.ff.quemad.seruit. amitt. notauitq; inter cæteros Gomez.d.c. 10.n.6.& pluribus ostendit Duaren. d. lib. 1.cap. vlt.

Præmitto tertiò, & vltimò, ex supradi-
15 ctis † colligi posse definitionem tam iuris accrescendi, quam non decrescendi, vt nimirum ius accrescendi sit ius illud, per quod pars vnius ex coniunctis non acquisita, si deficiat, alteri accrescit; ius vero nõ decrescendi sit ius, per quod portio vnius ex coniunctis non acquisita alteri coniun-

cto, tanquam ab initio in solidum tributa, non decrescit. His præmissis, sit.

Prima Conclusio. Regulariter portio distributionum, si interessent ijs Canonicis, alijsue clericis Ecclesiæ Collegiatæ
16 contingens, qui non inter sunt, † interessentibus accrescit. Ita Glos. & magis communiter Doct. in Clem. 2. Verb. pars. dimidia, de ætat. & qual. & ord. præfic. alia Glos. in Clem. 2. Verb. suspensos, de vit. & honest. cler. Gemin. cap. vnico, §. qui vero, nu. 10. de cler. non resid. in 6. Franc. eod. cap. vnic. §. statuimus, nu. 4. idem Franc. in cap. fin. num. 7. & ibi plerique alij Doctor. de rescrip. in 6. Gig. consil. 144. nu. 30. Nauar. in Manual. Confess. cap. 25. num. 123. & Manual. seu tract. de orat. & hor. Canon. cap. 7. num. 34. & rursus Miscell. 59. de orat. num. 9. Rot. Ro. apud Cassad. decis. vnic. de eler. non resid. Rebuf. in concord. Gall. rubr. de collat. §. 1. Verb. distributionum; sensit Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæst. 8. & 9. per dd. Glos. communi consensu approbatas; ac deniq; Couar. communem, ac receptam Doct. opinionem asserens lib. 3. var. resolut. cap. 13. nu. 7. in princip. Deinde satis probatur hæc conclusio ex tex. in d. cap. vnico, §. statuimus, vbi Bonifacius 8. indistinctè mandat, ac statuit, vt quotidianæ distributiones ijs Canonicis, & clericis Collegiatarum Ecclesiarum tribuantur, qui diuinis officijs adfuerint; atque adeo, cum eas quoque distributiones complectatur, quas ij, qui non intersunt, acquirerent, si interessent; necessarium est, eas acquiri, & accrescere ijs, qui intersunt. Idem quoq; apertè eadem ratione colligitur ex Trident. Conc. sess. 21. cap. 3. de reformat. vbi statuit, quotidianas distributiones diuidendas esse inter obtinentes Dignitates, & cæteros diuinis interessentes; & melius ex sess. 24. cap. 12. versic. distributiones verò; quo loco decernit Sancta Synodus, vt distributiones ij, qui statis horis interfuerint, recipiant; iunctis maximè ijs verbis statim sequentibus; reliqui, quauis collusione, aut remissione exclusa, his careant; remissio
17 enim hæc distributionum † fieri non potest, nisi ab ijs, quibus accrescunt, & quorum lucro cedunt, vt de se patet, & constat etiam ex Glos. d. c. vnico, verbo, suas. Denique probatur nostra hæc conclusio rationibus. tum illa, quam latius inf. quæst. 8. concluf. 3. quintæ rationis loco afferentes, explicabimus: quia, cum maiorem laborem subeant reliqui Clerici Collegiatæ Ecclesiæ, cum aliquis eorum abest, merito maioris mercedis loco illi debentur huius distributiones iure accrescendi tum illa: Vel enim distributiones quoti-
18 dianæ † relinquũtur a testatore; & tunc, cum aliter relinqui non soleant, quàm, vt Canonicis, qui diuinis officijs intersunt, tribuantur, clarum est, tunc Canonicos verbis eoniunctos esse, cum vocentur per nomen collectiuum in vnica oratione, iuxta supra dicta in 1. præmiss. atque adeo inter eos propriè locum habebit ius accrescendi, cum ad rem vnicam actualiter, quàmuis per intellectum separam, ac distinctam vocentur, per ea, quæ nos supr. præmiss. 2. latius deduximus; est autem
19 † massa illa, quæ in distributiones diuiditur, vnica quædam res actualiter per Capitulum, seu eius Syndicum administrata, vt de se patet, & in specie docet Marsil. Colum. tract. de redit. Eccles. cap. 26. nu. 16. satisque constat ex Glos. d. cap. vnico, Verb. receperit, & ibi Franc. §. qui verò, num. 8. Gemin. num. 14. & philip. Prob. in addit. ad Io. Monach. eod. c. vnic. num. 56. & seqq. Oldr. cons. 118. num. 5. Dec. cons. 280. num. 2. cum seqq. & Paris. consil. 32. num. 14. & consil. 33. num. 24. vol. 4. quàmuis eædem per intellectum sint diuisæ in plures portiones, quæ ex intentione testatoris diuidendæ sunt, ac distribuendæ in singulos Canonicos residentes. Vel non sunt relictæ distributiones a testatore, verum aut constitutæ ab Episcopo per detractionem tertiæ partis ex reditibus, & prouentib. quibuscunq; Dignitatum, Canonicatum, & officiorum in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis, iuxta decretum Trident. Concil. d. sess. 21. cap. 3. de reformat. aut alia ratione instituta; & tunc adhuc habebit locum ius accrescendi propter coniunctionem legalem, per ea, quæ latiùs tradidimus d. præmiss. 2. hæc autem legalis coniunctio satis

habetur

habetur in iuribus paulò ante allegatis, nimirum d. cap. vnico, §. statuimus, & Tridentin. Concil. d. sess. 21. cap. 3. & sess. 24. cap. 12. versic. distributiones verò, in quibus cauetur, quod distributiones quotidianæ clericis Collegiatarum Ecclesiarum diuinis officijs interessentibus tribuantur; habes enim verbalem coniunctionem, per nomen collectiuum Canonicorum, seu clericorum in vnica oratione positum; habes etiam vnicam rem actualiter, per intellectum ex legislatoris, seu Canonum conditoris mente diuisam, vt paulò ante diximus, quæ deinde in executione actualiter diuiditur, vt etiam contingit in coniunctione verbali hominis, in qua locum habet ius accrescendi, vt in 1. præmiss.

20 diximus. Ex quo fit, vt † explodenda omnino sit opinio Anchar. d. clem. 2. num. 10. de ætat. & qualit. & ord. præficiend. dum frustra probare contendit, in quotidianis distributionibus non habere locum ius accrescendi. Falsum est enim, quod ipse primo loco assumit, inter coniunctos coniunctione legali non habere locum ius accrescendi, vt sup. præmiss. 1. ostendimus; neque eius intentum probat tex. in l. & Proculo, ff. de leg. 2. quæ tantum procedit in legato proprietatis, vt explicat ibi Glos. Bart. & cæteri. non obstat etiam secunda ratio Anchar. quod distributiones dantur cum onere, in quo non potest succedere socius; nam primò respondetur;

21 non semper portionem accrescere cum onere, vt constat ex Crass. d. §. ius accrescendi quæst. 30. Gomez. d. cap. 10. num. 43. & Duaren. d. tract. de iur. accrescen.

22 lib. 2. in princip. deinde, † quod onus in casu nostro non accrescat, id euenit, quia naturæ rei repugnat, cum non possit Canonicus bis interesse diuinis officijs. Denique dici potest, aliquo etiam modo augeri onus; nam præter interessentiam sunt etiam alia munia, & ministeria Ecclesiastica obeunda, quæ, vbi aliqui ex clericis desint, cæteris proculdubio accrescunt. Similiter non obstat tertia eiusdem Doct. ratio, quod distributiones dentur pro alimentis, & vsufructu; in

23 quibus tamen † non videtur habere locum ius accrescendi, l. dominus, ff. de vsufr. & l. 1. cum seq. ff. de vsufr. accres. primum enim negatur, distributiones proprie dari pro alimentis saltem præcisè; nam dantur pro seruitio præstito, vt satis ostendimus 2. par. huius trac. q. 3. concl. 2. deinde

24 id non probat tex. d. l. dominus † secundum multorum explicationem; nam vel pro cedit propter expressam testatoris dispositionem, vel quia separatim, non autem coniunctim alimenta relicta erant, vt patet ex solutionibus Glos. ibi in Verbo recurrit, & aliorum, In vsufructu autem vt plurimum locum habere ius accrescendi, constat ex eadem l. 1. & tot. ferè tit. ff. de vsufr. accrescen. latè Grass. sup. quæst. 9. Denique falsū est, quod assumit Anchar. nimirum, quod nulla inter clericos Collegiatarum Ecclesiarum coniunctio sit neque verbis, neque re ex eo, quod diuisio, & distributio fiat inter eos per quotas; nam ex supradictis patet, aliquando esse eos coniunctionem verbalem; semper verò realem, ac præterea legalem ex canonum dispositione; in quibus coniunctionibus patet diuisionem fieri per quotas. Admittenda autem potius est ea

25 distinctio, quam facit Couar. d. c. 13. nu. 7. circa medium, dum ait, quod † ait statuto, seu consuetudine Ecclesiæ certa quantitas, puta decem aureorum, est distribuenda inter eos, qui horis canonicis, & diuinis officijs præsentes fuerint; & tunc pars, quæ absentibus ob præsentiam deberetur, potius præsentibus competit iure non decrescendi, quam accrescendi; quoniam tunc in solidum ea quantitas tribui videtur interessentibus, non interessenti-

26 bus autem nihil. At, si † ita res instituta sit, vt cuilibet Canonico, qui præsens horis canonicis fuerit, detur certa, ac determinata quantitas, puta vnius aurei, aut similis; eo casu portio absentis non acquiritur vllo modo siue per eius accrescendi, siue non decrescendi præsentibus, ex eo, quod nulla in hoc casu sit inter Canonicos rei, aut verborum coniunctio; quare illa portio apud ipsam Ecclesiam manebit. hanc distinctionem aperte etiam tenent Franc. Marc. decis. Delphin. 88 t. num. 4. & seqq. Rebuf. d. Verb. distributionum, Imol. d. Clem. 2. de æt. & qual. & ord. præf. num. 33. & ibi Card. S. illi verò, num. 21. post Io. An. in quibusdam

Apostill. ad Glos. d. Clem. 2. quas non habemus. hoc tamen postremum, quod dictum est, ad Ecclesiam, non autem alios Canonicos pertinere eam portionē, quæ posteriori casu deficit, tunc obtinet, inquit Couar. loc. cit. cum ex patrimonio Ecclesiæ, cui ministratur, dantur reditus, & quotidianę distributiones ipsis ministris nulla facta diuisione reddituum inter ipsam Ecclesiam, eiusue ministros; nam, si ministri habeant distinctos reditus, quasiq; patrimonium ab Ecclesia, portio illa abientis, seu deficiens in posteriori distinctionis membro non ipsi Ecclesiæ, sed patrimonio communi ipsorum ministrorum applicanda erit. atque hanc ipsam distinctionem quoad omnia sua membra plurimis ad id relatis sequitur Nicol. Garz. quē non nisi post hæc scripta vidi, tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 444. & quatuor seqq. Neque hæc distinctio, si recte perpendatur, repugnat ijs, quæ superius latius adduximus initio huius conclusionis: conclusio enim procedit in vniuersitate, seu incerta quantitate distributionum quotidianarum, hæc vero distinctio locum habet in certa aliqua; ac determinata earundem distribntionum quantitate ijs assignata, qui diuinis officijs interfuerint. Cæterum, licet hæc distinctio prima fronte admittenda omnino videatur, tamē si res ipsa diligentius examinetur, vera sane distinctio est quoad posterioris eiusdem membrum; quoad prius. tamen sustineri non posse videtur, quatenus vult, quod si ex certa quantitate inter eos, qui diuinis officijs interfuerint, distribuenda, portio aliqua deficiat ob alicuius non interessentiam, ea interessentibus iure non decrescendi, non autē iure accrescendi proprie accrescat. Nam, cum tunc quoq; adsit verbalis coniunctio, & similiter rei separabilis per intellectum, iuxta ea, quæ supr. hac eadem concl. & in 2. præmiss. adduximus, locum habebit verum ius accrescendi; quod etiam procedit vbi certa, & determinata res, seu quantitas ea sit, vt patet ex allegatis ibid. & in 1. præmiss. præcipue vero Doct. d. l. re coniuncti, & l. triplici & Crass. d. §. ius accrescendi fere per totum: exempla enim afferuntur in certo fundo, aut quantitate. & alias cum fere semper distributiones quotidianæ diuidendæ inter eos, qui diuinis interfunt, sit certa quantitas bladi, vel pecuniæ, fere nū quam haberet in distributionibus locū ius accrescendi contra mentē canonum, & expressam sententiam Doct. communiter superius relatam. Neque enim dici potest, in hoc priori membro distinctionis certam illam quantitatem non ad eam, quæ communis est, atque ante diuisionē referri sed ad illam portionem, quæ cuiq; in diuisione contingit, assignandaq; est; aut ad singulos interessentes: nam hoc est ipsum posterius distinctionis membrū; quæ sic repugnabit nostræ conclusioni iā firmate. Quicquid tamē sit, parum refert, an hoc casu distributiones quotidianæ accrescāt interessentibus quoad portionē nō interessentiū proprio iure accrescendi, vel potius non decrescendi, dummodo re ipsa ijsdem ea portio accedat, ac debeatur. Sed neq; ex
27 ijsdem superius adductis † inferre licet, locum habere ius accrescendi inter Canonicos, & obtinentes Dignitates in Ecclesijs Cathedralibus, aut Collegiatis, atque inter beneficiatos, seu Mansionarios earundem Ecclesiarum tamquam sibi inuicem coniunctos siue legis coniunctione, siue honoris, verbis, aut re. nam certum est, eos inter se re omnino disiunctos esse, cum habeant distinctam massam quotidianarum distributionum; similiter etiam verbis disiuncti videtur, cum per distincta nomina collectiua ad distributiones vocentur, vt constat ex tex. d. cap. vnico §. statuimus, ibi, Canonicis, ac alijs beneficiatis, & clericis Ecclesiarum ipsarum; nec non ex Trid. Concil. sess. 21. cap. 3. de reformat. quomodo etiam intelligendum est cap. 12. de reform. sess. 24. versic. distributiones vero, dum se refert ad constitutionem Bonif. viij. d. cap. vnic. quam innouat. Illud vero difficultatem mihi
28 aliquam facit, † quod in ead. Trid. Synodo sess. 22. cap. 3. caueri videtur, portionē distributionum ijs contingentem, qui nō interfunt, si interessent, applicari debere Fabricæ Ecclesiæ, quatenus indigeat, aut alteri pio loco arbitrio Ordinarij; quod aperte repugnare videtur ei, quod initio huius conclusionis etiam ex eodemmet Trid. Conc. sess. 21. c. 3. docuimus

regu-

regulariter distributiones eorum, qui diuinis nō intersit interessentibus accrescere, Hanc difficultatem, & antinomiam vel non sensit, vel certe non dissoluit Thom. Zerol. in Prax. Episcop. Verb. distributiones quotidianæ, num. 4. versic. Dico secundo; nam ex vtroque illo decreto Trident. Concil. nimirum sess. 21. cap. 3. & sess. 22. cap. tertio, de reformat. putat tertiam illam partem reddituum, & prouentuum, quæ detrahitur Dignitatibus, Canonicatibus, & officijs, applicari debere fabricæ, aut alteri pio loco in casu non interessentiæ, non autem accrescere cæteris interessentibus, sicut accrescit portio distributionum antiquarum, quæ non ex huiusmodi tertijs fructuum, sed ex massa, vel reditibus Ecclesiarum, vel vnionibus beneficiorum constituuntur; quod tamen falsum est; nam d. sess. 21. cap. 3. illa tertia pars omnino in distributiones quotidianas conuerti iubetur, & tribui ijs, qui diuinis officijs interfuerint tam quam veræ, & propriæ distributio; atque adeo portio non interessentis accrescere debet interessenti, vt superius admonuimus; alias illa duo decreta interse non differrent, & eorum alterum esset superuacaneum, quæ tamen admodum inter se differre late docuimus 1. par. huius tractatus q. 5. concl. 2. circa medium. Huc vero vtriusque Synodalis decreti differentiam, & quasi antinomiam optime sensit Nauar. d. Miscell. 59. de orat. nu. 9. qui ideo vtrumque sic ad concordiam reducit, vt, † posterius, nimirum sess. 22. cap. 3. loquatur tantum de distributionibus extraordinarijs, & improprijs quæ de reditibus particularibus, Dignitatum, personatuum, & officiorum constituuntur lucrifaciendę ab eis solis, qui huiusmodi beneficia habent, implendo officia, & seruitia diuina eis ab Episcopo præscribenda, ac designanda; prius autem decretum, hoc est illud, quod habetur sess. 21. cap. 3. intelligatur de distributionibus ordinarijs, & proprijs, quæ constituuntur de fructibus communibus lucrifaciēdæ ab obeuntibus communiter officia diuina; & ideo, subdit Nauar. illæ extraordinariæ meritò non accrescunt alijs, quibus hæ ordinariæ distributiones accrescunt; quoniam hę de communibus fructibus constituuntur pro officijs communiter ab omnibus obeundis, ille vero de fructibus particularibus prefatarum Dignitatum, personatuum, & officiorum pro officijs, ac seruitijs a solis ea obtinentibus faciendis, & obeundis. Pro quo facit, subdit idem Nauar. quod etiam ante Concilium Tridentinum in multis Ecclesijs erant quędam distributiones extraordinariæ pro habentibus aliquas Dignitates, personatus, vel officia, qui personaliter aliqua diuina officia obirent, puta celebrando Missas maiores certis diebus, habebātq. lucrum vnius aurei, exempli gratia; ita, vt si personaliter illa munia subirent, lucrum illud sentirent, alioquin amitterent; sed amissum non accresceret alijs Canonicis, qui Missæ interfuissent. Hæc Nauarri ad vtrumque decretum Tridentinæ Synodi conciliatio, de qua nos quoq; sup. 1. par. quęst. 3. versic. secunda ergo, quęst. 5. concl. 2. & quęst. 9. concluf. 2. quam etiā distinctionis nomine sequuntur Fusc. de visitat. lib. 1. cap. 15. num. 25. Philiarc. de de off. Sac. poss. 1. lib. 4. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. q. 8. licet alias quoque distinctiones ad explicationem Trid. d. cap. 3. sess. 22. ibid. afferat: hæc inquam Nau. conciliatio optima est, & aptissima; modo tamen id, quod de communibus reditibus dixit, ex quibus ordinarię distributiones constituuntur, intelligat non solum de communibus illis prouentibus, qui ab initio, seu ex primęua sua institutione ad quotidianas distributiones instituę, ac designatę sunt; sed etiam de tertia illa parte reddituum, ac prouentuum, quę ex d. sess. 21. cap. 3. conuertenda est in quotidianas distributiones; quę quidem tertia pars ideo potest optima ratione nomine communium reddituum contineri, quoniam per conuersionem illam proprio-
29 rum reddituum cuiusque beneficij nomen simul, ac naturam amisit, & tamquam communi massę Capitulari vi Conciliaris decreti incorporata communium reddituum notionem, & rationem, ac naturam accepit. Neque huic con-
30 ciliationi obstat † quod decisum extat à Rot. Rom. teste Cęsar. Crass. decis. 102. alias 9. sub tit. de prębend. ac dignitat. quæ

etiam habetur decis. 492. par. 1. & rursus decis. 270. part. 2. in nouiss. diuersimirum tertiam partem fructuum, quæ ex beneficio detrahitur, computari in valore beneficiorum; longeq; differre à distributionibus, & acquiri Canonico beneficiato præsenti, ac seruienti in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata per ius nõ decrescendi potius, quam decrescendi; quasi vero ead. ratio sit vtriusq. illius decreti Trid. Synodi. nõ obstãt inquã illę decisiones; nã aperte loquũtur de illa detractione, quę fit vigore cõsuetudinis, aut statuti alicuius Ecclesiæ; nulla vero ibi fit mentio Tri d. Cõc. videtur autẽ cõsuetudo, & statutũ, de quibus in d. dec. cõuenire potius posteriori illi decreto Trid. Synodi, de quod. sess. 22. c. 3. per ea. n. nulla sit cõuersio in distrib. quotid. sed simplex separatio, & detractio à reliqs fru ctib. assignato munere, & seruitio ab eo pstãdo, de cuius beneficij fructib. ac prouentib. ea 3. pars detrahitur, put etiã fit d. sess. 22. c. 3. atq. adeo ead. plane rõne tũ hoc de cretũ, tum illa consuetudo, ac statutum regulariter debent, arg. l. illud, ff. ad leg. Aquil.

Fateor tamen cum Azor. d. capitulo 1 seprimo, quæstio. octaua, vers. ex quibus verbis, posse Papam, & Concilium generale etiam eas, quæ vere distributiones quotidianæ sunt, & propter quorundam absentiam interessentibus accrescere deberent, alteri pio viui adiudicare. quo fit, vt is Canonicus tuta conscientia distributiones in absentia perceptas retineat, cui Papa conceffit, vt certam pecuniæ quantitatem in vsus Cameræ Apostolicæ soluat, & sibi retineat quicquid absens ex distributionibus percepit. Idq; propter summam potestatem, quam in beneficiatibus habet Papa, iuxta tex. in cap. 2. de præb. in 6. cum ibi not. & suis simil. & per ea, quæ de validitate priuilegij a Papa concessi de percipiendis in absentia distributionibus quotidianis adduximus 2. par. q. 14. fere per tot. Circa intellectum vero d. cap. 3. tam sess. 21. quam 22. plura refert Garz. d. cap. 2. num. 461. vsq. ad 493. vbi & pleraque aduertit ex quib. tamen nonnulla magno indigent examine, a num. vero 493. vsq; ad 511. ad interpretationem eiusd. Conc. sess. 23. c. 4. & sess. 24. cap. 12. vers. omnes vero, tractat, an, & quando teneantur Dignitates, vel Canonici per se obire munera maxime ratione beneficiorum vnitorum.

Ex his igitur omnibus, quæ in hac prima concluſione adduximus, vt vela aliquã do cõtrahamus, habemus regulam, q distributiones quotidianæ proprie sumptæ, seu earũ portio, quæ deberetur ijs, qui absunt, si diuinis officijs interessent accrescit cæteris interessentibus.

Ampliatur vero hæc regula ex supradi- 31 ctis, vt procedat ẽt in ijs distributionibus quę cõstitutæ sũt ex tertia parte reditũ, & prouentũ detracta ex quibuscũq; Dignitatibus, personatibus, & officijs Ecclesiarũ Cathedraliũ, vel Collegiatarũ, & cõuersa in quotidianas? distributiones vbi prius nullæ adessẽt, vel admodũ tenues, vigore decreti Cõc. Tri. d. sess. 21. c. 3. de ref. Atq; hoc ipsũ quoq; tenet Garz. d. c. 2. n. 460. & 465. dũ vero distributiones hasce cõstatas ex tertijs iuxta d. c. 3. sess. 21. idẽ putat, deseruiẽdo, ita pcipi ad ratam, vt qui plus attulit, plus pciat; sic intelligẽs verbũ illud, proportionabiliter positũ in d. c. 3. an id verum sit, vidi mus sup. p. 2. huius trac. q. 4. concl. 1. ad fin.

Sed q in hac amp. diximus, idẽ eadẽ ratio 32 ne statuẽdũ est de ijs quotid. distributionibus, quę cũ tenues essẽt, auctę sũt, & quodãmodo impinguatæ ex vnione aliquorũ beneficiorũ, vel ex aliquarũ prębẽdarũ sup pressione, iuxta facultatẽ ad id Episcopis cum consensu Capituli tributam ab eadẽ Trid. Synodo sess. 24. c. 15. de reform.

Limitari autẽ põt primò hęc ipsa regula, 33 & cõclusio, vt nõ procedat, vbi certa quãtitas, puta decẽ aureorũ, distribuẽda est ex statuto, aut cõsuetudine inter eos, qui diuinis interfuerint; nã tũc portio nõ interessẽtiũ interessẽtibus accedit iure accrescẽdi, vel certe nõ decrescẽdi, vt sup. hac ead. cõ el. circa mediũ ex Cou. Card. & alijs tradi

34 dimus. Limitatur secundo, vt neq; iure accrescẽdi, neq; nõ decrescẽdi ad alios Canonicos, & Collegas perueniat portio deficiẽs distributionis, vbi certa, ac determinata quãtitas, puta vnius aurei vnicuiq; Canonico præsenti tribui mãdatur, sed ea applicãda sit Ecclesiæ; vt postasios ex eodẽ Cou. ibidẽ ostẽdimus, cũ quo ẽt hoc ipsũ tũc de mũ admoniuimus procedere, cũ distincti sunt reditus Eccl. a reditib. ac prębẽb. mini

35 strorũ. Limita 3. vt ea 3. pars fructuũ, ac reditũ, quæ ex dignitatib. psonatib. ac officijs

cijs in Eccl. Cathedrali b. vel Collegiatis exiſtẽtib. detrahitur ab Epis, deſignato ab iſſ dẽ cuilibet proprio officio, & ſeruitio vi decreti Tri. Cõc. ſeſſ. 21. c. 3. de refo. ſi deficiat ex eo qa ſeruitiũ illud impletũ nõ fuerit; non ipſis Canonicis, ſeu Collegis accreſcat, ſed fabr. Eccl. aut alteri pio loco ab bitrio Epi applicãda ſit, vt eo. c. aperte de-
36 cernitur. Limita 4. † vbi eſſet cõſuetudo, ꝙ nõ accreſceret intereſtẽtib. ſed in Eccl. vtilitatẽ cõuerteretur, put decisũ fuit in Delf. teſte Fr. Marc. dec. 882. n. 6. 7. p. 2. dicẽte, eã cõſuetudinẽ eſſe in Eccl. S. Andreæ Gratianop. idẽ docet gl. recepta d. Clẽ. 2. de æt. &
37 qual. id ipsũ quoq. † cõcedẽs ſtatuto Eccl. ꝙ & late tradit Fr. Monal. cõſ. 27. n. 4. Alias aũt huius reg. & concl. tũ ampliationes, tũ et limitatiõ. ſeqq. cõcl. latius, ꝓſequemur.

II. Cõcl. Diſtributiones, quas cleric. Eccl. Collegiatæ excõicatus amittit, iuxta ea, q̃ docuimus ſup. 2. p. huius trac. q. 15. cõcl. 1.
38 Iure accreſcẽdi † cæteris collegis accedũt. ita Abb. in c. paſtoral. §. verũ. n. 22. Dec. n. 7. Vgol. de cẽſ. tab. 2. c. 12. in princ. n. 3. & alij
39 DD. magis cõiter, qua rõne idẽ † dicẽdũ eſt de hæretico occulto, q & ipſe pp hæreſim excõicationẽ incurrit; nã diſtributiones ab eo pceptæ interim, donec cũ retẽtione beneficij abſoluatur, cæteris accreſcũt, vt in ſpecie reſpõdit Nau. cõſ. 29. de præb. vol. 1.
40 idẽ quoq; de † ſuſpẽſo in ſpecie docet gl. d. Clem. 2. verb. pars dimidia, de æt. & qual. & ord. præf. & Cle. 2. verb. ſuſpẽſus, de vi. & honeſt. cler. vbi inter cæteros Bonif. de Vital. n. 9. Fel. in c. Apoſtolicæ. n. 13. de exceept. Dec. d. §. verũ, nu. 7. & poſt alios Pet. Surd. tra. de ali. tit. 1. q. 82. n. 16. idẽ aſſerẽs de excõicatio. Ratio aũtẽ vtriuſq; eſt, quia nõ videtur congrua ratio diſcriminis aſſignari poſſe, cur regulariter locum habeat ius accreſcẽdi in diſtributionum portione deficiẽte pp ſimplicẽ nõ intereſſentiã, non aũtẽ in portione excõicat, & ſuſpẽſi; ꝙ pariter omnino deficit pp nõ intereſsẽtiã; nihil. n. intereſt quo ad hoc, an ex libera volũtate quis diuinis offic ijs non interſit, an pp excõicationẽ, aut ſuſpẽſionẽ. Idẽ vero
41 eadẽ planè rõne † dicẽdũ quoq; eſt de interdicto, put eũ excõicato, & ſuſpẽſo hac in re æquiparat inter ceteros Doct. Vgol. d. tab. 2. c. 12. in princ. nu. 3. & licẽt quoad principalẽ cõclusionẽ in his omnibus a nobis ꝓpoſitã ipſe aliter ſẽtire videatur; tñ in effectu ſolũ ponit illã diſtinctionẽ, q̃ afferũt Cou. d. n. 7. Card. & alij d. Clem. 2. de æt. & qual. quãq; nos retulimus, & partim ſecuti ſumus prec. cõcl. paulõ ante mediũ. Hoc aũt, ꝙ dictũ eſt de interdicto, multõ
42 magis † dicẽdũ eſt de diſtributionib. quæ tẽpore interdicti dũ diuina officia ianuis clauſis celebrãtur, & cũ alijs moderationibus, de quibus in c. fi. de ſent. excõ. in 6. diuidũtur; nã q diuinis officijs eo tpe non interfuerint, diſtributiones amittere debẽt ſicut pderẽt interdicto nõ extãte, vt cauetur d. c. fi. §. adijcimus ꝓterea, & latius nos explicuimus d. 2. p. huius tra. q. 16. concl. 1. atq; adeo debet quoq; eo caſu, ac tpe habere locũ ius accreſcẽdi, ſicut regulariter id habere locũ interdicto nõ extãte ſupra docuimus. Eadẽ quoq; rõne idẽ ſtatuẽdum
43 eſt † de depoſito, degradato eo, q priuatur beneficio, irregulari, & notorio peccatore in caſibus, in q̃bus ſup. d. 2. p. q. 17. oſtendimus, hos oẽs amittere quotidianas diſtributiones; nã in ijs quoq; caſibus diſtributiones, que his adimũtur, cæteris accreſcũt cũ ijs tñ moderationibus, ac reſtrictionib. quas ibidẽ adhibuimus: nã quib. caſib. vel nõ amittũt, vel recuperãt ſaltẽ ꝓ parte diſtributiones rõne victus neceſſarijs, aliaue de cauſa, in ijs ẽt locũ non habebit, quoad eſtectum ſaltẽ, ius accreſcẽdi, ſicut ꝙ ſup. hac ipſa 2. cõcl. dictũ eſt de excõicato, ſuſpenſo, & interdicto, erit declarandum ex
44 ijs, quæ dict. 2. part. quæſt. 15. adduximus. Præterea eadẽ rõne † ius quoq; accreſcẽdi locũ hẽt quoad eas diſtributiones, quę abſẽti ſine iuſta, & legitima cauſa tributę, & cõceſſę ſũt ẽt p colluſionẽ, aut remiſſionẽ, aliãue pactionẽ ꝓhibitã, de quo in q. preced. nã ee ipſo iure accreſcũt alijs interẽſtib. q hmõi pactioni, remiſſioni, colluſioni, vel ꝓhibitioni, ſeu cõceſſioni aſſẽſi nõ fuerint, niſi ex cõſtit. Eccleſię ꝓbatis alteri debeãtur; ꝙ ſi oẽs cõſẽſerint, ita tũc vſibus Eccleſię addictę, & applicatæ intelligũtur iuxta ea, q̃ ſtatim ſeq. cõcl. in ſimili oẽdemus; atq; ita reperi cõſtitutũ a Med. Conc. Prou. 1. ſub tit. generali de miniſtris Eccl. & diuin. offic. & ſpeciali cõia de Miniſtris ad fi. & Cõc. 4. p. 2. ſub tit. de diſtribut. ad fin. verſ. ſi vero vlla cuiuſuis generis. deniq; id ipſum, vt nimirum portio deficiens adiſtributionum accreſcat cæteris Colle-
45 gis, locum † quoq; habet in ijs caſibus, in

quibus

quibus clericis Ecclesiæ Collegiatæ, eas amittit ex eo, quod se non promouet, vel non habet animum se promouendi intra annum ad ordinem requisitum, iuxta latiùs adducta par.2.cap.19. concl.1. limit.2. & 3.vt in specie sentit Garz. tract. de benef. par.3.cap.4.nu.56.atque etiam in similib. & signanter in illis, quib. propter simoniâ amittit clericus quotidianas distributiones, quos casus latiùs prosecuti sumus d.1.par.huius tract. quæst. 18. vt in specie docet inter cæteros Nauar.in Manual.Cõfess.cap.25.num.123. & nos admonuimus d.quæst.18. concluſ.4. ad fin. quod tamen limita specialiter † in simoniaco confidentiali; nam hic, sicut cæteros fructus, ita etiã fortasse distributiones restituere debet Camerę Apostolicæ, aut super ijs cum eadem componere, vt latiùs tradidimus, d. quæst.18. concl.3. atque adeo in ijsdem nullatenus eo casu locum habere poterit ius accrescendi.

Tertia, & postrema Conclusio. Ius accrescendi locum † habere non potest, si nullus ex Ecclesiæ ministris diuinis officijs interfit, sed omnes quotidianæ distributiones, quæ eis dandę forent, si præsentes fuissent, ad Ecclesiam pertinere debent eique applicanturiita Gemin. d. cap. vnico §.statuimus, num.5, Franc. num.3. de cler.non resid.in 6. Couar.d.lib.3.variar.resol.cap.13.num.7.in princ. Hier. Gig.consil.144.num.30. & decisum fuit in Rot.Roman.teste Cassad.decis.vnic.num.3.sub titul.de cler.non resid. Ratio est, quia non dantur distributiones, neque accrescunt ni si interessentibus, vt hąc ipsa quæst. concluſ.1.& alibi sæpe ostendimus, applicari autem debent Ecclesiæ, quæ debito seruitio fraudata est, arg.tex.in cap.si Canonici de off.ordin. in 6. vbi id ipsum statuitur in casu iniustæ, & minùs canonicę factæ cessationis a diuinis, immo & idem statui videtur vbi iusta, & canonica fuerit cessatio; tunc enim vult Summus Pontifex eos, qui causa fuerunt cessationis, teneri Canonicis ad interesse ratione seruitij Ecclesiæ subtracti, quod interesse aliud esse non potest, quam quotidianarum distributionum, quas percepissent ratione seruitij, quod Ecclesię prestitissent, vt latiùs explicauimus supr.2.par.huius tract. que-

48 stion.16.concluſion.2. Idem † autem, quod in hac concluſione proposuimus, multò magis dicendum est, vbi vniuersum Capitulum interdictum sit siue ob causam in iure expressam, siue quia pensionem, aut quindennium non soluit; interim enim singulares clerici illius Capituli, cum interesse non possunt diuinis, vt d. quæst.16. concluſ.1. ostendimus, neque etiam perci pient distributiones, sed eæ conuertendæ erunt in Ecclesię vtilitatem. Aliud verò
49 statuendum puto, cùm † Ecclesia ipsa interdicta est propter pollutionem, maximè per modicum tempus, vt ead. concl.1. satis demonstrauimus. Præterea idem, quod paulò ante diximus, vt nimirum
50 † locum non habeat inter Canonicos, cæterosq. Ecclesiæ Collegiatæ clericos ius accrescendi, seu non accrescendi, tunc etiã procedere existimo, cùm portio desicit postquam semel est legitimè, & iure quæsita, sed propter aliquod delictum (quod tamen a iure siue communi, siue speciali non habeat annexam huiusmodi priuationem, sed pœna arbitraria puniendum veniat) clericus aliquis ea portione, postquam est legitimè quæsita, priuatur; nam tũc hæc ipsa portio non alijs Collegis accrescet, seu non decrescet; sed eam in causam cedet, cui iudex, seu superior, qui priuationis sententiam fert, illam applicare voluerit. Ratio illa est, quia regulariter non habet locum ius accrescendi quoad portionem deficientem, vbi ea iam semel legitimè fit quæsita, vt supr hac ipsa quæstion.præmiſſ.2.in fin. ostendimus. Quod si iudex nulli expressim applicet, tunc adhuc probabiliter puto, censeri eas distributiones iam perceptas applicatas esse locis pijs, quæ habentur loco fisci, per ea, quæ tradunt Couar.lib.2.var.resol.cap.9. num. 9.cum seq. & Diaz in Prax.Crim. Canon.c. mihi 142. vbi etiam Lopez in addit. si illas tamen quæstię sint per reum, sed adhuc non percepte, nisi aliud exprimatur, puto collegis accrescere. Dixi autem, cui a iure communi, vel speciali non sit annexa hu-
51 iusmodi priuatio; nam † si aliquis clericus delictum aliquod vel committendo, vel omittendo admiserit, propter quod de iure communi, vel etiam speciali siue consuetudinis, siue statuti tum synodalis, tum par-

particularis alicuius Ecclesiæ eo ipso priuatus existat, aut etiam priuari mendetur distributionibus quotidianis (quos casus quoad ius quidem commune colligere licet ex his, quæ passim in hoc tract. scripsimus, & præcipuè quæst. seq. & 2. par. ferè per tot. & ipsi collegimus infr. hac 3. part. quæst. vlt. conclus. 1. quoad diœcesim verò, ac prouinciam Mediolanensem, cui potissimum deseruire hac in re debebamus, pariter simul redegimus dict. q. vlt. concl. 2.) tunc, cum in consequentiam dumtaxat criminis ijs priuetur eo iure iubente, omnino locum habebit ius accrescendi; nisi tamen † illo ipso iure siue communi, siue speciali inducatur, ac decernatur, vt cæteris collegis non accrescant, sed alteri causæ applicentur; nam tunc ius illud seruandum erit. ita in specie Glos. d. Clem. 1. Verb. pars dimidia, de stat. & qualit. & ord. præfic. quam ibi Doct. magis communiter sequuntur, nec non Franc. d. cap. vnico, §. statuimus, n. 4. de cler. non resid. in 6. 52

Denique pro complemento huius quæstion. de iure accrescendi quotidianarum distributionum, si quis a me petat, vbi ea Capitulo accrescant in casu resignationis Canonicatus vel simpliciter, vel ad fauorem; quando nam eidem Capitulo accrescere incipiant. Posui autem casum in resignatione; quoniam de casu mortis nulla esse potest difficultas, quin statim post obitum Canonici Canonicis interessentibus accrescant, cum mors omnia soluat, §. deinceps, Auth. de nupt. collat. 4. cum simil. idque apertè colligitur ex traditis supr. hac ipsa 3. par. quæst. 3. concl. 2. & 3. necnon quæst. 5. concl. 3. Pariter ferè nulla est difficultas in casu, quo ceteris interessentibus distributiones accrescunt ob censuram incursam, iuxta ea, quæ sup. 2. par. quæst. 15. passim, & hac ipsa quæst. concl. 2. adduximus: censura enim incursa secum trahit executionem; vnde nec per appellationē suspenditur, cap. adhæc, quoniam, & cap. pastoralis, §. verum, de appellat. c. is, cui, de sent. excom. in 6. & pœna quælibet spiritualis ipso iure irrogata absque vlla declaratione incurritur, vt post alios ex cōmuni trademus quæst. seq. concl. 2. Quare statim post incursam a Canonico censurā locus fiet iuri accrescendi. 53

Quoad casum igitur propositum resignationis, cum ea duplex sit; alia pura, seu simplex, quæ ad nullius fauorem, & absq. vlla conditione fit; alia, quæ fit ad fauorem alicuius siue absolutè, ac simpliciter, siue ex causa permutationis, aliaue conditione adiecta; vt latè post alios tradit Flamin. Paris. tract. de resign. benef. lib. 1. quæst. 2. ferè per tot. & quæst. 3. vbi nu. 5. & multis seqq. illud præcipuum discrimen inter vtrumque affert, & satis comprobat, quòd simplex statim abdicat ius a resignante sita, vt remaneat sine titulo colorato, & possessione ciuili, ac naturali: conditionalis verò non abdicat ius a resignante, nisi adimpletis conditionibus; & in specie, nisi beneficium resignatum acquiratur resignatario; vt idem latiùs ostendit, num. 47. 48. 49. & 56. vsque ad 65. vbi id singulariter limitat, nisi sciens nulliter resignasset. Cum hæc inquam ita sint; Si agatur de resignatione pura, & simplici, 54 † locus non erit iuri accrescendi, dummodo diuinis interfit, nisi post præstitum à resignante contentum, & admissam per Papam, vel Ordinarium nam vsque tunc resignationem sic resignans potest distributiones percipere, & non vltra. Id sanè de fructibus beneficij fusè tradit Paris. d. lib. 1. quæst. 6. a num. 10. ad 20. & colligitur ex ijs, quę idem adducit quæst. 7. à num. 1. ad 8. vbi probat, huiusmodi resignantem non posse incumbere possessioni post admissam renuntiationem, & præstitum consensum; necnon ijs, quę ex eod. Paris. d. quæstion. 3. quoad hanc puram resignationem paulo ante attulimus. Quod autem dictū est de fructibus idem quoque statuendum est de quotidianis distributionibus, cum nulla in hoc sufficiens discriminis ratio inter vtrumque possit assignari; in distributionibus enim quoque iure percipiendis titulus saltem coloratus, & possessio requiritur, vt satis constat ex cap. dilectus, il 1. & cap. pro illorum, de præben. cum ibi not. & suis concord.

In resignatione verò conditionali, vel 55 permutatione; † quámuis fructus beneficij, seu præbendę debeantur resignanti vsque ad præstitum consensum in Camera, vel Cancellaria Apostolica, in antea verò debeantur resignatario, vel compermutanti;

mutantẽ, vt pluribus oſtendit Hier. Gonzal.ad reg.8.Cancell.Gloſ.15. §.2. à num. 40.ad 52.& Pariſ.d.quæſt.6.à num.38.vſq; ad 78.vbi ſatis probabiliter docet, immo talem reſignantem poſſe fructus percipere vſque ad habitam notitiam præſtiti cõſenſus per procuratorem,etiam in conſcientia,quia poteſt præſumere, quòd Superior noluit reſignationem admittere, vel procurator non reſignauit, aut pars non curauit,ex Rebuf.conſ.22.nu.19. Prob. in add. ad Monach.cap.2.num.30.de renunt.in 6. arg.l.ſed & ſecus 6.ſi abſenti,ff.pro ſoc.tamen diſtributiones quotidianas percipere poterit hic reſignans conditionaliter, donec reſignatarius plenè acquirat Canonicatum,eiuſque poſſeſſionem capiat, vel per eum ſteterit, quò minus eam capiat, aliaue conditiones in reſignatione appoſitæ impleantur; atque adeo tunc dumtaxat locus fiet iuri accreſcendi. Probatur; Tum quòd,vt ſupr.ex Pariſ.d.quæſt.3.oſtẽdimus,in reſignatione conditionali non abdicatur ius à reſignante, antequam beneficium acquiratur reſignatario, & conditiones impleantur: Tum eo, quod idem Pariſ.d.quæſt 7.nu.9.latè tradit, huiuſmodi reſignantem poſſe inſiſtere poſſeſſioni beneficij vſque ad captam à reſignatario poſſeſſionem. Ideo autem ego addidi, vel per eum ſteterit, &c.quoniam hæc à iure æquiparantur, cap.commiſſa,5.annus,de elect.in 6.cap.licet Epiſcopus,de præben. eod.lib.& Extrauag.execrabilis, 5.qui verò deinceps,eod.tit.in commun.Ratio verò diſcriminis hac in re inter fructus præbendæ,ac diſtributiones quotidianas eã eſſe poteſt,quòd fructus pendentes & medio tempore percepti inter conſenſum,& captam à reſignatario poſſeſſionem ipſi reſignatario debentur,vt poſt alios tradit, ac ex communi reſoluit Pariſ. d. quæſt. 6. num.60.& 68.vſque ad 73.iunctõ num.79. ob eam præcipuè rationem,quòd hi requirent ſolum dominium,& titulum, vt conſtat etiam ex traditis priùs per eum num. 44.cum aliquot ſeqq.& Couar. lib.3. var. reſol.cap.13.in princ.neque aſſiduum Eccleſiæ ſeruitium exigunt, vt patet ex ijs, quos idem refert, ac ſequitur num. 3.in diſtribution b. verò quotidianis magis attenditur poſſeſſio,& perſonale, idemque aſſiduum Eccleſię obſequium,iuxta cuius ratam eæ debentur, vt ſatis colligitur ex adductis per nos ſup. 1.par.quæſt.1.ad fin. & hac 3.par.quæſt.4.concl.3.Iam verò ex his finis ſit preſenti quæſt.

SVMMAE RERVM.

1 *Eccleſia,Eccleſaſticaq; perſona poteſt pœnam imponere,legemq;pœnalem condere. Item pœnam à ſtatuto, aut conuentione partiũ appoſitam exigere; num.1.& ibi,quod lex humana etiam laica poteſt ſtatuere pœnã ſubeundam ante ſententiam.*

3 *Lex humana quomodo definiatur.*

4 *Lex humana alia purè moralis, alia purè pœnalis,alia mixta.*

5 *Lex moralis tantum quomodo definiatur.*

6 *Lex pœnalis tantum quæ ſit.*

7 *Lex mixta,hoc eſt, moralis; & pœnalis ſimul quęnam ſic.*

8 *Lex pœnalis quatenus pœnalis non obligat ad culpam; non ſoluit tamen obligationem ad culpam per priorem legem inductam; num.9.*

10 *Pœna propriè non dicitur, niſi quæ imponitur propter culpam. Aliquando tamen pœna dicitur priuatio alicuius boni ex cauſa; num.11.*

11 *Pœna quoad cauſam materialem diuiditur in ſpiritualem,corporalem, & realẽ.quoad cauſam efficientem alia eſt a iure communi, alia ſpeciali,alia ab homine inductæ; num. 13. quoad finalem alia inſtigitur ad vindictam,alia ad medicinam; num.14. quoad formalem alia abſoluta, aliã conditionalis; num 15.*

16 *Pœna quoad formam, ſeu cauſam formalem multiplex.*

17 *Lex, ſeu Canon ferendæ, & lata ſententiæ longè differunt inter ſe, & diuerſos pariunt effectus.*

18 *Lata, vel ferenda ſententia per quæ verba inducatur,remittiuè.*

19 *Verbum,aut participium præſentis temporis regulariter, & in dubio inducit canonem latæ ſententiæ, niſi alia verba eius conſtitutionis inducerent ferendam; nu.20.*

21 *Verbum præſentis temporis imperatiuum directum ad iudicem ſignificat ferendam ſententiam. ſecus ſi non importet miniſterium hominis; num. 22. Vel ſi addantur dictio-*

dictiones omnino importantes latam sententiam ; num.23. Aut imperetur iudici, vt declaret incursam pœnam;num.24.

25 *Verbi præsentis Imperatiui in reum directa important latam sententiam.*

26 *Tiraquell. & aliorum error, dum verba pleraq; præsentis Imperatiui inter verba futuri temporis connumerant.*

27 *Verbum præteriti temporis regulariter importat latam sententiam Idem de participio eiusdem temporis.num.28.*

29 *Lex imponens pœnam per verbum præsentis, vel præteriti temporis veniens ad interpretationem legis veteris quando importet latam,vel ferendam sententiam.*

30 *Verba præsentis,vel præteriti temporis important ferendam sententiam vbi subiecta materia,vel alia iura id suadeant.*

31 *Verbum,quod neque actionem, neque passionem significat, cuiusmodi est Verbum substantiuum,inducit canonem latæ sententiæ.*

32 *Verbum substantiuum iunctum participio præteriti temporis inducit latam sententiam.etiamsi iungatur in futuro:num. 33. nisi aliud subiecta materia, vel alia iura suadeant;nu.34.vbi etiam, quod lata sententia inducitur ex verbis irritantibus.*

35 *Dictiones importantes latam sententiam quæ sint,& nu.seq.*

36 *Dictiones remouentes omnem dilationem important latam sententiam, licet iunctæ sint; verbo futuri temporis.Et quæ illæ sint; nu.37.Nisi tamen iungantur verbis necessariò requirentibus dilationem;nu.38.idem etiam de dictione, ipso iure, & similibus ; num.39.*

40 *Verba quædam inducentia latam sententiam.*

41 *Verbum, & participium futuri temporis regulariter importat canonem ferendæ sententiæ, Nisi alias lex penalis esset elusoria: nu 42. aut superueniret alteri idem planè disponenti;num.43.*

44 *Verbum futuri temporis geminatum inducit canonem latæ sententiæ.Et quomodo id procedat;nu.45*

46 *Verbum futuri temporis prolatum a testatore inducit latam sententiam.*

47 *Verbum futuri temporis inducit latam sententiam quando ex alijs verbis eiusdem constitutionis id appareat. vel etiam ex alijs iuribus num.48.*

49 *Verbum futuri temporis priuans aliquem ratione status incompatibilis inducit latam sententiam.*

50 *Verbum futuri temporis iunctum participio præteriti temporis inducit canonem latæ sententiæ. Et iunctum verbo, quod suapte naturæ est latæ sententiæ;num.51.*

52 *Verba futuri temporis declaratoria an importent latam,vel ferendam sententiam.*

53 *Verba comminatoria inducunt ferendam sententiam;nisi iungantur alijs importantibus latam sententiam;nu.54.*

55 *Reus post commissum crimen in quotuplici statu considerari possit.*

56 *Lex pœnalis continens ferendam sententiam non obligat etiam in conscientia reum ad eam subeundam ante sententiam; neque condemnatio retrotrahitur ad diem commissi criminis;num.57.*

58 *Condemnatio fructuum retrotrahitur ad diem commissi criminis vbi fiat vi canonis latæ sententiæ.*

59 *Lex pœnalis continens latam sententiam non obligat ante sententiam declaratoriam commissi criminis, vel pœnæ incursæ. Et quæ sit ratio;num.60.*

61 *Pœna spiritualis,& censuræ ipso iure irrogatæ obligant ante declaratoriam.*

62 *Pœnæ ipso iure appositæ per modum conditionis,maximè ante statore,obligant ante declaratoriam.*

63 *Lex priuans dominio ipso iure, obligat ante declaratoriam.*

64 *Lex pœnalis continens latam sententiam obligat ante declaratoriam, vbi de huiusmodi mente legislatoris,appareat.*

65 *Mens legislatoris volentis legem continentem latam sententiam obligare ante declaratoriam ex quibus colligatur*

66 *Lex pœnalis latam sententiam continens non requirit condemnatoriam,sed solum declaratoriam criminis commissi.*

67 *Executio iudicis non requiritur in lege pœnali irrogante pœnam ipso iure saltem vbi iudex in declaratoria condemnaret ad aliquid agendum, quod non contineret lesionem corporalem;num.68*

69 *Condemnatio facta in declaratoria ad diem commissi criminis retrotrahitur.*

70 *Appellans a declaratoria pœnæ incursæ non tenetur pœnam subire donec de viribus appellationis cognoscatur, vel aliàs declaratoria in iudicatum transeat.*

71 *Pœna*

71 *Pœna amissionis distributionum ipso iure a canone injicta subcunda est ante declaratoriam, & num. seq.*

72 *Pœna etiam ipso iure imposita non incurritur, nisi declarante eo, ad cuius favorem imposita est.*

73 *Fructus beneficij, & distributiones pendent quodammodo a liberalitate Summi Pontificis, & sunt in eius potestate.*

74 *Amissionis distributionum pœna irrogata etiam eo ipso ab inferioribus Summo Pontifice non est subeunda ante declaratoriam.*

75 *Beneficia conferuntur a Papa sub ea conditione, vt si munera sibi incumbentia non obierint, fructus, & distributiones quotidianas amittant; & ibi, an attentionem exteriorem diuinis officijs non exhibeni distributiones amittat ante sententiam.*

76 *Mulctæ, & pœnæ amissionis distributionum quotidianarum clericis impositæ in Provincia Mediolanensi, remissiuæ.*

77 *Punctatoris officium circa quotidianas distributiones, remissiuæ.*

78 *Dividendi quotidianas distributiones ratio, remissiuæ.*

An, & quando pœna amissionis Distributionum quotidianarum sub eunda sit ante sententiam. Quæstio VII.

QVONIAM quæ hucusque egimus in hoc tractatu de quotidianis distributionibus, maximè verò in in 2.& 3.parte, ad earundem distributionum amissionem pertinent, de qua nihil ampliùs in alijs post hanc consequentibus quæstionibus dicturi sumus, præter illa, quæ infra quæst.fin.afferemus, dum sum matim omnes ferè causas recensebimus, ex quibus clericus amittit distributiones quotidianas: ideo, antequæm ad aliam transeuntes, hanc materiam hoc loco egre diamur, agendum erit in præsenti quæst. de pœna amissionis, seu priuationis distributionum; an nimirum, & quando ea subeunda sit ante sententiam, vel certè expectanda sit ipsa sententia, seu declaratio, & officium iudicis, ac Superioris. Pro cuius quæstionis resolutione quædam necessario præmittenda sunt, sine quibus illa aut rectè intellegi, aut perfectè decidi, ac terminari non potest.

Præmitto igitur primo, posse Ecclesiã, 1 Ecclesiasticamq; personam † non solum pœnam imponere, seu legem pœnalem condere, vt aperte colligitur ex Apostolo 2.ad Corint.13.prædico, quoniam si venero iterum, non parcam, & rursus, vt non præsens duriùs agam secundum potestatem, quam dedit mihi Dominus; pluribusque comprobant communiter Doct. passim, & inter cæteros nouissimè Ludou. Carbon.in tract.de legib.lib.8.disput.2.posit. 1.& 2.vbi dicit; hanc doctrinam esse vniuersè receptam, & certissimam; de fideq; præterea tenendam, quod huiusmodi leges pœnales iustè ferantur, sed etiam † pœnam a iure, vel statuto, aut conuentione partium impositam exigere, vt constat ex cap.in antiquis, & in cap.in legibus, 12.q. 2.cap.decenter, 89.dist., & cap.dilectis, de arbitr.cum alijs plerisque simil.relatis per Glos.& Doct.In cap.fraternitas, 12.quæst. 2.vbi id adstruunt; quod etiam facit Nanar.in comentar.ad idem cap. fraternitas, num.1.vbi eum tex.qui aduersari videtur, explicat, & intelligit de quadam conuenientia, non autem de necessitate, aut mero iure; atque adeo verbum illud, oportet, exponendum esse pro, docet, vt in l.1.iuncta Glos. quæ ad id allegat alia iura, ff. de iust. & iur. alias verò solutiones afferunt Glos.& Doct.d.cap.fraternitas. Quin immo potestas humana, siue laica, siue Ecclesiastica legem pœnalé statuere potest obligantem ad pœnam in foro conscientiæ subeundem etiam sine vlla iudicis sententia, vt inter cæteros pluribus comprobat doctissimus vir Alphonsus de Castr.in erudi tissimo tract.seu commentario de potest. leg.pœnal.lib.2.cap.5.per totum; præsertim ex Apostolo Rom.13.

Præmitto secundò, legem humanam, 3 quæ definiri potest, † lex, seu ordinatio rationis ad bonum commune, ab homine qui curam communitatis habet, promulgata, prout constat ex S. Thom. communiter recepto 1.2.quæst.90.art.vlt. & Nauar.dict.cap.fraternitas, num. octauo, & num.nono, & in cap. erit autem lex, 4. distinction. diui † in legem pure moralem, purè pœnalem, & mixtam; prout diuidit

4

dunt inter alios Alphonſ. Caſtr. d. tract. de poteſt. leg. pœnal. lib. 1. cap. 9. & Carbon. d. lib. 8. diſput. 1. ad fin. quam etiam diuiſionem defendi poſſe putat Nauar. d. cap. fraternitas, num. 23. & quatuor ſeqq. Lex
5 moralis tantum † definitur a Caſtr. d. cap. 9. & Nauar. d. num. 23. & 26. eſſe illa, quæ dictat aliquid eſſe faciendum vel non faciendum, nulla adiecta pœna; qualia dici poſſunt omnia præcepta Decalogi, præceptũ de audienda Miſſa diebus feſtis. cap. Miſſas, de conſecr. diſt. 1. de ieiunando certis temporibus cap. quadrageſima cum ſeqq. de conſec. diſt. 5. & tot. tit. de obſeruat. ieiun. & alia ſimilia ſexcenta. Lex tantum
6 pœnalis † eſt, quæ nihil dictat eſſe faciendum, vel non faciendum, ſed tantum impo nit pœnam facienti aliquid, vel non facienti, qualis eſt lex. 1. C. de mendicant. valid. lib. 10. quæ ponit pœnam mendicantibus validis non prohibendo eis mendicare, ac quales dici poſſunt eſſe quamplures canones, qui habentur 30. diſtinct. Lex denique mixta, nimirum pœnalis ſimul, &
7 moralis, † eſt, quæ vtrũqi facit, nempe quæ dictat hoc, vel illud eſſe faciendum, vel nõ faciendum, tranſgreſſori pœnam adijciẽdo, qualem habemus in c. cum in cunctis, de elect. vbi Epiſcopis præcipitur conſecrationis ſuſceptio, & Parochis, atque Archidiaconis ad ordines promotio pœna negligenti conſtituta, necnon in cap. ad reprimendam, & cap. irrefragabili, de offic. ordin. cap. omnis vtriuſq; ſexus, de pœnit. & remiſſ. Clemen. 2. de ætat. & qual. & ord. præfic. Clem. 2. de vit. & honeſt. cler. cum alijs innumeris iurib. quæ recenſere
8 ſuperuacaneum eſt. Lex autem pœnalis, licet † quatenus pœnalis non obliget ad culpam, neque cenſeatur inducere aliquam obligationem ſiue præcepti, ſiue prohibitionis, vt late, & optime probant Alphonſ. Caſtr. d. cap. 9. & Nauar. d. cap.
9 fraternitas, num. 23. & ſeq. tamen † non tollit obligationem ad culpam per priorem legem inductam, vt ſatis comprobant Caſtr. d. lib. 1. de poteſt. leg. pœnal. cap. 10. & Nauar. d. c. fraternitas, num. 28. ſeqq.

Præmitto tertio, quod, licet proprie
10 loquendo, & communiter † pœna non dicatur, niſi quæ imponitur propter culpam, vt auctor eſt D. Auguſt. lib. 1. retractat. cap. 9. quem ſequitur Carbon. d. diſput. 1. verſ. tertium notan. & ante eum Caſtr. d. lib. 1. de poteſt. leg. pœnal. c. 3. & a Iuriſtis, & Canoniſtis it a accipia-
11 tur in tit. de pœn. tamen pœna* aliquando dicitur priuatio alicuius boni nulla etiam præcedente culpa, non ſine cauſa tamen, vt patet in interdicto, irregularitate, & ſimilibus, & admonet Carbon. loc. cit. & diſput. 5. fere per totam, Nauar. d. c. fraternitas, num. 11. & tribus ſeqq. Gloſ & Doct. in cap. renouantes, 22. diſt. cap. 2. de conſtit. & cap. ſine culpa, de reg. iur. in 6. Pœna vero, quatenus ſub legem humanam pœnalem cadere poteſt, quo ad cau-
12 ſam materialem attinet, diuiditur † communiter in ſpiritualem, corporalem, & realem; ſpiritualis eſt, vt excommunicatio, ſuſpenſio, interdictum, & irregularitas animam afficiens; corporalis, vt mors, & mutilatio, quæ corpus; realis, vt priuatio bonorum, beneficij, vel fructuum, quæ res ipſas externas afficit. De corporali pœna nihil agendum nobis eſt in hac quæſt. ſed tantum de reali, & aliquid de ſpirituali. Reſpectu autem cauſæ efficientis † alia
13 eſt pœna iure communi, alia ſpeciali, alia ab homine inducta; quoad cauſam finalẽ
14 † alia infligitur ad vindictam & ſuppliciũ delicti, alia ad medicinam. Deniq; quoad
15 cauſam formalem † alia eſt conditionalis, hoc eſt, quæ imponitur ſub modo, & conditione, vt plurimum appoſitis a teſtatore; ſicut, cum teſtator relinquit alicui, vt quippiam faciat, alias perdat legatum; ita poſt Panormit. communiter receptum in c. Raynaldus, verb. adijciens de teſtam. admonet Nauar. in Manual. Confeſſ. cap. 25. num. 118. alia eſt abſoluta, quæ a principe imponitur propter delictum
16 commiſſum alia etiam eſt † poſitiua, & egens aliqua actione, vt ſubeatur, prout eſt exilij, ſolutionis certæ quantitatis. alia priuatiua; hæc rurſus, alia bonorum acquirendorum, alia acquiſitorum; & hęc duplex; alia enim priuat bonis proprijs cuiuſmodi ſunt patrimonialia, & ſimilia, alia bonis a Rep. vel Principe gratuito conceſſis, qualia ſunt beneficia, officia, & alia huiuſmodi. Item ratione formæ, ſeu cauſæ formalis ipſius pœnæ, ſeu le-

gis

gis pœnalis, alia pœna est, quæ imponitur ipso iure, hoc est, quę ab ipsa lege infligitur; alia est infligenda a iudice, lege tamen mandante, vt infligatur; priorem vocant canonem latæ sententiæ, posterio
17 rem vero ferendę sententiæ: distantq; † maxime hæc duo inter se, longeque diuersos effectus pariunt, vt latißimè probat inter cæteros Tiraq. in repet. leg. si vnquam, Verb. reuertatur, a num. 268. vsq; ad 463. C. de reuocan. donat. Dubitatur autem sæpißimè, per quæ verba inducatur canon latæ, & per quæ ferendæ sententiæ; de quo aliquid nunc dicendum est.

Præmitto igitur quarto, quædã esse verba legi pœnali appositæ continétia, & importantia ferendam, quędam vero latã sen
18 tentiam. Quã rem, † quoniam si prosequi vellemus, nedum longum, sed pene infinitum esset, sufficiet hoc loco quasdam regulas afferre remittendo in reliquis lectorem ad nonnullos Doct. latius hanc materiam pertractantes, nimirum ad Alex. in Apotill. ad Bar. in l. Imperator, ff. de iurisfic. Barbat. in cap. si diligenti col. 37. cum septem seqq. de for. comp. Fel. in cap. Rodulphus, num. 24. vique ad 34. de rescript. Alphons. de Castr. d. tract. de potest. legpœnal. lib. 2. cap. 6. & septimo, Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 21. vique ad 265. & nouissimè Ludou. Carbon. d. tract. de legib. lib. 8. disput. 6. per totam, Vgol. mox citan. & alios.

19 Prima igitur regula sit. Verbum, † aut participium præsentis temporis, regulariter, & in dubio est canon latæ sententiæ, ita Glos. in l. si quis maior, Verb. infamia, iuncto tex. in Verb. notatur, C. de transac. quam sequuntur ibi Bart. Bal. Salic. Paul. Castr. & alij; & melius alia Glos. in l. si quis in tantam in Glos. magna versic. quare to quæro, vbi Bartol. & vterque Ang. C. vnde vi, aliique quamplurimi, quos ad id referunt, & sequuntur Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 21. & 22. Alph. de Castr. d. cap. 1. versic. tertia regula & cap. 6. vers. quarto modo lex pœnalis, & c. & Carbon. d. disp. 6. ad si. Restringitur autem primo
20 hæc regula, † nisi alia verba eiusdem constitutionis pœnalis, quæ verbo præsentis temporis vtitur, inducerent ferendam sententiam; nam tunc illud verbum præsentis temporis non importaret latam sententiam. ita post Sal. in l. postea quam, C. de pact. in specie moner Tiraq. d. Verb.
21 reuertatur, nu. 23. Restringitur 2. † in Verbo præsentis temporis Imperatiui modi, quod ad iudicem dirigitur, vt si dicatur, excommunicetur, priuetur, amoueatis & similibus nam tunc importat solum ferendam; ita Castr. d. cap. 1. vers. tertia regula late Vgol. de Centur. Eccles. tab. 1. c. 9. §. 6. num. 7. & Carbon. d. disput. 6. versic. tertia regula; ratio est, quia huiusmodi Imperatiuum importat aliam personam, nimirum iudicis, vt pœnam infligat; qua-
22 re secus erit, † si verba huiusmodi imperatiua non significent aliquod ministeriũ hominis, seu iudicis, prout est verbum, subiaceat, incidat, incurrat ita Carbon. loc. cit. qua ratione idem dicendum est de verbo, sit; idem Carbon. supr. versic. septima regula, & late Tiraq. nullam tamen huius rationis mẽtionem faciens, d. Verb. reuertatur, num. 180. & seqq. de hoc autem verbo substantiuo latius infra dice-
23 mus in reg. 3. Vel si † cum verbo Imperatiuo ad iudicem directo adhibeantur aliæ dictiones, quæ cogãt ad interpretãdũ de sententiã lata; vt, si dicatur, ipso iure excludatur, ipso iure priuetur, vt docet Carb. d. versi. tertia regula; de quo tamen dubito
24 per eaquæ dicemus infra reg. 4. ad si. Vel et † si verba hæc imperatiui modi dirigatur qui dam ad iudicem, sed ei præcipiatur, vt declaret, reum incurrisse pœnam; nã tũc important latam sententiam; ita Carbon. & optime dict. disput 6. post medium,
25 versic. prima regula. Vel denique † vbi verba huiusmodi Imperatiua ad ipsum reum diriguntur, vt si lex dicat, soluat, abstineat, ieiunet, & similia ita & optime Carbon. d. versi. tertia regula; ita etiam sentit post alios Tiraq. d. verb. reuertatur,
26 num. 61. quamuis, dum † tam ibi, quam a nu. 145. vique ad 240. verbum, incurrat subiaceat, priuetur, & alia huiusmodi quamplurima præsentis temporis modi Imperatiui inter verba futuri temporis connumerat, eundem cum alijs plerisque errasse, manifeste constet, vt bene adnotarunt Carbon. d. versic. tertia regula, & Alphons. Castr. loc. cit. Tertio restringitur hæc prima regula de verbo præsentis temporis

poris omnibus ijs modis, quibus verbum præteriti temporis, de quo in sequenti regula dicemus, à nobis limitabitur; eaſdem enim vtrumque verbum, quod ad hanc rẽ pertinet, reſtrictiones admittit, vt optimè admonuit Tiraq.d.Verbo reuertatur, n.22.

Secunda Regula. Verbum præteriti tem
27 poris † regulariter eſt latæ ſententiæ. ita Glo.in l.iubemus nulli, §. œconomus, vbi Bart.& Bald.C.de ſacroſ.Eccl.& alij, quos referunt,& ſequuntur Caſtr.d.ca.1.Carb. d.diſp.6.verſ. octaua regula, & latiſſimè Tiraq.d.verb.reuertatur, num.32. Idemq;
28 dicendum † de participio eiuſdem temporis Carbon.d.ver.octaua regula,& poſt Gloſ.in auth.Caſſa.in princip. C.de ſacroſan.Eccleſ.& l. ſi quis maior, verbo, priuatus, vbi Bart. colum. vltim. & Salicet. col.1. C. de tranſact. alioſque quam plurimos tradit Tiraq.d.verb.reuertatur, num. 33. Fallit autẽ primò hæc regula ſimul cũ
29 præcedenti,† niſi lex, quæ pœnam imponit per verbum præſentis, vel præteriti tẽporis veniat ad interpretationem legis veteris, quæ eandem pœnam imponit, ſed nõ ipſo iure; nam tunc, ſi quidem poſterior lex aliud aliquid noui afferat, canonem ferendæ ſententiæ inducet, non autem latę-ita Aret.in cap.2.per illum tex.innc̃ta Gloſ. Verb.ſequeſtratus, de for. compet. & poſt Aret. Tiraq.d.verb.reuertatur, nu. 34.& 35.dicens ſecus eſſe, vbi poſterior lex pœnalis nihil aliud noui inducat; nam tunc, ne ſuperuacanea videatur, ſed aliquid noui addat, canonem latæ ſententiæ iuxta propriam verbi naturam afferet. Fal-
30 lit ſecundo,& generaliùs, vbi † per alia iura, ſeu ex ſubiecta materia conſtaret, quod verba præſentis, vel præteriti temporis etiam prægnantia, & in materia ſtricta eſſent ferendæ ſententiæ; ita poſt Abb.d.c.2.de for.compet.Salic.d.l.cum poſteamq; C.de pact. Dec.in l. quoties idem ſermo,ff.de reg.iur.& alios tradit Tiraq.d. Verb.reuertatur,nu.26.& duob.ſeqq.

Tertia regula. Verbum, quod neque actionem, neque paſſionem importat, cuiuſmodi præcipuè eſt verbum ſubſtantiuum, ſum, es, eſt, vt ſi dicatur, ſit
31 infamis, anathema ſit, † inducit Canonem latæ ſententiæ. ità Carbon. dict. diſputat. 6. verſ.ſeptima regula, & de verbo, ſit, docet Gloſ. in cap. ſi quis ex clericis, vbi Innoc. & Imol. de vit. & honeſt.cleric. alijque quamplurimi, quos refert, & ſequitur Tiraquell. dict. verb. reuertatur, num. 180. idque multò magis
32 † ſine vlla dubitatione procedit vbi verbum, ſit, iungatur participio præteriti temporis, vt ſi dicatur, ſit excommunicatus, ſit priuatus, vt latè, & optimè oſtendit Tiraq.d.verb.reuertatur, num. 184.& 185.
33 ſed & idem dicendum erit, † ſi huiuſmodi participio præteriti temporis addatur idem verbum ſubſtantiuum in futuro, vt ſi dicatur, crit excommunicatus, & priuatus,&c. nam tunc adhuc ſignificat, & inducit canonem latæ ſententiæ, vt apertè ſentiunt Tiraq. dict.num. 185. & Carbon. d.verſ.ſeptima regula, dum ad id referunt ſententiam P. Nigidij antiquiſſimi,& celeberrimi Grammatici lib. 24. Commentarij Grammaticorum apud Gellium lib. 17. c. 7.dicentis, verba, eſſe, & erit, quando per ſe ponuntur habere, atque retinere tempus, ſuum, quando verò præterito iunguntur, vim ſui temporis amittere, & in præteritum concedere, &c. Secus autẽ
34 dicendum erit, † ſi ex ſubiecta materia, aut ex alijs iuribus appareat, eſſe ferendæ: nam tunc, etiam ſi verbum, ſit, iungatur preterio, adhuc inde nõ inducitur canon latæ, ſed tantum ferendæ ſententię, vt poſt Imol.& Abb.d.c.2. de for.compet. & Fel.d.c.Rodulphus nu.31.verſ. ſit excõmunicatus, de reſcript tradit in hac ſpecie Tiraq.d.verb.reuertatur, num. 183. Ad hãc tertiam regulam refertur illa, quam conſtituit, & latiùs comprobat, ac declarat Alphon.de Caſtr.d.lib.2. cap. 7. verſ. quinto modo cognoſcitur, vt nimirum lata ſententia ſignificetur per verba irritantia, vt per illa irritum ſit, & inane, viribus careat irritamus,& ſimilia.

Quarta regula. Vbi adeſt aliqua dictio denotans latam ſententiam, tunc proculdubio inducitur canon latæ ſententię; cu-
35 iuſmodi præcipuè † illæ ſunt, ipſo iure, ipſo facto, eo ipſo, ſeu hoc ipſo; ita Fel.d. cap.Rodulphus, num.33. ad fin. Carbon. dict. diſput.6. verſ.prima regula, latiſſimè Alph. de Caſtr. dict. l. 2. de poteſtat. legal.penult.cap.ſexto, verſ. primus, & certiſſimus modus, Tiraq.dict.verb. reuerta-

tur, num. 142. & duob. seqq. Idem dicendum de illis verbis, auctoritate nostra, seu auctoritate huius legis, vt adnotauit Carbon. d. verfic. prima regula; & post alios Tiraq. d. verb. reuertatur, num. 132. Idem quoque de dictionibus remouentibus dilationem, quales sunt statim, confestim, ex tunc continuo: sine mora repente, illico,
36 protinus idq; licet † iunctæ sint verbo futuri temporis, vt de his omnibus tradit Carbon. d. disput. 6. versic. sexta
37 regula, & † de dictione, statim, late docet Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 116. & tribus seqq. de dictione, confestim, num. 123. ex tunc, num. 147. de dictione, continuò, num. 124. de verbis, sine mora. 128. in fin. de dictione, repente, num. 126. de dictione, illico, num. 115. denique de dictione, protinus, num. 122. de dictione autem, mox, Carbon. d. versf. sexta regula, & Alphonf. Castr. loc. cit. cap. 7. versf. sextò cognoscí potest, legem, dubitarunt: verùm communis opinio, vno, aut altero excepto, est, quod ex sua natura proprie idem significet, quod illico, aut confestim, importetq; latam sententiam, vt patet ex innumeris ferè Doct. quos ad id recenset, ac sequitur Tiraq. d. Verb. reuertatur, nu. 109. & 111. sed & aliæ dictiones sunt remouentes dilationem, atque adeo inducentes canonem latæ sententiæ, quas enumerat hoc ipsum saris aduertens Tiraq. d. Verb. reuertatur; est enim dictio, incontinenti, de qua num. 114. immediatè, de qua num. 125. extemplo, de repente, e vestigio, incunctanter, indilatè, subitò, citò, desubito, ac tutum, ex continenti; de quibus omnibus, num. 126. & duob. seqq. est etiam dictio, omnino, & penitus, quæ saltem, vbi dubium sit, an sit canon latæ, vel ferendæ sententiæ, & rem claram reddit, vt sit latæ. ita late Fel. d. cap. Rodulphus nu. 34. & de priori dictione fusè tradit Tiraq. d. verb. reuertatur, num. 76. 77. 78. & 81. de posteriori sub. num. 105. & duobus seqq. Atque hæ quidem omnes dictiones inter quam plurimas, quas prosequitur Tiraq. d. verb. reuertatur, tanquam ad legem, & constitutionem pœnalem spectantes, solæ ad quæstionem nostram, quam proposuimus, pertinere videntur; ideo cæteras consultò præmittentes ad alias regulas transibimus, si illud tamen non omittamus quod post alios docet Fel. d. cap. Rodulphus num. 26. & 34. ac Tiraq. d. verb. reuer
38 tarur, num. 112. nimirum, † dictionem, mox, & alias similes, quas paulò ante recensuimus, tunc demum esse latæ sententiæ, nisi iungantur verbis necessariò requirentibus sententiam iudicis, siue ministerium hominis; vt si exempli gratia, diceretur, mox vel protinus condemnetur, vt in l. 2. C. vt lit. pend. vel, ex tunc condemnetur, vt in cap. excommunicamus, §. qui autem, de hæret. & alia huiusmodi, quę ibid. Tiraq. latius prosequitur. Ex quo fit, vt verum sit, quod sup. 3. re-
39 gula ad fin. admonuimus † dubitandum esse de eo, quod dixit Carbon. d. disput. 6. versic. tertia regula, nimirum verba illa, ipso iure excludatur, vel priuetur, & similia esse latæ sententiæ; nam ex ijs, quæ starim diximus, constare videtur, ea esse ferendæ cum dictiones illæ, ipso iure, quæ alias laram sententiam inducunt iungantur verbo significatiui ministerium hominis.

Quinta regula esse potest. Vbi lex ait,
40 † transgressorem non posse absolui à delicto, donec pœnam luerit, vt in cap. Romana, quod est 1. §. procurationes, de cęs. in 6. tunc est canon latæ sententiæ. ita Carbon. d. disput. 6. post medium, versic. tertia regula, cum lex ait; idem quoq. esset, vbi lex diceret, quod transgressor sit obligatus in conscientia ad soluendam pœnam illam. Sic Carbon. ibid. versic. secunda, regula, & Alphonf. Castr. d. cap. 6. versf. secundo modo; & versic. tertio modo constat, subdens huius regulæ non reperiri exemplum in iure communi Canonico, aut ciuili, sed in legibus regni Castellæ. facit tamen aliquo modo text. in capit. commissa, §. cæterum, & fin. de elect. in 6. nec non in cap. vnico §. qui verò, de cler. non resid. in 6. sed expressum locum habemus in Extrau. 2. de simon. in commun. & in Trid. Concil. sess. 23. c. 1. §. si quis autem de reform.

Sexta Regula. Verbum, & participium
41 futuri temporis † regulariter importat canonem ferendæ, non autem latæ sententiæ. Glos. in l. criminali, vbi Bart. Bal. Salic. Ang. & alij; C. de iurisd. omn. iud.

Fel. d. cap. Rodulphus num. 24. 30. & seqq. passim, Abb. & Imol. d. cap si diligenti, de for. compet. latè post alios Tiraq. d. Verb. reuertatur, nu. 39. cum seq. Alph. de Castr. d. cap. 1. vers. secunda regula, & Carbon. d. dispu. 6. in princip. versic. secunda regula.

42 Fallit autem hæc regula primo, † quando alias lex esset eluioria, ita Carbon. ibid. late Tiraquell. d. Verb. reuertatur, num. 43 43. Secundò, vbi † legi, vel constitutioni pœnam imponenti per verbum futuri temporis alia constitutio idem plane disponens superueniret; nam, vt aliquid addat priori, licèt loqueretur per verbum futuri temporis, adhuc induceret canonem latæ sententiæ, ita latè Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 44. & sequen. Tertio 44 † fallit vb. verbum futuri temporis geminaretur; ita ex communi omnium ferè opinione quamplurimis relatis Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 46. 48. 50. & trib. seqq. neminem inquiens se reperisse, qui de hac re dubitaret, præter Fel. cap. vlt. colum. 1. de off. deleg. & Dec. in l. posteaquam post med. C. de pact. cum quibus postea etiam senserunt Alph. Castr. loc. cit. & Carbon. d. versic. secunda regula, pro quibus nonnulla quoque idem Tiraq. num. 47. & 49. adducit, quæ non modicam vim habent. quare pro 45 concordia puto dici posse, quod † si quidem geminatio fiat de verbo non principali significante futurum tempus, aut fiat continenter, nulloq; interposito intervallo temporis, aut orationis, vt si dicatur, erit irritantibus, & cessandis seu fructibus ac distributionibus priuabitur, ijdemq; spoliabitur, procedat posterior opinio, negans; si verò fiat illa geminatio aut in diuerso tempore, aut in eadem quidem dispositione, in diuersa tamen oratione, ac verborum complexione, nonnullis verbis disparatis interiectis, tunc prior opinio affirmans locum habeat. Quarto fallit secundum Tiraquell. d. Verb. reuer- 46 tatur, num. 54. quando † verbum futuri temporis proferatur a testatore, verbi gratia, inquit, si hæres meus molestauerit vxorem meam priuetur hæreditate: tunc enim intelligitur ipso iure, allegat inter alios Bal. in l. 1. col. 7. C. de his, quę pœn. nomin. & Fel. d. cap. Rodulphus, col. 17. num. mihi 24. versic. priuetur, de rescript. Verum admissa pro nunc huius fallentiæ doctrina, fallitur Tiraq. dum verbum hoc, priuetur, & similia recensetinter verba futuri temporis; nam, vt de se patet, & supr. in reg. 1. admonuimus, sunt præsentis temporis Imperatiui mo- 47 di. Quinto fallit, quando † ex alijs verbis ipsius constitutionis vtentis verbo futuri temporis apparet, mentem constitutionis esse, vt inducat latam sententiam, vt post Glos. & Gemin. in cap. qui scuis verbo, fiat, de elect. Fel. d. cap. Rodulphus, col. 19. num. mihi 26. versic. & subdit, & alios docet Tiraq. d. verbo, reuertatur, num. 63. 48 Sexto fallit, quando † ex alijs legibus, & constitutionibus constat, illud verbum futuri temporis esse latæ sententiæ; ita late Tiraq. ibid. num. 64. Septimo fallit, vbi 49 † quis priuatur ratione status incompatibilis; nam tunc semper ipso iure priuatur, ex sententia Bal. in cap. 1. §. qui clericus, per illum text. sit de feud. fuer. cõtrouers. int. domin. & agn. Fel. d. cap. Rodulphus, num. 29. & Tiraq. vbi supr. num. 65. Octa- 50 uo fallit, quando † verbo futuri temporis iungitur participium præteriti temporis; vt, si dicatur, nouerit se suspensum: nã tunc est canon latæ sententiæ. ita Fel. d. cap. Rodulphus, nu. 30. in fin. & post alios Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 70. 71. & duob. seqq. vbi id latius comprob. idemq; 51 est, vbi † huiusmodi verbo futuri temporis iungitur verbum, quod suapte natura est latæ sententiæ, vt si dicatur, nouerit se excommunicationi subiacere; vt post Glos. in c. excommunicationi, & ibi Abb. extra de raptor. tradit Tiraq. sup. num. 75. Nonò fallit secundum Tiraq. d. verb. reuer- 52 tatur, num. 66. quando † verba futuri temporis sunt verba declaratoria; allegat Abb. in capitulo si diligenti, colum. 7. num. mihi 18. de for. competen. qui exemplificat quidem in verbo præsentis temporis indicatiui, dum affert in exemplum, si dicatur, decernimus viribus carere: tamen absolute asserit, sicut Tiraq. intendit, verba, quæ non sonant in præteritum, si sint declaratoria, inducere canonem latæ sententiæ. quamuis autem non videam, quomodo huiusmodi

verba declaratoria, decernimus, declaramus, & similia dari possint in lege, con stitutioneve aliqua, maximè perpetua quę sonet in tempus futurum, dicendo, decernemus, declarabimus, & similia, in persona illius, qui legem fert; poterunt tamen ab eo, qui constitutionem condit, dirigi in iudicem, sub hac forma; iudex declarabit, aut decernet, illum talem pœnam incurrisse: & tunc verum est, quod docent Abb. & Tiraq. quorum opinioni, ijs tamen non relatis; assentitur etiam Carbon. d. disput. 6. post medium, vers. quarta, si legislator. Vel etiam locum habebit hæc fallentia in constitutione temporaria; poterit enim Episcopus statuere in aliquo edicto aliquam pœnam ei, qui aliquod delictum commiserit, cum illa clausula, decernemus seu declarabimus, cum incurrisse, aut subia cere pœnæ a uobis infictæ, &c. quod idem eadem ratione procedet in eo quoque, qui legem perpetuam condit pro tempore, quo ipse viuit, cum pro eo dumtaxat tempore possit decernere, ac declarare, non item post obitum, vt patet ad sensum.

Septima, & postrema regula hæc sit. Quando lex continet verbum comminationis; vt, si dicatur, sub pœna, sub interminatione, sub districtione, sub maledi-
53 ctione, sub anathemate, &c. tunc † est ca non ferendæ sententię. hæc regula traditur a Glo. in cap. 1. de sagitt. in verbo, sub anathemate, alia Glos. in c. sicut il 2. Verb. sub interminatione, de simon. quomodo intelligenda est eadem Glos. in cap. relatum, §. fi. in verbo subdatis, de iurepatron. vbi ad id optimus est text. quem ponderant Io. An. Anchar. Abb. & alij. idem quoque teneuit Castr. d. lib. 2. de potest. leg. pœnal. cap. 1. vers. prima regula, & est communis opinio, prout testantur eam sequentes Tiraq. d. Verb. reuertatur, nu. 254. 255. & 260. & Carbon. infr. Fallit autem hæc
54 regula, quando † simul cum his verbis apponerentur alia importantia latam sententiam; vt, si dicatur, sub pœna excommunicationis, quam statim contraueniendo incurras, quam ipso facto incurras, quam ex nunc prout ex tunc, vel simpliciter, ex nunc proferimus, aut alia similia, vt docet Carbon. dict. disputat. 6. in princip. vers. prima, quando lex, & latè probat Alphons. de Castr. d. vers. prima regula circa medium, ibi, potest tamen hæc generalis regula fallere, &c. Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 259. & 261. quo loco sex quoque alias restrictiones huius regulæ assert, quas, cum ea parum ad rem nostram faciant omittemus.

55 Præmitto quinto, & vltimo, reū † post commissum crimen considerari posse in duplici statu; primo ante sententiam siue condemnatoriā, seu, prout alij loquuntur, inflictiuam pœnæ; vbi pœna non est a iure inflicta, sed per iudicē infligenda; siue declaratoriam cōmissi criminis, & pœnæ incursę, vbi ea iam a iure inflicta est. secundo post huiusmodi sententiam condēmnatoriam, vel declaratoriam, sed ante illius executionem. Similiter condemnatio intelligi potest, quod facta fuerit ita, vt effectum suum fortiatur vel a die commissi criminis, vel solum a die ipsius condemnationis. In his omnibus versabitur huius quæstionis disputatio; ad quam facile erit, ijs, quæ hucusque admonuimus præmissis, respondere; quod, vt dilucidius fiat, id omnes nonnullis propositis. in mediumq; allatis conclusionibus quam breuius fieri poterit absoluemus.

Prima Conclusio. Lex pœnalis continēs
56 sententiam ferendam † non obligat etiam in conscientia reum ad eam subeundam ante sententiam iudicis condemnatoriam. hæc opinio est communissima Theologorum, & Canonistarum, vt testatur Ludou. Carbon. d. tract. de legib. lib. 8. disp. 7, vers. prima positio; quam inter alios tenet S. Thom. 2. 2. quæst. 62. art. 3. & ibid. Caiet. Sot. lib. 1. de iust. & iur. quæst. 6. art. 6. Alph. de Castr. lib. 2. de potest. leg. pœnal. cap. 2. & lib. 2. de iust. hæret. punit. cap. 6. Anchar. & alij in cap. cum secundum leges, de hæret. in 6. atq; hęc conclusio nullam habet difficultatem; ideo enim dicitur ea lex pœnalis continere sententiam ferendam, quia pœna non est a iure inflicta, sed a iudice infligenda; certū est autem, pœnā non esse subeundam antequam infligatur; quare omnino reijcienda est opinio Decij in cap. 1. de constit. & Io. Ferrarij in l. quod a quopiam, ff. de reg. iur. quatenus sine vlla distinctione dicunt, omnes leges pœnales obligare in conscientia ante iudi-

cis

cis sententiam; siue huiusmodi lex contineat ferendam sententiam, siue latam. Sed
57 neque admittenda est eorum opinio, vt sententia iudicis, & condemnatio in casu continente ferendam sententiam retrotrahatur ad diem commissi criminis: in hoc enim differunt, quod fiat ipso iure, vel
58 per sententiam; nam priori casu † tenetur reus ad restitutionem fructuum a die commissi criminis, non autem posteriori, vt latè, & optimè comprobat Tiraq. d. l. si vnquam Verbo, reuertatur, n. 268. & seqq. Cui tamen decisioni non obstat quod supr. 2. par. huius tract. quæst. 17. in 2. præmiss. ex eod. Tiraq. d. Verb. reuertatur, nu. 271. & alijs docuimus, clericum, qui commisit delictum propter quod priuandus sit beneficio, postquam est priuatus, teneri ad restitutionem fructuum, quos percepit a die commissi criminis; primo enim illud procedit in vero crimine, & delicto, propter quod clericus priuandus veniat beneficio, nos autem hic potissimum loquimur de improprio delicto, quod accidit vt plurimam in omittendo, puta quia clericus non seruierit Ecclesiæ, diuinisq; non interfuerit; deinde illud quoque tunc demum procedit, cum clericus ille post commissum delictum nõ seruierit Ecclesiæ, vt eod. loco admonuimus, atq; adeo non tam priuatur clericus ille fructibus propter crimen, seu etiam vigore sententiæ condemnatoriæ, quam quia Ecclesiæ debitum seruitium non præstiterit; quod tamen etiam ibidem temperauimus, nisi delictum illud occultum delinquentem ipso iure ministrare impediret, puta si irregularitatem, aut suspensionem induceret; tunc enim seruienti, & ministranti in officio, quod exercere non poterat, fructus concedendos non esse ostendimus.

Secunda Conclusio. Regulariter loquendo quamuis lex pœnalis contineat latam sententiam, seu pœnam infligat ipso
59 iure; tamen † ea subeunda non est ante sententiam declarationis, seu declaratoriam commissi criminis, vel pœnæ incurix. hæc est communis opinio Doct. Theologorũ, & Canonistarum præter Alphons. Castr. d. lib. 2. de potest. leg. pœnal. cap. 3. & Abb. in cap. 1. de constit. & cap. dilecti, de arbitr. eam enim inter Theologos secutus est S. Thom. 2. 2. quæst. 62. art. 3. ad primum, & expressiùs Caiet. ibid. & in Sum. Verb. pœna, Siluestr. Verb. hæresis 1. §. 13. & Verb. Assassinus, q. 5. Adrian. quodlib. 6. art. 1. Io. Med. C. de restit. quæst. 1. Ledes. Secunda 4. quæst. 15. art. 3. Bart. Med. 1. 2. quæst. 96. art. 4. dubit. 2. Victoria in relect. de Ind. num. 14. Sot. d. lib. 1. de iust. & iur. quæst. 6. art. 6. concl. 1. Ludou. Lopez. tract. de contract. lib. 2. cap. 30. in princip. versic. & quia iam quis instabit, & Ludou. Carbon. d. tract. de legib. lib. 8. disput. 9. ferè per totam, inter Iuristas Nauar. in Manual. de orat. & hor. Canon. cap. 31. num. 49. vbi de communi testatur, idem in Manual. Confess. cap. 23. num. 66. & cap. 25. nu. 118. vbi etiam se ipsum allegat in rubr. de pœn. cuius repetitio apud non extat, & in cap. fraternitas. 12. quæst. 2. cuius repetitionis fragmentum duntaxat habemus, Glo. d. cap. fraternitas, Archid. in cap. cum secundum leges, de hæret. in 6. & in cap. 1. vbi Io. An. de homic. eod. lib. Alex. in l. si quis maior, C. de transact. Fortun. Gars. in tract. de vlt. fin. illat. 18. & post alios Couar. in Epit. despõsal. & matr. par. 2. cap. 6. §. 8. num. 10. & Fel. in cap. audiuimus, de simon. melius d. cap. Rodulphus num. 35. de rescript. Tiraq. d. Verb. reuertatur num. 400. Ant. Gabr. comm. concl. lib. 7. tit. de criminal. concl. 12. num. 1. & Prosp. Farinac. lib. 1. quæst. crim. tit. [illegible] sit. quæst. 11. num. 102. versic. & [illegible] iem euentum, vbi post de comm[illegible] inione testatur allegant ad id ferè c[illegible] tex. in d. c[illegible] cum secundum leges, de hæret. in 6. vbi statuitur, ne bona hæretici occupentur, antequam per iudicem Ecclesiasticum fiat declaratio de crimine commisso. hæc autem dispositio, quæ secundum omnes continet latam sententiam, iure trahenda est ad cæteras pœnales dispositiones, cum hę restringendę sint, sicut fauorabiles ampliandę, c. odia, de reg. iur. in 6. cum ibi not. & suis simil. Ad idem etiam est optimus tex. in l. eius qui delatorem, ff. de iur.
60 fisc. Ratio † autem præcipua huius sententiæ, quam latius prosequuntur præcitati Doct. maximè vero Sot. d. art. 6. ea est, quoniam obligatio legum debet esse conformis naturę, & tolerabilis; sed, si regula-

riter obligarent leges pœnales ad soluendam pœnam ante sententiam iudicis, essent contra ius naturæ : tum quod obligarent vt quis se ipsum proderet ; soluendo enim pœnam manifestaret se reum criminis ; tum quod obligarent , vt quis se ipsum punire, quod est valde graue, & contra naturam pœnę, quæ est, vt ab alio inferatur ; tum denique , quia multæ occurrunt circunstantiæ tam in crimine, quam in persona , quarum ratio habetur à lege, maxime vero habenda est in infligenda poena , à qua quis causa, saltem colorata, & probabilis, excusat, iur. vulg. debet ergo reus aliri, quia forte dignus est remissione vel totius vel partis poenæ; neq; in causa propria debet esse iudex; quare crimen quod puniendum est, prius iudici deferri debet; vnde manauit illud Gregorij in c. sicut sine iudicio, 2 quæst. 1. neminem sine iudicio condemnari debere. Accedat quoq; ad huius rei confirmationem exemplum illud, quod nonnulli Recentiores afferunt. statuta est ipso iure poena confiscationis omnium bonorum hæretico , vt habetur in d. cap. cum secundum leges, de hæret. in 6. cum suis concord. ibi per Glos. & Doct. allegatis ; fuerit aliquis per diem integrum in hęresi, quam signo aliquo exteriori, sed occulto manifestauerit ; sequenti vero nocte idemmet resipiscat ; quis tam iniquus , ac dirus , vel potius mentis expers fuerit, qui dicat , hunc teneri sponte bona suo fisco deferre ? Ex his igitur satis ni fallor confirmata manet regula hæc, quam in hac concl. [illegible] osuimus. Quod si quis contrariæ opinionis argumenta , eorumque solutiones habere cupit, consulat inter cæteros Sot. d. art. 6. concl. 1. & Lud. Carbon. d. lib. 8. disput. 7. qui tamen ea potius afferre debuit d. disp. 9. vbi huius conclusionis argumentum pertractat.

Limitatur autem primo hęc regula , 61 seu conclusio , † vt non procedat in poena spirituali, hoc est irregularitatis , & in censuris . ita Nauar. Castr. & Caiet. loc. cit Sot d. art. 6. concluſ. 2. Lopez d. cap. 30. versic. secundo , quia dici solet , & Carbon. d. disput. 9. versic. secunda posirio , vbi hanc ait esse communem doctrinam , in qua omnes Theologi , & Canonistæ conueniunt . Secundo li- 62 miratur † in poenis ipso iure appositis per modum conditionis maxime a testatore, iuxta ea, quæ supra diximus præmiss. 3. circa medium, & præmiss. 4. reg. 6. fall. 4. nam eæ debentur in foro conscientię ante iudicis declarationem. ita Nauar. d. cap. 25. num. 118. Caiet. in Sum. Verb. poena, Lopez d. cap. 30. versic. igitur alia regula sit, Carbon. d. disput. 9. versic. quar- 63 ta positio . Tertio limitatur † vbi lex in specie priuat dominio bonorum , aut fructuum; ita Nauar. d. cap. 26. num. 118. & late Carbon. d. disput. 9. versic. septima positio. cuius rei exemplum optimum habemus in d. cap. vnico §. qui vero , de cler. non resid. in 6. necnon in Concil. Trid. sess. 22. cap. 3. de reform. & sess. 23. cap. 1. §. si quis autem , & §. eadem omnino , de re- 64 form. Aut etiam, vbi † alias apparet de mente legislatoris, quod obligare velit, vt 65 quia dicat, † nolle expectari sententiam declaratoriam . Ita Lopez loc. mox alleg. Carb. d. disp. 9. in fin. & Nauar. d. num. 118. Siluest. in verb. Emphyteusis q. 2. & verb. Assassinus, in fin. aut si lex adderet poenam, quam infert , soluendam esse in foro conscientiæ, Nauar. d. c. 21. de orat. num. 49. Lopez, & Carbon. ibid. Castr. d. lib. 2. de potest. leg. poenal. c. 5. & Couar. d. 2. par. Epit. desponsal. c. 6. §. 8. num. 10. versic. tertio hinc; deducitur ; aut denique quando priuat bonis acquirendis ; puta, si reddat quem inhabilem ad beneficium, vt satis probat Carbon. d. disput. 9. versic. quinta positio . Quarto limitatur , vt 66 † non requiratur vlla sententia condemnatoria, sed sola declaratoria criminis cõmissi ; ita late inter cæteros Carbon. d. disput. 9. versic. sexta positio , & Sot. d. art. 6. concluſ. 3. Limitatur quinto eadem conclusio, † vt non requiratur executio 67 ipsa iudicis, sed sufficiat declaratoria super crimine, ita Sot. d. art. 6. concl. 5. Fel. in capit. 1. num. 43. de constitut. & Bal. in l. id, quod pauperibus, quæst. 9. C. de Episcop. & cleric. sentireque videtur S. Tho. 2. 2. quæst. 62. art. 2. tandemq; admittit etiam Couar. d. num. 10. versic. secundo infertur , vbi † iudex expressim in 68 declaratoria condemnaret ad soluendum, vel aliquid agendum , quod non contineat corporalem læsionem. Sexto limitatur ,

69 tur, vt † declaratio, & condemnatio in ea facta retrotrahatur ad diem commissi criminis; vt satis probant Carbon. d. disput. 9. versic. nona positio, & Sot. d. art. 6. concl. 4. constatq; ex ijs, quæ diximus supr. 2. part. quæst. 17. 3. præmiss. in fin. Sublimitantur vero hę duę postremæ limitatio-
70 nes, † vbi clericus ab hac declaratoria criminis commissi pœnaq; incurſæ legitime appellauit; nam, cum appellatio suspendat iudicatum, donec causa appellationis cognoscatur, & antequam in iudicatum transeat, poterit clericus pœnam eam à iure inflictam, atque à iudice declaratam non subire: iuxta ea, quæ latiùs tradidimus d. quæst. 17. concl. 3. & quod in specie docet inter cæteros Fel. d. capit. Rodulphus num. 43. de reſcript.

Tertia, & postrema Conclusio. Quamuis pœna amissionis distributionum quotidianarum ipso iure à canone, vel alia Pontificia constitutione inflicta subeunda sit, & obliget in conscientia ante vllam iudicis sententiam; etiam declaratoriam, tamè, si ab inferioribus, puta Synodali constitutione alicuius Ecclesiæ, eiusue speciali statuto infligatur, probabile puto, ante huiusmodi declarationem pœnam hanc
71 non obligare. Prior pars † conclusionis probatur ex tex. d. cap. vnico §. qui verò, de cleric. non resid. in 6. vbi Bonif. 8. statuit, quod clerici Collegiatarum Ecclesiarum, qui aliter de distributionib. ipsis receperint, quam interfuendo diuinis officijs in eisdem Ecclesijs, earum sic receptarum dominium non acquirant, nec faciant eas suas, immo ad omnium restitutionem, quæ contra huiusmodi constitutionem receperint, teneantur: ex quo patet dominium auferri ab ijs, qui diuinis non interfuerint, & transferri in eos, qui interfuerint, quod etiam apertè colligitur ex Trid. Conc. sess. 24. cap. 12. de reformat. versic. distributiones verò: & præterea inducitur quædam inhabilitas ad receptionem huiusmodi distributionum quotidianarum tam in d. cap. vnic. §. qui vero quam in Trid. Conc. d. vers. distributiones maximè quod vtrobique antea expresse mandatur, vt eæ dentur ijs, qui diuinis officijs interfuerint, quod etiam sit in Tridentin. Concil. sess. 21. capit. 3. de reformat. immo etiam in omnibus his iuribus, vt patet ea penitius consideranti, affici videtur ipsum conscientiæ forum, autque adeo succedit Theorica superius posita in præceden. concl. limit. 3. in princip. Neque huic decisioni
72 obstabit, quod † pœna etiam ipso iure imposita nunquam incurritur, nisi declarante eo, ad cuius fauorem inducta est, vt de communi testatur Bonacurs. in commun. conclus. tit. de pœn. post Burſat. consil. 12. num. 48. vol. 1. pœna vero amissionis distributionum inducta videatur ad fauorem aliorum de Collegio, quibus accesserunt; atque adeo videtur expectanda declaratio ipsorum de Collegio; quod velint locum esse pœnæ, primo enim respondetur, non semper distributiones non interessentium accrescere cæteris de Collegio interessentibus, vt patet ex ijs, quæ diximus in quæst. præced. deinde distributiones quotidianæ, & earum amissio principaliter inducta est in fauorem cultus diuini vt satis patet ex d. cap. vnico in princip. adnotauitq; inter cæteros Nauar. in tract. seu Manual. de orat. & hor. Canon. Miscel. 59. ex quo fit, vt, si ab aliquo male perceptæ, seu quæsitę fuerint, non possint remitti, vt ex probabiliori opinione resoluimus hac ead. 3. part. quæst. 5. conclus. 2. Minùs etiam obstat, quod multæ sunt Pontificiæ constitutiones, in quibus pœna ipso iure infligitur, & tamen eas non esse subeundas saltem ante declaratoriam criminis commissi, doicuimus præced. conclus. maximè verò constat ex d. cap. cum secundum leges, de hæret. in 6. respondetur enim primò in ijs non adesse qualitates illas, circunstantias, & coniecturas, quæ adsunt in constitutionibus loquentibus de fructibus, ac distributionibus, quotidianis; & ex quibus paulo ante ostendimus colligi, velle canonis conditorem pœnam subeundam esse, & obligare ante declaratoriam. præterea loquuntur in ijs bonis, quę non processerunt ex liberalitate, neque directè sunt in potestate illius, qui
73 legem pœnalem condidit, prout † sunt fructus beneficij, & distributiones quotidianę, quæ ex beneficio pendent, quod ex liberalitate eiusdem Pontificis mediatè, vel immediatè procedit: & in quo, sicut

etiam generaliter in beneficialibus idem Summus Pontifex pleniſſimam habet poteſtatem, c. 2. vbi Doct. de preben. in 6. cum alijs per nos congeſtis in tract. de Option. Can. cap. 8. quæſt. 1. in 1. ſuppoſ. Hier. Gig. conſil. 144. num. 8. Ex quo patet quoque
74 ratio diſcriminis † inter conſtitutionem pœnalem Pontificiam auferentem ipſo iure fructus beneficij, aut quotidianas diſtributiones, & conſtitutionem inferioris: atq; adeo comprobata manet poſterior pars huius concluſionis; nam inferiores regulariter non habent hanc plenam poteſtatem in beneficialibus, neq; ab ijs procedunt per ſe, & directè beneficia, ſed quatenus a Summo Pontifice ijs permittitur eorumdem beneficiorum diſpoſitio; ſicut per ſe, & independenter procedunt a Summo Pontifice: a quo etiam conferun-
75 tur clericis beneficia † ſub ea conditione, vt eorum fructus, vel diſtributiones eo ipſo amittant, ſi munera ſibi ab eorumdem Pontificum ſanctionibus conſtituta non impleuerint, vt ſatis indicat inter cæteros Lopez d. tract. de contract. lib. 2. cap. 30. verſ. igitur alia regula ſit, in fin. ideoq; locum habet Theorica illa, & doctrina, quam concl. præced. limit. 2. attuliimus de lege pœnali conditionata. Ex hac porrò concluſione, & omnibus præcedentibus ſtatim infertur, eum, qui partem notabilem alicuius horæ, diuiniue officij conſumit in confabulationibus, litterarum perlectione, alterius officij recitatione, voluntaria obdormitione, & alijs huiuſmodi, quæ attentioni ad illam horam, diuiniue officij partem, quæ tunc à Choro obitur, extranea ſunt, neque ſtare cum ea poſſunt; ſi quidem id eo faciat tempore, quo ipſe recitare cum Choro, aut audire recitantem tenetur de iure communi, aut etiam naturali, vel diuino conſecutiuo ad poſitiuum, & commune: iuxta ea, quæ latiùs explicauimus ſupr. 2. par. quæſt. 2. ferè per totam; tunc, ſicut cum omnino non canit, tenetur is pœna amiſſionis diſtributionum ipſo iure irrogatam ante vllam declaratoriam ſubire; etiamſi ea pœna ab aliquo ſtatuto, alioue iure ſpeciali imponatur: tunc enim ſtatutum illud, & ius ſpeciale venit ad declarationem iuris communis, & pœnæ à Papa, hoc eſt, ab eo impoſitæ, qui poteſtatem habet ſuper ijs diſtributionibus, earumq; acquiſitionem impedit. quodſi defectus illi contingant extra illud tempus, putadum Miſſæ Secreta à Sacerdote dicuntur, dum proceſſio habetur, dum aliquæ diuinorum officiorum partes à Cantoribus ſtata modulatione decantantur, aut etiam per ipſos Manſionarios ad lectorilia cantu eo, quem vocant firmo recitantur; cum eo tempore non teneantur iure communi Canonici, & reſpectiuè reliqui Cathedraliũ, vel Collegiatarum Eccleſiarum Clerici aliquid recitare, vbi horam illam priuatim expleuerint, licet pœna aliqua amiſſionis certæ partis diſtributionum per ſtatutum, Synodaleue decretum etiam ipſo iure ijs, qui in huiuſmodi defectus inciderint, impoſita fuerit: eam tamen pœnam non tenentur tunc a ſe ipſis in vllo foro ſubire, ſed expectare poſſunt ſententiam; neq; enim inferiores Papa habent liberam reditnum Eccleſiaſticorum diſpoſitionem, ac poteſtatem, vt ſupra dictum eſt: neq; ius commune, aut naturale ſtatuto illi ſpecialiter, & expreſſe quoad huius pœnæ irrogationem aſſiſtit. Idemq; eadem ratione dicendum erit de huiuſmodi pœna amiſſionis diſtributionum iure aliquo ſpeciali Canonicis, alijsq; impoſita, qui ſubbiretum ad altare, galerum, aut chirothecas in choro detulerint, aliaue ſimilia; quæ neq; cum attentione pugnant, neq; iure communi repugnant, admiſerint.
76 Plures verò huiuſmodi † pœnas, ſeu mulctas amiſſionis diſtributionum in Mediolanenſi Prouincia irrogatas ijs, qui aliqua iure circa diuina officia deliquerint, ſimulque de officio Punctatoris habes in Concil. Prouinc. Mediol. 1. ſub tit. gener. de Miniſtris Eccleſ. & diuinis offic. ſpeciali vero de offic. Punctat. necnon in Concil. Prouinc. 3. ſub tit. de ijs, quæ ad diuin. offic. pertin. ad fin. Conc. 4. ſub tit. de diſtributionib. per totum, & Synod. Dioeceſ. 11. ſub tit. de monit. executionis decret. quæ ad diuin. offic. pertin. ad fi. quibus etiã in locis plura reperies, quæ
77 † ad rationem diuidendi quotidianas diſtributiones pertinent; ad quæ loca pro his omnibus benignum lectorem remiſiſſe ſufficiat, ne libellus hic, qui ad commu-

nem

nem omnium Ecclesiarum vtilitatem prodit in lucem, totus ferè in ijs decretis, quæ ad Mediolanensem Diœcesim, aut Prouinciam dumtaxat pertinent, versari videatur. De mulctis tamen illis, quia proprius ad rem nostram accedant, aliquid dicemus, quæst. vltima huius tractat. cum de causis priuationis, & amissionis distributionum quotidianarum fusius agemus. Nunc vero finis sit huic quæst. & ad reliquas huius 3. part. veniamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Pensio regulariter non imponitur, neque imposita censetur super distributionibus. & quæ sit ratio; num. seqq.*

2 *Pensio regulariter imponitur super fructibus beneficij.*

3 *Pensione passim imposita super distributionib. quotidianis an fraudetur cultus diuinus.*

4 *Pensio imposita super fructibus in continua residentia acquiri solitis an censeatur imposita super distributionibus quotidianis.*

5 *Interessentia, & residentia valde inter se differunt: & ibi, quod pensio detrahitur ante tertiam Trid sess. 21. cap. 3.*

6 *Pensio facilè censetur imposita super distributionibus, si adsit stylus vel consuetudo, quod super ijs imponatur. hæc tamen consuetudo non extenditur de Ecclesia ad Ecclesiam; num. 7. imo neq; de vno ad aliud beneficium; num. 8.*

9 *Pensiones imponere potest Summus Pontifex super distributionibus quotidianis.*

10 *Pensionem impetrans soluit integram annatam.*

11 *Clausula ponenda in litteris pensionis super distributionibus quotidianis.*

12 *Pensio non censetur imposita super mensa grossa, nonnulliq; alijs fructibus distinctis a distributionibus quotidianis, vbi simpliciter imponatur super fructibus, & reditibus beneficij.*

13 *Pensio vbi imponatur super reditibus, prouentibus, juribus, obuentionibus vniuersis beneficij, continet etiam mensam grossam, saltem in subsidium præbendæ. Idem si imponatur super fructibus in continua residentia lucrari solitis: num. 14.*

15 *Optans non diminuit pensionem beneficij pro ea rata, pro qua imposita est super distributionibus quotidianis.*

16 *Mutans beneficium in eadem Collegiata dimittit omnino onus pensionis impositæ super distributionibus quotidianis in totum, vel pro parte.*

17 *Pensio imposita super distributionibus quotidianis an sit aliquando soluenda per Capitulum, vel Collegium, cui illæ tunc accrescunt; & nu. seq. an verò per Cameram; num. 24.*

18 *Distributiones quotidianæ non perueniunt ad Collegium, aut Capitulum, sed potiùs ad singulares de Collegio.*

19 *Pensionem soluere debet dumtaxat qui pensioni consensit, vel, eius successor.*

20 *Pensionem soluere debet is, qui percipit fructus, seu prouentus ratione beneficij.*

21 *Pensionem super distributionibus impositam soluere non tenetur Capitulum, neque aliqua illius persona, vbi is, qui beneficium obtinet grauatum pensione, viueret, sed non non interesset diuinis.*

22 *Pensio quomodo sit onus reale.*

23 *Distributiones dumtaxat quæsitæ per beneficiatum sunt obnoxiæ pensioni.*

24 *Decima, & collecta soluenda de fructibus beneficij an debeant solui ab eo, qui fructus illius anni percepit, licèt antequam soluat, desinat esse beneficiatus.*

25 *Pensio quando sit per Capitulum, vel Collegiatam Ecclesiam vacantem soluenda.*

26 *Pensionarius a quo exiget pensionem impositam super distributionibus quotidianis, si per annum integrum, aut eo amplius vacet beneficium; & num. seq.*

27 *Pensio non soluitur pro eo anno, in quo nulli fructus à beneficiato percipiuntur.*

28 *Successor in beneficio an conuenire possit pro pensionib. decursis. & quid dicendum in beneficiato in absente; num. 29.*

30 *Pensio imposita super distributionibus quotidianis quando soluatur per Capitulum.*

De impositione pensionis super Quotidianis Distributionibus, eiusq; impositionis effectibus. Quæstio VIII.

EXPLICATIS iam in superioribus quæstionibus huius tertiæ partis, quæ est de quotidianis distributioni-

butionibus distrahendis, omnibus ijs disputationibus, quæ ad earundem distributionum dispositionem, & amissionem pertinent, reliquum, nunc est, vt ad illas quæstiones veniamus, quæ de ijs oneribus sunt, quibus eædemet distributiones premi, ac grauari posse videntur, cuiusmodi sunt pensiones, decimæ, subsidium charitatiuum, annatæ, quindennia, quæque omnino ad distractionem distributionum spectant. De decima, subsidio, annata, & quindennio agemus in sequen. de pensione verò in præsenti quæstione disputabimus. In qua duo præcipuè videbimus; alterum erit, an, & quomodo super quotidianis distributionibus imponi possit pensio, alterum de nonnullis huius impositionis effectibus.

Prima Conclusio sit quoad primum caput huius quæstionis. Regulariter pensio
1 † non imponitur, neque imposita censetur super quotidianis distributionibus. ita Quinctil. Mandos. in prax. signat. Grat. tit. de pension. vers. pensiones non dantur, & consil. 15. num. 4. Hier. Gig. cons. 144. num. 9. cum multis seqq. Petr. And. Gamb. tract. de auctor. Leg. de, lat. lib. 6. seu tit. de pension. num. 17. Ioan. Azor. instit. moral. lib. 7. cap. 7. quæst. 2. par. 2. quæ & edita, & a nobis visa fuit post primam huius operis impressionem, Eman. Roder. quæst. regular. tom. 3. quæst. 74. art. 4. vers. tertia ratio est, & Flam. Paris. tract. de resignat. benefic. lib. 6. quæst. 2. num. 29. ad id allegans Oldrad. consil. 118. Ioan. And. in rubric. de concess. præben. Fel. in cap. ad aures col. 13. de rescript. & Rot. Rom. dec. 134. in nou. & 766. in antiq. qui tamen Doct. per Paris. allegati hoc mihi non dicunt, sed solum, quod distributiones non veniunt nomine fructuum beneficij, vel quod non sunt de corpore prabendę, vel denique quod non computantur in valore beneficij, id sanè decisum fuit in ead. Rot. Rom. apud Cęsar. Crat. decis. 116. alias 5. de prębend. num. 4. & 5. cui non obstabit alia dec. eiusdem Rotæ apud Achil. Craff. quæ est 8. sub tit. de pension. aliàs 420. nam, vt inquit Cæs. Craff. d. num. 5. illa decisio Achill. procedit non quidem de iure scripto, sed de consuetudine, & æquitate, quia tunc temporis passim reseruabantur pensiones etiam super distributionibus; quo etiam stylo attento loquuntur, dec. 7. & 8. sub titul. de probat. apud eundemmet Cæs. Craff. quæ apertè concedunt imponi pensionem super distributionibus. Ratio autem præcipua huius conclusionis ea est, quam innuit Paris. loc. cit. latiusque explicat Hier. Gig. dict. num. 9. & seqq. Gambar. d. tit. de pens. num. 18. & duob. seqq. quoniam pen-
2 sio † regulariter imponitur super fructibus beneficij, vt satis probat idem Gig. tractat. de pension. quæst. 39. at verò distributiones quotidianæ neque sunt propriè beneficia, vt in specie respondit Gemin. cons. 85. num. 26. & nos latiùs ostendimus sup. 1. par. huius tract. quæst. 2. circa princip. neq; etiam veniunt nomine fructuum beneficij, vt satis demonstrauimus, dict. 1. part. quæst. 6. neque in eius valore computantur, vt latè tradidimus, dict. 1. par. quæstion. 8. & quamuis etiam pensio imponatur super reditibus, & prouentibus beneficij, vt docet idem Gig. dict. tract. de pension. quæst. 7. num. 1. tamen nos quoque d. 1. par. quæst. 7. docuimus distributiones non contineri nomine reddituum, & prouentuum beneficij. Alteram rationem affert Gig. d. cons. 144. nu. 12. & duob. seqq. quoniam distributiones quotidianę introductę sunt de iure communi in fauorem cultus diuini, vt faciliùs Canonici, & Capellani conueniant ad diuina; quòd nos latiùs ostendimus d. 1. par. quęst. 5. concl. 3. & sunt quędam stipendia, & præmia laborum, personalisq; seruitij, vt tradidimus ead. 1. par. quęst. 1. in fin. & quæst. 4. circa medium. quod si pensiones † regulariter
3 imponerentur super quotidianis distributionibus, fraudaretur cultus diuinus in eo saltem, quòd vix probi viri, & litterati reperirentur, qui huiusmodi Canonicatus, & beneficia pensionibus onusta susciperent, sed ignari, & improbi, qui vel nescirent, vel nollent munus suum exequi, debitumque Ecclesiæ seruitium circa diuinum cultum præstare; præterea is quodammodo distributiones perciperet ratione pensionis, qui seruitium Ecclesię non exhibet, diuinuq; non interest, contra mentem, & expressam dispositionem Sacrorum Canonum statuentium, vt quotidianę distributiones ijs dumtaxat detur,

qui

qui diuinis officijs interfuerint, debitumq; Ecclesiæ seruitium præstiterint, vt in cap. vnico, de cler.non resid.in 6. Clem. 2. de ætat.& qual.& ord.præfic.Trident.Conc. sess.21.cap.3.de reform. & sess.24.cap.12. vers.distributiones verò, cum suis simil.atque adeo denarium diurnum reciperet is, qui non operatur in vinea, ac stipendium qui in Castris Dominicis nó militauit. Am
4 pliatur autem hæc conclusio, † vt procedat etiam si pensio imponeretur super fructibus in continua residentia lucrari solitis; adhuc enim non censetur super distributionibus imposita; nam distributiones dantur ratione interessentiæ, vt supra sæpiùs admonuimus; differt autem valde
5 † interessentia,& residentia, vt decisum fuit in Rot.Rom.teste Cassad. decis. vnic. de cler.non resid.& apud Moed. decis.15. aliàs 182.nosque fusiùs ostendimus d.quæstion.4.ad fin.Porrò, quod generaliter, & absolutè diximus de quotidianis distributionibus, intelligendum quoque est de tertia illa parte fructuum, & prouentuum in distributiones conuersa, seu conuertenda ex decreto Concil. Trid. sess. 21.cap.3. de reformat.vt nimirum pensioni obnoxia esse non debeat, sicut & cæteræ distributiones; sed immo pensio ipsa priùs sit deducenda, quam tertia illa pars detrahatur, & in distributiones conuertatur, ita declaratum audio per Sacram Congregationem, quæ præest interpretationi Trid. Concil.ad d.cap.3. in vna Casalen.in eum sensum, vt tertia pars fructuum prebendæ deducenda intelligatur deductis oneribus, & pensionibns legitimè impositis, quamdiu illa durauerint. quod idem ferè verbis quoad Mediolanensem Prouinciam sancitum fuit in Conc.5.Prouinc. Mediol. part.3.sub tit.quę ad distrib.pertin.versic. tertię porrò partis. Verum hoc ipsum intelligendum est de pensionibus, quæ impositæ reperiuntur tempore detractionis d. tertiæ partis, & conuersionis in distributiones, non quę postea imponuntur, tum quod Conc.& declaratio Congr. vbi adsit loquuntur de impositis facienda est detractio; qualitas enim adiecta verbo intelligitur secundum tempus verbi l.ex facto, ff.de vulg.& pup.& l.Titius, vbi Bar.ff.de test.militum quod si intelligere voluissent de imponendis facilè id dicere potuissent arg.cap.ad audientiam, de decim.& l.vn. §.si verò nemo, C. de ead. toll. tum quòd alias sequeretur, quod portio pensionis dedncenda ex tertia parte iam in distributiones conuersa soluenda esset per Capitulum, cui ea acquiruntur absente illo cuius est reliqua prębenda, contra id, quod infr.concl.3.latiùs ostendemus, tum quia satis id apertè colligitur ex tex. in cap. si propter, de rescrip.in 6. vbi gratia specialis concessa Episcopo de fructibus primi anni non præiudicat statuto, quod eos tribuit fabrice, aut alteri pio vsui, cum alijs per nos alias adductis, dum in hac facti specie pro Capitulo Carnaghi consuleremus, satis etiam facientes Dec. qui cons.156. seu 155. incip. statutum Cathedralis Ecclesię contrarium in simili specie respondisse videbatur.

Limitatur autem primo hæc ead. con-
6 clus. † nisi esset consuetudo, stylus, quod pensiones reseruarentur etiam super distributionibus; ita Achill.& Ces.de Cras. in omnib.decis.superiùs alleg.de qua limi
7 tatione, † si intelligatur, vt hęc consuetudo de vna Ecclesia ad aliã trahatur, ego valde dubito; nam cum hęc consuetudo sit contra ius, vt patet ex supradictis, non debet extendi de loco ad locum, neque de persona ad personam, per ea, quę latiùs tradidimus tract.de Option.can.c.1.num.
8 32.& 34. ex quo † probabiliùs etiam puto, non posse fieri illationem, & extensionem de vno Canonicatu ad alium etiam
9 in eadem Ecclesia. Limitatur 2.quod † potest Summus Pontifex ex ea potestate, quam habet in rebus Ecclesiasticis, imponere pensionem etiam super distributionibus.ita Gig.d. cons.144. num.21. in fin. Paris.d.quęst.2.num. 29. & seqq. Mandos. d.vers.pensiones non dantur, Rot in omnib.ferè decis.supra relatis; & de hoc nemo dubitat; sed neq; dubitare iure potest; cum maximè quotidie videamus huiusmodi pensiones super distributionibus per Summum Pontificem imponi; soluiturq; † ab eo, qui impetrat hanc pensio-
10 nem, in Dataria compositio vnius anni, hoc est, integra annata, vt testatur Mandos.d.vers.pensiones non dantur; vbi etiã
11 asserit † ponendam esse clausulam hanc

in

in supplicatione, (etiam si in solis distributionibus quotidianis, & non nisi præsentibus, & diuinis officijs interessentibus dari, & per eos lucrari solitis, & consuetis,) quod etiam monet Paris. d. num. 29. & 31. quibus verbis puto; statim subsequi verbum, consistant, vt integer sit sensus, & præmitti illa, super reditibus, & prouentibus dicti Canonicatus, & præbendæ, vel similia: hodie verò in litteris reseruationis pensionis super Canonicatibus, & præbendis, loco prædictæ clausulæ, & verborum, vidi apponi illam clausulam, quæ æquipollens est, nimirum, (super Canonicatus, & præbendæ dictæ Ecclesiæ fructibus, reditibus, iuribus, obuentionibus, & emolumentis vniuersis, ac quotidianis distributionibus tibi quoad vixeris & c. quomodo etiam intelligenda est decisio illa, seu declaratio sacræ Congreg. Illustrissimorum Card..ad sess. 21. cap. 3. de refor. Trid. Concil. dum, vt audio, declarauit, distributiones quotidianas, ne tenuiores fiant pensionibus gradari non posse, nisi expressis verbis id fuerit à Sanctissimo concessum. Sublimita vero has duas proximas limitationes, vt adhuc pensio non censentur imposita super distributionibus quotidianis, nisi in subsidium prebendæ, & aliorum fructuum Canonicatus & beneficij, vt aperte sensit Gig. conf. 144. nu. 15. & ibi post Glos. d. in l. stipendia, verb. prouinciæ, & verb. stipendia, C. de execut. rei iud. vbi ad id optimus tex. decernit enim eo loco Imperator, stipendia publica quæ militibus dantur, vendi non debere, nec in solutum dari, nisi in subsidium: certum autem est ex ijs, quę supr. 1. par. quæst. 1. ad fin. adduximus, quotidianas distributiones esse stipendia, quę clericis tanquam militantibus tribuuntur. idem etiam satis voluisse videtur Boer. decis. 226. Burdegal. num. 1. & Roder. d. vers. tertia ratio. Limitatur tertiò, & vltimo, quod, licet regulariter etiam super mensa grossa, & aljs fructibus distinctis quidem à quotidianis distributionis, sed qui dantur ijs, qui intersunt certis temporibus, seu residentibus, non imponatur, nec imposita censeatur pensio, vbi si nnliciter imponatur super fructibus, & reditibus beneficij, aut Canonicatus vt tradit Flam. Paris. d. quæst. 2. num. 32. post Gambar. tract. de auctorit. Legar. lib. 6. tit. de pension. num. 24. vbi refert, fuisse decisum per Rotam in vna Canonicatus Sancti Petri, quod, vbicunque requiritur certum seruitium ad consequendum fructus, super illis non possit constitui pensio: licet inquam regulariter hoc verum sit; nihilomi-13 nus, vbi † pensio imponitur super reditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus vniuersis Præpositurę, vel Canonicatus, tunc imposita censetur etiam super his fructibus, & mensa grossa, quatenus præbenda ad id non sufficiat, vt docet Paris. d. quæst. 2. num. 33. dicens, fuisse ita tentum coram Oradino die 3. Ianuarij 1559. siue quia nomen iurium, prouentuum, & obnentionum aptum sit comprehendere omnes reditus cuiuscunque qualitatis sint, vt ait idem Paris. d. quæst. 2. num. 34. ad id allegans Abb. in c. ad audientiam il 2. de rescript. vbi tamen hoc mihi non dicit; sed probari potest ex ijs, quæ nos adduximus supr. 1. par. huius tract. quæst. 7. & melius in tract. de Decim. cap. 9. num. 78. & 80. siue propter dictionem illam vniuersalem, vniuersis, quæ apta est comprehendere id, quod impropriè aliquo nomine continetur, quodq; alias non comprehenderetur; vt satis ostendimus supr. hac ead. 3. par. huius tract. quęst. 5. conclus. 2. ad. Idem quoque di-14 cendum est, † vbi pensio imponatur super fructibus in continua residentia, lucrari solitis, seu qui dantur residentibus; etenim tunc in subsidium imposita censebitur pensio etiam super mensa grossa, seu illis fructibus, qui dantur ijs tantum, qui residunt, & pro aliquo tempore in Ecclesia interfunt; vt apertè constat ex Rot. Rom. apud Cæs. Crass. d. decis. 116. seu 5. de preben. num. 7. cum duob. seqq. iuncto num. 4. & ijs, quę nos adduximus supr. 1 par. quęst. 3. circa medium, vbi de his fructibus, mensaq; grossa sufficienter egimus.

Secúda Conclusio erit de primo effectu huius impositionis pensionis super distribu-15 tionibus quotidianis. Vbi † pensio imposita sit vel partim, vel in totum super quotidianis distributionibus, tunc qui huiusmodi Canonicatum, aut beneficium in

Ecclesia

Ecclesia Cathedrali, aut Collegiata pensione hac grauatum obtinet, si optauerit ijs casibus, quibus optare potest, non dimittit pensionem pro rata, quæ respondet distributionibus, sed pro ea parte remanet soluenda ab eo, qui optat. Hanc conclusionem satis comprobauimus in tract. de Option. canon. cap. 7. quæst. 3. concl. 3. seu num. 33. cum trib. seqq. vbi eandem conclusionem ijsdem quoq; ferè verbis firmauimus. ita, vt sufficiat ad eum locum candidum Lectoré remittere, ne cogamur idem repetere, videamurq. alibi dicta huc ad implédas membranas transferre, à quo semper abhorruimus. Id verò quod ibidem in fin. dumtaxat attigimus, estq; limitatio quædam ad hanc, & illam conclusionem, hic latius explicauimus; nimirum, quod, vbi pensio imposita est super distributionibus quotidianis in totum, aut pro
16 parte, tunc † si quis, non quidem optet, sed mutet Canonicatum, seu beneficium per receptionem alterius Canonicatus, & beneficij in eadem Ecclesia, omnino pensionem dimittet; ratio autem huius est; nam ideo per optionem non dimittitur pensio imposita super distributionibus, quia tunc eodem Canonicatu retento, atque adeo remanente eodem Canonico, cum pensio sit super distributionibus in defectum præbendæ eò, quia, vt prædiximus, per se imponatur super fructibus beneficij, non mutatur aliquis fundus, aut certum corpus, certiue reditus, qui specialiter sint pensione affecti, eiue obnoxij; solum enim affecti, sunt distributionum prouentus, quatenus percipiuntur à persona illius, qui pensioni cōsensit, eisue successoribus in beneficio, vt d. concl. 3. latius ostendimus; at vero in casu proposito mutatur Canonicatus; atque adeo non dicitur amplius idem Canonicus, & censetur noua persona, cum non tanquam Canonicus, sed tanquam persona extranea hunc posteriorem Canonicatum recipiat; qua etiam ratione d. tract. de Option. cap. 5. num. 12. docuimus, eum, qui cum prius esse Canonicus, postea mutauit Canonicatum per impetrationem, & collationem, non censeri antiquorem, neque præferendum esse in optione ei, qui post primam illius receptionem ante tamen secundam receptus fuit in Canonicum; immo esse præferendum hunc tamquam antiquiorem, quoniam ille verè dicitur nouus, & iunior Canonicus, cum non tamquam Canonicus, sed tāquam extraneus affecutus sit illam posteriorem præbendam, & Canonicatum. In casu igitur nostro, cum hic, cuius Canonicatui, & distributionibus, deficiente, vel non sufficiente præbenda, imposita erat pensio, mutet Canonicatum, & personam Canonici, non dicitur amplius tanquam idem Canonicus, eademq; persona illas distributiones percipere, quæ pensioni obnoxiæ dicebantur; distributiones enim accipére competit ratione Canonicatus, vt ex cap. dilectus il. 1. & c. pro illorum, iuncta Glos. de præben. cum simil. liquido constat; suntq; distributiones accessoriæ ad Canonicatum, vt inter cæteros adnotauit Philip. Prob. in addit. ad Io. Monach. d. c. vnico, de cler. non resid. lib. 6. Verb. victualia in princip. atque adeo nimirum, si nullatenus clericus mutans beneficium amplius tenetur ad illius pensionis solutionem; sed huiusmodi obligatio in totum transit ad successorem in eius Canonicatu; & de hoc nemo iudicio meo iure dubitare potest, sed neque aliquem vsquam vidi dubitantem.

17 Tertia Conclusio. Vbi pensio † in totum, vel pro parte imposita est super distributionibus quotidianis, seu super Canonicatu, ex eo, quia deficiat vel non sufficiat præbenda ad pensionem; licèt vel propter vacationem Canonicatus, vel quia is, qui Canonicatum huiusmodi obtinet, non fit promotus ad ordinem, vel non calleat cantum requisitum, vel aliqua alia de causa etiam sine propria culpa non recipiat distributiones, sed eæ accrescant cæteris de Capitulo, seu Collegio interessentibus, iuxta ea, quæ supr. hac ead. 3. par. quæst. 6. latius tradidimus; tamen probabilius puto, interim, donec iste recipiat distributiones, non teneri Capitulum, seu Collegium ad solutionem pensionis etiam pro rata distributionum, quæ obnoxiæ sunt pensioni. Hoc in specie respondit Nauar. cons. 49. num. 2. sub tit. de præben. alias iuxta Lugdun. impress. consil. 1. num. 2. sub tit. de solut. lib. 3. vol. 1. & quamuis

cons.

conſ. 3. num. 1. eod. tit. dubitare hac eadem de re videatur propter reſponſa duorum Doctorum ſibi tũc exhibita, vt ea perpenderet; tamen ad huc apertè inclinat in priorem ſententiam dicens, quod, niſi prætati Doctores defendiſſent, penſionem prædictam deberi à Capitulo diſtributiones lucrante, fortè decideret contrarium; idemque probat tribus rationibus, quas ſimul cum aliis ab eodem d. conſ. 1. allatis ad comprobationem noſtræ huius concluſionis iam lubet diligentius ponderare, & latius, quam ipſe fecerit, explicare; ex quibus quædam probant, Capitulum ipſum non teneri ad ſolutionem huiuſmodi penſionis, quædam etiam quoad ſingulares perſonas ipſius Capituli. Idem etiam apertè ſatis ſentit Io. Guttier. lib. 1. canon. quæſt. cap. 1. à nu. 120. ad 123. quem refert Proſp. Aug. in addit. ad Steph. Quarant. in Summa Bullar. Verbo, diſtributiones quotidianę, ad fin. licèt ipſe Proſp. contrariæ ſententiæ adhærere videatur; in quam etiam allegat Hier. Gonzal. in Comment. ad Reg. 8. Cancell. Gloſ. 5. 5. num. 44. & ſeqq. qui citat Creſcent. deciſ. 3. de ſolut. & Rot. in vna Burgen. penſionis 29. Aug. 1591. & Rom. penſionis 4. Iunij 1593. Sed quamuis magna ſit Rotæ Romanę auctoritas: quia tamen non facit ius; neq; neceſſaria, ſed tantum probabilis eſt; nec rationes, quę à Gonzal. ex. dd. deciſ. allegantur, contrarium propoſitæ à nobis concl. perluadent, vt ex earum ſolutione patebit; at verò noſtram ſententiam coniuncunt rationes, quas pro ea iam nos aggredimur afferre, ab eadem recedere non poſſumus, tanquam veritatis magis, quam priuatę auctoritatis amatores maximè cum eadem Rot. Romana contrarium poſtea ſenſerit, dum coram Illuſtriſſ. bo. me. Seraph. die 19. Aprilis 1602. vt in eius deciſ. 1429. nu. 3. & 4. ex alia deciſ. 1. Martij eiuſdem anni coram Pamphilio, & Gig. de penſion. quæſt. 63. num. 2. tenuit, quod onus penſionis non tranſit ad alium ob ſolam bonorum translationem, ſed tunc demum, ſi transfertur, vel mutatur titulus beneficij. Prima igitur ratio, quam affert Nauar. d. conſ. 1. eademq; eſt cum ſecunda, 18 quam adducit d. conſil. 3. illa eſt, † quia in caſu propoſito nihil de diſtributionibus quotidianis peruenit ad Capitulum; ſed illæ totæ, & vniuerſę perueniunt ad ſingulares de Capitulo, ijsque accreſcunt, qui nunc plures ſunt, tunc pauciores pro numero interſtentium, vt ſatis colligitur ex d. cap. vnico. §. ſtatuimus. de cler. non. reſ. in 6. ibi, Canonicis, ac alijs beneficiatis, & clericis Eccleſiarum ipſarum, qui eiſdem officijs in ipſis Eccleſijs adfuerint, tribuantur; conſtatque ex ijs, quæ latius tradidimus ſupr. hac 3. par. quæſt. 6. fere per totam: certum autem quoque eſt, aliud eſſe Capitulum, aliud ſingulares de Capitulo, vt pluribus inter cæteros oſtendit Fel. in cap. eam te, de reſcript. & ſatis probat tex. vbi Doct. notant; in c. fin. de præbend. lib. 6. Secunda ratio Nauarri d. conſil. 1. eadem fere cum prima, quam affert d. conſ. 3. ea eſt, quia penſio huiuſmodi impoſita eſt ſuper diſtributionibus quærendis ab eo, qui obtinet Canonicatum, illudue beneficium in Collegiata Eccleſia, quod ea penſione grauatum eſt, illuſue ſucceſſore, non autem quærendis à tertio, vt patet ex litteris Apoſtolicis, quæ ſuperinde ex- 19 pediri ſolent, obligantibus † ad hanc penſionem ſoluendam eum ſolum, qui conſentit reſeruationi, eiuſque ſucceſſorem; Capitulum vero neque eſt ille beneficiatus, qui conſentit huiuſmodi reſeruationi penſionis, neque illius beneficiati ſucceſſor. hæc autem ratio probat non ſolum quoad Capitulum Canonicorum, Collegiumue beneficiatorum, ſed etiam quoad ſingulares de Capitulo, & d. Collegio; nam ij quoque, vt ſinguli, neque conſenſerunt reſeruationi penſionis, neque ſunt ſucceſſores illius Canonici, ſeu beneficiati, qui reſeruationi conſenſit. Tertia ratio Nauarri, & poſtrema ex allatis per eum d. conſ. 1. quæ hoc ipſum probat de ſingularibus perſonis de Capitulo, & Collegio, & qui- 20 dem optima, eaeſt; quia ille † tenet ad penſionem impoſitam ſuper fructibus, ſeu reditibus, & prouentus alterius beneficij, qui huiuſmodi prouentus percipit ratione ipſius beneficij, vt tradunt Abb. Fel. & alij in c. ad audientiam ti 2. de reſcript. & Gig. d. tract. de penſion. cum alibi ſæpe, tum maximè quæſt. 39. & ratio manifeſta eſt; nam, ſi alicui locentur; aut vendantur reditus, & prouentus illius beneficij,

ficij, proculdubio is non tenebitur ad pensionis solutionem sed ille, qui beneficium pensione grauatum obtinet: in casu autem huius nostræ conclusionis mihi prædictarum distributionum peruenit ad singulares de Capitulo, & Collegio ratione illius Canonicatus, qui pensione oneratus est; sed tantum ratione suarum Dignitatum, Canonicatum, & beneficiorum, ratione quorum diuinis interfuerunt, & illis distributiones prædictæ accreuerunt, attenta absentia, seu non interessentia aliorum, propter quam etiam maiorem ipsi laborē in ipso diuino, Ecclesiæq; cultu subierunt. Quartam quoque rationem adducit idem Nauar. d. consil. 3. est q; ex ijs, quas ibi adducit, tertia, nimirum, quod illi singuli de Capitulo in casu proposito non videntur acquirere illas distributiones eo vero, & proprio iure accrescendi, de quo in l. re communiter ff. de legat. 3. sed de eo, quo d. cap vnico de cler. non resid. in 6. statuitur, vt distributiones tribuantur interessentibus. Verum, præterquam quod sup. hac ea. 3. par. quæst. 6. ostendimus, vt plurimum habere locum verum ius accrescendi in portionibus deficientibus quotidianarum distributionum; adhuc non video, quam vim habeat hæc Nauar. ratio; nam qui contrariam opinionem tueri volunt, vim in eo non faciunt, quod prædictæ distributiones vacante Canonicatu, & bene ficio cæteris de Capitulo, & Collegio accrescant; sed ꝙ ab eos quoquomodo perueniant, vt patet ex ratione illa, quam sibi ipsi primo loco obijcit idemmet Nauar. d. consil; 1. cui mox; cum eodem satisfaciemus. Melior ergo est illa ratio, quam sibi obijcit Gonzal. d. §. 5. num. 50. quod, si Capitulum, vel eius personæ tenerentur d. casu ad pensionem, minueretur cultus diuinis; qui tamen, quantum fieri potest, augeri debet, vt constat ex cap. fin. de rescript. in 6. & cap. pen. de constit. & alijs per nos adductis, 1. par. quæst. 9. concl. 1. initio, & ipsum Gonzal. d. Reg. 8. §. 6. proem. num. 44. & ob id inuētæ sunt distributiones, vt d. 1. par. quæst. 5. concl. 3. satis ostendimus. nam, cum tum propter interessentiam diuinorum, tum propter alia sacra munera ad diuinum cultum pertinentia distributiones quotidianæ tribuantur, vt ex d. cap. vnic. de cler. non resid in 6. Clem. 2. de æt. & qual. Concil. Trid' sess. 21. cap. 3. & sess. 24. cap. 12. de refor. & alijs docuimus 2. par. quæst. 2. & 3. negari autem non possit, quin, vbi aliquis Clericus distributionum capax mortuus est, aut abest ab Ecclesia, reliquorum labor in frequentius obeundis a singulis hebdomadarij, aliisq. sacris muneribus, necnon etiam crebrius adeunda Ecclesia, ne Chorus ministris psallentibus, quiq. diuinis interfint pro debito numero destituatur; inde sequitur, vt, quod etiam sup. quæst. 6. concl. 1. attigimus, hæc maior portio illis iure accrescendi pro maiori labore debeatur, arg. cap. fi. & ibi Glos. 7. q. 1. cum alijs alleg. per ipsum Gonzal. d. Reg. 8. Glos. 4. num. 17. & 154. ex quo corruit eius responsio d. Glos. 5. §. 5. num. 50. & 51. non diminuit ex sua nostræ contraria opinione diuinum cultum, cum talis pensio non absorbeat omnes distributiones Canonicatus, vt Canonicus inseruiens nihil acquirere possit. Gig. de pension. quæst. 4. num. 2. quo fit, vt quod ratione seruitij eidem acquireretur, propter non seruitium, vel mortem acquiratur inseruientibus, & non vltra. nam cum his cesset ea portio maior distributionum, cessat etiam Ecclesiæ propter humanam imbecillitatem illud maius seruitium; & sic Ecclesia propter aliorum quoq; absentiam destituitur. Melior etiam est illa ratio, quam postremo loco affert idem Nauar. d. consil. 3. num. 1. ad sua. a similli, & identitate rationis, iuxta tex. in cap. dudum 1 2. de elect. cum sim. de quibus per Euerar. & Bellon. in loc. & argum. a simil. Certum est enim, quod † neque Capitulum vniuersum, neque singuli Canonici tenerentur soluere pensionem constitutam super fructibus, & distributionibus alicuius Canonici, vbi ille beneficium possideret, sed non inseruiret Ecclesiæ, vt communis vbique praxis & consuetudo optima legum interpres docet: idem igitur dicendum est illo mortuo, vel non possidente beneficium; cum non videatur cōgrua diuersitatis ratio assignari posse in vtroq; enim casu distributiones accrescunt seruientibus.

Sed neque obstat huic nostræ pricipali conclusioni Achilles contrariæ opinionis quod

22 quod nimirum pensio † sit onus reale, vt satis constat ex tex. in cap. nisi essent, vbi Glos. pen. de præben. cum alijs, de quibus per Gig. d. tract. de pension. quæst. 39. cum seq. & 43. Crescent. decis. 3. num. 1. de solut. necnon Flamin. Paris. d. tract. de resignat. benefic. lib. 6. quæst. 2. nu. 98. cum autem res transire debeat cum onere suo, cap. si quis laicus, 16. quæst. 1. & cap. ex litteris, de pignor. cum simil. & succedere in onere quicunque succedit in commodo, l. secundum naturam; ff. de reg. iur. cap. qui sentit, eod. ti. tin 6. debet quoque onus pensionis transire ad Capitulum, seu saltè ad singulares de Capitulo, ad quos perueniunt ipsæ distributiones, quæ eidem pensioni obnoxiæ sunt, eaque affectæ. Respondetur enim primo, pensionem non tam esse onus reale fructuũ, & redituum beneficij, quam ipsius beneficij; ita vt obligatio soluendę pensionis transeat ad quemcunque transit beneficium, vt ex eodem Gig. d. tract. de pension. q. 44. num. 2. Paris. d. tract. de resignat. benef. lib. 1. q. 8. num. 22. 27. 30. cum seqq. alijsq; Doct. nos docuimus in trac. de Option. can. c. 7. q. 3. concl. 1. num. 30. tenuitq. in specie non semel Rot. Rom. vt in decis. 1429. Card. Seraph. superius alleg. quare, cum in casu proposito Canonicatus, & beneficium non transeat ad Capitulum, seu Collegium, neque ad singulares illius personas, non debet quoque transire ipsa pensio, eiusq; onus reale. Respondetur secundò cum Nauar. d. cons. 1. nu. 2. ad fin. de solut. negando præ-

23 dictas distributiones, quæ nunquam fuerunt quæsitæ per vllum Canonicum, seu beneficiatum, esse oneratas illo onere pensionis; quia ad summum illæ tantum, quæ essent lucrifactæ per beneficiatos potersit esse affectæ, & obligatæ illo onere, iuxta solemne dictum Ludou. Rom. cons. 388. ferè per totum, de quibus non sunt illæ, quæ accreuerunt illis de Capitulo, & Collegio propter absentiam, seu non interessentiã Canonici, & beneficiati; illas enim non acquisierunt ratione beneficij illius, quod vacat, sed ratione propriorum Canonicatuum, & beneficiorum iuncta d. absentia, maioreque labore, quem propter eam ipsi subeunt, vt supra dictum est. Minus obstat, quod Gemin. in cap. presenti, §. porro, de off. ord. in 6. ait, sæpe se respon-

24 disse, † collectam, & decimam, quæ soluenda venit de fructibus alicuius beneficij, solui debere ab eo, qui fructus illius anni accepit, etiam si antequam soluerit, desinat esse beneficiarius illius beneficij; etenim, vt etiam respondet Nauar. loc. cit. illa decima, & collecta in casu Gem. adhuc soluitur de fructibus, quos quis percepit ratione beneficij, & tanquam beneficiatus; in casu autem proposito id non contingit; nam distributiones illę, quæ quæsitæ fuerunt a Capitulo, seu Canonicis iure accrescendi vacante beneficio, non fuerunt perceptæ ab illis tamquam obtinentibus beneficium illud, quod vacabat, & ratione illius beneficij, sed propriorum, maioriſq; laboris, & seruitij Ecclesiæ præstiti. Sicq; soluitur etiam quod obijcit Gonzal. sup. num. 52. quod, quando fructus spectant ad Cameram Apostolicam, tenetur ipsa soluere pensionem prorata, ex Gig. d. tract. de pension. q. 65. per tot. Bursat. cons. 361. num. 21. lib. 4. & Flam. Paris. d. tract. lib. 1. quæst. 8. num. 23. tunc enim soluit Camera de reditibus, seu distributionibus perceptis a beneficiato, vel saltem eidem iam debitis, siue ille cedant Cameræ per condemnationem, siue vti hæredi, quo casu nulla esse potest dubitatio. Neq. obstat tertio id, quod tradit Gig.

25 d. tract. de pension. q. 65. nu. 6. quod † si Ecclesia vacans grauata pensione sit Collegiata, & vacatio sit diutina, Capitulũ cõueniri poterit ad soluendam pensionem, per ea, quæ tradit Abb. cap. fin. ne sed. vacan. Gig. enim aperte loquitur non de pensione imposita distributionibus alicuius de Capitulo, sed de imposita ipsi beneficio Prælati illius Ecclesiæ, vel certe mensæ Capitulari. præterea tam ipse Gig. quam etiam Abb. d. capit. fin. loquuntur solùm quoad effectum, vt conueniri in iudicio possit Capitulum non tanquam persona obligata, & nomine proprio, sed potius tanquam legitima persona, & administratorio nomine, vt facilè patet eos diligentius considerãti. Quarto non obest huic a nobis propositę conclusioni, quod ea admissa dabitur casus, in quo etiam per annum integrum, quo vacare facile potest beneficium, super cuius distributionibus

im-

26 imposita est pensio, † careat pensionarius sua pensione, quod tamen durum videtur, & contra mentem, & dispositionem Summi Pontificis illi reseruantis annuam pensionem super ipsis distributionibus. Respõdetur enim primo, dursi videri non debere pensionario, quod careat pensione pro eo tempore; tum quod sibi curauerit contra ius commune reseruari pensionem super distributionibus: tum quia debuit, & censetur acceptasse a principio pensionem cum qualitate huius futuri euentus, qui a principio fuit cogitabilis; atque adeo sibi impatet, quod in casu proposito vacationis non curarit sibi specialiter prouideri. neque id repugnat verbis, & menti Pontificis reseruantis annuã pensionem: annua enim satis dicitur, cum regulariter, & vt plurimum singulis annis exigatur, licet aliquando per accidens exi-
27 gi non possit, nam etiam † in casu, quo nulli omnino fructus aliquo anno exigantur, non posse per pensionarium exigi pensionem impositam super fructibus beneficij pluribus comprobat Gig. d. tract. de pen sion. quæst. 62. 77. & vltima, num. 16. & tamen tunc quoque dicetur annua pensio; omnis etenim dispositio absolute loquẽs intelligitur de ijs quę communiter, & vt plurimum, non quæ raro, accidunt, vt con stat ex ijs, quæ late adducit Euer. & Bellon. in arg. & loc. a commun. accidentib. Respondetur secundo, probabile esse, posse in casu proposito per pensionarium huiusmodi pensionem exigi a successore in Canonicatu, & beneficio super distributionibus anni sequentis, eius nimirum, quo ipse distributiones percepit, vel percipere potuit, modo ea sufficientes sint ad supportandum onus pensionis vtriusque anni; prout tam in hac nostra, specie, quam in casu pensionis impositæ super fructibus ipsis beneficij proprie dictis respondet Nauar. pluribusque comprobat d. consil. 1. versic. ad posteriorem quæstionem vsq; ad fin. tit. de solut. Sicq; intelligendi sunt quotquot absolute dixisse videntur, † posse a pensionario conueniri successore in beneficio pro
28 pensionibus decursis tẽpore prædecessoris, & ab eo nõ solutis, nimirum Gem. & Franc. in c. præsenti, quod est fin. §. vlt. de offic. ord. in 6. Caccial. tract. de pension. Eccles. quæst. 11. Gig. in simili tract. quæst. 39. num. 10. cum tribus seqq. & quæst. 43. num. 5. Flam. Paris. tract. de resign. benef. lib. 1. q. 8. n. 40. vbi alios allegant; quibus ad de Vinc. Franc. decis. Neap. 107. n. 15. & seq. Put. de cis. 189. num. 4. lib. 2. Achill. de Cras. decis. 1. & 3. sub titul. de pension. quam etiam opinionem communem esse, ac probabilem, tradit Burs at. cons. 361. nu. 20. vsque ad 24. vol. 4. & Stylo Curiæ Romanæ constat esse approbatam, qui, vt ait Nauar. d. cons. 1. de solut. alias 49. de præb. num. 5. habet, quod pensionarius potest petere pensiones decursas, & non solutas annorum præteritorum a nouo possessore beneficij, qui nihil vnquam recepit, nec forte recipiet, nec recu perabit a præcessoribus suis, aut eorum hæredibus; idq; esse iuri consonum, satis, inquit, colligitur ex Gemin. & Franc. d. §. fin. Caccial. d. q. 11. & Gig. d. quæst. 39. Ad id vero, quod valde vrget, vt non teneatur hic successor ad pensiones decursas tempore vacationis, quia nõ debetur pensio illius anni, quo non fuerunt percepti, nec poterunt percipi fructus expressi in bulla causa taxationis, non demonstrationis, Castr. cons. 338. num. 3. vol. 1. Fel. c. ad audientiam il 2. num. 7. de rescript. stylus enim Curiæ, vt docet Gig. d. tract. quæst. 62. fructus, super quibus imponitur pensio, exprimit causa taxationis, non demonstrationis, quia nimirum vna, & ea dem oratione continetur reseruatio pensionis, & nominatio fructuum, ex quibus ea soluenda est, iuxta Castr. communiter recepaum d. nu. 3. Respondet optime Nau. sup. nu. 7. quod, cum in litteris non dicatur, quod pensio quælibet annua soluatur a beneficiario de fructibus illius anni, pro quo soluenda est, sed solum mentio fiat fructuum percipiendorum ex beneficio; taxatio quidem fit quoad hoc, vt, si nulli fructus percipiantur, nec percipi possint, non soluatur pensio de aliis fructibus; sed quia litteræ non taxant, neq; limitant pensionis solutionem ad fructus huius, vel alterius anni, soluenda erit de fructibus, qui percipientur ex
29 beneficio illis, vel aliis annis. Qua ratione idem dici potest, † vbi beneficium neque

per obitum, neque per resignationem vacauit; sed, is, qui beneficium obtinet pensione grauatum, quæ imposita sit super distributionibus in totum, vel pro parte, ex iusta fortasse causa non interest diuinis; quæ tamen non sufficiat ad acquirendas distributiones quotidianas; nam is, si quidem sequenti anno percipiat distributiones sufficientes ad pensionem vtriusque anni; certum est, quod vtramq; soluere debet per supradicta; si vero eæ non sufficiant, tunc adhuc probabiliter puto, idem dicendum; nam cum ea causa absentiæ non sit omnino necessaria, (alias percipere deberet distributiones, iuxta tex. in cap. vnico, de cler. non resid. in 6. & latius per nos tradita supr. 2. par. huius tract. quæst. 5.) potest sibi prouidere, percipiendo distributiones obnoxias pensioni. Non obstat etiam quod obijcit Gonzal. sup. num. 48. & seq. quod, cum Papa reseruauerit, prout potest, hanc pensionem super distributionibus, non potuit accrescere plus Capitularibus quam absens, vel mortuus Canonicus, si interesset, ac viueret, lucrari posset, arg. l. nemo plus, ff. de reg. iur: cum simil. nam dicimus, Papam in hoc casu noluisse grauare distributiones pensione; vel certè non nisi vt quæsitas, vel quæsibiles ratione beneficij grauari pensione, ab eo, qui huiusmodi pensioni consensit, vel eius successore, aut eo, ad quem vt tales perueniunt, ex prædictis. vnde cum distributiones ad Capitulares personas alio iure transeant, nimirum accrescendi, suiq; beneficij liberi, nil mirum, si absque detractione pensionis transeunt.

Tandem non obstat, quod passim fieri
30 videmus, † vt Capitula, & Collegia ipsa Ecclesiastica teneantur soluere, & actu soluant quasdam pensiones Ecclesiasticas, quæ vere pensiones sunt, per Summum Pontificem alicui reseruatas super beneficijs vnitis eorum massę residentiali, seu mensæ, quæ in distributiones quotidianas conuertitur actu diuidendas inter eos, qui diuinis intersunt officijs. Respondetur enim, id ob eam rationem fieri, quia vel nullus tunc est, qui propriè beneficiati nomen, & naturam obtineat; vel, si qua persona est, ipsummet Capitulum, seu Collegium est; vnde nil mirum, si ab eo, vel eius singularibes personis soluenda est pensio, idq; etiam ad ratam distributionum, quæ ex beneficio vnito personæ illæ percipiunt; ita, vt qui maiorem illarum portionem accipiant iure quoq; accrescendi propter aliorum non interessentiam, ad maiorem etiam pensionis partem teneantur. qua etiam fere ratione in seq. quæst. ostendemus, quod, licet alias Canonici, beneficiumue aliud in Ecclesia Collegiata obtinentes annatam de ipsis quotidianis distributionibus soluere non teneantur; si tamen beneficium aliquod vnitum fuerit massæ residentiali, quæ in quotidianas distributiones diuidatur, de eo soluenda erit annata, seu quindemnium per Capitulum, vel Collegium, seu etiam per ipsas singulares personas de Capitulo, vel Collegio; idq; pro rata distributionum, quas ex beneficio vnito singulares illæ personę percipiunt; tum quod iam reditus illius beneficij incerti non sunt, sicut distributiones quotidianę, quæ ex illis de trahuntur in singulos Clericos diuinis interessentes diuidendę pro rata præstiti seruitij: tum quod beneficium illud vnitum adhuc proprie beneficij nomen, & naturam habet, illudq; per ipsum Capitulum, seu eius personas, prout Collegium constituent, obtineri dicitur. quod non accidit in casu huius tertię conclusionis, in quo neq; beneficium illud, quod præcipuè est oneratum pensione, per Capitulum, aut eius personas singulares obtinetur, sed suum expectant successorem; atq; possessorem; neq; distributiones ipsę, quę quoquomodo pensioni obnoxię dicuntur, ab illis de Collegio acquiruntur ratione beneficij vacantis, sed iure accrescendi, ac proprij beneficij, vt dictum est. Atque ex his iam absoluta sit hæc quæstio.

SVMMAE RERVM.

1 *Decima, seu alia quota quãdo pro Seminario soluatur. & quomodo taxanda; n. 2. & 13.*

3 *Decima spiritualis soluenda est quoque de distributionibus quotidianis.*

4 *Decima soluitur de omnibus fructibus, & prouentibus.*

5 *Decima spiritualis soluitur de prædijs Ecclesiasticis etiam dotalibus. Item de omni artificio;*

ficio; nu. 6. imo etiam de omi lucro, & stipendio. num. 7.

8 Decima Papalis non soluitur de distributionibus quotidianis vbi ea imposita sit super fructibus, & reditibus beneficij, etiam illis Ecclesijs, vbi nullæ sunt præbendæ; nu. 9.

10 Decima Papalis soluitur de distributionibus quotidianis, vbi ea imposita sit super omnibus prouentibus Ecclesiasticis.

11 Nomen obuentidnum, redituum, & prouentuum quam latè pateat.

12 Distributiones quotidianæ veniunt nomine prouentuum, redituum, & obuentionum Ecclesiasticarum, non autem beneficij.

13 Decima Seminarij sumptibus vnde detrahenda.

14 Decima pro Seminario non detrahitur de distributionibus quotidianis. Idq; procedit tam in antiquis distributionibus, quam in nouiter fundatis; nu. 15.

16 Lex vna sumit interpretationem ab alia.

17 Nomen vnum diuersimode sumitur, & aliquando ratione subiectæ materiæ impropriatur.

18 Decima Papalis publicam vtilitatem continet vniuersalis Ecclesiæ, non sic decima, quæ Seminario aliquando soluitur; & ibi, an fructus primi anni, vel congrua portio detrahi possint ex distributionibus quotidianis.

19 Subsidium charitatiuum non est soluendum de distributionibus quotidianis; & nu. seqq.

20 Subsidium charitatiuum solui quoque debet a Capitulo, & Canonicis.

21 Subsidium charitatiuum soluendum est tantum de fructibus, & reditibus beneficiorum.

22 Subsidium charitatiuum non tenetur soluere clericus pauper, qui non habet, nisi quod ad victum sufficiat.

23 Argumentum à Decima Papali ad subsidium charitatiuum valet.

24 Episcopus non potest regulariter dispensare contra defunctorum voluntatem, vel canonum dispositionem.

25 Annata regulariter non est soluenda de distributionibus; & num. seqq.

26 Annatæ institutio optimè defenditur; & quæ sit eius definitio; num. 27.

28 Valor beneficij in impetratione exprimendus est præcipuè ab annatam.

29 Annata soluendane sit de distributionibus in Ecclesijs, vbi nulli alij sunt reditus.

30 Annata soluenda est de beneficijs vnitis mensæ Capitulari, etiamsi designata sint pro quotidianis, distributionibus; & ibi, an fiat expositio ad Camera super distributionibus

31 Quindennium soluendum est de beneficij. vnitis mensæ Capitulari, seu Collegiali, vt ex ijs diuidatur distributiones quotidianæ.

32 Quindennium ex quibus fructibus, & reditibus soluatur.

33 Beneficia vnita mensæ Capitulari retinent nomen, & naturam beneficiorum.

34 Quindennium solui debet ab eo beneficiato seu illis Capitularibus, qui fructibus, seu distributiones primi anni perceperunt.

An solui debeat decima, annata, aliudue simile onus de Quotidianis Distributionibus. Quæstio IX.

PROSEQVENDO, simulq; absoluendo materiam onerum, quæ quotidianis distributionibus imponi posse videntur, iuxta id, quod initio præced. quæst. proposuimus; postquam in ea egimus de pensione, agendum nunc nobis est de decima, & his similibus oneribus, cuiusmodi sunt subsidium charitatiuum, annata, & quindennium. Et quoniam duplex est decima; alia, quam vocant spiritualem, quæ regulariter Ecclesijs Parochialibus soluitur alia Papalis, quæ per Summum Pontificem aliquando imponitur, & de beneficijs detrahitur: de quarum prima specie late tradidimus in nostro tract. de Decim. c. 1. vsque ad 8. de posteriori vero eod. tract. cap. 9. per tot. cui similis est alia species

1 † decimæ, seu quotæ partis, quæ pro erectione Seminarij detrahi potest de singulis beneficijs ex decreto Trident. Conc. sess.

2 23. c. 18. de reform. debetq; esse † dimidia pars taxæ antiquæ decimæ Papalis, vt iam bis decisum audio per Sacram Congregationem præfectam interpretationi Trident. Concilij ad d. sess. 23. cap. 18. de hac, nec non de alijs duabus speciebus decimæ, cæterisq; singulis oneribus supra commemoratis seorsim singulis propositis conclusionibus breuiter tractandum est.

3 Prima Concluſio. Probabilius puto, † decimam ſpiritualem ſoluendam quoque eſſe de quotidianis diſtributionibus, ſeu de fructibus, & reditibus, qui pro diſtributionibus ſunt aſſignati. Probatur primò hæc concluſio; quia regula eſt, quod
4 † de omnibus terræ fructibus, & prouentibus ſoluenda eſt hæc decima, vt probatur in cap. non eſt, cap. nuntios, c. ex parte il 2. & tot. fere tit. de decim. quare, cum non reperiamus exceptas diſtributiones, ſeu fructus pro eis aſſignatos, dicendum eſt, de ijs quoque ſoluendam eſſe de decimam: ſtandum eſt enim regulæ, donec exceptio probetur, per tex. in cap. 2. de coniug. leprof. in fin. cum alijs, quibus id latè adſtruunt Couar. lib. 2. var. reſol. cap. 12. num. 4. Aſin. in Prax. Iudic. par. 1. §. 2. cap. 12. num. 5. & Doct. in rubr. & l. 1. ff. de reg. iur.

5 Secundo probatur, quoniam † etiam de prædijs Eccleſiaſticis, licet ea ſint dotalia, ſoluenda regulariter eſt decima Parocho, intra cuius fines ea prædia ſita ſunt, vt docent Abb. & alij in c. nouum genus, de decim. nos que latius tradidimus d. tract. de decim. c. 5. quæſt. 1. concl. 3. num. 6. & 7. vbi etiam oſtendimus, Canonicos ipſos teneri de fructibus ſuis decimas ſolvere, poſt Rebuf. tract. de decim. q. 5. num.
6 5. & alios. Tertiò, quia † de omni artificio ſoluitur decima, c. non eſt, & c. paſtoralis, de decim. immo † & de omni lucro, c.
7 ex tranſmiſſa, eod. tit. vnde, quod ad rem noſtram accedit, milites non modo de captis in iuſto bello ſoluunt decimam, vt eſt tex. d. c. non eſt, ſed etiam de ipſis ſtipendijs, vt ibid. not. Abb. traditq; Rebuf. d. tract. de decim. q. 8. num. 20. certum eſt autem, clericos quoad ea, quę acquirunt per clericatum, æquiparari militibus, ideoq; etiam vocantur milites cæleſtis militiæ, vt tradit Abb. in c. Epiſcopus, de præben. & Doct. in l. 1. C. de iur. & fact. ignor. alibique paſſim; immo & ipſæ diſtributiones iure vocantur ſtipendia. vt nos oſtendimus ſupr. hoc eod. tract. quæſt. 1. ad fin. & queſt. 4. circa medium.

Secunda Concluſio. Quamuis regulariter decima Papalis ſolui non debeat de quotidianis diſtributionibus, vbi ea impoſita ſit ſuper fructibus, & reditibus beneficiorum; tamen, vbi ea imponatur ſuper beneficijs, & omnibus prouentibus Eccleſiaſticis, tunc de diſtributionibus quotidianis ſoluenda eſt. † Prior pars huius con-
8 cluſionis ſatis comprobata fuit per nos d. tract. de decim. c. 9. num. 81. & duob. ſeqq. tum quia eam tenent plerique Doct. ibi citat. præcipuè verò Marc. Mantua conſ. 1. ferè per totum, Gig. conſ. 144. nu. 33. cum ſeqq. vbi id latè tuentur, quibus Doctoribus nunc addo Quinctil. Mandoſ. conſ. 15. nu. 4. Petr. Paul. Pariſ. 33. nu. 5. vol. 4. Tiber. Decian. reſpoſ. 43. num. 15. vol. 1. Lap. alleg. 136. num. 7. quem ſimul cum Bellenz. Mant. & Mand. ſup. refert, & ſatis ſequitur Gonzal. ad reg. 8. §. 7. procem. num. 174. necnon Petr. And. Gambar. tract. de auctor. Leg. de lat. lib. 6. ſeu tit. de penſion. nu. 21. poteſt Gemin. conſ. 85. qui id latè comprobat, nu. 18. & multis ſequent. poſt alios; quod etiam facit Eman. Roder. quæſt. regular. tom. 3. quæſt. 74. art. 4. vbi multis rationibus, & auctoritatib. allatis probat, id multo magis procedere in hmuſ modi decima beneficiorum a Papa conceſſa Principibus Chriſtianis in ſubſidium alicuius belli contra infideles: tum etiam rationibus, quas hic omitto, ad cum locum lectorem remittens; illud dumtaxat nunc
6 ſubijciens † non eſſe audiendum Tib. Decian. d. num. 15. dum vult, dec mam Papalem ſoluendam eſſe de diſtributionibus in ijs Eccleſijs in quibus nullæ ſunt prębendæ: neq; enim obſtant duę illæ rationes, quas ipſe ibi ſubindicat, ſed non confirmat: non illa, quod tunc diſtributiones aſſumant naturam prębendarum: nam qua facilitate ab eo id dicitur, eadem a nobis negatur; & iure, cum diſtributiones, ac prębendæ natura, & ſpecie diuerſa ſint, non poteſt autem vna ſpecies in aliam tranſire, vt notum eſt Philoſophis. fallum quoque eſt, quod pro altera ratione a Deciano affertur, nimirum, quod alias impoſitio decimæ, quæ ſit ſuper fructibus beneficij, redderetur eluſoria; nam pauciſſimæ ſunt Eccleſiæ, in quib. nullæ ſint prębendæ; quare a ceteris Eccleſijs commodè poterit integra ſumma decimæ exigi.
10 Poſterior pars † probatur expreſsè in Extrau. vnic. verſic. & quia nō occurrit nobis,

ſub

sub tit.de decim.inter commun. vbi id desertis verbis disponitur; quæ d. cap.9.nu. 77.in tract.de decim.recitauimus,vbi cum tribus num. seqq. hanc posteriorem huius concl.partem satis confirmauimus; ideo quæ ibi dixi hic non repeto, neque pro nunc habeo, quod addam. Illud dumtaxat admouemus, id, quod ibi dixi, nomẽ
11 † obuentionem, redituum, & prouentuum generale admodum esse, ex eo inferens, decimam Papalem impositam super prouentibus, reditibus, & obuentionibus Ecclesiasticis comprehendere quoq; quotidianas distributiones, non aduersari ijs, quæ diximus supr. hoc eod. tract. 1. part. quæst.7.quotidianas nimirum distributio-
12 nes † non contineri nomine redituum, prouentuum, & obuentionum beneficij; aliud est enim,si dicatur prouentus,seu reditus, aut obuentio beneficij, quod significat,illum reditum immediatè, ac per se emanare ab ipso beneficio, quod non contingit in distributionibus,quæ, licèt à Canonicatu, ac beneficio pendeant, eiq; accessoriæ sint, vt alibi sæpe admonuimus, non tamen per se, & immediatè sunt fructus, & reditus ipsius beneficij, sed ad ipsum beneficium, eiusque proprios,& principales fructus, si præbendam habeat,consequuntur, modò tamen adsint aliæ qualitates requisitæ, de quibus supr. hoc eod. tractat.2.par.quæst.19.aliud autem est dicere, reditus, seu prouentus Ecclesiasticos, hoc est, ab ipsa Ecclesia prouenientes,quod quidem optimè conuenit distributionibus quotidianis, quæ ab ipsa Ecclesia propter seruitium illi præstitum tribuuntur.Sed neque hæc distinctio confunditur per tex.in cap.licèt, de præben. vbi fructus præbendæ appellantur prouentus Ecclesiastici:nam vt d. 1.par.huius tract.q. 7.concl.2.admonuimus,in d.c.licèt, præter nomen prouentuum Ecclesiasticorum adest etiam pronomen, suos, quod apertè ostendit, & declarat proprietatem, ac singularitatem fructuum, & redituum cuiusque præbendæ, & beneficij, non autem communitatem prouentuum Ecclesiasticorum,& massæ Capitularis, ex qua sumuntur, & diuiduntur quotidianæ distributiones.

Tertia Conclusio. Decima illa,seu dimidia decimæ, aut alia pars, seu portio,
13 quæ † pro fabrica Seminarij, eiusque ministrorum, & clericorum sustentatione iuxta decretum Trident.Concil.sess.23.c. 18. de reform.vers.& quia ad Collegij fabricam instituendam, detrahenda est per Episcopos cum consilio duorum de Capitulo, & duorum de clero ex fructibus mẽsæ Episcopalis, & Capituli, & quarumcunque dignitatum, personatuum, officiorum, præbendarum, portionum, & aliorum beneficiorum, necnon ex fabricis Ecclesiarum, & aliorum locorum, atque ex quibuscunque alijs Ecclesiasticis reditibus,seu prouentibus,etiam aliorum Collegiorum seu Corporum, vel Confrater-
14 nitatum, hęc inquam portio † non est soluenda de quotidianis distributionibus. in hanc opinionem magis inclinat Quinctil. Mandos.cons.15.fere per totum, quem etiam refert, ac sequi videtur Gonzal.quẽ non nisi post hoc scripta video ad reg.8.§. 7. proem. num. 171. eamque apertè tenet Thom.Zerol in Prax.Episcop. Verb.distributione quotidianæ,vers.ad quintum, dicens, ita declaratum fuisse per Sacram Congregationem, quæ præst interpretationi Concil. Trident. & subdens, quòd,
15 † cum ea declaratio loquatur indistinctè, intelligenda est tam de antiquis distributionibus,quam de nouiter fundaris,& constitutis. Ego, verò audio, tres reperiri declarationes eiusdem Sacræ Congregationis id ipsum disponentes,seu declarantes, primam ad sess.21.cap.3.de reformat. in vna Sorana, alteram ad sess.23. cap.18. de reform.in vna Vlissiponensi, & tertiam ibid.in vna Vritana,& Tarentina: quare vbi de ijs declarationibus legitimè constet, ab hac opinione propter tantæ Congregationis auctoritatem puto non esse recedendum.Difficultatem tamen maximam mihi faciunt duo; primum quidem, quod ipsum Trid.Concil.d.sess.23. cap. 18. vers. Et quia ad Collegij fabricam, statuit, ac vult,portionem illam detrahendam esse præter dignitates, præbendas, & portiones,tum ex mensa Capituli, tum etiam ex quibuscunque reditibus Ecclesiasticis,seu prouentibus; in mensa autem Capituli præter præbendas, & dignitates nihil esse videtur, præterquam quotidiana di-

ſtributiones. Alterum, quod nomine prouentuum Eccleſiaſticorum contineri etiã diſtributiones, conſtat ex Extrauag. vnica verſ. & quia non occurrit, de decim. inter commun. dum inibi ait Romanus Pontifex; & quia non occurrit nobis, quin diſtributiones quotidianæ prouentus Eccleſiaſtici ſint, &c. immo & nomine reditum Eccleſiaſticorum, vt ſatis conſtat ex ijs, quæ adduximus ſup. 1. par. huius tract. q. 7. concl. 1. in fin. & tract. de decim. cap. 9. q. 2. concl. 10. num. 79. & 80. Verum, quatenus Concilium mentionem facit menſæ Capitularis diſtinctæ a præbendis, Dignitatib. & portionibus, facile reſponderi poteſt, dicendo, per eam intelligendam eſſe menſam illam, ſeu maſſam groſſam diſtinctam tam à p ræbẽdis, quam etiã a quo tidianis diſtributionibus, de qua latius egimus ſupr. d. 1. par. huius tractat. q. 3. circa medium. Quoad nomen verò pronentuum, & redituum Eccleſiaſticorum, ne illæ declarationes Sacræ Congregationis, quatenus de ijs conſtet, cum iure commu ni pugnare videantur, a quo etiam ipſum Tridentin. Concilium accipere debet in-
16 terpretationem; vna enim lex † ſumit interpretationem ab alia, vt poſt alios tradit Tiraq. in repet. l. ſi vnquam, Verbo, reuertatur, num. 36. & 64. C. de reuocan. donation. dicendum eſt, hoc nomen prouentuum, ſeu redituum Eccleſiaſticorum in d. cap. 18. Conc. Trid. ſumi improprie, hoc eſt, magis ſtrictè, & preſſæ, quam eius ſignificatio pateat, nimirum pro illa ſpecie redituum, & prouentuum Eccleſiaſticorum, quæ certorum eſt, & principalium, non aurem quodammodo acceſſoriorum, & conſequentium, quales eſſe diſtributiones quotidianas, non ſemel admonuimus: neq; mirum id videri debet; neq; enim ſem
17 per idem nomen † aut in eadem, aut in ſua propria ſignificatione ſumitur, ſed diuerſimode, & ratione ſubiectę materię aliquaddo impropriatur, vt pluribus inter cęteros oſtenditur Tiraq. d. verb. reuertatur, num. 36. 37. 38. 48 82. 108. 120. & 123. & Auerar. in loco a ſubiecta materia, num. 1. & ſequent. ſubiectæ verò materiæ qualitas, & ratio ſuadet, vt in illo decreto Trid. Concilij, quod eſt de conſtructione, & ſuſtentatione Seminarij priuatam vnius Eccleſiæ vtilitatem continente impropriè ſumatur nomen illud, & non ſecundum totam ſuæ ſignificationis latitudinem; atq; adeo non comprehendat etiam quotidianas diſtributiones; vbi
18 vero agitur † de decimæ Papalis impoſitione, de qua in d. Extrauag. vnica, verſic. & quia non occurrit, ea de re agitur, quæ publicam totius vniuerſalis Eccleſiæ vtilitatem continet, vt d. tract. de decim. c. 9. q. 1. latius oſtendimus, quæ eſt priuatæ vtilitati iure optimo preferenda; & vt plurimũ etiã fidei, & religionis Chriſtianæ propagationem cum eius aduerſariorum, & hoſtium victoria, & diſperſione coniunctam habet; cuius rei maximus fauor eſt, cũ ſumma ſit ratio, quę pro religione facit l. ſunt perſonæ, ff. de relig. & ſumpt. funer. cum ſimil. atq; adeo nil mirum, ſi tunc nomen prouentus, aut reditus Eccleſiaſtici ſecundum omnem ſnam notionem accipiatur, ita, vt etiam quotidianas diſtributiones comprehendat, de quibus quoq; ſoluẽda ſit huiuſmodi Papalis decima.

Huic concluſ. affine eſt, quod tradit Glo. in Extrau. ſuſcepti, Verbo, in totum, ne ſed. vac. in eorum fabricam, Eccleſiam, defunctum, aliamue, perſonam habentem fructus primi, ſecundi, vel alterius anni beneficij vacantis, ex priuilegio, conſuetudi ne vel ſtatuto, eam quoq; portionẽm in d. Extrau. conceſſam non poſſe leuare in diſtributionibus quotidianis, quod etiam Doct. cit. p. 2. q. 12. concl. 5. ſentiunt, & colligitur ex proemio Extrau. ibi, prouidere volẽtes, ne Eccleſiæ debitis ſeruitijs fraudentur. Illud deniq; hoc loco adnotandum omnino eſt, quod in congrua portione aſſignanda (de qua inter cætera iura habetur in c. cum ex eo, de elect. in 6. Conc. Trid. ſeſſ. 6. cap. 1. ſeſſ. 7. cap. 5. & 7. ſeſſ. 21. c. 8. ſeſſ. 24. cap. 18. & ſeſſ. 25. cap. 16. de reform.) non ſunt computandæ quotidianæ diſtributiones, vt poſt Rebuf. tract. de congr. port. quæſt. 8. num. 86. Ror. deciſ. 5. ex num. 4. par. 2. diuerſ. & Cæſ. de Graſſ. deciſio. 6. num. 12. & 13. de prob. tradit Gonzal. poſt primam huius operis editionem viſus ad regul. 8. Cancell. §. 7. proem. num. 184. ſubdens, id paſſim Rotam ſeruare. Male vero idem Gonzal. num. 185. & Guttier. conſ. 8. per tot. id limitant

mittant ex Constit. 46. Pij V. quæ incipit, Ad exequendum, in congrua portione assignanda Vicarijs Parochialium, propter ea verba, computatis omnib. etiam incertis emolumentis, & alijs obuentionibus communiter percipi solitis: tum quod ea Constit. solum loquitur de Vicarijs perpetuis, ijsq; Parochialium vnitarum dumtaxat; tum quod prædicta verba non referuntur ad fructus, ac reditus ipsius Parochialis vnitæ, aut Ecclesiæ, seu beneficij, cui vnita fuit, sed ad obuẽtiones, & emolumenta incerta cõiter solita percipia Parochis; atq; adeo quæ verisimiliter percipiẽtur ab hisce Vicarijs, cuiusmodi sunt oblationes, mortuaria, anniuersaria, septima, trigesima, quæq; dari solent in administratione baptismi, & similia; quæ computari debent in summa scutorum 50. de quib. in d. Constit.

Quarta Conclusio. Probabilius puto, de
19 quotidianis distributionibus † nõ esse soluendum Episcopo subsidiũ charitatiuũ, de quo in c. conquerente, de off. ordin. c. cum Apostolus, de censib. & in Extrauag. vas electionis, §. præmissis, eo. tit. inter comm.
20 quamuis enim † etiam per ipsum Capitulum, seu Canonicos soluendum sit, vt constat ex d. §. præmissis, latiusque probant Bartolom. Bellenz. in tract. de charit. subsidi. quæst. 27. & Remig. de Gonn. in simil. tract. quæst. 38. tamen, non tenentur cle-
21 rici † soluere huiusmodi subsidium, nisi de fructibus, & reditibus beneficiorũ, vt docet idẽ Bellenz. d. tract. de subsid. charit. quæst. 31. num. 1. & 2. quæst. 33. & 34. in princip. quem sequitur Remig. de Gonn. in simil. tract. quæst. 37. num. 5. cum seq. & quæst. 40. & 41. in princip. certum est autem, nomine fructuum, & redituum beneficij non contineri quotidianas distributiones, vt ostendimus supr. hoc eod. tract. 1. par. quæstio. 6. & 7. Deinde probatur hæc conclusio ex eo, quod fusè ostendunt Bellenz. & Remig. d. tract. ille quæstio. 30. hic quæstio. 37. clericum pauperem, qui ex beneficio non habet,
22 nisi quod ad victum sufficiat, † non teneri ad subsidium charitatiuum; distributiones autem dantur quodammodo loco alimentorum, vt patet ex ijs, que adduximus sup. 2. par. huius tract. quæst. 4. concl. 2. immo & in partem dumtaxat alimentorum, vt in specie adnotauit Abb. in cap. cum olim, nu. 6. de sent. & re iud. certe ad victum dantur, vnde & victualia nũcupantur, c. de cætero, de cler. non resid. & d. cap. vnico in princip. eod tit. in 6. nosq. tradidimus supr. 1. par. q. 2. circa princip. Denique, cum decima Papalis regulariter soluenda non sit de quotidianis distributionibus, vt supr. hac ead. quæst. concl. 2. ostendimus, neq; etiam charitatiuum subsidium soluendum erit; hæc enim
23 duo æquiparantur, & † ab vno ad aliud arguitur, vt constat ex Bellenz. in alleg. tractat. de subsid. charitat. tum alibi sæpe, tum quæst. 37. nu. 3. & Remig. eod. tract. quæst. 37. nu. 14. & 25. atque ita in specie post Bellenz. d. tract. quæstio. 76. Lap. allegat. 136. num. 7. Mandos. d. cons. 15. num. 4. & Mantu. in d. cons. 1. post num. 89. tradit Gonzal. d. §. 7. proem. num. 174. quem non nisi post primam huius tract. editionem legi. Sed neq; poterit Episcopus, vt comprehendat quotidianas distributiones, in edicto impositionis huiusmodi subsidij apponere verbum prouentuum, aut redituum Ecclesiasticorum; quia, cum quotidianæ distributiones vel ex voluntate defunctorum, vel certe ex Canonum dispositione ijs dumtaxat, qui diuinis interfunt, tribuendæ sint, si ex ija vellet Episcodus percipere subsidium, vel
24 † defunctorum voluntates mutaret, quod non potest, per tex. in Clem. quia contingit, de relig. domib. cum alijs, quibus id late adstruit inter cæteros Couar. in repet. c. tua, num. 7. & 8. de testam. vel certe contra canones dispensaret, quod similiter ei prohibetur. c. quod super his, de maior. & obed. cum alijs, quæ ad id adduximus sup. 2. par. q. 13. in princ.

Quinta Conclusio. De quotidianis
25 distributionibus, † regulariter non est soluenda annata, hoc est medij illis fructus, qui Cameræ Apostolicæ, seu nonnullis Officialibus Romanæ Curiæ mandato Summi Pontificis in ingressu beneficij pro expeditione litterarum soluuntur per impetrantes beneficia à Sancta Sede Apostolica; cuius annatæ
26 institutionem † optime defendunt inter cæteros Thom. Campeg. tractat. de an-

næ.institut.M.Ant.Mass.in tract. seu serm. de annat Ferdinand.Cordub.in simil.tract. & Burs.cons.126.num.67. vol. 2. vnde reprehendi sunt Rebuf.in Concord.Gall.tit. de annat.in princ.& alij nonnulli, qui hãc institutionem annatarum liberiori, & laxiori, quam par sit, vocabulo bursalem vocant, ideoque in Gallia eam non esse receptam; nam, cum summa ratione instituta sit annata, debet eius constitutio in quacunque Christiani orbis regione recipi, ac seruari. probatur autem primò concluſio paulò ante proposita, nam annata † est medietas fructuum, redituum, & prouentuum primi anni quorumcunque beneficiorum Ecclesiasticorum, de quibus prouident Summi Pontifices, vt constat liquidò ex Nicol.5.constit.1.alias 2.inter eius constitutiones, incipit, olim, alias verò incipit, ad Sacram Petri Sedẽ, & similiter alia constit.Bonif.9.cuius verba refert hoc ipsum adstruens Ant.Mass.d. tract. seu serm. de annat. num. 2. & 9. quod etiam tradit Io.Coras.in tract. de benefic. par.4. cap.4. tit.de nominat. num. 53. aperteque voluit Burs.at.dict.cons.126.nu.64.67.& 80. alijq; quotquot hac de re scripserunt, certum est autem, nomine fructuum, redituum, aut prouentuum beneficij quotidianas distributiones nequaquã cõprehendi, vt iam latius tradidimus sup. 1. par. quæst. 6. & 7. Probatur secundò hæc conclusio: nam quotidianæ distributiones non sunt computandæ in valore beneficij, neque de ijs ad exprimendum valorem facienda est mentio in interpretatione beneficij in Ecclesia Cathedrali, aut Collegiata, vt fusiùs ostendimus dict. 1. par. quæst. 8. quibus nunc addo Decian. post alios id tradentem consil. 43. num. 14. vol. 1. id autem ideo est, quia de distributionibus annata non soluitur; licèt enim † aliæ quoque sint rationes, ob quas Summi Pontifices in regula Cancellariæ statuunt, exprimendum esse verum valorem beneficij in eius impetratione; tamen ea præcipua, & communior est, ne fraus fiat veræ annatæ, & taxæ, vt satis colligitur ex Rebuf.dd.Concord. Gall. tit. de mandat.Apost.ol.§.fin.in princ.& d. tit. de annat.in princip. apertè verò tradit Petr. Gregor.in tract.de benef.cap.15. num. 8. & meliùs Gomes.in reg.de valor. exprim. in impetrat.benef.in præfat.vers.& est aduertendum, & rursus quæst. 3. circa medium. Probatur tertiò hæc ipsa conclusio optimo argumento ducto ex Extrauag.postulasti, de præben.inter commun. vbi quotidianæ distributiones excluduntur à collecta fructuum primi anni ab ipso Summo Pontifice imposita; annata verò sumitur ex fructibus primi anni, vt superiùs ostensum est. In specie verò, quod de quotidianis distributionibus annatæ non soluantur, respondit Tiber. Decian. cons. 43. num. 14. volum. 1. post Cassador. decis. 6. num. 6. sub tit. d. præben. ac post alios Gonzal. quem post hæc scripta vidi, dict. §. 7. proemial. ad Reg. 8. Cancell. num. 166. & duob. seqq. vbi id temperat quoad aliquos Canonicatus Hispaniæ propter quædam præstimonia ijs annexa. Limitat autem hoc Decia. ibid. & num. seqq. † vbi in ea Ecclesia nullæ essent præbendæ separatæ à distributionibus, sed omnes reditus positi essent in distributionibus, ex eo, quòd tunc distributiones subrogentur loco præbendarum; & alias inutilis foret constitutio reseruans annatas in singulis beneficijs. Verum de hac limitatione ego dubito; nam non video quomodo tunc distributiones subrogentur loco præbendarum, cum sint planè diuersæ à præbendis, & reseruatio annatæ locum habeat dumtaxat respectu beneficiorum, & fructuum eorundem, cuiusmodi non sunt distributiones. Fallit autem omnino hæc conclusio † in ijs distributionibus, quæ constatæ sunt ex beneficijs vnitis, & applicatis mensæ Capitulari residentiæ, quæ solet in distributiones diuidi; nam de ijs tunc soluenda est annata, sed id potiùs dicendum est primum quindennium, de quo in seq. concl. Interim verò illud non est ommittendum ad hanc cõclus. pertinens, quod, licèt qui possidet beneficium vigore gratiæ nullæ obtentæ ab Ordinario, teneatur in noua prouisione Papæ narrare fructus, quos percepit, de illis componere cum Camera Apostolica, alias gratia est nulla, Put. cum alijs dec. 26. lib. 1. secus tamen est quoad distributiones, vt post Cassad. decis. 6. in princ. & nu. 4. 8. & 9. tradit Gonzal. d. §. 7. proem. num. 172. & seq.

Sexta, & postrema Conclusio. De fructibus

31 ctibus beneficiorum vnitorum, & applicatorum mensæ Capitulari, & residentiæ, vt ex ijs fiant, & diuidantur quotidianæ distributiones singulis, qui intersunt diuinis officijs, soluenda est singulis quindecim annis annata illa, quæ quindennium vocatur; ita expressè definitum reperio in Constit. Pij V. 174. quæ incipit, Apostolicæ, statim citan. atque inter cæteros in specie adnotauit Io. Azor. institut. moral. par. 2. lib. 7. cap. 13. quæst. 6. quoniam, inquit, id apertè constat ex ipsis Sanctionibus Pontificijs de soluendo quindennio cõ
32 stitutis. Ratio est quia quindennium † soluitur de huiusmodi fructibus beneficiorum sic vnitorum, & applicatorum prædictæ mensæ, aut alteri loco, quod non moritur, vt constat ex constit. 8. Paul. 2. quæ incipit, decet Romanum Pontificem Constit. 1. Apostolicæ, Innoc. 8. constit. 3. Iulij 2. quę incipit, ex debito, & seq. Constit. 39. Clem. 7. incipit, cum sicut, Constit. 62. quia sicut, Paul. 3. Iul. 3. constit. 38. cupientes, constit. 41. cum nos nuper & constit. 45. cum sicut; Paul. 4. constit. 9. quoniam sicut, cum seq. constit. 14. cum alias postquam, constit. 25. incipit, incumbentia nobis, constit. 43. Apostolicæ, & Pij V. constit. 174. quæ similiter incipit, Apostolicæ; tradiderunt que Ant. Massa. dict. tract. seu ferm. de Annat. in fi. Horat. Mandos. tractat. de Priuileg. ad instar, Glos. 7. num. 29. Flam. Paris. tractat. de resign. benef. lib. 4. quæst. 10. num. 3. Ioan. Azor. dict. cap. 13. quæst. 1. & Burs. dict. cons. 126. num. 88. volum. 2. Cum igitur ex
33 his pateat, † beneficia illa vnita mensæ Capitulari retinere adhuc nomen, & naturam beneficiorum, atque adeo eorum prouentus verè fructus, ac reditus beneficiorum esse, ac dici, quamuis ex ijs deinde fiant distributiones diuidendæ inter diuinis interessentes; nil mirum, si ex ijs soluendum est quindennium, hoc est, annata singulis quindecim annis; fingitur enim quintodecimo quoque anno vacare beneficium, vt ait Mandos. supr. & ex stylo Curiæ soluitur anticipatè, primaq; solutio succedit loco illius annatæ, quæ regulariter semel soluitur in ingressu beneficij. prout etiam ex dict. Constit. Paul. 2. & Ant. Mass. loc. cit. tenuit Rot. Rom. coram bon. mem. Litta 15. Ianuarij, & 23. Iunij 1595. & coram Card. Seraph. decis. 401. nu. 2. & decis. 410. num. 1. Cum autem annata, atque adeo quindennium sit soluendum ex fructibus primi anni, vt ante do-
34 cuimus; apertè sequitur, † eius solutionem faciendam esse ab eo beneficiato, seu ijs Capitularibus personis, quæ illos perceperunt; onus enim fructuum sequitur fructuum possessorem. l. hactenus, ff. de vsufruc. & l. quæro, ff. de vsufr. leg. neq; inspicitur ius, sed is, qui fructus percepit, tenetur ad onus reale, iuxta doctrinam Bart. communiter receptam. dict. leg. quæro, & l. 1. C. de annon. & tribut. lib. 10. ex quo fit, vt successores ob id grauan di non sint, quod de annata expresse statuit Nicol. V. dict. constit. quæ incipit, olim alias, ad Sacram Petri Sedem: & ex eo etiam facile comprobari potest, quòd, cum omnino negari nequeat, quin illæ Capitulares personæ, quæ eo anno reperiuntur, in quem cadit quindennium, illud integrum soluere teneantur, huiusmodi solutionem differentes ex sua negligentia commodum hoc reportarent, quòd eius partem, si illarum personarum aliqua, vel etiam totum, si omnes resignauerint, soluerent successores in beneficijs; atque adeo non sua cuique, sed alijs mora esset nociua, contra vulgatorum iurium apertam dispositionem. Tenebitur autem pensionarius pro rata contribuere, iuxta ea, quæ de decima Papali latiùs tradidimus tractat. de decim. cap. 9. num. 87. cum seq. quod notandum est, quia huiusmodi casus plerunque cuenire potest in praxi. Interim verò finis ex his imponatur huic quæstioni.

SVMMAE RERVM.

1 *Summam huius Tractatus cur Auctor confecerit.*

2 *Ius aliud commune, aliud speciale item aliud scriptum, aliud non scriptum; num. 3.*

4 *Arbitrio iudicis relinquitur, quod non est in iure definitum, etiam non scripto, vel speciali; num. 5. & 6. etiam quoad pœnam; num. 7.*

8 *Arbitrium iudicis debet esse regulatum.*

9 *Ma-*

9 *Materia quæst. huius quid differat a materia, quæst. 7. huius 3. par.*

10 *Opinio Doctorum quam auctoritatem habeat.*

11 *Summa 1. & 2. quæst. 1. partis huius Tract. quæstionis vero 3. & 4. num. 12. quæst. 5. num. 13.*

14 *Summa 6. & 7. quæst. quæstionis autem 8. num. 15. quæst. 9. num. 16. quæst ionis 10. num. 17.*

18 *Summa 1. quæst. 2. partis huius Tractat. quæst. vero 2. nu. 19. quæst. 3. & 4. num. 20. quæst. 5. num. 21.*

22 *Sūma 6. & 7. quæst. q. autem 8. 9. & 10. nu. 23. quæst. 11. num. 24. & quæst. 12. num. 25.*

26 *Summa 13. & 14. quæst. quæst. vero 15. & 16. nu. 27. quæst. 17. & 18. num. 28. quæstionis 19. & 20. nu. 29.*

30 *Summa 1. 2. & 3. quæst. 3. postremæq; parti huius Tractatus. q. autem 4. & 5. num. 31.*

32 *Summa 6. & 7. quæst. quæstionis vero 8. 9. & 10. eiusdemq; vlt. num. 33.*

34 *Consuetudo legitima circa pœnam amissionis distributionum quotidianarum attendenda est.*

35 *Conciliorum Prouinciæ, & Diœcesis Mediolanen. cognitio vtilis est: & ibi, quod ius municipale in qualibet ciuitate, vt commune, seruandum est.*

36 *Synodi Prouinciales, & Diœcesanæ in quauis Prouincia, & Diœcesi, sicut ius commune, seruandæ sunt etiam quoad diuina officia, & pœnas infligendas.*

37 *Statuta cuiusq; Ecclesiæ Collegiatæ rationabilia seruari debent deficientibus Synodalibus: & ibi, quæ pœnæ ab ijs inflictę subeundæ sint ante sententiam.*

38 *Collusio, remissio, & pactio in quotidianis distributionibus quomodo a Conc. 1. Prouin. Mediolanen. probibeatur.*

39 *Obtinentes Dignitatem, personatum, aut Canonicatum, si psallendi, bebdomadarij, aut alij muneri sui beneficiij defuerint, aut Capitulum tempore diuinorum habuerint, qualiter puniantur.*

40 *Manſionarij, si muneri suo in Choro defuerint, qualiter a Conc. Prouinc. Med. 1. puniantur.*

41 *Punctator, si muneri suo, aut diuinis defuerit, quomodo puniatur.*

42 *Thesaurarius, qui persoluerit distributiones ijs, qui absentię, vel erati causa notati fuerint, quam pœnam subeat.*

43 *Obtinentes beneficium in Collegiata, si quædam errata ingredientes Chorum, manentes, aut egredientes, admittant, qualiter ex Conc. 1. Prou. Mediol. puniantur; & duob. num. seq.*

46 *Diacoui, & Subdiacoui, qui ministerio suo defuerint, quomodo puniendi.*

47 *Obtinent Dignitatem, aut Canonicatum, si Missam conuentualem sibi competentem non celebret, qualiter puniatur.*

48 *Canonicales ędes habitans, si foris pernoctauerit, quam pœnam ex Conc. 3. Prou. Med. subeat.*

49 *Hebdomadarius, aut eius vices sustinens, si in tempore non conuenerit, qualiter puniendus sit.*

50 *Officium sibi a Capitulo commissum sine iusta causa ab eo probata de tractans, qua ratione puniatur.*

51 *Missæ Natalis Domini in aurora, aut duab. Conuentualibus, cum celebrari debent, aue Officio B. Virginis, vbi recitatur, qui non adfuerint, quid amittant: & ibi, quid de Capitulo non celebrante Missat ex legato, alioue iure debitas; clericisue suum habitum non induentibus.*

52 *Processionibus qui non interfuerint, quid amittant ex Conc. 4. Prou. Med.*

53 *Absens a Choro, vt Missam celebret; quine ordinem beneficio annexum non suscipit, an distributiones capiat.*

54 *Thesaurarius; qui plus, vel ante soluerit, quam supputatio tulerit, eiusue syngrapha subscripta sibi tradita fuerit, qualiter puniatur; & ibi, quid de accipiente, vel Prefecto, aliisue in id consentientibus:*

55 *Pœnitentiarius Cathedralis quando non percipiat distributiones. & ibi, quid de absentibus ob infirmitatem, necessitatem, Ecclesiæ vtilitatem, aut studiorum causa, ex Conc. 5. Prou. Med.*

56 *Clericus concubinarius quando amittat distributiones, ex Conc. 6. Prou. Med.*

57 *Examen peritiæ cantus quomodo in Clerico Ecclesiæ Collegiatę fiat ex Conc. 7. Prouin. Mediol.*

58 *Distributiones quomodo diuinis officijs etiam extraordinarijs assignentur ex Conc. 7. Prouinc. Mediolan.*

59 Capi-

59 *Capitulis de reb spiritualib. habendis qui non adfuerint, qualiter ex Conc. 7. Prouinc. Mediol. puniantur.*

60 *Mortuarijs qui non interfuerint in tempore, quam pœnam ex Synod. Diœcesi. 3. Med. subeant.*

61 *Absentes concionis, aut publicę lectionis parandæ causa, an ex Synod. Diœc. Med. distributiones capiant.*

62 *Diaconi, & Subdiaconi, alijue Clerici Ecclesiæ Collegiatæ certis diebus communionem non sumentes, quomodo ex Syn. 11. Diocesi. Med. puniendi. sint.*

63 *Antiphonæ B. Virginu in Sabbatis, aut Vespertinæ orationi diebus festis qui non interfuerint quid de distributionum censu amittant.*

64 *Pœna amissionis distributionum quotidianarum quando sit arbitraria.*

65 *Arbitrium iudicis in imponenda pœna amissionis distributionum regulari debet ex circumstantijs item ex ratione legis, & æquitate; num 66. & ita, vt de similibus ad similia procedatur. num. 67.*

68 *Iudex in imponenda pœna amissionis distributionum arbitraria inclinare debet in benigniorem partem, nisi agatur de fauore cultus diuini.*

69 *Iudex quomodo regulare debeat arbitrium suum, tam ex iure ciuili, quam Canonico in infligendis pœnis: & ibi quid præcipue a Prælatis in sibi subditis coercendis obseruandum sit.*

70 *Pœnas ab ipso quoq; iure communi in delinquentes statutas, ac definitas, an, & quando, quomodoue possit Iudex arbitrio suo moderari, aut etiam immutare, vel condonare, remittue.*

Quibus ex causis Clericus aut eo ipso priuetur, aut priuari possit Distributionibus Quotidianis.

Quæstio X.

CVM hucusq; in hoc Tractatu, præmissis quibusdam generalibus, fusè de acquisitione, amissioneq; Distributionum quotidianarum egerimus iuxta iuris communis vt plurimum dispositionem, hoc est, secundum canones, & leges, aut etiam Doctorum traditiones; pro eiusdem Tractatus absolutione illa vnica

1 Quæstio reliqua nunc esse videtur, † vt, quod pleriq; Doct. in calce cuiusuis quæst. ipsorumue Tractatum præstiterunt, maximè vero Lambertin. in tract. de Iure patronatus, & Anton. Faber in suo Tract. de varijs nummariorum debitorum solutionibus; quod etiam fecit Hier. Gouz in initio comment. sui ad Reg. 8. Canc. ea omnia, quæ præcipue circa distributiones huiusmodi, attento communi, iure hactenus dicta sunt, vnam in summam, & epitomem colligamus; eaq; statim subijciamus, quæ hac in re, vel iure speciali Mediolanensis Prouinciæ, aut Diœcesis, quod etiam in prœmio huius Tractatus polliciti sumus, decreta, sancitaq; fuerunt; vel, communi, & speciali iure deficiente, arbitrio suo Iudex, & Superior decernere, ac præstare potest. Vt autem dilucidius, & aliqua cum methodo in tota hac quæstione procedamus, quædam breuiter præmittenda sunt.

2 Præmitto igitur primò, ius † aliud esse generale, seu commune, quod omnes deuincit, prout sunt leges, canones Concilia generalia, & his similia; aliud vero speciale, seu particulare, quod ad certa dumtaxat loca pertinet, cuiusmodi sunt Concilia Prouincialia, vel Diœcesana, iura municipalia multarum Ciuitatum, Concordata Galliæ aliaq; huius generis, vt constat ex l. omnes populi, ff. de iust. & iu. l. cunctos populos, C. de Sum. Trin. & fid. Cathol. vbi Legistæ; id quod etiam adnotarunt Canonistæ in rub. & in c. 1. de constit.

3 ext. & in 6. Rursus † aliud est ius scriptum, aliud non scriptum, hoc est, consuetudo, vt tradunt Doct. cum alibi passim, tum in l. de quib. ff. de leg. l. 1. C. quæ sit long. consuet. cap. consuetudo, dist. 1. & in rub. de consuetud. De qua quidem consuetudine, eiusq; re quisitis plura inter cæteros congesserunt Scribentes in cap. fin. eod. tit. præcipue vero Roch. Curt. & Petr. Rauen. in enarrat. eiusd. tit. Salazar tract. de vs. & consuet. ac nos, quæ magis necessaria sunt, scripsimus sup. hoc eod. tract. par. 2. quæst. 12. & tract. de Option. Canon. cap. 2. quæst. 2.

4 Premitto 2. quod † cum aliquid in iure definitum non est, illud iudicis arbitrio relinquitur, vt patet ex l. 1. de iu. delib. & l. in

in venditione, ff. de bon. auctor. iud. possid. cap. de causis, de offic. deleg. pluribusq; comprobant inter alios Io. Coras. lib. 4. Miscell. iur. cap. 12. num. 5. cum seqq. Io. Neuiz. in Sil. Nupt. lib. 5. num. 74. Vigel. in proem. Meth. iur. controu. reg. 2. in princ. & Iacob. Menoch. lib. 3. de Arbitr. iud. in proem. num. 5. & quæst. 14. num. 3.
5 cum seqq. vbi etiam optime ostendit, † locum id habere non modo in iure scripto, sed & in non scripto, seu consuetudine, vt nimirum arbitrarium id non sit, quod a consuetudine definitum est, ex communi Doct. sententia per tex. in l. si quis reum. ff. de custod. reor. dum ibi Præsidi data, est puniendi potestas, si pœna cautione, aut expresso decreto, aut consuetudine definita non sit. id quod etiam ex eo confirmatur, quod consuetudo ius quod dam est, d. cap. consuetudo, dist. 1. & cap. fi. iuncta Glos. ibid. recepta ver. de iure de-
6 bita, de consuetud. in 6. immo † & locum habebit in statuto, aut alio speciali iure, cum hoc ius adesse supponamus, illud autem & ipsum ius quoddam esse, constet ex prædictis. Deniq; id locum obtine-
7 re † etiam quoad pœnam; ita, vt iudex arbitrio suo delinquentem punire tunc possit, cum pœna a iure definita non est, docet Menoch. sup. per tex. d. l. si quis reum, & alia, quę adducit; præcipuè verò id probat tex. d. cap. de causis, l. hodie, ff. de pœn. & l. 1. §. expilatores, ff. de effract. & expil. cum alijs, quibus id fusè adstruunt Bern. Diaz in Prax. Crimin. Canon. cap. 147. in nou. vbi Ignat. Lop. in addit. & Ant. Gomez tom. 3. var. resol. cap. 6. num. 7.

Præmitto tertiò, arbitrium hoc iudicis, seu Superioris in ijs, quæ a iure definita
8 non sunt, † non omnino liberum, & indefinitum fore, sed certis regulis, & finibus circumscribi, ac definiri; & in summa, arbitrium boni viri esse debere, vt inter cæteros expressim tradiderunt Coral. Menoch. Neuiz. Vigel. & Gomez locis cit. Qua vero id ratione faciendum sit, inf. concl. vlt. explicabimus, in qua, quid huiusmodi arbitrium circa distributionum priuationem possit, disseremus.

Præmitto denique titulum propositæ quæst. & materiam, circa quam potissimú
9 ea versabitur, † licet similis videatur titulo, & materiæ 7. quæst. huius 3. par. ab vtroq; tamen longe differt; ibi enim generatim dumtaxat aliquas regulas tradidimus ad dignoscendum, quando pœna amissionis distributionum eo ipso, vel per sententiam solum incurratur; hic autem speciales casus recensebimus, in quibus, ea pœna amissionis, ac priuationis distributionum vel ipso iure infligatur, vel a Iudice, & Superiore possit infligi. Quibus præmissis iam ad conclusiones descendamus.

Prima Conclusio. Breuiter, ac summatim complectentes quicquid in hoc Tractatu de distributionibus quotidianis latius disputauimus, iuxta iuris communis dispositionem, hoc est, iuxta canonum, legumq; sanctiones, ac simul etiam Doctorum crebriores, veriores q; traditiones;
10 (quæ quidem, † licet probabilem dumtaxat vt plurimum habeant auctoritatem, pluribus id comprobante Vigel. in d. proem. Method. iur. conrou. reg. 2. & cap. 3. tit. de opin. Doct. ad iuris tamen communis dispositionem iure optimo reducuntur, vt satis sensit ibid. Vigel. dum inter iuris, legumq; species Doctorum collocat opiniones.) Epitomem hanc, & anacefaleosim ita iam, si lubet, exordiamur.

11 Distributiones quotidianæ † sic dictæ, quia iuxta cuiusque merita, & qualitates, quotidianumq; laborem in Ecclesia susceptum diuinis interessendo, aliaq; munia exercendo, Clericis tamquam merces, denariusq; diurnus tribuuntur, vt sup. 1. par. huius tract. quęst. 1. ostendimus; quęq. nunc distributiones, nunc portiones quotidianæ, nunc victualia, nonnunquam sportulæ, ac diaria; aliquando etiam, sed improprię, beneficia manualia nuncupantur, vt d. 1. par. quæst. 2. demonstrauimus;
12 est q; † tertia ex illis quatuor distributionum speciebus, quas ibid. quæst. 3. recensentes comprobauimus; a nobis definiuntur, diurnum stipendium, quod Ecclesiarum Collegiatarum Clericis distribuitur, quatenus vere, vel per iuris fictionem diuinis officijs pro sui muneris qualitate inseruientes intersunt; quæ definitio affertur, & explicatur quæst. 4. Porro hæ ipsæ distributiones,

13 butiones, † si earum originem spectes inductæ sint, quoad substantiam quidem, iure naturali, & diuino; quoad modum autem, & formam iure dumtaxat humano, eoque nouo Concil. Trident. fauore diuini cultus, vt is in Ecclesijs augeatur; quæ omnia, præmissis quibusdam de diuinis officijs, Canonicisque ipsis susius pertractantur dict. 1. par. quæst. 5. Regulariter
14 verò † non veniunt distributiones quotidianæ appellatione fructuum beneficij, nisi largè, atque impropriè, & vbi Canonicatus, portio, aut dignitas illos rèditus nõ habet, præter distributiones, vt quæst. 6. docuimus; sed neque nomine redituum, prouentuum, aut obuentionum beneficij; venient tamen nomine prouentuum Ecclesiasticorum, sicut, & emolumentorum ipsius beneficij, vti probauimus quæst. 7. Si
15 militer † computari non debent in valore beneficij; ex quo fit, vt nec earum valor in illius impetratione sit necessariò exprimendus; idq; licèt ipsæ distributiones ad certam summam reduci posse videantur, nulliue alij reditus sint illius beneficij, quæst. 8.

Non possunt autem distributiones quo-
16 tidianæ † sequestrari in termini Clem. vn. de sequestr. poss. & fruc. vt quæstion. nona conclusion. prima docuimus, aut iuxta Constitut. 142. Pij IV. quamuis possint distributiones grossæ, vt conclusion. 2. demonstrauimus. poterunt verò, & debebunt sequestrari etiam quotidianæ in terminis Constit. 57. Pij. V. de quo latiùs d ct. quæst. 9. concl. 3. item, vbi ob delictum feratur cẽsura in clericum Ecclesiæ Collegiatę iam ad distributionem participationem admissum, donec de iniustitia, vel nullitate cẽsuræ cognoscatur; concluſ. 4. Itemque vbi de beneficio, aut distributionibus ipsis principaliter disputatur, si clericus ille suspectus sit de fuga, aut dilapidator, alijsque in casib. relatis concl. 5. vbi etiam ostendimus, idem fieri posse, vt ex distributionibus creditori clerici satisfiat, vel fideiussor indemnis seruetur. Quoties verò fit sequestratio, vel adiudicatio distributionum creditori, vel fideinssori ex ijsdem subueniendum erit clerico debitori, ne fame pereat vt concluſ. 6. eiusd. 9. quæst. docuimus. Denique in quæst. 10. & vlt. d. 1. par. definiuimus
17 distributiones quoad sui ortum, seu introductionem fauorabiles esse ratione cultus diuini; post introductionem quoque si de eodem cultu, vel augendo, vel conseruando agatur, fore fauorabiles; atque adeo hisce duobus casibus latam faciendam esse interpretationem, ac in dubio pro fauorabili parte pronũciãdũ; secus autẽ neq; fauorabiles eas fore, neq; odiosas. Et hæc qui dẽ habẽturin prima parte huius Tractatus.
18 In secunda vero Parte, cum † quæstione prima docuerimus, ius percipiendi quotidianas distributiones competere Clericis dumtaxat Ecclesiarum Collegiatarum, vtputa Canonicis etiam Supernumerarijs, Mansionarijs, seu Portionarijs, obtinentibus Dignitatem, & alijs Clericis, qui Collegium aliquod in eisdem Ecclesijs constituunt, tenenturque inibi diuinis interesse; vbi quoque vidimus, quid de Canonicis Ecclesiarum non numeratarum, & Coadiutoribus siue simplicibus, siue cum futura successione, aut ijs, quibus hi dantur, statuendum sit: dici-
19 mus † quæstione secunda, quòd, licèt non teneantur Canonici psallere cum officium fit Cantu figurato, aut etiam cum fit cantu Ecclesiastico, quem firmum vocant, cancre Antiphonas completas, Responsoria, & alia huiusmodi, si adsint Mansionarij; tamen extra hos casus non modò compelli possunt Canonici, & qui obtinent Dignitates in Ecclesijs Collegiatis, etiamsi adsint Mansionarij, tam munera sua obire, canendo Missam, Euangelium, aut Epistolam, tum etiam Diuina Officia in Choro psallere sub pœna amissionis Distributionum quotidianarum; verum etiam secluſa quauis speciali Constitutione, vel Consuetudine easdem distributiones eo ipso amittunt, si hæc omnia legitimo cessante impedimento non impleuerint; & si admittenda est quadragenaria consuetudo, quòd Canonicatum, vel Dignitatem obtinentes psallere non teneantur, vbi adsint Mansionarij, alijue Clerici, qui id præstare possint, eaque consuetudo à pijs iuris indu-
20 cta sit. Quæst. 3. † docemus, distributiones assignandas esse singulis horis Canonicis, & Missæ conuentuali; necnon officio B. Mariæ Virginis, ac Mortuorum in

Eccle-

Ecclesijs, in quibus ex consuetudine, vel statuto recitari debet; idemq; fieri posse in supplicationibus, Conuentibus Capitularibus, alijsq; huiusmodi actionibus, quæ communiter obeuntur: hanc autem portionum assignationem ad Episcopum simul cum Capitulo, vel etiam solum Capitulum pertinere; nec tamen eam assignationem necessariò fore seruandam, quam generaliter in beneficijs habet Extrauagans Pij V. quæ incipit, ex proximo Lateranensi Concilio. Demq; distributiones assignatas intelligi singulis horis sita, vt pars notabilis non omittatur, quæ quoad vltimum gradum decima constituti potest; quamuis tolerari possit cõsuetudo tribuẽs distributiones ijs, qui neque integris, neq; omnibus horis interfuerit. Quæst. autem 4. postquam docuimus, rationi, ac iure consonum esse, vt qui maiorem dignitatem in Ecclesia Collegiata obtinet, maiores quoque habeat distributiones, in eoque præcipue attendendam esse consuetudinem; dicimus, secluſa consuetudine obtinentem Dignitatem simul, & Canonicatum, vel duos Canonicatus in eadem Ecclesia, simplices distributiones consequi debere. Quæst. 5. † præmisso, quot modis quis dicatur absens, quotuplex sit absentia & in quo differant præsentia, residentia, & interessentia; regulam negatiuam constituimus, distributiones non dari absentibus, licèt præsentes sint in ciuitate; aut etiam residentibus, sed ijs tantum, qui statis horis in Ecclesia diuinis officijs interfunt: tum illam, absentem iusta de causa aptã tribuere distributiones tunc eas percipere, cum ea causa est absentiæ, vt quia soleret is nõ impeditus diuinis interesse: mox illã impedimenti affectatũ, quodue facile potuit remoueri, non excusare impedimentum ab amissione distributionum. Tandem illa statuitur conclusio, absentem à Choro, & Ecclesia ob iustam, & rationabilem corporis necessitatem percipere debere quotidianas distributiones, ac si diuinis interesset, ex qua statim inferimus, quid dicendum de absente causa leuandi corporis, ne cessariæ respirationis, peregrinationis, cõfessionis suorum peccatorum; quid de eo, qui priuata vi detinetur, aut ab hostibus, aut causa reprælsaliarum, obsessue datus est; quid de illo, qui a abest ob iustum metum, causaue belli siue humani, siue diuini, hoc est, pestis; quid denique de iniustè bannito, relegato, vel carcerato, aut aliàs iniustè impedito. Quæst. 6. illam † firmauimus conclusionem, distributiones deberi clericis absentibus causa infirmitatis; & multis modis ampliauimus, & limitationibus. Quæst. 7. vidimus, regulariter absentes propter senectutem non percipere quotidianas distributiones, nisi ita senio sint confecti, vt pro infirmis habeantur, aut consuetudine, constitutioneue inductum sit, vt, qui diutiùs Ecclesiæ inseruierit, absens interesse censeatur. Quæst. 8. docuimus, † absentes in seruitio Episcopi, habere quidem fructus præbendarum, non tamen debere vt sic percipere quotidianas distributiones, nisi, dum in huiusmodi seruitio est, principaliter Ecclesiæ suæ vtilem rem faciant: idemque statuimus quæst. 9. de existente in seruitio Cardinalis, vel Papæ. Quæst. 10. dicimus, quod, licèt studentes in Sacra Theologia, iureue Canonico, vel Ciuili percipere possint in absentia fructus præbendarum; non tamẽ poterunt quotidianas distributiones, nisi adsit contraria consuetudo. Quæst. 11. fusè docuimus, † absentes propter Ecclesiæ suæ particularis, cui adscripti sunt, vtilitatẽ, vel necessitatem distributiones percipere debere; vbi etiam dissoluimus antinomiam duorum canonum, nimirum cap. cum non deceat, de elect. in 6. & cap. vn. 5. statuimus, de cler. non resid. eod. lib. Inde autem intulimus, quid dicendum sit de Canonico, quem ad Curiam Romanam mittit Episcopus pro Ecclesiæ necessitate; quid de Syndico, vel Thesaurario Capituli eius negotia procurante; quid de Canonico, vel Mansionario celebrarent tempore diuinorum siue ratione tituli, siue Cappellæ mercenariæ, siue ex mera deuotione; quid de ijsdem, dum Priorum locorum, quorum Præfecti sunt, administrationi incumbunt; quid de Examinatoribus, Visitatoribus, Pœnitẽtiario, aut aliter confessiones audiẽte; quid de Canonico, aut Dignitatem in Collegiata obtinente, qui simul curam habet animarum, dum eam exercet, quid de Theologo, aut Vicario, siue Episcopi, siue Capituli, Sede vacante, qui-

21

22

23

24

ue Concilio interest; quid deniq; de eo, qui causa Ecclesiæ suæ a Collegio missus abest in publico munere, puta Magistra-
25 tus, vel legationis. Quæst. 12.† præmissis nonnullis circa consuetudinis naturam, & requisita; diximus, quod, licet valeat consuetudo, vt absens percipiat fructus præbendæ; non tamen, vt distributiones, nisi certis in casibus, qui ibidem recensentur, vt puta, quòd abfuturo, vel redeunti propter Ecclesiæ suæ vtilitatem duo, vel tres dies dentur ad colligendas, componè dasue sarcinulas; quib. tamen diebus distributiones percipiat: quod absentes per duos menses in discursu anni ob quietem, vel negotia sua, easdem percipere possint, ac si diuinis interessent: quòd Clerici post 70. ætatis annum, aut diuturnum Ecclesiæ seruitium earumdem quàmuis absentes, participes sint; & his similibus. Quæst.
26 13.† præmisso generaliter, quid possint Episcopi, & alij inferiores Summo Pontifice, præcipuè contra canones statuendo, dicimus concl. 1. & 2. quòd licèt possit Capitulum sine Episcopo statuere de quotidianis distributionibus quoad modum eas diuidendi, & similia; non tamen prout concernunt statum, & regimen Ecclesiæ. concl. verò vlt. regulam constituimus, non valere statutum, per quod absentib. dentur distributiones; quæ tamen aliquas patitur restrictiones, de quibus ibi latè. Quæst. autem 14. præmissis differentijs inter priuilegium, dispensationem, & beneficium, docuimus, posse Summum Pontificem alicui priuilegio concedere, vt absens percipiat distributiones; verùm id non censeri concessum, si solum indulgeat clerico Ecclesiæ Collegiatæ, vt percipiat fructus beneficij sui integrè, ac si in ea Ecclesia resideret: quòdsi expresè alicui concedatur à Papa priuilegium, vt possit in absentia percipere fructus, reditus, prouentus, obuentiones, & emolumenta sui Canonicatus, atq; etiam distributiones quotidianas, adhuc non comprehendi mortuaria, seu anniuersaria defunctorum: interpretationem autem huic priuilegio tribui a statuto, & cõsuetudine rationabili illius Ecclesiæ omnino verò idem priuilegium ad praxim deducendum esse quantum fieri possit sine diuini cultus detrimento. Quæst. 15. bre-
27 uiter † prænotatis de excommunicatione, suspensione, & interdicto, quæ necessaria videbantur, fusè ostendimus, clericum iustè excommunicatum, suspensum, aut interdictum ab ingressu Ecclesiæ amittere distributiones quotidianas, neq; eas recuperare; sicut iniustè excommunicatus suspensus, aut interdictus recuperat a Collegis suis, qui eas perceperant. Quæst. 16. præmisso discrimine inter cessationem a diuinis, & interdictum Ecclesiasticũ; quoad interdictum quidem diximus, quòd, cũ eo durante diuina officia in Ecclesia secretò, vt plurimum, & aliquando etiam publicè recitentur, clerici, qui eius tempore diuinis nõ interfuerint, distributiones amittent, sicut extra illud tempus.

Quoad cessationem verò si quidem iniusta sit, distributiones eius temporis Ecclesiæ restituent, si iusta, eas ab illo recuperant, qui causa fuit cessationis. Quæst. 17.
28 postquam † aliqua prænotauimus de depositione, degradatione, priuatione beneficij, irregularitate, notorioq; peccato; Dicimus primò, depositum, ac degradatum verbaliter, aut actualiter distributiones amittere, licèt habere debeat alimenta, ne fame pereat. Secundò, priuatum beneficio similiter priuari distributionibus, nisi legitimè appellauerit; qua appellatione pendente, si diuinis interfit, eas percipiet, sed restituet a die commissi criminis, si sententia priuationis transeat in iudicatum. Tertiò, clericum irregularem non amittere distributiones, nisi quatenus tribuuntur ijs, qui aliquem ordinem exercent. Deniq; nullum notorium peccatorem, præter fornicatorem ratione peccati priuari distributionibus. Quæst. verò 14. nonnullis de simonia præmissis, docuimus concl. 1. clericum, qui minùs principaliter propter distributiones ad officia diuina conuenit, neq; peccare, neque; ad earum restitutionem teneri; concl. 2. eum, qui principaliùs aut æque principaliter propter distributiones conuenit, simoniam mentalem committere, ad distributionum tamen restitutionem non teneri. concl. verò 3. clericum qui per simoniam accepit beneficium promisso, sed non soluto pretio, vel eius parte, non teneri, saltem ante sententiam, ad beneficij, aut distributionum restitutionem;

nem;licet puniri possit.quod si in receptio ne huiusmodi beneficij simonia ex vtraq; parte completa sit,receptio nulla est,& ab eo die fructus,ac distributiones restitui debent;prout ostendimus concl. 4. Denique dicimus conclus. vlt. committi ab eo simoniam, qui pretio a Capitulo impetrauit, vt ad distributiones admitteretur.

29 Quæst. 19. † præmissis ijs, quæ de ætate ordine,& ceteris qualitatibus præficiendorum ad beneficia Ecclesiarum Collegiatarum dicenda videbantur, ostendimus, obtinentem beneficium in eiusmodi Ecclesia, modò alias idoneus sit, admitti debere ad distributiones, antequam ordinem annexũ susp iciat:nisi obsit consuetudo, aut specialis constitutio. non esse autem ad illas admittendum, si in ea ætate constitutus non sit, vt intra annum ordinem suo beneficio annexum possit susc ipere; sicut neq; eum, qui cantus requisiti peritia careat. Subiecimus mox de omittente fidei professionem & Canonico,qui diuinis interfit, non tamẽ in loco, & habitu Canonicali, an lucretur distributiones. Tandem Quæst. 20. & vlt. d.2. par. postquam prænotauimus, quibus competat habere vocem in Capitulo, docuimus concl. 1. posse clericum Ecclesiæ Collegiatæ habere vocem in Capitulo, & tamen non admitti ad quotidianas distributiones;concl.vero 2.eaq;fin.fieri quoq;posse diximus,vt huiusmodi clericus distributionum particeps effectus sit, habeatq; ius eas percipiendi saltem pro parte, non tamen habeat vocem in Capitulo. Et hæc sunt,quæ egimus in 2. par. huius Tract.

In hac deniq; 3. & postrema Parte 30 hæc habentur. Quæst. 1. † præmissa definitione, ac diuisione dominij, dicimus, quod,licèt probabilius sit,clericos non habere verum, & proprium dominium redituum Ecclesiasticorum, qui a distributionibus quotidianis distinguuntur; tamen probabilius quoq;est,eos esse veros dominum distributionum ipsarum, quas iustè acquisierunt.Quæst.2.demonstratur,quod, sicut de ceteris reditibus Ecclesiasticis saltem libere testari non possunt clerici, ita libere possunt de distributionibus. Quæst. 3.quod,licet Clericis,(quicquid sit de consuetudine,) iure communi scripto non succedant consanguinei, aut alij legitimi hæredes in reliquis reditibus Ecclesiasticis, succedunt nihilominus in distributionibus quotidianis; & quidem etiamsi 31 adhuc exactæ non fuerint. Quæst. 4.† diximus in 1.concl.posse clericos in ægritudine constitutos donare inter viuos inpios vsus aliquam partem redituum Ecclesiasticorum etiam distinctorum a distributionibus, in 2.concl.posse,etiam secluſa quauis consuetudine, in vsus quoq; nonpios donare inter vinos quotidianas distributiones. in 3. deniq; hæredem, donatarium, vel alium clerici successorem indistributionibus eas habere ad ratam temporis,quo clericus diuinis interfuit,& Ecclesiæ inseruiuit. Quæst. 5. præmisso discrimine inter donationem,remissionem, & transactionem,concluſimus primò,posse clericum distributiones, quas alter malè quæsierat, sibi applicatas & traditas illi ipsi donare, qui eas amiserat. Secundo, quod,licet conuentio, & remissio de futuro circa quotidianas distributiones male perceptas retinendas fieri nequeat:probabiliter tamen sustineri potest, non esse prohibitam remissionem de præterito, modo nulla præcesserit conuentio,fraudisue subsit; licet probabilius sit oppositum. Tertio,quod vbi dubium oriatur super distributionibus præteritis, transigi potest etiam absq; Superioris auctoritate, sine

32 † prænotatis ijs,quæ circa coniunctorum species, iusq: ipsum accrescendi erant dicenda,regulam constituimus, quod distributiones non interessentium interessentibus accrescunt:quæ multis modis ampliatur,& limitatur vsq;ad 3. concluſ.in qua do cemus, ius, accrescendi locum habere non posse, si nullus ex Ecclesiæ ministris diuinis interfit;verum tunc distributiones omnes Ecclesiæ fore applicandas. Deniq; agimus, quando incipiat ius accrescendi distributionum in casu censuræ incurſæ, aut resignationis puræ, vel conditionalis. Quæst.vero 7.cum multa præmiserimus de lege pœnali, nonnullaq; regulas posuerimus ad dignoscendum,quando lex pœnalis contineat latam,vel ferendam,sententiam, statuimus tres conclus. quarum prima est, legem pœnalem, quæ continet ferendam sententiam, non obligare etiam in con-

conſcientia reum ad eam ſubeunda ante ſententiam iudicis condemnatoriam. altera eſt, etiam legem pœnalem continentem latam ſententiam non obligare ante declarationem: cui tamen concluſ. nonnullas ibidem adhibemus reſtrictiones. Tertia demum concl. habet, pœnam amiſſionis diſtributionum, ſi quidem ipſo iure impoſita ſit a Pontificia ſanctione, obligare ante declarationem; ſecus autem ſi ab inferiori conſtitutione infligatur. Queſt.
33 8. † primum quidem oſtendimus, regulariter penſionem non imponi, neque impoſitam cenſeri ſuper diſtributionibus: quod tamen ibidem quibuſdam in caſibus reſtringimus. Deinde dicimus, quod vbi penſio impoſita eſt vel in totum, vel pro parte ſuper diſtributionibus, pro ea parte ſoluenda eſt ab eo, qui optat: ſecus autem, ſi mutet titulum. vacante autem huiuſmodi titulo, qui grauatus ſit penſione impoſita ſuper diſtributionibus, decurrentes interim penſionis termini ſoluendi non ſunt a Capitulo percipiente diſtributiones, ſed vel a nullo, vel a ſucceſſore in beneficio. Tandem in quæſt. 9. quæ proximè antecedit hanc 10. & poſtremam quæſt. quam præ manibus habemus, diximus, de quotidianis diſtributionibus ſoluendam eſſe decimam ſpiritualem: Papalem item non quidem regulariter, ſed tunc, cum vel expreſſe ſuper iſdem imponitur, vel ſuper prouentibus omnibus Eccleſiaſticis: ſicut nec ſoluenda eſt illa decima, quæ pro fabrica, vel erectione Seminarij clericorum aliquando exigitur: neq; ea, quę vocantur annalia; aut congrua portio, vel ſubſidium charitatiuum, aut annata; quæ tamen, ſicut etiam quindennium, perſoluenda erit de beneficijs initis menſæ Capitulari, quorum reditus, vel ab initio, vel poſtmodum conuerſi fuerint in diſtributiones, quę inter eos clericos diuidantur, quidiuinis interfuerint, & debita Eccleſiæ munera præſtiterint. Quæ verò in hac ipſa 10. quæſt. ante huius ſummæ Initium diximus cum ſatis breuiter ea perſtrinxerimus, ſumma non indigeat.

Ex his igitur habes, candide Lector, breuem quandam ſummam, & epitomem totius præſentis Tractatus, ſimulque expeditam 1. cōcl. quam in hac poſtrema queſt. inſtituimus de pœna amiſſionis diſtributionum a iure communi propoſita. Sequitur nunc, vt ad eandem pœnam a ſpeciali iure
34 impoſitam veniamus: ſi † tria prius hac in re monuerimus. primū eſt circa ius, quod aliquando ſpeciale, aliquando commune, ſeu potius generale dici, eſſeq; poteſt, nimirum circa conſuetudinem, quam ius non ſcriptum Doct. paſſim appellant; id autem eſt, quod ſi pœna hæc amiſſionis diſtributionum quibuſdam in caſibus legitima conſuetudine aut circa quantitatem, aut etiam ſimpliciter inducta ſit, tunc ea, omnino erit infligenda, neq; locum habebit arbitraria pœna, ipſumue iudicis arbitrium, per ea, quæ ſup. initio huius quæſt. præmiſ. 2. attulimus, præcipue vero tex. in l. ſi quis reum, ff. de cuſtod. reor. vt autem generatim ſcias, quid conſuetudo poſſit tum in tribuendis, tum in auferendis diſtributionibus ab ijs maximè, qui abſunt ab Eccleſia, conſules ea, quæ ſup. par. 2. quæſt. 12. latius diſputauimus; ſpeciales enim cuiuſque loci, & Eccleſiæ cōſuetudines recenſere, ſicut difficillimum, ac planè impoſſibile, ita pene infinitum eſſet. Alterum, quod monendum hoc loco putauimus, illud eſt, quod ius ſpecale Conciliorū Prouinciæ, ac diœceſis Mediolanē. quo ad haſce pœnas, & mulctas amiſſio-
35 nis diſtributionum proſequi † vtile admodum erit: tum quod ea Diœceſis, & Prouincia ampliſſima eſt, tum etiam quod huius Decreta ab æter. mem. S. Carolo edita, quæ in Actor. Med. Eccleſ. volumine continentur, pene vniuerſæ Chriſtiani Orbis Eccleſiæ ſummo cum ſtudio perquiſita pari cum approbatione ſuſceperunt: tum deniq; quia, ſicut ius municipale in quaque ciuitate tamquam ius commune ſeruandum eſt vt conſtat ex l. omnes populi. ff. de iuſt. & iu. & alijs adductis initio
36 huius quæſt. in 1. præmiſ. ita † Synodi ſiue Diœceſanæ, ſiue Prouinciales in quauis Diœceſi, & Prouincia, vt patet ex ijs, quæ ſup. par. 2. q. 13. concl. 2. contra Gratian. attulimus; iunctis ijs, quæ latè inter ceteros tradunt Bertach. in tractat. de Epiſ. 3. par. & Henr. Bott. tract. de Synod. Epiſc. fere per tot. & in ſpecie quoad ea, quæ ad debitum in diuinis officijs regimen ſpectant, adeſt decretum Tridentin.

Concil.sess.24..cap. 12. de reformat.in fin. & quoad pœnas infligendas, deficiente iure communi attendenda esse statuta Synodalia pluribus ostendit Bern. Diaz in sua Prax. crimin.canon.Verbo, canonicis, vel Synodalibus c. 144. iuxta nou.impress.

37 deficientibus vero etiã Synodalibus † tandum erit statutis particularibus cuiusque Ecclesiæ Collegiatæ, modo rationabilia sint,per tex.in cap. 1.de constit. in 6. cum ibi not.& traditis a nobis sup.d. quæst.13. ferè per tot.Tertiò, ac postremò illud admonendi sumus , quod, cum earum pœnarũ amissionis distributionum, quæ in hisce statutis,& Concilijs siue Prouincialibus, siue Diœcesanis instiguntur,aliquæ iam ab ipso iure communi impositæ sint , aliquæ vero super additæ;rursus;aliæ comminatæ sint , aliæ ipso iure propositæ ; illæ tantum eo ipso ante sententiam declaratoriam erunt a clericis subeundæ, quæ iam a iure communi erant eo ipso impositæ, per ea quæ latè attulimus sup. hac cad. 3. p. quæst.7.conclus.vlt.Iam igitur hisce hac in re præmissis.

Secunda Conclusio sit de pœnis,& multis amissionis distributionum contentis in Prouinciæ , ac Diœcesis Mediol. Concilijs,quas , eorum ordinem sequentes recensebimus.

In Conc.ergo Prouin. 1.Const.par. 2. in generali tit.de Ministr Eccl. & diuin.offic. speciali vero Commun. de Ministr. versic.

38 Nixi etiã,decernitur,† vt nulla Canonicorũ,aut aliorũ pactio,remissio , aut collusio fiat , factaue vim habeat;nullumq;statutũ, aut consuetudo valeat , quibus aut absenti quauis de causa eius diei , vel sacræ horæ, in qua munera suo defuerit aut omnino cuiquam contra quam iure communi , & Tridentini Concilij,ac Prouincialibus con stitutionibus de finitum sit , distributiones quotidianæ dari possint,& si datæ fuerint , qui eas acceperit , suas non faciat,sed eas restituat ; quæ ipso iure accrescant alijs inservientibus, qui eiusmodi pactiori , remissioni , collusioni, vel prębitioni assensi non fuerint : nisi ex constitutionibus Ecclesiæ probatis alteri debeantur ; si vero omnes consenserint vbibus Ecclesiæ iam tunc addictæ intelligantur.Item tit. de ijs, qui dignit. Person. aut Canon. hab. hæc

39 statuuntur . Vt † ij quoque qui Dignitates , Personatus , vel Canonicatus obtinent , cum alijs in Choro psallant , secus pro absentibus habeantur . Vt hebdomadarius , si officio suo defuerit , trium dierum distributionibus careat . Vt Clericus,qui officio suo iuxta ordinem sacrum beneficio,quod in Collegiata Ecclesia obtinet adiunctum per se non fungitur, priuetur eius officij distributionibus, in quo muneri suo de fuerit: nisi legitimè impeditus impetrata licentia ab eo, qui Choro præsideret,vel Superiore Ordinario per alium satisfecerit. Vt Canonici , qui tempore diuinorum officiorum sine euidenti necessitate Capitulum habuerint,distributionem eius horę ne capiãt,in qua id commiserint. Tit.quoque speciali de offic.Magist.Chor. & cæremon.decernitur , vt qui non fecerit quod ei in Tabella ab hoc Magistro confici euda præscriptum fuerit,eius horæ , in quam peccarit , distributiones amittat . Præterea tit. de offic. Mansionar.

40 cauetur , † Vt mansionarij , ad quos præcipuè pertinet, cum oportuerit,ad lectorile accedere , vt Antiphonas, responsoria,gradualia , & alia huius generis canant , si id facere omiserint, illius horæ,in qua non satisfecerint,distributione priuentur: & qui aliter in suo munere ibid. præscripto contumaces , vel negligentes fuerint , pro modo culpæ iudicio eius , qui Choro præsit, distributionibus careant.In tit. vero item speciali de offic. Punctat.

41 hæc sunt. Vt † Punctator , si quem notandum prætermiserint, integras vnius hebdomadæ distributiones amittat.Vt, si diuinis omnibus officijs non interfuerit , aut absens de licentia eius , qui Choro præsider, alium ab eo probatum nõ substituerit, pro singulis vicibus vnius diei distributionem amittat . Tit.de offic. Thesaur. statuitur ,

42 vt , † si Thesaurarius distributiones eorum , qui absentię,vel errati causa notati fuerint , persoluerit , tantum de luo det , quod in Ecclesiæ vsum conferatur , & ob eam causam etiam vnius mensis distributiones amittat In tit.quan.& quom.ad diu.

43 offic. conuen. hæc † habentur . Vt qui in Ecclesia , vel circum eam , aut in Sacristia fuerit,& ordine ibi præscripto Chorum ingredi negle xerit , dimidia parte distributio-

butionum illius horæ piuetur. si vero ausus quis fuerit inchoare officium, priusquam eodem ordine in Chorum conueniatur, distributionem illius horæ amittat. Si quis non venerit ad Matutinum ante finem Capituli de B. Maria Virgine, cum de ea officium celebratur, alioqui ante finem psalmi, Venite exultemus; in alijs etiam horis ante finem primi psalmi; in Missa verò ante finem vltimi Kirieeleison pro absente habeatur, illiusq; horæ distributione careat. Si quis, cum possit initio officij, vel supplicationum conuenire, aduentum suum in extremum præfiniti temporis punctum de industria distulerit, absentis loco habeatur. In tit. quom. ver-
44 sand. in Chor. hæc † sunt. Vt omnes in Choro diuina officia, vt temporis ratio postularit, alternis canant, recitent, attenteq; audiant. Id non cursim, non perturbatè, non oscitanter, sed leniter, distinctè, ac studiosè faciant. In Choro pro temporis, & officij ratione ex instituto, & more Ecclesiæ sedeant, stent, flectant genua, caput aperiant, & submittant, cæteraq; eius generis adhibeant, omnes vero æque idem faciant. Clericali bireto, non pileo in Choro vtantur, facessant somnus, risus, loci rixæ, colloquia Ne vagentur in Choro, vel Ecclesia; neue locum mutent ne occasione quidem genua flectendi. Ne in Choro vbi communi officio opera datur, priuatim officium dicant neue litteras, libros, aut alia scripta legat. Ne exeant, nisi diuino officio confecto, ne quidem vt de re communi agant, si necessitas non coegerit, tumque à Præfecto venia petita. Dignitatem Personatum, aut Canonicatum habentes, alijsq; omnes, qui aliquid in his commiserint, si moniti a presidente Chori non resipuerint; horæ illius distributione careant. Quod
45 idem omnino † tit. seq. speciali eiusdem 2. par. Constit. qui est quom. à Chor. receed. de ijs statuitur, qui post diuinum officium in Choro flexis genibus submissa voce saltem orationem dominicam non dixerint, aut surgente, vel signum dante hebdomadario, non surrexerint; quiue se non statim consalutauerint, & ordine procedentes simul non exierint, aut se de more ante altare non inclinauerint, eodemq; ordine ad Sacristiam progressi non fuerint, ibiq; non autem in Ecclesia, superpelliceum modeste, & quietè, non exuerint. Deniq; sub tit. speciali de Miss. solem.
46 cauetur, † quod Diaconi, vel Subdiaconi, qui ex iure, statuto, vel consuetudine certis diebus altari ministrare debent si defuerint, eius horæ distributionem non capiãt, sed illorum vices ij subeant, quos Chori Præfectus iusserit; his verò detur aliqua pars distributionis, quæ absentibus est adempta. Et hęc in 1. Concil.

In Concil. Prouinc. 2. nihil, quod ad rem nostram faciat, reperio, præter id, quod tit.
47 2. decret. 4. statuitur, vt † Ecclesiastica Dignitate, aut Canonicatu prædictus, si in Ecclesia, vbi eam, eumue obtinet, Missas conuentuales pro ratione ipsius aut Dignitatis, aut Canonicatus ad Episcopi ex Tridentini Concilij auctoritate præscriptum celebrare contempserit, vel negle xerit, non solum tridui distributionibus, vt Superioris Synodo Prouinciali sancitum est, mulctetur, verum etiam ab ordinis sui munere suspendatur ipsius Episcopi arbitratu.

In Conc. autem Prouinc. 3. tit. de ijs, quę
48 partim ad ord. Sacr. &c. cauetur: Vt † qui in ædibus Canonicalibus habitat, modo ab vrbe, oppidoue, vbi æ fiæ sunt, non absit, si foris pernoctauerit, non probata ab Episcopo causa, aut ab eo, cui is id curæ dederit, vnius diei distributione mulctetur. Tit. verò de ijs, quæ ad diu. off.
49 pert. statuitur, Vt † quicunq; Canonicus hebdomadarius, aut hebdomadarij vices sustinens, si in tempore non conuenerit, aut officij sui munus neq; ipse, neq; eo legitime impedito alius eius Ecclesiæ Canonicus præstiterit; vel Præfectum de impedimento certiorem in tempore non fecerit, aliqua distributionum portione mulctetur Episcopi arbitratu; eoq; decreto illi etiam omnes adstringantur, qui, licet Canonici non sint, aliquod id Ecclesia munus obire debent. Denique tit. de his, quæ ad
50 Capit. pert. habetur † quod, si quis officium, quod sibi Capitulum commiserit, sine legitima causa occultis suffragijs à Capitulo probanda recusarit, quantum pecuniæ caperet per sex menses Ecclesię assidue inseruiendo, tantumdem amittat.

In Conc. 4. Prouinc. par. 2. Tit. quæ pertin. ad Sanctiſſ. Miſ. Sacrif. & diu. off. præter id, quod inf. vbi de Conc. Prou. 7.

51 referemus, in verſic. quod pij, cauetur; † Vt quicunque Miſſe Natalis Domini, quæ in aurora celebratur, legitimo impedimento ceſſante, defuerit, illa diſtributionis medietate mulctetur, quam pro portionabiliter ammitteret, ſi à Miſſæ Sacrificio ſolemni, quod media nocte fit, abeſſet. Mox verò ſubijcitur: Vt quibus diebus ex Miſſalis Romani rubricarum præſcripto in Eccleſijs Cathedralibus, & Collegiatis duas Miſſa conuentuales celebrari oportet, eæ ambæ canantur; tũ cantu item celebretur ſi quæ præterea alia Miſſa eodem, vel alio die ex conſuetudine, legatoue pio, aut alio iure ibi cani debet. quod ſi Capitulum id præſtare omiſerit, neglexeritue, non ſolum illius diei, in quo huic muneri defuerit, verum etiam alterius diei diſtributionibus mulctetur; & alio die ſupleantur omiſſa. & poſt multa decernitur; Ne cui proprio indumento, quodque ordini ſuo, tempori, & officio congruat, in Eccleſia, Choroue non induto diſtributio ſtatæ illius Canonicæ horæ detur. Vt quibus in Eccleſijs Officium B. Mariæ Virginis recitari ſolet, aut debet, quicunque ab vnius horę Officio de B. Maria abfuerit, diſtributione illius horæ perinde mulctetur, ac ſi ab horæ eiuſdẽ officio, quod de Domino recitatur, abfuerit. Tit. verò de Pro-

52 ceſſionibus, id cauetur; vt † in Proceſſionibus, quæ Summi Pontificis; Epiſcopiue iuſſu in exteriori, aut interiori Eccleſiæ circuitu aguntur, Canonicis, & alijs Chori miniſtris, qui diſtributionum quouis modo participes ſunt, tantum ex communi reſidentiæ cenſu diſtribuatur, quantum ipſis, dari ſolet, cum in Choro præſentes horæ Tertiæ officio adſunt ſi autem per vrbem, oppi ſumue agantur, triplum detur eaque omnis diſtributionum portio ijs tantum detur, qui illas præſentes obeunt. Deniq. ſub tit. de Diſtributionib. præter illud, quod inf. in Conc. Prou. 6. recitabimus,

53 hæc ad rem noſtram habentur. † Vt quicunque à ſtatę horę officio Miſſæ celebran dę cauſa abfuerit, illius horę diſtributionis tamquam abſens particeps non ſit, niſi præ abſentia Sacerdotum, qui in Eccleſia tunc Sacrum faciant, neceſſitas inciderit, vt præfectus Canonicum aliquem Sacerdotem é Choro exire Miſſæ celebrandæ cauſa iubeat. Ne quis Dignitate præditus, & Canonicus, aliuſue, qui etiam ob cauſam vt, puta ob litem eiuſdem beneficij ſibi illatam, contellatamue ordinem ſacrum eidem Dignitati, Canonicatui, aut beneficio annexum ſuſcipere diſtulerit, diſtributionum quoti dianarum particeps ſit, antequam ordinem illum ſuſci-

54 piat. Vel Theſaurarius Capituli, alteriuſue Collegij, quod diſtributionum particeps ſit, ſi plus vel ſoluerit, vel exigendum ceſſerit ei, qui diuinis interfuit quam ſupputationis ratio tulerit; aut ante ſoluerit, ceſſeritue, quam eiuſdem ſtippucationis ibi præſcriptę ſyngrapham Præfecti Capituli vel Collegij, & Chori, duorumque à Capitulo, Collegioue delectorum, ac Punctatorum ſubcriptione obſignatam acceperit, vnius menſis diſtributionibus plectatur. qua pœna Præfectus etiam Capituli, & Chori item, ac Punctatores, illiq; à Capitulo, vel Collegio delecti afficiantur, ſi vel eiuſmodi ſolutioni, ceſſioniue aſſenſerint, vel vt cuiquam ſoluatur, cedaturue diſtributio aliqua illorum dierum, aut officiorum, quibus ille vel præſens in Choro non adfuerit, vel erratum eiuſmodi in diuinis officijs contraxerit, vt Prouincialib. decretis, aut præſcripto Tabellæ, aut alio quocunque iure cenſeri in abſentibus debeat. qui vero vel ante ſolutionis, ceſſionisue, & ſyngraphæ tempus, vel plus, quam ſibi debeantur, vllo modo, pactoue acceperit, is ab Epiſcopo & reſtituere cogatur, & triplo mulctetur, quod locis Pijs eiuſdem Epiſcopi arbitratu tribuatur. Statimq; ſubijcitur; quod, ſi vlla, cuiuſuis generis cauſa, cauſæue ſpecie, aut prætextu cuiquam diſtributiones vel ab vniuerſo Capitulo, Collegioue, vel eorum ſingulis cuncta Prouincialia decreta dari, donari, remitti, aut quauis colluſione concedi contigerit, nullus eas capiat; ſi perceperit, ne ſuas faciat, ſed reſtituere cogatur; Capitulo autem, ſiue Collegio, quod expreſſe, vel tacite ei rei conſenſerit, pœna ſit, vt diſtributiones aliquot Epiſcopi arbitrio Sacriſtiæ, aut alij Pio loco attribuendas ſoluat.

In

In Conc. Prouinc. 4. par. 3. sub tit. quæ
55 ad distribut. pertin. hæc habentur. † Ne Pœnitentiarius Cathedralis Ecclesiæ distributiones quotidianas quasi præsens iu Choro capiat, cum mane aliquando ante diuina officia auditis pœnitentium confessionibus, deinceps officiorum tempore Missæ sacrificium facit, aut priuatim horarium canonicale officiũ præstat; etiamsi id in fraudem non faciat. Ne eas percipiant qui infirmitate, necessitate, aut manifesta Ecclesiæ vtilitate occupati non adsunt in Choro si antea nullo legitimo impedimento distenti personale Canonicatus sui munus obire non consueuerant. Ne absentes peregrinationis causa etiam iure, facultateue statutorum Ecclesiæ, cui deseruiunt, distributionum participes sint. Vt qui studiorum causa quauis facultate etiam Apostolica absunt, distributiones quotidianas, tertiamue præbendæ suæ partem in distributiones Tridentini decreti auctoritate conuersam absentię suæ tempore non capiant. Huius vero tertiæ partis percipiendæ ius habeant omnes Canonici, tum qui præbendam obtinent, tum qui sine illa sunt, dum ij statis diebus suum in Ecclesia munus præsentes obierint.

In Conc. 6. Prouinc. nihil aliud, quod ad rem faciat, inuenimus, præter id, quod sub tit. quæ ad cler. disciplin. attin. statuitur;
56 † Vt, si clericus concubinarius secundæ monitioni ab Episcopo faciendæ non paruerit, præter reliquos reditus beneficiorum, distributiones etiam quotidianas, quas alioquin, interessendo diuinis perciperet, amittat.

Tandem in eoq; postremo Concil. Prou. Mediol. non multos ante annos habito, & nuper edito vnà cum eiusdem, & aliquot superiorum Conc. inibi insertorum decretorum confirmatione à S. Sede Apostolica obtenta, quatenus ad rem nostram aliqua ratione attinet, sub tit. quidem, quæ ad Eccles. Collegiat. spect.
57 decernitur; † Vt, si experimentum de cantus requisita peritia Cauonico, alioue Ecclesiæ ministro ad distributiones admittendo fiat non seruatis rationibus in Conc. Prouinc. 4. præscriptis, vel si qui nec aptus, nec idoneus receptus sit, idque etiam extraiudicialiter constet; possit Episcopus adhibitis duobus de Capitulo cantus peritis suo arbitrio eligendis iterum examini illum subijcere; & si, idoneus repertus non fuerit, a perceptione distributionum ad tempus suspendere atque experimentum in aliud tempus suo arbitratu differe. At vero inter prædicta decreta superiorum Conc. Prou. in hoc 7. inserta, & aucta, sub tit. quæ pertin. ad
58 diu. offic. postquam dictum fuit † fore, vt Episcopi bene diuino cultui consulant, si, quibus horis, & officijs etiam extraordinarijs vel nullæ, vel tenues distributiones tributæ sunt, ijs ipsi congruas assignauerint; (id quod pluribus statutum erat in Conc. Prou. 4. sub tit. de diribut. circa initium) statim subijcitur præcipue vero officijs Pontificalibus, quæ negligi quandoque solent, & Missis, quæ propter Sacras ordinationes in sabbato quatuor temporum celebrantur. qua in re illud dumtaxat in Conc. Prouinc. 1. tit. de ijs, qui Dignit. Person. aut Canon. hab. decretum fuerat; vt, si Canonici celebranti Episcopo, aut alia pontificalia exercenti non adstiterint, & inseruierint, pœnam subeant, quæ ei videbitur. fusius autem in Conc. Prou. 4. tit. quę pertin. ad Sanctiss. Miss. Sacrif. & diu. offic. post medium cautum legitur, vt Episcopo in vrbe etiam extra Ecclesiam Cathedralem Pontificalia munera obeunti, vt pote consecranti, vel reconcilianti Ecclesias, cœmeteriaue, aut ordines Sacros, aut Confirmationis Sacramentum, aut Sanctissimam Eucharistiam frequenti populo ministranti, cum is iusserit, assistant, ac ministrent quicunq; ex ijs, qui Dignitates obtinet, & de Capitulo, ac reliquo Ecclesiæ Clero eidem Episcopalia munera in Cathedrali Ecclesia exercenti assistere, ministrareue solet, aut debent, aut Archidiaconus quoq; licèt Sacerdos sit, vel præbendam Sacerdo, talem præter Archidiaconatum obtineat. Missæ sacrũ solenniter Episcopo celebrante Euangelium canat, vel, vbi ex consuetudine id non seruetur, omnino vt Diaconus diaconalibus vestibus indutus Episcopi assistat; Archipresbyter autem officio Assistentis ad librum seruiat; nisi ex consuetudine Præpositо, vel alteri Dignitate Sacerdotali

cerdotali prædito id competat. Cui muneri qui sine legitima causa ab Episcopo approbata defuerit, distributionibus illius diei sibi debiti, & grauius ex contumacia, eiusdem Episcopi arbitratu mulctetur. Pariter inter eadem decreta in hoc 7. Concil.
59 inserta illud cauetur; † Vt Canonici singulis hebdomadis congressum, seu Capitulum de rebus spiritualibus habere ne desinit; atque id si Episcopus negligi videat, sui muneris esse sciat, a Punctatoribus absentes notari debere, vt distributionum congrua portione mulctentur. qua in re id dumtaxat cautum erat in Conc. Prou. 2. vt huiusmodi spirituales congressus haberentur, simulque nonnulla commemorarentur de quibus inibi sit agendum, nulla vero pœna proposita est ijs, qui non adessent. Concil. autem 3. cum decretum fuisset, vt Canonici ad Capitulum statis diebus accedant, & alijs item diebus extra ordinem eò vocati conueniant omnes; neque cuiquam illo per Præfectum non dimisso ante discedere, nisi ex causa Præfecto probata, missioneq; ab eodem impetrata, qui contra fecerit, arbitrio Præfecti mulctetur.

Atque hæc sunt, quæ in Prouinciæ Mediolanen. Concilijs habentur quoad mulctas, seu pœnas amissionis quotidianarum distributionum.

Quoad ea verò, quæ eadem de re in Synodis Mediolanen. diœcesis statuta sunt; Primo loco illud sancitum reperio in Sy-
60 nod. 3. decret. 47. Vt † nulla eleemosynæ portio officio pro mortuo adscripta ijs clericis, Sacerdotibusue detur, qui Matutino solum, aut Missæ sacro, quod pro mortuis fit, sed ijs tantum, qui vtrique interfuerint, Matutino autem, & Missæ Sacro interfuisse censeatur is, qui antequam prima lectio pronũtietur, illi officio adfuerint, in eoque præsens perseuerauerit vsque in finem Missæ. Atque hoc quidẽ decretum licet in mortuarijs, & anniuersarijs defunctorum versetur, quæ longe diuersa distributionum species est ab ea, de qua in hoc tractatu agimus, vt etiam adnotauimus sup. 1. par. quæst. 3. ideo tamen hoc loco relatum a nobis fuit, quoniam in aliquibus Mediolanen. ciuitatis Ecclesijs ad modum quotidianarum distributionum diuiduntur hæc anniuersaria tanquam ijsdem distributionibus permixta, & incorporata, licet vix ferendum id videatur in ijs saltem Ecclesijs, in quibus absentes dumtaxat ex priuilegio percipiunt quotidianas distribptiones, vt latè admonuimus 2. par. quæst. 14. concl. 3.

In alijs vero Synodis Diœcesanis Mediol. vsque ad 11. nihil reperio, quod ad propositi nostri tationem pertineat.

In ipsa verò Synod. 11. in Monitis decret. Prouin. & Diœcesi. qui est tit. in fin.
61 habetur, † vt Præpositi, Parochi, Canonici, & alij quicunq; Chori officijs deuincti; qui item pro muneris sui ratione cõcionari, aut legere publice debẽr, ne concionis, lectionisue paratæ præ extu, aut defatigationis quæ inde aliquando exiitit, causa, si à Choro absunt, distributionum illius officij participes sint, in quo præsentes non adfuerint: nisi cum aliqua corporis necessitas verò eos, vt illos etiam Chori officio adstrictos excusat. Quod sane decretum quomodo non aduersetur alteri eiusdem Syn. decreto, quod habetur in Monit. execut. Decret. quæ ad Sacramental. & Sacram. pertin. post med. vers. præbendam porrò Theologalem ad fin. vidimus sup. d. 2. par. q. 11. num. 72. & seq. In Monit. vero execut. de creditor. quæ ad diu. off. pertin. tit. speciali de frequ. clericor. commun. ca-
62 uetur, † Vt in Collegiatis Ecclesijs non solum Diaconus, & Subdiaconus, qui dalmaticis induti Missæ ministrauerint, diebus Dominicis, & solemnibus Sacram communionem in eadem Missa conuentuali sumant, sed alij etiam Canonici Diaconi, & Subdiaconi, alijq; item clerici quicunque sint ei Ecclesiæ adscripti, diebus sibi præscriptis. qua in re qui defuerint, si distributionum quotidianarum participes sunt, aliquot dies, non amplius tamen octo, a Visitatore, aut Vicario diœcesano Chori ingressu, aut distributionum perceptione mulctentur. & statim post med. tit. speciali de Antiph. Salue, &c. statui-
63 tur; † Vt Antiphona, Salua Regina, aliaue de B. Virgine pro ratione temporis singulis Sabbatis in vnaquaque Ecclesia Collegiata canatur; cui omnes Choro illius Ecclesiæ adstricti præsentes adsint, ijsq; singulis ex communi residentiæ censu tantũ tri-

buatur,

buatur, quantum dari solet, cum in Choro intersunt horæ Tertiæ sequentis diei Dominicæ. tantundemque item consequantur ex eodem censu qui die festo in Ecclesia vespertinæ orationi interfuerit.

Habes igitur, Candide lector, post pœnas amissionis distributionum quotidianarum iure cõmuni propositas, de quibus in concl. præc. breuiter quoad fieri potuit, in hac 2. collectas eas omnes, quas Concilia Mediolanen. siue Prouincialia, siue Diœcesana decreuerunt. Statuta enim particularia cuiusque Collegiatæ Ecclesiæ, quæ deficientibus Synodalibus attendenda fore sup. initio huius concluſ. docuimus, quoniam ea referre, sicut pene infinitum, sic plane superuacaneum esset, cum facillimè, vbi opus fuerit exhiberi possint, omittenda censuimus; iamq; ad tertiam, & extremam concluſ. quæ de arbitraria pœna erit, transeamus.

Tertia, & postrema Concluſ. Vbi pœna amissionis distributionum quotidianarũ à iure communi, vel speciali, scripto, vel non scripto proposita, definitaue non fuit,
64 tunc † iudicis, ac Superioris arbitrio relinquitur, an, & quando, quomodoue infligenda ea sit. Patet hęc concluſio ex ijs, quæ sup. initio huius quæst. secundo, & tertio loco præmisimus; vbi etiam ostendimus, arbitrium, hoc non omnino liberum, & indeterminatum, sed definitum, & vt aiunt, regulatum esse debere. Illud igitur reliquũ hoc loco est, vt videamus, quibus regulis dirigi, ac definiri hoc arbitrium
65 possit. Ex his autem † prima illa regula est, vt in imponẽda pœna iudex attendat qualitatem facti, seu causæ, necnon personę, loci, & temporis, aliasq; circunstantias. constat hæc regula ex c. sicut dignũ, in princ. de homicid. vbi Glos. & cæteri, idemque fusè tradiderunt Menoch. lib. 1. de arbitrar. iudic. quæst. 14. num. 10. Ant. Gom. tom. 1. var. resolut. cap. 6. nu. 7. Bern. Diaz in Prax. crimin. canon. c. 147. in nou. nu. 2. Altera
66 vero regula illa esse potest, † vt iudex in his pœnis arbitrarijs imponendis rationẽ legis, ac præsertim æquitatẽ sectetur, cap. fin. de transact. cum simil. ex quibus hanc regulam pleriq; statuerunt, quos referunt, & sequuntur Franc. Curt. tract. de monet. quæst. 7. in fin. Lud. Gomes. cap. 1. num. 225. de constit. in 6. Menoch. d. lib. 1. quæst. 13. num. 15. cum trib. seqq. Ignat. Lopez in addit. Diaz. d. cap. 147. Verbo, considerare, in fin. & Nicol. Vigel. in Method. iur. controu. in princip.
67 reg. 2. Tertia regula est, † vt de similibus ad similia procedat; quod late tradunt Diaz loco cit. & Menoch. d. quæst. 14. num. 2. & 3. satisque colligitur ex l. non possunt, ff. de leg. l. illud, ff. ad leg. Aquil. cap. 2. de translat. Episc. cap. in causis de senten. & re iud. & cap. super quodam, de stat. regul. cum suis concord. relatis per Glos. d. cap. fin. Verb. æquitate, de transact. quod etiam pluribus inter cæteros comprobant duo Nicolai, alter Euerar. in loc. leg. 2 simil. alter Vigel. in d. Meth. iur. controu. tit. 1.
68 reg. 1. ita tamen, vt † memor sit iudex, in benigniorem vt plurimum partem esse inclinandum, vt constat ex d. cap. fin. vbi Glos. Verbo, humaniorem, plura ad id iura allegat. maximè tum pœnæ interpretatione legum molliendę sint, l. interpretatione, ff. de pœn. & odio restringi conueniat, cap. odia, de reg. iur. in 6. nisi fortè vbi de fauore cultus diuini agatur; tunc enim aliqua seueritas erit adhibenda, per ea, quæ sup. 1. par. quæst. vlt. concluſ. 1. & 2. fusius adduximus.

Cetera verò minus necessaria, quę ad iudicis arbitrium in infligendis pœnis informandum, ac dirigendum conducunt, quoniam ex iam citatis, & inferius allegandis peti possunt, consulto prętermittimus. Quæ autem omnino erant ne-
69 cessaria, huicuiq; attulimus, & † miram quãdam breuitate in duabus sanctionibus, altera ex Ciuili, altera ex Canonico iure: desumpta continentur obeamq; causam illarum verba hoc loco referenda, & inferenda censuimus; cum maxime id omne complectantur, quod quilibet iudex, præsertim Ecclesiasticus, in puniendis subditorum suorum delictis prę oculis habere debet, vbi etiam eas pœnas velit imponere, quę a iure ipso siue communi, siue speciali propositę, ac definitæ sunt. Primum igitur habemus tex. ciuilem in l. respiciendum, in princp. ff. de pœn. vbi Marcellus I. C. respiciendum, inquit, est iudicanti, ne quid aut durius,

aut remissius constituat, quàm causa deposcit: nec enim aut seueritatis, aut clementiæ gloria affectanda est, sed perpenso iudicio, prout quaq; res expostulat, statuē dum est. Planè in leuioribus causis proniores ad lenitatem iudices esse debent, in grauioribus pœnis seueritatem legum cum aliquo temperamento benignitatis subsequi. Hæc Iure consultus. Quod vero ad Prælatos præcipue pertinet, quid in subditorum suorum correctione attendere, seruareq; debeant, singulari compendio Sacrosancta Tridentina Synodus complectitur sess. 13. cap. 1. de reform. in hæc verba. Illud primum admonendos eos censet, vt se Pastores, non percussores esse meminerint; atq; ita præesse sibi subditis opportere, vt non in eis dominentur, sed illos tamquam filios, & fratres diligant; elaborentque vt hortando, & monendo ab illicitis deterreant, ne vbi deliquerint, debitis eos pœnis coercere cogantur: quos tamen, si quid per humanam fragilitatem peccare contigerit, illa Apostoli est ab eis seruanda præceptio, vt illos arguant, obsecrent, increpent in omni bonitate, & patientia; sin autem ob delicti grauitatem virga opus fuerit, tunc cum mansuetudine rigor, cum misericordia iudicium, cum lenitate seueritas adhibenda est. Hæc Trident. Synodus.

70 An vero, & quando † possit Iudex, & Superior arbitrio suo moderari, aut immutare pœnas a iure ipso statutas, consule inter ceteros Doctor. Bern. Diaz d. Prax. criminal. canon. capit. 144. in nuper impress. Tiraq. tract. de pœn. temper. aut remitt. in præfat. Clar. §. fin. quæst. 85. Menoch. de arbitr. iud. lib. 1. quæst. 15. & 96. Farinac. quæst. crimin. 17. fere per tot.

Iam verò ex his finis sit tum præsenti quæst. tum etiam 3. & vlt. Parti huius Tract. ad laudem omnipotentis Dei, eiusq. genitricis perpetuę Virginis Mariæ. In quo quicquid scripsimus, S. Matris Ecclesiæ iudicio libentre subijcimus.

Io. Petrus Moneta.

FINIS TRACTATVS.

DECISIONES SACRAE ROTAE ROMANÆ.

REVERENDISSIMO P.D. COCCINO Decano.

Hispalen. Distributionum.
Veneris 2. Maii 1603.

ARGVMENTVM.

Non residenti in suo Archidiaconatu, & Canonicatu Distributiones non debentur, & quid si à Capitulo idem habuerit licentiam lucrandi Distributiones absque eo quod resideret.

SVMMARIVM.

Sententias de partibus, constito de earum bono iure; Rota exequi solet. nu. 1.
Clerico non residenti distributiones non debentur. numero 2.
Canonicus non residendo non lucratur distributiones etiam de licentia Capituli, quia Capitulum hanc concedendæ, licentiæ potestatem non habet nu. 3. & 4.
Canonicus qui propter non residentiam Canonici aliquid lucratus est, de distributionibus quotidianis, quas Canonicus non residens amisit potest hoc lucrum non residenti Canonico remmittere. nu 4.
Beneplacitum Apostolicum vbi reseruatur in aliqua concessione, eo non obtento, deficit concessio. nu. 5.
Canonico, & clerico non residenti propter infirmitatem debentur distributiones. num. 7.

1 DVbitaui iuxta rescriptum signaturæ, an esset procedendum ad exequutionem trium sententiarum de partibus in ea parte, in qua sunt conformes, scilicet quod, bon. mem. Episcopo Squillacensi non essent debitæ distributiones, quas percepit non residendo, exceptis tamen illis, quas etiam non residendo, fuisset lucratus. In hoc enim sententię sunt conformes, & Domini affirmatiue resoluerunt, quia constito de bono iure, Rota solet exequi sententias de partibus, Put. decis. 401. lib. 1. Mohed. decis. 3. de testib. & decis. 15. de re iudic. & fuit pluries resolutum.

2 De Iustitia autem istarum sententiarum satis constabat, quia Episcopus Squillacensis non resedit in suo Archidiaconatu, & Canonicatu, & ideo distributiones ei non erant debitæ, c. 1. de Cleric. non resident. in 6. Paris. cons. 33. lib. 4. Cassad. decis. 1. de Cler. non resident.

3 Non obstat licentia obtenta per Episcopum a Capitulo de Lucrando distributiones per triennium, de quo agitur, absq; eo quod resideret, quia huiusmodi licentia tam ex defectu potestatis, quam voluntatis Episcopo nihil suffragatur. Potestatis quidem, quia Capitulum non potuit illi con-

concedere, quod absens lucraretur distributiones, Archidiac. in cap. 1. in fi. vers. dic quod forte contrarium, de Cleric. non resident. in 6. Et videtur de mente Sacrosancti Concilij Tridentini, sess. 24. c. 12. ibi distributiones vero, qui statutis horis interfuerint recipiant, reliqui quauis collusione, aut remissione exclusa, his careant, & declarauit expresse Sacra Congregatio Illustriss. Interpetrũ eiusdem Sacri Concilij Tridentini, quod Capitulum non possit concedere absenti, quod lucretur distributiones, Nauarr. de Orat. & hor. canon. cap. 22. Miscell. 14. num. 48.

2 Non obstat glos. in c. 1. in ver. suas. de Cler. non resident. in 6. quæ videtur dicere contrarium, quia non inquit posse conueniri quod distributiones in absentia remittantur, sed solum, quod is, cui iam ipso iure accreuerunt posset eas remittere, id est consentire, ne is qui eam perdidit, teneatur restituere, quod est longe diuersum a pactione, qua quis distributiones in absentia non perdat, & hanc glos. ita intelligit Nauar. dicto loco de orat. & hor. canon. cap. 22. Miscel. 14. num. 49. & hoc etiam sentit Franc. in dicto cap. vnico. §. qui vero num. 4. vers. tu dic, de cler. non resident. in 6. Et ita intelligendus Gemin. in dicto §. qui vero. nu. 10. vers. possent concordari, & ita debet intelligi Card. in Clement. 2. num. 8. versic. Decimo tertio quæro de vit. & honest. cleric. Et merito quidem quia dolus præteritus remitti potest, Bal. in l. iuris gẽtium. §. sed si paciscar. nu. 3. ff. de pact. Ias. in l. si vnus. §. illud nulla. in princ. eodem tit. Dolus vero de futuro remitti non potest, quia sic inuitaretur quis ad delinquendum. Ias. in dicto. §. illud. num. 1. Ruin. consil. 129. nu. 20. lib. 5. & hac ratione mouetur Nauar. dicto loco. num. 49.

5 Ex defectu voluntatis pariter Domini dixerunt, Episcopum non potuisse lucrari distributiones, quia licentia fuerat concessa per triennium incipiendo a die habiti beneplaciti Apostolici, quod non constat vnquam fuisse obtentum, ideo voluntas Capituli deficit, Paris. cons. 31. num. 17. lib. 4. Put. decis. 2. de transact. Acoramb. decis. 8. in fin. lib 1. Et huiusmodi licentia habetur pro non data, l. pecuniam quam. ff. si cert. pet. l. necessarium. §. quod si pendente. ff. de peric. & commod. rei vend. Soc. iun. cons. 4. nu. 16. lib. 2.

6 Nec obstat, quod aliæ duæ licentiæ fuerint datæ a Capitulo, absque huiusmodi reseruatione beneplaciti Apostolici, quia quatenus in istis non intelligeretur repetita illa qualitas scilicet beneplacitum Apostolicum: Tamen adhuc non remaneret defectus potestatis, vt superius dictũ fuit.

7 Nec releuat, quod certo anni tempore Canonici soleãt ad inuicem remittere sibi distributiones male perceptas, quia hoc intelligebant Domini de distributionibus male perceptis ab inseruientibus ob non præstitum debitum seruitium eo modo, quo præstare tenebantur. Quia tamen Capitulum concessit Episcopo, Archidiacono huiusmodi distributiones ob eius in distributiones, & infirmitates, ac seruitiũ multorum annorum, quod in Ecclesia præstiterat. Et clari iuris est, quod Canonico infirmo, & solito inseruire debentur distributiones, etiam si quis non resederit, dicto c. 1. de clericis nõ resident. in 6. Nat. dicto consil. 41. num. 1. vol. 1. Nauar. dicto consil. 2. nu. 3. de cleric. non resident. art. 1. Idcirco reseruarunt Domini videre an ex ista assertione Capituli constet de infirmitate Episcopi Archidiaconi, & quod esset solitus residere, ita vt debeantur distributiones ex isto capite, & ita fuit resolutum, vna tantum parte informante.

R. P. D. VBALDO.

Calaguritana Fructuum, & distributionum.

Lunæ 26. Maii 1614.

ARGVMENTVM.

Absens a seruitio suæ Ecclesiæ an, & quando lucretur fructus, & distributiones.

SVMMARIVM.

Absens a seruitio suæ Ecclesiæ ad effectum, vt lucretur fructus, & distributiones duo copulatiue

pulatiue requiruntur, videlicet iusta causa absentiæ, & licentia Ordinarij. num. 1. & num. 3. & num. 4. Vbi amplius, quod non sufficit licentia Capituli.

Absens a seruitio Ecclesiæ propter litem, quam habet cum Capitulo sibi ab eodem Capitulo iudebitæ motam, lucratur fructus, & distributiones. num. 2.

Absens a seruitio Ecclesiæ non petita licentia ab Episcopo non lucratur fructus, & distributiones, etiam quod licentia si fuisset petita, fuisset etiam denegata. num. 4.

Absens a seruitio Ecclesiæ, & in Vrbe residens ex permissione Vicegerentis numquid lucretur fructus, & distributiones. num. 5.

Absens a seruitio suæ Ecclesiæ sine licentia Superioris, non lucratur fructus, & distributiones, etiam quod illam petierit, & non obtinuerit. num. 6.

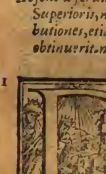

1 Decanus Calagurritanus obtenta commissione in Rota in prima instantia super iure votandi in Capitulo, & anniuersarijs dictæ Ecclesiæ, ad curiam accessit, & obtento mandato de manutenendo, quo ad ius votandi obtinuit etiam in Rota committi causam super fructibus, & distributionibus, quas prætendebat lucrari, etiam si esset absens a tua residentia. Vnde proposito dubio, an esset habendus pro præsenti in casu, & ad effectu, de quo agitur, Domini negatiue responderunt, quo ad fructus, & distributiones post obtentum mandatū prædictum de manutenendo cum referuatione, vt de alijs decursis ante dictum tempus videretur fundamentum fuit, quia vt tritum est in Rota ad effectum, vt absens lucretur fructus, & distributiones duo copulatiue requiruntur, videlicet iusta causa absentiæ, & licentia Ordinarij ad trad. per glos. in cap. relatum. in verbo Prælatorum. & ibi Abb. in 4. notabili, de clericis non residentibus. Et idem Abb. in cap. inter quatuor. eodem titulo. Felin. in c. finali, ad finem. versic. sexto limita. de magistris. Et fuit dictum in Alerien. Fructuum, 15. mensis Aprilis 1603. coram bo. mem. Cardinale Pamphilio, & alias sæpe.

2 In proposito autem casu postquam Decanus habuit mandatum de manutenendo, quo ad ius votandi in Capitulo, videtur penitus cessare iusta causa absentiæ si quam antea poterat forte prætendere, quasi videretur abesse pro defensione iurium suæ dignitatis, & impediri facto Capituli, quod illum turbabat in iure votandi, ad tex. in c. ex parte. secundo. de clericis non residentibus. Calderin. consil. 17. de præbend. Anchar. consil. 17. num. 2. Couarr. lib. 3. variar. resolut. cap. 13. sub num. 8. versic. decimo. & fuit tentum in Salamantina censuarum. 28. Nouembris 1594. coram bonæ memoriæ D. Cardinali Seraphino. Quæ est decisio 1098. num. 5. par. 2. in impressis, & in Asten. Fructuum, 15. Martij 1613. coram R.P.D. meo Manzanedo.

3 Controuertebatur etiam per Informantes pro Capitulo alterum requisitum licentiæ, quo deficiente, etiam si adsit iusta causa absentiæ, tamen non lucratur fructus, & distributiones, vt in dicto cap. relatum. & fuit dictum in eadem Asten. fructuum 10. mensis Ianuarij, proxime præteriti, coram eodem D. meo Manzanedo.

4 Nec obstare videbatur, quod licentia esset petenda a Capitulo ex forma statuti Ecclesiæ, quam certum videtur Capitulum fuisse denegaturum, cum sit pars formalis in hac causa, & consequenter videretur superflua petitio. l. hæc stipulatio. §. Diuus. ff. vt leg. nom. caueat. cum similibus. Quia fuit responsum, quod licentia, non erat petenda a Capitulo priuatiue ad Episcopum, neque statutum corrigit ius commune & videtur cessare difficultas ex Sacro Concilio Tridentino, sess. 23. c. 1. de reform. §. eadem. vbi disponitur, non licere abesse absque licentia Episcopi, & causa prius cognita, & probata, & quatenus etiam fuisset deneganda, erat tamen petenda, cum sit de forma. Cardin. in Clemen. 1. §. volumus. num. 2. de foro compet, & fuit dictum in Treueren. Chori Capitularis, 10. Martij 1606. coram R.P.D. Manzanedo.

5 Nec videbatur ex commissione causæ in Rota, & permissione R.P.D. Vicegerentis resultare sufficiēs licētia ad effectū, vt Decanus tanq̄ præsens lucraretur fructus, & distri-

distributiones, huiusmodi enim tolerantia Vicegerentis solum suffragatur, ne Decanus incidat in pœnas in suis edictis promulgatis contra non residentes, & in omnem euentum posset forte prodesse ad lucrandos fructus, quos etiam absentes interdum percipere solent, vt fuit dictum in Lucerina fructuum. 7. Februarij 1590. coram bonæ mem. Cardinali Seraphino, quę est decisio 910. nu. 4. par. 1. in impress. non autem ad lucrandas distributiones, quæ solis interessentibus conceduntur. c. vnico. de clericis non residen. in 6. Concil. Trident. sess. 24. cap. 12. §. distributiones. de reformat.

6 Nec videbantur etiam suffragari memorialia porrecta Sanctissimo Domino, & in Sacra Congregatione Episcoporum pro eiusmodi licentia, quia non sufficit eam esse petitam, sed requiritur, quod sit obtenta. Cardin. in c. relatum. num. 2. de cler. non resident. Quæ tamen omnia latius erunt discutienda, cum disputabitur circa fructus, & distributiones præteritas, & decursas, ante prædictum mandatum de manutenendo, de quo Rota, vt dixi, reseruauit particulariter videri, & ita fuit decisum, &c.

REVERENDISSIMO P.D. COCCINO Decano.

Asturicen. Residentiæ.
Lunæ Die 6. Iunii 1616.

ARGVMENTVM.

Argumentum sume ex Summario.

SVMMARIVM.

Distributiones possunt augeri, vel creari quãdo, aut nullæ sunt, aut etiam ita tenues, vt verisimiliter negligantur, num. 1.
Declara, vt num. 2.
Distributiones non seruientium, & non residentium proportionabiliter applicantur seruientibus, & residentibus, num. 3.
Remissoria non conceditur ad probandum id, quod poterat probari in partibus, in quibus causa fuit diu agitata, num. 4. 5.

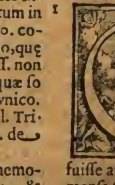

1 Ordinarius decreuit, quod Abbas conteribueret Scuta 120. pro distributionibus quotidianis, & cum fuerit exhibita Bulla Clem. VII. ex qua constat fuisse assignatam duplicem portionem ex mensa Capitulari pro distributionibus, petebatur remissoria ad probandam obseruantiam istius Bullæ, quia ea probata corruit dispositio Ordinarij, quia Concilium Tridentinum sess. 21. cap. 3. de reformat. disponit, quod tunc demum distributiones possint augeri, vel creari, iuxta formam ibi traditam, quando nullę sunt, vel ita tenues, quod verisimiliter negligantur. Vnde stante obseruantia Bullæ, amplæ sunt distributiones, ita vt non sit locus nouo augmẽto.

2 Hoc tamen non obstante, Rota censuit denegandum remissoriam ex duplici fundamento. Primo, quia differentia est inter cap. 3. sess. 21. de reformat. & c. 3. sess. 22. de reformat. quod procedit in casu nostro, quia dictum cap. 3. sess. 22. loquitur in dignitatibus, a quibus Ordinarius tertiam partem fructuum in distributiones quotidianas conuertendo separare potest, & dato, quod distributiones quotidianæ non sint tenues, & in odium obtinentium dignitates & negligentium residere, & quando illa tertia pars ita subtracta per non seruientes amittitur? locis pijs est applicanda, at vero capit. 3. sess. 21. loquitur solum, quando distributiones ita sunt tenues, vt negligantur, & hoc casu tertia fructuum pars ita separata, & in distributiones ab Ordinario conuersa, si per non seruientes amittitur, proportionabiliter seruientibus accrescit, & ita declarauit Congregatio Illustrissimorum Interpretum, quam declarat, & transcribere placuit. Quare cum versemur in terminis cap. 3. sess. 22. quia agitur de dignitate,

non

non est agendum an distributiones sint tenues, vel ne, sed quid potuerit facere Ordinarius vigore Concilij. Vnde cum agatur de dignitate, etiam quod adessent aliæ distributiones cum Ordinarius posset facere prædictam separationem vigore Concilij, resultat irreleuantia probationis, vnde remissoria non est concedenda.

3 Secundo fuit denegata remissoria, quia prima Bulla Clem. VII. fuit reuocata per secundam, cum in illa supprimatur Prioratus vigore primæ Bullæ erectus, & alius ibi erigitur, cum hoc, quod Abbas nuncupare tur cum assignatione omnium fructuum Prioratus suppressi durante vita Ferdinandi, qui tunc illum obtinebat, successoribus vero illius assignatur tantum medietas dictorum fructuum, & vltra illam horti, Camerę regimen, & dominium, & alia ad supressum Prioratum spectantia cum omnib. illorum fructibus, ex quibus manifestissime cōstat, quod prior Bulla fuit reuocata, quo ad assignationem duarum portionum pro distributionibus quotidianis, cum in secunda Bulla varietur, & tollatur status præcedens Prioratus suppressi. l. Valerianus. ff de prætor. stipul. omnes ff. de nouat. Baldus in l. fin. numero primo. C de nouat. Decius in cons. 400. colum. penult. in fine. & cons. 464. num. 4.

4 Et quamuis diceretur, quod verba continent aliquam dubietatem, & propterea probatio obseruantiæ videtur releuans, attamen fuit duplicatum, quod si medietas fructuum, & alia fuerint assignata Abbati repugnat, quod duæ tertiæ partes essent pro distributionibus, prout in prima Bulla quibus adstipulantur probationes factæ per Abbatem in partibus, iuxta tenorem secundæ Bullæ. Fuit enim articulatū, quod Abbas non habet aliquas distributiones in choro, vt in articulis datis. nu. 2. super quibus fuerunt inducti testes hoc probantes vt in dicto Summario num. 3. Et quamuis pro parte Abbatis diceretur, quod prædicta erant intelligenda, vt non caperet de pertinentibus ad Capitulum, attamen ex alijs articulis datis in responsione constat de contrario: Nam Abbas intendebat probare, quod omnes decimæ in vnum recolectæ inter ipsum, & Capitulum diuidantur, & super illis articulis induxit testes, & licet verum sit, quod articulans non fatetur, attamen hoc solum deducitur ad excludendum intellectum supra datum pro parte Abbatis, scilicet, quod primi articuli, & probationes essent intelligendæ, quod non participabat de distributionibus spectantibus ad Capitulum.

5 Et prædicta eo magis placuerunt Dominis, cum sit inuerisimile, quod non retinere tur liber istarum distributionem, vnde materia posset probari per scripturas, & hoc amplius, cum causa diu fuerit agitata in partibus, & hæc non fuerint deducta, cum de facili ibi possent probari. Vnde merito fuit recessum a decisione facta sub die 23. Martij huius anni, in qua reiectis alijs articulis, ex isto solo hic discusso, fuit decreta remissoria, ita vt visum fuerit, neque ex isto articulo remissoria posse concedi, &c.

R. P. D. PIROVANO.

Carthaginen. Fructuum, Lunæ 2. Aprilis 1612.

ARGVMENTVM.

Absenti clerico à seruitio Ecclesię non debentur fructus, & distributiones, nisi abfuerit iusta causa, & licentia Episcopi, vel nisi Capitulum fuerit in culpa, & dederit causam non residentiæ, & quando Capitulum dicatur esse in hac culpa.

SVMMARIVM.

Clerico nō residēti nec fructus, nec distributiones Beneficiij debētur. n. 1. Vbi quod isto casu fructus & distributiones acquiruntur Capitulo per ius accrescēdi, vel nō decrescēdi.

Absenti clerico, & non residenti in Ecclesia, ve fructus debeantur, debet adesse iusta causa, vnà cum licentia Episcopi. nu. 2.

Absenti clerico, & nō residenti in Ecclesia debētur fructus, & non acquiruntur Capitulo, quādo Capitulum est in culpa, & præstitit impe-

impedimentum,& cauſam non reſidentiæ. nu 3. Vbi etiam quando Capitulum dicatur eſſe vel non eſſe in hac culpa. & nu. 4. & ſeqq Vbi de eadem materia.

Poſſidere inſolidum eundem titulum naturaliter duo non poſſunt. nu. 4.

Fructus ſine reſidentia Canonico non debentur. nnm. 4. in fine.

Lite pendente in Rota ſuper Poſſeſſione, & & proprietate beneficij nihil innouandum eſt. nu. 6.

1

Omini dixerunt ſententiam Rotalem eſſe confirmandam, fuit, enim firmatum in hac eadem cauſa. 1. Iunij præteriti, coram Illuſtriſſimo Cardinali Lãcellotto, tunc Rotæ Auditore D. Caxam, nunquam reſediſſe cui propterea, nec fructus, nec diſtributiones tam vigore ſtatuti Eccleſiæ Carthaginen. quam attenta iuris diſpoſitione debebantur. c. 1. de cler. non reſidenr. in ſexto Abb. in cap. conquerente num. 8. eod. tit. Oldr. conſ. 118. numero 1. cum alijs alleg. in prædicta deciſione, & eo caſu Capitulo acquiri fructus per ius accreſcendi, vel non decreſcendi ſecundum gloſ. in Clem. 2. in verb. pars dimidia, de ætate & qualitate, & in Clem. 2. verb. ſuſpenſus. de vit. & honeſt. cleric.

2 Maxime, quia de cauſa ſufficienti non reſidentiæ per Caxam non docebatur, neque de licentia Epiſcopi, quæ ſimul concurrere debebat. c. relatum. vbi glo. in verb. prælatorum. & ibi Abb. num. 4. de cleric. non reſid. & tenuit Rot. in Lecien. Fructuum. 21. Aprilis. 1603. coram bo. mem. Cardinale Pamphilio. Et in Placentina Salarij, 7. Maij 1606. coram Reuerendiſſimo D. Pegna Decano.

3 Sed hæc non controuertebatur, difficultas tamen ſuper eo verſabatur, quod Capitulum eſſet in culpa, & præſtiterit impedimentum, quare Caxa non reſederit, & idcirco teneatur ad reſtitutionem fructuum, iuxta deciſ. Put. 383. lib. 1. Mohed. deciſ. 6. de præben. quod fuit etiam firmatum in vna Salamantina Cenſurarum. 1. Iunij 1594. coram Corduba. Sed Capitulum, neque in culpa, neque impedimentum præſtitiſſe probatur, quia etſi Caxa die 19. Septembris 1595. doceat de poſſeſſione ſua Capitulariter capta etiam in Choro per inſtallationem in loco, in quo Canonicus ſedere conſueuerant, & illi nõ eſſet deneganda ſuæ poſſeſſionis continuatio, tamen ſuccedente controuerſia cum Domino Valdiuiego, qui pariter, tanquam prouiſus, & poſſeſſor prætendebat eiuſdẽ poſſeſſionis continuationem, ſi Capitulum recuſauit declarare ſuper quæſtione circa manutentionem negligendo in hac parte ſuam iuriſdictionem, non ideo aliqua culpa ei imputari poteſt, ſed magis prouide ſe geſſiſſe dicendum erit, ſuperſedendo donec veritas declarata fuiſſet, quis eorum habendus eſſet pro poſſeſſore.

4 Interim autem non ſequuta declaratione non tenebatur eos admittere ad reſidentiam, neque ad fructuum participationem, quia duo in ſolidum reſpectu eiuſdem tituli non poterant habere eundem naturalem poſſeſſionem, nec eodem modo ſedere in loco Canonicali. c. licet cauſam, de probation. l. 3. §. ex contrario. ff. de acquiren. poſſ. Menoch. de recuper. rem. 15. num. 389. nec admittere eos fuiſſet bonum conſilium propter timorem ſcandali, & rixæ, vt conſiderat Bart. in l. ſi duo. num. 4. ff. vti poſſidet. Alteri autem eorum hoc indulgere non etiam poterat Capitulum, cui non dicebat pendente lite aliquid innouare, & cum ex deciſionibus in hac cauſa factis colligatur, quando probabile fuerit dubium Capituli ſi non deliberauit, quis eorum habendus eſſet pro poſſeſſore, & exin de lis inter Valdiuiegum, & Caxam conteſtata fuerit ſuper titulo, & poſſeſſione Canonicatus vtrumq. ſcilicet, & dubitatio, & litis pendentia potuit deſeruire Capitulo pro iuſta cauſa denegandi Caxæ continuationem deſidentiæ, ſine qua fructus Canonico non debentur. cap. 1. de cleric. non reſid. in 6. Caſſad. eodem tit. deciſ. 1. num. 1. & conferunt tradita per Feder. de Sen. Conſil. 232. verſic. in contrarium videtur.

5 Non obſtat, quod Caxa propter conditionem Valdiuiegi, & propter litem poſtea motam non debebat a Capitulo impe-

diri

diri, quo minus dicta lite pendente suam possessionem continuaret, toto tit. vt lit. pendent. Fuit enim responsum, quod nedum pendebat lis super titulo, sed etiam super possessorio retinendæ merito Capitulum interim nec potuit, nec debuit magis vni, quam alteri admittere continuationem possessionis.

6 Non obstat, quod Capitulum manifestissime impedimenta præstiterit Caxæ, nec suam residentia & faceret, dum de mense Octobris anni 1598. Caxa comparuit in Capitulo, & perijt admitti ad residentiam, & sibi responderi de fructibus, & distributionibus, & Capitulum denegauit residentiam, asserendo eum non habere titulum, neque possessionem, quinimmo positus in choro ad effectum continuandi suam possessionem fuit per vim eiectus, & in carcerem detrusus. Quia non ea ratione Capitulum reiecit petitione Caxæ, quia titulum nec possessione haberet, sed quia lis vertebatur in Rota, tam super possessione, quam super proprietate qua pendente nihil poterat Capitulum innouare, fauendo magis vni, quam alteri, & eodem modo licuit Caxam de facto veniente ante declarationem articuli possessorij de facto expellere, etiam implorato iudicis auxilio. Mandell. consilio 440. numero decimo quinto. Menoch. de. recuper. rem. 1. num. 122.

7 Ad impedimentum, & culpam Capituli ex eo deductum, quod admiserit Decanum ad votandum, fuit sufficienter responsum in decisione Illustrissimi Cardinalis Lancellotti, vltra quod ex prosequutione causæ, quam sit materia turbida, facile colligitur, ex qua propterea elici non potest, cum a principio fuerit in mente Capituli fraudare Caxam suis fructibus, & distributionibus, & ita fuit resolutum.

R. P. D. MANZANEDO.

Absten. Fructuum.

Die 15. Maii 1613.

ARGVMENTVM.

Absenti clerico pro defensione iurium Ecclesiæ debentur fructus, & distributiones, & quid si lis poterat per procuratorem tractari.

SVMMARIVM.

Clerico absentia seruitio Ecclesiæ ex iusta causa, & pro defensione iurium ipsius Ecclesiæ debentur fructus, & distributiones, num. 1.

Clerico absentia seruitio suæ Ecclesiæ propter litem, quæ potest per procuratorem tractari, & pro particulari interesse sui beneficij, non debentur fructus, & distributiones. nu. 2.

Statutum vnum declarari debet ex dispositione alterius præcedentis statuti nu. 3.

1
Vbitaui, an Præpositio deberentur fructus, & distributiones in absentia, de qua agitur. Et Domini affirmatiue responderunt, quia cum abfuerit ex iusta causa, nempe pro defensione iurium suę Præpositurę, vt probatur per existentiam plurium litium in Rota, & in Sacra Congregatione Rituum & ex iteratis remissionibus causarum ab Ordinario ad Romanam Curiam factis, fructus, & distributiones ei debentur, cap. ex parte. il 2. de cleric. non resident. Calder. consil. 17. de præben. Anchar. consil. 17. num. 2. Prob. in addit. ad Io. Monach. in c. vnic. num. 22. & 28. cum seq. eod. tit. in 6. & ibi Archid. in fi. Couar. resolut. lib. 3. cap. 13. numer. 8. vers. decimo eadem ratione, & fuit dictum in vna Salamantina censurarum 28. Nouembris 1594. coram bo. mem. Seraphino. & cum istorum iurium defensio respiciat vtilitatem Ecclesię, infertur causam absentiæ fuisse iustam, & necessariam, & sic non fuisse cogendum Præpositum litigare, per Procuratorem.

Non

2 Non obstat decisio in causa Licien. fructuum, 25. Aprilis 1603. coram bonę mem. Cardinale Pamphilio, vbi fuit dictum negotium esse tale, quod posset per Procuratorem tractari, & nimirum cum in casu illius decisionis quidam prætenderet fructus sui Canonicatus absens pro defensione beneficij, quod habebat in alia Ecclesia, quæ causa non fuit visa iusta, vt etiam ponderat Prob. vbi sup. n. 29. nec negotium tale, quod non posset per Procuratorem tractari, secus est in casu nostro, in quo lis erat pro defensione propriæ dignitatis, & Ecclesiæ, in qua pretenduntur fructus, & distributiones, quę est iusta causa absentiæ, & sic negotium visum fuit tale, quod non posset cogi Præpositus per Procuratorem litigare. Non obstat, quod Præpositus ad Curiam non accesserit propter hanc litem, sed causa associandi suos nepotes. Nam prædicta causa licet potuerit accelerare illius accessum ad Vrbem, non tamen fuit principalis, vltra quod constat ex, testibus quod nepotes iam erant in itinere tępore quo Præpositus discesserit à Ciuitate Asten. & quod nihil pro eis hic Romæ egit, & ad Epistolam scriptam per Præpositum, fuit responsum ex ea nihil probari cum habeat relationem ad aliam, prius per eum scriptam, de qua non constet. l. in testamento. ff. de cond. & demonstr. Alexan. cons. 3. num. 1. lib. 2. Abb. cons. 742. nu. 4. Paris. consil. 33. numero primo, libro primo, maxime, quia non est integra, nec est de actis.

3 Nec facit statutum Ecclesiæ Asten. disponens, vt Canonicus, qui ex aliqua causa est abfuturus vltra trimestre teneatur illam probare, & licentiam petere a Capitulo, alias non lucretur fructus, nec distributiones. Quia respondebatur illud non habere locum in ab futuro causa defensionis iurium suæ præbendæ, cum talis habeatur pro præsenti, & residenti, non solum de iure ex supradictis, sed etiam ex dispositione statuti præcedentis, iuxta quod istud intelligi, & declarari debet. Bal. in l. omnes populi. num. 75. ff. de iust. & iur. Alex. cons. 117. num. 3. lib. 6. Caputaqu. decis. 201. in fin. par. 3. statutum enim numquam censetur prohibere id, quod ex forma alterius statuti conceditur. Bar. in l. 1. §. & parui, num. 5. ff. quod vi, aut clam. Bald. in cap. a nobis, ad fin. de except. Dec. cons. 44. ad fi. nu. 1. Caualc. decis. 7. num. 19. par. 3. Vlterius. quia prædictum statutum requirens licentiam Capituli in ab futuro vltra trimestre illam non videtur desiderare intra d. trimestre ad l. statuliberum. §. Stichum. de leg. 2. Tiraq. de retract. conuent. glos. 2. §. 1. sub num. 8. vers. & è contrario. Surd. decis. 75. num. 1. & seqq. vnde quando de anno 1607. Præpositus abfuit per 89. dies opus non habuit aliqua licentia. De anno vero 1606. quo abfuit per 86. dies, neque pariter indigebat d. licentia, cum d semestre a statuto, vt supra permissum ex consuetudine immemorabili fuerit prorogatum ad semestre, vt constat ex positionibus Capituli, quæ contra illud plene probant. Alex. cons. 172. nu. 1. vol. 6. Rom. cons. 91. nu. 12. Gabr. de confess. concl. 4. nu. 24. & licet abfuerit per sex dies vltra semestre, tamen non propterea erit priuandus fructibus, & distributionibus totius semestris, cum satis sit, si pro rata dd. sex dierum illis priuetur. Quo vero ad licentiam Ordinarij, quæ de iure requiritur. cap. relatum. & ibi glo. verb. Prælatorum. de cler. non resid. & Abb. notab. quarto. idem Abb. in c. inter quatuor. nu. 4. eod. tit. Sylu. de benefic. par. 4. quæst. 6. num. 34. ad fin. cum seqq. Et fuit dictum in vna Burgen. Residentiæ. 4. Iulij 1586. coram Illustrissimo Platto. videbatur aliquibus ex Dominis, probari dum Ordinarius remisit litem ad Curiam, ex quo videbatur, & remisisse Præpositum præcipue iuncta dispositione vnius testis de facto proprio, ex quo plusquam semiplene probat. Cas. de Grass. decisio. 2. in fin. de emp. & vend. Nihilominus super prædicta licentia, & an probetur, erunt Domini de nouo consulendi.

R. P. D.

R. P. D. ANDREA.

Elboren. Fructuum.
Veneris 20. Martii 1615.

ARGVMENTVM.

Decretum, quod institutus in beneficio debeat petere confirmationem a Sede Apostolica infra sex menses, operatur, vt si non petat, beneficium vacet ipso iure, & fructus post sex menses perceptos debet restituere.

SVMMARIVM.

Clausula alioquin, &c. est comminatoria, & inducit nullitatem ipso iure. num. 2.
Hæredes eius, qui fructus beneficij suos non fecit, tenentur restituere. nu. 3.
Fructus prabendæ vacantis de iure communi debentur interessentibus. nu. 3.
Gratia in forma dignum, & commissaria ante executionem nihil operatur. nu. 4.
Gratia in forma dignum, & commissaria ad effectum valide impetrandi post incursum in pœnam est nulla, si veritas in supplicatione fuit occultata num. 5.
Fructus suos facit habens titulum sufficientem, & bonam fidem num. 6.
Rebuff in reg. de subrogat. glo. 4. num. 23 declaratur. num. 7.
Fructus suos, vt faciat quis, non requiritur titulus, sed sufficit qualis occasio possidendi. num. 8.
Beneficium secundum Rota consuetudinem vocat, quando moritur ille, qui habet supplicationem signatam, etiam si litera non sint expeditæ. num. 8.
Distributiones accrescunt interessentibus. n. 9
Fructus beneficij, qui proprie sunt fructus, nõ accrescũt interessentibus, sed Ecclesiæ. n. 10.
Compositio cum Camera Apostolica solet fieri pro fructibus male perceptis. nu. 10.

1 CVm olim Didacus Vaz. Pereira Canonicus Doctoralis Ecclesiæ Elboren. iuxta formam Indulti fel. rec. Pij Papæ IV. post electionẽ de se factã per cõcursũ, & institutionẽ Ordinarij ad Regiã præsentationẽ teneretur inf. sex mẽses nouã prouisionẽ a Sede Apostolica obtinere, & iura Cameræ soluere, alias dictis sex mẽsib. elapsis Canonicatus, & præbẽda eo ipso vacarẽt, & ipse de prædictis obseruasset, & obijsset, postquã per tres annos possederat Canonicatus, & fructus præbẽdæ similiter percepisset, Capitulum cõtra hæredes egit vigore statuti cõfirmati pro fructib. male perceptis corã Ordinario Elboren. qui illos cõdemnauit pro fructib. perceptis per totũ tẽpus, exceptis primis sex mensibus, datis ad expedien. pro quib. eos absoluit. Causa introducta in Rota coram me, & proposito dubio in cõtumaciã hæredũ, an sẽtẽtia de partib. esset cõfirmãda. Rota in omnibus eã confirmãdam censuit.

2 Ratio decisionis fuit, quia indulto cõcesso Sereniſſimo Regi Portugalliæ adest expressa clausula Decreti obligans eos, qui præsentati fuerint a Rege ad huiusmodi præbendã petere cõfirmationẽ Apostolicã infra sex mẽses a die institutionis cũ clausula, alioquin dictis sex mẽsib. elapsis, &c. Cũ igitur Didacus non expediuerit literas infra sex mẽses, incidit sine dubio in pœnã contẽtã in dicto decreto, quod nõ solũ est cõminatoriũ, sed inducit nullitatẽ ipso iure, ixta dec. Crescen. 18. de præbẽ. vbi aliæ referũtur, & nouissime fuit dictũ in Colimbricen. pensionis quinta Nouembris 1614. corã Reuerendo Patre Domino meo Manzanedo, & in terminis collationis a legato vigore Indulti cum simili clausula expedien. infra sex menses tenuit Rota in vna Vlixbonẽ. beneficij quarta Decemb. 1600. corã bonæ memoriæ Cardinale Pãphilio.

3 Quo fit vt a die priuationis Didacus nõ fecerit fructus suos, & consequenter illius hæredes eos teneantur restituere, vt post Ange. in l. prædonis loco. ff. de pet. hæred. trad. Castren. ibi, nu. secundo, dicens tenendum menti singulariter, cum alijs allegatis per Moder. Hispan. ad reg. 8. glos. 56. nume. 125. Neque ad hunc effectum respectu fructuum opus erat alia declaratoria.

Felin.in cap. Rodulphus.numero 38. de rescript. Et iure merito dicti fructus adiudicati fuerunt Capitulo, quia interessentibus accrescebant tam de iure communi, iuxta cap.primum,de cleric non resid.in 6.glos.in clem. 2. verbo pars dimidia.de ætat. & qualitat. quam vigore statuti confirmati, de cuius obseruantia deponunt septem testes pro parte Capituli examinati super 8.articulo,Summario.nnm.6. & latius in processu a fol.104. Vsque ad fol. 132.

4 Neque mouebat in contrarium noua gratia obtenta per Didacum, quia cum esset in forma Dignum, & commissaria ante exequutionem, quæ nunquam facta fuit, nihil posuit in esse,& ideo non potuit Didaco suffragari,clem.1.vbi Card. n. 7.& 8. Vitalin.nu.15.de concess. præb.Mandos.in reg.de annal.quæst.55.nu. 3. Card.Seraph. decis.1446.nu.3. & fuit dictum in Burgen. Canonicatus. 28. Aprilis 1593. coram bo. mem.Card.Pamphilio, & in Calaguritana beneficij de Ocon 30. Ianuarij 1603. coram Reuerendiss.Lugdunen.& in alia Calaguritana de Branteuilla 7. Nouemb. 1614.coram R.P.D.meo Pirouano.

5 Quæ gratia ex alio non poterat Didaco esse vtilis, quia falso narrauerat se nullos in dictis sex mensibus fructus percepisse, & nihilominus contrarium probatur ex testibus in Summario num.3.Cum tamen ad effectum valide impetrandi post incursam pœnam priuationis esset necessaria huiusmodi expressio fructuum, quos percoperat Rebul. in reg. de subrog. glos. 4. num. 23. in fin. Cassad.decis.6.nu.1.& seq. de præben.Put.decis. 13. eod. tit. & decis. 26.& 131.lib.1.

6 Quo vero ad sex menses datos ad expedien. Didacus pro illo tempore fecit fructus suos,cum fuerit institutus ab Ordinario etiam vigore indulti, & sic habuit titulum sufficientem, & bonam fidem ad eos acquirēdos.c.ex frequentibus.vbi not. Abb.nu. 2. de iustit.idem Abb. in c.grauis. num.4.vers. si vero habuit. de restit. spol.

7 Et non obst. Rebuf.vbi supra,nu.23.quia loquitur in recipiente fructus ex simplici nominatione, non autem vbi præcessit institutio,prout in casu isto. Et tanto magis quia ad effectum, vt quis fecerit fructus suos,non requiritur titulus,sed sufficit qualis occasio possidendi.Surd.decis.25. num. quinto,& decis.211.num.7. & fuit dictum in Romana Vineæ 7. Iunij 1610. coram Illustrissimo Lancelotto,& sat est malam fidem abesse.l.sed etsi lege.§.scire, vbi not. Bartol.numero secundo.ff.de petit. hæred. Surd.consilio 115.num.7.Cassad.dicta dec. 6.n.9.vers.quia procedit.de præben. & tenuit Rota in dicta Romana Vineæ, & in Panpilonen. de Ianzi. 26. Octobris 1607. coram R.P.D.meo Decano.

8 Non obstat,quod per illius obitum, qui literas non expediuit, beneficium vacare non dicatur, sed eo modo, quo prius.Simonett.de reseru.q.55. cū alijs alleg.Quia licet ita teneat Cancellaria,tamen contrarium seruat Rota,quod nimirum per illius obitum,qui solam habet supplicationem signatam litteris non expeditis beneficiū vacare censeatur.Rot.decisione vltima, numero quarto,de rescript.in antiqu. quæ est in practica, firma in Palatio,vt ait Cassad.decisione octaua nu.8.de restit.spoliat. & idem traditur in dec.40.par.3.lib. 2. & dec.1919.par.3.lib.tertio diuers. Et quamuis indultum Pij IV.nouam vocationem literis non expeditis, hoc tamen intelligitur post sex menses datos ad expediē. vt sunt verba clara, ibi alioquin dictis ex mēsibus elapsis Canonicatus, & præbenda eo ipso vacare censeatur,prout in similibus terminis firmat Nauarr. in c. accepta in oppositione 8.solut.nu.37.de restit.spoliat.& fuit allegata decisio in Hispalen.beneficij de Xerez 12.Maij 1603.coram bon.mem.Lieta. Ex quibus ita concluſum vnanimiter sententiam de partibus esse confirmandam.

9 In extensione tamen præsentis decisionis quo ad fructus Capituli scrupulum mihi iniecit exceptio,de qua in ventre,statuti, ibi.exceptis pœnis, quæ statim ad certum locum applicantur. Vt enim omittam distributiones, quę interessentibus accrescunt d.c.vnico.de cleric.non residen.in 6. & glos.in clem. 2.de æta.& qualit. in verbo, pars dimidia. cuius naturæ etiam est communis massa, grossa ad hoc destinata, vt inter residentes certo anni tempore diuidatur.Couarru.li.3.var.cap. 3.nu.7.post med.vers.& sane ni fallor. Guttier .canon. quæst.

quæst. libro primo, c. 1. nu. 107. & seq. Nauarr. consil. 20. Canonicus Cathedralis. nu. 2. de celebrat. Missar. vbi iuncto num. 1. expresse tenet eos non deberi Cameræ Apostolicæ, quod etiam patet ex Cassad. d. dec. 6. num. 6. vers. aut inspicimus. de prabend.

10 Alij tamen fructus, qui proprie fructus sunt, in casum amissionis non accrescunt interessentibus, sed cedunt Ecclesiæ, iuxta distinctionem glos. in clem. 2. verbo suspensus. de vit. & honest. cleric. Felin. in c. Apostolicæ. nu. 12. vers. durante autem. de except. Couarr. vbi sup. nu. 7. post princ. vers. in ipsis vero fructibus. Et solet fieri compositio cum Camera Apostolica pro eis male perceptis. Cassad. decis. num. 2. de præben. Addo quod statutum, in quo se fundant Canonici, loquitur de pœnis, quæ per statuta Ecclesiæ infliguntur. Huiusmodi autem pœna priuationis aliunde prouenit ex Constitutione scilicet Pij IV. Nisi in omnē euentum probet Capitulum, huiusmodi fructus esse de distributionibus quotidianis, ex quo inter ipsos interessentes diuiduntur, vt per Couarr. d. cap. 13. nu. 7. vers. & sane. ni fallor. Guttier. & Nauarr. vbi supra, quod tamen non probauit. Vnde super hoc vellem stricte partes iterum audire, & DD. meorum vota expectare.

ILLVSTRISS. D. CARD. Mellino.

Colimbrien. Pensionis.
Veneris 28. Ianuarii. 1605.

ARGVMENTVM.

Pensio imposita super Canonicatu debet solui per Capitulum quando Canonicus fuit suspensus & illius portio percipitur per Capitulum per ius accrescendi secus vero si per ius non decrescendi. Item pensio imposita super distributionibus quotidianis debet solui etiam de distributionibus quas Canonicus residendo acquisiuisset & plura alia ad hanc materiam.

SVMMARIVM.

Pensio imposita super Canonicatu dum Canonicus fuit suspensus debet solui per Capitulum vbicunq; portio Canonici suspensi spectat ad Capitulum per ius accrescendi secus vero si portio spectet ad Capitulum per ius non decrescendi. num. 1.

Distributiones quotidianæ non acquiruntur à titulari ante præstitum seruitium. nu. 2.

Pensio imposita super distributionibus quotidianis debet solui non solum de distributionibus quotid. quæ percipiuntur a Canonico post præstitum seruitium sed etiã de ijs quas Canonicus residendo, & inseruiendo acquisiuisset. num. 2.

Pensionarius quando pensio est imposita super distributionibus quotidianis & Canonicus fuit suspensus duplicem habet viam vel dirigendo actiones contra Canonicum suspensum, vel contra Capitulum, quod distributiones percipia. num. 3.

1 PRoposui dubium in Rota de ordine Sanctissimi D.N. an pensio reseruata super fructibus Canonicatus, & Scholastriæ ad fauorem Francisci Pinsi sit soluenda per capitulum Colimbrien. pro tempore quo Ioannes fuit suspensus pro cuius dubij resolutione informantes pro vtraque parte non erant discordes in conclusionibus iuris in materia iuris accrescendi vel non decrescendi, quod quando portio spectat ad capitulum per eius accrescendi transit cum suo onere si vero spectat ad capitulum per ius non decrescendi remanet libera sine aliquo onere penes capitulum quia illa portio nunquam fuit titularis, & ideo non decrescit a capitulo sed remoto obstaculo illam percipit iure proprio tanquam propriam ipsius capituli sed erant discordes in facto circa replicationem. An versemur in iure accrescendi & in hoc non potuit statui aliquid certi quia non ad-

adsunt acta in Curia Ideo non potest videri quomodo sint instituta istæ distributiones.

3 Et præterea omisso hoc fundamento domini firmarunt quod quamuis pensio imponatur super distributionib. Scholastriæ vel alterius dignitatis quæ non acquiruntur a titulari ante præstitum seruitium tamen intentio Papę est grauare ab initio, in fauorem pensionarij non solum illas distributiones quæ acquiruntur titulari post seruitium, sed etiam eas quæ sunt destinatę Canonicatui & Scholastriæ quas titularis residendo, & inseruiendo acquisiuisset & mouebantur primo, quia in literis reseruationum exprimitur valor distributionum quæ sunt debitæ titulari si inseruiat & non illarum quę actu acquiruntur, & propterea necessario dicendum est quo Papa voluit afficere distributiones onere pensionis ante præstitum seruitium, & acquisitionem titularis. Secúdo mouebantur quia pensio imponitur in fauorem pensionarij qui sine aliquo seruitio est debita imponitur in fauorem pensionarij Papa intelligit grauare distributiones ab initio non habito respectu ad seruitium & acquisitionem titularis. Tertio mouebantur, quia si non admitteretur iste intellectus perceptio pensionis redderetur euentualis & penderet ex seruitio titularis: eo enim suspenso vel aliter absente pensionario non competeret actio pro consecutione suæ pensionis saltem contra capitulum, & similiter ei non deberetur pensio tempore vacationis dignitatis super qua est imposita, & hoc est multum absurdum & contra verisimilem mentem Papæ, & stylum hactenus seruatum secundum quem pensio omni tempore debet solui pensionarijs absq; aliqua subductione ratæ tempore vacationis. Quarto, & vltimo mouebantur, quia succedendum simili causa inter capitulum Ecclesię Vlixbonen. & Alphonsum Colorna petebatur pensio imposita super distributionibus Canonicatus a Capitulo pro rata temporis vacationis, & absentiæ titularis, & Capitulū se defendebat quod non tenebatur, quia distributiones perceperat iure proprio ex iure non decrescendi, & Sanctissimus D.N. per sua breuia declarauit quod tenebantur ad solutionem, quia pensio erat imposita super distributionibus & ipsæ distributiones hoc onere reali erant grauatæ & pro solutione pensionis obligatæ & hypothecatæ, & ideo hoc opus pertinebat ad Capitulum a quo distributiones erant peregre, & ista breuia multum mouerunt Dominos, quia ex his dicitur clara mens Papæ quod intelligit ab initio grauare in abstracto illas distributiones quas titularis lucratus fuisset in seruitio, cum in huiusmodi contineatur declaratio clara quod distributiones sunt grauatę & pensio debetur a Capitulo pro tempore quo titularis nō inseruiuit, vt ex hac conclusione domini inferebant, quod cum Papa imponendo pensionem affecerit ab initio distributiones secundum earum naturam, siue sit assignata, siue non sit assignata massa particularis Canonicis & dignitatibus, Capitulū non potest amplius illas percipere in præiudiciū pensionarij iuri proprio per ius non decrescendi, quia cum Papa separauerit & abstraxerit ab initio illam ratam quæ debetur pensionario illam portionem separatam Capitulū non potest percipere iure proprio propter istud obstaculum separationis. Bald. cons. 542. vers. & vbi, lib. 1. Paul. de Castr. cons. 262. vers. dicit autem, Bar. lib. 2. & propterea necessario est quod veniat ex iure accrescendi, quod transit ad Capitulum cum onere pensionis vt per doct. in D. reconiunct. ff. de leg. 3. & ista opinio eo magis placuit Dominis, quia habemus declaratio nem in alio casu Sanctissimi D. N. a cuius mente pendet tota ista materia, & Rota alias eandem opinionem complexa fuit, quæ est etiam multum æqua & ex ea euitantur multa absurda.

3 Non obstat quod Ioannes ex sua culpa propter suspensionem non perceperit distributiones, quia pensionarius habet duplicem viam, potest enim dirigere actiones suas contra excommunicatum vel suspensum, quia ex sua culpa non potuit inseruire, & lucrari distributiones vt per Gig. de pension. quæst. sexagesima quarta, & simpliciter non habeat obligatas & hypotecatas distributiones quotidianas, potest agere contra Capitulum a quo sunt perceptæ pro solutione pensionis.

R. P. D.

R. P. D. COCCINO DECANO.

Oueten. Mercedis.
Lunæ 12. Decembris 1605.

ARGVMENTVM.

Ante emissam professionem, iuxta formam Concilij Tridentini fructus, & distributiones non debentur Canonico. Salarium autem non conuentum debetur in Ciuitate, in qua quis est solitus locare operas suas.

SVMMARIVM.

Fructus, & distributiones non debentur antequam habens curam animarum, vel etiam Canonicus professionem faciat, iuxta formam decreti Concilij Tridentini sess. 24. de reformatione. cap. 12. Rub. Prouisi etiam. num. 1.

Salarium non conuentum debetur in Ciuitate, in qua quis est solitus locare operas suas. num. 2.

Salarij taxatio Procuratori debiti residet in iudicis arbitrio. nu. 2. in fine.

Interesse debetur propter moram tam in non faciendo, quam in contrafaciendo. nu. 3.

1 Petebat D. Guignones pro tempore quo fuit absenti fructus, & distributiones quotidianas suæ prebendæ Canonicalis a Capitulo, nec non salarium, & expensas, & interusuria pro pecuniis captis ad cambium pro dictis fructibus, distributionibus, salario, & expensis. Et quantum attinet ad Fructus, & distributiones Domini dixerunt, illi non esse debitas, cum ista absentia fuerit, antequam faceret primam residentiam, & emitteret professionem fidei, qua propter non potuit haberi pro præsente, Concil. Triden. sess. 24. de Reform. capitulo decimo secundo. versic. prouisi, aue de Canonicatibus, quod ita interpretata, est sacra Congregatio, vt in declaratione, quæ datur. numero secundo, & tenet Nauar. consilio quarto. de sum. Trinitate, & Fide Catholica. vbi supra, numero tertio, quod fidei professio proficit tantum in futurum, & sic quod fructus præteriti non debeantur. Vnde non est quærendum, an haberet talem causam absentiæ, propter quam & absenti debitæ fuissent distributiones, cum non adimpleuerit præscriptum Concilij Tridentin. & ex prædictis sequitur, quod nullum interesse possit prætendere, neque ratione damni emergentis, neque lucri cessantis, respectu horum fructuum, & distributionum.

2 Quantum attinet ad salarium, & expensas Capitulum non renuebat soluere vtrumque, sed dicebat expensas debere iustificari, quod etiam Dominis placuit; Salarium vero quia fuit promissum tantummodo in futurum, dicebat deberi duntaxat a die constitutionis illius, vsque ad diem reuocationis ipsius procuratoris. Domini tamen circa hoc, dimisso, vt particulariter videatur, an salarium debatur etiam post reuocationem, quod pendet ab eo, an fuerit valide, vel nulliter reuocatus, vt in causa Placen. nullitatum reuocationis procuratoris 23. Januarij 1598. coram Reuerend. Patre Domino meo Litta. Dixerunt salarium deberi a die, quo fuit substituatus, & incœpit seruire, quia licet regulariter salarium non conuentum non debeatur, tamen regula non procedit in Ciuitate, in qua quis est solitus locare operas suas. Corne. consil. 116. numero secundo. in fine, & numero tertio. libro quarto. Put. decis. 44 numero secundo. libro secundo. Et fuit dictum in causa reductionis Laudens. de Buschetis 12. Februarij 1582. coram Illustrissimo Domino meo Card. Blanchetto, prout est notorium, quod facit pro Domino Quignones, qui multa sua cum laude, fidelitate, & diligentia, sub eius tutela plura habet negotia. Et cum Capitulum promiserit in futurum Ducat. 100. annuos, & non appareat quod post dictam constitutionem aucta fuerint negotia,

Visum & fuit Dominis, hoc salarium conueniés esse etiam pro tempore prætcrito, cum hoc relinquatur arbitrio Iudicis. Bartol. in l. Seio. in fine princip. ff. de annuis legat. Corn. dic. cons. 116. nu. 4. Capic. decis. 27. num. 20.

3 Circa interesse pro pecunijs captis ad cambium respectu salarij fuit dictum, non deberi, nisi probatis requisitis, pro Castren. in l. 3. ff. de eo, quod certo loco. Respectu vero expensarum visum est interesse deberi ratione damni emergentis, quia procurator gessit negotium vtile Capituli, quod satis fuit in mora, propter quam debetur huiusmodi interesse. gloss. in capit. conquestus. de vsur. cum tempore debito non subministrauerit pecunias procuratori, pro expensis, quia mora tam committitur in non faciendo id, quod quis facere tenetur, quam in contrafaciendo. l. qui non facit. ff. de reg iur. Aret. cons. 156. in fine.

ILLVSTRISS. ET REVERENDISS. D. CARD. Bononien.

Gerunden. Distributionum.
Lunæ 16. Februarii. 1604.

ARGVMENTVM.

Distributiones non debentur clericis beneficiatis non residentibus, sed accrescunt residentibus, neque in hoc potest Capitulum aliquid statuere in beneficiatorum residentium præiudicium.

SVMMARIVM.

Clerico non residenti distributiones non debentur, nisi in casu infirmitatis, seu absentiæ iustæ necessitatis, aut euidentis vtilitatis Ecclesiæ. nu. 1.

Clerici absentis, & non residentis distributiones accrescunt aliis de Capitulo interessentibus, & beneficiatis. num. 1.

Clericus non residens, & absens an, & quando habeatur pro præsente. num. 2.

Administratores alienarum pecuniarum debent eas erogare ad vsum destinatum. num. 3.

1 DOmini resoluerunt, contractum initum inter Capitulum & Hieronymum non debere sortiori effectum, respectu distributionum, & anniuersariorum, quę Beneficiatis debentur ex dispositione statuti Bertrandi. Quicquid enim sit de distributionibus, quę ad solum Capitulum spectant ex particulari ipsius Capituli bursa, quidquid etiam sit de portione, quę ex bursa cum Beneficiatis cõmuni ipsi Capitulo debetur, de quibus non est quæstio quo ad illam, quam ex dicta bursa, secundum statutum Bertrandi, lucrantur Beneficiati interessendo anniuersarijs, non potuit Capitulum ex sua conuentione habilitare Hieronymum, vt eas in absentia lucretur. Cum enim portio absentis accrescat non solum illis de Capitulo, sed etiam singulis Beneficiatis interessentibus. Franch. in cap. vnico. §. qui vero. num. 4. de Cleric. non resid. in 6. non accedente beneficiatorum consensu, non potuit ipsis per Capitulum inferri aliquod præiudicium, l. cohæredibus. C. fam. erciscundæ. l. si. vnus. §. ante omnia. ff. de pactis. præsertim quia tales distributiones nunquam debentur non interessenti, nisi in casu infirmitatis, seu iustę, & rationabilis absentiæ necessitatis, aut euidentis vtilitatis Ecclesię, dicto c. vnico, & dixit Rota coram Cantucio in Valentina emolumentorum. 16. Octobris. 1585. si non adest consuetudo Ecclesiæ aliter statuentis, vt habetur in dicto cap. vnico.

2 Nec obstat, quod Hieronymus habeat haberi pro præsente, ne alias officium suũ sit illi damnosum, c. cum nõ deceat. de elect.

elect.in 6.quia, vt dicit textus,hoc est verum, quo ad fructus,non quo ad distributiones.Licet enim haberi debeat pro præsente, non tamen pro interessente,vt dicit ibi glos.in ver.exceptis. & hoc multo magis verum,attenta dispositione statuti Bertrandi, quæ in pluribus obstat conuentioni Capituli, vt deducunt Informantes pro Beneficiatis.

3 Nec est necessarium ingredi materiam administrationis,quia vbi etiã administratio huius bursæ spectaret ad Capitulum, tamen id esset intelligendum quoad vsum destinatum,& non aliter,l. 1.& 2.§.quo ad frumentaria. ff. de admin. rer. ad Ciuit. pertin. Clemen. 2. vbi glo. in ver. non ad alium. & DD.de relig. domibus,fuit in his terminis dictum in Valentin.emolumentorum, 15. Maij. 1598. coram Orano, & fuit sæpius resolutum, non posse Capitulum aliquid statuere, quod deuiet a dispositione statuti Bertrandi.

FINIS.

INDEX RERVM SINGVLARIVM, QVAE IN HOC TRACTATV CONTINENTVR.

Prior nota partem Tractatus, posterior cuiusque partis quæstionem, postrema quæstionis numeros marginales indicat.

A

ABSENS aliquis dicitur multis modis. par. 2. quæst. 5. num. 1.

Absens dicitur qui corpore præsens est, non animo. 2. 5. 10.

Absens dicitur qui extra prouinciam est. 2. 5. 4. Quæ prouincia accipienda est iuxta dominium illius ciuitatis. nu. 5.

Absens dicitur qui longe abest à loco, de quo agitur. 2. 5. 3.

Absens dicitur qui non est domi. 2. 5. 7. aut, si est domi, parat discessum, reuersusue nondum compositis sarcinulis. nu. 8.

Absens dicitur qui non est in ciuitate, seu villa continentia numerum. 2. 5. 6.

Absens dicitur qui non est in hoc mundo, sed mortuus est. 2. 5. 2.

Absens dicitur qui non est in loco particulari, puta cubiculo, Ecclesia. &c. 2. 5. 9.

Absens in seruitio Prælatis Ecclesiæ Collegiatæ an percipiat fructus prebendæ. 2. 8. 11.

Absens in seruitio Episcopi etiam propry regulariter non percipit distributiones. 2. 8. 11. cum duob. seqq. secus ex legitima consuetudine, aut si absit principaliter obsequendo Ecclesiæ vtilitatem, quam. 15. & multis seqq.

Absens in seruitio secularis Principis vt sic non percipit distributiones, vel fructus prebendæ. 2. 9. 19.

Absens iure communi non percipit distributiones quotidianas, nisi in tribus casibus. 2. 11. 97. & an etiam in illius consuetudo, vel statutum possit eas denegare. 2. 12. 40.

Absens iusta de causa dicitur eadem de causa abesse, si dum rediuum pararet, aut rediret aliud iustum impedimentum ei superueniret. 2. 5. 38.

Absens iusta de causa in casibus à iure non expressis quando quis dicatur, iudicis arbitrio relinquitur. 2. 5. 16.

Absens iusta de causa, puta studij, visitationis, vel simili, potest, vbi adsit consuetudo, percipere distributiones. 2. 12. 42. Item eo ipso percipit grossos fructus. 1. 3. 4. & 2. 10. 22. Item tertiam, de qua Trid. sess. 22. cap. de refor. 1. 3. 7. & 2. 10. 22. & an soluere debeat pensionem. 3. 8. 29.

Absens leuandi corporis causa percipit distributiones. 2. 5. 48.

Absens Missæ celebrandæ causa quotidianas distributiones an capiat. 2. 12. 48. cum multis seqq. & 2. 10. 55.

Absens ob necessitatem, infirmitatem, aut Ecclesiæ vtilitatem quando ex Conc. Trou. Med. distributiones capiat. 2. 12. 8.

Absens ob iustam causam, ob quam iure percipit distributiones, illas non percipiet, si ea non sit verè causa absentiæ. 2. 5. 21. Idem dicen-

dicendum de parte.num.12. Idem vbi alia de causa tunc magis principaliter is abesset ab Ecclesia,nu. 13.

Absens potest, vbi adsit consuetudo,percipere fructus beneficiorum.2. 12.31.Idq;etiam post Concil.Triden.num.32.modò Ecclesiæ insignes ministrorum defectum inde non patiantur.num. 33. aut nisi consuetudo sine causa inducta esset;num.34.

Absens principaliter propter aliam causam, quam eam, quæ tribuit distributiones, eas percipere non debet.2.5.23.

Absens pro animi oblectatio per duos, vel tres menses in anno, aut etiam pro rebus suis componendis non potest vigore statuti percipere distributiones, contra quosdam.2. 13.36.

Absens pro seruitio Archiepiscopi percipit fructus præbendarum. 2. 8. 9. dum tamen sit proprius:nu 11.

Absens pro seruitio suæ Ecclesiæ censeri debet residens.11.6.

Absens propter Ecclesiæ suæ vtilitatem percipere debet distributiones quotidianas,modo tamen is alias diuinis officijs interesset. 2. 11.34.

Absens propter Ecclesiæ vtilitatem percipit distributiones, si ea Ecclesia sit a qua habet distributiones.2.11. 25.

Absens propter Ecclesiæ suæ vtilitatem, si ad id habeat congruum salarium,non habebit distributiones.2.11.35.

Absens propter euidentem Ecclesiæ necessitatem percipere debet distributiones quotidianas.2. 11.39.

Absens propter euidentem Ecclesiæ suæ vtilitatem debet percipere quotidianas distributiones,ac si diuinis interesset.2.11.3.

Absens propter vtilitatem suæ Ecclesiæ minus principaliter non precipi ab ea distributiones.2.11.27.

Absens quis dici potest iusta de causa quoad vnum effectum, & non quoad alium. 2. 5.15.

Absens studiorum causa non percipit, & sic distributiones quotidianas. 2. 10.23.neque tertiam Trid. sess. 21. cap. 3.de refor.ibid. percipit tamen alia,de quibus sup.ver.Absens iusta de causa il.3.

Absens studiorum causa quando ex Conc. Prou Med. 5. distributiones percipiat.3. 10.55.

Absens, vt confiteatur peccata sua non ideo percipere debet distributiones. 2. 5.53.

Absentes a ciuitate propter Ecclesiæ suæ vtilitatem percipere debent distributiones quotidianas.2.11.16.

Absentes per duos menses in anno,si adsit consuetudo quadragenaria, poterunt distributiones quotidianas percipere. 2.12.54.

Absentes possunt percipere distributiones vbi adsit consuetudo inducta sciente,& patiente Papa.2.12.45.

Absentes pro Rep.in publico munere,vel legatione dicuntur causa reip.abesse,& restituuntur aduersus illa, quæ ob eam causam amiserunt.2.11.93.

Absentes publicæ lectionis,concionistæ parandæ causa an ex Syn.Diœcef.Mediol.distributiones percipiant.3.10.61.

Absentes,vt iura suæ præbendæ tueantur, an percipere debeant distributiones. 2. 11.94. & seqq.

Absenti iusta de causa, cum reuersus est,datur modicum temporis ad res suas componendas.2.5.36.Illud autem tempus quantum esse debeat.num.40.

Absenti iusta de causa datur tantum temporis,quo redire possit in patriam.2.5.35.hoc est viginti milliaria pro singulis diebus; num.36.

Absentia beneficiati ab Ecclesia odiosa res est, 2.14.40.

Absentia duplex,alia ordinaria. alia extraordinaria.2.5.11.

Absentia extraordinaria duplex,alia necessaria,alia voluntaria. 2.5.12.

Absentia necessaria triplex, alia laudabilis, alia vituperabilis,alia neutra;2.5.13.similiter voluntaria triplex;num.14.

Absentia suscepta causa metus tamdiu durat, quamdiu durat metus.2.33.

Acquisita à clerico ratione laboris in Ecclesiæ præstiti, licet pendeant ab ordine clericali, dicuntur quasi patrimonialia.3.3.9.

Actus ad inducendam consuetudinem quot requirantur, iudicis arbitrio relinquitur ex communi.2.12.16.

Actus consuetudinem inducentes debent esse interpolati,& vniformes.2.12.18.

Actus vnicus non sufficit ad consuetudinem inducendam.1.12.12. licet sit notorius toti populo, vel Collegio; num.13. nisi sit successiuus.

cessiuus. num. 14. vel iudiciarius. num. 15.

Administratores Seminarij, Hospitalium, aliorumq; piorum locorum dum tempore diuinorum absunt eorum causa, non percipiunt distributiones. 2. 11. 59. contrarium tamen statuto, vel consuetudine induci potest; num. 60.

Aequales esse debent clerici in percipiendis distributionibus. 2. 3. 27.

Aetas eorum, qui promouendi sunt ad beneficium in Ecclesia Collegiata. 2. 19. 9. & an si desit, prouisio sit nulla; nu. 10.

Aetas excusans à muneribus personalibus quæ sit. 2. 7. 10. & nu. seq.

Aetas excusans ab interessentia diuinorum, vel Ecclesiæ obsequio. 2. 7. 13.

Aetas promouendorum ad præbendam Sacerdotalem, Diaconalem, vel Subdiaconalem. 2. 19. 13. & quæ ceterorum beneficiorum Ecclesiæ Collegiatæ; num. 14.

Aetas quatuordecim annorum requiritur ad quodlibet simplex beneficium. 2. 19. 15. & sufficit; nu. 16.

Aetas requisita ad excusationem à tutela, & cura. 2. 7. 9.

Aetas requisita ad primam tonsuram, & priores tres minores est septem annorum, & ad accolythatum duodecim completorum. 2. 19. 11.

Aetas Subdiaconatus, & reliquorum sacrorum ordinum quæ olim fuerit, & quæ nunc sit. 2. 19. 12.

Aetatem non habens, vt intra annum promoueatur ad ordinem requisitum, non debet admitti ad distributiones. 2. 19. 32. Idq; procedit etiam in minoribus annexis; num. 33. secus in plenè dispensato super ætate; num. 34.

Affectare absentiam quoad non reditum præsumitur is, qui non redit statim, atq; absentiæ causa cessat. 2. 5. 32.

Affectasse discessum præsumitur qui citius, quam necesse fuerit, discessit. 2. 5. 30. aut eo tempore, quo abesse cœpit, tenebatur aliquid facere, quod non fecit; num. 31.

Affectasse discessum præsumitur qui sine lucro eum procurauit. 2. 5. 28.

Affectasse discessum præsumitur vir egregius absens causa publici officij, aut negotij exigui, quod quiuis expedire posset. 2. 5. 29.

Affectatio discessus, vel diuturnæ absentiæ ex quibus colligatur. 2. 5. 27.

Alimenta iterari non possunt. 2. 4. 9.

Alimentorum loco an dentur distributiones quotidianæ. 2. 4. 10.

Alternatim canendi forma quandonã ortum habuerit. 1. 5. 13.

Alternatim cani psalmos ante introitum Missæ quis prior instituerit in Ecclesia. 1. 5. 14.

Alternatim recitans diuinorum officium integre recitare censetur. 2. 3. 25.

Ambasciatores finita legatione non fruuntur amplius priuilegio, neque habent salarium. 2. 5. 34.

Amissionis distributionum pœna ipso iure a canone inflicta subeunda est ante declaratoriam. 3. 7. 71. & nu. seqq. secus in inflicta ab inferiore; num. 74.

Ancharan. opinio in Clem. 2. nu. 10. de æt. & qual. & ord. præficien. reijcitur. 3. 6. 20. & nu. seqq.

Annalia an leuari possint ex distributionibus quotidianis. 3. 9. 18.

Annata regulariter non est soluenda de distributionibus quotidianis. 3. 9. 24. & num seqq.

Annata soluenda est de beneficijs vnitis mensæ Capitulari, etiamsi designata sint pro distributionibus quotidianis. 3. 9. 30.

Annata soluenda ne sit de distributionibus in Ecclesijs, vbi nulli alij sunt reditus. 3. 9. 29.

Annatæ institutio optime defenditur. 3. 6. 26. & quæ definitio; num. 27.

Annexa spiritualibus quotuplicia sint. 2. 10.

Anni eiusque distributio restringenda est ad prouentus, qui percepti sunt eo anno. 3. 3. 24.

Anniuersaria, & mortuaria non computantur in valore beneficij, neq; in eius impetratione necessario exprimenda sunt. 1. 8. 8. & an veniant nomine distributionum quotidianarum. 1. 3. 12

Anniuersarijs & mortuarijs qui non adfuerint in tempore, quam pœnam ex Sym. Diœcef. 3. Mediol. subeant. 3. 10. 60.

Antiphona, & alternatim canendi ratio idem fuit apud antiquos. 1. 5. 11.

Antiphona quænam nunc dicatur. 1. 5. 12.

Antiphonæ B. Virginis in Sabbatis clerici qui non interfuerint quid amittant de distributionibus. 3. 10. 63.

Apellans a correctione morum non auditur quoad suspensiuum effectum. 2. 17. 35.

Appellans a declaratoria pœnæ incursæ non tenetur pœnam subire donec de viribus appellationis cognoscatur, vel alias declaratoria transeat in iudicatum. 3. 7. 70.

Appellatio legitima suspendit iudicatum quoad futurum, & quoad præsens extinguit 2. 7. 35.

Appellatio sequens non suspendit effectum excomunicationis, suspensionis ab officio, & interdicti ab ingressu Ecclesiæ. 2. 15. 16. & quid in suspensione a beneficio; nu. 17.

Aptitudo acquisitionis non auget præsium rei, neque aliquem reddit locupletiorem. 1. 8. 7.

Arbitrio iudicis relinquitur quod non est definitum in iure. 3. 10. 4. etiam non scripto; nu. 5. vel speciali; num. 6. etiam quoad pœnam imponendam; nu. 7.

Arbitrium iudicis debet esse regulatum. 3. 10. 8. & ex quibus reguletur in imponenda pœna amissionis distributionum quotidianarum; num. 63. & seqq.

Archidiacono, & Archipresbytero an hodie possit dari ab Episcopo simplex Coadiutor. 2. 1. 28.

Archidiaconus simul, & Canonicus an habeat duas voces in Capitulo seclusa consuetudine. 2. 4. 14.

Argumentatio hac valet; potest quis de aliqua re testari; igitur, si de illa non testetur, in ea succedunt consanguinei. 1. 3. 5.

Argumentum a decima Papali ad subsidium charitativum valet. 3. 9. 23.

Argumentum a restitutione in integrum ad acquisitionem distributionum an recte sumi possit. 2. 5. 46.

Argumentum ab ultimis voluntatibus ad contractus valet. 3. 4. 14.

Argumentum optimum ducitur ab Etymologia. 1. 1. 7. modo tamen negatiuè concipiatur; num. 8.

Articulari morbo, seu arthritica laborans, an dum abest, distributiones percipiat. 2. 6. 17. & quid in eo, qui podagra torquetur; nu. 18.

Assignari debent distributiones quotidianæ singulis horis canonicis, & Missæ conuentuali. 2. 3. 1. Vbi autem aliquibus assignatæ sunt, alys non debent omnibus assignari, detracta portione aliqua de præbendis; num. 2. & 3. 10. 58.

Assignari singulis horis distributiones rationabilius est, & iuri conformius. 2. 3. 46.

Assignatio distributionum diuinis officijs, eorum extraordinarijs, aliisq; functionibus ex Conc. Prou. Med. 3. 10. 58.

Assignatio rationabilis distributionum singulis horis sacrisq; functionibus quænam esse possit. 1. 2. 19.

Assignatio reddituum cuilibet borgi, seu parti diuini officij, de qua Pius V. in sua constitutione, non est necessario seruanda, in distributionibus quotidianis. 2. 3. 17. sed nec seruari potest; num. 18.

Attendendum est quod principaliter agitur, non quod incidenter. 2. 5. 23.

Attendi, atq; ex proposito aliquid non faciens non satisfacit obligationi, quam quis habet illud faciendi 2. 2. 18.

Attentio aliqualis requiritur in recitando diuino officio ad hoc, vt clericus Ecclesiæ Collegiatæ percipiat distributiones. 2. 2. 25.

Attentio exterior requisita a lucrandas distributiones quotidianas quænam sit. 2. 2. 17. & 3. 6. 75.

Attentio interior quæ requiratur in recitatione diuini officij ad mortale peccatum euitandum 2. 2. 16.

Attentionem interiorem ad verba requiri, vt quis lucretur fructus, probabilius est. 2. 2. 20.

Auctoritatem alicui rei præbere quis non dicitur, si ad aliam rem eo tempore attendat. 2. 2. 4.

Audiens in Choro ea, quæ ex rationabili statuto, vel consuetudine ab vno pro omnibus recitantur, habetur pro integrè recitante. 2. 3. 26.

B

Bannitus, relegatus & carceratus iniuste non amittit distributiones quotidianas. 2. 5. 80. Idem si fuit iuste carceratus, & tortus ob indicia, sed fuit absolutus. nu. 81.

Bannitus relegatus, & carceratus iuste omnino, quia fuit condemnatus, amittit distributiones 2. 5. 82.

Basilienses Concilij decreta quam vim habeant. 2. 2. 14.

Bellum vel ciuile, vel externum est iusta causa timoris, & absentiæ, modo tutum non sit in patria commorari. 2. 5. 73

Beneficia conferuntur a Papa sub ea tacita conditione, quod si munera sibi incumbentia non obierint, fructus, & distributiones non acquirant. 3. 7. 75.

Beneficia dantur propter officia. 2. 2. 40

Beneficia vnita mensæ Capitulari retinent nomen, & naturam beneficiorum. 3. 9. 33.

Beneficiarius non recitans horas canonicas iusto cessante impedimento ad teneatur ad restitutionem fructuum beneficij. 2. 2. 1.

Beneficiarius non recitans officium diuinum iusto cessante impedimento tenetur post sex menses pro rata ad fructuum restitutionem 2. 2. 2. Illiq; fructus conuertendi sunt in fabricas Ecclesiarum. num. 3.

Beneficiatus discedens causa pestis an teneatur habere licentiam a suo Prælato. 2. 5. 77.

Beneficiatus in Ecclesia Collegiata non facit suas distributiones quotidianas si priuatim, non autem in choro recitat officium, ac diuinis interest. 2. 2. 4.

Beneficij nomen latissimè sumptũ compreben dit omne bonum, vel priuilegium alicui concessum, ex quo iuuari possit. 1. 2. 14.

Beneficij receptio per simoniam realem nulla est, & recipiens ad dimissionem tenetur. 2. 18. 37. Idque etiamsi simonia commissa sit ignorante eo, qui recepit beneficium num. 38.

Beneficium Principis latissimè est interpretandum. 2. 14. 6. & 39.

Beneficium Principis quid sit: 2. 14. 4.

Bona Ecclesiæ vocantur patrimonium Christi. 3. 1. 15. & bona pauperum. num. 16.

Bonorum omnium amissio iustè timetur. 2. 5. 64. immo & amissio maioris partis bonorum. num. 65.

C

Caecus an, dum abest a choro, percipere debeat distributiones quotidianas. 2. 6. 16.

Canones plerique ad merum fauorem clericorum conditi sunt. 2. 13. 4.

Canonicales ædes habitant, si forte pernoctauerit, quam pœnam ex Conc. 3. Prou. Med. subeat. 3. 10. 48.

Canonicatum recipiens cum intentione non suscipiendi ordinem requisitum, sed lucrandi distributiones quotidianas vnius anni, an eas ob id amittat. 2. 19. 29

Canonici a Capitulo ad id deputati in casibus quibus Episcopus consilium a Capitulo habere debet, percipiunt distributiones, dum ea de causa sine fraude: absunt, vt consilium præbeant. 2. 8. 11. & 2. 11. 42.

Canonici assidentes Episcopum extra suam Ecclesiam non lucrantur distributiones. 2. 8. 14.

Canonici cogi possunt etiam sub pœna amissionis alicuius partis distributionum obire officia ad vnumquemque ratione proprij ordinis, aut muneris hebdomadarij spectantia. 2. 2. 9. & num. seqq.

Canonici cogi possunt etiam sub pœna amissionis distributionum ad assistendum, & inseruiendum Episcopo Pontificalia exercenti. 2. 2. 12.

Canonici, de quorum consilio, & assensu Episcopus procedit in criminalibus causis contra Canonicos, percipiunt distributiones. 2. 8. 19.

Canonici Ecclesiæ non numeratę capaces sunt distributionum.

Canonici, & alij beneficiati debent inseruire Ecclesijs Collegiatis continue in diuinis officijs quacunque consuetudine non obstante. 2. 2. 10.

Canonici, & obtinentes dignitatem in Ecclesijs Collegiatis cogi possunt sub pœna amissionis distributionum quotidianarum, & aliis arbitrarijs psallere in Choro. 2. 2. 13.

Canonici, & qui dignitates obtinent in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis etiam seclusa consuetudine, vel statuto tenentur psallere in Choro licet ad sint Mansionarij 2. 2. 31. & num. seqq.

Canonicis habent distributiones propter chorum, & eas lucrantur ratione chori, quæ consistit in communicatione. 2. 2. 38.

Canonici meditari debent quæ canuntur. 2. 2. 42.

Canonici non tenentur canere cum officium sit cantu figurato. 2. 2. 5.

Canonici non tenentur cantu etiam firmo, vt vocant, canere nonnulla, puta Antiphonas completas, psallendas, & alia huiusmodi, dum tamen adsint Mansionarij. 2. 2. 8.

Canonici omnes existentes in seruitio sui Episcopi

Episcopi an percipiant fructus præbendarum. 2. 8. 6. *& quot esse debeant num.* 7.

Canonici, qui adhibentur ab Episcopo in ijs, quę ad Seminarium rectè instituendum pertinent, an percipiant distributiones. 2. 8. 17.

Canonici, qui adhibentur ab Episcopo pro publicandis Indulgentijs, videntur percipere debere distributiones. 2. 8. 16.

Canonici, qui cum Episcopo absunt causa visitationis an pro eo tempore percipere debeant distributiones. 2. 8. 22.

Canonici, quibus cum Episcopus fructus nonnullorum Hospitalium in alium vsum conuertit, an pro eo tempore percipiant distributiones. 2. 8. 20.

Canonici, quibus cum Episcopus statuit de ijs, quæ pertinent ad diuina officia, & Ecclesię ministros, percipiunt pro eo tempore distributiones quotidianas. 2. 8. 121 *&* 2. 11. 41.

Canonici ratione præbendarum tenentur aliquando in Chorum conuenire. 2. 2. 23.

Canonici supernumerarij, & creati cum expectatione præbendæ percipere possunt quotidianas distributiones. 2. 1. 4. *& num.* 7.

Canonici supernumerarij habent statim omnia iura canonicæ, vt stallum in Choro, & vocem in Capitulo, ideoque possunt eligere. 2. 1. 5.

Canonici supernumerarij non habent distributiones, vbi consuetudo sit, quod non habeant iura canonicę. 2. 1. 10.

Canonici supernumerarij possunt esse delegati Papæ in causarum cognitione. 2. 1. 6.

Canonici tenentur omnino in defectum Mansionariorum psallere in Choro. 2. 2. 25.

Canonici vitam communem olim degebant, atque vno in loco omnes habitabant. 1. 5. 17.

Canonici vocandi sunt ad Synodum, vbi in ea aliquid statuendum sit, quod ad Capitula, & Ecclesias Collegiatas pertineat. 2. 13. 30.

Canonicis, & qui Dignitates obtinent in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis, competit distributiones posse percipere. 2. 1. 2.

Canonico absenti, qui ex dispensatione seruit per Vicarium, non ideo debentur distributiones, sed nec eius Vicario. 2. 1. 34. *&* 2. 5. 20.

Canonicorum duo genera extiterunt, regularium, & secularium. 1. 5. 18.

Canonicus absens causa legationis, vel muneris publici a Capitulo suo missus percipere debet distributiones. 2. 11. 91.

Canonicus condemnatus in lite super Canonicatu, & præbenda ad restituendes fructus: non tenetur relaxare distributiones. 1. 6. 11.

Canonicus in herbis quis dicatur. 2. 19. 17.

Canonicus iussu Episcopi propter euidentem Ecclesiæ necessitatem ad Romanam Curiam accedens percipit distributiones. 2. 11. 39.

Canonicus non habet distributiones, nisi fuerit installatus quoad Chorum, vbi adsit consuetudo, quod non administret iura canonicæ, nisi fuerit installatus. 1. 2. 1. 11.

Canonicus, qui in loco, vel habitu non Canonicali diuinis interest, an lucretur distributiones. 2. 19. 40.

Canonicus, qui non canit ob aliquam iustam causam, distributiones lucratur. 2. 2. 45. *Idem si partem minorem notabili non canat; num.* 46. *Aut si propter impedimentum leguminum canere non potest; num.* 47.

Canonicus receptus vltra numerum de mandato Papæ habere debet distributiones quotidianas, donec assequatur præbendam, vel redditus augeantur. 2. 1. 14.

Canonicus receptus vltra numerum mandante Pontifice postquam reliqui Canonici semel fregerunt numerum, habebit distributiones. 2. 1. 9.

Canonicus receptus vltra numerum non habet distributiones, cum Papa mandat recipi aliquem in Ecclesia, in qua est certus numerus, neque ei derogat, neq; mandat recipi cum plenitudine iuris canonicalis. 2. 1. 13.

Canonicus receptus vltra numerum non simpliciter, sed cum hoc, quod sit supernumerarius, non habet distributiones. 2. 1. 12.

Canonicus statim post 14. *annum iure creatus, habere debet distributiones quotidianas.* 2. 19. 18.

Canonicus tanquam Episcopus Concilio maximè generali præsens non debet regulariter

ter percipere distributiones. 2. 11. 90. secus vbi ut Theologus, vel Canonista interesset nomine Capituli sui; aut pœnis adesse cogeretur, dum alias diuinis soleret interesse; nec esset absuturus; nu. 91.

Cantum scire debet clericus Ecclesiæ Collegiatæ ad hoc, vt ad distributiones quotidianas admittatur. 2 19.35.

Cantus figuratus, licet in Ecclesia congruus sit, ac decens, non tamen est necessarius, aut præceptus. 2.2.7.

Capax distributionum gaudet integre priuilegio duorum mensium absentiæ si decem mensib. seruiuit Ecclesiæ, alias solum ad rata tam. 2. 14. 34. & seq.

Cappellani quoque nonnulli capaces sunt distributionum. 2. 1. 18. eorum tamen mensa distincta erit a mensis cæterorum portioque deficiens accrescet cæteris Capellanis; num. 19.

Capellania titularis distinctum beneficium, & quodammodo distinctam Ecclesiam ab Ecclesia, & beneficio Canonicatus, & Portionis constituit. 2. 11. 51.

Capellanus mercennarius, qui simul Canonicus sit, celebrans in Ecclesia Collegiata, dum diuina recitantur, an, & quando distributiones percipiat. 2. 11. 52.

Capitulis de rebus spiritualibus habendis qui non adfuerint ex Canonicis, qualiter ex Conc. Prou. Med. 7. puniendi. 3. 10. 59.

Capitulum interdictum a iure, vel ab homine nullo modo potest diuina officia in Ecclesia recitare. 2. 16. 30. neque percipit distributiones; num. 31. sed ex conuertuntur in Ecclesiæ vtilitatem; num. 32.

Capitulum non celebrans Missas ex legato, similiue iure debitas quid amittat. 3. 10. 51.

Capitulum quibus casibus succedat Episcopo in iurisdictione, & administratione. 2. 11. 81.

Capitulum sede vacante non potest supprimere præbendas, aut portiones vigore Conc. Trid. 1. 9. 26. Neq; prælatus Ecclesiæ Collegiatæ, licet ipse sit exemptus, & Eccsia insignis; num. 30.

Capitulum sede vacante poterit statuere, quæ pertinent ad statum Ecclesiæ, duraturaque etiam tempore Episcopi succedentis. 2. 13. 24.

Capitulum solum sede non vacante statuere non potest, quæ ad diuina officia, & Ecclesiasticum ministerium pertinent. 2. 13. 27.

Cap. vnicum, de cler. non resid. lib. 6 est sedes materiæ distributionum quotidianarum. 1. 1. 14.

Cap. vnicum, de cler. non resid. in 6. loquitur de absentibus propter vtilitatem illius Ecclesiæ, cui adscripti sunt. 2. 11. 24.

Cap. vnicum, de cler. non resid. in 6. quomodo probet, Canonicos teneri psallere in Choro, licet adsint Manstnarij. 2. 2. 32.

Captus ab hostibus non amittit distributiones. 2. 9. 59.

Carcer, & vincula iustè timentur. 2. 5. 63.

Cardinalatus est maior dignitas post Papatum. 2. 9. 1.

Cardinali inseruiens percipit in absentia fructus præbendæ. 2. 9. 7. non tamen distributiones; num. 8.

Cardinali Legato inseruiens percipit in absentia fructus præbendæ. 2. 9. 3. & num. seqq.

Causa finalis, & impulsiua quæ dicatur. 2. 18. 32.

Causæ iustæ, ob quas statui possit, vt absentibus detur distributiones, quænam sint. 2. 23. 45. vbi etiam quædam opinio Nauar. refellitur; & num. 46.

Celebrans ex deuotione in Ecclesia Collegiata, dum diuina recitantur, percipit distributiones. 2. 11. 53. Modo id indistincte non fiat, neq; celebrantium, sed Superioris arbitrio commutatur, num. 54.

Celebrans in Ecclesia Collegiata tempore diuinorum an indistincte possit ex consuetudine, vel statuto percipere distributiones. 2. 11. 56.

Celebrans tempore interdicti in loco interdicto incurrit irregularitatem, secus tempore cessationis a diuinis. 2. 19. 8.

Censura trahit secum executionem, nec per appellationem suspenditur. 1. 6. 52.

Censuræ ipso iure irrogatæ obligant ante declaratoriam. 3. 7. 6. 1.

Censuræ quæ sint, & quomodo inter se differant. 2. 15. 1.

Cessatio a diuinis a quo decerni possit. 2. 18. 29.

Cessatio a diuinis an impediat administrationem Sacramentorum. 2. 16. 6.

Cessatio a diuinis duplex, alia generalis, alia

alia particularia. 2. 16. 16.
Cessatio a diuinis est quid facti, interdictum quid iuris 1.2.16.4.
Cessatio a diuinis, & interdictum quid sint. 2. 16.2
Cessatio a diuinis, & interdictum valde differunt. 2.16.1. & *nu. seqq.*
Cessatio a diuinis, in nullo casu eo ipso inducitur. 2.16.22.
Cessatio a diuinis non est censura Ecclesiastica, sicut interdictum. 2.16.3.
Cessatio a diuinis post appellationem decreta an sit nulla. 2.16.5.
Cessationis a diuinis quę causa sit in iure expressa. 2.16.23. & *qualis, & quomodo discutienda; num.* 24.
Cessationis a diuinis siue iustæ, siue iniustæ tępore clerici non percipiunt distributiones quotidianas, sed eas repetunt ab eo, qui cessationis causa fuit. 2. 16.36. *fructus autem prębendę percipient, num.* 37.
Cessationis a diuinis tempore solemniter celebrari possunt diuina officia in festiuitatibus exceptis 2 16.46.
Cessationis tempore an celebrari debeant singulis diebus in Ecclesiis diuina officia submissa voce. 2.16.9.
Chorum serò ingrediens an, & quando pecces vel lucretur distributiones quotidianas. 2. 3.27.
Chorus, qui errauit cantando aliud, vel aliter, quam debuit, non tenetur id supplere conuentualiter. 2.2.48.
Citatio, vt afficiat, debet reproduci in actis etiam in terminis Const. 142. *Pii & quarti, quibusdam casibus exceptis.* 1.9.30.
Clausula, (quantum sibi videbitur,) an importet meram voluntatem, vel arbitrium boni viri. 1.9.27.
Clem. vn. de sequest. poss. & fruc comprehendit Canonicatum, & prębendam, eiusque fructus. 1.9. 16. *non tamen distributiones quotidianas. num.* 18 *nisi in vno casu. num.* 21.
Clement. vt ij, qui, de ætat. & qual. & ord. præfic. loquitur non de extraordinarijs, sed de veris, & proprijs distribut. onibus. 1. 3.12.
Clerici Collegiatarum Ecclesiacarum indistincte iubentur in Choro diuina officia decantare. 2.2.36.
Clerici Ecclesiarum Collegiatarum distincti a Dignitatibus, Canonicis, & Manionarijs capaces sunt distributionũ quotidianarum. 2 1.17.
Clerici Ecclesiarum Collegiatarum tenentur per seipsos obire munera sui ordinis: vel, vbi ea non sint, tenentur saltem psallere. 2.19. 19. *quod si adhęc apti non sint, irrita est prouisio; num.* 10.
Clerici interdicti a iure, vel ab homine nullo modo possunt diuina officia in Ecclesia recitare, neq; percipere distributiones. 2.16.33. *eorum autem portio ceteris accrescit; num.* 34.
Clerici omnes absentes non possunt consuetudinis vi percipere fructus beneficiorum suorum in Ecclesijs insignibus 2. 12. 35. *nisi reditus valde tenues sint; num.* 36.
Clerici omnes Collegiatarum Eccl: siarum etiam Canonici, tenentur Ecclesiæ inseruire, & psallere, vt lucrentur distributiones. 1.4. 21.
Clerci, qui diutius, puta per quadraginta annos continuos Ecclesiæ inseruierunt diuinis interessendo, possunt ex consuetudine præscripta tanquam emeriti milites in absentia percipere distributiones. 2.12.61.
Clerici strictius tenentur ad elemosinam de eo, quod superest suo statui, quem strictiorem habent. 3.4.8.
Clericis dumtaxat Ecclesiarum Collegiatarum competit percipere posse quotidianas distributiones: 2. 1. 1.
Clerico Collegiatæ quædam errata comminatenti quę pœna imponatur a Concil. 1. Prouinc. Mediol. 2.10 43. & *seqq.*
Clericus cogi non debet mendicare, sordidumue quæstum exercere. 1.9.63. & *conueniri nequit vltra id, quod facere potest, ne ægeat; num.* 64.
Clericus conueniens in Ecclesiam minus principaliter propter distributiones nec peccat, nec tenetur ad restitutionem. 2. 18. 29. *Ex quo nonnulla inferuntur; num.* 30.
Clericus magis principaliter conueniens in Ecclesiam propter distributiones peccat, sed non tenetur ad restitutionem 2.18.32.
Clericus quando dicatur magis, vel minus principaliter in Ecclesiam conuenire propter lucrum. 2.18.31.
Coadiutor alius simplex, alius cum futura successione. 2.1.21.

Coadiutor cum futura successione distributiones lucratur non pro se, sed pro Coadiuto. 2. 1. 34. aliquando tamen ei pars distributionum in litteris assignatur percipienda de consensu Coadiuti, num. 35.

Coadiutor cum futura successione tenetur ad residentiam personalem non praecisam, sed causatiuam. 2. 1. 36.

Coadiutor simplex an dari possit Canonico, Portionario, aut Dignitatem obtinenti. 2. 1. 26. & 28. & quid in Canonico Theologo, vel Pœnitentiario; num. 27.

Coadiutor simplex capax est illius partis distributionum, in qua ei stipendium assignatur. 2. 1. 30. & seq.

Coadiutori simplici ministrandæ sunt expensæ necessariæ ex reditibus beneficij Coadiuti. par. 2. quæst. 1. num. 31.

Coadiutus capax est distributionum quotidianarum, ac si Coadiutorem simplicem non haberet. 2. 1. 22. excepta ea parte, quæ Coadiutori assignata fit; num. 23.

Coadiutus distributionum capax est perinde, ac si Coadiutorem cum futura successione non haberet. 2. 1. 32.

Collusio, remissio, & pactio in quotidianis distributionibus quomodo a Conc. 1. Prou. Med. prohibita. 3. 10. 38.

Compilatio canonum sine Papæ, legum sine Imperatoris speciali auctoritate fieri, ediq; non potest. 1. 9. 49. & ibi, quomodo compilatio iurium faciendæ sit.

Compilatio Septimi Decretalium a Petro Matthæo nec rite nec recte facta fuit. 1. 9. 48. & duob seqq.

Compilatio Septimi Decretalium quomodo facienda foret. 1. 9. 50.

Compositio cum Camera Apostolica, ob absentiam, an fiat de distributionibus. 3, 6. 30. & quid ob gratiæ nullitatem. 3. 9. 30.

Concessio distributionum absentibus a Pontifice facta neq; dispensatio, neq; beneficium, sed priuilegium proprie dicitur, strictaq; habet interpretationem. 2. 14. 17. & seq.

Concilia Prouincialia definire aliquid possunt, contra Gratian. 2. 13. 28. non tamen maiora negotia; nu. 29.

Conciliatio vera ad cap. cum deceat, de elect. in 6. & cap. vnicum, de cleric. non resid. eod. lib. 2. 11. 22.

Conciliationes quædam probabiles, & nouæ ad cap. vnicum, de cler. non resid. lib. 6. & cap. cum non deceat, eod. lib. 2. 11. 28.

Concilium Prou. Mediol. 4. sub tit. de distribution. vers. quicunque, quomodo intelligendum. 2. 1. 55.

Concilium Prouinciale quid possit definire circa distributiones. 2. 13. 27.

Concil. Triden. sess. 21. cap. 3. de refor. quid disponat de distributionibus. 1. 5. 26. & 2. 2. 11.

Concilium Trid. sess. 24. cap. 14. de reformat. quas constitutiones, & consuetudines improbet circa admissionem ad distributiones. 2. 18. 54.

Concubinarius quando amittat distributiones. 2. 17. 21. & 41. necnon 3. 10. 56.

Condemnatio facta in declaratoria ad diem commissi criminis retrotrahitur. 3. 7. 69.

Condemnatio fructuum continet distributiones vbi in illa Ecclesia nulli alij sint reditus, aut vbi de ijs facta sit specialis protestatio in actis. 3. 6. 16.

Condemnatio in fructibus perceptis, & qui percipi potuerunt, quando fiat. 1. 6. 17.

Confabulantes, subscribentes, aliudq; officium recitantes, dum horæ in Choro canuntur, peccant, nec lucrantur distributiones. 2. 3. 24.

Confessiones audiens tempore diuinorum, si non sit Pœnitentiarius, non debet percipere distributiones. 2. 11. 67. Nisi aliud consuetudine, vel statuto caueatur; num. 68.

Congrua portio an possit detrahi ex distributionibus quotidianis. 3. 9. 18.

Coniunctio hominis, vel legis reperitur in distributionibus quotidianis. 3. 6. 18. & nu. seqq.

Coniunctio mixta quid sit, & quomodo inducatur. 3. 6. 6.

Coniunctio quotuplex 3 6. 2. & num. seq.

Coniunctio realis tantum quid sit, & quando inducatur. 3. 6. 5.

Coniunctio verbalis quomodo inducatur. 3. 6. 4.

Consanguinei succedunt clericis in ijs, quorum habent dominium. 3. 3. 6. Item in quæsitis industria, & labore, licet pendeant a clericatu; num. 7.

Consensus Capituli potest requiri in alienatione, licet de eius interesse non agatur. 2. 11. 107.

Consensus Curatoris in alienatione bonorum

rum minoris & partis in donatione bonorum fili ij familias pleno iure cur requiratur. 2. 11. 108.

Consensus populi, seu Collegij saltem tacitus necessarius est ad inducendam consuetudinem. 2. 12. 17.

Constitutio 57. Pij V. summatim refertur. 1. 9. 44. comprehendit fructus beneficiorum, distributiones grossas, & quotidianas; nu. 45. cessat si Capitulum non fuit in culpa non tradendi possessionem, nu. 51.

Constitutio 142. Pij IV. summatim refertur. 1. 9. 22. in multis conuenit cum Clem. vn. de sequestr. poss. & fructu. num. 23. & in multis ab ea discrepat; num. 24. & seq. an vilior sit immissione vigore Breuis, vel subrogationis gratiosæ; num. 43.

Constitutio specialis an possit denegare distributiones quotidianas absenti in casibus quibus potest eas de iure communi habere. 2. 12. 40.

Consuetudine assignari quidem possunt omnes distributiones aliquibus horis, non tamen potest quis interessendo vni horæ lucrari distributiones assignatas omnibus horis. 2. 3. 45.

Consuetudine induci potest, vt absens causa studij percipiat distributiones quotidianas. 2. 10. 28.

Consuetudine induci, vel decerni statuto an possit, vt qui per multos annos Ecclesiæ seruierunt, in absentia percipiant distributiones. 2. 7. 20.

Consuetudine potest induci, vt, qui habet Dignitatem, & Canonicatum, vel duos Canonicatus, habeat duplices distributiones. 2. 4. 16.

Consuetudines, & statuta exigentia aliquid in ingressu quæ nam sint licita. 2. 18. 55.

Consuetudo alia contra alia præter, alia secundum ius. 2. 12. 1.

Consuetudo auferens distributiones absenti in casibus a iure expressis valet. 2. 6. 23. & 2. 12. 40.

Consuetudo cogēs Canonicos ad psallendum in Choro sufficit, vt sit decennalis. 2. 2. 30.

Consuetudo contra ius extenditur vbi vnus casus habet se correlatiue ad alium, militatque eadem ratio. 2. 12. 25. Aut vbi duo æquiparantur a lege antiqua; num. 16. aut vbi vnum habet se consecutiue ad aliud; num. 27.

Consuetudo contra ius, non autem præter ius debet necessario esse rationabilis. 2. 12. 6.

Consuetudo contra ius non extenditur de casu ad casum, neque de loco ad locum, neque de persona ad personam. 2. 12. 23. nisi casus ad quem fit extensio, late contineatur sub vocabulo casus expressi; nu. 24.

Consuetudo contra ius, qua vsus est Summus Pontifex, potest esse dumtaxat decennalis. 2. 12. 4. Idem in consuetudine contra constitutionem non receptam; num. 5.

Consuetudo contra ius requirit spatium quadraginta annorum saltem de iure canonico. 2. 12. 1.

Consuetudo etiam pœnalis, si contineat animæ aliumue fauorem, extenditur ad similia. 2. 12. 30.

Consuetudo extenditur vbi militat eadem omnino ratio. 2. 12. 29.

Consuetudo generalis approbata, & tolerata per Papam, & Ecclesiæ Prælatos excusat. 2. 2. 6

Consuetudo immemorabilis tribuens distributiones quotidianas ei, qui per alium inseruit Ecclesiæ, & interest diuinis, est admittenda. 2. 12. 48.

Consuetudo in tribuenda maiori portione vni clerico Ecclesiæ Collegiatæ quam alteri attendenda est. 2. 4. 4. sufficietque decennalis; num. 5.

Consuetudo induci potest, vt non teneantur canonici psallere, modo id a pijs viris fiat. 2. 2. 43. debet autem induci cum aliqua ratione spatio quadraginta annorum; num. 44.

Consuetudo inducta post legem tollentem consuetudinem an, & quando sustineatur. 2. 12. 20. & quid, si tantum tollat aliquid vt irritationabile; num. 21.

Consuetudo interpretatiua dubij iuris, an aliquibus absentibus tribuenda sint distributiones, valet. 2. 12. 44.

Consuetudo interpretatiua iuris non requirit cursum temporis, sed solum actus ipsos. 2. 12. 11.

Consuetudo legitima circa pœnam amissionis distributionum quotidianarum attendenda est. 3. 10. 34.

Consuetudo legitime præscripta est quadra-

gena-

genaria. par.2 .quæſt.12. num.2.
Conſuetudo non debet neceſſario eſſe obtenta in contradictorio iudicio. 2.12.19.
Conſuetudo parum præiudicialis Eccleſiæ valet.2. 3.44.
Conſuetudo præter ius inducitur ſpatio decem annorum.2. 12. 9. Niſi tenderet ad præiudicium iuris Eccleſiæ;num.10.
Conſuetudo quænam regulariter ſit admittenda.2.4.17.
Conſuetudo,quod Canonici, qui nolunt promoueri intra annum ad ordinem requiſitum,percipiant integras diſtributiones quotidianas,non valet.2.12.41
Conſuetudo, quod clericus in abſentia ſine cauſa percipiat diſtributiones, non valet. 2. 12. 37. etiam immemorabilis;num.38. etiamſi alij reditus in ea Eccleſia non eſſent;aut conſuetudo fingeret, tales abſentes in Eccleſia reſidere; num. 39.
Conſuetudo, quod diſtributiones quotidianæ inæqualiter aſſignentur diuinis officijs,valet.2.12.43.
Conſuetudo, quod diſtributiones vnius diei vnicæ horæ acquirantur, non valet. 2. 3. 50.
Conſuetudo,quod,qui abſuit propter Eccleſiæ vtilitatem,manens domi per tres dies percipiat diſtributiones,valet.2.12.49. Idem in abſente ob aliam iuſtam cauſam ; num. 50. debet autem eſſe quadragenaria ; num. 51.
Conſuetudo rationabilis quæ ſit, iudicis arbitrio relinquitur.2.12.7. Ex quibus autem Iudex informare debeat animum ſuum ; num. 8.
Conſuetudo tribuens duplicem diſtributionem ei,qui Canonicatū ſimul,& Dignitatem,vel duos Canonicatus obtinet,inducitur decennio.2.4.18.
Conſuetudo tribuens groſſas diſtributiones abſenti de licentia Capituli ob ſua negotia, valet.2.12.68.
Conſuetudo tribuens per tres dies diſtributiones Canonico nuper creato , qui diuinis non interfit , non valet.2.12.40.& 51.
Conſuetudo tribuens vniuerſas diſtributiones certis dumtaxat horis ratione aliqua inducitur ſpatio quadraginta annorum. 2. 3. 47. Ad eam verò tollendam ſufficiet decennium,num.48.
Conſuetudo vnius ciuitatis , & loci extenditur ad loca illi ſubiecta non habentia ſpecialem conſuetudinem.2.12.28.
Conſuetudo,vt diſtributiones tribuantur horis non integris,neque omnibus , valet. 2. 3. 43.
Conſuetudo , vt ijs,qui abſuturi ſunt ob Eccleſiæ vtilitatem , tres dies tribuantur ad colligendas ſarcinulas , valet. 2.12.52.
Conſuetudo , vt ſeruiens in vna hebdomada lucretur diſtributiones etiam in alia, non valet, ſecus vt ſeruiens in hebdomada non ſua eas lucretur.2.12.40.& 51.
Copula,& regulariter ponitur inter diuerſa. 1. 4. 9.
Correctio legum , & canonum odioſa eſt. 2. 11. 29. admittenda tamen vbi duæ leges conciliari non poſſunt;num. 30. Immo ex ſe aliquando iuſta , & vtilis eſt ; num. 31.
Couar.lib.3 var reſol.cap.13.num. 3. & 8. explicatur. 2.13.40.
Culpa quando noceat priuilegio alicui a iure conceſſo puta pauperi,aut ſimilib.2.6.13.
Cultui diuinus augeri debet,id quod fauorabile eſt.1.10.12.& 2.2.41.
Cultus diuinus non minuitur,ſi dentur antiquis Canonicis,vel eorum hæredibus diſtributiones iam acquiſitæ 3.3.26.
Curam animarum exercens in alia Eccleſia an percipere debeat diſtributiones quotidianas illius,in qua Dignitatem,vel Canonicatum obtinet.2.11.69.& num.71.

B

Debilis in cruribus , vel tibijs an percipiat diſtributiones. 1.6.14.
Debilitas , & infirmitas quandonam æquiparentur. 1.6.15.
Decij conſil. 180. manifeſtus error. 3. 3. 20. cuius rationes referuntur ;num.21.& refelluntur;num.22.& ſeqq.
Decima , & collecta ſoluenda de fructibus beneficij an debeat ſolui ab eo , qui fructus illius anni percepit , licet , antequam ſoluat, deſinat eſſe beneficiarius. 3. 8. 21.
Decima Papalis non ſoluitur de diſtributionibus quotidianis vbi ea ſit impoſita ſuper fructibus,& reditibus beneficij. 3. 9. 8. etiam

etiam in illis Ecclesijs, vbi nullę sunt præbendæ; num. 9.
Decima Papalis publicam vtilitatem continet vniuersalis Ecclesiæ, non sic decima Seminarij. 3. 9. 18.
Decima Papalis soluitur de distributionibus quotidianis vbi imposita sit super omnibus prouentibus Ecclesiasticis. par. 3. quæst. 9. num. 10.
Decima pars fructuum habita fuit notabilis, & in vltimo gradu considerabilitatis. 2. 3. 34.
Decima pro Seminarij sumptibus vnde detrahenda. 1. 3. 9. 13.
Decima pro Seminario non detrahitur ex distributionibus quotidianis. 3. 9. 14. Idque procedit tam in antiquis, quam in nouis distributionibus; num. 15.
Decima, seu aliqua quota quando Seminario soluatur. 3. 9. 1. & quomodo taxanda; num. 2.
Decima spiritualis soluenda est de distributionibus quotidianis. 3. 9. 3.
Decima spiritualis soluitur de omnibus fructibus, & prouentibus. 3. 9. 4.
Decima spiritualis soluitur de prædijs Ecclesiasticis etiam dotalibus. 3 9. 5. Et de omni artificio; num. 6. quin & de omni lucro, & stipendijs; num. 7.
Decimam partem vnius horæ si quis omittat in singulis horis non interessendo, confabulando, &c. non lucratur distributionem illius horæ. 2. 3. 37.
Decimandi ius prætio tranferens simoniam committit. 2. 18. 53.
Definitio conuertitur cum suo definito. 1. 4. 3. ab eaq; optimum, ac necessarium argumentum sumitur; nu. 4.
Definitio distributionum quotidianarum a Verrutio allata reijcitur sanguam deficiens. 1. 4. 8. pariter definitio Couar. & Rebuf. num. 9.
Definitio distributionum quotidianarum vera, & perfecta affertur. 2. 4. 10.
Definitio est initium omnis disputationis. 1. 1. & quomodo; nu. seqq.
Definitio perfecta debet habere genus, ac propriam, & completam differentiam. 1. 4. 7.
Definitio quælibet in iure ciuili periculosa est. est. 1. 4. 5. Ideoque cauti esse debent, qui rem aliquam definiunt; nu. 6.
Definitio substantiam, & naturam rei explicat. 1. 4. 2.
Definitionem rei optimam afferre maximi momenti est 1. 4. 1.
Degradatio, seu realis depositio quid sit. 2. 17. 3.
Degradatio tribus tantum casibus iure infligitur. 2. 17. 6.
Degradatus eo ipso amittit distributiones quotidianas. 2. 17. 27. & fq; priuatus beneficijs. nu. 28. restitutus vero recuperat beneficium, & distributiones deinceps non amittit; num. 29.
Degradatus habet alimenta ex reditibus Ecclesiasticis 2. 17. 31.
Depositio, & degradatio in quibus differant. 2. 17. 4.
Depositio quibus casibus infligi possit. par. 2. 17. 5
Depositio quotuplex sit. 2. 17. 2.
Depositio, seu verbalis degradatio quid sit. 2. 17. 1.
Depositus ab ordine, officio, vel beneficio amittit distributiones. 2. 17. 23. danda tamen ei sunt alimenta ex reditibus; num. 24.
Depositus iniustè recuperat distributiones quotidianas. 2. 17. 25. Restitutus eas deinceps non amittit; num. 26.
Dictio vniuersalis omnes species includit, & quod improprie venit. part. 3. quæst. 5. num. 11.
Dictiones importantes latam sententiam quæ sint. 2. 7. 35. & nu. seqq.
Dictiones remouentes omnem dilationem quæ sint, & an important latam, vel ferendam sententiam. 3. 7. 36. & num. seqq.
Differens implementum causę a statuto probatę non acquirit distributiones, contra Nauar. 2. 13. 44.
Dignitatem obtinens dum incumbit in ciuitate curæ animarum sibi annexæ haberi debet præsens in choro. 2. 11. 71.
Dignitatem obtinentes percipiunt distributiones. 2. 4. 3.
Dignitatem simul, & Canonicatum obtinens an habeat duas voces in Capitulo sectusa consuetudine. 2. 4. 14.
Dimidia distributionum non subtrahitur clericis non promotis ad ordinem sacrum intra annum, quorum beneficijs non est annexus sacer ordo. 2. 19. 27.

Dimidia distributionum subtrahitur non promoto intra annum licèt interfit diuinis, & officium recitet. 2. 19. 30.

Dimidia dumtaxat distributionum subtrahitur non promoto intra annum. 2. 19. 24. quæ etiam subtrahenda non est, si sit necessaria ad victum; num. 25. contrarium tamen verius est; num. 26.

Discedens a ciuitate tuendæ valetudinis causa habet distributiones. 2. 7. 10. Idem in eo qui propter morbum contagiosum abesse iubetur; nu. 11.

Disiuncti verbaliter, & realiter quinam sint. 3. 6. 7.

Dispensatio quid sit. 2. 14. 2.

Dispensatio strictissimam patitur interpretationem. 2. 14. 5. & 39.

Dispensatus, ne promoueatur intra annum, habebit post annum integras distributiones quotidianas. 2. 19. 23.

Dispositio puniens delicta fauorabilis est ob publicum fauorem. 1. 10. 16.

Dispositio tendens ad vtilitatem Ecclesiarum fauorabilis est. 1. 10. 13.

Distinguendum non est vbi lex non distinguit 2. 2. 37.

Distribuere est ius suum cuique tribuere. 1. 1. 10.

Distributiones a quo recuperabit excommunicatus, & suspensus iniustè. 2. 15. 44. & num. seq.

Distributiones aliæ grossæ, & impropriæ; aliæ minutæ, propriæ, & quotidianæ. 1. 9. 33.

Distributiones alicui auferri non debent, si ob id cultus diuinus minuitur. 1. 10. 17. alias secus; nu. 15. & 16.

Distributiones capiens sine supputatione subscripta, vel in id consentiens qualiter punitur. 3. 10. 54.

Distributiones dantur ratione laboris, & operis impensi in vinea Domini, & redduntur tanquam mercet. 1. 1. 13.

Distributiones, de quibus loquitur Conc. Trid. sess. 22. cap. 3. de refor. impropriæ distributiones sunt. 2. 1. 70.

Distributiones depositi, degradati, priuati, beneficio, irregularis, & notorij fornicatoris accrescunt cæteris Collegis. 3. 6. 43.

Distributiones excommunicati accrescunt cæteris Collegis. 3. 6. 38. Item hæretici; num. 39. suspensi; nu. 40.

Distributiones grossæ, & quotidianæ cur sic dicantur. 1. 9. 35. & 39.

Distributiones grossæ ex quibus iuribus habeantur. 1. 9. 34.

Distributiones grossæ sequestrantur vi Const. 142. Pij IV. 1. 9. 40. sunt quæ magis fructus, quam distributiones quotidianæ; num. 41.

Distributiones interdicti accrescunt cæteris Collegis. 3. 6. 41. Item quæ tempore interdicti amittuntur; nu. 42.

Distributiones iniustè aliquibus concessæ accrescunt illis qui diuinis interfuerunt, nec tali concessioni consenserunt part. quæst. num. 44.

Distributiones ita dicuntur, quia iuxta cuiusque laborem, & meritа distribuuntur. 1. 1. 9.

Distributiones maiores habere debet qui maiorem in Ecclesia dignitatem obtinet. 2. 4. 1.

Distributiones non accrescunt aliis, vbi nullus interfit diuinis, sed applicantur Ecclesiæ. 3. 6. 47.

Distributiones non accrescunt, cum portio deficit, postquam semel est legitimè quæsita, per iudicis sententiam. 3. 6. 50. ecus forte, si iure iubeat ijs quis priuetur; num. 51.

Distributiones non dantur absentibus, licet per alium inseruiant. 2. 1. 34. & 2. 5. 20.

Distributiones non dicuntur propriè redire singulis annis. 1. 7. 4.

Distributiones quando ita fauorabiles sint, vt pro eis in dubio sit pronuntiandum. 1. 10. 20.

Distributiones quare quotidianæ dicantur. 1. 1. 12.

Distributiones quas simoniacus amittit accrescunt cæteris Collegis. 3. 6. 45.

Distributiones, quas simoniacus confidentialis amittit, forte applicantur Cameræ Apostolicæ. 3. 6. 46.

Distributiones quotidianæ accessoriæ sunt ad Canonicatum, non ad præbendam. 3. 7. 16.

Distributiones quotidianæ amittuntur facilius, quam fructus beneficij. 1. 1. 96.

Distributiones quotidianæ appellantur alicubi sportulæ, & diuinæ. 1. 2. 7. & quam ob rem; num. 8.

Distributiones quotidianæ applicantur Eccle-
siæ, vbi Capitulum interdictum sit. p. 3. 6.
secus vbi Ecclesia est interdicta propter pol-
lutionem; num. 46.
Distributiones quotidianæ assignantur, & tri-
buuntur habita ratione non modo sin-
gulorum dierum, sed etiam horarum,
1. 1. 17.
Distributiones quotidianæ augeri possunt per
unionem beneficiorum simplicium, vel
suppressionem aliquot præbendarum.
1. 3. 27.
Distributiones quotidianæ beneficia propriè
dici non possunt. 1. 2. 11. sed neq; propriè
dicuntur beneficia manualia; num. 12.
Impropriè tamen vtrumq; nomen ijs conue-
nit; num. 13.
Distributiones quotidianæ constant ex tertia
parte redituum beneficiorum Ecclesiæ Col-
legiatæ accrescunt interessentibus. 3. 6. 31.
Item impinguatæ ex suppressione præben-
darum, vel vnione beneficiorum; num. 32.
Distributiones quotidianæ cur dicantur ma-
nualia beneficia. 2. 15.
Distributiones quotidianæ dantur eo, quod di-
cuntur diuina officia in Ecclesia. 2. 2. 27.
& 39.
Distributiones quotidianæ dantur propter in-
teressentiam tanquam propter causam, &
rationem formalem. 1. 4. 15.
Distributiones quotidianæ debentur ijs quo-
que, qui iuris fictione habentur pro præ-
sentibus, & interessentibus. 1. 4. 20.
Distributiones quotidianæ debentur, licet diu
exacte non fuerint. 3. 2. 17. immo & vsq;
ad triginta annos postquam exigi potue-
runt; num. 6.
Distributiones quotidianæ dicuntur beneficia
manualia. 1. 2. 9. quæ appellatio impropria
est; num. 10.
Distributiones quotidianæ dicuntur victua-
lia. 1. 2. 4. & quam ob causam; nu. 5. hoc ta-
men nomen aliqui referunt ad specialem
consuetudinem; nu. 6.
Distributiones quotidianæ, & reliqua incerta
computantur secundum aliquot in valore
beneficij, & exprimenda sunt in impetra-
tione, quando ad certam summam reduci
possunt qui tamen fallantur. 1. 8. 11.
Distributiones quotidianæ fauorabiles sunt
quoad ortum suum. 1. 10. 11. & trib. num.
seq.

Distributiones quotidianæ in quibus iuribus
sic appellentur. 1. 2. 11. & vbi portiones quo-
tidianæ; num. 2. Vbi simpliciter distributio-
nes; num. 3.
Distributiones quotidianæ incertæ sunt, eæque
ad certam summam reduci possunt. 1.
8. 7.
Distributiones quotidianæ inter bona quasi
patrimonialia numerantur. 3. 3. 12.
Distributiones quotidianæ introductæ sunt
fauore cultus diuini, vt is in Ecclesijs au-
geatur. 1. 5. 35. & vt clerici ad debitum
Ecclesiæ seruitium exhibendum alliciantur;
num. 36.
Distributiones quotidianæ litependente non
semper ad capitulum, sed ad prouisos, vel
alios pertinent. 1. 9. 46.
Distributiones quotidianæ nec fauorabiles, nec
odiosæ sunt, vbi nec de augendo, vel conser-
uando, nec diminuendo diuino cultu agi-
tur. 1. 10. 19.
Distributiones quotidianæ non computantur
in valore beneficij ex communi sententia.
1. 9. 1. Idq; etiamsi beneficium nullos alios
reditus habeat; num. 9. & 10.
Distributiones quotidianæ non dantur ijs, qui
tantum præsentes sunt in ciuitate, & loco
Ecclesiæ. 2. 5. 18. Item non dantur residenti-
bus tantum, sed interessentibus; num. 19.
Item licet in ea Ecclesia non sint alij reditus; num. 20.
Distributiones quotidianæ non dantur im-
mediate ratione beneficij, sed ratione labo-
ris, & seruitij Ecclesiæ præstiti. 1. 6. 8.
Distributiones quotidianæ non interessentium
ac pio loco aliquando applicantur. 3. 6. 28.
Distributiones quotidianæ non interessentium
tunc interessentibus non accrescunt, sed po-
tius non decrescunt, cum certa quantitas
omnibus interessentibus assignatur. 3. 6.
33.
Distributiones quotidianæ non interessentium quando neq; accrescant, neq; non de-
crescant, interessentib. sed applicentur Ec-
clesiæ. 3. 6. 34. & seqq.
Distributiones quotidianæ non perueniunt ad
Capitulum, seu Collegium, sed potius ad
singulares de Collegio. 3. 8. 18.
Distributiones quotidianæ non subrogantur
loco mensæ grossæ. 3. 1. 23.
Distributiones quotidianæ obligari non pos-
sunt pro debito. 1. 9. 61.

INDEX.

Distributiones quotidianæ propriè sumptæ dantur dumtaxat clericis Ecclesiarum Collegiatarum. 1.4.14.

Distributiones quotidianæ, quoad substantiã inductæ sunt de iure naturali, & diuino. 1.5.19 quoad modum verò iure humano; num. 11.

Distributiones quotidianę quomodo dicantur, & sint diurnum stipendium. 1 4. 11. & cur in definitione non addatur, horarium; num. 12. aut etiam nocturnum; num. 13.

Distributiones quotidianę quomodo ijs aliquando tribuantur, qui non quotidie statis horis intersunt. 1.1.15.

Distributiones quotidianę sequestrari nequeũt vi Const. 142. Pij IV. 1.9.31. nisi cum eę nomine fructuum beneficij continentur; num. 32.

Distributiones quotidianę sumuntur ex communi massa, non ex præbendis. 2. 11. 101.

Distributiones quotidianæ sunt, & dici possunt vtilitas quędam ex beneficijs, vt puta Canonicatibus, & Portionibus prouenientes. 1.7.17.

Distributiones quotidianæ sunt, & verè dicuntur, licet actu non distribuantur. 1. 9. 35. cum trib. seqq. & 3. 3. 15. & num. 22.

Distributiones quotidianę sunt, & verius dicuntur quæsitę ratione dignitatis clericalis, laboris, & personę, quam rationes beneficij, aut Ecclesiæ. 3.3.8.

Distributiones quotidianæ veniunt nomine prouentum, redituum, & obuentionum Ecclesiasticarum, non autem beneficij. 3. 9. 11.

Distributiones quotidianas habere potest clericus, & non vocem in Capitulo; cuius rei tria ponuntur exempla. 2.20.13.

Distributiones quotidianas lucratur clericus solum ad ratam temporis, quo Ecclesiæ seruit. 3 4. 19.

Distributiones quotidianas non percipiunt qui ad Romanam Sedem accedunt eam instructuri circa imminentes electiones Ecclesiæ suę ciuitatis. 1.11.10.

Distributionum fructus locari, & vendi possunt sine simonia. 2. 8 56.

Distributionum prima species quæ sit. 1.3. 2. & an in ea recte ponatur mensa grossa, seu grossi fructus; num. 3.

Distributionum, quę dantur clericis Ecclesiarum Collegiatarum, quatuor sunt species. 1. 3. 1.

Distributionum quarta species quęnam sit. 1. 3. 10 & de ea in quibus iuribus habeatur; num. 11.

Distributionum quotidianarum augmentum ex Trid. sess. 24. c. 15. de reform. est fauorabile. 1. 10. 14. item earum ademptio, si ob id cultus diuinus augeatur, vel conseruetur, num. 15.

Distributionum quotidianarum diuisio in singulis Ecclesijs Collegiatis iure nouo præcepta fuit, 1.5.24. & quo illud fit: nu. seqq.

Distributionum quotidianarũ massa est vna res actualiter, separata tamen per intellectum. 3.6.19.

Distributionum quotidianarum nomen dum taxat tanquam communius ab Auctore in hoc Tractatu vsurpat. 2.1.19.

Distributionum quotidianarum vsus antiquus fuit in Ecclesia. 1.5.22. Isq; tacitè saltem approbatus olim fuit per Summos Pontifices; num. 23.

Distributionum secunda species quænam sit. 1. 3. 7. eaq; vocatur portio priuilegiata num. 9. item grossa, seu mensa grossa, aut grossi fructus, nu. 6. quæ tamen non sunt propriè distributiones quotidianæ; num. 7.

Distributionum sequestratio, & adiudicatio creditori ita fieri debet, ne clericus egeat. 1. 9.62. & seqq.

Distributionum tertia species est earum, quę dantur ijs, qui diuinis officijs intersunt, competensq; sibi seruitium exhibent Ecclesiæ. 1.3.8. Ex he sunt vere, ac propriè distributiones quotidianę; nu 9.

Distributionum tertia tantum species, hoc est, earum, quę dantur ijs, qui diuinis intersunt, est propria materia huius Tractatus. 1. 3. 13.

Diuinorum nomine concinetur etiam administratio Sacramentorum. 2 16.7.

Diuinis quotidianarum distributionum ratio, quæ inuiti potest, remissiuè. 3. 7. 77.

Docentes quamdiu docuerint percipiuntur fructus præbendarum. 2. 10. 16.

Domi se continens cum Physici consilio percipere debet distributiones quotidianas. 2. 6. 9.

Dominium cur ius quoddam esse dicatur. 3. 1. 3.

Dominium directum, & vtile quomodo definiantur. 3. 1. 11.

Dominium distributionum quotidianarum proprie competit clericis. 3. 1. 18. *& seqq. idque licet in ea Ecclesia alij reditus non sint, praeter distributiones; num.* 26.

Dominium fructuum beneficij cur non acquiratur per clericum, ficut dominium distributionum quotidianarum. 3. 1. 20. *& num. seqq.*

Dominium habet clericus quaestorum ratione dignitatis, & ordinis clericalis. 3. 1. 21.

Dominium late sumptum quot modis acciptur. 3. 1. 1.

Dominium proprie non cadit in res incorporales. 3. 1. 5. *& num.* 8.

Dominium proprie sumptum duplex, vtile, & directum. 3. 1. 10.

Dominium, quod habent clerici quotidianarum distributionum, optime arguit, posse illos de ijsdem disponere inter viuos contra Nauar. 3. 4. 17.

Dominium redituum Ecclesiasticorum distinctorum a distributionibus quotidianis proprie sumptum non competit clericis. 3. 1. 14. *& nu seqq.*

Dominium redituum Ecclesiasticorum habent clerici, quatenus illud sibi à sacris canonibus conceditur. 3. 1. 22.

Dominium rei differt ab ipsa re. 3. 1. 4.

Dominium stricte, & proprie sumptum quomodo definiatur. 3. 1. 1.

Dominium vtile quotuplex sit. 3. 1. 12.

Dominium vtile separatum à directo, & directum ab vtili an contineatur in Bartoli definitione. 3. 1. 7. *& nu seqq.*

Dominus directi an possit alienare directum dominium inconsulto domino vtilis. 3. 1. 8.

Dominus directi habet ciuilem rei possessionem; dominus vtilis, naturalem. 3. 1. 9.

Donare inter viuos an, & quando possint clerici reditus Ecclesiasticos à quotidianis distributionibus distinctos. 3. 4. 1. *& num. seqq.*

Donare possunt clerici inter viuos distributiones quotidianas in vsus etiam non pios. 3. 4. 11. *& num. seqq. licet ibi alij reditus non sint; & ei, qui illas male quaesiuit; num.* 17.

Donare potest clericus distributiones quotidianas iam sibi applicatas alteri, qui male eas quaesierat. 3. 5. 6. *& num. seq. vbi id ampliatur, ac limitatur.*

Donatio quarum rerum sit. 3. 5. 2. *& num.* 5.

Duplices distributiones habere non debet qui in Ecclesia Collegiata Canonicatum, & Dignitatem, vel duos Canonicatus obtinet. 2. 4. 6.

E

Ecclesia, Ecclesiasticaque persona potest poenam imponere, legemqi poenalem condere. 3. 7. 1. Item poenam statutariam, vel conuentionalem exigere; num. 2.

Ecclesia polluta, seu violata interdicta dicitur quoad hoc, ne in ea diuina celebrari possint. 2. 16. 19.

Ecclesia quibus casibus pollui, seu violari dicatur. 2. 16. 20.

Ecclesia sumi potest tripliciter, pro Ecclesia vniuersali, speciali, & particulari. 2. 1. 2.

Ecclesiae inseruiens interessendo diuinis efficitur verus creditor distributionum quotidianarum. 3. 3. 14

Ecclesiae nomen plures habet significationes. 2. 1. 1. *proprie non conuenit praebendae; num.* 99. *& quae sit eius potior significatio; num.* 105.

Ecclesiae suae iura defendens, si sine fraude absit, percipere debet distributiones quotidianas. 2. 1. 40.

Effectus dominij vtilis, & directi, remissiue 3. 1. 13.

Egrediens Chorum sine causa ante finem horae amittit illius horae distributionem, & peccat venialiter, & aliquando lethaliter. 2. 3. 23.

Electionis tempore imminente non est expectandus clericus non Subdiaconus, licet velit proximis temporibus promoueri. 2. 20. 5.

Eleemosyna facienda est iure diuino de eo, quod superest statui. 3. 4. 7. *imo & de eo, quod superest necessitati, extremae indigentiae num.* 8.

Emolumenti nomen comprehendit etiam distributiones quotidianas. 1. 7. 14.

Emolumenti nomen generalissimum est significans vtilitatem quamlibet quomodocunq; ex re prouenientem.1.7.15.

Episcopo inseruiens dicitur Ecclesiæ inseruire. 2. 8. 5.

Episcopo inseruiens non ob id percipit distributiones quotidianas.2.8.12.

Episcopo inseruiens percipit fructus præbendarum.2.8.1. etiam non distinctarum; num.2.Immo etiam grossos fructus;num. 3. Idque non obstante quoque statuto, quod non residentes ijs fructibus careant; num. 4.

Episcopo inseruiens principaliter propter Ecclesiam,& ad eius vtilitatem,percipit distributiones.2.8.15.

Episcopo inseruiens, qui proprius non sit,non percipit fructus suæ prebendæ.2.8. 11.

Episcopus, & alij inferiores statuere, possunt contra canones principaliter conditos in fauorem clericorum, modo statutum ab ipsis acceptetur.2.13.14.

Episcopus, & vnaquæque Ecclesia statuere debet,quænam portio distributionum cuiq; parti diuini officij, aut Ecclesiasticæ functioni assignanda sit. 2. 3. 15. & num. seqq.

Episcopus facit vnum corpus cum Capitulo Cathedralis Ecclesiæ.2.9.4.

Episcopus iure ordinario dat Coadiutorem simplicem inferioribus. 2. 1. 24. Idem possunt legati,& Nuntij.num.25.

Episcopus non potest regulariter dispensare contra defunctorum voluntatem,vel canonum dispositionem.3.9.24.

Episcopus possitne cogere, vt omnes Canonici Cathedralis Ecclesiæ fiant Sacerdotes. 2. 19.4.

Episcopus potest statuere contra canones in casibus, quibus potest contra eos dispensare. 2. 13. 18. qui autem sint hi casus; num. 19.

Episcopus simul cum Capitulo statuere debet quæ spectant ad spirituale regimen Ecclesiarum Collegiatarum.2.3. 16.

Episcopus sine Capitulo, aut Capitulum sine Episcopo non potest statuere in ijs, quæ spectant ad statum Ecclesiæ.2.13.23.

Episcopo solus potest aliquid statuere de illis distributionibus, quæ fiunt ex tertia parte prouentuum 2.13.31.

Etymologia dat verbis proprium significatum. 1. 1. 6.

Etymologia maxima est vis, & potestas. 1. 1. 5.

Etymologiæ ratio habenda est, eaque præponenda definitioni.1. 1.2.

Etymologiæ vsus maximus semper fuit apud antiquos,& Iurisconsultos.1.1.3. Idque in ipso etiam dispo etiam disputationis exordio:num. 4.

Eucharistiam certis diebus non sumentes Clerici Collegiatæ Ecclesiæ quomodo ex Syn. II Diœc.Med.puniendi sint.3.10.62.

Exactionis difficultas non impedit obligationem. 3. 3. 16.

Examen in cantu admittendorum ad distributiones quotidianas qualiter faciendum. 2. 19. 36. quid ex Conc. 7. Prou. Med. 3. 10. 57.

Examinator absens causa examinis non percipit distributiones, nisi id sibi ex priuilegio, consuetudine, vel statuto concedatur. 2. 11. 61.

Exceptio est de regula,sicut species detrahitur de genere. 1.6.5.

Exceptio vitiat regulam in casibus exceptis, & in eis quasi aliam regulam constituit. 2. 11.4.

Excommunicatio in genere sumpta quid sit. 2. 15.2.

Excommunicatio maior intelligitur nomine excommunicationis simpliciter. 2.15.3.

Excommunicatio maior quid sit. 2. 15. 4.

Excommunicatio quibus casibus ipso iure incurratur. 2. 15. 13.

Excommunicato de rigore non est subueniendum ex redditibus beneficij. 2. 15. 26. nisi per eum non stet, quin absoluatur; nu. 27.Item secus ex æquitate,ne fame pereat; num. 28.

Excommunicatus an habeat vocem in Capitulo. 2. 20. 10.

Excommunicatus iniuste, recuperat distributiones. 2. 15. 32. & a quibus; num. 33. Idem in excommunicato nulliter; nu. 34. secus, si non curet causam cognosci num. 35. aut non soleat diuinis interesse; num. 36.

Excommunicatus iuste amittit eo ipso distributiones,neque eas recuperat. 2. 15. 18. Idque siue excommunicatio sit maior, siue minor,nu.19. Item licèt excommunicatus appellet; num. 20. Immo etiamsi expresse

prælle fructibus, & prouentibus priuatus non fuerit;nu.21.

Excommunicatus iuste,licet fuerit absolutus, non recuperat fructus beneficij. par. 2.15.24.

Excommunicatus non amittit fructus ante perceptos.2.15.29.

Excommunicatus non amittit reditus beneficij creditori iam assignatos. 2. 15. 30.secus vero est in distributionibus quotidianis; num.31.

Excommunicatus non recuperat distributiones licet diuinis interfuerit.2.15.25.

Excommunicatus priuatur reditibus beneficij, licet nec notorius,nec denuntiatus sit. 2. 15. 22. Item licet tempore impetrationis fuerit de more absolutus,num.23.

Executio iudicis non requiritur in pœna ipso iure irrogata, secuta declaratoria 3. 7.69.saltem vbi iudex in declaratoria condemnauerat ad aliquid agendum, quod non continere lesionem corporalem; num 68.

Expulsio a ciuitate est iusta causa timoris. 2. 5. 68.

F

Fauendum in dubio est cultui diuino 1. 10. 2 & 2.2.41.

Fauor animæ facit, vt tutior via eligatur, & recedatur a regulis iuris communis. 2.14.12.

Fauor,& odium ex eo attenditur,ad quod sit principaliter quid inductum, si ea seiungi nequeunt.1.10.9.

Fauor,& odium ex ratione proemiali dispositionis cognoscitur.1.10,15.

Fauor publicus facit, vt dispositio alias odiosa sit fauorabu.1. 10.5. & latafiat interpretatio;num 6.

Fauorabile quotupliciter aliquid dicatur. 1. 10. 7. & 8.

Fauorabilis admittunt latam interpretationem.1.10.2.& pro ijs in dubio pronuntiandum;num.3.

Fauores sunt ampliandi.1.10.1.

Festo die corporis Christi Domini publice recitari possunt diuina officia tempore interdicti. 2. 16. 44. Immo & per totam octauam;num.45.

Fideiussor indemnis seruandus est etiam per assignationem distributionum.1.9.56.non tamen nisi in subsidium;num.60.

Finis institutionis distributionum quotidianarum quinam sit. 1.1.25.

Finis præcepti non est in præcepto.7. 1.24.

Fructus a simoniaco confidentialiter percepti cui restituendi.2.18.36.

Fructus alicuius rei est, qui ex illa reprouenit. 1. 6. 6. nascituruque & renascitura; num. 7.

Fructus beneficij eo ipso clericis competunt,& redduntur, quod beneficium ex titulo legitimo obtinent.1.6.9.

Fructus beneficij, & distributiones pendent quodammodo a liberalitate summi Pontificis, & sunt in eius potestate. 3. 7. 73.

Fructus beneficij proprie qui sint.1.6.9.

Fructus beneficij,quod per simoniam resignatum fuit, percepti a resignatario cui restituendi.2.18.16.

Fructus beneficij restitui debent, vbi propter simoniam restituendum est beneficium. 2. 2.18. 24. Idque procedit etiam quoad fructus,qui percipi potuerunt;num 26.

Fructus beneficiorum separati a solo pertinent ad heredē, ex communi.3.4. 12.etiam non reconditi;num.13.

Fructus beneficiorum, & præbendarum erogabit simoniacus in pauperes.2.18.49. vel potius reseruabit successori, aut componet cum Camera Apostolica:num.50.

Fructus beneficiorum ex quorundam sententia diuidendi sunt inter successorem in beneficio, & heredes præcessoris ad ratam temporis. 3. 4. 20. quę opinio dubia redditur.nu.21.

Fructus cuiusq; anni destinati sunt pro oneribus incumbentibus illi anno vsq; ad nouos fructus 3.3.25.

Fructus debent conseruari donec de iustitia, vel iniustitia seu nullitate,vel validitate, censurę, quæ contra clericum lata fuerit, cognoscatur.2.15.43.

Fructus primi anni quomodo diuidendi sint inter beneficiatum, & eum,cui ex consuetudine illi fructus debentur.2.12 64.& an possint leuari in distributionibus quotidianis.3.9 18.

Fructuum beneficij appellatione non veniunt distributiones quotidiana. 1. 6. 1. neque etiam appellatione residentiæ;num. 2. neqi sunt

sunt de corpore beneficij.num.3.

Fructuum beneficij,& Canonicatus appellatio largè,& impropriè conuenit distributionibus quotidianis,1.6.13.

Fructuum beneficij nomine ; cur distributiones quotidianæ proprie non veniant,1.6.4. & an id aliquo iure proberur.num.seq.

Fructuum beneficij nomine veniunt distributiones, cum Canonicatus nullos alios reditus habet, 1. 6. 14. Idem in fructuum reseruatione,nu.15.

Fructuum condemnatio retrotrahitur ad diem commissi criminis,vbi fiat vi canonis latæ sententiæ,3.7.38.

Fructuum diuisio inter hæredem,& fideicommissarum qualiter fit facienda, par. 3. q. 4.num.24.

G

GEmin.opinio circa tribuendas absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem distributiones quotidianas, 2.11.19. quæ reprehenditur,num.10.

Glos.in c.relatum,verb.Prælatorum, de cler. non resid.reprehenditur, 2.10.12.

Glos.in c.statutum, §. ceterum, de verb.sign. in 6. explicatur,2.13.36.

Glos.intellectus duplex ad c.cum non deceat, de elect.in 6.& c.vnicum,de cler.non resid. eod.lib qui vterque reprehenditur,2.11.41 & num.seqq.

Gubernatores Ciuitatum,& Prouinciarum, dum absunt, non debent vt sic distributiones percipere,2.11.10.

H

HAbitum congruum ordini,tempori,& officio non deferens in choro , vel ecclesia,quid amittat,3.10.51.

Hæredes succedunt clericis in quotidianis distributionibus acquisitis ,licèt adhuc exactæ non fuerit, 3.3.13.

Hebdomadarij mutari qui defuerit qualiter ex Concil. 1. Prouinc. Med. punitur. 3.10.39.

Hebdomadarius, aut eius vices sustinens,si in tempore,non conuenerit, quam pœnam ex Conc.3. prou.Med. fuadat.3.10.49.

Honoris,& pudicitiæ amissio iuste timetur,2. 5.66.

Horæ Canonicæ certis horis maximè in choro persoluendæ sunt. 1.5.15. iusta tamen de causa possunt in Ecclesia quoque cantari hora vel anticipata , vel postposita; nu.16.

Horæ Canonicæ quænam recitari possint tempore interdicti in festiuitatibus exceptis. 2.16.24.Et quid de vigilijs illarum festiuitatum,num.43.

Horæ Canonicæ quibus in locis humani iuris habeantur. 1.5.9.

Horæ Canonicæ quoad substantiam,sed quæ tenus orationes,assiduæque preces sunt,diuino iure influunt,& quæ precepte fuerunt 1.5.4 quoad modum vero,& formam inducte,nuin.5.

Horæ Canonicæ quomodo officium diuinum dicantur, 1.5.8.

Horarum Canonicarum numerus est iure humano. 1.5.6. neque idem semper in Ecclesia fuit.num.7.

Horas Canonicas publicè in Ecclesia decantari,quando nam primum statutum fuerit. 1.5.10.

I

IMmemorabilis consuetudo non tollitur per clausulam , non obstante quacunque consuetudine,nisi damnetur tanquam iniqua.2.17.

Impedimentum affectatum non tribuit iustam causam absentiæ , ob quam possit clericus Ecclesiæ Collegiatæ percipere distributiones quotidianas.2.5.14.

Impedimentum affectatum regulariter non excusat.2.5.25.Modo affectatio contineat dolum malum;num.26.

Impedimentum iustum non fuit ; vt impeditus percipiat distributiones,quando is se arstauit:2.5.41. aut si præcessit impedimentum ex culpa impediti præordinata ad causam,num.42.

Impedimentum iustum , ob quod clericus potest non promoueri intra annum ad ordinem requisitum,quodnam sit 2.19.8.

Impedimentum,quod facilè potuit remoueri ; & non fuit remotum,non excusat 2.5.43. Quid autem quando impedimentum remoueri non potuit,sed impeditus otiosè egerat; num.44.

Impedimentum quodlibet iustum , & necessarium excusat ab amissione distributionum.2.5.83.

Impossibile censetur quod pendet a Principis voluntate. 2.3.13.
Inferiores Papa dare nequeunt Coadiutorem cum futura successione. 2.1.33.
Inferiores possunt addere iuri communi nouam pœnam. 2.13.20.
Inferiores Prælati, & clerici possunt contra canones consuetudinem inducere. 2. 13.1. non tamen regulariter statuere; num. 2. & quæ sit ratio diuersitatis; num. 3. & seqq.
Inferiores statuere possunt circa aliquod dubium iuris. 2.13.21.
Inferiores statuere possunt contra canones ex causa vrgenti verisimiliter non cogitata per canonem. 2. 13. 6. modò tamen Superior consuli non possit; nu. 7. & causa ipsa exprimatur; num. 8.
Inferiores statuere possunt contra canones in quærendis Episcopo, vel Ecclesiæ secundum Fel. 2. 13. 9. cuius opinio reÿcitur; num. 10.
Inferiores statuere possunt contra canones quando reducunt rem ad ius commune antiquum, secundum aliquos. 2. 13. 12. quorum opinio reÿcitur; num. 13.
Infirmitas corporalis quid sit. 2.7.4.
Infirmitas quæ non impedit clericum, ne in Chorum conueniat, non excusat eum ab amissione distributionum. 2. 6. 22. & an debeat esse manifesta, & quomodo; nu. 23.
Infirmitate durante debet clericus Ecclesiæ Collegiatæ percipere distributiones quotidianas. 2.6 1. & num. seqq.
Infirmo debentur distributiones, licet propria culpa infirmitatem contraxerit. 2. 6. 12.
Infirmo famulo salarium debetur. 2. 6. 4. & c. baria; num. 6.
Infirmus amittit distributiones, quando alias diuinis non interesset. 2.6.11.
Infirmus clericus percipit distributiones iure communi scripto, secluſa quauis consuetudine. 2.6.7.
Infirmus etiam dum abest à ciuitate percipere debet distributiones. 2.6.19.
Infirmus intelligitur Ecclesiæ deseruire. 2. 6. 3.
Infirmus quisnam ita dicatur, vt non possit diuinis interesse, iudicis arbitrio relinquitur. 2.6. 24. & quomodo iudex dirigat arbitrium suum, num. 25.
Inimicitiæ potentiorum, seu partialitates sunt iusta causa timoris, & absentiæ, vt quis percipere possit distributiones quotidianas. 2.5.7 1. modò tamen is non fuerit in culpa; num. 12.
Integris, & completis diuinis officÿs assignantur distributiones. 2.3.20.
Inquisitores, & alÿ ministri S. Officÿ dum ei deseruiunt non nisi ex speciali iure percipiunt distributiones. 2.11.111.
Intellectus cap. ad audientiam, de cler. non resid. 2. 8. 13.
Intellectus cap. ad audientiam, de reb. Eccles. non alien. 2. 11. 104. & seq.
Intellectus cap. clericus victum, 91. dist. & c. 1. de cler. ægrot. vel debil. 2.6.2.
Intellectus cap. cum dilectus, cum sua Glos. de consuet. & Glos. in §. ex his, 16. quæst. 6. affertur. 2. 13. 11.
Intellectus cap. cum ex eo, de elect. in 6. affertur. 2. 10. 15.
Intellectus cap. cum non deceat, de elect. in 6. à nonnullis allatus; qui reprehenditur. 2 11.9. vsque ad num. 21.
Intellectus cap. cum secundum Apostolum, de præben. 2. 11. 50.
Intellectus cap. ex parte il 2. de cler. non resid. 2. 11. 95.
Intellectus cap. fin. de rescript. in 6. explicatur. 12, 10. 13.
Intellectus c. olim tibi, de verb. sign. 2. 9. 14.
Intellectus c. pastoralis, & c. duo simul, de off. iud. ordin. 2. 8. 10.
Intellectus c. relatum, de cleric. non resid. 2. 10. 11.
Intellectus c. sacro § sumq; aduersus, de sen. excom. 2. 15. 45.
Intellectus cap. scire debes. 7. quæst. 1. c. hæc huius placiti, 12. q. 2. & cap. similiter, 16. quæst. 1. latè explicatur. 2. 8. 14.
Intellectus cap. vnici, §. statuimus, de cler. non resid. in 6. affertur. 1. 9. 38. & 2. 13. 37.
Intellectus Extrau. cum nonnullæ 1. §. præterea, de præb. in communi. 1. 3. 2. cum seq. & 1. 9. 35. & seq.
Intellectus Glos. extrau. vn. verb. in totum, ne sed. vac. 1. 9. 37.
Intellectus Glo. in c. 2. Verb. occasionem, de off. ord. in 6. latius explicatur. 2. 15. 4.

Intellectus l. dominus ff. de vsufr. & l. 1. cum seqq. ff. de vsufr accresc. 3. 6. 24.
Intellectus l. si pecuniam in princ. ff. de cond. caus. dat. & l. si vno, §. item cum quidam, ff. locat. 2. 6. 5.
Intellectus l. 3. C. *de decurion. & l.* 2. §. *vlt. in princ. ff. cod.* 2. 7. 12.
Intellectus l. 3. C. *quis stat. vel profess. se excus. & l.* 2. §. *vlt. in fin. ff. de decurion.* 2. 7. 11.
Intellectus verus ad c. cum non deceat, de elect. in 6. *& c. vnic. de cler. non resid. eod. lib. ab Auctore affertur.* 2. 11. 23.
Interdicti generalis tempore diuini non interessentes amittunt distributiones. 2. 16. 27.
Interdicti generalis tempore singulis diebus celebrari debent diuina officia, & qualiter. 2. 16. 26.
Interdictum à iure quibus casibus incurratur, remittiue 2. 16. 18.
Interdictum Ecclesiasticum duplex, aliud locale, aliud personale. 2. 16. 10. *Alij addunt mixtum, cuiusmodi est ambulatorium; nu.* 11.
Interdictum Ecclesiasticum quid sit 2. 15. 11. *& quotuplex; nu.* 12.
Interdictum fertur vel à iure, vel ab homine. 2. 16. 17.
Interdictum impedit administrationem quorundam Sacramentorum. 2. 16. 6.
Interdictum locale duplex, aliud generale, aliud particulare. 2. 16. 12. *Item personale eodem modo duplex; nu.* 13. *Idem de mixto; nu.* 14.
Interdictum nouum poni potest in festis exceptis tempore interdicti. 2. 16. 50.
Interdictus ab ingressu Ecclesiæ arcetur ab Ecclesia etiam non consecrata. 2. 15. 53. *& ab interdicta; num.* 54. *Poterit tamen quibusdam festis diebus qui vnq; ingredi, & diuina audire; nu.* 55.
Interdictus ab ingressu Ecclesiæ an Ecclesiam aliquando ingredi possit, diuinaque audire, & quomodo. 2. 15. 48. *&* 55.
Interdictus iuiustè ab ingressu Ecclesiæ recuperat distributiones ea de causa amissas. 2. 15. 46. *secus iniustè interdicto; num.* 47. *& seqq.*
Interdictus iustè ab ingressu Ecclesiæ amittit distributiones quotidianas siue interdictum sit iuris, siue hominis. 2. 15. 50. *Iuris tamen interdictum requirit declarationem facti; nu.* 51.
Interdictus iustè ab ingressu Ecclesiæ non potest in alia quoq; ciuitate percipere distributiones quotidianas. 2. 15. 52.
Interessentibus accrescunt distributiones non interessentium. 3. 16. 6. *& nu. seqq.*
Intestato clerico succedunt iure communi Ecclesia, vel successor in beneficio quoad ipsos reditus beneficij, seu bona ex ijs quæsita. 3. 3. 2. *& quid in hoc possit consuetudo; num.* 3.
Intestato clerico succedunt quoad distributiones quotidianas consanguinei. 3. 3. 4. *& seqq.*
Intestatus decedit qui vel nullum, vel non iure fecit testamentum. 3. 3. 1.
Irregularis non amittit fructus, aut distributiones, nisi quatenus tribuuntur ijs, qui aliquem ordinem exercent, & non aliter. 2. 17. 36.
Irregularitas aufert distributiones ei, quem reddit inhabilem ab obtinendum beneficium; num. 37. *Et qui sint hi casus; num.* 38. *Item ei, quem priuat beneficio; num.* 39.
Irregularitas non incurrit, nisi in casibus iure expressis, & quinam illi sint. 2. 17. 17.
Irregularitas quid sit. 2. 17. 15. *& quotuplex; num.* 16.
Iudex in imponenda pœna arbitraria amissionis distributionum inclinare debet in benigniorem partem, nisi agatur de fauore cultus diuini. 3. 10. 68. *& vnde regulabit arbitritrium suum, num.* 65. *& duobus seqq.*
Iudex quomodo arbitrium suum regulare debeat ex iure ciuili, & Canonico in pœnis infligendis. 3. 10. 69.
Iura Ecclesiæ suæ defendent, si sine fraude absit, percipere debet distributiones quotidianas. 2. 11. 40.
Iura Episcopalia persoluenda quæ sint. 1. 9. 17.
Iuramentum calumniæ non semper exigitur ante sequestrum. 1. 9. 15.
Iurans in Ecclesia residere licitè se absentat. pro ea. 2. 11. 5.
Iuri ciuili, vel Physicæ operam dare quinam clerici non possint sine Papæ licentia. 2. 10. 21.
Iurisdictio, & potestas Episcopi non omnis trans-

transfunditur in Capitulum sede vacante 2. 11.85.

Ius accrescendi an locum habeat in alimentis, vel vsufructu. 3.6. 23. & num. seq.

Ius accrescendi distributionum quando incipiat in casu incursæ censuræ. 3. 6. 53. vel resignationis puræ; num. 54. aut conditionalis; num. 55.

Ius accrescendi, & non decrescendi quomodo definiri possit. 3.6.15.

Ius accrescendi habet locum inter coniunctos verbis tantum, vbi aliquo modo re quoque coniuncti sint. 3.6.8.

Ius accrescendi locum etiam habet inter coniunctos legis coniunctione. 3 6.12.

Ius accrescendi locum non habet in distributionibus quotidianis; cum portio per iudicis sententiam deficu postquam semel est legitime quæsita. 3 6.50. secus forte si a iure, vel eo iubente ijs qui priuetur; num. 51.

Ius accrescendi locum non habet & distributionibus vbi nullus diuinis interfit, sed ea applicantur Ecclesiæ. 3.6.47.

Ius accrescendi locum non habet in distributionibus vbi ius commune, vel speciale eas in aliam causam transferat. 3.6.52.

Ius accrescendi locum non habet inter Canonicos, & alios beneficiatos Ecclesiæ Collegiatę. 3. 6.27.

Ius accrescendi locum non habet vbi portio iam est acquisita. 3.6.14.

Ius accrescendi nascitur ex coniunctione. 3. 6. 1.

Ius accrescendi, seu non decrescendi inter coniunctos hominis coniunctione locum habet præcipue ex dispositione legis, secundario ex hominis voluntate. 3.6. 11.

Ius accrescendi, vel non decrescendi an locum habeat in contractibus 3. 6. 13.

Ius aliud commune, aliud speciale. 3. 10.2. item aliud scriptum, aliud non scriptum; num. 3.

Ius municipale in qualibet ciuitate, vt commune seruandum est. 3.10.35.

Ius non decrescendi habet locum inter coniunctos re tantum. 3.6.9. similiter inter mixtim coniunctos; num. 10.

Ius non decrescendi locum habet in distributionibus vbi certa quantitas ex statuto, vel consuetudine Ecclesiæ debetur omnibus interessentibus. 3.6.25. & nu. 33. Et quando locum non habeat ius accrescendi, neque non decrescendi; num. 16

Ius optandi an sit Capitulare, seu Collegiale vel singulare, seu proprium singulorum de Capitulo, vel Collegio. 2.11.102.

Ius percipiendi quotidianas distributiones competit ratione Canonicatus, vel Dignitatis in Ecclesia Collegiata. 2.1. 3.

Ius positiuum humanum potest ab eo, qui illud condidit, tolli. 2. 14. 20.

Ius publicum, & quod ob illud introductum est, pactis priuatorum tolli non potest. 2. 13. 15.

Iustitiæ pars, quæ a commutatiua distinguitur, & distributiua vocatur, vnde nomen accipiat. 1. 1. 11.

L

Labor assiduus, & numquam interruptus tædium parit, durabilisq; non est. 2 12. 55.

Labori duplicato duplex merces, ac stipendium debetur, sicut minuitur imminuto labore. 2. 4. 12.

Labori merces debetur naturali, ac diuino iure. 1. 5. 20.

Læsio enormis, ob quam datur restitutio in integrum, est in decima saltem parte. 2. 3. 35. quamuis alij in sexta, alij in minori parte constituant, & plerique id totum iudicis arbitrio relinquant; num. 36.

Læsio in sexta parte est enormis, & dat omnino iustam causam restitutionis in integrum. 2. 3. 31.

Lata, vel ferenda sententia per quæ verba inducatur. 3. 7. 18. & nu. seqq.

Legati potestas ordinaria potius est, quam extraordinaria. 2. 9. 6.

Legato inseruiens dicitur Ecclesiæ inseruire. 2. 9. 5.

Legato inseruiens non percipit in absentia distributiones quotidianas. 2. 9. 8.

Legato inseruiens percipit fructus præbendæ suæ. 2. 9. 3. & num. seqq.

Legatum alimentorum, & quantitas debentur quando ob diuersam causam vtrunq; relictum est. 2. 4. 11.

Legentes quoque sicut Scholares in absentia; non percipiunt distributiones quotidianas. 2. 10. 24. vbi etiam, quid quoad portionem alimentorum.

Leges prospiciunt ijs, quæ vt plurimum accidunt.

dunt. par. 2. quæſt. 10. num. 26.

Lex, & *quælibet diſpoſitio non eſt ſemper iniuſta eo ſolo, quod præbeat occaſionem delinquendi. 1. 5. 38.*

Lex humana alia pure moralis, alia pure pœnalis, alia mixta. 3. 7. 4.

Lex humana etiam laica poteſt ſtatuere pœnam ſubeundam ante ſententiam. 3. 7. 2.

Lex humana quomodo definiatur. 3. 7. 3.

Lex imponens pœnam per verbum præſentis, vel præteritis, temporis quando imponit latam, vel ferendam ſententiam. 3. 7. 19. vſq; ad num. 32 & quid in verbis futuri temporis; nu. 41. vſq; ad 52.

Lex mixta, hoc eſt, moralis, & pœnalis ſimul quænam. ſit 3 7. 7.

Lex moralis tantum quomodo definiatur. 3. 7. 5.

Lex pœnalis contirens ferendam ſententiam non obligat ante ſententiam. 3. 7. 56. neque condemnatio retrotrahitur ad diem commiſſi criminis; num. 57.

Lex pœnalis continens latam ſententiam non obligat ante declaratoriam commiſſi criminis, vel pœnæ incurſæ. 3. 7. 59. & quæ ſit ratio, num. 60.

Lex pœnalis continens latam ſententiam obligat ante declaratoriam, vbi de huiuſmodi mente legislatoris appareat. 3. 7. 64.

Lex pœnalis latam ſententiam continens non requirit condemnatoriam, ſed ſolam declaratoriam criminis commiſſi. 3. 7. 66.

Lex pœnalis tantum quæ ſit. 3. 7. 6.

Lex pœnalis vt ſic non obligat ad culpam. 3. 7. 8. non tollit tamen obligationem ad culpam per priorem legem inductam; num. 9.

Lex priuans dominio ipſo iure, obligat ante declaratoriam. 3. 7. 63.

Lex, ſeu *canon ferendæ*, & *latæ ſententiæ longe differunt inter ſe, diuerſoq; pariunt effectus. 3. 7. 17.*

Lex vna ſumit interpretationem ab alia. 3. 9. 16.

Libertatis, & ſtatus amiſſio iuſte timetur. 2. 5. 67.

Licentia etiam Sedis Apoſtolicæ non requiritur, vt clericus abſit cauſa ſtudij Theologici, vbi etiam affertur intellectus, c. fin. de magiſtr. 2. 10. 3.

Licentia non reſidendi, vel ſtudendi habet aliquid ſpiritualitatis, ideoque pro ea nihil exigi poteſt. 2. 10. 10.

Licentia Prælati an requiratur cum quis a Sede Apoſtolica impetrauit indultum, vt abeſſe poſſit cauſa ſtudiorum. 2. 10. 9.

Lis ſuper poſſeſſorio non facit beneficium litigioſum. 1. 9. 25.

Litigans, qui obtinet, diſtributiones conſequitur, ſi ad eas erat admiſſus, & ſolebat intereſſe. 1. 9 19. eas vero a Capitulo, non a collitigante habet; num. 20.

Litteræ penſionis ſuper diſtributionibus quotidianis quam præcipue clauſulam continere debeant. 2. 8. 11.

M

MAla ſunt, quæ mali præbeat occaſionem. 1. 5. 37.

Manſionarij exiſtentes in ſeruitio Epiſcopi non percipiunt fructus ſuarum præbendarum. 2. 8. 8.

Manſionarij multis nominibus appellantur; & de iis plura remiſſiue. 2. 1. 16.

Manſionarij quoq; percipere poſſunt diſtributiones quotidianas. 2. 1. 15.

Manſionarij, ſi abſint, vt tueantur iura ſuæ Portionis, non habent diſtributiones. 2. 11. 109.

Manſionarij ſi muneri ſuo in Choro defuerint, qualiter a Conc. Prou. Med. 1. puniantur. 3. 10. 40.

Maſſa diſtributionum eſt vna res actualiter ſeparata tamen per intellectum. 3. 6. 19.

Medicinam ſumens, quique ſanguinem minuitur valetudinis cauſa, debet diſtributiones quotidianas percipere. 2. 6. 8.

Mens legislatoris volentis, legem continentem latam ſententiam obligare ante declaratoriam, ex quibus colligatur. 3. 7. 65.

Mens Principis in priuilegijs maximè eſt attendenda. 2. 14. 24.

Metum iuſtum quando arbitrabitur iudex attenta qualitate perſonarum tam incutientis, quam patientis metum. 2. 5. 78.

Metus iuſti cauſa abſens non eſt priuandus diſtri-

Metus iustus circa quæ mala versetur. 2. 5. 61. & num. seqq.

Metus iustus, & absentia eius causa suscepta excusant. modo metus perduret. part. 2. quæst. 5. num. 79.

Metus quando fuerit iustus, & iusta causa se absentandi, regulariter iudicis arbitrio relinquitur. 2. 5. 59. *Quid autem consideret iudex* num. 60.

Milites cælestis militiæ non debent gaudere minori prærogatiua, quam armatę. 2. 12. 62.

Milites veterani a muneribus personalibus excusantur. 2. 7. 21.

Ministri Ecclesiæ sustentari debent maximè *ex Ecclesiasticis reditibus ad id deputatis.* 2. 11. 47.

Missę Natalis Domini in aurora; vel duabus Conuentualibus, cum celebrare debent, qui non adfuerit, quid ex Concil. 3. *Prou. Mediol. amittat.* 3. 10. 5.

Missæ tremendum sacrificium institutum fuit a Christo Domino in vltima cæna. 1. 5. 1.

Missarum solemnia non comprehenduntur nomine horarum Canonicarum. 1. 4. 16. *diuinorum tamen officiorū nomine continentur,* num. 17.

Missas solemniter, & conuentualiter decantari quis præceperit. 1. 5. 3.

Mors, vel cruciatus corporis iuste timetur. 2. 5. 62.

Mortuaria, & anniuersaria non comprehenduntur in priuilegio, vt possit quis in absentia percipere fructus, reditus, prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta Canonicatui, atque etiam distributiones quotidianas. 2. 14. 22.

Mortuo, seu eius heredibus debentur distributiones ad ratam illius anni, in quo decedit. 2. 12. 67. & 3. 4. 18. *cum num. seqq.*

Mortuo, seu eius heredibus possunt ex consuetudine legitimè præscripta tribui fructus primi anni. 2. 12. 63.

Mortuo tribui non possunt distributiones primi anni etiam ex consuetudine, neque eius heredibus. 2. 12. 65. & quę sit vtriusq; *ratio,* num. 66.

Mortuos sepelire, eorumue officium celebrare, aut recitare intra Ecclesiam non licet tempore interdicti generalis, etiam in festiuitatibus excepti. 2. 16. 49.

Mulctæ, & pœnæ quamplurimæ amissionis distributionum quotidianarum in Prouincia Mediolanensi remissiue. 3. 7. 76.

Mulctę plerægetiam cum ademptione distributionum a Conc. Prouin. imponi possunt Clericis circa diuinum cultum delinquentibus. 1. 10 13.

Munera a Capitulo sibi commissa detrectans qualiter puniatur. 3. 10 50.

Munera personalia quænam dicantur. 2. 7. 14.

Mutans beneficium in eadem Ecclesia Collegiata omnino diuittit onus pensionis impositæ in totum, vel pro parte super distributionibus quotidianis. par. 2. quæst. 8. num. 16.

N

NAauar. dum nullum discrimen constituit inter distributiones quotidianas, & reliquos prouentus Ecclesiasticos quoad dominium eorum clericis acquirendum *fallitur.* 3. 1. 19.

Necessitas corporalis iusta, & rationabilis excusat ab amissione distributionum quotidianarum 2. 5. 47.

Necessitas Ecclesiæ, & eius euidens vtilitas equiparantur. 2. 1. 37.

Necessitas legi non subiacet, facitq; licitum quod alias non esset licitum. 2. 11. 38.

Nomen distributionis quotidianę an, & quomodo executionem ipsam, seu actum significet. 3. 3. 23.

Nomen obuentionum, reditu um, & prouentuum, quam latè pateat. 1. 7. 1. *cum seq. &* 3. 9. 11.

Nomen vnum diuersimode sumitur, & aliquando ratione subiectæ materiæ impropriatur. 3. 9. 17.

Notabile partem alicuius horæ cōsumens clericus Ecclesiæ collegiatæ in confabulationibus, & similibus, illius horæ distributionem amittit. 2. 2. 21. *Idem in eo, qui voluntariè obdormit; num.* 22.

Notabilis pars cuiusque horæ non eadem est ratione mortalis peccati, & respectu amissionis distributionum quotidiarum. 2. 3. 29.

Notabilis pars non est constituenda in eadem

dem quantitate respectu singularum horarum; atque adeo non est quanta, sed quota. 2. 3. 32.

Notabilis pars singularum horarum constitui potest decima. 2. 3. 33.

Notabilis pars vniuscuiusq; horæ omissa, quæ inducit amissionem distributionum: quotidianarum sumenda est præter eam, quam statutum, vel consuetudo indulget initio singularum. 2. 3. 42.

Notorium crimen quodnam sit. 2. 17. 22.

Nuntij dum absunt a Choro, vt sic non percipiunt distributiones. 2. 11. 110.

O

OBses datus ab Ecclesia non amittit distributiones quotidianas. 2. 5. 56. *& quid in capto causa representatarum; num.* 57.

Obtinentes Dignitatem, Personatum, aut Canonicatum, si psallendi, hebdomadarij, aut alij muneri beneficij sui defuerint, Capitulumue tempore diuinorum habuerint, qualiter ex Conc. 1. Prou. Med. puniendi sint. 3. 10. 39.

Obtinentes Dignitatem, vel Canonicatum, si Missam suam Conuentualem non celebrant, qualiter puniantur. 3. 10. 47.

Obuentiones sunt fructus ex re prouenientes cuiuscunq; sint emolumenti. par. 1. quæst. 7. num. 13.

Obuentionũ beneficij, seu Canonicatus appellatione non continentur distributiones quotidianæ. 1. 7. 11.

Octogenarius excusatur ab interessentia, & tamen percipere debet distributiones. 2. 7. 16. *immo & aliquando infra eam ætatem constitutus; num.* 17. *in quo Physici iudicio standum erit; num.* 18.

Odia restringi debent. 1. 10. 1.

Officia a Capitulo sibi commissa detrectantes qualiter ex Conc. Prou. Medial. 3. puniantur. 3. 10. 50.

Officia diuina celebrari non debent vllo modo in Ecclesia specialiter interdicta. 2. 16. 35.

Officia diuina eo ipso absq; vlla declaratione celebrari non debent in Ecclesia polluta. 2. 16. 21. *& num.* 28. *clerici tamen percipiunt distributiones; num.* 29.

Officia diuina interdicti tempore prohibentur. 2. 16. 15.

Officia diuina interdicti tempore publicè celebrari possunt in certis festiuitatibus. 2. 16. 38. *quibus tenentur clerici psallere, & cetera munera obire; num.* 39. *admittenturque clerici interdicti; num.* 40. *modo causam non dederint interdicto; nu.* 41.

Officia diuina prohibita interdicto ab ingressu Ecclesiæ quæ sint. 2. 15. 49.

Officia diuina publice, ac solemniter celebrari non possunt in Ecclesia interdicta etiam in solemnitatibus exceptis. 2. 16. 47. *Idem de Ecclesia polluta; num.* 48.

Officia diuina publice, & conuentualiter recitari debent in Ecclesia ex præcepto Ecclesiastico. 2. 2. 16.

Officio B. Virginis, vbi recitari debet, qui non adfuerint, quid ex Concil. Prou. Med. 3. amittant. 3. 10. 51.

Officio duplici an, & quomodo possit quis fungi, duplexue merces, ei debeatur. 2. 4. 13.

Officiorum diuinorum nomine tam horæ canonicæ, quam Missa conuentualis continetur. 2. 3. 3.

Officium B. Mariæ semper Virginis nulla Ecclesia Collegiata iure communi tenetur conuentualiter recitare. 2. 3. 5.

Officium B. Virginis recitare tenetur clericus, vbi recitari solet, adhoc, vt lucrifaciat distributiones quotidianas maioris officij. 2. 3. 6.

Officium B. Virginis, vel quid simile præceptum ex speciali iure alicuius Ecclesiæ recitare non tenentur priuilegiati, vt ad certum tempus absentes percipiant distributiones quotidianas. 2. 3. 12.

Officium Mortuorum, vel B. Virginis, aut quid simile quando recitari debeat ab absentibus etiam ex iusta causa. 2. 3. 9. *Et quid ad effectum lucrandi distributiones; nu.* 16. *& seq.*

Officium non debet alicui esse damnosum. 2. 11. 8.

Officium, seu Vigilias mortuorum non tenentur clerici conuentualiter recitare nisi in anniuersario de functorum. 2. 3. 7. *Aut nisi ea de re adsit speciale statutum, vel etiam consuetudo; num.* 8.

Opinio Doctorum quam auctoritatem habeat. 3. 10. 19.

Optandi ius an sit Capitulare, vel singulorum. 2. 11. 101.

Optãs non dimittit pensionem pro ea rata, quæ respondet distributionibus quotidianis. 3. 8. 15.

Orationes, & reliquæ Missæ partes non substitaler æ S. Petro, eiusq; successoribus institutæ fuerunt. 1. 5. 2.

Ordinem non annexum beneficio suscipere cogi quis potest etiam sub pœna amissionis distributionum suadente maxima Ecclesiæ vtilitate, vel necessitate. 2. 19. 31.

Ordinis annexi susceptio non requiritur, vt clericus ad distributiones intra annum admittatur. 2. 19. 21. requiri tamen potest ex consuetudine, vel speciali constitutione; nu. 28. & 3. 10. 53.

Ordinum annexorum susceptio propter iustum impedimentum non impedit, quin post annum clericus habeat integras distributiones. 2. 19. 32

Ordo præsertim sacer an iure antiquo annexus esset beneficio Ecclesiæ Collegiatæ. 2. 19. 1. & quid de iure nouo; num. 2. quidq; in hoc possit consuetudo, primæua institutio, vel specialis constitutio; num. 3.

Ordo requisitus intra annum suscipi debet iusto cessante impedimento sub pœna amissionis dimidiæ distributionum, nec valet hæc in re contraria consuetudo. 2. 19. 5. non ideo tamen non promotus amittit beneficium; num. 6. licet fortè illo priuari possit; num. 7.

Ordo Subdiaconatus non requiritur ad habendam vocem in Capitulo in Ecclesijs, quarum beneficijs non est annexus sacer ordo. 2. 2. 7. Et quomodo id procedat; nu. 8.

Ordo Subdiaconatus requiritur in clerico non tempore vacationis, sed solum electionis. 2. 20. 6.

P

Papæ concedere potest clericus, vt testari possint de quibuscunque reditibus Ecclesiasticis. 3. 3. 6.

Papa concedit clericis, vt consuetudinem inducant contra canones, prohibet autem, ne contra eos statuant. 2. 13. 5.

Papa potest aliquibus clericis priuilegio concedere, vt absentes percipiant distributiones quotidianas. par. 2. quæst. 14. num. 19. & 3. 6. 30.

Papa solui potest dare Coadiutorem cum futura successione. 2. 1. 33.

Papa solui potest dispensare, & priuilegiare in ijs, quæ a Concilio, & Apostolis, vt Episcopis, sancita fuerunt. 2. 14. 20.

Papæ inseruiens percipit fructus prebendæ, ac beneficiorum. 2. 9. 9. & quæ sit ratio; num. 10. Idq; non obstante quauis constitutione clericorum contra Canonicos absentes condita; num. 11.

Papæ inseruientes vt sic non percipiunt in absentia distributiones quotidianas sine speciali priuilegio. par. 2. quæst. 9. nu. 13.

Papæ inseruire, seu in eius seruitio abesse quinam dicantur. 2. 9. 12.

Papatus est maxima omnium dignitas. 2. 9. 2.

Paria sunt aliquid non facere, & minus rectè facere. 2. 2. 19.

Partem non notabilem vnius horæ omittens non peccat mortualiter, & lucratur distributiones quotidianas. par. 2. quæst. 3. num. 28.

Partem notablem constatam ex multis versiculis qui omisit, satisfacit quoad culpam recitando psallendum continentem totidem versiculos. 2. 3. 41.

Paupertas excusat simoniacum a restitutione fructuum. 2. 18. 44.

Peccator etiam notorius non amittit ratione peccati fructus, & distributiones quotidianas. par. 2. q. 17. nu. 40. secus in notorio fornicatore; num. 41. & quæ sit ratio conclus. num. 42.

Peccatum arcens a ministerio Ecclesiæ arcet quoque a distributionibus. par. 2. quæst. 17. num. 43.

Peccatum mortale differt ab excommunicatione. 2. 17. 18. neq; vt sic Ecclesiæ ingressu prohibet; num. 19.

Peccatum non facit, vt quis in diuinis officijs euitetur. 2. 17. 20. licet sit notorium; num. 21.

Pensio facile censetur imposita super distributionibus, si adsit stylus, quod super ijs imponatur. 3. 8. 6. qui tamen non extenditur de Ecclesia ad Ecclesiam; num. 7. neque de vno ad aliud beneficium; num 8.

Pensio imposita censetur super distributionibus non nisi in subsidium aliorum redituum beneficij. 3. 8. 1.

Pensio

Pensio imposita super distributionibus an sit aliquando soluenda per Capitulum, vel Collegiatarum, cui illæ tunc accrescunt. 3.8.17. & num.28. & an per Cameram; num.24.

Pensio imposita super fructibus in continua residentia lucrari solitis an censeatur imposita super distributionibus quotidianis. 3. 8. 4.

Pensio non soluitur pro eo anno, in quo nulli fructus percepti sunt. 3. 8. 27.

Pensio quando censeatur imposita super mensa grossa, & alijs fructibus distinctis a distributionibus quotidianis. 3. 8. 12. & num. seqq.

Pensio quando sit per Capitulum, vel Ecclesiam Collegiatam sit vacantem soluenda. 3. 8. 25.

Pensio quomodo sit onus reale 3.8.12.

Pensio regulariter imponitur super fructibus beneficij. 3. 8. 2.

Pensio regulariter non imponitur, neque imposita censetur super distributionibus quotidianis. 3. 8. 1. Et quæ sit ratio; num. seqq.

Pensionarius a quo exiget pensionem impositam super distributionibus, per annum integrum vacet beneficium in Collegiata. 3.8.16. & num. seqq.

Pensione passim super distributionibus quotidianis imposita an fraudetur cultus diuinus. 3.8.3.

Pensionem impetrans soluit integram annatam pensionis. 3. 8.10.

Pensionem redimendi fine auctoritate Papæ simoniam committit. 2. 18.52.

Pensionem soluere debet is, qui pensioni consensit, vel eius successor. 3.8.19.

Pensionem soluit is, qui percipit fructus, seu prouentus ratione beneficij. 3.8.20.

Pensionem super distributionibus impositam soluere non tenetur Capitulum, neq, aliqua illius persona, vbi is viueret, qui beneficium grauatum pensione obtinet, sed non interest diuinis. 3. 8.21.

Pensiones super distributionibus quotidianis Papa imponere potest. 3.8.9.

Pensiones prædiorum siue vrbanorum, siue rusticorum qualiter diuidendæ inter præcessorem, eiusue heredes, aut successores singulares, & inter successorem in beneficio. 3. 4. 24. & seq.

Pensioni obnoxiæ sunt distributiones quotidianæ quæsitæ dumtaxat per beneficiatum. 3. 8. 23.

Peregrinationis causa qui abest non ideo percipit distributiones. 2. 5. 51. licet peregrinetur ex voto; nu. 52.

Periti in quaque arte judicio standum est. 2. 7. 19.

Personatus a Dignitate, & Officio distinguitur. 2. 9. 16.

Pestis causa abesse quando possit clericus maxime a residentia. 2. 5. 75

Pestis causa absens clericus percipit fructus suæ præbendæ, non autem distributiones quotidianas. 2. 5. 76.

Pestis causa discedens, si clericus sit, an teneatur habere licentiam sui Episcopi. 2. 5. 77.

Pestis est iusta causa timoris, & absentiæ a loco contagioso. 2. 5. 74

Petr. Gregor. Tholos. in tract. de benefic. cap. 7. dum absolute vult non requiri licentiam in absente causa studiorum, reprehenditur. 2. 10. 8.

Plures Canonicatus obtinens in diuersis Ecclesijs non potest etiam ex consuetudine percipere distributiones in vtraque si in vna tantum resideat. 2. 11. 19. cum seq. & 2. 11. 40.

Pœna amissionis distributionum ipso iure a canone imposita obligat ante declaratoriam. 3. 7. 71. & seqq. secus si ab inferiore; num. 74.

Pœna amissionis distributionum quando arbitraria sit. 3. 10. 64.

Pœna etiam a iure communi statuta, & definita an, & quando possit a iudice ex arbitrio temperari, commutari, vel condonari, remissiue. 3. 10. 70.

Pœna etiam ipso iure imposita non incurritur, nisi declarante eo, ad cuius fauorem imposita est. 3. 7. 72.

Pœna proprie non dicitur, nisi quæ imponitur propter culpam. 3. 7. 10.

Pœna quoad omnes causas multipliciter diuiditur. 3. 7. 11. & multis seqq.

Pœnæ spirituales, & censuræ ipso iure irrogatæ obligant reum ante declaratoriam. 3. 7. 61.

Pœnæ amissionis distributionum in Prouincia Mediolanensi, remissiue. 3. 7. 76.

Pœnę ipso iure appositæ per modum conditionis

nis maxime a testatore obligant reum ante declaratoriam.3.7.62.

Pœna ipso iure imposita a statutis, vel synodis non generalibus quæ secundę sint ante sententiam.3. 10.37.

Pœnitentiarius dum audit confessiones tempore diuinorum percipit distributiones. 2. 11.64. secus vero de distributionibus quas Canonici extra Chorum lucrantur;num. 65. Aut si celebret, alludue officium recitet;num.66.& 3. 10.55.

Portio deficiens non semper accrescit cum onere.3.6.21.

Possessio est iuis insistendi, non autem disponendi,sicut dominium.3.1.6.

Præbendæ proprietas,& administratio quando sit penes Capitulum,vel præbendatum. 2.11. 106.

Præbendæ suæ iura defendens potius negotium suum, quam Ecclesiæ agit. 2. 11. 98.

Præbendæ suæ prędia an possit Canonicus alienare sine consensu Capituli.2.11.104. & quatuor seqq.

Præcepta Decalogi sunt diuina, & naturalia.3.4. 10.

Præceptum Matrimonij, & Ordinis non obligat singulos,sed omnes.2. 7.11.

Præceptum Principis, vel iudicis iniustum aliquid prępipientis est iusta causa timoris, & absentię. 2. 5. 69.

Præfatio dispositionis declarat ipsam dispositionem.2.2.33.

Præfecti,& Administratores Fabricæ Ecclesiarum, Piorumque locorum, si absint tempore diuinorum, an percipere debeant distributiones quotidianas.par.2.quæst.11. 57.

Præfecti Fabricæ,ac Sacristiæ illius Ecclesiæ, cui adscripti sunt, dum tempore diuinorum absunt,percipiunt distributiones.2.11. 58.secus in Præfecto generali Fabricę Ecclesiarum;num.59.

Prælati Ecclesiarum Collegiatarum an hodie habeant iurisdictionem etiam quoad censuras in sibi subditos.2.1. 29.

Prelati in subditis coercendis quid obseruare debeant.3.10. 69.

Præscriptio longi temporis in absente pro parte quę sit.2.14.33.& 37.

Presentia,residentia, & interessentia an, & quomodo differant inter se.2.5. 17.

Priuandus beneficio distributiones amittit a die commissi criminis cum crimen ministerium impedit.2. 17.13.aut ipso iure priuationem inducit;num. 14.

Priuandus beneficio non censetur eo priuatus per sententiam latam super crimine.2.17. 9.secusi pœna ipso iure sit imposita; num. 10.

Priuatio beneficij quid sit.2. 17. 7. & quibus casibus ipso iure incurratur,vel infligenda sit; num. 8.

Priuatus a statuto fructibus, & obuentionibus beneficij non est priuatus distributionibus quotidianis.1.7. 12.

Priuatus beneficio, & Canonicatu non percipit distributiones.2 17. 33. Nisi tamen intra legitimum tempus appellauerit; num. 34 & seq.

Priuatus fructibus beneficij non ideo priuatus censetur distributionibus 1.6.12.

Priuilegiatus super forma Breuiarij in Choro tenetur recitare officium iuxta formam Breuiarij, quod ibi adhibetur.p. 2. quæst. nu. 38.

Priuilegiatus super forma Breuiarij si in Choro omittat partem notabilem,supplebit iuxta Breuiarium Chori. 2. 3.39.nisi iusta de causa eam partem omiserit;nu. 40.

Priuilegium absentię duorum mensium cum perceptione distributionum an prosit ijs tantum qui, decem mensibus seruierunt Ecclesię,an etiam ijs qui minori tempore ad ratam.2.14.29. & seqq.

Priuilegium alicui concessum, vt percipiat in absentia fructus sui beneficij integrè, ac.si in Ecclesia sua resideret, non comprehendit distributiones quotidianas. 1. 6. 10.& nu. 12.& 2.14.22.

Priuilegium concessum aliquibus Ecclesijs,vt earum clerici possint abesse per duos menses in anno,& tamen percipere distributiones, interpretationem sumit ab earum statuto, & consuetudine rationabili. par. 2. quæst. 14.num.23.

Priuilegium clericis concessum, vt absentes per duos menses in anno percipiant distributiones,intelligendum, & practicandum est sine diminutione cultus diuini 2. 14. 27.& quomodo id fieri possit;nu.28.

Priuilegium, dispensatio,seu indulgentia, & beneficium quomodo inter se differant.p. 2.14.1.& nu. seqq.

Priuilegium, & quælibet verba debent aliquid operari. 1. 8. 10.

Priuilegium extenditur quando alias redderetur *inutile*. 2. 14. 11. *Aut* præiudicaret *speciali statuto* remq; reduceret ad ius commune; *num.* 13.

Priuilegium extenditur quando contra ius iure *suadente* conceditur. 2. 14. 14. *Aut* vbi *constat*, quod *Princeps* voluit præiudicare tertio; *num.* 15.

Priuilegium intelligitur iuxta *statutum*, ab eoq; interpretatio nem *desumit*. 2. 14. 26.

Priuilegium non extenditur ex identitate, aut maioritate *rationis*. 2. 14. 11.

Priuilegium quid *sit*. 2. 14. 3.

Priuilegium restringi non debet vltra id, quod proprietas verborum *patiatur*. 2. 14. 16.

Priuilegium strictam habet interpretationem. 2. 14. 7. etiamsi agatur de modico præiudicio; *num.* 8. illudq; motu proprio concederetur, aut personæ alias priuilegiatæ; *num.* 9. vel contineat fauorem eius, cui concessit ur; *num.* 10.

Priuilegium strictissimam habet interpretationem cum incipit alijs esse *damnosum*. 2. 14. 10.

Processionibus, qui non interfuerit quid ex *Conc.* 4. *Prou. Med. amittat*. 3. 10. 52.

Professionem fidei omittentes amittunt fructus præbendæ, non autem distributiones. 2. 19. 39.

Prætextatio an, & quando necessaria sit impedito, vt impedimentum eum excusset. 2. 5. 45.

Prouentus, & reditus nomen idem importat *secundum aliquos*. 1. 7. 8. *licet* alij contra; *num.* 9.

Prouentus nomen quam late pateat. 1. 7. 7. & *seq.* & an idem sit, quod obuentio; *num.* 12.

Prouentuum beneficij nomine non veniunt distributiones quotidianæ. 2. 7. 7.

Prouentuum Ecclesiasticorum simpliciter appellatione continentur quoque distributiones quotidianæ. 1. 7. 10.

Punctator si muneri *sub*, aut diuinis defuerit, qualiter *puniatur*. 3. 10. 41.

Punctatoris officium circa distributiones, quotidianas, & diuina *officia*, *remissiuè*. 3. 7. 77.

Q

Qualitates requisitæ in clerico Ecclesiæ Collegiatæ quænam *sint*, *remissiuè*. 2. 19. 38.

Qualitates verbo adiect.e regulariter intelligi debent iuxta tempus verbi. 1. 9. 58.

Quies necessaria est humanæ vitæ. 2. 12. 56.

Quindennium ex quibus fructibus, & reditibus *soluatur*. 3. 9. 32.

Quindennium soluendum est de Monasterijs, & alijs beneficijs vnius mensæ Capitulari, vel Collegiali, vt ex ijs diuidantur distributiones quotidianæ. 3. 9. 31.

Quindennium solui debet ab eo beneficiato, seu illis Capitularibus, qui fructus, seu distributiones primi anni perceperunt. 3. 9. 34.

Quindennium statutum est dumtaxat studentibus in Theologia, vt percipiant fructus præbendarum, non autem studentibus in alia facultate. 2. 10. 14.

Quoduis, dictio vniuersalis est. 3. 5. 11.

Quotidianæ distributiones, vide *Verbo*, *Distributiones quotidianæ*.

Quotidie, & quotidianum in iure non semper sumitur præcise, & Mathematicè, sed aliquando moraliter pro assiduitate. 1. 1. 16.

R

Ratio eadem est de parte quoad partem, quæ de toto quoad totum. 2. 14. 32.

Ratio vnica pro expressa habetur. 2. 14. 35. & ad sui limites restringit dispositionem; *num.* 36.

Rationabilitas cum lapsu legitimi temporis sufficit ad inducendam consuetudinem contra *ius*. 2. 13. 38.

Receptus in Canonicum debet, cum primum occasio tulerit, habere præbendam, & interim habebit *distributiones*. 2. 1. 8.

Reditus ad ius commune facilè conceditur. 2. 3. 49.

Reditus beneficij nomen large conuenit distributionibus quotidianis. 1. 7. 5.

Reditus dicitur eo, quod singulis annis redeat, ideoque cum simplici, discribi debet. 3. 7. 3.

Reditus Ecclesiastici obligari nequeunt pro debito. 1.9.61.

Reditus Ecclesiasticos iure tantum humano, non autem diuino, & naturali, vt voluit Nauar. & alij, tenentur clerici vltra propriam sustentationem in pios vsus erogare. 3.4.6. & nu. 9. cum seq.

Reditus nomen secundum aliquos latius patet, quam fructus. 1.7.2.

Reditus omnes, & prouentus Ecclesiarum Collegiatarum vrbis Romæ ad mensam earundem pertinentes applicati sunt per constitutionem Pij 4. distributionibus quotidianis. 1.5.32. *quæ constituto localis est;* num. 33. & *diuersa a Trid. Concil. sess.* 21. cap 3. *de refor. nu.* 34.

Reditus omnes, & prouentus Ecclesiasticos possunt clerici in vsus non pios erogare, vbi eadem extet immemorabilis consuetudo. 3.4. 11.

Redituum beneficij, seu Canonicatus nomine proprie non continentur distributiones quotidianæ. 1.7.1.

Redituum Ecclesiæ, seu Ecclesiasticorum nomen proprie conuenit distributionibus quotidianis. 1.7.6.

Regulæ iuris standum est, nisi exceptio ex eodem iure oriatur. 1.9. 56. & 2. 10. 25.

Remedium Const. 142. *Pij IV. vtilis est immissione vigore Breuis, vel subrogationis gratiosæ.* 1.9.43.

Remissio de præterito fieri omnino potest vbi dubium iuris, aut facti sit an quis male perceperit distributiones quotidianas. 3. 5. 13.

Remissio distributionum ab illis tantum fieri potest, quibus accrescunt. 3.6.17.

Remissio distributionum an absenti iusta de causa, vt studij, fieri possit. 3.5.12.

Remissio, donatio, & transactio quomodo inter se differant. 3.5. 1. & num. seqq.

Remissio & conuentio de futuro circa distributiones quotidianas est omnino prohibita. 3.5. 8. *de præterito vero probabile est, quod non sit prohibita;* num. 9. *licet probabilius sit, quod sic,* num. 10. *cum duob. seqq.*

Remissio quarumnam rerum sit. 3.5.3. & num. seqq.

Remissionis debiti, seu donationis prohibitio exorbitat a iure; ideoque non est facilè extendenda. 3.5. 7.

Remittitur facilius, quod sperator, quam debetur, quod promittitur. 3.5.4.

Repræsaliarum causa captus non amittit distributiones. 2.5.57.

Reseruatio, & affectio beneficij quid differant. 1. 9. 28.

Residentia, præsentia, & interessentia plurimum inter se differunt etiam quoad perceptionem distributionum quotidianarum. 1.4.18 2.5. 17. & 3.8.5.

Respirationis causa è Choro egredienti amittere non debet illius horæ distributionem. 2.5. 50.

Restitutio degradati fit à solo Papa, vel eius delegato. 2. 17. 31.

Restitutio degradati fit conuersa forma à degradatione 2.17.30.

Restitutio rei alienæ non est facienda pauperibus quando reperitur dominus. 2. 18. 50.

Reus post commissum crimen in quotuplici statu considerari possit. 3.7.55.

S

Scientia litterarum quæ requiratur in obtinente beneficium in Ecclesia Collegiata 2. 19.37.

Seminarij decima quanta. 3.9.1. *Et vnde detrahenda;* num. 13.

Senectus ipsa morbus dicitur. 2.7.2.

Senectus morbus quidam est, & malorum portus. 2. 12. 59.

Senectus, propter quam quis rebus suis superesse non potest, quænam sit iudicis arbitrio relinquitur. 2.7.7. *præterquam in casibus à iure expressis;* num. 8.

Senes inter infirmos vere, & proprie non connumerantur. 2. 7.3.

Senes omnes ex consuetudine possunt secundum aliquos distributiones percipere, licet diuinis non interfint. 2.12.60.

Senes pro infirmis quando haberi possint. 2. 7.5.

Senes, vt senes sunt, si diuinis officijs non interfuerint, cæteraq; munera, vt alij non obierint, nõ possunt distributiones quotidianas percipere. 2.7.1. & num seqq.

Senex percipere potest, licet a Choro absit, distributiones quotidianas quando ita senio confectus est, vt omnino diuinis officijs interesse non possit. 2.7.6.

Senio confectus, qui alias diuinis interesse

con-

consueuit,percipere debet in absentia distributiones quotidianas.2.7,15.
Septuagenarij clerici Ecclesiarum Collegiatarum possunt ex consuetudine quadragenaria percipere distributiones quotidianas, licet diuinis non interfint. 2. 12. 57.
Septuagenarius ad munera personalia vocari non debet.2.12.58.
Sequestrantur distributiones in subsidium,vt satisfiat crediotibus. 1.9.57.& 60.
Sequestrantur distributiones vbi de ijs,vel beneficio fit principalis controuersia,& clericus ad eas admissus dilapidator sit, vel de fuga suspectus. 1.9.55.
Sequestratio fieri potest dum cognoscitur de iniustitia,vel nullitate censurę.1.9.53.vel banni,& carceris.54.
Sequestratio licet odiosa, extenditur ad casus similes,vel grauiores. 1.9.58.
Sequestrum aliud conuentionale, aliud iudiciale.1.9.3.
Sequestrum opponi à iudice potest ex officio ob causam,sibi bene visam, quando ad instantiam nequit. 1.9.9.
Sequestrum beneficij cum fructibus fit lata vna sententia in Curia contra possessorem 1.9. 10. vel duab. si & hic vnam pro se habeat; nu. 11.
Sequestrum conuentionale regulariter est licitum, & permissum, iudiciale regulariter probitum.1.9.4.
Sequestrum depositi quoq;nomine continetur. 1.9.47.
Sequestrum fieri potest, si timetur,ne commode postea fiat executio,& cum possessor beneficij recurrit ad iudices seculares pro manutentione possessionis. 1.9.7.
Sequestrum fit,si debitor bona immobilia non possidens suspectus sit de fuga.1.9.8.
Sequestrum iudiciale multis in casibus est licitum.1.9.5. & quatuor num. seqq.
Sequestrum iuxta Clem.vn. de sequestr. possess. & fruct. an possit fieri in causa attentatorum.1.9.7.& 26.
Sequestrum iuxta Const.142.Pij IV.requirit probationem reseruationis beneficij,non collationis nullæ.1.9.29.
Sequestrum quando fieri possit ob timorem dilapidationis. 1.9.6.& 8.aut in causa manutentionis;num.7.
Sequestrum vnde dicatur,& quid sit.1.9.1. & quomodo differat a deposito;num.2. 47. & 50.
Sequestrum, vt concedatur, requirit de iure partis citationem, nisi debitor suspectus sit de fuga. 1.9.12.item probationem debiti per instrumentum, vel debitoris scripturam; num. 13.& expressionem legitimæ causæ,illiusq;expensionem; nu. 14.
Simonia committitur etiam in emptione,& venditione rei, quæ annexa est spirituali. 2.18.6.
Simonia conuentionalis ex vna tantum parte completa an obliget ad restitutionem. 2.18.20.
Simonia mentalis quid sit, & quotuplex. 2. 18.13. quid conuentionalis; num. 14. Et quid realis.nu.15.
Simonia mentalis nulla obligat ad restitutionem rei acceptæ siue spiritualis,siue temporalis.2.18.16.
Simonia quid sit. 2.18.5.
Simonia triplex est, alia mentalis, alia conuentionalis, alia demum realis.2.18.12.
Simoniaca conuentio,& pactio quælibet nulla est,nullamque obligationem inducit. 2. 18.19.
Simoniacè obtinens beneficium in Collegiata nullo soluto pretio,non tenetur ante sententiam ad restitutionem beneficij, aut distributionum nu.2.18.33 potest tamen eo pęnitentiario;num.34.secus quoque in confidentiali;num.35.
Simoniaci distributiones quotidianæ cui applicentur.3.6.41.& num.seq.
Simoniacus confidentialis excommunicationem ex sola conuentione eo ipso incurrit; collatio ei facta est nulla, & ad restitutionem fructuum tenetur. 2.18.18.
Simoniacus conuentionalis non incidit regulariter in excommunicationem, nisi conuictio sit ab vtraq; parte completa. 2. 18. 21.
Simoniacus conuentionalis nullam pœnam iure simoniacis inflictam incurrit, sed pœna arbitraria puniri debet.2. 18.17. secus in confidentiali; num.18.
Simoniacus realis, cum eo ignorante commissa fuit simonia, tenetur ad dimissionem beneficij,& restitutionem fructuum tantum a die scientiæ 2.18.43.
Simoniacus realis non tenetur restituere fructus consumptos pro colligendis & conseruandis ipsis fructibus.2. 18. 45.
Simoniacus realis non tenetur restituere partem

tem illam fructuum, quæ in vilitatem Ecclesiæ versa est. 2. 18. 46.
Simoniacus realis omnes pœnas a iure simoniacis inflictas incurrit. 2. 18. 22.
Simoniacus realis priuationem beneficij, & excommunicationem eo ipso non incurrit, nisi simoniacus sit in ordine, vel beneficio. 2. 18. 23.
Simoniacus realis tenetur ad restitutionem omnium fructuum a die receptionis beneficij. 2. 18. 39. etiam consumptorum; num. 40 et eorum, quis percipi potuerunt; nu. 41. quin etiam industrialium deducta mercede; num. 42.
Simoniacus realis tenetur restituere distributiones perceptas. 2. 18. 47. restituet autem cæteris suis Collegis; num. 48.
Simoniacus restituere debet omnes fructus beneficij extantes. 2. 18. 27. quod si ignorauit, simoniam fuisse commissam, tenetur solum ad fructus, quos post scientiam percepit; num. 28.
Simoniacus vt plurimum deponendus est. 2. 18. 1. aliquando priuatur beneficio; num. 2. nonnunquam est ipso iure suspensus; nu. 3. aliquando etiam in excommunicationem incidit; num. 4.
Simoniam committit, qui admittitur ad distributiones quotidianas pretio intercedente. 2. 18. 51. & num. seqq.
Spirituale, prout esse potest materia simoniæ, quid sit. 2. 18. 7. & quotuplex; num. 8.
Spiritualis pœna obligat ante declaratoriam. 3. 7. 61.
Spolio non subiacent bona clericorum quæsita ratione dignitatis clericalis, aliunde tamen, quam ex reditibus beneficij. par. 3. quæst. 3. num. 11.
Spolio non subiacent distributiones quotidianæ, seu bona ex ijsdem acquisita. 3. 3. 10.
Statuta, & consuetudines rationabiles Ecclesiarum in dubio censetur Papa velle seruare illæsa. 2. 14. 25.
Statutis, & consuetudinibus particularibus non censetur Papa derogare, nisi de ijs specialem faciat mentionem. 2. 10. 27.
Statuto an induci possit, vt qui per multos annos Ecclesiæ seruierunt, in absentia percipiant distributiones quotidianas. part. 2. q. 7. n. 20.
Statutum clericorum circa modum diuidendi distributiones quotidianas valet sine consensu Episcopi. 2. 13. 25. non autem de ijsdem, vt concernunt statum Ecclesiæ, ac diuina officia; num. 26. Item limita, vt num. 31.
Statutum clericorum editum ante canonem contra ipsum sustinetur, nisi ei per canonem derogetur. 2. 13. 16.
Statutum clericorum editum contra ius consuetudinarium sustinetur. 2. 13. 17.
Statutum disponens indistincte, vt infirmus, si absit a loco Ecclesiæ, non percipiat distributiones quotidianas nullatenus admittendum est. 2. 6. 20.
Statutum, & consuetudo auferens distributiones infirmo, aliue absenti in casibus a iure concessis, valet. 2. 12. 40.
Statutum inferiorum contra ius admittitur quando est conforme consuetudini, quæ contra idem ius inducta est. 2. 13. 22.
Statutum non extenditur de casu vero ad factum. 2. 13. 48. extenditur tamen ad eum, cui a iure æquiparatur; num. 49.
Statutum, quod absentibus tribuantur distributiones quotidianæ, regulariter non valet. 2. 13. 32.
Statutum, quod distributiones dentur absenti iusta aliqua, & vrgenti de causa non cogitata per canonem valet. 2. 13. 42.
Statutum tribuens distributiones absenti sine iusta causa non excusat etiam in foro exteriori, contra aliquos. 2. 13. 43.
Statutum tribuens distributiones senibus, & benemeritis, qui saltem per quadraginta annos Ecclesiæ seruierunt, tolerari potest. 2. 13. 41.
Statutum tribuere potest absentibus distributiones in ijs casibus, quibus inferiores possunt statuere contra canones 2. 13. 50.
Statutum, vel consuetudo tollens studentibus priuilegium percipiendi in absentia fructus prębendarum non valet. 2. 10. 18.
Statutum, vel consuetudo, vt Canonici teneantur psallere in Choro, licet adsint Capellani, valent, & seruanda sunt. 2. 2. 28.
Stipendia meliora tribuenda sunt iuxta cuiusq; dignitatem. 2. 4. 2.
Stipendio suo fraudari non debet qui seruitium Ecclesiæ præstitit. par. 3. quæst. 3. num. 19.
Stipendium distributionum quotidianarum assignatum est, vt diuina officia in Ecclesia per

per clericos recitentur. 2. 2. 27.
Stipendium est recipiendum ab ea Ecclesia, ad cuius vtilitatem quis principaliter insudauit. 2. 11. 26.
Studens in iure Canonico, & Ciuili percipit in absentia fructus suæ præbendæ. 2. 10. 4. *& num.* 9. *etiamsi non studeat assidue; num.* 19.
Studij causa absens ab Ecclesia non percipit distributiones quotidianas. 2. 10. 23. *& quid, cum in illa Ecclesia nulli alij reditus sunt, præter distributiones; num.* 24. *& seqq.*
Studij causa absens percipit fructus grossos, & præbendam indistinctam. 2. 10. 22.
Studij causa absens potest ex consuetudine percipere distributiones quotidianas. 2. 10. 28.
Studij causa quot Canonici abesse possint. 2. 10. 28.
Studij nō Theologici causa non potest clericus abesse, & fructus suæ præbendæ percipere iure communi absque alia facultate, vel speciali iure par. 2. *quæst.* 10. *num.* 7. *& num. seqq.*
Studij Theologici causa absens percipit fructus suæ præbendę, alioruinque beneficiorum. 2. 10. 2. *& num. seq.*
Studiorum causa est iusta causa absentiæ. 2. 10. 1.
Studiorum locus, ad quem clericus accedit, qualis esse debeat, vt percipere possit fructus prębendæ. 2. 10. 17.
Subcollectores, & Collectores, dum absunt, non percipiunt, vt sic distributiones. 2. 11. 110.
Subdiaconi, & diaconi qui ministerio suo defuerint, quomodo sint puniendi. 3. 10. 46.
Subdiaconus intra annum non promotus ad ordinem requisitum amittit vocem in Capitulo. 2. 20. 9.
Subsidium charitatiuum non est soluendum de distributionibus quotidianis. 3. 9. 19. *& num. seqq.*
Subsidium charitatiuum non tenetur soluere clericus pauper, qui non habet, nisi quod ad victum sufficiat. 3. 9. 22.
Subsidium charitatiuum soluendum est tantum de fructibus, & reditibus beneficiorum. 3. 9. 21.
Subsidium charitatiuum solui queque regulariter debet a Capitulo, & Canonicis. 3. 9. 20.
Successor clerici in patrimonialibus habet distributiones quotidianas ad ratam temporis, quo clericus illæ diuinis interfuit, & Ecclesiæ inseruiuit. 3. 4. 18. *& num. seqq.*
Successor in beneficio an conueniri possit pro pensionibus decursis tempore præcessoris. 3. 8. 26. *& seqq.*
Summa huius Tractatus cur ab Auctore fuerit confecta. 3. 10. 1.
Summo omnium quæst. primæ Partis huius Tractatus. 3. 10. 11. *vsque ad num.* 17.
Summa omnium quæst. secundæ Partis. 3. 10. 18. *vsque ad num.* 29.
Summa omnium quæst. tertiæ Partis. 3. 10. 30. *vsque ad* 33.
Synodi Prouinciales, & Diœcesanæ post ius commune seruandæ sunt etiam quoad diuina officia, & pœnas infligendas. 3. 10. 36.
Supplicationibus, & alij huiusmodi, quæ communiter a clericis Ecclesiarum Collegiatarum fieri solent, assignari potest, & debet aliqua portio distributionum quotidianarum. 2. 3. 14.
Suspensio propriè sumpta triplex est, alia ab officio, alia a beneficio, alia ab vtroque 2. 15. 6.
Suspensio, quæ a beneficio fit, quotuplex sit. 2. 15. 7.
Suspensio quibus casibus ipso iure incurratur, vel sit infligenda a iudice, remissiue. 2. 15. 14.
Suspensio quid sit. 2. 15. 5.
Suspensio simpliciter lata ab Officio, quæ contineat. 2. 15. 8.
Suspenso a beneficio non habenti aliunde victum subueniendum est de ipsis fructibus, & reditibus beneficij. 2. 15. 40.
Suspenso à beneficio pro contumacia non est subueniendum de reditibus beneficij, nisi summa necessitas adsit; num. 41.
Suspensus ab officio non ideo suspensus est a beneficio, nec contra. 2. 15. 9. *Item suspensus ab vna parte officij non est suspensus ab alia; num.* 10.
Suspensus an habeat vocem in Capitulo. 2. 20. 11.
Suspensus iustè ab officio eo ipso amittit distributiones quotidianas. 2. 15. 37. *Idem*

in ſuſpenſo a beneficio;num. 38. *Item licet ſuſpenſus inter ſit diuinis;num.* 39.

*Suſpenſus iniuſtè, recuperat diſtributiones quotidianas.*2.15.42.

*Syncopans, ac deglutiens verba, & ſylabas, quæ conſtituant notabilem quantitatem, non ſatisfacit præcepto recitandi horas canonicas,atq;adeo non lucratur diſtributiones.*2.3.21.*Id tamen Intelligendum eſt de ſingulis horis ſeorſim;nu.*21.

Syndicus Capituli, vel Collegij dum eius negotia promouet,aut iura tuetur in iudicio, vel extra, percipere debet diſtributiones quotidianas. 2. 11.43.

*Syndicus Capituli, vel Collegij pro eius iuribus,& negotijs pro occupatus, ſi ad id habeat congruum ſalarium,percipere non debet diſtributiones.*2.11 44.*niſi ei à Collegio concedantur;num.*45.

Syndicus Capituli, vel Collegij pro illius reditibus communibus exigendis abſens, poteſt ex conſuetudine, vel ſtatuto percipere diſtributiones quotidianas. par. 2. *q.*11. *num.* 48.

Syndicus Capituli, vel Collegij ſecluſa etiam conſuetudine,vel Statuto, niſi habeat congruum ſalarium, dum abeſt pro exigendis cõmunibus reditibus priuari forſan non debet diſtributionibus quotidianis. 2. 11. 46.

*Synodus cuiuſq;prouinciæ quidnam ſtatuere poſſit circa diuina officia,& Eccleſiæ miniſtros.*2.2.29.

T

TEmpus conueniendi in Chorum cœptis horis abſque amiſſione diſtributionum quotidianarum diuerſum eſt iuxta diuerſa ſtatuta. 2. 3.30.

*Tempus modicum colligendi, & componendi ſarcinulas,quod abſuturo,redeunti,eique, qui redijt, tribuitur, iudicis arbitrio relinquendum eſt.*2.12.53.

*Tempus modicum ex illis diebus,qui a ſtatuto iuſtæ abſentiæ tribuuntur, in ludis, & ſimilibus conſumens, licitè percipit pro eo tẽpore diſtributiones quotidianas.*2.13.47.

Tertia pars fructuum,de qua Rota Romana in nouiſſ. diuerſ.quænam ſit. 3.6.30.

*Tertia pars reddituum quorumcunque detrahenda eſt ex Dignitatibus, beneficijs, & officijs Eccleſiarum Collegiatarum,& conuertenda in diſtributiones quotidianas,vbi eæ tenues ſint.*1.5.25.*quæ detractio fauorabilis eſt.*1.10.13.*& ſit deducta penſione.* 3. 8. 5.

*Tertia, quæ detrahitur ex decreto Trid.Conc. ſeſſ.*22.*cap.*3. *de reform.non accreſcit intereſſentibus,ſed applicatur Eccleſiæ.*3.6.35. *& an ſis verè diſtributio quotidiana. ibid.* & 1.3.7.*& 2.*11.70.*an debeatur abſentibus cauſa ſtudij.*1. 3.7. *& ſequeſtretur vi Conſtitut.*142.*Pij IV.* 1.9.42.

Teſtandi facultas alicui conceſſa extenditur etiam ad donationem cauſa mortis,& codicillos. 3.2.2.

*Teſtari liberè poſſunt clerici de quotidianis diſtributionib.iuræ quæſitis.*3.2.7.*& quæ ſit ratio;num.*8. *& licet in ea Eccleſia alij reditus non ſint;num.*12.

Teſtari non poſſunt clerici de fructibus,& reditibus Eccleſiaſticis, qui diſtincti ſunt à diſtributionib.quotidianis. 3. 2. 3. *poſſunt tamen omnia relinquere in vſus pios, & aliqua etiam ijs,qui ſibi viuentibus ſeruierunt;num.*4.

*Teſtari poſſunt libere clerici de reditibus Eccleſiaſticis quibuſcuque,vbi adſit ea de re generalis conſuetudo.*3.2.5.*Item vbi Papa id concedat;num.*6.

Teſtari qui poteſt, donare etiam poteſt cauſa mortis,& codicillari. 3. 2.1.

*Theologi, ſeu Theologalem præbendam obtinentes,dum docent,percipiunt fructus præbendæ, non autem diſtributiones quotidianas.*2.11.72.

Theologus dum docet,ex priuilegio Apoſtolico, ſtatuto,vel conſuetudine legitima poterit diſtributiones quotidianas percipere. 2. 11. 74.*& quid ea de re ſtatuat Mediol. Conc. num.* 73.

Theologus legens vel ſolis,vel principaliter clericis ſuæ Eccleſiæ an percipere debeat diſtributiones. 2.11.75. *maximè ſi ſpecialem aliquam lectionem iuſſu Superioris illis haberet;num.*76.

*Theologus muneris ſui cauſa abſens percipere debet diſtributiones quotidianas, vbi nullam habeat præbendam.*2. 11. 77.

*Theſaurarius perſoluens diſtributiones ijs,qui abſentiæ, vel errati cauſa notati fuerint, quam pœnam ſubeat.*3.10.42.

Theſaurarius, qui plus, vel ante ſolueris, quam

quam ſupputatio tulerit, aut eius ſyngrapham ſubcriptam acceperit, quomodo puniatur. 3. 10. 54.

Tiraquel. & aliorum error, dum pleraque verba præſentis Imperatiui inter verba futuri temporis connumerant. par. 3. q. 7. num. 26.

Titulus, & materia vlt. quæſt. quid differat à quæſt. 7. tertiæ par. 3. 10. 9.

Tolerantia, & ſcientia Principis tunc demũ inducit diſpenſationem. cum dicit, ſe tolerare. 2. 12. 46. non requiritur tamen rationis expreſſio; num. 47.

Tranſactio eſt de re dubia, & lite incerta, neq; adhuc finita. 3. 5. 5.

Tranſigi non poteſt ſine Superioris auctoritate ſuper iure in futurum percipiendi diſtributiones quotidianas. 3. 5. 14. licet iuramentum accedat; nu. 15. componi tamen ſuper eo amicabiliter poteſt, modo id gratis fiat; nu. 16.

Tranſigi non poteſt ſuper alimentis futuris ſine ſuperioris auctoritate. 3. 5. 19.

Tranſigi non poteſt ſuper penſione Eccleſiaſtica detracta ex beneficio, quę datur pro alimentis, in futurum ſoluenda, ſine auctoritate ſuperioris. 3. 5. 20.

Tranſigi poteſt ſine Superioris auctoritate ſuper diſtributionibus quotidianis præteritis, ſeu iam quæſitis. 3. 5. 21. temporale enim quid ſunt, num. 22.

Tranſigi poteſt ſuper iure percipiendi ſtributiones dato aliquo ſpirituali. 3. 5. 17. debet tamen pro validitate, & ſucceſſoris obligatio ad id accedere Superioris auctoritas; num. 18.

Tranſigi poteſt ſuper præteritis alimentis ſine ſuperioris auctoritate. 3. 5. 23. & quæ ſit ratio diſcriminis quoad futura, & præterita alimenta; num. 24.

Tridentini Concilij decreta de reformatione quo tempore cœperunt omnes obligare. 1. 5. 31.

Trident. Conc. decreta ſeſſ. 21. c. 3. & ſeſſ. 21. cap. 3. de reformat. quomodo conciliari poſſint. 3. 6. 29.

Trid. Conc. decretum ſeſſ. 21. c. 3. & ſeſſ. 22. cap. 3. de reform. in quo differant. 1. 5. 26.

Trident. Concil. decretum ſeſſ. 24. c. 15. de reformat. habet locum duntaxat in Eccleſiis Cathedralibus, vel Collegiatis inſignib. 2. 5. 28.

Tyranni malimores, quos compati quis nequeant, ſunt iuſta cauſa timoris. 2. 5 70.

V

Vacationes duorum, vel trium menſium in anno quoad diſtributiones percipiendas ſunt ſublatæ per Trid. Conc. 2. 13. 33. etiamſi omnes reditus Canonicatus ſint poſiti in diſtributionibus; n. 34. ſecus ſi ex fundatione concedantur; num. 35.

Valor beneficij in impetratione exprimendus eſt precipuè ob annatam. 3. 9. 28.

Valor beneficij, quod quis impetrat, exprimendus eſt in illius impetratione. 1. 8. 2. Idque tantum propter regulas Cancellariæ; n. 4.

Valor diſtributionum quotidianarum non debet neceſſario exprimi in impetratione beneficij. 1. 8. 3. Et quę ſit ratio; num. 5.

Verba comminatoria inducunt ferendam ſententiam. 3. 7. 53. Niſi iungatur alijs importantibus latam ſententiam; num. 54.

Verba in dubio accipienda ſunt in propria ſignificatione, & ſimpliciter. 2. 11. 100.

Verba irritantia inducunt latam ſententiam. 3. 7. 34.

Verba præſentis, vel præteriti temporis important ferendam ſententiam, vbi ſubiecta materia, vel alia iura id ſuadeant. 3. 7. 30.

Verba quædam inducentia latam ſententiam. 3. 7. 40.

Verbum, aut participium preſentis temporis regulariter, & in dubio inducit canonem latæ ſententiæ. 3. 7. 19 niſi alia verba illius conſtitutionis inducerent ferendam. num. 20.

Verbum, diſponere, additum verbo, teſtari, importat actum inter viuos. 3. 4. 15.

Verbum, & participium futuri temporis regulariter importat canonem ferendæ ſententiæ. 3. 7. 41. niſi aliàs lex pœnalis eſſet eluſoria; num. 42. aut ſuperueniret alteri legi idem planè diſponenti; nu. 43.

Verbum futuri temporis geminatum inducit latam ſententiam. 3. 7. 44. & quomodo id procedat; nu. 45.

Verbum futuri temporis prælatum à teſtatore ſe-

secundum aliquos inducit latam sententiam. 3.7.46.

*Verbum futuri temporis quando inducat latam.vel ferendam sententiam.*3.7.47. *& multis num.seqq.*

*Verbum præsentis temporis Imperatiuum quando latam, vel ferendam sententiam importet.*3.7.21.*& multis seqq.*

*Verbum præteriti temporis regulariter importat latam sententiam.*3.7.27.*Idem de participio eiusdem temporis;num.*18.

Verbum quod neq;actionem, neq; passionem significat, cuiusmodi est verbum substantiuum,inducit canonem latæ sententiæ. 3.7.31.

Verbum, Statis, seu statutis horis in Triden. Concil.sess.24.cap. 12.*de reform.intelligendum est de omnibus horis canonicis.* 2.3.4.

*Verbum substantiuum iunctum participio præteriti temporis importat latam sententiam.*2.7.32.*licet iungatur in futuro,nu.*33.*nisi aliud subiecta materia,vel alia iura suadeant;num.* 34.

*Verbum, testari, comprehendit etiam codicillos, & donationem causa mortis.*2.4.16.

*Vespertinæ orationi dieb.festis qui non adfuerint Clerici quid de distributionibus amittant.*3.10.63.

Vi priuata detentus ita, vt diuinis interesse non possit,non amittit distributiones quotidianas. 2.5.54.

*Vicario Capituli sede vacante salarium subministrat mensa Episcopalis,non Capitularis.*2.11.84.

*Vicarius Capituli sede vacante,dum incumbit officio, percipit fructus suorum beneficiorum.*2.11.89.

Vicarius Capituli sede vacante habere debet congruum salarium. 2. 11.86. *ex quo deduci debent secundum aliquos expensæ, quas domi faceret;nu.*87.*quod tamen non est vndequaque verum;nu.* 88.

Vicarius Capituli sede vante potest esse de gremio, & corpore ipsius Capituli. 2. 11. 82.

*Vicarius Capituli sede vacante,si Canonicus sit, dum à Choro absens suum officium tempore diuinorum exercet, percipere non debet distributiones quotidianas.*2.11.83.

Vicarius Episcopi debet ab eodem congruum salarium habere. 2. 11. 79.

Vicarius Episcopi dum ei inseruit,percipit fructus præbendæ, & aliorum beneficiorum. 2. 11. 80.

Vicarius Episcopi,qui sit Canonicus,dum absens a Choro Vicarij officium exercet, non percipit distributiones quotidianas. 2. 11. 78.

*Vicarius necessario constituendus non est in beneficijs simplicibus ab eo,qui abest causa studij.*2.10.5.

*Vincula,& carcer iustè timentur.*2.5.63.

Visitationis causa absens non percipit distributiones, nisi id sibi concedat statutum, consuetudo,vel priuilegium. 2. 11.62. *Aut si Ecclesiam propriam de mandato Episcopi visitaret;num.*63.

Visitator vnam procurationem exigit,si duas visitationes vnica die expediat. 2.4.8.

*Vocem,& locum habere in Capitulo competit ratione Canonicæ.*2.4.15.*&* 2.20.1.

Vocem in Capitulo habere potest clericus, & tamen non admitti ad distributiones;cuius rei tria afferuntur exempla. 2. 20. 12.

*Vocem in Capitulo, seu ius exercitium non habet nisi Subdiaconus.*2.20. 2. *etiamsi ab alijs id sibi concedatur;num.*3.*& licet Episcopi ad id accedat dispensatio;num.* 4.

*Vsufructuarij, vel vsuarij an sint clerici rerum Ecclesiasticarum.*3.7.17.

*Vsufructuarius de fructibus acquisitis testari potest.*3.2.10. *& dicitur dominus vsufructus,num.*11.

*Vsufructus morte finitur.*3.2.9.

*Vtilitas Ecclesiæ, ob quam absens percipit distributiones quotidianas, debet esse euidens.*2. 11.32. *quando autem dicatur euidens; num.* 33. *nec sufficit indirecta; num.* 103.

Vtilitas euidens, vel necessitas Ecclesiæ dispensationem facilè inducit. 2. 11.7.

LAVS DEO.